

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

ESKİ TÜRKÇEDE (VIII. - XII. YÜZYIL) İKİLEMELER

DOKTORA TEZİ

DANIŞMAN
PROF. DR. ERHAN AYDIN

HAZIRLAYAN
AHMET KARAMAN

Malatya-2021

**T. C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**ESKİ TÜRKÇEDE (VIII. - XII. YÜZYIL)
İKİLEMELER**

DOKTORA TEZİ

**HAZIRLAYAN
AHMET KARAMAN**

**DANIŞMAN
PROF. DR. ERHAN AYDIN**

MALATYA 2021

ONUR SÖZÜ

Prof. Dr. Erhan AYDIN danışmanlığında doktora tezi olarak hazırladığım “Eski Türkçede (VIII. - XII. Yüzyıl) İnkilemeler” başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlâk ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

Ahmet KARAMAN

ÖN SÖZ

Türkler, tarih boyunca çok geniş bir coğrafyaya yayılmış ve buldukları her iklimde kendilerinden sıkça söz ettirmiş bir millettir. Sınırları, aşılması gereken uç noktalar olarak gören Türklerin dili de yatağına sığmayan nehirler gibi yayılmıştır. Geniş kitleler tarafından kullanılan eski Türk dilinin özellikleri, 8. yüzyıldan günümüze ulaşan Türklerin bilinen ilk yazılı metinlerinden başlayarak İslâmiyetin kabulü sonrası kaleme alınan ve 12. yüzyılın sonlarına kadar devam eden Karahanlı Türkçesi metinlerine dek yansımıştır.

Eski Türkçe dönemini araştırma sahası olarak belirleyen çalışmalar günümüzde de hız kesmeden devam etmektedir. Metinlerin doğru okunması ve anlamlandırılması sürecinden başlayarak söz dizimi, sözlük bilimi, sözcük yapımı ve diğer kimi dil bilgisi ve anlambilim incelemelerini gerektiren bir başka araştırma konusu da ikilemelerdir. İkilemeler üzerine yapılan çalışmalar istenilen düzeyde değildir. Özellikle eski Türkçe dönemini bütüncül bir bakış açısıyla kapsayıcı bir çalışma yapılmamıştır. Bu noktada hazırlanan bu çalışmanın herhangi bir seçme yapılmaksızın eski Türkçenin dil hususiyetlerinin yansıdığı, ele geçen tüm eserleri kapsam içerisine dahil etmiş olması halihazırda bulunan boşluğu doldurmak açısından önemlidir.

Yapılan bu çalışmanın ilgi sahası 400 yıllık bir tarihsel kesiti işaret etmektedir. Farklı coğrafyalarda, farklı siyasal oluşumlar içerisinde, farklı inanç sistemleri etkisinde, farklı boylar arasında, farklı yazarlar tarafından oluşturulan 400 yıllık külliyata ulaşmak dahi büyük bir enerji gerektirmektedir. Dahası, bu büyük külliyatı oluşturan metinler parça parça dünyanın çok farklı ilim ortamlarında işlenmiştir. Yapılan metin neşirleri, özellikle Rusça, Almanca, Japonca ve İngilizce olarak yayımlanmıştır. Eski Uygur Türkçesi metinlerinin yayımlandığı kataloglar dahi Türk diline çevrilmemiş bir hâdedir. En çarpıcı olan noktalardan biri, kimi neşirlerin Türkiye kütüphanelerinde yer almıyor olmasıdır. Telif hakları uzun bir süre önce dolmuş bu eserlere ulaşmanın bu derece güç olması açıklanabilir bir durum değildir. Bir komisyon kurularak eski Türkçe külliyatının hiç değilse metin transkripsiyonlarının Türkiye kütüphaneleri genel internet ortamına yüklenmesi büyük ve

ivedi bir zorunluluktur. Tüm bu güçlüklerle karşın yapılan bu çalışmanın dil malzemesi oldukça zengindir. Şu an envanterlerde bulunan metinlerin büyük bir kısmına ulaşılmıştır.

“Eski Türkçede (VIII. - XII. Yüzyıl) İkilemeler” adını taşıyan bu çalışma üç ana bölümden oluşmaktadır. Bu üç ana bölüm ikilemelerin anlamsal bir tasnifini içermektedir. Eserin ilk bölümü ‘Eş Anlamlı Sözcüklerden Oluşan İkilemeler’dir. Tespit edilen ikilemeler için verilen ilk örnekler, yazıt ve el yazmaları evresine aittir. Daha sonra eski Uygur sonrasında ise Karahanlı Türkçesi metinlerinden örnekler verilmiştir. Alt alta verilen bu örnek cümleler sayesinde, ikilemelerin tarih sahnesi içerisinde nasıl kullanıldığı rahatlıkla görülebilmektedir. Eserin ikinci bölümü ‘Yakın Anlamlı Sözcüklerden Oluşan İkilemeler’dir. Bu bölümde izlenen yöntem ilk bölümle aynıdır. Aralarında anlamsal yönden yakın ilişki bulunan yapılar örnekleriyle birlikte verilmiştir. Eserin son bölümünün adı ise ‘Zıt Anlamlı Sözcüklerden Oluşan İkilemeler’dir. Bu bölümde de aralarında karşıtlık ilgisi bulunan yapılar kayıt altına alınmıştır. Her üç bölüm de kendi içerisinde alfabetik bir yapıdadır. Söz konusu üç ana bölümden başka, eserin sonuna eklenen iki kısım daha bulunmaktadır. Bunlardan ilki ‘Taranan Eserler Dizini’dir. Bu dizin, çalışmanın kapsamına alınan eserlerin toplu bir listesini içermektedir. Taranan eserler, evrelerine göre yazıt ve el yazmaları, eski Uygur ve Karahanlı Türkçesi ayrımına uygun biçimde sıralanmıştır. Eserin son kısmında ise ikilemelerin alfabetik olarak sıralandığı bir genel dizin yer almaktadır. Bu dizin, baştan sona tüm ikilemelerin bir listesini okurlara sunmaktadır. Yapılan bu çalışmayla, Türk dilinde kullanımı bulunan bir ikileme üzerine yapılacak çalışmalarda araştırmacılar, inceledikleri ikilemenin eski Türkçenin hangi evresinin hangi eserinin hangi satırında nasıl kullanıldığını doğrudan görebilme imkânına kavuşmaktadır.

Yalnızca bu çalışmamda değil tüm eğitim hayatım boyunca desteğini benden esirgemeyen aileme, sevdiklerime ve hocalarıma içtenlikle teşekkür ederim. Danışman hocam olmanın yanında başladığım bu ilim yolculuğunda yolumu her zaman aydınlatan, üzerimde büyük emeği bulunan Erhan Aydın’a teşekkürü de ayrıca bir borç bilirim.

Ahmet KARAMAN

ÖZET

Eski Türkçenin dil özellikleri, 8. yüzyıldan 12. yüzyıl sonlarına dek devam etmiştir. Eski Türkçe döneminden, binlerce sayfalık hacimli bir külliyat günümüze kadar ulaşmıştır. Söz konusu bu verimler üzerine geçmişten günümüze sayısız araştırma yapılmıştır. Ne var ki bu çalışmaların arasında, ikilemeleri konu edinen çalışma sayısı istenilen düzeyde değildir. Özellikle, ikilemeler konusunda eski Türkçe dönemi eserlerinin tamamını kapsayan bir çalışma yoktur. Bu eksikliğin giderilmesi adına, yapılan bu çalışma, herhangi bir seçme yapılmaksızın, elde bulunan tüm eski Türkçe dönemi eserlerindeki ikilemelerin tespitini içermektedir. Envanterlerden ulaşılabilen eserlerin tamamının alınması, yapılan bu çalışmanın kapsam geçerliliğini sağlamıştır. Çalışmada, yalnızca tespitle yetinilmeyip aynı zamanda anlamsal bir tasnif yapılmıştır. Yapılan anlamsal tasnifin yanında, sözcük türü ve unsur sayısı açısından da ikilemelerin istatistiksel verilerine yer verilmiştir. İkilemelerin en önemli fonksiyonları, kullanıldığı dilin söz varlığı açısındandır. Bu nedenle, tespit edilen ikilemeler bağlam içerisindeki yerleriyle verilmiştir. İncelenen eserlerde görülen ikilemelerin geçtiği tüm örnekler değil, her eserden üçer kullanım aktarılmıştır. Böylelikle temsil edilebilirlik sağlanırken oluşacak gereksiz hacim önlenmiştir. Üzerinde çalışılan eserler, sözcük sözcük incelenmiş ve 4748 ikileme tespit edilmiştir. Eski Türkçe dönemi eserlerinde, eş anlamlı 2804; yakın anlamlı 1578; zıt anlamlı ise 366 ikileme bulunmuştur. İkilemelerden 3573'ü ad soylu sözcüklerden; 1175'i ise eylemlerden oluşmuştur. Tespit edilen ikilemelerin 4383'ü iki unsurdan; 278'i üç unsurdan; 80'i dört unsurdan; 7'si beş unsurdan; bir tanesi ise altı unsurdan oluşmuştur.

Anahtar Sözcükler: İkilemeler, Eski Türk Yazıt ve El Yazmalarında İkilemeler, Eski Uygur ve Karahanlı Türkçesinde İkilemeler, Eski Türkçede İkilemeler, Söz Varlığı.

ABSTRACT

HENDIADYS in OLD TURKIC (VIII. - XII. CENTURY)

The linguistic features of old Turkic continued from the 8th to the end of the 12th century. A corpus of thousands of pages from the old Turkic period has survived to the present day. Numerous studies have been conducted on these. However, among these studies, the number of studies dealing with hendiadys isn't at the desired level. from past to present. In especially, there are no studies on hendiadys covering all the works of the old Turkic period. In order to overcome this deficiency, this study includes the determination of the hendiadys in all the works of the old Turkic period without any selection. The receipt of all the works that can be accessed from the inventories provided the scope validity of this study. In the study, not only the determination was made, but also a semantic classification was made. Besides the semantic classification, the statistical data of the hendiadys in terms of word type and number of elements were included. The most important functions of the hendiadys are in term of vocabulary of the language in which it is used. Therefore, the identified hendiadys are given in their context. Not all examples of the hendiadys seen in the studied works, but three uses from each work have been transferred. Thus, not only representativeness achieved but also unnecessary volume were prevented. The works studied were examined word by word and 4748 hendiadys were determined. In the works of the old Turkic period, the synonym 2804; the homonym 1578; antonym was 366 hendiadyoin were found. 3573 of the hendiadys are of noun; 1175 were composed of verbs. Of the identified hendiadys, 4383 consisted of them two elements; 278 of them three elements; 80 of them four elements; 7 of them five elements; one is composed of six elements.

Keywords: Reduplication duals / hendiadys, Hendiadys in Old Turkic Inscriptions and Manuscripts, Hendiadys in Old Uighur and Karakhanid Turkish, Hendiadys in Old Turkic, Vocabulary.

İÇİNDEKİLER

ONUR SÖZÜ	iii
ÖN SÖZ	iv
ÖZET	vi
ABSTRACT	vii
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR	ix
GİRİŞ	1
I. ESKİ TÜRKÇEDE İKİLEMELER	41
1.1. EŞ ANLAMLI SÖZCÜKLERDEN OLUŞAN İKİLEMELER	41
1.2. YAKIN ANLAMLI SÖZCÜKLERDEN OLUŞAN İKİLEMELER	556
1.3. ZIT ANLAMLI SÖZCÜKLERDEN OLUŞAN İKİLEMELER	819
SONUÇ	877
TARANAN ESERLER DİZİNİ	887
DİZİN	899
KAYNAKLAR	943

KISALTMALAR

AH → Atebetü'l Hakayık.

ATT → Abhidharmakoşabhāşya-tīkā Tattvārtha.

AY → Altun Yaruk.

B → Batı Yüzü.

BE → Buyan Evirmek.

BK → Bilge Kağan Yazıtı.

BTT → Berliner Turfantexte.

D → Doğu Yüzü.

DKPAM → Daśakarmapathāvadānamālā.

DLT → Dīvānu Lugāti't-Türk.

EU → Eski Uygurca.

G → Güney Yüzü.

HT → Xuanzang Biyografisi.

IB → Irk Bitig.

K → Kuzey Yüzü.

KarB II → II. Karabalgasun Yazıtı.

KB → Kutadgu Bilig.

KÇ → Küli Çor Yazıtı.

KKNB → Kşanti Kılguluk Nom Bitig.

KON → Köñül Tözün Ukıtdaçı Nom ve Salt - Bilinç Öğretisi.

KT → Köl Tegin Yazıtı.

KT → Kur'an Tercümesi.

Kuan → Kuanşı İm Pular.

Mz. → Mainz.

O → Ongi Yazıtı.

ON → Olon-Nuur Yazıtı.

P. P. → Prens Kalyanamkara ve Papamkara.

S → Süü Ülüş.

ShoRoshia → St. Petersburg'daki Eski Uygur El Yazmaları.

Su → Suci Yazıtı.

ŞU → Şine Usu Yazıtı.

T1 → Tonyukuk 1 Yazıtı.

T2 → Tonyukuk 2 Yazıtı.

Ta → Tariat (Terh) Yazıtı.

TT → Türkische Turfantexte.

vd. → ve diğler.

GİRİŞ

Türklerin tespit edilen en eski yazılı kaynakları eski Türk yazıtlarıdır. Eski Türk yazısıyla yazılmış olan bu yazıtlar, Türklerin geniş alanlara yayılmış olmasının bir sonucu olarak Moğolistan, Yenisey (Tuva ve Hakasya), Dağlık Altay Cumhuriyeti, Kırgızistan, Kazakistan, Kuzey Kafkasya, Kırım, Balkanlar, Macaristan ve Çin Halk Cumhuriyeti gibi çeşitli coğrafyalarda yer almaktadır. Eski Türk yazıtları, her şeyin kısa ömürlü olduğu Orta Asya bozkırında, sonsuzluğa taşınabilmesi adına, taşlara işlenmiştir.

Sözü edilen yazıtların en meşhurları, II. Türk Kağanlığı'na ait olup 8. yüzyılda dikilmiştir. Bu yazıtlar bugün Moğolistan'da bulunmaktadır. Köl Tegin, Bilge Kağan, Tonyukuk, Ongi ve Küli Çor yazıtları bu yazıtların en hacimli olanlarıdır. Bu yazıtlar, Türk adının geçtiği ilk yazılı metinler olmanın yanı sıra, ilk Türk tarihi olma özelliğine de sahiptir. Buna ek olarak, Türk dilinin ilk edebî eserleri de yine bu yazıtlardır.

Türlere ait ilk yazılı kaynaklardan bir kısmı ise Yenisey bölgesinde bulunmaktadır. Yenisey yazıtları ifadesi ile, daha çok, bugünkü Tuva ve Hakasya sınırları içerisinde ele geçmiş yazıtlar anlaşılmaktadır (Aydın, 2015: 13). Bu yazıtların hangi tarihlerde dikildiği henüz tespit edilememiştir. Yenisey bölgesindeki yazıtlar, Moğolistan yazıtlarından daha önce bulunmuş olmasına karşın gerek mezar taşı yazıları olmasından kaynaklı kalıplaşmış ifadelerden teşekkül etmesi gerekse de satır sayısı bakımından Moğolistan yazıtlarının gerisinde kalması nedeniyle, araştırma zenginliği açısından arka planda kalmıştır.

II. Türk Kağanlığı'na karşı, Basmıl ve Karluk boylarını yanlarına alarak isyan edip Ötüken merkezli bağımsız bir kağanlık kuran Uygurlar da eski Türk yazısıyla yazılmış kimi yazıtlar bırakmışlardır. Bunlar; Taryat (Terh), Tes, Şine Usu, Somon-Sevrey, Suci, Karabalgasun gibi yazıtlardır. Uygurlardan kalan bu yazıtlar, 8. yüzyılın ortalarında dikilmiştir. Söz konusu yazıtlar arasında daha hacimli olan Tes, Taryat ve Şine Usu yazıtlarında, Budizm ve Maniheizm değil, II. Türk Kağanlığı'nın çöküşü ile diğer Türk boyları ve bozkır kavimleriyle yaşanan hakimiyet mücadelesi anlatılmaktadır.

Dağlık Altay Cumhuriyeti; Moğolistan, Yenisey (Tuva-Hakasya), Kırgızistan (Tanrı Dağı / T'ien-shan bölgesi) ve Çin Halk Cumhuriyeti gibi eski Türk yazıtlarının bulunduğu ana merkezlerden biridir. Altay (*altun yış*, Altın Dağ, Kin-şan) Dağları bölgesinde bulunan yazıtlar, kayalar üzerine işlenmiştir. Dağlık Altay yazıtları, bölgede yer alan kaya oymaları ve resimlerinin incelenmesi sırasında keşfedilmiştir. İlk keşfedilen Çarış yazıtından sonra Dağlık Altay bölgesinde bulunan yazıtların sayısı 100'ü geçmiştir. Dağlık Altay yazıtları, buldukları dağ, tepe, akarsu ya da köylere göre adlandırılmıştır. Ne yazık ki dağ sırtlarında, tepelerde, nehir kenarlarında yer alan yalçın kayalar üzerine işlenmiş bu yazıtlar, bölgede yürütülen özellikle yol çalışmaları nedeniyle büyük zararlar görmüştür. Dağlık Altay yazıtları, diğer eski Türk yazıt bölgeleriyle karşılaştırıldığında, yazıt sayısı açısından önemli bir yere sahiptir. Buna karşın Dağlık Altay yazıtlarının gördüğü zararlar nedeniyle tam olarak okunup anlaşılamaması büyük bir üzüntü kaynağıdır.

Kimi araştırmacılar, eski Türk yazısının bazı diğer bölgelere yayılmasında Dağlık Altay bölgesinin önemli bir kavşak noktasında yer aldığını düşünmektedir. Nitekim Kırgızistan yazıtlarının çizim ve gelişim özellikleri açısından en fazla Dağlık Altay bölgesi yazıtlarına benzediğini belirten Alimov'a göre eski Türk yazısı Tanrı Dağları bölgesine Altay üzerinden ulaşmıştır (Alimov, 2014: 22-23). Bu durum gerek eski Türk yazısının yayılması gerekse de gelişimi konusunda Dağlık Altay yazıtlarının önemini bir kat daha artırmaktadır.

Eski Türk yazıtlarının bulunduğu ana merkezlerden bir diğeri ise Kırgızistan bölgesidir. Kırgızistan (Tanrı Dağı / T'ien-shan bölgesi) yazıtları Talas'ta (Evliya Ata) 18, Koçkor'da 24 ve Issık-Köl'de 3 olmak üzere toplam 45 yazıttan oluşmaktadır. Talas'ta ele geçmiş yazıtlardan 12'si nehir yatağındaki taşlar üzerine işlenmiştir. Talas'ta bulunan yazıtlardan biri ahşap çubuk diğeri taş maske üzerindedir. Talas'taki diğer yazıtlar ise mezar taşı niteliğindeki kaya yazıtlarıdır. Koçkor ve Issık-Köl'de bulunan yazıtlar da kayalar üzerine işlenmiştir (Alimov, 2014: 15).

Kırgızistan bölgesi yazıtlarının kimler tarafından hangi tarihlerde dikildiği belli değildir. Bu konuda çeşitli fikirler ileri sürülmüştür. Yazıtların özellikle V. - X. yüzyıllar

arasındaki bir tarihte dikildiği üzerinde durulmuştur. Son yıllarda yapılan çalışmalarda Kırgızistan yazıtlarının VIII. yüzyılın ilk yarısında dikilmiş olduğu konusunda önemli veriler elde edilmiştir. Kırgızistan bölgesi yazıtlarının Türgeşlerden kaldığı varsayılmaktadır. Söz konusu yazıtların pek çoğunda geçen *on ok* ifadesi eğer hatalı bir okuma değilse gerçekten de Batı Türklerine işaret etmektedir. Batı Türklerinin genel adı *on ok*'lardı. Bu boy birliği, 5 Nu-şi-pi ve 5 Tu-lu boyundan oluşmaktaydı. Türgeşler (T'u-k'i-şi) ise 5 Tu-lu boyunun önemli kabilelerinden biriydi (Chavannes, 2013: 56, 57, 64, 74). Kırgızistan bölgesi yazıtlarının VIII. yüzyıl başlarında dikildiği tezi doğruysa o yıllarda Türgeşlerin başında Su-lu Kağan bulunmaktaydı. Yazıtlar dikkatle incelendiğinde imlâ hatalarının son derece az olduğu görülmektedir. Bu da Kırgızistan bölgesinde bulunan yazıtların bizzat dönemin Batı Türklerinden kağanlarca yazdırılmamış olsa bile dil ve üslup açısından eğitilmiş kişilerin denetiminde oluşturulduğu izlenimini vermektedir.

Eski Türk yazısı, yalnızca taşlara işlenmek suretiyle kullanılmamıştır. İlerleyen zamanlarda, kâğıtlar üzerine de yazılmıştır. Bu yöntemle yazılıp günümüze ulaşmış en meşhur eser Irk Bitig'dir. Irk Bitig'ten başka; Almanya, İngiltere, Japonya ve Rusya kütüphanelerinde korunan kâğıda yazılı metinler de vardır. Bu eserler, eski Türk yazıtlarından kimi ses, yapı ve söz varlığı farklılıkları ihtiva etmektedir. Söz konusu el yazmaları, özellikle içeriklerinin farklılığı nedeniyle, eski Türkçenin söz varlığının anlaşılmasında önemli bir role sahiptir.

Yapılan bu çalışmada, eski Türkçe dönemi genel adlandırmasının yanında, eski Türkçe dönemini oluşturan sahalara 'evre' sözcüğüyle terimleştirilecektir. Bu noktada, eski Türkçe döneminin bu ilk evresi için 'yazıt ve el yazmaları evresi' terimi uygun görülmüştür.

Eski Türkçe döneminin diğer bir evresi ise eski Uygur Türkçesi evresidir. Uygur Kağanlığı'nın dağılmasıyla birlikte, büyük göçler sonucu güneye inen Uygurlar, farklı inanç sistemlerini benimsemiştir. Bu durum Uygurların dil verimlerine de yansımıştır. Özellikle Budizm olmak üzere; Maniheizm, Hıristiyanlık ve İslâmiyet gibi inanışlar, yazın hayatını temelden etkilemiştir. Uygurlardan kalan eserler arasında en hacimli olanlar

Budizm öğretisinin işlendiği metinlerdir. Bakışların başta toym ve şamnançlara olmak üzere tüm canlılara dharma yolunda adanma, akusala, anicca, bardo ve bhavāna gibi Budist öğretinin yöntem ve tekniklerini anlattığı bu metinler arasında, Altun Yaruk, İnsadi Sūtra, Maytrisimit, Kşanti Kılguluk Nom Bitig ve DKPAM gibi eserler hacimsel olarak dikkat çekmektedir. Uygurlardan kalan dinî içerikli eserlerin büyük kısmı nesir olup nazım türünde eserler az da olsa bulunmaktadır. Herhangi bir inanışın işlenmediği din dışı metinler de geniş eski Uygur külliyyatı içerisinde yerini almıştır.

Eski Türkçe döneminin bir diğer evresi ise Karahanlı Türkçesi evresidir. 12. yüzyıl içlerine kadar eski Türkçenin dil özelliklerinin devam etmesi nedeniyle, Karahanlı Türkçesi evresi de eski Türkçe dönemi kapsamında incelenmelidir. Özellikle, ilk Türkolog Kâşgarlı Mahmud'un eşsiz eseri Dîvānu Lugāti't Türk, Türk dili için bir hazine niteliğindedir. Bu evrenin en önemli gelişmelerinden biri, Türk halkının devlet otoritesi gibi İslâm dinini benimsemeye başlamış olmasıdır. Bunun bir sonucu olarak, halka yeni dinin öğretilmesi amacıyla dinî içerikli eserler kaleme alınmıştır. Eski Türkçenin dil özelliklerinin yansıdığı Kutadgu Bilig, Atebetü'l Hakayık ve Türkçe ilk Kur'an tercümesi eski Türkçe dönemi kapsamında yer almaktadır.

Genel hatlarıyla yukarıda belirtilen eski Türkçenin bu üç evresinden kalan eserler üzerine geçmişten günümüze pek çok konuda araştırma yapılmıştır. Gerek okuma gerek anlamlandırma gerekse de dil bilimsel vd. alanlar üzerine yapılan çalışmalar günümüzde de devam etmektedir. Metinlerin doğru okunması ve anlamlandırılması sürecinden başlayarak söz dizimi, sözlük bilimi, sözcük yapımı ve diğer bazı dil bilgisi ve anlambilim incelemelerini gerektiren bir başka araştırma konusu da ikilemelerdir.

İkileme, anlatılmak istenen duygu ve düşüncelerin aktarım gücünü artırmak, anlamı / anlatımı kolaylaştırmak / pekiştirmek, kavramı zenginleştirmek, sözü güzelleştirmek gibi amaçlarla aynı sözcüğün tekrar edilmesi veya eş, yakın yahut zıt anlamlı ya da sesleri birbirine benzeyen iki veya daha fazla sözcüğün art arda yahut aralıklı olarak kullanılmasıdır. İkilemeyi oluşturan sözcükler arasında anlamsal ya da ses yönünden benzerlikler bulunmaktadır. İkilemeler en az iki unsurdan oluşmaktadır. İkileme teriminin

kendisinden kaynaklanan bir yanılısma, bu tip yapıların iki sözcükten oluşmuş olduğu düşüncesidir. Oysa böyle bir gereklilik olmayıp unsur sayısı esnekler. Yapılan tanımlamalarda yanılığa düşülen bir diğler nokta ise ikilemeyi oluşturan unsurların art arda gelme gerekliliğidir. Yine böyle bir gereklilik yoktur. İkileme unsurları arasında çeşitli tür ve görevlerde sözcük girebilir. İkileme tanım ve açıklamalarında yer alan eksik tespitlerden bir tanesi de ikileme unsurlarının yer değıştiremeyeceğı üzerine olan saptamadır. Özellikle eski Uygur Türkçesi metinlerinde, unsurlarının yer değıştirdiğı kimi ikileme örnekleri vardır. *Agtar- ewir- / ewir- agtar-, ezüg igid / igid ezüg, éşid- tıñla- / tıñla- éşid-, iste- tile- / tile- iste-, tér- yıg- / yıg- tér-, üküş telim / telim üküş* gibi örneklerde bu durum açıkça görülmektedir. Dahası örnekleri çoğaltmak da mümkündür.

Anlamın pekiştirilmesi ve zenginleştirilmesi bir yana, dillerin dış dünyada yer alan sonsuz sayıdaki varlığı karşılamak üzere başvurdukları yöntemler açısından bakıldığında, ikilemeler daha dikkat çekici bir noktada yer almaktadır. Çünkü kimi ikilemeleri oluşturan sözcükler, zaman içerisinde ayrı ayrı karşıladıkları anlamları yitirerek tek ve yeni bir anlama bürünebilmektedir. Böylece dil, evrendeki sayısız varlığa, bünyesindeki malzemeyi kullanarak yeni karşılıklar bulma imkânına kavuşmaktadır. Bu tip anlam değışmeleri, soyutlaşmalar ve mecazî kullanımlar, bir dilin ne denli işlendiğini ve olgunlaştığını gösteren önemli niteliklerdendir. Bu çalışmada incelenen malzemenin bir bölümünün 8. yüzyıldan kalma yazıtlar olduğu düşünöldüğünde, daha o dönemden Türk dilinin işlenmişliği ve olgunluğu gözler önüne serilmektedir. Dahası, ilişkide olduğu dillere oranla, Türk dili daha fazla ikilemeyi bünyesinde barındırmaktadır. İkilemelerin bir başka fonksiyonu da hiç şüphesiz yok ki sözü güzelleştirmesidir. Özellikle aralarında ses benzerliği bulunan ikilemeler, konuşma ve günlük yazı dilinde dahi ahenkli bir söyleyişi mümkün kılmaktadır.

Türk dilinde bulunan ikilemeler hakkında ilk bilgiler Kâşgarlı Mahmud tarafından verilmiştir. Kâşgarlı DLT'de şu ifadelere yer verir:

“Bil ki Oğuzca tuhaftır. Çift olarak kullanılan bu isim ve fiillerden biri asıldır, diğleri de onun şubesidir veya ona bağılıdır. Onlar (Oğuzlar),

Türklerden farklı olarak tâbi olan kelimeyi tek başına kullanırlar. Örneği şudur: Türkler, bir şey diğer bir şeye katıldığı zaman, kattı kardı derler. Bir şeyi bir şeye katmakta asıl olan kattı'dır; kardı, ona tâbidir. Oğuzlar ise bir şeyi bir şeye katmak için kardı derler ve aslını (kattı'yı) bırakırlar. Bunun gibi Türkler edgü yawlak derler; edgü "iyi"dir, yawlak "kötü"dür; edgü ile birlikte kullanılır; yalnız başına kullanılmaz. Oğuzlar ise onu tek başına kullanırlar." (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 187)

Aşağıda ikileme terimi üzerine akıl yürütmüş kimi araştırmacıların görüşleri özetlenmiştir.

Saadet Çağatay yaptığı çalışmada, 'ikileme' terimi için İngilizce 'hendiadyoin' terimini kullanmayı tercih etmiştir. Çağatay'ın yaptığı çalışma incelendiğinde, sıklıkla vurguladığı nokta hendiadyoin yapılarını oluşturan unsurların anlamca kalıplaşması görüşüdür. Ona göre zıt anlamlı hendiadyoinlerde dahi sözcükler birbirini anlamca tamamlayacak biçimde kullanılmaktadır. Çağatay'a göre hendiadyoin formu içerisinde bir araya gelen sözcükler, yapısal olarak müstakil kalırlar. Ona göre hendiadyoinleri oluşturan yapılar farklı bir kavramı karşılamak üzere bir araya gelmektedir. Bundan hareketle de Çağatay'a göre hendiadyoinleri oluşturan sözcükler yeni bir form içerisinde tek bir kavramı işaret etme fonksiyonunu icra etmektedir. Ona göre bu tip yapılar birbirini tamamlayan anlamlar içeren sözcüklerin anlamsal kalıplaşması sonucunda hendiadyoin biçimini almaktadır. Çağatay'ın saptadığı diğer bir nokta ise hendiadyoin yapılarının kimi durumda birbirinden ayrılabilmesidir. Oysa pek çok araştırmacı bu özelliği göz ardı etmektedir. Çağatay'ın yaptığı çalışma, konuya dikkat çeken ilk araştırma olması açısından çok önemlidir. Dahası, çalışmada izlenen yöntem kendisinden sonra yapılan çalışmalara referans olmuştur. Hendiadyoinlerin nasıl yapılar olduğu vurgusundan sonra yapısal ve anlamsal olarak hendiadyoin çeşitleri üzerinde durulan yazının devamında Çağatay, hendiadyoinlere birer tanıklamasıyla birlikte alfabetik olarak yer vermiştir (1940).

Osman Nedim Tuna, 1949 ve 1950 yıllarında seri olarak çıkan çalışmalarında tekrar eden ses ve yapıları ‘tekrar’ başlığı altında incelemiştir. Tuna, 1949’daki çalışmada adlardan oluşan tekrarları incelerken 1950’deki çalışmasında fiillerle kurulmuş yapıları ele almıştır. Tuna, 1982 yılında konuyla ilgili yayımlanan ayrıntılı çalışmasında ise ‘ikileme’ terimini kullanmayı tercih etmiştir. Tuna yaptığı bu çalışmada ikileme yapılarını oluşturan unsurların diziliş esasları ile anlamsal çerçeveleri üzerinde durmuştur (1949, 1950, 1982).

Mehmet Ali Ağakay, ‘ikileme’ yapılarının birer çeşidi olarak kabul edilen kimi formların aslında birbirinden ayrı tutulması gerektiği görüşündedir. Ağakay, buradan hareketle de iki farklı yapıyı incelediği üç yazı kaleme almıştır. 1953 yılında I ve II biçiminde seri olarak yayımladığı çalışmalarda, Türkçede ‘ikizlemeler’ olarak adlandırdığı yapıları incelemiş ve bu tip yapıları 1954 yılında üzerinde durduğu ‘kelime koşmaları’ndan ayırmıştır. Ağakay’a göre kelime koşmaları ne hendiadyoinlere ne de atıf-ı tefsirîlere benzer. Türkçedeki süreç ona göre yeni bir kavramı karşılamak ya da aynı kavrama farklı bir bakış açısı getirmek için sözcüklerin birbirine koşulması biçiminde gerçekleşir. Ona göre bu yolla tek bir kuruluş, anlamca bağımsız bir yapı sınıfı oluşur. Ağakay’a göre ‘ikizleme’ aynı sözcüğün tekrarlandığı yapılardır ve aralarında yalnızca ses benzerliği vardır. Ağakay, ‘kelime koşması’ olarak nitelediği yapıları oluşturan unsurların her birine de ‘koşuk’ denilebileceğini belirtmiştir. ‘Kelime koşmaları’nı oluşturan ‘koşuk’ların ise yedi vasıfta olabileceğini saptamıştır. Çalışmada bu vasıfları: ‘eş, yakın, karşıt, anlamca ilişkili, anlamca ilişkisiz, koşuklardan biri anlamsız, her ikisi anlamsız’ biçiminde belirtmiştir (1953/I, 1953/II, 1954).

Doğan Aksan, genellikle ‘ikileme’ terimini kullanmış ve bu yapıların dilcilikte hendiadyoin adını aldığını belirtmiştir. Aksan, ‘ikileme’ yapılarının Türkçenin en eski ürünlerinden itibaren her dönemde çok zengin bir biçimde görüldüğünü ifade etmiştir. Ona göre ikilemeler çeşitli türleriyle anlatıma güç kazandırma amacına yöneliktir. Aksan, Türk dilinin ses açısından uyuma ve dilin müzikalitesine verdiği önem açısından da ikilemelerin önemli olduğunu vurgulamıştır. Aksan’ın ikileme tasnifinde belirlediği ‘yansımali ikilemeler’ kategorisi daha sonraki dönemlerde yapılan ‘yansımali ikilemeler’ konulu

çalışmalara öncülük etmiştir. Aksan'ın yaptığı bir diğer önemli tespit de 'yansımali ikilemelere dayanan üçlü biçimler' kategorisidir (2017: 65-82).

Talat Tekin, 'ikileme' terimini tercih etmiş ve ikilemelerin anlatımı güçlü ve etkili kılan, güzelleştiren öğelerin başında geldiğini belirtmiştir. Tekin'e göre ikilemeleri oluşturan unsurlar arasında eş, yakın ya da karşıt anlamlılık ilişkisi vardır. Ona göre Türkçenin en eski döneminde de ikileme kullanımı yaygındır ve bu yapıların çoğunda ses tekrarları yani aliterasyonlar vardır. Tekin ikilemeler için herhangi bir sınıflama yapmasa da ikileme örneklerini ad ve eylemlerden oluşanlar biçiminde ayırarak vermiştir (1998: 15-17).

Şinasi Tekin, "İl Kelimesi ve İştikaklarının Hikâyesi" adlı yazısında ikileme oluşumu konusundaki fikirlerini ifade etmiştir. Tekin'e göre ikileme unsurlarının bir araya gelme nedeni birinin diğerini izah etmesi, belirlemesi yani açıklığa kavuşturmasıdır. Ayrıca ona göre bu açıklığa kavuşturma fonksiyonunu ikinci sözcük üstlenir. Özellikle eski Uygur Türkçesi metinlerinde birbiriyle ilişkili olarak kullanılan eş anlamlı sözcüklerin kullanım mantığı Tekin'e göre Türkçe olmayan sözcüklerin halk açısından anlaşılır kılınması amacını taşır. Ona göre Karahanlı Türkçesi metinlerinde de benzer bir durum söz konusudur. Tekin'e göre ikilemelerdeki ilk unsur yadırganmaktadır. İlgili yazısında Tekin, bu yadırganmanın nedenlerini de sıralamıştır (2001: 103-119).

İkilemeler konusunda bağımsız ve ayrıntılı bir inceleme yapan önemli araştırmacılardan biri de Vecihe Hatipoğlu'dur. Hatipoğlu ikileme tanımlamasını geniş tutmuştur. Bu satırların yazarı da Hatipoğlu'nun yaptığı tanımlamayı temel alarak kendi tanımlamasını yapmıştır. Hatipoğlu ikilemeyi, anlatım gücünü artırmak, anlamı pekiştirmek, kavramı zenginleştirmek amacıyla aynı kelimenin tekrar edilmesi veya anlamları birbirine yakın yahut karşıt olan ya da sesleri birbirini andıran iki kelimenin yan yana kullanılması olarak tanımlamıştır. Hatipoğlu ikilemeleri çok geniş bir biçimde sınıflamıştır. Hem yapısal hem de anlamsal olarak yapılan bu geniş sınıflama denemesinin en ilgi çeken bölümü 'aralıklı ikilemeler' üzerine olmaktadır. Hatipoğlu'nun Uygurcada

yığınlarca ikilemenin bulunduğu tespiti ve bu yapılara yabancı dillerin etkisini belirtmesi ayrıca dikkat çekicidir (1981).

Kerime Üstünova, Türk dilindeki üçlü, dördü ve beşli yapılara dikkat çeken araştırmacılardan biridir. Üstünova, yaptığı çalışmalarda kullandığı ‘tam tekrar, eksik tekrar, aşamalı tekrar ve sıfır tekrar’ gibi terimleri dilbilimsel bakış açılarıyla açıklamıştır. Yaptığı çalışmalarda ikili, üçlü, dördü ve beşli yapıları ‘tekrarlar’ genel adlandırmasının birer alt kategorisi olarak düşünen Üstünova, bu yapıların fonksiyonları üzerine de tespitler yapmıştır. Ona göre tekrarlar, anlatımın etkili kılınmasının çeşitli yollarından biridir. Üstünova, tekrarları iletilerin alıcıya hızlı ve istenilen biçimde aktarılmasını sağlayan önemli yapılar olarak görmüştür (1996, 1998, 1999, 2008).

İkilemelerin tasnifi noktasında genellikle anlamsal bir sınıflama yapıldığını ifade eden Ferruh Ağca’ya göre ikilemeler, yapısal açıdan da incelenmelidir. Ağca’nın kullandığı ‘iştikaklı ikileme, ortak köke sahip sıralı söz dizgeleri ve eş çift’ terimleri önemlidir. Ağca ikilemelerin, dillerin hem sözcük bilimsel ve söz dizimsel hem de anlam bilimsel alanlarıyla ilgili bir kategori olduğunu belirtmiştir. Ona göre ikileme terimi için kullanılan farklı adlandırmaların nedeni bu yapıların yapısal ve anlamsal çeşitliliğidir. Ağca, tüm ikileme çeşit ve yapılarını temsil edebilecek genel bir adlandırmanın önemine vurgu yapmıştır. Ağca ayrıca ikilemeleri oluşturan unsurların hangi yollarla ve nasıl bir araya geldikleri üzerine de eğilmiştir. Ona göre ikilemeler, anlamı daha etkili kılmak ya da vurgulamak üzere kullanılmaktadır (2015).

İkileme üzerine yapılan çalışmaları iki ana eksen üzerinde düşünmek mümkündür. Çalışmaların yoğunlaştığı bu iki eksenden birinde, ikileme teriminin açıklandığı hangi yapıların ikileme olarak kabul edilip hangi yapıların kabul edilemeyeceği ve bu yapıların nasıl sınıflandırılabileceği üzerine yapılan daha teorik çalışmalar yer alır. İkinci tip çalışma türünde ise belli bir metinde, evrede ya da dönemde kullanılan ikilemelerin tespiti yapılmaktadır. Serkan Şen’in 2002 yılında tamamladığı yüksek lisans tezi, eski Uygur Türkçesinde yer alan ikilemelerin tespitini konu edinen en kapsamlı çalışmadır. Şen çalışmasında ‘ikileme’ terimini kullanmıştır. İkileme tanımı olarak ise Zeynep Korkmaz’ın

tanımına atıf yapmayı tercih etmiştir. Şen ayrıca tespit ettiği üçlemeleri de esere dahil ettiğini belirtmiştir. Şen, çalışmasının giriş bölümünde ikilemelerin sınıflandırılmasına ilişkin olarak kimi bilgiler vermiş ve bu sınıflamalara örnek olarak birkaç eski Uygurca ikilemeyi tanık göstermiştir. Serkan Şen, ikileme listesini verirken herhangi bir sınıflama ölçütü kullanmamış ve ikilemeleri alfabetik olarak vermiştir. İkilemelerin tek bir tanıklamasına mümkün merteye cümle düzeyinde yer veren Şen, aynı zamanda ikilemelerin Türkiye Türkçesi karşılıklarına da vermiştir. Şen'in yaptığı çalışmada yaklaşık 3000 ikileme yer almaktadır (2002).

İkilemeler üzerine tespit çalışması yapan ve eski Uygur Türkçesi metinlerindeki ikilemeleri çalışma sahası olarak belirleyen araştırmacılardan biri de Mehmet Ölmez'dir. Ölmez, 'ikileme' terimini kullanmayı tercih etmiş ve bu kullanımının yaygın bir ifade olmasından ileri geldiğini belirtmiştir. Ölmez, 'derlem' çalışması olarak nitelediği ikileme listelerinin verildiği çalışmalarda ikilemelerin çevirilerine ve geçtiği kaynaklara yer verilmesine vurgu yapmıştır. Ölmez eski Uygurcanın söz varlığında yer alan ikilemelerden bir seçmeyi içeren çalışmasında ikilemelerin birer tanıklamasına yer vermiştir. Mehmet Ölmez'in bu çalışmasında yaklaşık 1600 ikileme bulunmaktadır ve ikileme listesi alfabetik olarak verilmiştir (2017).

Hem Serkan Şen hem de Mehmet Ölmez'in ikileme olarak gördüğü yapılar diğer araştırmacılara göre daha geniş bir bakış açısını yansıtmaktadır. Çünkü ikilemelerin tespiti için bir metin incelendiğinde ikileme yapılarının esnekliği açıkça görülmektedir. Konu eski Uygur Türkçesi olduğunda bu esneklik daha da genişlemektedir. Pek çok araştırmacının ses benzerliğini ve kalıplaşmayı olmazsa olmaz bir nitelik olarak görmek istediği ikileme tanımlamaları, Şen ve Ölmez tarafından genişletilmiştir. Yapılan bu çalışmada da ikileme yapıları dar bir bakış açısıyla değil geniş açılı bir düşünce biçimiyle incelenecektir. İkileme anlayışlarında görülen bu esneklik nedeniyle Mehmet Ölmez yaptığı çalışmanın Serkan Şen'in yaptığı çalışmayı tamamlayıcı bir nitelikte olduğunu belirtmiştir. Yapılacak bu tespit çalışması da eski Uygur Türkçesinde görülen ikilemeler açısından Serkan Şen ve Mehmet Ölmez'in çalışmalarını tamamlamayı amaçlamaktadır.

Meltem Can 2010 yılında hazırladığı eski Uygur Türkçesindeki ikilemeleri konu edinen yüksek lisans tezinde ‘ikileme’ terimini kullanmıştır. Can’ın çalışmasında eski Uygur Türkçesinde görülen ikilemeler üzerine ayrıntılı bir tasnif denemesine yer verilmiştir. Eserde, sınıflandırmaya örnek olarak kimi ikileme tanıklamaları bağlamdan bağımsız olarak verilmiştir. Çalışmada ayrıca üçlü, dörtlü ve altılı yapıların da ‘ikileme’ olarak nitelendirilmesi dikkat çekici ve önemlidir (2010).

Zuhal Kargı Ölmez, 1 ve 2 biçiminde seri olarak yayımladığı ve Kutadgu Bilig’deki ikilemelerin bir listesini verdiği çalışmasında ‘ikileme’ terimini kullanmıştır. Ölmez’e göre ikilemeler daha çok eş ya da zıt anlamlı sözcüklerin tekrarına dayanmaktadır. Ölmez yaptığı çalışmada eş ve zıt anlamlı sözcüklerle kurulan ikilemeleri bir arada göstermiştir. Ayrıca Ölmez, ikileme listesini alfabetik olarak vermenin yanında unsurlarının yer değiştirdiği örnekleri alt alta vermiştir. Ek olarak tespit ettiği kimi ikilemelerin altında yazıt ve el yazmaları ile eski Uygur Türkçesinde geçen biçimlerine de yer vermiştir. Ölmez, ikilemelerin tanıklandığı yalnızca ilk beyti vermekle yetinerek diğer tanıklamaların beyit numaralarına yer vermiştir. Ölmez ayrıca örnek cümlelerin Türkiye Türkçesi biçimlerine de yer vermiştir. Ölmez’in *açuk hem yaruk, alış hem biriş, bilig hem ukuş* gibi yapıları da ikileme olarak kabul etmesi dikkat çekicidir (1997, 1998).

Bilal Aktan, DLT’deki ikilemelerin bir listesini verdiği çalışmasında ‘ikileme’ terimini kullanarak terim için Zeynep Korkmaz’ın tanımını vermiştir. Aktan’a göre ikilemelerin en önemli özelliği ses benzerliğine sahip olmasıdır. İkilemelerin çeşitli yönlerden ele alınarak sınıflandırılmasının mümkün olduğunu belirten Aktan, çalışmasında anlamsal bir tasnif yapmıştır. Aktan ‘aynen tekrar edilen ikilemeler’ adını verdiği ilk kategorisinde ikilemeleri, alfabetik olarak tanık cümlelere yer vermeden ikilemelerin Türkiye Türkçesi karşılıklarını ve DLT’deki yerini belirterek vermiştir. Aktan’ın ikinci kategorisinin adı ‘eş veya yakın anlamlı ikilemeler’dir ve liste ilk kategorideki yöntemle verilmiştir. Aktan üçüncü ve son kategoriye ise ‘zıt anlamlı ikilemeler’ adını vermiştir (2010).

İkileme terimi, Almancada verdoppelung, zwillingsformen, hendiadyoin; Fransızca redoublement, hendiadyoin; İngilizcede reduplication dual, hendiadyoin (Amerikan İngilizcesinde daha çok reduplication); Rusçada reduplikatsiya (редупликация) povtor udvoeniye (повтор удвоение), parniye slova (парные слова); Latince onomatopoeia; Arapçada itbâ', muzâvece; Farsçada terkîb-i tekerrürî; Japoncada ni-shi ichi-i (二詞一意), rui-go cho-fuku, (類語重複); Osmanlı Türkçesinde, atf-ı tefsiri, terkib-i ihmâli, mühmelât terimleriyle karşılanmaktadır. Yapılan çeşitli araştırmalarda ikileme için 'bağlam öbekleri (ikilemeler, koşma takımları), eş çift, ikileme - ikizleme, ikilemeli ad, kelime koşmaları, tekrar grubu, tekrar öbeği, tekrarlama, tekrarlar, tekrarlı yapı sınıfları, yinelemeler' gibi terimler kullanılmaktadır. Önerilen bu terimlerin de ikileme yapılarını karşılamakta yetersiz kaldığı görülmektedir. Özellikle içerisinde 'ikizlik, takım, tekrar, yineleme' gibi sözcükleri içeren terimler, ikilemelerin ses ve yapı bakımından aynı sözcüklerin tekrar edilmesiyle oluştuğu algısına neden olmaktadır. Ayrıca bu tip terimler, ikilemelerin yalnızca bir türüne işaret edebilmektedir. İkileme terimi ise bünyesinde barındırdığı 'iki' algısı nedeniyle üçlü, dörtlü, beşli ve altılı yapıları kapsamıyor görünmektedir. Buna karşın, uzun yıllar boyunca kullanımda olması ve zihinde oluşturduğu açık şemalar sayesinde araştırmacıların muhayyilesinde doğru sistemlere işaret ediyor olmasıyla kullanılabilir durumdadır.

Türk yazı dillerindeki ikilemeler üzerine yapılan çalışmaların bir bibliyografyası aşağıda alfabetik olarak verilmiştir:

Abik, A. D., "Derleme Sözlüğü'nde İkinci Kelimesinin Başında -s Bulunduran Tekrarlar ve Başka Seslerle Benzer Diğer Taraflar", *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü IX. Milli Türkoloji Kongresi*, 15-19 Eylül 1997.

Abik, A. D., "(İsim1+II/+IU) (İsim2+II/+IU) Kuruluşundaki İkilemeler", *A. Ü. DTCF Türkoloji Dergisi*, 2010/17, (2), ss. 1-20.

Ağakay, M. A., "İkizlemeler Üzerine I", *Türk Dili Dergisi*, 1953/II, (16), ss. 189-191.

Ağakay, M. A., "İkizlemeler Üzerine II", *Türk Dili Dergisi*, 1953/II, (17), ss. 268-271.

Ağakay, M. A., “Türkçede Kelime Koşmaları”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1954, ss. 97-104.

Ağca, M., “Türkçede Bir Söz Türetim Yöntemi ve Gramatikal İşaretleyici Olarak Yineleme”, *Türkbilig*, 2017/34, ss. 89-104.

Ağca, M., “Türkçede İkilemelerin Sözcükselleşme Sürecindeki Bir İşlevi: Anlamsal Sınırlama / Belirginleştirme”, *6. Uluslararası Filoloji Sempozyumu*, Alanya, 18-20 Nisan 2019.

Akaslan, T., “Yarı-ikilemenin Anlam-Sözdizimi (Deneme) “Yaşlı maşlı ama dipdiri”, *Türk Dilbilim Kurultayı*, İzmir 2004.

Akerson, F., “Türkçenin Çeviride Tam Değerlendirilemeyen Bir Özelliği: İkilemeler”, *Çağdas Eleştiri*, 1982/6, ss. 49-52.

Akkaya, H., “Râsih Bey’in “Üstüne” Redifli Meşhur Gazelinde İkilemelerin Kullanılışı”, *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları*, 2007/2, (3), ss. 25-30.

Aksan, D., “Eş Anlamlılık Sorunu ve Türk Yazı Dilinin Eskiliğinin Saptanmasında Eşanlamlılardan Yararlanma”, *A. Ü. DTCF Türkoloji Dergisi*, 1974/VI, (1), ss. 1-14.

Aksan, D., (2002), *Ana Dilimizin Söz Denizinde: Sözcükler, İkilemeler, Deyimler, Atasözleri, Terimler Üzerinde Geçiş ve Uzanan Açıklamalar*, Bilgi Yayınevi, Ankara.

Aksan, Y., “Türkçede Zaman Anlatımı ve Kimi İkileme Yapıları”, *XV. Dilbilim Kurultayı*, İstanbul 2001.

Aktaş, T., “Yapı ve Anlam Bakımından Almanca ve Türkçede İkilemeler”, *Türk Dili Dergisi*, 1996/539, ss. 565-575.

Akyalçın, N. ve Ö. Öztuncer, “Yaşar Kemal’in Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana Adlı Romanındaki İkilemeler”, *Folklor Edebiyat Dergisi*, 2004/37, ss. 133-165.

Akyalçın, N., (2007), *Türkçe İkilemeler Sözlüğü*, Anı Yayıncılık, Ankara.

Akyalçın, N., “Evaluation in Relation to Structure and Meaning Properties of Turkish Reduplication”, *International Journal of Language Academy*, 2014/2, (2), ss. 183-194.

Akyalçın, N., “Are the Words of Reinforcement (in Turkish) Adjective - Compounds or Reduplications?”, *Journal of Awareness*, 2017/2, (1), ss. 27-33.

Akyalçın, N. ve H. Gürcü, “Orhan Pamuk ve Fakir Baykurt’un İki Romanında Deyim, Atasözü ve İkilemeler Bakımından Söz Varlığı”, *Journal of Awareness*, 2017/2, (3S), ss. 55-68

Akyalçın, N., “Deyim ve İkileme İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme”, *HOMEROS*, 2019/2, (3), ss. 83-94.

Akyalçın, N. ve D. Aydoğan, “Atabetü’l Hakayık’da Yer Alan İkilemeler ve Kalıp Sözcükler”, *HOMEROS*, 2020/3, (3), ss. 105-112.

Alkaya, E., “Orta ve Doğu Karadeniz Ağzlarında Görülen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Bahar 2008/3, (3), ss.37-76.

Argunşah, M., “Codex Cumanicus’ta Geçen ‘Ağır Sıy’ ve ‘Sıy Tabuh’ İkilemeleri Üzerine”, *X. Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ferruh Ağca - Adem Koç (eds.), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yayınları, 2019, ss. 105-113.

Arıcan, O., “Baydılda Sarnogoyev’in “Cılkıcı Bozoy” Şiirindeki Tekrarlar, *I. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Abdurreşit Jelil Karluk - Hikmet Koraş (Yay. haz.), 18-20 Mart 2014, Niğde Üniversitesi Kaşgarlı Mahmut Uygur - Çin Araştırma ve Uygulama Merkezi (Kamuçam), ss. 253-266.

Aslan, F., “Orhan Duru Öyküselliğinde Sembolik Dil ve Yinelemeler”, *Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı*, 2013/65, ss. 60-70.

Aşçı, U. D., “İngiltere’deki Türkçe Konuşan Toplumun Konuşma Dilinde Rastlanılan İkilemeler Üzerine”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2015/37, ss. 221-246.

Atmaca, E. ve Ö. F. Kral, “Kazak Türkçesindeki İkilemelerin Sınıflandırılması”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2015/4, (1), ss. 194-213.

Aydemir, Y. ve H. Çeltik, “Gazelde İkileme Redif ve İkileme Kafiye”, *Turkish Studies*, 2009/4, (2), ss. 79-118.

Aydoğan, D. ve N. Akyalçın, “Yusuf u Züleyhâ Mesnevisi’nin Kalıp Söz, Deyim, Atasözü, İkileme Bağlamında Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme”, *HOMEROS*, 2020/3, (1), ss. 13-20.

Aytaç, A., “Aşki’nin Heft Poyker Mesnevisi ve Eserde Bulunan İkilemeler”, *Turkic Linguistics and Philo*, 2018/1, (1), ss. 27-33.

Başaran, U., “Kültür Taşıyıcısı Olarak Sivas’ta Kullanılan Yöresel İkilemeler”, *Her Yönüyle Sivas Kongresinin 100. Yılında Dil ve Edebiyat*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlük Matbaası, 2019, ss. 87-102.

Baturay, S., (2010), *Türkçe Yansıma İkilemelerdeki Ses Almaşması*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Bayraktar, S., (2004), *Türk Dilinde İkilemelerin Yapı - Görev - Anlam Özellikleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).

Bektaş, L., “Tacik - Türk Dillerindeki İkilemeler Üzerine”, *Alatoo Academic Studies*, 2013/8, (1), ss. 74-81.

Bozkurt, H., (2013), *Türkmen Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Bulut, S., “Anadolu Ağızlarında Kullanılan Kalıp Sözler ve Bu Kalıp Sözlerin Kullanım Özellikleri”, *Turkish Studies*, 2014/7, (4), ss.1117-1155.

Bulut, S., “Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızlarında İkilemeler ve Yinelemeler”, Serkan Şen - Mediha Mangır (eds.), XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı, Samsun, 2019, ss. 1966-1978.

Ceylan, N., (2009), *Gazi Zahirüddin Muhammed Bâbur Mirza'nın Eserlerinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, (Türkiye).

Cho, E. ve S. G. Türközü, “Korece ve Türkçedeki Yansımalar (Onomatope) Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma”, *KARE*, 2020, (8), ss. 1-18.

Coşkun, C., “Tümceye Kattığı Anlam Bağlamında İkilemeler”, *HOMEROS*, 2020/3, (3), ss. 113-128.

Çağırın, Ö., “Osman Nedim Tuna'nın İkilemelerindeki Ünsüz Dizisine Bazı Ekler” V. *Uluslararası Türk Dil Kurultayı I*, Ankara, 20-26 Eylül 2004, ss. 689-692.

Çam, A., “Türkiye Türkçesi Manzum Atasözlerinde İç İçe Yinelemeler”, *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 2018/2, (2), ss. 119-128.

Çavdar, Y., “Kemal Tahir'in “Devlet Ana” Adlı Romanında İkilemeler”, *Turkish Studies*, 2018/13, (12), ss. 111-138.

Çoraklı, Ş., (1991), *Türkçe ve Almancadaki İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü B.T.D. ve Edebiyat Bölümü Alman Dili ABD, Erzurum, (Türkiye).

Çoraklı, Ş., “Türkçenin Yaratma Gücü İkilemeler I”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 2001/17, ss. 53-60.

Çoraklı, Ş., “Türkçenin Yaratma Gücü İkilemeler II”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (Prof. Dr. Şinasi Tekin Özel Sayısı), 2005/27, ss. 41-44.

Çürük, Y., (2009), *Attila İlhan'ın Kurtlar Sofrası Adlı Romanında Geçen İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, (Türkiye).

Çürük, Y., “İkilemelerin Dilbilgisel Anlamları”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 2016/48, (2), ss. 397-411.

Çürük, Y., “İkilemelerin Kapsamı”, *The Journal of Academic Social Science*, 2016/29, ss. 426-430.

Çürük, Y., “Reduplications as a Word Formation Method”, *International Journal of Languages, Education and Teaching*, 2018/6, (3), ss. 499-503.

Çürük, Y., “Alışveriş Sözcüğü Üzerine Bir İnceleme”, *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 2019, (17), ss. 14-21.

Demircan, Ö., “Emphatic Reduplication in Turkish” *Studies on modern Turkish; Proceedings of the 3rd conference in Turkish Linguistics*, Hendrik E. Boeschoten - Ludo Th. Verhoeven (ed.), Tilburg University Press, 1987.

Demircan, Ö., “A Systematic Approach to Non-Echoic-Base Reduplications: Studies on Turkish Linguistics”, *Proceedings of the 4th International Conference on Turkish Linguistics*, 1988, ss. 231-264.

Demircan, Ö., “Türkçe İkilemenin Özüne Doğru”, *Dilbilim (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Dergisi)*, 1990/9, ss. 61-92.

Demircan, Ö., “Türkçe Yansımaların Özüne Doğru”, *Dilbilim Araştırmaları*, 1996, ss. 175-191.

Demircan, Ö., “Türkçede Nedenli Göstergeler: Yansımalarda Anlamlama”, VIII. Uluslararası Türk Dilbilimi Konferansı Bildirileri, 7-9 Ağustos 1996, Kamile İmer - N. Engin Uzun (Yay.), Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi.

Dilçin, C., “Fuzuli’nin Farsça Şiirlerinde İkileme”. *Uluslararası Türk Dili Kongresi Bildirileri*, 26 Eylül - 1 Ekim 1992.

Dilçin, C., “Fuzulî’nin Şiirlerinde İkilemelerin Oluşturduğu Ses, Söz ve Anlam Düzeni”, *In Memoriam Abdülbaki Gölpınarlı Hatıra Sayısı I, Journal of Turkish Studies / Türklük Bilgisi Araştırmaları*, 19, 1995/19, ss. 157-202.

Dilek İ., “Yabancı Dil Olarak Türkçede İkileme Öğretimi”, *International Journal of Languages, Education and Teaching*, Germany.

Dobrovolsky, M., “Why CVC in Turkish Reduplication?”, *The Nordic Languages and Modern Linguistics*, 1987/6, ss. 131-146.

Doğan, L., “Türkmen Türkçesinde İkilemeler”, *Odü Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Aralık 2012/3, (6), ss. 90-103.

Doğan, N., (2016), *Türkiye Türkçesinde Fiillerin Eşdizimleri*. Yayınevi, Ankara.

Duman, M. ve F. Kemik, “İkilemelerin Oluşma Süreçleri ve ‘yalnız başına’ Örneği Üzerine”, *I. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı*, Ege Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 9-15 Nisan 2006, İzmir, ss. 1-9.

Durgut, H., “Türkiye Türkçesinde İkilemelerde Kalan Arkaik Kelimeler”, *V. Uluslararası Türk Dil Kurultayı I*, Ankara, 20-26 Eylül 2004, ss. 805-814.

Efe, K. ve M. A. Açıkgöz, “Ahmet Bican Ercilasun’un Türk’ün Kayıp Kitabı Ulu Han Ata Romanında İkilemeler”, *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 2019/7, (17), ss. 179-202.

Ehmetyanov, R. G., (1976), *Tatar Télénde Tekrar hem Reduplicasiya, Tatar Télénçü Leksikologiya hem Leksikografiya Meseleleré*, (Red. Ş. S. Hanbikova), SSSR, Fenner Akademiyasé Galimcan İbrahimov İseméndegé Kazan Filialı, Kazan.

Emre, A. C., “Yineleme, İkizleme, Katmerleme”, *Türk Dilbilgisi*, 1945, ss. 541-548.

Eratalay, S., “Türkçe ve Sümercede İkileme”, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2017/1, (2).

Erbaşı, B., (2015), *Türkçede Çekimli Fiil İkilemeleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Erdem, M. D., “Harezmi Türkçesinde İkilemeler ve Yinelemeler Üzerine”, *Bilig*, Bahar 2005/33, ss. 189-225.

- Eren, H. “Onometopéelere Ait Notlar”, *Türkiyat Mecmuası*, 1951/X, ss. 55-58.
- Eren, H., “İkiz Kelimelerin Tarihine Dair”, *A. Ü. DTCTF Dergisi*, 1949/VII, (2), ss. 283-286.
- Ergene, O., “Kavram Alanı Bağlamında Dîvânü Lügâti’t Türk’teki Ses Yansımali İkillemelerin Türkiye Türkçesindeki Biçimleri”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Eylül 2018, ss. 135-160.
- Erol, K., “Sevgi Soysal’ın Öykülerinde Söz Varlığı Unsurları: Yansımalar, Kalıp Sözler, İkillemeler ve Deyimler”, *Jasss*, 2016/47, (1), ss.51-75.
- Ersoy, H. Y., “Başkurt Türkçesinde Kalıp Sözler”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2011/30, ss. 1-54.
- Ertürk, F., “Başkurtçaya Geçen Arapça İkillemelerde Anlam Değişmesi”, *X. Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ferruh Ağca - Adem Koç (eds.), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yayınları, 2019, ss. 677-681.
- Eynel, S., “Özbek Türkçesinde Yansımali İkillemeler (Yapı, Ses ve Şekil Özellikleri Bakımından)”, Ferruh Ağca - Adem Koç, (eds.), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yayınları, 2019, ss. 682-693.
- Foy, K., “Studien zur Osmanischen Syntax, Das Hendiadyon und die Wortfolge ana baba”, *Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprachen*, 1899/II, Bölüm II, ss. 105-136.
- Gencan, T. N., “Yansımalar Yahut Ses Kelimeler Onomatopeler”, *Ergene*, 1947/4, (5).
- Genç, N. E., (2003), *Suheyli ü Nev-bahar’da İkillemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Mersin, (Türkiye).
- Göçen, G., vd. “Yabancılar için Türkçe Okuma Kitaplarında Yer Alan İkillemeler, Deyim ve Atasözlerinin Kullanım Sıklığı ve Seviyelere Göre Dağılımı”, *IJLET*, Haziran 2020/8, (2), ss. 112-142.

Gökçeoğlu, M., (2004), Kıbrıs Türk İkilemeleri ve Yansıma Sesleri Sözlüğü, Lefkoşa / Kıbrıs Eğitim Vakfı Yayınları, Lefkoşa.

Gökdayı, H., “Türkçede Kalıp Sözcükler”, *Bilig*, Kış, 2008, (44), ss. 89-110.

Gökdayı, H., (2015), Türkçede Kalıp Sözcükler, Kriter Yayınları, İstanbul.

Gökdemir, O., “Özbek Bilmeceleri İsimli Eserden Hareketle Özbek Bilmecelerinde Yer Alan İkilemeler Üzerine Bir İnceleme”, *Jasss*, 2017/63, (II), ss. 195-204.

Gökdemir, O., “Ali Şîr Nevâyî'nin “Bedâyi'u'l-Vasat” Adlı Divanındaki İkilemeler”, *Sobider*, 2017/4, (17), ss. 500-513.

Göncü, T. S., (2013), *Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nin 1. Cildindeki İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Güler, S., (2003), *A Study on Turkish Reduplications: Some Observations on Form and Function of Reduplication*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, Mersin, (Türkiye).

Güner-Dilek, F., “Altay Türkçesinde İkilemeler”, *Bilig*, 2004/28, ss. 83-100.

Güneş, B., “Köl Tigin ve Bilge Kağan Yazıtlarındaki “Ot Sub Kılmak” Deyimi Üzerine”, *III. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi, Bildiriler*, İstanbul, 2011/2, İstanbul Kültür Üniversitesi, ss. 1083-1090.

Güngör, O. C., “Memlük Kıpçak Türkçesinde İkilemeler”, *Jasss*, 2018/1, ss. 105-122.

Hatipoğlu, V., (1981), Türk Dilinde İkileme, (2. Baskı), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Hirik, E., “Türkçede Tekrarlı Yapı Sınıfları”, *Türkiyat Mecmuası*, 2018/28, (2), ss. 37-65.

Hirik, E., “Morfolojik Tekrarlı Yapılar ve Kutadgu Bilig'deki İşlevsel Görünümü”, *Atebetü'l Hakâyık ve İlk Dönem Türkçe İslâmî Eserler Sempozyumu Bildirisi*, Ankara 2018.

Hüsrevoğlu, B., (2000), *Türkçede İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erciyes Üniversitesi, Kayseri, (Türkiye).

İnan, A., (1998), “Börü = Kurt ve Yok = Hayır Kelimeleri Üzerine”, *Makaleler ve İncelemeler I*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

Kahya, H., “Gedayi Divanına Göre Çağataycada İkilemeler”, *Akademik Bakış Dergisi*, 2015/52, ss. 1-9.

Kaman, S., “Tuğrul Tanyol Şiirlerinde Yinelemeler”, *Yitik Belleği Rüzgârın, Tuğrul Tanyol Kitabı*, Emel Koşar (Haz.), 2017, s. 78-97.

Karaca, V. İ. ve S. K. Yalçın, “Azerbaycan Türkçesi Ağızlarında Görülen İkilemelerin Sözcük Türü / Yapı ve Anlam Bakımından Değerlendirilmesi”, *Teke Dergisi*, 2016/5, (4), ss. 1651-1675.

Karahan, A., “Memluk-Kıpçak Türkçesi Söz Varlığı: Yansıma Fiiller Üzerine Bir İnceleme”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 2006/20, ss. 105-124.

Karahan, F., (2011), *Çağdaş Türk Lehçelerinde Yansıma Kelimeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars, (Türkiye).

Karahan, L., “Tekrar Gruplarında Ünlü Düzeni, Anlam İlişkisi Üzerine Düşünceler”, Ekrem Arıkoğlu (ed.), *Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun Armağanı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2008, ss. 140-148.

Karahan, L., “Türkiye Türkçesi Ağızlarında {-I} Zarf-Fiil Ekli İkilemeler”, *VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi*, 30 Eylül - 4 Ekim 2013, Bildiri Kitabı 2014/II, ss. 75-84.

Karakuyu, M., (2016), *Özbek Edibi Sabir Abdulla'nın “Mevlana Mukimiy” Adlı Eseri: Gramer (İkilemeler), Transkripsiyon ve Aktarma*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli, (Türkiye).

Karatayeva, S. K., (2004), “İkilemelerin Yapısındaki Çince ve Sanskritçe Elementler (Eski Türkçe Sözlük ve Kırgız Dili Materyallerinde)”, (Aktaran: B. M. Ermatova), *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2004/10, ss. 91-95.

Kardeş, R., “Yakut (Saha) Türkçesinde İkilemeler”, *Siberian Studies (SAD)*, 2015/3, (8), ss. 35-60.

Kayalar, F., (1991), *Türkçede ve Almancadaki İkilemeli Yapılar ve Kuralları*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, (Türkiye).

Kazanlar, E., (2014), *Kazak Türkçesi - Türkmen Türkçesi - Yeni Uygur Türkçesinde İkilemeler: Karşılaştırmalı Bir Çalışma*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, (Türkiye).

Kesin, T. N., “Alankay Batır Destanında İkilemeler”, *İdil Dergisi*, 2018/7, (42), ss. 107-115.

Kincses-Nagy, É. K., “İki taşla bir kuş ... Çağatayca Hendiadyoin”, *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı*, 20-26 Eylül 2004, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, ss. 1126-1136.

Koca, E., “Kırgız-Türk Dillerinde Yansıma Sözcüklerden Oluşan İkilemeler”, *Bişkek Sosyal Bilimler Üniversitesi Kırgız Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 2007/12.

Koca, E., “Codex Cumanicus’taki Yansıma Sözcüklerin Leksiko-Semantik (Görev ve Anlam) Bakımdan Tahlili”, *Alatoo Academic Studies*, 2010/5, (2).

Koca, E., “Dede Korkut Hikâyelerindeki Yansıma Sözcüklerin Leksiko-Semantik Analizi”, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 2012/XII, (1), ss. 393-408.

Koca, E., “Tabış Tuurandı Sözdör cana Alardın Semantikalık Toptoru (Ses Yansımaları Sözcükler ve Onların Semantik Grupları)”, *Alatoo Academic Studies*, 2012/V, 7, (1), ss. 181-188.

Koca, E., “Tuurandı Sözdördün Körkömdük Kızmatı-K. Bayalinovdun Acar povestinin negizinde (Yansıma Kelimelerin Edebî Eserlerde Kullanımı-K. Bayalinov’un Acar adlı hikâyesi esas alınarak)”, 2014, <http://www.turkoloji.cu.edu.tr/makale> (03.03.2020).

Koca, E., “Tuurandı Sözdördün Leksiko-Semantikalık Özgöçölüktörü (Yansımali Sözcüklerin Anlam Bakımından Özellikleri)”, 2014, <http://www.turkoloji.cu.edu.tr/makale> (03.03.2020).

Koca, E., “Tuurandı Sözdördün Fonetikalık Özgöçölüktörü” (Yansıma Kelimelerin Fonetik Özellikleri), 2014, (http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/ergun_koca_yansima_sozcukler_fonetik_ozllikler.pdf (10.02.2020).

Korkmaz, Ş. ve T. Korkmaz Bulut, “Şeyyâd Hamza’nın Yûsuf u Zelîhâ Mesnevisindeki İkilemeler ve Yinelemeler”, *Türük, Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 2017/5, (11), ss. 240-279.

Korkutan, K., (2016), *Kemal Tahir’in Romanlarındaki İkilemelerin Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay, (Türkiye).

Köse, N., “Seyitbek Destanı’nda Müstakil Türler ve İkilemeler”, *Türk Kültürü*, 2002/XL, 473, ss. 526-548.

Küçükağaoğlu, S., (2014), *Kazak, Azeri ve Özbek Türkçelerinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa, (Türkiye).

Öz, A., “Özbek Türkçesinde İkilemeler”, *Türkoloji Dergisi*, 1997/12, (1), ss. 287-311.

Özbek, E. E., “Oğuzlar “Kattı Kardı”ya Sadece “Kardı” Mı Derler(di)? Divânu Lugâti’t Türk’ten Anadolu Ağızlarına Bir Eksiltme Örneği: kat-“, *Osmanlı Mirası Araştırmaları*, Mart 2020/7, (17), ss. 67-74.

- Özçam, Y., “Çağa Çolok Davar Doluk İkilemesi Üzerine Bir Değerlendirme”, *Turkish Studies*, 2013/8-9, ss. 2035-2041.
- Özçelik, S., “Eklemeli Tekrarlar Üzerine Tespitler”, *Türklük Bilgisi Araştırmaları*, 2006/II, (30), ss. 357-380.
- Özdemir, C., “Bir Kültür Unsuru Olarak Âşık Edebiyatında Kalıp Sözler”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2015/8, (33), ss. 286-294.
- Özden, M. ve L. Doğan, “Doğu Trakya Ağzlarında Kullanılan İkilemeler”, *İdil Dergisi*, 2017, 6/32, (6), ss. 1173-1206.
- Özdil, H., “Kudret Ayşe Yılmaz’ın Orobanhiyye Romanının Söz Varlığında İkilemeler”, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2017/6, (3), ss. 1694-1706.
- Özer, H. ve Y. Demirtaş, “Yunus Emre Divanında Geçen İkilemeler Üzerine”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2018/11, (60), ss. 163-171.
- Özertural, Z., (1996), *Maniheist Uygur Metinlerinin Dil Özellikleri ve Söz Varlığı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).
- Özkan, B., “Türkiye Türkçesinde İkili Tekrarlar’ın Sözlükbirimsel Dizgisel ve Metinsel Görünümleri”, *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 2011/6, (1), (Prof. Dr. Gürer Gülsevin Armağanı), ss. 1572-1594.
- Özkan, E., “Dede Korkut Kitabı’nın Vatikan Nüshası’nda Yer Alan İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 2013/30, (1), ss. 118-140.
- Özkan, İ., “Türk Atasözlerinde Yinelemeler”, *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 2011/6, (1), (Prof. Dr. Gürer Gülsevin Armağanı), ss. 1595-1603.

Özkan, M., “Deyimleşmiş İkilemeler”, *V. Uluslararası Türk Dil Kurultayı II*, Ankara, 20-26 Eylül 2004, ss. 2289- 2318.

Özşahin, M., “Başkurt Türkçesinde İkilemeler (Hendiadyoinler)”, *VII. Uluslararası Türk Dili Kurultayı*, 24-28 Eylül 2012, Ankara.

Özşahin, M., (2017), *Tatar ve Başkurt Yazı Dillerinde İkilemeler*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Öztürk, S., “Yeni Uygur Türkçesinde İkilemeler”. *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Summer 2008/3, (1), ss. 1036-1048.

Sağlamgöncü, T., (2013), *Evliya Çelebi Seyahat-namesi'nin 1. Cildindeki İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Selçuk, B., “Nef’î’nin Kasidelerindeki Farsça Yapılı İkilemelerin (Terkîb-i Tekerrürî) Ses ve Anlam Düzenine Etkisi”, Mehmet Mahur Tulum (Haz.), Ahmet Atillâ Şentürk Armağanı, İstanbul 2013, ss. 577-595.

Soydan, S., “Ali Şir Nevâî ve Hüseyin Baykara’nın Manzum Eserlerine Göre Klasik Çağatay Türkçesinde İkilemeler”, *KTÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2017/7, (14), ss. 319-332.

Stackowski, K., (2014), *Standart Turkic C-Type Reduplications*, Kraków.

Suçin, M. H., “Türkçe ve Arapça İkilemelerde Sözcük Dizilişi ve Ses Benzeşmesi”, *Ekev Akademi Dergisi*, 2006/28, ss. 281-294.

Şahin, H., “Ferah-nâme’de Geçen İkilemeler Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları*, 1997/XVII, ss. 125-136, Enderun Kitabevi, İstanbul.

Şahin, H., “Türkçede M’Li Tekrarlar Üzerine”, *International Journal of Humanities and Research*, 2019/3, (2), ss. 60-66.

Şahin, S. ve N. Biray, “Türkmen Türkçesinde Kalıp Sözlere Bir Bakış”, *Turkolojiya*, 2019/2, ss. 34-46.

Şavk, Ü. Ç., “Kırım Tatarcasında İkilemeler”, *Türkbilig*, 2003/6, ss. 37-40.

Şen, S., “Standart Türkiye Türkçesinde İkilemelerle Yaşayan Tarihi Sözcükler”, Şinasi Tekin Anısına Uygurlardan Osmanlıya, Günay Kut - Fatma Büyükkarcı Yılmaz (Haz.), 2006, ss. 685-703, Simurg Yayınları, İstanbul.

Şenyüz, F., “Ermeni Harfli Kıpçak Türkçesinde İkilemeler”, *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 2017/5, (12), ss. 56-67.

Şimşek, Y., “Türkçede ‘Serap’ Anlamında Kullanılan Bir İkileme İlgim Salgım”, Bilgehan Atsız Gökdağ - Nazım Muradov (eds.), *Türklük Biliminde Bir Ömür Prof. Dr. Tofiq Hacıyev Kitabı*, 2016, ss. 45-54, Akçağ Yayınları, Ankara.

Tabcu, H., (2014), *Garipname ile Dede Korkut Hikâyeleri'nin İkilemeler Açısından Mukayesesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman, (Türkiye).

Talu, F. N., (2003), *Kıyasü'l Enbiya'da İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, (Türkiye).

Tazhieva, A., (2020), *Kırgız Türkçesinde Yansıma Kelimeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli, (Türkiye).

Tekeci, G., (1993), *Türkçede İlaveli Tekrarların Yapısı Üzerine Bir Etüd*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).

Tekin, Ş., “Ev Bark Nedir?”, *Tarih ve Toplum Dergisi*, 1991/89, ss. 10-13.

Telli, B., “Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ağzlarında Geçen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *HİKMET - Akademik Edebiyat Dergisi*, 2017/3, (6), ss. 133-149.

Telli, B., “Doğu Anadolu Bölgesi Ağzlarında Tespit Edilen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *TÜRÜK*, 2018/14, ss. 198-217.

Temel, E., “Bilge Kağan Âbidesi’nde Tekrar Grupları”, *İstanbul Kültür Üniversitesi V. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi TUDOK*, 23-24 Haziran 2014, ss. 111-131.

Temel, E., “Lutfi Divanında Tekrar Grupları”, *Türkiyat Mecmuası*, 2016/26, (1), ss. 283-299.

Teres, E. ve H. Bozkurt, “Mahtumkulu Firaki’nin Şiirlerinde İkilemeler ve Özellikleri”, *Folklor / Edebiyat Dergisi*, 2015/I, (21, 81), ss. 191-204.

Tietze, A., “Reduplikasyon ve (r) İle Kurulmuş Çift Sözcükler”, Reşit Rahmeti Arat İçin, TKAE, Ankara 1966, ss. 423-429.

Tokatlı, S., “Ural Batır Destanında Söz Tekrarları”, *Journal of College of Languages*, 2012/24, ss. 92-104.

Tokay, Y., “Evliyâ Çelebi Seyahat-nâmesi’nde İkilemeler”, *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Summer 2013/8, (9), ss. 2401-2416.

Topal, E., “Giresun-Eynesil Ağzından Ölçünlü Türkçede Bulunmayan Kelimeler, Deyimler, İkilemeler ve Atasözcükleri”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mart 2020/28, (2), ss. 1008-1012.

Toprak, F., “Harezmi Türkçesinde İkilemeler”, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü*, 2005/V, (2), ss. 277-292.

Tuna, O. N., “Türkçede Tekrarlar I”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 1949/III, ss. 429-447.

Tuna, O. N., “Türkçede Tekrarlar II”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 1950/IV, ss. 35-82.

Tuna, O. N., “Türkçenin Sayıca Eş Heceli İkilemelerinde Sıralama Kuralları ve Tabii Bir Ünsüz Dizisi”, *Türk Dil Kurumu Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1982-1983, ss. 163-228.

Tunca, H., (2011), *Eski Anadolu Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun, (Türkiye).

Türkay, K., “Kâşgarlı'nın Derlediği Yansıma Sözcükler”, Ömer Asım Aksoy Armağanından Ayrıbasım, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1987, ss. 212-257.

Uçar, İ., (2009), *Kazak Türkçesinde İkilemeler ve Özellikleri ve Bu Özelliklere Göre İkilemelerin Sınıflandırılması*, (Yayımlanmamış Lisans Bitirme Tezi), Kızılıorda Korkut Ata Devlet Üniversitesi Türk Dünyası Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kızılıorda, (Kazakistan).

Ulutaş, İ., “Kırgız Türkçesinde İkilemeler”, *Akademik Bakış Dergisi*, 2007/13, ss. 1-15.

Uygun, H., (2007), *Kazak Türkçesindeki İkilemelerin Türkiye Türkçesindeki İkilemelerle Karşılaştırılması*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi, Denizli, (Türkiye).

Ünver, İ., “İkilemelerle Yazılmış Dört Gazel”, *Türk Dili Dergisi*, 1988/438.

Üstünova, K., (1996), *Dede Korkut Hikâyelerinde Cümleden Büyük Birlikler ve Bunların Oluşumunda Tekrarların Rolü*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, (Türkiye).

Üstünova, K., “Dede Korkut Destenlerinde Üçlemeler, Dörtlemeler, Beşlemeler”, *Bilge Dergisi*, *TDTK AKM*, Yaz 1997/13, ss. 20-25.

Üstünova, K., “Dede Korkut Destanlarında Aralıklı İkilemeler”, *Türk Dili Dergisi*, 1998/557, ss. 464-470.

Üstünova, K., “Eksilti ya da Sıfır Tekrar”, *Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *Uludağ Üniversitesi Yayınları*, 1999/1, (1), ss. 93-105.

Üstünova, K., (2002), “Türkiye Türkçesinde Üçlemeler”, Dil Yazıları, Akçağ Yayınları, Ankara, ss. 226-235.

Üstünova, K., “Dede Korkut Destanlarında, Aşamalı Tekrarların Üslup Özelliklerini Biçimlendirishi Üzerine”, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2008/14, ss. 229-237.

Vural, H., “Dede Korkut Anlatılarında Söz Tekrarları”, *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı-I*, 20-26 Eylül 2004, ss. 3089-3094, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Yalçın, S. K., “Elazığ Ağzında Görülen İkilemelerin Köken, Yapı ve Anlam Bakımından Azerbaycan Türkçesindeki İkilemelerle Karşılaştırılması”, *Filologiya Meseleleri*, No: 1, *Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, M. Fuzuli Adına El Yazmaları Enstitüsü*, ss. 326-345.

Yastı, M., “Türkçe Deyimlerde Geçen İkilemelerin Ses ve Şekil Özellikleri”, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2007, ss. 51-87.

Yavuz, S. ve B. Telli, “İç Anadolu Bölgesi Ağzlarında Geçen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013/15, ss. 376-402.

Yenen, Y., “Âşık Veysel’in Şiirlerinde İkilemeler”, *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2010/28, ss. 59-70.

Yeon Kyoo Seok, “Türkçede Onomatopoeia'nin Tanımı ve Onomatopoeia Sorunu”, *中東研究* 2006年 제 25 권 2 호, ss. 429-458 *중동연구* 제 25 권 2 호, 2006.

Yeon Kyoo Seok, “Korece ve Türkiye Türkçesi Yansımalarında Paralellik Gösteren Biçimbirimler Üzerine”, *韓國中東學會論叢*第 30-2 號 *韓國中東學會*, 2009, ss. 147-177.

Yıldız, H., “Süheyl ü Nev-bahâr’da İkilemeler Üzerine”, *Mât Dil-Edebiyat-Kültür Dergisi*, 2010/5, ss. 51-53.

Yıldız, H., “Divân-ı Hikmet’te İkilemeler Üzerine”, *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2011/1, (1), ss. 41-46.

Yılmaz, K. H., “Hâkî Efendi“nin Süleymannâmesi”nde Yer Alan İkilemelerin Anlama Sağladığı Katkıları”, *The Journal of Academic Social Science*, 2014/III, (29), ss. 427-438.

Yılmaz, O., (2014), *Türk Dilinde Tekrar Grupları Üzerine Art Zamanlı Bir Analiz Çalışması: Orhun Abideleri’nde, Garib-Nâme’de ve Dede Korkut’ta Tekrarlar*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa, (Türkiye).

Yılmaz, Y., (2007), *14. yy. Anadolu Türkçesinde İkileme -Sayıca Eş Heceli Kelimelerde-*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, (Türkiye).

Yüce, N., (1998), “İkilemelerdeki İlginç Problemler”, Bahşi Ögdisi, Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich seines 60. Geburtstags, Jens Peter Laut / Mehmet Ölmez (Yay.), İstanbul, ss. 419-447.

Yücel, E., “Karşılaştırmalı Bir Bakış Açısıyla Türkçe ve Almanca İkilemeler, *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2016/36, ss. 79-96.

Zülfikar, H., (1995), *Türkçede Ses Yansımaları Kelimeler*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Eski Türkçe dönemindeki ikilemeler üzerine yapılmış çalışmalar alfabetik olarak aşağıdaki listede verilmiştir:

Ağca, F., “Eski Türkçe kö:k tenri ve kö:k kalık İkilemeleri Üzerine”, *Türkbilig*, 2015/30, ss. 201-221.

Ağca, F., “Eski Uygurcada İştikaklı İkilemeler”, Alkış Bitigi Kemal Eraslan Armağanı, Bülent Gül (ed.), TKAE, Ankara 2015, ss. 17-30.

Ağca, F., “Çokluk İfadesi Olarak Eski Uygurca talım taşıma Eş Çifti”, *IX. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu*, Malatya, 02-04 Kasım, 2017.

- Aktan, B., “Dîvânu Lügâti’t-Türk’ün Söz Varlığında Yer Alan İkilemeler”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2010/28, ss. 1-12.
- Aydın, E., “Orhon Yazıtlarında Hendiadyoinler”, *Türk Dil Kurumu Türk Dili Dergisi*, 1997/577, ss. 417-421.
- Aydın, E., ve A. Karaman, “Eski Türk Yazıt ve El Yazmalarında İkilemeler”, *Journal of Old Turkic Studies*, 2019/3, (2), ss. 259-286.
- Batur, Z. ve T. N. Beyret, “Divânü Lûgati’t-Türk’te Taklit Kelimeler”. *International Journal of Language Academy*, 2014/2, (1), ss. 179-189.
- Bayraktar, F. S., Kutadgu Bilig’de İkilemeler, Alatau Üniversitesi, *Yusuf Has Hacip Fikirleri Sempozyumu*, Kırgızistan, Bişkek 2005.
- Baytok, A., “Kırgız Türkçesinde Yansımali Sözcükler ve Lehçeler Arası Aktarmadaki Önemi”, *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, Eylül 2014/11, (3), ss. 106-145.
- Bozok, E., (2012), *Eski Uygur Türkçesinde İştikaklı İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir (Türkiye).
- Bozok, E., “Yazıtlarda Geçen ıda taşda İfadesinin Türkiye Türkçesinde ve Ağızlardaki Karşılıkları”, *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 2018/10, (3), ss. 98-108.
- Bozok, E., “Eski Uygur Türkçesinde arıg turug, arıg silig ve arıg süzük İkilemeleri Üzerine”, *Türkbilig*, 2018/36, ss.41-46.
- Böler, T., “Çaştani Bey Hikâyesi’ndeki İkilemeler ve Türkçede İkilemelerin Eskiliği Meselesi”. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 2010/42, ss. 33-60.
- Can, M., (2010), *Eski Uygur Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, Bursa, (Türkiye).
- Çağatay, S., “Uygurcada Hendiadyoinler”, *DTCF Yıllık Çalışmalar Dergisi*, 1940-1941/1, ss. 97-144, *Türk Lehçeleri Üzerine Denemeler*, 1978, ss. 29-66.

Güneş, B., “Köl Tigin ve Bilge Kağan Yazıtlarındaki “Ot Sub Kılmak” Deyimi Üzerine,” *III. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi, Bildiriler*, İstanbul, 2011/2, İstanbul Kültür Üniversitesi, ss. 1083-1090.

Ido, S., “Dîvânü Lügâti’t Türk’teki Yansımali Kelimelerde Ünlü Nöbetleşmesi”, *Akademik Araştırmalar Dergisi*, 2008-2009/39, ss. 263-272.

İsi, H., “Eski Uygur Türkçesinde “Kut Kıv” İkilmesinde Geçen “Kıv” Sözcüğünün Tarihi Metinlerden Türkiye Türkçesine Serüveni”, *Dede Korkut Dergisi*, 2018/7, (15), ss. 32-53.

İsi, H., “Eski Uygurca Uşñışa Vijayā Dhārañī Sūtra’da İkillemeler”, *Dede Korkut Dergisi*, 2020/9, (21), ss. 15-38.

Kalaçay, Ş. B., “Türk Kalbi Adlı Eserde İkillemelerin Yapısı”, *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Haziran 2020/5, (1), ss. 75-89.

Karakayalı, T., “Sosyal ve Dinî Gelişmelerin Dile Etkisi: Kutadgu Bilig’de Yakın veya Eş Anlamli Sözcüklerle Kurulmuş İkillemeler”, *3. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu - ISLET*, Roma, 2017.

Karaman, A., “Yenisey Yazıtlarında Geçen adrıl- seçlin- İkilmesi Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2019/67, ss. 7-26.

Karaman, A., “Eski Türkçe Az Sesteş Kökü Üzerine”, *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 2019/4, (1), ss. 13-34.

Karaman, A., “Eski Türk Yazıt ve El Yazmalarında Geçen Zıt Anlamli İkillemeler Üzerine Yapısal ve Anlamsal Bir İnceleme”, *Journal of Old Turkic Studies*, 2020/4, (1), ss. 50-97.

Karaman, A., “Kıyın / kıyn (kın) ‘Ceza’ Sözcüğü Hakkında”, *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 2020/9, 21, ss. 129-139.

Karaman, A., “Atı yitiglig kelir İfadesi Üzerinden İrk Bitig 55. İrk İçin Yeni Bir Okuma ve Anlamlandırma Önerisi”, *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 2020/9, 23, ss. 101-108.

Ölmez, M., “Eski Uygurca odug sak İkilemesi Üzerine”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1998/8, ss. 35-47.

Ölmez, M., “Eski Uygurca İkilemeler Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2017/65, (2), ss. 243-311.

Ölmez, M., “On Old Uygur Sıkıg ~ Sıkış and Tañıg ~ Tañış”, Z. Gulácsı (ed.), *Language, Society, and Religion in the World of the Turks Festschrift for Larry Clark at Seventy-Five*, ss. 89-98, Turnhout, Brepols Publishers, 2018.

Ölmez, M. ve G. Aris, “Eski Uygurca Ölüler Kitabı’ndaki İkilemeler Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2019/67, ss. 39-64.

Ölmez, M. ve S. Sevim, “Kşanti Kılğuluk Nom Bitig’e Özgü İkilemeler”, *Journal of Turkology*, 2019/29, (2), ss. 499-524.

Ölmez, Z. K., “Kutadgu Bilig’de İkilemeler (1)”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1997/7, ss. 19-40.

Ölmez, Z. K., (1998), “Kutadgu Bilig’de İkilemeler (2)”, Bahşi Ögdisi 60. Doğum Yılı Dolayısıyla Klaus Röhrborn Armağanı, Mehmet Ölmez - J. Peter Laut (eds.), Simurg Yayıncılık, İstanbul-Freiburg.

Sarı, İ., “Eski Türkçede Eşmerkezli Birleşik Sözcük Yapıları”, Şaban Doğan - Melis Sezen Güneş (eds.), *Köktürk Yazısının Okunuşunun 125. Yılında Orhun’dan Anadolu’ya Uluslararası Türkoloji Sempozyumu*, Bildiriler Kitabı, c. 2, İstanbul, 2018, Kesit, ss. 1252-1267.

Savran, H., “Orhun Yazıtlarında Eş Heceli İkilemeler ve Sıralama Kuralları Üzerine”, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 1998/9-10. Prof. Dr. Kemal Eraslan Armağan Sayısı, ss. 565-570.

Sev, G., “Divanü Lûgati’t-Türk’te İkilemeler”, *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, Ekim 2004/634, LXXXVIII, ss. 497-510.

Şen, S., (2002), *Eski Uygur Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Samsun, (Türkiye).

Şen, S., “Tunyukuk Yazıtındaki ıda taşa İkilemesi Üzerine”, *Dil Araştırmaları*, 2015/17, ss. 95-102.

Taş, İ., “Kutadgu Bilig’de İkilemeler”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2012/60, (2), ss. 43-95.

Temel, E., “Bilge Kağan Âbidesi’nde Tekrar Grupları”, *İstanbul Kültür Üniversitesi V. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi TUDOK*, 23-24 Haziran 2014, ss. 111-131.

Türkay, K., “Kâşgarlı’nın Derlediği Yansıma Sözcükler”, Ömer Asım Aksoy Armağanından ayrıbasım, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1987, ss. 212-257.

Uçar, E., “Orhun Yazıtlarındaki Er- Bar- İkilemesi Üzerine”, *Journal of Old Turkic Studies*, 2019/3, (2), ss. 471-501.

Yıldız, H., “Eski Uygur Türkçesinde İkilemelerde Yer Değiştirme Meselesi -İkileme Grupları, Köprü İkileme ve Kelimeler Arası Kavram Geçişleri-“, *TUDOK*, İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, İstanbul, Aralık 2013.

Yıldız, H., “Eski Uygurca Dışastvustık’ta İkilemeler Üzerine Notlar”, Bengü Belâk, Ahmet Bican Ercilasun Armağanı, Bülent Gül (ed.), TKAE, Ankara 2013, ss. 465-482.

Yıldız, S. B., “Uygurca Maitrisimit’te asıg tusu İkilemesi Üzerine”, *R&S - Research Studies Anatolia Journal*, 2018/1, (2), ss. 281-288.

Yapılan bu çalışmada ikilemeler, yalnızca alfabetik bir sırayla verilmeyecek aynı zamanda anlamsal bir tasnif de yapılacaktır. Yapılan tasnif; eş, yakın ve zıt anlamlı ikilemeler biçiminde olacaktır. Oluşturulacak bu üç bölüm de kendi içinde alfabetik bir yapıda olacaktır. İkilemelerin sınıflandırılmasında anlamsal bir tasnif yapılmasının daha doğru bir yöntem olacağına karar verilmiştir. İkilemelerin en önemli fonksiyonları

kullanıldığı dilin söz varlığı açısından. İkilemeler, elbette biçimsel bir yapı olarak da incelenmelidir. Özellikle ikilemelerin oluşum biçimleri üzerine araştırmalar yapılmalıdır. Makro bir anlayışla, yapısal açıdan bir tasniften ziyade ikilemelerin yapısı, nasıl oluştukları; dar kapsamlı, nokta atışı, mikro çalışmalarla araştırılmalıdır. Bu araştırmalar, tıpkı Ağca 2015'te olduğu gibi oluşum biçimi açısından sınırları, çerçevesi, odak noktası belli olan araştırmalar olmalıdır. Ağca, "Eski Uygurca İştikaklı İkilemeler Üzerine" adını taşıyan çalışmada ikilemelerin sınıflandırılması için eş, yakın, zıt anlamlı, pekiştirmeli ikilemeler ve tekrarlar olarak anlambilimsel bir tasnifin kullanıldığını belirttikten sonra, ikilemelerin yapısal açıdan da incelenmesi gerektiğini vurgulamıştır. Bu vurgudan sonra eski Uygur Türkçesindeki 'ıştikaklı' yapılar üzerine odaklanmıştır (Ağca, 2015: 17-30). Yapısal konular üzerinde araştırmalar yürütülmesi bir yana, böylesi makro çalışmalarda sınıflandırma konusunda, anlamsal ilişkilerin göz önünde tutulduğu bir tasnif yerinde olacaktır. Eski Türkçenin dil özelliklerinin görüldüğü eldeki tüm eserleri inceleme sahası olarak belirleyen bu çalışma, hali hazırda oldukça hacimli olacaktır. Tespitin, örnek cümlelerle tanımlamanın ve anlamsal bir tasnifin yanında, teker teker tüm ikilemeler üzerine yapısal değerlendirmelerin yapılması, yıllarca sürececek 3-4 ciltlik bir çalışmayla mümkündür. Yapılacak bu çalışma, ikilemelerin tespiti ve örneklemeleriyle yapısal anlamda yapılacak incelemelerin kapısını aralayacaktır. Çalışma, yapısal alanda çalışma yapacak olan araştırmacılara büyük kolaylıklar sağlayacaktır.

Eski Türkçe döneminin tamamı için geçerli olmakla birlikte, özellikle eski Uygur Türkçesi metinlerinde kullanılan ikilemelerin doğru biçimde anlamlandırılması, bu metinlerin anlaşılabilirliğine büyük katkılar sağlayacaktır. İkilemelerin tespiti ve anlamsal sınıflamasının yapıldığı bu tip çalışmalardan beklenen faydalardan bir tanesi de metin tamiri açısından. Okunamamış, yorumlanamamış, anlamlandırılmamış veya çözümlenememiş kimi metin parçaları, bu çalışmada tespit edilerek anlama kavuşturulan kimi ikileme yapıları aracılığıyla anlaşılabilirliğe kavuşacaktır. Bu noktaya ek olarak anlamı belirsiz olan kimi kavram ve sözcükler, geçtikleri ikilemenin diğer unsurlarından hareketle izah edilebilir duruma gelecektir.

Yapılan bu çalışmada, yapılacak anlamsal tasnife ek olarak sözcük türü ve unsur sayısı açısından da ikilemelerin istatistiksel verilerine yer verilecektir. Ayrıca eserin sonunda yer alacak olan dizin sayesinde tüm ikilemeler alfabetik olarak görülebilecektir. Bu dizin âdeta bir eski Türkçe ikilemeler sözlüğü niteliğinde olacaktır. Kimi ikilemelerin unsurları eş anlamlara sahipken kimileri yakın anlamlıdır. Kimilerinde sözcükler birbirini anlamca tamamlamakta kimilerinde ise birbirine anlamca destek vererek vurguyu güçlendirmekte / sözü güzelleştirmektedir. Kimileri de ayrı ayrı anlamını yitirerek bambaşka bir kavramı karşılamaktadır. Bu noktada, herhangi bir ikilemenin anlamsal kategorisinin bu çalışmada gösterildiği gibi olmadığı düşünülmesi doğaldır. Kimi yapıların aslında ikileme olmadığı fikrini oluşturacak tespitlerin olacağı da muhakkaktır. Oluşacak farklı görüşler, zenginlik oluşturarak bilime katkı sağlayacaktır. İkilemelerin genel bir çerçevesinin çizilerek hangi yapıların ikileme kabul edileceği meselesi dahi cevap bulunması pek zor sorularla doludur. Yapılacak bu çalışmada, dilbiliminin açtığı ufuklarla, eski Türkçenin hususiyetleri göz önüne alınarak konuyla ilgili fikir beyan etmiş önceki araştırmacıların birikimlerinden de faydalanılarak, esnek bir düşünce yapısıyla tespitler yapılacaktır. Kimi yapılar kalıplaşmış olduklarından kolay tespit edilebilir durumdadır. Kimileri ise üzerinde belki günlerce düşünülecek karmaşık yapılardır.

Sözcüklerin ve sözcük gruplarının bağlam içerisindeki yerinin dikkatli bir biçimde incelenmemesi, kimi anlamsal sorunlara yol açmaktadır. Bu nedenden ötürü, incelenen sözcük veya sözcük gruplarının geçtiği tanık cümlelerin, bu tip çalışmalarda yer alması gerekmektedir. Bu bakımdan çalışmada, ikilemelerin bulunduğu örnek cümlelere yer verilecektir. Aynı zamanda ikilemelerin geçtiği cümlelerin, hangi eserin hangi sayfasında olduğu da belirtilecektir. Eski Uygur Türkçesi metinlerinin neşri hem müstakil çalışmalarda topluca hem de dergi serilerinde kısım kısım yapılmıştır. Bu da hangi eserin hangi katalogda hangi kısmının yayımlanmış olduğu karmaşasını doğurmaktadır. Söz gelimi Altun Yaruk müstakil kitap olarak bir araya getirilmiş olmasının yanında kimi kısımları TT ve BTT gibi serilerde yayımlanmıştır. Bir araya getirilmiş biçimi elde bulunsa da müstakil neşirlerde bulunan farklı okumalar durumu daha da karmaşık bir hâle getirmektedir. Eski Uygur Türkçesi metinlerinin taranarak özellikle envanter numaraları üzerinden

düzenlenmesi büyük bir zorunluluktur. Eski Uygur Türkçesi metinlerinin tamamına ulaşmaya çalışmak, başlı başına sonu olmayan bir yolculuk gibidir. Bu metinlerin içerisinden örnek cümle alınırken envanter numarasına yer verilmemesi de ayrıca büyük sıkıntılar doğurmaktadır. Örneğin, BTT III'de incelenen bir metin parçası, ilerleyen zamanlarda bir araştırmacı tarafından bir araya getirilmiş bir eser kapsamına alınmakta bu durumda neyin nerede incelendiğine hâkim olunamamaktadır. Bu tip neşir çalışmalarında envanter numaralarının bir listesinin verilmemesi karşılaştırmayı olanaksız kılmaktadır. Dahası envanter numaraları verilse dahi bunların karşılaştırılarak inceleme tekrarına düşülmemesi büyük bir enerji gerektirmektedir. Bu itibarla, tespit edilen ikilemelerin ve alınan örnek cümlelerin tekrar edilmesi hatasına düşülmemesi adına, mümkün mertebe metinlerin envanter numaralarına yer verilecektir. Karahanlı Türkçesi metinlerinden DLT'de, tespit edilen ikilemeler varsa örnek kullanımlarıyla yoksa Kâşgarlı'nın yaptığı açıklamayla birlikte sayfa ve satır numarasıyla verilecektir. Kutadgu Bilig ve Atebetü'l Hakayık'da, ikilemelerin geçtiği yer, sayfa ve beyit numarasıyla; Kur'an Tercümesi'nin Rylands nüshasında ikilemenin geçtiği ayetin anlamı tamamlayan bölümü sayfa ve ayet numarasıyla, İstanbul nüshasında ise sayfa numarasıyla birlikte verilecektir. Bu yöntem sayesinde, okurlar için bir kullanım kolaylığı sağlanmış olacaktır. Ayrıca bu yöntemle metinlerin karıştırılma olasılığı en aza indirilmiş olacaktır. Ele alınan eserlerin dizinleri baz alınarak değil eserler baştan sona sözcük sözcük okunarak bir inceleme yapılacağından, tanıklamaların ikilemeleri temsil gücü yüksek olacaktır. Bunun yanı sıra, yer verilen ikilemelerin daha kolay algılanabilmesi adına ikilemeler, koyu renkle gösterilecek böylece algıda seçicilik de sağlanmış olacaktır. İkilemelerin geçtiği cümlelerin tamamı değil, anlamsal bütünlüğün sağlandığı kısımlar alınacaktır. Ayrıca incelenen eserlerde görülen ikilemelerin geçtiği tüm örnekler değil, her eserden üçer kullanım aktarılacaktır. Tek örnekle yetinilmesi doğru bir yöntem değildir. Çünkü kimi ikilemeler birden çok anlamı karşılamaktadır. Böylece gereksiz bir hacmin önüne geçileceği gibi temsil edilebilirlik de sağlanmış olacaktır. Eski Türk yazıt ve el yazmalarında anlatımın yoğun olması nedeniyle ikilemelerin tüm tanıklamaları esere dahil edilecektir. Yazıt ve el yazmalarının sınırlı bir malzemeye sahip olması nedeniyle gereksiz bir hacim de oluşmayacaktır. Eserde izlenecek yöntemle ilgili kimi örnekler aşağıda verilmiştir:

eçü apa ‘ata, ced’

[...] *kişi oglınta üze eçüm apam bumın kagan istemi kagan olormış* [...] (KT D1)

[...] *türük törösın ıçgınnmış bodunug eçüm apam törösınçe yaratmış boşgurmış* [...] (KT D13)

aç- belgürt- ‘belirtmek’

[...] *körtle körkin açgay belgürtgey* [...] Manichaica I, T II D 173a², 26.

açıg emgek ‘sıkıntı, eziyet’

[...] *ol açıg emgekin* [...] T III 73 (2), 6. (Elmalı, 2014: 89)

Farklı ikilemelere ait kimi örnekler aşağıda verilmiştir:

[...] *eçimiz inimiz kamız kadaşımız adın yme kim* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa06, 12, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] *Topal ve çolak için ahsak buhsak denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 203 / 21)

[...] *sewinmegül yund ügür adgır anın, altun kümüş agı tawar* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 277 / 1)

[...] *küdüp tur feraħka bela renc yoğup* [...] AH, (Arat, 2006: 69 / 350)

[...] *aça adra birse kötürse erig* [...] KB, (Arat, 1979: 267 / 2445)

[...] *ağın ağın Tañrılar mu yegrek* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 170)

[...] *bu kur’ân turur ağırğan seçgen* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 272)

[...] *tilemez Tañrı kılsa siziñ üze emgek tarlık* [...] KT, (Ata, 2004: 20 / 6)

Seçilen kimi örneklerin farklı eserlerdeki benzer kullanımları çalışmadan çıkarılmayacaktır. Bu yöntemle eserde kimi tekrar eden örnekler görülecektir. Böyle bir

duruma müdahale edilmemesinin nedeni ise ikileme kullanımındaki kalıplaşmanın sıklığının gösterilmek istenmesidir. Çünkü özellikle eski Uygur Türkçesinde ikileme kullanımları sıklıkla belli formlar içerisinde tekrar etmektedir. Bunun dışında alınan örnek tanıklamalar mümkün mertebe anlam farklarını temsil etmesi için seçilecektir. İkilemelere örnek oluşturması için alınan tanıklamalar alt alta sistematik bir biçimde verilecektir. Bu yöntem sayesinde, ikilemelerin gerek aynı evre içerisindeki benzer / farklı tanıklamaları gerekse de evreler arasındaki benzer / farklı kullanımları karşılaştırılabilecektir. Örneğin **yér suw** ‘vatan, toprak’ ikilemesinin eski Türkçe dönemini oluşturan üç evredeki örnek tanıklamaları bir arada alt alta verildiğinden metinler ve evreler arası karşılaştırmalar kolayca yapılabilecektir:

[...] *eçümüz apamız tutmuş yér suw idisiz bolmazun téyin* [...] (KT D19)

[...] *ol yérimin suwumun konur köçür ben* (Ta B4)

[...] *yir suv yumgı tepredi kamşadı* [...] AY, 183 (III. 29a.), 17, (Kaya, 1994: 139)

[...] *yir suvdaki edgüli ayıgh* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 329.

[...] *altun kümüş yir suv ev bark* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 128.

[...] *ya yir suw bağım tip kümüş tirmese* [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2278)

Alınan bu örnek cümleler doğrudan aktarım yapmayı gerektirdiğinden çalışmanın bütününde kimi transkripsiyon farklılıkları oluşacaktır. Bu durum çalışmanın bütünlüğünü olumsuz yönde etkilemektedir. Aktarımlar esnasında, o aktarımın yazarının transkripsiyonu etik nedenlerle mümkün mertebe korunacaktır. Söz gelimi ‘kapalı é’ sesi için kimi yazarlar *é* kimileri *i* kimileri ise *e* işaretini kullanmaktadır. *Adruk / adrok, tsuy / tsoy, yazuk / yazok* gibi sözcüklerde görülen *u / o* sesinin durumu; *ev / ew, çav / çaw, suv / suw* gibi sözcüklerdeki *v / w* konusu veya *ıgla- / yıgla-, irak / yırak, ırla- / yırla-* sözcüklerindeki söz başı *y* meselesi farklılıkların kimi nedenleri arasındadır. Aktarımlarda her ne kadar naşirlerin transkripsiyon işaretlerine sadık kalınacaksa da özellikle Türkçenin fonetik

yapısını zorlayan kimi transkripsiyon işaretleri atıf kuralları dikkate alınmaksızın aşağıdaki gibi değiştirilecektir:

ä → e

č → ç

γ → g

ǰ → c

ī → ı

ng → ŋ

q → k

š → ş

x → h

ž → j

Madde başlarında ise bu satırların yazarı tarafından belirlenen transkripsiyon ile kabul gören son okuma biçimleri kullanılacaktır. Örneğin, madde başlarında ‘açık e’ sesi için *ä* yerine *e*; ‘kapalı é’ sesi için ise *e / i* yerine *é* işareti kullanılacaktır. Dilbilimsel bir bakış açısıyla eski Türkçe dönemi içerisinde seslerin kolaylıkla değişmeyeceğinden hareketle her üç evre için de aynı madde başı kullanılacaktır. Belirlenen bu yöntem, yapı bütünlüğünün sağlanabilmesi adına da katkılar sağlayacaktır.

Yazıt ve el yazmaları evresinde tespit edilen ikilemelerdeki tanıklar için verilen örnekler, Aydın 2017, 2018, 2019 ile Tıbıkova *vd.* 2012, Alimov 2014 ve Yıldırım 2017’den alınacaktır. Eski Uygur ve Karahanlı Türkçesi metinlerinde ise yapılan neşirlere atıf yapılacaktır.

1. ESKİ TÜRKÇEDE İKİLEMELER

1.1. Eş Anlamlı Sözcüklerden Oluşan İkilemeler

Eş anlamlı ikilemelerde, ikilemeyi oluşturan unsurların tümü aynı anlamdadır. Bu tür ikilemelerde, ikilemeyi oluşturan unsurların karşıladıkları ayrı ayrı anlamlar birbirinin yerine kullanılacak derecededir. Kimi eş anlamlı ikilemelerin unsurlarının yer değiştirmiş biçimlerinin de görülmesi dikkat çekicidir.

aç- adır- ‘ayırt etmek’

[...] **aça adıra** kutgarur siz [...] AY, 349 (V. 3a.), 11, (Kaya, 1994: 210)

[...] *arslanlar etinin etineyü* **aça adıra** okıtayın [...] AY, 363 (V. 10a.), 23, (Kaya, 1994: 216)

[...] **aça adıra** nomlamış [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] *kirsizin* **aça adıra** nomlayur siz [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 1013.

[...] *kentü*] özi **aça adıra** nomlamış [...] BTT XIII, Amitāyus-Sūtra, 6.

[...] **aça adıra** birse kötürse erig [...] KB, (Arat, 1979: 267 / 2445)

aç- belgürt- ‘belirtmek’

[...] *körtle körkin* **açgay b[e]lgürtgey** [...] Manichaica I, T II D 173a², 26.

aç- yar- ‘açmak, yarmak’

[...] **açdaçı yardaçı** teñri burkanniñ yme [...] ATT, 18b1, 521, (Shōgaito, 1988: 40)

[...] *tüzü umışı teg* **açgalı yargalı** alku lnhua çeçeklerig [...] ATT, 41b1, 1238, (Shōgaito, 1988: 88)

[...] *aşnuça* **açmışı yarmışı** teg ançulayu ok burhanlıg kün teñri yme andag ok [...] ATT, 41b1, 1240, (Shōgaito, 1988: 88)

açığ ayag ‘saygı, hürmet’

[...] *ulug açığ ayagıg tip tidi* [...] HT V, Nr. G 69, 72.

[...] *eligimiz kutınıñ açığın ayagın küse[yü]* [...] HT IX, 740. (Aydemir, 2010: 99)

[...] *hanımız kutıntın bölgüsüz açığ ayag altun isig amrak* [...] HT IX, 1912. (Aydemir, 2010: 161)

açığ emgek ‘sıkıntı, eziyet’

[...] *açıgları emgekleri üze* [...] AY, 625 (X. 14a.), 2, (Kaya, 1994: 328)

[...] *açığ emgek emgenmişde ökünser biz* [...] TT IV/B, T II Y 55, 26.

[...] *açığ emgeklerig eşidip ertinü korkup bağsısıña* [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 25.

[...] *miñ tümen yıl anda açığ emgek emgenip* [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 39.

[...] *açığ emgeklerig sizinde eşitürler* [...] T III M 84 54 (Türlü Cehennemler), 86.

[...] *aç[ıg] emgek emgenip* [...] T III 84-40, arka 4-5.

[...] *ol açığ emgekin* [...] T III 73 (2), 6. (Elmalı, 2014: 89)

[...] *açığ emgek emgentin* [...] Mz. 112, 7-8. (Elmalı, 2014: 90)

[...] *açığ emgekke tegmiş erserler* [...] 65. 3 = 77 337, arka 21. (Tekin, 1976: 125)

[...] *aç[ıg] [emgek] emgengey sizler* [...] 67. 11 = 281 328 330, 28-29. (Tekin, 1976: 127)

[...] *açığ emgek teginür biz* [...] 78. 12 = 2, 24. (Tekin, 1976: 144)

[...] *açığ em[gek]lerig teginür* [...] DKPAM, 0139. (Elmalı, 2016: 63)

[...] *açığ emgek* [...] anta ötrü [...] DKPAM, 0176. (Elmalı, 2016: 65)

[...] *tamudaki açığ emgekler közinte* [...] DKPAM, 0579. (Elmalı, 2016: 79)

[...] **açığ emgek körtükin** [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 28.

[...] **açığ emgekin küsüşüm boltı** [...] HT VIII, 101. (Röhrborn, 1996: 24)

[...] **açığ emgekin ayı ked emge[n tep** [...] KKNB, 1048. (Wilkens, 2007: 118)

[...] **açığ emgeklerig sakınıp** [...] KKNB, 1358. (Wilkens, 2007: 140)

açığ emgeklig ‘acı, sıkıntılı’

[...] **açığ emgeklig çatıklıg işlerig** [...] AY, 235 (IV. 18a.), 2, (Kaya, 1994: 161)

açığ tarka ‘acı, ızdırıp’

[...] **açığ tarka çetıklig işlerig** [...] AY, 235 (IV. 18a.), 9, (Kaya, 1994: 161)

[...] **açığ tarka kıılınç tüşin kayuma orunta** [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

açığ tarka emgek ‘acı, ızdırıp’

[...] **tüü törlüg açığ tarka emgeklerin** [...] AY, 264 (IV. 32b.), 8, (Kaya, 1994: 173)

[...] **açığ tarka emgeklerintin örü** [...] AY, 265 (IV. 33a.), 9, (Kaya, 1994: 173)

[...] **adruk adruk açığ tarka emgek emgendeçiler** [...] T III M 127, 25-26.

[...] **açığ tarka emgekig teginürte** [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 56.

[...] **artokrak açığ tarka emgek emgenür men** [...] KKNB, 79. (Wilkens, 2007: 58)

[...] **açığ tarka emgeklerig teginürler** [...] KKNB, 300-301. (Wilkens, 2007: 70)

[...] **açığ tarka emgekle[rig] teginip** [...] KKNB, 313. (Wilkens, 2007: 72)

açığ tarka emgek busuş ‘acı, ızdırıp’

[...] **açığ tarka emgekin busuşın arıtı emlegeli** [...] KKNB, 2956-2957. (Wilkens, 2007: 234)

açıl- yarıl- ‘açılmak, yarılmak’

[...] **açılmış yarılmış** tip yörüg ol [...] ATT, 17b1, 508-509, (Shōgaito, 1988: 40)

[...] **açılmış yarıl<miş>** tip yörüg ol [...] ATT, 18b1, 518, (Shōgaito, 1988: 40)

[...] **biligi açılmış yarılmış** erür [...] ATT, 18b1, 520, (Shōgaito, 1988: 40)

açın- agrın- ‘ilgilenmek, özen göstermek’

[...] **bertük beçel tnlıglarığ açınsar ağırsar** [...] 52. 3 = 38 515, arka 53. (Tekin, 1976: 109)

açın- igid- ‘beslemek, bakmak’

[...] **açını igidü** yarlıkamakları altıncı kişi [...] HT IX, 1397. (Aydemir, 2010: 136)

açın- kü- küzet- ‘korumak, kollamak / sahip .çıkmaq’

[...] **açını küyü közedü tutduñ** [...] T III 84-18, 7. (Demirci, 2014: 87)

açın- yadın- ‘itiraf etmek, kabul etmek’

[...] **açingalı yadınğalı** usar [...] AY, 104 (II. 35b.), 20-21, (Kaya, 1994: 108)

[...] **özüm amtı açınur men yadınur men** [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

açıt- agrıt- ‘üzmek, incitmek’

[...] **aş içgü neçe açıt<t>ımız agrıt<t>ımız erser** [...] Huastuanift, U 16b 2; L 57: SPb 22. (Özbay, 2014: 82)

[...] **neçe açıt<t>ımız agrıt<t>ımız erser** [...] Huastuanift, U 14a 12; L 89: SPb 37. (Özbay, 2014: 83)

açma- okıma- ‘açıklamamak, izah etmemek’

[...] **kergeklig üjıkerıg açmasar okımasar bolmaz** [...] HT IX, 1980-1981. (Aydemir, 2010: 165)

açok adırtlıg ‘açık seçik’

[...] *yaruk yaşuk açuk adırtlıg bekiz belgülig bilmek ukmakları üze* [...] AY, 279 (IV. 40a.), 10, (Kaya, 1994: 178)

[...] *[aç]ok adırtlıg körür* [...] HT VIII, 698. (Röhrborn, 1996: 70)

[...] *açok [adı]rtlıg kılı* [...] HT VIII, 692-693. (Röhrborn, 1996: 70)

[...] *üjikin çızıgı tartıgı açok adırtlıg erip* [...] HT IX, 776-777. (Aydemir, 2010: 101)

açok adrok ‘açık seçik’

[...] *açok adrok yorıklıg keñürü boşgunup* [...] HT VIII, 53. (Röhrborn, 1996: 20)

açok āşkārā ‘açık seçik’

[...] *yime anı kim açuķ āşkārā kılurlar* [...] KT, (Ata, 2004: 51 / 23)

açok yaruk ‘açık seçik’

[...] *açuķ hem yaruk bolsa kılķın sözüin* [...] KB, (Arat, 1979: 217 / 2000)

açoklug adırtlıg ‘açık seçik’

[...] *açuķluğ adırtlıg sanı belgülig* [...] KB, (Arat, 1979: 289 / 2775)

açsız kızsız ‘tok / tok gönüllü’

[...] *açsız kızsız yagısız yavlaksız bolgaylar* [...] AY, 196 (III. 35b.), 19-20, (Kaya, 1994: 144)

[...] *açsız kızsız kıısığsız kavriğsız* [...] 3. 13 = 4, 17. (Tekin, 1976: 43)

açsız suksız ‘tok, aç gözlü olmayan’

[...] *açsız suksız buşıka akı buyan edgü kılınçka tavraniğlı on buyan edgü kılınç yolınta yorigalı udaçı bolurlar* [...] AY, 412 (VI. 5b.), 11, (Kaya, 1994: 239)

[...] *açsız suksız köni köñülin* [...] 72. 5 = 13 320 187, arka 40. (Tekin, 1976: 136)

adək asra ‘alçak gönüllü’

[...] *tirtelarıg adək asra kılıp yaşurdaçı* [...] KKNB, 1285. (Wilkens, 2007: 134)

adək soñ ‘son, bitim’

[...] *adək soñınta alkunı bilteçi* [...] BTT XIII, 20, 79.

[...] *adək soñınta terk ödün abita burhan uluşınta* [...] BTT XIII, 40, 35.

[...] *adək soñınta terk ödün alkunı bilteçi* [...] BTT XIII, 42, 20.

adasız tudasız esen ‘kazasız, belasız / sağ salim’

[...] *adası/z] [tu/dasız esen [teğdi]* [...] HT X, 1215. (Mirsultan, 2010: 186)

adaş böşük ‘eş, dost / akraba’

[...] *edgü sakınçın ki[m] adaş böşük tutup* [...] T III 84-59, arka 20. (Demirci, 2014: 103)

[...] *anı adaş böşük atın atag]alı* [...] T III 84-59, arka 7. (Demirci, 2014: 104)

[...] *yégen tagay adaş böşük edgü ögli kim bar erser* [...] DKPAM, 4311. (Elmalı, 2016: 210)

adaş eş ‘eş dost / akraba’

antlıg adaşım a antsızda edgü eşim e adrıldım a (Begre (E 11) 8)

[alt]mış er *adaşınız elig er edgü eşiniz öziñin alpınız ı/i* <...> (Oçurı (E 28) 10)

[...] *adaşın eşin men tép tilin sözlep* [...] T III 84-59, arka 5. (Demirci, 2014: 103)

adaş kadaş ‘eş dost / akraba’

[...] *bilişin ne bar mu adaş ya kadaş* [...] KB, (Arat, 1979: 67 / 524)

[...] *adaşığ kadaşığ yırak ya yakın* [...] KB, (Arat, 1979: 466 / 4649)

adaş koldaş ‘eş dost’

[...] **adaş koldaş** ol erke arka bilin [...] KB, (Arat, 1979: 187 / 1697)

[...] **adaş koldaşımka** sewüg can teg erdim [...] KB, (Arat, 1979: 645 / 6537)

[...] **adaş koldaşımnda** umınç bilmedim men [...] KB, (Arat, 1979: 649 / 6582)

adaş koldaş erdeş ‘eş dost / arkadaş’

[...] **adaş koldaş erdeş** tutundı kalın [...] KB, (Arat, 1979: 187 / 1697)

[...] **adaş koldaş erdeş** tutunsa kalın [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2276)

[...] **adaş koldaş erdeş** tutunğu tidiñ [...] KB, (Arat, 1979: 342 / 3392)

adaşlı kadaşlı ‘eşli dostlu’

[...] **adaşlı kadaşlı** ikigün tudaş [...] KB, (Arat, 1979: 350 / 3485)

âdem yañlok ‘insan’

[...] *bolmas men yükünse men bir **âdemi**ka bir **yañlu**ka törüttüñ anı bir **ķuruğ** balçıkđın [...]*
KT, (Ata, 2004: 48 / 33)

adın adın ‘başka başka’

[...] *tınlıglar **adın adın** ajunlarıg [...]* AY, 259 (IV. 30a.), 12, (Kaya, 1994: 171)

[...] ***adın adın** ajunlarıg [...]* AY, 260 (IV. 30b.), 13, (Kaya, 1994: 171)

[...] ***adın adın** öge bilge athıg [...]* Kuan, 136. (Tekin, 1993: 15)

[...] ***adın adın** toyınlar [...]* 66. 4 = 177 183 333, 5. (Tekin, 1976: 125)

[...] ***ağın ağın** tañrılar mu yegrek [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 170)

[...] *kirinler **ağın ağın** kapuğlardın [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 172)

[...] *çıkardımız anıñ birle cüfiler otlardın **ağın ağın** [...]* KT, (Ata, 2004: 67 / 53)

[...] *könjülleri **ağın ağın** ol [...]* KT, (Ata, 2004: 147 / 14)

adın öñi ‘başka başka / türlü, çeşitli’

[...] *yme* **adın öñi** *ermez* [...] BTT I, B, 12. Yaprak, arka 8.

adın özke ‘seçkin / farklı’

[...] *yme* **adın özke** *teğšilmeki agmaki [in]meki bir teg* [...] Manichaica III, Nr. 6, I, T II D 173b, 2. arka 14.

adınçığ adrok ‘seçkin’

[...] **adınçığ adrok** *aysız künsüz adınçığ adrok ürlüg enç üdrülmiş* [...] BTT XXVI, 38, (Kasai, 2008: 250)

adınçığ muñadınçığ ‘şaşılması, hayran olunması / harika’

[...] **adınçığ muñadınçığ** *sav[larığ* [...] AY, 93 (II. 30a.), 8, (Kaya, 1994: 104)

[...] **adınçığ muñadınçığ** *agır iş küdök* [...] TT V/B, 9.

[...] **adınçığ muñadınçığ** *[a...]n* [...] BTT XIII, Jātaka, 117.

[...] **adınçığ muñadınçığ** *mahayan nomlarka süzüliüp* [...] BTT XIII, 46. Metin, 5.

[...] **adınçığ muñadınçığ** *taydutakı ak stuplug* [...] BTT XXVI, 16, (Kasai, 2008: 130)

[...] **adınçığ muñadınçığ** *çinju te[gme]* [...] BTT XXVI, Nr. 67a, 6, (Kasai, 2008: 154)

[...] **adınçığ muñadınçığın** *akitıp* [...] HT VIII, 1786. (Röhrborn, 1996: 156)

[...] **adınçığ muñadınçığ** *etig yaratıglarığ* [...] HT X, 248. (Mirsultan, 2010: 95)

adınçığ muñadınçığ tañlançığ ‘şaşılması, hayret verici’

[...] *töz yultızlarığ seçe* **adınçığ muñadınçığ tañlançığ** *üntürdi* [...] HT VIII, 2091-2092. (Röhrborn, 1996: 180)

adınçığ öñi ‘başka başka / çeşitli’

[...] **adınçığ öñi** yüligü yme birle berdi [...] HT VII, 718. (Röhrborn, 1991: 71)

[...] *ulug [kra]ja **adınçığ öñi** yüligü birle [b]egimiz kutınıñ özi yaşı [üs]telmekke barzun*
[...] HT VII, 725. (Röhrborn, 1991: 72)

adınçığ tañlançığ ‘şaşılması, hayret verici’

[...] **adınçığ tañlançığ** yme negü ergey [...] BTT XIII, 26. Metin, 11.

adınsız teprençsiz ‘sağlam, sarsılmaz’

[...] **adınsız teprençsiz** erser [...] AY, 287 (IV. 44a.), 10, (Kaya, 1994: 181)

adır- aç- ‘ayırt etmek’

[...] *halal hem haram **adırar** erse **aça*** [...] KB, (Arat, 1979: 287 / 2752)

adır- böl- adırtla- ‘ayırmaq, bölmek’

[...] *öñin öñin **adırtıp böldeçi adırtladaçı** tört törlüg tözünler kirtüsin* [...] Üç İtigsizler,
108b, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 43)

adır- özirken- ‘ayrı tutmaq, hürmet etmek’

[...] *özüg yadıg **adırtıñız özirkeniñiz** yomkıñı öz ötüñüz birtıñız* [...] T III D 259, 25 - 260,
20, 101.

adır- seç- ‘ayırmaq, seçmek’

[...] *negü **kılmışıñıñı sen adra seçe*** [...] KB, (Arat, 1979: 97 / 797)

[...] *saña sözledim emdi **adıra seçe*** [...] KB, (Arat, 1979: 351 / 3500)

[...] *sen **adıra seçe** tut ay bilge bügü* [...] KB, (Arat, 1979: 549 / 5529)

[...] *tañrı **adırar seçer** anlar ara* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 13)

[...] *kaçan **adırsa seçseler** kişiler ara* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 60)

[...] **adırsa seçe** sen kişiler ara [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 66)

[...] **İdiñ ağrar seçer** olar ara **qopmaq küni** [...] KT, (Ata, 2004: 58 / 124)

adır- üdür- ‘ayırt etmek, ayırmak’

[...] *alku nomnuñ uğurınça tözin tüpin* **adıra üdüre** ukar men [...] AY, 540 (VIII. 22b.), 6-7, (Kaya, 1994: 290)

[...] **adırmış ödürmüş** kamağnı seçe [...] KB, (Arat, 1979: 7 / 39)

[...] **adırgu ödürgü** yezek tutğakı [...] KB, (Arat, 1979: 248 / 2342)

[...] **adırgu ödürgü** anın yörsə tüş [...] KB, (Arat, 1979: 597 / 6019)

adır- üdür- seç- ‘ayırt etmek, ayırmak, seçmek’

[...] **adırsa ödürse seçe bilse** öz [...] KB, (Arat, 1979: 47 / 329)

adırgan seçgen ‘ayıran, seçen’

[...] *bu qur’ān turur* **adırgan seçgen** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 272)

adıрма- seçme- ‘ayırmamak, seçmemek’

[...] **adırmasa seçmese anıñ birle** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 81)

adırmak kesmek yarmak ‘ayıрма, kesme’

[...] *tilerler* **adıрмаq kesmek yarmaqları** boynağuşa [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 61)

adırmak seçmek ‘ayıрма, seçme’

[...] *kişiler ara* **adıрмаqıñızlar seçmekiñizler** könilik birle [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 60)

[...] **adıрмаq seçmek** tegme nerseni [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 176)

adırmak üdürmek ‘ayırt etme, ayırma’

[...] *ançulayu nom kirtünün kirtüsi kirtüde kirtü bilge biligniy yme **adırmakı üdürmeki** yok*
[...] AY, 52 (II. 9b.), 22-23, (Kaya, 1994: 89)

[...] **adırmak üdürmek** *anı üçün birte adın öñi kölungü yok titir* [...] AY, 335 (IV. 70a.), 5-6, (Kaya, 1994: 203)

adırt adrok ‘ayrılık, başkalık / ayrı başka’

[...] *aşırtların adrukların kim yime neñ* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

adırt öñi ‘ayrı, farklı’

[...] *kentü kentü **adırt öñi** mü ol tip* [...] Üç İtigsizler, 110a, 11-12. (Barutçu-Özönder, 1998: 45)

[...] *kentü kentü **adırt öñi** erser* [...] Üç İtigsizler, 115a, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 51)

[...] *bolarnıñ **adırt öñi** erür* [...] Üç İtigsizler, 123a, 13. (Barutçu-Özönder, 1998: 61)

[...] *tümen tümen törlüg nomlar **adırt öñi** erserler* [...] KKNB, 2118. (Wilkins, 2007: 192)

[...] ***adırtı öñisi** sudurnuñ **adırtı öñisi** birle yöriğ töziñce erser* [...] ATT, 80b1, 2409, (Shōgaito, 1988: 166)

adırt üdür ‘fark, ayırım / farklı, ayrı’

[...] ***adırt üdür** sakınç belgüsintin öñi üdrülüp* [...] AY, 264 (IV. 32b.), 21, (Kaya, 1994: 172)

[...] ***adırt üdür** körmekiniñiz ugrınta* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 3, (Kaya, 1994: 202)

adırtlıg bekiz belgülig ‘açık seçik / şüphesiz, kesin’

[...] *alku tınlıglarığ kutkarıp asıglıg mejilig kılmuşın **adırtlıg bekiz belgülig** alamban kılıp sakıñgu ol* [...] 20 F. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 206)

adirthg belgölüg ‘açık, belirgin’

[...] *bar mu idi bilteçi barmış yirin adirthg belgölüg neçökin erser* [...] AY, 635 (X. 19a.), 13, (Kaya, 1994: 332)

[...] *adirthg belgölüg çetavan seņreniņ* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 196.

adirthg odgurak ‘açık seçik / kesin’

[...] *adirthg utğurak* öz tözi abita burқан ol erür [...] 20 D. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 200)

[...] *ol kim adirthg otğurak sözledeçi* [...] Üç İtigsizler, 98a, 3. (Barutçu-Özönder, 1998: 30)

[...] *adirthg otğurak bildürgeli* [...] Üç İtigsizler, 98a, 12-13. (Barutçu-Özönder, 1998: 30)

[...] *adirthg otğurak bildürkelir üçün* [...] Üç İtigsizler, 98a, 16. (Barutçu-Özönder, 1998: 30)

[...] *adirthg odgurak azru[a] teņri* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 184.

[...] *lnhua çeçek içinte adirthg otgurak barıp tugzunlar tip* [...] BTT XIII, 58, 31.

[...] *üzer üçün adirthg otğurak anın atamış* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārthanāma, 11. Bölüm, 55b1, 7, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

[...] *adirthg odgurak bilgölük erür* [...] ATT, 62b1, 1899, (Shōgaito, 1988: 130)

[...] *adirthg odgurak bilgölük ermez* [...] ATT, 62b1, 1900, (Shōgaito, 1988: 130)

adirthg odgurak séziksiz ‘şüphesiz, kesin’

[...] *amtıķı kişiler öltükde adirthg utğurak siziksiz abita burқан üksinte* [...] 20 D. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 200)

adirthg üdürtlüg ‘seçilmiş / ayrılmış’

[...] *adirthg ödürtlüg yürüglüg tirig öz* [...] Manichaica I, T II D 171, 55.

adırsız belgüsüz ‘farksız, ayrımsız’

[...] **adırsız belgüsüz erür** [...] BTT VIII, T III B (U 4268), 164.

adırsız öñisiz ‘farksız, ayrımsız’

[...] **ezügsüz igidsiz adırsız öñisiz çinkirtü üçün** [...] ATT, 3b1, 97, (Shōgaito, 1988: 12)

adırlı seçigli ‘seçilmiş’

[...] **adırlı seçigli kişilerindin** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 58)

[...] **bir adırlı seçigli kişilerindin** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 58)

[...] **adırlı seçigli yarağınça anıñ içinde** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 61)

adrıl- yéril- ‘ayrılmak, bölünmek’

[...] **partyadeve açarı adakına adrılmalı yerilgeli erü erü [ür] keç boltı** [...] HT VII, 2064. (Röhrborn, 1991: 175)

adrok adrok ‘ayrı ayrı / türlü türlü’

[...] **tnlıglarka körkitür belgürtürler adruk adruk itig yaratıgıg tip** [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 13, (Kaya, 1994: 79)

[...] **burkannıñ adruk adruk yörüglar nomlar** [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 22, (Kaya, 1994: 79)

[...] **[adruk] adruk al altağları** [...] AY, 37 (II. 2a.), 8, (Kaya, 1994: 83)

[...] **adruk adruk et’özleri üze** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

[...] **adruk adruk alkınçsız körtle** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 151.

[...] **adruk adruk alkınçsız ün eşitür** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 163.

[...] **adruk adruk alkınçsız yid yıpar** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 168.

- [...] **adruk adruk** et'öz körtgürüp [...] Kuan, 150. (Tekin, 1993: 16)
- [...] **adruk adruk** muşınta alku türlüg [...] Kuan, 183. (Tekin, 1993: 17)
- [...] **adruk adruk** emgek emgenür [...] P. P. II. (Hamilton, 1998: 11)
- [...] **adruk adruk** yiviğ tizig [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] **adruk adruk** aş içgüler tutup [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] **adrok adrok** etip yaratıp [...] Huastuanift, L 228: SPb 106. (Özbay, 2014: 87)
- [...] **adruk adruk** itigin itij yaratıj [...] 37. ? = 82, 3-4. (Tekin, 1976: 88)
- [...] **adruk adruk** aşın içgün [...] 53. 1 = 6, arka 13. (Tekin, 1976: 109)
- [...] **adruk adruk** ejer teger [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 28. (Tekin, 1976: 112)
- [...] **adrok adrok** üt erig [...] HT III, 480. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 82)
- [...] **adrok adrok** açığ [tar]ka [...] KKNB, 359. (Wilkens, 2007: 74)
- [...] **adrok adrok** nomlarığ [...] KKNB, 422. (Wilkens, 2007: 78)
- [...] **adrok adrok** ayığ] kılınçlarığ [...] KKNB, 911. (Wilkens, 2007: 110)
- adrok adrok öñi öñi** ‘ayrı ayrı / çeşit çeşit’
- [...] **tüü törlüg adruk adruk öñi öñi** körk meñiz belgürtüp [...] AY, 42 (II. 4b.), 3, (Kaya, 1994: 85)
- adrok seçme** ‘seçkin / ayrı’
- [...] **adruk seçme** soğançıg yig tözlügünñtin [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)
- adrok tañsok** ‘seçkin’
- [...] **adruk tañsok** artuğ inçge işlig [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

adrok yég ‘seçkin’

[...] **adruk yig** yoriğlarım törüğü uluşum [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 166)

ag- yokla- ‘yükselmek’

[...] **öñdüin örlep agıp yoklayu** körüşü turur [...] DKPAM, 0010. (Elmalı, 2016: 59)

ag- yükse- ‘yükselmek’

[...] **ağar teg yükser teg** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 101)

aga ini ‘ağabey’

[...] **aga ini** urug kadaş oğlanlarım kızlarım birle [...] BTT XIII, 42. Metin, 24.

[...] **aga ini** kız kelinlerimiz ermez [...] BTT XIII, 49. Metin, 72.

[...] **aka ini** oğlanları birle [...] BTT XXVI, 32, (Kasai, 2008: 116)

[...] **aka i[ni]** kız kelinler birle keñeşip [...] BTT XXVI, 905. Metin, 31, (Kasai, 2008: 236)

[...] **aka ini** kız kelinlerimiz ermez yaramaz [...] BTT XXVI, 905. Metin, 71, (Kasai, 2008: 237)

[...] **akam inim** urugum tugmışım onlukum yüzlüküm [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa10, 12, (Ayazlı, 2016: 448)

[...] **akam inim** yegenim tagayım kim kim me bolup [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa11, 14, (Ayazlı, 2016: 449)

[...] **akası inisi** yegen tagayı kim kim me çam çarım kalmazunlar [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa12, 8, (Ayazlı, 2016: 449)

agı barım ‘servet’

[...] **agısı barımı** artuk kazanmadın emgenmedin [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 101-102.

- [...] **agı barım** saçılır tökülür [...] TT VI, Sekiz Yükme, 233.
- [...] **agı barım** birtürürler [...] TT VI, Sekiz Yükme, 266.
- [...] **üküş agı barım** ağır yükler [...] Kuan, 46. (Tekin, 1993: 11)
- [...] **agı barım** azkına kıltı [...] P. P. VII. (Hamilton, 1998: 14)
- [...] **ır agı barım** alkınsar [...] P. P. VII. (Hamilton, 1998: 14)
- [...] **agı barım** tutar [...] P. P. IX. (Hamilton, 1998: 15)
- [...] **e]di tavarı agısı barımı** [...] Dışastvustık, 017. (Kaljanova, 2005: 36)
- [...] **[edi tavarı] agısı barımı ısı tarığı** [...] Dışastvustık, 051. (Kaljanova, 2005: 40)
- [...] **agı] barım** ed tavar [...] Dışastvustık, 140. (Kaljanova, 2005: 51)
- [...] **agı barım** iliksiz tutuksuz [...] 10. ? = 49 154, 16. (Tekin, 1976: 55)
- [...] **yime agı barımka** azlanmakım [...] 13. 13 = 27, 1. (Tekin, 1976: 59)
- [...] **mejin agı barım** ... [...] BTT V, T II D (U 185), arka 5.
- [...] **agı bar[a]m** köziğe neñ ilenmegey [...] Manichaica I, T II D 173d, 4-5.

agı kaznak ‘servet, hazine’

- [...] **agı kaznağı** birdi eğgü tutup [...] KB, (Arat, 1979: 189 / 1719)
- [...] **agı kaznağı** tutsa altun kümüş [...] KB, (Arat, 1979: 286 / 2742)
- [...] **saçılmasa ötrü agı kazmağı** [...] KB, (Arat, 1979: 291 / 2799)

agı tawar ‘servet’

- [...] **sewinmegül yund ügür ağgır anın, altun kümüş agı tawar** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 277 / 1)

agılığ kaznak ‘servet, hazine’

[...] **agılıkları kıznaqları** <barça> ed tavarlar üze tolsun toşsun [...] AY, 118 (II. 42b.), 14, (Kaya, 1994: 113)

agılıg komsoluk ‘erzak deposu, ambar’

[...] **agılıg komsoluk** ulatı yılgıka atlıg kişiğe [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 87.

agılıg sañ ‘servet, hazine’

[...] **agılıkım sañım** tolsun tip küseserler [...] AY, 519 (VIII. 12a.), 2, (Kaya, 1994: 282)

aginçsız bek yarp ‘sağlam, değışmez / sabit, dönüşüz’

[...] **ag[in]çsız bek yarp** köñülin [...] BTT XXVI, 905. Metin, 21, (Kasai, 2008: 236)

aginçsız ewrilinçsiz ‘sağlam, değışmez / sabit, dönüşüz’

[...] **köni tüz tuymak atlıg burkan kutın aginçsız ewrilinçsiz bulgaylar** [...] AY, 336 (IV. 70b.), 22, (Kaya, 1994: 204)

[...] **aginçsız ewrilinçsiz orunta turup** [...] AY, 338 (IV. 71b.), 2-3, (Kaya, 1994: 204)

[...] **aginçsız ewrilinçsiz köñülüğ [bultı]lar** [...] AY, 340 (IV. 72b.), 8, (Kaya, 1994: 205)

aginçsız ewrilinçsiz bek katıg ‘sağlam, değışmez / sabit, dönüşüz’

[...] **aginçsız ewrilinçsiz bek katıg arıg ker[t]günçlüğ artamaksız yiti çitan süzök köñüllüğ** [...] BTT XXVI, U 4757, 14, (Kasai, 2008: 113)

agır agrug ‘ağırlık, yük / malın ağırlığı’

[...] **agır agrug** kayuda kaldı [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 49 / 4)

agır ayag ‘saygı, hürmet’

[...] **teñrilerig yalañuklarig ağır ayag tapıg udug kılğalı negülük yarlıkadı erki** [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 14, (Kaya, 1994: 80)

[...] *linhua* çeçeklerin erdinilig pra kuşatrın **agir ayag** tapıg udug kılıp teñri teñrиси burkanka inçe tip ötünti [...] AY, 36 (II. 1b.), 22, (Kaya, 1994: 83)

[...] *yme* ök **agir ayag** köñül tutmadın [...] AY, 103 (II. 35a.), 6, (Kaya, 1994: 107)

[...] *edgülig işi küdöki ertdükte barguta agir buşılıg tapıg udug* **agir ayag** kılğalı [...] HT VIII, 1704. (Röhrborn, 1996: 150)

[...] *üküş ögdilerig miñ törlüg* [**a]gir ayag** kultımız [...] HT VIII, 1802. (Röhrborn, 1996: 157)

[...] *biziñ kut ayap kertgünüp sekiz könilerig* **agir ayag** köñülüg kultımız [...] HT VIII, 1938-1939. (Röhrborn, 1996: 168)

[...] [*yer*] suvug küzetdeçi üç erdiniler kutıña **agir ayagin** [*biz*] amtı yinçürü töpön yükünüp [...] KKNB, 470. (Wilkens, 2007: 82)

[...] *beş tilgenimin*] yerke tegürüp **agir ayagin** [*el uluş iyesi eligler*] hanlar üçün [...] KKNB, 1276. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *ye]ti yegirm[inç* **agı]r ayagin** asure [*yolıntakı alku kut w]ahşık[lar*] ü[çün [...] KKNB, 1706. (Wilkens, 2007: 166)

agir ayamak ‘tapma, saygı gösterme / hürmet etme’

[...] *ayasin kavşurup* **agir ayamakin** teñri teñrиси burkan adakınta yinçürü töpün yükünüp [...] AY, 36 (II. 1b.), 18, (Kaya, 1994: 83)

[...] **agir ayamakin** teñri teñrиси burkan yöniñe titrü körüp inçe tip ötünti [...] AY, 94 (II. 30b.), 15-16, (Kaya, 1994: 104)

agir ayançañ ‘saygıya, hürmete layık’

[...] **agir a]ya]nçañ** süzök [*kert]günç köñülin* [...] KKNB, 114-115. (Wilkens, 2007: 60)

[...] **agir ayançañ** [*sak]ınçın* [...] KKNB, 242. (Wilkens, 2007: 68)

[...] **agır ayançañ** köñüllerin teñri burkanta [...] ATT, 3b1, 83, (Shōgaito, 1988: 12)

[...] **agır ayançañ** köñülüg tip [...] ATT, 3b1, 91-92, (Shōgaito, 1988: 12)

[...] **agır ayançañıg** birök adı ködrülmişniñ [...] ATT, 3b1, 103, (Shōgaito, 1988: 12)

agır ayançañlıg ‘saygılı’

[...] **agır ayançañlıg** bolmak ne kergek ikileyü ögüp [...] ATT, 4b1, 126, (Shōgaito, 1988: 14)

[...] köñülin yükünmek ögmek üze ukıdur **agır ayançañlıg** bolmakınıñ üzünçüsin tip [...] ATT, 44b1, 1319, (Shōgaito, 1988: 94)

[...] üç törlüg kılınçlar üze **agır ayançañlıgın** ayayu ağırlayu yükünmiş için [...] ATT, 45a1, 1334, (Shōgaito, 1988: 94)

agır satıglıg ‘değerli’

[...] **agır sadıglıg** ed tavarlarıg [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 130.

agır ulug ‘büyük, çok büyük’

[...] **agır ulug** ayıg kılınçlarımın [...] AY, 100 (II. 33b.), 20-21, (Kaya, 1994: 106)

[...] bek bedük **agır ulug** süziük kirtgünç köñülin [...] AY, 426 (VI. 12b.), 11, (Kaya, 1994: 244)

[...] **agır ulug** posad baçağ kün üze [...] T III M 115, 115.

[...] bo **agır ulug** yér suv törtünç ülüş on igne tozgakı teg yénik bolup [...] DKPAM, 1592. (Elmalı, 2016: 115)

[...] **agır ulug** emg[ek]lig tilgen arasınta [...] DKPAM, 4377. (Elmalı, 2016: 212)

[...] **agır ulug** ayamak köñül üze [...] HT VII, 1838. (Röhrborn, 1991: 157)

[...] **agır ulug** köñülümüzke (: köñülünüz) [...] HT VII, 2074. (Röhrborn, 1991: 176)

[...] **agır ulug** *éligler hanlar* [...] HT VIII, 1463. (Röhrborn, 1996: 130)

[...] **agır [u]lug** *[ada] tuda* [...] KKNB, 83. (Wilkens, 2007: 58)

agırla- aya- ‘hürmet etmek, saygı göstermek’

[...] *amranmak biligin* ///g **agırlaḡ ayaḡ** [...] T M 276b, 79.

agırla- aya- tapın- ‘hürmet etmek, saygı göstermek’

[...] *[dendarları]g* **agırlaḡ ayaḡ tapuḡ** [...] Huastuanift, U 72b, 7. (Özbay, 2014: 30)

agırla- ulugla- ‘hürmet etmek, saygı göstermek’

[...] *buḡra ḡan ma anı* **agırlap uluglap** [...] KB, (Arat, 1979: 2 / 26)

agırlıḡ açıḡ ‘itibar, ikram’

[...] **agırlıḡ açıḡ** *artḡa mindin saḡa* [...] KB, (Arat, 1979: 102 / 853)

agırlıḡ itig ‘hürmet, itibar’

[...] *uḡuşka turur bu* **agırlıḡ itig** [...] KB, (Arat, 1979: 45 / 297)

agırsız ayagsız ‘saygısız, hürmetsiz’

[...] **agırsız ayagsız** *bolmaklıḡ artuk teriḡ oyta kemişilip uçuz bolmaklıḡ toz toprak üze kömültiler* [...] BTT III, İnsadi Sütra, 132.

aglatı artok ‘çok, aşırı’

[...] **aglatı artuk** *kükülmiş siz* [...] AY, 493 (IX. 18a.), 20, (Kaya, 1994: 273)

agrıḡ ig ‘hastalık’

[...] *baş* **agrıḡ iglerniḡ** *tıltaḡı baş erür* [...] 43. ? = 63, 9. (Tekin, 1976: 96)

[...] *ayāl tuḡku* **agrıḡı igi** [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 221)

agrıḡ sızlag ‘aḡrı sızı / hastalık’

[...] *yip ışıg tartar teg agrıg sıızlag yorıyur* [...] KKNB, 566. (Wilkens, 2007: 88)

agrıg tikig ‘hastalık’

[...] *agrıgım tikigim emnir* [...] [...] BTT XIII, 13. Metin, 127.

agrıg tikig ig toga ‘hastalık’

[...] *agrıg tikig ig toga adıra bilser otaçı* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 18, (Kaya, 1994: 313)

agrıgsız tikigsız ‘hastaliksız’

[...] *agrıgsız tik<ig>sız ögleri köñülleri* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 20, (Kaya, 1994: 286)

agtar- ewir- ‘çevirmek’

[...] *ederü agtaru(?) evirü tegintimiz erser (?)* [...] BTT XXVI, 6, (Kasai, 2008: 217)

[...] *atl[ı]g senrem[de] agtardı evirdi* [...] HT VII, 173. (Röhrborn, 1991: 29)

agtar- tönđer- ‘çevrilmek, döndürölmek’

[...] *emgek içinte agtaru toñtaru tegziniürler* [...] U II, T II Y 82, 10-11.

agtarıl- tönđeril- ‘aktarılmak, döndürölmek’

[...] *üstün altın arkuru turkuru agtarılı tönđerilü evrilü tevrilü toga teg<z>i[nü]* [...] AY, 133 (III. 4a.), 21-22, (Kaya, 1994: 120)

agtur- üntür- ‘yükseltmek’

[...] *tamudan yokaru akturtı öntfürtji* [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 19.

ahd emānet ‘doğruluk / söz verme, eminlik’

[...] *kanı ahd emanet kanı eğküülüğ* [...] AH, (Arat, 2006: 72 / 389)

āheste āheste ‘ağır ağır / yavaş yavaş’

[...] *anıñ oqığıl āheste āheste oqımaq* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 252)

ajun oron ‘yer, mahâl / dünya’

[...] *kayu kayu ajunlarta orunlarta tursarlar* [...] AY, 124 (II. 45b.), 23, (Kaya, 1994: 116)

ak- kudul- ‘akmak, dökülmek’

[...] *ulug taluy ögüzke aka kudulu başlatı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 122.

akaş kök ‘gökyüzü’

[...] *akaş kökdeki azrua hormuzta teyrilerniñ* [...] AY, 684 (BE. 4a.), 15, (Kaya, 1994: 152)

akı elgi kēñ ‘eli açık, cömert’

[...] *ajunda çawıkmış akı elgi kiñ* [...] KB, (Arat, 1979: 368 / 3660)

[...] *ajunuğ sınağlı akı elgi kiñ* [...] KB, (Arat, 1979: 640 / 6488)

akı kēñ elig ‘cömert, eli açık’

[...] *uwutluğ bağırsağ akı kiñ elig* [...] KB, (Arat, 1979: 21 / 43)

[...] *kişide ödürmiş akı kiñ elig* [...] KB, (Arat, 1979: 22 / 55)

[...] *saña kelge devlet akı kiñ elig* [...] KB, (Arat, 1979: 456 / 4536)

akı közi tok köñli tolu ‘cömert, gözü gönlü tok’

[...] *akı hem közi toq ne köñli tolu* [...] KB, (Arat, 1979: 214 / 1964)

akılma- kudulma- ‘akmamak, dökülmemek’

[...] *gañ ögüz suvı akılmaz kudalmaz* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 670.

akru akru ‘yavaş yavaş’

[...] *akuru akuru barska yakın bartı* [...] AY, 616 (X. 9b.), 22, (Kaya, 1994: 324)

[...] *akru akru yoriyu kelmişin* [...] U 995 + U 1026, arka 8. (Elmalı, 2014: 79)

[...] **akru akru** mañalayu [...] 90. 3 = 24 348, arka 23. (Tekin, 1976: 164)

[...] **akru akru** mañın yoris[ar]lar [...] DKPAM, 1610. (Elmalı, 2016: 116)

[...] **akru akru** ünin [bir] ikintike [...] DKPAM, 2024-2025. (Elmalı, 2016: 130)

[...] “yavaş ol” anlamında **akru akru** denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 56 / 4)

akru amıl ‘yavaşça’

[...] *bu ay toldı oldurdu akru amul* [...] KB, (Arat, 1979: 94 / 769)

[...] *ikigke ötündi kör akru amul* [...] KB, (Arat, 1979: 172 / 1556)

[...] *turup çıktı ögdülmiş akru amul* [...] KB, (Arat, 1979: 588 / 5938)

al- yul- ‘almak, satın almak’

[...] *erklig beg eşi küçin tutup alayın yulayın tesarler* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa03, 15, (Ayazlı, 2016: 441)

[...] *beg eşi küçin tutup alayın yulayın tesarler* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa04, 19, (Ayazlı, 2016: 442)

[...] *beg eşi küçin tutup alayın yulayın tesarler* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa06, 15, (Ayazlı, 2016: 443)

alañur- kogşa- ‘bitkin düşmek’

[...] *kayu neçe açmak suvsamak emgekin alañurmuş kogşamış tınlıglar erser* [...] AY, 118 (II. 42b.), 5, (Kaya, 1994: 113)

alçı hile ‘hile, kurnazlık’

[...] *bu törtünç kerek alçı hile bilir* [...] KB, (Arat, 1979: 247 / 2327)

ahl- bulul- ‘almak, elde etmek’

[...] **alılmış bulul/mış** buyan ... [...] BTT XXVI, 37, (Kasai, 2008: 50)

alım bérım ‘borç / alışveriş’

[...] *kim kimme bolup **alım birım** kalan til[edeçi bolsar [...]]* U. 5290 T. M. 97 (175/26)

[...] *olar üşkinte teşip **alım berım** üzüşdüümüz [...]]* EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi04, 5, (Ayazlı, 2016: 500)

[...] **alımğa birımke** oňay bolsa öz [...] KB, (Arat, 1979: 292 / 2804)

[...] **alımğa birımke** oňay edgü bol [...] KB, (Arat, 1979: 456 / 4539)

ālim bügü ‘bilge, bilen’

[...] *yok erse ajunda bu **alim bügü** [...]]* KB, (Arat, 1979: 437 / 4346)

alka- töröt- ‘övmek, ululamak’

[...] *teñri kırkınların teñri oğlanların **alkamış törütmiş** ol [...]]* BTT V, T I D 20 (U 262), 6.

alkat- kötrül- ‘övlmek, ululanmak’

[...] *arka çambudıvıp yırtınçüde **alkatmış kötrülmiş** raçagarh atlıg kent uluşka azkaya yakın yaguk [...]]* AY, 682 (BE. 3a.), 20, (Kaya, 1994: 351)

alkın- arta- ‘bozulup sona ermek, çürüyüp yok olmak’

[...] *üzlünçüde **alkındaçı artadaçı** erürler [...]]* KKNB, 2900. (Wilkens, 2007: 230)

alkın- sön- amrıl- ‘bitmek, yok olmak’

[...] *yavlak bilig alku **alkınur söner amrılur** [...]]* TT VI, Sekiz Yükmek, 76.

alkın- tüke- ‘bitmek, tükenmek / yok olmak’

[...] ***alkıntaçı tükedeçi** erser [...]]* AY, 163 (III. 19a.), 6-7, (Kaya, 1994: 131)

alkın- yokad- ‘bitmek, yok olmak / ölmek’

[...] *han üdinteki adaka sokuşup **alkınıp yokadıp** toyın şamnanç üzülgele ugramış erdi* [...] HT VII, 847. (Röhrborn, 1991: 80)

alkınçsız telim ‘bitmez, tükenmez / çok’

[...] *altın yagızdaki **alkınçsız telim** kut wahşık* [...] BTT XXIII, G 332.

[...] **alkınçsız telim** *tişi erkek kut wahşık ayaz[takı* [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 270)

alkınçsız tüketinçsiz ‘bitmez, yok olmaz / tükenmez’

[...] *törtünç nom buşınıñ tözi neçeke tegi **alkınçsız tüketinçsiz** titir* [...] AY, 163 (III. 19a.), 4, (Kaya, 1994: 131)

[...] *adın yolın atap arıtı **alkınçsız tüketinçsiz** atlıg* [...] AY, 680 (BE. 2a.), 24, (Kaya, 1994: 350)

[...] **alkınçsız tükeñ[inç]siz** *anı üçün* [...] HT VIII, 848. (Röhrborn, 1996: 82)

[...] **alkınçsız kök kalık tükeñinçsiz** *üstün kök kalık* [...] KKNB, 260. (Wilkens, 2007: 68)

[...] *teğşilmeki artmakı yme **alkınçsız [tü]keñinçsiz** tetir* [...] KKNB, 384. (Wilkens, 2007: 76)

[...] **alkınçsız tükeñinçsiz** *alku kamag tınlıglar* [...] KKNB, 448. (Wilkens, 2007: 80)

alkınçsız üküş ‘bitmez tükenmez / bol’

[...] *tapınıp udunup **alkınçsız üküş** [] b[e]rdi* [...] KKNB, 145. (Wilkens, 2007: 62)

[...] **alkınçsız üküş** *ır oyun* [...] KKNB, 577. (Wilkens, 2007: 88)

[...] **alkınçsız [üküş** *kur]tlar* [...] KKNB, 756. (Wilkens, 2007: 100)

alkınçsız ülgüsüz ‘bitmez tükenmez / bol’

[...] **alkınçsız ülgüsüz** *et’özlüg bodisatav* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 376.

alkınma- artama- ‘bozulup sona ermemek, çürüyüp yok olmamak’

[...] *bilerzök teg alkinmadın artamadın tı tegzinü tururlar* [...] KKNB, 2965. (Wilkins, 2007: 234)

alkınma- tükenme- ‘bitmemek tükenmemek / yok olmamak’

[...] *ay alkinmazlar tükenmezler kılmiş ayıg kılınçlıglar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 140.

alkınma- yokadma- ‘bitmemek, yok olmamak’

[...] *artamaz bozulmaz alkinmaz yokadmaz* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 206.

[...] *kürtüküg yok* [...] *al[kınma]z yokadmaz azuk osuglug* [...] DKPAM, 4197. (Elmalı, 2016: 206)

alkınmak yokadmak ‘bitme, yok olma’

[...] *arımakı silimeki alkinmakı yokadmakı* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 39, (Ayazlı, 2016: 433)

alkınmaksız egsümeksiz ‘bitmez, tükenmez’

[...] *alkınmaksız egsümeksiz edgü edremlerig* [...] AY, 338 (IV. 71b.), 5, (Kaya, 1994: 204)

alkınmaksız ésilmeksiz ‘azalmaz, eksilmez / bitmez, tükenmez’

[...] *alkınmaksız isilmeksiz tınlıg köjülin* [...] AY, 338 (IV. 71b.), 7, (Kaya, 1994: 204)

[...] *alkın[mak]sız isilmeksiz kün teñri* [...] AY, 338 (IV. 71b.), 9-10, (Kaya, 1994: 204)

[...] *alkın[mak]sız isilmeksiz tolun ay teñri* [...] AY, 338 (IV. 71b.), 11-12, (Kaya, 1994: 204)

alkınmaksız tükemeksiz ‘bitmez tükenmez’

[...] *alkınmaksız tükemeksiz inçkü meñi üze todurup kaltı* [...] AY, 154 (III. 14b.), 8-9, (Kaya, 1994: 128)

alkış başık ‘övgü’

[...] *alkış başik sözlegüg* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 56)

alku barça ‘bütün, hepsi / tüm’

[...] *alkuka barça bir teg iyin* [...] AY, 153 (III. 14a.), 14, (Kaya, 1994: 128)

[...] *yme alkuka barça bir teg iyin* [...] AY, 155 (III. 15a.), 4, (Kaya, 1994: 128)

[...] *alkununı b[arça] yükünçin* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 36)

[...] *alku barça umaz üçün* [...] Üç İtigsizler, 104a, 16. (Barutçu-Özönder, 1998: 38)

[...] *alku barça ükünçlüg kir tözin yugu üçün* [...] HT VIII, 627. (Röhrborn, 1996: 65)

[...] *alkuka barça tükellig bolup* [...] KKNB, 2851. (Wilkens, 2007: 228)

[...] *alkuka bar[ç]a tükellig bolzunlar* [...] KKNB, 2855-2856. (Wilkens, 2007: 228)

[...] *alkuka barça tükellig bolup* [...] KKNB, 3112-3113. (Wilkens, 2007: 242)

[...] *<alku barça> anı teg ol at[lıg maᅇal]lıg* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 83, (Ayazlı, 2016: 435)

alku barça alasız ‘tümü, hepsi’

[...] *alkusi barça alasızin tüzü yapa adakıña tegi* [...] BTT XIII, 50. Metin, 19.

alku kamag ‘bütün, hepsi / tüm’

[...] *alku kamag sudurlarnıñ iligi kaniya* [...] AY, 34 (S. 18a.), 12, (Kaya, 1994: 74)

[...] *alku kamag nomlarıg tözkerü tüpkerü çınınça bilip* [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 17, (Kaya, 1994: 81)

[...] *alku kamag nomlarta togmaksızıg* [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 23, (Kaya, 1994: 81)

[...] *alku kamağ burkanlarnıñ tüzünlernıñ* [...] 14 A. İnanç, (Arat, 1991: 150)

- [...] **alku kamağ** *üzeliksiz burkanların* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)
- [...] **alku kamağ** *burkanlar* [...] 20 F. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 208)
- [...] **alku kamağ iş** [...] [...] Dışastvustık, 076. (Kaljanova, 2005: 43)
- [...] **alku kamağ** *bilgüüg kök kalıknıñ* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 248.
- [...] **alku kamağ** *tsuy kalmıñ* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 849.
- [...] **alku kamağ** *tapıg uduglarıg* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 18.
- [...] **alku kamağ** *tnlıglar üçün* [...] KKNB, 262. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] **alku kamağ** *burhanlar* [...] KKNB, 264. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] **alku kamağ** *ayaguluk* [...] KKNB, 266. (Wilkens, 2007: 68)

alkugun barça ‘hepsi, topluca’

- [...] *terkin tavrata* **alkugun barça** *kentü kentü öz öz orunlarıntın örü turup* [...] AY, 396 (V. 26b.), 21-22, (Kaya, 1994: 231)
- [...] *teñri yalañuk kuvragı* **alkugun barça** *asılğay* [...] AY, 455 (VI. 29a.), 12, (Kaya, 1994: 256)
- [...] **alkugun barça** *bir köñülin* [...] AY, 482 (VII. 12b.), 7, (Kaya, 1994: 268)
- [...] **alkugun barça** *kalma[dı]n adınta serilip* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 85, (Ayazlı, 2016: 435)

alkunı barça ‘bütün, hepsi’

- [...] **alkunı barça** *burkanlıg* [...] AY, 108 (II. 37b.), 4-5, (Kaya, 1994: 109)
- [...] **alkunı barça** *okıyur men* [...] DKPAM, 2962. (Elmalı, 2016: 165)
- [...] **alkunı** *b[a]rça yantur[up]* [...] HT III, 56. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 36)

[...] *bütüin etözi ... [alku]nı barça aşoke [elig] [...]* HT III, 153-154. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 47)

[...] *alkunı barça açok [adı]rtlıg kıltı [...]* HT VIII, 692. (Röhrborn, 1996: 70)

[...] *alkunı barça tuyunturu odunturu [...]* KKNB, 486-487. (Wilkens, 2007: 82)

alkunı barça tüzü tükel ‘hepsi, tümü’

[...] *altı pramıtlarıg alkunı barça tüzü tükel toşgurayın bütüreyin [...]* AY, 115 (II. 41a.), 15, (Kaya, 1994: 112)

alkusın barça ‘hepsi, bütünü’

[...] *[oronlarıg] adırtlıg körkitip [alkusın b]arça ... köntür ol ... [...]* HT X, 770. (Mirsultan, 2010: 144)

Allah Tağrı ‘Allah, yaratan’

[...] *ol Allāh Tağrı bilür ol kim kökler içinde ol kim yer içinde [...]* KT, (Ata, 2004: 140 / 16)

allıg çewişlig ‘hileli, aldatıcı’

[...] *allıg çewişlig şımnı yek külüg [...]* BTT V, T I (I B 426), 97.

alp ağır ‘zor, müşkül’

[...] *alp ağır adalıg açıg emgeklerintin yene ürüg uzatı ara kirü yarlıkap [...]* AY, 334 (IV. 69b.), 15, (Kaya, 1994: 203)

[...] *alp ağır emgeklerintin barça öñedürü tegintim [...]* AY, 603 (IX. 30a.), 3, (Kaya, 1994: 318)

alp emgek ‘zorluk, güçlük’

[...] *alpınta emgekinte adasınıta tudasınıta [...]* AY, 414 (VI. 6b.), 12, (Kaya, 1994: 240)

[...] *busuş kadgu alp emgek emiglerim belin̄teḡ idip teñizip sūt akar* [...] AY, 633 (X. 18a.), 8, (Kaya, 1994: 331)

[...] *ulug ayınç basınç alp [emgekler] erür* [...] Huastuanift, U 73a, 6. (Özbay, 2014: 23)

[...] *anı alpin emgekin toyun kıltı* [...] 57. ? = 307 512, 12. (Tekin, 1976: 114)

[...] *alpin emgekin ozup kutrulup* [...] 72. 5 = 13 320 187, 5. (Tekin, 1976: 135)

[...] *alpin emgekin kişi ajunınta* [...] 85. 11 = 131 185 284 328a 345 349 380 385 390 409 415 514, 222-223. (Tekin, 1976: 157)

[...] *[alp] emgekle[ri] ermiş ölüti tınlıḡlar* [...] DKPAM, 0659-0660. (Elmalı, 2016: 81)

[...] *yirtünçünü[ıñ iç]inte alp emgek ‘mr’* [...] [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 89 (U 1794), 16.

alp er ‘yiğit, kahraman’

[...] *çerig körse alp er kör arslan bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 252 / 2383)

[...] *yağı körse alp er kızartur meñiz* [...] KB, (Arat, 1979: 252 / 2384)

alp tetimlig ‘yiğit, kahraman’

[...] *ulug küçlüḡ alp tetimligin katıḡlandaçı atlıḡ* [...] KKNB, 1260. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *alp tetimligin tınmadın sönmedin katıḡlanıp tavrıñıp* [...] KKNB, 2024. (Wilkens, 2007: 188)

[...] *bek katıḡ alp tetimligin katıḡlandaçı bodisatav kutıña* [...] KKNB, 2467-2468. (Wilkens, 2007: 210)

alp toña ‘yiğit, kahraman’

[...] *yañı agduk bitgeçi alp toña tegintim sıñtsı [açarı] üçün* [...] BTT XXVI, Aranemi Jātaka, Nr. 71b, 2, (Kasai, 2008: 159)

alpal- kedlen- ‘güçlenmek, kuvvetlenmek’

[...] *itig tümek üze itinip tümenip **alpalmışları kedlenmişleri** yme yene alku yağı yavlaklar barça adak asra bolmışları közünür* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 24, (Kaya, 1994: 193)

alwır- buş- ‘kısılmak, daralmak’

[...] *ögi biligi **alwırıp buşup** kal teltök esrök teg bolup* [...] KKNB, 2941. (Wilkens, 2007: 232)

amıl aglak ‘sakin, sessiz / huzurlu’

[...] ***amıl ağlağ** aranyadanta* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

amırtgur- turultur- ‘yatıştırmak, sakinleştirmek’

[...] *könjülin köküzin **amırtgurup t[ü]rulturup** dyanka ki[rdeçiler]ig köriip* [...] KKNB, 1691. (Wilkens, 2007: 164)

amrak sewer ‘sevgili’

[...] ***amrak sever** tugmuş kadaşlarımni* [...] BTT XIII, 46. Metin, 16.

amrıl amıl ‘huzur’

[...] *barıña bütün bolğıl **amrıl amıl*** [...] KB, (Arat, 1979: 19 / 26)

[...] *eğiz ordu il qol sen **amrıl amıl*** [...] KB, (Arat, 1979: 316 / 3084)

amrıl- olor- ‘sakinleşmek, dinginleşmek’

[...] ***amrılup olurup** adkağsız bolsar* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 180)

amrıl- tın- ‘sakinlemek, yatışmak’

[...] ***amrılusa tınsa** könjüllerimiz* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 88)

amrıl- turul- ‘sakinleşmek, yatışmak’

[...] *tözünler kutluglar amrılmış turulmuş* [...] AY, 205 (IV. 3a.), 3-4, (Kaya, 1994: 147)

[...] *katıglanmak üze bişinç amrılmış turulmuş* [...] AY, 205 (IV. 3a.), 18-19, (Kaya, 1994: 148)

[...] *bişinç amrılmış turulmuş dyan üze* [...] AY, 209 (IV. 5a.), 10-11, (Kaya, 1994: 149)

[...] *yme bo nom tözi ... amrılmış turulmuş o[l]* [...] HT VII, 111. (Röhrborn, 1991: 24)

[...] *nom tözi amrılmış turulmuş erser* [...] HT VII, 490. (Röhrborn, 1991: 53)

[...] *[a]mrılmış turulmuşniñ nomlug [e]tözi ol* [...] HT VIII, 641. (Röhrborn, 1996: 66)

amru üzüksüz ‘sürekli’

[...] *amru üzüksüz [agır ayıg] kılınçlarıg kılı* [...] AY, 109 (II. 38a.), 7, (Kaya, 1994: 110)

[...] *yene sansız üküş kalp üdler ertginçe amru üzüksüz aşın içgün tonın kedimin* [...] AY, 464 (VII. 3b.), 17, (Kaya, 1994: 260)

amtı közünür ‘şu an, şimdi’

[...] *öñre ertmiş kin kelteçi amtı közünür bo üç üdlerte* [...] AY, 174 (III. 24b.), 9-10, (Kaya, 1994: 136)

[...] *öñre ertmiş kin kelteçi amtı közünür bo üç üdki burkanlarınñ ögi titir* [...] AY, 464 (VII. 3b.), 10, (Kaya, 1994: 260)

amtı yügerü ‘şu an, şimdi’

[...] *kamağ nomnuñ iligin amtı yügerü eşidtim* [...] AY, 670 (X. 36b.), 17, (Kaya, 1994: 346)

anantaraş ayıg kılınç ‘günah’

[...] *anantaraş ayıg kılınçıg burkanlarınñ yarlıgı yavalturur bogurur* [...] AY, 507 (VIII. 6a.), 7-8, (Kaya, 1994: 277)

anantımatı başlagsız uzun ‘sonsuz’

[...] *anantımağı başlagsız uzun ağlançığı sansar içindeki* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

anaz umugsuz ‘umutsuz’

[...] *emgekin arkasız kılıp sakındı anaz umugsuz mandari amrak öz* [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 89 (U 1794), 73.

[...] *anaz um[ugsuz buşıçı] koltguçılarka* [...] BTT XXVI, 2, (Kasai, 2008: 155)

ança ança ‘bunca / bu kadar’

[...] *ajunıntakı ança ança tınlıglar* [...] AY, 14 (S. 7b.), 22, (Kaya, 1994: 65)

[...] *ança ança edgüliüg ödleri* [...] 102 = (yok), 31. (Tekin, 1976: 174)

[...] *ança ança ükliyür* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 651.

[...] *ança ança başı agrıkandı* [...] HT VII, 1304. (Röhrborn, 1991: 116)

[...] *ança ança ükliser asılsar* [...] ATT, 35b1, 1059, (Shōgaito, 1988: 76)

[...] *ança ança ok badıkurlar* [...] ATT, 38a1, 1117-1118, (Shōgaito, 1988: 80)

ançan ançan ‘derece derece’

[...] *t[üş] yimişniñ kavlanıñ tatıgları küçleri ançan ançan yme yokadur* [...] AY, 558 (VIII. 33b.), 7-8, (Kaya, 1994: 300)

[...] *ançan ançan tanuķlayur tip tiser* [...] Üç İtigsizler, 111b, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 47)

[...] *ançan ançan altı y[egirmi]ke tegi korsayu* [...] HT X, 442. (Mirsultan, 2010: 113)

[...] *ançan ançan keñürü tolp ontın sıñar yertinçülerte tolug sakınıp* [...] KKNB, 1177. (Wilkins, 2007: 126)

ançola- tapın- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *iliglerke kanlarka ançolasar tapınsar* [...] TT V/B, 125-126.

anıg yawlak ‘kötü, berbat’

[...] *anıg yawlak biligin neçe sıdımız* [...] Huastuanift, U 16a: 3-4; U 24a 2; L 50: SPb 18-19. (Özbay, 2014: 82)

anta anta ‘orada burada’

[...] *anta anta ajunun ödeçi çatısımari bolgay* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 259.

antag antag ‘böyle böyle’

[...] *antag antag atlıg bir tözün kişi üç erdinike tapıg udug ağır ayag kılğuluk* [...] AY, 441 (VI. 22a.), 23, (Kaya, 1994: 251)

[...] *antag antag ilig beg törüsüz törüg kultılar* [...] AY, 553 (VIII. 31a.), 10, (Kaya, 1994: 298)

[...] *antag antag yirte bir köl suvı sugulup* [...] AY, 603 (IX. 30a.), 9, (Kaya, 1994: 318)

[...] *kim antağ antağ asıgka tusuğa* [...] 69. son = 80 95 193, 41. (Tekin, 1976: 130)

[...] *andag andag ok çin kirtü yörüg* [...] ATT, 45b1, 1341, (Shōgaito, 1988: 96)

anutara özeliksiz ‘en iyi’

[...] *anudara özeliksiz tapıgıt tatalım* [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 134)

añ añ ‘yok yok, değil’

[...] *Birisine bir şey emredilirse, emredilen añ añ der* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 19 / 3)

añ- tapın- ‘hürmet etmek, saygı göstermek / anmak, tapınmak’

[...] *biş mi{’]ñ yekler añar tapınurlar* [...] Dışastvustık, 581. (Kaljanova, 2005: 103)

ağan- erksin- ‘gasp etmek, el koymak’

[...] *evlerig yalıñuz ağanımız erksintimiz adnağuka birtimiz* [...] 69. son = 80 95 193, 4-5.
(Tekin, 1976: 129)

añçı mañçı kéyikçi ‘avcı’

[...] *añçı mañçı keyikçi ertiler* [...] 75. 10 = 107, 5. (Tekin, 1976: 141)

añla- bil- ‘anlamak, kavramak’

[...] *belgü körüp mogoçlar añlap bilip korkup töpön tüşüp* [...] U I, T II B 29, 15.

ap arıg süp süzök ‘tertemiz’

[...] *ap arıg süp süzük tüp tüz kılurlar* [...] AY, 293 (IV. 47a.), 21, (Kaya, 1994: 184)

[...] *ap arıg süp süzük bolup* [...] BTT VII, T II D 363 (U 5619), 8-9.

apagulug ulug meñü ‘sonsuz, ebedi / sürekli’

[...] *apamulug ulug meñü nirvannıñ ...* [...] AY, 341 (I. 28b. [=R-M: 699]), 24, (Kaya, 1994: 80)

apam birök ‘eğer’

[...] *teñri teñrиси burkan titir [apam birök kimke] sansarlıg ...* [...] AY, 22 (S. 11b.), 3,
(Kaya, 1994: 69)

[...] *apam birök bu törülerte ögretingeli usarlar* [...] AY, 22 (S. 11b.), 1, (Kaya, 1994: 69)

[...] *apam birök men bu daranı sözledeçi* [...] AY, 445 (VI. 24a.), 5, (Kaya, 1994: 252)

[...] *apam birök ilgili tartgalı sakınsar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad01, 8,
(Ayazlı, 2016: 487)

apıg yapıg ‘bağ’

[...] *enç nirvannıñ apıg yapıgı açılzun* [...] BTT XXVI, 905. Metin, 65, (Kasai, 2008: 237)

apıt- kölit- ‘korumak, kollamak’

[...] *al]ku adalartın apıdu kölitü* [...] BTT VIII, 58. Metin, 44.

apıt- yupat- ‘korumak, kollamak’

[...] *kentü özin apıtu yupaçu umadın turup kelip* [...] KKNB,53. (Wilkens, 2007: 56)

ar bog ‘heybe’

[...] *ar bog çığıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 271 / 2)

ar- yow- ‘aldatmak, kandırmak’

[...] *tnlığlarığ ardular yuvdılar* [...] 75. 10 = 107, arka 41. (Tekin, 1976: 142)

[...] *ol anı ardı yowdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 377 / 2)

ara ara ‘zaman zaman’

[...] *[bilgeler] ara ara belgürdi* [...] HT X, 989. (Mirsultan, 2010: 165)

arasız oksuz ‘aralıksız, devamlı’

[...] *arasız oksuz ağıtnu ine* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

[...] *arasız oksuz bar kel kılğalı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

arı- açıl- ‘temizlenmek / açılmak’

[...] *közleri arıtı açıldı* öğirti sevintiler [...] TT VI, Sekiz Yükme, 222.

[...] *alku nom közleri arıdı açıldı* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 433.

arı- alkın- ‘temizlenmek, silinmek’

[...] *[kılınçlarım arısun alkınsun..] kinki [ajunta]* [...] AY, 24 (S. 13b.), 2, (Kaya, 1994: 70)

[...] **arıp alkınıp** tütrüm teri]η bodisatavlar yorigıña [kirip [...] AY, 24 (S. 13b.), 8, (Kaya, 1994: 70)

[...] **arıyur alkinur** erki teñrim tip ayıtu ötünti [...] AY, 132 (III. 2b.), 15, (Kaya, 1994: 118)

[...] **arızun alkınzun** kşanti kılıp bolzun ertgülig [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] **üküş kılınçları arızun alkınzun** [...] TT IV/B, T II Y 55, 40.

[...] **üçünç yolu arızun alkınzun** [...] TT IV/B, T II Y 55, 66.

[...] **ülgüsüz üküş**] uçsuz kadıgsı[z bökünki kün ü]ze **arızun alkinzun** [...] KKNB, 902. (Wilkens, 2007: 110)

[...] **kılmış**] kılınçımın kşanti ötünü teginür men **arızun alkınzun** [...] KKNB, 1020. (Wilkens, 2007: 118)

[...] **bökünki kün**te [kşanti] ötünü teginür [m]en [arı]zun **alkınzun** [...] KKNB, 1029. (Wilkens, 2007: 118)

arı- sili- ‘temizlenmek’

[...] **ökünü kaçını arıyu siliyü** [kiderip] tüked[ip] [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

arı- silin- ‘temizlenmek’

[...] **k[şanti] kılınıp ökünü kakını arıyu sili[nü ki]d[e]** [...] BTT VIII, 13. Metin, 131.

arı- süzül- ‘saf, temiz olmak’

[...] **bilge biligli öçmekli arımış süzülmiş** için [...] AY, 63 (II. 15a.), 7-8, (Kaya, 1994: 93)

[...] **ikegü birle arısar süzülser** [...] AY, 67 (II. 17a.), 6, (Kaya, 1994: 94)

[...] **e[t]öz[le]ri birle arısar süzülser** [...] KKNB, 329. (Wilkens, 2007: 72)

[...] **kılınçları arıp süzülüp** [...] KKNB, 1350. (Wilkens, 2007: 140)

[...] *tildeki köñüldeki kılıçları tarkaru kentiün ök arıp süzülüp* [...] KKNB, 3222. (Wilkins, 2007: 246)

arı- yini- ‘temizlenmek / yok olmak’

[...] *olarnıñ ağır tsuyı arıyur yiniyür* [...] BTT I, F, T II S 23-6 (U 1771), 9.

arı- yu- ‘temizlemek’

[...] *kürin kürilikin arıp yuvup* [...] TT IV/B, T II Y 55, 5.

arıg arıg ‘tertemiz’

[...] *arıg arıg şaznıg küzedmedimiz* [...] 65. 3 = 77 337, 9. (Tekin, 1976: 124)

arıg idok ‘temiz, tertemiz’

[...] *arıg idok biş yapıgıg bulmak erür* [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 16, (Kaya, 1994: 81)

[...] *ilig uluşug arıg idok umugsızın* [...] T III M 131, 18.

[...] *arıg idok nom şazın* [...] BTT XXVI, 905. Metin, 58, (Kasai, 2008: 237)

arıg kértgünç ‘temiz, tertemiz’

[...] *arıg kertgün]ç [köñüllüg[ler ü[ç yok] [kurug]ları* [...] HT X, 1287. (Mirsultan, 2010: 193)

arıg kirsiz ‘temiz, kirsiz’

[...] *çamsız arıg kirsiz münsüz çakşaput küdelim* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] *arıg kirsiz et’özteki köñülteki* [...] BTT XIII, 14. Metin, 6.

[...] *arıg kkirsiz çañ vaçırıg alışduru tutdaçı* [...] BTT XXVI, Nr. 39a, 15, (Kasai, 2008: 102)

arıg semek ‘ağaçlık, orman / koruluk’

[...] *otlar yaşlar arıglar semeklerig yene adruk adruk hua çeçek tüş yimişlerniñ* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 5, (Kaya, 1994: 286)

[...] *bo arıg semek içinte* [...] AY, 608 (X. 5b.), 20, (Kaya, 1994: 321)

[...] *arıg semek içi hua çeçek üze tolu boltı* [...] AY, 617 (X. 10a.), 11, (Kaya, 1994: 324)

[...] *arıg semek tüş yimiş erkligleri* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *arıgda simekde ögrünçülüğ [sevin]çlig* [...] T III 84-59, 20. (Demirci, 2014: 100)

[...] *arıgda simekde emgeklig ünin [ü]nteyür sen* [...] T III 84-36, arka 15. (Demirci, 2014: 109)

[...] *[arıgda] simekde kirip anta [monta baka]* [...] U 995 + U 1026, arka 5. (Elmalı, 2014: 79)

[...] *ol yavlak ün arıgda simekde tüzü yadıltı* [...] Mz. 35 + Mz. 297, arka 23. (Elmalı, 2014: 83)

[...] *a]dın bir arıgka semekke atl[amıp] [bart]ı* [...] DKPAM, 1357. (Elmalı, 2016: 106)

[...] *arıg semeklerig kezip* [...] DKPAM, 1369. (Elmalı, 2016: 107)

[...] *arıg semek arıtı kılmağulug ol* [...] BTT I, B, 32. Yaprak, 1.

[...] *buyan edgü kılınçlıg arıg semekig* [...] BTT I, T II S 83 (U 2981), 5.

[...] *yaş arıg seme[k]ler üze* [...] HT VII, 84-85. (Röhrborn, 1991: 22)

[...] *şazinlıg arıg semekniñ* [...] HT VIII, 349. (Röhrborn, 1996: 43)

[...] *[y]ene tag iş arıg semek pra [kuşatr]e asmuş* [...] HT X, 459. (Mirsultan, 2010: 115)

arıg silig ‘temiz, tertemiz’

[...] *arıg silig suv üze* [...] AY, 144 (III. 9b.), 15-16, (Kaya, 1994: 124)

[...] **arig silig** yir orunug tilesün [...] AY, 488 (VII. 15b.), 1, (Kaya, 1994: 270)

[...] **birtemledi arig silig** kitzün tarıqzun [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] **arig silig** aş içgünü[zler ası]lıp [...] Dışastvustık, 143. (Kaljanova, 2005: 51)

[...] [**arig silig** içgü]ñüzler [...] Dışastvustık, 163. (Kaljanova, 2005: 54)

[...] **arig silig**] aş içgünüñüzler [...] Dışastvustık, 181. (Kaljanova, 2005: 56)

[...] **arig silig** aşın içgün [...] BTT III, İnsadi Sūtra, .343-344

[...] **arigin siligin** üntiler [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 387.

[...] **arigin siligin** miñ yillarka tegi küyü küzetü tuğaylar tep [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 472-473.

[...] **tokuz küri arig silig** bugday ikki tüşke bergü berdim men [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo17, 3, (Ayazlı, 2016: 480)

[...] **tokuz küri bugday arig silig** altım [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo17, 5, (Ayazlı, 2016: 480)

[...] **ewiñ barqıñı keç arig tut silig** [...] KB, (Arat, 1979: 456 / 4536)

arig süzök ‘saf, temiz / şeffaf, berrak’

[...] **çaşşapudlıda arig süzük** küzetü küyü tutgahı [...] AY, 34c. (I. ? [=R-M: 691]), 18, (Kaya, 1994: 75)

[...] **bilip ukup arigin süzükin** tanuklamış [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 18-19, (Kaya, 1994: 81)

[...] **anın ol arigin süzükin** tanuklamakñıñ atı nurvan tip titir [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 20, (Kaya, 1994: 81)

[...] **baramarda çın yig yöriğlüğ barıvıñıñ tōzi arig süzük** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] **arig süzük** *yig meñilig uluş anta ol* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuya Tutuñ), (Arat, 1991: 122)

[...] **arig süzük boltular** [...] TT IV/A, T II Y 47, 8-9.

[...] **arig süzük altun öñlüg** [...] TT V/A, 22.

[...] *tolu arig süzöklerniñ* ... [...] BTT III, İnsadi Sütra, 640.

[...] **arig süzök bolur** [...] BTT III, İnsadi Sütra, 747.

[...] *altun teg arig süzük bolmışınta* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 201.

[...] **arig süzük köñülin** [...] DKPAM, 0416-417. (Elmalı, 2016: 73)

[...] **arig süzük tillig** [...] DKPAM, 1621. (Elmalı, 2016: 116)

[...] **arig süzök tözi üze** [...] KKNB, 462. (Wilkens, 2007: 82)

[...] **arig süzök köñüli** [...] KKNB, 529. (Wilkens, 2007: 86)

[...] **arig süzök kılınç[larig]** [...] KKNB, 1352. (Wilkens, 2007: 140)

arig süzök kértgünç ‘saf, temiz / tertemiz’

[...] **arig süzük kirtgünç köñülin** [...] Kuan, 50. (Tekin, 1993: 11)

arig süzök yazınçsız ‘temiz, saf / günahsız’

[...] **arigin süzükin yazınçsızın tutarlar** [...] AY, 221 (IV. 11a.), , (Kaya, 1994: 155)

arig turug ‘temiz, saf’

[...] **arig turug arhant dıntarlarig** [...] AY, 134 (III. 4b.), 14, (Kaya, 1994: 120)

[...] **arig turug lınhua çeçek turur** [...] AY, 495 (VII. 19a.), 20, (Kaya, 1994: 273)

[...] **arig turug kolulamağ titir** [...] Kuan, 193. (Tekin, 1993: 17)

[...] **arig turug yarlıkançuçı yaruğunuz küin teñri** [...] Kuan, 197. (Tekin, 1993: 17)

[...] **arağ turuğ** *könülin tutsar* [...] 27. (son) = 46a 56, 15. (Tekin, 1976: 77)

[...] **arağ turuğ** *tutmuş kergek* [...] 69. son = 80 95 193, 39. (Tekin, 1976: 130)

[...] **arig torug** [*orduta?*] [...] Manichaica I, T II D 171, 17.

[...] **arig turug** *könülin öyü sakınu yükünü tutsar* [...] BTT XXVI, Aranemi Jātaka,, Nr. 71a, 39, (Kasai, 2008: 158)

[...] **arigin turugin** *adasızın tudasızın ulug* [...] BTT XXVI, 43, (Kasai, 2008: 182)

arig turug süzök ‘temiz, saf’

[...] **arig torug süzük** *manistanlar içinte* [...] Manichaica I, T II D 171, 73.

arig ürüñ ‘temiz’

[...] **arig yürüñ** *könüllerin alku biligsiz biliglig tıdıg üze* [...] KKNB, 2828. (Wilkens, 2007: 226)

arıl- sarıl- ‘kızmak’

[...] *beg añar arıldı sarıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 267 / 18)

arımak kétmek tarıkmak ‘yok olma’

[...] *üdlar kolular ertmişinçe arı[ı]m[akı ket]meki tarıkmakı dejit kşanti bolmakı* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 14-15, (Ayazlı, 2016: 430)

arımak silimek ‘temizlenme’

[...] *lavlar muhurtalar eyin öçmeki keçmeki arımakı silimeki* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 37-38, (Ayazlı, 2016: 433)

arımak süzülme ‘saf, temiz olma’

[...] *anın arımak süzülmeke tükellig titir* [...] AY, 63 (II. 15a.), 9, (Kaya, 1994: 93)

arın- süzül- ‘temizlenmek’

[...] *pramit k/... arınır süzülür* [...] BTT I, B, 10. Yaprak, arka 6.

arınmak süzölmek ‘temizlenme’

[...] *irtingü arınmak süzölmekke uluş ulugı teyrime uçsuz kadıgsız et’özünüz üze* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 5-6, (Kaya, 1994: 202)

arış arıg ‘temiz’

[...] *çın arış arıg [üç] nom tilgenin* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

[...] *arış arıg nurvan tözlüg iduk nomka* [...] 14 A. İnanç, (Arat, 1991: 150)

[...] *arış arıg kut kolunçuğ tolun bütkerip* [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 164)

[...] *arış arıg bo yitiken sudur* [...] T III M 115, 120.

[...] *arış arıg sokançıg körkle nom* [...] BTT VII, T III M 192a (U 4708), 4.

[...] *arış arıg ögdi astalı yükünçi birle* [...] BTT XIII, Avalokiteşvara, 64.

[...] *arış arıg bo sudur nom erd[inini]η* [...] BTT XXVI, 12, (Kasai, 2008: 50)

[...] *arış arıg köni kertü edgü [nomta]* [...] BTT XXVI, U 4757, 11, (Kasai, 2008: 113)

[...] *arış arıg bo nomug yakturmuş* [...] BTT XXVI, 334. Metin, 10, (Kasai, 2008: 122)

arıt- alkıntur- ‘arıtmaq, gidermek’

[...] *agır ayıg kılınçları kşanti çamhuy kılıp neteg arıtdılar alkınturtular erser* [...] AY, 139 (III. 7a.), 10-11, (Kaya, 1994: 122)

[...] *bilinip ukunup kşanti çamhuy kılıp neteg arıtdı alkınturtular erser* [...] AY, 140 (III. 7b.), 3, (Kaya, 1994: 123)

arıt- kéter- ‘arıtmaq, gidermek’

[...] *ođgorak arıdıp keđerip* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 40.

arıt- süz- ‘arıtmak, süzmek’

[...] *ayıg kılınçımızni arıtuf[r men sü]zür men* [...] AY, 26 (S. 14b.), 16, (Kaya, 1994: 71)

[...] *barçanı arıtıp süzüp* [...] KKNB, 1951. (Wilkens, 2007: 180)

arıt- yu- ‘temizlemek’

[...] *iglig toyunug ar[ıtı] yudı* [...] DKPAM, 2725-2726. (Elmalı, 2016: 157)

arka kamag ‘bütün, hepsi’

[...] *arğa kamağ kut vahşik* [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] *arğa kamağ ilniñ bodunuñ yme* [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 230)

[...] *arka kamag beş ajun tınlıglar uguşı* [...] BTT XXVI, 334. Metin, 16, (Kasai, 2008: 122)

[...] *ar[ka] kamag elig uluşug nomug şazunıg* [...] BTT XXVI, 10, (Kasai, 2008: 241)

arka yülek ‘destek’

[...] *bayat oğ bolu birsü arğa yülek* [...] KB, (Arat, 1979: 26 / 90)

[...] *kamuğ işte bolğıl sen arğa yülek* [...] KB, (Arat, 1979: 28 / 116)

[...] *bayat oğ bolu birsü arğa yülek* [...] KB, (Arat, 1979: 29 / 122)

arkış térkiş ‘kervan’

[...] *ötüken yér olorup arkış térkiş ısar neñ buñug yok* [...] (KT G8)

[...] *ötüken yér o[lo]rup [arkış] térkiş ısar neñ bu[ñug yo]k* [...] (BK K6)

[...] *nom bilteçilerke arkış [tır]kiş ıdıñlar* [...] DKPAM, 4202. (Elmalı, 2016: 206)

[...] *ök arkış tırkiş kiçürmedin idguluk ol tép ança sözleyü* [...] DKPAM, 4210. (Elmalı, 2016: 207)

arkış yalawaç ‘haberci’

[...] *arkış yalawaçlarıg okıp üç ayda* [...] T II Y 52 I, 18. (Elmalı, 2014: 71)

arma- yérme- ‘aşağılamamak’

[...] [...*tl*]nlıglarıg *armadın yé[r]medi[n ... tép téyürler* [...] DKPAM, 4651. (Elmalı, 2016: 222)

armak azgurmak ‘aldatma, yoldan çıkarma’

[...] *tolp barça teven körün armagan azgurmakan itmiş yaratmış ol* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298, 12.

armak yowmak ‘aldatma, kandırma’

[...] *uluşnuş törüsi armak yowmak ezüg sav kiş yoriyur yirtinçüde yat yagıka basınturup* [...] AY, 552a (VIII. 30a.), 12-13, (Kaya, 1994: 297)

armaksız kürsüz ‘yalansız’

[...] [...*a*]rmaksız *kü[rsüz...]* [...*k*]ataru *bap ... é]lig beg bar e[rser* [...] DKPAM, 4676. (Elmalı, 2016: 223)

arslan burslan ‘pars’

[...] *arslan burslan* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 521 / 6)

art- aş- ‘üstün olmak, mükemmel olmak’

[...] *al altağ uzan]mak üze erđer aşar* [...] ShoRoshia, AN, 76. (Shōgaito, 2003: 270)

[...] *muntag artmış aşmış körümlüglerke üstünki* [...] ShoRoshia, AN, 151. (Shōgaito, 2003: 280)

[...] *küvenç köñülüg ertip aşıp men meniñligti[n :: men* [...] ShoRoshia, AN, 199. (Shōgaito, 2003: 284)

[...] *ertmişin aşmışın alku tüzüler kuvragında* [...] ATT, 3b1, 78, (Shōgaito, 1988: 12)

[...] *ertmişin aşmışın adın tüzünlerte* [...] ATT, 3b1, 82, (Shōgaito, 1988: 12)

[...] *ertmiş aşmışın alku tüzünler kuvragında* [...] ATT, 4b1, 144, (Shōgaito, 1988: 16)

art- aşun- ‘üstün olmak, mükemmel olmak’

[...] *ayazlı yağızlıça ertmiş aşunmuş artok buyanlığı* [...] BTT XXVI, 3, (Kasai, 2008: 263)

art basut ‘yardımcı’

[...] *art basut boltaçı erür* [...] AY, 440a (VI. 20a. [=R-M: 127]), 21, (Kaya, 1994: 249)

[...] *iş kögüdleri art basut kılsunlar* [...] AY, 504 (VIII. 4b.), 11, (Kaya, 1994: 276)

[...] *art basut yiveg boltaçı erür* [...] HT VII, 356. (Röhrborn, 1991: 42)

[...] *taş begler art basut boltular* [...] HT VIII, 1477. (Röhrborn, 1996: 132)

[...] *art basut kılur biz* [...] HT VIII, 1942. (Röhrborn, 1996: 168)

[...] *artokrak art basut bolup* [...] KKNB, 1238. (Wilkens, 2007: 130)

[...] *art basut bolt[ukda* [...] KKNB, 1429. (Wilkens, 2007: 144)

[...] *art basut boldaçı* [...] KKNB, 3047-3048. (Wilkens, 2007: 238)

arta- bozul- ‘çürümek, bozulmak / mahvolmak’

[...] *ürüg uzatı artadı bozultı* [...] AY, 613 (X. 8a.), 7, (Kaya, 1994: 323)

[...] *ed tavar kentü artayur buzulur* [...] 3 = 37, 2-3. (Tekin, 1976: 39)

[...] *arşap buzulup aşayu barıp* [...] BTT XXVI, 905. Metin, 15, (Kasai, 2008: 236)

artama- alkınma- ‘çürüyüp yok olmamak, bozulup sona ermemek’

[...] *yene artamaz alkınmaz meñü erür* [...] AY, 34ı (I. 26b. [=R-M: 695]), 16, (Kaya, 1994: 78)

artama- bozulma- ‘çürümek, bozulmamak / mahvolmamak’

[...] *artamadın bozulmadın tepremedin kamşamadın örügün amılın ertükteg meñün turup*

[...] AY, 67 (II. 17a.), 11-12, (Kaya, 1994: 94)

[...] *kılça eksümez tegşilmez artamaz bozulmaz* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 206.

[...] *akmaz akıtmaz artamaz bozulmaz arıg turug* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 136.

artamak bozulmak ‘çürüme, bozulma / mahvolma’

[...] *artamak bozulmak törülüğ üçün ürüg uzatı artadı bozultı* [...] AY, 613 (X. 8a.), 5-6, (Kaya, 1994: 323)

[...] ... *tavarlarınıñ artamakı buzılmakı* ... [...] DKPAM, 3272. (Elmalı, 2016: 176)

artok telim ‘çok, fazla’

[...] *atañ tapğı bar erdi artuğ telim* [...] KB, (Arat, 1979: 176 / 1592)

[...] *öküş ögdi artuğ telim miñ sena* [...] KB, (Arat, 1979: 325 / 3190)

artok üküş ‘çok, fazla’

[...] *ağırlamış artuğ öküş hilati* [...] KB, (Arat, 1979: 9 / 61)

[...] *bayatka şükür kıldı artuğ öküş* [...] KB, (Arat, 1979: 142 / 1250)

artokrak aqlatı ‘çok, aşırı’

[...] *artokrak aqlatı bışrunup tıdıgsız tutugsuz arıg süzüük bolurlar* [...] AY, 317 (IX. 61a.), 22-23, (Kaya, 1994: 196)

aruş arkag ‘zemin, temel’

[...] *azlı üküşli buşınıñ aruşı arkagı kirtgünç ol* [...] BTT XIII, 15. Metin, 530.

arzu hava ‘arzu, heves’

[...] *ukuš birle arzu havağ örklese* [...] KB, (Arat, 1979: 291 / 2793)

[...] *könül bastıñ arzu hava beklediñ* [...] KB, (Arat, 1979: 571 / 5759)

[...] *anlardın arzū hevāni erür* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 127)

arzu tilek ‘arzu, istek’

[...] *takı ma negü erse arzu tilek* [...] KB, (Arat, 1979: 29 / 122)

[...] *basa keldi arzu tilek arzular* [...] KB, (Arat, 1979: 30 / 136)

[...] *ķutu birle arzu tilek bulmuş er* [...] KB, (Arat, 1979: 76 / 602)

arzu tilek umdu ‘arzu, istek’

[...] *awa kelsü arzu tilek umdusı* [...] KB, (Arat, 1979: 584 / 5895)

as- üklit- ‘artırmak, çoğaltmak’

[...] *asđım üklitdim erser* [...] AY, 136 (III. 5b.), 20, (Kaya, 1994: 121)

[...] *asa üklitü tegingey men* [...] AY, 521 (VIII. 13a.), 4-5, (Kaya, 1994: 283)

[...] *bodunun karasın asmış üklitmiş* [...] AY, 607 (X. 5a.), 18, (Kaya, 1994: 321)

[...] *asdaçı üklitteçi ögi anası* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

[...] *asđım üklittim kılınçımın muntağlar üze* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)

as- üste- ‘yükseltmek’

[...] *tlangurmakların asa üsteyü tegingey men* [...] AY, 474 (VII. 8b.), 3, (Kaya, 1994: 264)

[...] *ir]t birt asıp üstep* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 5. (Tekin, 1976: 151)

[...] *mün] kadağ asıp üstep sözleserler* [...] 84. 7 = 1d 217 362 407a 416, arka 35. (Tekin, 1976: 156)

[...] *çoğın yalının astılar üşdetiler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, .

asanké kalp ‘zaman, devir / çağ’

[...] *asanki kalp sanınça üç miñ ulug miñ yirtinçülerte* [...] AY, 464 (VII. 3b.), 12-13, (Kaya, 1994: 260)

[...] *üç asanki kalplarig ötrü kşanta bütürür* [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 30.

[...] *üç asanki kalplarta turgaru* [...] ATT, 21b1, 636-637, (Shōgaito, 1988: 48)

[...] *üç asanki kalpta taş şiravaklarını* [...] ATT, 30b1, 902, (Shōgaito, 1988: 66)

asanké kalp öd ‘zaman, devir / çağ’

[...] *asanki kalp ödlertin birü tüü tüpi yokaru turgu teg* [...] AY, 662 (X. 32b.), 8-9, (Kaya, 1994: 343)

[...] *asanki kalp ödlerte altı pramitlar* [...] BTT I, B, 13. Yaprak, arka 3.

asanké nayut ‘sayılamayacak kadar çok’

[...] *asıg tuso kılıp biş asanki nayut sanınça tınlıglar oğlanın ozgurup* [...] AY, 3 (S. 2a.), 8, (Kaya, 1994: 61)

[...] *asanı nayut sanınça tınlıg oğlanını* [...] 3. 13 = 4, 10. (Tekin, 1976: 43)

[...] *yegirmi asanke nayut sanınça tınlıglar* [...] KKNB, 34. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *asanke nay[ut sanınça]* [...] KKNB, 1151. (Wilkens, 2007: 126)

asıg tuso ‘fayda, yarar’

[...] *elig yıl tönı tınlıglarka asıg tuso kılıp* [...] AY, 3 (S. 2a.), 8, (Kaya, 1994: 61)

[...] ... *asıg tuso kılı* ... [...] AY, 23 (S. 13a.), 2, (Kaya, 1994: 69)

[...] *adın tınlıglar[ka asıg] tuso kılayın tiser* [...] AY, 23 (S. 13a.), 3-4, (Kaya, 1994: 69)

- [...] *uluĝ asıĝ tuso kıltunız* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 48)
- [...] *asıĝ tuso kıltunız* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 52)
- [...] *tnlıĝlarķa asıĝ tuso kılmakı* [...] Kuan, 3. (Tekin, 1993: 9)
- [...] *asıĝi tusosi antaĝ titir* [...] Kuan, 96. (Tekin, 1993: 13)
- [...] *tnlıĝlarķa asıĝ tuso kıılır* [...] Kuan, 99. (Tekin, 1993: 13)
- [...] *tnlıĝlarķa asıĝ tusu bolur* [...] P. P. XXI. (Hamilton, 1998: 21)
- [...] *ķamaĝ tnlıĝlarķa artuķ asıĝ tusu kılu umagay men* [...] P. P. XXXIV. (Hamilton, 1998: 27)
- [...] *tüzü tüketi asıĝ tusu kılu usar* [...] P. P. XXXV. (Hamilton, 1998: 28)
- [...] *asıĝ tuso kılgalı* [...] Uigurica I, T III T V. 56.
- [...] *ulag sapag asaĝ tusu kılmış bolalıım* [...] 3 = 37, 19. (Tekin, 1976: 39)
- [...] *uluĝ asaĝ tuso kıltılar* [...] 3. 13 = 4, arka 58. (Tekin, 1976: 45)
- [...] *asaĝ tuso kılu yarlıĝķadı* [...] 4. ? = 2d 255, 9. (Tekin, 1976: 45)
- [...] *edĝü asıĝ tusu kılu yarlıkayur erti* [...] DKPAM, 0963. (Elmalı, 2016: 92)
- [...] *üküş asıĝ tusu kıılurlar* [...] DKPAM, 1619. (Elmalı, 2016: 116)
- [...] *asıĝ tusu kılu yarlıkar* [...] DKPAM, 2440. (Elmalı, 2016: 147)
- [...] *uluĝ törlüĝ asıĝ tusu bolĝu* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 475.
- [...] *asıĝ tusu kıılınç erür tip* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 411.
- [...] *asıĝ tusu kıılmadıın* [...] HT III, 452. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 79)
- [...] *asıĝ tusu kıltı tnlıĝlarķa* [...] HT VII, 153. (Röhrborn, 1991: 27)
- [...] *tnlıĝlarķa [a]asıĝ tusu kıılmaklıĝ* [...] HT VII, 167. (Röhrborn, 1991: 28)

[...] *asıg tusu kılıp* [...] KKNB, 33-34. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *asıg tusu [kɪ]lu* [...] KKNB, 307. (Wilkens, 2007: 72)

[...] *asıg tusu kılıp* [...] KKNB, 403. (Wilkens, 2007: 76)

[...] *kalı kelse asğı tususı saña* [...] KB, (Arat, 1979: 331 / 3258)

asıgı tusolı ‘faydalı, yararlı’

[...] *asıgıli tusulı yalñukka kelgülikçe* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 50, (Ayazlı, 2016: 434)

asıgıg meñilig ‘faydalı, yararlı / neşeli, mutlu’

[...] *asıgıg meñilig kılğalı* [...] AY, 547 (VIII. 26a.), 58, (Kaya, 1994: 294)

[...] *asıgıg meñilig kılmuşın* [...] 20 F. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 206)

[...] *asıgıg meñilig kılğalı* [...] ATT, 35b1, 1057, (Shōgaito, 1988: 76)

[...] *asıgıg meñilig kılğalı* [...] ATT, 36b1, 1071, (Shōgaito, 1988: 78)

asıgıg tusolug ‘faydalı, yararlı’

[...] *bo ötünmiş ötüğünüzler ulug asıgıg tusolug titir* [...] AY, 91 (II. 29a.), 15, (Kaya, 1994: 103)

[...] *kayı kişi uzatı tonın kesser asıgıg tusolug bolur* [...] T III M 210, 3.

[...] *asağlıg tusulug boltular* [...] 23. ? = 113 290 376, arka 36. (Tekin, 1976: 73)

[...] *elig uluşug asıgıg tu[sulug] men* [...] HT VII, 1031. (Röhrborn, 1991: 95)

[...] *asıgıg tusulug ençgülig meñilig kılıp* [...] KKNB, 3236. (Wilkens, 2007: 248)

[...] *asıgıg tusulug kılgu üçün* [...] ATT, 1a1, 15, (Shōgaito, 1988: 6)

asıgsız bitadı ‘yararsız, faydasız’

[...] **asıgsız bitadı** öd kün keçirmekim üze [...] BTT VIII, 13. Metin, 99.

asıgsız boş ‘yararsız, boş’

[...] **asıgsız boş ertürmegeli** [...] BTT XVIII, V 20, (Zieme, 1996: 70)

asıl- küçet- ‘artmak, güçlenmek’

[...] *ili kanınıñ süülüg küçi* **asılğay küçetgey** [...] AY, 89 (II. 28a.), 20-21, (Kaya, 1994: 102)

asıl tüp ‘esas, dip / kök, temel’

[...] *anıñ aşlın tüpin az<u>* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 220)

asıl- ükli- ‘artmak, çoğalmak’

[...] *alku türlüg törü* **[ası]lur ökliürler** [...] 44. 10 = 130b, arka 9. (Tekin, 1976: 97)

[...] *çogumuz yalınımız* **asıltı öklidi** [...] 89. 2 = 2b 139a 225 307a 308 317, 47. (Tekin, 1976: 163)

asıl- üstel- ‘artmak, çoğalmak’

[...] *kutları buyan[ları] ü[drül]gey* **asılgay üstelgey** [...] AY, 126 (II. 46b.), 10, (Kaya, 1994: 116)

[...] *üçünç süülüg küçi* **asılp üstelip** *yagısız yavlaksız bolgay* [...] AY, 192 (III. 33b.), 3, (Kaya, 1994: 142)

[...] *kuvragıñızlar* **asılur üstelür** [...] AY, 194 (III. 34b.), 18, (Kaya, 1994: 143)

[...] **asılmış üstelmiş** *küçlügin* [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] *alku üdlerte kutları buyanları* **asılp üstelip** [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 230)

[...] *alku üdte buyanları* **asılp üstelip** [...] 26. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 238)

[...] *buyanları* **asılp üstelip** [...] BTT XIII, Avalokiteşvara, 74.

[...] *nomlug küçleri asılmış üstelmiş küçlügin* [...] BTT XIII, Amitāyus-Sūtra, 21.

[...] *kogşamamız takı asılı üstelü teginmiş ol* [...] HT IX, 1896. (Aydemir, 2010: 160)

[...] *[kertgünç köñül]i takı artokrak asılıp üstelip terkin tavrata* [...] KKNB, 148. (Wilkins, 2007: 62)

asılma- üklime- ‘artmamak, çoğalmamak’

[...] *tsuy irinçülerimiz asılmadın öklimedın korayu turzun* [...] TT IV/B, T II Y 55, 45-46.

asılmak üstelmek ‘artma, çoğalma’

[...] *asılmak üstelmek yala yanğu ig kem* [...] BTT XXVI, 18, (Kasai, 2008: 249)

[...] *yarumakın yaltrımakın [a]sılmakın üstelmekin körser* [...] HT VII, 2040. (Röhrborn, 1991: 173)

asılmak yoklanmak ‘artma, yükselme’

[...] *ol evde kün küniye asılmak yoklanmak bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 287.

asılmaklıg üstelmeklig ‘artmalı, çoğalmaklı’

[...] *asıl[maklıg üst]elmeklig sa[k]ın[ç]ın* [...] DKPAM, 0019-0020. (Elmalı, 2016: 59)

askançula- ilügle- ‘aşağılamak, alay etmek’

[...] *adınlarıg askançulayu ilügleyü sözlemiş* [...] DKPAM, 3274. (Elmalı, 2016: 176)

askançula- tagunla- ‘yaltaklanmak, yataklık etmek / alay etmek, eğlenmek’

[...] *asgançuladımız tagunladımız erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 72.

asmak üstemek ‘yükseltme’

[...] *sevinçlerin asmak üstemek erür* [...] AY, 266 (IV. 33b.), 7, (Kaya, 1994: 174)

aş azuk ‘yiyecek’

[...] **aş azuk** ed tavar anut[ı]p [...] DKPAM, 0406. (Elmalı, 2016: 72)

[...] *kamağ sartlar arasın̄ta turup yoltakı **aş azukıg** ...* [...] DKPAM, 0412. (Elmalı, 2016: 73)

[...] **aş azuk** ti[le]d[iler] [...] HT X, 1008. (Mirsultan, 2010: 167)

[...] **aşı azukı** bultukmaz [...] KKNB, 2953. (Wilkens, 2007: 234)

aşa- yaşa- ‘yaşamak, görecek günü olmak’

[...] *kadaş tınlıglar uguşınıñ **aşaguluk yaşaguluk** buyanları asılıp üşdelip* [...] BTT XIII, Avalokiteşvara, 74.

[...] **aşasu yaşasunı** luğman yılı [...] KB, (Arat, 1979: 29 / 123)

aşa- yé- ‘yemek’

[...] *yme nomlug tayakıg **aşaguda yegüde** kirtgüçlüg ilig kergek* [...] TT V/B, 53.

aşan- yuğla- ‘yemek, bitirmek / tüketmek’

[...] *anı **aşanıp yuğlap*** [...] 109 = 112 161 194, 8. (Tekin, 1976: 178)

aşnukı amtıkı ‘şimdiki, şu anki’

[...] **aşnukılı amtıkılınıñ** yegin kudıkısın [...] HT IX, 109. (Aydemir, 2010: 62)

aşnuklı ozakı ‘önceki, geçmişteki’

[...] **aşnuğlılar ozakılar** ew barğ ködup [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 143)

aşuk- tawran- ‘acele etmek’

[...] *turdaçu bar mu ti[p **aşu]ka tavrano** yügür[üp* [...] BTT XIII, 12. Metin, 135.

at ayag ‘ad, unvan / lakap’

[...] *sini **at ayag** birle kıldı uluğ* [...] KB, (Arat, 1979: 572 / 5771)

at bag ‘ad, san’

[...] *yana bir adın **ati bagı** belgüsüz bilge sözlemiş* [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 47.

at çaw ‘ün, san’

[...] ***ati çawı** ajunda yayılmış turur* [...] KB, (Arat, 1979: 2 / 28)

[...] ***ati çawı** birle ajun beklenür* [...] KB, (Arat, 1979: 222 / 2050)

[...] *iki neñ turur dünya **ati çawı*** [...] KB, (Arat, 1979: 605 / 6108)

at çaw ün ‘ad, şan şöret’

[...] *ajunğa yağıldı **ati çaw üni*** [...] KB, (Arat, 1979: 317 / 3095)

at kü ‘ad, san / şan şöret’

[...] *türük bodunug **ati küsi** yok bolmazun téyin kañım kaganıg ögüm katunug kötürmiş teñri él bérigme teñri türük bodun **ati küsi** yok bolmazun [téyin özümün ol teñri]* (KT D25)

[...] *kañımız éçimiz kaz[ganmış bodun **ati küsi** yok bolmazun]* (KT D26)

[...] *türük bodun **ati küsi** yok bolmazun téyin kañım kaganıg* [...] (BK D 20)

[...] *kañım kaganıg ögüm katunug kötürügme teñri él bérig[me te]ñri türük bodun **ati küsi** yok bolmazun téyin özümün ol teñri olortdı* [...] (BK D21)

[...] *éçimiz kazganmış bodun **ati küsi** yok bolmazun téyin* [...] (BK D22)

*yazukl<...> [b]érye tawgaçda **ati küsi** yok boltı* [...] (BK D36)

[...] ***atım küüm** ontın sıñar yirtinçüde kiñürü yadılmış erür* [...] AY, 188 (III. 31b.), 5, (Kaya, 1994: 141)

[...] ***at küü** bulunç alıñ özin ök kelip* [...] AY, 195 (III. 35a.), 20, (Kaya, 1994: 143)

[...] *soğançığ edgü **at küü** ildinür* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

- [...] *atıy küüñ kötrülgey* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 286)
- [...] *atıy küüñ yadıldı yıd yıpar teg* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 296)
- [...] *atı küsi yadaltı* [...] 13. 13 = 27, 18. (Tekin, 1976: 60)
- [...] *edgü atın küsin işidip* [...] 13. 13 = 27, 24. (Tekin, 1976: 60)
- [...] *edgü at kü bultaçı* [...] 54. 9 ? = 58, arka 20-21. (Tekin, 1976: 110)
- [...] *at küü kut buyanta ulatılarnıy* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 477.
- [...] *atı küüsi k[öt]rülmiş erdi* [...] HT VII, 1740. (Röhrborn, 1991: 150)
- [...] *at küü tilep* [...] HT VIII, 371. (Röhrborn, 1996: 45)
- [...] *[atın küüsın] eşidgeli takı* [...] HT X, 1119. (Mirsultan, 2010: 177)
- [...] *at küü meji toña çoğ yalın tegli beş törlüg buyanlar üze* [...] KKNB, 644. (Wilkens, 2007: 92)
- [...] *atı küüsi çavıkmış* [...] KKNB, 2369. (Wilkens, 2007: 204)
- [...] *atı küüsi çavıkmış atlıg* [...] KKNB, 2516-2517. (Wilkens, 2007: 212)
- [...] *bu edgü bile yadmış atı küsi* [...] KB, (Arat, 1979: 345 / 3429)
- at lakab** ‘ad, lākap’
- [...] *biri bir at laķab urdılar* [...] KB, (Arat, 1979: 2 / 18)
- at maķal** ‘ün, baht / şan şöhret’
- [...] *barçaķa asıǵlıǵ ağ maķal bolmış* [...] 10. Otuz Beş Burkana Sayǵı, (Arat, 1991: 96)
- [...] *bo vu et’özte tutsar at maķal bolur* [...] T II Y 61, 14.
- [...] *ağ maķal bolǵuluǵ ne erser* [...] T I D 3, 215.
- [...] *satı at maķal bolzun* [...] BTT VII, U 6011, 8.

[...] **at maḡal** [et]özlüg atlıg [...] KKNB, 1977. (Wilkens, 2007: 184)

[...] *kop kamaḡ atı maḡalı bolmış* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 73, (Kasai, 2008: 104)

[...] *alku yertinçüniḡ atı maḡalı* [...] BTT XXVI, 334. Metin, 2, (Kasai, 2008: 122)

at maḡallıg ‘ünlü, bahtlı / şanlı, şöhretli’

[...] *atıkmış kükülmüş sekiz at maḡallıg şobak oḡrug arıtı* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 65, (Kasai, 2008: 104)

at ün ‘şan, şöhret’

[...] *ḡamuḡ ilke toldı kör atı üni* [...] KB, (Arat, 1979: 186 / 1692)

at yol ‘ad, san’

[...] *bunça bodunuḡ atın yolın ayıḡma* [...] (Ta K5)

[...] *at yol ayag çilteḡ tileser* [...] AY, 444 (VI. 23b.), 5, (Kaya, 1994: 252)

[...] *azu at yol tileser* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 103.

[...] *turuş tötüşte* [...] *at yol asılur* [...] BTT XXIII, XXVI.

[...] *atın yolın atap arıtı* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 66, (Kasai, 2008: 103)

ata kaḡ ‘baba’

[...] *ay yarlıkançuçı köñüllüḡ atam kaḡım ...* [...] AY, 587 (IX. 22a.), 20, (Kaya, 1994: 312)

[...] *ata kaḡımızniḡ asankıda katıḡlanmış* [...] AY, 684 (BE. 4a.), 11, (Kaya, 1994: 352)

[...] *alku nom tayakı ata kaḡ tidmiş* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

[...] *ata kaḡımız [ya]pa kamıḡ tınlıḡlar* [...] BTT XIII, 36. Metin, 6.

[...] *atalarıḡa kaḡlarına unumup inanı]p* [...] KKNB, .701-702 (Wilkens, 2007: 96)

[...] *ançulayu kelmişlerke ata kañlarka yeg üstünki kertgünç üze* [...] BTT XXVI, Nr. 39a, 20, (Kasai, 2008: 102)

[...] *sözçi bahşı aña kañ atı kötrülmiş tolu tükel* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 95, (Kasai, 2008: 104)

ata- sözle- ‘söylemek, dile getirmek / konuşmak’

[...] *éşlerim adaşlarım tép atamışım sözlemişim yoksuz bolgay* [...] T III 84-59, arka 13. (Demirci, 2014: 104)

atamak kértgünmek ‘inanma’

[...] *ayamak çiltemek atamak [kirt]günmekde ulatı tegürgeli* [...] Kuan, 79-80. (Tekin, 1993: 12)

atık- kükül- ‘ünlenmek, tanınmak’

[...] *atıkmış kükülmüş sekiz aţ manallıg sobak (?) oŗrug* [...] AY, 681 (BE. 2b.), 11, (Kaya, 1994: 350)

[...] *közünççi beglerde atıkmış küg[ülmiş] erdiler* [...] HT VII, 660. (Röhrborn, 1991: 66)

atkalgı vışaylıg ‘bağlı’

[...] *atkağlıg vışaylıg [meñiler]* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 52)

athg buyruk alpagut ‘yiğit savaşçı / asker’

[...] *ulug karı athglarnıy buyruklarnıy [alpagutlarnıy] oglano yétlinip barıp* [...] DKPAM, 1462-1463. (Elmalı, 2016: 111)

athg külüg ‘namlı, şöhretli’

[...] *athıg küülüg tütrüm teriñ bolmaķıñdın* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)

[...] *athıglar küülügler törtđin yıñak* [...] Dışastvustık, 520. (Kaljanova, 2005: 96)

[...] **athgh küülüg aşnuki han evi athg balıkta** [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 99, (Kasai, 2008: 104)

[...] **ol buluş yınakıg athg küülüg ulug elig küzedür** [...] BTT XXIII, A 24.

[...] **ulug elig athg küülüg öñtün yınak berk** [...] BTT XXIII, A 50.

[...] **athg küülüg ulug edrem** [...] HT V, Nr. G 60, 241.

[...] **tilekke tegir boldı athg külüg** [...] KB, (Arat, 1979: 197 / 1797)

[...] **talı tutğu erdem ay athg külüg** [...] KB, (Arat, 1979: 225 / 2081)

athg külüg belgüüg ‘namlı, şöhretli’

[...] **ulug türlüg[ün?] athg külüg belgüüg b]olur** [...] Manichaica III, Nr. 8, T M 423e, 2.

athg mañallg ‘ünlü, bahtlı / şanlı, şöhretli’

[...] **athg mañallg çambunad altun kıya yaltrıklıg** [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 67, (Kasai, 2008: 103)

[...] <alku barça> **anı teg ol athg mañallıg adrok edgü** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 83, (Ayazlı, 2016: 435)

[...] **adhg mañallg yörüglerke bolmuş üçün** [...] ATT, 7b1, 214, (Shōgaito, 1988: 20)

[...] **adhg mañallg savlar** [...] ATT, 7b1, 215-216, (Shōgaito, 1988: 20)

athg yüzlüg ‘meşhur, şöhretli’

[...] **athg yüzlügke inçe tep ayıttı** [...] P. P. XII. (Hamilton, 1998: 16)

[...] **athgı yüzlügi ıglayu busanu** [...] P. P. XX. (Hamilton, 1998: 20)

aw- kawşa- ‘korumak / kuşatmak’

[...] **adasız tudasız tümen yıl ava kavşayu küzetziin** [...] BTT XIII, 40. Metin, 26.

awa awa ‘üzüntü, acı bildiren bir ünlem’

[...] *İnsan bir şeyden acı duyunca awa awa der* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 43 / 10)

awant tıtag ‘neden’

[...] *kayu kayu awant tıtag ugrınta tsuy ağır ayıg kılınçığ kırsarlar* [...] AY, 140 (III. 7b.), 16, (Kaya, 1994: 123)

[...] *avantlartın tıtaglartın togmazlar* [...] AY, 374 (V. 15b.), 14-15, (Kaya, 1994: 221)

[...] *avantlartın tıtaglartın togguça erser* [...] AY, 374 (V. 15b.), 16-17, (Kaya, 1994: 221)

[...] *ülgüsüz kalplartınberü avantlar tıtaglar* [...] BTT I, B, 10. Yaprak, arka 7.

[...] *ügerü kılğuluk awant tıtagı* [...] BTT I, T II S 90.1 (U 2987), arka 3.

[...] *avantın tıtagın sö]zlegeli* [...] HT VIII, 316. (Röhrborn, 1996: 40)

[...] *avantı tıtagı ülgüsüz üküş üçün* [...] KKNB, 622. (Wilkens, 2007: 92)

[...] *adın [avant] tıtag üze* [...] BTT XXVI, 59, (Kasai, 2008: 78)

[...] *awant tıtag bolmak[ı]* [...] BTT XXVI, 38, (Kasai, 2008: 170)

awantsız tıtagsız ‘nedensiz’

[...] *töz[de] awantsızın tıtagsızın togmakı ilkidin birü idi yok titir* [...] AY, 281 (IV. 41a.), 22, (Kaya, 1994: 179)

[...] *awantsız tıtagsız tetselar üküşi körmetin* [...] HT VIII, 74. (Röhrborn, 1996: 21)

awçı keyikçi ‘avcı’

[...] *ök ol tép sen ayagıl ne üçün téser awçı keyikçi* [...] [...] DKPAM, 0196. (Elmalı, 2016: 65)

awıçga kurtga ‘yaşlı’

[...] *avişga kurtgaka erksimez* [...] Manichaica III, Nr. 5, T M 515, arka 15.

awiş tamu ‘cehennem’

[...] *awiş tamu emgekin biltürtüjüz* [...] T III D 260 2, 58.

[...] *awiş tamudaki örtlüg yalınlig* [...] TT IV/B, T II Y 55, 25.

[...] *awiş tamu üçün awiş tamuda toğdılar* [...] 72. 5 = 13 320 187, 3. (Tekin, 1976: 134)

[...] *awiş [tamuda] olurdumuz awiş tamudın [ozup kutrulup]* [...] 72. 5 = 13 320 187, arka 52. (Tekin, 1976: 136)

[...] *awiş [tamuda togar]lar* [...] 76. 11 (?) = 151 387, 3. (Tekin, 1976: 143)

[...] *awiş tamuta aınlar asıgın* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 900.

[...] *ölürmekig sevser taplasar awiş tafmuda ulatı* [...] DKPAM, 0665. (Elmalı, 2016: 82)

[...] *awiş tamudaki örtlüg yalınlig yérte* [...] DKPAM, 1570. (Elmalı, 2016: 115)

[...] *awiş tamu kateké kim özlügler bar erser* [...] DKPAM, 4314. (Elmalı, 2016: 210)

[...] *awiş tamununı ootı teg* [...] BTT XIII, Jātaka, 13.

[...] *awiş tamutakı ulug ootlug* [...] KKNB, 298. (Wilkins, 2007: 70)

awiş tamulug ‘cehennemlik’

[...] *[awiş] tamuluglarını emgekin arkasız kılıp sakındı* [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 89 (U 1794), 71.

aya- ağırla- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *ayasın kavşurup ayayu ağırlayu teñri teñrisi burkanka inçe tip ötünti* [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 3, (Kaya, 1994: 79)

[...] *ayayu ağırlayu tapınıp* [...] AY, 72 (II. 19b.), 5, (Kaya, 1994: 96)

- [...] *tapınıp udunup ayayu ağırlayu birle* [...] AY, 80 (II. 23b.), 22, (Kaya, 1994: 99)
- [...] *burkanıg körmiş teg sever taplayur ayayur ağırlayur* [...] TT V/A, 112-113.
- [...] *azu nomlatsar ayayu ağırlayu tutsar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 114.
- [...] *bo bitigiğ ayayu ağırlayu tutar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 367.
- [...] *kaşağ yalañuğlar ayayu ağırlayu tutmuş* [...] Kuan, 72. (Tekin, 1993: 12)
- [...] *ayayu ağırlayu [yinçürü] yükünür men* [...] 2. 12 = 4a 414, arka 60. (Tekin, 1976: 43)
- [...] *bağşılar [kut]ıña ayayu ağırlayu* [...] 3. 13 = 4, arka 54. (Tekin, 1976: 45)
- [...] *etüzin ayayu ağırlayu yinçürü yükünü teginür biz* [...] 5. ? = 93 182 224, 60-61. (Tekin, 1976: 49)
- [...] *ayayu ağırlayu kavşiki ötündükinte* [...] BTT XIII, 512. Metin, 4.
- [...] *men çisimtu ayayu ağırlayu biğiyü atakınta koşa tegintim* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 759.
- [...] *vyakiranıg [ayayur]lar ağırlayurlar* [...] HT III, 865. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 122)
- [...] *taki ayagulukda ağırlagulukın uz yerçileyür* [...] HT VII, 1963. (Röhrborn, 1991: 167)
- [...] *çın kertü [a]yaguluk ağırraguluk (: ağırlaguluk) erürler* [...] HT VIII, 1325. (Röhrborn, 1996: 120)
- [...] *yerke tegürüp ayayu ağırlayu el uluş iyesi eligler hanlar üçün* [...] KKNB, 251-252. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] *[ayayu ağırla]yu ilkisiz uzun sansardın berü ötgürü* [...] KKNB, 688. (Wilkens, 2007: 96)

aya- ağırla- tapın- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *ayayu ağırlayu tapınu küyü küzetü tutgay biz* [...] AY, 666 (X. 34b.), 17, (Kaya, 1994: 345)

aya- ağırla- tapın- udun- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *törösınçe ayayu ağırlayu tapınu udunu tutsar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 53.

[...] *bitiyü akıyu ayayu ağırlayu tapınur udunur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 132.

[...] *kamağ tınlıglar ayayu ağırlayu tapınu udunu atayu* [...] Kuan, 152. (Tekin, 1993: 16)

aya- çilte- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *kamagka ayaguluk çilteğülük bolgaylar* [...] AY, 195 (III. 35a.), 21, (Kaya, 1994: 143)

[...] *ayamış çiltemiş[de] ken yenele* [...] HT X, 1145. (Mirsultan, 2010: 180)

aya- kör- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *tarkaru kişili teñrilike ayaguluk körgülük bolurlar* [...] AY, 125 (II. 46a.), 1, (Kaya, 1994: 116)

aya- küle- ‘ululamak’

[...] *kıvraglarka ayap külep alku ödte inanur men* [...] 14 B. İyi Niyet, (Arat, 1991: 150)

ayag çilteg ‘saygı, hürmet’

[...] *at yol ayag çilteg tileser* [...] AY, 444 (VI. 23b.), 5, (Kaya, 1994: 252)

[...] *ayag çilteg tapıgın [anta] tüketip burkanlarka inçip* [...] AY, 572 (IX. 2b.), 23, (Kaya, 1994: 307)

[...] *ayağ çilteg aşayu qaltı* [...] 35. 5 = 148 149 236 265 294 429, 15-16. (Tekin, 1976: 85)

[...] *ayağ çiltege tegimlig* [...] 51. 14 57 75, 7. (Tekin, 1976: 105)

[...] *ayağ çilteg alı balıqtın* [...] 51. 14 57 75, arka 52. (Tekin, 1976: 106)

[...] *ayagların çilteğlerin k[o]dup kemişip* [...] DKPAM, 0036. (Elmalı, 2016: 60)

[...] *ayag çilteğ tegürmiş bol* [...] DKPAM, 3310. (Elmalı, 2016: 176)

[...] *ayagınız çilteğiniz ükliyü asılı* [...] HT VII, 2099-2100. (Röhrborn, 1991: 178)

[...] *a[rji]larnıñ ayagin çiltegin bolgay* [...] HT VIII, 266. (Röhrborn, 1996: 36)

[...] *kişi ayagin çiltegin men lütsai kalmış (: kılmış)* [...] HT VIII, 268. (Röhrborn, 1996: 37)

ayag tapıg ‘hürmet, saygı’

[...] *ayagin tapıgin uduzu samtso açarı başın* [...] HT VIII, 1709-1710. (Röhrborn, 1996: 150)

ayaglıg ağırlıg ‘değerli, hürmetli / saygıdeğer’

[...] *ayaglıg ağırlıg bolgay siz* [...] HT V, Nr. G 68, .arka 47

ayaglıg çilteğlig ‘değerli, hürmetli / saygıdeğer’

[...] *ayaglıg çilteğlig bolsunlar* [...] AY, 380 (V. 18b.), 13, (Kaya, 1994: 224)

ayal- açıl- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *ayalmış açılmış yin[ç]ge savıg* [...] HT VII, 27. (Röhrborn, 1991: 18)

ayal- kötrül- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *han üze ayalıp kötrülüp neñ kerje üzeki* [...] HT IX, 1303. (Aydemir, 2010: 131)

ayama- ağırlama- ‘saygı göstermemek, hürmet etmemek’

[...] *sizni ayamadaçı ağırlamadaçı yok* [...] HT V, Nr. G 68, arka 42.

ayat- ağırlat- ‘saygı göstertmek, hürmet ettirmek’

[...] *iymış basmış üküşke ayatmış ağırlatmış ürüg uzatı köni nomça törüçe başladaçı* [...] AY, 607 (X. 5a.), 15-16, (Kaya, 1994: 321)

ayıg yawız ‘kötü, berbat’

[...] **ayıg yawız tüş birgüsiñe artukrak korksar belinleser** [...] AY, 141 (III. 8a.), 6, (Kaya, 1994: 123)

[...] **ayıg yawız törüleriğ** [...] AY, 561 (VIII. 35a.), 18, (Kaya, 1994: 302)

[...] **ayıg yawız kılınçlıg örtlügler üze** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 407-408.

[...] **ayıg yawız yorıgılıg közünmiş teg** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 425.

[...] *[kişilerin]* **ayıgın yawızın sakınmadın** [...] KKNB, 1351. (Wilkins, 2007: 140)

ayıg yawız çulwu ‘kötü, berbat’

[...] **ayıg yawız çulvu sözlemiş eşidip** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 315-316.

ayıg yawlak ‘kötü, berbat’

[...] **ayıg yawlak törü iyin evrilip** [...] AY, 133 (III. 4a.), 15, (Kaya, 1994: 120)

[...] **ayıg yawlak kılınçlıg** [...] AY, 144 (III. 9b.), 16, (Kaya, 1994: 124)

[...] **ayıg yawlak sakınçıg kulturgalı** [...] AY, 551 (VIII. 29a.), 10, (Kaya, 1994: 296)

[...] **ayıg yawlak törüleri** [...] 48. 3 ? = 69, arka 16-17. (Tekin, 1976: 102)

[...] **ayıg yawlak tüşlerin** [...] 64. 1 = 252 280 544, 9. (Tekin, 1976: 123)

[...] **ayıg yawlak kılınçımıznı** [...] 71. 15 = 326 327, 21. (Tekin, 1976: 133)

[...] *isig öz korkınçı* **ayıg yawlak ol** [...] DKPAM, 0093. (Elmalı, 2016: 62)

ayıgla- tan- ‘kötülemek’

[...] *köni kirtü nomug* **ayıgladım tantım erser** [...] AY, 134 (III. 4b.), 11-12, (Kaya, 1994: 120)

[...] *ulsuz tüpsüz edgüleri üze tutup ayıgladım tantım erser* [...] AY, 137 (III. 6a.), 1, (Kaya, 1994: 121)

ayıglamaksız çulwusuz ‘kötülemeksiz, küfürsüz’

[...] *tiriñ yörüglüg nom tözinte ayıglamaksız çulwusuz erser* [...] AY, 147 (III. 11a.), 11-12, (Kaya, 1994: 126)

[...] *tiriñ nomlarta ayıglamaksız çulwusuz bolsar* [...] AY, 148 (III. 11b.), 2, (Kaya, 1994: 126)

ayın- kork- ‘korkmak’

[...] *ayınıp korkup etöznüñ ülgü[si]* [...] BTT XXVI, 13, (Kasai, 2008: 169)

aylok aylok ‘şöyle şöyle’

[...] *aylok aylok* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 55 / 5)

aymançsız korkınçsız ‘korkusuz’

[...] *aymançsız korkınçsız köñ[ülin]* [...] 23. ? = 113 290 376, arka 21. (Tekin, 1976: 72)

az almır ‘hırs, tutku’

[...] *övke az armıl kılınçlı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 71.

[...] *az almır bolmasar* [...] 44a. 10 = 110a, 15. (Tekin, 1976: 98)

[...] *az almır bolmaz* [...] 44a. 10 = 110a, 16-17. (Tekin, 1976: 98)

[...] *biz yime az almır köñülümüz küçlüg bolup* [...] 72. 5 = 13 320 187, arka 47-48. (Tekin, 1976: 136)

az az ‘az az’

[...] *közleriñiz içinde az az körgütti* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 130)

az nızvanı ‘hırs, tutku / hırs, aşırı arzu’

[...] *az nızvanıg ok kever küçsiretür* [...] AY, 163 (III. 19a.), 10, [Kaya 1994: 131]

[...] *az nızvanıka ağukup artayu yokadtururta* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 40)

[...] *ögrilerniñ birin az nızvanı ugrunta ölörmüş* [...] T II D 178b 180, 19-20.

[...] *az nızvanıka ersikip ayıg kılınç üküş kılımız* [...] BTT XIII, 16. Metin, 39.

[...] *az nızvanıg bokurup turguramazlar* [...] KON, 336. (Yığitoğlu, 2011: 53)

az nızvanılıg ‘hırslı, tutkulu, aşırı arzulu’

[...] *az nızvanılıg emgeklig taloyda* [...] KKNB, 387. (Wilkens, 2007: 76)

az uwutsuz suk ‘cimri, doymak bilmez’

[...] *az ufutsuz suk yek arıgsız yekler* [...] Manichaica III, Nr. 12, T II D 178 II. 8.

azıglıg kür ‘yiğit, kahraman / cesur, yürekli’

[...] *ıdı yakşı aymış azıglıg kür er* [...] KB, (Arat, 1979: 43 / 283)

[...] *negü tir eşitgil azıglıg kür er* [...] KB, (Arat, 1979: 243 / 2287)

azın azın ‘derece derece’

[...] *anın azın azın birikmemeki* [...] ATT, 85b1, 2566, (Shōgaito, 1988: 176)

[...] *harayna azın azın bolğay oğ miz olarnı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 124)

[...] *azın azın yağutğay miz olarnı* [...] KT, (Ata, 2004: 31 / 182)

azıt- yañıltur- ‘yoldan çıkarmak, yanıltmak’

[...] *adkanguluk edlerte azıdur yañıldurur için* [...] ATT, 28b1, 828, (Shōgaito, 1988: 60)

azlan- kıwırgaklan- ‘cimrilik, pintilik etmek’

[...] *nom buşıda tavar buşıda azlantım kıvırgaklantım erser* [...] AY, 136 (III. 5b.), 15-16, (Kaya, 1994: 121)

azlanmamak künilememek ‘kıskanmama’

[...] *edgüsiye azlanmamak künilememek övke köjül tutmamak övkelememek ters körüm öritlemek erür* [...] AY, 220 (IV. 10b.), 4-5, (Kaya, 1994: 154)

azlanmak tutyaklanmak ‘hırs, tutku duyma’

[...] *kentü et’özlerin isig özleri üzeki azlanmakın tutyaklanmakın özlerini örletdeçi bulgadaçılarka övkelemekin* [...] AY, 226 (IV. 13b.), 7, (Kaya, 1994: 157)

azsız esirkençsiz ‘cömert’

[...] *azsız esirkençsiz köjülüğ* [...] KKNB, 3227-3228. (Wilkens, 2007: 246)

azsız suksız ‘hırssız, ihtirassız / tok gönüllü’

[...] *kök kalık teg yuklunmaksız azsız suksuz körgülük neñ üjik ekşer tapguluksuz* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

azu- egsü- ‘azalmak, eksilmek’

[...] *yavlak üdteki kutı buyanı azumış egsümiş* [...] AY, 379 (V. 18a.), 23, (Kaya, 1994: 223)

badar badar ‘badar badar (koşma sesi)’

[...] *badar badar yügürdi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 155 / 1)

bag bek ‘bağ, kilit’

[...] *iki neñ turur ilke bağı beki* [...] KB, (Arat, 1979: 219 / 2015)

bag bodun ‘birleşik boy, halk’

bagım bodunumka adrılt[ım] (Oya (E 27) 7)

[...] *biş bag bodun* ... [...] BTT V, M 525, 2.

bag kölüg ‘bağ’

[...] *bagı külügi bogagusı agırlıg yiniklig bar* [...] Manichaica III, Nr. 6, I, T II D 173b, 2, arka 18.

bag örk ‘bağ’

[...] *bu il bagı örki bu iki tüzer* [...] KB, (Arat, 1979: 255 / 2419)

bag uguş töz ‘soy, aile’

[...] *bagın uguşın tözin yme ök yene [k]ıldı* [...] ShoRoshia, AB, d32, (Shōgaito, 2003: 253)

bagır böşük ‘hısım, akraba / can ciğer’

[...] *bagrı böşüki üküş bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 105.

[...] *bagrı böşüki kası kadaşı ölmüş* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 124.

[...] *bagır böşük edgü ögli bolurlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 309.

bakşı nomçı ‘öğretmen’

[...] *yalañuknuñ yalañuz bahşısı nom[çısı]* ... [...] AY, 606b (X. ?), 12, (Kaya, 1994: 320)

bakşı titsi ‘öğretmen’

[...] *bakşı titsisiñe inçe tip tidi* [...] T III 84-40, arka 11.

bakşılı titsili ‘öğretmenli’

[...] *pañşılı tetseli ugurta yañloksuz* [...] HT VIII, 257. (Röhrborn, 1996: 36)

bakşısız nomçısız ‘öğretmensiz’

[...] *alku nomlarıg bahşısızın nomçısızın kentün tuyunmuş kirsiz arıg akıgsız bilge bilig erür*
[...] AY, 218 (IV. 9b.), 7, (Kaya, 1994: 153)

balık kent ‘şehir’

[...] **balık kentleri bolur** [...] 29. ? = 72, 4. (Tekin, 1976: 78)

balık uluş ‘ülke, memleket / şehir’

[...] **balık uluş[da bo nomug] istep** [...] AY, 17 (S. 9a.), 6, (Kaya, 1994: 67)

[...] **kayu kayu uluşda balıkda bo tütrüm teriñ yörüglüg** [...] AY, 89 (II. 28a.), 5-6, (Kaya, 1994: 102)

[...] **ol balık uluşdaki ili kanınıñ süüülüğ küçi asılgay** [...] AY, 89 (II. 28a.), 19, (Kaya, 1994: 102)

[...] **küntün tağtın balık uluş kentü köñlüñçe** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 282)

[...] **balık uluşug iki arka kılıp** [...] TT IV/B, T II Y 55, 19.

[...] **balıkta uluşta kezik ig kegen** [...] TT V/A, 82-83.

[...] **balıkınıñ uluşumnuñ bo montag** [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **meniñ balıkımtaki uluşumtaki ig toga kitmez** [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **sekiz balık uluşlar yagız yir** [...] Dışastvustık, 512. (Kaljanova, 2005: 95)

[...] **balıkımtaki uluşumtaki adasın körüp** [...] T III 84-45, arka 7-8. (Demirci, 2014: 44)

[...] **balık uluşuğ burқан şazının** [...] 3 = 37, arka 59. (Tekin, 1976: 41)

[...] **balık uluş kay kidinligler sayu** [...] 32. 9 = 501, 15-16. (Tekin, 1976: 82)

[...] **balık uluş içinte** [...] BTT III, İnsadi Sütra, 233.

[...] **balık uluş otrasında** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 145.

[...] **[balık] uluş ulımak sıgtamaklıg** [...] DKPAM, 1464. (Elmalı, 2016: 111)

[...] **élig [b]eg balıkınta uluşunta** [...] DKPAM, 1539. (Elmalı, 2016: 114)

[...] **balıkın uluşın** buyrukların [...] DKPAM, 2013. (Elmalı, 2016: 130)

[...] **kamağ balık uluşlarığ** yüz artok bultı [...] HT VIII, 18. (Röhrborn, 1996: 16)

[...] **balıkdaki uluşdaki** bodun kara [...] KKNB, 252-253. (Wilkens, 2007: 68)

[...] **balık uluştaki** bodun kara [...] KKNB, 438. (Wilkens, 2007: 80)

balık uluşlug ‘ülkeli, memleketli / şehirli’

[...] **balık uluşlug** atlıg [...] KKNB, 3003. (Wilkens, 2007: 236)

balu balu ‘balu balu / ninni ninni’

[...] *Kadın, beşikteki çocuğunu uyutmak için **balu balu** der* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 447 / 9)

bama- ulama- ‘bağlamamak’

[...] *ikinti kentü köñülin nıgoşaklar üze **bamaz ulamaz*** [...] Manichaica III, Nr. 8, VII, T M 423a, 13.

bar bar ‘var’

[...] *neçe tsuy ayıg kılınçımız **bar bar** erser* [...] TT IV/B, T II Y 55, 62-63.

bar et’öz körümlüg ‘görünen, görünüşü, bedeni olan’

[...] **bar et’öz körümlüg** tnlıglarnıñ [...] AY, 42 (II. 4b.), 23, (Kaya, 1994: 85)

bar yok bol- ‘kaçmak’

[...] *berginçe **bar yok bolsar** men nom kulı evtekiler bile köni berzünler* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo30, 7-8, (Ayazlı, 2016: 487)

[...] *berginçe **bar yok bolsar** men inim barçakı evtekiler bile köni berzünler* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo21, 9, (Ayazlı, 2016: 482)

[...] *be<r>ginç<e> bar yok bolsar men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo23, 8, (Ayazlı, 2016: 483)

barça bütün ‘hepsi, tümü’

[...] *tüzüldi ili buğni barça bütün* [...] KB, (Arat, 1979: 121 / 1042)

barça bütürü ‘hepsi, tümü’

[...] *<yirtinçülerig barça <bütürü> yarutu yaltrıtu turur* [...] AY, 92 (II. 29b.), 20, (Kaya, 1994: 103)

barça bütürü tükel ‘tamamı, hepsi’

[...] *ajun barça bütürü tükel artadı* [...] KB, (Arat, 1979: 639 / 6480)

barça kalısız ‘hepsi, tümü’

[...] *eti yini siğiri tamırı barça kalısız köye bışar* [...] DKPAM, 0803. (Elmalı, 2016: 86)

barça kalısız yumkı ‘tamamen’

[...] *olar barça kalısız yumğı arısun alkınsun dışıt kşanti bulsunlar* [...] AY, 138 (III. 6b.), 11-12, (Kaya, 1994: 122)

barça kamagun ‘hepsi, tümü’

[...] *olar bar[ça] kamagun ol körkünüzni* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 52)

barça tolp ‘hepsi, tümü’

[...] *alku ed tavar barça tolp karılsar* [...] 3 = 37, 14. (Tekin, 1976: 39)

barça tolu tükel ‘hepsi, tümü’

[...] *tavar barça tolu tükel bo muntag ulug buyanlig* [...] HT VII, 414. (Röhrborn, 1991: 47)

barça tükellig ‘hepsi, tümü’

[...] **barça tü[kel]lig** *kişi et'özin bulup* [...] AY, 80 (II. 23b.), 13-14, (Kaya, 1994: 99)

barça tüzü ‘hepsi, tümü’

[...] *olarka barçaka tüzüke tegip kök kalık içinte* [...] AY, 427 (VI. 13a.), 3-4, (Kaya, 1994: 244)

barça tüzü tüketi ‘hepsi, bütün’

[...] **barça tüzü tüketi** *öritgeli togurgalı uyurlar* [...] AY, 205 (IV. 3a.), 7, (Kaya, 1994: 147)

[...] **barça tüzü tü[keti]** [...]ty [...] T III 73 (2), 1. (Elmalı, 2014: 86)

barça yumkı ‘tümü, hepsi’

[...] *başlagsız uzun sansarnıñ başın adakın sakınsar barçası yumkı yığılsar* [...] BTT XIII, 24. Metin, 7.

bart baş ‘paramparça’

[...] *yiti enüklerin ozgurtı bart baş bolmak emgekdin* [...] AY, 631 (X. 17a.), 13, (Kaya, 1994: 330)

bartsız başsız ‘uçsuz, bucaksız’

[...] **bartsız başsız** [*kün togsuk yın]ak ... ka işke barsar* [...] Dışastvustık, 100. (Kaljanova, 2005: 46)

bas- tep- ‘basmak’

[...] *öñi öñi basdaçı tepdeçi erür* [...] BTT VIII, Huang Wenbi, Nr. 97, 223.

basa basa ‘arka arkaya’

[...] **basa basa** *közün-teçi belgürteçiler için* [...] AY, 55 (II. 11a.), 9, (Kaya, 1994: 90)

[...] **basa basa** *közün-teçi belgürteçi tözlug ermez* [...] AY, 56 (II. 11b.), 1, (Kaya, 1994: 90)

[...] *basa basa* üzüksüz yıkmak turgurmak erür [...] AY, 239 (IV. 20a.), 17, (Kaya, 1994: 163)

[...] *basa basa* udgurtaçı üçün [...] TT V/B, 70.

[...] *basa basa* seviglig közin [...] T III 84-59, arka 14. (Demirci, 2014: 102)

[...] *tavişgan basa basa* [...] köriip [...] T III 84-36, 1. (Demirci, 2014: 105)

[...] *basa basa* şakilarağ utmağ adağ [...] 5. ? = 93 182 224, 3. (Tekin, 1976: 47)

[...] *basa basa* erler qaruyurlar ölürler [...] 43. ? = 63, arka 13. (Tekin, 1976: 96)

[...] *basa basa* ökünç [köñü]l öritip [...] 79. 5 = 117 155, arka 33. (Tekin, 1976: 147)

[...] *basa basa* yügürür erti [...] DKPAM, 1860. (Elmalı, 2016: 125)

[...] *oronin töşekin basa basa* tegşürtgeli [...] HT VII, 628. (Röhrborn, 1991: 64)

[...] *basa basa* begler kelip [...] HT VII, 1388. (Röhrborn, 1991: 122)

[...] *basa basa* tınlıgları kutgarmakları [...] HT VIII, 412. (Röhrborn, 1996: 48)

[...] *basa basa* taşıyuy balık kapıgları orpazun [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 73, (Ayazlı, 2016: 430)

basıg salıg ‘vergi’

[...] *bir küp bor tegmeyük üçün b[asıgı salıgı] bile yüz iki bağlık böz* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa09, 6, (Ayazlı, 2016: 446)

[...] *basıg salıg* negüme kağılmaz biz salmaz biz [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi20, 14, (Ayazlı, 2016: 507)

baş başdıñ ‘ilk, en baş’

[...] *erklig küçlüg baş başdıñ* teñrilerniñ luularniñ tişi irkek vahşıklarnıñ [...] AY, 424 (VI. 11b.), 23, (Kaya, 1994: 243)

baş taş ‘tamamı’

[...] *bo oñ teñ kepezni küz yañıda başı taşı birle berür men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH04, 7, (Ayazlı, 2016: 467)

başla- erksin- ‘etki altına almak, hâkimiyet kurmak’

[...] *ķayuta yime kaçan erser başlap erksinip ķanturģu üçün* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

başla- éder- ‘yönlendirmek, rehberlik etmek’

[...] *yañılmaksız başlap barıp ederip barmış* [...] KON, 368. (Yiğitoğlu, 2011: 53)

başlagsız uzun ‘sonsuz’

[...] *başlagsız uzun sansarnıñ başın adakın sakınsar barçası yumkı yığılsar* [...] BTT XIII, 24. Metin, 5.

batutlug kizleglig ‘gizli, saklı’

[...] *üç agılıkdakı badutlug kizleglig [y]örüglerig* [...] HT VII, 63. (Röhrborn, 1991: 20)

bay bar ‘zengin, varlıklı’

tegdi bay bar ertim [...] (Su 5)

[...] *bay bar e<r>tim* [...] (Novosyolovo (E 144) 2)

bay barımlıg ‘zengin, varlıklı’

[...] *üküş edlig tavarlıg bay barımlıg evde barkda* [...] AY, 141 (III. 8a.), 16, (Kaya, 1994: 123)

[...] *bay barımlıg kılğuluk* [...] AY, 515 (VIII. 10a.), 19-20, (Kaya, 1994: 280)

[...] *yir suv bay barımlıg bodun kara* [...] AY, 530 (VIII. 17b.), 6, (Kaya, 1994: 286)

[...] *bay barımlıg tınlıglar az* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 024.

[...] *bayın barımlığın karıgınça* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 313.

[...] *telim taşım bay barımlığ* [...] 3. 13 = 4, 20. (Tekin, 1976: 44)

[...] *bay barımlıg çoğlug yalınlig baranas atlıg kent uluş bar erti* [...] DKPAM, 3104.
(Elmalı, 2016: 171)

[...] *bay barımlıg bolgu* [...] KKNB, 530. (Wilkens, 2007: 86)

beg beget ‘bey / beyler’

[...] *erklıg beg beget küçin [tutup* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa17, 2, (Ayazlı, 2016: 453)

beg er ‘bey’

[...] *beg er birök törüçe köni başlasar* [...] AY, 567 (VIII. 38a.), 10, (Kaya, 1994: 305)

[...] *beg er sıgıllur iş bulmadın* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 284)

[...] *beg er yimin yiyin [tip] sakınsar sen tişinde tıdığlıg* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 300)

[...] *tutdaçı beg erke sulı aşlı kirtgünçli* [...] TT V/B, 105.

bek bedük ‘sağlam’

[...] *bek bedük ağır ulug süzük kirtgünç köñülin* [...] AY, 426 (VI. 12b.), 11, (Kaya, 1994: 244)

bek katıg ‘sağlam, sert / kararlı’

[...] *bek katıg süzük kirtgünç köñülin* [...] AY, 132a (III. 3a.), 11, (Kaya, 1994: 119)

[...] *bek katıg süzük kirtgünç köñülin* [...] AY, 190 (III. 32b.), 12-13, (Kaya, 1994: 142)

[...] *darıavaçıra bek katıg vajır* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

[...] *bek katıg süzük kirtgünç köñüllüg* [...] 26. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 238)

[...] **bek kat[iğ]** köñüllüg tınlıg [...] 9. ? = 59 239, arka 34-35. (Tekin, 1976: 55)

[...] **bek katıg** yapşıntı [...] DKPAM, 1009-1010. (Elmalı, 2016: 94)

[...] **bek [katag]** bayuk sen [...] DKPAM, 1035. (Elmalı, 2016: 95)

[...] **bek katıg** bolgıla meniñ [emge]kime ... [...] DKPAM, 4246. (Elmalı, 2016: 208)

[...] **bek katıg** kertü erse]r] [...] HT III, 893. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 125)

[...] **bek katıg** kertü köñülünüz ol [...] HT VII, 2126. (Röhrborn, 1991: 180)

[...] **bek katıg** nom kapıgın [...] HT VIII, 1442. (Röhrborn, 1996: 129)

[...] erdinilerte **bek katıg** [...] BTT VII, T III M 192b (U 4710), 29.

[...] **bek katıg** kertgünç k[ö]ñülüg [...] KKNB, 347. (Wilkens, 2007: 74)

[...] **bek katıg** kertgünç köñülümüz [...] KKNB, 366. (Wilkens, 2007: 74)

[...] **bek katıg** tutup [...] KKNB, 728. (Wilkens, 2007: 98)

bek meñü ‘sağlam, kalıcı’

[...] kırkınlarımın barça **bek meñi** sakıntım [...] T III 84-4, 18. (Demirci, 2014: 93)

bek yarp ‘sert’

[...] **bek yarp** tutguka iyin ögirip buyan edgüke sımtagsız bolguka [...] AY, 685 (BE. 4b.), 16, (Kaya, 1994: 352)

bekçe meñüçe ‘sağlamca’

[...] beksi[z] meñüsüz etözüg **bekçe m[enüçe]** sakınıp erter barır [...] BTT XXVI, 15-16, (Kasai, 2008: 182)

[...] yine бүkün bar yarın yok beksiz meñüsüz etözüg **bekçe meñüçe** sakınıp [...] BTT XXVI, 708. Metin, 9-10, (Kasai, 2008: 194)

bekiz belgölüg ‘açık seçik’

[...] **bekiz belgölüg** *adırlıg közüntiler* [...] AY, 93 (II. 30a.), 5, (Kaya, 1994: 104)

[...] **bekiz belgölüg** *könülümde* [...] AY, 125 (II. 46a.), 14, (Kaya, 1994: 116)

[...] **bekiz belgölüg** *kılu* [...] AY, 192 (III. 33b.), 15, (Kaya, 1994: 142)

[...] *upakar asıǵlıǵ işleri utǵurak* **bekiz belgölüg** [...] 20 B. İstiǵrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 194)

[...] **bekiz belgölüg** *bililü tüketdi erti* [...] Üç İtigsizler, 97a, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 29)

[...] **bekiz belgölüg** *bililür üçün* [...] Üç İtigsizler, 97b, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 30)

[...] **bekiz belgölüg** *bilmiş kergek* [...] Üç İtigsizler, 97b, 16. (Barutçu-Özönder, 1998: 30)

[...] **begiz belgölüg** *közünür* [...] 113. = 96, 11. (Tekin, 1976: 183)

[...] *özleri ök ölümişlerin* **bekiz belgölüg** *ündürüşü inçe tep sözleşdiler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 354.

[...] **bekiz belgölüg** *ukıtmak üze* [...] ATT, 59a1, 1761, (Shōgaito, 1988: 122)

beklemek tümenmeklig ‘düzenli, takviye edilmiş’

[...] *tuyunmakları küçinte* **beklemek tümenmeklig** *küçin atlıg katıǵlanmakın* [...] AY, 208 (IV. 4b.), 22-23, (Kaya, 1994: 149)

beklig solaglıg ‘baǵlı’

[...] *kıynlıkta* **beklig solaglıg** *alku kınıg kızgutug teğindeçiler erip* [...] KKNB, 3053. (Wilkens, 2007: 238)

beksiz meñüsüz ‘geçici, fāni / deǵışken, istikrarsız’

[...] *et’öz erser* **beksiz meñüsüz** *titir* [...] AY, 613 (X. 8a.), 14, (Kaya, 1994: 323)

[...] *et'özi yme beksiz meñüsüz ol* [...] T III 84 - 72, 545.

[...] *beksi[z] meñüsüz etözüg bekçe m[enüçe] sakınıp erter barır* [...] BTT XXVI, 15-16, (Kasai, 2008: 182)

beksiz yarpsız ‘geçici, fāni / çürük, dayanıksız’

[...] *beksiz yarpsız kamag kurtlarınıj koñuzlarınıj tirgini kannıj* [...] AY, 614 (X. 8b.), 8, (Kaya, 1994: 323)

beküt- ornat- ‘sağlamlaştırmak’

[...] *bulmuşın takı bekütgeli ornatgali bolmayukın yañırtı bulgali küsemek erür* [...] AY, 237 (IV. 19a.), 23-24, (Kaya, 1994: 162)

belgü nişan ‘alamet, nişan’

[...] *ajunda adı kaldı belgü nişan* [...] KB, (Arat, 1979: 169 / 1522)

[...] *kiçigde bolur barça belgü nişan* [...] KB, (Arat, 1979: 182 / 1648)

[...] *buğunka beğük boldı belgü nişan* [...] KB, (Arat, 1979: 186 / 1693)

[...] *ıdtımız saña belgüler nişānlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 11)

[...] *tegme belgü nişān uğu* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 16)

[...] *anlar üze belgülerimiz nişānlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 225)

belgölüg odgurak ‘açık, kesin’

[...] *belgölüg odgurak tüşiñe tegmiş* [...] BTT XVIII, S 165, (Zieme, 1996: 88)

beñü beñü ‘ebedī, ebedī’

<...> *beñü beñü e tike bérdim* (Demir-Sug (E 92) 2)

berk arıg ‘ağaçlık, orman / koruluk’

[...] *ulug kamuşlıg berk arıgka kirip* [...] AY, 608 (X. 5b.), 14, (Kaya, 1994: 321)

berk katıg ‘sağlam, kuvvetli’

[...] *arduğ berk katıg küsüş turğurmuş* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

berk kişen ‘bağ, köstek’

[...] *bu ay toldı aydı maña berk kişen* [...] KB, (Arat, 1979: 87 / 702)

berk yarp ‘sağlam’

[...] *berk yarp köñül üze* [...] BTT VIII, T III M 198 (U 4712), 33.

[...] *yitiñsiz sazınıg berk yarp tutup* [...] BTT VII, A 43, 690c.

[...] *bu yörügte berk yarp bolguluk* [...] ATT, 26b1, 757, (Shōgaito, 1988: 56)

berk yigi ‘yoğun, sık’

[...] *topulup önünçsüz berk yigi arıgıg tuyunmaq tözlüg yalını üze* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

berke kagıl ‘kamçı, kırbaç’

[...] *berke kagıl ulatı kısıg kavrıg emgeki* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 111-112.

bert bürt ‘bert bürt’

[...] *bert bürt tuttu* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 148 / 3)

bezen- kozan- ‘süslenmek, makyaj yapmak’

[...] *aragut bezendi kozandı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 277 / 16)

bérim alım ‘vergi’

[...] *berim alım kelse men temür buka bilür* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH05, 7-8, (Ayazlı, 2016: 468)

[...] *bo yerke ber<i>m alım kelser ikegü teñ bilir biz* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH07, 7, (Ayazlı, 2016: 469)

[...] *b[o] yerke berim [a]lım kelşe* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH08, 7, (Ayazlı, 2016: 469)

bérim ötek ‘borç’

[...] *biş tümen kalp sansarta birim ö[tek].....b]irgülüğ* [...] 20 F. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 208)

bérmek titmek ‘bağışlama’

[...] *yiti erdinilerig ö/... birmek titmekte yorisar* [...] BTT I, D, T II S 90.4 (U 2982), 258.

béşer béşer ‘beşer beşer’

[...] *bişer bişer atkañularıg tıdıgsız kavşuru bilteçi* [...] AY, 44 (II. 5b.), 4-5, (Kaya, 1994: 86)

[...] *bişer bişer törlüg nomlarka* [...] AY, 215 (IV. 8a.), 2, (Kaya, 1994: 152)

bı bıçgu ‘bıçak’

[...] *bı bıçgu adası üze* [...] AY, 464 (VII. 3b.), 3, (Kaya, 1994: 260)

[...] *bı bıçgu tilep bulmadı* [...] AY, 616 (X. 9b.), 19, (Kaya, 1994: 324)

[...] *ulatu bı bıçguları bir ikintike* [...] T III 84-43, 10. (Demirci, 2014: 59)

[...] *bo üç törlüg bı bıçgularıg okıtu yarlıkadı* [...] Dışastvustık, 384. (Kaljanova, 2005: 80)

[...] *bı bıçgu ol tınlıgnı et’özinte arıtı* [...] Dışastvustık, 692. (Kaljanova, 2005: 116)

[...] *örtlüg yalınlıg bı bıçgu yağar* [...] 78. 12 = 2, arka 63. (Tekin, 1976: 146)

[...] *[örtlü]g yalınlıg bı bıçgu öze* [...] 113. = 96, 13. (Tekin, 1976: 183)

[...] *bı bıçgu üze töşemiş teg* [...] DKPAM, 0631. (Elmalı, 2016: 81)

[...] **bi bıçgu** turkaru et'özleri üze yagar [...] DKPAM, 0635. (Elmalı, 2016: 81)

[...] yme **bi bıçgu** üze közin teglelmış kişi teg [...] KKNB, 411. (Wilkens, 2007: 78)

[...] **bi bıçgu** üze agulug ot üze [...] KKNB, 1659-1660. (Wilkens, 2007: 160)

[...] **bi bıçgu** çakirlug tamulardaki [...] KKNB, 2242. (Wilkens, 2007: 198)

bi bıçgulug 'bıçaklı'

[...] **bi bıçgulug** evlerte [...] 84. 7 = 1d 217 362 407a 416, 11. (Tekin, 1976: 155)

[...] **bi bıçgulug** taghıta ulatı tamudakılar üçün [...] KKNB, 2099. (Wilkens, 2007: 192)

[...] **bi bıçgulug** tamudaki [...] KKNB, 2501. (Wilkens, 2007: 210)

[...] **bi bıçgulug** taglarta ulatı tamudakılar üçün [...] KKNB, 2565. (Wilkens, 2007: 214)

bi bıçgun 'bıçak'

[...] öñi öñi sançgak bolur **bi bıçgun** ermez [...] AY, 555 (VIII. 32a.), 12, (Kaya, 1994: 298)

[...] **bi bıçgun** öz konuğun sança [...] 68. 11 = 17 81, arka 27. (Tekin, 1976: 128)

[...] **bi bıçgun** oksuz teginçsiz ölüürler [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 1. (Tekin, 1976: 151)

bıç- kes- 'kesmek'

[...] **bıçıp kesip** barça alsar [...] AY, 370 (V. 13b.), 3, (Kaya, 1994: 219)

[...] bıçek teg **bıçar men keser men işig** [...] KB, (Arat, 1979: 98 / 811)

bıç- os- 'kesmek, bıçmek, doğramak'

[...] kolların koltuğların **bıçer usar** [...] 72. 5 = 13 320 187, 15. (Tekin, 1976: 135)

[...] etüzlerin **bıçarlar usarlar** [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, arka 35. (Tekin, 1976: 152)

[...] [etlerin] **bıçarlar usarlar** [...] 83. 6 (?) = 36, arka 36. (Tekin, 1976: 154)

bıç- sanç- ‘biçmek, yarmak’

[...] *saçın tutup kılıçın bıçgalı sançgalı kılın ...* [...] DKPAM, 3575. (Elmalı, 2016: 186)

bıçıklı kesikli ‘biçen, kesen’

[...] *bıçıklı kesikli turur ey unur* [...] KB, (Arat, 1979: 98 / 810)

bıçıl- kesil- ‘kesilmek’

[...] *yala üze bıçılı kesilti ol* [...] BTT I, T II S 90.3 (U 2983), arka 6.

bıçıl- osul- ‘biçilmek’

[...] *tepmiş adakları bıçılur osulur* [...] DKPAM, 0633. (Elmalı, 2016: 81)

[...] *tolp etüzleri bıçılur osfulur* [...] DKPAM, 0647. (Elmalı, 2016: 81)

bıçıl- üzül- ‘kesilmek’

[...] *bıçılıp üzülüp yme ölmegey* [...] Dışastvustık, 695-696. (Kaljanova, 2005: 116)

[...] *tançu tançu bolup bıçılur üzülür* [...] DKPAM, 0765. (Elmalı, 2016: 85)

bıçılmak kesilmek ‘kesilme’

[...] *atah tutah bıçılmakı kesilmeki bolzun* [...] BTT V, T I D 66 (U 161), 8-9.

bıçış- kesiş- ‘biçişmek, kesişmek’

[...] *bir ikintiske bıçuşurlar kesişürler takışurlar sançışurlar yançışurlar öçeşürler boğuşurlar örlüşürler* [...] 81. 3 = 19 79, arka 59. (Tekin, 1976: 151)

bısız bıçgusuz ‘bıçaksız’

[...] *bısızın bıçgusuzın bodunun karasın üç erdinike eggey inanturgay* [...] AY, 90 (II. 28b.), 20, (Kaya, 1994: 102-103)

[...] *bısız bıçgusuz bay mejilig bolgaylar* [...] AY, 196 (III. 35b.), 17-18, (Kaya, 1994: 144)

bısrunguluksuz tutguluksuz ‘öğrenilmez, kavranmaz’

[...] *üklimeki esilmeki erser ol yme tülke yilvike ogşatı erür bısrunguluksuz tutguluksuz titir* [...] AY, 71 (II. 19a.), 2-3, (Kaya, 1994: 96)

bi biçek ‘bıçak’

[...] *bi biçek* yağa kelirler [...] 74. 9 = 28, 3. (Tekin, 1976: 138)

bifa sınar ‘kaba’

[...] *otun bifalardın sınırdın bolayı* [...] KB, (Arat, 1979: 650 / 6603)

bilge ālim ‘bilge, bilen’

[...] *taķı bir ķutı bilge ālimler ol* [...] KB, (Arat, 1979: 436 / 4341)

[...] *olarda biri bilge ālim turur* [...] KB, (Arat, 1979: 551 / 5551)

[...] *anıñda basa bilge ālim turup* [...] KB, (Arat, 1979: 554 / 5587)

bilge bñgü ‘bilge, bilen’

[...] *bilge bñgü yunçıdı, ajun anı yençıdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 474 / 8)

[...] *bu kün tñgme ķaşın ay bilge bñgü* [...] KB, (Arat, 1979: 35 / 191)

[...] *tilekim söz erdi ay bilge bñgü* [...] KB, (Arat, 1979: 36 / 192)

bilgen āgāh ‘bilen, bilgili’

[...] *ol Tañrı bilgen taķı āgāh* [...] KT, (Ata, 2004: 140 / 13)

bilgen haberli ‘bilen, haberi olan’

[...] *ol Tañrı erür bilgen haberli* [...] KT, (Ata, 2004: 8 / 35)

bilgen hakīm ‘bilen, hakīm’

[...] *ol Tanrı erür bilgen hakīm* [...] KT, (Ata, 2004: 7 / 24)

biliglig bilge ‘bilge’

[...] *vajirda ötvi biligligim bilgem yaşam* [...] 3. Medhiye (Aprınçur Tigin), (Arat, 1991: 16)

biliglig bügü ‘bilge, bilen’

[...] *takı yakıştı aymış biliglig bügü* [...] KB, (Arat, 1979: 95 / 779)

biligsiz ögsüz ‘bilgisiz, düşüncesiz / cāhil’

[...] *biligsiz ögsüz boltukumuz üçün* [...] Huastuanift, U 8b, 8. (Özbay, 2014: 79)

biligsizlig karaŋgu ‘bilgisiz, cāhil’

[...] *[biligsiz]lig karaŋgu [üze örtülmek* [...] BTT XIII, 13. Metin, 94.

bilik salık ‘silah’

[...] *bilge biliglig bilik salık tutdaçı erür* [...] BTT VIII, T III M 225 (U 4291) + T II 1068 (M 492), 87.

bilin- açın- ‘itiraf etmek, kabul etmek’

[...] *[yazu]kumuznu bilinir [biz açınur] biz* [...] 112. = 176, 2. (Tekin, 1976: 181)

bilin- ukun- ‘anlamak, kavramak / itiraf etmek’

[...] *ökiünüp kakınıp bilinip ukunup kşantı çamhuy kılıp* [...] AY, 140 (III. 7b.), 1-2, (Kaya, 1994: 123)

[...] *yazukumuznu bilinür biz ukunur biz* [...] 73. 7 = 3b, 18. (Tekin, 1976: 137)

[...] *[yazukumuznu ir]inçümüznü bilinir biz [ukunur] biz* [...] 76. 11 (?) = 151 387, arka 13-14. (Tekin, 1976: 143)

bilinme- ukunma- ‘itiraf etmemek’

[...] *t[a]yangusun tüşgüsin arıtı bilinm<e>z ukunmaz* [...] KKNB, 2925-2926. (Wilkins, 2007: 232)

biliş adaş ‘eş dost / arkadaş’

[...] *kişide yıradıñ biliş yok adaş* [...] KB, (Arat, 1979: 337 / 3327)

bir bir ‘bir bir’

[...] *bir bir ünte uz taqşutluğ burğanlar saqınıp* [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 134)

[...] *tnlığıg bir bir [...]'Q kalp ödün* [...] DKPAM, 3302. (Elmalı, 2016: 176)

[...] *bir bir eñrek üze barça üzük kılmuş* [...] BTT XXIII, D 85.

bir yintem ‘yalnızca’

[...] *ö<r>letmekin emgetmekin bir yintem sererler seriniürler* [...] AY, 229 (IV. 15a.), 3, (Kaya, 1994: 159)

[...] *bir yintem mahayan ulug kölük tayşın nomug ok nomladaçı et'öz erser ol titir* [...] AY, 41 (II. 4a.), 3, (Kaya, 1994: 85)

[...] *bir yintem ulug küçlüg tayşın nomug ok nomlayu yarlıkayurlar* [...] AY, 46 (II. 6b.), 10, (Kaya, 1994: 87)

birer birer ‘birer birer / tek tek’

[...] *birer birer pratıkabudlarka birer birer sumır tagça yiti erdinilerig üküp buşı birser* [...] AY, 176 (III. 25b.), 10-11, (Kaya, 1994: 136)

[...] *birer birer tüü sayu kut buyanlar belgüsi koduru tañlançig erürler* [...] AY, 348 (V. 2b.), 2, (Kaya, 1994: 209)

[...] *birer birer atayu birer birer yükünüp* [...] AY, 361 (V. 9a.), 23, (Kaya, 1994: 215)

[...] **birer birer** böle adırtlayu karıkda sözleti erti [...] Üç İtigsizler, 102a, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 35)

[...] **birer birer** tna to[lp] marımları [ba]rça tegşilip küçsirep bar[ıp] [...] DKPAM, 1828. (Elmalı, 2016: 124)

[...] **birer birer** tna tözü] tınlıg kalmı[şın muşadıp taılap [...] DKPAM, 1839. (Elmalı, 2016: 124)

[...] **birer birer** ögümin köñülümün ıçgınur men [...] DKPAM, 2694. (Elmalı, 2016: 156)

birger sarıt ‘derli, toplu / ahenkli’

[...] *daranasın teñinçe yarağınça birger (?) sarıt kılı sözlegü ol* [...] AY, 27 (S. 15a.), 23, (Kaya, 1994: 71)

birgert- yığ- ‘bir araya getirmek, yığmak’

[...] *öñi öñi [akın]larıg birgertdi yıgdı* [...] HT VII, 124. (Röhrborn, 1991: 25)

birgertmek biriktürmek ‘bir araya getirme, biriktirme’

[...] **birgertmek birikdürmek** tartıp turğurmağ tip yörüg ol [...] Üç İtigsizler, 99b, 3. (Barutçu-Özönder, 1998: 32)

birin birin ‘teker teker’

[...] **birin birin** aşmışlarğa [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

[...] *balıktın birin birin sürep* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 382-383.

[...] **birin birin** miñ bolur tama tama köl bolur [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 493 / 11)

birtemlig tükellig ‘tamamen, eksiksiz’

[...] *yorıklarka küşüşlerke [birtemli]k tükellig bolup* [...] KKNB, 1339. (Wilkens, 2007: 138)

bitig kitab ‘kitap’

[...] *indürdi tañrı bitigdin yā kitābdın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 18)

bitit- kotur- ‘yazdırmak’

[...] *bititgeli koturgalı küsüş turgursarlar* [...] AY, 23 (S. 13a.), 18, (Kaya, 1994: 69)

bitit- yarat- ‘yazdırmak’

[...] *nom bitig[ig] biñtdiler yaratdılar* [...] 3. 13 = 4, arka 51. (Tekin, 1976: 45)

bo bo ‘bu bu’

[...] *tnlıglarnıñ bo bo nızvanıları bogup amrılıp* [...] AY, 229 (IV. 15a.), 20-21, (Kaya, 1994: 159)

[...] *bo bo teriñ nomlarnıñ yañın osugin okıtdaçı* [...] AY, 250 (IV. 25b.), 20, (Kaya, 1994: 167)

[...] *bo bo nızvanılarıg tarkargalı kınmakları üze* [...] AY, 255 (IV. 28a.), 12, (Kaya, 1994: 169)

[...] *bo bo edgüleriğ tolu ağılık büztünler* [...] 13 G. İyi Dilek, (Arat, 1991: 146)

[...] *bo bo üçünç künni men şaçu yol tu okıdım* [...] BTT XXVI, 4d, 1, (Kasai, 2008: 53)

[...] *[bo] bo edgü yarlıgıg köñülüm biligim* [...] HT VII, 1009. (Röhrborn, 1991: 93)

bod belgü ‘belirli, belirmiş’

[...] *bodın belgüsin ünin çoğısın körserler eşidserler* [...] AY, 386 (V. 21b.), 9, (Kaya, 1994: 226)

bod belgüüg ‘belirli, belirmiş’

[...] *bod belgüüg nomlar birle* [...] KON, 194-195. (Yiğitoğlu, 2011: 43)

[...] *bod belgüüg nomlar birle* [...] KON, 231. (Yiğitoğlu, 2011: 44)

bod sın ‘vücut, beden / boy pos’

[...] **bod sın** *körkin teginiür* [...] AY, 366 (V. 11b.), 13, (Kaya, 1994: 217)

[...] **bod sın** *üze bulgulusuz buluş yınaklıg* [...] AY, 680 (BE. 2a.), 15, (Kaya, 1994: 350)

[...] **[bo]dları sınıları ertinü [be]dük yüz mın** [...] HT X, 450. (Mirsultan, 2010: 114)

[...] **bodı sını** *yeti çıg tolp etözi* [...] HT X, 731. (Mirsultan, 2010: 141)

[...] *bu boğ sın* *yoriğlı kara baş kalın* [...] KB, (Arat, 1979: 179 / 1618)

[...] *yaşı kırı boğ sın* *awınçı ne ol* [...] KB, (Arat, 1979: 202 / 1849)

[...] *yülüğ bolsa boğ sın* *kişide keçi* [...] KB, (Arat, 1979: 279 / 2663)

[...] *tüz boldı boğı sını* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 99)

bod sınılı ‘vücutlu, bedenli’

[...] **bod sınılı** *tiziglerke tükellig* [...] BTT VII, A 44, 711.

bodi tuymak ‘erme, aydınlanma’

[...] *bir tözliğ nizvani bodi tuymak bir tözliğ erür* [...] KON, 194. (Yiğitoğlu, 2011: 40)

bodisatav mahasatav ‘büyük bilge’

[...] *mi[η] tümen koltı bodisatavlar mahasatavlar kuvragı kaltı* [...] AY, 34c (I. ? [=R-M: 691]), 13, (Kaya, 1994: 75)

[...] **bodisatavlar mahasatavlar** *monçulayu bilgüçi erserler* [...] AY, 204 (IV. 2b.), 1, (Kaya, 1994: 147)

[...] **bodisatavlar mahasatavlar** *bodı tigma tuyunmak könjülüğ bulguluk* [...] AY, 214 (IV. 7b.), 21, (Kaya, 1994: 152)

[...] **bod[isatav mahasatavlar]** *neteg muntag [edgüliğ yiltızların örit]ip* [...] KKNB, 3400. (Wilkens, 2007: 256)

bodla- bak- ‘gözlem yapmak, bakmak’

[...] *busuşlug emgeklig tınlıglarıg bodlayu baka yarlıkar siz* [...] BTT XIII, 21. Metin, 34.

bodlug belgülig ‘belirli, belirmiş’

[...] *bodlug belgülig nomlar birle* [...] KON, 128. (Yiğitoğlu, 2011: 38)

bodlug sınıg ‘boy lu pos lu’

[...] *bodlug sınıg kişi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 404 / 8)

bodlulug belgüülüg ‘belirli’

[...] *bodlulug belgüülüg tugurur* [...] HT VIII, 1179. (Röhrborn, 1996: 108)

bodsuz belgüsüz ‘belirsiz, farksız’

[...] *bodsuz belgüsüz erip* [...] HT VIII, 1178. (Röhrborn, 1996: 108)

[...] *bodsuz belgüsüz ölümlüg madar uturu* [...] KKNB, 2915-2916. (Wilkens, 2007: 232)

bodun bokun ‘halk, millet’

bodunum bokunum (bukanım?) a bökmedim yıta esizim e [...] (Yeerbek I (E 147) 5)

bojdunı bokunı tir[...] ka]nlık erig élitı udu yetip [...] (O. 1: A (B?), 1-2)

[...] *bodunug bokunug negülig ölüür sizler* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *bodun bokun busuşlug kadgulug* [...] Uigurica I, T I M 919.

[...] *budun buğun öze erklig türklüg* [...] 13. 13 = 27, arka 48. (Tekin, 1976: 61)

[...] *uluş balık budunı buğunı* [...] 38. son = 53 128 287, 47-48. (Tekin, 1976: 90)

[...] *budun buğunun ağır ayağ* [...] 50. 10 = 62, arka 27. (Tekin, 1976: 104)

[...] *bodunug bokunug negülig ölüür sizler* [...] DKPAM, 3509. (Elmalı, 2016: 184)

[...] **bodun bukun** anın negüsiñe [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 187-188.

[...] **bodun bok[unka ... bu]suşlug s[av]lar bo[lmazun]** [...] BTT XXVI, Nr. 63c, 7, (Kasai, 2008: 150)

[...] **taş iç elteki bodunug bokunug** [...] BTT XXVI, 14, (Kasai, 2008: 249)

[...] **bodun bokunka yakaların yığınturup** [...] HT VII, 94. (Röhrborn, 1991: 23)

[...] **bodun bokun eliglerin adakların büditü** [...] HT VII, 278. (Röhrborn, 1991: 37)

bodun kara ‘halk, millet’

[...] **bodunun karasın üç erdinike eggey inanturgay** [...] AY, 90 (II. 28b.), 20-22, (Kaya, 1994: 103)

[...] **bodun kara bay menjilig köni** [...] AY, 192 (III. 33b.), 5, (Kaya, 1994: 142)

[...] **begig tişig bodunug karag** [...] AY, 192 (III. 33b.), 8, (Kaya, 1994: 142)

[...] **bodunun karasın süüsin çerigin** [...] BTT XIII, 46. Metin, 12.

[...] **balıkdaki uluşdaki bodun kara için** [...] KKNB, 253. (Wilkens, 2007: 68)

[...] **balık uluştaki bodun kara için** [...] KKNB, 438. (Wilkens, 2007: 80)

[...] **bodun kara üze kılıp** [...] HT VII, 777. (Röhrborn, 1991: 75)

bodun ögür ‘halk, millet / topluluk’

[...] **siziñ vadeñiz id küni turur kim térilse boğun ögür kuşluk ödinde** [...] KT, (Ata, 2004: 68 / 59)

bodunlug bokunlug ‘kavim, kabile sahibi’

[...] **bodunlug bokunlug kişi** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 219 / 7)

bogagulugçı ölütcü ‘cellat’

[...] öz **bogagulugçı ölütüçi** yarganlarka [...] Uigurica I, T II B 29.

bok bagır ‘eş dost / akraba’

[...] *buyansız kişi bok bagır birle tüz erür* [...] TT VII, 42, T II Y 19, 2.

bokun bodun kara ‘halk, millet’

[...] *altun urugların b[fukun]ın bodunun karasın süsin çerigin* [...] [...] BTT XIII, 46. Metin, 12.

bolma- yarama- ‘uygun olmamak’

[...] *bolmas yaramas maña kim tegşürmekim anı özüm yarudın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 148)

[...] *bolmas yaramas bir etözke kertgünmek* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 155)

bor begni ‘alkollü içecek’

[...] *neçede siñekkeye bor beñi içip esürüp* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 5, (Kaya, 1994: 78)

[...] *...mıñ bor begni* [...] 110 = 89, 29. (Tekin, 1976: 180)

[...] *bor begni içgüçi ı tarıg tarıguçı* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 95.

[...] *bor begni içgüçi* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 422.

boş azad ‘hür, serbest’

[...] *boş azad kişi barça edgü kılı* [...] KB, (Arat, 1979: 245 / 2307)

[...] *boş azad kişiler muñar kul bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 254 / 2406)

[...] *boş azad kişiler bu üçke awar* [...] KB, (Arat, 1979: 254 / 2408)

[...] *arığ boş āzād urağutlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 57)

boş taş ‘büsbütün’

[...] *bo bışurmuşça etlerig boş taş* [...] [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 89 (U 1794), 53.

boşlag yawa ‘boşu boşuna / faydasız’

[...] *süçig içme boşlag yorıma yawa* [...] KB, (Arat, 1979: 409 / 4061)

[...] *süre ıdma boşlag oğuluğ yawa* [...] KB, (Arat, 1979: 453 / 4509)

boşug kşanti ‘af’

[...] *bursoñ kuvrag birgerü boşug kşanti birdiler* [...] BTT XIII, 12. Metin, 74.

boşun- kurtul- ‘kurtulmak’

[...] *bağda bokağuda yme [ol] tnlıg boşunur kırtulur* [...] Kuan, 40-41. (Tekin, 1993: 11)

boynagu āsi ‘isyankâr’

[...] *ermez boynagu āsi* [...] KT, (Ata, 2004: 60 / 14)

boynagu mütekebbir ‘isyankâr, böbürlenmiş’

[...] *mundaguk mühr urur Tanrı kamuğ boynagu mütekebbir köñlije öldürgen* [...] KT, (Ata, 2004: 111 / 35)

boynaguluk tanmaklık ‘isyankârlık’

[...] *fermānlağa ol ekkike boynaguluknu tanmaklıknu* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 218)

boyungalık özneklilik ‘itaatsizlik’

[...] *yok üstediler boyungalık içre özneklilik içre* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 241)

boz- sök- ‘bozmak’

[...] *vargar sanjram buztumuz söktümüz erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 39.

bögmek sanamak ‘anlama, idrak etme’

[...] *yinçürrip istep bögmek sanamak* öz yme [...] ShoRoshia, AA, b27. (Shōgaito, 2003: 221)

bögün- sakın- ‘düşünmek’

[...] *öjrekin monçulayu bögünü sakınu yarlıkamaz* [...] AY, 34s (I. ? [=R-M. 706]), 16, (Kaya, 1994: 82)

[...] *öjrekin bögünü sakınu yarlıkamaz* [...] AY, 34ş (I. ? [=R-M. 707]), 17, (Kaya, 1994: 82)

bök ulug ‘yüce, büyük’

[...] *bök ulug kagan [ermiş]* (Tes K 1)

böl- adır- ‘bölmek, ayırmak’

[...] *üç et’özüg bölser adırsar* [...] AY, 63 (II. 15a.), 11, (Kaya, 1994: 93)

böl- adırtla- ‘bölmek, ayırmak / farkına varmak’

[...] *alı altağı birük üküşinçe bölser adırtlasar* [...] Üç İtigsizler, 100b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 33)

[...] *yörügi üküş için bölüp adırtlap kergek* [...] Üç İtigsizler, 101a, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 34)

[...] *kin kingürü böle adırtlayu tüketgey biz* [...] Üç İtigsizler, 102a, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 35)

[...] *yinçgeleyü şımnu bölser adırtlasar* [...] ATT, 16b1, 484, (Shōgaito, 1988: 38)

[...] *munda basa kodı böle adırtlayu yörer* [...] ATT, 29b1, 861, (Shōgaito, 1988: 62)

[...] *başılların**ı** bölmiş adırtlamış* [...] ATT, 33b1, 967-968, (Shōgaito, 1988: 70)

böl- yad- ‘dağıtmak’

[...] *irklıklar**ı** eşicler**ı** böl**e** yada tikip buşurtup* [...] KKNB, 2162. (Wilkens, 2007: 194)

bölme- adırtma- ‘bölmemek, ayırmamak / farkına varmamak’

[...] *bilge biligde turup bölmetin adırtmatın yığınça yarağınça bilser* [...] KON, 299. (Yiğitoğlu, 2011: 50)

bölmek adırtlamak ‘bölmek, ayırma / farkına varma’

[...] *bu bölmek adırtlamak**ı** inçip* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 7-8.

[...] *uguşlar**ı** bölmek adırtlamak bölük a**n** ilkin**ı*** [...] ATT, 2b1, 70, (Shōgaito, 1988: 10)

[...] *ugur**ı**n bölmek adırtlamak**ı** üze yörü**ğ**i inçip* [...] ATT, 32b1, 959, (Shōgaito, 1988: 70)

[...] *adruk adruk ugur**ı**n bölmek adırtlamak erür* [...] ATT, 52b1, 1568, (Shōgaito, 1988: 110)

böy tiler ‘börtü böcek’

[...] *yıl**k**ı ajun**ı**ta tokdukda böy tiler kayır yılan bolmuşların* [...] AY, 299 (IV. 50a.), 15, (Kaya, 1994: 187)

brahmalok ezrua yértünçüsü ‘Brahmā tanrı’

[...] *brahmalok ezrua [yir]tinçüsinteki menjimin ...* [...] AY, 622 (X. 12b.), 19, (Kaya, 1994: 327)

braman bakşı ‘din adamı’

[...] *anı braman bahşı negü boltu**n** yala**n**uz* [...] T III 84-36, arka 14. (Demirci, 2014: 108)

bu siksil ‘etki, tesir’

[...] *neçe poo siksil (?) altaçı yarlıkançsız köñüllüg yavlak yek içgekler erser* [...] AY, 400 (V. 28b.), 24, (Kaya, 1994: 233)

[...] *öñi öñi belgürtme et'özleri üze buu sigsil küç küs[ün] çog yalın üze* [...] BTT VIII, [Robotovski 1), T III M 225 (U 5223), 24.

buç buç ‘buç buç / birer birer’

[...] *buç buç öter semürgük* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 12)

bul- kazgan- ‘bulmak, elde etmek, kazanmak’

[...] *ulug buyan edgü kılınçig bulgaylar kazgangaylar* [...] AY, 415 (VI. 7a.), 11, (Kaya, 1994: 240)

bul- tanukla- ‘bulmak, tasdik etmek’

[...] *öçmekig bulu tanuqlayu tüketür* [...] Üç İtigsizler, 115b, 13. (Barutçu-Özönder, 1998: 52)

bul- tap- ‘bulmak, elde etmek’

[...] *ed tavar tileser bultuñ taptuñ ig agrıg kitdi* [...] T II Y 36. 12, 11.

bul- tegin- ‘bulmak, ulaşmak’

[...] *bulmuş teginmiş körk meñizleri üze* [...] AY, 120 (II. 43b.), 1, (Kaya, 1994: 114)

buldur buldur ‘buldur buldur’

[...] *taş kuğugka tüşti buldur buldur etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 199 / 5)

bulga- telge- ‘kızdırmak, sinirlendirmek’

[...] *ol atasın bulgadı telgedi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 470 / 13)

bulgak telgek ‘hareket / dalga’

[...] *ulug taluy sinutri kim bulgak t[elgek] öküş ol* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. 17.

[...] *ol bulgakıg telgekig örküçlenmekig esmekig kün batsıknaru elitir* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. arka 3.

bulgan- telgen- ‘kızmak / kızıp yüz çevirmek’

[...] *bulganmış telgenmiş köñülin taluyka kirmezünler* [...] DKPAM, 0447. (Elmalı, 2016: 74)

[...] *ol añar bulgandı telgendi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 303 / 20)

bulgan- terkişlen- ‘kızmak’

[...] *bulganıp terkişlenip niridani braman inçe tip tidi* [...] 11. ? = 100, 14. (Tekin, 1976: 57)

bulganmak kakımak ‘öfkelenme’

[...] *yene emgetdeçilerke kor kıldeşilarka bulganmak kakınmakıg küçsiremek erür* [...] AY, 563 (VIII. 35a.), 3-4, (Kaya, 1994: 157)

bulganmak yaykanmak ‘dalgalanma’

[...] *yme kaltı kün batsıkdın sıñar yil yiltriser ol bulganmakıg yaykanmakıg kün togsıkdan sıñar elitir yanturur* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. arka 5.

bulganmak yaykanmak esmek ‘dalgalanma’

[...] *kaltı yme yirde sıňarkı yil tursar ol suw bulgakı köpükleri bulganmakı yaykanmakı esmeki kün ortudun sıñar tegirer yanturur* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. arka 13.

bulgayuk katık karık ‘karışık’

[...] *bulğayuk katık karık tüşler* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 40)

bulunç alıñç ‘kâr, kazanç’

[...] **bulunç alinç** özin ök kelip [...] AY, 195 (III. 35a.), 20, (Kaya, 1994: 143)

buluñ seğir ‘köşe bucak’

[...] *ol malunké aşç[ı] **buluñda seğirte** yaşa [ol]urup* [...] DKPAM, 1459. (Elmalı, 2016: 111)

buluñ yıñak ‘taraf, yön’

[...] **buluñ yıñak** *orun ornağ ermedin* [...] AY, 460 (VII. 1b.), 21, (Kaya, 1994: 258)

[...] **buluñ yıñak** *sayu kelmiş bodısatavlar* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] **buluñ yıñak** *sayu ol oğ bir yanlığ* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] **buluñ yıñakta** *tap iyin* [...] 20 F. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 206)

[...] *ol **buluñı yıñakı** mundırtın* [...] Üç İtigsizler, 105a, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 39)

[...] **buluñı yıñakı** *yok erür* [...] Üç İtigsizler, 105a, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 39)

[...] **buluñ yıñak** *orun ornak ermez* [...] Uigurica I, T II B 29, II.

[...] *sizlerke ol **buluñda [yıñakda]** ançakaya* [...] Dışastvustık, 120. (Kaljanova, 2005: 49)

[...] **buluñda yıñakda** *küyü küzetü* [...] Dışastvustık, 171. (Kaljanova, 2005: 55)

[...] *ol [buluñda yıñakda]* [...] Dışastvustık, 188. (Kaljanova, 2005: 57)

[...] *tört **buluñ yıñak** yarudı yaşudı* [...] 18. 19 = 1b, arka 31-32. (Tekin, 1976: 66)

[...] **buluñ yıñak** *arıtı ukmazlar* [...] 43. ? = 63, arka 18. (Tekin, 1976: 96)

[...] *yeklerig barça **buluñ yıñak** saçgay* [...] DKPAM, 3735. (Elmalı, 2016: 191)

[...] *alku **buluñ yıñaklarta*** [...] BTT VII, A 44, 712.

[...] **buluñtin yıñaktın** *yıparça bolmış* [...] BTT XIII, Jātaka, 1.

[...] **b[uluŋ] yıŋ[ak]** üç kızıg yerlerde [...] HT III, 859-860. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 122)

[...] *temin ök **buluŋ yıŋak** sayu* [...] HT VIII, 72. (Röhrborn, 1996: 21)

[...] **buluŋ [yı]ŋak** taşınıŋ taşında [...] HT VIII, 956-957. (Röhrborn, 1996: 90)

[...] *edgü **buluŋug yıŋakıg** eŋütmedeçi atlıg* [...] KKNB, 2667. (Wilkens, 2007: 218)

buluŋ yıŋaklıg ‘tarafılı, yönlü’

[...] *bulguluksuz **buluŋ yıŋaklıg** buyan bilge biliglig* [...] BTT XXVI, Nr. 39a, 58, (Kasai, 2008: 103)

buluŋsuz buçgaksız ‘uçsuz bucaksız / sınırsız, sonsuz’

[...] *uluŋı balıkı **buluŋsuz buçgaksız** kamaŋ turgaru bodisatavlarınıŋ* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 427.

bun töz ‘kök, esas / temel’

[...] *.../nıŋ **bun tözlerin** bölmek üçünç* [...] BTT V, T II T 509 (Ch/U 6814), 2.

burk ŋark ‘cart curt’

[...] ***burk ŋark** kılıp on edgüsin men atsaŋ özüim* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] ***burk ŋark** kılıp uŋuluğsuz uluŋ idigin* [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usülü, (Arat, 1991: 140)

bursoŋ kuwrag ‘Budist cemaat / topluluk’

[...] ***bursoŋ kuvrag** erdinig bilmedin edgüli ayıglı iki törlüg kılınçlarıg bilmedin* [...] AY, 134 (III. 4b.), 4, (Kaya, 1994: 120)

[...] *tüz köŋüllüg **bursoŋ kuvraglarıg** iki arka kılıtm* [...] AY, 134 (III. 4b.), 12-13, (Kaya, 1994: 120)

- [...] *törtün sıñarkı bursoñ kuvraglarka* [...] AY, 135 (III. 5a.), 21, (Kaya, 1994: 120)
- [...] *aryasañ tüzüin bursoñ kuvraglar* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 112)
- [...] *bursoñ kuvragıg ömekig* [...] 20 E. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 204)
- [...] *bursoñ kuvraglar yme kşantı birdiler* [...] TT IV/A, T II Y 47, 7.
- [...] *bursoñ kuvrag üskinte bagrıñ yatıp* [...] TT IV/A, T II Y 47, 12-13.
- [...] *bursoñ kuvragıg iki yartım kúltımız erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 28-29.
- [...] *tolu bursoñ kuvrag erdni [titirler]* [...] 2. 12 = 4a 414, arka 51. (Tekin, 1976: 43)
- [...] *tözün bursoñ kuvrag erdni kutıña* [...] 2. 12 = 4a 414, arka 56. (Tekin, 1976: 43)
- [...] *bursoñ kuvrag erdni kutıña* [...] 18. 19 = 1b, 4-5. (Tekin, 1976: 65)
- [...] *bursañ kuvrag ol yete küin* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 338.
- [...] *burkan başın bursañ kuvrakka* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 341.
- [...] *bursañ kuvragka tapıngalı* [...] DKPAM, 0495. (Elmalı, 2016: 75)
- [...] *bursañ kuvrag arasınıta* [...] DKPAM, 0521. (Elmalı, 2016: 76)
- [...] *bursañ kuvragka tapınmışın* [...] DKPAM, 0527. (Elmalı, 2016: 77)
- [...] *açarika tuşuglı bursañ [kuvrag] bakçan tükep* [...] HT III, 377-378. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 71)
- [...] *kamag bursañ kuvrag eşidip* [...] HT III, 468. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 81)
- [...] *bursañ kuvrag adakın[ta beş] mantal* [...] HT III, 658. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 101)
- [...] *kamag bursañ kuvrag yme* [...] KKNB, 111. (Wilkens, 2007: 60)

[...] [*bitig kılmuş kün*] *üze biz bursoj kuvrag* [*Sayan Apa*] *tutuñ [] tükel aldım* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa13, 5, (Ayazlı, 2016: 450)

[...] *biz bursoj kuvrag ayıtmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa13, 17, (Ayazlı, 2016: 451)

bursoj kuvraglıg ‘Budist cemaatli’

[...] *ay teñri bursoj kuvraglıg yulduzlar grahlar kuvragı birle* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 385-386.

[...] *bursoj kuvrag<lig> alku tüzünler* [...] ATT, 1a1, 11, (Shōgaito, 1988: 6)

burun burun birle ‘burun burun ile’

[...] *bitidimiz anlar üze anıñ içinde kim etöz etöz birle köz köz birle burun burun birle kulak kulak birle tiş tiş birle kart başqa teñeşmek* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 80)

busan- bulgan- ‘kederlenmek, üzölmek / kızmak, sinirlenmek’

[...] *busanu bulganu köñülleri emgentiler* [...] AY, 631 (X. 17a.), 4, (Kaya, 1994: 330)

[...] *busanu bulganu uvutlug yüüzin* [...] KKNB, 435. (Wilkens, 2007: 80)

busuş emgek ‘keder, acı, üzüntü’

[...] *busuşdın emgekdiñ kutgaru* [...] AY, 106 (II. 36b.), 19, (Kaya, 1994: 109)

[...] *busuşı emgeki üküş turur* [...] AY, 623 (X. 13a.), 13, (Kaya, 1994: 327)

[...] *busuşka emgekke basıtıp* [...] AY, 625 (X. 14a.), 18, (Kaya, 1994: 328)

[...] *üküş busuş emgeknıñ* [...] KKNB, 567. (Wilkens, 2007: 88)

[...] *bolarta busuş emgek tugar* [...] KKNB, 574. (Wilkens, 2007: 88)

[...] *busuş emgek üze* [...] KKNB, 843. (Wilkens, 2007: 106)

busuş sakınç ‘üzüntü’

[...] *busuş sakınç ulatı adın ada tudalar bolmagay* [...] AY, 415 (VI. 7a.), 12-13, (Kaya, 1994: 240)

[...] *busuş sakınç üdsüz ölüm ada tarıka tegingey* [...] AY, 469 (VII. 6a.), 20, (Kaya, 1994: 262)

[...] *busuşug sakınçig sözlegeli* [...] AY, 633 (X. 18a.), 22, 634 (X. 18b.), 1, (Kaya, 1994: 331)

[...] *ne busuşuñ sakınçıñ erser* [...] DKPAM, 2479. (Elmalı, 2016: 149)

busuşlug emgeklig ‘kederli, acılı’

[...] *busuşlug emgekligin tegürü eltip* [...] KKNB, 585. (Wilkens, 2007: 88)

busuşlug sakınçlıg ‘kederli, üzüntülü’

[...] *ulug ilig busuşlug sakınçlıg bolmazun* [...] T II Y 52 I, 4. (Elmalı, 2014: 71)

[...] *busuşlug sakınçlıg bolmazun* [...] DKPAM, 1121. (Elmalı, 2016: 98)

[...] *busuşlug sakınçlıg köñjülin* [...] DKPAM, 3788. (Elmalı, 2016: 193)

busuşsuz emgeksiz ‘dertsiz, kedersiz’

[...] *busuşsuz emgeksiz bolurlar* [...] BTT XIII, 21. Metin, 46.

busuşsuz kad gusuz ‘dertsiz, sıkıntısız / kaygısız’

[...] *busuşsuz kadgusuz kılıp* [...] AY, 402 (V. 29b.), 16, (Kaya, 1994: 234)

[...] *busuşsuz kadgusuz inç meñilig kılğay biz* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 13, (Kaya, 1994: 237)

[...] *busuşsuz kadgusuz kurug akıgsız ulug meñilig bozulmaz artamaz* [...] AY, 680 (BE. 2a.), 17, (Kaya, 1994: 350)

[...] *bosuşsuzun kadgusuzun turzun* [...] Manichaica I, T II D 171, 106.

[...] [*adda*]sızın *tuddasızın bosu[şsuzun] kadgusuzun* [...] Manichaica I, T M 159, 1.

[...] *adasız tudasız busuşsuz kadgusuz ögrünçülüğ meñilig* [...] BTT XXVI, Aranemi Jātaka, Nr. 71a, 25, (Kasai, 2008: 158)

busuşsuz kutlug ‘kedersiz, mutlu’

[...] **busuşsuz kutluğ** *aşoğa şiri* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

busuşsuz sakınçsız ‘dertsiz, tasasız’

[...] **busuşsuz sakınçsız bolgıl** [...] Mz. 35 + Mz. 297, 25. (Elmalı, 2014: 80)

buş- taru- ‘sıkılmak, daralmak’

[...] *er buşdı tarudı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 461 / 9)

buşıcı koltguçı ‘dilenci’

[...] **buşıcı koltguçı bolmuşların** [...] AY, 299 (IV. 50a.), 9, (Kaya, 1994: 187)

[...] **buşıcı koltguçı dıntarlar ilıtdiler** [...] 12. 12 (?) = 9, arka 47. (Tekin, 1976: 59)

[...] *anaz um[ugsuz buşıcı] koltguçılarka* [...] BTT XXVI, 2, (Kasai, 2008: 154)

buşma- buşrulma- ‘üzülmemek, canını sıkmamak’

[...] *tözüniüme sen neş buşma buşrulma* [...] AY, 622 (X. 12b.), 18, (Kaya, 1994: 327)

buşug öfke ‘sinir, öfke’

[...] **buşug öfke aldı tahtalarını** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 121)

butık çıbık ‘dal budak’

[...] *ol söğütünü yapı yavişgusı huası yalpırgakı tüşi yimişi butakı çıpıkı* [...] Dışastvustık, 704. (Kaljanova, 2005: 117)

[...] **butık çıbık yap yavişgu hua çeçeklerin** [...] 37. ? = 82, arka 18. (Tekin, 1976: 88)

[...] *butık çıbık yöleşürügler erürler* [...] BTT VII, A 18, 248.

buyan edgü kılınç ‘sevap, iyi amel’

[...] [*buyan*] *edgü kılınç kıltilar* [...] AY, 20 (S. 10b.), 7, (Kaya, 1994: 68)

[...] *buyan edgü kılınç isig öz*] *iyin boltular* [...] AY, 21 (S. 11a.), 5, (Kaya, 1994: 68)

[...] *yme buyan edgü kılınçı yme an[ça ok] ülgüsüz kolusuz titir* [...] AY, 21 (S. 11a.), 15, (Kaya, 1994: 68)

[...] *bu nom erdinig bititmiş buyan edgü kılınç küçinte* [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 218)

[...] *bu buyan edgü kılınçını tüşinte* [...] 25. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 234)

[...] *ülüksüz buyan edgü kılınç et’öz üze* [...] TT V/A, 40.

[...] *buyan edgü kılınç kut asılır* [...] TT V/A, 73.

[...] *telim üküş kalp üdlerte buyan [e/d/gü] kılınç kazanmışına* [...] U 2004+U 1775+U 1589, 7-8. (Demirci, 2014: 47)

[...] *buyan edgü [kılınç ...] küsemış* [...] Dışastvustık, 011. (Kaljanova, 2005: 36)

[...] *buyan edgü kılınç kılmiş* [...] 3 = 37, 6. (Tekin, 1976: 39)

[...] *buyan edgü kılınç ülüşin evirer biz* [...] 3 = 37, arka 38-39. (Tekin, 1976: 40)

[...] *buyan edgü kılınç öñ ülüg evirer men* [...] 3 = 37, arka 47. (Tekin, 1976: 40)

[...] *buyan edgü kılınçka üklitti {Y} asdı* [...] DKPAM, 3755. (Elmalı, 2016: 192)

[...] *buyan edgü kılınçın ertinü alp teylegülük ol* [...] BTT I, B, 14. Yaprak, 5.

[...] *ulug buyan edgü kılınç kılğalı* [...] HT VII, 322-323. (Röhrborn, 1991: 40)

[...] *buyan edgü [kıl]ınç kılğuluk savıg* [...] HT VII, 621. (Röhrborn, 1991: 64)

[...] **buyan edgü kılınç küçi üze** [...] HT VII, 826-827. (Röhrborn, 1991: 79)

[...] **yeg üstünki buyan edgü kılınçig** [...] KKNB, 88. (Wilkens, 2007: 58)

[...] **buyan edgü kılınç kılgu** [...] KKNB, 98. (Wilkens, 2007: 60)

[...] **yeg üstünki buyan [edgü] kıl[inç]ig kılсар** [...] KKNB, 110. (Wilkens, 2007: 60)

buyan edgü kılınçig ‘sevaplı, iyi amelli’

[...] **buyan edgü kılınçig işke tükel** [...] TT IV/B, T II Y 55, 53.

[...] **buyan edgü kılınçig arıg semek** [...] BTT I, B, 31. Yaprak, arka 8.

[...] **buyan edgü kılınçig arıg semekig** [...] BTT I, T II S 83 (U 2981), 4.

[...] **buyan edgü kılınçig arıg semek** [...] BTT I, T II S 90.5 (U 2986a), 6.

buyan küsüş ‘sevap’

[...] **buyan küsüş öze koşmış taqşut başladı** [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 72)

buyanla- tsoyurka- ‘acımak, merhamet etmek’

[...] **beglerim buyanlayu tsuyurkayu yarlıkasar** [...] Bir Uygur Metni Üzerine Notlar, 35, (Adams, 1969: 63)

buyansız edgü kılınçsız ‘sevapsız, iyi amelsiz’

[...] **buyansız edgü kılınçsız tekin kurugin yorımak alp emgek titir** [...] AY, 110 (II. 38b.), 6-7, (Kaya, 1994: 110)

buyruk manç ‘komutan / devlet memuru’

[...] **beglerke buyruklarka mançlarka tört törlüg ulug asıg tusu titir** [...] AY, 195 (III. 35a.), 8-9, (Kaya, 1994: 143)

[...] **buyruklar inançlar** bir ikintiske ayaşdaçı amraşdaçı bolgaylar [...] AY, 195 (III. 35a.), 13, (Kaya, 1994: 143)

[...] üçünç **buryuk inanç** yakın tegip içkerü [...] AY, 640 (X. 21b.), 5, (Kaya, 1994: 333)

bügü bilge ‘bilen, bilge’

[...] İkileme olarak **bügü bilge** denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 446 / 8)

[...] **beg erdi ajunda bügü bilge baş** [...] KB, (Arat, 1979: 55 / 405)

[...] **bügü bilge** begler budunğa başı [...] KB, (Arat, 1979: 38 / 223)

[...] **negü tir eşitgil bügü bilge beg** [...] KB, (Arat, 1979: 264 / 2513)

bügü bilgelig ‘bilge, bilen / bilgili, erdemli’

[...] **bügü bilgelig burkanlar** [...] AY, 34i (I. 27a. [=R-M: 696]), 3, (Kaya, 1994: 79)

[...] **bügü bilgelig burkanlar** [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 23, (Kaya, 1994: 81)

bügü biliglig ‘bilge, bilen / bilgili, erdemli’

[...] **anın bügü biliglig burkanlar** [...] AY, 57 (II. 12a.), 20, (Kaya, 1994: 91)

[...] **on küçlüg bügü biliglig uğan arzılar** [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] **ulati bügü biliglig burkanlarnay** [...] 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, arka 35. (Tekin, 1976: 83)

[...] **bügü biliglig burkanlar üze** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 68.

[...] **bügü biliglig burkanlar turgaru** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 411.

[...] **bügü biliglig burkanlarnıy** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 508.

[...] **bügü biliglig burhanlarnıy** [...] KKNB, 111. (Wilkens, 2007: 60)

[...] **bügü biliglig burhanlar** [...] KKNB, 285. (Wilkins, 2007: 70)

[...] **bügü biliglig burhanlarıg** [...] KKNB, 322. (Wilkins, 2007: 72)

bügü hakīm ‘bilge, hakīm’

[...] *ol ilniñ **bügüsi haqimi turup*** [...] KB, (Arat, 1979: 6 / 27)

bügür- saç- ‘serpmek’

[...] *çintan suvın sogıtıp **bügürtiler saçdılar*** [...] AY, 640 (X. 21b.), 1-2, (Kaya, 1994: 333)

[...] *kolup alıp sogık suv **bügürtüm saçdım*** [...] AY, 640 (X. 21b.), 10-11, (Kaya, 1994: 334)

bügüş sakınç ‘anlayış, düşünce’

[...] *bo montag yañın tolp kamağ **bügüşüğ sakınçıg** turgurmamakdın barlı yoklı atkanmakıg birle* [...] AY, 293 (IV. 47a.), 12-13, (Kaya, 1994: 184)

büt- bış- ‘olmak, olgunlaşmak’

[...] *bütmeyük bışmayuk edgülük töz yıldızarıg **bütürür bışurur bütniş bışmış erser*** [...] AY, 166 (III. 20b.), 2, (Kaya, 1994: 132)

[...] ***bütmiş bışmış bilge bilig üze*** [...] AY, 205 (IV. 3a.), 23, (Kaya, 1994: 148)

[...] ***bütmiş bışmış bilge bilig üze*** [...] AY, 214 (IV. 7b.), 2-3, (Kaya, 1994: 151)

büt- kan- ‘tamamlanmak, olgunlaşmak / doymak’

[...] *bulgulug küsüşü uz **bütmiş kanmış*** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] *könjülleri eyin **bützün kanzun*** [...] KKNB, 490. (Wilkins, 2007: 84)

[...] *birtemlig **bütgü kan[gu tegginçeke tegi ikileyü agmaksız teg[şilmeksız bolalım}*** [...] KKNB, 1130. (Wilkins, 2007: 124)

[...] *küsemış küsüşüm]çe **bützün kanzun*** [...] KKNB, 1139. (Wilkins, 2007: 124)

büt- tüket- ‘tamamlanmak, bitmek’

[...] *sakinçi büte tükeftükde bir evte* [...] KKNB, 1171. (Wilkens, 2007: 126)

[...] *tolu sakınçı büte tükeşer* [...] KKNB, 1172-1173. (Wilkens, 2007: 126)

[...] *tolu sakınçı büte tükeşer* [...] KKNB, 1174. (Wilkens, 2007: 126)

bütgüsüz kavışgusuz ‘kavuşmaz’

[...] *bütgüsüz kavışgusuz kılıp* [...] AY, 71 (II. 19a.), 15, (Kaya, 1994: 94)

bütme- bışma- ‘olmamak, olgunlaşmamak’

[...] *bütmeyük bışmayuk edgülik töz yiltızlarıg bütürür bışurur bütniş bışmış erser* [...] AY, 166 (III. 20b.), 2, (Kaya, 1994: 132)

[...] *ülüşlüg edgüg büdmedük bışmaduklar ulatı* [...] ATT, 43a1, 1266, (Shōgaito, 1988: 90)

bütme- edikme- ‘tamam olmamak, hazır olmamak’

[...] *ogramış iş bütmez edikmez* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 290)

bütün çın ‘doğru, dürüst’

[...] *bağırsak bütün çın kılınçı köni* [...] KB, (Arat, 1979: 57 / 424)

[...] *tapındı bütün çın bağırsak bolup* [...] KB, (Arat, 1979: 93 / 763)

[...] *tiriglikte kızrak bütün çın kişi* [...] KB, (Arat, 1979: 189 / 1724)

bütün çın köni ‘doğru, dürüst’

[...] *bütün çın köni edgü atlıg kişig* [...] KB, (Arat, 1979: 521 / 5230)

bütün tolu ‘tam’

[...] *sekizinç togmaksız nom taplagın bütün tolu tanuklamak üze* [...] AY, 245 (IV. 23a.), 14, (Kaya, 1994: 165)

bütür- anut- tüket- ‘bitirmek, tüketmek’

[...] *büdürgeli anudgalı tükedgeli yme/tir* [...] ATT, 6b1, 185-186, (Shōgaito, 1988: 18)

bütür- bışur- ‘hazır hale getirmek, yetiştirmek’

[...] *bütürgeli bışurgalı tünle küntüz ürüg uzatı tört törlüg erigde* [...] AY, 243 (IV. 22a.), 6-7, (Kaya, 1994: 164)

bütür- bütker- ‘tamam olmak, bitmek’

[...] *özke adınka asıglıg iş büdürüp büdkerip* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

bütürme- anutma- ‘bitirmemek, tüketmemek’

[...] *işig küdüküg anlayu ok büdürmezler anudmazlar* [...] ATT, 6b1, 182, (Shōgaito, 1988: 18)

bütürme- bışurma- ‘hazır hale getirmemek, yetiştirmemek’

[...] *urug tarıg saçmaduk t[arı]maduk bütürmeyük bışurmayuk erserler* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 11, (Kaya, 1994: 204)

bütürmek bışurmaklıg ‘hazır, yetişkin’

[...] *tnlıglarıg bütürmek bışurmaklıg bilge biligin* [...] AY, 214 (IV. 7b.), 14-15, (Kaya, 1994: 151)

cāhil biligsiz ‘cāhil, bilgisiz’

[...] *bahalıg dinar ol biliglig kişi bu cahil biligsiz bahasız bişi* [...] AH, (Arat, 2006: 47 / 86)

[...] *yüz ewürgil cāhillerdin biligsizlerdin* [...] KT, (Ata, 2004: 32 / 199)

canlıg tirig ‘canlı’

[...] *buzuğlı yorıtmağlı canlığ tırig* [...] KB, (Arat, 1979: 600 / 6056)

cüft cüft ‘çift çift’

[...] *erijlendürdimiz anı cüft cüft* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 234)

çag çog ‘gürültü patırtı’

[...] *çag çog koptı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 400 / 5)

çak çuk ‘çak çuk / odun, kemik, ceviz vb. şeylerin kırılma sesi’

[...] *çak çuk etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 144 / 23)

çakıravart élig ‘han, hakan / yeryüzü hükümdarı’

[...] *kaçan birök çakıravart ilig kaça kıyılguça erser* [...] AY, 395 (V. 26a.), 16, (Kaya, 1994: 231)

çakıravart élig kan ‘han, hakan / yeryüzü hükümdarı’

[...] *altun tilgenlig çakıravart ilig kanlarını alp er erdinisi* [...] AY, 213 (IV. 7a.), 11-12, (Kaya, 1994: 151)

[...] *altun tilgenlig çakıravart ilig kanlı neteg tıdıgsız erser* [...] AY, 214 (IV. 7b.), 7, (Kaya, 1994: 151)

[...] *altun tilgenlig çakıravart ilig kan bolgalı tapladaçı* [...] AY, 259 (IV. 30a.), 19-20, (Kaya, 1994: 171)

çakıravart kan ‘han, hakan / yeryüzü hükümdarı’

[...] *anta basa sekiz tümen tört miñ kata çakıravart kan bolup* [...] AY, 86 (II. 26b.), 2-3, (Kaya, 1994: 101)

[...] *yiti erdinike çakıravart kan boltum* [...] AY, 188 (III. 31b.), 1-2, (Kaya, 1994: 141)

[...] *altun tilgenlig çakravart kan titdim ıdaladım* [...] AY, 571 (IX. 2a.), 4, (Kaya, 1994: 306)

çakşapud törö ‘yasa, öğreti’

[...] *burkanlar yarlığı çahşapud törünüñ asıglığın edgülügin tıyunup* [...] AY, 207 (IV. 4a.), 3, (Kaya, 1994: 148)

çaldır çaldır ‘çaldır çaldır’

[...] *ok kişde çaldır çaldır etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 199 / 9)

çalk çulk ‘çalk çulk’

[...] *çalk çulk badar kıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 150 / 10)

çalpak yawız ‘kötü, fena’

[...] *yığar çalpak işdin yawuz işdin* [...] KT, (Ata, 2004: 56 / 90)

çam çarım ‘dava, iddia / kavga, itiraz’

[...] *tugmışım kadaşım kim yme çam çarım kılmazunlar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa05, 15, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] *apam çam çarım kılğalı sakınsarlar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa05, 16, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] *adın yme kim çam çarım kılmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa06, 12-13, (Ayazlı, 2016: 443)

çam kargaşa ‘dava, iddia / kavga, itiraz’

[...] *onlukum yüzlüküm kim kim me çam kargaşa kılmazunlar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi24, 9-10, (Ayazlı, 2016: 509)

çambunat altun ‘altın’

[...] **çambunat altun** inçip ertinü kkirsiz tapçasız [...] U II, T III M 207, 60-61.

[...] **atlıg mañallıg çambunad altun kıya yaltrıklıg** [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 67, (Kasai, 2008: 103)

çañlı mañlı ‘bir çocuk oyunu’

[...] **çañlı mañlı** oyununu Araplar ‘kızak’ diye adlandırır [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 502 / 5)

çap çap ‘kamçı sesi / dudak şapırtısı’

[...] **ol erük çap çap yidi** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 139 / 3)

çar çamrak ‘çoluk çocuk’

[...] **çar çamrak** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 205 / 10)

çar çarmak ‘çoluk çocuk’

[...] **çar çarmak** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 205 / 10)

[...] **çar çarmak** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 408 / 11)

çars çars ‘çars çars’

[...] **ol anı çars çars urdı** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 150 / 3)

çart çurt ‘her şeyin ufağı ve döküntüsü’

[...] **çart çurt** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 148 / 8)

çaşur- bulga- ‘birbirine düşürmek’

[...] **kamağ biş ajun tınlıglarığ çaşurtaçı bulgadaçı kentü köñülüğ buşurtaçı emgetdeçi** [...] AY, 223 (IV. 22a.), 21-22, (Kaya, 1994: 164)

çaşut yoñag ‘iftira / dedikodu’

[...] *til talaşur çaşut yonağ tikileşir* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 290)

çat çat ‘vurma sesi’

[...] *çat çat urdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 140 / 6)

çaw at ‘şan, şöhret’

[...] *çawı barsa atı işin işlese* [...] KB, (Arat, 1979: 210 / 1924)

çaw kü ‘şan, şöhret’

[...] *ajunda çawı bardı hağan küsi* [...] KB, (Arat, 1979: 27 / 102)

[...] *ajunka yağıldı bu çawı küsi* [...] KB, (Arat, 1979: 60 / 458)

çawar çuwar ‘ateş yakmak için kullanılan odun parçası’

[...] *İkileme olarak kullanılır, çawar çuwar denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 177 / 9)

çawıkmış külüg ‘ünlü’

[...] *çawıkmış küülügke yükünür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

çawıg külüg ‘şanlı, şöhretli’

[...] *boğı ortu bolsa ne çawıg külüg* [...] KB, (Arat, 1979: 225 / 2083)

[...] *yağılsa atı bolsa çawıg külüg* [...] KB, (Arat, 1979: 244 / 2298)

çawıg külüg kügülmüş çawıkmış ‘ünlü’

[...] *çawıg küülüg kügülmüş çawıkmış erür* [...] BTT VIII, T III M 225 (U 4291) + T II 1068 (M 492), 88.

çek çük ‘ıvır zıvır’

[...] *çek çük* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 145 / 9)

çı çımguk ‘üflelemeli çalgı’

[...] *bılır keşrenek çıñırçak pıpa kopuz **çı çımguk** bımlığın tüzülmüş beş sıbar [...]* BTT III, İnsadi Sūtra, 973.

çıbık butik ‘dal budak’

[...] *çığsız ülgüsüz edgü nomlarlıg **çıbıktı budıktı** yapa yañılmış [...]* 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 100)

çıg tsun ‘ağırlık ölçüsüyle ölçüsüz, hesapsız’

[...] *yme teñin tırazugın **çıgın tsunun** şıñın kavın kürin kürilikin tınlıglarıg artım ezügledim erser [...]* AY, 135 (III. 5a.), 8-9, (Kaya, 1994: 120)

çıgay neşsiz ‘fakir, malı mülkü olmayan’

[...] *bayutğıl **çıgay** kılmağıl **neşsizin** [...]* KB, (Arat, 1979: 378 / 3757)

[...] *çıgayın tirilse kişi **neşsizin** [...]* KB, (Arat, 1979: 571 / 5755)

çıgıl tıgıl ‘çıgıl tıgıl’

[...] *ok kiş içre **çıgıl tıgıl** kılıtı [...]* DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 170 / 1)

çıgsız ülgüsüz ‘ölçüsüz’

[...] *çığsız ülgüsüz edgü nomlarlıg [...]* 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 100)

çın bışıg ‘dürüst, doğru’

[...] *çının bışıgın ermek edgü kılınç kılmak [...]* Manichaica III, Nr. 8 I, T II D 119. arka 12.

çın bütün ‘dürüst, doğru’

[...] *çın bütün kişi [...]* DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 171 / 21)

[...] *kutağmış bolur bu sözüm **çın bütün** [...]* KB, (Arat, 1979: 50 / 352)

[...] *tili çın bütün hem közi köñli bay* [...] KB, (Arat, 1979: 55 / 407)

[...] *ıdı çın bütün keç kerek er köni* [...] KB, (Arat, 1979: 287 / 2744)

[...] *çın bütün boldı* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 140)

[...] *çın bütün söz neçeme erdiler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 233)

[...] *yanıñlar Tanrıka yanmağ çın bütün tevbe* [...] KT, (Ata, 2004: 155 / 8)

çın kértü ‘doğru, gerçek’

[...] *burkanlarnıñ çın kirtü et'özleri yme nomlayurlar* [...] AY, 34i (I. 27a. [=R-M: 696]), 14, (Kaya, 1994: 79)

[...] *monçulayu ok çın kirtü nomug tip* [...] AY, 34i (I. 27a. [=R-M: 696]), 16, (Kaya, 1994: 79)

[...] *ayagka tegimlig teñrim çın kirtü birök alku burkanlar* [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 6-7, (Kaya, 1994: 79)

[...] *çın kirtü nom tözin* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

[...] *çın kirtü töziñe kirmekniñ tözi titir* [...] TT V/B, 24.

[...] *sekiz çın kirtü nomka tayaklıg* [...] TT V/B, 127.

[...] *çın kirtü köñüllüg titir* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 30-31.

[...] *çın kirtü kolulamağ titir* [...] Kuan, 193. (Tekin, 1993: 17)

[...] *çın kirtü töz üze* [...] Üç İtigsizler, 98b, 20. (Barutçu-Özönder, 1998: 31)

[...] *çın kirtü tözin anın sözlemiş* [...] Üç İtigsizler, 99a, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 31)

[...] *çın kirtü töz yörügüg* [...] Üç İtigsizler, 99b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 32)

[...] *çın kértü öz öz uluşuñuzlarka* [...] DKPAM, 1710. (Elmalı, 2016: 119)

[...] **çın [kért]ü** *bo buyan küçinte* [...] DKPAM, 2864. (Elmalı, 2016: 162)

[...] **çın kértü** *alp katıg erser* [...] DKPAM, 3567-3568. (Elmalı, 2016: 186)

[...] **çın kértö** *köjülin kut kolsar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 978.

[...] **çın kirtü** *burhan erür* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 80.

[...] **çın kirtü** *burhan erür* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 84.

[...] **çın k[e]rtü** *tözde neçük ol* [...] HT VII, 127-128. (Röhrborn, 1991: 25)

[...] **çın kértü** *[t]öznüj* [...] HT VII, 238. (Röhrborn, 1991: 34)

[...] **çın kértü** *art basut yiveg boltaçı* [...] HT VII, 356. (Röhrborn, 1991: 42)

[...] **çın kértü** *agır a[ya]nçaŋ* [...] KKNB, 114. (Wilkens, 2007: 60)

[...] **çın kértü** *erigin* [...] KKNB, 324. (Wilkens, 2007: 72)

[...] **çın kértü** *sezingülük ıçanguluk* [...] KKNB, 334. (Wilkens, 2007: 72)

[...] **çın kértü** *alkışka tegimlig bolmış[lar?]* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 14, (Ayazlı, 2016: 431)

çın kértü ezügsüz ‘doğru, gerçek / yalansız’

[...] **çın kirtü ezügsüz** *ıduk savıñız üçün* [...] AY, 664 (X. 33b.), 4-5, (Kaya, 1994: 343)

çın kértü köni ‘doğru, gerçek’

[...] **çın kértü köni** *savlıg* [...] DKPAM, 1567. (Elmalı, 2016: 115)

çın kértü tüz ‘doğru, gerçek’

[...] **çın kirtü tüz** *edgülerin bo tıtagdın köreyñ* [...] AY, 352 (V. 4b.), 18, (Kaya, 1994: 211)

çın köni ‘doğru, gerçek’

[...] *soğançıg edgü çın köni nomluğ* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

[...] *alku çın köni nomka* [...] BTT XXIII, F 200.

[...] *biliglig kişiler bolur çın köni* [...] KB, (Arat, 1979: 291 / 2789)

[...] *saķınuk tigiüçi kim ol çın köni* [...] KB, (Arat, 1979: 638 / 6460)

[...] *çın köni orunķa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 154)

[...] *üç urmaķı çın köni* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 219)

[...] *çın köni vade ol* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 191)

[...] *keldiügil anı eger sen çın könilerdin* [...] KT, (Ata, 2004: 25 / 106)

çın rāst ‘gerçek, doğru’

[...] *ol çın rāst turur* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 16)

çın yarp ‘gerçek, doğru’

[...] *çın yarp törülerin kayuları* [...] HT IX, 1908-1909. (Aydemir, 2010: 119)

çınınça kértüsinçe könisinçe oņarusınça ‘doğru, düzgün biçimde’

[...] *çınınça kirdüsinçe könisinçe oņarusınça öd erig birip* [...] ATT, 46b1, 1371, (Shōgaito, 1988: 98)

çınju tigme çın kértü ‘doğru, gerçek’

[...] *çınju tigme çın kirtü arıg süziük köñül tözin örtdeçi* [...] AY, 244 (IV. 22b.), 10, (Kaya, 1994: 165)

çınju tigme ertükteg ‘doğru, gerçek’

[...] *çınju tigme ertükteg tözüg akdaçı kayu akıgsız bilge bilig erser* [...] AY, 253 (IV. 27a.), 19, (Kaya, 1994: 168)

[...] *çınju tigme ertükteg töz bir erser* [...] AY, 284 (IV. 42b.), 19-20, (Kaya, 1994: 180)

[...] *çınju tıgme ertükteg tözde alku edgü nomlar barça sıgmuş üçün* [...] AY, 285 (IV. 43a.), 2-3, (Kaya, 1994: 181)

çınju tıgme ertükteg çın kértü ‘doğru, gerçek’

[...] *çınju tıgme ertükteg çın kirtü arıg süzük köñül tözin arıtmakları üze* [...] AY, 246 (IV. 23b.), 1, (Kaya, 1994: 165)

[...] *çınju tıgme ertükteg çın kirtü tözi neñ idi öñi ermez* [...] AY, 383 (V. 20a.), 24 - 384 (V. 20b.) 1, (Kaya, 1994: 225-226)

[...] *çınju tıgme ertükteg çın kirtü tözde öñi bolmaguluk itıglıg nomlar erser* [...] AY, 384 (V. 20b.) 5-6, (Kaya, 1994: 226)

çınju tıgme ertükteg kértü ‘gerçek, doğru’

[...] *kılmaksız yorımaksız adınsız teprençsiz çınju tıgme ertükteg kirtü tözde* [...] AY, 286 (IV. 43b.), 14-15, (Kaya, 1994: 181)

[...] *çınju tıgme ertükteg kirtü tözde* [...] AY, 280 (IV. 40b.), 17, (Kaya, 1994: 179)

[...] *çınju tıgme ertükteg kirtü tözde köñüllerin turgurmak ornatmakka tayanıp* [...] AY, 286 (IV. 43b.), 16, (Kaya, 1994: 182)

çınlık rāstlık ‘doğruluk’

[...] *çın kılur çınlık rāstlıkñı sözlerini ol bilgen köñüllerdekini* [...] KT, (Ata, 2004: 119 / 24)

çınsız kértüsüz ‘yalan’

[...] *çınsız kertüsüz savlıg bolmak* [...] KKNB, 2193. (Wilkins, 2007: 196)

çınsız yarpsız ‘yalan’

[...] *çınsız yarp[sız tözlügin]* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 22, (Kaya, 1994: 188)

[...] *yilvi teg çınsız yarpsız belgürer* [...] AY, 364 (V. 10b.), 18, (Kaya, 1994: 216)

[...] *köñülleri çinsiz yarpısz erür* [...] AY, 383 (V. 20a.), 6, (Kaya, 1994: 225)

[...] *çinsiz yarpısz üçün* [...] KKNB, 382. (Wilkens, 2007: 74)

çıñıl çıñıl ‘çıñıl çıñıl’

[...] *yügün çıñıl çıñıl etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 496 / 4)

çızıg tartıg ‘yazı’

[...] *üjıknıñ çızıgı tartıgı açok adırtlıg erıp* [...] HT IX, 776. (Aydemir, 2010: 101)

çıgjin ügre ‘lapa’

[...] *çıgjin ügre buşılıg çıgay erıg bökünler* [...] [...] BTT XIII, 15. Metin, 37.

çık bök ‘çık bök’

[...] *Aşık oyununda aşığın sırtının yukarı gelmesi çık bök olarak ifade edilir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 401 / 10)

çık çık ‘çık çık’

[...] *Keçi çağırmaq ve sürmek için çık çık denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 145 / 11)

çikir çikir ‘çikir çikir’

[...] *Ekmeğın içinde taş dişe çarptıgında çikir çikir diye ses çıkarır* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 156 / 7)

çılık çılık ‘çılık çılık’

[...] *Keçi çağırılırken çılık çılık denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 167 / 21)

çimsiz silwisiz ‘refah, bolluk içinde’

[...] *çimsiz silwisiz münsüz kadağsız* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 100)

çiñle- bışgur- ‘olgunlaştırmak, hazır hale getirmek’

[...] [*tınlıglarıg*] **çiñlemiş bışgurmış** [...] KKNB, 3632. (Wilkens, 2007: 270)

çiş çiş ‘çiş çiş’

[...] *Bir çocuk veya at işetilmek istendiğinde çiş çiş denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 144 / 1)

çog yalın ‘parlak, ışıltılı’

[...] **çog yalın** *kut buyan küç küsün asılguluk edgü irü belgüler körkitgey biz* [...] AY, 193 (III. 34a.), 18, (Kaya, 1994: 143)

[...] *teñridem çogunuzlar yalınıñızlar tiriniñizler kuvragıñızlar asılır üstelür* [...] AY, 194 (III. 34b.), 16, (Kaya, 1994: 143)

[...] *çogı yalını asılıp özi yaşı* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] **çogın yalı[nın]** *kutın kıvın körüp* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **çog** *yalın* *kut buyanlar* [...] Dışastvustık, 040-041. (Kaljanova, 2005: 39)

[...] **çog yalın** *üze* [...] Dışastvustık, 133. (Kaljanova, 2005: 50)

[...] *alku çog yalın* *iş küçüñizler* [...] Dışastvustık, 141. (Kaljanova, 2005: 51)

[...] **çog yalınları** *asılmakı bolzun* [...] 3 = 37, arka 57. (Tekin, 1976: 41)

[...] *telim taşım çog yalın* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, 14. (Tekin, 1976: 50)

[...] *uluğ çog yalınka tükellig bolğay* [...] 20. ? = 223, 7. (Tekin, 1976: 69)

[...] **çogın yalının** *aştılar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 124.

[...] **çog yalın** *at küü kut buyanta ulatılarnıñ* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 476-477.

[...] *teñrili yalañuklılarnıñ çogı yalını erür* [...] BTT VIII, T II 1077 (U 4143), 247.

[...] **çoğın yalının** *yaltrıyu yaşuyu* [...] DKPAM, 0017. (Elmalı, 2016: 59)

[...] **çoğinta yalıninta** *utmuş yégedmiş* [...] DKPAM, 1605. (Elmalı, 2016: 116)

[...] **ç[og]ları yalınları** *bo montag ermi[ş]* [...] DKPAM, 1633-1634. (Elmalı, 2016: 117)

[...] **çoğı yalını** *k[örki] meñizi* [...] HT III, 887. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 125)

[...] **çoğı yalını** *üze birle* [...] HT VII, 243. (Röhrborn, 1991: 34)

[...] **çoğı yalını** *temir tırgük uçıña* [...] HT VII, 540. (Röhrborn, 1991: 57)

[...] **çoğ yalın** *tegli beş törlüg* [...] KKNB, 644. (Wilkens, 2007: 92)

[...] **çoğka yalınka** *edgü edremke tükellig atlıg teñri [bu]rkan kutıña yükünür biz* [...] KKNB, 1924. (Wilkens, 2007: 178)

[...] **çoğ yalın** *belgülig atlıg teñri burkan kutıña [yü]künür biz* [...] KKNB, 1927. (Wilkens, 2007: 178)

[...] *yañı yañı kut kv* **çoğ yalı[n...]** / [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 16, (Ayazlı, 2016: 430)

[...] *teñriniñ* **çoğı yalını** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 17, (Ayazlı, 2016: 430)

çoğ yalınlg ‘parlak, ışıltılı’

[...] *yeg üstünki* **çoğ yalınlg** [... [...]] BTT XXVI, U 4757, 7, (Kasai, 2008: 113)

çoğı ün ‘ses’

[...] **çoğı ün** *kesildi tırigler sözi* [...] KB, (Arat, 1979: 502 / 5030)

çoğı ün urı ‘gürültü patırtı’

[...] *nerek ötrü munça* **çoğı ün urı** [...] KB, (Arat, 1979: 484 / 4842)

çoğlug yalınlg ‘parlak, ışıltılı / güçlü’

- [...] **çoğlug yalınlg** körü kanınçsız körkle közleriniñ tatığı bolmuş [...] AY, 43 (II. 5a.), 13-14, (Kaya, 1994: 85)
- [...] **çoğlug yalınlg** inçip küçinte [...] AY, 97 (II. 32a.), 3, (Kaya, 1994: 105)
- [...] **çoğlug yalınlg** kutlug ülüglüg bir ilig beg bar erti [...] AY, 346 (V 1b.), 2, (Kaya, 1994: 208)
- [...] *teñkergülügsüz* **çoğluğ yalınlg** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)
- [...] **çoğlug yalınlg** közünmez [...] T I D 3, 255.
- [...] **çoğlug yalınlg** közünür [...] T III 56 – 6a, 345-346.
- [...] *artokr[ak]* **çoğlug yalınlg** erti [...] T III 84-59, 15. (Demirci, 2014: 99)
- [...] *ulug çoğlug [yalınlg]* bo yekler [...] Dışastvustık, 168-169. (Kaljanova, 2005: 54)
- [...] **çoğlug yalınlg** küçlüg danıkı [...] Dışastvustık, 235. (Kaljanova, 2005: 62)
- [...] *ulug çoğlug yalınlg* bo yekler [...] Dışastvustık, 237-238. (Kaljanova, 2005: 62)
- [...] **çoğlug yalınlg** şazınlıg taluyka [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 126.
- [...] **çoğlug yalınlg** ağır buşmışlarıña [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 157.
- [...] **çoğlug yalınlg** ki vaçiranıñ mandalında [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 256.
- [...] **çoğlug yalınlg** kutlug kıvılg [...] DKPAM, 0964-0965. (Elmalı, 2016: 92)
- [...] *utmış yégedmiş* **çoğlug yalınlg** bolur [...] DKPAM, 1606. (Elmalı, 2016: 116)
- [...] **çoğlug yalınlg** erig[iñizk]e [barı]gıñızka [...] HT VII, 2103. (Röhrborn, 1991: 178)
- [...] **çoğlug yalınlg** utsukmak[sız] kılgañı [...] HT VIII, 579. (Röhrborn, 1996: 61)
- [...] **çoğlug yalınlg** ulug büğü [eri]p [...] HT VIII, 784. (Röhrborn, 1996: 77)

[...] **çoğlug yalınlig** edgülig edremlig lovudi atlıg han boltı [...] KKNB, 38. (Wilkens, 2007: 56)

[...] [**çoğlug**] **yalınlig** teñri burhan [kutıña [...] KKNB, 1488. (Wilkens, 2007: 150)

[...] ök **çoğlug**] **yalınlig** küçleri üçün [...] KKNB, 1701-1702. (Wilkens, 2007: 164)

çoğsuz yalnsız ‘ışıltsız, ışksız / sönük, güçsüz’

[...] **çoğsuz yalnsız** tirinsiz kuvragsız bolmuşların [...] AY, 299 (IV. 50a.), 10-11, (Kaya, 1994: 187)

çol- sugul- ‘çekilmek, kurumak’

[...] ol köl suvı kün çoğı üze **çolup sugulug** azkıya kalmış erti [...] AY, 601 (IX. 39a.), 9, (Kaya, 1994: 317)

çök- bat- ‘batmak’

[...] bilge biligig bışrunmasar ötrü köñülleri **çöker batar** [...] AY, 290 (IV. 45b.), 11-12, (Kaya, 1994: 183)

[...] köñüli karını artok **çöküp batıp** [...] KKNB, 95. (Wilkens, 2007: 60)

çök çök ‘çök çök’

[...] Deveyi çöktürmek için **çök çök** denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 145 / 10)

çöp çep ‘değersiz’

[...] **çöp çep** kişiler [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 139 / 4)

çöpür çepür ‘çöpür çepür’

[...] Eski ve döküntü eşya için de birbiri ardı sıra **çöpür çepür** denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 156 / 1)

çuh çuh ‘çuh çuh’

[...] *Atı sürmek ve azarlamak için çuh çuh denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 395 / 2)

çur çur ‘çur çur’

[...] *Sağma sırasında sütün kaba dökülürken çıkardığı ses. Ses çıkaran her sıvı için de aynıdır* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 141 / 14)

[...] *tewe emgi çur çur* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 212 / 2)

dādlik könilik ‘adaletli, doğru’

[...] *fermānlayur dādlik könilik birle* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 197)

daḡ duḡ ‘dan dun’

[...] *daḡ duḡ etti neḡ* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 492 / 14)

darmaçakır nom tilgen ‘öğreti tekerleği’

[...] *darmaçakır nom tilgenin evirip* [...] AY, 429 (VI. 14a.), 16-17, (Kaya, 1994: 245)

darmaçakır nomlug tilgen ‘öğreti tekerleği’

[...] *baranas balıkda evrilmedük darmaçakır nomlug tilgenig evirü yarlıkap* [...] AY, 31 (S. 17a.), 7-8, (Kaya, 1994: 72)

darmamıḡ nom bulit ‘öğreti bulutu’

[...] *onunç darmamıḡ nom bulit atlıḡ orun ol* [...] AY, 318 (IV. 61b.), 17-18, (Kaya, 1994: 196)

darni arwiş ‘büyü, sihir’

[...] *darni arwiş tutdaçılarıḡ* [...] KKNB, 257. (Wilkens, 2007: 68)

[...] *darni arwiş tutdaçılarıḡ* [...] KKNB, 445. (Wilkens, 2007: 80)

[...] *darni farviş tutdaçı* [...] KKNB, 696-697. (Wilkens, 2007: 96)

darta vaçıra bek katıg ‘sert, sağlam’

[...] *darğa vaçıra bek katıg vajır* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 100)

dışıt kşanti ‘af, bağışlanma’

[...] *olar barça kalısız yumgı arısun alkınsun dışıt kşanti bulsunlar* [...] AY, 138 (III. 6b.), 13, (Kaya, 1994: 122)

[...] *agır ayıg kılıçları neteg arıtı alkıntı dışıt kşanti bultılar erser* [...] AY, 138 (III. 6b.), 21, (Kaya, 1994: 122)

[...] *agır ayıg kılıçlarım olarnıñ teg ök arısun alkınsun dışıt kşanti bulsunlar* [...] AY, 140 (III. 7b.), 6, (Kaya, 1994: 123)

[...] *irinçüde boş bolalım tijit kşanti bolzun* [...] TT IV/A, T II Y 47, 52.

[...] *yazukumuznu boşuyı yarlıkazunlar tijit kşanti bolzun* [...] TT IV/B, T II Y 55, 36.

[...] *bir ikinti üçünç yolu arızun alkınsun tijit kşanti bolzun* [...] TT IV/B, T II Y 55, 66.

dostluk kadaşlık ‘dostluk, arkadaşlık / kardeşlik’

[...] *anıñ üze bir ter meger dostluk kadaşlık içre* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 176)

dürüst rāst ‘doğru, gerçek’

[...] *dürüst rāst āsān kıldımız* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 213)

dyan sakınç ‘meditasyon’

[...] *ört otlug dyan sakınça kirmiş* [...] TT V/A, 116.

[...] *tütrüm teriñ dyan sakınç* [...] 39. 10 = 139 152, 5. (Tekin, 1976: 91)

eçü apa ‘ata, ced’

[...] *kişi oglınta üze eçüm apam bumın kagan istemi kagan olormış* [...] (KT D1)

[...] *türük törösin ıçgınmış bodunuğ eçüm apam törösinçe yaratmış boşgurmış* [...] (KT D13)

[...] *eçümüz apamız tutmuş yér suw idisiz bolmazun téyin* [...] (KT D19)

kişi oglınta üze eçüm apam bumın kagan istemi kagan olormış [...] (BK D3)

bodunuğ eçüm apam törösinçe yaratmış boşgurmış [...] (BK D12)

[...] *eçü[müz apamız tutmuş yé]r suw [idi]siz bolmazun [téyi]n* [...] (BK D16)

eçümüz apamız yamı kagan tört bulunuğ étmiş [...] (O D1)

<...> *eçüm apam sekiz on yıl olormış* [...] (Ta D3)

[...] <...> *[b]éş señüt kara bodun turuyun kañım kanka ötünti eçü apa atı* (Ta G4)

ed tavar ‘mal mülk / hazine’

[...] *üçünç ay yetika adrıldımız at tabarda* [...] Çoyr Yazıtı, (1) U st. sağ, (Barutçu-Özönder, 2006: 113)

[...] *telim üküş ed tavar erdiniler birle tolu* [...] AY, 34h (I. 26a. [=R-M: 694]), 8, (Kaya, 1994: 78)

[...] *tapinguluk udunguluk ed tavarlar alıp* [...] AY, 94 (II. 30b.), 6, (Kaya, 1994: 104)

[...] *agır ayagımka küvenü ed tavar at yol ...* [...] AY, 101 (II. 34a.), 7, (Kaya, 1994: 107)

[...] *tañsuk ed tavarlar üze* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

[...] *danaşiri atlığ ed tavar kutluğ* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

[...] *tözünler[niñ] ed tavarınlap buşı birmiş* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)

[...] *ed tavar tileser bultuñ taptıñ* [...] T II Y 36. 12, 10.

- [...] *ed tavar*da eñ başı titir kirtgünçlüg *ed tavar* başda üçün [...] TT V/B, 55-56.
- [...] kirtgünçlüg *ed tavarıg* başda işletürler [...] TT V/B, 57-58.
- [...] *erdini yinçü ed tavar* [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] *edig tavarıg* üstemek atlıg [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] *edim tavarım* üklizün [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] *e]di tavarı* agısı barımı [...] Dışastvustık, 017. (Kaljanova, 2005: 36)
- [...] *alku ed [tavar ...]* [...] Dışastvustık, 038. (Kaljanova, 2005: 39)
- [...] *[edi tavarı] agısı barımı* [...] Dışastvustık, 051. (Kaljanova, 2005: 40)
- [...] *ed tavar* kentü artayur buzulur [...] 3 = 37, 2. (Tekin, 1976: 39)
- [...] *alku ed tavar* barça tolp karılsar [...] 3 = 37, 14. (Tekin, 1976: 39)
- [...] *ed tavar* buşı birmek [...] 10. ? = 49 154, 14. (Tekin, 1976: 55)
- [...] *aş azuk ed tavar* anut[ı]p [...] DKPAM, 0406. (Elmalı, 2016: 72)
- [...] *yıgılmış ed tavar* alkınmak [tözlüg ol [...] DKPAM, 0551. (Elmalı, 2016: 78)
- [...] *ed tavar* barça monta [kalıp [...] DKPAM, 0587. (Elmalı, 2016: 79)
- [...] *edin tavarın* birle [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 126.
- [...] *agir sadıglıg ed tavarlarıg* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 130.
- [...] [ton] *kedim ed [tavar* erdi erser [...] HT III, 55-56. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 36)
- [...] *ed tavar* tegürtü [...] HT VII, 1573. (Röhrborn, 1991: 137)
- [...] *ed tavar* basutumuz bolzun [...] HT VII, 1636. (Röhrborn, 1991: 142)
- [...] *tümen] törlüg [ed tavar* [...] KKNB, 222. (Wilkens, 2007: 66)

[...] **edke tavarka** *ilinip yapşın[ı]p* [...] KKNB, 767-768. (Wilkens, 2007: 102)

[...] *burhan nomlıg ed tavarın]* [...] KKNB, 1440. (Wilkens, 2007: 146)

[...] *anıñ edine tavarıña ne[sin]e kimiñe* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP06, 29-30, (Ayazlı, 2016: 497)

[...] **ed tavar** *üze bayumak* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 65, (Ayazlı, 2016: 434)

ed tawarlıg ‘malı mülkü olan’

[...] **ed tawarlıg** <atlıg> *teñri burhan* [...] KKNB, 2349. (Wilkens, 2007: 204)

edgü edgü ‘iyi, doğru / harika, güzel’

[...] **edgü edgü** *begler* [...] AY, 34ı (I. 26b. [=R-M: 695]), 2, (Kaya, 1994: 78)

[...] *ögdi alkadı edgü edgü tözünler oğlıya* [...] AY, 91 (II. 29a.), 13, (Kaya, 1994: 103)

[...] **edgü edgü** *tözünler* [...] AY, 126 (II. 46b.), 1, (Kaya, 1994: 116)

[...] **edgü edgü** *ögli artukrak basutçı tıltığı* [...] TT V/B, 19.

[...] **edgü edgü** *sen sariputriya ulug müñjülüğ* [...] Uigurica I, T II B 29, II.

[...] **edgü edgü** *sen siriginiya öñre* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] **edgü edgü** *tözün oğlum* [...] 9. ? = 59 239, 3. (Tekin, 1976: 54)

[...] **edgü edgü** *ogluma* [...] DKPAM, 0186. (Elmalı, 2016: 65)

[...] [**edgü edgü** *tözün oğlum* [...] DKPAM, 2047. (Elmalı, 2016: 131)

[...] **edgü edgü** *subudi sen amtı* [...] BTT I, B, 9. Yaprak, 5.

[...] **edgü edgü** *ögli bahşılar* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 41.

[...] **edgü edgü** *öglilerig yıgdı* [...] HT VII, 1471. (Röhrborn, 1991: 129)

[...] **edgü edgü** *ermes tep]* [...] KKNB, 1070. (Wilkens, 2007: 120)

edgü edgü sadu sadu ‘iyi, iyi / hoş’

[...] *okıyu tegindim edgü edgü sadu s[adu]* [...] BTT XXVI, 741. Metin, Nr. 102a, 3, (Kasai, 2008: 199)

edgü edgüke ‘iyiden iyiye’

[...] *edgü edgüke ulag sapıg bolmuş* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 345.

edgü uyur ‘iyi, yetenekli / yetkin’

kan olurupan ordo yapmış éli turmuş tört buluntaki edgüsi uyuru térilipen menjileyür bedizleyür tér ança biliñler edgü ol (IB, 28)

edgüle- sew- ‘benimsemek’

[...] *anın edgülep sevüp tai pıg bilge[niñ] yañın sözledi* [...] HT VIII, 1419. (Röhrborn, 1996: 127)

edgüle- tapla- ‘benimsemek / takdir etmek’

[...] *bo savıg edgülep taplap* [...] HT VIII, 1524. (Röhrborn, 1996: 135)

edgür- bıñık- ‘iyileşmek’

[...] *yagurudınberü yene edgürdümüz bıñıktımız* [...] HT VII, 825-826. (Röhrborn, 1991: 79)

edgüti katıgdı ‘iyice, sıkıca’

[...] *bo sawımın edgüti éşid katıgdı tıñla* [...] (KT G2)

[...] *bo sawımın edgüti éşid katıgdı tıñla* [...] (BK K1)

edlig tavarlıg ‘mal mülk sahibi / zengin’

[...] *edlig tavarlıg biliglig edremlig kutlug buyanlıg* [...] AY, 360 (V. 8b.), 23, (Kaya, 1994: 215)

[...] **edlig tavarlıg** bolsunlar [...] AY, 577 (IX. 5a.), 18-19, (Kaya, 1994: 308)

[...] **edlig tavarlıg** erip azsız yme bolgay [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 272.

[...] **edlig tavarlıg** bolmakları [...] KKNB, 533. (Wilkins, 2007: 86)

eg- inantur- ‘itaat ettirmek’

[...] *bodunun karasın üç erdinike* **eggey inanturgay** [...] AY, 90 (II. 28b.), 21, (Kaya, 1994: 103)

egil- töñit- ‘eğilmek’

[...] *ya teg egri boldı* **egildim töñittim** [...] KB, (Arat, 1979: 645 / 6532)

egirt- kawşat- ‘çevirmek, kuşatmak’

[...] *yiti enükleriñe* **egirtip kawşatıp** açmak suvsamak üze [...] AY, 609 (X. 6a.), 19, (Kaya, 1994: 321)

egirt- sıklı- ‘kuşatılmak’

[...] *nızvanılıg kadgularka* **igirtmiş sıklımış** erürler [...] AY, 34s (I. ? [=R-M: 706]), 12-13, (Kaya, 1994: 82)

egrig bag ‘bağ’

[...] *kutrulmak* **egriglerig baglarıg** birtem amurtgurdaçı üçün [...] TT V, 78.

egril- bükül- ‘eğrilmek, bükülmek’

[...] *kentü* **egrilmiş bükülmüş** etüz[in] körüp [...] 12. 12 (?) = 9, arka 37. (Tekin, 1976: 59)

egsü- tüş- ‘eksilmek, azalmak’

[...] *anta bitimiş üjikler şloklar* **egsüser tüşser** [...] BTT I, T M 43 (U4796), 36-37.

egsük kergek ‘eksik, ihtiyaç’

[...] *küsüſiſe bitidim egsük [kergek ... [...]* BTT XXVI, 223, (Kasai, 2008: 55)

[...] *bo nom içinte egsük kergek boltı [...]* BTT XXVI, Aranemi Jåtaka, Nr. 71b, 4-5, (Kasai, 2008: 159)

[...] *egsükin kergekin tükeſeyin tep tedı [...]* HT VII, 931. (Röhrborn, 1991: 87)

[...] *egsüki kergeki kayu yarlıkamıſı [...]* ATT, 3b1, 104, (Shögaito, 1988: 12)

[...] *egsük kergek boldı erser [...]* ATT, 32b1, 962, (Shögaito, 1988: 70)

egsüksüz kergeksiz ‘eksiksiz, kusursuz’

[...] *egsüksüz kergeksiz tapınmak udunmak ağır ayag kılmak erür [...]* AY, 249 (IV. 25a.), 17, (Kaya, 1994: 167)

[...] *egsüksüz kergeksiz mun[ta]g üküſ iſ küdök [...]* HT VII, 1370. (Röhrborn, 1991: 121)

egsüksüz kergeksiz tolu tükel ‘eksiksiz, tam / kusursuz’

[...] *egsüksüz kergeksiz tolu tükel kılmak erür [...]* AY, 307 (IV. 56a.), 23, (Kaya, 1994: 191)

[...] *egsüksüz kergeksiz tolu tükel kılmakları üze [...]* AY, 308 (IV. 56b.), 1-2, (Kaya, 1994: 191)

egsüksüz tolu tükel ‘eksiksiz, tam’

[...] *egsüksüz tolu tükel kılı tegingey men [...]* AY, 513 (VIII. 9a.), 16, (Kaya, 1994: 280)

[...] *egsüksüz tolu tükel tükel<lig> bolup [...]* KKNB, 3031-3032. (Wilkens, 2007: 238)

egsüksüz tükel ‘eksiksiz, tam / mükemmel, kusursuz’

[...] *egsüksüz tükel köñül [...]* AY, 95 (II. 31a.), 9, (Kaya, 1994: 104)

[...] *tapıgka udugka egsüksüz tükel tegdeçi bolgaylar [...]* AY, 196 (III. 35b.), 6, (Kaya, 1994: 144)

[...] **egsüksüz tükel** bilmek ukmak [...] AY, 271 (IV. 36a.), , (Kaya, 1994: 176)

[...] [**egsü]ksüz tükel** ötüinti [...] DKPAM, 2461. (Elmalı, 2016: 148)

[...] **egsüksüz tükel** etiglig kat kat laulug [...] HT VII, 405. (Röhrborn, 1991: 46)

[...] yme bir **egsüksüz tükel** sanap altım [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa04, 9, (Ayazlı, 2016: 442)

[...] biz [ozmuş] **tükel** birle bir **egsüksüz tüke[l] [altı]mız** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa06, 8, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] biz ozmuş **tükel** birle bir **egsüksüz tükel** altımız [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa07, 8, (Ayazlı, 2016: 444)

egsüksüz tüzü tükel ‘eksiksiz, tam’

[...] oğlin kızın ogşayurça amrayurça ne kergekin **egsüksüz tüzü tüketi** bilserler [...] AY, 407 (VI. 3a.), 23, (Kaya, 1994: 237)

elçi yalavaç ‘elçi’

[...] erklig beg eşi **elçi yalavaç** küçin tuşup [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa10, 13, (Ayazlı, 2016: 448)

[...] erklig beg eşi **elçi yalavaç** küçin tuşup [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa16, 14, (Ayazlı, 2016: 453)

[...] erklig beg eşi **elçi yala[v]aç** küçin tuşup [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa28, 19, (Ayazlı, 2016: 462)

ele ele ‘yavaş yavaş’

[...] “Yavaş yavaş” anlamında **ele ele** denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 44 / 5)

elgi tar çığay ‘yoksul, fakir’

[...] *elgi tar çıgay kişi üze* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 26)

elig asrakı ‘hizmetçi’

[...] *yime edgü tutğıl elig asraqıg* [...] KB, (Arat, 1979: 455 / 4527)

em ot ‘ilaç, merhem / çare’

[...] *negü teg kerekin emi hem otı* [...] KB, (Arat, 1979: 305 / 2944)

[...] *katılmaq tilese emi bu otı* [...] KB, (Arat, 1979: 433 / 4312)

em sem ‘ilaç’

[...] *em sam al çeviş ayu birürler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 265.

[...] *em sem añar tilenip sizde bulur yakıg* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 175 / 10)

[...] *sem tek başına kullanılmaz; ilaç anlamında em sem denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 412 / 6)

em yürünteg ‘ilaç’

[...] *em ürünteg sakınsar* [...] 79. 5 = 117 155, arka 37. (Tekin, 1976: 147)

[...] *igniñ emi yürünđegi bolmış* [...] BTT XIII, 14. Metin, 10-11.

emgek ada ‘sıkıntı, acı / üzüntü, keder’

[...] [*alku emgek*]lerig adalarig kezdiükde [...] ShoRoshia, AA, b25. (Shōgaito, 2003: 221)

emgek busuş ‘sıkıntı, acı / üzüntü, keder’

[...] *emgeki busuşı teriñ bolur* [...] KKNB, 572-573. (Wilkens, 2007: 88)

emgek kın ‘sıkıntı, eziyet’

[...] *tegürdi maña yek emgek birle kın birle* [...] KT, (Ata, 2004: 101 / 41)

emgek kıyıt ‘sıkıntı, eziyet’

[...] *tüü törlüg emgekler kıyıtlar tükel tegip* [...] AY, 117 (II. 42a.), 14-15, (Kaya, 1994: 113)

emgek sıkıg ‘sıkıntı’

[...] *emgekke sıkıgka teggülik erip* [...] KKNB, 532. (Wilkens, 2007: 86)

[...] *yme emgekke sıkıgka tegip* [...] KKNB, 1083. (Wilkens, 2007: 122)

emgek tolgak ‘acı, ızdırıp / eziyet, dert’

[...] *bo montag emgek tolgakka tegmiş* [...] AY, 7 (S. 4a.), 6, (Kaya, 1994: 62)

[...] *ötek birim emgek tolgakları bar erser* [...] AY, 100 (II. 33b.), 1, (Kaya, 1994: 106)

[...] *yme busuş kadgu emgek tolgak tıtagınta* [...] AY, 101 (II. 34a.), 21, (Kaya, 1994: 107)

[...] *emgek tolgak teginür biz* [...] 78. 12 = 2, arka 43. (Tekin, 1976: 145)

[...] *emgek tolgak teginürler* [...] 81. 3 = 19 79, 2. (Tekin, 1976: 149)

[...] *alku emgek tolgakların öçürüp* [...] BTT VII, A 19, 276.

[...] *emgek tolgak teginmiş[leri]n körmüş* [...] KKNB, 409. (Wilkens, 2007: 78)

[...] *tamudakı emgekler tolgaklar* [...] KKNB, 2144. (Wilkens, 2007: 194)

[...] *ülgüsüz üküş emgeki tolgakı* [...] KKNB, 2939. (Wilkens, 2007: 232)

[...] *emgek tolgak* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 320 / 8)

emgek tolgak sıkıg tañıg ‘sıkıntı, eziyet / acı’

[...] *emgek tolgak sıkıg tañıg uluğ emgeklig* [...] 44a. 10 = 110a, 7. (Tekin, 1976: 97)

emgeklig sıkıglıg ‘sıkıntılı’

[...] *emgeklig sıkıglıglar birle* [...] KKNB, 686. (Wilkens, 2007: 96)

[...] *e]mgeklig sıkılgıglar birle* [...] KKNB, 863. (Wilkens, 2007: 108)

[...] *emgeklig sıkılgıglar [beş tilgenimizni]* [...] KKNB, 1003. (Wilkens, 2007: 116)

emgeklig tolgaklıg ‘sıkıntılı, eziyet içinde’

[...] *emgeklig tolgaklıg tınlıglarıg* [...] AY, 179 (III. 27a.), 24, (Kaya, 1994: 138)

[...] *emgeklig tolgaklıg tınlıglarıg* [...] AY, 180 (III. 27b.), 3, (Kaya, 1994: 138)

[...] *emgeklig tolgaklıg munjka tarka tegmiş* [...] AY, 628 (X. 15b.), 7-8, (Kaya, 1994: 329)

[...] *emgeklig tolgaklıg tınlıglarka tınkuluk orunta* [...] T III D 260 8, 109-110.

[...] *emgeklig [tolga]klıg tınlıglarka* [...] KKNB, 421-422. (Wilkens, 2007: 78)

emgeksiz tolgaksız ‘acısız, sıkıntısız’

[...] *emgeksiz tolgaksız [bols]unlar* [...] AY, 547 (VIII. 26a.), 15, (Kaya, 1994: 294)

[...] *emgeksiz tolgaksız ödsüz kolusuz ölmez* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 279-280.

emgen- tolgan- ‘acı, eziyet çekmek’

[...] *kim et’öz için emgenser tolgansar* [...] Manichaica III, Nr. 6 III, T II D 173c, 2, 11-12.

[...] *emgenü tolganu igitip* [...] [...] BTT XIII, 12. Metin J, 105.

emit- kamıt- ‘eğmek’

[...] *amarı emitmiş kamıtmış* [...] 101165 259. = 170 298 370, 35. (Tekin, 1976: 172)

emitmek emitmek ‘meyletme’

[...] *şehvetleriñe emitmek emitmek uluğ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 57)

emle- ota- ‘iyileştirmek’

[...] *içgü ot öntürüp emleser otasar* [...] 51. 14 57 75, 7. (Tekin, 1976: 105)

emlet- öjedtür- ‘tedavi etmek’

[...] *iglerin agrıgların emletgeli öjedtürgeli ötüntiler* [...] AY, 597 (IX. 27a.), 21, (Kaya, 1994: 316)

eñ- çıñ- ‘korkmak’

[...] *ayayu teginip añıp çıñıp ulug muñadmakka tegip tururlar* [...] HT IX, 642. (Aydemir, 2010: 93)

eñ meñ ‘av’

bars kéyik eñke meñke barmış eñin meñin bulmuş [...] (IB, 31)

eñ mintın üstünki ‘en iyi’

[...] *eñ mintın üstünki teñrilerk[e]* [...] DKPAM, 2554. (Elmalı, 2016: 151)

eñ yég üstünki ‘en iyi’

[...] *eñ y[ig üst[ünki] teñrilerke yme* [...] T II Y 60 -t-, arka 10-11. (Demirci, 2014: 56-57)

eñer teğer ‘salkım salkım’

[...] *eñer teğer çintan tamalaptr abırış* [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 28. (Tekin, 1976: 112)

eñeyü eñeyü ‘özel olarak’

[...] *nızvanılarığ eñeyü eñeyü uğur üze tarķaru* [...] Üç İtigsizler, 115a, 3. (Barutçu-Özönder, 1998: 51)

[...] *uğur üze eñeyü eñeyü bildükte neçe eñeyü eñeyü bilser* [...] Üç İtigsizler, 115a, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 51)

[...] *yme ök eñeyü eñeyü uğur üze tanuķlayur* [...] Üç İtigsizler, 115a, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 51)

eñitmek töñitmek ‘eğilme’

[...] *eñidmek töñidmek tip yörüğ ol* [...] ATT, 45a1, 1327, (Shōgaito, 1988: 94)

[...] *tilteki kılınç üze eñidmek töñidmek yinik erür* [...] ATT, 45a1, 1331, (Shōgaito, 1988: 94)

[...] *et’özteki kılınç üze eñidmek töñidmek ağır tidir* [...] ATT, 45a1, 1331, (Shōgaito, 1988: 94)

eñle- meñle- ‘(vahşi hayvan) avlamaya çıkmak’

bars kéyik eñleyü meñleyü barmış [...] (IB, 49)

eñrey bedey ‘engelli, sakat’

[...] *eñrey bedey aksak çolak közsüz teglük bolmuşların* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 10, (Kaya, 1994: 187)

er at ‘yiğit, kahraman / asker’

[...] *hazine er at boldı begler küçi* [...] KB, (Arat, 1979: 543 / 5462)

[...] *er at tırğüke kör telim neñ barır* [...] KB, (Arat, 1979: 543 / 5464)

[...] *er atnı sewindür hazine üle* [...] KB, (Arat, 1979: 544 / 5479)

erdeş kadaş ‘eş dost / akraba’

[...] *adaş kıldaş erdeş kıdaş aşıları* [...] KB, (Arat, 1979: 460 / 4579)

eren kür yürekliğ ‘cesur, yiğit’

[...] *sü başlar eren kür yürekliğ kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 221 / 2044)

ergü bark ‘ev, bark’

[...] *kendünün ergü barkı ...* [...] BTT V, T M 154 (M 364), 6.

erig barıg ‘hareket, davranış’

[...] *seviglig amrak anıñ yavlak eriglerin barıgların erür* [...] TT X, T I D 5, 347.

[...] *montag erig barıg kılur* [...] DKPAM, 0625. (Elmalı, 2016: 80)

[...] *erigin barıgın tüü türlüg yalganturup* [...] DKPAM, 1359. (Elmalı, 2016: 106)

[...] *çoglug yalınluğ erigliñizkje [barı]gıñızka* [...] HT VII, 2104. (Röhrborn, 1991: 178)

erigle- ötle- ‘nasihat etmek, öğütlemek’

[...] ... *eriglep ütlep* ... [...] KKNB, 1868/1869. (Wilkens, 2007: 176)

eriglig barıghg ‘hareketli, davranışlı’

[...] *biliglig edremlig tuzluğ yaraglıg eriglig barıghg bolurlar* [...] AY, 124 (II. 45b.), 21, (Kaya, 1994: 116)

eril- sarıl- ‘vicdan azabı çekmek, kendini suçlamak’

[...] *er erildi sarıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 97 / 5)

erin- ermegür- ‘tembel, üşengeç olmak’

[...] *eriniñ ermegürüp erkligin erksizin* [...] Huastuanift, U 12a 11-12; U 13a 4-5; L 254: SPb 118-119. (Özbay, 2014: 88)

[...] *erkligin erksizin eriniñ ermegürüp* [...] Huastuanift, U 12b 13-14; U 13a 12; L 266: SPb 124-125. (Özbay, 2014: 89)

erinçeñ ermegü ‘eringen, üşengeç’

[...] *erinçeñ ermegü bolur* [...] AY, 290 (IV. 45b.), 12, (Kaya, 1994: 183)

[...] *erinçeñ ermegü köñüllerin kiterürler* [...] AY, 291 (IV. 46a.), 8-9, (Kaya, 1994: 183)

erinme- ermegürme- ‘tembel, üşengeç olmamak’

[...] *erinmedin [erme]gürmedin kim olarnıñ [bili]gleri* [...] HT VII, 1383. (Röhrborn, 1991: 122)

erinmek ermegürmek ‘tembel, üşengeç olma’

[...] *erınmek ermegürmekig kelmedük* [...] ATT, 7b1, 202, (Shōgaito, 1988: 20)

erji déntar ‘dindar’

[...] *erji dintar et’özi* [...] BTT I, D, T II S 90.4 (U 2982), 51.

erk küç ‘güç’

[...] *kentü erkimiz küçümüzke küvenip* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, arka 29-30. (Tekin, 1976: 121)

erk türk ‘güç, kuvvet’

[...] *erk [türkünüzler] asılmakı bolsun* [...] Dışastvustık, 159. (Kaljanova, 2005: 53)

[...] *erk] türkünüzler [asılmakı bolsun ..]* [...] Dışastvustık, 177-178. (Kaljanova, 2005: 55)

[...] *erk türkünüzler asılmakı bolsun* [...] Dışastvustık, 209. (Kaljanova, 2005: 59)

[...] *dvan samarlar öze erk türk bolmış* [...] 2. 12 = 4a 414, arka 47. (Tekin, 1976: 42)

[...] *ed tavarğa erkke türkke azlanmak turur* [...] 41. 7 = 109a, arka 46. (Tekin, 1976: 94)

[...] *ür ödün erk türk tartnıñ* [...] 47. ? = 285, arka 24. (Tekin, 1976: 101)

[...] *erkke türkke kanımlıg erip* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 7, (Ayazlı, 2016: 431)

[...] *erkli törüyü turur türkli kopa turur* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 52-53, (Ayazlı, 2016: 434)

[...] *beg erdi atañ ilde erk türk tüze* [...] KB, (Arat, 1979: 514 / 5151)

[...] *yaratılmışlar fermān erk türk* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 112)

[...] *silernin üze bir erk türk* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 184)

[...] *yok saña anlar üze erk türk* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 189)

erkçe tapça ‘istekli, arzulu / güçlü, iradeli’

[...] *erkçe tapça uça [y]orıp* [...] KKNB, 3777. (Wilkens, 2007: 278)

[...] *erkçe tapça üçün* [...] ATT, 18b1, 528, (Shōgaito, 1988: 40)

erkinçe tapınça ‘güçlü, kuvvetli biçimde’

[...] *asıg tusu kılmaklıg işlerig erkinçe tapınça kılğalı umakdın ötgürü* [...] AY, 49 (II. 8a.), 17, (Kaya, 1994: 88)

[...] *bolarnıñ küçinte erkinçe tapınça adıra işlegülük* [...] AY, 51 (II. 9a.), 11, (Kaya, 1994: 88)

[...] *erkinçe tapınça işletdim erser* [...] AY, 136 (III. 5b.), 1, (Kaya, 1994: 121)

erklig küç ‘güç, kuvvet’

[...] *erklig küç kergek* [...] TT V/B, 26.

erklig küçlüg ‘güçlü, kuvvetli’

[...] *erklig küç[lüg alku] ulug arjilarnıñ ta[kı burkan]lıg kañımız* [...] AY, 97 (II. 32a.), 7-8, (Kaya, 1994: 105)

[...] *erkliglerig [küç<lüg>lerig] [tuyunmak] bölüklerig* [...] AY, 105 (II. 36a.), 7, (Kaya, 1994: 108)

[...] *erklig küçlüg baş başdıñ teñrilerniñ* [...] AY, 424 (VI. 11b.), 23, (Kaya, 1994: 243)

[...] *erklig küçlü[g] teñri tepen* [...] Huastuanift, L 18: SPb 5. (Özbay, 2014: 81)

[...] *tokuz grah[lar]dıñkı kamag erklig küçlükler* [...] BTT XXIII, E 6.

[...] *erklig küçlüg burhan kutıña* [...] BTT XXIII, E 13.

erklig türklüg ‘güçlü, kuvvetli’

[...] **erklig türklüg alp atım çoğlug yalınlig bolgaylar** [...] AY, 455 (VI. 29a.), 10, (Kaya, 1994: 256)

[...] **antag yme üdlerte erklig türklüg kan boltum** [...] AY, 629 (X. 16a.), 7, (Kaya, 1994: 329)

[...] **erklig türklüg ulug ilig** [...] T I D 3, 195.

[...] **erklig türklüg erür siz** [...] Dışastvustık, 731-732. (Kaljanova, 2005: 120)

[...] **budun buğun öze erklig türklüg şudotan athğ** [...] 13. 13 = 27, arka 48. (Tekin, 1976: 61)

[...] **erklig türklüg kamağ tınlıglar** [...] 48. 3 ? = 69, arka 20. (Tekin, 1976: 102)

[...] **agırlayu erklig türklüg tutar** [...] BTT V, U 257, arka 4.

[...] **erklig [tü]rklüg kutlug buyanlig çoğlug yalınlug** [...] KKNB, 38. (Wilkens, 2007: 56)

[...] **anıñ erklig türklüglerini yarlığdın çıkarlar** [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 203)

erklig ugan ‘güçlü, kuvvetli’

[...] **ay erklig ugan meñü muşsuz bayat** [...] KB, (Arat, 1979: 17 / 6)

erksin- élen- ‘hâkim olmak, yönetmek’

[...] **yme anta kin [er]ksinür ilenürler** [...] Manichaica III, Nr. 8 III, T M 423c. arka 14.

erksiz türksüz ‘güçsüz, kuvvetsiz’

[...] **erksiz [türksüz] nom uğurınta** [...] AY, 102 (II. 34b.), 10, (Kaya, 1994: 107)

[...] **iglig kemlig erksiz türksüzler ulatı olarnıñ terinleri kuvragları** [...] KKNB, 3124. (Wilkens, 2007: 242)

ermeksiz erinüksüz ‘üşengeç, tembel olmayan’

[...] *ermeksizin erinüksüzin* bışrunurlar ögretinürler [...] AY, 210 (IV. 5b.), 6-7, (Kaya, 1994: 150)

ersig böke ‘yiğit, kahraman’

[...] *kutulmaz seniñdin ay ersig böke* [...] KB, (Arat, 1979: 534 / 5373)

ersig eren ‘yiğit, kahraman’

[...] *añar tirlür ötrü kör ersig eren* [...] KB, (Arat, 1979: 243 / 2281)

[...] *yağı sançmış ersig eren bulnuķup* [...] KB, (Arat, 1979: 253 / 2389)

[...] *kılıç alsa ersig eren işlese* [...] KB, (Arat, 1979: 283 / 2708)

ersig toņa ‘yiğit, kahraman’

[...] *ali törtlençi ol ersig toņa* [...] AH, (Arat, 2006: 44 / 34)

[...] *eşitgil sözümnü ay ersig toņa* [...] KB, (Arat, 1979: 36 / 196)

[...] *tapuğka köriündür ay ersig toņa* [...] KB, (Arat, 1979: 72 / 573)

[...] *kemişmegil emdi ay ersig toņa* [...] KB, (Arat, 1979: 208 / 1908)

ersig urı ‘yiğit, kahraman’

[...] *yana ewre kelme ay ersig urı* [...] KB, (Arat, 1979: 385 / 3832)

ert- kırıl- ‘mahvolmak’

[...] *ertimlig törüke siñirtip erte kırılıu teginmiş* [...] AY, 638 (X. 20b.), 18, (Kaya, 1994: 333)

ert- kıyıl- ‘ölmek’

[...] *[er]tgülük kıyıluluk belgü ol* [...] HT X, 433. (Mirsultan, 2010: 112)

[...] *öglüg kañlıg [ıduklar] ertmişte kıyılmışta soñ kalıp* [...] BTT XIII, 38. Metin, 38.

[...] *tañı temür birle ertmiş kıyılmış* [...] BTT XIII, 49. Metin, 71.

[...] *idileri iyeleri ertmiş kıyılm[ış]* [...] BTT XXVI, 5, (Kasai, 2008: 258)

ert- oz- ‘kurtulmak’

[...] *tört törlüg yavlak yollartın ertip ozup iki ajunlarta togdum* [...] AY, 187 (III. 31a.), 18, (Kaya, 1994: 140)

ert- tüke- ‘yok olmak’

[...] *erüş üküş asıglar ertmez tükem[ez]* [...] BTT XIII, 21. Metin, 54.

ert- yéged- ‘üstün gelmek, yenmek’

[...] *a[lku]ta ertdi yegedt[i]* [...] HT X, 1039. (Mirsultan, 2010: 170)

ertin- ökün- ‘pişman olmak’

[...] *türük bodun ertin ökün küregünün üçün igidmiş kagañına* [...] (BK D19)

ertinçsiz tüketinçsiz ‘bitmez tükenmez, hesapsız’

[...] *ertinçsiz tüketinçsizler birle teñ tüz emgenürler* [...] KKNB, 2142. (Wilkens, 2007: 194)

ertinçü sansız asanké ‘sayısız, hesapsız’

[...] *ertinçü sansız asankı paramıtlarığ* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuñ), (Arat, 1991: 122)

ertme- tükeme- ‘bitmemek, tükenmemek / yok olmamak’

[...] ... *e[rt]megey tükemegey* [...] BTT XVIII, V 58, (Zieme, 1996: 72)

erü erü ‘derece derece’

[...] *tözin erü erü ukar* [...] BTT I, B, 13. Yaprak, arka 7.

[...] *yme erü erü toşgurmış teg* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 659.

[...] *yarlıkamış yarlığı [erü] erü kezigin körüp* [...] HT III, 787-788. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 114)

[...] *[e]rü erü yorı[p]* [...] HT III, 947. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 131)

[...] *yır erü erü iradı* [...] HT VII, 347. (Röhrborn, 1991: 42)

[...] *yıldızı erü erü toplamadı* [...] ATT, 31b1, 907, (Shōgaito, 1988: 66)

[...] *barın erü erü taplap* [...] ATT, 31b1, 911, (Shōgaito, 1988: 66)

[...] *erü erü şlok sözleyü* [...] ATT, 31b1, 911, (Shōgaito, 1988: 66)

erüş üküş ‘pek çok, sayısız’

[...] *erüş üküş ev bark itgeli usar* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 7-8, (Kaya, 1994: 78)

[...] *erüş üküş alp sıkıg emgeklerig* [...] AY, 109 (II. 38a.), 4, (Kaya, 1994: 110)

[...] *erüş üküş kuvragı birle* [...] AY, 201 (IV. 1a.), 13, (Kaya, 1994: 146)

[...] *erüş üküş bodisatavlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 08.

[...] *erüş üküş edgü kılınç bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 287.

[...] *edgü kılınçı kolusuz erüş üküş titir* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 439.

[...] *iliğ kıanta ulatı erüş öküş balıklıg* [...] 35. 5 = 148 149 236 265 294 429, 15. (Tekin, 1976: 85)

[...] *erüş öküş teñriler birle* [...] 37. ? = 82, 6-7. (Tekin, 1976: 88)

[...] *erüş öküş koyun kıuzıg* [...] 74. 9 = 28, arka 56. (Tekin, 1976: 140)

[...] *erüş üküş teñriler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 986.

[...] *erüş üküş tınlıglar* [...] DKPAM, 3098. (Elmalı, 2016: 170)

[...] *erüş üküş tınlıglarıg ölüür* [...] DKPAM, 3610. (Elmalı, 2016: 187)

[...] *erüş üküş tınlıglarnıñ* [...] DKPAM, 4514. (Elmalı, 2016: 217)

[...] *erüş üküş asıglar ertmez tükem[ez]* [...] BTT XIII, 21. Metin, 53.

esen tükel ‘sağ salim / sapasağlam’

[...] *teñri kutınta üçünç yılt kop esen tükel körüşmiş* [...] (IB, 15)

[...] *bay er koñı ürküpen barmış börike sokuşmış böri agzı emsimiş esen tükel bolmuş* [...] (IB, 27)

[...] *idişin ayakın esen tükel bulmuş ögirer sewinür* [...] (IB, 42)

[...] *esen tükel öz yirinte [barur]lar* [...] Kuan, 23-24. (Tekin, 1993: 10)

[...] *esen tükel kelürzünler* [...] P. P. XXII. (Hamilton, 1998: 21)

[...] *esen tükel kelmiş erti* [...] P. P. XXIV. (Hamilton, 1998: 22)

[...] *esen tükel kelürüñ* [...] P. P. XXV. (Hamilton, 1998: 23)

[...] *kentke esen tüke[l*] [...] BTT XXIII, B 14.

[...] *olar barça esen tükel uçuz [oña]y* [...] BTT XXIII, H 105.

[...] *esen tükel [...]D[...]* [...] DKPAM, 0439. (Elmalı, 2016: 73)

esil- kuwra- ‘toplanmak, bir araya gelmek’

[...] *teñri yiri kişi ajunı esilgey kuvragay* [...] AY, 433 (VI. 16a.), 11, (Kaya, 1994: 246)

esirkençsiz boş ‘esirgemeyen, cömert’

[...] *esirkençsiz boş köñülin* [...] AY, 629 (X. 16a.), 19, (Kaya, 1994: 329)

esirker- kızgan- ‘esirgemek / cimrilik etmek’

[...] *agı barım elgingerü kelser esirgerü kızganu tutmaz kizlemez* [...] Manichaica III, Nr. 8, V. T M 423e, arka 3.

eski kéçki ‘eski’

[...] *ol egilmiş hürmā butaķı teg eski keçki* [...] KT, (Ata, 2004: 90 / 39)

esri kusrı ‘alacalı’

[...] *esri kusrı sudaķı* [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 26. (Tekin, 1976: 112)

esri torku ‘alacalı’

[...] *itiglig tümeglig esri torku bildürüklüg vajir bagdasını olurur* [...] BTT VII, T III M (U 5964), 17.

eşsiz idok ‘eşsiz, benzersiz’

[...] *eşsiz idok tilinüz üze edgü tityük* [...] T III D 260 8, 108.

[...] *eşsiz idok tilinüz üze* [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 56 (108)

etiņgiri yaņkulug ‘yankılı’

[...] *süzük yaruk yme etiņgiri yaņkulug körkle ününüz ol* [...] AY, 646 (X. 24b.), 2, (Kaya, 1994: 336)

et’öz can ‘hayat, can’

[...] *begiņe yuluğlar et öz can başı* [...] KB, (Arat, 1979: 294 / 2831)

[...] *et öz can yuluğlar tapuğ kılguçı* [...] KB, (Arat, 1979: 306 / 2960)

[...] *et öz can yuluğlar meniņ işime* [...] KB, (Arat, 1979: 314 / 3059)

et’öz et’öz birle ‘beden bedenle’

[...] *bitidimiz anlar üze anıņ içinde kim etöz etöz birle köz köz birle burun burun birle kulaķ kulaķ birle tiş tiş birle kart başķa teņeşmek* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 80)

et'öz isig öz 'hayat, can'

[...] **et'özümün isig özümün titgülik ıdalaguluk üd kolu soka kelti** [...] AY, 612 (X. 7b.), 21, (Kaya, 1994: 323)

[...] **[et]özüg isig [özüg küzetteçi atlıg luu han]ı** [...] KKNB, 1765. (Wilkens, 2007: 168)

ew bark 'ev, bark'

<...> **birle koşu totok birle süñüşmiş erin kop ölürmüş ewin barkın** <...> **kop keliürti** [...] (KT K1)

ewin barkın buzdum o[gu]z bodun tokuz tatar birle térilip kelti [...] (BK D34)

[...] **karagan kısılta ewin barkın anta buzdum** [...] (BK D37)

[...] **ewin barkın yulkısın [y]ulımadım** [...] (ŞU D2)

<...> **ew barkınt[fa] ermiş** [...] (ŞU D12)

[...] **katıg taşıg ewig barkıg [tokıtdım?]** [...] (ON, Doğudaki Taş Blok Üzerindeki Metin, 2)

[...] **erüş üküş ev bark itgeli usar** [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 7-8, (Kaya, 1994: 78)

[...] **üküş edlig tavarlıg bay barımlıg evde barkda togayın tip küseser** [...] AY, 141 (III. 8a.), 16, (Kaya, 1994: 123)

[...] **evtin barktın öntiler** [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 54)

[...] **yir suvda ev bark içinte** [...] T M 276a, 42.

[...] **yapıgılg ev bark** ... [...] Uigurica I, T III M 56. 13.

[...] **e[v] bark içinte ereyin tep** [...] Huastuanift, U 73b, 17-18. (Özbay, 2014: 27)

[...] **yme ev bark tutduk için** [...] Huastuanift, U 12a 3-4; U 13a 1; L 249: SPb 116. (Özbay, 2014: 88)

[...] **evleri barkları öz tıķ (?)** [...] 3. 13 = 4, 22. (Tekin, 1976: 44)

- [...] *evlerin [barqların] kodıp* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, arka 54-55. (Tekin, 1976: 51)
- [...] *ev [barq] [kod]up* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, arka 57-58. (Tekin, 1976: 51)
- [...] *evtin barktın ündiler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 112.
- [...] *evdin barktın ünmepleri erip* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 308.
- [...] *evte barkta erdeçi* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 462.
- [...] *ev[din] barkdın ün[üp]* [...] DKPAM, 0468-0469. (Elmalı, 2016: 74)
- [...] *evdin barkdın ünüp toyın bolayın* [...] DKPAM, 0476-0477. (Elmalı, 2016: 75)
- [...] *evdin barkdın ünüp [t]oyın bolguluk* [...] DKPAM, 0482. (Elmalı, 2016: 75)
- [...] *yanı yimişlik ev bark yaratırça* [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 30.
- [...] *ev bark üti erigi* [...] HT VIII, 1624. (Röhrborn, 1996: 143)
- [...] *meniñ ök evim barkım bar* [...] KKNB, 1042. (Wilkens, 2007: 118)
- [...] *yme] evi barkı bar* [...] KKNB, 1044. (Wilkens, 2007: 118)
- [...] *evdin barktın] üntürüp* [...] KKNB, 1496. (Wilkens, 2007: 150)
- [...] *yerke suvka evke barka vapso tu erklig bolzun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa12, 13, (Ayazlı, 2016: 450)
- [...] *meniñniñ eviümteki barkımtaki negü* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad03, 14, (Ayazlı, 2016: 489)
- [...] *evimni barkımnı igilep asırap* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Em01, 10, (Ayazlı, 2016: 492)
- [...] *ew bark* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 150 /7)
- [...] *ewin barkın satıgsadı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 483 / 17)

- [...] *ewiñ barķıñı keç arıǵ tut silig* [...] KB, (Arat, 1979: 456 / 4536)
- [...] *uluǵ yolķa tutma sen ew barķ yaqın* [...] KB, (Arat, 1979: 456 / 4545)
- [...] *ayaǵ tirki ew barķ arıǵ tut tōšek* [...] KB, (Arat, 1979: 466 / 4645)
- [...] *ew barķdın adrıldılar* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 53)
- [...] *kim ewdın barķdın keslinip* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 66)
- [...] *ewlerindın barķlarındın çıqtılar* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 132)
- [...] *anlar kim bittiler hem ew barķdın kesildiler* [...] KT, (Ata, 2004: 38 / 20)
- [...] *anlar kim ew barķdın adrıldılar Teñrilik* [...] KT, (Ata, 2004: 52 / 41)
- [...] *ew barķlarındın kesildiler ana kiğin* [...] KT, (Ata, 2004: 57 / 110)
- ew ew** ‘ev ev’
- [...] *sayu barıp ev ev sayu keze yorıp* [...] AY, 586 (IX. 21b.), 23, (Kaya, 1994: 312)
- ewdi- al-** ‘toplamak, almak’
- [...] *evdip alıp bütürmiş* [...] KKNB, 1530. (Wilkens, 2007: 152)
- [...] *uluǵ agılık nomlarda evdip alıp bütürmiş* [...] KKNB, 2036. (Wilkens, 2007: 188)
- [...] *uluǵ agılık nomlarda evdi]p alıp [bütürmiş* [...] KKNB, 4437. (Wilkens, 2007: 314)
- ewdi- tér-** ‘derlemek, toplamak’
- [...] *ödürdüm adırdım söz ewdip tire* [...] KB, (Arat, 1979: 652 / 6624)
- ewdi- yıǵ-** ‘toplamak, yığmak’
- [...] *beglerde evđimış yıǵm[ı]lar ol* [...] HT VIII, 1303. (Röhrborn, 1996: 118)
- [...] *arhant evdip yıǵıp adın sudurlarta* [...] ATT, 74b1, 2238, (Shōgaito, 1988: 154)

ewdimek yıgmak ‘toplama, yığma’

[...] *añ ilki ewdimek yıgmak tip* [...] ATT, 71b1, 2151, (Shōgaito, 1988: 148)

[...] *ewdimek yıgmak tip yörüğ ol* [...] ATT, 71b1, 2153, (Shōgaito, 1988: 148)

[...] *adamış ol ewdimek yıgmak tip* [...] ATT, 72b1, 2157, (Shōgaito, 1988: 150)

ewdit- yıgtur- ‘toplatmak, yığdırmak’

[...] *ulug agulik nomta ew[di]tip yıgturup yaratdurmış kıl[t]urmış* [...] KKNB, 30. (Wilkens, 2007: 56)

ewin yémiş ‘meyve’

[...] *ı ıgaç ewin yemiş taş toyagu kop til bulgay* [...] BTT V, T M 161 (U 297), arka 6-7.

ewir- agtar- ‘çevirmek’

[...] *yarlıgı üze ewirü agtaru tegintim* [...] BTT XXVI, 13, (Kasai, 2008: 214)

[...] *[samtsa açar]ik[a] [ewirge]l[i] agtargalı yarlıkadı* [...] HT VII, 606. (Röhrborn, 1991: 62)

ewir- tewir- ‘çevirmek’

[...] *ürüg uzatı üzeliksiz [nomlug tilgenin] ewireyin tewireyin* [...] AY, 115 (II. 41a.), 8, (Kaya, 1994: 112)

ewir- yan- ‘dönmek’

[...] *kim ewre yansa silerdin dīnindin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 82)

ewir- yantur- ‘çevirmek’

[...] *tnlıglarıg burhan* [...] *ewirser yantursar* [...] DKPAM, 3210. (Elmalı, 2016: 174)

[...] *adınlarıg bo [...ewir]ser yantursar* [...] DKPAM, 3333. (Elmalı, 2016: 178)

[...] *anı ewre yandur ayu bir bilig* [...] KB, (Arat, 1979: 576 / 5812)

ewlig barklig ‘evli, barklı’

[...] *ödüin ödüin ewlig barklıg kunlıkta beklelip* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 144)

[...] *ewlig barklig örüüg [yalınlıg] tezip ünyük men* [...] DKPAM, 2193. (Elmalı, 2016: 138)

[...] *ewlig barklig toyin közünmış teg* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 96.

[...] *ewlig barklig bor begni içgüçi* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 421-422.

[...] *birök ewlig barklig bodisatavlar* [...] BTT XXIII, D 28-29.

ewrinüksüz agınçsız ‘sabit, değışmez’

[...] *bir yulka tegi ewrinüksüzin agınçsızın katıg çın köjülin* [...] AY, 489 (VII. 16a.), 18, (Kaya, 1994: 271)

ewrılmek tewrılmek ‘evrilme, çevrilme’

[...] *ewrılmekiñ tewrılmekiñ yüküñgiler içinde* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 89)

ewür- tewür- ‘evirmek, çevirmek’

[...] *er tawarıg ewürdi tewürdi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 255 / 8)

[...] *ewre tewre bakmaslar mu* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 63)

[...] *ewrer tewrer miz* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 96)

[...] *ewrer miz tewrer miz belgüleri* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 99)

ewür- yan- ‘dönmek’

[...] *ewre yansalar aygıl tap maña* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 147)

ewürgen tewürgen ‘eviren, çeviren’

[...] *bu er ol işig ewürgen tewürgen* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 80 / 17)

eyrig sarsıg ‘kaba, nezaketten yoksun’

[...] *eyrig sarsıg sav[lar s]özlep* [...] KKNB, 770. (Wilkens, 2007: 102)

[...] *eyrig sarsıg savın* [...] KKNB, 1591. (Wilkens, 2007: 156)

eyrig yogun ‘kaba saba’

[...] *eyrig yogun [ka]lvag yep etözin* [...] KKNB, 592. (Wilkens, 2007: 90)

ezüg armak ‘yalan, hile’

[...] *ezügin armakın çınınça kirtüsinçe bilteçi* [...] AY, 305 (IV. 55a.), 3-4, (Kaya, 1994: 190)

[...] *ezügin armakın bo montag at yañada ulatı tnlıglar kuvragın* [...] AY, 385 (V. 21a.), 21, (Kaya, 1994: 226)

ezüg armak igid yañlok ‘yalan, yanlış, hatalı’

[...] *ezüg armak igid yañluk yılayu törün belgürmiş yok* [...] AY, 218 (IV. 9b.), 16, (Kaya, 1994: 153)

ezüg igid ‘yalan, yanlış / yanıltıcı’

[...] *ezügin igidin inçip yene tnlıglar anı adıra bilmedin* [...] AY, 371 (V. 14a.), 8, (Kaya, 1994: 220)

[...] *monçulayu sakınıp ezüg igid ol tip bilirler* [...] AY, 386 (V. 21b.), 4, (Kaya, 1994: 226)

[...] *kirtüsinçe sakınıp ezügin igidin bilirler* [...] AY, 386 (V. 21b.), 13, (Kaya, 1994: 227)

[...] *buyrukum ... ezüg yigid ...* [...] BTT V, U 257, arka 4.

[...] ... *ezügin yigidin ...* [...] BTT V, U 257, arka 5.

[...] **ezüg igid** [a]dalıg kevrek için [...] KKNB, 383. (Wilkens, 2007: 74)

[...] **ezüg igid** savlarıg [...] KKNB, 784. (Wilkens, 2007: 102)

[...] **ezüg igid** erdüki üze üzlünçüde alkındaçı artadaçı erürler [...] KKNB, 2898-2899. (Wilkens, 2007: 230)

ezüg igid kértü ermez ‘yalan, yanlış’

[...] **edgü[g]** yene yavız ol tip [k]odıgartdurup [...] [**ezüg i]git kirtü ermezig** yigetdüriüp [...] BTT XIII, 13. Metin, 68.

ezüg kértü ermez ‘yalan, yanlış’

[...] **edgüg** <yavız tip kodıkarturup **ezügüg**> **kirtü ermezig** erür tip [...] AY, 135 (III. 5a.), 12, (Kaya, 1994: 323)

ezüg yalğan ‘yalan, yanlış / yalancı, yanlış çok’

[...] **ezük yalğan** sav sözledimiz [...] TT IV/A, T II Y 47, 70.

[...] **ezüg yalğan** tınlıglar üküş [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 6.

[...] **ezük yalğan** savın [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 29. (Tekin, 1976: 152)

[...] **ezük yalğan** tualı sözleserler [...] 83. 6 (?) = 36, arka 57. (Tekin, 1976: 154)

ezügçi yoñagçı ‘yalancı, hileci’

[...] **ezügçi yoñagçı** kişi erür [...] AY, 563 (VIII. 36a.), 4, (Kaya, 1994: 303)

ezügsüz armaksız ‘yalansız, hilesiz’

[...] **ezügsüz armaksızlarka** yükünür men [...] AY, 504 (VIII. 4b.), 15-16, (Kaya, 1994: 276)

[...] **ezügsüz armaksız** kirtü sözüg [...] AY, 505 (VIII. 5a.), 21, (Kaya, 1994: 277)

[...] **élig ezügsüz armak[sı]z** ... [...] DKPAM, 1717. (Elmalı, 2016: 120)

ezügsüz igidsiz ‘hilesiz, yalansız’

[...] *ezügsüz igidsiz yarlıkadaçı yarlıkayurlar* [...] AY, 499 (VIII. 2a.), 3, (Kaya, 1994: 275)

[...] *ezügsüz igidsiz padak ol* [...] AY, 524 (VIII. 14b.), 3, (Kaya, 1994: 284)

[...] *ezügsüz igidsiz adırtısız öñisiz çinkirtü üçün* [...] ATT, 3b1, 97, (Shōgaito, 1988: 12)

ezügsüz igidsiz kértü ‘hilesiz, yalansız / doğru’

[...] *ezügsüz igidsiz kirtü sözüg* [...] AY, 508 (VIII. 6b.), 4, (Kaya, 1994: 278)

ezügsüz igidsiz köni kértü ‘yalansız, hilesiz / doğru, gerçek’

[...] *ezügsüz igidsiz köni kirtü süzüük özke* [...] AY, 657 (X. 30a.), 7-8, (Kaya, 1994: 341)

éded- étil- ‘düzenlenmek’

[...] *ötrü ol yir orun ededip itilip meji ögrünçü üküş telim bolgay tip ötünti* [...] AY, 533 (VIII. 19a.), 5, (Kaya, 1994: 288)

édedtür- bedüt- ‘geliştirmek / büyötmek’

[...] *koluñaların edeđdürkelir bedüđkelir* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, .

édiz bedük ‘yüce, yüksek’

[...] *keçtiñ yazı kerik kırlar ediz bedük* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 45 / 5)

édiz boga ‘aşırı, yüksek’

[...] *küç kösünte yok erm[edi] edizi bogası köni yörü[güg] örü kılğuluk işte* [...] HT VII, 2116. (Röhrborn, 1991: 179)

édiz tikim ‘yüksek, değerli’

[...] *idiz tikim kayalık başğukluk erip* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

édiz uçruglug ‘yüksek’

[...] **idiz uçruglug** tuğ örü tikip [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

édiz yüksek ‘yüce, yüksek’

[...] **idiz yüksek** arslanlıg örgün urup [...] AY, 416 (VI. 7b.), 4, (Kaya, 1994: 240)

[...] **neçeme bolsa sizler ediz yüksek** ükekler içinde [...] KT, (Ata, 2004: 11 / 78)

[...] **ediz yüksek** köşkler [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 63)

égil çokan ‘nişanlı, yavuklu’

[...] **igil çokan** kişilerke [...] Manichaica III, Nr. 5, T M 515, arka 14.

égil kerti ‘dünyevî, dünyayla ilgili’

[...] **igil kerti** kişiler [...] 63. son = 84 283, arka 46. (Tekin, 1976: 123)

[...] **égil kerti** teg tagun askançu savka [...] DKPAM, 3280. (Elmalı, 2016: 176)

ékileyü katnayu ‘yeniden’

[...] **bo ok yürüğüg ikileyü katnayu** okitu nomlayu [...] AY, 629 (X. 16a.), 1, (Kaya, 1994: 329)

ékileyü takı ‘yeniden’

[...] **ayıg kılınçlarıg ikileyü takı** kalmaz men [...] AY, 139 (III. 7a.), 5, (Kaya, 1994: 122)

[...] **agır ayıg kılınçlarıg ikileyü takı** kalmaz men [...] AY, 139 (III. 7a.), 17, (Kaya, 1994: 122)

[...] **ol iş uluş içinte ikileyü takı** süü çerig adası üzeki korkınç ayınç boltukmagay tenrim tip
[...] AY, 409 (VI. 4a.), 14, (Kaya, 1994: 238)

[...] **burkan kutın bulgınçaka tegi ikileyü takı** kal teltük bolup yañılıp [...] BTT II, 850-851.

ékileyü yine ‘yeniden’

[...] **ikileyü yine** yıl/[kı ajunınta] togguluk [...] AY, 7 (S. 4a.), 4, (Kaya, 1994: 62)

[...] **ikileyü yine** aşnukı törüçe kılsun [...] AY, 362 (V. 9b.), 13, (Kaya, 1994: 215)

[...] *ol astup ikileyü yine yirke batıp közünmez boltı* [...] AY, 644 (X. 23b.), 16, (Kaya, 1994: 335)

[...] *ısırdılmaqtın kıtsırağılmış irinç emgekke basıdılmışlarığ ikileyü yana kıtadturdaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

él kan ‘hükümdar, han / devlet, hükümdar’

kara bodunum katıglanıñ él törösın ıdmanñ yıtı esiz élim kanım (Elegest I (E 10) 7)

élim e kanım a bökmedim e yaşım yéti yétmiř azdım a (Begre (E 11) 6)

élimke kanımka bökmedim <...> [...] (Uybat III (E 32) 17)

élim kanım tersin bunta (Ak - Yüs I (E 38) 2)

[...] *ilıñe kanıña ayaguluk* [...] AY, 90 (II. 28b.), 6-7, (Kaya, 1994: 102)

[...] *il uluş iyesi il kan üç üdler içinte* [...] AY, 90 (II. 28b.), 15-16, (Kaya, 1994: 102)

[...] *il kan bolayın* [...] AY, 142 (III. 8b.), 7, (Kaya, 1994: 123)

[...] *il kan beg işi bolup* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

[...] *iltin kıantın busuş bar* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)

[...] *il kan açığıñ titmekinñ alp* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 292)

[...] *ilke kanka begke işike yirinür övkileyür* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 18.

[...] *ilke kanka begke [işike] katunka kelser* [...] T I 604, 11.

[...] *il kan köñüli* [...] T II Y 36, 15.

[...] *men el kan kıızı yermetin* [...] P. P. Or 8212 (118) A, 9. (Hamilton, 1998: 57)

[...] *él han ornınta olgurtı* [...] DKPAM, 1727. (Elmalı, 2016: 120)

[...] *él han orınıña ertinü* [...] DKPAM, 2192. (Elmalı, 2016: 138)

[...] *el han teg tetir* [...] HT VIII, 2119. (Röhrborn, 1996: 182)

[...] *kayu el han beg eşi [küçü tutup* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa18, 15, (Ayazlı, 2016: 454)

él kent ‘ülke / şehir’

[...] *meliklerke artuk ilig kend tutar* [...] KB, (Arat, 1979: 7 / 34)

[...] *negü tir bu il kend begi* [...] KB, (Arat, 1979: 38 / 216)

[...] *anın tutsa il kend kötürse tümen* [...] KB, (Arat, 1979: 216 / 1981)

él kent uluş ‘ülke / şehir’

[...] *kalı öznesse yası il kend uluş* [...] KB, (Arat, 1979: 256 / 2421)

[...] *anın asğı il kend uluşlar erinç* [...] KB, (Arat, 1979: 309 / 2999)

él kün ‘millet / memleket’

[...] *kaçan yetgey il kün işiñe ögi* [...] KB, (Arat, 1979: 227 / 2103)

[...] *atı edgü kaldı hem il kün işi* [...] KB, (Arat, 1979: 240 / 2258)

[...] *isiz kaldı atın hem il kün işi* [...] KB, (Arat, 1979: 240 / 2259)

él tör ‘itibar’

[...] *törülüg kişi boldı il tör başı* [...] KB, (Arat, 1979: 235 / 2196)

él uluş ‘memleket, ülke’

[...] *otuz artuk ulug il uluşlarig kezip* [...] AY, 3 (S. 2a.), 20 (Kaya, 1994: 61)

- [...] *şasanıñ ilig uluşug* küzetgü üçün [...] AY, 27 (S. 15a.), 11, (Kaya, 1994: 71)
- [...] *köni nomlug ilig uluşug* küzetü [...] AY, 29 (S. 16a.), 11, (Kaya, 1994: 72)
- [...] *koptın sınar il uluşlarıg* keztiñiz [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 44)
- [...] *ilin uluşın* uz küzetdeçi [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)
- [...] *boltuñ kamağ il uluşlar* tapıgı yögerü kelti [...] T II Y 36. 12, 1.
- [...] *ido]k éliniñ uluşunıñ* [...] DKPAM, 0023. (Elmalı, 2016: 59)
- [...] *ıdok élig uluşug* [...] DKPAM, 0029. (Elmalı, 2016: 60)
- [...] *élniñ uluşnuñ işniñ küçnüñ* [...] DKPAM, 0037. (Elmalı, 2016: 60)
- [...] *ilke uluşka şazınka karşı* [...] BTT XIII, 46. Metin, 19.
- [...] *el uluşların utlı sevinç tegürü* [...] HT VII, 97. (Röhrborn, 1991: 23)
- [...] *elig uluşug asıglıg tu[sulug] men küentso öñre enetke[k]ke barmıšta* [...] HT VII, 1031. (Röhrborn, 1991: 95)
- [...] *el uluş ırakına edgü savın eşidgeli bolmaz* [...] HT VII, 1895. (Röhrborn, 1991: 162)
- [...] *el uluş i[y]esi eligler hanlar üçün* [...] KKNB, 252. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] *el uluş i[y]esi* [...] KKNB, 437. (Wilkens, 2007: 80)
- [...] *[el uluş i[y]esi* [...] KKNB, 1276. (Wilkens, 2007: 132)
- [...] *elniñ uluşnuñ ençiñe nomnuñ* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 12, (Ayazlı, 2016: 243)
- [...] *elniñ uluşnuñ ögrünçiñe nomnuñ* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 122, (Ayazlı, 2016: 427)
- [...] *sorğıl el uluş boğunındın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 174)

él uluş balık ‘memleket, ülke’

[...] *ilin uluşın balıkın birök yene yalañuklar kılsarlar* [...] AY, 560 (VIII. 34b.), 8-9, (Kaya, 1994: 301)

él uluş ornag ‘yer yurt’

[...] *ilij uluşıñ ornagıñ inçkülig bolgay* [...] AY, 567 (VIII. 38a.), 8-9, (Kaya, 1994: 305)

éldin élke ‘ülkeden ülkeye’

[...] *ildin ilke tıñçı savçı bolup* [...] TT IV/B, T II Y 55, 20.

[...] *yalawaç ıdır ildin ilke eri* [...] KB, (Arat, 1979: 272 / 2593)

[...] *yalawaç ıdır ildin ilke özi* [...] KB, (Arat, 1979: 272 / 2594)

[...] *kişi ildin ilke söz ıdğu bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 282 / 2701)

élen- başla- ‘hâkim olmak, yönetmek’

[...] *yorigalı tapıñça ilenmiş başlamış bodunug bay meñilig bolgay* [...] AY, 567 (VIII. 38a.), 6-7, (Kaya, 1994: 305)

élen- erksin- ‘hâkim olmak, yönetmek / güçlenmek, kuvvetlenmek’

[...] *et’öz içinte ilenü erksinü erür erti* [...] BTT V, T I a x 32 (U 266 b), arka 4.

[...] *barça yetike[n elenür erksinür* [...] BTT XXIII, G 256.

[...] *elenür erksinür tep* [...] BTT XXIII, G 262.

[...] *alp tarkan beg ilentük erksintük uğurınta yme amtı bolzun* [...] Manichaica I, T II D 171, 86.

[...] *tört taloy ügüz kıdığıña tegi elenü erksinü yarlıkap* [...] HT VIII, 2100. (Röhrborn, 1996: 181)

élenmek erksinmek ‘hâkim olma, yönetme / güç, kuvvet sahibi olma’

[...] *kutu kıvı asıur ilinmeki erksinmeki üstelür* [...] AY, 419 (VI. 9a.), 13, (Kaya, 1994: 241)

élenmeklig erksinmeklig ‘güçlü, kuvvetli / hâkim’

[...] *buyan edgü kılınçlıg ulug ilinmeklig erksinmeklig ulug çoğlug yalınlig bolgaylar* [...] AY, 422 (VI. 10b.), 23, (Kaya, 1994: 243)

élet- kötür- ‘iletmek, göndermek’

[...] *iletü kötürü uçdukta ançata* [...] BTT XVIII, 1143, (Zieme, 1996: 162)

élet- tegir- ‘iletmek, ulaştırmak’

[...] *bulgaklarag irdin sıñar elitir tegirer* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. arka 9-10.

élet- yantur- ‘iletmek, geri götürmek / yönünü çevirmek’

[...] *yme kaltı kün batsıkdın sıñar yil yiltriser ol bulganmakıg yaykanmakıg kün togsıkdan sıñar elitir yanturur* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. arka 7.

élig beg ‘han, bey’

[...] *bir ilig beg bar erti* [...] AY, 346 (V. 1b.), 3, (Kaya, 1994: 208)

[...] *ol ilig beg tünle küntüz* [...] AY, 346 (V. 1b.), 4, (Kaya, 1994: 208)

[...] *öñre üdteki ilig beg monı teg kut koltaçı ol* [...] AY, 354 (V. 5b.), 18, (Kaya, 1994: 212)

[...] *ilig beg çivakıg okıp kayudın* [...] T I D 4, 82.

[...] *ilig beg amartapatr söğütñiñ* [...] T III 84-58, 457.

[...] *ilig beg saña yilinmiş yapmış* [...] T III 84-58, 479.

[...] *ilig beg tört beltir yolta* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *ilig beg yürekin* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

- [...] *çaştanı ilig begniñ* [...] Uigurica I, T III 84, 42.
- [...] *çaştanı élig beg men erür men* [...] T III 84-45, 7. (Demirci, 2014: 42)
- [...] *yekler töpün [...] élig beg [...] [...] T III 84-45, 20. (Demirci, 2014: 43)*
- [...] *élig begke i[nç]e tép tédiler* [...] T III 84-45, arka 4. (Demirci, 2014: 44)
- [...] *tört yınakdaki éligler begler* [...] Mz. 790, 6. (Elmalı, 2014: 73)
- [...] *élig begke et'özin sevitgelir üçün* [...] Mz. 790, 16. (Elmalı, 2014: 74)
- [...] *kaçan élig begniñ amranm[akın* [...] Mz. 790, 18-19. (Elmalı, 2014: 74)
- [...] *ili[g] beg basa basa şakilarağ* [...] 5. ? = 93 182 224, 2. (Tekin, 1976: 47)
- [...] *vitutağ ilig beg çantallar[ka]* [...] 5. ? = 93 182 224, 8. (Tekin, 1976: 47)
- [...] *[virutak] ilig beg yarlıgın* [...] 5. ? = 93 182 224, 12. (Tekin, 1976: 47)
- [...] *ol ilig begniñ* [...] 13. 13 = 27, arka 51. (Tekin, 1976: 61)
- [...] *dantipalé [atlıg élig beg] bar erti* [...] DKPAM, 0235. (Elmalı, 2016: 67)
- [...] *élig begniñ çatik kılmuşın* [...] DKPAM, 1349. (Elmalı, 2016: 106)
- [...] *élig beg bolur erti* [...] DKPAM, 1353. (Elmalı, 2016: 106)
- [...] *tavgaç hanka ulug ilig bege* [...] BTT I, T II S 53-501 (U 2973), 13.
- [...] *aşoke atlıg [elığ beg] ... törüdi* [...] HT III, 299. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 63)
- [...] *elığ beg sözledi* [...] HT III, 726. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 107)
- [...] *elığ begke ötüntiler* [...] HT III, 736-737. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 109)
- élig kan** 'han, hakan'
- [...] *ilığ kan bolgalı tapladaçı* [...] AY, 259 (IV. 30a.), 19, (Kaya, 1994: 171)

- [...] *raça ilig kan erkiñe tegmiş* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)
- [...] *ulug iliglerke kanlarka ançolasar* [...] TT V/B, 125.
- [...] *erdeçi iligler begler barça anıñ adakınta* [...] T III 84 - 39, 272.
- [...] *ilig kan mşiga teñrike* [...] Uigurica I, T II B 29.
- [...] *ilig kan erser* [...] Uigurica I, T II B 29.
- [...] *ilig kan mşiga ol mogoçlarnıñ* [...] Uigurica I, T II B 29.
- [...] *kutlug ülüglüg elig han ol kamağ bodunka* [...] Huastuanift, U 72b, 15. (Özbay, 2014: 31)
- [...] *ilig kanta ulatı erüş öküş balıklıg* [...] 35. 5 = 148 149 236 265 294 429, 14. (Tekin, 1976: 85)
- [...] *çakravart ilig kanğa tuyuzu ötüniüp* [...] 35. 5 = 148 149 236 265 294 429, arka 30. (Tekin, 1976: 86)
- [...] *ilig kanğa* [...] 40. 12 son = 45 127, 14. (Tekin, 1976: 93)
- [...] *darmaruçi atlıg elig kan* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 883.
- [...] *iliglerniñ hanlarnıñ törüsi* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 414.
- [...] *élig han karşısın]tın öniüp [bartı* [...] DKPAM, 2113. (Elmalı, 2016: 134)
- [...] *kim bu élig han evin* [...] DKPAM, 2117. (Elmalı, 2016: 135)
- [...] *atlıg élig han bar* [...] DKPAM, 4699. (Elmalı, 2016: 223)
- [...] *[kamağ elig]ler hanlar beg e[şi atlıg]* [...] HT III, 363-364. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 70)
- [...] *eñeyü eliglerke hanlarka ulatı üküş eşidmiş* [...] HT III, 489-490. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 83)

[...] **elig hanıg** kü[rütükte] [...] HT III, 731. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 108)

[...] **eligler hanlar için** [...] KKNB, 252. (Wilkens, 2007: 68)

[...] **eligler hanlar için** [...] KKNB, 437. (Wilkens, 2007: 80)

[...] **eligler hanlar için** [...] KKNB, 1276. (Wilkens, 2007: 132)

élig kan beg ‘han, hakan’

[...] *brahmadaté atlıg élig han beg bar erti* [...] DKPAM, 3108. (Elmalı, 2016: 171)

éligsiz tutugsuz ‘hansız, başsız’

[...] *iligsiz tutugsuz bolmakları üze* [...] AY, 318 (IV. 61b.), 13, (Kaya, 1994: 196)

élük füsüs ‘alaysama, küçümseme’

[...] *tuttılar anı élük füsüs ol anıñ için* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 82)

élük oyun ‘alaysama, küçümseme’

[...] *tuttılar dīniñizlerni élük oyun anlardın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 82)

én- ésil- ‘azalmak’

[...] *éne ésilü turur élni[η] [u]luşnuñ intkisin yaragın* [...] DKPAM, 0047. (Elmalı, 2016: 60)

énç amıl ‘sakin, huzurlu’

[...] *kañça bardıñ ay ogul, erdiñ mende inç amul* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 35 / 4)

énç farig kadgusuz ‘kaygısız, rahat’

[...] *tilekçe tiril inç fariğ kadgusuz* [...] AH, (Arat, 2006: 73 / 415)

énçgü esengü ‘huzur’

[...] *inçgü esengü meji[lerke] tamu prit yulkıda ulatı* [...] AY, 348 (V. 2b.), 10, (Kaya, 1994: 209)

[...] *inçkü esengü meji ögrünçü üküş* [...] AY, 411 (VI. 5a.), 23, (Kaya, 1994: 239)

[...] *inçgü esengü inç mejiğ ugay sen ötrü kılğalı* [...] AY, 567 (VIII. 38a.), 3, (Kaya, 1994: 305)

énçgüüg esengüüg ‘huzurlu’

[...] *inçgüüg esengüüg kiñ yolta* [...] AY, 647 (X. 25a.), 9-10, (Kaya, 1994: 336)

[...] *inçgüüg esengüüg ermekig kalu yarlıkadı* [...] Dışastvustık, 271. (Kaljanova, 2005: 66)

[...] *inçgüüg esengüüg bolsun* [...] Dışastvustık, 292. (Kaljanova, 2005: 69)

[...] *inçgüüg esengüüg ermekig kılı yarlıkadı* [...] Dışastvustık, 456-457. (Kaljanova, 2005: 88)

[...] *ençgüüg esengüüg kılıp* [...] KKNB, 275. (Wilkens, 2007: 70)

[...] *ençgüüg esengüüg kılmaklıg* [...] KKNB, 485. (Wilkens, 2007: 82)

[...] *ençgüüg ese[nçgüüg athıg]* [...] KKNB, 1842. (Wilkens, 2007: 174)

énçgüüg esenlig ‘huzurlu, esen’

[...] *inçgüüg esenlig ... kılı* [...] AY, 97 (II. 32a.), 6-7, (Kaya, 1994: 105)

érig katıg ‘çetin, sert’

[...] *anlarkı erig katıg kındın* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 174)

érinç yarlıg ‘acınılası, düşkün’

[...] *irinç yarlıg tınlıglar* [...] AY, 169 (III. 22a.), 9, (Kaya, 1994: 134)

[...] *irinç yarlıg umugsuz ınagsız tınlıglarıg* [...] AY, 180 (III. 27b.), 7, (Kaya, 1994: 138)

- [...] *irinç yarlıg tınlıglarıg* [...] AY, 180 (III. 27b.), 11, (Kaya, 1994: 138)
- [...] *irinç yarlıg umuğsuz inağsız* [...] Kuan, 185. (Tekin, 1993: 17)
- [...] *neglük inçe erinç yarlıg boltuñuz* [...] P. P. LXVI. (Hamilton, 1998: 43)
- [...] *neçe erinç yarlıg koltğuçılar* [...] P. P. LXXI. (Hamilton, 1998: 46)
- [...] *erinç yarlıg kılıp* [...] P. P. LXXVII-LXXVIII. (Hamilton, 1998: 49)
- [...] *irinç yarlık tınlıglarıg* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 27. (Tekin, 1976: 152)
- [...] *iri[nç yarlıg tınlıg]larıg* [...] 83. 6 (?) = 36, arka 44. (Tekin, 1976: 154)
- [...] *bu irinç [yarlıg]* [...] 92. = 295 (20. yaprak), arka 19. (Tekin, 1976: 165)
- [...] *érinç yarlıg buşıçı bol[...]* [...] DKPAM, 2393. (Elmalı, 2016: 146)
- [...] *érinç yarlıg bolur* [...] DKPAM, 2669. (Elmalı, 2016: 155)
- [...] *ol érinç yarlıg bolmaz* [...] DKPAM, 2676. (Elmalı, 2016: 156)

érinçke- tsoyurka- ‘acımak, merhamet etmek’

- [...] *teñrim bizni irinçkeyü tsuyurkajayu yarlıkap* [...] AY, 341 (I. 28b. [=R-M: 699]), 2, (Kaya, 1994: 80)
- [...] *köñülleri üze irinçkesünler tsuyurkasunlar* [...] AY, 100 (II. 33b.), 14, (Kaya, 1994: 106)
- [...] *irinçkep tsuyurkap buyan birgelir* [...] AY, 229 (IV. 15a.), 22-23, (Kaya, 1994: 159)
- [...] *köñülinte erinçke[e]di tsuyurkadı* [...] HT VIII, 299. (Röhrborn, 1996: 39)
- [...] *[erinçkeyü] tsuyurkayu yarlıkamakları üze* [...] KKNB, 11. (Wilkins, 2007: 54)
- [...] *erinçkegülük [ts]uyurkaguluk bolurlar* [...] KKNB, 388-389. (Wilkins, 2007: 76)
- [...] *erinçkeyü tsuyurkayu [yarlı]kamuş üçün* [...] KKNB, 397. (Wilkins, 2007: 76)

érinçkençig tsoyurkañig ‘acınası, zavallı’

[...] *ertiñü irinçkençig tsuyurkañig yorımışların körürler* [...] AY, 292 (IV. 46b.), 23, (Kaya, 1994: 184)

érinçkençüçi yarlıkañçuçi ‘şefkatli, merhametli’

[...] *irinçkençüçi yarlıkañçuçi köñül oğrinta* [...] 106 = 190, 9-10. (Tekin, 1976: 176)

érintilig emgeklig ‘üzücü, acıtıcı’

[...] *erintilig emgeklig törülerte bu yorı[g]* [...] ShoRoshia, AB, a2. (Shōgaito, 2003: 228)

érintür- burçintur- ‘kırmak, incitmek’

[...] *köñüllerin karınların irintürtüm burçinturtum* [...] AY, 136 (III. 5b.), 10, (Kaya, 1994: 121)

érme- serme- ‘sert, kaba konuşmamak’

[...] *tilin irme serme tuz etmek yitür* [...] KB, (Arat, 1979: 437 / 4350)

érme- yalkma- ‘küçük görmemek, aşağılamamak’

[...] *teriñ nomlarıg irmedin yalkmadın uzatı eşidigsemekke tayanıp* [...] AY, 250 (IV. 25b.), 7, (Kaya, 1994: 167)

érme- yarama- ‘uygun olmamak’

[...] *ög kañ bolmuş tınlıglar ermez yaramaz orunlarta tugmış erserler* [...] BTT XIII, 46. Metin, 36.

[...] *bo ıdoklar ermez y[ara]m[a]z orunlarta tugmı[ş] erser* [...] BTT XXIII, H 238.

[...] *aka ini kız kelinlerimiz ermez yaramaz* [...] BTT XXVI, 905. Metin, 71, (Kasai, 2008: 237)

érmeksiz yalkmaksız ‘küçük görme, aşağılama olmadan’

[...] *işlerig bütürgeli irmeksizin yalkmaksızın uzun üdün katıglanmakları üze* [...] AY, 235 (IV. 18a.), 10, (Kaya, 1994: 161)

ért bért ‘vergi’

<...> *é[r]t bért aguş atı bası kul bert* <...> (Talas V/3) <...>

[...] *irtke birtke ıdtımız* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, arka 32. (Tekin, 1976: 121)

[...] *irt birt ayıg [kılı]nç küçünte* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, arka 36. (Tekin, 1976: 121)

[...] *ir]t birt asıp üstep* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 5. (Tekin, 1976: 151)

[...] *bo yerniñ negü yme erfi berfi yok* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa06, 21, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] *ol yerniñ negü yme erfi berfi yok* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa07, 22a, (Ayazlı, 2016: 444)

[...] *negü erfi berfi kel[s]er* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH01, 6, (Ayazlı, 2016: 466)

érteki söki ‘eski, kadim’

[...] *irteki söki aranyadanta* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

értsiz bértsiz ‘vergisiz’

[...] *irtsiz birtsiz muşsuz taqsız* [...] 3. 13 = 4, 19. (Tekin, 1976: 44)

ésiç irklik ‘kazan’

[...] *isiçler irklikler öze kötürüp* [...] 72. 5 = 13 320 187, 9. (Tekin, 1976: 135)

ésil- kora- ‘azalmak’

[...] *odgurak] esildeçi koradaçı bolgay* [...] KKNB, 219. (Wilkens, 2007: 66)

ésilmeksiz koramaksız ‘eksilmeyen, azalmayan’

[...] *isilmeksiz koramaksız titir* [...] AY, 384 (V. 20b.), 3, (Kaya, 1994: 226)

ésiz artak ‘kötü, fena’

[...] *ermez erdi anañ esiz artak işlig* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 222)

éş adaş ‘eş, dost / akraba’

[...] *éşleri adaşları bar ertiler* [...] T III 84-59, 5. (Demirci, 2014: 98)

[...] *éşlerim adaşlarım tép atamışım sözlemişim yoksuz bolgay* [...] T III 84-59, arka 12-13. (Demirci, 2014: 104)

[...] *yetinçsiz edgü eş adaş* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 23, (Ayazlı, 2016: 432)

[...] *katılgu kerek iş adaşlar bile* [...] KB, (Arat, 1979: 327 / 3209)

éş dost ‘eş, dost’

[...] *sendin yaru eş dost yana kılğıl* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 62)

[...] *tutmanlar anlardıñ eş dost* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 64)

[...] *eş dost tañrıda ağın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 68)

éş kadaş ‘eş, dost / akraba’

buñ a éşim kadaşım yıta [...] (Çaa-Höl VI (E 18) 4)

[...] *iş kadaş beg yutuz yme bir ékintige* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 107-108.

éş koldaş ‘eş, dost / akraba’

[...] *kim erdi maña eş koldaş* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 147)

[...] *yekni ol añar eş koldaş* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 181)

éş nöker ‘eş dost / akraba’

[...] *aydı añar eşi nökeri ol sözleşür* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 214)

éş sınıar ‘eş dost / etraf’

[...] *éşim sınıarım kanta* [...] (Hemçik-Çırgakı (E 41) 8)

éş tuş ‘eş dost’

[...] *işte tušta seçiltiñ* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 286)

[...] *yavlak iş tuş tıltagınta* [...] TT IV/A, T II Y 47, 20.

[...] *amrak kadaşım eşiñ tuşuñ biziñ* [...] P. P. LIII. (Hamilton, 1998: 37)

[...] *işke tuşka edgü sakıñç sakınıp* [...] T III 84-59, arka 1. (Demirci, 2014: 103)

[...] *yana eşiñe tuşıña*] [...] BTT XXIII, G 165.

[...] *eş tuş bolup* [...] KKNB, 2189. (Wilkins, 2007: 196)

[...] *eşniñ tuşnuñ ögdisi ögnüñ [k]añnuñ* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 19, (Ayazlı, 2016: 431)

[...] *yime tuttı iş tuş yakın kıldı öz* [...] KB, (Arat, 1979: 64 / 500)

[...] *uluğ boldı iş tuş ara belgülig* [...] KB, (Arat, 1979: 186 / 1694)

[...] *tutar özke iş tuş özi teñni kör* [...] KB, (Arat, 1979: 240 / 2254)

éş tuş adaş kadaş ‘eş dost / akraba’

[...] *yavlak eş tuş adaş kadaş savın* [...] Huastuanift, U 20b 4; L 197: SPb 89-90. (Özbay, 2014: 86)

éş tuş kadaş ‘eş dost / akraba’

[...] *ne iş tuş kadaşlar yüzün körgeli* [...] KB, (Arat, 1979: 491 / 4921)

éşid- tıñla- ‘işitmek, dinlemek’

[...] *bo sawımın edgüti eşid katıgdı tıñla* [...] (KT G2)

[...] *bo sawımın edgüti eşid katıgdı tıñla* [...] (BK K1)

[...] *bo nom erdini içinteki arıg sözın eşidü tıñlayu* [...] AY, 23 (S. 13a.), 16 (Kaya, 1994: 69)

[...] *eşidmiş tıñlamış kergek* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 5-6, (Kaya, 1994: 204)

[...] *bo nom erdinig eşidgeli tıñlagalı* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 17-18, (Kaya, 1994: 204)

[...] *teñri burkan nomın eşidmiş tıñlamış* [...] T III 84 - 72, 521.

[...] *eşidmişleri tıñlamışları kergek* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 741-742.

[...] *nomlug savların eşidgeli tıñlagalı* [...] DKPAM, 4277. (Elmalı, 2016: 209)

[...] *yañkur[t]up eşidü tıñlayu yarlıkazun[lar]* [...] HT VIII, 743. (Röhrborn, 1996: 74)

[...] *eşidteçi tıñlataçı bitid[eç[i] bititd[eç[i]* [...] KKNB, 16. (Wilkens, 2007: 54)

[...] *kertgünç köñülin eşidzünler tıñlazunlar* [...] KKNB, 25. (Wilkens, 2007: 54)

[...] *eşidü tıñlayu yarlıkaz[un]lar* [...] KKNB, 319. (Wilkens, 2007: 72)

eşidmek tıñlamak ‘işitme, dinleme’

[...] *köni nomug eşidmek tıñlamak titir* [...] ATT, 42b1, 1254, (Shōgaito, 1988: 90)

eşidtürme- tuyurma- ‘işittirmemek, duyurmamak’

[...] *kimke k [...] korkmaz ayınmaz kimke ka [...] iştürmez tuyurmaz* [...] Manichaica III, Nr. 5, T M 515. arka 7.

ét- kıl- ‘yapmak, etmek’

[...] *atım erti nantipali tep eter kılur ertim* [...] ShoRoshia, AN, 327. (Shōgaito, 2003: 302)

ét- turgur- ‘inşa etmek, kurmak’

[...] *ölütlük etlik itdimiz turgurtumuz erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 46.

ét- tut- ‘düzenlemek, idare etmek’

[...] *bu il itgü tutğu buğun tüzgüke* [...] KB, (Arat, 1979: 404 / 4009)

ét- tüz- ‘düzenlemek’

[...] *bo üdlerniñ içinte yaragınça yonunça itip tüzüp uz katıp* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 9, (Kaya, 1994: 313)

[...] *ilin itti tüzdi bayudı budun* [...] KB, (Arat, 1979: 59 / 449)

[...] *ilin itti tüzdi köp emgek yüdüp* [...] KB, (Arat, 1979: 558 / 5624)

étig al ‘hile’

[...] *anı kim kıldılar cādünñ étigi alı* [...] KT, (Ata, 2004: 68 / 69)

étig gevher yénçü ‘mücevher’

[...] *yme etigler gevher yinçüleri ermez ol barça* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 181)

[...] *yime étig gevher yinçü ornatıgıg* [...] KT, (Ata, 2004: 123 / 35)

étig hile ‘hile’

[...] *yüz ewürdi bu kâfir térdi yawuz étigi hilesi yana keldi* [...] KT, (Ata, 2004: 68 / 60)

étig tümeg ‘süs / hazır’

[...] *itig tümek üze itinip tümenip alpalmışları kedlenmişleri* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 23-24, (Kaya, 1994: 193)

[...] *sevigsiz itig tümegler üze* [...] BTT VII, T III M 152 (U 5871), arka 5.

étiglig tümeglig ‘süslü / hazır hâle getirilmiş’

[...] *eđikligin tümekligin opasalkya kelir* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 218-219.

[...] **itiglig tümeglig** alku[n]ı iymek [...] BTT VII, T III M 200 (U 4288), 11.

[...] erdiniler [üze] **itiglig tümeglig** anıñ yürekinte [...] BTT VII, T III M 152 (U 5871), arka 1.

[...] **itiglig tümeglig** bars terisi [...] BTT VII, T III M 152 (U 5871), arka 6.

étmeksiz sepmeksiz ‘düzensiz / hazırlıksız’

[...] **ıdmeksiz sepmeksiz** kirtgünç köñül tugsar [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 115.

fesād fisk ‘kötü, fena / yoldan çıkararı’

[...] **fesad fisk** üni kör uğıtmaz kiçe [...] KB, (Arat, 1979: 640 / 6483)

futsı bilge ‘bilge, ālim’

[...] **soñ futsı bilgeniñ** alı yme edikmegey [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 294)

gürüh gürüh ‘bölük bölük / grup grup’

[...] **gürüh gürüh** kertgünmegey erdiler [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 100)

[...] **gürüh gürüh** ermes sen [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 106)

[...] erdiler **gürüh gürüh** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 114)

gürüh ögür ‘grup grup’

[...] ewi bođınıñ **gürüh ögür** küçsüzleyür anlarını [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 98)

hakīm ālim ‘bilge, ālim’

[...] ol illerniñ **hakimleri alimleri** kabul kılıp [...] KB, (Arat, 1979: 2 / 17-18)

hamiyet öwke ‘öfke, kızgınlık’

[...] *ançada kıldı anlar kim tandılar köñülleri içre **hamiyet öwke** [...]* KT, (Ata, 2004: 138 / 26)

hava arzu ‘heva, heves / arzu’

[...] *neçe edgülik kı **hava arzu** bas [...]* KB, (Arat, 1979: 149 / 1315)

[...] ***hava arzularğa** özin kılsa baş [...]* KB, (Arat, 1979: 366 / 3644)

[...] *bu küin koğmağınça **hava arzular** [...]* KB, (Arat, 1979: 474 / 4736)

hava nefis ‘arzu, istek’

[...] ***hava nefis** bile kör yağı ol uluğ [...]* KB, (Arat, 1979: 338 / 3344)

[...] ***hava nefis** yağı ol kalı bulsa küç [...]* KB, (Arat, 1979: 490 / 4911)

[...] ***hava nefis** tirilse ölüir bu köñül [...]* KB, (Arat, 1979: 490 / 4912)

heç heç / eç eç ‘heç heç’

[...] *At başını alıp gittiği zaman ona çıkışmak için söylenen kelime [...]* DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 141 / 5)

heme kamug ‘hepsi, tamamı’

[...] *oğradı **heme kamuğ** ümmet yalavaçlarığa tutsalar anı [...]* KT, (Ata, 2004: 109 / 5)

hemişe ulaşu ‘sürekli’

[...] *boyun sumağay miz sizij içiñizde kimerseke **hemişe ulaşu** [...]* KT, (Ata, 2004: 147 / 11)

hikmet bilig ‘hikmet, bilgi’

[...] *berdimiz aña **hikmet bilig** [...]* TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 45)

[...] *berdimiz **hikmet bilig** [...]* TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 45)

hile al ‘hile’

[...] *eñ aşnu yağıka kerek **hile al** [...]* KB, (Arat, 1979: 249 / 2356)

[...] *isiz yitti ilde **hile al** [...]* KB, (Arat, 1979: 569 / 5735)

hile çare ‘tedbir, çare’

[...] *eger **hile çare** yok erse adın [...]* KB, (Arat, 1979: 136 / 1189)

hile étig çare ‘tedbir / yöntem’

[...] *ķamuğ neñke **hile itig çare** bar [...]* KB, (Arat, 1979: 135 / 1183)

hoç hoç ‘hoç hoç’

[...] *Keçileri güderken **hoç hoç** denir [...]* DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 317 / 4)

hua çeçek ‘çiçek’

[...] *yıd yıpar **hua çeçek** ... [...]* AY, 94 (II. 30b.), 12, (Kaya, 1994: 104)

[...] ***hua çeçekin** yıdın erdini toog pra kuşatırılarnın uzatı ayasar ağırlasar [...]* AY, 176 (III. 25b.), 19, (Kaya, 1994: 136)

[...] *teñri yirinteki **hua çeçeklerig** teñri teñrиси burkan üze [...]* AY, 183 (III. 29a.), 14, (Kaya, 1994: 139)

[...] ***hua çeçek** tuta ontun sıñarkı [...]* TT V/A, 105.

[...] *yagmur yagmış teg **hua çeçek** yagmışın [...]* TT V/A, 107.

[...] ***hua çeçekler** alıp [...]* Uigurica I, T III 56, 15.

[...] ***hua] çeçekin** étiglig psekin [...]* Mz. 790, 1-2. (Elmalı, 2014: 73)

[...] *teñridem **hua çeçekler** yüzgen yagmur [...]* 18. 19 = 1b, arka 36-37. (Tekin, 1976: 66)

- [...] *osugluğ hua çeçekin yaratağlağ* [...] 28. ? = 68, arka 16. (Tekin, 1976: 78)
- [...] *hua çeçek körgeli* [...] 35. 5 = 148 149 236 265 294 429, arka 36. (Tekin, 1976: 86)
- [...] *hua çeçeklerig eksirü eksirü* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 550.
- [...] *altunlug kümüşlüğ hua çeçeklerig saçalım* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 846.
- [...] *kümüşlüğ altunlug hua çeçeklerig saçalım* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 853.
- [...] *teñridem hua çeçek teg* [...] DKPAM, 2090. (Elmalı, 2016: 133)
- [...] *[hu]a çeçek saçdılar yağıtdılar* [...] DKPAM, 2978. (Elmalı, 2016: 166)
- [...] *k]örkle hua çeçekl[er* [...] DKPAM, 3363. (Elmalı, 2016: 179)
- [...] *yıd yıpar hua çeçek üze* [...] HT III, 905. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 126)
- [...] *hua çeçekler bodisatavnıñ elginte* [...] HT III, 907. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 126)
- [...] *hua çeçekler birle katı esriñi[r]ip* [...] HT VII, 85-86. (Röhrborn, 1991: 22)
- [...] *hu[a] çeç[ek] edremlig atlıg* [...] KKNB, 871. (Wilkens, 2007: 108)
- [...] *h[ua] çeçek yaruklug atlıg* [...] KKNB, 1477. (Wilkens, 2007: 148)
- [...] *sukançıg hua çeçek atlıg* [...] KKNB, 2446. (Wilkens, 2007: 208)
- hua çeçeklig** ‘çiçekli’
- [...] *hua çeçeklig kuşatreler kelürür* [...] HT VIII, 2033. (Röhrborn, 1996: 176)
- [...] *hua çeçekligig körü tegintimiz* [...] HT VIII, 2071. (Röhrborn, 1996: 178)
- [...] *hua çeçeklig tüşke tegip* [...] KKNB, 1218. (Wilkens, 2007: 130)
- [...] *[hua çeçeklig kün teñri] atlıg* [...] KKNB, 1474. (Wilkens, 2007: 148)
- hua yawışgu** ‘çiçek, çiçek demeti’

[...] **hua yavişgun pra kuşatrı üze** [...] AY, 342 (IV. 73b.), 5-6, (Kaya, 1994: 206)

[...] **huan yavişgun burkanlarka tapıg** [...] AY, 524 (VIII. 14b.), 17, (Kaya, 1994: 284)

[...] **hua yavişgu tizip ötrü timin** [...] AY, 525 (VIII. 15a.), 7, (Kaya, 1994: 285)

[...] **[h]ua yavişgu aş içgü tüş yemiş yerke tegi** [...] BTT XXIII, D 134.

[...] **hua] yavişgu ançolayur yer sipirür men** [...] HT III, 191-192. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 51)

hualıg çeçeklig ‘çiçekli’

[...] **hualıg çeçeklig üd erür** [...] AY, 589 (IX. 23a.), 19-20, (Kaya, 1994: 313)

[...] **hualıg çeçeklig öleñlig yir suv** [...] TT V/A, 123.

[...] **otlug suvlug hualıg çeçeklig yérke baralım** [...] Mz. 35 + Mz. 297, 20. (Elmalı, 2014: 80)

[...] **hualıg çeçeklig [yér]t[e] oynayu** [...] DKPAM, 3851. (Elmalı, 2016: 195)

[...] **[hu]alıg çeçeklig tog[lar üze]** [...] HT X, 1189. (Mirsultan, 2010: 184)

hun hara ‘faydasız, sakat iş’

[...] **xun xara ıslama** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 404 / 4)

hurmet ağırlık ‘itibar, ikram’

[...] **añar kılgu hurmet ağırlık kamuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 498 / 4996)

ı ıgaç ‘orman’

[...] **ı ıgaçda törümiş** [...] AY, 517 (VIII. 10b.), 9, (Kaya, 1994: 281)

[...] **ı ıgaçlar ırgalur** [...] AY, 621 (X. 12a.), 5, (Kaya, 1994: 326)

[...] **ulug ı ıgaç küçlüg katıg yүүлke** [...] AY, 625 (X. 14a.), 13, (Kaya, 1994: 328)

[...] **ı ıgaç kutı ulıyur** [...] 6. Cehennem Tasviri, (Arat, 1991: 28)

[...] **ı ıgaç yaş ot titir** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 323.

[...] **ıda ıgaçda tirigin erürler** [...] BTT V, T II T 509 (Ch/U 6814), arka 3.

[...] **ı ıgaç evin yimiş taş** [...] BTT V, T M 161 (U 297), arka 6.

[...] **biş türlüg ıda ıgaçda tugdı yme biş türlüg ıda ıgaçda utru** [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 21-22.

[...] **ı ıgaç kapagın yirde aç a birürçe** [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 8.

ı ıgaç sögüt ‘ağaçlık, orman’

[...] **ı ıgaç sögütleriniñ tözin yiltızın kesmekke tayanıp** [...] AY, 239 (IV. 20a.), 2, (Kaya, 1994: 163)

[...] **ı ıgaç sögütleriniñ tözi yiltızın kesmekke tayanıp** [...] AY, 246 (IV. 23b.), 9, (Kaya, 1994: 165)

[...] **ı ıgaç sögütleriniñ tözi yiltızı kesmek erser** [...] AY, 246 (IV. 23b.), 12, (Kaya, 1994: 165)

ı tarıg ‘tohum / hububat’

[...] **ı tarıg aş içgü ton kedim üze** [...] AY, 525 (VIII. 15a.), 22, (Kaya, 1994: 285)

[...] **ı tarıg tatıgın yiserler** [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 15, (Kaya, 1994: 286)

[...] **ı tarıg tüş yimiş alku barça uz büter** [...] AY, 566 (VIII. 37b.), 5, (Kaya, 1994: 304)

[...] **azu bag borug ı tarıg ya bedük** [...] TT IV/B, T II Y 55, 6.

[...] **ıyı tarıgı yavız bolur** [...] T II S 528, 8-9.

[...] **ı tarıg artamadın** [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] **ısn tarıgın edin tavarın** [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *agısı barımı ısı tarığı* [...] Dışastvustık, 051. (Kaljanova, 2005: 40)

[...] *aş içgü ı tarığ* [...] 12. 12 (?) = 9, 7. (Tekin, 1976: 58)

[...] *ı tarıg tarımak satıg yulug kılmak* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 74.

[...] *ı tarıg tarıguçı* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 95.

ıçgın- kod- ‘yitirmek, kaybetmek’

[...] *birök ol kişi [bil]igin [ao]igin (: ögin) köñülin ıçğınsar kodsar* [...] Manichaica III, Nr. 8, II, T M 300, arka 9-10.

ıdıt- sasıt- ‘korkutmak’

[...] *tolp et’özin ıdıtıp sasıtıp* [...] T III 84 - 72, 547.

ıdma belgürtme ‘görünen, gelip geçici’

[...] *ıdma belgürtme et’öznüñ tayanguluku ermez* [...] AY, 55 (II. 11a.), 16, (Kaya, 1994: 90)

ıdtur- yokadtur- ‘ortadan kaldırmak, yok etmek’

[...] *kararığlarıg birtem yerke kirmiş teg ıdturdu yokaçdurtı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 109.

ılañku esim ‘halsiz, bitkin’

[...] *ançağ bolğay sen ılañku esim azu bolğay sen* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 174)

ılıl- tamdul- ‘yanmak, alevlenmek / parlamak’

[...] *alın ılılur tamdulur aıruklug uygur bizniñ ilimiz a* [...] BTT XIII, 39. Metin, 6.

ıman- tayan- ‘güvenmek’

[...] *ımanıp tayanıp teñri hanımıznıñ ulug kutıña* [...] HT VII, 1018. (Röhrborn, 1991: 94)

[...] *inanġu tayanġu kişi boldı kız* [...] KB, (Arat, 1979: 638 / 6467)

inanġ buyruk ‘komutan / devlet memuru’

[...] *inanġları buyruġları eşidip* [...] P. P. VIII. (Hamilton, 1998: 14)

[...] *uluġ kũġlũġ inanġ buyruġları* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, 6. (Tekin, 1976: 50)

inanġ tapıġçı ‘yardımcı, müşavir’

[...] *koyn kũnke inanġları tapıġçıları birle* [...] HT VII, 1200. (Röhrborn, 1991: 108)

inanġ tayanġ ‘yardımcı, müşavir’

[...] *buryuklar inanġlar tayanġlar arkası* [...] AY, 417 (VI. 8a.), 1, (Kaya, 1994: 241)

[...] *begke işike inanġ tayanġ bolġalı* [...] T III M 127, .52

[...] *inanġ tayanġ bolġalı küseser* [...] BTT XXIII, G 199.

[...] *[inanġ tayanġ] bolup* [...] BTT XXIII, G 205.

[...] *[inan]çı tayanġı bi[r]le* [...] DKPAM, 1356. (Elmalı, 2016: 106)

ıra- yatıka- ‘uzaklaşmak, yabancılaşmak’

[...] *uluġ yarlıkanġuġı kũġülte yme irayur yatıkayur* [...] AY, 290 (IV. 45b.), 13-14, (Kaya, 1994: 183)

[...] *uluġ bilġe bilġdin yme irayur yatıkayur* [...] AY, 290 (IV. 45b.), 18, (Kaya, 1994: 183)

ırak uġ ‘uzak’

[...] *ırak uġ kıldıġd[akı uluşla]rta* [...] DKPAM, 0475. (Elmalı, 2016: 75)

ırşı karşı ‘kavga, gũrũltũ / alġaklık’

[...] *õġdũn ırşı karşı bolmış bursoġ kuvragıġ* [...] AY, 32 (S. 17b.), 2, (Kaya, 1994: 73)

[...] *ırşı karşı bolmasun tip* [...] AY, 453 (VI. 28a.), 5, (Kaya, 1994: 255)

ırşısız karşısız ‘kavgasız, gürültüsüz’

[...] *tevsüz kürsüz ezügsüz armaksız ırşısız karşısız tüz baz ilije kanıña ayaguluk* [...] AY, 90 (II. 28b.), 6, (Kaya, 1994: 102)

[...] *yme bir ikintiske ırşısız karşısız kılğalı ugaylar* [...] AY, 410 (VI. 4b.), 19, (Kaya, 1994: 238)

[...] *sütli yağlı teg ırşısız karşısız bolup* [...] AY, 411 (VI. 5a.), 16, (Kaya, 1994: 239)

ısrık ısrık ‘çocukları kem gözden ve cinlerden koruyan söz’

[...] *Yüziüne duman ve buğu tutularak “ey cin, ısırılmış ol” anlamında ısrık ısrık denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 48 / 22)

ıy- tay- ‘üstüne düşmek, ihtimam göstermek’

[...] *ıya taya tavrany yakın kelip* [...] AY, 637 (X. 20a.), 22, (Kaya, 1994: 333)

[...] *netegin ıya taya ödte arıtu saşınmatın* [...] Üç İtigsizler, 115b, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 52)

[...] *ıya taya iki koolıçakın atasınıñ* [...] DKPAM, 1428. (Elmalı, 2016: 109)

ıç dost ‘sırdaş’

[...] *yme kertgünügliler ıç dost* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 135)

ıç- esür- ‘içmek, sarhoş olmak’

[...] *neçede siñekkeye bor beñi ıçip esürüp* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 6, (Kaya, 1994: 78)

ıç içegü ‘iç, derun / bağır’

[...] *ıçı içegüsi taşılısar* [...] DKPAM, 0921. (Elmalı, 2016: 90)

[...] *ıçı içegüsi barça ...* [...] DKPAM, 4606. (Elmalı, 2016: 220)

içgü suwsuş ‘içecek’

[...] [*arta*]k yavız **içgü su/vsuşug birtim**] [...] BTT XIII, 13. Metin, 71.

içtin taştın bar yok bol- ‘kaçmak’

[...] *biz inç buka arug* **iştin taştın bar yok bolsar biz** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi17b, 11-12, (Ayazlı, 2016: 505)

içtin taştın bol- ‘kaçmak’

[...] *berginçe* **iştin taştın bolsar men inim ayktaçı(?) köni berzün** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo09, 5, (Ayazlı, 2016: 476)

iden tutçı ‘sürekli, kesintisiz’

[...] **iden tuğçı** *korkınçsız köñül üledgey* [...] BTT XIII, 24. Metin, 9.

idert- id- ‘kovmak’

[...] *uvuđsuz avyatsız irig sarsıg bramanlarıg* **iderdü idti** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 193.

idi ige ‘sahip, efendi’

[...] *ıduğ erdini ülüglüg kutluğ* **idi igeke** *yükünür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

idi- yıg- ‘toplamak, yığmak’

[...] *keyirkençig kılını* **id<i>diler yıgdılar** [...] AY, 642 (X. 22b.), 4-5, (Kaya, 1994: 334)

[...] *sünüklüg şarırın* **ididiler yıgdılar** [...] AY, 627 (X. 15a.), 17, (Kaya, 1994: 328)

idiş ayak ‘kap kacak’

uzuntonlug **idişin ayakın** *kodupan barmış yana edgüti sakınmış* **idişimte ayakımta öñi** *kança barır men tér yana kelmiş* **idişin ayakın** *esen tükel bulmuş* [...] (IB, 42)

ig agrıg ‘hastalık’

[...] **ig agrig** *ada tudaları bar erser* [...] AY, 410 (VI. 4b.), 13, (Kaya, 1994: 238)

[...] **ig agrigdın** *kurtulup* [...] AY, 452 (VI. 27b.), 21, (Kaya, 1994: 255)

[...] **ig agrig** *emgek üze* [...] AY, 475 (VII. 9a.), 4, (Kaya, 1994: 265)

[...] **ig agrıg** *öze bastıkmağ tıltağı* [...] 26. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 238)

[...] *eşitip igtin agrıgtın ozayın* [...] 26. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 238)

[...] **ig agrıg** *kitdi* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 282)

[...] *teñ teñ ig agrig* *ada tuda* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 62.

[...] **ig agrig** *ölüm ulatı ada tuda bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 232.

[...] *yme agrı ig agrig* *üze* [...] T III M 127, 56.

[...] *ol ig[intin] agrıgıntın [öñedgeli] köseser* [...] T III M 127, 57-58.

[...] *üçünç ig [ağ]rıgta* [...] 23. ? = 113 290 376, 19. (Tekin, 1976: 72)

[...] **ig agrıg** *kişig* [...] 51. 14 57 75, 5. (Tekin, 1976: 105)

[...] **ig agrıgıg** *yokadturtaçıg sen* [...] BTT VIII, T III M 198 (U 4712), 49.

[...] **ig agrıg** *keltükte* [...] BTT XIII, 12. Metin J, 122.

[...] *yeme agrı ig agrıg* *üze* [...] BTT XXIII, G 211.

[...] *men sılg tegin [] ig agrıg* *üze* [...] BTT XXIII, G 350.

ig kegen ‘hastalık’

[...] *kız ig kegen* *yagı yavlak bolmagay* [...] AY, 89 (II. 28a.), 21, (Kaya, 1994: 102)

[...] **ig kegen** *yok* [...] AY, 236 (IV. 18b.), 1, (Kaya, 1994: 161)

[...] **ig kegen** *adasıntın* [...] AY, 332 (IV. 68b.), 4, (Kaya, 1994: 202)

[...] **ig kegen** kılguçı evde [...] TT V/A, 83.

[...] aç kız **ig kegente** ulatı [...] BTT XIII, 44. Metin, 15.

[...] içtin sınar **[ig ke]gen** bolmazun [...] BTT XXVI, 17, (Kasai, 2008: 195)

ig kem ‘hastalık’

[...] **igin kemlerin** tınlıglarnıñ [...] AY, 593 (IX. 25a.), 14, (Kaya, 1994: 314)

[...] ağır **ig kem** bolur [...] T III M 234, 5.

[...] **ig kem** amrılmakta ulatı [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 471.

[...] **ig kem** emgekin [...] DKPAM, 2637. (Elmalı, 2016: 154)

[...] **ig [ke]m** törüp tın buşup [...] KKNB, 564-565. (Wilkens, 2007: 88)

[...] ol **ig kem** ne ermiş ayu birdiler [...] KB, (Arat, 1979: 123 / 1057)

[...] boğuzdın kirür **ig** kişiğe **kemi** [...] KB, (Arat, 1979: 300 / 2895)

ig kemlig ‘hastalıklı’

[...] uduz örmen **ig kemlig** agar sakınç yürekinte [...] DKPAM, 4565. (Elmalı, 2016: 219)

ig toga ‘hastalık’

[...] **ig togag** kayu üdte tepreyür [...] AY, 588 (IX. 22b.), 17, (Kaya, 1994: 313)

[...] **ig toga** tepreyü törçiyü umazlar [...] AY, 590 (IX. 23b.), 11-12, (Kaya, 1994: 313)

[...] **ig toga** adırabilser [...] AY, 590 (IX. 23b.), 18, (Kaya, 1994: 313)

[...] **ig toga** egirdi [...] T II Y 36. 2, 17.

[...] balıktaki **ig toga** kitgüsi [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] uluşumtaki **ig toga** kitmez [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *ig toga* adasın [tarı]kmişin kêtmi[ışın [...] T II M 7, 6. (Demirci, 2014: 68)

[...] *kezigçe igi togası* [...] DKPAM, 1090. (Elmalı, 2016: 97)

[...] *igni togası P* [...] kêtip [...] DKPAM, 2728. (Elmalı, 2016: 157)

[...] *igi togası kalısar kéter tarıkar* [...] DKPAM, 2800. (Elmalı, 2016: 160)

[...] *ig tuga* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 445 / 6)

[...] *ķamuğ ig toğaka bu emçi erür* [...] KB, (Arat, 1979: 438 / 4356)

[...] *tirig bolsa yalñuķ yorır ig toğan* [...] KB, (Arat, 1979: 593 / 5978)

[...] *yazukķa kefarete bolur ig toğa* [...] KB, (Arat, 1979: 593 / 5979)

igid- bedüd- ‘yetiştirmek, büyütmeķ’

[...] *mini ol igiğti beğüdi özüm* [...] KB, (Arat, 1979: 479 / 4791)

igid ezüg ‘yanlış, yanılıcı / yalan’

[...] *igid ezüg nomlarnıñ* [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 10, (Kaya, 1994: 81)

[...] *togmış törü erser igid ezüg titir* [...] AY, 34r (I. 31b. [=R-M: 705]), 24, (Kaya, 1994: 82)

[...] *igid ezüg atkangular erür* [...] AY, 305 (IV. 55a.), 1, (Kaya, 1994: 190)

[...] *igidi ezügi ukulur* [...] BTT I, B, 13. Yaprak, 2.

[...] *adganmag igiğ ezüg titir* [...] BTT I, T II S 90.6 (U 2986), 6.

[...] *ol tınlıg yme igid ezüg ol* [...] BTT I, T II S 90.18 (U 2988), 5.

igid yanlok ‘yanlış, hatalı’

[...] *igid yanluk sakınçlarıg tarkarıp* [...] AY, 581 (IX. 7a.), 15-16, (Kaya, 1994: 309)

[...] *igid yanlok sakınçlıg tilkü yekig* [...] HT VIII, 272-273. (Röhrborn, 1996: 37)

iglemek emgek ‘hastalık, hastalanma’

[...] *kamağ iglemek emgek turgak erür* [...] ShoRoshia, AA, b21. (Shōgaito, 2003: 221)

iglig agrıglıg emgeklıg ‘ağrılı, hastalıklı’

[...] *iglig agrıglıg emgeklıg tınlıglar* [...] AY, 603 (IX. 30a.), 5, (Kaya, 1994: 318)

iglig kemlig ‘hastalıklı’

[...] *iglig kemlig bertük beçel tınlıglarıg* [...] 52. 3 = 38 515, arka 51-52. (Tekin, 1976: 109)

[...] *iglig kemlig tınlıglarıg* [...] BTT XIII, 21. Metin, 35.

[...] *iglig kemlig bolmuş erür me[n]* [...] HT VII, 1035. (Röhrborn, 1991: 95)

[...] *iglig kemlig erksiz türksüzler* [...] KKNB, 3124. (Wilkins, 2007: 242)

iglig kemlig agrıglıg ‘hastalıklı, hasta’

[...] *iglig kemlig agrıglıg öñsüz kırtıışsız bolurlar* [...] AY, 557 (VIII. 33a.), 12, (Kaya, 1994: 299)

iglig kemlig agrıglıg tikıglıg ‘hastalıklı, ağrılı, hasta’

[...] *neçe iglig kemlig agrıglıg tikıglıg anar yakın kelserler* [...] AY, 585 (IX. 21a.), 13, (Kaya, 1994: 311)

ıgsız kegensız ‘ağrısız, sızsız’

[...] *ıgsız kegensız açsız kızsız yağısız yavlaksız bolgaylar* [...] AY, 196 (III. 35b.), 19, (Kaya, 1994: 144)

[...] *ıgsız kegensız taştın sınar yağısız börisiz adasız tudasız* [...] BTT XXVI, 10, (Kasai, 2008: 229)

ıgsız kemsız ‘hastalısız, sağlam’

[...] *edgü bolup öñreki teg ıgsız kemsız boltı* [...] AY, 20 (S. 10b.), 19, (Kaya, 1994: 68)

[...] **igsiz kemsiz busuşsuz kayu yalanuk** [...] AY, 453 (VI. 28a.), 1, (Kaya, 1994: 255)

[...] **inç esen igsiz kemsiz bolayın** [...] AY, 505 (VIII. 5a.), 10, (Kaya, 1994: 277)

igsiz togasız ‘hastaliksız’

[...] **igsiz togasız bol** [...] Dışastvustık, 065. (Kaljanova, 2005: 42)

[...] **igsiz togasız at** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa19, 5, (Ayazlı, 2016: 455)

igsiz togasız adasız ‘hastaliksız’

[...] **igsiz togasız adasız bolur** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 69-70.

[...] **közünü etözleri igsiz togasız adasız ermekleri bolzun** [...] BTT XXVI, 11, (Kasai, 2008: 186)

igsiz togasız adasız tudasız ‘hastaliksız’

[...] **igsiz togasız adasız tudasız özi yaşı uzun bolgay** [...] AY, 361 (V. 9a.), 1, (Kaya, 1994: 215)

[...] **igsiz togasız adasız tudasız emgeksiz tolgaksız ödsüz kolusuz ölmez** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 279.

[...] **igsiz togasız adasız tudasız** [...] 3 = 37, arka 44. (Tekin, 1976: 40)

[...] **igsiz togasız a[dası]z tudasız** [...] BTT XXVI, 11, (Kasai, 2008: 257)

ikin ikin ‘tekrar tekrar / ikişer ikişer’

[...] **ikin ikin örtenür** [...] 68. 11 = 17 81, arka 21. (Tekin, 1976: 128)

[...] **ağakın bolsa siz Tanrıka ikin ikin yanluz yanluz** [...] KT, (Ata, 2004: 86 / 46)

ikirer ikirer ‘ikişer ikişer’

[...] **ikirer ikirer aylarığ birkertmek üze** [...] AY, 589 (IX. 23a.), 16, (Kaya, 1994: 313)

[...] *feriştelerni kılđan yalavaçlar kanatlar idisi ikirer ikirer uğer uğer törter törter* [...] KT, (Ata, 2004: 87 / 1)

il- tart- ‘çekişmek, anlaşmazlığa düşmek’

[...] *apam birök ilgeli tartgalı sakınsar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad01, 8, (Ayazlı, 2016: 487)

[...] *inim antsonı ilip tartıp çam çarım kılmaz men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad02, 10, (Ayazlı, 2016: 488)

ilig adkak ‘bağ’

[...] *bo yine ilig ad[k]aklarig tarkarmak siti kolmak ol* [...] BTT VIII, A 29, 306.

ilinşiz tutunçsuz ‘bağsız’

[...] *ilinşiz tutunçsuz küsüşsüz köñülleri* [...] AY, 217 (IV. 9a.), 6, (Kaya, 1994: 153)

ilinçü meji ‘eğlence, neşe / mutluluk’

[...] *ilinçü meji işin ertürtükde ötrü* [...] AY, 608 (X. 5b.), 9, (Kaya, 1994: 321)

[...] *ilinçü[ler]in mejilerin titip idalap* [...] DKPAM, 0033. (Elmalı, 2016: 60)

ilinmek bodulmak ‘bağlanma’

[...] *[i]linmek bodulmak üze artok* [...] KKNB, 433. (Wilkens, 2007: 80)

iliş tartış ‘alâka, bağlantı’

[...] *uluşların tartışların üzmiş kesmiş* [...] AY, 34ç (I. ? [=R-M: 690]), 12-13, (Kaya, 1994: 76)

[...] *el han törösi birleki ilişig tartışig keterelim* [...] HT IX, 2093. (Aydemir, 2010: 171)

ilişlig tartışlıg ‘bağlantılı, alâkalı’

[...] *ukmadın ilişlig tartışlıg* [...] T III D 260 23, 42.

[...] *t[ı]nlıglarnıñ ilişlig tartıslıg bu[...]*kyamız [...] BTT XIII, 26. Metin, 16.

ilişlig tutuşlug ‘kaynaşmış’

[...] *ilişlig tutuşlug bolzunl[ar]* [...] HT VII, 761. (Röhrborn, 1991: 74)

iliştür- solaştur- ‘bağlamak’

[...] *iliştürüp solaşturup urmısta* [...] BTT XIII, 1. Metin, 106.

ilk töz ‘esas, asıl’

[...] *ilki tözi arıg bilge biliglig* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

ilki ilki ‘ilk’

[...] *ilki ilki et’özlerte* [...] AY, 134 (III. 4b.), 7, (Kaya, 1994: 120)

[...] *ilki ilki ajunlartın* [...] DKPAM, 0042. (Elmalı, 2016: 60)

ilki süü ‘ilk / başlangıç’

[...] *yene ilkidin süüdin berü togmuş siz titir* [...] AY, 34ı (I. 26b. [=R-M: 695]), 22, (Kaya, 1994: 79)

ilkisiz uzun ‘başlangıcsız, uzun’

[...] *ilkisiz uzun sansartın birü* [...] AY, 133 (III. 4a.), 12, (Kaya, 1994: 119)

[...] *[ilkisiz uzun] sansartın* [...] KKNB, 8. (Wilkens, 2007: 54)

[...] *ilkisiz uzun sansardın berü* [...] KKNB, 688. (Wilkens, 2007: 96)

[...] *bo ilkisiz uzun sansardın berü* [...] KKNB, 834. (Wilkens, 2007: 106)

ilme- tartma- ‘çekişmemek, anlaşmazlığa düşmemek’

[...] *oglum kam kadaşım ilmezün tartmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad01, 8, (Ayazlı, 2016: 487)

ilmek tartmak ‘çekişme, anlaşmazlığa düşme’

[...] *ilmek tartmak kılgu için alkunu iliginte ırıngak tutdaçı* [...] BTT XIII, 25. Metin, 7.

ilügle- askaңçula- ‘alay etmek, aşağılamak’

[...] *uçuz bolup ilüglegülük askaңçulaguluk* [...] [...] DKPAM, 4342-4343. (Elmalı, 2016: 175)

imerigme alku kamag ‘bütün, hep’

[...] *imerigm[e] alku kamag tınlıglar* [...] AY, 173 (III. 24a.), 10, (Kaya, 1994: 135)

imerigme kamag ‘bütün, hep / tümü, hepsi’

[...] *imerigme kamag tınlıg oglanı* [...] AY, 154 (III. 14b.), 1, (Kaya, 1994: 128)

[...] *imerigme kamag bodun kara* [...] AY, 411 (VI. 5a.), 13-14, (Kaya, 1994: 239)

[...] *imerigme kamag bodunun karasın* [...] AY, 437 (VI. 18a.), 6, (Kaya, 1994: 248)

[...] *imerigme kamag burkanlar* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *[i]merigme kamag tört tugum beş [a]jun* [...] HT X, 555. (Mirsultan, 2010: 124)

iminlik aman ‘emniyet, selâmet’

[...] *selam ol kişike iminlik aman* [...] KB, (Arat, 1979: 505 / 5056)

iminlik bütünlük ‘emniyet, güvenlik’

[...] *apañ anđka erse iminlik bütünlük* [...] KB, (Arat, 1979: 649 / 6583)

imirt çoğurt ‘karanlık / yoğun’

[...] *imirt çoğurt söğüt arasınta* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

imirt karaңgu ‘karanlık’

[...] *imirt karaңgu bo sansarta yöleğgey* [...] BTT XIII, 24. Metin, 7.

imre- sözle- ‘müzakere etmek’

[...] *birök belgüsüz buşığ imreser sözleser* [...] BTT I, B, 14. Yaprak, 4.

indin kıldığ ‘sınır’

[...] *yene yme intin kıldığın keçgülük keçigi erür* [...] HT VII, 582-583. (Röhrborn, 1991: 60)

intki yarag ‘fayda’

[...] *öz et’öznüñ inçin meñisin intkisin yaragın tutmadın* [...] AY, 227 (IV. 14a.), 2-3, (Kaya, 1994: 158)

[...] *inçsiretgü emgetgüte ivip terk tavrana intki yarag kılınğu için inilü yalvaru* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

[...] *intkisin yaragın körü yarlıkap* [...] DKPAM, 0038. (Elmalı, 2016: 60)

[...] *éne ésilü turur élni[η] [u]luşnuñ intkisin yaragın [kalmış]* [...] DKPAM, 0048. (Elmalı, 2016: 60)

irig kadır ‘korkunç’

[...] *vaçirlıg irig kadır közlüg erür* [...] BTT VIII, (T III?) M 225 (U 4736), 7.

irig kadır yawlak ‘korkunç, fena’

[...] *irig kaçır yawlak içkekler üze* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

irig katıg ‘sert, çetin’

[...] *erdiñ irig katıg köñüllü* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 49)

[...] *anıñ üze feriştelere irigler katıglar* [...] KT, (Ata, 2004: 155 / 6)

irig pun ‘sert’

[...] *irig pun bakırça yme idi kergeki bilmedin* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 153.

irig sarsıg ‘kaba, nezaketsiz’

[...] **irig sarsıg sav sözlememek** [...] AY, 220 (IV. 10b.), , (Kaya, 1994: 154)

[...] **i[rig] s[arsıg] savın sö[ke] sarsa** [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 17.

[...] **i[rig] sa[rsıg] ... sarsıp** [...] T III M 84 54 (Türlü Cehennemler), 114.

[...] **ol irig sarsıg köñüllüg** [...] T III 84-18, arka 16. (Demirci, 2014: 91)

[...] **irig sarsıg köñüllüg erdiler** [...] 57. ? = 307 512, 3. (Tekin, 1976: 113)

[...] **toğmıŝta irig sarsıg** [...] 63. son = 84 283, 24. (Tekin, 1976: 122)

[...] **irig sarsıg bramanlarıg** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 192-193.

[...] **i[rig] s[arsıg] savın** [...] DKPAM, 0718. (Elmalı, 2016: 83)

[...] **türlüg i[rig] sarsıg ... sarsıp** [...] DKPAM, 0817. (Elmalı, 2016: 86)

[...] **i[rig] sar[sıg] sav ünser** [...] DKPAM, 2038. (Elmalı, 2016: 131)

irig yawgan ‘kaba saba’

[...] **irig yawgan iş ködüglerig kılmasar** [...] AY, 411 (VI. 5a.), 13, (Kaya, 1994: 239)

[...] **irig yawgan çandallar olar** [...] AY, 551 (VIII. 29a.), 20, (Kaya, 1994: 296)

[...] **irig yawgan köñülleri ötrü bakşı inçe tip tidi** [...] T III M 84 54 (Türlü Cehennemler), 89.

[...] **irig yawgan [...]** men [...] T II M 7, arka 6. (Demirci, 2014: 68)

[...] **irig yawgan üküş yavlak köñüllüg** [...] DKPAM, 0088. (Elmalı, 2016: 62)

[...] **irig yawgan köñülleri** [...] DKPAM, 0791-0792. (Elmalı, 2016: 85-86)

[...] **irig yawgan boltı** [...] DKPAM, 1387. (Elmalı, 2016: 107)

irin- öwkele- ‘kızmak, öfkelenmek’

[...] **iringülük övkelegülük erikmez** [...] AY, 228 (IV. 14b.), 15, (Kaya, 1994: 158)

[...] **ilke kanka begke işike yiriniür öwkileyür** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 18.

irk- kına- ‘yermek, eleştirmek’

[...] **irkelir kınaçalır için** [...] Üç İtigsizler, 120a, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 57)

irklik éşiç ‘kazan’

[...] **irkliklerig eşiçlerig böle yada** [...] KKNB, 2161-2162. (Wilkens, 2007: 194)

irsel yayıg ‘dönek’

[...] **bu irsel yayıg kılkı kurtğa ajun** [...] KB, (Arat, 1979: 54 / 399)

[...] **bu alçı ajun kılkı irsel yayıg** [...] KB, (Arat, 1979: 523 / 5231)

[...] **inançız ajun kılkı irsel yayıg** [...] KB, (Arat, 1979: 652 / 6629)

irü belgü ‘belirti, işaret’

[...] **edgüsi edreminiñ irüsi belgüsi teginiür erki** [...] AY, 184 (III. 29b.), 13, (Kaya, 1994: 139)

[...] **irüsi belgüsi titir** [...] AY, 185 (III. 30a.), 5-6, (Kaya, 1994: 139)

[...] **edgü irü belgüler körtitgey biz** [...] AY, 193 (III. 34a.), 19-20, (Kaya, 1994: 143)

[...] **irü belgü körünser** [...] BTT XXIII, G 189.

[...] **irü belgüg kördi** [...] HT VIII, 895. (Röhrborn, 1996: 86)

isig amrak ‘sıcak, yakın / dostça, arkadaşça’

[...] **isig amrak köñülin ohşayu amrayu** [...] HT IX, 1913. (Aydemir, 2010: 161)

isig isig ‘sıcak sıcak’

[...] **i[sig] isig** [...] yetiniz[ler] [...] DKPAM, 0708. (Elmalı, 2016: 83)

[...] *yaglıg etin isig isig yedürser* [...] DKPAM, 2799. (Elmalı, 2016: 160)

[...] *isig isig etin yégeli* [...] DKPAM, 3063. (Elmalı, 2016: 170)

isig kuyaş ‘sıcak, çok sıcak’

[...] *isig kuyaş üdlerde* [...] KKNB, 571. (Wilkens, 2007: 88)

isig öz et’öz ‘hayat, can’

[...] *isig özümüzke et’özümüzke ertijü ilinmiş yapşınmış biz* [...] AY, 611 (X. 7a.), 12-13, (Kaya, 1994: 322)

isin- yılın- ‘ısınmak, ılmak’

[...] *yarağlarınça isinü yılınu ağır ayançağ* [...] KKNB, 242. (Wilkens, 2007: 68)

[...] *isinü [yılınu ka]tıglanu tavrınu* [...] KKNB, 657-658. (Wilkens, 2007: 94)

isinmek amranmaklıg ‘sevme, hoşlanma / sevimli, hoş’

[...] *yene yene ertijü üküş isinmek am[r]anmaklıg savı amtıka[te]gi bar erdi* [...] HT VII, 1979-1980. (Röhrborn, 1991: 168)

isinmek amraşmak ‘sevme, hoşlanma’

[...] *yertinçülüğ isinmek amraşmak[ak...]* [...] ShoRoshia, AN, 319. (Shōgaito, 2003: 300)

isirmek sormak ‘emme, sorma’

[...] *etimin terimin isirmek[leri] sormak[la]rı üze inçe kaltı* [...] KKNB, 77-78. (Wilkens, 2007: 58)

işirmek amraşmak ‘birbirini sevme, hoşlanma’

[...] *yertinçüdeki işirmek amraşmaktın birtemleti ayımışg* [...] ShoRoshia, AN, 177. (Shōgaito, 2003: 282)

[...] *yertinçüdeki işirmek amraşmaktın tep* [...] ShoRoshia, AN, 192. (Shōgaito, 2003: 284)

iske- ewdi- ‘toplamak’

[...] *iskep evdip hua çeçek ikileyü alaçuka kirdiler* [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 89 (U 1794), 27.

iske- üz- ‘kesmek, ditmek’

[...] *öz etimizni iskep üzüp* [...] 110 = 89, 19. (Tekin, 1976: 180)

iste- tile- ‘istemek, dilemek’

[...] *amti tegimlig ol isdegeli tilegeli* [...] ATT, 67b1, 2017, (Shōgaito, 1988 140)

[...] *isteser tileser yme ök körülmez* [...] ATT, 78b1, 2339, (Shōgaito, 1988: 162)

istet- tilet- ‘istetmek, diletmek’

[...] *ol ilig beg istetsün tiletsün* [...] AY, 634 (X. 18b.), 6, (Kaya, 1994: 331)

istim tutçı ‘sürekli’

[...] *öglüg kişi istim tutçı yazmaqsız baçar* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutun), (Arat, 1991: 120)

iş ködüg ‘iş güç’

[...] *yitiñsiz tutunçsuz iş ködüg titir* [...] AY, 50 (II. 8b.), 23, (Kaya, 1994: 88)

[...] *yitiñsiz tutumçsuz alp iş ködüg titir* [...] AY, 51 (II. 9a.), 5-6, (Kaya, 1994: 88)

[...] *iş ködüglerig tükel bütürü* [...] AY, 51 (II. 9a.), 19, (Kaya, 1994: 88)

[...] *katlı kum üze kodu tartıp işi ködügü bütmeyük teg* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)

[...] *uluğ iş ködüg yme ögrünçlüg ermez* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 290)

[...] *kiçig iş ködügler yme büdün ermez* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 290)

[...] *iş ködüg kent uluş ev bark* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 79.

- [...] *iş ködüg* timin başlamış kergek [...] TT VI, Sekiz Yükme, 82.
- [...] *yıldızlar işi ködügi* çınzu tigma [...] TT VI, Sekiz Yükme, 190.
- [...] *iş küdöklerte aň başı süzük* [...] TT V/B, 9.
- [...] *işte küdök[de]* burun iligin işletip [...] TT V/B, 50.
- [...] *kop işin küdökin* neteg bütürür [...] TT V/B, 51.
- [...] *iş ködüg* birök sizlerniň savıjızlar [...] Üç İtigsizler, 112a, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)
- [...] *işi ködügi* üküş üçün [...] Üç İtigsizler, 117a, 3. (Barutçu-Özönder, 1998: 53)
- [...] *işi ködügi* netegin tip tiser [...] Üç İtigsizler, 118b, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 56)
- [...] *işi ködügi* büt [...] [...] Dışastvustık, 066. (Kaljanova, 2005: 42)
- [...] *kayu iş ködügler* [...] Dışastvustık, 093. (Kaljanova, 2005: 45)
- [...] *iške küdögke* tıtanıp [...] Huastuanıft, U 12b 15; U 13a 13; L 267: SPb 125. (Özbay, 2014: 89)
- [...] *bu iş ködüg* yime uluğ küçlüg tejrileriniň [...] 11. ? = 100, arka 34. (Tekin, 1976: 57)
- [...] *satgın işlegü iş ködügü* [...] 26. ? = 449, 26. (Tekin, 1976: 76)
- [...] *iş ködüglerin* bütürgeli üçün [...] 52. 3 = 38 515, arka 30. (Tekin, 1976: 108)
- [...] *işlerin ködüglerin* burhanlarnıň *işi ködügi* erür [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 54-55.
- [...] *edgü edrem iş ködügleri* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 220.
- [...] *işleri ködügleri* barça belgürtme et'öz erür [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 343-344.
- [...] *işi küdöki* üze yok [...] HT VII, 51. (Röhrborn, 1991: 20)

[...] **iş [kü]dök** kişi yalñukka tayak[lıg] tetir [...] HT VII, 228-229. (Röhrborn, 1991: 33)

[...] [yeg] adrok **iş küdökke** [ıd]ok köni [...] HT VII, 562. (Röhrborn, 1991: 59)

[...] agtarguluk **iş küdök** tükedükde men [...] HT VII, 607. (Röhrborn, 1991: 62)

[...] **iş küdöğleri** bir ermez [...] KKNB, 2119. (Wilkens, 2007: 192)

[...] **iş küdüğ** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 168 / 21)

[...] ukuš birle işle kamuğ **iş küdüğ** [...] KB, (Arat, 1979: 32 / 161)

[...] bu ay toldı sordı kamuğ **iş küdüğ** [...] KB, (Arat, 1979: 121 / 1038)

[...] sakış birle saklar kişi **iş küdüğ** [...] KB, (Arat, 1979: 237 / 2220)

iş yumuş ‘iş güç / görev, vazife’

[...] **işin yumışın** kılı teginip [...] AY, 448 (VI. 25b.), 14-15, (Kaya, 1994: 253)

[...] **işke yumışka** bardacı bolsar [...] T III M 127, 54.

[...] **iş yumış** kılguçı nom şazın [...] BTT VII, T III M 183 (U 4706), 20.

[...] teñriler barça **işin yumuşın** [...] BTT V, U 296, arka 6.

[...] **iş yumuş** bütürdeçi begler arasında [...] HT VII, 324. (Röhrborn, 1991: 40)

[...] **iş yumuş** kılzun tep [...] HT VIII, 1584. (Röhrborn, 1996: 140)

işgiti kotay ‘ipek / ipekli kumaş’

[...] tawgaç bodun birle tüzültüm altun kümüş **işgiti kotay** buñsuz ança bérür [...] (KT G5)

[...] [tawgaç bodu]n birle tüzül[tüm] altun kümüş **işgiti kotay** buñsuz ança bérür [...] (BK K3-4)

işlet- yoñla- ‘kullanmak’

[...] kergeklig **işletgülik yoñlaguluk** orun tapıp [...] AY, 612 (X. 7b.), 4, (Kaya, 1994: 322)

işlig ködüglüg ‘işi gücü olan’

[...] *işlig ködüglüg er* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 223 / 4)

işsiz ködügsüz ‘işsiz güçsüz’

[...] *işsiz ködügsüz itdeçi siz* [...] AY, 202 (IV. 1b.), 15-16, (Kaya, 1994: 146)

[...] *işsiz ködügsüz titir* [...] AY, 203 (IV. 2a.), 14, (Kaya, 1994: 147)

işsiz tepremeksiz ‘eylemsiz, hareketsiz’

[...] *işsiz tepremeksiz tursar temin tuymış bolur* [...] KON, 279. (Yiğitoğlu, 2011: 47)

itiglig akıghg ‘akan, hareketli, sabit olmayan’

[...] *itiglig akıghg tip tañyıp* [...] Üç İtigsizler, 98b, 18. (Barutçu-Özönder, 1998: 31)

itigsiz akıgsız ‘akmayan, hareketsiz, sabit’

[...] *itigsiz akıgsız kök kalık erür* [...] Üç İtigsizler, 98b, 17. (Barutçu-Özönder, 1998: 31)

iw- terk tawran- ‘hızlı hareket etmek’

[...] *inçsiretgü emgetgüte ivip terk tawranu intki yarağ kalıngu üçün inilü yalvaru* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

iye idi ‘sahip’

[...] *tepreñsiz üze iye idi titir* [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 22, (Kaya, 1994: 81)

ka kaça ‘kap kacak’

[...] *ka kaça* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 438 / 6)

ka kadaş ‘eş, dost / hısım, akraba’

[...] *kamağ kası kadaşı başlap* [...] AY, 5 (S. 3a.), 7, (Kaya, 1994: 62)

[...] *ög kañ ka kadaş bolmuş* [...] AY, 135 (III. 5a.), 16, (Kaya, 1994: 120)

- [...] *içi ini yme ka kadaş eke baltır birkerü bular tüşer* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 15, (Kaya, 1994: 298)
- [...] *ka kadaş küñ kul bir ikintige karışur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 64.
- [...] *ka kadaş beg yutuz yme* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 107.
- [...] *kası kadaşı ölmüş ögi kañı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 124.
- [...] *kamın kadaşımın tört törlüg* [...] T III 84-4, 14-16. (Demirci, 2014: 93)
- [...] *ög kañ ka kadaş [kuvragları birle* [...] Dışastvustık, 170. (Kaljanova, 2005: 54)
- [...] *[ög ka]ñ [ka kadaş] kuvragları birle* [...] Dışastvustık, 239. (Kaljanova, 2005: 63)
- [...] *ög kañ ka kadaş kuvragları birle* [...] Dışastvustık, 341. (Kaljanova, 2005: 75)
- [...] *[ka kadaş ogul] kız ed tavar* [...] DKPAM, 0587. (Elmalı, 2016: 79)
- [...] *kamağ kamın kadaşımın ev bark ulatı* [...] DKPAM, 2653. (Elmalı, 2016: 155)
- [...] *ka kadaş yégen tagay adaş böşük* [...] DKPAM, 4310. (Elmalı, 2016: 210)
- [...] *kanıñ kadaşınıñ yertinçününñ tar kemisi erür* [...] HT VIII, 346. (Röhrborn, 1996: 43)
- [...] *yegrek ed[gü k]a kadaş* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 23, (Ayazlı, 2016: 432)
- [...] *inim eçim kam kadaşım ayıtmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa01, 12, (Ayazlı, 2016: 439)
- [...] *inim eçim kam kadaşım ayıtmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa02, 15, (Ayazlı, 2016: 440)
- [...] *yakın ka kadaştın yitürmiş sen öz* [...] KB, (Arat, 1979: 326 / 3203)
- [...] *barışğu kerek ka kadaşlar bile* [...] KB, (Arat, 1979: 327 / 3209)
- [...] *olardın bolur ka kadaşka bile* [...] KB, (Arat, 1979: 327 / 3213)

kaç- yaş- ‘kaçmak, ortadan kaybolmak’

[...] *turgu teg bolmayın kaçıp yaşıp barmış için* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi19, 4, (Ayazlı, 2016: 506)

kadaş kin ‘yakın akraba’

kadaşım a kinim e adrıtım e yıta [...] (Elegest I (E 10) 12)

kadaşım <a> kinim e yıta adrıtım [...] (Kızıl-Çıraa II (E 44) 4)

kadaş yak yaguk ‘akraba, yakın’

[...] *kadaş yak yağıkka yakınlık ula* [...] KB, (Arat, 1979: 150 / 1327)

kag kug ‘kag kug’

[...] *kaz kag kug etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 400 / 14)

kagan kan ‘hükümdar’

[...] *adınçığ iduk kagan kan suusun* [...] 23. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 226)

[...] *kagan kanımıznuı* [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 230)

[...] *ançolayı ok kagan kan katun kuı tayzı* [...] 25. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 234)

[...] *buyanlıg hagan han süüsün* [...] BTT XIII, 42. Metin, 10.

kak kuk ‘kak kuk’

[...] *kaz kak kuk etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 401 / 8)

[...] *Yarma (kurutulmuş) meyveye arka arkaya söylenerek kak kuk denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 400 / 9)

kal- yokad- ‘yok olmak’

[...] *eligler [ha]nlar yaratmış süöler kalgay [y]okağgay tep* [...] HT VII, 1770-1771. (Röhrborn, 1991: 152)

kalan kawıt ‘vergi’

[...] *negü kalanı kavıtu bolsar men temiçi bilür* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH04, 8, (Ayazlı, 2016: 467)

kalın erüş ‘kalabalık’

[...] *ol kalın erüş yağı yavlaқта ozar kırtulurlar* [...] Kuan, 57. (Tekin, 1993: 11)

kalın sansız ‘sayısız, hesapsız’

[...] *yarattı kalın barça sansız tirig* [...] KB, (Arat, 1979: 374 / 3722)

kalın üküş ‘sayısız, çok’

[...] *noş tatıglıg rasayanın kalın üküş tınlıglarka* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 115, (Kasai, 2008: 105)

kalın üküş telim ‘sayısız, hesapsız’

[...] *kalın üküş telim tolp kamağ terin kuvragka* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 104, (Kasai, 2008: 104)

kalısız barça ‘tamamiyle, eksiksiz’

[...] *işlerin kalısız [barça işle]miş* [...] BTT XIII, 8. Metin, 4.

kalısız tükel ‘tamamen’

[...] *kalısız tükel ... ançgınça beş yıl [ert]di* [...] HT III, 871. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 123)

kalp kalp öd ‘zaman, devir’

[...] *kalp kalp üdüin tüşin tegintürür* [...] KKNB, 798. (Wilkins, 2007: 104)

kalp öd ‘zaman, devir’

[...] **kalp üdler** ertmişinte ançulayu [...] AY, 83 (II. 25a.), 22, (Kaya, 1994: 100)

[...] *sakınguluksuz sözlegülüksüz kalp üdte uzatı teriñ turup* [...] AY, 98 (II. 32b.), 2-3, (Kaya, 1994: 106)

[...] *yüz kalp [üd][l]erte* [...] AY, 104 (II. 35b.), 9, (Kaya, 1994: 108)

[...] *sansız öküş kalp öd üze* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] *sansız kalp öd üze ögüp erdgüsüz* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 78)

[...] **kalp ödi** ulug tolu athıg [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 138.

[...] **kalp ödi** kirsiz arıg tip titgeyler [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 426.

[...] *miñ tümen kalp öd nomlasar* [...] Kuan, .94 (Tekin, 1993: 12)

[...] **kalp ödün** kolulasar [...] Kuan, 178. (Tekin, 1993: 17)

[...] *üküş telim kalp üdlerte* [...] U 2004+U 1775+U 1589, 7. (Demirci, 2014: 47)

[...] **kalp ödün** [...] *teñri yérinte* [...] DKPAM, 3303. (Elmalı, 2016: 1)

[...] **kalp ödler** barça ... [...] DKPAM, 3307. (Elmalı, 2016: 177)

[...] *tüşü kalp ödün tursar* [...] DKPAM, 3461. (Elmalı, 2016: 182)

[...] *kum sanınça kalp ödün* [...] BTT I, T II S 90.15 (U 2992), 3.

[...] *kaç kalp ödün edgü tarkargalı* [...] BTT I, T II S 90.12 (U 2995), 7.

[...] *ertmiş kalp üdlerde* [...] HT VIII, 1996. (Röhrborn, 1996: 173)

[...] *tümen kalp ödün adrok adrok açıg [tar]ka emgeklerig teginser biz* [...] KKNB, 359. (Wilkens, 2007: 74)

[...] **[kalp üdler]teki** kakadaş üçün [...] KKNB, 689-690. (Wilkens, 2007: 96)

[...] *miñ kalp üd ertginçe* [...] KKNB, 789. (Wilkins, 2007: 102)

kalp ödlüg ‘vakitli’

[...] *kalp üdlüg taşıg tükeñinçsiz [et]özleri* [...] HT VII, 502. (Röhrborn, 1991: 54)

kamag alku ‘bütün, hep’

[...] [*kamag alku*] *tınlıgka öledim* [...] Uigurica I, T III M 56. 13.

kamag barça ‘hepsi, bütünü’

[...] *kamag barça tizlerin çökitip* [...] HT X, 528-529. (Mirsultan, 2010: 121)

[...] [*kamag*] *barça tujit teñri [yerinte]* [...] HT X, 559. (Mirsultan, 2010: 124)

kamag kop ‘bütün, hep’

[...] *ulug taluy samutri kim bulgak t[elgek] öküş ol yme kamagda ko[p]da* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. 18.

kamagu barça ‘bütünü, tümü’

[...] *kamagu barça bizni küyü küzedü* [...] BTT XXIII, A 88.

[...] *kamagu barça ança yıgıltılar* [...] DKPAM, 0409. (Elmalı, 2016: 72)

[...] *kamagu barça monı ...* [...] DKPAM, 0417-418. (Elmalı, 2016: 73)

[...] *anta ötrü kamagu barça ... teprediler* [...] DKPAM, 0431. (Elmalı, 2016: 73)

kamagun barça ‘bütünü, tümü’

[...] *ajunların kamagun barça köntülüp oñarılıp* [...] AY, 98 (II. 32b.), 19, (Kaya, 1994: 106)

[...] *kamagun barça teñri burkan tapa keltiler* [...] AY, 131 (III. 2a.), 11, (Kaya, 1994: 118)

[...] *tört maharanç teñriler kuvragı kamagun barça olurmuş* [...] AY, 182 (III. 28b.), 7, (Kaya, 1994: 138)

[...] *kamagun barça han ka[rşısinta* [...] DKPAM, 1495. (Elmalı, 2016: 112)

[...] *kamagun barça bo nom erdini* [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 9.

[...] *kamagun barça ... yığlaşıp* [...] HT III, 781. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 113)

[...] *kamagun barça erürler* [...] HT VIII, 618-619. (Röhrborn, 1996: 64)

[...] *kamagun barça bo nomlarıg* [...] HT VIII, 2135. (Röhrborn, 1996: 184)

kamagun barça yumkı ‘hepsi, tümü’

[...] *kamagun barça yumğı bir ünin antag teginiür* [...] AY, 194 (III. 34a.), 4-5, (Kaya, 1994: 143)

kamagun yumkı ‘hepsi, tümü’

[...] *közünür üdki burkanlar kamagun yumğı küzetür* [...] AY, 454 (VI. 28b.), 16, (Kaya, 1994: 256)

kamuğ barça ‘bütün, hepsi’

[...] *ķamuğ barçasıña büğüler sözi* [...] KB, (Arat, 1979: 5 / 11)

[...] *ağırlıg tañrıķa turur ķamuğ barça* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 136)

[...] *ķamuğ barça edğülerdin* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 155)

[...] *ķamuğ barça munluğ törütülmiş* [...] KB, (Arat, 1979: 17 / 5)

kan- büt- ‘tamam olmak, doymak’

[...] *ne küsüşi erser kanar büter* [...] AY, 362 (V. 9b.), 12, (Kaya, 1994: 215)

[...] *barça kangay bütgey* [...] AY, 488 (VII. 15b.), 10, (Kaya, 1994: 270)

[...] *kop kamağ küsüşüm **kanzun bützün*** [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 218)

[...] *yme küsüşleri **kanıp bütüp burkan bolzunlar*** [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 218)

[...] *alku türlüg küsüşleri **kanıp bütüp*** [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] *küsüşümüz **kanzun bützün*** [...] KKNB, 2234-2235. (Wilkens, 2007: 198)

kan él ‘hükümdar, han / hükümdar, devlet’

[...] ***kanım élim** e esizim e yita bökmedim **kanım élimiz** yita adrılıtım* [...] (Elegest I (E 10) 4)

kan oğlu tégin ‘prens, şehzade’

[...] ***kan oğlu tegin** çüktsi (: çuñtsi) kentüsi neñ ötüğçisiz savçısız bolmakta tetinmedi* [...] HT VIII, 1415. (Röhrborn, 1996: 127)

kanma- bütme- ‘tamam olmamak, doymamak’

[...] *antag küsüş yok kim **kanmaguluk bütmeğülük** öñi kiterser* [...] AY, 511 (VIII. 8a.), 20-21, (Kaya, 1994: 279)

kantur- bütür- ‘yerine getirmek, tatmin etmek’

[...] *köñül üze **kanturtaçığ bütürteçig** avıç atlıg* [...] AY, 99 (II. 33a.), 13, (Kaya, 1994: 106)

[...] *köñülümüzçe **kanturuñ bütürüñ*** [...] T III M 127, 91.

kap tolkuk ‘torba’

[...] ***kaplarta tolkuklarta** ol yañalarka küçi yitmişçe suv yüdtürüp* [...] AY, 604 (IX. 30b.), 6-7, (Kaya, 1994: 318)

kapuş karma bol- ‘yağmalanmak’

[...] ***kapuş karma boldı** müsülman neñi* [...] KB, (Arat, 1979: 639 / 6482)

kapıglıg tapdulug ‘kapılı’

[...] *bir kişi erdinin itiglig tört<d>in yınak kapıglıg tapdulug esriñü erdinilig <kök> kalık içinte olurup* [...] AY, 209 (IV. 5a.), 15, (Kaya, 1994: 149)

kar kur ‘kar kur’

[...] *kar kur etti karın* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 114 / 19)

kara kura ‘kara kura’

[...] *Arka arkaya kara kura denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 444 / 4)

karaja ton ‘kılık kıyafet’

[...] *[alku] edgüleriñ tözi yı[ltuzı karaja] ton tétir* [...] DKPAM, 0467. (Elmalı, 2016: 74)

karakçıg sekerçıg ‘haydut’

[...] *karakçıg sekerçıg arıtıl arıg* [...] KB, (Arat, 1979: 554 / 5577)

karıngu biligsiz ‘câhil, bilgisiz’

[...] *karıngu biligsizniñ közi* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 108)

karıngu kararıg ‘karanlık / câhil’

[...] *karıngu kararıg tarkargu üçün* [...] HT V, Nr. G 71, 185.

[...] *biligsiz biliglig karıngu kararıg kalısız* [...] BTT XXIII, H 132.

[...] *karıngu kararıg oronka barıp* [...] KKNB, 336. (Wilkens, 2007: 72)

[...] *karıngu kararıg tamulardakı* [...] KKNB, 2241. (Wilkens, 2007: 198)

[...] *karıngu kararıgta ulatılarıg* [...] KKNB, 2830. (Wilkens, 2007: 226)

[...] *karıngu kararıgı nedegin* [...] ATT, 18b1, 550, (Shōgaito, 1988: 42)

[...] *kararḡu kararḡıg targardaçı eraser* [...] ATT, 18b1, 551, (Shōgaito, 1988: 42)

[...] *kararḡu kararḡlarıg tip nedegin tip tiser* [...] ATT, 20b1, 606, (Shōgaito, 1988: 46)

kararḡu kararḡlıg ‘karanlık / cāhillik’

[...] *kararḡu kararḡlıgın tip timişi eraser* [...] ATT, 20b1, 604, (Shōgaito, 1988: 46)

[...] *kararḡu kararḡlıgın tip bularta tudulur* [...] ATT, 25b1, 733, (Shōgaito, 1988: 54)

kararḡu tünerig ‘karanlık’

[...] *nerek bu kararḡu tünerig orun* [...] KB, (Arat, 1979: 316 / 3083)

karar- tüner- ‘karanlık basmak’

[...] *avantın tıtag[in sō]zlegeli kalınsar tugmak ök kararur tünerür* [...] HT VIII, 318.
(Röhrborn, 1996: 40)

kararḡ biligsiz ‘cāhil, biligsiz’

[...] *kararḡ biligsiz kögüzlüg eraser* [...] Kuan, 66. (Tekin, 1993: 11)

kararḡ tünerig ‘karanlık’

[...] *öz sını kararḡ tünerig sını bolur* [...] BTT V, M 803a, arka 4.

[...] ... *kararḡ tünerig* ... [...] BTT V, T M 151 (U 128a), 3.

kararḡ tünerig ögsüz ‘cāhil’

[...] ... *kararḡ tünerig ögsü[z] bolurlar* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. 1.

karç kurç ‘karç kurç’

[...] *er tarmaznı karç kurç yidi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 148 / 22)

karga- arka- ‘lanetlemek / kötülüklerini saymak’

[...] *ol anı kargadı arkadı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 126 / 1)

kargış söküş ‘sayıp sövme / beddua’

[...] *baş ağrığ telim bar ma kargış söküş* [...] KB, (Arat, 1979: 491 / 4915)

[...] *buzulsa asığ bolğa kargış söküş* [...] KB, (Arat, 1979: 568 / 5726)

karı yaşlıg ‘yaşlı’

[...] *karı yaşlıg ol anam* [...] 28. Ağıt, (Arat, 1991: 248)

karıç çik ‘ölçek’

[...] *karıçın çikin kürin kürilikin tınlıglarıg* [...] 75. 10 = 107, arka 39. (Tekin, 1976: 142)

karış- kawış- ‘karışmak’

[...] *künli aylı karışu kavışu yoriyur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 324.

kars kars ‘kars kars / alkış sesi’

[...] *ol kars kars aya yaptı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 150 / 6)

karşı ordo ‘saray’

[...] *ay ilig bu karşı bu ordu orun* [...] KB, (Arat, 1979: 516 / 5176)

[...] *bu iki buzar karşı ordu tura* [...] KB, (Arat, 1979: 524 / 5263)

[...] *neçe karşı ordu neçe berk tuta* [...] KB, (Arat, 1979: 636 / 6434)

karşı ordo saray ‘saray’

[...] *neçe karşı ordu bezeklig saray* [...] KB, (Arat, 1979: 602 / 6070)

[...] *kalır karşı ordu saraylar kamuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 635 / 6433)

[...] *kalır karşı ordu saray pak saña* [...] KB, (Arat, 1979: 636 / 6436)

karşı saray ‘saray’

[...] *ölüm buzdu karşı saray ew öküş* [...] KB, (Arat, 1979: 483 / 4834)

[...] *bu kün munda itme bu karşı saray* [...] KB, (Arat, 1979: 516 / 5179)

kart béz ‘çıban, ur’

[...] *kartig bezig yiriñig kanig igig agrıgıg korkınçig ayınçig barçanı titmiş* [...] AY, 614 (X. 8b.), 3, (Kaya, 1994: 323)

kart kurt ‘kart kurt’

[...] *elig kart kurt etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 148 / 18)

kart yiriñ ‘çıban / yara’

[...] *uduz örmen kart yiriñ iglig bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 443.

kasınçig korkınçig ‘korkunç’

[...] *kasınçig korkınçig erkliglerniñ atları bo* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 91.

kat- kar- ‘katmak, karıştırmak’

[...] *şankig alplarığ katdımı[z] kardımız* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, 21. (Tekin, 1976: 120)

[...] *kattı kardı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 187 / 4)

kat kat ‘kat kat’

[...] *adkaşu turur kat kat tağta* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

[...] *kat kat tenri yirlerinde* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

[...] *yava kat kat erklig toori alkınçsız körüglüg* [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 134)

[...] **kat kat** ısırsar iglig bolur [...] T III M 210, 6.

[...] **kat kat** kalıklıg [...] HT III, 758. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 111)

[...] **kat kat** laulug ükşürü ükşürü yaylıklıg [...] HT VII, 406. (Röhrborn, 1991: 46)

[...] **kat kat** berür añar [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 27)

[...] **kat kat** artuqluğ üküş [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 27)

[...] **kat kat** otdın [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 120)

kat kat kat ‘kat be kat’

[...] bittiler yemeñ ribānı **kat kat kat** kılınmış [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 46)

kat kat sıñlıg ‘çok katmanlı’

[...] **kat kat sıñlıg** kalıklar [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 939.

kat- kawşur- ‘eklemek, dahil etmek’

[...] bulıtlayı edgüsiñe **kata kawşuru** yarlıkadı [...] HT VII, 746. (Röhrborn, 1991: 73)

kat sıñ ‘kat’

[...] törtünç **kat sıñtaki** kalıg kaçan buzulsar örtenser [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 35-36.

katı karı ‘sert’

[...] **katı karı** nomlarıg nomladaçı et’öz erser [...] AY, 41 (II. 4a.), 19, (Kaya, 1994: 85)

[...] antag tınlıglar **katı karı** nızvanıları küçlüg [...] AY, 261 (IV. 31a.), 8, (Kaya, 1994: 171)

[...] akıglıg akıgsız **katı karı** işletü [...] AY, 304 (IV. 54b.), 7, (Kaya, 1994: 190)

[...] edgüli ayıglı kılınç[ları]g **katı karı** kılurlar [...] KKNB, 516. (Wilkens, 2007: 84)

katıg bek ‘sert, sağlam / kararlı’,

[...] **katıg bek köñül** [...] AY, 452 (VI. 27b.), 2, (Kaya, 1994: 255)

katıg irig ‘çetin, sert’

[...] *taturğay miz olarka ol **katıg irig** kındın* [...] KT, (Ata, 2004: 117 / 50)

katıg karık ‘karışmış, karışık’

[...] *bir iş içinde **katıg karık*** [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 203)

katıg kawi ‘çetin, zorlu’

[...] *meniñ hilem **katıg kawı** turur* [...] KT, (Ata, 2004: 31 / 183)

katıg kınıg ‘sert, sağlam, / acımasız, katı’

[...] **katıg kınıg** *kirtü sakınçın* [...] AY, 426 (VI. 12b.), 12, (Kaya, 1994: 244)

[...] **katıg kınık** *köñül örit[di]* [...] T III 84-36, 12. (Demirci, 2014: 106)

[...] **katıg kınıg** *köñülin* [...] DKPAM, 0428. (Elmalı, 2016: 73)

[...] **katıg kınıg** *sakınçlıg bolurlar* [...] DKPAM, 1641. (Elmalı, 2016: 117)

katıgılan- tawran- ‘çabalamak, gayret etmek’

[...] *edgü kerü [katıgılan]ı tavrantı* [...] T III 84-43, arka 14-15. (Demirci, 2014: 62)

[...] **katıgılanıp tavranıp** *çahşapatıg ayayu tutdaçılar* [...] KKNB, 525. (Wilkens, 2007: 86)

[...] **[katıgılanıp tavranıp** *ermegürmemişlerin* [...] KKNB, 601. (Wilkens, 2007: 90)

[...] **katıgılanu tavrınu** *edgü nomta bışrunu ögretinü* [...] KKNB, 658. (Wilkens, 2007: 94)

katıgılan- téren- ‘gayret etmek’

[...] *tilekinçe ıdma **katıgılan tıren*** [...] KB, (Arat, 1979: 366 / 3638)

katıgılantur- saglantur- ‘sağlamlaştırmak’

[...] *törtünç kataglanturdu saglanturdu* [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 4.

katıglantur- tawrattur- ‘çabalatmak, gayret ettirmek’

[...] *ütlep eriglep katıglanturup tavranturup üç erdinilerke yükiint[ürelim]* [...] KKNB, 3966. (Wilkens, 2007: 288)

katıghk küç ‘güç, kuvvet’

[...] *katıghkına küçiñe tükel kılıñlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 205)

katıgsız karıksız ‘katılmamış, karışmamış’

[...] *bir ol bir katıgsız karıksız arıg* [...] KB, (Arat, 1979: 393 / 3899)

katıgtı edgüti ‘sıkıca, iyice’

kuzgunug ıgaçka bamış katıgtı ba edgüti ba tér (IB, 14)

katıl- karıl- ‘katılmak, karışmak’

[...] *tnlıglar birle katılu karılu* [...] AY, 133 (III. 4a.), 15, (Kaya, 1994: 120)

[...] *köñülü katılu karılu turğalu umış* [...] 59. ? = 134 368 413 417, arka 33. (Tekin, 1976: 118)

[...] *edgüler birle katılu karılu* [...] 80. 6 (?) = 246 279 389, arka 18. (Tekin, 1976: 148)

[...] *katıldı karıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 271 / 9)

[...] *katılsa karılsa tutup edgü iş* [...] KB, (Arat, 1979: 343 / 3405)

[...] *katılgı karılgı buğunka yorıp* [...] KB, (Arat, 1979: 433 / 4316)

[...] *bularnıñ bile sen katıl hem karıl* [...] KB, (Arat, 1979: 442 / 4401)

[...] *azu ne kim katıldı karıldı süñük birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 104)

[...] *katıldı karıldı anıñ birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 149)

katıl- kawış- ‘buluşmak, kavuşmak / karşılaşmak’

[...] [*edgü ögli*]ler birle bilgeler inçip **katılguluk kavışgulu[k ol]** [...] ShoRoshia, AB, a11.
(Shōgaito, 2003: 229)

katılğan karılğan ‘katılan, karışan’

[...] *bu er ol kişi birle tutçı* **katılğan karılğan** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu,
2015: 226 / 19)

katılış- kawış- ‘buluşmak, kavuşmak / karşılaşmak’

[...] *az amranmak ..*] **katılışdaçı kavışdaçı** kemig köprügüg [...] ShoRoshia, AN, 71.
(Shōgaito, 2003: 270)

[...] *öñre ajunta birgerü* **katılışu kavışu edgüti** [...] ShoRoshia, AN, 331. (Shōgaito, 2003:
302)

katılışmak bulğalışmak ‘katılıp karışma’

[...] *büter* **katılışmak bulğalışmağı** iki kşanlarta alku nızvanular [...] Üç İtigsizler, 112b, 9-
10. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)

katılışmak kawışmak ‘buluşma, kavuşma / karşılaşma’

[...] *bir ikintike* **katılışmak kavışmak** üze [...] ATT, 38a1, 1124-1125, (Shōgaito, 1988: 80)

katılışmaksız bulğaşmaksız ‘katılıp karışmamış’

[...] **katılışmaksız bulğaşmaksız köñülüg** [...] KKNB, 3226-3227. (Wilkens, 2007: 246)

katılma- karılma- ‘katılmamak, karışmamak’

[...] **katılmaz karılmaz** sağışka saçu [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 10)

katılma- salma- ‘karışmamak’

[...] *basıg salıg negüime katılmaz biz salmaz biz tep* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi20, 15, (Ayazlı, 2016: 507)

katın katın ‘defalarca’

[...] *katın katın yalvaru ötünmişke* [...] BTT VII, T III M 192b (U 4710), 21.

[...] *katın katın karañku [tü]nde tamturdı ermez* [...] HT VII, 117. (Röhrborn, 1991: 24)

[...] *katın katın tüşünlüklerde yatmaklıklarda* [...] HT VIII, 21-22. (Röhrborn, 1996: 16)

[...] *yapırgaklıgıg katın katın çetavan seşremde* [...] HT VIII, 1932. (Röhrborn, 1996: 168)

katiş kariş ‘karma karişık’

[...] *olar katiş kariş iş içinde olar* [...] KT, (Ata, 2004: 141 / 5)

katma- karma- ‘katmamak, karıştırmamak’

[...] *yani katmadılar karmadılar* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 97)

kaw kuw ‘kav kuv’

[...] *ton kaw kuw boldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 400 / 17)

[...] *ton kaw kuw boldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 411 / 9)

kawış- birik- ‘birleşmek, toplanmak’

[...] *basuğçılari özin ök kawışur birikür* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 117.

[...] *basuğçılar kawışur birikür* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 140.

kawıştur- biriktür- ‘birleştirmek, toplatmak’

[...] *basuğçılaların kawışdurup birikdürüp adiştit kılmak erser* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), .

kawşatıl- kurşatıl- ‘çevrelenmek, kuşatılmak’

[...] *kavşatlu kurşatlu nom nomlagalı ugradukda* [...] AY, 683 (BE. 3b.), 2, (Kaya, 1994: 351)

kay kay ‘sokak sokak’

[...] *kay kay sayu éltidiler* [...] DKPAM, 4024. (Elmalı, 2016: 201)

kayır yılan ‘sürüngen’

[...] *yulki ajunınta tokdukda böy tiler kayır yılan bolmuşların* [...] AY, 299 (IV. 50a.), 15, (Kaya, 1994: 187)

kayu kayu ‘kimi kimi / nice nice’

[...] *bölükler içinte kayu kayu bölüklerteki nomlarıg* [...] AY, 34ş (I. ? [=R-M: 707]), 19, (Kaya, 1994: 82)

[...] *kayu kayu uluşda balıkda* [...] AY, 89 (II. 28a.), 5, (Kaya, 1994: 102)

[...] *kayu kayu ajunlarta orunlarta tursarlar* [...] AY, 124 (II. 45b.), 22-23, (Kaya, 1994: 116)

[...] *kayu kayu yirte budunta bar erser* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 141.

[...] *ķayu ķayu tütrüm teriņ saķınc* [...] 39. 10 = 139 152, 15. (Tekin, 1976: 91)

[...] *ķayu ķayu törüler bolmuşķa* [...] 43. ? = 63, arka 19. (Tekin, 1976: 96)

[...] *kayu kayu tegin[çsiz] oronlarta tugmuşlar erser* [...] BTT XXVI, 13-14, (Kasai, 2008: 229)

kaznak hazine ‘servet, hazine’

[...] *neçe ķolsa kaznak hazine urun* [...] KB, (Arat, 1979: 550 / 5542)

keçürgen örtgen yarlıkagan ‘affeden, bağışlayan’

[...] *erür Tańrı keçürgen örtgen ulaşu yarlıkagan* [...] KT, (Ata, 2004: 13 / 99)

keçürgen yarlıkagan ‘affeden, bağışlayan’

[...] *ol Tañrı keçürgen yarlıkagan* [...] KT, (Ata, 2004: 8 / 43)

[...] *ol Tañrı keçürgen turur yarlıkagan ol* [...] KT, (Ata, 2004: 144 / 2)

[...] *Tañrı keçürgen yarlıkagan* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 225)

keçürgen yazok örtgen ‘affeden, günahları örten’

[...] *Tañrı erür keçürgen yazuk örtgen* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 59)

[...] *bütünlükün erür keçürgen yazuk örtgen* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 205)

[...] *bütünlükün Tañrı keçürgen yazuk örtgen* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 55)

keçürmiş yetürmiş ‘geçirmiş, geçkin’

[...] *başında keçürmiş yetürmiş yaşı* [...] KB, (Arat, 1979: 57 / 426)

[...] *başında keçürmiş yetürmiş yaşı* [...] KB, (Arat, 1979: 139 / 1222)

kedgü tonagu ‘giyecek’

[...] *kedgü tonagu ulatı asıg tuso kılur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 392.

kedim ton ‘elbise’

[...] *kedim ton talusı könilik tonı* [...] AH, (Arat, 2006: 53 / 168)

[...] *ayur sen kedim ton şerab aş kerek* [...] AH, (Arat, 2006: 64 / 297)

[...] *ağı çuz kedim ton kişi kedgüsü* [...] KB, (Arat, 1979: 477 / 4773)

kedim ton etük ‘elbise’

[...] *[kedi]m ton etük yigiv tizig kedmiş* [...] 9. ? = 59 239, 13. (Tekin, 1976: 54)

keh keh ‘keh keh’

[...] *Köpeği çağırmaq için keh keh denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 395 / 3)

kel- orna- ‘gelmek’

[...] *yanı yigedmek utmak kelzün ornazun* [...] BTT V, M III Nr. 29 + Ch/U 6618, 4-5.

kel- teg- ‘gelmek, ulaşmak’

[...] *tırnak ugragu kelip tegi tükedür ol* [...] ShoRoshia, AB, d23. (Shōgaito, 2003: 252)

[...] *aşnu küsüşlügin mü kelip tegdiñ* [...] ShoRoshia, AN, 26. (Shōgaito, 2003: 265)

kem çer ‘hastalık’

[...] *öñi öñi kem çer ada tudalarka ölümsüz kıltaçı* [...] BTT XIII, 58. Metin, 3.

kent uluş ‘şehir / başkent’

[...] *raçagarh atlıg kent uluşka azkaya yakın yaguk ...* [...] AY, 682 (BE. 3a.), 20-21, (Kaya, 1994: 351)

[...] *kent uluş ev bark itgeli yaratgalı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 79.

[...] *kent uluşlarda barçada baştın* [...] 3. 13 = 4, 16. (Tekin, 1976: 43)

[...] *kitumaki atlıg kent uluşda* [...] 3. 13 = 4, 27-28. (Tekin, 1976: 44)

[...] *kent uluşda uqmış kergek* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, 3. (Tekin, 1976: 50)

[...] *keđimti kent uluş içinte* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 1040.

[...] *baranas atlıg kent uluş bar erti* [...] DKPAM, 3106. (Elmalı, 2016: 171)

[...] *tolp kent uluş yaltrıtdılar* [...] HT VII, 1152. (Röhrborn, 1991: 104)

[...] *kaşu kend uluş ordu karşı yire* [...] KB, (Arat, 1979: 6 / 26)

[...] *telim arttı ilde yanı kend uluş* [...] KB, (Arat, 1979: 121 / 1043)

[...] *itilse ili artsa ol kend uluş* [...] KB, (Arat, 1979: 233 / 2178)

kentü kentü ‘kendi, kendisi’

[...] *yme kamug taşlarıñ kentü kentü erdemi belgüsi bar* [...] (T II T 14: A13)

[...] *tartarlar yırarlar kentü kentü isig özlerin kol[ur]lar erti* [...] AY, 19 (S. 10a.), 15, (Kaya, 1994: 67)

[...] *kentü kentü tirinimiz kuvragımız* [...] AY, 400 (V. 28b.), 5, (Kaya, 1994: 233)

[...] *kentü kentü kuvragıñızlar birle* [...] AY, 405 (VI. 2a.), 4, (Kaya, 1994: 236)

[...] *kentü kentü adırt öñi mü ol tip* [...] Üç İtigsizler, 110a, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 45)

[...] *kentü kentü adırt öñi erür* [...] Üç İtigsizler, 115a, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 51)

[...] *kentü kentü adırılmış üçün kayu* [...] Üç İtigsizler, 115b, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 52)

[...] *kentü kentü uz işin işleyür* [...] P. P. II. (Hamilton, 1998: 11)

[...] *kentü kentü ergülük evke baralım* [...] 12. 12 (?) = 9, arka 31. (Tekin, 1976: 59)

[...] *kentü kentü ordularında teñriler teñri* [...] 34. 10 son = 47 179 219, 8. (Tekin, 1976: 84)

[...] *kentü kentü miñü kölüñütin inip* [...] 51. 14 57 75, arka 54. (Tekin, 1976: 106)

[...] *kentü kentü süsin* [...] Manichaica I, T II K 2a, 18.

[...] *kentü kentü bodları üze* [...] HT VIII, 1969. (Röhrborn, 1996: 170)

[...] *kentü kentü köñüllerin* [...] KKNB, 238. (Wilkens, 2007: 68)

[...] *kentü kentü bir ikintiske* [...] KKNB, 1201. (Wilkens, 2007: 128)

[...] *kentü kentü erdemi belgüsi bar* [...] Runen Schrift aus Turfan, 13.

kentü kentü öz öz ‘kendi’

[...] *kentü kentü öz öz orunlarıntın örü turup* [...] AY, 396 (V. 26b.), 22, (Kaya, 1994: 231)

kentü öz ‘kendi’

[...] *kentü özüm bilmedin yazmış yañılmış* [...] AY, 9 (S. 5a.), 11 (Kaya, 1994: 63)

[...] *eşidip kentü özi barıp* [...] AY, 18 (S. 9b.), 8, (Kaya, 1994: 67)

[...] *teñriler kentü öz ergüleriñe kirtiler* [...] AY, 31 (S. 17a.), 21, (Kaya, 1994: 73)

[...] *alku ödte sözler üçün kentü özüm* [...] 14 B. İyi Niyet, (Arat, 1991: 152)

[...] *amtı men buyan kıaya kal kentü özüm* [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] *sen negülüğ kentü özünj ök* [...] Uigurica IV, T III 84-42, 21.

[...] *kentü özünjüz yazınsar siz* [...] T M 276a, 8.

[...] *teñrim kentü özünjüzke* [...] T M 276a, 20.

[...] *kentü özümüzni igdületimiz erser* [...] TT IV/B, T II Y 55, 11.

[...] *kentü özi tegmeser kentüni atamış* [...] Kuan, 190. (Tekin, 1993: 17)

[...] *kentü özi adınığ tıdmatın* [...] Üç İtigsizler, 102b, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *kentü özi adınığ tıdmatın adında kentü özi tıdılmaz* [...] Üç İtigsizler, 102b, 12. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *kentü özi okşatısız tıtağsız* [...] Üç İtigsizler, 113a, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 49)

[...] *kentü öziniñ katıglanmakıña* [...] T III 84-43, arka 2. (Demirci, 2014: 61)

[...] *ken[tü öz]iniñ [emgekçe emgenip]* [...] T III 84-43, arka 12-13. (Demirci, 2014: 62)

[...] *kentü özin aşayur* [...] T III 84-18, arka 12. (Demirci, 2014: 91)

[...] *kentü öziniñ buyanı üze* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 5.

- [...] **kentü [özünüz]** yazınsar siz [...] Huastuanift, U 73a, 8. (Özbay, 2014: 24)
- [...] **birö[k ken]tü özünüzke te[rser]** [...] Huastuanift, U 73a, 20. (Özbay, 2014: 25)
- [...] **kentü özümüzni künte ayda öni** [...] Huastuanift, L 26: SPb 8. (Özbay, 2014: 81)
- [...] **men kentü [öz]üm ög beglik taplagay** [...] T II Y 52 I, 8. (Elmalı, 2014: 71)
- [...] **kentü özün beglik er** [...] T II Y 52 I, 14. (Elmalı, 2014: 71)
- [...] **men kentü özüm ayıg yavız** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 407.
- [...] **kentü özke trz yanluk işler bilgülig** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 439.
- [...] **ayıg [kılınç kü]çinte kentü özüm men** [...] DKPAM, 0623. (Elmalı, 2016: 80)
- [...] **kentü özi etüz kodup** [...] DKPAM, 0980. (Elmalı, 2016: 93)
- [...] **men ken[tü öz]üm ök beglig taplagay** [...] DKPAM, 1125. (Elmalı, 2016: 98)
- [...] **kentü özin töpüden** [...] Manichaica I, T II D 173d, 39.
- [...] **[kentü] özi tirig e[tözin tamuka] kirmiş** [...] HT III, 132-133. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 45)
- [...] **şilabadre açari kentü öz[i erür]** [...] HT III, 396. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 73)
- [...] **kentü özi azan [üze]** [...] HT III, 681. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 103)
- [...] **kentü özin apıtu yapıtu** [...] KKNB, 53. (Wilkens, 2007: 56)
- [...] **kentü özümün sergürü tutguluk** [...] KKNB, 75. (Wilkens, 2007: 58)
- keşrenek çınırçak** ‘çingırak, vurmali çalgı’
- [...] **bılır keşrenek çınırçak pıpa kopuz çı çımguk bımlıgın tüzülmüş beş sıbar** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 972.

kerekme- yarama- ‘gerekmez, uygun olmaz’

[...] *ingil andın kerekmez yaramas saña kim uluğlık* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 107)

[...] *sewünç bergil kertgünüglilerke kerekmez yaramas sawçıka* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 145)

[...] *kerekmez yaramas medīne boğunuğa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 146)

kerilmek esnemek ‘esneme’

[...] *çommak batmak uu utık kerilmek esnemek ögirmemek köñül* [...] ShoRoshia, AN, 349. (Shōgaito, 2003: 304)

kes- biç- ‘kesmek’

[...] *kese biçe belgürtülmüş* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 54)

[...] *neteg keser biçer siler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 150)

kes kes ‘parça parça’

[...] *kes kes kıldımız anlarını yer içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 123)

[...] *kes kes erür* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 219)

[...] *kıldı anlarını kes kes* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 44)

[...] *kes kes kıltımız olarnı on iki ögür* [...] KT, (Ata, 2004: 29 / 160)

[...] *kes kes kıltımız olarnı yer içinde ögürler* [...] KT, (Ata, 2004: 30 / 168)

kes kes päre päre ‘parça parça’

[...] *kaçan kim nürü körkitti erse İdi tağka kıldı anı kes kes / päre päre* [...] KT, (Ata, 2004: 28 / 143)

[...] *bakıp turı körkitti erse idisi tağka kıldı anı kes kes päre päre* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 119)

kes- seç- ‘ayırmaq, seçmek’

[...] *ħarāc anıñdın kim kestiñ seçtiñ boyun berürler boyun bermek* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 61)

kesek kesek ‘parça parça’

[...] *biziñ üze kesek kesek azu keltürse* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 209)

kesgen biçgen ‘kesen, biçen’

[...] *ermez mü tañrı kesgen biçgenlerde kesgen biçğanrak* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 279)

kesgü biçgu ‘ayrılmış, belirlenmiş’

[...] *çın kesgü biçgu kün erür* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 261)

kesmek biçmek ‘kesme, biçme’

[...] *kesmek biçmek ol turur* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 95)

kesüksüz tutaşı ulam ‘devamlı, sürekli’

[...] *tegürgil kesüksüz tutaşı ulam* [...] KB, (Arat, 1979: 20 / 31)

kesüksüz ulam ‘devamlı, sürekli’

[...] *tegürgil idim sen kesüksüz ulam* [...] KB, (Arat, 1979: 23 / 61)

[...] *tegürsün bayatım kesüksüz ulam* [...] KB, (Arat, 1979: 152 / 1348)

kew- küçsiret- ‘güçsüzleştirmek’

[...] *az nızvanıg ok kever küçsiretür* [...] AY, 163 (III. 19a.), 10-11, (Kaya, 1994: 131)

kew- tarkar- ‘güçsüzleştirmek’

[...] *köñülteki kkirlerig körmek bışrunmak yollar içinte **kevip tarkarıp** [...]* AY, 244 (IV. 22b.), 16, (Kaya, 1994: 165)

kewig yersig ‘zayıf, mahvolmuş’

[...] *muntag osuglug **kevig yersig** ...* [...] HT VIII, 1208. (Röhrborn, 1996: 110)

kewil- küçsire- ‘gücünü, kuvvetini yitirmek’

[...] *yme inçip yaşka şışka tegmiş küçi küsüni **kevilmiş küçsiremiş erür** [...]* AY, 586 (IX. 21b.), 20, (Kaya, 1994: 312)

kewilmek kogşamak ‘güçsüzleşme’

[...] *yene **kewilmekimiz kogşamakımız** takı asılu üstelü teginmiş ol* [...] HT IX, 1895. (Aydemir, 2010: 160)

kewmek kızgurmak ‘güçsüzleştirme’

[...] *adın keçiglig tırtıların **kevmek kızgurmak** kılıp* [...] BTT VII, A 44, 704.

kez- tezig- ‘gezme, dönüp dolaşma’

[...] *ol kutlug orunların **kezser teziginsir** ögser yükünser* [...] HT V, Nr. G 69, 94.

kezig tizig ‘dizi, sıra’

[...] *kezikde tezikde kirtgünçlüg ed tavarıg* [...] TT V/B, 57.

[...] *nomların **kezigin tezigin** basa yörer* [...] Üç İtigsizler, 126a, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 64)

[...] *kezigin [ti]zigin tileyür belgüleyür [er]di* [...] HT VII, 1342-1343. (Röhrborn, 1991: 119)

[...] *sanpanının **kezigin tizigin** tip* [...] ATT, 1ba, 24, (Shōgaito, 1988: 8)

kezigçe tizigçe ‘düzenlice’

[...] *nomlarıg kezigçe tizigçe ötgürü topulu yaruk yaşuk açuk adırtlıg bekiz belgülig bilmek*
[...] AY, 279 (IV. 40a.), 9, (Kaya, 1994: 178)

[...] *kezigçe tizigçe yoridaçı <atlıg>* [...] KKNB, 3065. (Wilkens, 2007: 238)

kéc uzun ‘uzun’

[...] *ziyümedi küçkey ilin kiç uzun* [...] KB, (Arat, 1979: 220 / 2031)

[...] *oğadı bitig kiç sakandı uzun* [...] KB, (Arat, 1979: 348 / 3473)

[...] *kerek öl kerek kiç yaşağıl uzun* [...] KB, (Arat, 1979: 634 / 6418)

kéçki eski ‘emektar’

[...] *muñar kiçki eski tapuğçı kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 295 / 2836)

kédin kériü ‘batıya doğru’

[...] *kidin kirü uluşlug kin [l]inhuata* [...] BTT XIII, 28. Metin, 17.

kén keligme ‘gelecek, āti’

[...] *iş ködügleri kin keligm[e] üdlerniñ* [...] AY, 34ş (I. ? [=R-M: 707]), 9, (Kaya, 1994: 82)

[...] *kin keligme üdki savlarıg* [...] AY, 276 (IV. 38b.), 3, (Kaya, 1994: 177)

[...] *kin keligme üdki amtıkı ontın sıñarkı burkanlar yme ök kaltı* [...] AY, 350 (V. 3b.), 8, (Kaya, 1994: 210)

[...] *birikdüriüp kin keligme ödteki qalplarıg* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] *kin keligme ödlerteki yirtinçü yulası* [...] 13 G. İyi Dilek, (Arat, 1991: 146)

[...] *kin keligme burkanlar* [...] 50. 10 = 62, arka 34. (Tekin, 1976: 104)

[...] *ken keligme üdteki* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 259.

[...] *ken keligme ... tört tugum beş ajun* [...] HT III, 440. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 78)

[...] *ken keligme üdteki bodi töznüñ* [...] HT VII, 1528. (Röhrborn, 1991: 133)

[...] *ken* [*keligme*] *üdki m[aitri atlıg* [...] KKNB, 6-7. (Wilkins, 2007: 54)

[...] *ken keligme üdte takı negü üze [oz]gay kutrulgay biz* [...] KKNB, 652. (Wilkins, 2007: 94)

[...] *ken keligme üdte yene netegin* [...] KKNB, 745. (Wilkins, 2007: 100)

kén kelteçi ‘gelecek, āti’

[...] *kin kelteçi maytrı teñri teñrisi burkan miñ çıg et’öz belgürtüp* [...] AY, 41 (II. 4a.), 13, (Kaya, 1994: 85)

[...] *kin kelteçi amtu közünür* [...] AY, 174 (III. 24b.), 9, (Kaya, 1994: 136)

[...] *kin kelteçi amtu közünür* [...] AY, 464 (VII. 3b.), 10, (Kaya, 1994: 260)

kén kén ‘sonraki, gelecek’

[...] *kin kin ajunlarta bulguluk* [...] AY, 339 (IV. 72a.), 2, (Kaya, 1994: 205)

[...] *kin kin ajunlarta ülgüsüz sansız* [...] AY, 542 (VIII. 23b.), 1, (Kaya, 1994: 291)

kén yıpar yıdłg ‘güzel kokulu’

[...] *kin yıpar yıdłgım* [...] 4. Şiir (Aprınçur Tigin), (Arat, 1991: 20)

kénki kénki ‘daha sonraki’

[...] *kinki kinki üdlerte* [...] AY, 353 (V. 5a.), 10, (Kaya, 1994: 211)

[...] *kenki kenki ajunlarda takı* [...] KKNB, 628. (Wilkins, 2007: 92)

kéj alkıg ‘geniş, enli’

[...] *üz üküş **kiş alkıg** edgülig edremlig* [...] AY, 31 (S. 17a.), 3, (Kaya, 1994: 72)

[...] *birök ulug bedük **kiş alkıg** kimi içinte* [...] AY, 34h (I. 26a. [=R-M: 694]), 6, (Kaya, 1994: 78)

[...] ***kiş alkıg** çambudıvıp yırtınçü yir suvug yirin toprakın kaltı* [...] AY, 531 (VIII. 18a.), 3-4, (Kaya, 1994: 287)

[...] ***kiş alkıg** edgü kılınçlıg* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 241.

[...] *ulug **kiş alkıg** yaruk yaltrıgıg* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 243.

[...] ***kiş alkıg** köni ulug yolug* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 274.

[...] *edgüsin erdemin **kiş alkıg** küleyü sözlegülüg* [...] 13. 13 = 27, arka 39. (Tekin, 1976: 61)

[...] *bir ulug bedük **kiş alkağ** bolmağ* [...] 20. ? = 223, 8. (Tekin, 1976: 69)

[...] *kısıl teg **kiş al[kıg]*** [...] 85. 11 = 131 185 284 328a 345 349 380 385 390 409 415 514, 13. (Tekin, 1976: 157)

[...] *ulug **kiş alkıg** mantal erür* [...] BTT VIII, T III M 225 (U 4291) + T II 1068 (M 492), 86.

[...] ***kiş alkıg** yig kökretdeçi erür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 153.

[...] ***kéj alkıg** arguda kamağ barça* [...] DKPAM, 0409. (Elmalı, 2016: 71)

[...] ***keş alkıg** asıg tusu kılğalı* [...] HT VIII, 1470. (Röhrborn, 1996: 131)

[...] ***keş alkıg** kılta* [...] HT VIII, 1930. (Röhrborn, 1996: 168)

[...] ***keş alkıg** arıg körkle adınçig muğadınçig* [...] HT X, 247. (Mirsultan, 2010: 95)

[...] *tilese siler **keş alkıg** kirinler kapuğka* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 6)

[...] **keñ alkıg tegme orundın** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 200)

keñ alkıg ulug ‘geniş, enli, büyük’

[...] **keñ alkıg ulug türlüg edgü tüşi ol** [...] DKPAM, 4040. (Elmalı, 2016: 201)

[...] **keñ alkıg ulug tetir** [...] HT VIII, 498. (Röhrborn, 1996: 54)

keñ bedük ‘büyük’

[...] **ulayu [tu]tmakı keñ bedük ol** [...] HT VII, 37. (Röhrborn, 1991: 18)

kértgün- süzül- ‘inanmak’

[...] **üç erdinike kirtgünmiş süzülmiş üçün** [...] TT V/B, 38.

[...] **çağsaputka kirtgünmiş süzülmiş üçün** [...] TT V/B, 39.

[...] **han eşidip teriñ kertgü[n]ti süzülti** [...] HT VII, 1290-1291. (Röhrborn, 1991: 115)

kértgünme- edgerme- ‘inanmamak’

[...] **bo nom erdini bar erip kirtgünmeser edgermeser** [...] AY, 432 (VI. 15b.), 21-22, (Kaya, 1994: 246)

kértü çın ‘gerçek, doğru’

[...] **kirtü çın yig uluğ sıdıg tanuqlayur** [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

[...] **kirtü çın burhan kutın bulturur** [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 37.

kértü katıg ‘sapasağlam, değişmez’

[...] **kirtü katıg çın kirtü köñülin töpün yinçürü yükünüp** [...] AY, 494 (VII. 18b.), 19, (Kaya, 1994: 273)

kértü köni ‘gerçek, doğru’

[...] **kértü ol könike tutuğlı anı kim** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 10)

[...] **kertü köni idinidin turur** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 16)

kértü ojaru ‘doğru, düzgün’

[...] *kayu meniñ kirtü [ojaru] et’özüm tilim köñülüm üze* [...] AY, 351 (V. 4a.), 13-14, (Kaya, 1994: 210)

kértü tüz ‘gerçek, hakikat’

[...] *yalañuz kirtü tüz üze* [...] AY, 266 (IV. 33b.), 12-13, (Kaya, 1994: 174)

[...] *yalañuz kirtü tüz üze* [...] AY, 267 (IV. 34a.), 7, (Kaya, 1994: 174)

[...] *tüp tüz bilteçi ertügteg kirtü tüz erür* [...] AY, 303 (IV. 54a.), 20, (Kaya, 1994: 190)

kınçı ölütcü ‘ceza kesen, cellat / kâtil’

[...] *kunçular ölütciler alku kitgey* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 89.

kıkır- alakır- ‘bağırmaq, çağırmaq’

[...] *katıg [ünin] kıkırtı alakırtı* [...] DKPAM, 2615. (Elmalı, 2016: 153)

kıkırış- alakır- ‘bağırışmaq, çağırışmaq’

[...] *yavlak ünin kıkırışu alakırtılar* [...] DKPAM, 0261. (Elmalı, 2016: 68)

kıkırış- alakırış- ‘bağırışmaq, çağırışmaq’

[...] *yavlak ünin kıkırışıp ala[kırışıp]* [...] DKPAM, 0198-0199. (Elmalı, 2016: 65)

[...] *katıg ünin kıkırışdılar alakırışdılar* [...] DKPAM, 3780-3781. (Elmalı, 2016: 192)

kıkırma- çakırma- ‘seslenmemek, bağırmmamak’

[...] *kıgırmañ çakırmañ aña sözledükde örleyü sözler teg bir ançañız bir ançağa* [...] KT, (Ata, 2004: 2 / 139)

kıl- ét- ‘yapmaq, etmek’

[...] **kılgıl etgil** kemini biziñ közün biziñ yarlıgımız birle [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 160)

kıl- işle- ‘yerine getirmek, yapmak’

[...] *kı[lguluk işlerig] kılmuş işlemiş* [...] BTT XVIII, 27, (Zieme, 1996: 124)

kıl- yarat- ‘yaratmak’

[...] *bilmes mü sen kıldı yarattı* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 241)

kılawuz yolçı ‘rehber’

[...] *ol edgü kılawuz köni yolçıka* [...] KB, (Arat, 1979: 375 / 3730)

kılınç iş ‘iş’

[...] *edgü [kılınçıg] işig []* [...] BTT XIII, 12. Metin, A 10.

kılınç yañ ‘hâl, tavır’

[...] *tü nimet talu yüz kılınçın yañın* [...] KB, (Arat, 1979: 609 / 6151)

kılınçlı buyanlı ‘amelli’

[...] *ayıg kılınçlı [buyanlı] ıramadın öz etöz eyin yıderdeçi erip* [...] KKNB, 804. (Wilkens, 2007: 104)

[...] *yme bo ayıg kılınçlı buyanlıñıñ avantınıñ tüşiniñ tıgruşımları üze* [...] KKNB, 2872. (Wilkens, 2007: 230)

kılık erig ‘hâl hareket, tavır / yöntem’

[...] *üdke koluka yaraşı kılık erigke [yaraşı ...] nom nomlaguka yaraşı* [...] AY, 40 (II. 3b.), 7, (Kaya, 1994: 84)

kılık fil ‘hâl hareket, tavır’

[...] *kılıkı fi’lin öte irtegil* [...] AH, (Arat, 2006: 66 / 321)

kılk kılınç ‘hâl hareket, tavır’

[...] *uwut birdi **kılk** hem **kılınçı** silig* [...] KB, (Arat, 1979: 31 / 149)

[...] *yüzi körki **kılkı kılınçı** özi* [...] KB, (Arat, 1979: 68 / 531)

[...] *silig bolğu **kılkı kılınçı** tüüzün* [...] KB, (Arat, 1979: 69 / 546)

kılk töz ‘hâl, tavır, huy / örf, âdet’

[...] *negü teg bolur edgü **kılkı tözi*** [...] KB, (Arat, 1979: 103 / 855)

kılk yaŋ ‘hâl, tavır, huy / örf, âdet’

[...] *ħacip kördi ay toldı **kılkı yaŋı*** [...] KB, (Arat, 1979: 71 / 562)

[...] *könilik öze tutsa **kılkı yaŋın*** [...] KB, (Arat, 1979: 88 / 709)

[...] *söki teg bolur yandru **kılkı yaŋı*** [...] KB, (Arat, 1979: 90 / 738)

kılk yorık ‘hâl, tavır / huy’

[...] ***kılkı yorıkı** bile köŋli teŋ* [...] KB, (Arat, 1979: 484 / 4843)

kılmaklıg simeklemeqlig ‘yapılması, icrası gereken’

[...] *ikinti orunta yaratıp **kılmaklıg simeklemeqlig** kezigde turgurmak* [...] AY, 301 (IV. 53a.), 11, (Kaya, 1994: 189)

[...] ***kılmaklıg simeklemeqlig** kezigde turmuş bodısatavlarka nom nomlap* [...] AY, 301 (IV. 53a.), 112-13, (Kaya, 1994: 189)

kılmaksız simeklemeqsiz ‘yapılması, icrası gerekmeyen’

[...] *bodısatavlarka nom nomlap **kılmaksız simeklemeqsiz** kezigde turgurmak* [...] AY, 301 (IV. 53a.), 14, (Kaya, 1994: 189)

[...] ***kılmaksız simeklemeqsiz** kezigde turmuş bodısatavlarka nom nomlap* [...] AY, 301 (IV. 53a.), 15-16, (Kaya, 1994: 189)

[...] *kılmaksız simeklemeksiz kezigde ök turgurmak erür* [...] AY, 301 (IV. 53a.), 17, (Kaya, 1994: 189)

kılmaksız yorımaksız adınsıgsız teprençsiz ‘hareketsiz, sarsılmaz / sağlam’

[...] *kılmaksız yorımaksız adınsıgsız teprençsiz çınju tigma ertükteg kirtü tözde* [...] AY, 286 (IV. 43b.), 14-15, (Kaya, 1994: 181)

[...] *kılmaksız yorımaksız adınsıgsız teprençsiz çınju tigma ertükteg kirtü tözde* [...] AY, 286 (IV. 43b.), 20-21, (Kaya, 1994: 181)

[...] *kılmaksız yorımaksız adınsıgsız teprençsiz çınju tigma ertükteg kirtü tözde* [...] AY, 288 (IV. 44b.), 3, (Kaya, 1994: 182)

kılu kılu ‘yapa yapa’

[...] *kılu kılu büter* [...] BTT I, B, 31. Yaprak, arka 8.

[...] *tözüg kılmak üze kılu kılu büter* [...] BTT I, T II S 90.5 (U 2986a), 6.

kın- katıglan- ‘çabalamak, gayret etmek’

[...] *yime inçip kınmış katıglanmış ödte* [...] ShoRoshia, Hg, 29. (Shōgaito, 2003: 146)

kın kın ‘azap üzerine azap’

[...] *arturdımız olarka kın kın üze* [...] KT, (Ata, 2004: 55 / 88)

kın kızgut ‘ceza’

[...] *kın kızgut tegürmiş bolzun* [...] Mz. 35 + Mz. 297, 7. (Elmalı, 2014: 78)

[...] *kının kızgutın kötürünler* [...] 66. 4 = 177 183 333, arka 13. (Tekin, 1976: 126)

[...] *kın kızgut emgek tolğak kılğuluk için* [...] 81. 3 = 19 79, arka 33. (Tekin, 1976: 150)

[...] *yime kın kızgut kıltacı erserler* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 25. (Tekin, 1976: 151)

[...] *kın kızgut tegüreyin* [...] DKPAM, 1118. (Elmalı, 2016: 98)

[...] *yekke kın kızgıt béreyin* [...] DKPAM, 3860. (Elmalı, 2016: 195)

[...] *alku kınıg kızgutug tegindeçiler erip ol* [...] KKNB, 3054. (Wilkens, 2007: 238)

[...] *kın kızgıt kıllur anı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 160)

kınıg katıg ‘sert, sağlam / acımasız’

[...] *ançada ok sımtagsız kınıg katıg köñülin* [...] AY, 406 (VI. 2b.), 4, (Kaya, 1994: 237)

kınıg katıg bek ‘sert, sağlam’

[...] *kınıg katıg bek köñül* [...] AY, 452 (VI. 27b.), 2, (Kaya, 1994: 255)

kınmak tawranmak ‘çabalama, gayret etme’

[...] *kınmak tawranmak sevmek taplamak eriür* [...] AY, 269 (IV. 35a.), 8, (Kaya, 1994: 175)

kır kırtış ‘görünüş’

[...] *yme kır kırdışı ögi köñülü neñ eñilmediük erdi* [...] HT VII, 1301. (Röhrborn, 1991: 116)

kısğa kawıra ‘özet’

[...] *altun yaltrıklıg sudurta kısğa kawıra sözleyin* [...] AY, 363 (V. 10a.), 11-12, (Kaya, 1994: 216)

kısğa yunçıg ‘kısa, bodur’

[...] *boğı kısğa yunçıg kılinçı buşı* [...] KB, (Arat, 1979: 225 / 2089)

kısgar- kew- ‘zayıflamak, bitkin düşmek’

[...] *adınların küçin küsünin kısgarıp kevip* [...] AY, 31 (S. 17a.), 13, (Kaya, 1994: 72)

kısıg kawrıg ‘sıkıntı, daralma’

[...] *berke kagıl ulatı kısıg kawrıg emgeki* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 111-112.

kısıg tañıg ‘sıkıntı, daralma’

[...] *kısıg tañıklartın ozgurayın tip* [...] AY, 34s (I. ? [=R-M. 706]), 15, (Kaya, 1994: 82)

kısıgsız kawrıgsız ‘hür, özgür’

[...] *açsız kızsız kısıgsız kavrıgsız yağısız börisiz* [...] 3. 13 = 4, 17-18. (Tekin, 1976: 44)

kıw kut ‘şans, talih’

[...] *küwenme kıwı kutka kutluğ kişi* [...] KB, (Arat, 1979: 83 / 668)

[...] *küwenme kıwı kutka kuş teg uçar* [...] KB, (Arat, 1979: 150 / 1332)

kıwangan küwengen ‘kibirlenen, övünen’

[...] *ol Tañrı sewmez kim kim bolsa kıwangan küwengen* [...] KT, (Ata, 2004: 8 / 36)

kıwçak kowı ‘boş, kof’

[...] *yalawaç yawuz bolsa kıwçak kowı* [...] KB, (Arat, 1979: 277 / 2639)

[...] *bu kıwçak kowı dünya kiçki ajun* [...] KB, (Arat, 1979: 512 / 5133)

kıwırgak saran ‘cimri’

[...] *kararmış köñllüg moñul kıwırgak saranlar* [...] TT III, T III D 259, 9, 90.

kıyık kamgı ‘yalan, yanlış’

[...] *[kıyık ka]mgi erki söz sav [atı kü]si kötrülür* [...] AY, 564 (VIII. 36b.), 14, (Kaya, 1994: 304)

kıyıksız köni ‘dürüst’

[...] *sözi çın kerek beg kıyıksız köni* [...] KB, (Arat, 1979: 507 / 5079)

kıyın kıyıt ‘eziyet, işkence / ceza’

[...] *berke kagal kıy<ı>n kıyıt birkerü bek çug emgeklerintin boşutup* [...] AY, 117 (II. 42a.)
22, (Kaya, 1994: 113)

kızgan sazgan ‘kızıl / pembe’

[...] *[ertin]ü kızgan sazgan y[a]zok [kör]kle bolup* [...] HT X, 694. (Mirsultan, 2010: 137)

kızıl kızgu ‘kırmızı’

[...] *kızıl kızgu enler bolur yap yaşıl* [...] KB, (Arat, 1979: 252 / 2385)

[...] *örün bolsa kırtış kızıl kızgu en* [...] KB, (Arat, 1979: 302 / 2915)

kiçig kiçig ‘küçük küçük’

[...] *kiçig kiçig illerte üküş boltum* [...] AY, 579 (IX. 6a.), 21-22, (Kaya, 1994: 309)

[...] *kiçig kiçig iligler körkin körü* [...] Kuan, 122. (Tekin, 1993: 14)

[...] *kiçig kiçig iligler körkin körtgürü* [...] Kuan, 123. (Tekin, 1993: 14)

kiçig yigit ‘genç’

[...] *kiçig yigit yaşında saçı başı yürünerser* [...] AY, 594 (IX. 25b.), 8, (Kaya, 1994: 315)

kim kayu ‘herhangi’

[...] *men ozmuş togrıl ken öñdün basa togrılka kimniñ kayunıñ küçin tutup çam çarım kılzar*
[...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi04, 8, (Ayazlı, 2016: 500)

kin kadaş ‘yakın akraba’

[...] *kinim kadaşım yita adrıltım* [...] (Uyuk-Turan (E 3) 1)

bodunum a kinim e kadaşım a adrıldım a bökmedim e (Begre (E 11) 5)

kinim kadaşım esizim e oqlanım esizim e [...] (Köjeelig-Hovu (E 45) 7)

kir kakaç ‘kir pas’

[...] **kkir kakaç** teg üç aġutın kiñ alkıġ törümiş [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 134)

kir tapça ‘kir pas / kirli, paslı’

[...] **kkir tapçaların arıtıp** [...] AY, 132 (III. 2b.), 21-22, (Kaya, 1994: 119)

[...] **kirig tapçağ** öçürmiş atlıg [...] KKNB, 2665. (Wilkens, 2007: 218)

[...] **köñüldeki ayıg kılınçlıg kkir tapça** [...] [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 9, (Ayazlı, 2016: 432)

[...] **agu nizvanılıg kir tapçalarımız** [...] ShoRoshia, AC, 23. (Shōgaito, 2003: 259)

kir tapçalıg ‘kir pas / kirli, paslı’

[...] **kkir tapçalıg örtügin birtem arıtmuş üçün** [...] AY, 76 (II. 21b.), 17, (Kaya, 1994: 98)

[...] **kir tapçalıg [asıg ašta]** [...] ShoRoshia, AN, 60. (Shōgaito, 2003: 268)

kirişmek tutulmak ‘girişme, başlama’

[...] **yitiñ kirişmeklerin tutulmakların bilmek üze** [...] AY, 270 (IV. 35b.), 16-17, (Kaya, 1994: 175)

[...] **yitiñ kirişmeklerin tutulmakların bilmek üze kalısız bilmek ukmak neteg ol** [...] AY, 278 (IV. 39b.), 19, (Kaya, 1994: 178)

[...] **üç aġılıklar birle kirişmekin tutulmakın tutsar** [...] AY, 278 (IV. 39b.), 23, (Kaya, 1994: 178)

kirliġ tapçalıg ‘kirli, paslı’

[...] **kirliġ tapçalıg yalañuglar yirtinçüsinte turup** [...] AY, 41 (II. 4a.), 15, (Kaya, 1994: 85)

[...] **kirliġ tapçalıg yavız artak aş içgülerig** [...] AY, 135 (III. 5a.), 13, (Kaya, 1994: 120)

[...] **kirliġ tapçalıg [bolmuş]ka** [...] HT III, 645. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 99)

kirsiz akıgsız ‘kirsiz, temiz’

[...] *[kir]siz akıgsız [bö]lükinte tutul[mış]* [...] AY, 282 (IV. 41b.), 22, (Kaya, 1994: 180)

kirsiz arıg ‘kirsiz, temiz’

[...] *kirsiz arıg teriñde teriñ inçke yörüglüg nomlug yarlıglarında* [...] AY, 37 (II. 2a.), 16, (Kaya, 1994: 83)

[...] *kirsiz arıg bilge bilig köñül* [...] AY, 45 (II. 6a.), 7, (Kaya, 1994: 86)

[...] *bilgülık nomı kirsiz arıg erser* [...] AY, 67 (II. 17a.), 3, (Kaya, 1994: 94)

[...] *kirsiz arıg köñül üze bir keykie* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

[...] *kirsiz arıg tip titgeyler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 426.

[...] *kirsiz arıg bilge biligig* [...] BTT VIII, 2 + 3. (Roborovski 1) + T III M 225 (U 5223), 5.

[...] *k[sir]siz arıg raça[d]armélig tolulın toluladmış* [...] DKPAM, 0005. (Elmalı, 2016: 59)

[...] *kkirsiz arıg orunka* [...] BTT I, B, 11. Yaprak, 4.

[...] *kirsiz arıg ay teñrite* [...] BTT XIII, 21. Metin, 30.

[...] *kirsiz arıg yorıkıg* [...] HT VIII, 335. (Röhrborn, 1996: 42)

[...] *kirsiz arıg yörmiş seziklerig* [...] HT VIII, 752. (Röhrborn, 1996: 75)

[...] *kirsiz arıg atlıg teñri burhan* [...] KKNB, 985. (Wilkens, 2007: 116)

[...] *kirsiz arıg [körgeli erklig] kuanşı im bodisatav kutıña* [...] KKNB, 3093. (Wilkens, 2007: 240)

kirsiz arıg akıgsız ‘kirsiz, temiz’

[...] *kkirsiz arıg akıgsız bilge bilig erür* [...] AY, 218 (IV. 9b.), 8, (Kaya, 1994: 153)

[...] *kkirsiz arıg akıgsız bilge biligig* [...] AY, 218 (IV. 9b.), 9-10, (Kaya, 1994: 153)

[...] **kkirsiz arıg akıgsız bilge biligig** [...] AY, 218 (IV. 9b.), 12-13, (Kaya, 1994: 153)

kirsiz arıg süzök ‘kirsiz, temiz’

[...] **kirsiz arıg süzük bögülüg bir et’öz** [...] TT V/A, 52.

kirsiz tapçasız ‘kirsiz, temiz / saf’

[...] **kkirsiz tapçasız arıtmakları üze** [...] AY, 220 (IV. 10b.), 8, (Kaya, 1994: 154)

[...] **kirsiz tapçasız köñülin** [...] KKNB, 1664. (Wilkens, 2007: 160)

kirsiz tapçasız arıg süzök ‘kirsiz, tertemiz’

[...] **kkirsiz tapçasız arıg süzük burkanlar** [...] AY, 64 (II. 15b.), 21, (Kaya, 1994: 93)

kirt kirt ‘kıkır kıkır’

[...] **kirt kirt külçire inçe tip** [...] 12. 12 (?) = 9, 18. (Tekin, 1976: 58)

kiş kurugluk ‘sadak, okluk’

[...] **kiş kurugluk denir, sadak ve okluk demektir** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 221 / 11)

kişi oghı yalañuk ‘insanoğlu’

[...] **kişi oghı yalañuklar ulatı togar belgürür** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 328.

kişi yalañuk ‘insan’

[...] **kişi yalañuk iglep agar yinik bolmak savlarag** [...] BTT XXIII, B 125.

kizle- yaşur- ‘gizlemek, saklamak’

[...] **kizlegülük yaşurguluk ermez** [...] AY, 140 (III. 7b.), 20, (Kaya, 1994: 123)

[...] **uzun üdlerte kizleser yaşursar** [...] AY, 141 (III. 8a.), 1, (Kaya, 1994: 123)

kizleglig batutlug ‘gizli, saklı’

[...] **kizleqlik batutlug** yörüglerig ukgalı umamaklıg biligsiz bilig bolar [...] AY, 321 (IV. 63a.), 11, (Kaya, 1994: 197)

[...] **kizleqlik b[at]utlug** yarlıgı ol [...] BTT XVIII, 416-417, (Zieme, 1996: 57-58)

[...] yörügi **kizleqlik batutlug** için [...] HT VIII, 729-730. (Röhrborn, 1996: 73)

[...] **kizleqlik badutlugıña** ingeyler [...] ATT, 10b1, 297, (Shōgaito, 1988: 26)

[...] **kizleqlik badutlug** için [...] ATT, 53b1, 1592-1593, (Shōgaito, 1988: 112)

kod- ıdala- ‘bırakmak, vazgeçmek’

[...] **ev bark [k]odup ıdalap** [...] 50. 10 = 62, 20. (Tekin, 1976: 104)

[...] **evlerin kodup ıdalap** [...] 50. 10 = 62, arka 26. (Tekin, 1976: 104)

[...] **ilig kan bizni kodup ıdalap** [...] 51. 14 57 75, arka 37-38. (Tekin, 1976: 106)

kod- kemiş- ‘bırakmak, vazgeçmek’

[...] **olar barça biziñçileyü ök titip ıdalap kodgay kemişgeyler** [...] AY, 434 (VI. 16b.), 5, (Kaya, 1994: 247)

[...] **çilteğlerin k[oj]dup kemişip** [...] DKPAM, 0037. (Elmalı, 2016: 60)

kodkı alçak ‘alçak gönüllü’

[...] **ne edgü bolur kodkı alçak kişi** [...] KB, (Arat, 1979: 188 / 1705)

[...] **özi kodkı alçak ne köñli teñiz** [...] KB, (Arat, 1979: 481 / 4813)

kog kıçmık ‘toz, toz tanesi’

[...] **[kog kıçmu]kun yme neteg [sansız sakışsız erse]r** [...] AY, 113 (II. 40a.), 8, (Kaya, 1994: 111)

[...] **kog kıçmuk teg uşatu sıp sanın sakışın bilgeli bolgay** [...] AY, 113 (II. 40a.), 22, (Kaya, 1994: 111)

[...] *yme ök kaltı yirteki kog kıçmuklar kolusınça* [...] AY, 350 (V. 3b.), 10-11, (Kaya, 1994: 210)

[...] *kog kıçmuk sanı neçe erser* [...] DKPAM, 3738. (Elmalı, 2016: 191)

[...] *kog] kıçmuk ot yem sanınça* [...] DKPAM, 4466-4467. (Elmalı, 2016: 216)

[...] *kog kıçmıkıg tagka yamamış teg* [...] HT VII, 206. (Röhrborn, 1991: 31)

[...] *kog kıçmıkkı[y]ag tag basgukınta yığıp* [...] HT VII, 1584. (Röhrborn, 1991: 138)

kog kıçmıklı ‘tozlu’

[...] *kog kıçmıgıh negü bir tüşünli* [...] BTT I, T II S 90.11 (U 2996), 8.

kog parmanu ‘toz tanesi’

[...] *kog parmanular sanınça* [...] AY, 171 (III. 23a.), 17, (Kaya, 1994: 135)

kol- al- ‘almak’

[...] *arıg semek içinte kolup alıp sogık suv bügürtüm saçdım olarka* [...] AY, 640 (X. 21b.), 10, (Kaya, 1994: 334)

koldaş adaş ‘eş, dost’

[...] *kimiñ bolsa koldaş adaşı telim* [...] KB, (Arat, 1979: 187 / 1698)

[...] *uçuz tutğa koldaş adaş ya kadaş* [...] KB, (Arat, 1979: 456 / 4542)

[...] *ya iş tuş okıgay ya koldaş adaş* [...] KB, (Arat, 1979: 459 / 4576)

koldaş erdeş ‘dost, arkadaş’

[...] *ay koldaş erdeş söz aydım kese* [...] KB, (Arat, 1979: 453 / 4511)

koldaş eş ‘eş, dost / akraba’

[...] *neme yawuz koldaş eş ol* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 181)

koltı nayut ‘sayısız, çok’

[...] *koltı nayut sanınça kalp üdlerte* [...] AY, 409 (VI. 4a.), 20, (Kaya, 1994: 238)

[...] *koltı nayut sanınça burkanlarka* [...] AY, 419 (VI. 9a.), 4, (Kaya, 1994: 241)

[...] *koltı nayut sanınça tınlıglarnıñ* [...] AY, 430 (VI. 14b.), 20, (Kaya, 1994: 245)

kolula- ülgüle- ‘istemek, arzulamak’

[...] *kolulayu ülgüleyü bulğuluğsuz* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

kop kamag ‘bütün’

[...] *tınlıg uguşları birle kop kamag kılmuş* [...] AY, 171 (III. 23a.), 18, (Kaya, 1994: 135)

[...] *kop kamag işlemiş işi bütmeser* [...] Dışastvustık, 708. (Kaljanova, 2005: 118)

[...] *kop kamag şastrlarağ koduru* [...] 19. son = 83 142, arka 46-47. (Tekin, 1976: 68)

[...] *kop kamag dıntarlarda* [...] 24. ? = 60, 7. (Tekin, 1976: 73)

[...] *kop kamag tınlıglarığ* [...] 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, 7. (Tekin, 1976: 82)

[...] *kop kamag ulug küçlüg teñri[ler]niñ* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 329.

[...] *kop kamag meñileriñizni kodup* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 785.

[...] *kop kamag ayıg kılınçlarımız* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 856-857.

kop tüketi ‘hepsi, tamamı’

[...] *tonı etüki kopı tüketi kılıtı* [...] P. P. LXXVI. (Hamilton, 1998: 48)

kor koguz ‘zarar ziyan’

[...] *koor koguz kılmagay biz teñrim tip [ötün]tiler* [...] AY, 342 (IV. 73b.), 8, (Kaya, 1994: 206)

kor yas ‘zarar ziyan’

[...] *ada tuda kor yas* *egsümez* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 63.

[...] *azu adın kor yas kılı usar* [...] Kuan, 35. (Tekin, 1993: 10)

[...] *tegdi anlarka katıglık kor yaslar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 23)

[...] *kor yas kıldı ok* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 68)

[...] *kor yas tegürmenler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 237)

[...] *tegdi bizke hem boğnımızka kor yas* [...] KT, (Ata, 2004: 45 / 88)

[...] *arturamaz kâfirlerka küfrleri meger kor yas* [...] KT, (Ata, 2004: 89 / 37)

[...] *kaçan tegse âdemîka bir kor yas* [...] KT, (Ata, 2004: 104 / 8)

kor yashlg ‘zarar ziyan’

[...] *oğlı kıızı meger kor yashlg* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 249)

kor ziyan ‘zarar ziyan’

[...] *kor ziyân içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 19)

[...] *kor ziyân takı sewünç tuttımız* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 116)

[...] *kor ziyân kılmas* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 148)

korday kugu ‘kuğu’

[...] *korday kugu anda uçup yomgın öter* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 451 / 8)

kork- ayın- ‘korkmak’

[...] *keyikler kuvragı korkınu ayınu turmuşları* [...] AY, 314 (IV. 59b.), 17, (Kaya, 1994: 194)

[...] *kuvragı ańsız korkup ayınıp* [...] 68. 11 = 17 81, 11. (Tekin, 1976: 128)

kork- ayman- ‘korkmak’

[...] *aşsız **ķork[arlar] aymanurlar*** [...] 112. = 176, 9-10. (Tekin, 1976: 182)

[...] *yime artukrak **korkurlar ayman[ur]lar*** [...] DKPAM, 2031. (Elmalı, 2016: 130)

[...] *kök oñ üngey tep **korkup eymenip*** [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 51, (Ayazlı, 2016: 425)

[...] *yalwaru **ķorku aymanu ün berü*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 126)

kork- uman- ‘korkmak’

[...] *silerke yaşını **ķorkıtu umanu indürür kökdin*** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 113)

[...] ***ķorku umanu anıydın kim*** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 121)

korkınç ayınç ‘korku, endişe’

[...] ***korkınç ayınç tarıkıp kitip*** [...] AY, 97 (II. 32a.), 5-6, (Kaya, 1994: 105)

[...] ***korkınç ayınç tıtag[ınta] ötgürü*** [...] AY, 102 (II. 34b.), 9, (Kaya, 1994: 107)

[...] ***korkınç ayınç bultukmagay*** [...] AY, 409 (VI. 4a.), 15, (Kaya, 1994: 238)

[...] *yime **kork[ınç ayınç kelmesün]*** [...] Dışastvustık, 121. (Kaljanova, 2005: 49)

[...] ***korkınçınızlar ayınçınızlar [kétip tarıkıp]*** [...] Dışastvustık, 137-138. (Kaljanova, 2005: 51)

[...] *[. **korkınçınızlar] ayınçınızlar ki[tip tarıkıp]*** [...] Dışastvustık, 156-157. (Kaljanova, 2005: 53)

[...] ***korkınç ayınç yok*** [...] Mz. 35 + Mz. 297, arka 1. (Elmalı, 2014: 81)

[...] *könjülinte kögüzinte **ķorkınç ayınçlığ edgü töz yultız*** [...] 4. ? = 2d 255, 18. (Tekin, 1976: 45)

[...] *anta timin ök **korkınçı ayınçı** sönti* [...] 5. ? = 93 182 224, 32. (Tekin, 1976: 48)

[...] *korkınçı ayınç[ı...] katıg bolsar* [...] DKPAM, 3558. (Elmalı, 2016: 185)

[...] *korkınç ayınç köñül[lü]g [erser]* [...] KKNB, 1366. (Wilkens, 2007: 140)

[...] *korkınç ayınçtın öñi üdrülürteçi bolayın* [...] KKNB, 3367. (Wilkens, 2007: 254)

korkınç aymanç ‘korku’

[...] *ko[rkınç]lı eymençli birle kelir* [...] HT VII, 267. (Röhrborn, 1991: 36)

korkınçig kasınçig ‘korkunç’

[...] *korkınçig kasınçig şamnu kanın* [...] AY, 172 (III. 23b.), 17, (Kaya, 1994: 135)

[...] *ulug korkınçig kasınçig* [...] BTT VIII, T I D 673 (U 4093), 103.

[...] *korkınçig kasınçig osuglug alplar birle* [...] BTT VIII, T M 10 (U 4755), 13.

[...] *korkınçig kaşınçig ermez mü* [...] KKNB, 797. (Wilkens, 2007: 102)

korkınçsız aymançsız ‘korkusuz’

[...] *korkınçsızın aymançsızın köni yoriyur* [...] AY, 207 (IV. 4a.), 23, (Kaya, 1994: 148)

[...] *korkınçsız aymançsız köñülin* [...] T III 56 – 6a, 344-345.

[...] *korkınçsız aymançsız erserler* [...] 65. 3 = 77 337, 19. (Tekin, 1976: 125)

korkma- ayınma- ‘korkmamak’

*ak at karşısın üç bulugta tatulupan agınka ötügke idmiş tér **korkma** edgüti ötüin **ayınma** edgüti yalwar tér ança biliñ edgü ol* (IB, 19)

[...] *kimke k* [...] *korkmaz ayınmaz* [...] Manichaica III, Nr. 5, T M 515. arka 6.

korkma- aymanma- ‘korkmamak’

[...] *[kork]ma aymanma muna* [] [...] BTT XXIII, B 32.

[...] *korkmadın ayman[madın]* [a]dınlarig is[ig] özlerintin [öñi] adırırlar erki [...] DKPAM, 0661. (Elmalı, 2016: 81)

[...] *korkmadın aymanmadın olurur* [...] DKPAM, 2590-2591. (Elmalı, 2016: 153)

[...] *amtı korkmañlar aymanmañlar* [...] DKPAM, 1707. (Elmalı, 2016: 119)

[...] *korkmagu eymenmegü teg ermedin* [...] KKNB, 753-754. (Wilkens, 2007: 100)

korkmak aymanmak ‘korkma’

[...] *korķmak aymanmak atlıg sekiz yigirmiñ ülüş* [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 3. (Tekin, 1976: 111)

korkun- ayın- ‘korkmak’

<...> *mızka korkunu ayınu? inançlıg* <...> (KarB I, IV/7)

korluğ kunçluğ ‘zarar / eziyet’

[...] *üküş telim kişilerig korluğ kunçluğ kalıp* [...] KKNB, 58. (Wilkens, 2007: 69)

koş koş ‘çift çift’

[...] *bo muntağ törlüğ koş koş s[avlı]g bulıtların* [...] HT X, 1127. (Mirsultan, 2010: 178)

[...] *ekki bulak turur koş koşa aka turur* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 217)

koşar koşar ‘çift çift / çiftler çiftler’

[...] *ülgülegülüksüz koşar koşar buyanlıg yeti erdinilig kut tagda* [...] AY, 681 (BE. 2b.), 6, (Kaya, 1994: 350)

koşni aşni ‘konu komşu’

[...] *kanı koşni aşni sewinç kađguķa iş* [...] KB, (Arat, 1979: 649 / 6585)

koşur- sugur- ‘kurutmak’

[...] *bilge biliglig yarukuñuz üze barçanı koşurtuñuz sugurtuñuz* [...] AY, 112 (II. 39b.), 18, (Kaya, 1994: 111)

kotay işgiti ‘ipek / ipekli kumaş’

[...] *sarıg altu]nın ürünj kümüşün kırgağlıg kotayın kinlig işgitişin* özlük atın adgırın kara k[ışın] kök teyeyin türüküme boduunuma kazgau bértim éti bértim [...] (BK K11)

kowuç kowuç ‘kaç kaç’

[...] *Cin çarpmasına uğramış kişinin yüzüne soğuk su çarpılarak kovuç kovuç* denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 415 / 6)

koy sağık ‘koyun, sağılacak hayvan’

[...] *sekkiz cüft koydın sağıkdın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 104)

koyn yılki ‘hayvan, hayvan sürüsü’

[...] *koyn yılki ı tarıg aş içgü ton kedim* [...] AY, 525 (VIII. 15a.), 22, (Kaya, 1994: 285)

koz ot ‘ateş, kor’

[...] *koöz ooti köye örtenü y[alınayur]ça* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 87, (Ayazlı, 2016: 435)

ködi- yıdı- ‘çürümek, kokmak’

[...] *lenhua çeçek yıdı [y]ıparı paryan içinte inçe ök [b]ura ködiyü yıdıyu turdı* [...] HT X, 652. (Mirsultan, 2010: 133)

kök kalık ‘gök / gökyüzü’

[...] *ötrü öñdün kök kalıkda [tört] maharanç tenrilerig* [...] AY, 28 (S. 15b.), 8, (Kaya, 1994: 71)

[...] *burkannıñ nomlug et'özi kök kalıkka ogşatı* [...] AY, 33 (S. 18a.), 5, (Kaya, 1994: 73)

- [...] **kök kalık** *agılıkı atlıg bir bodısatav* [...] AY, 36 (II. 1b.), 13, (Kaya, 1994: 83)
- [...] *iligig [kök] kalık yüzinte* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 52)
- [...] *ütkiye kök kalığıg kin booş sıgurur* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuva Tutuñ), (Arat, 1991: 122)
- [...] **kök kalık** *yüzinte bakşılıg* [...] T III D 260 5, 120.
- [...] **kök kalık** *yüzinte bakşılıg burkan* [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 84 (128)
- [...] **kök kalık** *iki törlüg öçmekler titir* [...] Üç İtigsizler, 97a, 5-6. (Barutçu-Özönder, 1998: 29)
- [...] *bo kök kalıkta ulatı üç törlüg* [...] Üç İtigsizler, 97a, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 29)
- [...] *itigsiz ağıgsız kök kalık erür* [...] Üç İtigsizler, 98b, 17. (Barutçu-Özönder, 1998: 31)
- [...] **kök kalıkka** *tegi turur* [...] Uigurica I, T II B 29.
- [...] **kök kalı[k]** *[agılıgı]* [...] Uigurica I, T III M 56. 1, 15.
- [...] **kök kalıkta** *ı[naru ber]ü yor[id]ılar* [...] U 1570, arka 7. (Demirci, 2014: 67)
- [...] **kök kalıkda** *[yo]lça uça kelip* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, 9. (Tekin, 1976: 50)
- [...] **kök kalıkda** *turup* [...] 9. ? = 59 239, 16. (Tekin, 1976: 54)
- [...] **kök kalıkda** *qalır teg* [...] 10. ? = 49 154, 10. (Tekin, 1976: 55)
- [...] *könüllüg kök kalıklarıntın* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 158.
- [...] *alku kamag bilgülig kök kalıknuñ yüzinte* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 249.
- [...] **kök kalık[ları]nuñ** *yüüzinte* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 332-333.
- [...] **kök kalıknuñ** *yüüzinte* [...] DKPAM, 0016. (Elmalı, 2016: 59)
- [...] **kök kalık** *yolınça oynayu uçup barırlar* [...] DKPAM, 0938. (Elmalı, 2016: 91)

- [...] **kök kalıkka** uçup bargay [...] DKPAM, 1595. (Elmalı, 2016: 116)
- [...] **kök kalıkta** [e]rdinilig kuşatrelar [...] HT VII, 80. (Röhrborn, 1991: 22)
- [...] **kök kalıkıg** uçurdılar [...] HT VII, 1151. (Röhrborn, 1991: 104)
- [...] **kök kalıkta** [a] çuja yaltrıklıg erdinili[g] [...] HT VII, 1249. (Röhrborn, 1991: 112)
- [...] **üstün kök kalık** yüüzinteki [...] KKNB, 261. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] **kök kalık** uguşıntakı alku kamag tınlıglar [...] KKNB, 262. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] **tolp kök kalık** uguşıntakı [...] KKNB, 264. (Wilkens, 2007: 68)
- kök teñri** ‘gökyüzü / mavi gök’
- üze **kök teñri** asra yagız yér kılınokda [...] (KT D1)
- [...] üze **kök teñri** as[ra yagız yér kılınokda ékin ara kişi oğlu kılınmış] (BK D2)
- kök teñride** kün ay esiz ermiş yıta [...] (Elegest I (E 10) 3)
- bir yétmiş yaşımga **kök teñride** künge azdım esizim e (Köjeelig-Hovu (E 45) 5)
- kök teñri**<i>de boltum er ol kan ur<i> törömiş (Elegest III (E 53) 3)
- kök teñride** kün ay esizim e (Demir-Sug (E 92) 3)
- kök teñride** esiz kün ay ermiş yagız yérde esiz [...] (Yeerbek I (E 147) 4)
- kök teñride**[ki] kün ay esizim e ökmedim y[ıta] (Yeerbek II (E 149) 3)
- [...] atımın üze **kök teñri** asra yagız yér yana (Ta D4)
- [...] tulku taşka tokıtdım üze **kök teñri** yarlıkadok için [...] (Ta B3)
- kök teñride** (KarB II 6)
- [...] eçim **kök teñrike** yoklağay [...] P. P. LVII. (Hamilton, 1998: 39)

[...] **kök teyri** tapa ulıdı [...] P. P. LXI. (Hamilton, 1998: 41)

[...] **kök tey[rıke]** tayayı turtı [...] T III 84-4, 28. (Demirci, 2014: 94)

[...] *bu yir suv on kat kök teyri* yarakta [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 35-36.

[...] **kök teyrig** sogık isig tolu yarım belgüleri üze [...] HT VIII, 1734. (Röhrborn, 1996: 152)

[...] **kök teyri** ordosın tetrü sakınsar [...] HT VIII, 1819. (Röhrborn, 1996: 159)

[...] **kök teyrite** eñ başlayı [...] HT VIII, 1830. (Röhrborn, 1996: 160)

[...] **kök teyri**ke agdınıñ teyrim könilig [...] BTT XIII, 27. Metin, 25.

[...] **kök teyrideki** luu hanları [...] KKNB, 1761. (Wilkens, 2007: 168)

[...] *üstün kök teyri*nin başıncısı atlıg [...] KKNB, 1908. (Wilkens, 2007: 178)

kök tütün ‘toz duman’

[...] *işi barça buzıur qopar kök tütün* [...] KB, (Arat, 1979: 193 / 1763)

kök yıldız ‘kök, temel’

[...] *bu ol emdi beglik köki yıldızı* [...] KB, (Arat, 1979: 585 / 5907)

kölük yılkı ‘hayvan’

[...] *kölükler yulkular kirgey tep* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 53, (Ayazlı, 2016: 425)

köni bütün ‘doğru, dürüst’

[...] *men silerke yalavaç men köni bütün* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 185)

[...] *men sizlerke köni bütün berk imin yalavaç men* [...] KT, (Ata, 2004: 127 / 18)

köni çın ‘doğru, dürüst’

[...] *bu yanlıg bolur ol köni çın kişi* [...] KB, (Arat, 1979: 103 / 863)

[...] **köni çın** kişilerni ögdi ukuš [...] KB, (Arat, 1979: 104 / 869)

[...] *yorır ol köni çın kör eğgü bolup* [...] KB, (Arat, 1979: 105 / 873)

köni çın bütün ‘doğru, dürüst, güvenilir’

[...] **köni çın bütün** er maña keç küsüş [...] KB, (Arat, 1979: 104 / 868)

köni kértü ‘doğru, gerçek’

[...] [**köni kirtü**] nomug eşidgeli [...] AY, 72 (II. 19b.), 15, (Kaya, 1994: 96)

[...] **köni kirtü** nomug nomlasun[lar] [...] AY, 72 (II. 19b.), 17, (Kaya, 1994: 96)

[...] **köni kirtü** nomug ayıgladım tantım [...] AY, 134 (III. 4b.), 11, (Kaya, 1994: 120)

[...] **köni kirtü** nom nomladaçı [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 78)

[...] **köni kirtü** erip köñül kılınçı egri [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 31.

[...] köñül kılınçı **köni kirtü** erser [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 2.

[...] *turgaru köni kirtü* yoriyin yorisar [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 32.

[...] **köni kirtü** padak ol [...] Uigurica I, T III 56, 9.

[...] *bo köni kértü* üze altı azıglarım [...] T III 73 (2), arka 6. (Elmalı, 2014: 91)

[...] **köni kirtü** biliglig erserler [...] 74. 9 = 28, 22. (Tekin, 1976: 139)

[...] *altı türlüg köni kirtü no[m] s i l i k köni ki[rtü]* ... tiser [...] 85. 11 = 131 185 284 328a 345 349 380 385 390 409 415 514, arka 60. (Tekin, 1976: 159)

[...] **köni ké[rtü]** yaş[uk]lıg altı yégirmide [...] DKPAM, 0008. (Elmalı, 2016: 59)

[...] **köni kértü** savıg [...] DKPAM, 1519. (Elmalı, 2016: 113)

[...] **köni kértü** savıg küzetgelir üçün [...] DKPAM, 1528. (Elmalı, 2016: 113)

[...] **köni kirtü** anlag törülüg üç ödki [...] Manichaica I, T II D 171, 53.

[...] **köni kertü** köñüllügler üçün [...] KKNB, 441-442. (Wilkens, 2007: 80)

[...] **köni kertü** köñüllügler üçün [...] KKNB, 1730. (Wilkens, 2007: 166)

[...] **bilge köni kertü** köñüllügler üçün [...] KKNB, 3313. (Wilkens, 2007: 252)

köni kértü çın ‘doğru, gerçek’

[...] **küseyür men kolur men köni kirtü çın** savıg alku ugrın küseyür men [...] AY, 508 (VIII. 6b.), 3, (Kaya, 1994: 278)

[...] **köni kirtü çın** erser [...] Uigurica I, T III 56, 15.

köni könimen ‘doğru, gerçek’

[...] **köni könimen** bolmakıg [teñ tüz bolmak [...] ShoRoshia, AN, 234. (Shōgaito, 2003: 290)

[...] **köni könimen** köñülinte [...] ShoRoshia, AN, 343. (Shōgaito, 2003: 304)

köni oñaru ‘doğru, dürüst’

[...] **köni oñaru** köñül turgurmakdın [...] AY, 147 (III. 11a.), 9, (Kaya, 1994: 121)

köni tüz ‘doğru, düzgün’

[...] **köni tüzünü** tuymakıg bulturtaçı [...] AY, 34 (S. 18a.), 8, (Kaya, 1994: 74)

[...] **köni tüz** tuyuglılar inçip bilge bilig edremleri üze ötmış [...] AY, 42 (II. 4b.), 16, (Kaya, 1994: 85)

[...] **köni tüz** tuymak burkan kutın [...] AY, 79 (II. 23a.), 6, (Kaya, 1994: 99)

[...] [**köni**] **tüzin** unıtımışlarka [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 52)

[...] **terk tavrak köni tüz** tuymak [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 41-42.

[...] **köni tüz** [t]uyuglıka [...] HT X, 592. (Mirsultan, 2010: 128)

[...] **köni tüz** *tuymak burhan kutıña* [...] KKNB, 281. (Wilkens, 2007: 70)

[...] **köni tüz** *tuymakıg almaz men* [...] KKNB, 283. (Wilkens, 2007: 70)

[...] **köni tüz** *tuymak burhan ku[tın* [...] KKNB, 723. (Wilkens, 2007: 98)

[...] *ka muğ üç adaklıg köni tüz turur* [...] KB, (Arat, 1979: 97 / 804)

[...] *yarağlıg köni tüz yoriğlıka bir* [...] KB, (Arat, 1979: 193 / 1759)

[...] **köni tüz** *bolur ol özi belgü teg* [...] KB, (Arat, 1979: 629 / 6356)

[...] *aysa siler köni tüz etiñler neçe yme erse* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 105)

[...] *kim kim tansa anda kiñin sizdin çın oğ azdı köni tüz yolda* [...] KT, (Ata, 2004: 21 / 12)

könilik bütünlük ‘doğru, dürüst’

[...] **könilik bütünlük** *kerek işçike* [...] KB, (Arat, 1979: 256 / 2211)

[...] **könilik bütünlükni** *berdimiz anlarğa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 60)

köntül- oñarıl- ‘iyileşmek, düzelmek’

[...] *ajunların kamagun barça köntülüp oñarılıp* [...] AY, 98 (II. 32b.), 20, (Kaya, 1994: 106)

köntür- bas- ‘ezmek, dümdüz etmek’

[...] *alkunı barça adak asra kılıp köni nom üze köntürgey basgay* [...] AY, 423 (VI. 11a.), 6, (Kaya, 1994: 243)

köñül yürek ‘gönül, yürek’

[...] **köñülümün yürekimin** *ertiñü tepretti* [...] T III 84 - 58, 450-451.

[...] **köñülüm yürekim** *sintede öñi kitip* [...] T III 84 - 58, 465.

[...] *kim ... köñüli yüreki teprep* [...] T III 84-58, 502.

[...] *köñülin yürekin vajir teg kılıp* [...] T III 84-43, arka 2-3. (Demirci, 2014: 61)

[...] *köñilin yürekin buyan edgü kılınça* [...] T III 84-43, arka 6. (Demirci, 2014: 61)

[...] *[köñülü]mdeki yürekimde[ki [em]gekim* [...] DKPAM, 2142. (Elmalı, 2016: 136)

[...] *köñilin yürekin* [...] [...] DKPAM, 2399. (Elmalı, 2016: 146)

[...] *köñülü yüreki titredi bezdi* [...] DKPAM, 3156. (Elmalı, 2016: 172)

köñülinçe tapça ‘gönlünce, isteğince’

[...] öz *köñülinçe tapınça barzun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad03, 23, (Ayazlı, 2016: 489)

köp kalın ‘çok, fazla’

[...] *üküş telim bodun kara köp kalın bolur* [...] AY, 412 (VI. 5b.), 2, (Kaya, 1994: 239)

[...] *imerigme köp kalın bodun bokun ençgüke tegzünler* [...] BTT XXIII, A 94.

köp yigi telim ‘çok fazla / sık’

[...] *köp yigi telim söğütlüg erip* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

köpirt- yaşart- ‘kabartmak, yeşertmek’

[...] *köp vaynikiler kuşalamulın köpirdü yaşardı ökliü udaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

kör- bak- ‘bakmak’

[...] *tegirmileyü körüp bakıp teñri burhantın* [...] BTT XIII, 27. Metin E, 13.

[...] *körü baka küü küzedü tudsunlar* [...] ATT, 1ba, 18, (Shōgaito, 1988: 8)

kör- tapın- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *kör[t]eçi tapındaçı terini kuvragı yokadı* [...] HT VII, 347-348. (Röhrborn, 1991: 42)

körgüsüz yawız ‘görüşsüz, kötü’

[...] **körgüsüz yawız öñ ara köre kılıp mu yatdıñ sen** [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 32 (U 1708) + T II S 89 (Mz. 36), 78.

körk et’öz ‘suret, biçim’

[...] **adruksuz körkin et’özün ertiler** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 356.

körk meñiz ‘yüz, sima / görüntü, güzellik’

[...] **adruk adruk öñi öñi körk meñiz belgürtüp** [...] AY, 42 (II. 4b.), 3-4, (Kaya, 1994: 85)

[...] **ol nom körk meñizler üze** [...] AY, 42 (II. 4b.), 7-8, (Kaya, 1994: 85)

[...] **körk meñiz adrukı üze** [...] AY, 44 (II. 5b.), 19, (Kaya, 1994: 86)

[...] **körtle körki meñizi ol** [...] T III 84 - 72, 546.

[...] **korkgu teg körk meñiz tutup** [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **kö[rki] meñizi ay tenri tilgeninte** [...] T III 84-40, arka 17.

[...] **körki meñizi monı teg yérgülük yarsıguluk b[ol]up turur** [...] DKPAM, 0941-0942. (Elmalı, 2016: 91)

[...] **korkgu teg körk meñiz tutup** [...] DKPAM, 3491. (Elmalı, 2016: 183)

[...] **körtle körk meñiz belgürtüp** [...] DKPAM, 3615. (Elmalı, 2016: 187)

[...] **yme bişinç körk meñiz tegşürmek** [...] Manichaica I, T II D 171, 34-35.

[...] **k]örki] meñizi kamağta tañlançı[g]** [...] HT III, 877-888. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 125)

[...] **körk meñizteğlerig berü yarlıkazun** [...] HT VIII, 2102. (Röhrborn, 1996: 181)

[...] **körk meñiz] üze kök kalığıg** [...] HT X, 996. (Mirsultan, 2010: 166)

körkit- közüntür- ‘göstermek’

[...] *et'özlerin körkitip közüntürüp* [...] AY, 43 (II. 5a.), 16, (Kaya, 1994: 85)

[...] *köligeg körkitür közüntürür* [...] AY, 53 (II. 10a.), 19, (Kaya, 1994: 89)

[...] *körk meñizleri birle körkitür közüntürür* [...] AY, 54 (II. 10b.), 7, (Kaya, 1994: 89)

körklüg meñizlig ‘güzel yüzlü, alımlı’

[...] *körklüg meñizlig bolgalı* [...] AY, 259 (IV. 30a.), 23, (Kaya, 1994: 171)

[...] *körklüg meñizlig bolsunlar* [...] AY, 380 (V. 18b.), 3-4, (Kaya, 1994: 224)

[...] *körklüg meñizlig bolup* [...] AY, 380 (V. 18b.), 18-19, (Kaya, 1994: 224)

[...] *bir körklüg meñizlig urı ogıl kelürgey* [...] T II D 213, 17.

[...] *osuglug körklüg meñizlig subadra* [...] Mz. 35 + Mz. 297, 22. (Elmalı, 2014: 80)

[...] *körklüg meñizlig bolurlar* [...] DKPAM, 1603. (Elmalı, 2016: 116)

[...] *yaruk yulası yevsep teg körklüg meñizlig erip* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 8-9, (Ayazlı, 2016: 431)

körme- bakma- ‘görmemek, bakmamak’

[...] *körmes mü sen baqmas mu sen anlarğa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 184)

[...] *körmes mü sen yā baqmas mu sen* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 225)

körmek adırtlamak ‘ayrımına varma, farkına varma’

[...] *körmek adırtlamakıg [bilge biligin] kentün ök tuyar tep* [...] ShoRoshia, AN, 51. (Shōgaito, 2003: 268)

körmek bışrunmak ‘anlama, kavrama’

[...] *atkanmakıg tarkarmamak körmek bışrunmak yollarta kevmek yolug işletmedin* [...] AY, 222 (IV. 11b.), 24-25, (Kaya, 1994: 155)

[...] *yme birle tarkarmak körmek bışrunmak yollar içinte kevmek yolug tarkarmak* [...] AY, 223 (IV. 12a.), 13, (Kaya, 1994: 156)

körümçi yultuzçı ‘kâhin, falcı / yıldıza bakan’

[...] *körümçi yultuzçıga ayıtmaz iter ertiler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 133.

köşigsiz tüz ‘engelsiz, dümdüz’

[...] *köşigsiz tüz [kök] kalık uguşı neteg arımış [erser]* [...] AY, 75 (II. 21a.), 9, (Kaya, 1994: 97)

kötrül- arıtıl- ‘giderilmek, temizlenmek’

[...] *kötrülmüş arıtılmış* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 264)

kötür- tut- ‘içermek, barındırmak’

[...] *yitiñsiz yidiz yagız yir alku edlerin neteg kötürür tutar erser* [...] AY, 207 (IV. 4a.), 1, (Kaya, 1994: 148)

köy- örten- ‘yanmak, alevlenmek’

[...] *adınlarını emgekiñe köydeçi örtenteçi* [...] AY, 216 (IV. 8b.), 10, (Kaya, 1994: 152)

[...] *idiz köyer örtenür* [...] 41. 7 = 109a, 27-28. (Tekin, 1976: 94)

[...] *köye örtenü y[alınayur]ça* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 88, (Ayazlı, 2016: 435)

köy- susa- ‘yanmak, susamak’

[...] *yapguçça yunça sakınıp köygey susagay tep* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 49, (Ayazlı, 2016: 425)

köymek örtenmek ‘yanma, alevlenme’

[...] *köjülnün köymeki örtenmeki irinçekemeki erür* [...] AY, 216 (IV. 8b.), 8, (Kaya, 1994: 152)

köyür- örten- ‘yanmak’

[...] *küyürür örteyür* [...] Manichaica I, T M 282, 10.

köz karak ‘göz’

[...] *közinke karakıya kan kodulup* [...] T III M 84-18, arka, 18-19. (Demirci, 2014: 91)

köz köz birle ‘göz göz ile’

[...] *bitidimiz anlar üze anıñ içinde kim etöz etöz birle köz köz birle burun burun birle kulak kulak birle tiş tiş birle kart başka teñşemek* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 80)

köz tut- bak- ‘bakmak’

[...] *nék köz tutarlar mu bakarlar mu meger kim olarğa ferışteler azu kelse* [...] KT, (Ata, 2004: 51 / 33)

közsüz karagu ‘gözsüz, kör / cāhil’

[...] *sözün bolsu közsüz karagıka köz* [...] KB, (Arat, 1979: 34 / 178)

[...] *ay közsüz karagı bilig al ülüg* [...] KB, (Arat, 1979: 42 / 271)

közsüz teglök ‘gözsüz, kör’

[...] *közsüz teglük bolmuşların* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 10-11, (Kaya, 1994: 187)

közgeş- kör- ‘gözden geçirmek, incelemek’

[...] *seu keita ulatı begler közgeşdeçi kördeçi ujıklarığı ornatdaçı biz* [...] HT VIII, 1506-1507. (Röhrborn, 1996: 134)

közün- közün- ‘görünmek’

[...] *bir [yigi]rmige közünür közünür baçar* [...] TT VII, T II D 522, 20.

kşan kşan ‘an be an’

[...] *yükmeklerniñ kşan kşan sayu ulalmakı eriür* [...] ATT, 38b1, 1108, (Shōgaito, 1988: 80)

kşan kşan öd ‘an be an’

[...] *kşan kşan üdte togdaçı öçdeçi* [...] AY, 55 (II. 11a.), 19, (Kaya, 1994: 90)

[...] *kşan kşan üdte art<a>daçı ermez* [...] AY, 56 (II. 11b.), 14-15, (Kaya, 1994: 90)

[...] *kş[a]n [kş]an üdüñ artayu aşgınu turdaçı ol* [...] HT IX, 1867. (Aydemir, 2010: 158)

kşanti boşug ‘af’

[...] *yaşuk[umin] boşayu kşanti boşug bi[rgil]* [...] BTT XIII, 23. Metin E, 17.

kşanti çamhuy kıl- ‘pişman olmak’

[...] *kşanti çamhuy kılıp neteg arıtdılar alkınturtılar erser* [...] AY, 139 (III. 7a.), 10, (Kaya, 1994: 122)

[...] *ökünüp kakınıp bilinip ukunup kşanti çamhuy kılıp neteg arıtdılar alkınturtılar erser* [...] AY, 140 (III. 7b.), 1-2, (Kaya, 1994: 123)

kşanti kıl- ‘pişman olmak / tövbe etmek’

[...] *aça yada kşanti kılıp yine kentü özi için* [...] AY, 524 (VIII. 14b.), 20, (Kaya, 1994: 284)

[...] *arızun alkınzun kşanti kılıp bolzun ertgüüg* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] *yene bilinip kşanti kılular* [...] BTT XIII, 12. Metin E, 72.

[...] *alku kşanti kılıu teginür biz* [...] BTT XIII, 12. Metin E, 79.

[...] *[ayıg kılınç]ların kşanti kılıp* [...] KKNB, 144. (Wilkens, 2007: 62)

[...] *kşantji kılıp muña umunmış inanmış* [...] KKNB, 162. (Wilkens, 2007: 62)

kşanti kılış- ‘(karşılıklı) af dilemek, günahlarını birbirine anlatmak’

[...] *üğleşgeli erigleşgeli kşanti kılışgali yarlıkadı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 583-584.

kşanti kılmak ‘pişman olma / tövbe etme’

[...] [*yükünç yükünmek*] **kşanti kılmak** *tiltag[ınta* [...] KKNB, 20. (Wilkens, 2007: 54)

kşanti kılmaklıg ‘pişman / pişmanlık’

[...] **kşanti kılmaklıg** *arıg söz üze* [...] KKNB, 115. (Wilkens, 2007: 60)

kşanti ökün- kakın- ‘pişman olmak’

[...] *öñdüinki kalınçlarımın k[şanti] ökünü kakını arıyu sili[nü* [...] BTT XIII, 13. Metin, 131.

kuda kuda ‘döke döke / akıta akıta’

[...] *t[agarlarnı] kuda kuda adakları şırpazun* [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 69, (Ayazlı, 2016: 430)

kudaş eş ‘eş, dost / akraba’

[...] *biz kudaş eş* ... [...] KKNB, 2062. (Wilkens, 2007: 190)

kul esir ‘kul, esir’

[...] *isinse bu yalñuğ bolur kul esir* [...] KB, (Arat, 1979: 261 / 2479)

[...] *könül beg turur bu et öz kul esir* [...] KB, (Arat, 1979: 581 / 5865)

kul tapugçı ‘kul, hizmetçi’

[...] *atım kul tapugçı kör ornum kapuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 74 / 590)

kulak kulak birle ‘kulak kulak ile’

[...] *bitidimiz anlar üze anıñ içinde kim etöz etöz birle köz köz birle burun burun birle **kulak** kulak birle tiş tiş birle kart başka teñeşmek* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 80)

kulan keyik ‘yabanî av hayvanı’

[...] *kulan keyik awlatu* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 118 / 14)

kulgak tilgek bürüt- ‘kulak kabartmak’

[...] *kulkak tilkekin bürütüp* ... [...] ShoRoshia, AB, c3. (Shögaito, 2003: 242)

kum kıçmık ‘kum, kum tanesi’

[...] *kum kıçmık kalgay men* [...] HT V, Nr. G 61, arka 322-323.

kun- ogurla- ‘çalmak’

[...] *töleç kunu[p oğ]urlap boltum sañgıkka yukmuş* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)

kunuş kırma ‘yağma’

[...] *barçada bir ikintiske basıraşıp kunuş kırma kılurlar* [...] AY, 552b (VIII. 30b.), 2, (Kaya, 1994: 297)

kunuşmak tartışmak ‘(karşılıklı) yağmalama’

<...> *armak? kunuşmak tartışmak* <...> (KarB I, IV/9)

kur kezig ‘dizi, sıra’

[...] *tözünler kurınta kezikinte barmaknıñ* [...] TT V/B, 6.

[...] *kurka kezikke kireli ograsar* [...] TT V/B, 25-26.

[...] *kurında keziginte turgalı tegimlig bolmuş* [...] BTT XXVI, 13, (Kasai, 2008: 204)

[...] *kentü kur keziglerinte [turup* [...] BTT XXIII, A 79.

[...] *kentü kentü kur keziglerinte* [...] BTT XXIII, A 88.

[...] **kurka kezi[grke]** takı tegmeyük men [...] HT X, 473. (Mirsultan, 2010: 116)

kur kur ‘kur kur / guruldama sesi’

[...] **karın kur kur etti** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 212 / 3)

kur- yow- ‘kavuşmak’

[...] **er kadaşın kurdu yowdu** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 377 / 3)

kurç katıg ‘sert / acımasız’

[...] **bu işke idi kurç katıg er kerek** [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2271)

kurı kurı / kurıh kurıh ‘kurı kurı’

[...] **Kısraftan geride kalan tayı çağırmaq için kurı kurı denir** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 444 / 8)

kurımış katıg ‘sert’

[...] **ötrü kurımış katıg kemiş alıp** [...] AY, 616 (X. 9b.), 20, (Kaya, 1994: 324)

kurınça keziginçe ‘uygun sırayla’

[...] **öñin öñin tapıg udug tuta kurınça kezigin[çe] tizilteler** [...] HT VII, 1142. (Röhrborn, 1991: 104)

kurşa- yörgen- ‘çevrilmek, sarılmak’

[...] **orğaklar öze kurşayurlar yö[rgenürler]** [...] 83. 6 (?) = 36, arka 41. (Tekin, 1976: 154)

kurşatıl- kawşatıl- ‘kuşatılmak, çevrelenmek’

[...] **kurşatılı kavşatılı tenridem vişailig meñilerig kultı** [...] U II, T III M 207a, 1.

kurt koñuz ‘börtü böcek’

[...] *yme ol-ok taşın suvi yaşıl bolsar kem özinte tutsar agulug **kurt koñuz** adartu umaz* [...] (T II T 14: A28)

[...] ***kurt koñuz** ig kegen adasıntın* [...] AY, 332 (IV. 68b.), 4, (Kaya, 1994: 202)

[...] ***kurtlarnıñ koñuzlarnıñ** tirgini kannıñ* [...] AY, 614 (X. 8b.), 9, (Kaya, 1994: 323)

[...] ***ķurt ķoñuzıǵ** ölüriüp* [...] 58. ? = 85 322, 3. (Tekin, 1976: 115)

[...] ***kurt koñuz** kayına alkuka yarsıguluk teg* [...] DKPAM, 0924. (Elmalı, 2016: 90)

[...] ***kurt koñuz** yaglag et yıdın tuyup* [...] DKPAM, 4732-4733. (Elmalı, 2016: 224-225)

[...] ***kurt [ko]ñuz** üstün uçugma kuş kuzgunnuñ* [...] DKPAM, 4272. (Elmalı, 2016: 209)

[...] ***kurt koñuzka** tegi altun kapırçaklıg* [...] HT VII, 102. (Röhrborn, 1991: 23)

[...] *agulug **kurt koñuz** adartu umaz* [...] Runen Schrift aus Turfan, 28-29.

[...] *yılan **ķurt ķoñuz** yimi öz igdileyü* [...] KB, (Arat, 1979: 647 / 6559)

kurtulmak boşunmak ‘kurtulma’

[...] *üzütiümüz **kurtulmak boşunmak** yigedmek utmak* [...] Manichaica I, T II D 171, 109.

kurug kokuz ‘boş’

[...] *ata bardı ornı **ķuruǵ** hem **ķoķuz*** [...] KB, (Arat, 1979: 180 / 1626)

kuşatré pra ‘gölgelik’

[...] *ol yaruqlarta köp kalın uluǵ tuuǵ **kuşatrı bralar*** [...] 20 A. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 194)

kuşçı awçı ‘avcı’

[...] *yime **ķuşçı awçı** ajunda ozuk* [...] KB, (Arat, 1979: 276 / 2635)

kut buyan ‘mutluluk’

[...] *adalarımızın amırtguru öz yaş kut buyanıg üklitü* [...] AY, 29 (S. 16a.), 15, (Kaya, 1994: 72)

[...] *kut buyan küç küsün asılguluk edgü irü belgüler körkitgey biz* [...] AY, 193 (III. 34a.), 18, (Kaya, 1994: 143)

[...] *kişiniñ kutı buyanı küçi küsüni asılır üstelür* [...] AY, 362 (V. 9b.), 10, (Kaya, 1994: 215)

[...] *kut buyanla iliginiñ kutluğ bodunta* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] *alku ödlerte kutları buyanları asılıp üstelip* [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 230)

[...] *künđe teñridem kut buyan utmak yigedmek* [...] T II Y 36. 12, 2.

[...] *çog] yalın kut buyanlar* [...] Dışastvustık, 041. (Kaljanova, 2005: 39)

[...] *kutları buyanları isi[lip]* [...] 109 = 112 161 194, 10. (Tekin, 1976: 178)

[...] *kut buyanta ulatılarnıñ üklimeki* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 477.

[...] *burhanlarnıñ kutınta buyanınta* [...] DKPAM, 2509. (Elmalı, 2016: 150)

[...] *yene kut buyan üz[e]* [...] HT VIII, 1777. (Röhrborn, 1996: 155)

[...] *kut buyan çusulu turur* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 18, (Ayazlı, 2016: 431)

[...] *kutka buyanka kuv[ra]yu* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 32, (Ayazlı, 2016: 433)

kut buyanıg ‘mutlu’

[...] *kut buyanlağ satağın* [...] 31. 12 = 109 447, 4. (Tekin, 1976: 80)

[...] *[kut] buyanıg tag erdi* [...] HT X, 1020. (Mirsultan, 2010: 168)

kut kıw ‘talih, şans’

[...] *bo közünür ajuntaki kutı kıvı asılır* [...] AY, 419 (VI. 9a.), 13, (Kaya, 1994: 241)

[...] **kutın kıvın** körüp [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **kutu kıvı öñi meñisi özi üzeti** [...] Huastuanift, L 45: SPb 16-17, L 46: SPb 17. (Özbay, 2014: 81)

[...] **ķuti ķıvı asıluv** [...] 89. 2 = 2b 139a 225 307a 308 317, 36. (Tekin, 1976: 163)

[...] **ķuti ķıvı asıluv** [...] 96. = 173 320, 4. (Tekin, 1976: 168)

[...] **kutın kıvın** körüp [...] DKPAM, 3535-3536. (Elmalı, 2016: 184-185)

[...] **[...ku]tın kıvın çogın [yalının...]** [...] DKPAM, 3583. (Elmalı, 2016: 186)

[...] **kut kıv kutadmak yañı asıg tusu yigedmek** [...] BTT V, T II D 16 (U 121), 7.

[...] **kut kıv küç basut üzütiñe amrak** [...] BTT V, M 908a, arka 5-6.

[...] **[kut]ı kıvı yarumakka tegzün** [...] HT VII, 728. (Röhrborn, 1991: 72)

[...] **yañı yañı kut kıv çog yalı[n...]** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 16, (Ayazlı, 2016: 430)

[...] **ulug Teñri ağırladı, anın kut kıw tozu togdı** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 132 / 4)

[...] **arığ ol bu kut kıw arıglıq tiler** [...] KB, (Arat, 1979: 227 / 2105)

[...] **bularnı ağır tutsa kut kıw bulur** [...] KB, (Arat, 1979: 436 / 4337)

[...] **bu alim bile erke kut kıw bolur** [...] KB, (Arat, 1979: 551 / 5551)

kut kuw ‘talih, şans’

[...] **kut kuwig birse idim kulıña, künde işi yüksepen yokar agar** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 140 / 11)

kut ülüg ‘talih, kısmet’

[...] **teñri yarlıkadok üçün kutum ülügüm bar üçün** [...] (BK D23)

[...] *tegin **kut** **ülügi** için* [...] P. P. XXXIII. (Hamilton, 1998: 27)

[...] ***kut** **ülügi** için* [...] P. P. LXIV. (Hamilton, 1998: 42)

kut ülüglüg ‘bahtlı, talihli’

[...] ***kut** **ülüglüg** edgü edremlig* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

kut wahşik ‘talih, baht / ruh’

[...] *tişi irkek **kut** **wahşiklarını** ordu karşıları erser* [...] AY, 425 (VI. 12a.), 1, (Kaya, 1994: 243)

[...] *san[sız] sakışsız kolusuz **kut** **wahşik[lar]nı** kuvragı* [...] AY, 665 (X. 34a.), 10-11, (Kaya, 1994: 344)

[...] *irkek tişi **kut** **wahşiklarını** asılıp üstelip* [...] AY, 684 (BE. 4a.), 20, (Kaya, 1994: 352)

[...] *arğa kamağ **kut** **wahşik*** [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] *öni öni **kut** **wahşiklarını** üstelzün* [...] T III D 260 25, 260 28, 170.

[...] ***kut** **wahşik** teñrilerke* [...] TT V/B, 124.

[...] ***kut** **wahşiki** uduzup* [...] P. P. LXIV. (Hamilton, 1998: 42)

[...] *küzetdeçi **kutlar** **wahşikler** nizvaniki teñrilerke* [...] 3 = 37, arka 54. (Tekin, 1976: 41)

[...] *[**kut**] **wahşikler** [iligin] kavşurup* [...] 39. 10 = 139 152, 8. (Tekin, 1976: 91)

[...] *kamağ **kut** **wahşik** arıg nom aşlıg* [...] BTT XIII, Amitāyus-Sūtra, 18.

[...] ***kut** **wahşik** naivazi kelarıg* [...] KKNB, 1163. (Wilkens, 2007: 126)

[...] *alku **kut** **wahşik[lar]** üçün* [...] KKNB, 1707. (Wilkens, 2007: 166)

[...] *alku **kut** **wahşiklar** için* [...] KKNB, 1722. (Wilkens, 2007: 166)

kutad- tusol- ‘yararlı olmak’

[...] *bu bitigig okısarlar ertinü kutadgay tusulgay* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 299.

kutadmak kıwadmak ‘mutlu olma, sevinme’

[...] *kut kıv kutadmak kıwadmak esengü ögrünçü* [...] BTT V, M 525, 4. yaprak, 8.

[...] *kutadmak kıwadmak yañı esengü ögrünçü alkış alkamak* [...] BTT V, Ch/U 6618, 1.

[...] *yme kutadmak kıwadmak bolzun* [...] Manichaica I, T II D 171, 91.

kutça kıwça ‘talihlice, şanslıca / kutlu, şanslı’

[...] *artukrak [sizi]ñ eviñizde kutça kıwça erti* [...] Manichaica III, Nr. 5, T M 515. 6.

kutgar- ozgur- ‘kurtarmak’

[...] *[olarını] barça sıgurup ulınçığ a[jun]larıntın kutgarıp oz[ğurtuñuz]* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 50)

kutlı buyanlı ‘şanslı, mutlu’

[...] *yañı yañı kutlı buyanlı yaltrıyu* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 48, (Ayazlı, 2016: 433)

kutlug buyanlıg ‘şanslı’

[...] *kutlug buyanlıg bilge biliglig törülüg bolup* [...] AY, 131 (III. 2a.), 1, (Kaya, 1994: 118)

[...] *biliglig edremlig kutlug buyanlıg igsiz togasız adasız tudasız* [...] AY, 360 (V. 8b.), 23, (Kaya, 1994: 215)

[...] *kutlug buyanlıg tınlıglarka eşidürüp* [...] AY, 514 (VIII. 9b.), 1-2, (Kaya, 1994: 280)

[...] *kuğlug buyanlıg kızlar kırkınlar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 118.

[...] *kutlug buyanlıg üzelihsiz ög ana* [...] BTT XIII, Tathāgata-Maṇḍala, 44.

[...] *kutlug buyanlıg çoğlug yalınlig çoğlug yalınlig* [...] KKNB, 38. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *kutlug buyanlig atlig* [...] KKNB, 2363. (Wilkens, 2007: 204)

kutlug kıvlig ‘talihli, şanslı’

[...] *kutlug kıvlig vaçirasan vajirlig* [...] AY, 681 (BE. 2b.), 7, (Kaya, 1994: 350)

[...] *kutlugun kıvligın ornanur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 100-101.

[...] *ev igesi kutlug kıv[lig] ...* [...] T III M 234, 17.

[...] *kutlug kıvlig kılalım* [...] T III 84-43, arka 28. (Demirci, 2014: 63)

[...] *kutlug kıvlig k[ıla]lım* [...] U 1570, 5. (Demirci, 2014: 66)

[...] *kutlug kıvlig alku edke tavarka* [...] DKPAM, 0965. (Elmalı, 2016: 92)

[...] *[kutlug kıvlig] ermez mü men* [...] DKPAM, 2166. (Elmalı, 2016: 137)

[...] *kutlug kıvlig yér* [...] DKPAM, 3023. (Elmalı, 2016: 169)

[...] *kutlug kıvlig uluştaku yigedmiş ...* [...] BTT V, M 525, 6.

[...] *kutlug kıvlig bolmakı bolzun* [...] BTT V, T II D 16 (U 121), 4.

[...] *[kut]luk kıvlig bolmakı bolu [tegin]gey [ert]i* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 6, (Ayazlı, 2016: 430)

[...] *ķutluĝ ķıvliĝ idi ajunluĝlar idisi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 112)

kutlug ülüglüg ‘talihli, şanslı’

[...] *kutlug ülüglüg siz* [...] AY, 341 (I. 26b. [=R-M: 695]), 3, (Kaya, 1994: 78)

[...] *kutlug ülüglüg barçanı tuta* [...] AY, 78 (II. 22b.), 19-20, (Kaya, 1994: 98)

[...] *kutlug ülüglüg inç meñilig bolup* [...] AY, 90 (II. 28b.), 1, (Kaya, 1994: 102)

[...] *yaruk yaltrık ķutluĝ ülüglüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] *küsençig lnhua ķutluĝ ülüglüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] *yme kutlug ülüglüg ilig* [...] T M 276b, 87.

[...] *ķutluđ ülüglüg urı oğul* [...] Kuan, 76. (Tekin, 1993: 12)

[...] *kutlug ülüglüg elig han* [...] Huastuanift, U 72b, 15. (Özbay, 2014: 31)

[...] *kutlug ülüglüg ...* [...] KKNB, 1143. (Wilkens, 2007: 124)

kutsuz kıwsız ‘talihsiz, şanssız’

[...] *kutsuz kıwsız özümin* [...] BTT XIII, 12. Metin J, 99.

kutsuz kowı ‘talihsiz, şanssız’

[...] *bo kutsuz kowı tnlıglar üçün* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 19.

[...] *kamağ kutsuz kowı ters biliglig* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 24.

kutsuz ülügsüz ‘talihsiz, şanssız’

[...] *bo yırtinçüdeki tnlıglar kutsuz ülügsüz erür* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 7.

[...] *kutsuz ülügsüzi üçün yok çığay bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 12.

[...] *ķutsuz ülügsüz osuğluğ boltı* [...] 91. 4 = 99, arka 29. (Tekin, 1976: 164)

kutul- mantıl- ‘kut kazanmak, talihlenmek, şans bulmak’

[...] *ķutulu (?) mantılu turur kop kamagnıy atı mağalı bolmuş* [...] AY, 681 (BE. 2b.), 8, (Kaya, 1994: 350)

kü çaw ‘ün, san’

[...] *ķüüsi çavı ki[η] alkığ köditmiş* [...] BTT XIII, Tathāgata-Mađđala, 11.

[...] *ķüüsi çavı üze kükülmüş edgülig çağı yalını* [...] HT VIII, 1619. (Röhrborn, 1996: 143)

[...] *ķüüsi çavı miñ yıllığ* [...] HT VIII, 2041. (Röhrborn, 1996: 176)

[...] *atı edgü bolsa kü çaw bolđu teg* [...] KB, (Arat, 1979: 223 / 2060)

[...] *yağı boynu yençer kü çawın ıdur* [...] KB, (Arat, 1979: 305 / 2945)

[...] *tilemedim özke kü çaw eğgü at* [...] KB, (Arat, 1979: 641 / 6502)

kü çaw at ‘şan, şöhret’

[...] *biliglig beğükrek kü çaw at bile* [...] KB, (Arat, 1979: 188 / 1711)

[...] *kü çaw at tilese tuz etmek yitür* [...] KB, (Arat, 1979: 246 / 2320)

kü küç ‘güç, kuvvet’

[...] *bolayın tenjrim küsi küçi ulug kut bérzün* [...] (U 181 (T II T) 4-5)

kü- küzet- ‘korumak kollamak / saklamak, sahip çıkmak’

[...] *[tapç]ada küyü küzetü tutup* [...] AY, 91 (II. 29a.), 7, (Kaya, 1994: 103)

[...] *bodunug karag küyü küzetü tutmakınız* [...] AY, 192 (III. 33b.), 20-21, (Kaya, 1994: 142)

[...] *turgaru iye basa küyü küzetü tutarlar* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 48.

[...] *kutlar vakşiklar küyü küzetü tutarlar* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 116.

[...] *tnlıglarıg küyü küzetü tuttumuz* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 367.

[...] *[tenjri] küyü küzetü tutsun* [...] Dışastvustık, 081. (Kaljanova, 2005: 44)

[...] *üzüksüz [küyü küzetü] tutsunlar* [...] Dışastvustık, 091. (Kaljanova, 2005: 45)

[...] *yultuzlar kü[yü küzetü] tutsun* [...] Dışastvustık, 103. (Kaljanova, 2005: 47)

[...] *adatin tudatin küyü küzeti tutar* [...] Mz. 35 + Mz. 297, arka 7. (Elmalı, 2014: 81)

[...] *çop adada küyü küzedü tutmağı* [...] 3 = 37, arka 60. (Tekin, 1976: 41)

[...] *küyü küzedü tuđgaylar tep* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 473.

[...] *yarın kiçe küyü köz[edü] tutmakları bolzun* [...] Manichaica I, T M 159, 4.

[...] [*ço*]g yalınları üze **küyü küz[ed]ü tutguka** [...] HT VIII, 436-437. (Röhrborn, 1996: 50)

[...] *teyriler luular küyü küzedü tuṣmakı* [...] HT X, 330. (Mirsultan, 2010: 102)

[...] *üç erdinilerig] k[ü]yü küzeṣü tut...* [...] KKNB, 185. (Wilkens, 2007: 64)

[...] **küyü küzeṣü tutmaklıg köñülüg** [...] KKNB, 247-248. (Wilkens, 2007: 68)

kü sorug ‘şan şöhet’

küm sorugum *kün tugsuka* <kün> *batsıka* (Su 4)

küç küçek ‘güç, kuvvet’

[...] *beg eşiniñ küç küçek sav kelürüp ayıtsar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa19, 13, (Ayazlı, 2016: 455)

küç küsün ‘güç, kuvvet’

[...] **küçümüz küsünümüz** *yok erti* [...] AY, 7 (S. 4a.), 9, (Kaya, 1994: 63)

[...] *balıkda erken adınlarınıñ küçin küsünin kısıgarıp kevip* [...] AY, 31 (S. 17a.), 12, (Kaya, 1994: 72)

[...] *burkanlarınıñ küçi küsüni ulug umuğı ınağı erür* [...] AY, 34ı (I. 26b. [=R-M: 695]), 7, (Kaya, 1994: 78)

[...] *körşi yoriğ samadılığ küç küsünler üze* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] *teyrimlerniñ küçleri küsünleri asılzun üzülsün* [...] T III M 131, 14-15.

[...] **küçin küsüşin** *magat ildeki* [...] T I D 3, 127.

[...] **küç küsün** *kim birdi* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *iligniñ küçin küsünin* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **küç küsün** *et kan üstelü* [...] 12. 12 (?) = 9, arka 41. (Tekin, 1976: 59)

[...] *meniñ antağ küçüm küsünüm yok* [...] 13. 13 = 27, arka 37. (Tekin, 1976: 61)

[...] *küçüm küsünüm teginmez* [...] 25. 13 = 118, 11. (Tekin, 1976: 75)

[...] *küçleri küsünleri neçe teñlig bolur* [...] DKPAM, 1657. (Elmalı, 2016: 118)

[...] *küç küsün bérgeli umaz* [...] DKPAM, 2035. (Elmalı, 2016: 131)

[...] *küçin küsünü[n]* ol magad ulu[ş...] [...] DKPAM, 2468. (Elmalı, 2016: 148)

[...] *küç küsünke tükellig ulug tülük* [...] BTT VIII, T I D 673 (U 4093), 98.

[...] *küç küsünke tükellig erür* [...] BTT VIII, T I D (U 4620), 180.

[...] *küç küsün kut kolunmak bilge biligke tükellig bolgay* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 267-268.

[...] *bo seymenñ küçi küsü[ni]* tetir [...] HT III, 591. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 91)

[...] *küçüm kösünüm kevilmişke* [...] HT VII, 1036. (Röhrborn, 1991: 95)

[...] *küçüm kösünüm kevilü tüked[t]i* [...] HT VII, 2096-2097. (Röhrborn, 1991: 178)

[...] *küç kösünte yok erm[edi]* [...] HT VII, 2115. (Röhrborn, 1991: 179)

küçen- küçlen- ‘güçlenmek, kuvvetlenmek’

[...] *tınlıglarka asıg tuso kılmakın küçenürler küçlenürler* [...] AY, 213 (IV. 7a.), 21, (Kaya, 1994: 151)

küçlüg küsünlüg ‘güçlü, kuvvetli’

[...] *küçlüg küsünlüg kıltaçı* [...] AY, 471 (VII. 7a.), 21, (Kaya, 1994: 263)

[...] *küçlüg küsünlüg boltılar* [...] AY, 597 (IX. 27a.), 16, (Kaya, 1994: 316)

[...] *küçlüg küsünlüg ilig kannıñ* [...] AY, 607 (X. 5a.), 21, (Kaya, 1994: 321)

[...] *tepretgülsüz küçlüg küsünlüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

[...] *narayana şiri küçlüg küsünlüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] *asılmış üzülmiş küçlügin küsünlügin aklatmış* [...] T III M 131, 16-17.

[...] *yeklerin ertinü küçlüg küsünlüglerni* [...] Dışastvustık, 587. (Kaljanova, 2005: 103)

[...] *küçlüg küsünlüg kayu yekler* [...] Dışastvustık, 658. (Kaljanova, 2005: 112)

[...] *önlüg menizlig küçlüg küsünlüg* [...] Dışastvustık, 736. (Kaljanova, 2005: 121)

[...] *küçlüg küsünlüg bolur* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 651-652.

[...] *küçlüg küsünlüg [süülüg athg* [...] KKNB, 1475-1476. (Wilkens, 2007: 148)

[...] *adaklıg küçlüg küsünlügler* [...] KKNB, 1737-1738. (Wilkens, 2007: 166)

[...] *[küçlüg] küsünlügler için* [...] KKNB, 1739. (Wilkens, 2007: 168)

küçlüg küsüş ‘güçlü, aziz / mağlup edilemeyen’

[...] *bütünlükün taşrı küçlüg turur küsüş* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 56)

[...] *ol turur küçlüg küsüş* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 176)

[...] *taşrı küçlüg turur küsüş turur* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 224)

küçlüg uğan ‘her şeye gücü yeten, kâdir’

[...] *küçlüg uğan tutmağı* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 214)

[...] *ol Taşrı kamuğ neş üze küçlüg uğan* [...] KT, (Ata, 2004: 23 / 40)

[...] *ol Taşrı kamuğ neş üze küçlüg uğan turur* [...] KT, (Ata, 2004: 87 / 1)

[...] *ol erür bilgen küçlüg uğan* [...] KT, (Ata, 2004: 89 / 44)

kücsire- kewil- ‘gücünü, kuvvetini yitirmek’

[...] *küçi küsüni yme alkınp küçsireyür kevilür* [...] AY, 558 (VIII. 33b.), 15, (Kaya, 1994: 300)

[...] *küçsiremiş kevilmiş için* [...] ATT, 33b1, 990, (Shōgaito, 1988: 72)

küçsüz küsünsüz ‘güçsüz, kuvvetsiz’

[...] *küçsüz küsünsüz tınlıglar* [...] 81. 3 = 19 79, arka 40. (Tekin, 1976: 150)

[...] *yavız küçsüz küsünsüz ili/...* [...] BTT V, T I a x 32 (U 266 b), arka 5.

küçsüz toruk ‘güçsüz, zayıf’

[...] *küçsüz toruk kişiler* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 46)

küçsüz za’ıf ‘güçsüz, kuvvetsiz’

[...] *boğunlar kim küçsüz za’ıf bilür erdiler* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 118)

küg ün ‘ses’

[...] *tagda antağ kügi üni işitildi* [...] 18. 19 = 1b, 20. (Tekin, 1976: 65)

kügçi küzetçi ‘gözcü, bekçi’

[...] *kügçi küzetçi neçe tözün yavaş tejriler erserler* [...] AY, 434 (VI. 16b.), 2, (Kaya, 1994: 247)

[...] *kügçi küzetçiler için* [...] KKNB, 258. (Wilkens, 2007: 68)

[...] *kügçi küzetçiler için* [...] KKNB, 445. (Wilkens, 2007: 80)

[...] *kügçi küze]çiler beş yınaktaki [luu hanları için* [...] KKNB, 697. (Wilkens, 2007: 96)

[...] *kügçi küzetçi üstünki [azrua] hormuzta* [...] BTT XXVI, 3, (Kasai, 2008: 257)

[...] *kölükler ylıkılar kirgey tep kökçi küzetçi turgurup* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 53-54, (Ayazlı, 2016: 425)

küglüg küzetiglig ‘koruyucu’

[...] *et’özi küglüg küzetiglig bolgay korkınç ayınç bolmagay* [...] AY, 537 (VIII. 21a.), 2, (Kaya, 1994: 289)

kükir- örle- ‘gürlemek’

[...] *küzki bulıt kükirep örlep* [...] 28. Ağıt, (Arat, 1991: 248)

kükre- çıkra- ‘kükremek’

[...] *ar]sl[a]n kölükünüzni kökreğü çıkrağu kölüriüp* [...] BTT XIII, 27. Metin, 24.

kükül- çawık- ‘ünlenmek, tanınmak’

[...] *bo yertinçüde küküli çavıktı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 771.

külçire- kül- ‘gülümsemek, gülmek’

[...] *külçirer küler anıñ sözindiy* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 91)

külel- çawık- ‘ünlenmek, tanınmak’

[...] *tuyunmuşlar iligi tip birtem külelmış çavıkmış* [...] AY, 682 (BE. 3a.), 6, (Kaya, 1994: 351)

külüg çawlıg ‘şanlı, şöhretli’

[...] *tümen miñ külüg çawlıg ersiglerig* [...] KB, (Arat, 1979: 454 / 4525)

kümek küzetmek ‘koruyup kollama’

[...] *umug ınag bolup kümek küzetmek kılı* [...] AY, 29 (S. 16a.), 13, (Kaya, 1994: 72)

[...] *kümek küzeđmek kılurlar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 516.

kür alp ‘yiğit, kahraman / cesur’

[...] *çavıkmış kür alp er yime sözlemiş* [...] KB, (Arat, 1979: 248 / 2337)

[...] **kür alp** er küwençi çerig künleri [...] KB, (Arat, 1979: 252 / 2380)

[...] **kür alp** er kötürse yaşın teg temür [...] KB, (Arat, 1979: 313 / 3041)

kür ersig ‘yiğit, kahraman’

[...] üçünçi **kür ersig** er ol toñ yürek [...] KB, (Arat, 1979: 283 / 2705)

kür ersig yüreklig ‘yiğit, kahraman / cesur’

[...] **kür ersig yüreklig** meşesi tolu [...] KB, (Arat, 1979: 23 / 57)

kür kürilik ‘hacim ölçüsüyle ölçsüz, hesapsız’

[...] yme teñin tirazugın çıgın tsunun şinjin kavın **kürin kürilikin** tınlıglarıg artım ezügledim
erser [...] AY, 135 (III. 5a.), 9, (Kaya, 1994: 120)

kür küwez ‘yiğit, cesur / kibirli’

[...] yana **kür küwez** erdi kılka köni [...] KB, (Arat, 1979: 55 / 409)

[...] kayu **kür küwez** er kaya teg yalın [...] KB, (Arat, 1979: 632 / 6393)

kürt kürt ‘kürt kürt’

[...] at arpanı **kürt kürt** yidi [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 148 / 20)

küse- kolu- ‘istemek, arzulamak’

[...] **küseyür** men **kolur** men köni kirtü çın savıg [...] AY, 508 (VIII. 6b.), 2, (Kaya, 1994: 278)

küse- tile- ‘istemek, arzulamak’

[...] yalvaru **küsemiş tilemiş** işimin [...] AY, 505 (VIII. 5a.), 7, (Kaya, 1994: 277)

[...] **küseyü tileyü** [te]ginür men [...] HT X, 599. (Mirsultan, 2010: 128)

[...] edgü nomlarıg **küseyü tileyü** [...] KKNB, 2212. (Wilkens, 2007: 196)

küsüş sakınç ‘dilek, istek’

[...] *meniñ kösüşüm sakınçım* [...] HT V, Nr. G 60, 228.

[...] *ök küsüşün sakınçın bütgey* [...] T III 84-46, 10. (Demirci, 2014: 50)

[...] *küsüşin sakınçın idmiş savka* [...] DKPAM, 3949. (Elmalı, 2016: 198)

[...] *küsüşleri sakınçları köñülleri eyin bützün* [...] KKNB, 490. (Wilkens, 2007: 84)

[...] *bo küsüşüg sakınçığ untu* [...] KKNB, 2222-2223. (Wilkens, 2007: 196)

küsüş tilek ‘istek, dilek’

[...] *kişiler küsüş tilek koltaçı* [...] AY, 496 (VII. 19b.), 14, (Kaya, 1994: 274)

[...] *anıñ küsüşin tilikin takı yme ança sözletgeli sakınıp turur erken* [...] KKNB, 92. (Wilkens, 2007: 58)

küsüş uğan ‘güçlü, kâdir’

[...] *küsüş uğan ağırlığı arıg turur* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 229)

küsüşlüg tileklig ‘dileği, isteği olan’

[...] *yörüglerig [s]akınu teginip küsüşlüg tiliklig köñülin* [...] HT IX, 285. (Aydemir, 2010: 72)

küt- bak- ‘beslemek, bakmak / özen göstermek’

[...] *anta munda küde baka tileyü yoriyurlar erken* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 169.

küwenç yokay ‘kibir’

[...] ... *küwenç yokay* kılıkıg [...] [...] KKNB, 908. (Wilkens, 2007: 110)

[...] *küwenç yokay köñülüg titmiş idalamış atlıg tenri birhan kutıña yükünür biz* [...] KKNB, 2268. (Wilkens, 2007: 200)

[...] **küwenç** [*yokay köñüllüglerniñ*] *önlerin körmelim* [...] KKNB, 3476. (Wilkens, 2007: 260)

küwez küer ‘cesur, yiğit / kibirli’

[...] *tegürmez maña bir küwez küer küçi* [...] KB, (Arat, 1979: 379 / 3768)

küyüm küyüm ‘gafletle, oyalanarak’

[...] *ol küyüm küyüm kün keçürdi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 418 / 2)

küzet- kü- ‘sahip çıkmak, saklamak / koruyup kollamak’

[...] *çaşşapudlıda arıg süzük küzetü küyü tutgalı* [...] AY, 34c (I. ? [=R-M: 691]), 18-19, (Kaya, 1994: 75)

küzet- tut- ‘korumak’

[...] *evirteçi tagdın yınakıg küzetdeçi tutdaçıya öñi öñi körklüğe* [...] AY, 29 (S. 16a.), 4-5, (Kaya, 1994: 72)

[...] *yazınçsız arıg küzetürler tutarlar* [...] AY, 223 (IV. 12a.), 22, (Kaya, 1994: 156)

küzetin- saklan- ‘korunmak, muhafaza edilmek’

[...] *bo savda kimler küzeñinsemler saklansarlar* [...] KKNB, 810-811. (Wilkens, 2007: 104)

küzetme- öme- ‘gözetmemek, düşünmemek’

[...] *teñriler erkligi ol ilig küzetmeser ömeser* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 8, (Kaya, 1994: 298)

küzetme- saklanma- ‘korumamak, muhafaza etmemek’

[...] *etüzin küzedmeser sañlanmasar yime* [...] 2. 12 = 4a 414, 20-21. (Tekin, 1976: 41)

lakşanlğ nayraglıg ‘işaretli, alâmetli’

[...] *lakşanlig nayraglig atlig* [...] KKNB, 2762-2763. (Wilkens, 2007: 224)

lénhua çeçek ‘çiçek’

[...] *itigliğ lnhua çeçek iligi atlig* [...] AY, 308 (IV. 56b.), 23, (Kaya, 1994: 192)

[...] *lnhua çeçek yöleşürügi üze* [...] AY, 345 (V 1a.), 6-7, (Kaya, 1994: 208)

[...] *lnhua çeçek yöleşürüglüg ögdi üze* [...] AY, 346 (V. 1b.), 5, (Kaya, 1994: 208)

[...] *lénhua çeçekimin bo monı teg* [...] T III 73 (2), 5. (Elmalı, 2014: 86)

[...] *lénhua [çeçek] teg ojaru* [...] DKPAM, 0548-549. (Elmalı, 2016: 78)

[...] *lénhua çeçek teg terk ödiün* [...] DKPAM, 3117. (Elmalı, 2016: 171)

[...] *oot içinte lnhua çeçek törümüş teg* [...] HT VII, 1531-1532. (Röhrborn, 1991: 134)

[...] *lnhua [ç]eçekte tepmişin körkitü [y]arlıkadı* [...] HT VIII, 1749/1750. (Röhrborn, 1996: 153)

[...] *yüz seşirliğ lnhua çeçekin soltın* [...] HT VIII, 1813. (Röhrborn, 1996: 158)

[...] *lnhua çeçek üze yoridaçı [manıdaçı* [...] KKNB, 1250. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *lnhua [çeçek üze uz tur]mış* [...] KKNB, 1251. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *lnhua çeçekler belgürt[üp* [...] KKNB, 1450. (Wilkens, 2007: 146)

lénhua çeçeklig ‘çiçekli’

[...] *lnhua çeçeklig otruglarığ* [...] 51. 14 57 75, arka 46. (Tekin, 1976: 106)

[...] *lnhua çeçeklig köl osuğluğ* [...] 51. 14 57 75, arka 55. (Tekin, 1976: 106)

lim kin ‘sakinlik, dinginlik / yüksek mertebe’

[...] *üze aktur[mı]ş limleri künleri birle ...* [...] HT VII, 399. (Röhrborn, 1991: 46)

liw aş ‘kurban yemeği / yemek’

[...] *livi aşı tuturkan titir* [...] T III M 190, 28.

[...] *livi aşı bugday titir* [...] T III M 190, 39.

[...] *livi aşı konak tögisi tetir* [...] BTT XXIII, G 25.

[...] *livi aşı kara burç[ak tetir* [...] BTT XXIII, G 67.

[...] *livi] aşı yaşıl burçak [tetir]* [...] BTT XXIII, G 77.

[...] *liw aş tirki kirse körü ıdşa köz* [...] KB, (Arat, 1979: 268 / 2549)

[...] *kapuğda çıkarsa liw aş tirkini* [...] KB, (Arat, 1979: 268 / 2551)

lu yek ‘ejderha’

[...] *lular yekler gandarvılar garudılar* [...] AY, 400 (V. 28b.), 17-18, (Kaya, 1994: 233)

[...] *lularnıy yeklerniñ gandarvılarınıy asurılarnıy garudılarnıy kınarılarnıy mahorağılarnıy* [...] AY, 426 (VI. 12b.), 21, (Kaya, 1994: 244)

[...] *lular yekler ulatı gandarvılar kınarılar* [...] AY, 665 (X. 34a.), 5-6, (Kaya, 1994: 344)

[...] *teñriler lular yekler talım karakuşlar* [...] Dışastvustık, 656. (Kaljanova, 2005: 112)

mal tawar ‘mal mülk’

[...] *māl tawarlar içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 207)

[...] *mālın tawarın küsüşrek* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 214)

[...] *māl tawar oğlanlar yaqın tiriglikniñ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 215)

manuşa yalañuk ‘canlı’

[...] *mañlayu keze bar kel kıldaçı manuşa yalañuk başdıñlıglarnıy* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

mañ mañ ‘adım adım’

[...] **mañ mañ** sayu kedgire töpün tüşe öñdürti [...] AY, 10 (S. 5b.), 7, {Kaya: 1994: 64}

[...] **mañ mañ** sayu adakların irklemişçe [...] AY, 419 (VI. 9a.), 11, (Kaya, 1994: 241)

mañra- ünde- ‘bağırmaq, çağırmaq’

[...] **ölürgeli ilitserler mañrayur ünteyür** [...] Manichaica III, Nr. 14, T I a 1. arka 1.

mayaçal yélwi ‘büyü, sihir’

[...] **mayaçal yilvi toor al altağ öze** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

maytrı yarlıkançuçı ‘şefkatli, merhametli’

[...] **maytrı yarlıkançuçı köni yorigıñız** [...] AY, 656 (X. 29b.), 11, (Kaya, 1994: 340)

men men ‘ben ben’

[...] **ol er kim uluğsındı men men tidi** [...] AH, (Arat, 2006: 62 / 271)

men meniñ küwenç ‘gurur, kibir’

[...] **men meniñ küwenç köñülin kiterip** [...] AY, 416 (VI. 7b.), 16, (Kaya, 1994: 241)

mensiz kişisiz ‘insansız’

[...] **kirtüdin kelmiş mensiz kişisiz tınlıgsız yaşaglısız üze** [...] AY, 145 (III. 10a.), 16, (Kaya, 1994: 125)

meñ yumşak ‘yiyecek’

[...] **meñ yumşak tilegü ok teğiñ bulmayukka** [...] AY, 610 (X. 6b.), 4, (Kaya, 1994: 322)

meñi ilinçü ‘neşe, eğlence / mutluluk’

[...] **meñi ilinçü ır oyun ötrü katun emigi teñizip** [...] AY, 632 (X. 17b.), 16, (Kaya, 1994: 330)

meñi ögrünçü ‘sevinç’

[...] **meñi ögrünçü** *üküş telim bolgay* [...] AY, 533 (VIII. 19a.), 5, (Kaya, 1994: 288)

[...] **meñi ögrünçü** [...] *teñriler ilig[i]* [...] Dışastvustık, 079. (Kaljanova, 2005: 44)

meñigü meñigü ‘sonsuz’

[...] **meñigü meñigü** *sevinçlig ögrünçlüg* [...] Manichaica I, T II D 173a², 20.

[...] **meñigü meñigü** *inçe bolzun* [...] Manichaica I, T II D 173a², 33.

meñilig ögrünçlüg ‘sevinçli, mutlu’

[...] **meñilig ögrünçlüg** *kılguluk* [...] Dışastvustık, 737. (Kaljanova, 2005: 121)

meñilig toñalıg ögrünçlüg sewinçlig ‘sevinçli’

[...] **meñilig toñalıg ögrünçlüg sewinçlig** *boltuklarında ötrü* [...] AY, 530 (VIII. 17b.), 9, (Kaya, 1994: 286)

meñü meñi ‘ebedî, sonsuz’

[...] **meñü meñi** *nırvanta yme neñ serilmedin ornanmadın* [...] AY, 341 (IV. 73a.), 23, (Kaya, 1994: 206)

meñü meñü ‘mutluluk, sevinç’

[...] **meñü meñü** *ornagın bolup* [...] AY, 368 (V. 12b.), 6, (Kaya, 1994: 218)

meñzeg yañzag ‘eş değer / benzer’

[...] *ne meñzeg ne yañzag kötürmez boduğ* [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 17)

mırlı panıtlı ‘ballı’

[...] *injek yagı süt birle* **mırlı panıtlı** *ikegü bolar* [...] AY, 596 (IX. 26b.), 1-2, (Kaya, 1994: 315)

midik partağcan ‘sıradan, avam / ruhban sınıfından olmayan’

[...] *midik partaqçan tınlıqlarka* [...] AY, 41 (II. 4a.), 10, (Kaya, 1994: 85)

[...] *midik partigçan ...* [...] HT IX, 1835. (Aydemir, 2010: 156)

[...] *midik pardakçaqlar alku taş azak nomlugta* [...] ATT, 18b1, 542-543, (Shōgaito, 1988: 42)

[...] *alku midik pardakçaqta ulatılar umazlar* [...] ATT, 25b1, 745, (Shōgaito, 1988: 56)

miñ miñ ‘binlerce’

[...] *miñ miñ kapin[çal...] kuşlar kelip* [...] DKPAM, 3355. (Elmalı, 2016: 178)

[...] *ağın ma tağı bolsun miñ miñ ula* [...] KB, (Arat, 1979: 28 / 111)

[...] *talı neñ tañuk tuttı miñ miñ elig* [...] KB, (Arat, 1979: 28 / 112)

miñ miñ tümen tümen ‘sayısız’

[...] *miñ miñ tümen tümen yol yaruk* [...] TT V/A, 30.

[...] *miñ miñ tümen tümen guaşın burkanlar* [...] TT V/A, 33.

[...] *[miñ] miñ tümen tümen yol yaruk öntürüp* [...] TT V/A, 101.

[...] *ed tavar miñ miñ tümen tümen kurla birdiñiz* [...] 12. 12 (?) = 9, 8-9. (Tekin, 1976: 58)

miñ tümen ‘sayısız’

[...] *miñ tümen tınlıqlar altun kümüş* [...] Kuan, 17-19. (Tekin, 1993: 10)

[...] *miñ tümen* [...] U 1723 + U 1728 + 1698, 10. (Elmalı, 2014: 93)

[...] *miñ tümen artok amranmak nizvanika* [...] Kr/II I/5, arka 2. (Elmalı, 2014: 97)

miñer miñer ‘biner biner’

[...] *birisi miñer miñer bolsar* [...] DKPAM, 4452. (Elmalı, 2016: 215)

miñlig tümenlig ‘sayısız’

[...] *o[l]* ödün **miñlig tümenlig** kuvrag terildi [...] Huastuanift, U 72a, 9. (Özbay, 2014: 28)

monça monça ‘bunca / bu kadar’

[...] **monça monça** tınlıglarıg ölürtmişke [...] AY, 8 (S. 4b.), 10-11 (Kaya, 1994: 63)

montag montag ‘böyle böyle’

[...] **montag montag** sav eşidtim [...] AY, 622 (X. 12b.), 8, (Kaya, 1994: 327)

[...] **mundag mundag** osuglug çın kirtü yörüg [...] ATT, 45b1, 1344, (Shōgaito, 1988: 96)

moñkul kal ‘akılsız / kudurmuş’

[...] *umuğsuz irinz* **moñkul kal** ağuluğ yulkıta [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 38)

moñkul teltök kal ‘deli, çılgın’

[...] *tuyunmadı bilinmedi* **muñgul teltük kal** bolup [...] AY, 634 (X. 18a.), 17, (Kaya, 1994: 331)

muñ emgek ‘keder, ızdırıp’

[...] *üdte bo* **muñumuznu emgekimizni** açá yada okıtu sözlegeli [...] AY, 7 (S. 4a.), 7, (Kaya, 1994: 62)

[...] **muñınta emgekinte** ara kiriür [...] Kuan, 211. (Tekin, 1993: 18)

muñ key ‘acı, keder’

[...] **muñ key** kılı kşanti kılur men [...] BTT XIII, 13. Metin, 113.

[...] **muñ keye** tiyü yalvar[đıñ] [...] BTT XIII, 12. Metin, 131.

muñ tak ‘keder, sıkıntı’

[...] *sanjar oq açar men muñum hem taqım* [...] KB, (Arat, 1979: 53 / 391)

muñ tar ‘dert, sıkıntı / darlık’

[...] *muñka tarka tegmiş tınlıglarka* [...] AY, 628 (X. 15b.), 9, (Kaya, 1994: 329)

muñad- tañla- ‘şaşırmak, hayret etmek’

[...] *muñadıp tañlap bodısatavniñ* [...] AY, 617 (X. 10a.), 14, (Kaya, 1994: 324)

[...] *teñri teñrısı burkannıñ muñadgulug tañlagulug iş işleyü* [...] T I D 5, 21.

[...] *muñadıp tañlap süziük köñül öritürler* [...] DKPAM, 1615. (Elmalı, 2016: 116)

[...] *muñadıp tañlap muygakka* inçe [...] DKPAM, 1840. (Elmalı, 2016: 124)

[...] *muñadıp t[añlap...]* tédi [...] DKPAM, 1907. (Elmalı, 2016: 126)

[...] *muñ[a]dguluk tañlaguluk* [...] edgülüg iş iş[le] [...] DKPAM, 2895. (Elmalı, 2016: 163)

muñsuz taksız ‘dertsiz’

[...] *muñsuz taksız telim taşım* [...] 3. 13 = 4, 19-20. (Tekin, 1976: 44)

muttaki sakınuk ‘takva sahibi, inanan’

[...] *ol Tañrı muttakiler sañnuqlar birle* [...] KT, (Ata, 2004: 39 / 36)

mün baça ‘suç, kabahat’

[...] *mün baça meniñ sınımda söñükümde* [...] Manichaica I, T II D 171, 14.

mün kadag ‘suç, kabahat’

[...] *yok kurug yala urup mün kadag sözledim erser* [...] AY, 135 (III. 5a.), 7, (Kaya, 1994: 120)

[...] *münin kadagın nırvannıñ yigin edgüsin* [...] AY, 310 (IV. 58a.), 2, (Kaya, 1994: 192)

- [...] *mün kadaglar törçiyür* [...] AY, 556 (VIII. 32b.), 16, (Kaya, 1994: 299)
- [...] *tilinteki bo tört törlüg müninte kadagınta kiter* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 121.
- [...] *mün kadağ bolmaz tip* [...] Üç İtigsizler, 97b, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 29)
- [...] *mün kadağın yökın azuça yme* [...] Üç İtigsizler, 98a, 16-17. (Barutçu-Özönder, 1998: 30)
- [...] *negü mün kadağ munda sözleser* [...] Üç İtigsizler, 98b, 3. (Barutçu-Özönder, 1998: 31)
- [...] *münin kadagın sakınsarlar tileserler* [...] Dışastvustık, 685-686. (Kaljanova, 2005: 115)
- [...] *münin kadagın körmegeyler* [...] Dışastvustık, 688. (Kaljanova, 2005: 115)
- [...] *münin kadagın sakınıp* [...] 68. 11 = 17 81, 13. (Tekin, 1976: 128)
- [...] *kentü münlerin kadağların* [...] 74. 9 = 28, 23. (Tekin, 1976: 139)
- [...] *mün kadağ sözleserler* [...] 84. 7 = 1d 217 362 407a 416, arka 34. (Tekin, 1976: 156)
- [...] *mün kadag sözlemeklig* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 145.
- [...] *mün kadag kılgu sav tapmadın* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 167.
- [...] *münin kadagın körüp* [...] DKPAM, 0179-0180. (Elmalı, 2016: 65)
- [...] *[e]rtmekniñ [mün]in kadagın ...* [...] DKPAM, 0189. (Elmalı, 2016: 65)
- [...] *m[ü]nin kadagın körüp* [...] DKPAM, 0562. (Elmalı, 2016: 78)
- [...] *mün kadagların oot içinte lenhua çeçek törümiş* [...] HT VII, 1530. (Röhrborn, 1991: 134)
- [...] *münüg kadagıg birtem alkıp* [...] KKNB, 3884. (Wilkens, 2007: 284)
- [...] *münin kadagın söz[l]emelim* [...] KKNB, 3922. (Wilkens, 2007: 286)

mün kadaglıg ‘suçlu, kabahatli’

[...] *mün kadaglıg kara bulıd* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 325.

mün yazok ‘suç, günah’

[...] *[müni] yazuķı bar erser* [...] 59. ? = 134 368 413 417, 19. (Tekin, 1976: 117)

[...] *biziñ münümüzni yazuķumuzni maytrı burķan* [...] 65. 3 = 77 337, arka 27-28. (Tekin, 1976: 125)

[...] *münümüzni yazuķumuzni uķmazun erdi* [...] 74. 9 = 28, 15-16. (Tekin, 1976: 139)

[...] *mün yazokları balıklı kuşlı uçguta* [...] HT VII, 1076. (Röhrborn, 1991: 98)

münlüg kadaglıg ‘suçlu, kabahatli’

[...] *münlüg kaķaglıg nomlar yme* [...] BTT XIII, 18. Metin, 35.

[...] *adın mü[nlüg] kadaglıklar* [...] HT VII, 753-754. (Röhrborn, 1991: 74)

[...] *münlüg kadaglıg ötügümin eşidü yarlıkap* [...] HT VII, 766-767. (Röhrborn, 1991: 74)

[...] *ag[ır münlüg] k[a]d[a]g[l]ıg bol[gay] men* [...] HT VII, 1044. (Röhrborn, 1991: 96)

münsüz baçasız ‘suçsuz, kabahatsiz’

[...] *mnüs[üz] baçasız arıg torug [orduta?]* [...] Manichaica I, T II D 171, 17.

münsüz kadagsız ‘hatasız, kusursuz’

[...] *tolu tükel münsüz kadagsız yig adruk biliglig edremlig* [...] AY, 124 (II. 45b.), 19, (Kaya, 1994: 116)

[...] *münsüz kadagsız üç törliig* [...] AY, 659 (X. 31a.), 23, 660 (X. 31b.), 1, (Kaya, 1994: 342)

[...] *çimsiz silvisiz münsüz kadağsız* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 100)

[...] *aķıĝsız nomlar münsüz kadaĝsız erür* [...] Üç İtigsizler, 123b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 61)

[...] *münsüz kadagsız arıĝı süşöki* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 388.

[...] *münsüz kadagsız atlıĝ* [...] KKNB, 2461. (Wilkens, 2007: 208)

[...] *bu şastr münsüz kadagsız erür* [...] ATT, 2b1, 65, (Shōgaito, 1988: 10)

münsüz yazoksuz ‘günahsız’

[...] *münsüz yaz[uksuz]* ... [...] 83. 6 (?) = 36, 14. (Tekin, 1976: 153)

müşfik mihriban ‘şefkat, merhamet’

[...] *müsülmanķa müşfik bolup mihriban* [...] AH, (Arat, 2006: 66 / 325)

müñüz müñüz ‘boynuz boynuz’

[...] *Çocuklar tarafından oynanan bir oyundur ve çocuklar müñüz müñüz der* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 495 / 8)

nakes otun ‘alçak’

[...] *baĝıl nakes otun tawar pasbanı* [...] AH, (Arat, 2006: 61 / 261)

naraka sewıĝsız ‘cehennem, ceza yeri’

[...] *naraka sewıĝsız emgeklerinte* [...] 10. Otuz Beş Burkana Sayĝı, (Arat, 1991: 94)

nata umug inag ‘umut / sıĝınak’

[...] *nata umuĝ inag bolĝalı udaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Sayĝı, (Arat, 1991: 94)

nayaka yérçi ‘rehber’

[...] *narayana şiri küçlük küsünlüĝ nayaka yirçike yükünür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Sayĝı, (Arat, 1991: 94)

nayut asanké koltı ‘ölçülemeyecek kadar çok’

[...] *nayut asanki kolđı sanınça* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

neçe neçe ‘her / ne kadar’

[...] *neçe neçe ki[şiler]niñ* [...] AY, 9 (S. 5a.), 2, (Kaya, 1994: 63)

[...] *neçe neçe tınlıg[lar* [...] AY, 340 (IV. 72b.), 11, (Kaya, 1994: 205)

[...] *neçe neçe ajunta* [...] AY, 580 (IX. 6b.), 3, (Kaya, 1994: 309)

[...] *neçe neçe kşan ödler ertser* [...] 103 = (yok), 30. (Tekin, 1976: 174)

[...] *neçe neçe yaşokug* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 650.

[...] *neçe neçe sözlegülük yég edgü köñülke* [...] DKPAM, 3261. (Elmalı, 2016: 175)

[...] *neçe neçe tepremişçe* [...] ATT, 38a1, 1117, (Shōgaito, 1988: 80)

nefes tın tokırka ‘nefes / nefes alış verışı’

[...] *nefes tın tokırka sanı belgüüg* [...] KB, (Arat, 1979: 138 / 1213)

nefs hava ‘istek, arzu’

[...] *bilig birle nefsig havağ basğuçı* [...] KB, (Arat, 1979: 544 / 5473)

negü kim ‘her ne’

[...] *orpak telük negüsi kimi bar tep* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi01, 10, (Ayazlı, 2016: 498)

neñ hazine ‘mal, hazine’

[...] *ķamuğ neñ hazine ülegil barın* [...] KB, (Arat, 1979: 136 / 1189)

neñ mal ‘mal mülk’

[...] *bedel kıldı ebdal neñin hem malın* [...] KB, (Arat, 1979: 358 / 3563)

neḡ neḡ ‘ne kadar’

neḡ neḡ sawım <bar> erser [...] (KT G11)

bunt[a urtu]m neḡ neḡ sawım [bar erse]r [...] (BK K8)

neḡ tawar ‘mal’

[...] *kötürdi saw altun kümüş neḡ tawar [...]* KB, (Arat, 1979: 63 / 485)

[...] *telim neḡ tawar birdi ögdi öküş [...]* KB, (Arat, 1979: 93 / 761)

[...] *çıḡayka üledi öküş neḡ tawar [...]* KB, (Arat, 1979: 128 / 1112)

[...] *ermez neḡ tawarıñız hem ayällarıñız [...]* KT, (Ata, 2004: 85 / 37)

nevadir süzök ‘süzülmüş, seçilmiş / nadir’

[...] *nevadir süzük az bolur hezl öküş [...]* AH, (Arat, 2006: 78 / 479)

nıratma mensiz ‘nefissiz, bencil olmayan’

[...] *nıtya töz nıradma mensiz nıruda öçmiş tegşilmeksiz [...]* 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

nırmala kirsiz ‘temiz, kirsiz’

[...] *nırvanlıḡ orunta edgüti ornaşmış nırmala kirsizke yükünür men [...]* 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

nıruda öçmiş tegşilmeksiz ‘sabit, değişmeyen / sağlam’

[...] *nıtya töz nıradma mensiz nıruda öçmiş tegşilmeksiz nırvanlıḡ orunta edgüti ornaşmış nırmala kirsizke yükünür men [...]* 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

nıyaya yörüg ‘emir, kural’

[...] *nıyaya yörüg yolınça barıp [...]* 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

nimet fazl ‘nimet, lütuf’

[...] *yandılar nimet birle Tanrıdın hem fazl birle* [...] KT, (Ata, 2004: 174 / 6)

nişan belgü ‘nişan, alamet’

[...] *keçinkike bir nişān belgü* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 154)

nom bokşut ‘kural, kaide / yasa’

[...] *kiçiginte bitik üjik nom bokşut örgenmiş üçün* [...] Bir Uygur Metni Üzerine Notlar, 7, (Adams, 1969: 61)

nom törö ‘kanun, yasa / dharma, Budist öğretisi’

[...] *nom törö üklige y asılgay* [...] AY, 90 (II. 28b.), 2, (Kaya, 102: 27)

[...] *nomug törög kişi iter kişi ağırılayur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 35.

[...] *nom törö yana kişig iter* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 37.

[...] *nomka töröge kirtiler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 304.

[...] *inçe nom törö urtı* [...] Huastuanift, U 72b, 19. (Özbay, 2014: 31)

[...] *bir igid nomug törög tutugma* [...] Huastuanift, L 128: SPb 56. (Özbay, 2014: 84)

[...] *açarınıñ nomı törösi arıg çahşapatlıg* [...] HT VIII, 93. (Röhrborn, 1996: 23)

[...] *nomu törüsi talaguluk ermez* [...] HT V, Nr. G 70, 118.

nomça töröçe ‘örfçe, törece’

[...] *köni nomça törüçe* ... [...] AY, 90 (II. 28b.), 10, (Kaya, 1994: 102)

[...] *nomça törüçe üç erdinike* [...] AY, 511 (VIII. 8a.), 13-14, (Kaya, 1994: 279)

[...] *nomça törüçe küyü küzetü* [...] AY, 560 (VIII. 34b.), 7, (Kaya, 1994: 301)

[...] **nomça töröçe** baçamadımız erser [...] Huastuanift, U 12a 15; U 12b 1; U 13a 6-7, L 257: SPb 120. (Özbay, 2014: 88)

[...] **edgüiti nomça töröçe oluru umadımız erser** [...] Huastuanift, U 9a 11; U 15a 2. bölüm 7; L 285. (Özbay, 2014: 89)

[...] **nomça töröçe tutu umadımız** [...] Huastuanift, L 331: SPb 155-156. (Özbay, 2014: 91)

[...] **nomça tö[rüçe]** ötleüyü erigleyü [...] 47. ? = 285, 4-5. (Tekin, 1976: 100)

[...] **nomça töröçe yene** [...] HT VIII, 1635. (Röhrborn, 1996: 144)

[...] **ulug nomça töröçe vinaydaki yança** [...] HT X, 86. (Mirsultan, 2010: 80)

[...] **nomça töröçe yorisafrlar** [...] KKNB, 1503. (Wilkens, 2007: 150)

[...] **nomça t[ör]öçe alku kamag tınlıglarıg** [...] KKNB, 1643. (Wilkens, 2007: 158)

nomçı töröçi ‘töreci, kanun koyucu’

[...] **nomçı töröçi körkin körü** [...] Kuan, 127. (Tekin, 1993: 14)

[...] **igil nomçı töröçi körkim** [...] Kuan, 128. (Tekin, 1993: 15)

[...] **nomçı [törüçi]lerig sevgüçi erserler** [...] 70. 1 = 16 138 518, arka 42-43. (Tekin, 1976: 132)

nomla- okıt- ‘öğretmek’

[...] **kinjürü nomlagalı okıtgalı yarlıkayur men** [...] AY, 395 (V. 26a.), 2-3, (Kaya, 1994: 230)

nomlug törölüg ‘örflü, töreli’

[...] **nomlug törü[lüg]** [adımçıg ıdukg] hagan han [...] BTT XIII, 44. Metin, 1.

nomsuz törösüz ‘örfsüz, töresiz’

[...] **nomsuz törösüz kılınçıg** [...] AY, 561 (VIII. 35a.), 9-10, (Kaya, 1994: 302)

[...] *nomsuz törüsüz kılıkı* [...] AY, 562 (VIII. 35b.), 20-21, (Kaya, 1994: 302)

[...] *nomsuz <törüsüz> yavız [kişike]* [...] AY, 564 (VIII. 36b.), 6, (Kaya, 1994: 303)

[...] *nomsuz tö[rüsüz]* [...] 44. 10 = 130b, arka 9. (Tekin, 1976: 97)

odgurak çın ‘doğru, gerçek’

[...] *bo mariçi atlıg teñrig otgurak çın* [] [...] BTT XXIII, F 223.

odgurak séziksiz ‘açık, seçik / şüphesiz’

[...] *ot emig odgurak siziksiz tepreyür* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 17, (Kaya, 1994: 313)

odgurakla- üz- ‘kesinleştirmek, belirginleştirmek / hüküm vermek’

[...] *sakınıp ülgülep otguraklap üzer için* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 55a12, 7, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

odguraklamak üzmek ‘kesinleştirme, belirginleştirme / hüküm verme’

[...] *yiñçürmek erser otguraklamak üzmek erür* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 55a12, 5, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

oduğluk saklık ‘uyanıklık’

[...] *oduğluk bu saklıknu ögdi eren* [...] KB, (Arat, 1979: 58 / 442)

odun- tuyun- ‘aydınlanmak’

[...] *odunmuş tuyunmuş yig üstünki alkunu bilteçi erür* [...] BTT VIII, T II 1078 (U 4144), 186.

oduntur- sakıntur- ‘uyandırmak, uyarmak’

[...] *odunturu sakınturu teginip unitduru* [...] AY, 457 (VI. 30a.), 2, (Kaya, 1994: 257)

ogrı karakçı ‘hırsız’

[...] **ogrı karakçı** yagı yavlaklarını [...] BTT XIII, 47. Metin, 20.

[...] **ogrı karakçı** korkınçında [u]mug bolzun [...] BTT XXIII, F 98.

ogşa- amra- ‘okşamak, sevmek’

[...] *tinlig oğlanın bir yañlıg **ogşayu amrayu** sansarta ok yorıp* [...] AY, 306 (IV. 55b.), 17, (Kaya, 1994: 191)

[...] *oğlın kızın **ogşayurça amrayurça** ne kergekin egsüksüz tüzü tüketi bilserler* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 22, (Kaya, 1994: 237)

ogşa- yöleş- ‘benzemek, andırmak’

[...] *kün teñrike **ogşayur yöleşür*** [...] Manichaica III, Nr. 8 III, T M 423c. 6-7.

ogşag meñzeg ‘eş, benzer’

[...] *anın **okşağı** yok azu **meñzegi*** [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 16)

ogşançig amrançig ‘sevimli, sevgili’

[...] ***ogşançig amrançig** küvençsiz ulug yarlıkançuçı köñüllüg* [...] AY, 681 (BE. 2b.), 18, (Kaya, 1994: 350)

ogşat- meñzet- ‘benzetmek’

[...] ***okşatgalı meñzetgeli** bo[lur mu* [...] HT VII, 1533-1534. (Röhrborn, 1991: 134)

ogşat- yöleştür- ‘karşılaştırmak’

[...] *buyan edgü kılınçig **ogşatsar yöleştürser*** [...] AY, 156 (III. 15b.), 10, (Kaya, 1994: 129)

ogşatguluksuz yöleştürgülüksüz ‘eşsiz, benzersiz’

[...] *barçada utmuş yigedmiş ülgülençsiz teñlençsiz **ogşatguluksuz yöleştürgülüksüz arıg süzük öñ erip*** [...] AY, 45 (II. 6a.), 3-4, (Kaya, 1994: 86)

ogşatıgsız yöleşürügsüz ‘eşsiz, benzersiz’

[...] **ogşatıgsız yöleşürügsüz başlagı üzliñçüsi amrılmış** [...] AY, 377 (V. 17a.), 10, (Kaya, 1994: 222)

ogul oylan ‘oğul, çocuk’

[...] **ogul oylan ergüsinte erürçe** [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 33.

okı- ünde- ‘çağırmaq, davet etmek’

[...] **kamağ rajandlar birle okıgı ündegli teğri** [...] Manichaica III, Nr. 1. III, T M 140 u 147, 5.

oksuz tutçı ‘kesintisiz, sürekli’

[...] **ookşuz tutçı tınığlarınñ asıgın kılgu için** [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 136)

oldrug oron ‘yer, mahâl’

[...] **ilig imledi birdi oldrug orun** [...] KB, (Arat, 1979: 489 / 4897)

ongulaksuz yaşgulaksuz ‘sinmez, gizlenmez’

[...] **anı körüp han artokrak ürkiüp korkup oongulaksuz yaşgulaksuzka tegip** [...] KKNB, 53. (Wilkens, 2007: 56)

onsuz kötrünçsüz ‘onulmaz, geçmez / çaresi olmayan’

[...] **monçulayu onsuz kötrünçsiz emgeklig** [...] AY, 112 (II. 39b.), 15, (Kaya, 1994: 111)

oñar- tüz- ‘düzeltmek’

[...] **ukušluğ eşitse oñarur tüzer** [...] KB, (Arat, 1979: 37 / 205)

oñay uçuz ‘kolay’

[...] **alkışl[ı]g [oñay] uçuz bolup** [...] BTT XXIII, H 154-155.

onjın yélpig yek ‘şeytan’

[...] *onjın yilpig yekler kuzgun koburga* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 59.

op op ‘op op’

[...] *Bir adam bir konuda ısrar eder fakat ispat edemezse op op denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 20 / 10)

oplayu teg- opulu kir- ‘ileri atılarak saldırmak’

[...] *yagıka yalhus oplayu tegip opulu kirip özi kısğa kergek boltı* [...] (KÇ D11)

ordo karşı ‘saray / köşk’

[...] *ikinti ordu karşı içinteki* [...] AY, 90 (II. 28b.), 3, (Kaya, 1994: 102)

[...] *ordu karşı içinteki inançların* [...] AY, 414 (VI. 6b.), 23, (Kaya, 1994: 240)

[...] *ordusun karşısin küzetgeli* [...] AY, 415 (VI. 7a.), 1-2, (Kaya, 1994: 240)

[...] *ordu karşılar bolmuşın* [...] 20 A. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 194)

[...] *evig barkıg orduğ karşıg* [...] 23. ? = 113 290 376, 16. (Tekin, 1976: 72)

[...] *ök orduğ karşıg kodup* [...] 47. ? = 285, arka 20. (Tekin, 1976: 101)

[...] *orduta karşıda olursar men* [...] 51. 14 57 75, 28. (Tekin, 1976: 106)

[...] *ordu karşı tapa* [...] DKPAM, 2115. (Elmalı, 2016: 135)

[...] *ordusinta karşı[nta] örleyü kelip* [...] DKPAM, 2224. (Elmalı, 2016: 139)

[...] *ordu karşı küzetdeçi* [...] DKPAM, 2226. (Elmalı, 2016: 139)

[...] *ordu karşı bolmuşın sakıngu ol* [...] BTT VII, T II S 1 (U 5646), 8.

[...] *añ ilki ordu karşı erür* [...] BTT VII, T II S 1 (U 5646), arka 9.

[...] *tilgen atlıg ordu karşı sakıngu ol* [...] BTT VII, T II S 1 (U 5646), arka 13.

[...] **ordo karşı** *tapıgçı udugçı* [...] KKNB, 55. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *ķayu kend uluş* **ordu ķarřı** *yire* [...] KB, (Arat, 1979: 6 / 26)

ordo saray ‘saray’

[...] *köçügli ķiři itmez* **ordu saray** [...] KB, (Arat, 1979: 606 / 6113)

orla- kıkır- ‘bağırmaq, çağırmaq’

[...] *ye[d]üreyin sizler tep* **orlayu kıkıra** [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 31, (Ayazlı, 2016: 428)

ornag oron ‘yer, mahâl’

[...] *katıg tepremez kamşamaz* **ornagları orunları ol** [...] BTT V, T I D 20 (U 262), arka 5.

ornan- tur- ‘yerleşmek, ikamet etmek’

[...] *teņri yirinteki tüş utlıg* **ornangay men turgay men** [...] AY, 668 (X. 35b.), 3, (Kaya, 1994: 345)

ornaş- tog- ‘dünyaya gelmek’

[...] *on yir orunta* **ornaşayın togayın** [...] AY, 108 (II. 37b.), 16, (Kaya, 1994: 109)

ornat- yarat- ‘düzenlemek, örgütlemek’

[...] *biş ajun tınlıg oğlanı üçün alkunı on orunta* **ornatayın yaratayın** [...] AY, 104 (II. 35b.), 4-5, (Kaya, 1994: 108)

oron olorgu ‘yer, makam’

[...] *kim ol örginiņ özinteg ortusınteg* **orunınteg olurgusınteg bolup tururlar** [...] BTT V, T I D 20 (262), 8.

oron ordo ‘saray’

[...] *bolarnıñ neçe orunları orduları erser* [...] AY, 425 (VI. 12a.), 13-14, (Kaya, 1994: 244)

oron ornag ‘yer, mahâl’

[...] *buluñ yınak orun ornag ermedin* [...] AY, 460 (VII. 1b.), 21, (Kaya, 1994: 258)

[...] *buluñ yınak orun ornag ermez* [...] Uigurica I, T II B 29, II.

[...] *oron ornag tuta yarlıkamış* [...] DKPAM, 0046. (Elmalı, 2016: 60)

oron oron ‘yer yer / mesken mesken’

[...] *tumşuki üze kötürüp orun orun sayu oñaykaya iltü kötürü uçdukda* [...] AY, 34h (I. 26a. [=R-M: 694]), 14, (Kaya, 1994: 78)

[...] *oron orun sayu kutrultaçı tınlıglarka* [...] AY, 61 (II. 14a.), 6, (Kaya, 1994: 92)

[...] *oron orun sayu kodu yarlıkap* [...] AY, 64 (II. 15b.), 7, (Kaya, 1994: 93)

[...] *oron orun sayu tüzüdin* [...] BTT I, T II S 83 (U 2981), 3.

[...] *oron o[ro]n sayu alku ayıg kılınçlarıg* [...] KKNB, 1093. (Wilkens, 2007: 122)

[...] *oron orun sayu saçuklugın yarlıkamış erür* [...] ATT, 69b1, 2071, (Shōgaito, 1988: 144)

oron töşek ‘yatak döşek / yatacak yer’

[...] *oronın töşekin basa basa* [...] HT VII, 627-628. (Röhrborn, 1991: 64)

[...] *oron töşekleriñizdin emitseler siler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 66)

[...] *oron töşek erinçlenmek bir vaqtқа tegi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 198)

[...] *çübürlerindin orun töşekler irinçlenmek öğke tegi* [...] KT, (Ata, 2004: 55 / 80)

oron yurt ‘yer, yurt’

[...] **orunu yurtu** için [...] AY, 461 (VII. 2a.), 19, (Kaya, 1994: 259)

[...] **olortuq sayu orun yurt** ögünçe [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 294)

osuş- ar- sız- ‘yorulmak’

[...] **yakma[dın] osuşu aruyu sıza ulıy** [...] 105 = 175 522, 12. (Tekin, 1976: 175)

ot çimgen ‘ot, çimen’

[...] **ot çimgen** önmiş teg yitti yüligüler [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 59.

ot em ‘ilaç, merhem / tohum, bitki’

[...] **töletin töşekin iglemişdeki otın emin** bo dört törlüg tapıgın udugın tapınsar udunsar [...] AY, 156 (III. 15b.), 3, (Kaya, 1994: 129)

[...] **yim içim ot em** kılmak erür [...] AY, 236 (IV. 18b.), 6, (Kaya, 1994: 161)

[...] **ot em bilge bilig ornun ukmak** [...] AY, 256 (IV. 28b.), 12, (Kaya, 1994: 170)

[...] **ot em sanınça** [...] T III 56 – 6a, 326.

[...] **otuğa emiye tegi** [...] Kuan, 87. (Tekin, 1993: 12)

[...] **ot em algay tip** [...] Uigurica I, T II B 29.

[...] **isig özümün ot yem teg idalasa[r]** [...] U 1699 + U 760, 3-4. (Elmalı, 2014: 88)

[...] **otın emin** oyunın ırın [...] 53. 1 = 6, arka 13. (Tekin, 1976: 109)

[...] **ot em al altag yaratı[glig]** [...] DKPAM, 1723. (Elmalı, 2016: 120)

[...] **ot yem sanınça** [...] DKPAM, 3088. (Elmalı, 2016: 171)

[...] **kog] kışmuk ot yem sanınça** [...] DKPAM, 4467. (Elmalı, 2016: 216)

[...] **ot em yme tusulm[adı]** [...] HT VII, 823. (Röhrborn, 1991: 79)

[...] **ot em kılğalı yme ürgürmediler** [...] HT X, 831. (Mirsultan, 2010: 150)

[...] *ögüz kirse tolmaz ap ot yem önür* [...] KB, (Arat, 1979: 115 / 975)

[...] *ot em kalmadı kör neçe kıldılar* [...] KB, (Arat, 1979: 123 / 1061)

[...] *ölümke asıg kıldı erse ot em* [...] KB, (Arat, 1979: 137 / 1199)

[...] *ot yem* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 350 / 13)

ot kök ‘ot kök’

[...] *yimi ot kök içgü yağmur suwı* [...] KB, (Arat, 1979: 609 / 6155)

ot örten ‘alev’

[...] *ootka örtenke töbün tüşüngür atay* [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 34.

ot yalın ‘alev, ateş’

[...] *ot yalını üze nızvanı kadgularıg örtep köyürüp* [...] AY, 316 (IV. 60b.), 22, (Kaya, 1994: 195)

[...] *ot yalının örtenü köye turtaçı* [...] AY, 500 (VIII. 2b.), 15, (Kaya, 1994: 275)

[...] *öhdürti teprenmiş ot yalın öçti* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 294)

[...] *ot yalınlg ol ot yalını yil tilgen altun tilgen* [...] TT V/A, 44.

[...] *ol ot yalın içinte* [...] TT V/A, 91.

[...] *ot yalın birle önüp* [...] Uigurica I, T II B 29.

[...] *ödteki otın yalının* [...] 70. 1 = 16 138 518, 6. (Tekin, 1976: 131)

[...] *oot yalını tülükliüg üne i[nçe kaltı]* [...] KKNB, 754. (Wilkens, 2007: 100)

[...] *oot yalını ünüp tulup* [...] KKNB, 760. (Wilkens, 2007: 100)

[...] *oot yalın ünüp isig özlerin tükel ilgünü umazlar* [...] KKNB, 2152. (Wilkens, 2007: 194)

[...] *añar tegmese ot yalını tütiin* [...] KB, (Arat, 1979: 291 / 2792)

ot yalınlg ‘alevli, ateşli’

[...] *ot yalınlg ol ot yalını yil tilgen altun tilgen* [...] TT V/A, 44.

[...] *[oot yalın]lg öçürgele küseyürçe* [...] KKNB, 683. (Wilkens, 2007: 96)

ot yaş ‘çayır, çimen’

[...] *otlar yaşlar arıglar semeklerig yene adruk adruk hua çeçek* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 5, (Kaya, 1994: 286)

[...] *ol ot yaş tüş yimiş ı tarıg tatıgın yiserler* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 14, (Kaya, 1994: 286)

[...] *oti yaşı yaş bolarnı alıp* [...] TT V/B, 124.

ota- emle- ‘iyileştirmek’

[...] *iglerin agrıgların otayın emleyin* [...] AY, 587 (IX. 22a.), 10, (Kaya, 1994: 312)

otaçı emçi ‘şifacı / doktor’

[...] *birök otaçı emçi erser* [...] Uigurica I, T II B 29.

[...] *otaçı emçi yme men ök erür men* [...] Uigurica I, T II B 29.

otça borça ‘ateş gibi kor gibi’

[...] *türgüş kagan süsi bulçuda otça borça kelti* [...] (KT D37)

[...] *türgüş kagan süsi bulçuda otça borça kelti* [...] (BK D27)

otçuklug kömürlüg ‘ateşli’

[...] *[isi]g otçuklug kömürlüg tamulug buzlugta* [...] KKNB, 3750-3751. (Wilkens, 2007: 277)

otsuz emsiz yürüntegsiz ‘ilaçsız, merhemsiz’

[...] *o[tsuz] emsiz ürüntegsiz kılmış* [...] 79. 5 = 117 155, 10-11. (Tekin, 1976: 146)

[...] *o[tsuz emsi]z ürüntegsiz ayıg [kılınç kı]lmaq* [...] 79. 5 = 117 155, arka 28. (Tekin, 1976: 147)

oyamak emgetmek ‘vurma, acı çektirme’

[...] *sögmek tokımak oyamak emgetmekde ulatı yavlak kılınçlarıg kodturup* [...] AY, 180 (III. 27b.), 23, (Kaya, 1994: 138)

oyna- ilinçüle- ‘ oynamak ’

[...] *hualıg çeçeklig [yér]t[e] oynayu ilinçüleyü olurtı* [...] DKPAM, 3852. (Elmalı, 2016: 195)

oyun bediz ‘süs’

[...] *teyridem oyun bediz kılı* [...] AY, 480 (VII. 11b.), 3, (Kaya, 1994: 267)

[...] *hualıg yagmurug yagıtı oyun bediz ...* [...] BTT VII, A 13, 174.

[...] *oyun bedizke tükelligi muni üze* [...] BTT VII, A 13, 179.

[...] *[t]oyınlarnıñ yañınça oyun [be[d]i]z pra kuşa[t]re* [...] HT X, 83-84. (Mirsultan, 2010: 80)

[...] *oyun bed[iz] seşrem içinte* [...] HT X, 251. (Mirsultan, 2010: 95)

[...] *[o]yunın bed[izi]n nomın* [...] HT X, 937. (Mirsultan, 2010: 160)

oyun kırı ‘eğlence’

[...] *azu ilinçü meñi oyun kırı ugurınta* [...] AY, 101 (II. 34a.), 20, (Kaya, 1994: 107)

oz- keç- ‘kurtulmak, sıyrılmak’

[...] *ozayın keçeyin togmak kelmeklig kelgintin* [...] AY, 105 (II. 36a.), 13, (Kaya, 1994: 108)

oz- kaç- ‘kaçmak, kurtulmak’

[...] *öz orunların kemişip ozdılar kaçdılar* [...] AY, 631 (X. 17a.), 1-2, (Kaya, 1994: 330)

oz- kutral- ‘uzaklaşmak, kurtulmak’

[...] *ozgali kutralgalı u]magay sen* [...] AY, 10 (S. 5b.), 3, (Kaya, 1994: 64)

[...] *ozgum kutralgum yok turur* [...] AY, 10 (S. 5b.), 14, (Kaya, 1994: 64)

[...] *ozsun kutrulsunlar tip* [...] AY, 15 (S. 8a.), 20, (Kaya, 1994: 66)

[...] *ozğu kutralğu yol yınakığ* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 44)

[...] *boşug kolup birtem ozup kutralup* [...] TT IV/B, T II Y 55, 50.

[...] *taloydaki tişi yeklerde ozar kırtulur* [...] Kuan, 23. (Tekin, 1993: 10)

[...] *yağı yavlaқта ozar kırtulurlar* [...] Kuan, 57. (Tekin, 1993: 11)

[...] *akığlıg nomlarta ozmış kutralmış* [...] Üç İtigsizler, 107a, 12. (Barutçu-Özönder, 1998: 42)

[...] *sansardın ozğali kutralğali* [...] 8. 6 = 208 229 262 278 302 356 432, arka 44-45. (Tekin, 1976: 53)

[...] *teginçsiz oqsuz yir orunda ozmış kutralmış erür* [...] 23. ? = 113 290 376, 3. (Tekin, 1976: 72)

[...] *uluğ adadın ozğu kutralğu* [...] 43. ? = 63, arka 17. (Tekin, 1976: 96)

[...] *toortın otgurak ozup kutralup* [...] BTT VII, A 44, 698.

[...] *ozmış kutralmış ozmış et’özlüg erür* [...] BTT VIII, T II S 32 (U 4186), 158.

[...] *adadın tudadın ozdum kutralum* [...] DKPAM, 1984-1985. (Elmalı, 2016: 129)

[...] *kontü özi [oz]gali kutrulgalı ugay* [...] HT VIII, 1196-1197. (Röhrborn, 1996: 110)

[...] *ol emgekdin ozgay kutrulgay tep* [...] KKNB, 110. (Wilkens, 2007: 60)

[...] *çizi hatun [oz]a k[u]trulu tegingey erdi* [...] KKNB, 119. (Wilkens, 2007: 60)

[...] *ol yollarda ozzunlar kutrulzunlar* [...] KKNB, 496. (Wilkens, 2007: 84)

oz- ün- ‘kaçmak, kurtulmak’

[...] *ayıg kılınçları alkı[nı]p olartın ozup ö[nü]p* [...] KKNB, 314. (Wilkens, 2007: 72)

[...] *muntın kıldıgtın ozup ünüp* [...] KKNB, 635. (Wilkens, 2007: 92)

[...] *üç uguş yertinçüdin terk ozup ünüp* [...] KKNB, 2846. (Wilkens, 2007: 228)

ozgur- kutgar- ‘kurtarmak’

[...] *asankı nayut sanınça tınlıglar oğlanın ozgurıp kutgarıp* [...] AY, 3 (S. 2a.), 9-10 (Kaya, 1994: 61)

[...] *ozguru kutgaru sözlegülük başlag sav bultukmaz* [...] AY, 34r (I. 31b. [=R-M: 705]), 15, (Kaya, 1994: 82)

[...] *ozguru kutgaru sözlegülük başlag savıg birtem tarkarmış erürler* [...] AY, 34r (I. 31b. [=R-M: 705]), 18-19, (Kaya, 1994: 82)

[...] *ol emgeklerintin ozgurur kutgarur ertim* [...] AY, 628 (X. 15b.), 10, (Kaya, 1994: 329)

[...] *tınlıglarıg ozgurup kutgarıp* [...] 46. son = 212 213 276 315, 23. (Tekin, 1976: 100)

[...] *ozguru kutgaru* [...] DKPAM, 2740. (Elmalı, 2016: 158)

[...] *ozguru kutgaru yarlıkadı* [...] HT VIII, 869. (Röhrborn, 1996: 84)

[...] *yavız ajuntın ozurgu kutgargu için* [...] KKNB, 29. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *tınlıglar oğlanın oz[guru]p kutgarıp* [...] KKNB, 35. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *köjülleri üze ozgurup kutgarıp* [...] KKNB, 273. (Wilkens, 2007: 70)

ozgur- öjedtür- ‘kurtarmak, iyileştirmek’

[...] *oları barça igintin agrıgıntın ozgurur öjedtürür erti* [...] AY, 585 (IX. 21a.), 16, (Kaya, 1994: 311)

ozgurmak kutgarmak ‘kurtarma’

[...] *[o]zgurmak kutgarmak işig berteçi erdükteg* [...] HT VIII, 1343. (Röhrborn, 1996: 121)

ozmak kutrulmak ‘uzaklaşma, kurtulma’

[...] *ozmak kutrulmak netegin tip tiser* [...] Üç İtigsizler, 121a, 14-15. (Barutçu-Özönder, 1998: 59)

[...] *ozmak kutrulmakıg neñ adınlarıg ermez tip* [...] ATT, 9b1, 256, (Shōgaito, 1988: 24)

[...] *ozmak kutrulmakıg adı ködrülmiş olarıñ* [...] ATT, 43a1, 1276, (Shōgaito, 1988: 90)

ozmak kutrulmaklıg ‘kurtuluş’

[...] ... *oz]mak kutrulmaklıg [ögrünç sevinç]* ... [...] AY, 22 (S. 11b.), 4, (Kaya, 1994: 69)

[...] *bilge biliglig yükmekimin ozmak kutrulmaklıg yükmekimin ozmak kutrulmakıg bilmek körmeklig* [...] ATT, 30b1, 897, (Shōgaito, 1988: 66)

[...] *ozmak kutrulmaklıg yiviğ tizigiğ bu tıtagın tüziün* [...] ATT, 39b1, 1171, (Shōgaito, 1988: 84)

ö- sakın- ‘düşünmek, taşınmak’

[...] *öyü sakınu unıtmadıñ* [...] AY, 175 (III. 25a.), 15-16, (Kaya, 1994: 136)

[...] *öyü sakınu unıtmadıñ* [...] AY, 177 (III. 26a.), 11, (Kaya, 1994: 137)

[...] *öyü sakınu bo nomuğ körserler* [...] AY, 454 (VI. 28b.), 16-17, (Kaya, 1994: 256)

[...] *tüşin utlısın öyü sakınu* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *ne üçün tép téser ögil sakıngıl tözünüme* [...] T III 84-43, 34. (Demirci, 2014: 61)

[...] *edgüsin öyü sakınu* [...] 14. son = 218, 5. (Tekin, 1976: 62)

[...] *emgek körmış öyü[r] sakınur* [...] 46. son = 212 213 276 315, 16. (Tekin, 1976: 100)

[...] *[kūnçuyu]ğ öyür sakınur erdi* [...] 57. ? = 307 512, 15. (Tekin, 1976: 114)

[...] *[öyü sakınu] konşi im bodisatavıg* [...] BTT VII, T III M 192a (U 4708), 13.

[...] *edgülerin öyü sakınu* [...] BTT XIII, 14. Metin, 6.

[...] *artokrak öser men sakınsar men* [...] HT VII, 2098. (Röhrborn, 1991: 178)

[...] *öyü sakınu [yeri]heyü açıyu busanu bulganu* [...] KKNB, 434. (Wilkens, 2007: 80)

[...] *tegürgülük köñülte öyü sakınu* [...] KKNB, 1665. (Wilkens, 2007: 160)

[...] *köñülin ögülik sakınguluk ögnüñ kañ[nıñ]* [...] KKNB, 1830. (Wilkens, 2007: 172)

[...] *öyü sakınu sözle kerekin bilin* [...] KB, (Arat, 1979: 435 / 4334)

öçme- üzülme- ‘sona ermemek, bitmemek / kesilmemek’

[...] *öçmedin üzülmedin turgay* [...] AY, 197 (III. 36a.), 16, (Kaya, 1994: 144)

öçmek keçmek ‘yok olma’

[...] *lavlar muhırtalar eyin öçmeki keçmeki arımağı silimeki* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 37-38, (Ayazlı, 2016: 433)

öçmeksiz üzülmezsiz ‘sonsuz / ölümsüz’

[...] *öçmeksiz üzülmezsiz bolmış* [...] AY, 67 (II. 17a.), 10, (Kaya, 1994: 94)

öçsüz keksiz ‘intikam niyeti olmayan, kinsiz’

[...] **ööcsüz keksiz** övkesiz kakıgsız aymançsız köñülin [...] AY, 417 (VI. 8a.), 2, (Kaya, 1994: 241)

[...] [*öñdün*] [*yıñak öcsüz keksiz yertinçüteki*] [...] BTT XXIII, G 111.

öçür- amırtgur- ‘sakinleştirmek’

[...] **öçürgeli amırtguralı** turmaduk edgü nomlarıg [...] AY, 234 (IV. 17b.), 12, (Kaya, 1994: 161)

[...] *emgek tolgakların öçürüp amırtgurup* [...] BTT VII, A 19, 276.

öçürmekli ismekli ‘dindirmeli’

[...] **öçürmekli ismekli** yalañuk et’özinte törümiş [...] AY, 588 (IX. 22b.), 12, (Kaya, 1994: 312)

öd kalp ‘devir, zaman’

[...] *sansız üküş öd kalpta* [...] BTT XIII, Jātaka, 23.

öd kez ‘an’

[...] *bir üdte kezte tanuklağı kergek* [...] Üç İtigsizler, 111b, 10-11. (Barutçu-Özönder, 1998: 47)

öd kolu ‘zaman, vakit / devir’

[...] **üdüg kolug** kütmedin **ödüg kolug** boş ertürmedin [...] AY, 40 (II. 3b.), 5-6, (Kaya, 1994: 84)

[...] **üdüke koluka** yaraşı kılık erigke [*yaraşı*] [...] AY, 40 (II. 3b.), 7, (Kaya, 1994: 84)

[...] *bir üdte koluda tükellig kişi et’özin bulup* [...] AY, 176 (III. 25b.), 3, (Kaya, 1994: 136)

[...] *azu yme kin keligme ödte koluda* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] *barça edgü ödler kolular takı tüzün* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 283.

[...] *uluğ öd kolusun ukup tağda* [...] 5. ? = 93 182 224, 15. (Tekin, 1976: 47)

[...] *ödin kolusun bulup* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 143.

[...] *ödi kolusu yağurmuş erti* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 152.

[...] *öd kolular boltukda* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 796.

[...] *öd] kolusun odgurak ...* [...] DKPAM, 2521. (Elmalı, 2016: 150)

[...] *tegingülik ödi kolusu kelser* [...] DKPAM, 3463. (Elmalı, 2016: 182)

[...] *üdü kolu neğ tı ermez* [...] HT VII, 1612. (Röhrborn, 1991: 140)

[...] *üdü kolular keziginte erü erü* [...] HT VII, 1908. (Röhrborn, 1991: 163)

[...] *bo üdte koluda inçe kaltı* [...] HT VIII, 1880. (Röhrborn, 1996: 164)

[...] *yavız üdke koluka* [...] KKNB, 641. (Wilkens, 2007: 92)

[...] *bo edgü üdke koluka yarışmalaşu bodisatavlar yolınta yorıyu* [...] KKNB, 2208.
(Wilkens, 2007: 196)

[...] *üdüte koluda ara kirişgeli umazlar* [...] KKNB, 2905. (Wilkens, 2007: 230)

[...] *üdüler kolular ertmişinçe* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 14, (Ayazlı, 2016: 430)

öd ödle ‘zaman’

[...] *törütti halayık öd ödle bu kün* [...] KB, (Arat, 1979: 17 / 3)

[...] *öd ödle ıdıp nefş butını sırım* [...] KB, (Arat, 1979: 365 / 3635)

[...] *öd ödle keşip bolmasa er büğü* [...] KB, (Arat, 1979: 465 / 4640)

öd ugr ‘çağ, devir’

[...] *ol üdüte ol ugrta ratnaprabı atlıg kız ertim* [...] AY, 186 (III. 30b.), 11-12, (Kaya, 1994: 140)

ödlüm ödlüm ‘zaman zaman’

[...] *agır ayançañ köñül kin üdlüm üdlüm tugar üçün* [...] ATT, 6b1, 171, (Shōgaito, 1988: 18)

[...] *üdlüm üdlüm buyanları ikileyü ükliyür asıur* [...] ATT, 35b1, 1058, (Shōgaito, 1988: 76)

ödsüz kolusuz ‘zamansız, vakitsiz’

[...] *ödsüz kolusuz ada tudalar özin* [...] AY, 412 (VI. 5b.), 7, (Kaya, 1994: 239)

[...] *ödsüz kolusuz katuyur* [...] AY, 552b (VIII. 30b.), 12-13, (Kaya, 1994: 297)

[...] *ödsüz kolusuz ölmez* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 50.

[...] *emgeksiz tolgaksız ödsüz kolusuz ölmez* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 280.

[...] *ödsüz kolusuz adrılıp barıglı ölügli* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 314.

[...] *ödsüz kolusuz sıgurmak* [...] 32. 9 = 501, 1. (Tekin, 1976: 81)

[...] *ödsüz kolu[suz] [öv]kelemez* [...] 59. ? = 134 368 413 417, 13-14. (Tekin, 1976: 117)

[...] *ödsüz kolusuz tartıp isip* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 6. (Tekin, 1976: 151)

ödün ödün ‘zaman zaman’

[...] *kergeklemiş tonı aşı üdün üdün egsümez* [...] AY, 516 (VIII. 10b.), 23, (Kaya, 1994: 281)

[...] *üdün üdün yokka çıgayka buşı birsün* [...] AY, 526 (VIII. 15b.), 17, (Kaya, 1994: 285)

[...] *yene üdün üdün közünür* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 23, (Kaya, 1994: 298)

[...] *ödün ödün evlig barklıg kınlıkta beklelip* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 144)

[...] *ödün ödün oçülür* [...] BTT I, B, 12. Yaprak, 3.

[...] **üdüñ üdüñ** kükülür edgülüg işlerte [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 864.

[...] **ödün ödün** bol[ayı]n [...] BTT XIII, Tathāgata-Maṇḍala, 49.

[...] **tnhglarıg üdüñ üdüñ** ediz sözçiler erdüki üze [...] HT VIII, 908. (Röhrborn, 1996: 86)

öfke buşug ‘öfke’

[...] **öfke buşug** anlarğa kın [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 176)

ög- alka- ‘övmek’

[...] **eşidü yarlıkap ögdi alkadı** [...] AY, 91 (II. 29a.), 12, (Kaya, 1994: 103)

[...] **ögdiüm alkadım** erser [...] AY, 135 (III. 5a.), 4-5, (Kaya, 1994: 120)

[...] **alkuka barça bir teg iyin ögirür men sevinür men öger men alkayur men** [...] AY, 153 (III. 14a.), 15-16, (Kaya, 1994: 128)

[...] **ağızınta sizni öge alqayu** [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 48)

[...] **tıgırsız bodisavıg ögdi alkadı** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 22.

[...] **sadu sadu tip ögdi alkadı** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 382.

[...] **sansız üküş kutluglarını ögmiş alkamış** [...] Mz. 35 + Mz. 297, arka 4. (Elmalı, 2014: 81)

[...] **burhanag ögey alkagay** [...] BTT V, T M 161 (U 297), arka 9-10.

[...] **öge alka[yu]** [ag]ır ayag kılur [...] HT X, 176. (Mirsultan, 2010: 88)

ög ana ‘anne’

[...] **ög analar** arasınta [...] AY, 495 (VII. 19a.), 4, (Kaya, 1994: 273)

[...] **asdaçı üklitteçi ögi anası** [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

[...] **ög anası** kunçuyılar ... [...] DKPAM, 1080. (Elmalı, 2016: 96)

[...] *üzelihsiz ög ana üstünkiler* [...] BTT XIII, Tathāgata-Maṇḍala, 46.

ög- küle- ‘övmek’

[...] *şlök taqşutın öger küleyür erti* [...] AY, 346 (V. 1b.), 7, (Kaya, 1994: 208)

[...] *tnlıglarıg ögser küleser* [...] AY, 403 (V. 30a.), 10, (Kaya, 1994: 234)

[...] *eşidser tıñlasar ögser küleser* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 5, (Kaya, 1994: 237)

[...] *üç ödki burқанlarka öggü külegü* [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 166)

[...] *[kuvrag ara]sınta öge küü[leyü yar]ıkap* [...] HT III, 668-669. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 102)

[...] *üj[ik]larıg ögdi küledi* [...] HT VII, 236. (Röhrborn, 1991: 34)

[...] *[biz]ni ögmiş külemiş* [...] HT VII, 265. (Röhrborn, 1991: 36)

[...] *öggülük külegülük bolgaylar* [...] KKNB, 816. (Wilkens, 2007: 104)

[...] *ayıg nomlarıg ögüp külep* [...] KKNB, 1015-1016. (Wilkens, 2007: 118)

[...] *muntag öge küleyü tüketükde* [...] KKNB, 1194. (Wilkens, 2007: 128)

ög sakınç ‘düşünce’

[...] *öggümüzni sakınçımızni azgurdukın* [...] Huastuanift, U 8b, 6-7. (Özbay, 2014: 79)

ög- tegin- ‘ululamak’

[...] *üküş te[lim] ögir[tiler] sevintiler ögdiler tegintiler* [...] AY, 672 (X. 37b.), 21, (Kaya, 1994: 347)

ög- yıw- ‘övmek’

[...] *teñri burkanıg öge yıwa turdılar* [...] T I D 3, 146.

[...] *tegzün tip ögdümüz yıvdımız* [...] 61. 8 ? = 110, arka 21. (Tekin, 1976: 120)

[...] *élig begig ögüp yıvıv* [...] DKPAM, 2980. (Elmalı, 2016: 166)

[...] *yme övüp yıvıv munçulayu* [...] KKNB, 1016. (Wilkens, 2007: 118)

ög- yükün- ‘ululamak, yüceltmek’

[...] *ol kutlug orunlarig kezser tegzinsir ögser yükünser* [...] HT V, Nr. G 69, 95.

ögdi yükünç ‘övgü’

[...] *ögdi yükünç yarağgalı kim tiğingey* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)

ögir- sewin- ‘sevinmek, neşelenmek’

[...] *türük begler bod[un ö]girip sewinip tohtımuş közi yügerü körti* [...] (BK D2)

[...] *kara bodun kaganım kelti tép ög[irip sewinti]* [...] (BK D41)

[...] *kop esen tükel körüşmiş kop ögirer sevinür* [...] (IB, 15)

çıgañ er oğlı kazgançka barmış yolu yaramış ögire sevinü kelir [...] (IB, 30)

[...] *bulupan uyasıñaru ögire sevinü kelir* [...] (IB, 31)

[...] *özi süsi ögire sevinü ordosıñaru kelir* [...] (IB, 34)

[...] *ögiñe kañıya tegürmiş ögi kañı ögirer sevinür* [...] (IB, 35)

[...] *idişin ayakın esen tükel bulmuş ögirer sevinür* [...] (IB, 42)

[...] *ölümte ozupan ögire sevinü yorıyur* [...] (IB, 49)

[...] *ertinü ögirip sevinip* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 2, (Kaya, 1994: 79)

[...] *ulug ögrünç ögirmek kim ögirdi sevinti* [...] T M 276b, 60.

[...] *közleri arıtı açıldı ögirti sevintiler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 223.

[...] *yana ögirtiler sevintiler* [...] P. P. LIII. (Hamilton, 1998: 37)

[...] *ögire sevinü küler* [...] 9. ? = 59 239, 2. (Tekin, 1976: 54)

[...] *tnhğlar alku ögirdiler sevintiler* [...] 18. 19 = 1b, 30-arka 31. (Tekin, 1976: 66)

[...] *ölürü turmuşın körüp ögirdimiz sevintimiz* [...] 78. 12 = 2, arka 52. (Tekin, 1976: 145)

[...] *bo tapıg üze ögürü sevinü yarlıkamışların* [...] BTT VII, T III M 192b (U 4710), 5-6.

[...] *[ü]lgüsüz sansız ögirdi sevinti* [...] HT III, 941. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 130)

[...] *bursañ kuvragıg körüp ertinü ögirdi sevinti* [...] HT VII, 1173. (Röhrborn, 1991: 106)

[...] *toyınlar egiller ögirip sevinip* [...] HT VII, 1261. (Röhrborn, 1991: 112)

[...] *ertinü ögirip sevinip* [...] KKNB, 146. (Wilkens, 2007: 62)

ögirmek sevinmek ‘sevinme, neşelenme’

[...] *yme ögirmek sevinmek bolzun* [...] Manichaica I, T II D 171, 89.

ögirdür- sewintür- ‘sevindirmek’

[...] *ögirdürüp sevintürüp üç agu nızvanıların tarkarıp* [...] AY, 268 (IV. 34b.), 2-3, (Kaya, 1994: 174)

[...] *sen teñriya ögirdürgil sevindürgil* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 635.

[...] *teñrilerig ögirdürür sevindürür siz* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 765.

[...] *alku törlügler üze bahşım ögirdürgülük sevindürgülük ol* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 36.

ögirdürmek sewintürmek ‘sevindirme’

[...] *ögirdürmek sevintürmek erür* [...] AY, 266 (IV. 33b.), 11, (Kaya, 1994: 174)

[...] *ögirdürmek sevintürmek erür* [...] AY, 266 (IV. 33b.), 13-14, (Kaya, 1994: 174)

ögirüntür- sewintür- ‘sevindirmek’

[...] *ikinti ögiründürteçi sevindürdeçi tip* [...] ATT, 71b1, 2152, (Shōgaito, 1988: 148)

[...] *ögiründürteçi sevindürteçi tip yürüg ol* [...] ATT, 72b1, 2157-2158, (Shōgaito, 1988: 150)

ögme- alkama- ‘övmemek’

[...] *yime ajunlarık ögmez men alqamaz men* [...] 85. 11 = 131 185 284 328a 345 349 380 385 390 409 415 514, arka 56. (Tekin, 1976: 158)

ögmek külemek ‘övmek’

[...] *ögmek külemekig birök iki törlüg* [...] ATT, 45b1, 1354, (Shōgaito, 1988: 96)

öğretin- boşgur- ‘öğrenmek’

[...] *barçaka öğredingülük boşgurguluk ermez* [...] ATT, 73b1, 2212, (Shōgaito, 1988: 152)

ögrünç meñi ‘sevinç, mutluluk’

[...] *ögrünç meñi teginürler* [...] AY, 47 (II. 7a.), 7, (Kaya, 1994: 87)

[...] *yme ögrünç meñi ...* [...] AY, 106 (II. 36b.), 13, (Kaya, 1994: 109)

[...] *uzun ögrünçüke meñike bolmaku bolzun* [...] BTT V, T II D 16 (U 121), arka 7.

[...] *bo ajuntakı ögrünç meñite ulatı* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 119.

[...] *[ö]grünç meñi teginü kergek* [...] KKNB, 578. (Wilkens, 2007: 88)

ögrünç sewinç ‘mutluluk, sevinç’

[...] *[ögrünç sewinç] ...ky kergek erser* [...] AY, 22 (S. 11b.), 5, (Kaya, 1994: 69)

[...] *ögrünç se[vinç] bodisatav ulug nom[lug] bodisatav* [...] AY, 34d (I. ?), 18, (Kaya, 1994: 76)

- [...] *ögrünç sevinç iligi bodisatav* [...] AY, 34d (I. ?), 31-32, (Kaya, 1994: 76)
- [...] *kamagun ögrünç se[vinç] köñülüg* [...] Uigurica I, T III T V. 56.
- [...] *ögrünçüg sevinçig* [...] [...] Dışastvustık, 059. (Kaljanova, 2005: 41)
- [...] *ögrünç sevinç köñlümde* [...] T II Y 52 I, 12. (Elmalı, 2014: 71)
- [...] *[ögrünçe]ñ sevinçeñ köñüllüg* [...] 83. 6 (?) = 36, 17. (Tekin, 1976: 153)
- [...] *ögrü<n>ç sevinç bultukd[a]* [...] DKPAM, 0240. (Elmalı, 2016: 67)
- [...] *[ögrünç sevinç bulmaz]* [...] DKPAM, 1002. (Elmalı, 2016: 93)
- [...] *ögrünç sevinç köñlümte* [...] DKPAM, 1129. (Elmalı, 2016: 98)
- [...] *ögrünçümüz [se]vinçimiz tuga teginür* [...] HT VII, 1547-1548. (Röhrborn, 1991: 135)
- [...] *ögrünçümüz sevinçimiz üsteldi* [...] HT VII, 2071. (Röhrborn, 1991: 176)
- [...] *üküş ögrünç[ü]m sevinçim tugar* [...] HT VII, 2094-2095. (Röhrborn, 1991: 177)
- [...] *ögrünç sevinçig tep munçulayu* [...] HT VIII, 2138-2139. (Röhrborn, 1996: 184)
- [...] *ögrünç sevinç köñlüg* [...] KKNB, 246. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] *ögrünç sevinç köñüllerin tugurup* [...] KKNB, 1195. (Wilkens, 2007: 128)
- [...] *ögrünç sevinç köñlüg* [...] KKNB, 3231. (Wilkens, 2007: 246)
- ögrünçlüg meñilig** ‘sevinçli, mutlu’
- [...] *ögr[ü]nçlüg meñ[i]lig bolmuş bolur* [...] HT X, 167-168. (Mirsultan, 2010: 88)
- [...] *ögrünçülüg meñilig erzünler* [...] BTT XXVI, Aranemi Jātaka, Nr. 71a, 26, (Kasai, 2008: 158)
- ögrünçlüg sewinçlig** ‘sevinçli, mutlu’
- [...] *ögrünçlüg sevinçlig bolmuş* [...] AY, 417 (VI. 8a.), 4, (Kaya, 1994: 241)

- [...] **ögrünçlüg sevinçlig** boltuklarında [...] AY, 530 (VIII. 17b.), 9-10, (Kaya, 1994: 286)
- [...] **ögrünçlüg sevinçlig** kılğalı uyu tegünür men [...] AY, 541 (VIII. 23a.), 10, (Kaya, 1994: 291)
- [...] **ögrünçlüg sevinçlig** bolu teginip [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 457-458.
- [...] arıgta simekte **ögrünçlüg [sevin]çlig köñülin** [...] T III 84-59, 20-21. (Demirci, 2014: 100)
- [...] artukrak **ögrü<n>çlüg sevinçlig** yadılmış köñüllüg boltular [...] Dışastvustık, 660. (Kaljanova, 2005: 112)
- [...] **ögrünçülüg sevinçlig** [inçe] tip [...] 9. ? = 59 239, 11. (Tekin, 1976: 55)
- [...] ertinü **ögrünçülüg sevinçlig** boldular [...] 12. 12 (?) = 9, 11-12. (Tekin, 1976: 58)
- [...] **ögrünçülüg sevinçlig** bolup [...] 12. 12 (?) = 9, 15-16. (Tekin, 1976: 58)
- [...] **ögrünçlüg sevinçligin** bolup [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 549.
- [...] **ögrünçlüg sevinçlig** bolup [...] DKPAM, 1965-1966. (Elmalı, 2016: 128)
- [...] **ögrünçlüg sevinçlig** bolur men [...] DKPAM, 1971. (Elmalı, 2016: 129)
- [...] **ögrünçlüg sevinçlig...** ertiniür ertimiz [...] DKPAM, 2319. (Elmalı, 2016: 143)
- [...] meñigü **ögrünçülüg sevinçlig** bolgaylar [...] Manichaica I, T II D 173a², 29-30.
- [...] **ögrünçülügin [s]evinçligin** özirkenmeklig yazok köñül üze [...] HT VII, 733-734. (Röhrborn, 1991: 72)
- [...] **ögrünçlüg sevinçli[g]** bolup [...] KKNB, 1603. (Wilkens, 2007: 156)
- [...] kuvragñıñ **ögrünçülügin] sevinçligin** ... [...] KKNB, 3505-3506. (Wilkens, 2007: 262)
- ögrünüşmek kıwanmak** ‘(karşılıklı) övünme’
- [...] taķı **ögrünüşmek kıwanmaķ** siler üze [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 223)

ögsire- tınsıra- ‘kendinden geçmek, bayılmak / aklını kaybetmek’

[...] *sünük üze kemişip ögsirep tınsırap kamultılar* [...] AY, 619 (X. 11a.), 18, (Kaya, 1994: 325)

[...] *ögsirep tınsırap inçe kaltı* [...] AY, 625 (X. 14a.), 12-13, (Kaya, 1994: 328)

[...] *ögsirep tınsırap yatmışın* [...] AY, 634 (X. 18b.), 19, (Kaya, 1994: 331)

ögsüz kal telwe ‘akılsız, deli’

[...] *ögsüz kal telwe yme bolmagay* [...] Dışastvustık, 697. (Kaljanova, 2005: 116)

ögsüz tınsız ‘baygın, nefessiz’

[...] *ögsüz tınsız yaturlar* [...] AY, 640 (X. 21b.), 9, (Kaya, 1994: 333-334)

ögün- sewin- ‘sevinmek’

[...] *elteriş kaganka içi<kin> ögünü sebinü barın* [...] Çoyr, (1), U st sağ, (Barutçu Özönder, 2006: 113)

ögür kavm ‘kabile, boy / topluluk’

[...] *Taıırı köndürmes fāsıķ ögür kavmlerni* [...] KT, (Ata, 2004: 38 / 24)

ögür uğuş ‘kabile, boy / topluluk’

[...] *taķı kıldımız sizlerni ögürler uğuşlar* [...] KT, (Ata, 2004: 140 / 13)

ögür ögür ‘bölüm bölüm / boy boy’

[...] *çıķınlar ögür ögür azu çıķınlar yumķı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 62)

[...] *kıldı anıı boğnını ögür ögür* [...] KT, (Ata, 2004: 73 / 4)

[...] *sürlürler anlar kim tandular anlar tamuğķa ögür ögür* [...] KT, (Ata, 2004: 108 / 71)

[...] *anlar kim qorqıtular idilerindin uştmahķa ögür ögür* [...] KT, (Ata, 2004: 108 / 73)

ögüt- alkat- ‘övmek / övdürmek’

[...] *yme ögütmiş alkatmış çerik türk uluş* [...] Manichaica I, T II D 171, 62.

ögüt pend ‘öğüt, nasihat’

[...] *anıñ birle ögüt pend kertgünügliler* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 106)

ögütül- alkatıl- ‘övdürülmek’

[...] *burhanlar üze ögitilmiş alkatılmış* [...] BTT XXVI, 36-37, (Kasai, 2008: 250)

öktemsiz kırimsız ‘cesaretsiz’

[...] ... *[ö]ktemsiz kırimsızlarka* ... [...] ShoRoshia, AA, b8. (Shōgaito, 2003: 219)

ökün- bilin- ‘pişman olmak / itiraf etmek’

[...] *ayıg kılınçlarımın alkunı ökünü bilinü* [...] AY, 138 (III. 6b.), 5, (Kaya, 1994: 122)

[...] *ayıg kılınçlarımın anı barça kalısız ökünür men bilinür men* [...] AY, 137 (III. 6a.), 23, (Kaya, 1994: 121)

[...] *amtu ökünür biz bilinür biz* [...] TT IV/A, T II Y 47, 32.

[...] *barça ökünür biz bilinür biz* [...] TT IV/A, T II Y 47, 41.

[...] *barça ökünür biz bilinür biz* [...] TT IV/A, T II Y 47, 51.

[...] *sayuka kılınçlarımın ökünü bilinü* [...] BTT XIII, 14. Metin, 7.

[...] *ayıg kılınçlarımızı ökünü bilinü adaklarınta yükünü* [...] BTT XIII, 14. Metin, 20.

ökün- bilin- kşanti kıl- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] *bo nom erdinig asıg tuso tutup monçulayu ökünser bilinser kşanti kılzar* [...] AY, 105 (II. 36a.), 1, (Kaya, 1994: 108)

[...] *ayığ kılınçların aç a yada ökünü bilinü kşanti kılmış kerek* [...] AY, 141 (III. 8a.), 11-12, (Kaya, 1994: 123)

[...] *ökünü bilinü kşanti kılmış ötleyü yalbaru ötügçi bolmış* [...] AY, 169 (III. 22a.), 5, (Kaya, 1994: 134)

ökün- bilin- kşanti ötün- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] *ayığ kılınçlarımın barça ökünü bilinü kşanti ötünü teginür men* [...] BTT XIII, 13. Metin, 126-133 .

[...] *[kılınç]larımın ökünü bili[nü] kşanti ötünü tegin[ür men* [...] KKNB, 10. (Wilkins, 2007: 54)

[...] *ayığ kılınçlar bar erser ökünü bilinü kşanti [ötünü ...]* [...] KKNB, 3343-3344. (Wilkins, 2007: 254)

ökün- boşun- kşanti kıl- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] *yalvaru ötünü ökünü boşunu kşanti kılular* [...] TT IV/A, T II Y 47, 7.

[...] *yalvara ötünür biz ökünü boşunu kşanti kılur biz* [...] TT IV/B, T II Y 55, 34.

[...] *munçulayu ök ökünmiş boşunmuş kşanti kılmış bolzunlar* [...] BTT V, T II Y 54 (Mainz 373), 2.

[...] *ayag kılınçımın ökünüp boşunup kşanti kılıp kut kolur men* [...] BTT V, T II Y 54 (Mainz 373), 7.

ökün- boşun- kşanti kılmak ‘pişman olma / af dileme’

[...] *tsuy a[yıg] kılınçlarıg ökünüp boşunup kşanti kılmak nom erdinig bitittü tegintimiz* [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 227)

ökün- boşun- kşanti ötün- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] *ökünü boşunu aç a yada kşanti ötünür biz* [...] TT IV/A, T II Y 47, 18.

ökün- kakın- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] **ökünüp kakınıp** bilinip ukunup kşanti çamhuy kılıp [...] AY, 140 (III. 7b.), 1-2, (Kaya, 1994: 123)

[...] **ökünü kaçınıu** arıyu siliyü [kiderip] tüked[ip] [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

ökün- kakın- kşanti kıl- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] ayıg kılınçın **ökünüp kakınıp kşanti kılıp** [...] AY, 362 (V. 9b.), 1-2, (Kaya, 1994: 215)

ökün- katın- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] ayıg kılınçka **ökünü katını** koduru süzük kirtgünç [köñül]te turup [...] AY, 11 (X. 6a.), 14, (Kaya, 1994: 64)

ökün- tuyun- ‘pişman olmak’

[...] kişi özlügerig [ölürt]miş üçün **ökünüp tuyunup** [...] AY, 14 (S. 7b.), 15, (Kaya, 1994: 65)

ökün- yalwar- kşanti kıl- ‘pişman olmak / af dilemek’

[...] **ökünü yalvara kşanti kılı** idmışıñızni bo yme ne yañlıg [...] HT VII, 2124. (Röhrborn, 1991: 180)

ökünmek kşanti çamhuy kılmaklıg ‘pişman, yalvarmaklı / af dilemekli’

[...] ayıg kılınçlarıg **ökünmek kşanti çamhuy kılmaklıg** şlok nomlar eşidilür [...] AY, 93 (II. 30a.), 14-15, (Kaya, 1994: 104)

ökünmek yalwarmaklıg kşanti kılmaklıg ‘pişman, yalvarmaklı / af dilemekli’

[...] **ökünmek yalwarmaklıg kşanti kılmaklıg** arıg süzük sav üze [...] AY, 141 (III. 8a.), 21-22, (Kaya, 1994: 123)

[...] **ökünmek yalwarmaklıg kşanti kılmaklıg** arıg süzük sav üze [...] AY, 142 (III. 8b.), 8-9, (Kaya, 1994: 123)

[...] *ökünmek yalvarmaklıg kşantı kılmaklıg süzüük sav üze* [...] AY, 142 (III. 8b.), 18-19, (Kaya, 1994: 124)

öl- id- ‘ölüp gitmek’

[...] *bo udnıñ ölser ıdsar men umar berür men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH14, 10, (Ayazlı, 2016: 473)

[...] *igke tegip ölüp idıp bargay men tep* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP02, 2, (Ayazlı, 2016: 494)

öl ötüş ‘nemli, ıslak, yaş’

[...] *ölke ötüşke bulganıp* [...] BTT XIII, 12. Metin J, 95.

[...] *[ö]lnüñ ötüşnü[ñ] [için]te* [...] BTT XIII, 12. Metin J, 97.

öl- yit- ‘ölmek, yitmek / mahvolmak’

[...] *kara bodunum öltüñ yitdiñ yana içik ölmeçi yitmeçi sen tédim* [...] (ŞU D5)

ölmek artamak ‘ölme’

[...] *et’özke ölmek artamak bulunçı ol* [...] Manichaica III, Nr. 6 III, T II D 173c, 2, 13.

ölü yitü ‘öle, yite’

[...] *inim köl tegin birle éki şad birle ölü yitü kazgantım* [...] (KT D27)

barmış bodun ölü yitü yadagın yalañın yana kelti [...] (KT D28)

[...] *inim köl t[égin] birle éki şad birle ölü yitü kazgantım* [...] (BK D22)

[...] *yér sayu barmış bodun [yadagın yalañın] ölü yitü* <...> (BK D22)

ölür- ıdtur- alka- yokadtur- ‘öldürmek, yok etmek’

[...] *yaşoksuzın kişilerig ölüürler ıdtururlar alkarlar yokadtururlar tep* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 312-313.

ölütçi yititçi ‘cellat, ceza kesen’

[...] *yavız yavlak ölütçi yetitçi kişiler kışa yaşlıg bolgu erip* [...] KKNB, 528. (Wilkens, 2007: 86)

ölütlük etlik ‘mezbaha’

[...] *ölütlük etlik itdimiz turgurtumuz* [...] TT IV/A, T II Y 47, 45.

ön- igid- ‘sürgün vermek, yetişmek’

[...] *cefa birle önmiş igidmiş yıgaç* [...] KB, (Arat, 1979: 454 / 4522)

öñ körk ‘biçim’

[...] *alkınçsız körtle öñ körk körür* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 151.

[...] *ol öñ körk tözi yiltızı yok kurug titir* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 152.

[...] *öñ körk ulatı törlüg yağılarta* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 156.

öñ ülüş ‘pay, hisse’

[...] *teñ öñ ülüş kopı berür men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad03, 18, (Ayazlı, 2016: 489)

öñdi törö ‘yasa, kanun’

[...] *buğun boldı andağ ol öñdi törü* [...] KB, (Arat, 1979: 227 / 2111)

[...] *yana tegşürülgey bu öñdi törü* [...] KB, (Arat, 1979: 569 / 5737)

öñdi törö kılķ ‘yasa, kanun / ādet’

[...] *bu kün körse erdi bu öñdi törü kılķ* [...] KB, (Arat, 1979: 649 / 6593)

[...] *yok erse ayu birsü öñdi törü kılķ* [...] KB, (Arat, 1979: 649 / 6594)

öñdün aşnu ‘önce’

[...] *ığmadımız sende öñdün sende aşnu* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 176)

öñdün öñdün ‘baştan başa / evvelce, daha önceden’

[...] *vira yogini tip öñdün öñdün sözlep* [...] BTT VII, A 37, 590.

[...] **öñdün ö[ñ]dün** *erdeçi* [...] BTT XIII, Tathāgata-Maṇḍala, 1.

öñed- bınık- ‘iyi olmak, şifa bulmak’

[...] *bodunun karasın emlep öñedtiler bınıkdılar* [...] AY, 598 (IX. 27b.), 17, (Kaya, 1994: 316)

öñi adın ‘diğer’

[...] **öñi adın** *öçmeklertin ne kergek* [...] Üç İtigsizler, 106a, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 40)

[...] **öñi adın** *öçmeklertin yaraşı* [...] Üç İtigsizler, 106a, 10. (Barutçu-Özönder, 1998: 40)

[...] **öñi adınlarınıy** *barçanın adı bolur* [...] ATT, 20b1, 591, (Shōgaito, 1988: 44)

öñi adınçığ ‘benzersiz, eşsiz’

[...] *yüz öñi adın[çığ] yörügler kılı* [...] HT X, 1062. (Mirsultan, 2010: 172)

öñi adrok ‘benzersiz, eşsiz / farklı’

[...] **öñi adrok** *nom yok erür* [...] KON, 216. (Yiğitoğlu, 2011: 44)

öñi öñi ‘farklı farklı / çeşit çeşit’

[...] *evirteçi tagdın yınakıg küzetdeçi tutdaçıya öñi öñi körklüğe sizni öge yükünür men* [...] AY, 29 (S. 16a.), 5, (Kaya, 1994: 72)

[...] **öñi öñi** *tilin bir özin* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 3, (Kaya, 1994: 79)

[...] **öñi öñi** *kut vakşiklerniñ* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 58)

[...] **öñi öñi** *yirtinçülerte* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

- [...] **öñi öñi** *kaçganç kılmaç ayu berdiler* [...] P. P. XIII. (Hamilton, 1998: 17)
- [...] **öñi öñi** *kemişeyin balıkımnıñ* [...] Uigurica I, T III 84, 42.
- [...] **öñi öñi** *tartıp üntürgil* [...] Mz. 35 + Mz. 297, 6. (Elmalı, 2014: 78)
- [...] **öñi öñi** *meñzin tegşürüp* [...] 61. 8 ? = 110, arka 26. (Tekin, 1976: 120)
- [...] **öñi öñi** *[burқан қуты]ña tegirler* [...] 112. = 176, 29. (Tekin, 1976: 182)
- [...] **öñi öñi** *törlüg edgülerin* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 429.
- [...] **öñi öñi** *iş ködüglerig işlemişin* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 404.
- [...] **öñi öñi** *kölünüteki yañ al altağ üze* [...] BTT VIII, T II 1078 (U 4144), 190.
- [...] **öñi öñi** *erdiniler urur erti* [...] DKPAM, 0440. (Elmalı, 2016: 73)
- [...] **öñi [öñi]** *idişlerte* [...] DKPAM, 0498-0499. (Elmalı, 2016: 76)
- [...] **[öñi] öñi** *[adrıltaçılar ol* [...] DKPAM, 0556. (Elmalı, 2016: 78)
- [...] **[öñi öñi** *ikirer] k[a]ta* [...] HT III, 823. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 118)
- [...] **[öñi] öñi** *üçer kata* [...] HT III, 825. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 118)
- [...] **öñi öñi** *[akan]larig birgertdi yıgdı* [...] HT VII, 123. (Röhrborn, 1991: 25)
- [...] **öñi öñi** *etözlerig* [...] KKNB, 1242. (Wilkens, 2007: 130)
- öñi öñi adrok adrok** ‘ayrı ayrı / çeşit çeşit’
- [...] **öñi öñi** *ad[ruk adruk ...* [...] DKPAM, 1407. (Elmalı, 2016: 108)
- öñi üdrülmiş** ‘ayrılmış’
- [...] *alku tiki çoğı irak öñi üdrülmiş* [...] AY, 166 (III. 20b.), 7, (Kaya, 1994: 132)
- [...] *ol koşuğtın bağıtn öñi üdrülmiş* [...] Üç İtigsizler, 106b, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

öñin öñin ‘ayrı ayrı’

- [...] **öñin öñin** *erklig kannıñ karşısın*ta [...] AY, 9 (S. 5a.), 19 (Kaya, 1994: 63-64)
- [...] *öz kaçığka sanlıgın öñin öñin tururlar* [...] AY, 364 (V. 10b.), 6, (Kaya, 1994: 216)
- [...] *özke özke adınaguda öñin öñin atkanur* [...] AY, 364 (V. 10b.), 17, (Kaya, 1994: 216)
- [...] **öñin öñin** *paramıtlıg yollarça yorıyu* [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 136)
- [...] **öñin öñin** *adrılur tip* [...] Üç İtigsizler, 105a, 16. (Barutçu-Özönder, 1998: 39)
- [...] **öñin öñin** *eñüyü böler* [...] Üç İtigsizler, 108a, 10-11. (Barutçu-Özönder, 1998: 43)
- [...] **öñin öñin** *öz uğurları üze* [...] Üç İtigsizler, 108b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 43)
- [...] **öñin öñin** *tapıg udug tuta* [...] HT VII, 1141. (Röhrborn, 1991: 104)
- [...] **öñin öñin** *arı[g] ...* [...] HT VII, 1425. (Röhrborn, 1991: 125)
- [...] **öñin öñin** *bitip keñ yörüg kultılar* [...] HT VIII, 69. (Röhrborn, 1996: 21)
- [...] *kentü öñin [öñin] ...* [...] KKNB, 216. (Wilkens, 2007: 66)
- [...] **[ö]ñin öñin** *yaraglarınça* [...] KKNB, 242. (Wilkens, 2007: 68)
- [...] **öñin öñin** *[kent]ü özleri* [...] KKNB, 324. (Wilkens, 2007: 72)
- [...] **öñin öñin** *boldılar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 229)
- [...] **öñin öñin** *asğay oğ men* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 230)
- [...] **öñin öñin** *kaçan kirse siler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 71)
- [...] *kirinler öñin öñin kapuğlardın* [...] KT, (Ata, 2004: 44 / 66)

öñin öñin adın ‘ayrı ayrı / başka başka’

- [...] **öñin öñin** *adınlarka evirmeklig köñülüg* [...] KKNB, 3149-3150. (Wilkens, 2007: 244)

önlüg meñizlig ‘güzel görünüşlü’

[...] **önlüg meñizlig küçlüg küsünlüg** [...] Dışastvustık, 735-736. (Kaljanova, 2005: 121)

öñre ertmiş ‘geçmişte’

[...] *monçulayu öñre ertmiş ayagka tegimlig büğü biliglig burkanlar* [...] AY, 1174 (III. 24b.), 7, (Kaya, 1994: 136)

[...] **öñre ertmiş kin kelteçi amtı közünür** [...] AY, 174 (III. 24b.), 9, (Kaya, 1994: 136)

[...] **öñre ertmiş üdte bo çambıdıvıp** [...] AY, 607 (X. 5a.), 8, (Kaya, 1994: 320)

öñre ertmiş ür irak ‘geçmişte, çok eskiden’

[...] **öñre ertmiş ür irak üdte** [...] AY, 514 (VIII. 9b.), 21, (Kaya, 1994: 280)

[...] **öñre ertmiş ür irak sansız sakışsız kolusuz asankı kalplar içinte** [...] AY, 629 (X. 16a.), 4-5, (Kaya, 1994: 329)

öñre öñre ‘daha önceleri’

[...] **öñre öñre ajunlartakı** [...] AY, 126 (II. 46b.), 15, (Kaya, 1994: 116)

[...] **öñre öñre ajunlartakı** [...] AY, 228 (IV. 14b.), 12, (Kaya, 1994: 158)

[...] **öñre öñre ajunlartakı** [...] AY, 228 (IV. 14b.), 21, (Kaya, 1994: 158)

örit- bütür- ‘yükselmek, büyümek’

[...] *yene ulug bodısatavlarını köñülinte öritgülik bütürgülik için* [...] AY, 267 (IV. 34a.), 18, (Kaya, 1994: 174)

örit- turgur- ‘yükseltmek, kurmak’

[...] *yig adruk buyanıg öridzünler turgurzunlar* [...] ATT, 7b1, 199, (Shōgaito, 1988: 20)

[...] *boşgudçı tıdsılar öridzünler turgurzunlar* [...] ATT, 8b1, 255, (Shōgaito, 1988: 22)

örküçlenmek esmek ‘kuvvetli hava hareketi’

[...] *ol bulgakıg telgekig örküçlenmekig esmekig kün batsıkııaru elitir* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. arka 5.

örle- kükir- ‘gürlemek’

[...] *aqlar bulıt örlep kükirep* [...] 28. Ağıt, (Arat, 1991: 248)

örlet- emget- ‘acı vermek, eziyet çektirmek’

[...] *takı sini örletgeli emgetgeli kelmez biz* [...] AY, 20 (S. 10b.), 11, (Kaya, 1994: 68)

[...] *irintürtüm burçınturtum örletdim emgetdim erser* [...] AY, 136 (III. 5b.), 11-12, (Kaya, 1994: 121)

[...] *tınlıg[larıg] üküş örletdiıiz emge[tdiıiz]* [...] HT III, 432. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 77)

örletmek emgetmek ‘acı verme, eziyet çektirme’

[...] *örletmekin emgetmekin kop uıurın sererler* [...] AY, 226 (IV. 13b.), 13-14, (Kaya, 1994: 157)

ört- kiriktür- ‘paslandırmak’

[...] *çın kirtü arıg süzük tözin örterler kkiriktürürler* [...] AY, 244 (IV. 22b.), 5-6, (Kaya, 1994: 165)

ört- köşige kıl- ‘örtmek, saklamak’

[...] *butıkların yalpırgakların sıp alıp ol balık üze örtüp köşige kılıp ötrü ol köl suvı kayudın sııar kelmiş orunun tuta isteyü barıp* [...] AY, 602 (IX. 29b.), 2, (Kaya, 1994: 318)

ört- köşit- ‘örtmek, gizlemek’

[...] *köıül tözin örtdeçi köşitdeçi nızvanılıg* [...] AY, 244 (IV. 22b.), 12, (Kaya, 1994: 165)

[...] [öz] küçin **örtgeli köşitgeli** [...] DKPAM, 2557. (Elmalı, 2016: 152)

[...] *yirtinçö yerig (?) ürtdeçi köşitdeçi biligsiz biliglig* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 107.

ört otlug ‘ateş, alev / ateşli’

[...] **ört otlug** *dyan sakınçka kirmiş* [...] TT V/A, 116.

ört yalın ‘alev, ateş’

[...] **ört yalın** *belgürtmiş kergek* [...] TT V/A, 91.

[...] **ört yalın** *bilen belgürtüp* [...] TT V/A, 93.

[...] **ört yalın** *yalınu sakınmış kergek* [...] TT V/A, 121.

[...] **ört yalın** *teg közüniüp* [...] Uigurica I, T III 84, 13.

[...] **ört yalın** *agızı[n]t[in ..]* [...] T II Y 60 -t-, 14. (Demirci, 2014: 55)

[...] **ört yalın** *teg trijul badruk* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *tolu ört yalın koz kodup* [...] 58. ? = 85 322, 16. (Tekin, 1976: 115)

[...] **örtde yalın** *ta yörgeci* [...] 75. 10 = 107, 29. (Tekin, 1976: 141)

[...] **örtin yalının** *yörgeci uluğ bedük* [...] 78. 12 = 2, 17-18. (Tekin, 1976: 144)

[...] **ört yalın** *teg* [...] DKPAM, 0120. (Elmalı, 2016: 63)

[...] **ört yalın** *[ün]türüp* [...] DKPAM, 2592. (Elmalı, 2016: 153)

[...] **ört yalın** *teg* [...] DKPAM, 2612. (Elmalı, 2016: 153)

ört yalınlg ‘alev, ateş / ateşli’

[...] **ört yalınlg** *küzedgü turmışın* [...] TT V/A, 65.

ört yalınlg otlug ‘ateşli, alevli’

[...] *ört yalnlug otlug kaoçao tamga* [...] TT V/A, 118.

ört- yarlıka- ‘affetmek, bağışlamak’

[...] *örtgil biziñ yazuqımızni yarlıkağıl bizni* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 121)

[...] *örtgil yarlıkağıl sen* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 64)

örte- köyür- ‘yakmak’

[...] *kentü özümün örtep köyürep* [...] DKPAM, 2698. (Elmalı, 2016: 156)

örten- köy- ‘yanmak, alevlenmek’

[...] *köyük etüzin örtenü köye ke[lir]* [...] 74. 9 = 28, 5. (Tekin, 1976: 138)

[...] *uzun [üdüñ] örtenmiş köymiş* [...] KKNB, 847. (Wilkens, 2007: 106)

örten- yal- ‘yanmak, alev almak’

[...] *etimiz yinimiz yarılır yırtılır örtenür yalar* [...] 61. 8 ? = 110, 8. (Tekin, 1976: 119)

[...] *munta toğup örtenür yalar biz* [...] 73. 7 = 3b, 9. (Tekin, 1976: 136)

[...] *etüzümüztin otın örtenür yalar* [...] 73. 7 = 3b, arka 35. (Tekin, 1976: 137)

örten- yalina- ‘yanmak, alev almak’

[...] *asıgıg inçe kaltı örtenü yalınayu turur* [...] ShoRoshia, AN, 244. (Shōgaito, 2003: 291)

örtenmek köymek ‘yanma, alev alma’

[...] *köñülümteki örtenmekim küymekimin ...* [...] ShoRoshia, AN, 303. (Shōgaito, 2003: 298)

örtgen keçürgen ‘esirgeyen, affeden’

[...] *ol Tayrı örtgen keçürgen ol* [...] KT, (Ata, 2004: 155 / 5)

örtgen yarlıkagan ‘esirgeyen, bağışlayan’

[...] *ol Tanrı örtgen yarlıkağan ol* [...] KT, (Ata, 2004: 3 / 129)

[...] *ol Tanrı örtgen yarlıkağan ol* [...] KT, (Ata, 2004: 7 / 25)

[...] *erür Tanrı örtgen ulaşu yarlıkağan* [...] KT, (Ata, 2004: 13 / 99)

örtlüg yalınlg ‘ateşli, alevli’

[...] *tük tümen örtlüg yalınlg* [...] 66. 4 = 177 183 333, arka 15-16. (Tekin, 1976: 126)

[...] *örtlüg [yalınlg] kuzgunlar* [...] 67. 11 = 281 328 330, 7. (Tekin, 1976: 126)

[...] *örtlüg yalınlg ... öz kuruğ* [...] 67. 11 = 281 328 330, 13. (Tekin, 1976: 126)

[...] *ö]rtlüg ya[lınlg] oyda tıkp* [...] DKPAM, 0815. (Elmalı, 2016: 86)

[...] *örtlüg yalınlag süvri uçlıg* [...] DKPAM, 0840-0841. (Elmalı, 2016: 87)

[...] *örtlüg yalınlg yérte* [...] DKPAM, 1571. (Elmalı, 2016: 115)

örtme- kizleme- yaşurma- baturma- ‘örtmemek, gizlememek’

[...] *örtmez kizlemez yaşuramaz baturmaz men* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

örtme- yarlıkama- ‘esirgememek, affetmemek’

[...] *örtmese sen bizni yarlışamasa sen* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 108)

örtmek yarlıkamaklık ‘esirgeme, affetme’

[...] *bütünlükün örtmek Tanrıdın hem yarlıkamaklık yahşırak andın kim térer sizler* [...] KT, (Ata, 2004: 157 / 5)

örtüg köşig ‘örtü, koruma’

[...] *ürtügüg köşiküg kemişmiş atlıg bodisatav kutıña* [...] KKNB, 2537. (Wilkens, 2007: 212)

örtüg sığınçu ‘barınak, sığınak’

[...] *kıldı sizke tağlardın örtükler sığınçular* [...] KT, (Ata, 2004: 55 / 81)

örtüg yapıg ‘örtü, yapı’

[...] *kök kalıknıñ ürtügiñe yapıgıña muntagın ötrü künli aylı iki yarutdaçılar* [...] HT VIII, 1731. (Röhrborn, 1996: 152)

örtüglü yaşru ‘gizli’

[...] *oqır silerni yalbaru örtüglü yaşru* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 95)

örtüglüg kızleglig ‘gizli saklı / örtülü’

[...] *yarlıglarında örtüglüg kızleglig bodısatavlar* [...] AY, 37 (II. 2a.), 18, (Kaya, 1994: 83)

[...] *örtüglüg kızleglig yañı üze işleşmiş ol* [...] HT VIII, 1239. (Röhrborn, 1996: 113)

örtüglüg solaglıg ‘gizli, örtülü’

[...] *yme ürtüglüg solaglıg edgü nomlarıg açıp yadıp* [...] HT VIII, 1014. (Röhrborn, 1996: 95)

örtül- kızlel- ‘örtülmek, gizlenmek’

[...] *[ür]tülüp kızlelip erte alp [u]kguluk bolmışka* [...] HT VIII, 226. (Röhrborn, 1996: 34)

[...] *çın altun ördülüp kızlelip turmuş teg* [...] ATT, 31b1, 914, (Shōgaito, 1988: 66)

örüg amıl ‘huzur, barış / sessizlik, sakinlik’

[...] *örüg amıl tepremez kaşamaz tözläg titir* [...] AY, 56 (II. 11b.), 7, (Kaya, 1994: 90)

[...] *örüg amıl itigsiz erksinmekke tükellig* [...] AY, 166 (III. 20b.), 7, (Kaya, 1994: 132)

[...] *örügün amılın ornanıp bo örügün amılın ornanmakda* [...] AY, 205 (IV. 3a.), 4, (Kaya, 1994: 147)

[...] *menjülüg örüg amıl kalısız nirvan* [...] TT IV/B, T II Y 55, 60.

[...] **ürük amal** [*nirvan*]ıg bolurlar [...] 59. ? = 134 368 413 417, 12. (Tekin, 1976: 117)

[...] **örügün amılın** kiñin alkıgın yadılmakı bolzun [...] BTT V, M 525, 3. yaprak, 4.

[...] **örüg [amı]l** nirvanka tegürdeçig [...] HT VIII, 538-539. (Röhrborn, 1996: 58)

[...] **örüg** hem **amul** keç serimlig şabur [...] KB, (Arat, 1979: 204 / 1867)

örüg amıl tikisiz ‘telaşsız, sakin’

[...] **örüg amıl tikisiz** katıgdı sözlesün [...] AY, 484 (VII. 13b.), 17-18, (Kaya, 1994: 269)

örüg amrılmış ‘sakin, durulmuş’

[...] **ürüg amrılmış** vımalala kirsiz [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

örüg bol- amıl bol- tüzün bol- ‘halim, selim, yumuşak olmak’

[...] **örüg bol amıl bol tüzün bol silig** [...] KB, (Arat, 1979: 159 / 1416)

örüglük amıllık ‘sabırlı, sakin’

[...] **örüglük amulluk** bolur begke körk [...] KB, (Arat, 1979: 216 / 1988)

öt erig ‘nasihat, öğüt’

[...] **ötinçe eriginçe** inçip [...] AY, 136 (III. 5b.), 5, (Kaya, 1994: 121)

[...] *siz*]ler meniñ **ötümin erig[imin tutsar]** [...] T III 84-59, arka 7. (Demirci, 2014: 102)

[...] **[ötde] erigde** sımtağ [...] 88. 13 = 146a, arka 30. (Tekin, 1976: 161)

[...] **öt erigin** ötlep [...] DKPAM, 0429. (Elmalı, 2016: 73)

[...] **öt erig** sözleyü turur erken [...] DKPAM, 4062. (Elmalı, 2016: 202)

[...] *yme ...* **ötin erigin ...** [...] BTT V, T I D x 3 (U 281), 6.

[...] **üñiniñ eriginiñ** yadılmış tıltağı [ü]ze [...] HT VII, 53-54. (Röhrborn, 1991: 20)

[...] **üfin erigin** *utru agtarmış nomlarıg* [...] HT VII, 2029. (Röhrborn, 1991: 172)

[...] **üf erigde** *öñi ermez* [...] HT VII, 2042-2043. (Röhrborn, 1991: 173)

[...] **üf erig** *üze ötünmiş* [...] HT VIII, 830. (Röhrborn, 1996: 81)

[...] **üfin erigin** *alınmamak* [...] KKNB, 2182. (Wilkens, 2007: 194)

[...] *mini kör meniñdin kötür* **öt erig** [...] KB, (Arat, 1979: 164 / 1466)

[...] *öküş edgü yarlıg tümen* **öt erig** [...] KB, (Arat, 1979: 375 / 3733)

[...] *saña yaqşı sözlep birür* **öt erig** [...] KB, (Arat, 1979: 490 / 4910)

öt erig pend ‘nasihat, öğüt’

[...] *ol meger* **öt erig pend** *ajunluğlarka* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 98)

öt saw ‘nasihat, öğüt’

[...] *bitip çoğtum* **öt saw** *ķumaru oķın* [...] KB, (Arat, 1979: 153 / 1356)

[...] *ayu birdi* **öt saw** *negü aymışın* [...] KB, (Arat, 1979: 617 / 6237)

öt saw erig ‘nasihat, öğüt’

[...] *oķıp oğluña birdi* **öt saw erig** [...] KB, (Arat, 1979: 172 / 1548)

[...] *közi suķķa* **öt saw erig** *birgüçi* [...] KB, (Arat, 1979: 275 / 2617)

[...] *biligsizke* **öt saw erig** *birgüçi* [...] KB, (Arat, 1979: 369 / 3670)

öt- topul- ‘arasından geçmek’

[...] **ötmiş topulmuş** *bodısatavlarka* [...] AY, 42 (II. 4b.), 18, (Kaya, 1994: 85)

[...] **ötüp topulup** *karın [ö...]ke* [...] BTT XIII, 4. Metin, 38.

[...] *örteyü [köyürü* **ötüp topulup** *karın] [ö... [...]* BTT XIII, Buddhacarita, 218.

[...] *yalınadaçı kamagda yeg ötmış topulmuş* [...] BTT XXIII, E 9.

ötgür- topul- ‘arasından geçirmek’

[...] *yazukumuzni ötgürü topulu körelim* [...] BTT XIII, 12. Metin E, 62.

ötek bérım ‘borç’

[...] *ötek birım emgek tolgakları* [...] AY, 99 (II. 33a.), 22, 100 (II. 33b.) 1, (Kaya, 1994: 106)

[...] *kamag ötek birimlerig özüm yıgmaduk* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)

[...] *ötek birım ötemekleri erser* [...] T II D 178b 180, 85-86.

[...] *adası özeke öteg birimig birök* [...] T III M 127, 72.

[...] *ötek birım yazuku[g] öçürdeçi* [...] BTT XIII, Tathāgata-Maṇḍala, .

[...] *adası üzeke öteg berimig birök kim kayu* [...] BTT XXIII, G 154-155.

ötek bérımlig ‘borçlu’

[...] *ötek birımlig süü çerigig tarkardaçı eriür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 135.

ötek emgek ‘acı, ızdırap’

[...] *togguluk ötekke emgek[ke teger biz]* [...] AY, 7 (S. 4a.), 5, (Kaya, 1994: 62)

ötekçi bérımçı ‘borçlu’

[...] *ötegçi berımçı biz* [...] Huastuanift, U 7b 2-3; Ch/U 6318b 2; L 309: SPb 144. (Özbay, 2014: 90)

ötel- tüken- ‘bitmek, tükenmek’

[...] *kaçan öteldi tükendi erse* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 193)

öten- keçrül- ‘karşılığını vermek, ödenmek’

[...] *erür iş ötenmiş keçrülmiş* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 221)

ötle- erigle- ‘öğüt vermek’

[...] *ötlep eriglep men erser* [...] AY, 597 (IX. 27a.), 7, (Kaya, 1994: 316)

[...] *tagka arıgka ötlep eriglep olarnı küzeteyin* [...] AY, 641 (X. 22a.), 12, (Kaya, 1994: 334)

[...] *nomça tö[rüçe] ötleyü erigleyü* [...] 47. ? = 285, 5. (Tekin, 1976: 100)

[...] *ötleyü erigle[yü in]çe tép tédi* [...] DKPAM, 0414-0415. (Elmalı, 2016: 73)

[...] *ötleyü erigleyü öz öz ul[uş]larıña* [...] DKPAM, 1715. (Elmalı, 2016: 120)

[...] *ötleyü erigleyü inçe tép tédi* [...] DKPAM, 3442. (Elmalı, 2016: 181)

[...] *kut kolunu ütlep eriglep* [...] KKNB, 280. (Wilkens, 2007: 70)

[...] *nom nomlap ütlep eriglep* [...] KKNB, 307. (Wilkens, 2007: 72)

[...] *ütleyü [eri]gleyü yarlıkadukta olar* [...] KKNB, 399-400. (Wilkens, 2007: 76)

ötleş- erigleş- ‘nasihatleşmek’

[...] *üdeşgeli erigleşgeli kşanti kılışgalı yarlıkadı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 583-584.

ötmek eriglemeklig ‘nasihatli, öğütlü’

[...] *könisinçe ödmek eriglemeklig tıtag tınlıglarıg* [...] ATT, 52b1, 1562, (Shōgaito, 1988: 110)

ötlüm ötlüm ‘sürekli’

[...] *muni munçulayı öflüm öflüm bolur* [...] Üç İtigsizler, 115b, 15. (Barutçu-Özönder, 1998: 52)

ötmek topulmak ‘arasından geçme’

[...] **ötmek topulmakta** neñ yiti erkeçlenmeklig ermez [...] HT VIII, 1224. (Röhrborn, 1996: 112)

ötün- ewir- ‘rica etmek’

[...] **alkuka ötüni evirü** teginür men [...] BTT XIII, 42. Metin, 5.

ötün- kesür- ‘rica etmek’

[...] **alku burhanlar bodisatavlarını kavşatılmışında ötüniüp kesürüp** tapınıp [...] BTT VII, A 9, 114.

[...] **alku burhanlar bodisatavlarını kavşatılmışında ötüniüp kesürüp** tapınu ol [...] BTT VII, A 9, 121.

ötün- küse- ‘dilemek’

[...] **ertürmezün ötüniür men küseyür** men [...] HT V, Nr. G 61, arka 309-310.

ötüş ötüş ‘ötüş ötüş’

[...] *Bir tür çocuk oyununda, biri yanındakini iterek “itme hareketini yanındakine geçir” anlamında ötüş ötüş* der [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 29 / 5)

ötwi yétwi ‘her şeye ulaşan’

[...] **ödvi yitvi** öçme yaruğ top tolup erip [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuğ), (Arat, 1991: 122)

övke kakıg ‘öfke’

[...] **övke kakıg** öç kek ugurınta [...] AY, 102 (II. 34b.), 14, (Kaya, 1994: 107)

[...] **övke kakıg** köñ[ü]l öritip [...] KKNB, 66-67. (Wilkens, 2007: 58)

[...] **yme övke kakıg** üze [...] KKNB, 1585. (Wilkens, 2007: 156)

[...] **az amranmak övke kakıg** bilig[siz bilig] [...] KKNB, 1613. (Wilkens, 2007: 156)

öwkele- kakı- ‘öfkelenmek’

[...] *iyin yme <öwkeleyür> kakıyur* [...] AY, 563 (VIII. 35a.), 15, (Kaya, 1994: 303)

öwkeleme- bulganma- ‘kızmamak, sinirlenmemek’

[...] *ödsüz kolu[suz] [öv]kelemez bulğanmazlar* [...] 59. ? = 134 368 413 417, 14. (Tekin, 1976: 117)

öwkelemek kakımak ‘öfkelenme’

[...] *özlerini örletdeçi bulgadaçılarka öwkelemekin kakımakin basmakları küçsiremekleri üze* [...] AY, 563 (VIII. 35a.), 15, (Kaya, 1994: 157)

öwkelen- kakı- ‘öfkelenmek’

[...] *öwkelengü kakıgu ermez tevsüz kürsüz ezügsüz armaksız bolsun* [...] AY, 443 (VI. 23a.), 9, (Kaya, 1994: 251)

öwkelig kakıglıg ‘öfkeli’

[...] *öwkelig ka[kıglıg] bolmalım* [...] KKNB, 3938. (Wilkens, 2007: 288)

[...] *öwkelig [kakıglıg] kişij]lerig* [...] KKNB, 4045. (Wilkens, 2007: 292)

öwkesiz kakıgsız ‘öfkesiz’

[...] *öwkesiz kakıgsız aymançsız köñülin* [...] AY, 417 (VI. 8a.), 2-3, (Kaya, 1994: 241)

öz baş ‘can’

[...] *özlerin başların birü isig özlerin tite sermek serinmek erür* [...] AY, 227 (IV. 14a.), 3-4, (Kaya, 1994: 158)

öz kentü ‘kendi, kendisi’

[...] *öz kentüñin bek tutğıl* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 286)

[...] *öz kentüñke unangıl* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 286)

[...] *özün kentü közüdür* [...] BTT I, B, 13. Yaprak, arka 1.

[...] *özün kentün öçer* [...] BTT I, T II S 90.4 (U 2982), arka 1-2.

[...] *ok özin kentü bililür* [...] HT VII, 2122. (Röhrborn, 1991: 180)

[...] *özün kentü açılır bililür* [...] HT VIII, 569. (Röhrborn, 1996: 60)

öz öz ‘kendi’

[...] *tirig özlügler öz öz orunlarıntın* [...] AY, 82 (II. 24b.), 16, (Kaya, 1994: 100)

[...] *öz öz kuvragımız* [...] AY, 408 (VI. 3b.), 6, (Kaya, 1994: 237)

[...] *öz öz kuvraglarımız* [...] AY, 409 (VI. 4a.), 9, (Kaya, 1994: 238)

[...] *öz öz küsemiş taplarınça toğmaqları bolzun* [...] 27. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 242)

[...] *sakınıp öz öz biligleri tuta ört yalınlig* [...] TT V/A, 64.

[...] *ök öz öz uluşıña bardılar* [...] T II Y 52 I, 22. (Elmalı, 2014: 71)

[...] *öz öz körünçlegülük kalıkl[arında yığıltı]lar* [...] T II Y 52 I, 25. (Elmalı, 2014: 72)

[...] *öz öz o[r]unlarında* [...] DKPAM, 0504. (Elmalı, 2016: 76)

[...] *öz öz yürekinte* [...] BTT VII, A 18, 271.

[...] *öz öz darnılarıña* [...] BTT VII, A 22, 325.

[...] *öz öz [oron]larında turdı* [...] HT III, 937. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 130)

[...] *öz öz körkreli (: körkleri) üze* [...] HT VIII, 1968. (Röhrborn, 1996: 170)

[...] *öz öz virharka seşremke* [...] HT X, 869. (Mirsultan, 2010: 154)

[...] *öz öz savların ok* [...] KKNB, 611. (Wilkens, 2007: 90)

[...] *özke [özke bir t[e]g emgeklig sıkıglıglar birle* [...] KKNB, 685-686. (Wilkens, 2007: 96)

[...] **özün özin** bir ikintis[ke bir teg e]mgeklig sıkıglıglar birle [...] KKNB, 862. (Wilkins, 2007: 108)

[...] **köner öz öziñe** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 203)

[...] **şükr öteyür öz öziñe** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 93)

[...] **kılsa eğgülig öz öziñe** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 173)

[...] **öz özleriñe** küç kıtur erdiler [...] KT, (Ata, 2004: 58 / 118 - TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 122)

[...] **ey idim men küç éttim öz özümke** [...] KT, (Ata, 2004: 74 / 16)

[...] **kim kim kılsa eğgülig öz öziñe** [...] KT, (Ata, 2004: 117 / 46)

öz yaş ‘ömür, yaş’

[...] **adalarımıznu amırtguru öz yaş kut buyanıg üklitü** [...] AY, 29 (S. 16a.), 15, (Kaya, 1994: 72)

[...] **teñri teñrısı burkannıñ uzun özin yaşın eşıdip** [...] AY, 34i (I. 27a. [=R-M: 696]), 21, (Kaya, 1994: 79)

[...] **ülgüsüz uzun özin yaşın eşıdip** [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 1, (Kaya, 1994: 79)

[...] **uşadı ıdur yarıqları öz yaş ülgüsü** [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

[...] **özüg yaşıg adırtıñız özirkentiñiz** [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 52 (101)

[...] **özi yaşı uzun bolur** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 49.

[...] **öz yaşları uzun bolur** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 288.

[...] **yirtinçüdeki özüg yaşıg meñü sakındıñız** [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 4.

[...] **özi yaşı üstelür** [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] **öz yaş kentü ürlüksüz meñüsüz erür** [...] 3 = 37, 1. (Tekin, 1976: 39)

- [...] *tinlıglarnıñ özinte yaşınța tört erdinilig* [...] 3. 13 = 4, 13-14. (Tekin, 1976: 43)
- [...] *yértinçüdeki özüg yaşıg menü sa[kınt]ıñızlar* [...] DKPAM, 0705. (Elmalı, 2016: 83)
- [...] *özümüz yaşımız tükeyü ölümke* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 1099.
- [...] *öz yaş ulatı ed tavarlarınıñ* [...] BTT XIII, 15. Metin, 9.
- [...] *yme özte yaşda uluglarka* [...] BTT XIII, 12. Metin D, 14.
- [...] *özünüz yaşınıñ köriip* [...] HT V, Nr. G 68, arka 49.
- [...] *birök öz yaş uzagulug* [...] HT V, Nr. G 68, arka 52.
- [...] *özi yaşı [üs]telmekke barzun* [...] HT VII, 726. (Röhrborn, 1991: 72)
- [...] *öz yaş sanı yme alkıntı* [...] HT X, 395. (Mirsultan, 2010: 109)
- [...] *öz [y]aş öñ körk añ küü meñi toga çoğ yalın tegli* [...] KKNB, 643. (Wilkens, 2007: 92)
- [...] *özleri yaşları alkınmadın* [...] KKNB, 2014. (Wilkens, 2007: 186)
- [...] *öz yaş tiñilmiş* [...] KKNB, 2904. (Wilkens, 2007: 230)
- [...] *özniñ yaşınıñ uzunınța ulatı neçe edgüler bar ermiş erser* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 20, (Ayazlı, 2016: 431)

özken yagmur ‘yağmur’

- [...] *sipirgü uçı teg özken yagmur yagsar* [...] BTT XVIII, V 90, (Zieme, 1996: 74)

özlüg yaşlıg ‘yaşayan, hayatta olan’

- [...] *özlüg yaşlıg kutlug ülügliğ kılı tegingey men* [...] AY, 474 (VII. 8b.), 21, (Kaya, 1994: 264)
- [...] *özlüg yaş[lıg] yırtinçü]te* [...] BTT XIII, 46. Metin, 40.

päre päre ‘parça parça’

[...] **pāre pāre** *kıldımız olarnı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 122)

[...] **pāre pāre** *kılsa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 180)

[...] **pāre pāre** *bolu yazar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 226)

pend nasihat ‘öğüt, nasihat’

[...] *añar* **pend naşihat** *asığsız erür* [...] AH, (Arat, 2006: 49 / 110)

[...] *biliglig sözi* **pend naşihat** *edep* [...] AH, (Arat, 2006: 50 / 125)

peşimān bol- ökün- ‘pişman olmak’

[...] *kaçan* **peşimān bolup öknüp** *eligleri içinde* [...] KT, (Ata, 2004: 28 / 149)

pıpa kopuz ‘kopuz / telli çalgı’

[...] *bilur keşrenek çıñırçak* **pıpa kopuz** *çı çımguk bımlığın tüzülmiş beş sıbar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 973.

pitaka ağılıg ‘ambar / hazine’

[...] *dararı samadı nomların tolu darma* **pidaka ağılık** *tutdaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

posad baçağ ‘oruç’

[...] *ay bir yañı ağır uluğ* **busat baçağ** [...] 26. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 238)

[...] *luu yıl bir yegirminç ay beş yegirmi* **poşat baçağ** *kün üze* [...] BTT XXVI, Nr. 51b, 2, (Kasai, 2008: 136)

pra kuşatré ‘gölgelik’

[...] **pralar [kuşatrlar]** *üze asıp salınturup* [...] AY, 81 (II. 24a.), 8-9, (Kaya, 1994: 95)

[...] *hua yavişgun* **pra kuşatrı** *üze* [...] AY, 342 (IV. 73b.), 5, (Kaya, 1994: 206)

[...] *adruk adruk pra kuşatrilar asıp* [...] AY, 416 (VI. 7b.), 7, (Kaya, 1994: 240)

[...] *pra kuşa[t]re üze* [...] HT X, 84. (Mirsultan, 2010: 80)

[...] *pra [kuşatr]e asmış yer oron[lar]* [...] HT X, 459-460. (Mirsultan, 2010: 115)

[...] *pra kuşatre yara[tıp]* [...] HT X, 876. (Mirsultan, 2010: 154)

pratya bilge bilig ‘yüce, mükemmel bilgi’

[...] *ilinmeksizin bilmiş üçün piratña bilge biligig turgururlar* [...] KON, 342. (Yiğitoğlu, 2011: 52)

rama ögrünç ‘sevinç, mutluluk’

[...] *rama ögrünçüg öklitdeçi* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

raşmı yaruklug ‘parıltılı, ışıltılı’

[...] *raşmı yaruqluğka yükünür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

rāz çuwlaşmış ‘sır’

[...] *Tağrı bilür rāzlarını çuwlaşmışlarını* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 141)

rüsvā uwutlug ‘rezillik, utanma’

[...] *rüsvā uwutluğ kılmanlar méni* [...] KT, (Ata, 2004: 41 / 69)

sa yakşı ‘kilit’

[...] *b[o ev] içinte S... sası yakşısı tükel ol* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa18, 6, (Ayazlı, 2016: 454)

saç- tarı- ‘büyütmek, yetiştirmek’

[...] *üç erdinilig tarıglag içinte saçmış tarımış neçe buyan edgü kılınçlarım erser* [...] AY, 168 (III. 21b.), 21, (Kaya, 1994: 134)

saç- türt- ‘yaymak’

[...] *pra kuşatırlar içinte **saçıp türtüp** yid yıpar barçasın uz kılsunlar* [...] AY, 487 (VII. 15a.), 13, (Kaya, 1994: 270)

saç- türt- ısla- ‘saçmak, serpmek, yaymak’

[...] *köyürgülik **saçguluk türtgülik ıslaguluk** neçe edgü yid yıparlar erser* [...] AY, 120 (II. 43b.), 13-14, (Kaya, 1994: 114)

saç- yağıt- ‘saçmak’

[...] *[hu]a çeçek **saçdılar yağıtdılar*** [...] DKPAM, 2978. (Elmalı, 2016: 166)

saçıl- yadıl- ‘dağılmak’

[...] ***saçılı yadılı turur*** [...] DKPAM, 0002. (Elmalı, 2016: 59)

saçok yañlok ‘hatalı’

[...] *birök kim kayu kişiler **saçok yañlok** köñülin erser* [...] KKNB, 826. (Wilkins, 2007: 104)

sadaka bérgüçi muyanlıg bérgüçi ‘sadaka veren’

[...] *ol Tanrı yanut bérür **şadaqa bérgüçilerke muyanlıq bérgüçilerke*** [...] KT, (Ata, 2004: 45 / 88)

sadu sadu ‘iyi, iyi / hoş’

[...] *tağşut nom tükedi **satu satu*** [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 170)

[...] ***sadu sadu siti bolzun*** [...] TT V/A, 108.

[...] ***sadu sadu tıdıgsız bodisatav*** [...] TT VI, Sekiz Yükme, 23.

[...] *teñri burkan et'özlüg bodisatavıg sadu sadu tip ögdi alkadı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 382.

[...] *sadu sadu yme kutlug biñ şipaganlıg* [...] BTT VII, T III M 192b (U 4710), 24.

[...] *sadu sadu bolzun* [...] BTT VII, U 6195, arka 11.

[...] *sadu sadu namo bud namodaram namosañ* [...] BTT XXVI, 81. Metin, 81, 4, (Kasai, 2008: 62)

[...] *yaraşı edgüti bütürüldi sadu sadu* [...] BTT XXVI, 20, (Kasai, 2008: 130)

[...] *burhan kutın] bulayın [sa]d[u s]ad[u] men* [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 168)

sadu sadu edgü ‘iyi, iyi / hoş’

[...] *sadu sadu edgü iki sadu bir edgü* [...] BTT XXVI, 14, (Kasai, 2008: 224)

sadu sadu edgü edgü ‘iyi, iyi / hoş’

[...] *inçe tip yarlıkadı <sadu sadu> edgü edgü şarıputırıya* [...] AY, 462 (VII. 2b.), 15, (Kaya, 1994: 259)

[...] *[t]jugmakları bolzun sadu sadu edgü edgü* [...] BTT XXVI, 30, (Kasai, 2008: 255)

[...] *burhanlar uluşınta tugmakları bolzun sadu sadu edgü edgü* [...] BTT XXVI, 27, (Kasai, 2008: 270)

sadu sadu edgü ‘iyilik’

[...] *sadu s[a]du edg[ü]lüg kelziin* [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 156)

sagmal saglık ‘koyun, sağılacak hayvan’

[...] *añar toksan tokuz sagmal saglık maña bir sagmal saglık turur* [...] KT, (Ata, 2004: 99 / 23)

sak odug ‘uyanık’

[...] *kayısı sak erse yağıda oduğ* [...] KB, (Arat, 1979: 250 / 2358)

sak odugluk ‘uyanıklık’

[...] *bu beglik köki sak oduğluk turur* [...] KB, (Arat, 1979: 523 / 5258)

sak sak ‘uyanık ol’

[...] *sak sak* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 145 / 1)

sakın- böğün- ‘düşünmek’

[...] *[asıg aşta] böğüş urup sakınur böğünürler* [...] ShoRoshia, AN, 61. (Shōgaito, 2003: 268)

[...] *buda vişaya tegme sakıngalı böğüngeli bolguluksuz burhanlarnıñ* [...] BTT XXVI, 6, (Kasai, 2008: 64)

sakın- kork- ‘korkmak’

[...] *bütünlükin Tañrı ol kim anlar birle sakındılar qorqarlar* [...] KT, (Ata, 2004: 58 / 128)

sakınçlıg kadgulug ‘endişeli, kaygılı’

[...] *sakınçlıg kadgulug ot üze örtentiler* [...] AY, 639 (X. 21a.), 21, (Kaya, 1994: 333)

sakınçsız busuşsuz ‘dertsiz, tasasız’

[...] *sakınçsız busuşsuz yam kuzalavaks kılurlar erdi* [...] 72. 5 = 13 320 187, arka 28. (Tekin, 1976: 135)

sakınma- böğünme- ‘düşünmemek’

[...] *arıtı sakınmatın böğünmetin muntağ tip sözleyür sizler* [...] Üç İtigsizler, 115b, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 52)

sakınmak böğünmek ‘düşünme’

[...] *könisiñçe sakınmak böğünmek erür* [...] ATT, 42b1, 1253, (Shōgaito, 1988: 90)

[...] **sakınmak böğünmekke** *bu tıltagin umazlar* [...] ATT, 42b1, 1257, (Shōgaito, 1988: 90)

[...] *könisinçe sakınmak böğünmekleri* [...] ATT, 42b1, 1262-1263, (Shōgaito, 1988: 90)

sakınmak kolulamak ‘düşünme’

[...] **sakınmak kolulamakniŋ** *tüzi yana* [...] TT V/B, 15.

[...] **sakınmak kolulamakniŋ** *adırt kiŋ yörügin* [...] TT V/B, 21.

saklan- yıçan- ‘saklanmak, gizlenmek’

[...] *bo suvlarta saklanmış yıçanmış kergek* [...] AY, 443 (VI. 23a.), 17, (Kaya, 1994: 251-252)

saklık oduġluk ‘uyanıklık’

[...] *bu saklık oduġluk bu il işiŋe* [...] KB, (Arat, 1979: 58 / 440)

[...] *ikiŋci bu saklık oduġluk turur* [...] KB, (Arat, 1979: 250 / 2357)

san- sakın- ‘düşünmek, taşınmak’

[...] *iter bolsañ işni sanıp sakñıp it* [...] AH, (Arat, 2006: 70 / 367)

sanguluksuz sansız ‘sayısız, hesapsız’

[...] *sanguluksuz sansız kalp üdler ertmişinte* [...] AY, 83 (II. 25a.), 21, (Kaya, 1994: 100)

sanlıġ sagdıçlıġ ‘ölçülü, hesaplı’

[...] **sanlıġ sagdıçlıġ** *tavarın altımız* [...] TT IV/A, T II Y 47, 44.

sanlıġ sakışlıġ ‘sayılı, ölçülü / hesaplı’

[...] **sanlıġ sakışlıġ** *ülgülüġ kolulug titir* [...] AY, 156 (III. 15b.), 14-15, (Kaya, 1994: 129)

sansız sakışsız ‘sayısız, ölçüsüz’

[...] *sansız sakışsız* özlü[*glerig ölürmüş*]/*lerin körtüm* [...] AY, 9 (S. 5a.), 2-3 (Kaya, 1994: 63)

[...] [*sansız s*]*sakışsız* kişilerin[i] [*boy*]/*unları* [...] AY, 12 (S. 6b.), 16, (Kaya, 1994: 65)

[...] *sansız sakışsız* ontın sıyarkı burkanlar erdiniler altınunta [...] AY, 92 (II. 29b.), 22, (Kaya, 1994: 103)

[...] yana *sansız sak[ış]sız* [...] 20 E. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 206)

[...] *sansız sakışsız* tanrılar [...] TT VI, Sekiz Yükme, 431.

[...] *sansız sakışsız* kayu tıltagın [...] Üç İtigsizler, 120b, 14-15. (Barutçu-Özönder, 1998: 58)

[...] *sansız sakışsız* altun kümüş üzeki [...] HT X, 463. (Mirsultan, 2010: 115)

[...] [*s*]*sansız sakışsız* kölükler yükle[*zün*] [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 66, (Ayazlı, 2016: 429)

sansız sakışsız kolusuz ‘sonsuz / ölçüsüz, hesapsız’

[...] *san[sız] sakışsız kolusuz* kut vahşık[*lar*]/*nı* [...] AY, 665 (X. 34a.), 9-10, (Kaya, 1994: 344)

sansız sakışsız kolusuz asanké ‘sonsuz / ölçüsüz, hesapsız’

[...] *sansız sakışsız kolusuz asanki* kalplar içinte [...] AY, 629 (X. 16a.), 5-6, (Kaya, 1994: 329)

sansız tümen ‘sayısız, çok’

[...] *sansız tümen* ajunta berü ötkürü bükünki [...] TT VI, Sekiz Yükme, 014.

[...] *sansız tümen* ajunta berü unıtmadı [...] TT VI, Sekiz Yükme, 203.

[...] *sansız tümen* ajunta togar ölür [...] TT VI, Sekiz Yükme, 219.

[...] *bo yirtinçüde sansız tümen t[tnlığlar] ... emgenser* [...] Kuan, 9-10. (Tekin, 1993: 9)

[...] *yir suvda sansız tümen yağı yavlağ kuvrap* [...] Kuan, 42. (Tekin, 1993: 11)

[...] *sansız tümen özlüg ölüürür* [...] P. P. I. (Hamilton, 1998: 11)

[...] *sansız tümen tnlıđlarđa* [...] 4. ? = 2d 255, 8. (Tekin, 1976: 45)

[...] *sansız tümen sumır tağlar* [...] 4. ? = 2d 255, arka 41. (Tekin, 1976: 46)

[...] *sansız tümen tnlıđlarđa* [...] 5. ? = 93 182 224, 33. (Tekin, 1976: 48)

[...] *sansız tümen türlüg ün egzig* [...] BTT V, U 219a, 6.

[...] *sansız tümen yıl boltı* [...] Manichaica I, T II D 173a², 5.

sansız tümeninç ‘sayısız, çok’

[...] *kılu yarlıkap men sansız t[ümeninç] kulutnuğ* [...] BTT XXVI, 3-4, (Kasai, 2008: 169)

sansız üküş ‘sayısız, çok’

[...] *sansız üküş kalp öd üze ür kiç* [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] *sansız üküş teğriler teğri burkan* [...] T I D 3, 142.

[...] *sansız öküş yeklerig kördi* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *sansız öküş tnlıđlarđ azığları* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *san]sız üküş ayığ kılınç* [...] T III 84-4, 14. (Demirci, 2014: 93)

[...] *sansız üküş ogrın seniğ* [...] T III 84-59, arka 3. (Demirci, 2014: 103)

[...] *sansız üküş kutluglarnığ öçmiş alkamış* [...] Mz. 35 + Mz. 297, arka 3-4. (Elmalı, 2014: 81)

[...] *sansız öküş kötişvr bayağutlar* [...] 3. 13 = 4, 21. (Tekin, 1976: 44)

[...] *sansız öküş muğadıncığ kü [kelig]* [...] 52. 3 = 38 515, arka 31-32. (Tekin, 1976: 108)

[...] **sansız öküş tınlıglarığ** [...] 58. ? = 85 322, arka 50. (Tekin, 1976: 116)

[...] **sansız üküş érinç tınlıglarığ** [...] DKPAM, 0801. (Elmalı, 2016: 86)

[...] **sansız üküş ezrua teyriniñ** [...] DKPAM, 1607. (Elmalı, 2016: 116)

[...] **[...sa]ns[ı]z üküş mü[n...]** **[...san]sız üküş ayıg k[ılınç** [...] DKPAM, 3393-3394. (Elmalı, 2016: 180)

[...] **sansız üküş luu [hanları** [...] BTT XIII, 31. Metin, 13.

saŋga kuwrag ‘(Budist) cemaat, topluluk’

[...] **ayağuluğ arya saŋga kuvrağlarğa** **ayap külep alku ödte inanur men** [...] 14 A. İnanç, (Arat, 1991: 150)

sapça kezigçe ‘sıraca / sıra, dizi’

[...] **bo yir orunlarka sapça kezigçe** **teggeli uyurlar** [...] AY, 319 (IV. 62a.), 7, (Kaya, 1994: 196)

saray karşı ‘saray’

[...] **saray karşı itme ay ilig kutı** [...] KB, (Arat, 1979: 159 / 1418)

[...] **saray karşı yir suw sini birle yok** [...] KB, (Arat, 1979: 346 / 3439)

saray ordo karşı ‘saray’

[...] **itiglig saray ordu karşı kodup** [...] KB, (Arat, 1979: 633 / 6404)

sarıg sarıg ‘sarı sarı’

[...] **andağ kılı teweleriñ sarıg sarıg** [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 260)

sarıg surıg ‘sarı’

[...] “Sarı” için çift olarak da **sarıg surıg** **denir** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 161 / 5)

sart satıgçı ‘tüccar, satıcı’

[...] *elteki bar alku sart satıgçılar artukrak* [...] ShoRoshia, AN, 242. (Shōgaito, 2003: 290)

sart surt ‘sart surt’

[...] *anıñ adaki sart surt kıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 148 / 13)

sası idiş ‘kap kacak’

[...] *sası idfiş ... kaşip] teñri burkannıñ* [...] ShoRoshia, AN, 327. (Shōgaito, 2003: 302)

sasıg barıg ‘kötü kokan’

[...] *sasıg barıg* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 160 / 5)

satıgçılar uluğı sartavakı ‘kervanbaşı’

[...] *satıgçılar uluğı sartavahı alp yollarta öñ kürtük yirlerte uz yırçilep* [...] AY, 211 (IV. 6a.), 15-16, (Kaya, 1994: 150)

satıgsız tersiz ‘ücretsiz, bedelsiz’

[...] *satıgsız tersiz içgü ot öntürüp* [...] 51. 14 57 75, 6. (Tekin, 1976: 105)

satya elük ‘fani’

[...] *satya elük tınlıg yırtinçünüñ sağıg teg ermez mü tözi* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 108)

saw pend ‘söz, nasihat’

[...] *saw pend bulğaylar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 123)

saw sawlar ‘söz, tábir’

[...] *başlağlıg aşnukı sav savlarıg* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 106)

saw söz ‘söz / haber’

[...] *igleyü birle ök sav söz kodup* [...] AY, 4 (S. 2b.), 18 (Kaya, 1994: 62)

[...] *kitip sav söz kodtı* [...] AY, 17 (S. 9a.), 21, (Kaya, 1994: 67)

[...] *sav [söz]ler eşidülür* [...] AY, 125 (II. 46a.), 11-12, (Kaya, 1994: 116)

[...] *uşik ekşer sav söz intin yok erip munda* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuñ), (Arat, 1991: 122)

[...] *yılayu teg savka sözke tayaqlığın* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)

[...] *sav söz sözleşip* [...] DKPAM, 2025. (Elmalı, 2016: 130)

[...] *köni sav söz tükel boltı* [...] DKPAM, 2054. (Elmalı, 2016: 131)

[...] *ilişlig sav sözke üsteldi* [...] HT VII, 1011. (Röhrborn, 1991: 93)

[...] *sav söz ötmeyü[k]ke ülgülençsiz* [...] HT VII, 2065. (Röhrborn, 1991: 175)

[...] *señ sav söz belgüsi üze* [...] HT VIII, 881. (Röhrborn, 1996: 84)

[...] *ne kılķım kılınçım sawım sözlerim* [...] KB, (Arat, 1979: 371 / 3694)

sawlaş- iştrüş- ‘sözleşmek / (karşılıklı) konuşmak, haberleşmek’

[...] *bir ikintike sawlaşıp iştrüşüp ögrünçülenti* [...] T M 276b, 56.

sawlıg sözlüg ‘sözlü’

[...] *sawlıg sözlüg yarlıgıg tilgen üze* [...] HT VIII, 1768. (Röhrborn, 1996: 154)

seç- adır- ‘seçmek, ayırmak’

[...] *seçip adra tutğan köni yol arıg* [...] KB, (Arat, 1979: 437 / 4343)

[...] *seçe adra tutğıl yañılmasu yol* [...] KB, (Arat, 1979: 548 / 5515)

seçe öñi ‘seçkin’

[...] *kim amtı men olarka alkış birtim seçe öñi kamag kuvrag eşidip* [...] AY, 354 (V. 5b.), 24, (Kaya, 1994: 212)

seçe tañlançığ ‘seçkin’

[...] *seçe tañlançığ idigler* [...] 20 B. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 196)

[...] *seçe tañlançığ et’özin* [...] 20 F. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 208)

seçil- ün- ‘belirginleşmek, açığa çıkmak’

[...] *seçilmiş ünmiş athg teñri burhan kutıña yükünür biz* [...] KKNB, 3175. (Wilkins, 2007: 244)

señir buluñ ‘köşe bucak’

[...] *señir buluñ teriñ tağta seviglig arayadanta* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

sep sem ‘ip ıssız’

[...] *sep sem ağlaқта* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

ser- ér- ‘kaba, sert konuşmak’

[...] *kimiğ serdim irdim kimi me açtıttım* [...] KB, (Arat, 1979: 646 / 6543)

ser- serin- ‘sabretmek, katlanmak’

[...] *öñre ajuntakı kılınçlarığ sakınıp <sergeli> seringeli umakka tayanıp* [...] AY, 225 (IV. 13a.), 14, (Kaya, 1994: 157)

[...] *kop törlügin sererler serinürler* [...] AY, 227 (IV. 14a.), 21, (Kaya, 1994: 158)

[...] *ö<r>letmekin emgetmekin bir yintem sererler serinürler* [...] AY, 229 (IV. 15a.), 2-3, (Kaya, 1994: 159)

ser- seriş- ‘sabretmek, sabırda yarışmak’

[...] *seriñler serişiñler at kişende* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 53)

sergür- ornat- ‘yerleştirmek’

[...] *bo bo bilge biliglerde sergürüp ornatıp özleri tegmiş edgüsin erdemin* [...] AY, 289 (IV. 45a.), 11, (Kaya, 1994: 182)

serimlig kılıklg ‘sessiz, sakin’

[...] *seviglig taplaglıg serimlig kılıklg yiti katıgılanmaklıg ülgüsüz sansız ür kiç üdlertın berü* [...] AY, 34c (I. ? [=R-M: 691]), 20, (Kaya, 1994: 75)

serimlig küdümlüg ‘sessiz, sakin / alçak gönüllü’

[...] *serimlig küdümlüg çi[...]* [*se...*] *biliglig törülüg* [...] BTT XIII, 38. Metin, 21.

serme- érme- ‘kaba, sert konuşmamak’

[...] *tilin serme irme bolun eymenük* [...] KB, (Arat, 1979: 437 / 4349)

[...] *tilin serme irme köñül kılma baş* [...] KB, (Arat, 1979: 441 / 4391)

sermek serinmek ‘sabretme, katlanma’

[...] *isig özlerin tite sermek serinmek erür* [...] AY, 227 (IV. 14a.), 4-5, (Kaya, 1994: 158)

sewer amrak ‘sevgili / sevimli’

[...] *sever amrak ögükümin begler yumgın üntiler* [...] AY, 635 (X. 19a.), 5, (Kaya, 1994: 332)

[...] *sever amrak ögükümin küsüşüm ol ilig beg* [...] AY, 633 (X. 18a.), 15-16, (Kaya, 1994: 331)

[...] *sever amrak özümün esirkençsiz titmekin* [...] AY, 629 (X. 16a.), 11, (Kaya, 1994: 329)

sewer amrak küsençig ‘sevgili / sevimli’

[...] *sever amrak küsençig ataykayam et’özi* [...] AY, 641 (X. 22a.), 5, (Kaya, 1994: 334)

sewgüsüz taplagusuz ‘sevgisiz’

[...] *sevgüsüz taplagusuz yarsınçığ et'özke* [...] AY, 613 (X. 8a.), 2, (Kaya, 1994: 323)

sewig amrak ‘sevgili, sevimli’

[...] *sewig amrak köñülin ovutsuz biligin* [...] U II, T II Y 48, 23.

sewig taplag ‘sevgili, sevimli’

[...] *sewig taplag köñülümüz üze* [...] AY, 663 (X. 33a.), 7, (Kaya, 1994: 343)

[...] *erkliglerniñ çarıdlarınuñ sevigleriniñ taplaglarınıñ* [...] ATT, 26b1, 761, (Shōgaito, 1988: 56)

[...] *sevigleri taplagları iyin inçip* [...] ATT, 43a1, 1277, (Shōgaito, 1988: 90)

sewiglig amrak ‘sevgili / sevilen’

[...] *sewiglig amrak* [...] *anıñ yavlak eriglerin* [...] DKPAM, 2598. (Elmalı, 2016: 153)

sewinç ögrünç ‘sevinç’

[...] *sewinç ögrünç saña keldi* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 292)

sewinçlig ögrünçlüg ‘sevinçli’

[...] *sewinçlig ögrünçülüg ereyin* [...] 10. ? = 49 154, 19. (Tekin, 1976: 55)

[...] *meñigü meñigü sewinçlig ögrünçlüg* [...] Manichaica I, T II D 173a², 22.

sewmek taplamak ‘sevme, hoşlanma’

[...] *yinçge adırtın eşidgeli sewmek taplamak erür* [...] AY, 250 (IV. 25b.), 18-19, (Kaya, 1994: 167)

[...] *kınmak tavranmak sewmek taplamak erür* [...] AY, 269 (IV. 35a.), 8, (Kaya, 1994: 175)

sézik sakıg ‘şüphe’

[...] **sezikig sakıgıg** tarkarmaklıg bölök alku [tɨn]ıglar ikerçgü seziktin öñi üdrülmeyük [...] KKNB, 505. (Wilkens, 2007: 84)

séziklig kakıgıg ‘şüpheli’

[...] **seziklig kakıgıg** ügmekig tarkargu ketergü üçün kuda teginmiş ol [...] HT VIII, 628-629. (Röhrborn, 1996: 65)

sıdı tıgme iş ködüg ‘iş güç’

[...] **emgeksizin sıdı tıgme iş ködügüg** terk bütürgeyler [...] AY, 447 (VI. 25a.), 21-22, (Kaya, 1994: 253)

[...] **sıdı tıgme iş ködügüg** odgurak bütürteçi padak ol [...] AY, 523 (VIII. 14a.), 23, (Kaya, 1994: 284)

[...] **siziksiz sıdı tıgme işi ködügi** büter [...] TT V/A, 69-70.

sıgma- yakma- ‘beğenilmemek’

[...] **kılmuş kılınç sıgma- yakmaz** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 290)

sıgun kéyik ‘geyik’

[...] **sıgunlarta keyiklerte adrokrak bés yüz sıgunlarnıñ yérçisi** [...] T III 84-17, arka 28. (Demirci, 2014: 85)

sıgun muygak ‘geyik / ceylan, geyik’

[...] **sıgun muygak** başlıg [...] 75. 10 = 107, 12. (Tekin, 1976: 141)

[...] **irpiç manu sıgun muygaklar** [...] 102 = (yok), 7. (Tekin, 1976: 173)

[...] **sıgun muygak kuvragınıñ** [...] DKPAM, 1796-1797. (Elmalı, 2016: 122)

[...] **sıgun muygak eşimiz bolzun** [...] HT IX, 2075. (Aydemir, 2010: 170)

[...] **sıgun muygak** ağnar yorır tip keze [...] KB, (Arat, 1979: 25 / 79)

[...] **sıgun muyğak** erse suğak ya ıwıķ [...] KB, (Arat, 1979: 534 / 5374)

sıkıg emgek ‘sıkıntı, ızdırıp’

[...] **erüş üküş alp sıkıg emgeklerig** [...] AY, 109 (II. 38a.), 4, (Kaya, 1994: 110)

sıkıgıg emgeklig ‘sıkıntılı, ızdıraplı’

[...] **bo bir sıkıgıg emgekligler birle** [...] KKNB, 2236. (Wilkens, 2007: 198)

sıkmamak tañmamak ‘sıkmama, bastırmama’

[...] **sıkmamak tañmamak** ürkitmemek korkıtmamak solamamak beklememek açurmamak suvsamamak kuyaşda [...] AY, 220 (IV. 10b.), 20-21, (Kaya, 1994: 154)

sılg körkle ‘göz kamaştırıcı, güzel’

[...] **aslan kanı mañıgı teg sılg körkle** yorıgıñız [...] AY, 348 (V. 2b.), 22, (Kaya, 1994: 209)

sıma- sarsıtma- ‘kırıp geçirmemek’

[...] **sımasun sarsıtmasun silerni** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 91)

sımta- boş ét- ‘bırakmak, boş vermek’

[...] **yene il içinteki kişiler kılıp ayıg kılınçıg il kan sımtap boş itip uu körüp edlemeser tıdmasar** [...] AY, 552 (VIII. 29b.), 15-16, (Kaya, 1994: 296)

sın oron ‘mezar’

[...] **ölüg kişi için sın orun** itgeli yaratgalı sakınsar [...] TT VI, Sekiz Yükme, 290.

sın suburgan ‘mezar’

[...] **sın [suburgan]** arakı sakınçı köñülü [...] DKPAM, 2082. (Elmalı, 2016: 133)

[...] **sın sub[urgan]** arakı yérlerig [...] DKPAM, 2084. (Elmalı, 2016: 133)

[...] *marétavan athıg **sın suburganka** éltü bartular* [...] DKPAM, 3136. (Elmalı, 2016: 172)

[...] ***sın supurganta** erteçilerke* [...] BTT VII, A 48, 773.

[...] *bo upaşımaşan **sın supurganlar** yürüñ öñlüg et'öz tilgeni* [...] BTT VII, A 7, 80.

[...] ***sın supurgan** [arasınta]* [...] HT III, 732. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 108)

[...] ***sın supurgan** arıg[ta] baştınkı* [...] HT VIII, 1764. (Röhrborn, 1996: 154)

sına- bütül- 'güvenilir olmak'

[...] ***sınamış bütülmüş** kişig tut katıg* [...] KB, (Arat, 1979: 147 / 1300)

sır bediz 'kalıp'

[...] *biligsiz kişi ol kuruğ **sır bediz*** [...] KB, (Arat, 1979: 259 / 2452)

[...] *tükel **sır bediz** ol köñülsüz kişi* [...] KB, (Arat, 1979: 291 / 2789)

sır örtüglüg 'sır, bilinmeyen'

[...] *ol bilür **sırını** hem **örtüglügrekni*** [...] KT, (Ata, 2004: 65 / 7)

sır sır 'sır sır / ağustos böceğinin ve kalem vb. şeylerin çıkardığı ses'

[...] ***sır sır etti*** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 141 / 16)

sıta kobık 'kehribar taşı'

[...] *şışır patu **sıta kobık** çeç kaş yinçü monçuk ulatı esriñü erdiniler üze* [...] AY, 515 (VIII. 10a.), 17, (Kaya, 1994: 280)

sıtgan katıg 'şiddetli'

[...] ***sıtgan katıg** yel tağı kelse* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 149)

sid- kemiş- 'çıkarmak, atmak, fırlatmak'

[...] *et'özümün sidmiş kemişmiş yiñ yar teg titip idalap* [...] AY, 612 (X. 7b.), 6, (Kaya, 1994: 322)

sid sadan 'büyü'

[...] *kınıg köñüllüg avışın sid sadan kılıp* [...] DKPAM, 3754. (Elmalı, 2016: 192)

silig arıg 'temiz'

[...] *silig arıgları üze arınmışlar ol* [...] HT VIII, 1296-1297. (Röhrborn, 1996: 118)

silkim sepük 'sünepe'

[...] *ayı bolma kowdaş ne silkim sepük* [...] KB, (Arat, 1979: 462 / 4599)

siñ- bodul- 'bağlanmak'

[...] *biz kamağ luularnıñ ajun üzeki siñmiş bodulmuş emgek tözlüg az saran köñülümüzni tarkaru kiterü yarlıkagay erti* [...] AY, 472 (VII. 7b.), 3, (Kaya, 1994: 263)

siñir- bışur- 'yayılmak'

[...] *aşığ içgüg suvsuşug kigürmiş karınınta süñürü bışuru üdinçe ötrü kamağ ig toga tepreyü törçiyü umazlar* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 11, (Kaya, 1994: 313)

siñirü siñirü 'iyice yedirerek'

[...] *siñirü siñirü suvamış yirmedin tümemiş* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 24-25, (Ayazlı, 2016: 424)

sipir- arıt- 'temizlemek'

[...] *yirin sipirser arıtsar* [...] 52. 3 = 38 515, arka 54. (Tekin, 1976: 109)

sokuş- tuşuş- 'karşılaşmak, rastlaşmak'

[...] *sokuşmuş tuşuşmuş avantlığlarınñ suvsuşın kandurup ögirtgülügi* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

solal- beklel- ‘zincire vurulmak, bağlanmak’

[...] *solal/İmiş bekl/İemiş* [...] U 1957 + U 1960b, 12. (Elmalı, 2014: 70)

[...] *solalmış beklelmiş busuşlug kadgulug emgeklig sıkıgılgılgar* [...] KKNB, 3121. (Wilkens, 2007: 242)

solamamak beklememek ‘zincire vurmama’

[...] *solamamak beklememek açurmamak suvsamamak kuyaşda* [...] AY, 220 (IV. 10b.), 21-22, (Kaya, 1994: 154)

somluğ çizuklug ‘tasvirli’

[...] *adırtlıg somluğ çizukl[ug]* *altı yağız yir yirinte* [...] 20 E. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 204)

soñ āhir ‘son’

[...] *bitmezler Tañrıka hem soñ āhir künke* [...] KT, (Ata, 2004: 39 / 29)

soñ bayan ‘son / sonra’

[...] *bo yuñçınıñ soñ bayan ogrısı yalganı bolsa* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa27, 16, (Ayazlı, 2016: 460)

[...] *inilerniñ soñ bayan urug tarıg üniip* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ex02, 10, (Ayazlı, 2016: 465)

sora sora ‘eme eme’

[...] *suk yek sora sora suğurduñ* [...] 12. 12 (?) = 9, arka 45. (Tekin, 1976: 59)

soyurkagan yarlıkagan ‘merhamet eden, bağışlayan’

[...] *ol soyurkağan yarlıkagan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 17)

[...] *kim soyurkağan yarlıkagan turur* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 64)

sög- sars- ‘hakaret etmek’

[...] *köni nomda yoridaçularıg körüp sögüp sarsıp todap uçuzlap* [...] AY, 136 (III. 5b.), 9, (Kaya, 1994: 121)

sög- toda- ‘hakaret etmek / aşağılamak’

[...] *olarn[ı] sögüp tutap* [...] KKNB, 772. (Wilkens, 2007: 102)

sögüş atış ‘savaş, çarpışma’

[...] *sögüş atış...* [...] BTT XXIII, XV.

sögüt ıgaç ‘ağaçlık, ağaç’

[...] *sögüt ıgaçlar otlar yaşlar* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 4, (Kaya, 1994: 286)

[...] *[erdni]lig sögütler ıgaçlar* [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 30. (Tekin, 1976: 112)

sök- sürül- ‘kovulmak, lanetlenmek’

[...] *sıgıngıl sökmiş sürülmüş yekdin* [...] KT, (Ata, 2004: 56 / 98)

söki karı ‘eski, kadim’

[...] *yene söki karı ...* [...] HT III, 496. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 84)

söküş melamet ‘sövme, azarlama / çıkışma’

[...] *ajunka bu söküş melamet nelik* [...] AH, (Arat, 2006: 76 / 453)

söz saw ‘söz / haber’

er terkleyü kelir edgü söz sav életi kelir tér ança biliñler edgü ol (IB, 7)

sarıg atlıg savçı yagız atlıg yalawaç edgü söz sav életi kelir tér ança biliñ añıg edgü ol (IB, 11)

[...] *söz sav* [atı kü]si kötrülür [...] AY, 564 (VIII. 36b.), 14, (Kaya, 1994: 304)

[...] [*söz*] *savın* sözleşü [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, 10. (Tekin, 1976: 50)

[...] *sözlerin* *savların* [odgu]rak bile[yin...] [...] DKPAM, 1336. (Elmalı, 2016: 105)

[...] *men kıtay kaya ineçike sözüm savım çamım çarım yok* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi03, 13, (Ayazlı, 2016: 500)

[...] *bağırsak kişiniñ sözi tut sawı* [...] KB, (Arat, 1979: 153 / 1358)

[...] *bu söz saw saña bolğa devlet awı* [...] KB, (Arat, 1979: 153 / 1358)

[...] *apañ kelse silerke bulğanuñ söz sav birle amulluq kılıñlar* [...] KT, (Ata, 2004: 139 / 6)

sözçi baksı ‘öğretmen’

[...] *sözçi bahşı ata kañ atı kötrülmiş tolu tükel bilge biliglig* [...] AY, 682 (BE. 3a.), 14, (Kaya, 1994: 351)

sözle- té- ‘söylemek, demek’

[...] *adrukın edgüsin edremin sözlep tip* [...] AY, 681 (BE. 2b.), 10, (Kaya, 1994: 350)

stup vıhar ‘tapınak’

[...] *stupka virharka kirip yükünür men* [...] KKNB, 826-827. (Wilkins, 2007: 104)

su esen ‘sağ sağlam’

[...] *iki tigitler su esen teginür* [...] AY, 623 (X. 13a.), 5, (Kaya, 1994: 327)

sudur nom ‘sūtra, öğreti’

[...] [*bo su*] *dur nom* içinte nomlatılmışça [...] BTT XIII, 13. Metin, 27.

[...] *arış arıg bu sudur nom erd[inini]ñ* [...] BTT XXVI, 12, (Kasai, 2008: 50)

[...] *sudur nom bitig okıyu tükedi* [...] BTT XXVI, 7, (Kasai, 2008: 64)

[...] *bo paryoki a[tlıg sudur nom biti]g* [...] BTT XXVI, Nr. 67a, 4, (Kasai, 2008: 154)

[...] *darni tan[a] yi[p atlıg sudur nom bitig* [...] BTT XXVI, Nr. 67b, 8, (Kasai, 2008: 154)

sugul- kuru- ‘suyun çekilmesi, kuruması’

[...] *vefa köli suglup kurup yulları* [...] AH, (Arat, 2006: 72 / 386)

suk- tüne- ‘yerleşmek’

[...] *sukmuş tünemiş aş içgü ermez* [...] HT IX, 1827. (Aydemir, 2010: 156)

sukuş- alkın- yokad- ‘bitmek, yok olmak’

[...] *virhar seşrem suidi han üdinteki adaka sukuşup alkınıp yokadıp toyın şamnanç üzülgele ugramış erdi* [...] HT VII, 846-847. (Röhrborn, 1991: 80)

sur sur ‘sur sur / dudaktan çıkan ses’

[...] *er sur sur mün öpdi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 397 / 19)

süret bediz ‘süret, biçim’

[...] *tanuk ol saña barça şuret bediz* [...] KB, (Arat, 1979: 19 / 20)

surt surt ‘surt surt’

[...] *küntüzinte birer tuşta surt surt yerinip bağdam bolup* [...] KKNB, 44. (Wilkins, 2007: 56)

suwsuz kurug ‘susuz, kuru’

[...] *suvsuz kurug yirlerte* [...] AY, 34h (I. 26a. [=R-M: 694]), 8, (Kaya, 1994: 78)

suy yazok ‘suç, günah’

[...] *suyda yazukta ağır emgekte* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 46.

[...] *suy yazok kältımız erser* [...] Huastuanift, U 14b 3; L 98: SPb 42. (Özbay, 2014: 83)

[...] *suyumuznu yazokumuznu boşuyu kolmak* [...] Huastuanift, U 12b 9-10; U 13a 10-11; L 263; SPb 123. (Özbay, 2014: 88)

[...] *su yazok kılur biz* [...] Huastuanift, L 334: SPb 157. (Özbay, 2014: 91)

[...] *su yazukda boşuyu* [...] BTT V, T I D 66 (U 161), arka 2.

[...] *yiñürüü yükünü su yazuk kılmuşıg* [...] BTT V, T M 107 (U 5281), 5.

[...] *su yda yazukda boşunu ötünü* [...] BTT V, T M 107 (U 5281), 5.

suysuz yazoksuz ‘suçsuz, günahsız’

[...] *sjuysuz ya[z]oksuzda* [...] (U 178: A8-9)

süçig tatıgıg ‘tatlı, lezzetli’

[...] *süçig tadıgıg aş içgülerig* [...] ATT, 36b1, 1080, (Shōgaito, 1988: 78)

süçig tatlıg ‘tatlı’

[...] *bu süçüg tatlıg siñen suw ol* [...] KT, (Ata, 2004: 88 / 12)

süñüş atış ‘çarpışma, atışma’

[...] *süñüş atış bamac beklemekde ulatı irig yavgan iş ködüglerig kılmasarlar* [...] AY, 411 (VI. 5a.), 11, (Kaya, 1994: 239)

[...] *süñüş atış adası üze yokadmaguluk* [...] AY, 475 (VII. 9a.), 5, (Kaya, 1994: 265)

süñüş tötüş ‘savaş, çatışma’

[...] *süñüş [tö]tüş kılurlar* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 3, (Kaya, 1994: 298)

sür- sıka- ‘okşamak’

[...] *başların töpü[lerin yarlı]kançuçı köñülin sürti sıkadı* [...] DKPAM, 2775. (Elmalı, 2016: 159)

sürk buz ‘buz’

[...] *anıñ adaki sürk buz teg* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 152 / 1)

süz- arıt- ‘süzme, arıtmak’

[...] *könülüğ süzer arıdur için* [...] TT V/B, 98.

süzök arıg ‘temiz, saf / berrak, şeffaf’

[...] *süzük arıg suv üze* [...] AY, 144 (III. 9b.), 2, (Kaya, 1994: 124)

[...] *süzük arıg sırıçka teg üç miñ* [...] TT V/A, 24.

süzök kértgünç ‘temiz / saf’

[...] *süzük kirtgünç köñülin* [...] AY, 534 (VIII. 19b.), 16, (Kaya, 1994: 288)

[...] *bek katıg süzük kirtgünç köñülin* [...] AY, 537 (VIII. 21a.), 4, (Kaya, 1994: 289)

[...] *süzük k[irtgünç] ... ayaların* [...] AY, 606b (X. ?), 3, (Kaya, 1994: 320)

[...] *süzük kirtgünç köñül yügerü turur* [...] TT V/B, 42.

[...] *süzük kértgünç köñülin* [...] DKPAM, 4433. (Elmalı, 2016: 215)

[...] *süzük kértgünç köñüllüğ kişi* [...] DKPAM, 4470-4471. (Elmalı, 2016: 216)

[...] *bir süzük kértgünç köñüllüğ yalanuk* [...] DKPAM, 4485. (Elmalı, 2016: 216)

[...] *süzük kirtgünç köñülin* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 70.

[...] *süzük kirtgünç köñül öritü* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 109.

[...] *süzük kirtgünç köñül öritü* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 372.

[...] *kop süzök] kertgünç köñülin* [...] KKNB, 25. (Wilkens, 2007: 54)

[...] *süzök [kert]günç köñülin* [...] KKNB, 115. (Wilkens, 2007: 60)

[...] *süzök [kertgünç köñül]i* [...] KKNB, 147-148. (Wilkens, 2007: 62)

süzök turug ‘temiz, saf’

[...] *eğizlik tiledi süzük can turug* [...] KB, (Arat, 1979: 169 / 1521)

süzül- kértgün- ‘inanmak’

[...] *inçip b[]ag atlıg süzüliüp kertgünüp isig [özümtin]berü* [...] BTT XIII, 13. Metin, 12.

şal şul ‘şal şul’

[...] *şal şul eliglig* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 146 / 7)

şanlıg belgülüg ‘anlı şanlı, tanınmış’

[...] *şanlıg belgülüg tapduları körşi* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 84)

şansay şansay edgü edgü ‘iyi, iyi / hoş’

[...] *sadı lıgso lıgso şansay şansay edgü edgü bodisatav bodisatav samanşabağire abita abaa* [...] BTT XXVI, 15, (Kasai, 2008: 212)

şap alkışlg ‘hayır dualı’

[...] *şastır nomug ötgürmiş şap alkışlg tözünler* [...] BTT XIII, 12. Metin, 35.

şap şap ‘şap şap’

[...] *ol anı şap şap boyunladı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 407 / 9)

[...] *ol kagunug şap şap yidi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 407 / 9)

şar şur / çar çur ‘şar şur / yağmurun şiddetli yağdığında çıkan ses’

[...] *Ses çıkaran her sıvı için de kullanılır; çar çur yidi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 114 / 18)

şasımsız yarp ‘önüne geçilmez, kuvvetli’

[...] *şasımsız yarp kut küsüşlüg küçi barıntın* [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 72)

şaşur- karşıur- ‘birbirine geçmek, karışmak’

[...] *kerigler yipgin kuşatrelar şaşuru karşıuru yaltrısur erdi* [...] HT VIII, 1672-1673. (Röhrborn, 1996: 147)

şatu kemi ‘araç, vasıta / taşıma aracı’

[...] *köni tuymaknuş şatusı kemisi titir* [...] HT VII, 585. (Röhrborn, 1991: 61)

şeker kand ‘şeker / bal, şeker’

[...] *ata pendi tutsa şeker bolğa kand* [...] KB, (Arat, 1979: 514 / 5154)

şiftar öçek ‘çatı, tavan’

[...] *tüşti olarnuş üze şiftar öçek üstünlerindin* [...] KT, (Ata, 2004: 51 / 26)

şin kaw ‘uzunluk ölçüsüyle ölçsüz, hesapsız’

[...] *yme teşin tirazugın çıgın tsunın şinin kavın küirin küirilikin tınlıglarıg artım ezügledim erser* [...] AY, 135 (III. 5a.), 9, (Kaya, 1994: 120)

şişir patu ‘ay taşı’

[...] *şişir patu sıta kobık çeç kaş yinçü monçuk ulatı esriñü erdiniler üze* [...] AY, 515 (VIII. 10a.), 17, (Kaya, 1994: 280)

şlök takşut ‘nazım, şiir’

[...] *ol eşidilmiş şlök takşutlarıg* [...] AY, 93 (II. 30a.), 17-18, (Kaya, 1994: 104)

[...] *altun şlök takşutlar erser* [...] AY, 94 (II. 30b.), 1, (Kaya, 1994: 104)

[...] *sogançig tatıglıg şlök takşut eşidilür* [...] AY, 95 (II. 31a.), 4-5, (Kaya, 1994: 104)

[...] **şlök takşutın** *teñri burkanğa* [...] Kuan, 171. (Tekin, 1993: 15)

[...] **şlök takşutın** *inçe tip* [...] Kuan, 175. (Tekin, 1993: 15)

[...] **şlök takşutın** *inçe tip tidi* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *açari körüp* **şlok takşut** *sözledi* [...] HT VII, 678-679. (Röhrborn, 1991: 68)

[...] *sevinçke* **şlok takşutın** *[sö]zledemeçi* [...] HT VII, 1262. (Röhrborn, 1991: 113)

[...] **şlok takşut** *yaratıp* [...] HT VII, 1859. (Röhrborn, 1991: 159)

şumnu yek ‘şeytan’

[...] **şumnu yekler** *ada tuda kılı umaz* [...] T III M 234, 23.

tah tah ‘tah tah’

[...] *Şahini gönderdikten sonra çağırmaq için* **tah tah** *denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 395 / 1)

tagun askançu ‘yalan, yanlış’

[...] **ta[gun] askançu** *sav sözleyür men* [...] DKPAM, 3220. (Elmalı, 2016: 174)

[...] **tagun askançu** *sözlemekke* [...] DKPAM, 3222. (Elmalı, 2016: 174)

[...] *yime* **tagun askançu** *sözlemekniñ münin kadagın bilmedin* [...] DKPAM, 3231. (Elmalı, 2016: 174)

takır takır ‘takır takır’

[...] *at adakı* **takır takır** *etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 155 / 12)

takiş- sançış- ‘takışmak’

[...] *bir ikintiske bıçuşurlar kesişürler* **takişurlar sançışurlar** *yançışurlar öçeşürler boğuşurlar örlüşürler* [...] 81. 3 = 19 79, arka 59. (Tekin, 1976: 151)

tal çıbık ‘dal, budak’

[...] *tal çıbıkın tañçulap tişin arıtp agızın yunsun* [...] AY, 524 (VIII. 14b.), 14, (Kaya, 1994: 284)

talü üdrüm ‘seçkin’

[...] *talü öğrüm ol bu irüksüz tolu* [...] KB, (Arat, 1979: 224 / 2075)

talula- adırtla- ‘ayıklamak, seçmek / ayırt etmek’

[...] *nomta] talulap adırtlap ülgülep teñlep köñülin turgursar* [...] ShoRoshia, AN, 20. (Shōgaito, 2003: 264)

tama tama ‘damlaya damlaya / teker teker’

[...] *birin birin miñ bolur tama tama köl bolur* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 493 / 11)

tan- oz- ‘kaçmak’

[...] *kim tandılar ozdılar anlar* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 131)

tañçu tañçu ‘dilim dilim’

[...] *tañçu tañçu bolup bıçılur osulur* [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 63.

[...] *tañçu tañçu yiyürler* [...] 78. 12 = 2, 23-24. (Tekin, 1976: 144)

[...] *tañçu tañçu etüzlerin bıçar usarlar* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, arka 34. (Tekin, 1976: 152)

[...] *tolp etüzleri tañçu tañçu bolup* [...] DKPAM, 0765. (Elmalı, 2016: 85)

[...] *et[imin] tañçu tañçu ...* [...] DKPAM, 2868. (Elmalı, 2016: 162)

[...] *etin tañçu tañçu üzüp süzüük közin* [...] DKPAM, 2959. (Elmalı, 2016: 165)

tanuk hazır ‘şahit’

[...] *kılurlar mü'mīnlerka tanuqlar hāzırlar* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 270)

tañ adınçığ 'eşsiz, benzersiz'

[...] *tañ adınçığ erdini yinçü* [...] P. P. XXXIV. (Hamilton, 1998: 27)

[...] *tañ adınçığ tatağlıg aş içgü* [...] P. P. LXXI. (Hamilton, 1998: 46)

[...] *tañ adınçığ begdi[n]ike tapıg udug kılayın* [...] BTT XIII, Tathāgata-Maṇḍala, 27.

tañ tañsok 'eşsiz, benzersiz / şaşılması'

[...] *adruk adruk tañ tañsuk tatıglar üze* [...] AY, 118 (II. 42b.), 6-7, (Kaya, 1994: 113)

[...] *bu tañ tañsuk işler maña körkitip* [...] KB, (Arat, 1979: 97 / 794)

tañ tuğ 'dan dun'

[...] *tañ tuğ etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 492 / 3)

tañda érte 'sabah'

[...] *tañda érte ulug yaylıkka agturmışın yublunmaklıg köñülümün urgu yer bulmaz men* [...] HT VII, 1992. (Röhrborn, 1991: 169)

tañla- muñad- 'şaşırmak, hayret etmek'

[...] *tirin kuvrag arkası ertinü tañladılar muñadtılar* [...] AY, 188 (III. 31b.), 17-18, (Kaya, 1994: 141)

[...] *lenhua çeçek yıdın [tañlat]ılar muñadtılar* [...] HT X, 655. (Mirsultan, 2010: 133)

[...] *kuvrag ertinü [tañla]tılar muñadtılar* [...] HT X, 729. (Mirsultan, 2010: 140)

tañlançığ muñadınçığ 'şaşırtıcı, hayret verici / olağanüatü'

[...] *tañlançığ muñadınçığ savlar* [...] AY, 125 (II. 46a.), 16, (Kaya, 1994: 116)

[...] *tañlançig muñadinçig öñi öñi adruk adruk ulug asıg tusularıg körüp* [...] AY, 420 (VI. 9b.), 9-10, (Kaya, 1994: 242)

[...] *tañlançig muñadinçig* edgülig savların [...] T III 84-40, arka 1.

[...] *tañlançig muñadinçig* edgülig savların [...] DKPAM, 4077. (Elmalı, 2016: 202)

[...] *tañlançig* muñadinçig tetir [...] HT III, 888-889. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 125)

tañsok turaf ‘seçkin, nadide’

[...] *bitidim bu tañsok turaf* sözlerin [...] AH, (Arat, 2006: 78 / 473)

tap- bul- ‘bulmak, erişmek’

[...] *yig tüştig tapgu bulgu küsüş[i]n* [...] BTT XIII, 28. Metin, 30.

tap tup ‘hızlı hızlı’

[...] *ol anı tap tup urdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 407 / 6)

tapçasız arıg ‘temiz’

[...] [] *tapçasız arıg* [...] BTT XVIII, 447, (Zieme, 1996: 144)

tapıg ayag ‘saygı, hürmet’

[...] *meniñ tapıgımın ayagımın algalı ordumka karşımka kirü yarlıkadı* [...] AY, 420 (VI. 9b.), 21, (Kaya, 1994: 242)

tapıg udug ‘saygı, hürmet / hizmet’

[...] *teñrilerig yalañuklarıg ağır ayag tapıg udug kılğalı* [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 14, (Kaya, 1994: 80)

[...] *ağır ayag tapıg udug kılıp* [...] AY, 36 (II. 1b.), 23, (Kaya, 1994: 83)

[...] *t[apıg udug kılur men]* [...] AY, 110 (II. 38b.), 13, (Kaya, 1994: 110)

- [...] *tapıg udug kılguca en ilki* [...] T III M 190, 3.
- [...] *atayu tapıgın uduğın egsütmeser* [...] Kuan, 86. (Tekin, 1993: 12)
- [...] *tapıg uduğ tegürelim* [...] Kuan, 156. (Tekin, 1993: 15)
- [...] *löler tapıgın uduğın aşadı* [...] P. P. L. (Hamilton, 1998: 35)
- [...] *yme tapıg udug kılsarlar* [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] *tapıg udug kılguca* [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] *tapıg udug kılzun* [...] Uigurica I, T III 56, 15.
- [...] *agır ayagın tapıg udug kılıp* [...] T III 84-40, 22.
- [...] *tapag uduğka tüşüp* [...] 57. ? = 307 512, arka 24. (Tekin, 1976: 114)
- [...] *tapıg uduğ kılmadın* [...] 73. 7 = 3b, 1. (Tekin, 1976: 136)
- [...] *tapıgın uduğın alıp* [...] 83. 6 (?) = 36, 19. (Tekin, 1976: 153)
- [...] *tapag udug kılur erti* [...] DKPAM, 0514. (Elmalı, 2016: 76)
- [...] *bursoñlarka tapag udug kılı* [...] DKPAM, 0519. (Elmalı, 2016: 76)
- [...] *tapıg udug alguka arıg süzök* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 746.
- [...] *alku kamag tapıg udug* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 18.
- [...] *alku törlüg tapıg uduglar üze* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 64.
- [...] *çeçek[ig kötürü kelip [ta]pıg udug kılurlar* [...] HT III, 184. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 50)
- [...] *titip [ıdalap tapıg] udug kılguca* [...] HT III, 187-188. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 51)

[...] [*ulug kişi*]lerke **tapıg [udug]** ... tuturkan [...] HT III, 482-483. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 82)

[...] **tapıg udug** üze tapınıp udunup [...] KKNB, 145. (Wilkens, 2007: 62)

[...] **tapıg u]dug** kılmanın [*tıdıp*] [...] KKNB, 922. (Wilkens, 2007: 112)

[...] **tapıg udug** kılıp [...] KKNB, 1673. (Wilkens, 2007: 162)

[...] *tanyadive tenrike tapıgka udugka turduñuzlar erser* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 80, (Ayazlı, 2016: 426)

tapıg udug ayamak çiltemek ‘saygı, hürmet’

[...] *kuanşi im pusarka tapıg udug ayamak çiltemek atamak* [...] Kuan, 79. (Tekin, 1993: 12)

tapıgçı udugçı ‘hizmetçi’

[...] **tapıgçı udugçıka** tegi neçe aş bar erser [...] AY, 605 (IX. 31a.), 7, (Kaya, 1994: 319)

[...] **tapıgçıñ udugçıñ** [*bo*]layın [...] DKPAM, 1042. (Elmalı, 2016: 95)

[...] *ordo karşı tapıgçı udugçı kişiler* [...] KKNB, 55. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *ıradakı yakındakı tapıgçı udugçı* [...] KKNB, 65. (Wilkens, 2007: 58)

tapın- ançola- ‘saygı göstermek, hürmet etmek’

[...] *agır ayamakın <tapınsun ançolasun>* [...] AY, 520 (VIII. 12b.), 8, (Kaya, 1994: 282)

tapın- udun- ‘hürmet, saygı göstermek / hizmet etmek’

[...] *yalañuklar tapınıp udunup ülgüsüz üküş buyan edgü kılınçlarıg* [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 19, (Kaya, 1994: 80)

[...] **tapınıp udunup** ayayu ağırlayu birle [...] AY, 80 (II. 23b.), 22, (Kaya, 1994: 99)

[...] *ögdisi birle kılı tapın[u udunu]* yonturup [...] AY, 25 (S. 14a.), 18, (Kaya, 1991: 70)

- [...] *burkanlarıg tapınur udunurça* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 145.
- [...] *uzatı inçe tapınzun udunzun* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 268.
- [...] *ada tuda boltukta [bo] nom bitigke tapınıp udunup* [...] T III M 190, 10.
- [...] *bo nom bitigke tapınıp udunup* [...] T III M 190, 19.
- [...] *atayu tapınu udunu t[eginser]* [...] Kuan, 68. (Tekin, 1993: 12)
- [...] *kuanşı im pusarka tapınu udunu teginip* [...] Kuan, 74-75. (Tekin, 1993: 12)
- [...] *atayu tapınu udunu katağlansar* [...] Kuan, 85. (Tekin, 1993: 12)
- [...] *nom nomlağ tapınalım udunalım* [...] P. P. XLIX. (Hamilton, 1998: 35)
- [...] *erki [tapınıp] udunup utlı sevinç savla[r]* [...] T III 84-36, 6-7. (Demirci, 2014: 105)
- [...] *tapınğu udunğu küçüm küsünüm teginmez* [...] 25. 13 = 118, 1. (Tekin, 1976: 75)
- [...] *ögüg kağığ tapınmış udunmuş* [...] 50. 10 = 62, 3-4. (Tekin, 1976: 103)
- [...] *ögüg kağığ tapınsar udunsarlar* [...] 51. 14 57 75, 10. (Tekin, 1976: 105)
- [...] *aşın içğün tapıntılar uduntılar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 345.
- [...] *bahşısıña tapıngalı udungalı* [...] DKPAM, 3007. (Elmalı, 2016: 169)
- [...] *tapınmış udunmuş buyan edgü ...* [...] DKPAM, 4483. (Elmalı, 2016: 216)
- [...] *anı teg tapınıp udunup em emlep* [...] DKPAM, 4435-4436. (Elmalı, 2016: 218)
- [...] *tapıg udug üze tapınıp udunup* [...] KKNB, 145. (Wilkens, 2007: 62)
- [...] *yertinçünün tapınguluk udunguluk atlıg* [...] KKNB, 2677. (Wilkens, 2007: 220)
- [...] *teyrilerniñ tapıngulukı udungulukı atlıg* [...] KKNB, 2684. (Wilkens, 2007: 220)
- tapınça küsüşinçe ‘isteğince’**

[...] *tapınça küsüşinçe ed tavar buşı birürler* [...] AY, 216 (IV. 8b.), 17, (Kaya, 1994: 152)

tapınmak udunmak ‘hürmet etme, saygı gösterme’

[...] *egsüksüz kergeksiz tapınmak udunmak ağır ayag kılmak erür* [...] AY, 249 (IV. 25a.), 18, (Kaya, 1994: 167)

[...] *kuvrag[ka] tapınmak udunmakta ulatı* [...] BTT XXVI, 20, (Kasai, 2008: 249)

tapıntur- uduntur- ‘hizmet ettirmek’

[...] *ayu birürler tapıntururlar uduntururlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 266.

tarı- ek- ‘ekmek’

[...] *öyre kılmış kılınçnı tarımış ekmiş* [...] KKNB, 537. (Wilkins, 2007: 86)

tarı- tik- ‘ekmek, dikmek’

[...] *ürdeberü[ki] tarımış tikmiş yeg tiltaglarıg* [...] HT VII, 185. (Röhrborn, 1991: 30)

tarıg ekin ‘ekin’

[...] *ekki ara tarıg ekin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 214)

tarıt- kemiş- ‘yerleştirmek’

[...] *yerni tarıttımız kemiştimiz anıg içinde tüplüg tağları* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 187)

tarlık eksütmek ‘darlık, geçim sıkıntısı’

[...] *firavn boğnını tarlık yılları birle eksütmek birle mivelerdin* [...] KT, (Ata, 2004: 26 / 130)

tarnı arwiş ‘büyü, sihir’

[...] *tarnı arwişimizni ötünelim* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 368.

[...] *ol tarnı arvıſın nomladı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 372.

tars tars ‘tars tars’

[...] *tars tars urdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 150 / 4)

tartıſ- uruſ- ‘mücadele etmek’

[...] *ol küin keliür tegme etöz tartıſur uruſur özindin* [...] KT, (Ata, 2004: 57 / 111)

taſ- kaç- ‘kaçmak’

[...] *anta munda taſtılar kaçdılar* [...] BTT III, İnsadi Sütra, 130.

tatıg çiweg ‘tad, lezzet’

[...] *aſ içgü tatıgın çivegin bügürü bolmazlar* [...] AY, 558 (VIII. 33b.), 17, (Kaya, 1994: 300)

tatıg talıg ‘lezzet’

[...] *İkileme olarak tatıg talıg denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 175 / 11)

tatıgsıra- tüſſire- ‘tatsızlaſtırmak’

[...] *inçip tatıgsırap tüſſirep ol ugrta ol ilte anı y[iğeçi]* [...] AY, 557 (VIII. 33a.), 9, (Kaya, 1994: 299)

tawar neſ ‘mal, mülk’

[...] *tawar neſ barında üle hem yitür* [...] KB, (Arat, 1979: 154 / 1368)

tawıſ tuwuſ ‘gürültü patırtı’

[...] *bir tawıſ tuwuſ ün eſidilti* [...] KKNB, 47. (Wilkins, 2007: 56)

tawran- katıgılan- ‘gayret etmek, çabalamak’

[...] *bo sogançig iduk nom iligin yadguka tavraniñlar katıglanıñlar* [...] AY, 91 (II. 29a.), 19-20, (Kaya, 1994: 103)

[...] *uzun turkaru tavranelar katıglanurlar* [...] AY, 209 (IV. 5a.), 4-5, (Kaya, 1994: 149)

[...] *üklitgeli asgalı tavranelar katıglanurlar* [...] AY, 233 (IV. 17a.), 14-15, (Kaya, 1994: 160)

[...] *öz etin bıçturdı tavrandı katıglandı* [...] BTT I, T II S 90.7 (U 2985), 8.

[...] *[birök] tavraniñ katıglanıñ öz [kılgu]luk* [...] HT III, 648. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 100)

tawranma- katıglanma- ‘gayret etmemek, çabalamamak’

[...] *birök tavrannıñlar katıglanmmıñlar biz* [...] KKNB, 648. (Wilkens, 2007: 92)

tawrat- katıglantur- ‘gayret ettirmek, çabalatmak’

[...] *ötleyür tawratır katı[g]lanturur* [...] Huastuanıft, U 72b, 17-18. (Özbay, 2014: 31)

tayanma- ilinme- ‘dayanmamak, tutunmamak / bağlanmamak’

[...] *kayu yme tayanmmıñlar ilinmeser yme temin teggeli bolur* [...] KON, 262. (Yiğitoğlu, 2011: 48)

teginçe yaraginça ‘gereğince’

[...] *daranısın teginçe yaraginça birger (?) sarıt kılı sözlegü ol* [...] AY, 27 (S. 15a.), 23, (Kaya, 1994: 71)

tegin- tut- ‘kabullenmek / dikkate almak’

[...] *bodisatavlar teginser tutsarlar* [...] HT VII, 573-574. (Röhrborn, 1991: 60)

[...] *umug inag tutup [te]gindimiz tutdumuz* [...] HT VII, 1494. (Röhrborn, 1991: 131)

teginme- tutma- ‘kabullenmemek / dikkate almamak’

[...] *ögnüñ kaññuñ teginmeser tutmasar* [...] AY, 561 (VIII. 35a.), 2, (Kaya, 1994: 301)

teginmek aşamak ‘kabullenme, katlanma’

[...] *ol ok emgeklerin süzük köñülin teginmek aşamak erür* [...] AY, 228 (IV. 14b.), 18, (Kaya, 1994: 158)

tegir- yantur- ‘geri çevirmek, yönünü değiştirmek’

[...] *kaltı yme yirde sıñarkı yil tursar ol suw bulgakı köpükleri bulganmakı yaykanmakı esmeki kün ortudun sıñar tegirer yanturur* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. arka 13.

tegirimi tokırlıg ‘yuvarlak’

[...] *tırşul tutmuş iligiñiz tegirimi tokırlıg başıñız ol* [...] AY, 490 (VII. 16b.), 21, (Kaya, 1994: 271)

tegirmile- kurşa- ‘kuşatmak, sarmak’

[...] *tegfirmileyü kamşayu edgü* edremler üze [...] KKNB, 1255. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *tegirmileyü kurşayu yıglaştukda* [...] KKNB, 2922. (Wilkens, 2007: 232)

[...] *tegirmileyü kurşayu olu[rmiş küseyü]* [...] KKNB, 3510. (Wilkens, 2007: 262)

teğşürme- adınatma- ‘değiştirmemek’

[...] *teğşürmes adınatmas anı kim boğun birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 178)

teğürmek ulamak ‘birleştirme’

[...] *teğürmekleri ulamakları üze ötrü kut kolunmak paramıtıg tükel bütürürler* [...] AY, 289 (IV. 45a.), 13, (Kaya, 1994: 182)

tek bir yalañuz ‘tek, yalnız’

[...] *tek bir yalañuz anand toyın ok arhant kutın bulmaduk* [...] AY, 34b (I. ? [=R-M: 638]), 22, (Kaya, 1994: 75)

tek kurug ‘boşu boşuna’

[...] *buyansız edgü kılınçsız **tekin kurugin** yorımak alp emgek titir* [...] AY, 110 (II. 38b.), 7, (Kaya, 1994: 110)

tek yalañuz ‘tek, yalnız’

[...] *tek yalañuz yüreki taşınta bir tañçu eti* [...] BTT XVIII, S 66-67, (Zieme, 1996: 82)

tel- topul- ‘delmek / delinmek’

[...] *yörüglerig **telgeli topulgalı** tapı boltı* [...] HT VIII, 127. (Röhrborn, 1996: 26)

[...] *telgeli topulgalı umsinmiş ol* [...] HT VIII, 372. (Röhrborn, 1996: 45)

[...] *tele topulu tükeñip* [...] HT VIII, 1065-1066. (Röhrborn, 1996: 99)

telim taşım ‘çok’

[...] *telim taşım bay barımlıg* [...] 3. 13 = 4, 20. (Tekin, 1976: 44)

[...] *telim taşım çoğ yalın* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, 13. (Tekin, 1976: 50)

telim telim ‘çok çok’

[...] *men buyan kulı nişünj kısıltın **telim telim** buyan ayıdtım* [...] Ch/U. 6245 [T II M 117 (022/74)]

telim üküş ‘çok sayıda’

[...] *telim üküş ed tavar erdiniler birle tolu* [...] AY, 34h (I. 26a. [=R-M: 694]), 8, (Kaya, 1994: 78)

[...] *telim üküş nom yörügler* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 24, (Kaya, 1994: 203)

[...] *telim üküş tılañurmaklıg teñrilerke* [...] AY, 679 (BE. 1b.), 24, (Kaya, 1994: 349)

[...] *telim üküş tınlıglar* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 54)

[...] *telim üküş tınlıglarıñ tili sanınça* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] *telim üküş tınlıglarığ* [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 96 (144)

[...] *telim üküş yula kö[ye]r* [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 67.

[...] *telim üküş kalp üdlerte* [...] U 2004+U 1775+U 1589, 6-7. (Demirci, 2014: 47)

[...] *telim üküş yekler rakşas[lar* [...] T II Y 60 -t-, 16. (Demirci, 2014: 55)

[...] *telim üküş yıl ay ertdi* [...] Mz. 790, arka 16-17. (Elmalı, 2014: 76)

[...] *telim öküş yazuqlarıña* [...] 65. 3 = 77 337, 18. (Tekin, 1976: 125)

[...] *uluğ uluğ korkınçlar telim üküş ol* [...] DKPAM, 0458. (Elmalı, 2016: 74)

[...] *telim üküş yula kö[ye]r* [...] DKPAM, 0769. (Elmalı, 2016: 85)

[...] *telim üküş aş içgü ed tavar erdniler urturup* [...] DKPAM, 2759-2760. (Elmalı, 2016: 158)

[...] *telim üküş tınlıgka teriñ nomug* [...] BTT XIII, 34. Metin, 3.

[...] *telim üküş kurtlar avıp* [...] KKNB, 77. (Wilkens, 2007: 58)

telmir- bak- ‘bakmak, bakınmak’

[...] *törtin yıñakdın telmirer bakar erti* [...] AY, 637 (X. 9a.), 9, (Kaya, 1994: 332)

telmir- kör- ‘bakmak, bakınmak’

[...] *telmirerler körürler törtin yıñakdın* [...] AY, 640 (X. 21b.), 12-13, (Kaya, 1994: 334)

teñ teñ ‘çeşit çeşit’

[...] *teñ teñ ig agrıg ada tuda* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 62.

teñ teñ öñi öñi ‘çeşit çeşit, ayrı ayrı’

[...] **teñ teñ öñi öñi** körgeli körtle körk meñiz belgürtüp [...] DKPAM, 3614. (Elmalı, 2016: 187)

teñ tuş ‘denk, akran’

[...] **teñ tüş** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 491 / 4)

[...] *taķı bir saña teñ tuş ol ay kadaş* [...] KB, (Arat, 1979: 421 / 4181)

[...] *yime tepsegey kör saña teñ tuşuy* [...] KB, (Arat, 1979: 427 / 4249)

[...] *saña teñ tuşuy birle iltiş barış* [...] KB, (Arat, 1979: 432 / 4305)

[...] *ķılmañlar tañrıķa teñ tuşlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 3)

[...] *keçrü ķılmaķ alınmaz andın teñ tuş ap yme* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 5)

[...] *Tañrıda ağın teñ tuşlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 18)

[...] *ķılur Tañrıķa teñ tuşlar kışsun üçün anıñ yolındın* [...] KT, (Ata, 2004: 104 / 8)

[...] *ķılur sizler añar teñ tuşlar* [...] KT, (Ata, 2004: 115 / 9)

teñ tüz ‘denk, eşit / aynı’

[...] **teñ tüz** *alku emgeklerintin* [...] AY, 266 (IV. 33b.), 21, (Kaya, 1994: 174)

[...] **teñ tüz** *bolu tüketmek üze ötrü* [...] Üç İtigsizler, 112b, 8. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)

[...] *iki sav bir teg t[ey] tüz boltı* [...] HT III, 477. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 82)

[...] **teñ tüz** *kelmişk[e] ... küler* [...] HT III, 817. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 117)

[...] **teñ [tüz]** *yu]mķı köni tüz tuyunmakķa* [...] KKNB, 1339-1340. (Wilkens, 2007: 138)

[...] **teñ tüz** *atlıg* [...] KKNB, 1917. (Wilkens, 2007: 178)

[...] **teñ tüz** *üdüñ emgenürler* [...] KKNB, 2143. (Wilkens, 2007: 194)

[...] *oglum birle teñ tüz tutup* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad03, 13, (Ayazlı, 2016: 489)

teñ tüz yumkı ‘denk, eşit / aynı’

[...] *kertüdin kelmişler birle teñ [tüz yu]mkı köni tüz tuyunmakka tegmekimiz bolzun* [...] KKNB, 1340. (Wilkens, 2007: 138)

teñgeşisiz yég ‘eşsiz, benzersiz’

[...] *teñgeşisiz yég tüş<ke> utlı<ka> <terk>keye üdüin tegmekleri bolsun* [...] AY, 660 (X. 31b.), 18, (Kaya, 1994: 342)

teñle- kolula- ‘hesap etmek’

[...] *teñleyü kolulayu teginser biz* [...] AY, 197 (III. 36a.), 10-11, (Kaya, 1994: 144)

teñlençsiz yég ‘benzersiz’

[...] *inser teriñ teñlençsiz yig tözüñüzke* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

teñsiz ülgüsüz ‘sayısız’

[...] *teñsiz ülgüsüz edgü adrukluğ* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

teñsiz ülgüsüz sansız asanké ‘sayısız, ölçüsüz / çok’

[...] *[teñ]siz ülgüsüz sansız asankı [kalp] üdlertin* [...] AY, 663 (X. 33a.), 8, (Kaya, 1994: 343)

teñsiz yawa ‘boş’

[...] *qara kılkı teñsiz yawa sözlegen* [...] KB, (Arat, 1979: 116 / 986)

tepre- kamşa- ‘sallanmak’

[...] *bo ağır yir altı törlüg tepredi kamşadı* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 421.

[...] *törlügin tepredi kamşadı* [...] T I D 3, 163.

[...] *altı türlüğ tebredi kamşadı* [...] 18. 19 = 1b, 17. (Tekin, 1976: 65)

[...] *yer alte türlüğün tepredi kamşadı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 548.

[...] *tepreyü kamşayu közünmez mü* [...] DKPAM, 2559. (Elmalı, 2016: 152)

[...] *[altı t]ürlüğ ugrın tepredi kamşa[dı]* [...] DKPAM, 2972. (Elmalı, 2016: 166)

tepre- törçi- ‘oluşmak, doğmak’

[...] *ötrü kamağ ig toga tepreyü törçiyü umazlar* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 12, (Kaya, 1994: 313)

tepreme- kamşama- ‘sallanmamak, yerinden oynamamak’

[...] *tepremez kabşamaz turulmuş amrılmış ertüktegin erteçi* [...] AY, 48 (II. 7b.), 1, (Kaya, 1994: 87)

[...] *tilig yarplıg tepremez kamşamaz ermezler* [...] AY, 55 (II. 11a.), 11, (Kaya, 1994: 90)

[...] *örüg amıl tepremez kamşamaz tözlüg titir* [...] AY, 56 (II. 11b.), 8, (Kaya, 1994: 90)

[...] *teñrilerniñ katıg tepremez kamşamaz* [...] BTT V, T I D 20 (U 262), arka 4-5.

tepremek kamşamak ‘sallanma’

[...] *tepremek kamşamak evrilmek tegzinmekte ulatı savlarım* [...] KKNB, 646. (Wilkins, 2007: 92)

tepreñsiz bek yarp ‘sarsılmaz, sapasağlam’

[...] *tepreñsiz bek yarp yiti kınıg <ıduk> kö[ñül]üñüz ol* [...] AY, 660 (X. 31b.), 9, (Kaya, 1994: 342)

tepreñsiz yarp ‘sarsılmaz, sağlam’

[...] *tepreñsiz yarp oloryuk ol* [...] T III 56 – 6a, 335.

tepreñsiz yayılmaksız ‘sarsılmaz, sağlam’

[...] *tepreñsiz yayılmaksız ulug yarlıkançuçı köñül turgurup* [...] AY, 616 (X. 9b.), 1, (Kaya, 1994: 324)

tepret- kamşat- ‘sarsmak, titretmek’

[...] *tepretgeli kamşatgali umazlar* [...] T III 56 – 6a, 329.

[...] *[tepr]etgeli kamşatgali um[azlar* [...] DKPAM, 2580. (Elmalı, 2016: 152)

tepret- togur- ‘harekete geçirmek, canlandırmak’

[...] *kin keligme üdlerte ikileyü tepretgeli togurgali umaz* [...] AY, 146 (III. 10b.), 2, (Kaya, 1994: 125)

ter muyan ‘ücret, karşılık / sevap’

[...] *anıñ üskinde uluğ ter muyan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 128)

[...] *anıñ üskinde ulug ter muyan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 135)

[...] *uluğ ter muyan* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 136)

ter sevab ‘ücret, karşılık / sevap’

[...] *yarlıkamağ uluğ ter sevāb* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 201)

terk tavrak ‘hızlı, çabuk / çarçabuk’

[...] *terk tavrak alkgali uyur* [...] AY, 105 (II. 36a.), 3, (Kaya, 1994: 108)

[...] *tört törlüg yavlak yollartın terk tavrak üntürgüke ötlemiş* [...] AY, 179 (III. 27a.), 16, (Kaya, 1994: 138)

[...] *nızvanıların terk tavrak tarkarmakka* [...] AY, 248 (IV. 24b.), 15, (Kaya, 1994: 166)

[...] *arığ suķavadı uluşta toğalım terk tavrak* [...] 13 B. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 136)

[...] *terk tavrak esen* [...] [...] Dışastvustık, 098. (Kaljanova, 2005: 46)

[...] *terk tavraḡ* iş küç [...] 4. ? = 2d 255, arka 53. (Tekin, 1976: 47)

[...] *terk tavrak* köni tüz tuymak [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 43.

[...] *terk tavrak* bulmakı bolur [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 264.

[...] *terk tavrak* adiştit tegir inça kılı [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 301.

[...] *terk [tavrak öd]ün erti* [...] DKPAM, 4621. (Elmalı, 2016: 221)

[...] *ne yme taḡ (: terk) ne yme tavrak ay sakınu kolulasar biz* [...] HT VII, 1922. (Röhrborn, 1991: 164)

[...] *terk tavrak* bilir ermiş [...] HT VIII, 252. (Röhrborn, 1996: 36)

[...] *terk tavrak* tört başlaglarda [...] HT VIII, 1952. (Röhrborn, 1996: 169)

[...] *tunlıglarnıḡ terk tavrak* teḡsilmeki üze [...] KKNB, 395. (Wilkens, 2007: 76)

[...] *[terk] tavrak* ürlüksüz törö iyin artamak ertmekke [ke]lip [...] KKNB, 579. (Wilkens, 2007: 88)

[...] *el açmak terk tawraḡ* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 200)

terk tawranu ‘acele, hızlı’

[...] *inçsiretgü emgetgüte ivip terk tawranu* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

terkin tawrak ‘hızlı, çabuk / acele’

[...] *terkin tavrak* ötüniür men [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *terkin tavrak* nagapuşup atlıḡ [...] U 995 + U 1026, arka 9. (Elmalı, 2014: 79)

[...] *terkin tavrak* etözimin yöleyü tutuḡlar [...] DKPAM, 3437. (Elmalı, 2016: 181)

terkin tawratı ‘çabuk / çabucak, hemen’

[...] *eşidip terkin tavrati alkugun barça kentü kentü öz öz orunlarıntın örü turup* [...] AY, 396 (V. 26b.), 21, (Kaya, 1994: 231)

[...] *terkin tavrati olurmış* [...] AY, 406 (VI. 2b.), 10, (Kaya, 1994: 237)

[...] *terkin tavrati evrilip* [...] AY, 441 (VI. 22a.), 20, (Kaya, 1994: 251)

[...] *asılıp üstelip terkin tavrati ...* [...] KKNB, 148. (Wilkens, 2007: 62)

[...] *terkin tavratı olarn[ı] sögüp* [...] KKNB, 771-772. (Wilkens, 2007: 102)

terkin terkin ‘hızlı hızlı / acele’

[...] *terkin terkin kuvratdı* [...] HT VIII, 408. (Röhrborn, 1996: 48)

[...] *terkin terkin [a]ktaru yarlıkazun* [...] HT X, 121. (Mirsultan, 2010: 84)

terslik duşvârlık ‘güçlük, zorluk’

[...] *terslik duşvârlık birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 217)

tevbe bezerlegen yarlıkagan ‘affeden, bağışlayan’

[...] *ol turur tevbe bezerlegen yarlıkagan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 4)

[...] *ök sen tevbe bezerlegen yarlıkagan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 14)

[...] *men tevbe bezerlegen yarlıkagan men* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 17)

tevbe bezerlegli yarlıkaglı ‘affedici, bağışlayıcı’

[...] *ol turur tevbe bezerlegli yarlıkaglı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 6)

tew kür ‘hile / hile, yalan’

[...] *tev kür tıltagınta* [...] AY, 102 (II. 34b.), 5, (Kaya, 1994: 107)

[...] *tev kür künişe asılır* [...] AY, 552a (VIII. 30a.), 2, (Kaya, 1994: 297)

[...] *tev [kü]r armakın ötrü bolur* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 3-4, (Kaya, 1994: 298)

[...] *tev [kür]* yavlak sakınç köñülinte [...] T II Y 52 I, arka 12. (Elmalı, 2014: 72)

[...] *tevin kürin* etüz iltinmek kergek ermez erdi [...] 110 = 89, 23. (Tekin, 1976: 180)

[...] *tevin kürin* belgürtmiş ır oyun üni ol [...] DKPAM, 3653. (Elmalı, 2016: 188)

[...] *tevin kürin* belgürtmiş kılınçıñ [...] DKPAM, 3657. (Elmalı, 2016: 188)

tew kür yoñag ‘hile / hile, yalan’

[...] *tev kür yoñag* kaltaçığ tegimliginçe törü üze [...] AY, 562 (VIII. 35b.), 14, (Kaya, 1994: 302)

tewlig kürlüg ‘sahtekâr, hilekâr’

[...] *tewlig kürlüg* ezüg armak bolgu ermez [...] AY, 443 (VI. 23a.), 11, (Kaya, 1994: 251)

[...] *köñülin tewlig kürlüg* kılın [...] AY, 555 (VIII. 32a.), 22, (Kaya, 1994: 298)

[...] *il içinte tewlig kürlüg* buyruk bar [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)

[...] *tewlig kürlüg* tapıgçı tağdın turup [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 300)

[...] *tewlig kürlüg* tınlıglar üküş [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 2.

[...] *tewlig kürlüg* [...] 63. son = 84 283, 25. (Tekin, 1976: 122)

[...] *tewlig kürlüg* erserler [...] 65. 3 = 77 337, 17-18. (Tekin, 1976: 125)

[...] *tewlig kürlüg* urunçaq yigüçi erseler [...] 70. 1 = 16 138 518, 18. (Tekin, 1976: 131)

[...] *tewlig kürlüg* sakınçın [...] DKPAM, 1764. (Elmalı, 2016: 121)

tewlig kürlüg armakçı ‘hilekâr, sahtekâr, aldatıcı’

[...] *tawgaç bodun tewligin kürlüg<in>* üçün *armakçısın* üçün [...] (KT D6)

[...] *tawgaç bodun tewl[igin] kürlüğün* [üçün *armakçı]sın* üçün [...] (BK D6)

tewsiz kürsüz ‘hilesiz, yalansız’

[...] *tevsiz [kürsüz] yumşak* [...] 63. son = 84 283, 3. (Tekin, 1976: 121)

[...] [*tevsiz kürsüz kılınçlıg burkanig*] [...] 70. 1 = 16 138 518, arka 41. (Tekin, 1976: 132)

[...] *tevsiz kürsüz kılınçlıg erserler* [...] 71. 15 = 326 327, 26. (Tekin, 1976: 133)

[...] *tevsiz kürsüz tözün [yumşak]* [...] DKPAM, 1795. (Elmalı, 2016: 122)

[...] *tevsiz kürsüz[üz] övkesiz bolsar* [...] DKPAM, 3048. (Elmalı, 2016: 170)

tevsiz kürsüz ezügsüz ‘hilesiz’

[...] [*...tevsiz kürsüz ezü[gsüz...]*] [...] *tnlıglar* [...] DKPAM, 2906. (Elmalı, 2016: 163)

tevsiz kürsüz ezügsüz armaksız ‘hilesiz’

[...] *tevsüz kürsüz ezügsüz armaksız ırşısız karşısız tüz baz* [...] AY, 90 (II. 28b.), 5, (Kaya, 1994: 102)

[...] *tevsüz kürsüz ezügsüz armaksız bolsun* [...] AY, 443 (VI. 23a.), 9-10, (Kaya, 1994: 251)

tez- kaç- ‘kaçmak’

[...] *beliñlep irak tezdiler kaçdılar* [...] AY, 5 (S. 3a.), 10-11 (Kaya, 1994: 62)

[...] *tezse kaçsa arslanın* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 255)

té- sözle- ‘söylemek’

[...] *tigülük sözlegülük yürüde ukıdur için* [...] ATT, 60a1, 1819, (Shōgaito, 1988: 126)

tégin kan oghı ‘prens, şehzade’

[...] *antag yme tuşlarta tigın boltum kan oghı* [...] AY, 629 (X. 16a.), 9, (Kaya, 1994: 329)

télwe munduz ‘deli, ahmak’

[...] *tağı tilwe munduz kişi bu bilin* [...] KB, (Arat, 1979: 113 / 963)

[...] *esürse kişi tilwe munduz bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 226 / 2099)

[...] *bor içse bolur tilwe munduz atı* [...] KB, (Arat, 1979: 278 / 2655)

tér- kawıt- ‘derlemek, toplamak’

[...] *edgülerin tire kavıra sözledim* [...] U III, T I D 6, 25.

tér- kuwrat- ‘derlemek, toplamak’

[...] *ilgerü kurıgaru sülep té[r]miş? kuwratmış* [...] (KT D12)

[...] *ilgerü kurıgaru sülep térmış kuwratmış* [...] (BK D11)

[...] *tokuz oguz bodunumun térü kuwrati altım* [...] (ŞU K5)

tér- yığ- ‘derlemek, toplamak’

[...] *yarlıkançuçı köñülin tire yıga alı yarlıkap* [...] AY, 472 (VII. 7b.), 1, (Kaya, 1994: 263)

[...] *tire yıga alır siz* [...] AY, 490 (VII. 16b.), 2-3, (Kaya, 1994: 271)

[...] *tırser yığ/sar ...* [...] BTT XXIII, B 110.

[...] *er at tırgü yığgu açınğu açığ* [...] KB, (Arat, 1979: 548 / 5513)

tér- yumıt- ‘derlemek, toplamak’

[...] *ya tirmış yumıtmış anuķ malıña* [...] KB, (Arat, 1979: 429 / 4265)

téril- kuwran- ‘derlenmek, toplanmak’

[...] *suv içreki [t]irilü kuwranu kelmişler* [...] Manichaica I, T II D 177, 65.

téril- yadıł- ‘yayılmak’

[...] *uzun kiç tirilsü yağılsu atı* [...] KB, (Arat, 1979: 175 / 1585)

téril- yıgıl- ‘derlenmek, toplanmak’

- [...] *ulug ertinü idi tirilmiş yigilmış* [...] AY, 34a (I. ? [=R-M: 689]), 13, (Kaya, 1994: 75)
- térin kuvrag** ‘(Budist) cemaat / topluluk, yığın’
- [...] *tört maharaç teyrilerig tirini kuvragı birle* [...] AY, 29 (S. 16a.), 23, (Kaya, 1994: 72)
- [...] *tolp kamağ tirin kuvrag* [...] AY, 188 (III. 31b.), 11, (Kaya, 1994: 141)
- [...] *kişili teyrili ulug tirin kuvragıñıñ* [...] AY, 671 (X. 37a.), 1-2, (Kaya, 1994: 347)
- [...] *arığ tirin kuvrag üze aqırladılar* [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 76)
- [...] *tört tirin kuvragı birle yarlıkayur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 09.
- [...] *tirinniñ kuvrağınñ piraptisi erür* [...] Üç İtigsizler, 124a, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 62)
- [...] *koşuğlarınñ tirini kuvrağı tarqardukta* [...] Üç İtigsizler, 124a, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 62)
- [...] *alku tirin kuvraglarıñızni* [...] Uigurica I, T II B 29.
- [...] *tirin kuvrağ yok* [...] 85. 11 = 131 185 284 328a 345 349 380 385 390 409 415 514, 21. (Tekin, 1976: 157)
- [...] *tirin kuvrağ* ... [...] 91. 4 = 99, 16-17. (Tekin, 1976: 164)
- [...] *tört türlüğ tirin kuvrağınñ yalavaçımız boluñ* [...] 91. 4 = 99, arka 23-24. (Tekin, 1976: 164)
- [...] *tirin kuvraglarka köñül üze buşı birgü* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 313.
- [...] *tirin kuvraglarıg gaganagançi bodisatav vasundari yagız yir katunı* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 473.
- [...] *tirin kuvragların amogadarşi bodisatav* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 479.
- [...] *terini kuvragı yokağdı* [...] HT VII, 348. (Röhrborn, 1991: 42)

[...] *ulug t]erin] [kuvrag ara]sinta* [...] HT III, 667. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 102)

[...] *ulug terin kuvragı* [...] HT VIII, 408-409. (Röhrborn, 1996: 48)

[...] *[tört törlüg ter]in kuvragı* [...] KKNB, 18. (Wilkens, 2007: 54)

[...] *taşındaki terin kuvrag* *ıradaki yakındaki tapıgçı udugçı kim bar ers[er]ler* [...] KKNB, 65. (Wilkens, 2007: 58)

[...] *terinig kuvragı yme meñi ol* [...] KKNB, 576. (Wilkens, 2007: 88)

térinlig kuvraglıg ‘(Budist) cemaat / topluluk / cemaatli’

[...] *amrançıgın uçdaçı kuşkıalar tirinlik kuvraglıgta* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

[...] *alkınmaksız yimlig içimlig erip alkınmaksız tirinlig kuvraglıg yme bolgay* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 261.

[...] *tirinligin kuvraglıgın [ar]ıg idok* [...] BTT XIII, 42. Metin, 8.

[...] *terinlig kuvraglıg bolup* [...] KKNB, 1605. (Wilkens, 2007: 156)

térinsiz kuwragsız ‘cemaatsiz, topluluğu olmayan’

[...] *tirinsiz kuwragsız bolmuşların* [...] AY, 299 (IV. 50a.), 11, (Kaya, 1994: 187)

tétrü tétrü ‘dikkatli dikkatli’

[...] *öz e[dgü]siñe barı* [...] *tétrü tét[rü ...]* [...] DKPAM, 2888. (Elmalı, 2016: 163)

tétsi bakşı ‘öğretici, öğretmen’

[...] *títsisi bakşısuña nomlayu yarlıkazun* [...] T I D 5, 18.

[...] *tít[si]si bakşısuña inçe tép ötünti* [...] T III 84-17, 25-26. (Demirci, 2014: 82)

[...] *títsisi bakşısuña inçe [tép ötünti* [...] T III 84-4, arka 10. (Demirci, 2014: 96)

[...] *tet]se]ları] bahşıları samtso açarı[nın]* [...] HT X, 885-886. (Mirsultan, 2010: 155)

tı uzatı ‘sürekli’

[...] **tı uzatı** *bışrunurlar öğretinürler* [...] AY, 252 (IV. 26b.), 23, (Kaya, 1994: 168)

tıd- bekle- ‘engellemek’

[...] *yügürmekin kaçmakın tıdguluk beklegülük birök* [...] HT IX, 2022. (Aydemir, 2010: 167)

tıd- sergür- ‘engellemek’

[...] *yme tıdgalı sergürgeli udaçı bolsar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 149.

[...] *anı tıdgalı sergürgeli utaçı* [...] KKNB, 2917-2918. (Wilkens, 2007: 232)

tıd sögüt ‘ağaç’

[...] *edgü tıd sögüdke kelser tını uşun agrıg yok* [...] T I 604, 17.

tıdıg ada ‘engel, mani’

[...] **tıdıg adalarıg** *tarkarıp* [...] AY, 73 (II. 20a.), 5, (Kaya, 1994: 96)

[...] **tıdıg] adalarıg** *tarkarıp* [...] AY, 73 (II. 20a.), 8, (Kaya, 1994: 96)

[...] **tıdıg adaları]g** *tarkarıp* [...] AY, 73 (II. 20a.), 11, (Kaya, 1994: 96)

[...] *neñ tıdıg ada kılı umazlar* [...] Dışastvustık, 680. (Kaljanova, 2005: 114)

[...] **tıdıg ada** *kılguluk münin kadagın* [...] Dışastvustık, 685. (Kaljanova, 2005: 115)

[...] **tıdıg ada** *kılsar* [...] DKPAM, 0870. (Elmalı, 2016: 89)

[...] **tıdıg ada** *kılguçı* [...] DKPAM, 0884-0885. (Elmalı, 2016: 89)

[...] **tıdıg ada** [*savlarıg kéterip*] [...] DKPAM, 2063. (Elmalı, 2016: 132)

[...] *alku tıdıg adalarımın* [...] BTT VII, T III M 243 (U 4741), 14-15.

[...] *urugıña tıdıg ada kıltaçı* [...] HT VII, 1530. (Röhrborn, 1991: 134)

[...] **tidig a[da bo]lmadı** [...] HT X, 1217. (Mirsultan, 2010: 187)

[...] **tidig ada kılı yarlıkamazunlar** [...] KKNB, 730. (Wilkens, 2007: 98)

[...] **tidig ada kılmasar** [...] KKNB, 743. (Wilkens, 2007: 100)

[...] **tidig ada kılguç[a ers]er** [...] KKNB, 745. (Wilkens, 2007: 98)

tidig tutug ‘bağ, engel’

[...] **tidig tutug işinizler bar erser** [...] DKPAM, 4169. (Elmalı, 2016: 205)

[...] **tidigum tudugum telimi üze** [...] HT VIII, 568. (Röhrborn, 1996: 60)

[...] **tidig tuduglar barça kertgünçsüz köñül [tultagin]ta bolur** [...] KKNB, 317. (Wilkens, 2007: 72)

[...] **t[ı]tig tutug üze tıdılıp** [...] KKNB, 333. (Wilkens, 2007: 72)

tidıghıg adalıg ‘engelli’

[...] **alku tidıghıg adalıg savlarıg turgurup** [...] KKNB, 735. (Wilkens, 2007: 98)

tidıghıg köşıgıg ‘engelli / korumalı’

[...] **kayu neç]e tidıghıg köşıgıg ülgüsüz ü[küş ayıg kılınçlarım] bar [er]miş** [...] KKNB, 859. (Wilkens, 2007: 108)

tidıghıg tutuglug ‘engelli / tehlikeli’

[...] **tidıghıg tutuglugta taş erür** [...] Üç İtigsizler, 102a, 10. (Barutçu-Özönder, 1998: 35)

[...] **tidıghıg tutuglug için monı üze** [...] Üç İtigsizler, 103b, 2-3. (Barutçu-Özönder, 1998: 37)

[...] **tidıghıg tutuglug bolu[rlar]** [...] KKNB, 839-840. (Wilkens, 2007: 106)

[...] **bu tidıghıg tuduglug nom ermez erip** [...] ATT, 31b1, 928, (Shōgaito, 1988: 68)

tidıgsız tutugsuz ‘engelsiz / tehlikesiz’

[...] *tidıgsız tutugsuz arıg neçe buyan edgü kılınçlarım erser* [...] AY, 169 (III. 22a.), 22, (Kaya, 1994: 134)

[...] *tidıgsız tutugsuz bolurlar* [...] AY, 214 (IV. 7b.), 16, (Kaya, 1994: 151)

[...] *tidıgsız tutugsuz arıg süzük bolurlar* [...] AY, 317 (IV. 61a.), 23, (Kaya, 1994: 196)

[...] *tidıgsız tuğugs[uz] tetir* [...] HT VII, 596. (Röhrborn, 1991: 62)

[...] *tidıgsız tudugsuz bilge biligi* [...] ATT, 18b1, 519, (Shōgaito, 1988: 40)

tıdıl- üzül- ‘engellenmek’

[...] *tıdıg tuğug üze tıdılp üzülüp kutrulmaklıg oronta alp ötgülük erür* [...] KKNB, 333. (Wilkens, 2007: 72)

tıdın- tutun- ‘mani olunmak, tutulmak’

[...] *ne yerde tıdıntı tutuntı erser* [...] Huastuanift, L 217: SPb 100. (Özbay, 2014: 87)

tıdmak sergürmek ‘engelleme’

[...] *tıdmak sergürmek erür* [...] AY, 285 (IV. 43a.), 24, (Kaya, 1994: 181)

tılamçıg korkınçıg ‘dehşetli’

[...] *oğır oğıdaçı tılamçıg korkınçıg nerse* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 213)

tın tura ‘can, hayat’

[...] *tın tura ök üküş sakınçnuş yöründeki erür* [...] AY, 262 (IV. 31b.), 15, (Kaya, 1994: 172)

tınlıg turalıg ‘canlı’

[...] *bo beş türlüg tınlıgıg turalıgıg ulugka kiçigke* [...] Huastuanift, U 14a 9-10; L 86: SPb 35-36. (Özbay, 2014: 83)

[...] *monça tınlıgka turalıgka* öz ötegçi boltumuz [...] Huastuanıft, U 14a 14; U 1543b 2; L 91: SPb 38-39. (Özbay, 2014: 83)

[...] *üküş tınlıgıg turalıgıg* ölürdümüz [...] Huastuanıft, U 14b 13-14; U 19b 5-6; M 798f a, 2-3-4; L 110: SPb 47-48. (Özbay, 2014: 84)

[...] *biş türlüg tınlıg turalıg* [...] BTT V, T M 161 (U 297), arka 6.

[...] *tınlıgka turalıgka bag ...* [...] BTT V, T II 1344 (Ch/U 6860), 13.

tınlıgsız yaşağlısız ‘canlısız’

[...] *kirtüdin kelmiş mensiz kişisiz tınlıgsız yaşağlısız üze* [...] AY, 145 (III. 10a.), 16, (Kaya, 1994: 125)

tıñçı sawçı ‘haberci’

[...] *ildin ilke tıñçı sawçı bolup* [...] TT IV/B, T II Y 55, 21.

tıñla- eşid- ‘duymak, işitmek, dinlemek’

[...] *kirtgünç köñülin tıñlasar eşidserler* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 19, (Kaya, 1994: 203)

tırt tırt ‘tırt tırt’

[...] *anın tonın tırt tırt yırttı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 148 / 6)

tıgisiz çoğısız ‘sessiz sedasız’

[...] *tıgisiz [çoğısız ot] yiyü suv içe yorıyu [biz ...]* T III 84-18, arka 4. (Demirci, 2014: 90)

tık- tarı- ‘dikmek, ekmek’

[...] *edgülig töz yiltız tikser tarısarlar* [...] AY, 168 (III. 21b.), 3, (Kaya, 1994: 133)

tiki çoğı ‘gürültü patırtı’

[...] *tikirtsiz tepirtsiz alku tiki çoğı irak öñi üdrülmiş* [...] AY, 166 (III. 20b.), 6, (Kaya, 1994: 132)

[...] *uluğ tikiñ çuğın balık uluşluğ* [...] 50. 10 = 62, arka 26. (Tekin, 1976: 104)

[...] *tikisin [çogısı]n çokratmış* [...] DKPAM, 2559-2560. (Elmalı, 2016: 152)

tikilig yañkulug ‘sesli, gürültülü’

[...] *yavlak tikilig yañkulug ün* [...] DKPAM, 2569. (Elmalı, 2016: 152)

[...] *tikilig yañkulug erür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 144.

[...] *tikilig yañkulug erür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 149.

tikim édiz ‘değerli, yüksek’

[...] *tikim idiz señirte birerte yme erür siz* [...] AY, 490 (VII. 16b.), 4, (Kaya, 1994: 271)

tikir tikir ‘tikir tikir’

[...] *tikir tikir etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 155 / 13)

tikiñsiz tepirñsiz ‘sessiz sedasız’

[...] *tikiñsiz tepirñsiz alku tiki çoğı irak öñi üdrülmiş* [...] AY, 166 (III. 20b.), 5-6, (Kaya, 1994: 132)

tikisiz çoğısiz ‘gürültüsüz patirtısız’

[...] *[...tiki]siz çoğısiz emgeksizlerke ...* [...] DKPAM, 4632. (Elmalı, 2016: 221)

tikwi köni ‘düzgün, dürüst’

[...] *kesmiş suo altun teg tikvi köni itiglig uz burunuñuz ol* [...] AY, 658 (X. 30b.), 15, (Kaya, 1994: 341)

tile- arzula- ‘dilemek, arzulamak’

[...] *sewer barça yalñuñ tiler arzular* [...] KB, (Arat, 1979: 107 / 898)

tile- iste- ‘dilemek, istemek’

[...] **tilep istep bulmadın** [...] AY, 13 (S. 7a.), 14, (Kaya, 1994: 65)

[...] **könül tegürüp tileñler isteñler** [...] Uigurica I, T II B 29.

[...] **münin kadagın sakınsarlar tileserler isteserler** [...] Dışastvustık, 686-687. (Kaljanova, 2005: 115)

[...] **teriñ nom uguş tö[z]inte tiledi istedi** [...] HT VII, 1471. (Röhrborn, 1991: 129)

[...] **ok tilep istep yañlok [sakin]u** [...] KKNB, 613. (Wilkens, 2007: 90)

[...] **tilegeli istegeli yme bulmaz** [...] KKNB, 2969. (Wilkens, 2007: 234)

tile- küse- ‘dilemek, istemek’

[...] **burhanlıg...] tileyür men küseyür [men...]** [...] DKPAM, 2209. (Elmalı, 2016: 139)

[...] **arhantnıñ yakınında tileti küsedi** [...] ATT, 30b1, 905, (Shōgaito, 1988: 66)

tilek arzu ‘dilek’

[...] **ögi köñli qolmuş tilek arzuqa** [...] KB, (Arat, 1979: 63 / 487)

[...] **bu erdem bile er tilek arzu yir** [...] KB, (Arat, 1979: 71 / 567)

[...] **bayat kimke birse tilek arzusu** [...] KB, (Arat, 1979: 92 / 753)

tilek küsüş ‘dilek’

[...] **tileklerin küsüşlerin qanturu birgeli** [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 136)

[...] **tiliki küsüşü bultukmaz** [...] BTT I, T II S 90.10 (U 2997), 5.

[...] **tiliki küsüşü bultukmaz** [...] BTT I, U 3601, 3.

tileksiz küsüşsüz ‘dileksiz’

[...] *nomlug etöz [te]g tiligsiz (: tileksiz) küsüşsüz erip* [...] HT VII, 1436. (Röhrborn, 1991: 126)

tileme- kolma- ‘dilememek / dilenmemek’

[...] *inçke itiglig [y]ararı[glıg] tilemez kolmaz* [...] Manichaica III, Nr. 8 VII, T M 423a. arka 5.

tilet- istet- ‘dilemek’

[...] *yanılmak[sız]ın tiletgeli isteđgeli üdürür* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 565.

[...] *nomların tiletip isteğip* [...] KKNB, 129. (Wilkens, 2007: 60)

tin tarıglag ‘tarla’

[...] *nom erdini kuğına adakın yoryur tin tarıglag tiğmiş* [...] BTT XIII, 14. Metin, 12.

tin tizgin ‘yular, dizgin’

[...] *tin tizgin* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 147 / 10)

tiş tiş birle ‘diş diş ile’

[...] *bitidimiz anlar üze anıy içinde kim etöz etöz birle köz köz birle burun burun birle kulağ kulağ birle tiş tiş birle kart başka teñşemek* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 80)

tişi tişike ‘dişi dişiye’

[...] *azād azādka kul kulka tişi tişike kim keçrülse* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 19)

titig balçık ‘çamur, balçık’

[...] *ağa turur çözülmüş titigdin balçıkın* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 57)

titre- bez- ‘titremek’

[...] *tolp etözi titreyür bezer* [...] DKPAM, 2858. (Elmalı, 2016: 162)

[...] *könjüli yüreki titredi bezdi* [...] DKPAM, 3156. (Elmalı, 2016: 172)

titre- kamşa- ‘titremek, sallanmak’

[...] *tüzü titredi kamşadı* [...] Dışastvustık, 643-644. (Kaljanova, 2005: 110)

tod- büt- ‘doymak, kanmak’

[...] *buğun toğtı bütti yigü keğgüke* [...] KB, (Arat, 1979: 319 / 3113)

tod- kan- ‘doymak, kanmak / tatmin olmak’

[...] *yörüglüg nom tatıgı üze todup kanıp* [...] AY, 400 (V. 28b.), 7-8, (Kaya, 1994: 233)

[...] *noş tatıgı üze todgay kangay biz* [...] AY, 432 (VI. 15b.), 13, (Kaya, 1994: 246)

[...] *aç barsıg todup kanıp* [...] AY, 631 (X. 17a.), 13, (Kaya, 1994: 330)

[...] *ür[üg] uzatı todmuş kanmış [bolunlar]* [...] T III 84-59, arka 4. (Demirci, 2014: 101)

[...] *türlüg aşın içgün todurdı kıanturdı erser* [...] 21. ? = 199, 8. (Tekin, 1976: 70)

[...] *bilge biligin ögrünçün todurtum [kıanturdum]* [...] 21. ? = 199, 10-11. (Tekin, 1976: 70)

[...] *todmuşın kanmışın sakınıp* [...] BTT VII, A 22, 328-329.

[...] *etözleri könjüll[eri] todup kanıp* [...] KKNB, 2710. (Wilkens, 2007: 222)

[...] *yidi toğtı kıandı ölüp yatıguçı* [...] KB, (Arat, 1979: 531 / 5339)

[...] *et öz toğsa kıansa bolur buğrağı* [...] KB, (Arat, 1979: 630 / 6367)

tod tolı ‘doygun, doymuş’

[...] *tod tolı kılmasar* [...] 51. 14 57 75, 9. (Tekin, 1976: 105)

[...] *tod tolı kılsarlar* [...] 108 = 141, 3. (Tekin, 1976: 178)

tod tolwı ‘kıymetsiz, değersiz’

[...] **tod tolvi** açığı emgeklerintin ozup kutrulup [...] AY, 39 (II. 3a.), 1, (Kaya, 1994: 84)

[...] **tod tolvi** agmak tegrilmeklig emgeklertin ozmuş kutrulmuş bolur [...] AY, 419 (VII. 9a.), 7, (Kaya, 1994: 241)

[...] **çıgay emgeklig tod tolvi** açığı emgeklerin tarkarguluk [...] AY, 449 (VII. 26a.), 7, (Kaya, 1994: 254)

tod uçuz ‘kıymetsiz, değersiz’

[...] **todın uçuzın** ayıg ögli yağılarnıñ örletmekin [...] AY, 226 (IV. 13b.), 12, (Kaya, 1994: 157)

[...] **todın uçuzın** ayıg ögli yağılarnıñ örletmekin [...] AY, 227 (IV. 14a.), 19, (Kaya, 1994: 158)

[...] **todın uçuzın** ayıg ögli yağılarnıñ ö<r>letmekin [...] AY, 228 (IV. 14b.), 24-25, (Kaya, 1994: 158)

[...] **tod uçuz** savların [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **bilgelerig [tod uç]uz** kılsarlar [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 9. (Tekin, 1976: 151)

[...] **todka uçuzka** tegmek üze [...] BTT I, B, 32. Yaprak, arka 3.

[...] **tod uçuz** bolmaklıg [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 134.

[...] **tod uçuz** köriip [...] DKPAM, 3050. (Elmalı, 2016: 170)

[...] **bo montag tod uçuz** savların köriip [...] DKPAM, 3514. (Elmalı, 2016: 184)

[...] **tod u[ç]uz** [...] mün emgekin [...] DKPAM, 4643. (Elmalı, 2016: 221)

[...] **tuıka uçuzka** tegser [...] KKNB, 547-548. (Wilkens, 2007: 86)

[...] **ol tuıka uçuzka** tegmeki üze [...] KKNB, 550. (Wilkens, 2007: 86)

toda- uçuzla- ‘küçümsemek, değersiz görmek’

[...] *yorıdaçularıg körüp sögüp sarsıp **todap uçuzlap** köñüllerin karınların irintürtüm* [...] AY, 136 (III. 5b.), 10, (Kaya, 1994: 121)

todamak sıkamak ‘değersiz görme, aşağılama’

[...] *balık uluş otrasında **todamak sıkamak** üze* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 146.

todgur- kantur- ‘doymak’

[...] *todgurayın kanturayın tip tidi* [...] AY, 606 (IX. 31b.), 3-4, (Kaya, 1994: 319)

[...] *suvsuşın todgurup kanturup* [...] BTT XXVI, 34, (Kasai, 2008: 250)

todma- kanma- kéçme- ‘doymamak, usanmamak’

[...] *todmaz kanmaz kiçmez* [...] 8. 6 = 208 229 262 278 302 356 432, arka 39. (Tekin, 1976: 53)

todunçsuz kanınçsuz ‘açgözlü, doymak bilmez’

[...] *tançkalayu ölürüp todun[çsuz] kanınçsuz ...* [...] DKPAM, 3556. (Elmalı, 2016: 185)

todunçsuz uwutsuz suk ‘açgözlü, doymak bilmez’

[...] *todunçsuz uvutsuz suk yek [birle]* [...] Huastuanift, U 8a, 11. (Özbay, 2014: 79)

[...] *todunçsuz uvutsuz suk yek için* [...] Huastuanift, U 12a 7-8; U 13a 3; L 252: SPb 117-118. (Özbay, 2014: 88)

[...] *todunçsuz uvutsuz suk yek seviginçe* [...] Huastuanift, U 7a 4-5; L 302: SPb 141. (Özbay, 2014: 90)

tog- tepre- ‘doğmak, oluşmak’

[...] *[küsiş]tin ötgürü tugarlar [tepreyü]rler kamag burhanlar* [...] BTT XVIII, 1362-1363, (Zieme, 1996: 172)

tog- törö- ‘doğmak’

[...] *udumbar çeçek teg odgurak **togmış trmiş*** [...] AY, 682 (BE. 3a.), 2, (Kaya, 1994: 351)

[...] ***tugmış trmiş tışraklığ err*** [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 140.

[...] *burhanlar **tugguluk trglk tz nom err*** [...] HT VII, 858-859. (Rhrborn, 1991: 82)

[...] *yılanka **tugguluk trglk oron yme ermedin*** [...] KKNB, 57. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *yene **tugmış trmiş** uzatıkı yılan ermez men* [...] KKNB, 80. (Wilkens, 2007: 58)

togmış kadaş ‘hısım, akraba’

[...] *inim eçim **tugmışım kadaşım** kim yme am arım kılmazunlar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa05, 14-15, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] ***tugmışım kadaşım** yegenim tagayı[m]* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa22, 9, (Ayazlı, 2016: 457)

[...] *eçim inim **tugmışım kadaşım** yegenim tagayım* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa24, 7-8, (Ayazlı, 2016: 458)

togum ajun ‘varoluş’

[...] *al[ku] **tugum ajun** işrmeklerin zmelemiş* [...] BTT XVIII, 29, (Zieme, 1996: 124)

togun bogun ‘eklem’

[...] ***togun bogunları** samantabadiri bodisatav err* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), A 242.

toguru tumlitu ‘kesin, aık, yasal biimde’

[...] *basmlka **toguru tumlitu** satdım* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa04, 4, (Ayazlı, 2016: 441)

[...] *basa tog<r>ilka toguru tumlıtu sattım* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa05, 3, (Ayazlı, 2016: 442)

[...] *eniçük eçike toguru tumlıtu sattımız* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa07, 3, (Ayazlı, 2016: 444)

tok bay ‘zengin’

[...] *könül kimniñ bolsa kalı yok çıgay, kılsa küçün bolmas anı tok bay* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 450 / 14)

tok tok ‘tok tok’

[...] *tok tok etti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 144 / 20)

tok tok bol- ‘geçimsizlik, sertlik olmak’

[...] *er kişi birle tok tok boltı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 144 / 21)

tok tolu ‘tam dolu / tam doymuş’

[...] *erte seviglig tok tolu* [e... [...] BTT XIII, Jātaka, 78.

tokı- toñla- ‘dövmek’

[...] *tokıyu toñlayu ıdtı* [...] DKPAM, 3157-3158. (Elmalı, 2016: 172)

tokıt- bitı- ‘kazıtmak, yazdırmak’

[...] <...> *erser otka? érig yérte erser ança érig yérte beñgü taş tokıtım bitidim* [...] (KT G13)

[...] <...> *tokıtım bitidim bu/o* <...> [...] (BK K15)

tokıt- élet- ‘ulaştırmak, götürmek’

[...] *ootka küyüp suvka tokıtıp eltip* [ölmegey] [...] ShoRoshia, KB, a4. (Shōgaito, 2003: 191)

tol- büt- ‘dolmak, tamam olmak’

[...] *tolmuş bütmiş bışrunmakları küçinte* [...] AY, 39 (II. 3a.), 18, (Kaya, 1994: 84)

tol- tüke- ‘süresi bitmek, tamamlanmak’

[...] *tuygulug bilgülüğ yol tolmuş tükemiş* [...] TT V/B, 79.

[...] *yana kentün ök tolur tükeyür* [...] BTT I, T II S 90.14 (U 2993), 7.

tolgur- toşgur- ‘doldurmak’

[...] *tolpı tüzün yorığın yime tolgurup tuşgurup* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] *yevik tiziglerig [tolgurup toşgurup bir badrakalp içinte]* [...] BTT XXVI, 31, (Kasai, 2008: 250)

tolmak bütme ‘dolmuş, tamam olmuş’

[...] *edgü törünüñ tolmakıña bütmeğiñe tegirler* [...] AY, 39 (II. 3a.), 17, (Kaya, 1994: 84)

tolp kamag ‘tümü, hepsi’

[...] *tolp kamag tınlıglarka* [...] AY, 81 (II. 24a.), 20, (Kaya, 1994: 95)

[...] *ulatı tolp kamag tirin kuvrag* [...] AY, 188 (III. 31b.), 11, (Kaya, 1994: 141)

[...] *tolp kamag edgü edremlerig* [...] AY, 205 (IV. 3a.), 6, (Kaya, 1994: 147)

tolu erüş üküş ‘pek çok, sayısız’

[...] *tolu erüş öküş türlüg* [...] Manichaica I, T II D 171, 50.

tolu tegirmi ‘yuvarlak’

[...] *tolu tegirmi ay teñri kök kalıkda turur teg* [...] AY, 112 (II. 39b.), 4, (Kaya, 1994: 111)

tolu tükel ‘tam, eksiksiz’

[...] **tolu tükel** münsüz kadagsız yig adruk biliglig edremlig tuzlug [...] AY, 124 (II. 45b.), 19, (Kaya, 1994: 116)

[...] **tolu tükel** boltı [...] AY, 199 (III. 37a.), 20, (Kaya, 1994: 145)

[...] **tolu tükel** çın kirtü arıg süzüük tözlüğün tuyunup [...] AY, 212 (IV. 6b.), 20, (Kaya, 1994: 151)

[...] yana bir töz üze **tolu tükel** yaltrıtdaçı ol [...] BTT I, T II S 90.19 (U 2989), 8.

tolug yüklüg ‘dolu’

[...] ançada kaçtı kemi tapa **toluğ yüklüg** [...] KT, (Ata, 2004: 96 / 140)

tolum sâz ‘silah’

[...] **alsuñlar tolumlarını hem sâzlarını** [...] KT, (Ata, 2004: 14 / 102)

ton etük ‘kılık kıyafet / giysi, ayakkabı’

[...] **ton etük** aş içgü buşı birmiş [...] 50. 10 = 62, 7. (Tekin, 1976: 10)

ton karaja ‘kılık kıyafet’

[...] **ton karasa** şat parışkar yivikler alıp [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 76)

ton kedim ‘elbise, giyecek’

[...] aş içgü **ton kedim** tölet töşek iglemişdeki [...] AY, 80 (II. 23b.), 19, (Kaya, 1994: 99)

[...] aş içgü **ton kedim** tıtagınta [...] AY, 102 (II. 34b.), 17, (Kaya, 1994: 107)

[...] kedgülik **tonun kedimin** yigülük içgülik aşın suvsuşın [...] AY, 156 (III. 15b.), 1, (Kaya, 1994: 129)

[...] **ton kiñim** atlıg markat öñlüg erip **ton kiñim** tutar **ton kiñimke** böritigke [...] BTT VII, A 14, 202.

[...] *aş içgü ton kedim altun kümüş yir suv ev bark* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 128.

[...] *[ton] kedim ed [tavar erdi erser* [...] HT III, 55. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 36)

[...] *ton kedimin oronın töşekin basa basa* [...] HT VII, 627. (Röhrborn, 1991: 64)

[...] *tonların k[edimlerin] ulatı tözün yol* [...] HT X, 537. (Mirsultan, 2010: 122)

[...] *ton kedim tıtagınta* [...] KKNB, 567. (Wilkins, 2007: 88)

[...] *ton kedim çın kértü meñi ermez* [...] KKNB, 575. (Wilkins, 2007: 88)

[...] *ton kedimleriniñ bürtüglerin* [...] KKNB, 3764. (Wilkins, 2007: 278)

ton toñagu ‘giyim kuşam’

[...] *tonın toñagusun [töle]tin töşekin otıña emiñe* [...] Kuan, 86. (Tekin, 1993: 12)

tonlug kedimlig ‘elbise, giyecek’

[...] *tonlug kedimlig edlig tavarlıg biliglig edremlig kutlug* [...] AY, 360 (V. 8b.), 22, (Kaya, 1994: 215)

toñ- buz bol- ‘donmak, buz olmak’

[...] *toñup buz bolmuşın saķıñgu ol* [...] 20 B. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 194)

toñ yarp ‘sert’

[...] *toñ yarp igsiz kemsiz agrıgsız tik<ig>siz ögleri köñülleri yiti* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 19, (Kaya, 1994: 286)

toña alp ‘yiğit, kahraman’

[...] *uķuşluğ bilgelig toña alp yürek* [...] KB, (Arat, 1979: 8 / 51)

[...] *negü tir eşitgil toña alp erig* [...] KB, (Arat, 1979: 581 / 5861)

topça kalısız ‘istisnasız, tümü’

[...] *topça kalısız tuyu örtedeçi* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

topça kamağ ‘istisnasız, hepsi’

[...] *alku ödllerde topça kamağ al aldağta uz yarağınur* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

tor tuzak ‘ağ, tuzak’

[...] *toor tuzak yaratdı* [...] DKPAM, 1801. (Elmalı, 2016: 123)

[...] *tor tuzak kim yaratdı [erki]* [...] DKPAM, 2103. (Elmalı, 2016: 134)

torçı çıwgaçı ‘tuzakçı’

[...] *torçı çıwgaçı kuşçı iterçi uçugma bagrın yorigma tınlıglarığ ölürgüçi boltumuz erser*
[...] TT IV/A, 57.

torçı tigüçi ‘tuzakçı’

[...] *torçı tigüçi bahşı toñuz igitmeklig* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 418-419.

torku işgirti ‘ipek, renkli güzel kumaş’

[...] *tolp et’özümüzni yup torkuta işgirtide yörgediñ* [...] BTT XIII, 12. Metin E, 88.

toru ölü ‘yarı ölü, yarı diri / bitkin, mecâlsiz’

[...] *anta kalmışı yér sayu kop toru ölü yoriyur ertig* [...] (KT G9)

[...] *anta kalm[ışı] yér [say]u kop toru ölü yoriyur ertig* [...] (BK K7)

toruk küçsüz ‘zayıf, güçsüz’

[...] *bo bars torukı küçsüzi ugrınta* [...] AY, 616 (X. 9b.), 17, (Kaya, 1994: 324)

[...] *toruk küçsüz aç barsıg* [...] AY, 619 (X. 11a.), 2, (Kaya, 1994: 325)

toruk yawrı ‘zayıf, güçsüz’

[...] *toruḫ yawrı bramanniḡ körkin körkiḡip* [...] 9. On Türlü İyiliḡin Medhi, (Arat, 1991: 76)

torultur- süz- ‘süzme / berraklaştırmak’

[...] *köñüllüḡ suwug toruldurtaḡı süzdeḡi erdini titir* [...] TT V/B, 97.

tos tos ‘tos tos / yumuşak bir şeye vurunca çıkan ses’

[...] *tos tos urdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 143 / 6)

[...] *anı tos tos urdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 398 / 18)

tosın ud ‘sığır’

[...] *tosın udlarıḡ kelürüp tulukka linke koşturup* [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 37, (Ayazlı, 2016: 429)

toşgur- bütür- ‘tamamlamak, bitirmek’

[...] *alkunı barça tüzü tükel toşgurayın bütüreyin* [...] AY, 115 (II. 41a.), 16, (Kaya, 1994: 112)

toşgur- tu- ört- ‘içermek’

[...] *tüzü tüketi barçanı toşguru tuyu örte yarlıkayurlar* [...] AY, 500 (VIII. 2b.), 10, (Kaya, 1994: 275)

toşgur- tüket- ‘tamamlamak, bitirmek’

[...] *iki törlüḡ yiveklerin toşguralı tüketgeli ürüg uzatı kentü köñülleri birle süñüşüp* [...] AY, 234 (IV. 17b.), 8-9, (Kaya, 1994: 161)

[...] *yene nomlug yagmurın barçanı toşgurur tüketür siz* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 11, (Kaya, 1994: 203)

toşgurmak tüketmeklig ‘tamamlamalı, tüketmeli’

[...] *paramıtlarıg toşgurmak tüketmeklig küsüş yme kayu erür tip tiser kamag pramıtlarıg toşgurmak tüketmeklig küsüş erser* [...] AY, 269 (IV. 35a.), 1-4, (Kaya, 1994: 175)

toy eşiç ‘tencere’

[...] *Pişmiş topraktan yapılan tencereye toy eşiç denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 405 / 5)

toy kuwrag ‘(Budist) cemaat / topluluk’

[...] *bulıdçılıayu yığılmış toy kuwrag ara* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] *uluğ tolun üni isigi toy kuwragı* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

toyın braman ‘din adamı’

[...] *toyın braman bolgalı* [...] AY, 259 (IV. 30a.), 22, (Kaya, 1994: 171)

[...] *toyınlar bramanlar yme sekiz teñriler kuvragı birle* [...] Dışastvustık, 509. (Kaljanova, 2005: 94)

[...] *toyınlar bramanlarta ulatılar ol tep* [...] KKNB, 1187. (Wilkens, 2007: 128)

toyın déntar ‘rahip, din adamı’

[...] *üçünç il uluş[nuñ içinte] toyınlar dıntarlar* [...] AY, 90 (II. 28b.), 9, (Kaya, 1994: 102)

[...] *toyınlarka dıntarlarka yme tört törlüg ulug asıg tusu titir* [...] AY, 196 (III. 35b.), 2-3, (Kaya, 1994: 144)

[...] *toyın dıntar bolup* [...] 47. ? = 285, 9. (Tekin, 1976: 101)

[...] *toyın dıntar bolayın* [...] 47. ? = 285, arka 21. (Tekin, 1976: 101)

[...] *toyın dıntar bolsar* [...] 52. 3 = 38 515, arka 55. (Tekin, 1976: 109)

[...] *kamag toyınlarıg dıntarlarıg yıgturup* [...] KKNB, 104. (Wilkens, 2007: 60)

[...] *toyın dentar erip* [...] KKNB, 767. (Wilkins, 2007: 102)

tökül- taşıl- ‘dökülmek, taşmak’

[...] [*tökü*]**lü taşılı** *turur* [...] BTT XIII, 27. Metin, 1.

tölet töşek ‘yastık döşek / yatılacak yer’

[...] *aş içgü ton kedim tölet töşek iglemişdeki ot emde ulatılar üze* [...] AY, 80 (II. 23b.), 19-20, (Kaya, 1994: 99)

[...] *töletin töşekin iglemişdeki otın emin* [...] AY, 156 (III. 15b.), 3, (Kaya, 1994: 129)

[...] *töletin töşekin iglemişdeki otın emin* [...] AY, 513 (VIII. 9a.), 13, (Kaya, 1994: 280)

[...] [*töle*]**tin töşekin otıña emiñe** [...] Kuan, 87. (Tekin, 1993: 12)

törçi- tepre- ‘doğmak, oluşmak’

[...] *törçigü tepregü üdlerin ... yazkı üdler içinte ...* [...] AY, 591 (IX. 24a.), 13, (Kaya, 1994: 314)

törö- belgür- ‘oluşmak, belirlemek / meydana gelmek’

[...] *barça öpke bilig iyin tetrülmektin törüyür belgürer* [...] TT II D 178^b 180, B 48.

törö çızig ‘kanun, yasa’

[...] *kırkınlr arj[ilar yime törü]min çızigımın ayman[çsız köñülin] ertdiler* [...] DKPAM, 4626-4627. (Elmalı, 2016: 221)

törö öñdi ‘kanun, yasa’

[...] *törü öñdi kılķ yañ olardı kelir* [...] KB, (Arat, 1979: 211 / 1931)

[...] *törü öñdi edgü uruldu tükel* [...] KB, (Arat, 1979: 569 / 5735)

[...] *ajun boldı erse törü öñdisi* [...] KB, (Arat, 1979: 572 / 5765)

törö toku ‘töre, gelenek / tören’

[...] **törö toku iterler törö toku kılınıştta kin söki** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 231.

[...] **ölügke törö toku kılıp** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 285.

[...] **törö toku kılımış bolgay** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 344.

[...] **oňardı törü hem toķu iç tapuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 181 / 1643)

[...] **törüsün toķusun yazım kılmağı** [...] KB, (Arat, 1979: 263 / 2497)

törö toku öňdi ‘kanun, yasa’

[...] **törü hem toķu öňdi yinçke tapuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 262 / 2490)

törö- ükli- ‘artmak, çoğalmak’

[...] **titsiniň köñüllüğü keziginde çın kirtü bilge biligig törüdü üklidü** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), A 374.

törölüg tokulug ‘törelî, gelenekli / töreye uygun’

[...] **törölüg tokulug erti** [...] DKPAM, 1796. (Elmalı, 2016: 122)

[...] **törölüg tokulug bolup** [...] DKPAM, 2756. (Elmalı, 2016: 158)

[...] **törölüg toķuluğ kerek bilgüçi** [...] KB, (Arat, 1979: 405 / 4014)

törösüz tokusuz ‘töresiz, geleneksiz’

[...] **törösüz tokusuz amranmak teginmekig** [...] DKPAM, 1059. (Elmalı, 2016: 96)

[...] **törösüz toķusuz bolurlar otun** [...] KB, (Arat, 1979: 447 / 4447)

törötgen yaratgan ‘yaratıcı’

[...] **turur Taňrı törötgen yaratgan** [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 229)

[...] **ol Taňrı törötgen yaratgan** [...] KT, (Ata, 2004: 148 / 24)

törter törter ‘dörder dörder’

[...] *feriştelerini kılğan yalawaçlar kanatlar idisi ikirer ikirer üçer üçer **törter törter** [...]* KT, (Ata, 2004: 87 / 1)

töşek oron ‘yatak döşek / yatacak yer’

[...] *koşmış ayagka tegimlig kodmuş **töşekte oronta** kingtsuin şila bir eski töşek [...]* EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi12, 3, (Ayazlı, 2016: 503)

tötüş çogı ‘kavga, gürültü’

[...] *bor atı haqıqat **tütüş ol çogı** [...]* KB, (Arat, 1979: 278 / 2651)

tötüş keriş ‘kavga, dövüş’

[...] ***tüdüş kerişte** tezgil [...]* 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)

[...] ***tüdüş keriş** kodğıl [...]* 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 300)

[...] ***tüdüş keriş** kılmasar sen özüne [...]* 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 300)

[...] *kişi bile **tötüş keriş** bolur [...]* T III M 234, 5.

[...] ***tütüş keriş** ün çogıg tözintinberü [...]* BTT XIII, 15. Metin, 61.

[...] *boz kö[η]üllüg **tütüş [keriş]** taplag[u]çı bol[ur] [...]* BTT XXIII, B 40-41.

[...] ***tötüş keriş** kuvramak[nıη] ornı erür [...]* HT VIII, 850. (Röhrborn, 1996: 82)

tötüş uruş ‘kavga, dövüş’

[...] *teviz kayda erse **tütüş ol uruş** [...]* KB, (Arat, 1979: 427 / 4247)

tötüşgüçi kerışgüçi ‘kavgacı / dövüşçü’

[...] *[tul]tagsız [evinte **tjütüşgü/çi ke]rişgüçi** bolur [...]* DKPAM, 1005. (Elmalı, 2016: 94)

töz tüp ‘dip, esas / kök, temel’

[...] *bedük berke üze mini **töz tüpüre** uru iki iligimin kataru [...]* AY, 7 (S. 4a.), 21-22 (Kaya, 1994: 63)

[...] *altınç **töz tüp** ulug nızvanılar [...]* AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 17, (Kaya, 1994: 81)

[...] ***töz tüp** tayşın kirtü nomug töpiüte iltinü [...]* 13 G. İyi Dilek, (Arat, 1991: 146)

[...] *tört **töz tüp** silu dyan tegmezkenki [...]* Üç İtigsizler, 124b, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 63)

[...] ***tözi tüpi** erür [...]* Uigurica I, T III 56, 9.

[...] *tuyunmaknıñ **tözi tüpi** bolmış [...]* BTT III, İnsadi Sūtra, 639.

[...] *yig adruk tayanmaklıg **töz tüp** iş üze [...]* BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 53.

[...] *ikindi **töz tüp** işi erser [...]* BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 196.

[...] ***tözün tüpin** uji[kı] açok yörügi teriñ ol [...]* HT VII, 45. (Röhrborn, 1991: 19)

[...] *[a]gamlarnıñ t[öz]i tüpi erd[i] [...]* HT X, 1065. (Mirsultan, 2010: 172)

[...] *neñ **tözi tüpi** [ermez] [...]* HT X, 1076. (Mirsultan, 2010: 173)

[...] *tört **töz tüp** kılı [...]* ATT, 54b1, 1618, (Shōgaito, 1988: 114)

töz tüplüg ‘dipli, esaslı / köklü, temelli’

[...] ***töz tüplüg** kapıgıg açguka [...]* TT V/B, 82.

töz uguş ‘kök, oymak / soy sop’

[...] ***tözümün oğuşumun** belgürti sözleser [...]* P. P. LXVII. (Hamilton, 1998: 44)

[...] *bu **tözüg uguşug** {... edgü} [...]* ShoRoshia, AN, 221. (Shōgaito, 2003: 288)

töz yiltız ‘kök, esas’

[...] *ok tümke yiti töz yultzlarınıñ teñinçe ...* [...] AY, 34s (I. ?. [=R-M: 706]), 24, (Kaya, 1994: 82)

[...] *tözleriñe yultzlarıña yaraşı* [...] AY, 45 (II. 6a.), 19-20, (Kaya, 1994: 86)

[...] *tsuynunñ tözin yultzun birtem üzmelep* [...] TT IV/B, T II Y 55, 58.

[...] *töz yultuz nomug uksar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 148.

[...] *öñ körk tözi yultuzı yok kurug titir* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 152.

[...] *tözi yultuzı [ol tedimiz] erser* [...] Huastuanift, U 8b, 13. (Özbay, 2014: 79)

[...] *tözi yultuzı ternegüsi teñri yeriñerü* [...] Huastuanift, U 10b 8: 1.5. (Özbay, 2014: 80)

[...] *tözi yultuzı beş teñri ol* [...] Huastuanift, L 47: SPb 17-18; U 16a 2. (Özbay, 2014: 81-82)

[...] *könül kögüz töz yultuz kılınç eriglerin* [...] 4. ? = 2d 255, 13. (Tekin, 1976: 45)

[...] *töz yultuz azu bultukmazmu* [...] 4. ? = 2d 255, 18. (Tekin, 1976: 45)

[...] *tözi yultuzı karağa ton tétir* [...] DKPAM, 0467. (Elmalı, 2016: 74)

[...] *ig emgekniñ tözi yultuzı ol erür* [...] DKPAM, 3643. (Elmalı, 2016: 188)

[...] *töz yultuz üze üç törlüg* [...] KKNB, 1087. (Wilkens, 2007: 122)

[...] *nizvanilig töz yultuzın on ayıg kılınçlarıg kältımız erser* [...] KKNB, 1587-1588. (Wilkens, 2007: 156)

tözker- tüpker- ‘ortaya çıkarmak’

[...] *itiglig uz tözkerü tüpkerü adırtlıg bilm[ek] erürler* [...] AY, 34m (I. 29a. [=R-M: 700]), 13, (Kaya, 1994: 80)

[...] *alku kamag nomlarıg tözkerü tüpkerü çınınça bilip* [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 17-18, (Kaya, 1994: 81)

tözlüg tüplüg ‘esaslı, temelli / köklü’

[...] *yaraşı kutrulmuş töz[lüg tü]plüg ol* [...] BTT XXVI, 16, (Kasai, 2008: 77)

tözlüg uguşlug ‘köklü, oymaklı / soylu soplu’

[...] *neş tözlüg uguşlug edlig tavarlıglarta* [...] ShoRoshia, AN, 309. (Shōgaito, 2003: 300)

tözsüz tüpsüz ‘dipsiz, esassız / köksüz, temelsiz’

[...] *tözsüzün tüpsüzün adırtlıg bilirler* [...] AY, 386 (V. 21b.), 7, (Kaya, 1994: 226)

[...] *tmğ tözi tözsüz tüpsüz erip* [...] Üç İtigsizler, 106b, 11-12. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

tözün ıdok ‘soylu, asil / kutsal’

[...] *töz[ün]ler ıdoklar kutıña* [...] KKNB, 376-377. (Wilkens, 2007: 76)

[...] *tözünler ıdoklar kutıña* [...] KKNB, 454. (Wilkens, 2007: 82)

[...] *tözünler ıdoklar kutıña* [...] KKNB, 469. (Wilkens, 2007: 82)

[...] *alku tözünler ıdoklar kuvrakıña* [...] ATT, 1a1, 12, (Shōgaito, 1988: 6)

[...] *tözünlerniñ ıdoklarını kayu barıça kamağ edgüleri* [...] ATT, 2b1, 56, (Shōgaito, 1988: 10)

tözün kutlug ‘soylu, asil’

[...] *tözünler kutluglar bar erserler* [...] AY, 193 (III. 34a.), 11, (Kaya, 1994: 143)

[...] *tözünler kutluglar yme bar erser* [...] AY, 195 (III. 35a.), 6-7, (Kaya, 1994: 143)

[...] *ol tözünler kutluglar alku amrılmış turulmuş nomlar içinte* [...] AY, 205 (IV. 3a.), 3, (Kaya, 1994: 147)

tözün yavaş ‘halim selim / sakin, yumuşak huylu’

[...] *neçe tözün yavaş teñriler erserler* [...] AY, 434 (VI. 16b.), 2-3, (Kaya, 1994: 247)

[...] **tözün yavaş kut vahşıklar kayu yir oruntın** [...] AY, 435 (VI. 17a.), 8, (Kaya, 1994: 247)

[...] **tözün yavaş kutlar vahşıklar bo ok avant tıtag üze** [...] AY, 437 (VI. 18a.), 22, 438 (18b.), 1, (Kaya, 1994: 248)

[...] **tözün yavaş erürler** [...] HT IX, 1090. (Aydemir, 2010: 119)

tsaᅇ agılıᅇ ‘ambar / hazine’

[...] **bay barımlıᅇ tsaᅇları agılıᅇları** ı tarıᅇ ed tavar üze [...] AY, 607 (X. 5a.), 11-12, (Kaya, 1994: 320)

tsoy ayıᅇ ‘günah / kötü, fena’

[...] **alku tsuy ayıᅇ kılınçlarıᅇ** [...] AY, 104 (II. 35b.), 16, (Kaya, 1994: 108)

[...] **tsuy ayıᅇ kılınçlarıᅇ** [...] AY, 134 (III. 4b.), 17, (Kaya, 1994: 120)

[...] **tsuy ayıᅇ kılınçlıᅇ** [...] AY, 145 (II. 10a.), 5, (Kaya, 1994: 125)

[...] **anantris atlıᅇ agar tsuy ayag kılınç kılınç kılınç erser** [...] TT IV/A, T II Y 47, 26-27.

[...] **neçe tsuy ayıᅇ kılınçımız bar bar erser** [...] TT IV/B, T II Y 55, 62-63.

[...] **agir tsuy ayıᅇ kılınçları öçüp** [...] TT V/A, 37.

[...] **tsuy ayıᅇ kılınç kılınç kılınç** [...] 74. 9 = 28, 11. (Tekin, 1976: 139)

[...] **tsuy ayıᅇ kılınçları** [...] KKNB, 551. (Wilkens, 2007: 86)

[...] **bir kün tsuy a[ıyıᅇ] kılınçlarıᅇ ökünüp** [...] BTT XXVI, 3, (Kasai, 2008: 227)

tsoy érinç ‘günah, suç’

[...] **tsuy [irinç]lerig kılınçlıᅇ taplamasar** [...] AY, 102 (II. 34b.), 7-8, (Kaya, 1994: 107)

tsoy érinçü ‘günah, suç’

[...] *tsuy irinçülerimin ertinü ağır ulug ayıg kılınçlarımın* [...] AY, 100 (II. 33b.), 20, (Kaya, 1994: 106)

[...] *üküş törlüg tsuy irinçü ağır ayıg kılınçlarig* [...] AY, 132a (III. 3a.), 9, (Kaya, 1994: 119)

[...] *meniñ yme tsuy irinçü ağır ayıg kılınçlarım olarnıñ teg* [...] AY, 140 (III. 7b.), 4, (Kaya, 1994: 123)

[...] *tsuy irinçüleri artı* [...] TT IV/A, T II Y 47, 9.

[...] *tsuy irinçü kılınçlar yme yana* [...] TT IV/A, T II Y 47, 12.

[...] *bilmedin ukmadın üküş türlüg tsuy irinçü kılınçlarımız* [...] TT IV/A, T II Y 47, 22.

[...] *tsuyumuznu irinçümüz[ni] açar biz yadar biz* [...] 71. 15 = 326 327, arka 43-44. (Tekin, 1976: 134)

[...] *tsuyuların irinçülerin tijit kşanti* [...] 74. 9 = 28, 24. (Tekin, 1976: 139)

[...] *tsuyumuznu irinçümüzni açar biz yadar biz* [...] 74. 9 = 28, arka 38. (Tekin, 1976: 140)

[...] *tsuy erinçüleri arımakı bolzun* [...] BTT V, T II Y 54 (Mainz 373), 4.

[...] *tsuy erinçü bulup* [...] KKNB, 640. (Wilkens, 2007: 92)

tsoy érinçü ayıg ‘günah, suç’

[...] *tsuy irinçü ağır ayıg kılınçları* ... [...] AY, 126 (II. 46b.), 7, (Kaya, 1994: 116)

[...] *tsuy irinçü ağır ayıg kılınçların* [...] AY, 132 (III. 2b.), 12, (Kaya, 1994: 118)

[...] *tsuy irinçü ayag kılınçlarımız sanı sakışı idi yok* [...] TT IV/A, T II Y 47, 21-22.

[...] *anantris atlıg agar tsuy irinçü ayag kılınç kılınç kılınçlarımız erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 31.

tsoy érinçü yazok ‘günah, suç’

[...] *öñi öñi tsuy irinçü yazuqlar yaztımız* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

tsoy yazok ‘günah’

[...] *tsuyumta yazuqumta boşuyu birziin* [...] Kuan, 200. (Tekin, 1993: 17)

[...] *öküş tsuy [yazuq]* [...] 71. 15 = 326 327, 12-13. (Tekin, 1976: 133)

[...] *kop tsuyda yazuqta* [...] 73. 7 = 3b, 19. (Tekin, 1976: 137)

tsoylug emgeklig ‘zavallı’

[...] *tsuylug emgeklig tınlıgag umugsuz inagsız kılıp* [...] DKPAM, 2782. (Elmalı, 2016: 159)

tsoylug érinç ‘günahkâr’

[...] *tsuylug érinç tınlıglar* [...] DKPAM, 1888. (Elmalı, 2016: 126)

tsoylug érinçülüg ‘günahkâr’

[...] *tsuylug irinçülüg ayıg kılınçlıg* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 332.

[...] *tsuylug [irinçü]lüg yalanjuklar* [...] 83. 6 (?) = 36, arka 64. (Tekin, 1976: 155)

tsoylug yazoklug ‘günahkâr’

[...] *tsuylug yazuqlug tınlıglarıg* [...] 81. 3 = 19 79, arka 32. (Tekin, 1976: 150)

[...] *tsuylug yazuqlug tınlıglarıg* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, arka 54-55. (Tekin, 1976: 152)

[...] *tsuylug yazuqlug tınlıglar* [...] 83. 6 (?) = 36, 21-22. (Tekin, 1976: 153)

tsoyurka- érinçke- ‘merhamet etmek, acımak’

[...] *tsuyurkayu irinçkeyü yarlıkadıñız* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 50)

tsun tsun ‘parça parça’

[...] *tsun tsun sinar uvşanur neñ bat kılu umaz* [...] Kuan, 28. (Tekin, 1993: 10)

[...] *tsun tsun üzmiş kesmiş teg* [...] KKNB, 583. (Wilkens, 2007: 88)

[...] *tsun [t]sun yarılıp yırtılıp* [...] KKNB, 2938. (Wilkens, 2007: 232)

tug yumzug ‘sancak’

[...] *otrug içinte şat tug yumzug* [...] BTT XIII, 12. Metin, 37.

tul tugsak ‘dul kadın’

[...] *Çoğunlukla tul tugsak biçiminde ikili kullanılır* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 205 / 1)

[...] *telim ögsüzüg kör ya tul tulsakıg* [...] KB, (Arat, 1979: 329 / 3238)

tuluk lin ‘taş silindir’

[...] *udlarig kelürüp tulukka linke koşturup* [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 38, (Ayazlı, 2016: 429)

tun- beklen- ‘kapatılmak, engellenmek’

[...] *yolnuş kapığı tunzun bekleziün* [...] BTT XIII, 46. Metin, 24.

tur- ornan- ‘ikâmet etmek, yerleşmek’

[...] *teşrim [siz]iñ turguluk ornanguluk orun[unju]z arıg süzük titir* [...] AY, 659 (X. 31a.), 8, (Kaya, 1994: 341)

tur- yawrı- sın- ‘zayıflamak, bitkin düşmek’

[...] *sıkılıp turmuş yawrımış sınımış* [...] AY, 609 (X. 6a.), 20, (Kaya, 1994: 321)

turgurmak ornatmak ‘ikâmet ettirme, yerleştirme / yer verme’

[...] *könüllerin turgurmak ornatmak yme kayu erür tip tiser* [...] AY, 281 (IV. 41a.), 11, (Kaya, 1994: 179)

[...] *könülüğ turgurmak ornatmak erser* [...] AY, 283 (IV. 42a.), 4, (Kaya, 1994: 180)

[...] *arıg süzük tözinte köjüllerin **turgurmak ornatmak** yme kayu erür* [...] AY, 284 (IV. 42b.), 13, (Kaya, 1994: 180)

turı turuş ‘savaş, dövüş’

[...] ***turıka turuşka** barma* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)

turıtmamak turkıgılanmamak ‘sakınmama, kaçınmama’

[...] *emgeklig çatıklıg işlerig işlegeli **turıtmamak turkıgılanmamak** erür* [...] AY, 235 (IV. 18a.), 3, (Kaya, 1994: 161)

turkar- tegzin- ‘dönmek, çevrilmek’

[...] *nomlug tilgen **turkaru tegzinü** turdı* [...] HT VIII, 519. (Röhrborn, 1996: 56)

turkaru uzatı ‘devamlı, sürekli’

[...] ***turkaru uzatı** tejrili yalañuklınuñ arasınta togup* [...] AY, 101 (II. 26a.), 21-22, (Kaya, 1994: 101)

turkaru ürüg uzatı ‘devamlı, sürekli’

[...] ***turkaru ürüg uzatı** köni kirtü savıg ok yarlıkayurlar erti* [...] AY, 499 (VIII. 18a.), 7, (Kaya, 1994: 275)

turma- ornanma- ‘ikâmet etmemek, yerleşmemek’

[...] *anın nurvanta **turmaz ornanmazlar*** [...] AY, 55 (II. 11a.), 12-13, (Kaya, 1994: 90)

[...] *nurvanta **turmazlar ornanmazlar*** [...] AY, 56 (II. 11b.), 11, (Kaya, 1994: 90)

[...] *nurvanta **turmaz ornanmaz*** [...] AY, 56 (II. 11b.), 19, (Kaya, 1994: 90)

turma- serilme- ‘durmamak’

[...] *kşantı artuk **turmazın serilmezın** <ürlüksüzın> körürler* [...] AY, 292 (IV. 46b.), 8, (Kaya, 1994: 184)

turug süzök ‘duru, temiz’

[...] *turuk süzük atlıg nızvanısız* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 361.

turul- amrıl- ‘yatışmak, sakinleşmek’

[...] *tepremez kabşamaz **turulmuş amrılmış*** [...] AY, 48 (II. 7b.), 2, (Kaya, 1994: 87)

turul- yawal- ‘rahatlamak, sakinleşmek’

[...] *kentü özi **turulgalı yavalgalı turuldurmaz yavaldurmaz için*** [...] ATT, 29b1, 868, (Shōgaito, 1988: 64)

turultur- yawaltur- ‘sakinleştirmek, rahatlatmak’

[...] *erenlerig **turulturtaçı yavalturtaçı teyrilerniñ*** [...] AY, 392 (V. 24b.), , (Kaya, 1994: 229)

[...] *yakın yaguk köñülin turgursar **turultursar*** [...] ShoRoshia, AN, 12-13. (Shōgaito, 2003: 262)

[...] *korkunmakka tutulgulug bolsar **turulturgu üze yavalturgu üze köñülin*** [...] ShoRoshia, AN, 22. (Shōgaito, 2003: 264)

turulturguluk dyanlıg ‘sakinleştirici’

[...] ***turulturguluk dyanlıg suvta*** [...] HT IX, 2017-2018. (Aydemir, 2010: 167)

turulturma- yawalturma- ‘sakinleştirmemek, rahatlatmamak’

[...] *kentü özi **turulgalı yavalgalı turuldurmaz yavaldurmaz için*** [...] ATT, 29b1, 868, (Shōgaito, 1988: 64)

turum ara ‘hemen’

[...] ***turum ara kök kalık içinte*** [...] AY, 424 (VI. 11b.), 13, (Kaya, 1994: 243)

turuş tötüş ‘kavga, gürültü’

[...] *turuşta tötüşte saklanġu ol* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 302)

[...] *turuş tötüşte* [...] *at yol asıur* [...] BTT XXIII, XXVI.

tusol- kutad- ‘yararlı olmak’

[...] *azu yiti kata okızun ertinü tusulġay kutadġay* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 286.

tusolug asıġlıġ ‘faydalı, yararlı’

[...] *ajunka tusulug asıġlıġ* ödlerte *alku tınlıġlarka* [...] BTT XIII, 55. Metin, 11.

tuş- sokuş- ‘karşılaşmak, rastlaşmak’

[...] *mayrı burķan birle tuşalıu sokuşalıu* [...] 100. = 170 298 370, 15-17. (Tekin, 1976: 171)

tuş- tapış- ‘karşılaşmak, rastlaşmak’

[...] *körümlüġ öġke kaņķa tuşup tapışıp* [...] BTT XIII, 55. Metin, 5.

tuş teņ ‘eşit, denk’

[...] *törütmışte yok bil ana tuş teņe* [...] AH, (Arat, 2006: 43 / 24)

[...] *seninidin adın yok saņa tuş teņe* [...] KB, (Arat, 1979: 17 / 7)

[...] *bu öğte yok ol tip saņa tuş teņiņ* [...] KB, (Arat, 1979: 326 / 3199)

tuş tulum ‘eş, dost, arkadaş / yoldaş’

[...] *yme birli onlı burkanlarka tuş tulum bolup* [...] AY, 125 (II. 46a.), 4, (Kaya, 1994: 116)

[...] *ür irak üdte ratnapuşpı atlıġ teņri teņrisi burkan şasınunta tuş tulum bolup* [...] AY, 514 (VIII. 9b.), 23 - 515 (VIII. 10a.), 1, (Kaya, 1994: 280)

[...] *tuř tulum bolalıu* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 798.

[...] **tuş tolum** bolup oyunun bedizin uduşu teginelim [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 800.

tuş tuş ‘denk denk / eşit eşit’

[...] *kadağı tuş tuş sayu ikin ara* [...] ATT, 22b1, 651, (Shōgaito, 1988: 48)

tuş- yoluk- ‘karşılaşmak, rastlaşmak’

[...] *teyrimniñ ançulayu ok tuşmuş yolukmuş* [...] BTT XIII, 58. Metin, 25.

[...] *ançulayu ök tuşmuş yolukmuş kelinim ögrünç tegin teyrimniñ* [...] BTT XXVI, 25, (Kasai, 2008: 50)

tuşu tuşu ‘tuşu tuşu’

[...] *Eşeği durdurmak için tuşu tuşu denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 445 / 1)

tut- kap- ‘tutmak, kavramak’

[...] *sav söz kodup tutar kapar erken ölüp bartı* [...] AY, 4 (S. 2b.), 19 (Kaya, 1994: 62)

tut- küzet- ‘korumak’

[...] *yazınçsızın tutarlar küzetürler* [...] AY, 221 (IV. 11a.), 3, (Kaya, 1994: 155)

[...] *yazınçsız arıg tutarlar küzetürler* [...] AY, 222 (IV. 11b.), 12, (Kaya, 1994: 155)

[...] *yazınçsız arıg tutarlar küzetürler* [...] AY, 224 (IV. 12b.), 24-25, (Kaya, 1994: 157)

tut- tegin- ‘kabullenmek / dikkate almak’

[...] *bo nom erdinig tutsarlar teginserler* [...] AY, 336 (IV. 70b.), 7-8, (Kaya, 1994: 203)

tutçı istim ‘sürekli’

[...] *tuğçı isđim bodılığ yig yoriğ öze* [...] 14 B. İyi Niyet, (Arat, 1991: 152)

tutgu kapgu yok itük kıl- ‘hırsızlık yapmak’

[...] *ogru tev kilsar tutgu kapgu yok itük kilsar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, PI01, 13-14, (Ayazlı, 2016: 490)

tutma- kizleme- ‘saklamamak / korumamak’

[...] *yime ağı barım elgingerü kelser esirgerü kızganu tutmaz kizlemez* [...] Manichaica III, Nr. 8, V. T M 423e, arka 3.

tuyun- odun- ‘aydınlanmak’

[...] *amtu temin y[anırıtı] tuyunup odunup* [...] KKNB, 852. (Wilkens, 2007: 106)

[...] *ikileyü tuyunup odunup bir teg* [...] KKNB, 1559. (Wilkens, 2007: 154)

[...] *tuyunmuş odunmuş] atlıg* [...] KKNB, 1985. (Wilkens, 2007: 184)

[...] *tuyunmuş odunmuş tip yöriüg ol* [...] ATT, 17b1, 509, (Shōgaito, 1988: 40)

tuzlug yaraglıg ‘ faydalı, yararlı’

[...] *biliglig edremlig tuzlug yaraglıg eriglig barıglıg bohurlar* [...] AY, 124 (II. 45b.), 20-21, (Kaya, 1994: 116)

tü tü ‘renk renk / sıra sıra’

[...] *ajun tını yılırdı, tü tü çeçek çerğesür* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 92 / 1)

tük tümen ‘sayısız, çok’

[...] *tük tümen törlüg taşuk edlerin* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

[...] *tük tümen tınlıglarıg kutgartıız* [...] T III D 260 11, 67.

[...] *tük tümen tınlıglarıg kutgartıız* [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 36 (65)

[...] *tük tümen yıl örtlüg yahınlıg* [...] 66. 4 = 177 183 333, arka 15. (Tekin, 1976: 126)

[...] *hagan hatun түк түмен yaşazun* [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 68.

tüke- alkın- ‘bitmek, tükenmek’

[...] *neçe tirse diinya **tüker alķınur*** [...] KB, (Arat, 1979: 28 / 114)

[...] *kümüş işke tutsa **tüker alķınur*** [...] KB, (Arat, 1979: 36 / 189)

[...] *tiriglik küniñe **tüker alķınur*** [...] KB, (Arat, 1979: 380 / 3782)

[...] *kim üskünüzlerdeki **tüke<r> alķanur*** [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 199)

[...] *ne kim sizlerniñ üskünüzde ol **tüker alķınur*** [...] KT, (Ata, 2004: 56 / 96)

tükel bütün ‘tam, bütün / tastamam’

[...] *nom bitigig **tükel bü[tün]** bititgüke küsüş öritgeli usar sen* [...] AY, 11 (S. 6a.), 6, (Kaya, 1994: 64)

tükel egsüksüz ‘tastamam, eksiksiz / mükemmel’

[...] ***tükel egsüksüz** kutlug ülüglüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

[...] ***tükel egsüksüz** iziñiz tüştiler* [...] BTT XIII, Jātaka, 111.

tükel tüz ‘tam, eksiksiz / iyi hâlde, kusursuz’

[...] *kara meñiz kızıl yüz, andın tamar **tükel tüz*** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 28 / 4)

tükeli tükel ‘tümü, tamamı’

[...] *tiriglik **tükeli tükel** üç kün ol* [...] KB, (Arat, 1979: 362 / 3605)

tüklüg tümenlig ‘sayısız, çok’

[...] *kök kalıķda **tüklüg tümenlig** örtlüg yalınlg* [...] 68. 11 = 17 81, 3. (Tekin, 1976: 127)

tükü tükü ‘tükü tükü’

[...] *Köpeğin yavrusu çağrılırken **tükü tükü** denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 447 / 1)

tül yélwi ‘büyü, sihir / düş’

[...] *ol yme **tülke yilvike** ogşatı erür* [...] AY, 71 (II. 19a.), 1, (Kaya, 1994: 96)

tült töşek ‘yastık döşek / yatılacak yer’

[...] ***tült töşekle**ri ...* [...] 76. 11 (?) = 151 387, 1. (Tekin, 1976: 142)

tümen tümen ‘binlerce’

[...] *adasız tudasız **tümen tümen** yaşazun* [...] 25. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 234)

[...] ***tümen tümen** y[a]lvardı* [...] Manichaica I, T Ia, 19.

[...] *amraşıp sevişip **tümen tümen** yaşasun* [...] BTT XIII, 49. Metin, 47.

[...] ***tümen tümen** törlüg nomlar* [...] KKNB, 2117. (Wilkens, 2007: 192)

tümge biligsiz ‘câhil, bilgisiz / aptal’

[...] ***tümke biligsiz** tümeninç kulut kamılıg arya açarı* [...] BTT XXVI, 11, (Kasai, 2008: 214)

[...] *şurpiriklig üze armışı teg **tümge biligsizlerig** tep* [...] ShoRoshia, AN, 267. (Shōgaito, 2003: 294)

tümge biligsiz mürki ‘bilgisiz, câhil / aptal’

[...] ***tümke biligsiz mürki** bolmuşların* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 3, (Kaya, 1994: 187)

tüner- karaŋgu bol- ‘havanın kararması’

[...] ***tünerdi** erse **karaŋku boldı** erse* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 97)

tünerig karaŋgu ‘karanlık’

[...] *kaltı tünerig karanğuça ..yavlakag batag* [...] BTT V, U 196, 5.

tünle kéçe ‘gece’

[...] *tünle keçede edgü boşgutka tegürmişin* [...] HT VII, 1990-1991. (Röhrborn, 1991: 169)

tüp asıl ‘esas, dip / kök, temel’

[...] *tıdıg söz tüpi aslı barça yıdıg* [...] KB, (Arat, 1979: 117 / 999)

[...] *tüp aslı kerek edgü kılkı onay* [...] KB, (Arat, 1979: 257 / 2437)

[...] *tüpü aslı kolma özün edgü kol* [...] KB, (Arat, 1979: 352 / 3507)

tüp töz ‘esas, dip / kök, temel’

[...] *kertü tüp [töz]inte karardılar* [...] HT VII, 440. (Röhrborn, 1991: 49)

[...] *anıñ tüpi tözi kim* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 398 / 7)

[...] *ne yanlıg yoritmiş sözün tüp tözin* [...] KB, (Arat, 1979: 387 / 3849)

[...] *negü teg yorımış sözi tüp tözi* [...] KB, (Arat, 1979: 489 / 4900)

[...] *ötüندی iligke kamuğ tüp tözüg* [...] KB, (Arat, 1979: 489 / 4901)

tüp uç ‘sınır, son’

[...] *tözün yollarınñ tüpi uçı erür* [...] BTT VIII, T II 1077 (U 4143), 250.

tüp ul ‘esas, dip / kök, temel’

[...] *ölüm ol buzuglı tüpüm hem ulum* [...] KB, (Arat, 1979: 171 / 1544)

tüp üzlençü ‘esas, dip / kök, temel’

[...] *tüpiñe üzlençüsiñe tegi asıg tusu kılı yarlıkayurlar* [...] AY, 49 (II. 8a.), 10-11, (Kaya, 1994: 88)

tüp yltız ‘dip, esas / kök’

[...] *fesad ol buzuğlı tñpñğ yıldızđ* [...] KB, (Arat, 1979: 443 / 4411)

tñpi yél ‘firtına’

[...] *tñpi yıl keçer teg tiriglik keçip* [...] KB, (Arat, 1979: 134 / 1175)

[...] *tñpi yıl keçer teg tiriglik keçip* [...] KB, (Arat, 1979: 382 / 3796)

[...] *tñpi yıl turur söz köñül ağritur* [...] KB, (Arat, 1979: 432 / 4302)

tñplñğ yıldıızlg ‘asil, köklñ’

[...] *tñplñğ yıldızlg <er>* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 366 / 2)

tñpsñz kıldıgsız ‘dipsiz, sonsuz’

[...] *tñpsñz kıldıgsız emgeklig taluy ögñzdin ozgurur* [...] AY, 582 (IX. 7b.), 15, (Kaya, 1994: 310)

tñpsñz teriğ ‘dipsiz, derin’

[...] *tñpsñz teriğ tñz nomda* [...] AY, 639 (X. 21a.), 7, (Kaya, 1994: 333)

[...] *tñpsñz teriğ yörñglñkñğ ol şloklarığ* [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 21.

tñpñkme- alkınma- ‘bitmemek, tñkenmemek’

[...] *tezigçe ulalığ tñpñkmez alkınmaz üçñn* [...] Üç İtigsizler, 121b, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 59)

tñrk küç ‘gñç kuvvet’

[...] *éligler éligi biltim seniğ tñrk küçñđin* [...] U 2004+U 1775+U 1589, 14. (Demirci, 2014: 48)

tñrk yigit ‘gñç kuvvet / gñçlñ, kuvvetli’

[...] *tñrk yigit kunçuyılar sever* [...] T III 84-36, 18. (Demirci, 2014: 106)

[...] *anın amtı türk yigit erken kayu erser* [...] 3 = 37, 16. (Tekin, 1976: 39)

[...] *türk yigit erti* [...] DKPAM, 1007. (Elmalı, 2016: 94)

[...] *sen yime türk yigit sen* [...] DKPAM, 1019. (Elmalı, 2016: 94)

[...] *ülgüsüz sansız türk yigit kızlarını* [...] DKPAM, 3923. (Elmalı, 2016: 197)

türklüg küçlüg ‘güçlü, kuvvetli’

[...] *türklüg küçlüg atlıg* [...] KKNB, 3073. (Wilkens, 2007: 240)

türlüg türlüg ‘türlü türlü / çeşit çeşit’

[...] *türlüg türlüg yemişi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 103)

[...] *anıñ qarınlarından içgü türlüg türlüg rengleri* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 196)

[...] *türlüg türlüg otlardın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 229)

[...] *anı kim yarattı sizlerke yer içinde türlüg türlüg boğuğları* [...] KT, (Ata, 2004: 50 / 13)

[...] *çıkar qarınlarından yer içgü türlüg türlüg boğuğları* [...] KT, (Ata, 2004: 52 / 69)

[...] *türlüg türlüg anıñ güneleri* [...] KT, (Ata, 2004: 88 / 27)

türt- saç- ‘yaymak’

[...] *türtgü saçgu köyürgü islagular ulatı hualıg bezekler ursunlar* [...] AY, 544 (VIII. 24b.), 11, (Kaya, 1994: 307)

[...] *türtgü [sa]çgu ulatı edgü yıdı kötiyü* [...] AY, 575 (IX. 4a.), 4-5, (Kaya, 1994: 307)

tüş ewin ‘meyve’

[...] ... *türlüg түş ewin* [...] BTT V, T I a x 32 (U 266 a, b), arka 12.

tüş tem ‘meyve / filiz, sürgün’

[...] **tüş tem** yim içim üze [...] AY, 514 (VIII. 9b.), 9, (Kaya, 1994: 280)

[...] **tüşi temi** bütmedin [...] AY, 552b (VIII. 30b.), 19, (Kaya, 1994: 297)

[...] **tüşi [tem]i** tarıgnıñ tatıǵı [...] AY, 557 (VIII. 33a.), 6-7, (Kaya, 1994: 299)

[...] **meñi meñileyü tüşin tamın** [tü... [...]] BTT XIII, Jātaka, 35.

tüş utlı ‘netice, semere / ödül, karşılık’

[...] **tüşi utlısı** ertinü ulug titir [...] AY, 21 (S. 11a.), 19, (Kaya, 1994: 68)

[...] **anıñ tüşi utlısı** sözleyü [...] AY, 23 (S. 13a.), 17, (Kaya, 1994: 69)

[...] **ulug tüşine utlısuña** tegirler [...] AY, 23 (S. 13a.), 22, (Kaya, 1994: 69)

[...] **edǵı kalıñ küçinte tüş utlı** bulmış [...] T I D 3, 222.

[...] **tüşin utlısın** öyü sakınu [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] **tüş utlı** bolmış [...] DKPAM, 2499. (Elmalı, 2016: 149)

[...] **tüşin utlısın** küsemegü tlemegü kergek [...] BTT I, B, 14. Yaprak, 7.

[...] **[tüşke utlıka teg]m[i]ş tınlıǵlarıǵ** [...] KKNB, 24. (Wilkens, 2007: 54)

[...] **tüşine utlısuña** ... [...] KKNB, 203. (Wilkens, 2007: 66)

[...] **tüşin utlısın** bilmedin [...] KKNB, 537. (Wilkens, 2007: 86)

[...] **bo tüş utlıka** tegmiş eriür [...] HT III, 434. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 77)

tüş- yağ- ‘yağmak’

[...] **hua** çeçekler **tüşdi yağdı** [...] AY, 617 (X. 10a.), 11, (Kaya, 1994: 324)

tüş yemiş ‘meyve / ürün, semere’

[...] **ol ot yağ tüş yemiş** ı tarıǵ tatıǵın yiserler aşasarlar [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 14, (Kaya, 1994: 286)

[...] *hua çeçek tüş yimiş <alku ...> birgey men* [...] AY, 543 (VIII. 24a.), 22, (Kaya, 1994: 292)

[...] *tüş yimiş artayur kalır* [...] AY, 552b (VIII. 30b.), 18, (Kaya, 1994: 297)

[...] *ol sögüdte yiti törlüg tüş yimiş teg* [...] T III M 234, 42.

[...] *arıg semek tüş yimiş erkligleri* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *ı ığaçta törömiş tüş yimişler kedyür* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *ol sögütnüñ yapı yavışgusı huası yalpırgakı tüşı yimişi butakı çıpıka* [...] Dışastvustık, 703-704. (Kaljanova, 2005: 117)

[...] *tüş yemişler kelürüp* [...] HT X, 179. (Mirsultan, 2010: 89)

tüş yemişlig ‘meyveli, ürünlü’

[...] *tüş yemişlig kudi baks[ar]* [...] HT VII, 377. (Röhrborn, 1991: 44)

tüşlüg utlıg ‘semerele, ödüllü’

[...] *tüşlüg utlıg kılğalı* [...] HT IX, 1388-1389. (Aydemir, 2010: 136)

tüşmek taymak ‘düşme, aşağı kayma’

[...] *tüşmek taymak örtenmek sınmaқта* [...] 91. 4 = 99, 6-7. (Tekin, 1976: 164)

tüşsüz kurug ‘karşılıksız, boş’

[...] *ujik yöriğ uksar yme tüşsüz kurug kalır* [...] TT V, B 96.

tüşür- kamıt- ‘ayağını kaydırmak, düşürmek’

[...] *birök ... kılmış buyanlıqlarıg tüşürgeli k[amutğalı]* ... [...] ShoRoshia, AB, c20. (Shōgaito, 2003: 244)

tütün- köy- ‘alevlenmek, yanmak’

[...] *tütündi küydi baş ürünlükün* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 220)

tütüzmek karışmak ‘çatışma, savaşıma’

[...] *ölürmek emgetmek tütüzmek karışmak yoñar<ı>şmak ayıglaşmak yazuksuzug yalarmakda ulatı* [...] AY, 434 (VI. 16b.), 12, (Kaya, 1994: 247)

tü tüp ‘tüy’

[...] *tüü tüpi yokaru turgu* [...] KKNB, 753. (Wilkens, 2007: 100)

tü tüplüg ‘tüylü’

[...] *et’özi vşir tüü tüplüg erür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 139.

tü türlüg ‘türlü türlü’

[...] *tüü türlüg açığ tarka emgeklerin* [...] AY, 264 (IV. 32b.), 7-8, (Kaya, 1994: 173)

[...] *sansız sakışsız uçsuz kadıgsız tüü türlüg öñi öñi adruk adruk erdinilig agılıklar* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 11, (Kaya, 1994: 193)

[...] *tüü türlüg yalganturup* [...] DKPAM, 1360. (Elmalı, 2016: 106)

[...] *tüü türlüg emgekin* [...] DKPAM, 1576. (Elmalı, 2016: 115)

[...] *tüü türlüg [erin[gü] tüş yemişler* [...] HT X, 178. (Mirsultan, 2010: 89)

[...] *tüü türlüg irü belgü[ler]* [...] HT X, 1173. (Mirsultan, 2010: 183)

tüz kerinçsiz ‘kusursuz, eşsiz’

[...] *tüz kerinçsiz burkan kutın bultuñuz* [...] T III D 260 11, 66.

[...] *tüz kerinçsiz yig* [...] D III D 259 13, 177-178.

[...] *tüz kerinçsiz burkan kutın* [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 36 (65)

tüz teñ ‘denk, eşit / aynı’

[...] *üçegü tatıgları tüz tey turur* [...] KB, (Arat, 1979: 359 / 3573)

tüz tut- adırma- üdürme- ‘ayırt etmeyen, fark gözetmeyen / ayırım yapmayan’

[...] [*teyrim sizin*] *uzatı tüz tutdaçı adırma üdürmez bilge biliginizke* [...] AY, 653 (X. 28a.), 22-23 - 654 (X. 28b.), 1, (Kaya, 1994: 339-340)

tüz tükel ‘kusursuz / tam, eksiksiz’

[...] *tüz tükel belgülık bulurlar* [...] AY, 70 (II. 18b.), 12-13, (Kaya, 1994: 95)

tüzdem yigi ‘eşit, aynı’

[...] *tüzdem yig körkle yürün tişleriniz ol* [...] AY, 658 (X. 30b.), 17, (Kaya, 1994: 341)

tüzdem yigi sedreksiz ‘dümdüz, eşit / bitişik’

[...] *tüzdem yigi sedreksiz kar teg yürün tiş[iniz ol* [...] AY, 652 (X. 27b.), 10-11, (Kaya, 1994: 339)

tüzü barça ‘hepsi, tamamı’

[...] *tözü barça bir teg bayatka muñı* [...] KB, (Arat, 1979: 339 / 3354)

tüzü tükel ‘hepsi, tamamı’

[...] *erdiniğ tüzü tükel bititgüke küsüş öritip* [...] BTT XVIII, S 292, (Zieme, 1996: 96)

tüzü tüketi ‘hepsi, tamamı’

[...] *siziñe kezigçe tüzü tüketi sözleyin* [...] AY, 341 (I. 26b. [=R-M: 695]), 11, (Kaya, 1994: 78)

[...] *tüzü tüketi asıg tusu kılu usar* [...] P. P. XXXV. (Hamilton, 1998: 28)

[...] *teyriler tüzü tüketi ukıtdılar* [...] 9. ? = 59 239, arka 21-22. (Tekin, 1976: 54)

[...] *olarka tüzü tüketü sözledi* [...] DKPAM, 1137. (Elmalı, 2016: 98)

[...] **tüzü tüketi** t//m a/... [...] BTT V, T II 1344 (Ch/U 6860), 1.

[...] **tüzü tüketi** ötkünüp [...] KKNB, 108. (Wilkens, 2007: 60)

tüzü tüketi barça ‘tümü, hepsi’

[...] **tüzü tüketi barçanı** toşguru tuyu örte yarlıkayurlar [...] AY, 500 (VIII. 2b.), 9-10, (Kaya, 1994: 275)

tüzü yapa ‘tamamen’

[...] **anta tüzü yapa** yaruk yaşuk uşulur için [...] Üç İtigsizler, 102b, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] **alkusı barça alaszın tüzü yapa adakıña tegi** [...] BTT XIII, 50. Metin, 19.

tüzül- teşeş- ‘karşılaştırılmak / denk olmak’

[...] [be]gimiz kutı birle **tüzül/gejy teşeşgey tep** [...] HT VII, 512. (Röhrborn, 1991: 55)

uç kıdıg ‘sınır, kıyı’

[...] **uç kıdıg** yok ulsuz tüpsüz taloylar keşelim [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] **aytınnıñ uçın kıdıgın inçip** [...] Üç İtigsizler, 104a, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 38)

[...] **meriçi atlıg uç kıdıg** [...] HT V, Nr. G 69, 99.

[...] **uçın kıdıgın anın inçe bilmiş kergek** [...] HT VII, 48. (Röhrborn, 1991: 19)

[...] **uçın kıdıgın yme bilge biliglig** [...] HT VIII, 2083. (Röhrborn, 1996: 180)

[...] **üdnüñ uçı kıdıgı tükeginçeketegiki** [...] KKNB, 2803. (Wilkens, 2007: 226)

uç tüp ‘son, sınır’

[...] **üdlerniñ uçıña tüpiñe** [te]g<g>inçeke tegi arıtı üzülmez [...] AY, 34ş (I. ? [=R-M: 707]), 10, (Kaya, 1994: 82)

[...] *bilge bilig paramitniŋ uçı tüpi erür* [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 228.

[...] *[işleri]n uçıŋa tüpiŋe teg[i]* [...] BTT XIII, 9. Metin, 11.

[...] *uçka tüpke tegip* [...] KKNB, 3128-3129. (Wilkens, 2007: 242)

[...] *ölüm bir teŋiz ol uçı yok tüpi* [...] KB, (Arat, 1979: 131 / 1140)

[...] *bilig bir teŋiz ol uçı yok tüpi* [...] KB, (Arat, 1979: 651 / 6609)

uça arka ‘arka’

[...] *uçañızta arkañızta müntürüp [u... köŋ]linçe ozgırup* [...] BTT XIII, 1. Metin, 74.

uçık yélpig ‘cin, peri, şeytan’

[...] *uçık yilpik üze uçınmaguluk yilvi kömen üze yilvikmegülük agulaŋ* [...] AY, 475 (VII. 9a.), 7, (Kaya, 1994: 265)

uçsuz kıdıgsız ‘uçsuz, bucaksız / sınırsız’

[...] *uçsuz kıdıgsız biş biligler üze* [...] AY, 44 (II. 5b.), 3-4, (Kaya, 1994: 86)

[...] *sansız sakıŋsız uçsuz kıdıgsız tüü törlüg* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 11, (Kaya, 1994: 193)

[...] *ülgüsüz üküş uçsuz kıdıgsız öŋi öŋi adruk adruk sogançıg* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 17, (Kaya, 1994: 193)

[...] *kök kalık uçsuz kıdıgsız erür* [...] Üç İtigsizler, 102a, 16. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *kök kalık parmanu uçsuz kıdıgsız üçün* [...] Üç İtigsizler, 102a, 17. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *kök kalık yme ök uçsuz kıdıgsız erür tip* [...] Üç İtigsizler, 102a, 18. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *uuçsuz kıdıgsız emgektin* [...] BTT XIII, 16. Metin, 11.

[...] *uçsuz kıdıgsız tsuyumuznı tört köŋül üze* [...] HT VII, 1526. (Röhrborn, 1991: 133)

[...] **uçsuz kırıksız teginür** [...] KKNB, 848. (Wilkins, 2007: 106)

[...] **uçsuz kırıksız**[z bökiinki küin ü]ze [...] KKNB, 901. (Wilkins, 2007: 110)

[...] **ülgüsüz üküş**] **uçsuz kırıksız**[z ... [...] KKNB, 916. (Wilkins, 2007: 110)

[...] **uçsuz kırıksız tüzüte turup** [...] KON, 35. (Yığıtoğlu, 2011: 32)

uçsuz tüpsüz ‘sınırsız’

[...] **kök kalık teg uçsuz tüpsüz öñi öñi basdaçı tepdeçi eriür** [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 222.

uçuz oñay ‘kolay’

[...] **yi/.../nçsizig uçuz oñay** ... [...] BTT I, T II S 83 (U 2981), 7.

[...] **uçuz oñay bilgülik bolzun** [...] HT VIII, 229. (Röhrborn, 1996: 34)

[...] **uçuz oñay sukavati uluşta** [...] BTT XIII, 49. Metin, 85.

[...] **anta ötrüi uçuz oñay tugurgay** [...] BTT XXIII, H 86.

[...] **[no]m kapıgıña uçuz oñay kireli bulgay** [...] KKNB, 331. (Wilkins, 2007: 72)

[...] **uçuz oñay tapıngulug udungulug nomniñ** [...] ATT, 40b1, 1205, (Shögaito, 1988: 86)

uçuz yénik ‘kolay / değersiz, kıymetsiz’

[...] **uçuz yinik boltı** [...] T M 276a, 44.

[...] **uçuz yinik tutup emgedip** [...] TT IV/B, T II Y 55, 16.

[...] **közümte idi uçuz yinik boltı** [...] Huastuanift, U 73b, 20. (Özbay, 2014: 27)

udu udu ‘arka arkaya’

[...] **anlar üze udu udu kuyğan yağmur** [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 90)

[...] **yağmur siler üze udu udu kuyğan** [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 161)

[...] *ıdtımız yalavaçlarımızı **uğu uğu** [...]* TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 60)

udun- tapın- ‘saygı göstermek, hizmet etmek’

[...] *igid nomka **uduntumuz tapıntımız erser** [...]* Huastuanift, L 149: SPb 66. (Özbay, 2014: 85)

[...] *yarlıgın sakınıp **utundaçı tapındaçı** [...]* BTT III, İnsadi Sūtra, 1095.

uduz- yérçile- ‘kılavuzlamak, yol göstermek’

[...] *ulug küçlüg küsünlügin **uğuzup yerçilep** [...]* KKNB, 1676-1677. (Wilkens, 2007: 162)

ugan erklig ‘kâdir, hakîm / her şeye gücü yeten’

[...] ***uğan erklig ol bir kamuğdın sınar** [...]* KB, (Arat, 1979: 374 / 3720)

ugra- küse- ‘arzulamak, istemek’

[...] *tölek teyrim birle **ugrayu küseyü teginür biz** [...]* KKNB, 1671. (Wilkens, 2007: 162)

[...] ***ugramış küsemış üçün** [...]* ATT, 28b1, 817, (Shōgaito, 1988: 60)

ugursuz yıksız ‘zamansız’

[...] *küçlüg katıg yiil kelip **ugursuz yıksız yiltirer** [...]* AY, 552b (VIII. 30b.), 11, (Kaya, 1994: 297)

ugusuz sergüsüz unçsuz ködrünçsüz ‘dayanılmaz, çekilmez’

[...] *utru tetrü bar kel kıldaçı **uğusuz sergüsüz unçsuz ködrünçsüz ulınçıg emgekke soķışmışlarığ usadı** [...]* 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

uğuş gürüh ‘boy, kabile / topluluk’

[...] *on ekki **uğuşlar gürühlar** [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 122)

uğuş öğür ‘boy, kabile / topluluk’

[...] *tegməsi bir uğuşlar ögürler* [...] KT, (Ata, 2004: 29 / 160)

uğuş töz ‘soy, cins’

[...] *tnlıglarnıñ uğuşların tözlerin adırtlıg bilirler ukarlar* [...] AY, 40 (II. 3b.), 1-2, (Kaya, 1994: 84)

[...] *tnlıglarnıñ uğuşların tözlerin adırtlıg bilmişde* [...] AY, 40 (II. 3b.), 3, (Kaya, 1994: 84)

[...] *yig uğuşda tözde bramanlar uğuşında* [...] AY, 142 (III. 8b.), 4, (Kaya, 1994: 123)

uğuşlug baglıg ‘köklü, oymaklı / soylu soplu’

[...] *şiravak uğuşlug baglıg pradıkabut uğuşlug baglıg* [...] ATT, 43b1, 1284-1285, (Shōgaito, 1988: 92)

[...] *ançulayu kelmiş uğuşlug baglıg* [...] ATT, 43b1, 1284-1285, (Shōgaito, 1988: 92)

ugutlantur- yaşart- ‘filizlendirmek, yeşertmek’

[...] *yukulmuş bilge biliglerin açıp ugutlanturgalı yaşartgali bolmaz* [...] HT VII, 803-804. (Röhrborn, 1991: 77)

uk- oñar- ‘anlamak’

[...] *teriñ yörügin uksar oñarsar* [...] AY, 394 (V. 25b.), 17-18, (Kaya, 1994: 230)

ukmak oñarmak ‘anlama’

[...] *adırtlıg odgurag ukmak oñarmakıg* [...] ATT, 65b1, 1999, (Shōgaito, 1988: 136)

[...] *ukmak oñarmakka bilmezler erür* [...] ATT, 67b1, 2013, (Shōgaito, 1988: 140)

ukşatınçsız yég ‘üstün, en iyi’

[...] *ukşatınçsız yig nomlarka tükellig bolup* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

ukuşlug biliglig ‘bilgili, bilen’

[...] **ukuşlug biliglig** *toña alp yürek* [...] KB, (Arat, 1979: 8 / 51)

[...] **ukuşlug biliglig** *budun ködrümi* [...] KB, (Arat, 1979: 56 / 417)

[...] **ukuşlug biliglig** *kişiler başı* [...] KB, (Arat, 1979: 56 / 423)

ukuşlug ogşatıgıg ‘benzer, benzeri olan’

[...] **uguşlug ohşadıgıg** *ermez tip* [...] ATT, 56a1, 1671, (Shōgaito, 1988: 116)

ul tüp ‘temel, esas / dip, son’

[...] *sözün sözledi sözke* **ul tüp** [...] KB, (Arat, 1979: 65 / 506)

[...] *bügüler sözün sözke* **ul tüp** *tigü* [...] KB, (Arat, 1979: 601 / 6061)

ulalmak sapılmaklıg ‘dizili, sıralı’

[...] **ulalmak sapılmaklıg** *kezigin üzüksüz meñi teginteçi* [...] AY, 44 (II. 5b.), 1, (Kaya, 1994: 86)

ulaşıklık yawukluk ‘yakınlık’

[...] *suwdın yanluğ kıldı anı* **ulaşıklık yawukluk** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 76)

ulgad- bedü- ‘büyümek’

[...] *lénhua çeçek teg terk ödüin* **ulgadı bedüdi** [...] DKPAM, 3118. (Elmalı, 2016: 171)

ulınçıg yarsınçıg ‘iğrenç’

[...] **ulınçıg yarsınçıg** *üç yavlak yolka baru tartdaçı üçün* [...] AY, 122 (II. 44b.), 20, (Kaya, 1994: 115)

ulsuz tüpsüz ‘temelsiz, esassız / dipsiz, sonsuz’

[...] **ulsuz tüpsüz** *edgüleri* [...] AY, 136 (III. 5b.), 21, (Kaya, 1994: 121)

- [...] **ulsuz tüpsüz** *edgüsin inçe* [...] AY, 351 (V. 4a.), 15-16, (Kaya, 1994: 210)
- [...] **ulsuz tüpsüz** *togmak ölmekig* [...] AY, 430 (VI. 14b.), 7-8, (Kaya, 1994: 245)
- [...] **ulsuz tüpsüz** *erür için* [...] 9. On Türü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)
- [...] *uç kıdığ yok* **ulsuz tüpsüz** *taloylar keçelim* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)
- [...] **ulsuz tüpsüz** *ontın sıñar yırtınçülerte* [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 168)
- [...] **uulsuz tüpsüz** *nom titir* [...] BTT I, T II S 90.16 (U 2991), 4.
- [...] **ulsuz tüpsüz** *erür* [...] HT VIII, 311-312. (Röhrborn, 1996: 40)
- [...] **uulsuz tüpsüz** *alkınçsız tükeñinçsiz üstün kök kalık yüzinteki* [...] KKNB, 260. (Wilkins, 2007: 68)
- [...] **ulsuz [t]üpsüz** *alkınçsız tükeñinçsiz alku kamag tınlıglar için* [...] KKNB, 447-448. (Wilkins, 2007: 80)
- [...] **ulsuz tüpsüz** *alkınç[sız] tüketinçsiz alku kamag tınlıglar için* [...] KKNB, 699. (Wilkins, 2007: 96)
- ulug ulug** ‘büyük büyük / pek büyük’
- [...] *ed tavarların tolu* **ulug ulug** *agılıklar körkıtsır* [...] AY, 384 (V. 20b.), 20, (Kaya, 1994: 227)
- [...] **ulug ulug** *teğzinçler teğzinür* [...] T III M 84 55 (Türü Cehennemler), 54.
- [...] **uluğ uluğ** *edgüke [er]d[em]ke teğmiş* [...] 59. ? = 134 368 413 417, 16. (Tekin, 1976: 117)
- [...] **ulug ulug** *işlerig işledeçi* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 726-727.
- [...] **ulug ulug** *korkınçlar* [...] DKPAM, 0457. (Elmalı, 2016: 74)

[...] **ulug ulug** *tegzinçler tegzinür* [...] DKPAM, 0756. (Elmalı, 2016: 84)

ulug yüksek ‘büyük, yüce’

[...] **uluğ yüksek** *turur andın kim ortağ katarlar* [...] KT, (Ata, 2004: 50 / 3)

[...] *anıñ arıǵlıkı* **uluğ yüksek ol** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 191)

ulug yükseklik ‘büyüklük, yücelik’

[...] **uluğ yükseklik** *iğisi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 178)

ulug sıg küwez ‘kibirli’

[...] **uluğ sıg küwez** *kür kişi ol turı* [...] KB, (Arat, 1979: 188 / 1706)

uluş balık ‘ülke, şehir’

[...] *yirte orunta* **uluşda balıkda** [...] AY, 89 (II. 28a.), 16, (Kaya, 1994: 102)

[...] **uluşum balıkım** *itigi üç yirtinçüde yigedsün* [...] AY, 354 (V. 5b.), 11-12, (Kaya, 1994: 212)

[...] **uluşun balıkın** *ite birürler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 253-254.

[...] **uluşı balığı** *buluñsız buçgaksız* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 427.

[...] **uluş balıklarğa** *teğip* [...] 16. ? = 146b 171 264, 16. (Tekin, 1976: 63)

[...] **uluş balık** *budunu buķını* [...] 38. son = 53 128 287, 47. (Tekin, 1976: 90)

[...] **uluş balıklarıǵ** *nomça tö[rüçe]* [...] 47. ? = 285, 4. (Tekin, 1976: 100)

[...] *kum sanı* **uluşlar balıklar** *tüzü üleşdiler* [...] HT VII, 545-546. (Röhrborn, 1991: 58)

uluş balık él ‘ülke, memleket’

[...] *ontın sıñarķı burķanlar* **uluşı balığı illeri** [...] 20 A. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 194)

ulus  l ‘ lke, memleket’

[...] *ka ağ ulusu ili* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 114)

ulus kent ‘ lke, Şehir’

[...] *uluslarta kentlerte suzaklarta taglarta* [...] AY, 406 (VI. 2b.), 21-22, (Kaya, 1994: 237)

[...] *ulus kend bezendi könül yilk t r* [...] KB, (Arat, 1979: 318 / 3104)

[...] *ulus kendte taat telim bar ıdık* [...] KB, (Arat, 1979: 327 / 3215)

[...] *ulus kend içinde tapuğ bar telim* [...] KB, (Arat, 1979: 328 / 3226)

umşunmak küsemek ‘umma, dileme’

[...] *ilinmek yapşınmak umşunmak küsemek könül  ze kılurlar* [...] KON, 319-320. (Yiğitoğlu, 2011: 51)

umug inag ‘umut / sığınak’

[...] *umugi inagi tükel bilge teğri teğrisi [burkan nomlamış] [...]* AY, 11 (S. 6a.), 2, (Kaya, 1994: 64)

[...] *umug inag bolup k mek küzetmek kılı* [...] AY, 29 (S. 16a.), 12-13, (Kaya, 1994: 72)

[...] *burkanlarnığ k i k s ni ulug umugi inagi erür* [...] AY, 34ı (I. 26b. [=R-M: 695]), 7, (Kaya, 1994: 78)

[...] *amtı umuğ inag alķunuđ b[arĉa] y k nĉin* [...] 7. Büyük  l hi (Mani Çin), (Arat, 1991: 36)

[...] *umuğ inag t r tt n z* [...] 7. B y k  l hi (Mani  in), (Arat, 1991: 46)

[...] *umug inag boltaĉı teğri burkanta* [...] T I D 4, 69.

[...] *kuanşi im pusarķa umuğ inag tutup* [...] Kuan, 10a. (Tekin, 1993: 9)

- [...] *umuğı inağı bolu biriür* [...] Kuan, 208. (Tekin, 1993: 18)
- [...] *umug inag tileyü* [...] Uigurica I, T III 84, 13.
- [...] *umug inag bolgıl* [...] Uigurica I, T III 84, 42.
- [...] *umug inag* *üzülüp tezgülüg* [...] T III 84-18, 6. (Demirci, 2014: 86)
- [...] *umug inag bolta[çı] tınlıg arıtı yok* [...] T III 84-18, 12-13. (Demirci, 2014: 88)
- [...] *umug inag bolmuş et'öz küzetmek* [...] Dışastvustık, 269. (Kaljanova, 2005: 66)
- [...] *umug inag bolmak* [...] Dışastvustık, 455. (Kaljanova, 2005: 88)
- [...] *olar sizlerke umug inag bolsunlar* [...] Dışastvustık, 604. (Kaljanova, 2005: 105)
- [...] *umu[đı] inağı kin kelir* [...] 3. 13 = 4, 11-12. (Tekin, 1976: 43)
- [...] *umuğı inağı* [...] 54. 9 ? = 58, arka 31-32. (Tekin, 1976: 111)
- [...] *biziñe umuđ inag bolğalı* [...] 73. 7 = 3b, 15. (Tekin, 1976: 137)
- [...] *umug inag tileyü* [...] DKPAM, 0115. (Elmalı, 2016: 63)
- [...] *umug inag tutsar* [...] DKPAM, 0563. (Elmalı, 2016: 78)
- [...] *umug inag bolgay erki* [...] DKPAM, 1695. (Elmalı, 2016: 119)
- [...] *yene umug inag kañım öz tıtsılarıña* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 563.
- [...] *umug inag yok erür* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 215.
- [...] *umug inag alku tüzüni munta takşursar* [...] BTT VIII, T III M 198 (U 4712), 31.
- [...] *yinçürü töpün umug [inag tutdılar]* [...] HT III, 44-45. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 34)
- [...] *umuğı inağı m[ai]tri bodisatav ol tep* [...] HT III, 442. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 78)

[...] **umug inag** *tutdaçılar* [...] HT VII, 290. (Röhrborn, 1991: 38)

[...] **umu[g i]nag** *bolup* [...] KKNB, 117. (Wilkins, 2007: 60)

[...] *barça umug inag* ... [...] KKNB, 164. (Wilkins, 2007: 62)

[...] **umug inag** *bolmaklıg köñülüg* [...] KKNB, 248. (Wilkins, 2007: 68)

[...] *rasayan teg umug inag erip* [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 50)

umuglug inaglıg ‘umutlu / sığınaklı’

[...] **umuglug inaglıg** *kértülüg isig [ö]zümüz* [...] T III 84-59, 18. (Demirci, 2014: 99)

umugsuz inagsız ‘umutsuz / sığınaksız’

[...] **umugsuzın inagsuzın** *emgenür ertim* [...] AY, 19 (S. 10a.), 17, (Kaya, 1994: 67)

[...] **umugsuzın inagsuzın** *sansarlıg tilgen içinte* [...] AY, 99 (II. 33a.), 17, (Kaya, 1994: 106)

[...] **umugsuz inagsız** *yaturlar* [...] AY, 587 (IX. 22a.), 3, (Kaya, 1994: 312)

[...] **umugsuz inagsız** *kılıp* [...] T I D 5, 49-50.

[...] **umugsuz inagsız** *bolup* [...] T I D 4, 100-101.

[...] **umuğsuz inağsız** *emgeklig tınlıglar öginte kaçınta* [...] Kuan, 185. (Tekin, 1993: 17)

[...] **umuğsuz inağsız** *arıçısız* [...] 85. 11 = 131 185 284 328a 345 349 380 385 390 409 415 514, 6. (Tekin, 1976: 157)

[...] **umuğsuz inağsız** *[k]özi körmedin* [...] 85. 11 = 131 185 284 328a 345 349 380 385 390 409 415 514, 26. (Tekin, 1976: 158)

[...] **umugsuz inag[sız ...]** [...] DKPAM, 0591-0592. (Elmalı, 2016: 79)

[...] **umugsuz inagsız** *bolm[agay]* [...] DKPAM, 1507. (Elmalı, 2016: 113)

[...] **umugsuz inagsız kılıp** [...] DKPAM, 1546-1547. (Elmalı, 2016: 114)

[...] **umugsuz in[ag]sız kaltımız** [...] HT X, 752-753. (Mirsultan, 2010: 143)

umunçsuz küsüşsüz ‘beklentisiz, isteksiz’

[...] *ilinmeksiz yapşınmaksız umunçsuz küsüşsüz köñül üzeki erür* [...] KON, 321. (Yiğitoğlu, 2011: 52)

umunçsuz nevmîd ‘ümitsiz’

[...] *bolmadım seni uķmaķda ay benim idim umunçsuz nevmîd* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 220)

upakar asıǵıǵ ‘yararlı’

[...] *uluşı balıķı illeri upakar asıǵıǵ işleri* [...] 20 B. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 194)

ur- tokı- ‘dövmek’

[...] *ol kulın urdı tokıdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 463 / 13)

urug kadaş ‘hısım, akraba / soy sop’

[...] *aga ini urug kadaş oǵlanlarım kızlarım birle* [...] BTT XIII, 42. Metin, 24.

[...] *uruglarım kadaşlarımnuı yme* [...] BTT XXVI, 16, (Kasai, 2008: 245)

[...] *akam inim urug[um] [kad]aşım kim kime bolup* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa14, 15-16, (Ayazlı, 2016: 452)

[...] *urugka kadaşka buyanı tegzün* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Em01, 6, (Ayazlı, 2016: 492)

urug tarıǵ ‘tohum, ekin / köken, soy sop, akraba’

[...] *urug tarıǵ saçmaduk* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 10, (Kaya, 1994: 204)

[...] **urug tarig** yagız yirig yme birkerü kamağ teñri kızları üdün üdün yığılurlar [...] AY, 491 (VII. 17a.), 18, (Kaya, 1994: 272)

[...] **urugi tarigi** bagrı boşüki [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 105.

[...] yana burkan kutıña **urug tarig** kemişmiş bolur [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 454.

[...] **urug tarag** azu yoğ bultuğarmu [...] 4. ? = 2d 255, 16. (Tekin, 1976: 45)

[...] **urugi tarigi** üze yañı kız küdegü üze [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 15, (Ayazlı, 2016: 431)

[...] soñ bayan **urug tarig** ünüp [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ex02, 10, (Ayazlı, 2016: 465)

[...] Akrabalar da tohuma benzetilir ve onlara **urug tarig** denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 30 / 12)

[...] köki eğgü bolsun **urug** hem **tarig** [...] KB, (Arat, 1979: 449 / 4476)

urug togmış ‘hısım, akraba’

[...] akam inim **urugum tugmuşım** onlukum yüzlüküm [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa10, 12, (Ayazlı, 2016: 448)

[...] akam inim **urugum tugmuşım** onlukum yüzlüküm kim kime bolup [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa16, 12, (Ayazlı, 2016: 453)

[...] **urugum tugmuşım** onlukum yüzlüküm [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa29, 10, (Ayazlı, 2016: 463)

uruglug tariglig ‘soylu, soplı’

[...] **uruglug tariglig** beğükler tili [...] KB, (Arat, 1979: 451 / 4496)

urun- tokın- ‘dövünmek’

[...] **urundi toğındı** ağıttı yaşa [...] KB, (Arat, 1979: 623 / 6292)

usmak suwsamak ‘susama’

[...] *ülgülençsiz üküş usmakı[mız] suwsamakımız turdı* [...] HT VII, 2066-2067. (Röhrborn, 1991: 175)

uşak uşak ‘ufak ufak / küçük küçük’

[...] *kılur anı uşak uşak* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 159)

uşal- tewşel- ‘ufalanmak’

[...] *etmek uşaldı tewşeldi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 301 / 11)

ut- yéged- ‘yenmek / üstün gelmek’

[...] *tırtıların utmuş yigedmiş çaytıka yükünür* [...] AY, 31 (S. 17a.), 18, (Kaya, 1994: 73)

[...] *barçada utmuş yigedmiş ülgülençsiz teñlençsiz ogşatguluksuz yöleştürgülüksüz* [...] AY, 45 (II. 6a.), 2, (Kaya, 1994: 86)

[...] *utar yigedür yüz ülüşinte* [...] AY, 82 (II. 24b.), 3-4, (Kaya, 1994: 100)

[...] *şımnu süsin utup yigedip alku törlüg* [...] TT IV/B, T II Y 55, 55.

[...] *adavaki yekig utup yigedip* [...] T I D 4, 80.

[...] *kim bol[s]ar anı neçök utgalı yé[gedgeli] ugay sizler* [...] T III 84-45, 4. (Demirci, 2014: 42)

[...] *biz olarnı ut[g]alı yégedgeli usar sen* [...] T III 84-45, arka 14-15. (Demirci, 2014: 45)

[...] *bilge biligin muntada utduñ yigedtiñ* [...] T II Y 52 I, 11-12. (Elmalı, 2014: 71)

[...] *alko künlerte uđmuş yegeđmiş* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 82.

[...] *yañı künlerte uđmuş yegeđmiş* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 414-415.

[...] *bilge biligin utduñ yégetdiñ* [...] DKPAM, 1128. (Elmalı, 2016: 98)

[...] **utgalı yégedgeli** uguluk [erm]ezler [...] DKPAM, 1551. (Elmalı, 2016: 114)

[...] *çoginta yalınında utmuş yégedmiş* [...] DKPAM, 1606. (Elmalı, 2016: 116)

[...] *buyanta utar yegedür* [...] HT VII, 862. (Röhrborn, 1991: 82)

[...] *beş nomlar utgalı [y]egedgeli* [...] HT VIII, 852. (Röhrborn, 1996: 82)

[...] *üküş ugurlar üze utar yegedür* [...] KKNB, 824. (Wilkens, 2007: 104)

[...] *sünüşte çer[i]gte utmuş [y]egedmiş* [...] KKNB, 1253. (Wilkens, 2007: 132)

utlı tüş ‘netice, semere / ödül, karşılık’

[...] *bökteg kılmakñıñ utlısın tüşin kiñürü* [...] 25. 13 = 118, 4. (Tekin, 1976: 74)

[...] *utlısın tüşin amtı tamuluğ* [...] 71. 15 = 326 327, arka 41-42. (Tekin, 1976: 134)

[...] *utlısın tüşin uzun ödüñ* [...] 74. 9 = 28, arka 36. (Tekin, 1976: 139)

utlı yantut ‘ödül, karşılık’

[...] *utlı yantut kılmaklıg köñülüğ* [...] KKNB, 246. (Wilkens, 2007: 68)

utlısız yankısız ‘tekrarsız, dönüşsüz / karşılıksız’

[...] *[u]tlısız yankısız ...* [...] ShoRoshia, AB, c10. (Shōgaito, 2003: 241)

utmak yégedmek ‘yenme / üstün gelme’

[...] *künjde teñridem kut buyan utmak yigedmek kentün ornantı* [...] T II Y 36. 12, 2.

[...] *utmakları yigetmekleri bolzun* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 490.

utmak yégedmeklig ‘üstün’

[...] *utmak [ye]gedmeklig küvrügüg sıdaçı [siz]* [...] HT VII, 2087-2088. (Röhrborn, 1991: 177)

utunçsuz teprençsiz ‘yenilmez, sarsılmaz’

[...] *bilge biliglig yaruklarig anta ornatıp **utunçsuz teprençsiz bolurlar** [...]* AY, 316 (IV. 60b.), 16, (Kaya, 1994: 195)

utunçsuz yégedinçsiz ‘yenilmez’

[...] ***utunçsuz yigedinçsiz ötrü ulugdı on küçlüg** [...]* AY, 681 (BE. 2b.), 16, (Kaya, 1994: 350)

[...] ***utunçsuz yegedinçsiz atlıg teñri burhan kutıña** [...]* KKNB, 1913-1914. (Wilkens, 2007: 178)

uwşak tawşak ‘ufak tefek, küçük’

[...] ***uwşak tawşak sav sözün ilig beg yene yarlıkadı** [...]* AY, 636 (X. 19b.), 13, (Kaya, 1994: 332)

uwun- tewin- ‘üzüntüden, pişmanlıktan el ovuşturmak’

[...] *er eligin **uwundi tewindi** [...]* DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 275 / 7)

uwuş tüwüş ‘kırıntı, ufantı’

[...] *bolsa miz süñükler **uwuş tüwüş** biz mü qoparıtur [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 206)

[...] *bolsa miz süñükler **uwuş tüwüş** [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 210)

uwut uyat ‘utanma, arlanma’

[...] ***uwut uyat üze çavıkmış** [...]* AY, 489 (VII. 16a.), 12, (Kaya, 1994: 271)

[...] *bilge bilig **uwut uyat bo yitegü** [...]* TT V/B, 61.

[...] ***uwut avyatınça sinayu** [...]* 60. ? = 404 Murtuk yazması, 16. (Tekin, 1976: 118)

[...] ***uwut ıyat sakınçig öritip** [...]* KKNB, 326. (Wilkens, 2007: 72)

[...] ***uwut ıyat köñülüg** [...]* KKNB, 343. (Wilkens, 2007: 74)

[...] *ulug uvat ıyat köñülüg* [...] KKNB, 852. (Wilkins, 2007: 106)

uwutlug uyathg ‘ar, haya sahibi’

[...] *uvutluğ uyathğ bolurlar* [...] 59. ? = 134 368 413 417, 8. (Tekin, 1976: 117)

[...] *uvutlug ıyathg boltular* [...] HT VIII, 1333. (Röhrborn, 1996: 120)

[...] *uvutlug ıyathg köñülin* [...] KKNB, 813. (Wilkins, 2007: 104)

uwutsuz uyatsız ‘utanmaz, arlanmaz’

[...] *uvuđsuz avyatsız irig sarsıg* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 192.

uyat- ayman- ‘utanmak’

[...] *öz kalmış kılınçlarıña ertıñü uyadsar aymansar* [...] AY, 141 (III. 7b.), 5, (Kaya, 1994: 123)

[...] *küentso ertıñü uyatur men eymenür men* [...] HT VII, 2076. (Röhrborn, 1991: 176)

uyırkan- yogurkan- ‘feryat etmek’

[...] *ne anı körüp takı artukrak uyırkantı yogurkantı* [...] AY, 621 (V. 12a.), 17, (Kaya, 1994: 326)

uz uzagut ‘mahir, becerikli / sanatkâr’

[...] *uz uzağut erdimiz* [...] 61. 8 ? = 110, arka 17. (Tekin, 1976: 119)

uzatı turkaru ‘devamlı, sürekli’

[...] *uzağı turkaru öyü ödikleyü* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

uzatı üzüksüz ‘devamlı, durmadan’

[...] *uzatı üzüksüz munı teg ulug asıg tuso kılınız* [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 54 (104)

uzun k c ‘uzun’

[...] **uzun kiç** *yaşağıl ay ilig k tu* [...] KB, (Arat, 1979: 153 / 1350)

[...] **uzun kiç** *yaşağıl aşayu ilig* [...] KB, (Arat, 1979: 172 / 1533)

[...] **uzun kiç** *tirils  yağılsu atı* [...] KB, (Arat, 1979: 175 / 1585)

uzun tarkaru ‘sürekli, her zaman / uzun süre’

[...] *kuanşi im [pusa]r atın uzun tarkaru a[taskar]* [...] Kuan, 14. (Tekin, 1993: 10)

uzun tonlug tişi ‘kadın’

[...] *yme kim kayu uzun tonlug tişi tonlıglar* [...] AY, 190 (III. 32b.), 19, (Kaya, 1994: 142)

uzun  r uzatı ‘sürekli’

[...] **uzun  r [u]zatı** *mejike tegmekiņiz[le]r bolzun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 27-28, (Ayazlı, 2016: 432)

 cer  cer ‘ cer  cer’

[...] ** cer  cer** *aylarığ adırmak  ze  d bolur* [...] AY, 589 (IX. 23a.), 14-15, (Kaya, 1994: 313)

[...] *feriştelerni kılđan yalawaçlar kanatlar idisi ikirer ikirer  cer  cer törter törter* [...] KT, (Ata, 2004: 87 / 1)

 dlen- sewinçlen- ‘sevinmek’

[...] * z k nj l min  dlenip sewinçlenip ez ks z kirtü yoriyın barıp* [...] HT V, Nr. G 71, arka 215.

 dre-  kli- üstel- asıl- ‘artmak, çoğalmak’

[...] *buyan [ed]g  kılınçlar  drey   kliy  [ ste]l  asılu turup* [...] BTT XXVI, 34-35, (Kasai, 2008: 170)

üdrül- seçil- ‘ayrılmak, seçilmek’

[...] *üdrülmiş seçilmiş idok nom kapıglarıña* [...] AY, 457 (VI. 30a.), 4-5, (Kaya, 1994: 257)

üdrüm talu ‘seçkin’

[...] *idi artuğ ödrüm talu er kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 234 / 2184)

[...] *yawuzka yağuma ay ödrüm talu* [...] KB, (Arat, 1979: 426 / 4242)

[...] *idi yakşı aymış kör ödrüm talu* [...] KB, (Arat, 1979: 605 / 6101)

üdür- adır- ‘ayırarak’

[...] *üdürdi adırdı kötürdi mini* [...] KB, (Arat, 1979: 53 / 385)

[...] *ödürdüm adırdım söz ewdip tire* [...] KB, (Arat, 1979: 652 / 6624)

üf tüf kılığ ‘büyücü’

[...] *üf tüf kılığ kişiler* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 288)

ügür sürüg ‘sürü’

[...] *ügür sürüg koy tewe yundi bile, yumurlayu erkenin sütin sagar* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 168 / 2)

üjik yürüg ‘yazılı emir, kanun, kural’

[...] *üjikin yürügin tükel kıltilar mu erki tep* [...] HT VII, 871. (Röhrborn, 1991: 82)

[...] *üjiki yürü[gi] şaşguluk bolmazun* [...] HT VII, 924. (Röhrborn, 1991: 86)

[...] *üjiki yürügi [ür]tülüp kizlelip* [...] HT VIII, 225. (Röhrborn, 1996: 34)

[...] *üjikerin yürügerin yme* [...] ATT, 2b1, 68-69, (Shōgaito, 1988: 10)

[...] *üjikeri yürügeri yañsak kadçığ* [...] ATT, 10b1, 292, (Shōgaito, 1988: 26)

[...] *yig sogançig üjikler yörügler üze* [...] ATT, 11b1, 322, (Shōgaito, 1988: 28)

ükli- asıl- ‘artmak, çoğalmak’

[...] *köni nom törü üklige y asılgay* [...] AY, 90 (II. 28b.), 2, (Kaya, 1994: 102)

[...] *körkümüz meñizimiz ükliyü aslıu teginür* [...] AY, 530 (VIII. 17b.), 22, (Kaya, 1994: 287)

[...] *kazgançı ükliyür asıur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 104.

[...] *nızvanılar üklimiş asılmıñ üçün* [...] Üç İtigsizler, 106b, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

[...] *kayu vastuta ükliser asılsar* [...] Üç İtigsizler, 106b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

[...] *ķayu nızvanılar ükliser asılsar* [...] Üç İtigsizler, 106b, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

[...] *alku nızvanılar ökliyür asıurlar* [...] 41. 7 = 109a, arka 39. (Tekin, 1976: 94)

[...] *bulgularıñ tapgularıña ükligüleriñe asılgularıña baştınkita* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 422.

[...] *çiltegiñiz ükliyü asılu turur* [...] HT VII, 2100. (Röhrborn, 1991: 178)

[...] *köñülleri artok ükliyür asıur* [...] KKNB, 298. (Wilkens, 2007: 70)

[...] *takı artok üklip asılıp* [...] KKNB, 617. (Wilkens, 2007: 92)

[...] *takı artokrak üklige y [ası]lgay* [...] KKNB, 628-629. (Wilkens, 2007: 92)

ükli- bedü- ‘çoğalmak, büyüme’

[...] *basutçı iş bolup ökliyür bedüyür* [...] 41. 7 = 109a, arka 37. (Tekin, 1976: 94)

üklimek asılmak ‘artma, çoğalma’

[...] *ķut buyanta ulatılarnıñ üklimeki asılmakı bolur* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 478.

üklimek esilmek ‘artma, çoğalma’

[...] *üklimeki esilmeki erser ol yme tülke yilvike oğsatu erür* [...] AY, 71 (II. 19a.), 1, (Kaya, 1994: 96)

üklit- as- ‘artırmak, çoğaltmak’

[...] *töz yiltızların üklitdeçi asdaçı* [...] AY, 191 (III. 33a.), 10-11, (Kaya, 1994: 142)

[...] *takı üklitgeli asgalı tavrıanurlar katıglanurlar* [...] AY, 233 (IV. 17a.), 14, (Kaya, 1994: 160)

[...] *buyan edgü kılınçka üklitdi {Y} asdı* [...] DKPAM, 3755-3756. (Elmalı, 2016: 192)

[...] *uyur için üklitgeli asgalı eşidmek tözlüg* [...] ATT, 60b1, 1796, (Shōgaito, 1988: 126)

üklit- kējürt- ‘artırmak, çoğaltmak’

[...] *yagız yir tatıgın üklitü kījürtü teginip* [...] AY, 528 (VIII. 16b.), 21-22, (Kaya, 1994: 286)

üklit- semirt- ‘artırmak, çoğaltmak’

[...] *etin yinin üklitip semirtip* [...] KKNB, 2158. (Wilkens, 2007: 194)

üklitdür- astur- ‘artırmak, çoğaltmak’

[...] *tarımış edgü yiltızların üklitdürüp asturup bışrunturgaylar* [...] AY, 88 (II. 27b.), 6, (Kaya, 1994: 102)

üklitme- asma- ‘artırmamak, çoğaltmamak’

[...] *üklidmez asmaz için ol azta ulatı* [...] ATT, 54a1, 1609, (Shōgaito, 1988: 112)

üklitmek asmaklıg ‘artırmalı, çoğaltmalı’

[...] *kök yiltızların üklitmek asmaklıg tınlıglarıñı* [...] AY, 185 (III. 30a.), 1-2, (Kaya, 1994: 139)

ükşürü ükşürü ‘üst üste’

[...] **ükşürü ükşürü** *yaylıklığ bulıt kalık* [...] HT VII, 407. (Röhrborn, 1991: 47)

üküş erüş ‘sayısız, pek çok’

[...] **üküş erfüş...** *sözlemekin* [...] DKPAM, 3249. (Elmalı, 2016: 175)

üküş telim ‘çok, sayısız’

[...] **üküş telim** *tnlıglarıg* [...] AY, 79 (II. 23a.), 7, (Kaya, 1994: 99)

[...] **üküş telim** *ulug kuvragnıg* [...] AY, 79 (II. 23a.), 9, (Kaya, 1994: 99)

[...] **üküş telim** *ulug kuvragnıg* [...] AY, 79 (II. 23a.), 17, (Kaya, 1994: 99)

[...] **üküş telim** *tnlıglar boltu erti* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 38)

[...] **üküş telim** *nızvanular* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 40)

[...] **üküş telim** *yazuklarımin bilinür men* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] **üküş telim** *müni kadağı tip* [...] Üç İtigsizler, 112b, 14. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)

[...] **üküş telim** *bilip öçmek ne üçün* [...] Üç İtigsizler, 113a, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 49)

[...] **üküş telim** *erürler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 88.

[...] **üküş telim** *tanuklar bar* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 46.

[...] **üküş telim** *hua çeçeklerig* [...] HT VIII, 1840. (Röhrborn, 1996: 160)

[...] **üküş telim** *yatgak turgak erenler* [...] KKNB, 55. (Wilkens, 2007: 56)

[...] **üküş telim** *kişilerig* [...] KKNB, 69. (Wilkens, 2007: 58)

[...] **üküş telim** *bodisatavlar* [...] KKNB, 465-466. (Wilkens, 2007: 82)

ülgü kolu ‘ölçü, hesap’

[...] *eymençimizniñ ülgüsün kolusın tuta teginser* [...] HT IX, 1275. (Aydemir, 2010: 130)

ülgü teŋ ‘eşit, denk’

[...] *ülgü teŋ tutup* [...] AY, 136 (III. 5b.), 22, (Kaya, 1994: 121)

[...] *ülgü teŋ yöleşürüg oğsatıg üze* [...] AY, 177 (III. 26a.), 17, (Kaya, 1994: 137)

[...] *ülgüdin teŋdin öñi kitmiş* [...] AY, 285 (IV. 43a.), 16, (Kaya, 1994: 181)

[...] *ülgü teŋ urup ayıglap tanı polarta* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)

[...] *ülgü teŋde birök [kün]tüz iş urup* [...] HT VII, 1330. (Röhrborn, 1991: 118)

[...] *ülgü teŋçe [iş]leyü umasar* [...] HT VII, 1331. (Röhrborn, 1991: 118)

[...] *ülgüsün teŋin körkitdi* [...] HT VIII, 129. (Röhrborn, 1996: 26)

ülgüle- sana- ‘hesap etmek, saymak’

[...] *kim ülgüleğeli sanagalı ugay* [...] AY, 167 (III. 21a.), 14-15, (Kaya, 1994: 133)

ülgüle- teŋle- ‘karşılaştırmak’

[...] *tnlıglarka ülgüleğeli teŋlegeli umaguluk* [...] KKNB, 2833. (Wilkens, 2007: 226)

[...] *edgü[sin] yavızın ülgülep t]eŋlep* [...] KKNB, 3934. (Wilkens, 2007: 286)

[...] *ülgüleyjü teŋleyü tugmak* [...] KKNB, 4376. (Wilkens, 2007: 312)

[...] *bölüp adırıp nomta ülgülep teŋlep bışrunsar* [...] ShoRoshia, AN, 14. (Shōgaito, 2003: 262)

[...] *talulap adırtlap ülgülep teŋlep köñülin turgursar* [...] ShoRoshia, AN, 20. (Shōgaito, 2003: 264)

ülgüle- teŋle- oğsat- ‘karşılaştırmak’

[...] *ülgüleğeli teŋlegeli oğsatgalı bultukmaz* [...] AY, 375 (V. 16a.), 2, (Kaya, 1994: 221)

ülgülegülüksüz teñlegülüksüz ‘ölçülemez, karşılaştırılmaz’

[...] *yme ülgülegülüksüz teñlegülüksüz ol* [...] BTT I, T II S 90.13 (U 2994), 8.

ülgülemeklig teñlemeklig ‘karşılaştırmalı’

[...] *burkan ödinteki ülgülemeklig teñlemeklig kelip tegdim* [...] ShoRoshia, AN, 28. (Shōgaito, 2003: 266)

ülgülençsiz teñlençsiz ‘ölçülemez, karşılaştırılmaz’

[...] *ülgülençsiz teñlençsiz burkanlar* [...] AY, 43 (II. 5a.), 3-4, (Kaya, 1994: 85)

[...] *barçada utmuş yigedmiş ülgülençsiz teñlençsiz ogşatguluksuz yöleştürgülüksüz arıg süzük öñ erip* [...] AY, 45 (II. 6a.), 3-4, (Kaya, 1994: 86)

[...] *ülgülençsiz teñlençsiz burkanlarınñ* [...] AY, 68 (II. 17b.), 13, (Kaya, 1994: 95)

[...] *ülgülençsiz teñlençsiz ulug ulug işlerig* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 726.

[...] *ülgülençsiz teñlençsiz] üküş kutlug buyanlig* [...] BTT XIII, Tathāgata-Maṇḍala, 44.

[...] *ülgülençsiz teñlençsiz ulug yarlıkançuçı köñülleri üze* [...] KKNB, 272. (Wilkens, 2007: 70)

[...] *ülgülençsiz teñlençsiz ulug edgü ögli köñülleri üze* [...] KKNB, 274. (Wilkens, 2007: 70)

[...] *ülgülençsiz teñlençsiz terin k[uvrag* [...] BTT XXVI, 8, (Kasai, 2008: 253)

ülgülençsiz üküş ‘ölçülemez derecede çok’

[...] *ülgülençsiz üküş usmakı[mız] suvsamakımız turdı* [...] HT VII, 2066. (Röhrborn, 1991: 175)

ülgülüğ kolulug ‘ölçülü biçili / hesaplı’

[...] *sanlıg sakıslıg ülgülüğ kolulug titir* [...] AY, 156 (III. 15b.), 15, (Kaya, 1994: 129)

ülgülüğ teŋlig ‘ölçülü’

[...] *nomlarıg inçip ülgülüğ teŋlig erür* [...] Üç İtigsizler, 117b, 13. (Barutçu-Özönder, 1998: 54)

ülgüsüz kırıgsız ‘ölçüsüz, sınırsız’

[...] *ülgüsüz [kırıg]sız ... [isig] özümdin berü umug inag t[apıg udug kılur men]* [...] AY, 110 (II. 38b.), 11-12, (Kaya, 1994: 110)

ülgüsüz kolusuz ‘ölçüsüz, hesapsız’

[...] *yme an[ça ok] ülgüsüz kolusuz titir* [...] AY, 21 (S. 11a.), 16, (Kaya, 1994: 68)

[...] *sansız sakıŋsız ülgüsüz kolusuz titir* [...] AY, 156 (III. 15b.), 20, (Kaya, 1994: 129)

[...] *ülgüsüz kolusuz açıg tarka emgekler emgenmişlerin* [...] AY, 292 (IV. 46b.), 20-21, (Kaya, 1994: 184)

ülgüsüz sansız ‘sayısız, hesapsız / çok’

[...] *ülgüsüz sansız ür kiç üdlertin berü* [...] AY, 34c (I. ? [=R-M: 691]), 21, (Kaya, 1994: 75)

[...] *ülgüsüz sansız iş ködügler* [...] AY, 49 (II. 8a.), 19, (Kaya, 1994: 88)

[...] *ülgüsüz sansız öŋi öŋi adrırlar* [...] AY, 49 (II. 8a.), 22, (Kaya, 1994: 88)

[...] *ülgüsüz sansız tınlıglarğa* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 48)

[...] *ülgüsüz sansız tınlıglarıg ölürgeli* [...] T I D 5, 35.

[...] *ülgüsüz sansız emgekleri bar* [...] T III M 84 54 (Türlü Cehennemler), 107-108.

[...] *ülgüsüz sansız tag teg* [...] T II Y 60 -t-, 15. (Demirci, 2014: 55)

[...] *ülgüsüz sansız emgekleri bar* [...] DKPAM, 0811. (Elmalı, 2016: 86)

[...] *ülgüsüz [s]ansız edi tavarı bar* [...] DKPAM, 1539-1540. (Elmalı, 2016: 114)

[...] *anın arasinta ülgüsüz san[sız] ...* [...] DKPAM, 2764. (Elmalı, 2016: 158)

[...] *[ül]güsüz sansız yüz miñ tümen tınlıglar uguşı* [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 55.

[...] *ülgüsüz sans[ız] ... ödlerde* [...] HT III, 49. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 35)

[...] *ülgüsüz sansız sudurlarıg* [...] HT III, 604. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 95)

[...] *[ü]lgüsüz sansız ögirdi sevinti* [...] HT III, 941. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 130)

[...] *ülgüsüz sansız uçsuz kıl[ıgsız]* [...] KKNB, 1018. (Wilkins, 2007: 118)

[...] *ülgüsüz sansız uçs[uz k]ıdıgsız* [...] KKNB, 1027. (Wilkins, 2007: 118)

[...] *ülgüsüz sansız u[lsuz tüpsüz]* [...] KKNB, 1058. (Wilkins, 2007: 120)

ülgüsüz sansız üküş ‘sayısız, hesapsız’

[...] *ülgüsüz sansız üküş tö[rlüg kentü] özke* [...] KKNB, 1694. (Wilkins, 2007: 164)

ülgüsüz telim ‘sayısız, çok’

[...] *üstün kökdeki ülgüsüz telim altın yağızdaki alkınçsız telim kut wahşik* [...] BTT XXIII, G 331.

ülgüsüz uzun ‘sayısız / çok uzun’

[...] *ülgüsüz uzun özin yaşın eşidip* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 24, (Kaya, 1994: 29)

ülgüsüz üküş ‘sayısız, çok’

[...] *yalañuklar tapınıp udunup ülgüsüz üküş buyan edgü kılınçlarıg* [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 19-20, (Kaya, 1994: 80)

[...] *ülgüsüz üküş suvlarta* [...] AY, 53 (II. 10a.), 9-10, (Kaya, 1994: 89)

[...] *ülgüsüz üküş ulug tirin kuvraglarıg* [...] AY, 93 (II. 30a.), 2-3, (Kaya, 1994: 103)

[...] **ülgüsüz öküş** *yad yağuların* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

[...] **ülgüsüz üküş** *tsuy ayag kılınç kılınç* [...] TT IV/A, T II Y 47, 4-5.

[...] **ülgüsüz üküş** *çadarlıg suvın* [...] T III M 84 54 (Türlü Cehennemler), 96.

[...] **ülgüsüz üküş** *tnlıglarıg* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 427.

[...] **ülgüsüz üküş** *bodisatavlar* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 469.

[...] **ülgüsüz üküş** *vaçirapanlar birle* [...] BTT VIII, T III M 198 (U 4713), 8.

[...] **ülgüsüz üküş** *korkınçları* [...] DKPAM, 0208. (Elmalı, 2016: 66)

[...] **ülgüsüz üküş** *çatırlıg suvın* [...] DKPAM, 0798. (Elmalı, 2016: 86)

[...] **ülgüsüz üküş** *açıg tarka emgekleryg teginiürler* [...] KKNB, 300. (Wilkens, 2007: 70)

[...] **ülgüsüz üküş** *açıg tarka emgekle[rıg] teginip* [...] KKNB, 313. (Wilkens, 2007: 72)

[...] **ülgüsüz [ü]k[ü]ş** *erksinmeklig küçleri üze* [...] KKNB, 482-483. (Wilkens, 2007: 82)

ülgüsüz üküş yüz miñ tümen koltı ‘sayısız, aşırı sayıda’

[...] **ülgüsüz üküş yüz miñ tümen koltı** *bodisatavlar kuvragı* [...] AY, 645 (X. 24a.), 3, (Kaya, 1994: 335)

ülüglüg kutlug ‘talihli’

[...] *ıduğ erdini ülüglüg kutlug* *idi igeke yükünür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

[...] **ülüglüg kutlug** *kişi ol* [...] P. P. XXI. (Hamilton, 1998: 21)

ülüş bölük ‘bölüm, kısım’

[...] *bişinç ülüş bölük üçünç tegzinç nom bitig bitiyü yadıltı* [...] AY, 199 (III. 37a.), 12, (Kaya, 1994: 145)

ülüş tegzinç ‘bölüm, kısım’

[...] *nom bitigde onunç **ülüş tegzinç** nom bitiyü okıyu tükedi* [...] AY, 673 (X. 38a.), 9, (Kaya, 1994: 348)

ülüş ülüş ‘bölüm bölüm / pay pay’

[...] *kıldılar okıgunı **ülüş ülüş*** [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 191)

ün at ‘şan şöhet’

[...] *ünüg atg üjikiğ bölüküg okıtdaçı* [...] AY, 275 (IV. 38a.), 20, (Kaya, 1994: 177)

ün- belgür- ‘görünmek, belirmek / ortaya çıkmak’

[...] *altun kümüşler **üner belgürer*** [...] ShoRoshia, KC, V 1. (Shōgaito, 2003: 197)

ün çoğı ‘kavga, gürültü’

[...] *ünün çoğısın körserler* [...] AY, 386 (V. 21b.), 9, (Kaya, 1994: 226)

[...] *ulı]mak sıktamaklıg **ün çoğı]*** [...] BTT XXIII, B 25.

[...] *biri küldürür bir kılur **ün çoğı*** [...] KB, (Arat, 1979: 581 / 5866)

ün yaŋku ‘ses’

[...] *yavlak **ün yaŋku** teg eşidilti* [...] T III 84-43, 8-9. (Demirci, 2014: 58-59)

ünlüg atlıg ‘ünlü, tanınmış’

[...] *yitlinmeksiz batmaksız **ünlüg atlıg** teŋri burhan kutıña yükünür men* [...] KKNB, 1845. (Wilkens, 2007: 174)

ünte- kıkır- ‘bağırmaq, çağırmaq’

[...] *taşgaru ünüp **üntediler kıkırdılar*** [...] BTT XVIII, S 264, (Zieme, 1996: 94)

üntür- ançolat- ‘taptırmaq’

[...] *bodun bokunka yakaların yığınturup üntürür ançolatur* [...] HT VII, 96. (Röhrborn, 1991: 23)

ür- tog- ‘ortaya çıkmak’

[...] *örmiş toğmuş buyanların evirü birzünler* [...] 13 G. İyi Dilek, (Arat, 1991: 146)

ürgüt tutçı ‘sürekli, her zaman / kesintisiz’

[...] *örgüt tuğçı köni kirtü nom nomladaçı* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 78)

ürlük énc ‘ebedî, sonsuz’

[...] *ürlük inç ölüm nırvan balıklıg* [...] AY, 680 (BE. 2a.), 18, (Kaya, 1994: 350)

ürlüklüg meñü ‘ebedî, sonsuz’

[...] *ürlüklüg [meñü tip tigülü]k antag uguri yıkı bar* [...] AY, 60 (II. 13b.), 22-23, (Kaya, 1994: 92)

[...] *üzülmeki kesilmeki ol ürlüklüg meñü tip titir* [...] AY, 61 (II. 14a.), 11, (Kaya, 1994: 92)

[...] *anın ürlüklüg meñü tip titir* [...] AY, 62 (II. 14b.), 1-2, (Kaya, 1994: 92)

ürlüksüz meñüsüz ‘fâni, geçici’

[...] *öz yaş kentü ürlüksüz meñüsüz erür* [...] 3 = 37, 1-2. (Tekin, 1976: 39)

ürme- yaşarma- ‘çoğalmamak’

[...] *edgülig töz yultızların kim ürmegülük yaşarmaguluk üre tüketip bütmeyük* [...] AY, 166 (III. 20b.), 1, (Kaya, 1994: 132)

ürüg uzatı ‘devamlı, her zaman’

[...] *et'özleri ürüg uzatı nom tilgenin evirip* [...] AY, 61 (II. 14a.), 5, (Kaya, 1994: 92)

[...] *ürüg uzatı bışrun[ay]ın öğretineyin* [...] AY, 105 (II. 36a.), 8-9, (Kaya, 1994: 108)

[...] **ürüg uzatı** küyü küzetü [...] AY, 192 (III. 33b.), 12, (Kaya, 1994: 142)

[...] **ür[üg] uzatı** todmuş kanmış [...] T III 84-59, arka 4. (Demirci, 2014: 101)

[...] **ürüg uzatı** karnı agrım[ış...] [...] DKPAM, 4603. (Elmalı, 2016: 220)

[...] **ürük uzatı** bilge bilig [...] BTT I, B, 31. Yaprak, arka 8.

[...] **ürüg uzatı** bo ıdok [darni nom bitigig [...] BTT XXIII, E 43.

[...] **ürüg uzatı** onar ki[şi] [...] HT III, 890. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 125)

[...] **ürüg u[zaatı]** seçe munı nomlayur erdi [...] HT X, 1094. (Mirsultan, 2010: 175)

ürüg uzatı turkaru ‘devamlı, durmadan’

[...] **ürük uzatı turgaru** ağır ayag [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 217.

ürüg uzatı üzüksüz ‘devamlı, sürekli’

[...] **ürüg uzatı üzüksüz** öyre ajunug bilmek bilge biligke tegeyin [...] AY, 115 (II. 41a.), 20-21, (Kaya, 1994: 112)

ürüg ürgüt ‘sürekli, hep’

[...] **teyrim sizij [ürü]g ürgüt** köni nom tileklig [...] AY, 653 (X. 28a.), 19, (Kaya, 1994: 339)

[...] **ürüg ürgüt** irinçkeyür siz [...] AY, 494 (VII. 18b.), 17, (Kaya, 1994: 273)

[...] **ürüg ürgüt** bulgay sen [...] AY, 567 (VIII. 38a.), 2, (Kaya, 1994: 305)

ürüñ kırgıl ‘yaşlı, saçlı sakalı ağarmış’

[...] **yağıcı örüñ kırgıl** ersiglerig [...] KB, (Arat, 1979: 251 / 2371)

[...] **örüñ kırgıl** bolur hem yarağçı bolur [...] KB, (Arat, 1979: 252 / 2372)

üstel- bal- ‘artmak, katlanmak’

[...] *amranmak köñü[l]ümüz kün küniñe üstelür balır* [...] HT VII, 1899-1900. (Röhrborn, 1991: 160)

üstel- ükli- ‘artmak, çoğalmak’

[...] *et kan üstelü ökliyü turdı* [...] 12. 12 (?) = 9, arka 42. (Tekin, 1976: 59)

üşüt- toñur- ‘dinlendirmek’

[...] *inçip ol üşüüp toñurup simeklep* [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 2, (Ayazlı, 2016: 428)

üz boz ‘kin, nefret’

[...] *üz büz ööç kek tutdaçı* [...] AY, 332 (IV. 68b.), 2, (Kaya, 1994: 202)

[...] *üzte bozta ulatı üküş telim nızvanılar* [...] T III D 260 2, 33.

[...] *üzte bozta ulatı üküş telim nızvanılar* [...] TT III, Rekonstruktion des Hymnus, 18 (33)

[...] *neçe üz buz kıltımız* [...] Huastuanift, U 11b 6-7; M 798f b, 6-7-8; L 121: SPb 52-53. (Özbaş, 2014: 84)

[...] *üz buz taş tayagu* [...] T III 73 (2), 10. (Elmalı, 2014: 89)

[...] *üz buz köñülünüzler bar erser* [...] DKPAM, 0454. (Elmalı, 2016: 74)

[...] *üz buz tutmaz* [...] DKPAM, 0461. (Elmalı, 2016: 74)

[...] *üz[üg] bozug yügerü teginü* [...] KKNB, 1648. (Wilkens, 2007: 158)

[...] *üzüg] [bozug tegi]nmedüklerig* [...] KKNB, 1649. (Wilkens, 2007: 158)

[...] *üz boz köñüllüglerniñ* [...] KKNB, 3704. (Wilkens, 2007: 274)

üz boz öç kek ‘kin, nefret / intikam’

[...] *üz b[oz öç] kek köñülüğ şeşmek yörmek* [...] KKNB, 1526. (Wilkens, 2007: 152)

üz boz yağı ‘kin, nefret, düşmanlık’

[...] **üz boz yağı** *boltumuz erser* [...] KKNB, 1057. (Wilkens, 2007: 120)

üz- kes- ‘kesmek’

[...] *kadgu nızvanıların üzdeçi kesdeçi* [...] AY, 31 (S. 17a.), 9, (Kaya, 1994: 72)

[...] *uluşların tartışların üzmiş kesmiş* [...] AY, 34ç (I. ? [=R-M: 690]), 13, (Kaya, 1994: 76)

[...] *alku kılınçlıg örtüglerin üzerler keserler* [...] AY, 86 (II. 26b.), 15-16, (Kaya, 1994: 100)

[...] *önüş yolça bargu evriş üztümüz kestimiz* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 144)

[...] *yeg adrok yöriügerin üzmiş kesmiş ol* [...] HT VIII, 701. (Röhrborn, 1996: 70)

[...] *tsun tsun üzer keser teg kalur* [...] KKNB, 583. (Wilkens, 2007: 88)

[...] *üzgil kesgil anlar ara* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 80)

[...] *üzse kesse üzgil kesgil anlar ara* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 80)

üze üze ‘üst üste’

[...] *taturğay erdimiz saña üze üze tiriglik* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 208)

[...] *kın üze üze öliüm kın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 208)

[...] *üze üze kılsa anı* [...] KT, (Ata, 2004: 36 / 37)

üze üze üze üze ‘kat kat’

[...] *yemenler ribānu iki ança üze üze üze üze kılmakın, korğunlar Tanrıdın* [...] KT, (Ata, 2004: 130 / 3)

üzeliksiz üstünki ‘en iyi’

[...] *üzeliksiz üstünki tuyunmakka tükellig bolup* [...] KKNB, 501. (Wilkens, 2007: 84)

[...] *üzeliksiz üstünki tuyunmak* [...] KKNB, 4324. (Wilkens, 2007: 308)

üzeliksiz üstünki yég ‘en iyi’

[...] *üzeliksiz üstünki yig apamulug menü nirvanıg* [...] AY, 614 (X. 8b.), 15, (Kaya, 1994: 323)

[...] *üzeliksiz üstünki yig burkan kutı küsüşin* [...] AY, 615 (X. 9a.), 21, (Kaya, 1994: 324)

[...] *üzeliksiz üstünki yig köni tüz tuymak burkan kutıña* [...] AY, 644 (X. 23b.), 10, (Kaya, 1994: 335)

üzeliksiz üstünki yég adrok ‘en iyi’

[...] *üzeliksiz üstünki yeg adrok burhan kutıña* [...] HT X, 565. (Mirsultan, 2010: 125)

üzeliksiz yég üstünki ‘en iyi’

[...] *üzeliksiz yig üstünki köni tüz tuymak burkan kutın bulu yarlıkamışların* [...] AY, 174 (III. 24b.), 12-13, (Kaya, 1994: 136)

[...] *üzeliksiz yig üstünki sidini[larıg]* [...] BTT VII, A 45, 715.

[...] *üzeliksiz yig üstünki sidilarıg* [...] BTT VII, A 45, 724.

[...] *üzeliksiz yeg üstünki köni tüz tuymak* [...] KKNB, 281. (Wilkens, 2007: 70)

[...] *üzeliksiz yeg üstünki burhan kutıña* [...] KKNB, 346. (Wilkens, 2007: 74)

[...] *üzeliksiz [yeg] üstünki burhan kutıña* [...] KKNB, 746. (Wilkens, 2007: 100)

üzlüg bozlug öçlüg keklig ‘kin, nefret dolu’

[...] *alku üzlüg [bozlug öçlüg keklig köñülümüz]ni* [...] KKNB, 1645. (Wilkens, 2007: 158)

üzme- kesme- ‘kesmemek’

[...] *uguşın kezigin üzmedeçi kesmedeçi erür* [...] BTT VIII, T II 1077 (U 4143), 253.

üzmek kesmek biçmek ‘kesme, biçme’

[...] *üzmek kesmek biçmek meger Tañrıka* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 170)

üzügli kesigli ‘ayıran’

[...] *Tañrıda adın mu tileyin üzügli kesigli ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 100)

[...] *üzügli kesigilerde yegreki turur* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 115)

üzüklüg irüklüg ‘fâni’

[...] *üzöklüg ireklüg (:iröklüg) pahşılarnuñ öñre[ki] yörüglerin* [...] HT VIII, 220-221. (Röhrborn, 1996: 33)

üzüklük kesüklük ‘kesinti, fetret’

[...] *belgürtür silerke üzüklük kesüklük üze yalavaçlardın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 77)

üzüksüz kesüksüz ‘kesiksiz’

[...] *añā bermek üzüksüz kesüksüz* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 166)

üzüksüz tı tutçı ‘aralıksız, kesintisiz’

[...] *üzüksüzin tı tuğçı ödüñ ödüñ bol[ayı]n* [...] BTT XIII, 28. Metin, 48.

üzüksüz turkaru ‘aralıksız, durmadan’

[...] *üzüksüz turkaru katıgılanmaқта* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

üzüksüz tutçı ‘aralıksız, kesintisiz’

[...] *sönmedin üzüksüz tuftçı*] [...] BTT XIII, 58. Metin, 22.

üzüksüz tutçı ürüg uzatı ‘aralıksız, kesintisiz’

[...] **üzüksüz tutçı ürüg uzatı** ögretinmiş kergek [...] AY, 157 (III. 16a.), 5-6, (Kaya, 1994: 129)

üzül- kesil- ‘parçalanmak, kesilmek’

[...] **siñirleri [tamurlar]ı üzülüp kesilip** [...] T III 73 (2), arka 5. (Elmalı, 2014: 89)

[...] **emgekimiz üzülüp kesilip** [...] BTT VII, A 43, 682.

[...] **ürtügler tıdıglar birtem üzülgey kesilgey** [...] HT VIII, 767-768. (Röhrborn, 1996: 76)

[...] **üzüldi kesildi iş ol kim anıñ içinde** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 170)

üzüş- kesiş- ‘anlaşmak, uzlaşmak’

[...] **yarım yastuk kümüş alıp H üzüşüp kesişip ketdimiz** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi03, 11, (Ayazlı, 2016: 500)

üzütlüg ajunlug ‘ruhla, dünyayla ilgili / fânilik’

[...] **[ü]zütlüg aju[nlug kılı umasar** [...] BTT XXVI, 20, (Kasai, 2008: 182)

[...] **ürlüglügçe sakınıp üzütlüg ajunlug ...** [...] BTT XXVI, 708. Metin, 16, (Kasai, 2008: 194)

vaçirazan örgün ‘taht’

[...] **vaçirazan örgün üzesinte** [...] AY, 172 (III. 23b.), 10, (Kaya, 1994: 135)

[...] **vaçirazan örgün üzesinte** [...] AY, 430 (VI. 14a.), 12, (Kaya, 1994: 245)

[...] **vaçrazan örgün öze olurup** [...] 3 = 37, 26. (Tekin, 1976: 40)

[...] **viçrazan örgünke yüküntiler** [...] 39. 10 = 139 152, arka 21-22. (Tekin, 1976: 91)

[...] **otra[sinta vaji]rlıg vaçrazan [örgün ol]** [...] HT III, 335. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 67)

[...] **sukançıg kutlug vaçrazan örgündeki** [...] HT VII, 1840-1841. (Röhrborn, 1991: 158)

[...] *vaçrazan örgün üze oluru* [...] HT VIII, 883-884. (Röhrborn, 1996: 85)

vakt öd ‘zaman’

[...] *yarağı körü tursu vakti ödi* [...] KB, (Arat, 1979: 71 / 559)

vefasız yayıg ‘vefasız, dönek’

[...] *inançsız turur kut vefasız yayıg* [...] KB, (Arat, 1979: 83 / 670)

vıhar seşrem ‘tapınak’

[...] *vıhar seşrem astupka sanlıg edig tavarıg* [...] AY, 135 (III. 5a.), 19, (Kaya, 1994: 121)

[...] *tagda arıgda vıharta seşremde okısarlar sözleserler* [...] AY, 479 (VII. 11a.), 23, (Kaya, 1994: 267)

[...] *öz öz vırharka seşremke barguka anuk bolzunlar* [...] HT X, 869. (Mirsultan, 2010: 154)

vımalala kirsiz ‘temiz’

[...] *ürüg amrılımış vımalala kirsiz öz tözi arıgka yükünüür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

vımalala kirsiz arıg ‘temiz’

[...] *ikinti vımalala kirsiz arıg atlıg orun ol* [...] AY, 316 (VI. 60b.), 2-3, (Kaya, 1994: 195)

vidiş bérmekek yerçilemek ‘yönlendirme, yol gösterme’

[...] *vidiş bermek yerçilemek adramte uzanmaklıg erür* [...] HT VII, 1811-1812. (Röhrborn, 1991: 155)

vıman ordo ‘saray’

[...] *bo tayak vıman ordu erür* [...] BTT VII, T II S 1 (U 5646), 2.

wahşik kut ‘baht, talih / ruh’

[...] **vaḥşikler kütler turzun** [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 106)

yād pend ‘nasihat, öğüt’

[...] **indürüldi mü anıñ üze yād pend biziñ aramızda** [...] KT, (Ata, 2004: 99 / 8)

yadıl- çawık- ‘tanınmak’

[...] **yirtinçüde yadılmış çavıkmış ulug atıñız ol** [...] AY, 481 (VII. 12a.), 21, (Kaya, 1994: 268)

yag yakrı ‘yağ’

[...] **balıkñıñ yagın yakrısın bul**[...] [...] DKPAM, 4542. (Elmalı, 2016: 218)

[...] **ölürmeginçe yag yakrı bulgu yok** [...] DKPAM, 4546. (Elmalı, 2016: 218)

yagı yawlak ‘düşman, yol kesici’

[...] **kız ig kegen yagı yawlak bolmagay** [...] AY, 89 (II. 28a.), 22, (Kaya, 1994: 102)

[...] **yagısın yawlakın tarkaru** [...] AY, 193 (III. 34a.), 17, (Kaya, 1994: 143)

[...] **alku yagı yawlaklar barça adak asra bolmuşları közüñür** [...] AY, 313 (IV. 59a.), 1, (Kaya, 1994: 193)

[...] **yagı yawlaķ aldayur** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 286)

[...] **sansız tümen yagı yawlaķ kuvrap** [...] Kuan, 42. (Tekin, 1993: 11)

[...] **ol kalın yagı yawlaķ ara** [...] Kuan, 43. (Tekin, 1993: 11)

[...] **kalın yagı yawlaķta ozğay sizler tip** [...] Kuan, 54. (Tekin, 1993: 11)

[...] **yagı yawlaklarınñ ayıg yavız sakınçları** [...] BTT XIII, 46. Metin, 20.

yagısız yawlaksız ‘düşmansız’

[...] **yagısız yawlaksız bolgay** [...] AY, 192 (III. 33b.), 4, (Kaya, 1994: 142)

[...] *yagısız yavlaksız bolgaylar* [...] AY, 196 (III. 35b.), 20, (Kaya, 1994: 144)

[...] *yagısız yavlaksız bolsunlar* [...] AY, 452 (VI. 27b.), 21-22, (Kaya, 1994: 255)

yagışlık teñrilik ‘kurban, adak yeri’

[...] *yagışlık teñrilik itdimiz erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 46.

yagmur-la- ölit- bulıtla- şıla- ‘ıslatmak’

[...] *yagmurlayu ölitü bulıtlayu şılayu yarutu yarlıkazun erdi* [...] HT IX, 425-426.
(Aydemir, 2010: 80)

yaguk yaklık ‘yakınlık’

[...] *kadaş belgüsi hem yaguk yaklık ol* [...] KB, (Arat, 1979: 337 / 3335)

yahşı körklüg ‘güzel’

[...] *biziñ üskimizde yakınlık yahşı körklüg yer* [...] KT, (Ata, 2004: 100 / 25)

yak yaguk ‘akraba’

[...] *yak yaguk* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 360 / 4)

[...] *kadaş yak yagukқа yakınlık ula* [...] KB, (Arat, 1979: 150 / 1327)

yak yawuk ‘akraba’

[...] *anaқа атақа yak yawuqlarқа edgülüg birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 19)

[...] *nafaқа kıldınızlar maldın anaқа атақа yak yawuqlarқа* [...] TİEM 73 1v - 235v/2,
(Kök, 2004: 23)

[...] *yak yawuqlar haqqı küdeziñler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 53)

yak yuk ‘kaptaki yemek bulaşığı / uzak akraba’

[...] *yak yuk kadaş* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 406 / 6)

yakı yuki ‘yaltaklanan’

[...] **yakı yuki er** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 358 / 3)

yakın yaguk ‘yakın’

[...] **yakın yaguk bolmak alp emgek titir** [...] AY, 109 (II. 38a.), 20-21, (Kaya, 1994: 110)

[...] **yakın yaguk tutsarlar** [...] AY, 559 (VIII. 34a.), 12-13, (Kaya, 1994: 301)

[...] **yakın yağuk ukıtğalı akıgsıznuñ** [...] Üç İtigsizler, 99a, 15. (Barutçu-Özönder, 1998: 32)

[...] **yakın yağuk bar üçün** [...] Üç İtigsizler, 122b, 6-7. (Barutçu-Özönder, 1998: 60)

[...] **yakın yagu]k barıp** [...] T III 84-18, 2. (Demirci, 2014: 87)

[...] **yakın yaguk bolmak erür** [...] BTT VIII, T II 1077 (U 4143), 251.

[...] **yakın yaguk bargulaksuz bo[lup** [...] KKNB, 758. (Wilkens, 2007: 100)

[...] **yakın yaguk körmeğip neñni küğür** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 356 / 12)

[...] **yakında yağukta ya yat baz ara** [...] KB, (Arat, 1979: 286 / 2734)

yakın yawuk ‘yakın’

[...] **ol küñ ündeyür ündegüçi yakın yerdin yawuk** [...] KT, (Ata, 2004: 142 / 41)

yakınlık yagukluk ‘yakınlık’

[...] **yakınlık yağukluk yıratı kadaş** [...] KB, (Arat, 1979: 638 / 6468)

yal- örten- ‘yanmak, alevlenmek’

[...] **köñülünüz y[a]lup örtenip terkin tavrattı** [...] BTT XXIII, H 46.

yala yañku ‘şüphe’

[...] **ada tuda adasıntın yala yañku adasıntın** [...] AY, 326 (IV. 65b.), 1, (Kaya, 1994: 199)

[...] *ada tuda adasıntın yala yanķu adasıntın* [...] AY, 326 (IV. 65b.), 20-21, (Kaya, 1994: 199)

yalaņuk tnlıg ‘insan / canlı’

[...] *yalaņuklar tnlıglarıg kolulasar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 214-215.

yalgan igid ‘yalan, yanlış’

[...] *yalgan igid savlıg ootun savlıg sarsıg* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 119.

yalın çoğ ‘ışılıtlı, parlak’

[...] *yalınka çoğka yayıtu* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 33, (Ayazlı, 2016: 433)

yalın ot ‘ateş, alev’

[...] *yalın ootug ters köriümlüg tagda* [...] HT VII, 1938. (Röhrborn, 1991: 165)

yalın yaruklug ‘parlak, ışıtlı’

[...] *yipün öñ []g yalın yaruklug sıru* [...] ShoRoshia, CD, 1. (Shōgaito, 2003: 166)

yalna- yaltri- ‘parıldamak, ışıdamak’

[...] *bışrunmaklıg yarukın artukrak yalınayurlar yaltrıyurlar* [...] AY, 316 (IV. 60b.), 25, (Kaya, 1994: 195)

[...] *yalınayu yaltrıyu yadılı saçılı turur* [...] DKPAM, 0002. (Elmalı, 2016: 59)

yalınlıg çoğlug ‘ışıtlı, parlak / güçlü’

[...] *yalınlıg çoğluğka yükünür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 84)

[...] *yalınlıg çoğlug yamantakaya yavlak sakınçlıg* [...] BTT XIII, Yamāntaka, 6.

yalıuz yalıuz ‘yalnız yalnız / teker teker’

[...] *keldinızler ök biziņke yalıuz yalıuz* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 99)

yaltrı- yaşu- ‘parlamak, ışıldamak’

[...] *kaşınız ol yaltrıyu yaşuyu tururlar* [...] AY, 347 (V. 2a.), 17, (Kaya, 1994: 209)

[...] *yaltrımışın yaşumışın sakınmış kergek* [...] TT V/A, 9.

[...] *yaltrıyu yaşuyu yarlık[a]p* [...] DKPAM, 0018. (Elmalı, 2016: 59)

[...] *kentü kögüzinte yaltrıyu yaşuyu turmasar* [...] HT VIII, 704. (Röhrborn, 1996: 71)

[...] *yaltrıyu yaşuyu turur* [...] HT X, 625. (Mirsultan, 2010: 131)

yaltrıklıg yaruklug ‘parlak, ışıltılı / aydın, parlak’

[...] *[yaltrıklı]g yaruklug bodisatav* [...] AY, 34d (I. ?), 35, (Kaya, 1994: 76)

yalwar- ökün- boşun- kşanti ötün- ‘pişman olmak’

[...] *yalvara ökünü boşunu kşanti ötüntiler* [...] TT IV/A, T II Y 47, 13-14.

yam ed ‘çer çöp’

[...] *yam ed boslarına taña* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 108)

yana yeme ‘yine, yeniden’

[...] *yana yime buyan küçinte* [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 222)

[...] *yana yime men sılığ tigin* [...] 26. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 238)

[...] *yana yime kim öñresi yirtinçülüğ savda* [...] BTT I, T II S 90.11 (U 2996), arka 2.

[...] *yana yime ukturğaylar sizke anı kim kıldınız* [...] KT, (Ata, 2004: 152 / 7)

yankı yankı ‘tekrar tekrar’

[...] *antın berü yankı yankı [a...]* [...] BTT XIII, 31. Metin, 5.

yanmaksız ewrilmeksiz ‘dönmez, geri gelmez’

[...] *burkan kutıña yanmaksız evrilmeksız bolgay men* [...] AY, 421 (VI. 10a.), 3-4, (Kaya, 1994: 242)

yanmaksız turitmaksız ‘dönmez, geri gelmez’

[...] *ömekde köñülkermekte yanmaksız turitmaksız kılğalı* [...] AY, 541 (VIII. 23a.), 7, (Kaya, 1994: 291)

yanut cevab ‘yanıt, cevap’

[...] *yanıtı cevābı tilediñizler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 170)

yañ kip ‘görünüş, biçim / tarz’

[...] *yañ kip birmeklig yaruñın ıdıp* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] *ters nomluglarıg sıguluk yañıg kibig kim bo kiçig şastır teriñ nomlarıñı* [...] HT VIII, 358. (Röhrborn, 1996: 44)

yañ osug ‘yöntem, usül’

[...] *yañın osugin okıtıdaçı* [...] AY, 250 (IV. 25b.), 20-21, (Kaya, 1994: 167)

yañı yañı ‘yeni yeni / taze taze’

[...] *yañı yañı başık ...* [...] BTT V, M 111 II, 2.

[...] *teñriden üçün yañı yañı ... /an* [...] BTT V, M 111 II, 4.

[...] *yañı yañı kut kıv çog yalı[n...]* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 16, (Ayazlı, 2016: 430)

[...] *yañı yañı kutlı buyanlı* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 48, (Ayazlı, 2016: 433)

[...] *keltürgey yañı yañı yaratıg* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 183)

yañıl- azıt- ‘yanılmak, yoldan çıkmak’

[...] *ol kirlig bilmemek yañılur azıdur* [...] ATT, 28b1, 825, (Shōgaito, 1988: 60)

yañıl- yazın- ‘yanılmak, hata yapmak’

[...] *bilmedökin üçün biziye yañıltokın yazıntokın üçün kaganı ölti* [...] (BK D16)

yañırtı yine ‘tekrar, yeniden’

[...] *yavız belgüg yañırtı yine üstelti* [...] AY, 637 (X. 20a.), 16-17, (Kaya, 1994: 333)

yañku ün ‘ses, ün’

[...] *korkgu teg yañku ün eşidilti* [...] T III 84-4, 30. (Demirci, 2014: 94)

yañku yıkı ‘feryat figan’

[...] *emgeklig yañku yıkı ünün busuş köñülüğe basıtıp* [...] AY, 637 (X. 19a.), 1, (Kaya, 1994: 331)

yañluz yañluz ‘teker teker, birer birer’

[...] *adağın bolsa siz Tañrıka ikin ikin yañluz yañluz* [...] KT, (Ata, 2004: 86 / 46)

yañzag teñ yañ ‘usûl, yöntem’

[...] *kamuğ işke yañzag teñi ol yañı* [...] KB, (Arat, 1979: 497 / 4985)

yap- yarat- ‘yapmak, oluşturmak / kurmak’

[...] *antag bir türgün yapıdılar yaratdılar* [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 29.

yap yawışgu ‘yaprak’

[...] *yap yawışgu hua çeçeklerin* [...] 37. ? = 82, arka 18-19. (Tekin, 1976: 88)

yap yup ‘hile, aldatma’

[...] *yup tek başına kullanılmaz çiftiyle yap yup denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 405/ 12)

[...] *yap yup kıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 413 / 4)

yapa kamag ‘tümü, hepsi’

[...] *yapa kamag tınlıglarınıñ bir yañlıg* [...] BTT XIII, 36. Metin, 7.

yar- sıd- ‘bozmak’

[...] *toķuşmaz mu sizler boğun birle kim **yardıdar sıdıdar** andlarını* [...] KT, (Ata, 2004: 38 / 13)

yara- yapın- ‘yapmak, etmek / kurmak’

[...] *yarataçı yapın[taçı]* ... [...] ShoRoshia, AA, b21. (Shōgaito, 2003: 221)

yaragınça yonınça ‘gereğince, usûlünce’

[...] *bo üdlerniñ içinte **yaragınça yonınça** itip tüzüp uz katıp* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 8, (Kaya, 1994: 313)

yaragsız haksız ‘batıl, haksız’

[...] *öldürürler erdi yalavaçlarını **yaragsız** ya **haksız*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 7)

yarama- kerekme- ‘uygun olmamak, gerekmemek’

[...] *yaramas kerekmez ortaķ katkılılarka* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 135)

yaratdur- kultur- ‘yaptırmak’

[...] *yıgturup yaratdurmış kıl[t]jurmış erür* [...] KKNB, 30. (Wilkens, 2007: 56)

yaratgan törötgen ‘yaratan / yaratıcı’

[...] *yaratğan törütgen me qadir kemal* [...] KB, (Arat, 1979: 4 / 2)

yarıl- açıl- ‘yarılmak, açılmak’

[...] *çeçekler **yarılıp açılıp*** [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 27. (Tekin, 1976: 112)

yarıl- bükşil- ‘yarılmak’

[...] *bo yürekim yarılıp bükşilip barmadın* [...] AY, 625 (X. 14a.), 23, (Kaya, 1994: 328)

yarlıg üjık ‘yazılı kanun, emir’

[...] *yarlıgı üjiki savı keñ irak tözi yörügi teriñte* [...] HT VIII, 307. (Röhrborn, 1996: 40)

yarlıkagan örtgen ‘esirgeyen, bağışlayan’

[...] *ol yarlıkagan örtgen turur* [...] KT, (Ata, 2004: 83 / 2)

[...] *yime idi yarlıkagan örtgen* [...] KT, (Ata, 2004: 84 / 15)

yarlıkagan yarlıkagan ‘esirgeyen, bağışlayan’

[...] *idi yarlıkagan ulaşu yarlıkagan* [...] KT, (Ata, 2004: 149 / 12)

yarlıkama- örtme- ‘affetmemek, bağışlamamak’

[...] *eger yarlıkamasa idimize örtmese bizni* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 120)

yarp katıg ‘sert, katı / sağlam’

[...] *yavrimaz artamaz yarp katıg toñ şır* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 84)

[...] *yarp katıg ant antıktıñız* [...] BTT XIII, 21. Metin, 41.

yarp katıg agınçsız ‘sert, katı / sağlam’

[...] *yene ikileyü burkan kutıña yarp katıg agınçsız bolup* [...] AY, 393 (V. 25a.), 12, (Kaya, 1994: 230)

yarp toñ kalın ‘sert, sağlam’

[...] *vajirliñ yig yarp toñ kalın kırtıslıg erür* [...] BTT VIII, (T III?) M 225 (U 4736), B 141.

yarı- yaltrı- ‘aydınlanmak’

[...] <yirtinçüleriğ barça bütürü> **yarutu yaltritu turur** [...] AY, 92 (II. 29b.), 20, (Kaya, 1994: 103)

[...] *kök teñride [tayak]lıg[ın]* **yaruyur yaltriyu[r]** [...] HT VII, 221. (Röhrborn, 1991: 32)

yaru- yaşıu- ‘parlamak, ışıldamak’

[...] **yarup yaşup** *katçıglarta boldaçı erip* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuğ), (Arat, 1991: 122)

[...] **yarumışın yaşumışın** *sakınmış kergek* [...] TT V/A, 3.

[...] **yarumışın yaşumışın** *sakınmış kergek* [...] TT V/A, 6-7.

[...] *teñrili yirde sekiz yükmek* **yarumış yaltrımış** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 03.

[...] *tört buluğ yınak* **yarudı yaşudı** [...] 18. 19 = 1b, arka 32. (Tekin, 1976: 66)

[...] *[yaşıu]kları* **yaruyu yaşuyu** *ü[stelü* [...] KKNB, 1798. (Wilkens, 2007: 172)

yaruk çerāg ‘ışık, kandil’

[...] *Tağrı tapa destürü birle* **yaruk çerāg** [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 127)

yaruk yaltrık ‘ışık, parlıtı, aydınlık’

[...] **yaruk yaltrık** *kutluğ ülüglüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] **yaruk yaltrık** *baromtın kök kalık* [...] Üç İtigsizler, 104a, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 38)

[...] *tüpintin* **yaruk yaltrık** *[öner]* [...] 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, 30. (Tekin, 1976: 83)

[...] **yaruk yaltrıkın** *tegriklep* [...] 39. 10 = 139 152, 13-14. (Tekin, 1976: 91)

[...] **yaruk yaltrık** *ıdu yarlık* [...] 69. son = 80 95 193, 29. (Tekin, 1976: 130)

[...] *alku savlarıg* **yaruk yaltrıg** *kıltaçı* [...] BTT VIII, T M 7 (U 4743), 75.

[...] [*...yaruk*] *yalturukın étiglig éligi* [...] DKPAM, 3938-3939. (Elmalı, 2016: 198)

yaruk yaltrıklıg ‘parlak, parıltılı / aydın, ışıklı’

[...] *önglüg yaruk yaltrıklıg kopda kötrülmiş nom iligi atlıg* [...] AY, 2 (S. 1b.), 7, (Kaya, 1994: 61)

[...] *altun önglüg [yaruk yaltrıklıg] kopda kötrülmiş nom iligi atlıg* [...] AY, 11 (S. 6a.), 4, (Kaya, 1994: 64)

[...] *altun önglüg yaruk yaltrıklıg kopda kötrülmiş nom iligi atlıg* [...] AY, 11 (S. 6a.), 15-16, (Kaya, 1994: 64)

[...] *yaruk yaltrıklıg erdinin yaratmış* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 243.

yaruk yaltrıklıg yalınlıg yaşınlıg ‘parlak, ışıltılı’

[...] *ulug yaruk yaltrıglıg yalınlıg yaşınlıg erür* [...] BTT VIII, T III M 225 (U 4291) + T II 1068 (M 492), 89.

yaruk yaşuk ‘ışıltı, parıltı / aydınlık’

[...] *yaruk yaşuk közüdür* [...] AY, 96 (II. 31b.), 9, (Kaya, 1994: 105)

[...] *yaruk yaşuk açuk adırtlıg bekiz belgülig bilmek ukmakları üze* [...] AY, 279 (IV. 40a.), 10, (Kaya, 1994: 178)

[...] *yaruk yaşuk közüñüz üze* [...] AY, 333 (IV. 69a.), 11, (Kaya, 1994: 202)

[...] *yaruk yaşuk alkudın sınar* [...] TT V/A, 2.

[...] *ay tenri ordusu teg yaruk yaşuk alkudın* [...] TT V/A, 6.

[...] *ot önglüg yaruk yaşuk alkudın* [...] TT V/A, 8.

[...] *alku nomlar yaruğ yaşuk ukulur üçün* [...] Üç İtigsizler, 102b, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *anta tüzü yapa **yaruk yaşuk** ukulur üçün* [...] Üç İtigsizler, 102b, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *alku nomlar **yaruk yaşuk** ukulur* [...] Üç İtigsizler, 102b, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *yme takı ol **yaruk yaşuk** vajir öñlüg* [...] BTT V, T I D 20 (U 262), arka 2.

[...] *alku savlarıg **yaruk yaşuk** kıltaçı* [...] BTT VIII, T III M 198 (U 4712), 71.

[...] ***yaruk yaşuk** edgü[si]* [...] HT VII, 542. (Röhrborn, 1991: 57)

[...] ***yaruk yaşuk** ukıtu yarlıkar erdi* [...] HT VII, 1957-1958. (Röhrborn, 1991: 166-167)

[...] ***yarok yaşok** ötmış ol* [...] HT VIII, 95. (Röhrborn, 1996: 23)

[...] ***yaruk yaşuk** bilteçi alku ters nomlug* [...] KKNB, 1284. (Wilkens, 2007: 134)

[...] ***yaruk yaşuk** boldaçı* [...] KKNB, 3185. (Wilkens, 2007: 244)

yaruklug belgülig ‘açık seçik’

[...] *keldi ök silerke Tanrıdın **yarukluk** bitig **belgülig*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 77)

[...] *indürdimiz silerke **yarukluk** **belgülig*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 73)

yaruklug yaşuklug ‘ışıklı, aydınlık’

[...] *yıdlıg yıparlıg **yaruklug** **yaşuklug*** [...] 1. İlâhî (Tan Tanrı), (Arat, 1991: 8)

yaruksuz irüksüz ‘tam, eksiksiz’

[...] ***yaruksuz irüksüz** k[ir]siz arıg raçadarmélig tolunun tolunadmış* [...] DKPAM, 0004. (Elmalı, 2016: 59)

yaruksuz yaşuksuz ‘ışıksız, parıltısız’

[...] ***yaruksuz yaşuksuz** öñsüz öles boltı* [...] AY, 617 (X. 10a.), 6-7, (Kaya, 1994: 324)

yarumak yaltrımak ‘aydınlanma’

[...] *nomnuş şazınıñ yarumakın yaltrımakın* [...] HT VII, 2039. (Röhrborn, 1991: 173)

yarumak yaşumak ‘parlama’

[...] *birkiye yaru[mak] yaşumak üze* [...] KKNB, 3880. (Wilkens, 2007: 284)

yarut- yaltrit- ‘aydınlatmak, parlatmak’

[...] *ne sav bar erki kim anı yarutguluk [yal]ritguluk yene yme* [...] HT VIII, 1446. (Röhrborn, 1996: 129)

[...] *şastr]larıg yarutd[ı] yaltritdı* [...] HT X, 1055. (Mirsultan, 2010: 171)

yarut- yaşut- ‘aydınlatmak, ışıtmak’

[...] *ontın sınar orunug yarutur yaşutur* [...] AY, 96 (II. 31b.), 4, (Kaya, 1994: 105)

[...] *yarutgalı yaşutgalı itmezler* [...] AY, 244 (IV. 22b.), 7, (Kaya, 1994: 165)

[...] *prabañkarı yarutdaçı yaşutdaçı atlıg* [...] AY, 316 (IV. 60b.), 9-10, (Kaya, 1994: 195)

[...] *yarutu yaşutu ötkürü usar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 387.

[...] *[s]amtso açari yarutu yaşutu [no]mlap* [...] HT X, 1274. (Mirsultan, 2010: 192)

yarut- yaşut- yaltrit- ‘aydınlatmak, ışıtmak’

[...] *savlarıg kelürüp yarutu yaşutu yalritu yarlıkamış* [...] HT IX, 68-69. (Aydemir, 2010: 59-60)

yas kor ‘zarar, ziyan’

[...] *oğ belgüliğ yas kor kılmak* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 68)

[...] *boldı anıñ işiniñ soñı yas kor* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 238)

yaş ot ‘çayır çimen’

[...] *yış üze yaş ot körüpen yoriyu barıpan* [...] (IB, 17)

[...] *ı ıgaç yaş ot titir* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 323.

[...] *yaş ot koluna ı t[arığ* [...] BTT XIII, 27. Metin, 21.

yaş- yupan- ‘gizlemek’

[...] *ölümke yaşıp yupanıp ozgu yok* [...] BTT XIII, 16. Metin, 19.

yaş yuş ‘ot, sebze / baklagil’

[...] *yaş yuş* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 350 / 3)

[...] *Baklagiller ve sebze için arka arkaya yaş yuş denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 406 / 3)

yaşart- ulunlantur- ‘yeşertmek, filizlendirmek’

[...] *noş tatıg tüzünü ölitip yaşartdı ulunlanturdu* [...] HT VII, 557-558. (Röhrborn, 1991: 58)

yaşıl yuşul ‘yeşil’

[...] *Arka arkaya yaşıl yuşul denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 355 / 18)

yaşları ak- yıgla- ‘ağlamak’

[...] *yaşları aka yıglayu inçe tep ötüntiler* [...] HT X, 405. (Mirsultan, 2010: 110)

yaşlıg karı ‘yaşlı’

[...] *yaş[lı]g karı kamagnıñ pahşısı* [...] HT III, 555-556. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 90)

yaşlıg ödlüg ‘yaşlı’

[...] *yaşlıg üd/lüg luu hanları* [...] KKNB, 1764. (Wilkens, 2007: 168)

yaşur- batur- ‘gizlemek, saklamak’

[...] *yaşuru baturu kizlemez men* [...] AY, 107 (II. 37a.), 14, (Kaya, 1994: 109)

[...] *yaşuru baturu oğurladımız* [...] 70. 1 = 16 138 518, arka 61. (Tekin, 1976: 132)

yaşurma- baturma- ‘gizlememek, saklamamak’

[...] *yaşurmadın baturmadın aça yada* [...] AY, 149 (III. 12a.), 6-7, (Kaya, 1991: 126)

yaşurma- baturma- örtme- kizleme- ‘gizlememek, saklamamak’

[...] *yaşurmaz men baturmaz men örtmez men kizlemez men* [...] AY, 138 (II. 6b.), 1-2, (Kaya, 1994: 122)

yaşut batut ‘sır, giz’

[...] *yaşut batut kılınçlıg* [...] 74. 9 = 28, 10. (Tekin, 1976: 139)

yaşut beküt ‘gizli’

[...] *yaşut beküt* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 351 / 9)

yat baz ‘yabancı’

[...] *yat baz yağıl* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 413 / 5)

[...] *ya yat baz yalawaç keliş ya barış* [...] KB, (Arat, 1979: 263 / 2495)

[...] *azağ yat baz erse ayıtgu kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 266 / 2534)

[...] *körü alsa yat baz keligli kişig* [...] KB, (Arat, 1979: 268 / 2548)

yatım tüşek ‘yatacak yer’

[...] *neme yawuz yağım ol tüşek* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 22)

[...] *yük yüdügli yağım tüşek* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 103)

yawa boşlag ‘faydasız, başıboş’

[...] *yawa bolğa boşlağ* yügürgey iwe [...] KB, (Arat, 1979: 453 / 4509)

yawal- turul- ‘rahatlamak, sakinleşmek’

[...] *kapivastu kentde yavalıp turulup* [...] HT VIII, 1980. (Röhrborn, 1996: 172)

yawal- tüzül- ‘rahatlamak, sakinleşmek’

[...] *uzatı yılıg yumşak köñülüğ yavalmış tüzülmüş köñülüğ* [...] KKNB, 3223. (Wilkins, 2007: 246)

yawaltur- bogur- ‘rahatlatmak’

[...] *siziksiz kıltaçılar bar erser anantaraş ayıg kılınçig burkanlarını yarlığı yawalturur bogurur* [...] AY, 507 (VIII. 6a.), 9, (Kaya, 1994: 277)

yawaş serimlig ‘sessiz sakin / alçak gönüllü’

[...] *yawaş serimlig köñüllüg siz* [...] AY, 489 (VII. 16a.), 18, (Kaya, 1994: 271)

[...] *yawaş serimlig toyın körklüg toñalar bigi yapa tınlıg oğlanlarını* [...] AY, 682 (BE. 3a.), 8, (Kaya, 1994: 351)

yawgan yawız ‘kötü’

[...] *yawgan yawız köñüllüg bolgay* [...] AY, 434 (VI. 16b.), 9, (Kaya, 1994: 247)

yawız ayıg ‘kötü’

[...] *y[avı]z ayıg at[lıg* [...] DKPAM, 1079. (Elmalı, 2016: 96)

yawız bat ‘kötü durumda, zayıf’

yawız bat biz azıg üküşüg körtüg [...] (O D7)

yawız yaman ‘kötü’

[...] *yawız yaman kişiler kuvragı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 298.

[...] *maña yavuz yaman kılınmışı yok* [...] Bir Uygur Metni Üzerine Notlar, 28, (Adams, 1969: 62)

yawız yawlak ‘kötü, berbat’

[...] *içre aşsız taşra tonsuz yawız yawlak bodunta üze olurtum* [...] (KT D26)

[...] *içre aşsız taşra tonsuz yawız yawlak bodunta [üze olurtum* [...] (BK D21)

[...] *yavız yavlak kişilerig* [...] AY, 553 (VIII. 31a.), 12, (Kaya, 1994: 298)

[...] *yawız yawlak kılınçım bar* [...] HT V, Nr. G 61, arka 313.

[...] *yavız yavlaklarka umug inag bolup* [...] KKNB, 399. (Wilkens, 2007: 76)

[...] *yavız yavlak [ö]lütçi [y]etiçi* [...] KKNB, 527. (Wilkens, 2007: 86)

yawız yawlak ayıg ‘kötü, berbat’

[...] *yavız yavlak ayıg öglilerke* [...] AY, 101 (II. 34a.), 17-18, (Kaya, 1994: 107)

[...] *yavız yavlak ayıg öglilerke* [...] AY, 109 (II. 38a.), 19-20, (Kaya, 1994: 110)

yawlak çulwu ‘kötü, berbat’

[...] *yavlak çulvu sav sözledimiz erser* [...] Huastuanift, LU 22b 2; L 21: SPb 6. (Özbay, 2014: 81)

yawlak yağı ‘düşman’

[...] *yavlak yağı törüsinçe yanturu* [...] AY, 613 (X. 8a.), 10-11, (Kaya, 1994: 323)

[...] *yavlak yağı teg korkınçig erür* [...] AY, 613 (X. 8a.), 15, (Kaya, 1994: 323)

yawlak yawız ‘kötü, fena’

[...] *yavlak yawız tül ıçgıntım* [...] AY, 633 (X. 18a.), 14, (Kaya, 1994: 331)

yawuz ésiz ‘kötü, fena’

[...] *neme yawuz esiz yanış yer* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 67)

[...] *neme yawuz esiz yazuk kılurlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 193)

[...] *anlarka yawuz esiz kın* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 90)

yayıg bī-vefa ‘dönek, vefasız’

[...] *velikin yayıg sen özün bi-vefa* [...] KB, (Arat, 1979: 88 / 716)

yayıgılk irsellik ‘döneklik, vefasızlık’

[...] *yayıgılk yok erse bu irsellikiy* [...] KB, (Arat, 1979: 88 / 715)

yaz- yañıl- ‘yanılmak, hata yapmak’

[...] *kentü özüm bilmedin yazmış yañılmış* [...] AY, 9 (S. 5a.), 11 (Kaya, 1994: 63)

[...] *burkanlarka yazmış yañılmış tınlıglar* [...] 81. 3 = 19 79, arka 50. (Tekin, 1976: 150)

yazın- yañıl- ‘hata yapmak, yanılmak’

[...] *[neçe y]azıntımız yañıltımız erser* [...] Huastuanift, U 8b, 11. (Özbay, 2014: 79)

[...] *neçe yazıntımız yañıltımız erser* [...] Huastuanift, U 11b 2-3; U 25a 2; M 798f b, 1-2-3; L 118: SPb 51. (Özbay, 2014: 84)

[...] *dendarlarka neçe yazıntımız yañıltımız erser* [...] Huastuanift, L 325: SPb 152-153. (Özbay, 2014: 91)

yazok érinçü ‘günah’

[...] *[yazukumuznu irjinçümüzni bilinir biz* [...] 76. 11 (?) = 151 387, arka 13. (Tekin, 1976: 143)

yazok hata ‘günah, hata’

[...] *kim kim kazğansa yazukni hatāni azu yazukni yana atsa* [...] KT, (Ata, 2004: 14 / 112)

yazok muñluk ‘günah, suç’

[...] *ķapsasa anı yazuķı muñluğu* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 8)

yazok mün ‘günah, suç’

[...] *özünđin arıtğıl yazuķuñ münüñ* [...] KB, (Arat, 1979: 161 / 1440)

yazok örtgen keçürgen ‘günahları örten, bağışlayan’

[...] *Tańrı yazuķ örtgen keçürgen* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 25)

[...] *Tańrı yazuķ örtgen keçürgen ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 26)

yazok örtgen yarlıkagan ‘günahları örten, bağışlayan’

[...] *yazuk örtgen yarlıkağan ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 18)

[...] *Tańrı yazuķ örtgen yarlıkağan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 19)

[...] *Tańrı yazuķ örtgen yarlıkağan ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 21)

yazok örtmek yarlıkamak ‘günah örtme, bağışlama’

[...] *andın yazuķ örtmek yarlıkamaķ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 65)

yek içgek ‘şeytan’

[...] *yek içgek kuş keyikler kuvragınıñ* [...] AY, 493 (VII. 18a.), 5, (Kaya, 1994: 272)

[...] *yek içgekler erig yavgan çandallar* [...] AY, 551 (VIII. 29a.), 19-20, (Kaya, 1994: 296)

[...] *yek içgek egirür* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 286)

[...] *berķlig yek içgekler il tutķalır* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 298)

[...] *yek içgek tarınsar öñreken aç* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 304)

[...] *yek içgeklerig yirdeki* [...] TT V/A, 84.

[...] **yek içgek** yok kim [...] TT V/A, 97.

[...] **yek içgeklerig okımak törisin** [...] TT V/A, 114.

[...] **tolu yek içgek erser** [...] Kuan, 30. (Tekin, 1993: 10)

[...] **[..y]ek içgek** [...] [...] U 2004+U 1775+U 1589, 15. (Demirci, 2014: 48)

[...] **kalın küçlüg yavlak yek içgek] b[o]lsarlar** [...] T III 84-43, 30. (Demirci, 2014: 60)

[...] **azu yek içgek kim erser** [...] T III 84-43, arka 19. (Demirci, 2014: 63)

[...] **yekke içgekke teñri tepen** [...] Huastuanift, M 5103a 3-4; L 144: SPb 64. (Özbay, 2014: 85)

[...] **kan iç[de]çi yek içgeklerte yime** [...] Kr II I/5, arka 8. (Elmalı, 2014: 97)

[...] **yek içge[k]** [...] 111 = 111, 19. (Tekin, 1976: 181)

[...] **yek içgekler neñ teg** [...] DKPAM, 1374-1375. (Elmalı, 2016: 107)

[...] **yek içgek emgekin ölüür** [...] DKPAM, 2443. (Elmalı, 2016: 147)

[...] **yekler içgekler bolsarlar** [...] DKPAM, 2578. (Elmalı, 2016: 152)

[...] **bo yir üzeki yekig içgekig** [...] BTT V, T M 161 (U 297), 12.

[...] **t[ers tetrü] yekke içgekke** [...] KKNB, 3932. (Wilkens, 2007: 286)

yek onjin ‘şeytan’

[...] **üñürinteki yek onjinlar** [...] T III D 259, 9, 91.

yek rakşas ‘şeytan’

[...] **yekler rakşaslar ... tamuglarıg** [...] T III M 84 55 (Türlü Cehennemler), 19.

[...] **telim üküş yekler rakşas[lar]** [...] T II Y 60 -t-, 16-17. (Demirci, 2014: 55)

[...] **yekler rakşaslar yaymanukı {y} teñriler** [...] Dışastvustık, 657. (Kaljanova, 2005: 112)

[...] *antag atlıg yek rakşaz utayın yegeyeyin* [...] BTT XXIII, D 141.

[...] *yek rak[şas] köñüllüg* [...] DKPAM, 0236. (Elmalı, 2016: 67)

[...] *telim üküş yekler rakşas/lar* [...] DKPAM, 3675. (Elmalı, 2016: 189)

yek yélpig ‘şeytan’

[...] *yekler yilpigler adırtaçı erkligler alku yaşarlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 97.

yeklig içgeklig ‘şeytanlı’

[...] *kentü yeklig içgeklig öz öz kuvraglarımız* [...] AY, 409 (VI. 4a.), 8-9, (Kaya, 1994: 238)

yeme yeme ‘yine, tekrar’

[...] *yme yme tigü teg turur* [...] ATT, 46b1, 1384, (Shögaito, 1988: 98)

yeme yene ‘yeniden, tekrar’

[...] *yme yene kanakamunı kaşıp* [...] AY, 678 (BE. 1a.), 20, (Kaya, 1994: 349)

yene ékileyü ‘yine, tekrar’

[...] *olar yine ikileyü burkan kutıña yarp katıg ağıncsız bolup* [...] AY, 393 (V. 25a.), 11, (Kaya, 1994: 230)

yene yanturu ‘yine, tekrar’

[...] *yene yanturu et et’özüg erser* [...] AY, 163 (III. 19a.), 1-2, (Kaya, 1994: 131)

yene yeme ‘tekrar, yeniden’

[...] *yene yme bo nomug eşidteçi* [...] AY, 474 (VII. 8b.), 15, (Kaya, 1994: 264)

[...] *yene yme kılur siz* [...] AY, 491 (VII. 17a.), 12, (Kaya, 1994: 272)

[...] *yene yme yükü[W]nü teginür men* [...] AY, 501 (VIII. 3a.), 1, (Kaya, 1994: 275)

[...] *yine yime küin teñri* [...] 12. 12 (?) = 9, arka 30. (Tekin, 1976: 59)

- [...] *yine yime angulmali oğrı ol* [...] 58. ? = 85 322, arka 38. (Tekin, 1976: 116)
- [...] *yine yime toñuz başlıg sıgıun başlıg* [...] 78. 12 = 2, arka 39. (Tekin, 1976: 145)
- [...] *yene yime alku tınlıglarnıñ* [...] DKPAM, 3738. (Elmalı, 2016: 191)
- [...] *yene yime edin tavarın birle* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 126.
- [...] *yene yime abişik birmiş* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 279.
- [...] *yene yime bo iki eligler hanlar* [...] HT VII, 445. (Röhrborn, 1991: 50)
- [...] *yene yime intin kıdıgnıñ* [...] HT VII, 582. (Röhrborn, 1991: 60)
- [...] *yene yime bar er[di]* [...] HT VII, 1357. (Röhrborn, 1991: 120)
- [...] *yene yime kamağ burhanlarnıñ* [...] KKNB, 415. (Wilkens, 2007: 78)
- [...] *[yen]e yime bökünki künte* [...] KKNB, 497. (Wilkens, 2007: 84)
- [...] *[yene y]me tı bolmış* [...] KKNB, 673. (Wilkens, 2007: 94)
- [...] *yene yime nomçı bilgelerde* [...] BTT XXVI, 6, (Kasai, 2008: 77)
- [...] *yene yime virhar eñmiş buyan erser* [...] BTT XXVI, 16, (Kasai, 2008: 77)
- [...] *yene yime [ı]nça kaltı* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 28, (Ayazlı, 2016: 432)
- [...] *yene yime [bo] buyan küçinte* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 33, (Ayazlı, 2016: 432)
- yene yeme yine** ‘tekrar tekrar, yeniden’
- [...] *yene yime yine birök tek sözlep anı öz tip* [...] ATT, 12b1, 369, (Shōgaito, 1988: 30)
- yene yine** ‘tekrar tekrar’
- [...] *yine yine tayar ol* [...] 2. 12 = 4a 414, 3. (Tekin, 1976: 41)
- [...] *yine yine yalvara inçke ötüğ* [...] 3. 13 = 4, arka 39. (Tekin, 1976: 44)

[...] **yene yine** *evrilip neteg kılayın tép* [...] DKPAM, 1862. (Elmalı, 2016: 125)

[...] **yene yine** *ertinü tüküş isinmek* [...] HT VII, 1978-1979. (Röhrborn, 1991: 168)

[...] **yene yine** *uladı* [...] HT VIII, 2050. (Röhrborn, 1996: 177)

yenigli utuglı ‘yenen, kazanan’

[...] **biz yenigililer utuğular** [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 117)

yezek tutgak ‘öncü, keşif birliği’

[...] *adırgu ödürgü yezek tutgaku* [...] KB, (Arat, 1979: 248 / 2342)

yé- aşı- ‘yemek’

[...] *ı tarıg tatıgın yiserler aşasarlur* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 15-16, (Kaya, 1994: 286)

yé- iç- yuñla- ‘yemek, içmek, bitirmek’

[...] *öñre yiyür içer yuñlayur* [...] 71. 15 = 326 327, arka 59. (Tekin, 1976: 135)

yé- yuñla- ‘yemek, bitirmek’

[...] *[aşın] içgüsin yidimiz [yuñladımız]* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, 4. (Tekin, 1976: 120)

[...] *birük yiyür yuñlayur erser* [...] 67. 11 = 281 328 330, 27. (Tekin, 1976: 127)

[...] *[aş] içgüg yidimiz yuñlad[ımız]* [...] 72. 5 = 13 320 187, arka 51. (Tekin, 1976: 136)

[...] *tavarıg [y]ép yuñlap* [...] DKPAM, 0989. (Elmalı, 2016: 93)

yég tüzgerinçsiz ‘eşsiz, benzersiz’

[...] *yene kamagta yeg [t]üzgerinçsiz tüzü köni tuymak burhan kutın bulur tip* [...] KKNB, 553. (Wilkens, 2007: 86)

yéged- ut- ‘yenmek / üstün gelmek’

[...] *yégedmiş utmuş bolur* [...] DKPAM, 1608-1609. (Elmalı, 2016: 116)

[...] *ülgüsüz üküş ogrın yégedür utar* [...] DKPAM, 4495. (Elmalı, 2016: 216)

yégedmek utmak ‘yenme / üstün gelme’

[...] *yme yigedmek utmak bolzun* [...] Manichaica I, T II D 171, 94.

[...] *üzütümüz kurtulmak boşunmak yigedmek utmak teñri yirinte tekimlig bolzun* [...] Manichaica I, T II D 171, 109-110.

[...] *asıg tusu yigedmek utmak kelziün* [...] BTT V, T II D 16 (U 121), 9.

yégen atı ‘yeğen’

yégenimin atımın körtüm amtı öltüm k^l <...> (Su 8)

yégü aş ‘yiyecek’

[...] *yégü aş bériür mü miz anlarğa eger tilese Tanrı yégü aş bérgey añar* [...] KT, (Ata, 2004: 91 / 47)

yél esin ‘rüzgar, esinti’

[...] *yilig esinig basutçı iş bolup* [...] 41. 7 = 109a, arka 36. (Tekin, 1976: 94)

yél yeklig ‘şeytanlı / cinli, perili’

[...] *bu yıl yeklig igke bu ol emçiler* [...] KB, (Arat, 1979: 438 / 4361)

[...] *bu yıl yeklig igke oğıgu kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 438 / 4362)

yélwi kömen ‘büyü, sihir’

[...] *yilvi kömen uzanmakı üze* [...] AY, 389 (V. 23a.), 18, (Kaya, 1994: 228)

[...] *yilvi kömen uzanmakı üze* [...] AY, 389 (V. 23a.), 22, (Kaya, 1994: 228)

[...] *yilvi kömen sakıg teg* [...] AY, 451 (VI. 27a.), 9, (Kaya, 1994: 254)

[...] *ağun yilvin kömenin tınlıglarığ ölürgüçiler* [...] 81. 3 = 19 79, arka 43. (Tekin, 1976: 150)

[...] *yilvi kömenke okşayur* [...] BTT I, T II S 90.7 (U 2985), arka 7-8.

[...] *mayaçal yilvi kömen toorka yükünür men* [...] BTT VIII, U 4461, 237.

[...] *ulug yilvi kömen asıgıg bütürdeçi erür* [...] BTT VIII, T III M 225 (U 4291) + T II 1068 (M 492), 91.

[...] *yelvi kömen teg yeleyü erip* [...] KKNB, 380. (Wilkens, 2007: 76)

[...] *munçulayu yelvi kömen teg çınsız yarpsız üçün* [...] KKNB, 382. (Wilkens, 2007: 76)

[...] *yelvi kömen teg köriip* [...] KKNB, 2842. (Wilkens, 2007: 228)

yém yémiş ‘yiyecek’

[...] *yem yemişi üküş* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 219)

yéme- yuñlama- ‘yememek, bitirmemek’

[...] *edin [tavarın] yimeñler yuñlamaylar* [...] 67. 11 = 281 328 330, 26. (Tekin, 1976: 127)

[...] *öñre yimedimiz yuñlamadımız erser* [...] 72. 5 = 13 320 187, arka 31. (Tekin, 1976: 135)

yémril- bozul- ‘bozulmak’

[...] *sını yme yemrilip bozulup* [...] HT IX, 1732. (Aydemir, 2010: 151)

yéniklemek uçuzlamak ‘değersizleştirme’

[...] *ödrü turgurgayla yiniklemek uçuzlamakıg* [...] ATT, 8b1, 240, (Shōgaito, 1988: 22)

yér- ayıgla- ‘kötülemek, ayıplamak’

[...] *körteçilerke yergülük ayıglaguluk bolgay mu* [...] HT VIII, 139-140. (Röhrborn, 1996: 26)

yér bölük ‘yer, bölüm’

[...] *ortudın yıñakdaki yir bölükinte sekiz teñri* [...] Dışastvustık, 216. (Kaljanova, 2005: 60)

[...] *yir {r} bölükinte sekiz teñri kızlar erürler* [...] Dışastvustık, 317-318. (Kaljanova, 2005: 72)

[...] *yir bölükinte sekiz teñri kızları erürler* [...] Dışastvustık, 401. (Kaljanova, 2005: 82)

yér- müne- ‘azarlamak, kötülemek’

[...] *edin tavarın yirdimiz mündimüz* [...] 61. 8 ? = 110, arka 23. (Tekin, 1976: 120)

[...] *özün yirser müneser* [...] 79. 5 = 117 155, arka 35. (Tekin, 1976: 147)

[...] *üküş er[üş...] sözleşekin yéryükler müneyükler* [...] DKPAM, 3250. (Elmalı, 2016: 175)

[...] *açari siz [u]zatı yerer müneyür erdiñiz* [...] HT VII, 1824. (Röhrborn, 1991: 156)

[...] *tukta irer müneyür* [...] ShoRoshia, AN, 269. (Shögaito, 2003: 294)

[...] *irdeçi müneteçi tep* [...] ShoRoshia, AN, 365. (Shögaito, 2003: 307)

yér oron ‘yer, mahâl’

[...] *yirte orunta uluşda balıkda* [...] AY, 89 (II. 28a.), 16, (Kaya, 1994: 102)

[...] *kayu yir orunta* [...] AY, 89 (II. 28a.), 5, (Kaya, 1994: 101)

[...] *kayu yir orunta* [...] AY, 191 (III. 33a.), 17-18, (Kaya, 1994: 142)

[...] *yir [orun erür]* [...] Dışastvustık, 132-133. (Kaljanova, 2005: 50)

[...] *ol yir orun küyü küz[ets]ün* [...] Dışastvustık, 135. (Kaljanova, 2005: 50)

[...] *atlıg yir orun ü[stün]ki ornagı* [...] Dışastvustık, 200. (Kaljanova, 2005: 58)

[...] *teginçsiz okşuz yir orunda ozmış kutrulmuş* [...] 23. ? = 113 290 376, 2-3. (Tekin, 1976: 72)

[...] *kutluğ yir orunta patal atlıg* [...] 39. 10 = 139 152, arka 26. (Tekin, 1976: 91)

[...] *yir oronka kentü özi bolgay* [...] HT VII, 1255. (Röhrborn, 1991: 112)

[...] *yeg adrok yir oron tetir* [...] HT VIII, 1823. (Röhrborn, 1996: 159)

[...] *munça kutlug yir oron* [...] HT X, 47. (Mirsultan, 2010: 77)

yér suw ‘vatan / toprak’

[...] *eçümüz apamız tutmuş yér suw idisiz bolmazun téyin* [...] (KT D19)

[...] *kögmen yér suw idisiz kalmazun téyin az kırkız* [...] (KT D20)

[...] *kögmen yér suw idisiz kalmazun téyin az kırkız* [...] (BK D17)

[...] *eçü[müz apamız tutmuş yé]r suw [idi]siz bolmazun [téyi]n* [...] (BK D16)

[...] *tokuz oguz bodun yérin suwin idıp tawgaçgaru bardı* [...] (BK D35)

<...> *gakıña? yérinjerü suwinaru kondı bérye karlok bodun tapa süle tép* [...] (BK D40)

[...] *ol yérimin suwumun konur köçür ben* (Ta B4)

yérin e yita suwum a adrıldım a buñ a esizim e yita (Begre (E 11) 4)

yérin e suwum a esizim e (Şaңçı III (E 152) 3)

[...] *yir suv kutı irinür* [...] 6. Cehennem Tasviri, (Arat, 1991: 28)

[...] *yir suvdaki edgüli ayıghı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 329.

[...] *ontun sınar yir suvda alku yarudı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 422.

[...] *yir suvda tolu yavlak yek içgek* [...] Kuan, 30. (Tekin, 1993: 10)

[...] *yir suvda sansız tümen yağı yavlağ* [...] Kuan, 42. (Tekin, 1993: 11)

- [...] *yir suvda yoryuyur tınlıǵlar* [...] Kuan, 98. (Tekin, 1993: 13)
- [...] *bramana yir suv tilgeniŋe* [...] Üç İtigsizler, 103b, 16. (Barutçu-Özönder, 1998: 37)
- [...] *bo çımbudvip yer suvdaǵı* [...] P. P. XLIV. (Hamilton, 1998: 32)
- [...] *yer suv ırşı teŋri bar erti* [...] P. P. LIX. (Hamilton, 1998: 40)
- [...] *bu yir suvda on yaŋı* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, arka 42. (Tekin, 1976: 51)
- [...] *bu yir suvda tükel bilge* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, arka 49. (Tekin, 1976: 51)
- [...] *ilig ƣan yir suvda belgürer* [...] 8. 6 = 208 229 262 278 302 356 432, arka 42-43. (Tekin, 1976: 53)
- [...] *bo yir suw sırınƣa teg boltı* [...] TT V/A, 48.
- [...] *altun kümüş yir suv ev bark* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 128.
- [...] *agır ulug yér suv* [...] DKPAM, 1592. (Elmalı, 2016: 115)
- [...] *yér suv barƣa yitlinip* [...] DKPAM, 3275. (Elmalı, 2016: 176)
- [...] *yér suv erkli[g...]* [...] DKPAM, 3577-3578. (Elmalı, 2016: 186)
- [...] *ödlüg yiriŋ suvug itilmiş bölmek* [...] BTT V, T II T 509 (Ch/U 6814), 4.
- [...] *bu yir suv on kat kök teŋri yaratukta* [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 35.
- [...] *y[ir] suvka inti* [...] Manichaica I, T Ia, 3-4.
- [...] *kamaŋ yir [suv yarutır* [...] Manichaica I, T II K 2a, 12-13.
- [...] *munƣa borlukka yerke suvka evke barkka* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa12, 13, (Ayazlı, 2016: 450)
- [...] *muntın taş yeriniŋ suvınıŋ yakasıŋa* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP06, 14, (Ayazlı, 2016: 497)

[...] *yeriŋe s[uvu]ŋa baġına borluġına* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP06, 27, (Ayazlı, 2016: 498)

[...] *ya yir suw baġım tip kümüş tirmese* [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2278)

[...] *saray karşı yir suw sini birle yok* [...] KB, (Arat, 1979: 346 / 3439)

[...] *bu kul küñ at adġır bu yir suw kamuġ* [...] KB, (Arat, 1979: 573 / 5781)

yér ügüz ‘vatan / toprak’

buñ menġü erür yalım kayam kañım bar üçün ben yér <ü>güz baru alkunı küñ ay körü yoriyur men (Adrianov I)

yér- yarsı- ‘tiksinmek, iġrenmek’

[...] *yérip yarsıp uzatı kargayurlar* [...] DKPAM, 1766. (Elmalı, 2016: 122)

[...] *ögi kañı barça yérip yarsıp* [...] DKPAM, 2850. (Elmalı, 2016: 161)

[...] *[yer]tinçü yer suvug y[erip] yars[ı]p* [...] HT III, 174-175. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 49)

[...] *etözüg yer[gülük] yarsıguluk ermez tep* [...] HT III, 428-429. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 77)

yérçi suwçı ‘kılavuz, rehber’

[...] *yérçi suwçı kemiçi bar erser* [...] P. P. XXII. (Hamilton, 1998: 21)

[...] *bir edġü alp yerçi suwçı bar erti* [...] P. P. XXIII. (Hamilton, 1998: 22)

yérçile- uduz- ‘yol göstermek, kılavuzlamak’

[...] *nomlap süziüp yerçilep uduzup barçanı* [...] HT VII, 1392. (Röhrborn, 1991: 123)

[...] *ayagulukda aġırlagulukın uz yerçileyür uduzur erdi* [...] HT VII, 1964. (Röhrborn, 1991: 167)

yérmek ayıqlamak ‘kötüleme, ayıplama’

[...] *adınların e[dgüsin] ermek ayıqlamak ugrınta tetir* [...] KKNB, 851. (Wilkins, 2007: 106)

yértinçü yér suw ‘dünya / yeryüzü’

[...] *teşri teşrisi burkan bo yirtinçü yir suvda toga* [...] AY, 3 (S. 2a.), 5, (Kaya, 1994: 61)

[...] *bo yirtinçü yir suvka koduru* [...] AY, 109 (II. 38a.), 13, (Kaya, 1994: 110)

[...] *yirtinçü yir suv yumğı tepredi kamşadı* [...] AY, 183 (III. 29a.), 17, (Kaya, 1994: 139)

[...] *bo yirtinçü yir suvda kamağ tınlıqlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 353.

[...] *bo yirtinçü yir suvda tınlıqlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 366.

[...] *bo yirtinçü yir suvda tınlıqlar* [...] Kuan, 101. (Tekin, 1993: 13)

[...] *yirtinçü yir suvda uluğ yarlıkançuçı* [...] Kuan, 201. (Tekin, 1993: 18)

[...] *yirtinçü yir suv közedçiler* [...] Uigurica I, T III T V. 56.

[...] *üç miñ uluğ miñ yirtinçü yir suv üç kurlayu* [...] Dışastvustık, 640-641. (Kaljanova, 2005: 110)

[...] *yertinçü yer s[uv]da e[v] bark içinte* [...] Huastuanift, U 73b, 17. (Özbay, 2014: 27)

[...] *yirtinçü yir suvda [belgürmişin] ukup* [...] 8. 6 = 208 229 262 278 302 356 432, arka 32. (Tekin, 1976: 5)

[...] *yirtinçü yir suv özeke kimi osuğluğ* [...] 18. 19 = 1b, 15-16. (Tekin, 1976: 65)

[...] *yertinçö yerig suvig ürtdeçi* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 106.

[...] *ontın sıñarkı yirtinçü yir suvta yarlıkadaçılar* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 267-268.

[...] *[yértinçü yér suv]da dantipalé [atlıg* [...] DKPAM, 0234-0235. (Elmalı, 2016: 67)

[...] *yértinçü yér suv anar* [...] DKPAM, 0592. (Elmalı, 2016: 79)

[...] *bo yértinçü yér suvda burhanlıg* [...] DKPAM, 1979. (Elmalı, 2016: 129)

[...] *[yer]tinçü yer suvug y[erip] yars[ı]p* [...] HT III, 173-174. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 49)

[...] *[yer]t[inç]ü yer suv otrasınta [o]rnanmış* [...] HT III, 339. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 67)

[...] *bo yertinçü [y]er suv törüp* [...] HT VII, 513-514. (Röhrborn, 1991: 55)

[...] *bo yertinçü yer suvda [tu]ga belgüre* [...] KKNB, 32. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *bo yertinçü yer [suv turnamışın* [...] KKNB, 217. (Wilkens, 2007: 66)

[...] *yertinçü [yer] suvug küzetdeçi* [...] KKNB, 469-470. (Wilkens, 2007: 82)

yétinçsiz tutunçsuz ‘erişilmez, ulaşılmaz’

[...] *tilanurmakları üze [yitinçsiz] tutunçsuz alku nızvanı* [...] AY, 34ç (I. ? [=R-M: 690]), 10-11, (Kaya, 1994: 76)

[...] *yitinçsiz tutunçsuz iş ködüg titir* [...] AY, 50 (II. 8b.), 22-23, (Kaya, 1994: 88)

[...] *yitinçsiz tutunçsuz alp iş ködüg titir* [...] AY, 51 (II. 9a.), 5, (Kaya, 1994: 88)

[...] *yetinçsiz tutunçsuz yaruklug küsençig körkle erip* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 62, (Kasai, 2008: 103)

yétinçsiz yétiz ‘ulaşılmaz, yüksek / sonsuz’

[...] *yitinçsiz yidiz yagız yir alku edlerin neteg kötürür tutar erser* [...] AY, 206 (IV. 3b.), 24-25, (Kaya, 1994: 148)

[...] *yitinçsiz yidiz yagız yir teprep* [...] AY, 447 (VI. 25a.), 10, (Kaya, 1994: 253)

[...] *bo yétinçsiz yétiz yagız yér [titreyür]* [...] T III 84-36, 20. (Demirci, 2014: 106)

[...] *yitinçsiz yitiz* *yagız [...rak]şaslar bolsar [...]* DKPAM, 3600. (Elmalı, 2016: 187)

yétiz uzun ‘yüksek’

[...] *yidiz uzun ezügsüz [yup] yumrak tiliğiz ol [...]* AY, 347 (V. 2a.), 9, (Kaya, 1994: 209)

yéwig tizig ‘donanım, teçhizat / takı, kolye’

[...] *adruk adruk yivig tizig itig yaratıg üze [...]* AY, 519 (VIII. 12a.), 8-9, (Kaya, 1994: 282)

[...] *yivig tizig kergekinçe altılar [...]* AY, 578 (IX. 5b.), 1-2, (Kaya, 1994: 308)

[...] *yivig tizig kedmiş [...]* 9. ? = 59 239, 13-14. (Tekin, 1976: 54)

[...] *yivig tizig ed tavar üzüksüz [...]* 31. 12 = 109 447, 2. (Tekin, 1976: 80)

[...] *anıñ yivigi tizigi yme ök bulmuş [...]* ATT, 57a1, 1693, (Shōgaito, 1988: 118)

[...] *yivigi tizigi anın adamış ol [...]* ATT, 59b1, 1763, (Shōgaito, 1988: 124)

yéwiglig tiziglig ‘bezenmiş, donatılmış’

[...] *uluşu sıgtaşu kitermeyük yiviglig tizigligin kamağ begler birle [...]* AY, 627 (X. 15a.), 14, (Kaya, 1994: 328)

[...] *yivig tizig bolğalı [...]* ATT, 59b1, 1772-1773, (Shōgaito, 1988: 124)

yéyü yéyü ‘yiye yiye’

[...] *tadunlug takçañ yeyü yeyü [...]* EU Din Dışı Metinler, E 2, 71, (Ayazlı, 2016: 430)

yıçan- saklan- ‘gizlenmek, saklanmak’

[...] *artukrak yıçanıp saklanıp [...]* AY, 342 (IV. 73b.), 14, (Kaya, 1994: 207)

[...] *ıçanıp saklanıp umunguluk taplaguluk edgülerke [...]* KKNB, 2168. (Wilkens, 2007: 194)

yid tütsüg ‘güzel koku / tütsü’

[...] **yidin tütsügin tapınsar yapşursar** [...] 51. 14 57 75, 4. (Tekin, 1976: 105)

[...] **yid tütsüg hua çeçek buşı birser** [...] 54. 9 ? = 58, arka 19. (Tekin, 1976: 110)

yid yıpar ‘güzel koku / tütsü’

[...] **yid yıpar hua çeçek** [...] AY, 94 (II. 30b.), 12, (Kaya, 1994: 104)

[...] **hua çeçekin yidin yıparın** [...] AY, 176 (III. 25b.), 20, (Kaya, 1994: 136)

[...] **yid yıpar hua çeçekler** [...] AY, 201 (IV. 1a.), 19-20, (Kaya, 1994: 146)

[...] **atıñ küñ yadıldı yid yıpar teg** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 296)

[...] **yidi yıparı bura turur katıg boltı** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 302)

[...] **yidin yıparın inçe ayayur ağırlayur tapınur udunurlar** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 144.

[...] **alkınçsız yid yıpar yıdlayur ol kim yid yıpar titir** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 168.

[...] **yid yıpar yme oluk erür** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 170.

[...] **et’öziñe edgü yid yıparlar** [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] **adın yid yıpar hua çeçek** [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] **yid yıpar hua çeçek üze** [...] HT III, 904. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 126)

[...] **yı[d] yıpar hua çeçek tutup** [...] HT VII, 1136-1137. (Röhrborn, 1991: 103)

[...] **yid yıpar üze** [...] HT X, 611. (Mirsultan, 2010: 129)

[...] **yid yıpar teg** [...] KKNB, 1989. (Wilkins, 2007: 184)

[...] **yid yıpar yügmeklig** [...] KKNB, 3710. (Wilkins, 2007: 274)

yid yıparlıg ‘güzel kokulu / tütsülü’

[...] **yıd yıpar[lıg]** *hua çeçekler* [...] HT X, 235. (Mirsultan, 2010: 94)

yıdı- ködi- ‘kokmak, çürümek’

[...] *kök tütsük tütün yıdıyu ködiyü turgay* [...] HT VII, 1248-1249. (Röhrborn, 1991: 112)

yıdı- sası- ‘kokmak, çürümek’

[...] *kırt kavşayu yıdıyu sasıyu kelirler* [...] 74. 9 = 28, 9. (Tekin, 1976: 139)

[...] *etleri yinleri togrulu[p yıdıp sasıp* [...] DKPAM, 2099. (Elmalı, 2016: 134)

yıdıg sarsıg ‘kötü kokan’

[...] *bo yıdıg sarsıg kanlıg yirinlig sevgüsüz taplagusuz yarsınçıg et’özke inçip* [...] AY, 613 (X. 8a.), 1, (Kaya, 1994: 323)

[...] *et’özi yıdıg sarsıg bolup* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 445.

[...] *barça yıdıg [sasıg et]öz* [...] DKPAM, 2093. (Elmalı, 2016: 133)

[...] *yıd[ı]g sas[ıg yıdı ıra]k ünmeke* [...] KKNB, 758. (Wilkens, 2007: 100)

[...] *yıdıg sasıg oronlug yıdın yıdlamalım* [...] KKNB, 3636. (Wilkens, 2007: 270)

[...] *[yıdıg sasıg] yıdların yıdmalım* [...] KKNB, 3641. (Wilkens, 2007: 270)

yıdıg tütsüg ‘güzel kokulu / tütsülü’

[...] *yıdıg tütsüg tamturup* [...] 92. = 295 (20. yaprak), 5-6. (Tekin, 1976: 165)

yıdıg yıparlıg ‘güzel kokulu / tütsülü’

[...] *yıdıg yıparlıg yaruklıg yaşuıklıg* [...] 1. İlâhî (Tan Tanrı), (Arat, 1991: 8)

[...] *yıdıg yıparlıg tütsük köyürüp* [...] TT V/A, 72.

[...] *yıdıg yıparlıg tütükün köyürmişin* [...] TT V/A, 79.

[...] *tenridem yıdıg yı[parlıg...]* [...] DKPAM, 3370. (Elmalı, 2016: 179)

[...] **yıdlig yıparlıg** *yil küçlög* [...] BTT V, T I a (Mainz 474), 4.

[...] **yıdlig yıparlıg** *aş]l[a]r yemişler* [...] HT X, 468. (Mirsultan, 2010: 116)

[...] **yıdlig [yıparlıg tüütin]** *ke[n]gürü* [...] HT X, 1282. (Mirsultan, 2010: 193)

[...] **yıdlig yıparlıg** *aşlarnıñ tatıgın* [...] KKNB, 3710. (Wilkens, 2007: 274)

yıg- tér- ‘derlemek, toplamak’

[...] **yıggalı tırgeli** *ugaylar* [...] AY, 175 (III. 25a.), 622, (Kaya, 1994: 136)

[...] **yıggalı tırgeli** *kazgangalı ugaylar* [...] AY, 360 (V. 8b.), 13, (Kaya, 1994: 214)

[...] *yivekler* **yıgmış tirmiş** [...] AY, 552a (VIII. 30a.), 19-20, (Kaya, 1994: 297)

[...] *teñlig edgüler* **yıgmışı térmişi** *adın tınlıglar* [...] DKPAM, 3086-3087. (Elmalı, 2016: 171)

[...] *olarını barça bir yérte* **yıgıñlar tériñler** [...] DKPAM, 4166-4167. (Elmalı, 2016: 205)

[...] *ülügüg* **yıgı]p terip** *bütürdeçi* [...] BTT XXVI, U 4757, 8 (Kasai, 2008: 113)

[...] *etözün yene* **yıga tere** *öğretmiş tetir* [...] HT VIII, 97. (Röhrborn, 1996: 23)

[...] **yıga tere** *sözletükde kergeklig* [...] HT VIII, 1382. (Röhrborn, 1996: 124)

[...] **yıga tere** *[evirgü savıg]* [...] HT X, 161. (Mirsultan, 2010: 87)

yıgdur- çuglat- ‘toplatmak’

[...] *çiñne kañlı* **yıgdurup çuglatıp** *tepip yorıp* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 73, (Ayazlı, 2016: 425)

[...] *çiçma kodmatın bağın* **yıgdurup çuglayu** [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 35-36, (Ayazlı, 2016: 429)

yıgıl- téril- ‘toplanmak, bir araya gelmek’

[...] *yıgılmış tirilmiş sansız sakışsız* [...] AY, 192 (III. 33b.), 24, 193 (III. 34a) 1, (Kaya, 1994: 142-143)

[...] *bir orunta yigılmış terilmişleri kergek* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 61.

[...] *aña yıglu tirlür er at yüz urup* [...] KB, (Arat, 1979: 180 / 1632)

yıgil- yugal- ‘sakinmek, çekinmek / geri durmak’

[...] *eger yigulsalar yugalsalar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 21)

yıgilma- térilme- ‘toplanmamak, bir araya gelmemek’

[...] *edgülig yıldızı yigilmaduk tirilmedüklerniñ alku buyan edgü kılınçı* [...] ATT, 6b1, 178, (Shōgaito, 1988: 18)

yığınça yaraginça ‘tam anlamıyla, gereğince’

[...] *dyanta turup yığınça yaraginça amrılısar* [...] KON, 298. (Yiğitoğlu, 2011: 50)

[...] *bölmetin adırmadın yığınça yaraginça bilser* [...] KON, 299. (Yiğitoğlu, 2011: 50)

yıglama- ıkılama- ‘ağlamak’

[...] *yıglamagalı ıkılamagalı bolmadı* [...] HT VII, 1215-1216. (Röhrborn, 1991: 109)

yigma- térme- ‘derlememek, toplamamak’

[...] *kimler yigmasar tirmeser* [...] ATT, 39b1, 1168, (Shōgaito, 1988: 84)

yıgmak térmeklig ‘derlenmiş, toplanmış’

[...] *yıgmak termeklig edrem[leri] üze* [...] KKNB, 637. (Wilkens, 2007: 92)

yılgu yumşak ‘yumuşak’

[...] *yılgu yumşak yıldırğa yürüñ saparır erdini teg* [...] AY, 652 (X. 27b.), 15, (Kaya, 1994: 339)

yılkı barım ‘hayvan sürüsü, mal mülk / varlık, servet’

[...] *tañut bodunug anta buzdum oglın yu[tuz]ın **yılkısın barımın** anta altım* [...] (BK D24)

[...] *bodunug anta buzdum **yılkısın barımın** anta altım* [...] (BK D39)

[...] *oglın yutuzın **yılkısın barımın** [altım]* [...] (BK G3)

[...] ***yılkısın barımın** kızın koduzın kelürtüm* [...] (ŞU D3)

yıldız kök ‘kök, esas / soy sop’

[...] *iki neñ turur aşlı **yıldız köki*** [...] KB, (Arat, 1979: 229 / 2132)

[...] *tiriglik uzun bolğa **yıldız köküñ*** [...] KB, (Arat, 1979: 599 / 6045)

yırak ırak ‘uzak’

[...] ***yırak ırak** ol kim va’de kılınur siler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 59)

yırınçığ yarsınçığ ‘iğrenç’

[...] *sünükler ulagı üze tutuşmış ertinü **yırınçığ yarsınçığ** erür* [...] AY, 614 (X. 8b.), 12-13, (Kaya, 1994: 323)

yid- uduz- ‘kılavuzlamak’

[...] *yinik ağır aşnu kılmuş tıldağı iyin **yide uduzu** kölinüler yolınça ildür* [...] 9. On Türülü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

yilik totok ‘vali’

[...] *ķop **yilik tutuķ** ev [bark] [ķod]up* [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, arka 57. (Tekin, 1976: 51)

yilpikmek agukmak ‘büyülenme’

[...] *busuş kadgu üdsüz ölüm **yilpikmek agukmak** yaşın tüşmekde ulatı ada tudalar kelmegey* [...] AY, 472 (VII. 7b.), 15, (Kaya, 1994: 263)

yilwik- uçın- ‘büyülenmek’

[...] *yilvikip uçnıp yme ölmegey* [...] Dışastvustık, 696-697. (Kaljanova, 2005: 116)

yilwilmek kutsıramak ‘büyülü, uğursuz olma’

[...] *yilvikmekig kutsıramakig kiterteçi* [...] AY, 471 (VII. 7a.), 20, (Kaya, 1994: 263)

yinçür- iste- ‘arzu etmek, dilemek’

[...] *yinçürüp istep boşguntı* [...] HT VIII, 338-339. (Röhrborn, 1996: 42)

[...] *ikileyü yinçürgüçe istegüçe erser* [...] HT VIII, 1048. (Röhrborn, 1996: 98)

[...] *anın atamış ol yinçürdeçi istedeçi tip çingarusınça saknıp yinçürür isteyür için anın atı bolmış* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 55b1, 8-9, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

[...] *ozdaçılıg ermezi üze umaz için yinçürgeli istegeli atı bolmaz* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 55b1, 13, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

yinçür- yükün- ‘secde etmek’

[...] *yinçürü yükünü teginür biz* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 58)

[...] *ayayu ağırlayu yinçürü yükünü teginür biz* [...] 5. ? = 93 182 224, 61. (Tekin, 1976: 49)

yinçürmek istemek ‘arzu etme, isteme’

[...] *sekiz egünür bolup yinçürmek istemeki köz erklig bolmaz için yinçürmek istemeki tip* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 56a1, 12-13, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

yint- yéged- ‘yenmek, üstün gelmek’

[...] *törüte yintmiş yigedmiş erür* [...] BTT VIII, T II S 32 (U 4186), 154.

yip ışıg ‘ip’

[...] **yip ışıg tartar teg agrıg sızlag yorıyur** [...] KKNB, 566. (Wilkins, 2007: 88)

yit- alkın- ‘azalmak, eksilmek’

[...] **nomlug şazın ... yitilür alkınur** [...] 6. ? son = 221 433, arka 16. (Tekin, 1976: 49)

yit- ıçgın- ‘yitirmek, kaybetmek’

[...] **ol kan yok boltokda kėsre él yitmiş ıçgınmiş** [...] (O1)

yit yok ‘kötü, fena’

[...] **yinçege uvşak yitin yokın tarkaru umamaklıg biligsiz bilig** [...] AY, 321 (VIII. 63a.), 18, (Kaya, 1994: 197)

[...] **yitin yokın tarkarmışlarka yükünür men** [...] AY, 505 (VIII. 5a.), 1, (Kaya, 1994: 277)

yit- yokad- ‘yitmek, yok olmak’

[...] **yitmiş yokadmiş bolgay mu** [...] AY, 634 (X. 18b.), 5, (Kaya, 1994: 331)

[...] **birle yana türçimeksiz yitzün yoşadzun** [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] **açmakları uşmakları yme [yi]tip yokadıp** [...] KKNB, 2712. (Wilkins, 2007: 222)

yiti kınıg ‘cesur / kararlı’

[...] **mahasatvı tigin yiti kınıg tölükde turup** [...] AY, 615 (X. 9a.), 6, (Kaya, 1994: 324)

[...] **ogulça kızça yiti kınıg ögrünçlüg esirkençsiz iduk köñülünüz üze** [...] AY, 617 (X. 10a.), 21, (Kaya, 1994: 325)

[...] **tepreñsiz bek yarp yiti kınıg** <ıduk> kö[ñül]ünüz ol [...] AY, 660 (X. 31b.), 9, (Kaya, 1994: 342)

yitimsiz iginçsiz tölüksüz küçsüz küsünsüz ‘yetersiz, güçsüz kuvvetsiz’

[...] *kişi yalanuklar kuvragı yitimsiz iğınçsiz tölüksüz [küç]süz küsünsüz bolurlar* [...] AY, 558 (VIII. 33b.), 23 - 559 (VIII 34a.), 1, (Kaya, 1994: 300-301)

yitit- tawrat- ‘gayret etmek, çabalamak’

[...] *yitigüleri tawratguları ugurınta ötrü başdınkı oruntakı bodısatavlarığ ikinti orunta kirgürgelir için* [...] AY, 46 (II. 6b.), 5, (Kaya, 1994: 86)

yitme- oğşama- ‘benzememek’

[...] *birkeye ülüşiğe yitmez oğşamaz* [...] AY, 80 (II. 23b.), 2, (Kaya, 1994: 99)

[...] *yüz ülüşinte biriğe yme yitmez oğşamaz* [...] AY, 394 (V. 25b.), 20-21, (Kaya, 1994: 230)

[...] *ülgü teñ san sakış yöleşürüg üze yme artı yitmez oğşamaz* [...] AY, 394 (V. 25b.), 22, (Kaya, 1994: 230)

yittür- ıçgın- ‘yitirmek, kaybetmek’

[...] *ögükkeyemin yme yitdürtim ıçgıntum* [...] AY, 622 (X. 12b.), 15-16, (Kaya, 1994: 327)

yittür- yokadtur- ‘yok ettirmek’

[...] *birtem yerke kirmiş teg ıdturdu yokadırttı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 109.

yitük yok ‘kayıp, yitik’

[...] *yitök yokıg bilmedin yogunsıg ötüg ötünü tegintimiz* [...] HT IX, 985. (Aydemir, 2010: 113)

yogun eyrig ‘kaba saba’

[...] *yogun eyrig savlar [üz]e* [...] KKNB, 308. (Wilkens, 2007: 72)

yogun yolba ‘kaba saba’

[...] *alku yogun yolba törülertin* [...] AY, 659 (X. 31a.), 12-13, (Kaya, 1994: 341)

yok bultukmaz ‘yok’

[...] *iki törlüg nom **yokı bultukmazı** üze ertinü bekiz belgülig erür* [...] AY, 65 (II. 16a.), 21-22, (Kaya, 1994: 94)

[...] *iki törlüg nom **yokı bultukmazı** üze ertinü bekiz belgülig erür tip tiser* [...] AY, 66 (II. 16b.), 1, (Kaya, 1994: 94)

yok çıgañ ‘yoksul, fakir’

yok çıgañ bodunug kop kuwrat<d>im [...] (KT G10)

[...] *yok çıgañ bodunug kop kuwratdım* [...] (BK K7)

[...] *yok çıgay bolup* [...] AY, 102 (II. 34b.), 5, (Kaya, 1994: 107)

[...] *yok çıgay bolmaktın öñi kitergeli* [...] TT V/B, 32.

[...] *yok çıgay bolmaklıg tıtagıntın* [...] TT V/B, 40.

[...] *kutsuzı ülügsüzi üçün yok çıgay bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 12-13.

[...] *yok çıgay poşıçı men* [...] P. P. LXVII. (Hamilton, 1998: 44)

[...] *kamag yok çıgay ka...[p]* [...] Uigurica I, T I M 919.

[...] *taķı yok çıgay inķa erür men* [...] 10. ? = 49 154, arka 37. (Tekin, 1976: 56)

[...] *könül kimniñ bolsa kalı yok çıgay, kılsa küçün bolmas anı tok bay* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 450 / 14)

[...] *kerek erse bay bol kerek yok çıgay* [...] KB, (Arat, 1979: 482 / 4819)

[...] *meñilig turur kör meñi yok çıgay* [...] KB, (Arat, 1979: 630 / 6370)

yok yodun ‘yok / yok olma’

[...] *uguşuñuzları birle yok yodun kılur men* [...] Mz. 790, arka 12. (Elmalı, 2014: 75)

[...] *çoğunuz yalınıızlarnı barça **yok [yodu]n** kılğay* [...] DKPAM, 2264. (Elmalı, 2016: 141)

[...] *yekler süümin **yok yodun** [...] kentü özüüm* [...] DKPAM, 2565. (Elmalı, 2016: 152)

[...] ***yok yodun** kılmazun* [...] DKPAM, 2572. (Elmalı, 2016: 152)

[...] ***yok yodun** birle kızler siler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 5)

[...] ***yok yodun** kılsa tarığcılığını* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 22)

[...] ***yok yodun** bolsa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 74)

[...] ***yok yodun** boldı anı kim kılgur erdiler* [...] KT, (Ata, 2004: 26 / 118)

[...] ***yok yodun** boldı anlarnıñ işleri* [...] KT, (Ata, 2004: 28 / 147)

[...] ***yok yodun** kılsa yarağsıznu* [...] KT, (Ata, 2004: 34 / 8)

yok yodunluk ‘yokluk, yok etme’

[...] *kıldımız anlar ara **yok yodunluk*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 216)

[...] *ünderler anda **yok yodunluk** birle* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 73)

[...] *ündemenler bukün **yok yodunluk** birle* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 73)

yoklug asıglıg ‘faydalı, yararlı / kazançlı’

[...] ***yoklug asıglıg** kılgu için* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 77-78.

[...] ***yoklug asıglıg** kılgu için* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 83.

[...] ***yooklug asıglıg** bolzun tep* [...] BTT XXVI, 2-3, (Kasai, 2008: 240)

yoklunmaksız kirikmeksiz ‘bulaşksız, kirsiz’

[...] *altınç tıtagdın togmuş nomlarnıñ yoklunmaksız kkirikmeksız tözin bultaçı yoklunmaksız kkirikmeksız atlıg ertükteg tözüg* [...] AY, 245 (IV. 23a.), 8-10, (Kaya, 1994: 165)

yoksuz bitadı ‘faydasız, boşu boşuna’

[...] *yokşuz bıdatı bolur* [...] Üç İtigsizler, 101a, 10. (Barutçu-Özönder, 1998: 58)

yoksuz kuru asıgsız tusosuz bitadı ‘faydasız, yararsız’

[...] *munuñ etözi şu yoksuz kırı asıgsız tususuz bıtağı ölti* [...] KKNB, 609-610. (Wilkins, 2007: 90)

yol iz ‘yol, iz’

[...] *anlarnıñ yolıña iziñe silerde öñdüin erdiler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 57)

yol keçig ‘yol, iz’

[...] *kiçigke beğüktin bolur yol keçig* [...] KB, (Arat, 1979: 196 / 1793)

yol yorık ‘yol, gidiş / huy’

[...] *buğun beg yolındın tüzer yol yorık* [...] KB, (Arat, 1979: 227 / 2110)

[...] *kıldımız silerde yaruğ yol yoruğ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 81)

yolçı kılavuz ‘rehber, kılavuz’

[...] *yolçı kılavuz pend hıred idileriñe* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 167)

[...] *yolçı kılavuz hem pend hıred idileriñe* [...] KT, (Ata, 2004: 112 / 54)

yolçı yérçi ‘rehber, kılavuz’

[...] *yolçı yirçi bilgeler birle* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 24, (Kaya, 1994: 204)

[...] *yolçı yirçi edgü öglim* [...] AY, 352 (V. 4b.), 23, (Kaya, 1994: 211)

- [...] **yolçı yırçı** *ulug bahşı sakınçın* [...] AY, 416 (VI. 7b.), 19, (Kaya, 1994: 240)
- [...] *azmış[la]rka yolçı yırçı boltuñuz* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 44)
- [...] *sartavahı yolçı yırçı asuça yme* [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 72)
- [...] *edgü köni yolçı yırçı bulup* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 154.
- [...] **yolçısı yırçısı** *bolup* [...] Kuan, 46. (Tekin, 1993: 11)
- [...] *edgü köni yolçı yırçı bolup* [...] P. P. XL. (Hamilton, 1998: 30)
- [...] **[yoll]çı yırçı** *bolur erser men* [...] T III 73 (2), arka 2. (Elmalı, 2014: 90)
- [...] **yo]lçısı yérçisi** *... bolsar sen* [...] DKPAM, 1988. (Elmalı, 2016: 129)
- [...] *umugsızlarınñ yolçısı yerçisi* ... [...] BTT XXVI, 334. Metin, 3, (Kasai, 2008: 122)

yolçı yértçi ‘rehber, kılavuz’

[...] **yolçı yirtçi** *boltuñuz* [...] T III D 260 11, 69.

yolçısız yérçisiz ‘rehbersiz, kılavuzsuz’

[...] **yolçısız yérçisiz** *kaltılar* [...] HT X, 850-851. (Mirsultan, 2010: 152)

yolsuzluk boynaguluk ‘aşırılık, yoldan sapmışlık’

[...] *ol yolsuzluk kıldı hem boynağuluk kıldı* [...] KT, (Ata, 2004: 67 / 43)

yonınça yaragınça ‘usûlünce, gereğince’

[...] *nomlarığ yonınça yaragınça ayıp* [...] HT VII, 1285-1286. (Röhrborn, 1991: 114)

yonınça yıkınça ‘usûlünce, gereğince’

[...] *tınlıglarnıñ yonınça yıkınça töz yiltızlarıña yaraşı* [...] AY, 53 (II. 10a.), 2, (Kaya, 1994: 89)

yontur- sokuntur- ‘çeki düzen vermek’

[...] *ögdisi birle kılı tapın[u udunu] yonturup sokunturup üç inag teginmek [...]* AY, 25 (S. 14a.), 19, (Kaya, 1991: 70)

yorı- mañ- ‘adım adım yürümek’

[...] *edgü e[dremte yoridaçı] mañdaçı atlıg teñri burhan ku[tıña yükünür men]* [...] KKNB, 1248-1249. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *lenhua çeçek üze yoridaçı mañdaçı atlıg [teñri] burhan kutıña yükünür men [...]* KKNB, 1250. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *yorida[çı mañdaçı atlıg teñri] burhan kutıña yükünür men [...]* KKNB, 1254. (Wilkens, 2007: 132)

yorığınça yığınça ‘usül, yol’

[...] *ol tınlıglarnıñ yorığınça yığınça alın altagın olarnı edgüke menjike yaratmakları üze* [...] AY, 261 (IV. 31a.), 21, (Kaya, 1991: 172)

yorık yol ‘usül, yol’

[...] *yoruğıña yoluña kirtiler [...]* TT VI, Sekiz Yükmek, 433-434.

yorık iz ‘yol, iz’

[...] *bu ol edgü begler yorıķı izi [...]* KB, (Arat, 1979: 585 / 5907)

yorıt- işlet- ‘işletmek’

[...] *turgaru üzüksüzün yorıtsar işletser [...]* TT VI, Sekiz Yükmek, 193.

yöleştür- teñker- ‘karşılaştırmak’

[...] *neçükin yag bultukgay yöleştürgeli teñkergele [...]* BTT I, B, 47. Yaprak, arka 6.

yöleşürüg ogşatıg ‘karşılaştırma’

[...] **yöleşürüg ogşatıg** üze yme arıtı yitmez ogşamaz [...] AY, 177 (III. 26a.), 18, (Kaya, 1994: 137)

[...] **[yöle]şürüg ogşatıg** kelürüp ogşagalı bultukmaz [...] AY, 583 (I. 8a.), 1, (Kaya, 1994: 310)

yör- şeş- ‘çözmek’

[...] *nızvanılıg bek bağın yörgeli şeşgeli umadın ötrü* [...] AY, 376 (IV. 16b.), 17, (Kaya, 1991: 222)

yu- arı- ‘yıkamak, temizlemek’

[...] *kalı artasa suw negün yup arır* [...] KB, (Arat, 1979: 227 / 2108)

yu- arıt- ‘yıkamak, temizlemek’

[...] *könüllüg suv üze yuyu arıtı* [...] AY, 107 (II. 37a.), 2, (Kaya, 1994: 109)

[...] *yumuş arıtmuş kergek* [...] AY, 142 (III. 8b.), 2, (Kaya, 1994: 123)

[...] *kirin tapçasın arıtı yumış arıtmuş* [...] AY, 142 (III. 8b.), 11, (Kaya, 1994: 124)

[...] *etözüg köñüllüg yup arıtıp* [...] KKNB, 814. (Wilkens, 2007: 104)

[...] *bir kezde yudaçı arıtıdaçı* [nom [...]] BTT XXVI, 2, (Kasai, 2008: 249)

yuk yak ‘yuk yak’

[...] *yuk yak* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 350 / 6)

yul- al- ‘satın almak, almak / bir sorunu üzerine almak; yüklenmek’

[...] *erklig beg eşi küçin tutup yulayın alayın tep* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa23, 12, (Ayazlı, 2016: 457)

[...] *yat yalavaç küçin tutup yulayın alayın sakınsarlar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa24, 9, (Ayazlı, 2016: 458)

[...] *çamlasarlak yulayın alayın teserler* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa28, 20, (Ayazlı, 2016: 462)

[...] *takı özke kişiler ma yulup alayın boş kılayın tiser* [...] Bir Uygur Metni Üzerine Notlar, 11, (Adams, 1969: 61)

[...] *men yulup alayın saña burunça boş bitig bireyin tip* [...] Bir Uygur Metni Üzerine Notlar, 12, (Adams, 1969: 61)

[...] *anta soñ mini yulup alıp boş bitig ma kolup aldı erti* [...] Bir Uygur Metni Üzerine Notlar, 19, (Adams, 1969: 62)

yul bulak ‘pınar, su kaynağı’

[...] *aqtı andın on ikki yul bulak* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 6)

[...] *ağar yul bulak* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 209)

yul yulak ‘pınar, kaynak’

[...] *yuullar yulaklar söğüt ıgaçlar otlar yaşlar* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 4, (Kaya, 1994: 286)

[...] *yuul yulak ... tañsok süzök* [...] HT III, 596. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 94)

[...] *yemişlig yuul yulak kıl[a]lum* [...] HT VII, 373. (Röhrborn, 1991: 44)

[...] *yul yulak* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 355 / 1)

yumak arıtmak ‘yıkama, temizleme’

[...] *kirig yumak arıtmakta* [...] KKNB, 116. (Wilkens, 2007: 60)

yumkı barça ‘tümü, hepsi’

[...] *yumkı barça ozup kutrulup* [...] KKNB, 500. (Wilkens, 2007: 84)

yumkı bir kalısız ‘tümüyle, tamamen’

[...] *tolp üç ödki alku nomnuş tözin belgüsin tuyu yumkı bir qalısz tuyar ödkürür* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

yumşak yavaş ‘yumuşak huylu, sakin’

[...] *tüzün yumşak yavaş tınlıqlar az* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 025-026.

yumşak yımırğa ‘yumuşak, narin’

[...] *yumşak yımırğa kkırsız münsüz arıg süzüük yipün lınhua yapırgakı teg* [...] AY, 499 (VIII. 2a.), 16-17, (Kaya, 1994: 275)

yumuşçı tapıgçı ‘görevli, hizmetli’

[...] *iyin yiderip yumuşçı tapıgçı bolurlar* [...] ShoRoshia, KC, 1. (Shögaito, 2003: 196)

yun- arıtın- ‘temizlenmek, yıkanmak’

[...] *yunup arıtınip yañı arıg ton kedip* [...] AY, 361 (V. 9a.), 18, (Kaya, 1994: 215)

[...] *bo yuñuluk törüg kılıp yunsun arıtınsun* [...] AY, 478 (VII. 10b.), 20, (Kaya, 1994: 267)

[...] *arıg yunup arıtınip* [...] AY, 575 (IX. 4a.), 20, (Kaya, 1994: 308)

[...] *tuşbasıña kemişti yuntı arıtıntı* [...] Manichaica I, T II D 176, 43.

yunçıg yawuz ‘perişan, zavallı’

[...] *erdem arıg sewredi, yunçıg yawuz tawradı, erdem begi çertilür* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 50 / 8)

yuntur- suguntur- ‘yıkatacak, temizletmek’

[...] *yunturup sugunđurup üç inag* [...] BTT XVIII, S 596, (Zieme, 1996: 112)

yurçkula- kıkla- ‘ah vah etmek, bağıırıp çağırmaq’

[...] *yokug barıg bilmetin yurçkulap kıklap yumşadımız* [...] BTT XIII, 13. Metin, 211.

yügerü közünür ‘şu an, şimdi’

[...] **yügerü közünür** *üdki ermez* [...] AY, 204 (IV. 2b.), 8-9, (Kaya, 1994: 147)

[...] **yügerü közünür** *üdki ermez* [...] AY, 204 (IV. 2b.), 11, (Kaya, 1994: 147)

yük- yığ- ‘toplamak, yığmak’

[...] *ulug bedük yükmekig yüker men yıgar men* [...] AY, 421 (VI. 10a.), 19-20, (Kaya, 1994: 242)

yüksek édiz ‘yüksek, değerli’

[...] **yüksek ediz** *orunluğtın* [...] P. P. LXL. (Hamilton, 1998: 41)

[...] *uğuşluğ amul köñli yüksek ediz* [...] KB, (Arat, 1979: 499/ 4998)

yüksek ulug ‘yüce, büyük’

[...] *ol turur yüksek uluğ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 29)

[...] *Tağrı erür yüksek uluğ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 58)

[...] *ol turur yüksek uluğ* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 55)

[...] *ol Tağrı erür yüksek uluğ* [...] KT, (Ata, 2004: 8 / 34)

[...] *ol yüksek uluğ* [...] KT, (Ata, 2004: 84 / 23)

yükün- eñit- ‘secde etmek, eğilmek’

[...] *[burhanlarn]ıñ ögrünçiñe [yükünür men eñidür men]* [...] BTT VIII, T III 234 (U 5222), 10.

[...] *[burhanlar]nıñ sevinç[iñe yükünür men eñidür men]* [...] BTT VIII, T III 234 (U 5222), 11.

[...] *[burhanlar]nıñ külçirmek[iñe yükünür men eñidür men]* [...] BTT VIII, T III 234 (U 5222), 12.

[...] **yükünüp enitip** *nom sözlep* [...] KKNB, 600. (Wilkens, 2007: 90)

yükün- ög- ‘yüceltmek, ululamak’

[...] **yükünmişin ögmışin** *öz bahşısıña* [...] ATT, 12b1, 354-355, (Shōgaito, 1988: 30)

yükünç ayag tapıg udug ‘saygı, hürmet’

[...] **yükünç ayag tapıg uduğ** *yañı bulgusuz* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 78)

yükünmek enitmek ‘secde etme, eğilme’

[...] *añ ilki tek yükünmek enidmek* [...] ATT, 15b1, 450, (Shōgaito, 1988: 36)

yükünmek ögmek ‘yüceltme, ululama’

[...] **yükünmek ögmek** *üze üç törlüg edgülerke* [...] ATT, 12b1, 359, (Shōgaito, 1988: 30)

[...] **yükünmek ögmek** *üze ukıdur* [...] ATT, 44b1, 1319, (Shōgaito, 1988: 94)

yüküntür- enittür- ‘secde ettirmek’

[...] *üç)) erdinilerke yükünt[ürelim] enitdürelim* [...] KKNB, 3967. (Wilkens, 2007: 288)

yülek toku ‘destek / destekçi’

[...] *sebeb ilig erdi yülekim toqum* [...] KB, (Arat, 1979: 348 / 3466)

yürekliğ tetimlig ‘cesur, yiğit’

[...] **yürekliğ titimlig** *yaruk yaşuk bolup* [...] AY, 122 (II. 44b.), 3, (Kaya, 1994: 115)

yürüñ ak ‘beyaz, ak’

[...] **yürüñ ak** *böz almış kerek* [...] BTT XXIII, D 73-74.

yüz körk ‘yüz, görünüş’

[...] **yüzi körki** *kılkı kılınçı ne ol* [...] KB, (Arat, 1979: 202 / 1849)

[...] **yüzi körki** körlüg ne yaşı kiçig [...] KB, (Arat, 1979: 202 / 1851)

[...] **yüzi körki** körklüg kerek beg yülüg [...] KB, (Arat, 1979: 225 / 2083)

yüz meñiz ‘yüz’

[...] **yüzi meñizi** körkle özi yaşı uzun [...] AY, 419 (VI. 9a.), 21, (Kaya, 1994: 242)

yüzlüg meñizlig ‘güzel yüzlü’

[...] **yüzlüg meñizlig** kolların örü kötürüp [...] 75. 10 = 107, 19. (Tekin, 1976: 141)

[...] **başsız kögüzlerinte yüzlüg meñizlig bolup** [...] 75. 10 = 107, 28. (Tekin, 1976: 141)

[...] **yüzlüg meñizlig** etüzümüz erür [...] 78. 12 = 2, arka 59. (Tekin, 1976: 146)

zak zak ‘zak zak’

[...] *Koçların birbirine toslamasını teşvik için kullanılan edat* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 144 / 24)

zalüm küç kılğan ‘zalim’

[...] *ol erür zalüm küç kılğan* [...] KT, (Ata, 2004: 82 / 72)

zap zap ‘hızlı yüremekten dolayı çıkan ses / hızlı hızlı’

[...] *zap zap bargıl* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 139 / 7)

ziyan kor yas ‘zarar, ziyan’

[...] *ziyān kor yas birle bolgay* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 115)

1.2. Yakın Anlamlı Sözcüklerden Oluşan İkilemeler

Bu tür ikilemelerin unsurları, birbirine yakın anlamli veya birbirini anlam açısından tamamlayan sözcüklerden oluşur. Yakın anlamli ikilemelerde, unsurlar arasındaki ilişki ses benzerliğinden daha çok anlamsal açıdandır. Anlatılmak istenen duygu, düşünce, terim

veya kavramın tek bir sözcükle anlatılmasının güç görüldüğü durumlarda, yakın anlamlı ikilemeler bu güçlüğü aşılmasında önemli bir görev üstlenmektedir.

aç emgek ‘eziyet, sıkıntı’

[...] *aç barsıg aç emgekke egirtip enükin yigeli kılmuşın* [...] AY, 619 (X. 11a.), 3, (Kaya, 1994: 325)

[...] *tagda tizde arıgda aç emgekin sıkılmış* [...] AY, 630 (X. 16b.), 3-4, (Kaya, 1994: 329)

aç- kéñürt- ‘açmak, genişletmek’

[...] *üç erdi[n]ig açgalı ke[ñürt]geli uyur tep teser* [...] HT VIII, 581-582. (Röhrborn, 1996: 61)

aç kız ‘açlık, kıtlık’

[...] *aç kız ig kegen adasın* [...] AY, 399 (V. 28a.), 18, (Kaya, 1994: 232)

[...] *aç kız ig kegen yağı yavlak adası üze* [...] AY, 401 (V. 29a.), 13, (Kaya, 1994: 233)

[...] *aç kız ig kegen yağı yavlak adasın barçanı tarkaru kiterü* [...] AY, 405 (VI. 2a.), 15, (Kaya, 1994: 236)

[...] *aç kız başlap üç törlüg yavız adalar* [...] 25. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 234)

[...] *aç kız ig kegente ulatı* [...] BTT XIII, 44. Metin, 15.

[...] *[küçleri küsünleri ası]lıp üstelip aç kız* [...] BTT XXVI, 43, (Kasai, 2008: 50)

aç- koñruk- ‘acıkmak, guruldamak’

[...] *karınları açıp koñrukup örü kodu yerlerig* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 34, (Ayazlı, 2016: 424)

aç saran ‘doymaz, cimri’

[...] *aç saran köñülüg tiñü umadın* [...] KKNB, 768. (Wilkens, 2007: 102)

aç toruk ‘aç, zayıf’

[...] *ol barsniç açın torukın emgekin tolgakın titrü körü turup* [...] AY, 612 (X. 7b.), 14-15, (Kaya, 1994: 322)

aç suwsuz ‘aç, susuz’

[...] *aç suwsuz dintarka aş kılıp birmeser* [...] Manichaica III, Nr. 11, T M 512. arka 12.

aç- yad- ‘açmak, yaymak’

[...] *yaşurmadın baturmadın aça yada* [...] AY, 149 (III. 12a.), 7, (Kaya, 1994: 126)

[...] *aça yada okitguka* [...] AY, 181 (III. 28a.), 21, (Kaya, 1994: 138)

[...] *aça yada okıtınlar* [...] AY, 198 (III. 36b.), 18, (Kaya, 1994: 145)

[...] *muna amtı aça yada ayığlarımın* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] *özüm amtı açınur men yadınur men* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] *yazukların aça yada yalvaru ötünü* [...] TT IV/A, T II Y 47, 6.

[...] *ökünü boşunu aça yada kşantı ötünür* [...] TT IV/A, T II Y 47, 18.

[...] *batmadın açarlar yadarlar* [...] 63. son = 84 283, 11. (Tekin, 1976: 122)

[...] *irinçümüzni açar biz yadar biz* [...] 71. 15 = 326 327, arka 44. (Tekin, 1976: 134)

[...] *tsuyumuzni irinçümüzni açar biz yadar biz* [...] 74. 9 = 28, arka 39. (Tekin, 1976: 140)

[...] *yañi küniğ açguluğ yadguluğ turgurguluk* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 416-417.

[...] *aça yada kılıp* [...] DKPAM, 1013-1014. (Elmalı, 2016: 94)

[...] *nomug aça yada sözledi* [...] DKPAM, 4305. (Elmalı, 2016: 210)

[...] *[aça] yada yarlıkap* [...] HT VII, 234. (Röhrborn, 1991: 34)

[...] *biligin aça yada yarlıkap büğü köñülü* [...] HT VII, 1745. (Röhrborn, 1991: 150)

[...] **aça yada** sözleyür erdi [...] HT VII, 1956. (Röhrborn, 1991: 166)

[...] *kılınçlarımın aç a yada öküniip* [...] KKNB, 776. (Wilkins, 2007: 102)

[...] **aça yada o]kıtgu için** [...] KKNB, 2060. (Wilkins, 2007: 190)

[...] **aça] yada okıt[gu için** [...] KKNB, 4304. (Wilkins, 2007: 308)

açı- yıgla- ‘üzülmek, ağlamak’

[...] **açıyu yıglayu yarlıkadı** [...] HT VIII, 1889-1890. (Röhrborn, 1996: 164)

açıg agrıg ‘sıkıntı, rahatsızlık’

[...] **ulug türlüg açıg agrıg bar** [...] Mz. 790, arka 10. (Elmalı, 2014: 75)

açıg irig ‘acı, sert’

[...] *köni söz köñülke kör açıg irig* [...] KB, (Arat, 1979: 573 / 5778)

açıl- bilil- ‘açılmak, bilinmek / belirginleşmek’

[...] *özin kentü açılur bililür* [...] HT VIII, 569. (Röhrborn, 1996: 60)

açıl- seçil- ‘açılmak, seçilmek / belirginleşmek’

[...] **açılğay seçilgey kamuğ işleriñ** [...] KB, (Arat, 1979: 555 / 5595)

açılmak yadılmak ‘açılma, yayılma’

[...] *ikileyü açılmak yadılmaknuñ belgüsi ol* [...] HT X, 295. (Mirsultan, 2010: 99)

açılmak yadılmaklıg ‘genişletilmiş, izah edilmiş’

[...] *nom keñürü açılmak yadılmaklıg iş munı teg idi bolmuş yok* [...] HT IX, 717. (Aydemir, 2010: 97)

açın- aya- ‘kollamak, saygı göstermek’

[...] *tirin kuvragıg yme ögser küleser açınsar ayasarlar* [...] AY, 413 (VI. 6a.), 1, (Kaya, 1994: 239)

açınma- ayama- ‘kollamamak, saygı göstermemek’

[...] *tirin kuvragıg yme açınmasar ayamasar* [...] AY, 433 (VI. 16a.), 2-3, (Kaya, 1994: 246)

açmak suvsamak ‘acıkmak, susama’

[...] *anın açmak suvsamak emgek üze sıkılıp* [...] AY, 610 (X.. 6b.), 5, (Kaya, 1994: 322)

[...] *aç bars açmak suvsamak emgekin ertinju sıkılıp unakaya ölgeli turur* [...] AY, 610 (X.. 6b.), 23, (Kaya, 1994: 322)

[...] [*açmak*] *sUvsamak emgekin artukrak emgenip* [...] DKPAM, 1817. (Elmalı, 2016: 123)

[...] *aş içgü açmak suvsamak oñtun erür* [...] Manichaica III, Nr. 6 III, T II D 173c, 2. arka 1.

[...] *açmak suvsamak üze sıkılmak tañılmaklıg* [...] KKNB, 1661. (Wilkens, 2007: 160)

açmak usmak ‘acukmak, susama’

[...] *açmakları uşmakları yme [yi]tip yokadıp* [...] KKNB, 2711-2712. (Wilkens, 2007: 222)

açmak usmaklıg ‘açlık, susuzluk’

[...] *açmak usmaklıg igig emlegü için* [...] ShoRoshia, 7.2 (AN). 63, (Shōgaito, 2003: 268)

açurmamak suvsatmamak ‘acıktırmama, susatmama’

[...] *solamamak beklememek açurmamak suvsatmamak kuyaşda tumlıgda emgetmemekde* [...] AY, 220 (IV. 10b.), 22, (Kaya, 1994: 154)

ada emgek ‘sıkıntı, zorluk / engel, tehlike’

[...] *ulati adalarig emgeklerig tarkartaçi* [...] AY, 210 (IV. 5b.), 3-4, (Kaya, 1994: 149)

[...] *adaların emgeklerin tarkarsar* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 10-11, (Kaya, 1994: 237)

ada iynç basınç ‘baskı, zulüm’

[...] *ulug ada iynç basınç bolgay* [...] T M 276a, 15.

[...] *ulug ada iynç basınç bolgay* [...] Huastuanift, U 73a, 15. (Özbay, 2014: 24)

[...] *ada [iynç basınç] anıg kılınç kılmuş* [...] Huastuanift, U 73a, 22-23. (Özbay, 2014: 25)

ada karşı ‘bela, kavga’

[...] *ed tavar yaraşur adası karşı* [...] T I a 560, 10.

ada korkınç ‘sıkıntı, korku’

[...] *bo biş törlüg adalartın korkınçlartın ozar kutrulur* [...] AY, 326 (IV. 65b.), 2, (Kaya, 1994: 199)

[...] *öñreki [teg biş] törlüg adalartın korkınçlartın ozar kutrulur* [...] AY, 330 (IV. 67b.), 13, (Kaya, 1994: 201)

[...] *öñreki [teg biş] törlüg adalartın korkınçlartın ozup kutrulup altınç orunug unitmaksız bulur* [...] AY, 329 (IV. 67a.), 9-10, (Kaya, 1994: 200)

ada tuda ‘kaza, bela’

[...] *adasın tudasın yagısız yavlakın tarkaru kiterü birgey biz* [...] AY, 193 (III. 34a.), 16, (Kaya, 1994: 143)

[...] *ada tuda adasıntın yala yañku adasıntın* [...] AY, 325 (IV. 65a.), 24, (Kaya, 1994: 199)

[...] *ada tuda adasıntın yala yañku adasıntın* [...] AY, 326 (IV. 65b.), 20, (Kaya, 1994: 199)

[...] *adañ tudañ kitdi* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 296)

[...] *alku ada tuda barça öçer alkınur* [...] TT V/A, 87.

- [...] *teñ teñ ig agrıg **ada tuda** kelürler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 62.
- [...] ***ada tuda** kor yaş egsümez* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 63.
- [...] ***adasınta tudasınta ara kirür*** [...] Kuan, 186-187. (Tekin, 1993: 17)
- [...] *yme **ada tuda** tegürgeli* [...] T III 84-43, 32. (Demirci, 2014: 60)
- [...] *[**ada**] tuda bar erser* [...] T II M 7, arka 2-3. (Demirci, 2014: 68)
- [...] ***ada tuda** kılı umagaylar* [...] Dışastvustık, 690-691. (Kaljanova, 2005: 116)
- [...] *biziñe **ada tuda** kelti* [...] Mz. 35 + Mz. 297, 19. (Elmalı, 2014: 80)
- [...] *isig öziñe **ada tuda** keliürmezler* [...] Mz. 35 + Mz. 297, arka 3. (Elmalı, 2014: 81)
- [...] *yime **adadın tudadın** küyü küzetü tutar* [...] Mz. 35 + Mz. 297, arka 6. (Elmalı, 2014: 81)
- [...] ***adadın tudadın** ozg[urgay]* [...] DKPAM, 1599. (Elmalı, 2016: 119)
- [...] ***adadın tudadın** ozdum kutrultum* [...] DKPAM, 1984. (Elmalı, 2016: 129)
- [...] ***adası tudası** ketzün tarıkzun* [...] DKPAM, 2510. (Elmalı, 2016: 150)
- [...] ***ada tuda** bolguluk* [...] HT III, 611. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 96)
- [...] ***ada tuda** kılıp* [...] KKNB, 59. (Wilkens, 2007: 56)
- [...] *agir [u]lug [**ada**] tuda kılğalı* [...] KKNB, 83. (Wilkens, 2007: 58)
- [...] *aralap **ada tuda** bolmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 15, (Ayazlı, 2016: 423)
- [...] *menjike aralap **ada tuda** bolmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 126, (Ayazlı, 2016: 427)
- [...] ***adalar tudalar** bat ermiş erser* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 10, (Ayazlı, 2016: 430)
- adalı tudalı** ‘kazalı, belalı’

[...] **atah tutah** bıçılmaku kesilmekii bolzun [...] BTT V, T I D 66 (U 161), 8.

adalıg tıdıglıg ‘tehlikeli, engelli’

[...] [*altı tö*]rlüg **adalıg tıdıglıg** [*aj*]unlarta togmayın [...] AY, 121 (II. 44a.), 9, (Kaya, 1994: 114)

adasız esen ‘kazasız, sapasağlam’

[...] **adasız esen** tegir erser men [...] HT III, 919. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 128)

adasız tudasız ‘kazasız, belasız’

[...] **adasız tudasız** bolgay [...] AY, 192 (III. 33b.), 1, (Kaya, 1994: 142)

[...] **adasız tudasız** özi yaşı uzun bolgay [...] AY, 361 (V. 9a.), 1, (Kaya, 1994: 215)

[...] **adasız tudasız** tümen yıl [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] **adasız tudasızın** tümen tümen yaşazun [...] 25. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 234)

[...] **adasız tudasız** erelim tip [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 262.

[...] **adasızın tudasızın** erzünler [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 370.

[...] **adasız tudasız** kaç kün içinte [...] P. P. XXXIII. (Hamilton, 1998: 27)

[...] [...] **adasız tudasız** [...] ıgsız togasız [...] Dışastvustık, 064. (Kaljanova, 2005: 42)

[...] *bişinç* **adasız [tudasız ...]** [...] Dışastvustık, 067-068. (Kaljanova, 2005: 42)

[...] **adasız tudasız** bolmakı bolsun [...] Dışastvustık, 636-637. (Kaljanova, 2005: 109)

[...] ıgsız togasız **adasız tudasız** [...] 3 = 37, arka 44. (Tekin, 1976: 40)

[...] **adasız [tudasız]** uzun kalın kutın [...] 3 = 37, arka 67-68. (Tekin, 1976: 41)

[...] kalın kutun turgaru **adasazan tudasazan** ermeki bolzun [...] BTT V, M III Nr. 29 + Ch/U 6618, 12.

[...] *adasız tudasız yanıp kelip* [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 78.

[...] *adasız tudasız tiimen yıl* [...] BTT XIII, Amitāyus-Sūtra, 25.

[...] *[adda]sızın tuddasızın bosu[şsuzun] kağgusun* [...] Manichaica I, T M 159, 1.

ādemī perī ‘insan, cin’

[...] *siler birle ay ādemīler perīler* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 216)

[...] *ay ādemīler taķı perīler terneki* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 216)

[...] *ay ādemī anlarda burun ap yme perī* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 217)

adın- muḡad- ‘hayran kalmak, şaşırmaq’

[...] *kamağ kişiler adıntılar muḡadtılar* [...] AY, 16 (S. 8b.), 18, (Kaya, 1994: 66)

adınçığ idok ‘seçkin, aziz’

[...] *adınçığ iduķ kañımız* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 38)

[...] *adınçığ iduķ kağan kan suusin* [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

[...] *adınçığ idok bo tavçolug oronta* [...] BTT XIII, 15. Metin, 5.

[...] *[adınçığ idok] hagan han yarlığı üze* [...] BTT XXVI, 73. Metin, 2, (Kasai, 2008: 57)

adır- yıra- ‘ayırmaq, uzaklaştırmak / saptırmak’

[...] *ağırğay yırağay silerni yolındın* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 105)

adrıl- kükül- ‘seçilmek, ünlenmek’

[...] *kapilavaştı balıknıñ adrulmuş kükülmüş gandaşta atlığ* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 77, (Kasai, 2008: 104)

adrıl- seçlin- ‘ayrılmak (ölmek)’

adriltum seçlintim yıta buñ a (Kızıl-Çıraa I (E 43) 2)

adrılma- azma- ‘ayrılmamak, doğru yoldan sapmamak’

[...] *teñri bilge kaganta **adrılmalım azmalım téyin ança ütledim** [...]* (O K3)

adrılma- seçlinme- ‘ayrılmamak (ölmemek)’

[...] *ézençüm e küzençüm e **adrılma seçlinme** ögürdüim* (Altın-Köl I (E 28) 6)

agı çuz ‘ipek, sırma’

[...] ***agı çuz** keğim ton kişi keğgüsi [...]* KB, (Arat, 1979: 477 / 4773)

[...] ***agı çuz** tiyiñ kiş alır sen tirip [...]* KB, (Arat, 1979: 534 / 5367)

[...] *ayada tutayın **agı çuz** töşettim [...]* KB, (Arat, 1979: 644 / 6523)

agın kewgek ‘kekeme, dilsiz’

[...] *yüz **agın kewgek** bolmuşların köñülin [...]* AY, 300 (IV. 50b.), 13, (Kaya, 1994: 187)

agırlık küsüşlük ‘övülesi, aziz’

[...] *ol Tañrıka **agırlık küsüşlük** [...]* KT, (Ata, 2004: 87 / 10)

agız til ‘ağız, dil’

[...] ***agız til** bezeki köni söz turur [...]* AH, (Arat, 2006: 52 / 155)

agma- teğsilme- ‘değişmemek, devretmemek’

[...] *öritip ikileyü **agmalım teğsilmelim** [...]* KKNB, 348. (Wilkens, 2007: 74)

[...] *[köñü]lümtin **agmayın teğsilmeyin** [...]* KKNB, 362. (Wilkens, 2007: 74)

[...] *tözi arıtı **agmaz teğsilmez** [...]* KKNB, 514. (Wilkens, 2007: 84)

agmak teğrilmeklig ‘değişen, devreden’

[...] *tod tolvi **agmak teğrilmeklig** emgeklertin ozmış kutrulmuş bolur [...]* AY, 419 (VI. 9a.), 5, (Kaya, 1994: 241)

agmaksız tegsilmeksiz ‘değişmez, devretmez’

[...] *ikileyü agmaksız tegşil/meksiz bolalım* [...] KKNB, 1131. (Wilkins, 2007: 124)

ahsak buhsak ‘topal, çolak’

[...] *Topal ve çolak için ahsak buhsak denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 203 / 21)

ak- tökül- ‘akmak, dökülmek’

[...] *et’özi alku kan yiriñ akar tökülür* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 444.

akıglıg ürlüksüz ‘akıcı, geçici / değişen, sabit olmayan’

[...] *teğşürmek akıglıg ürlüksüz biş yapıgıg bulmak erür* [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 14, (Kaya, 1994: 81)

akıgsız arıg ‘akmayan, temiz’

[...] *kirtü tözde tutulmuş akıgsız arıg köñül erür* [...] AY, 239 (IV. 20a.), 14, (Kaya, 1994: 163)

[...] *akıgsız arıg köñülüğ* [...] AY, 239 (IV. 20a.), 15-16, (Kaya, 1994: 163)

[...] *akıgsız arıg kizlek kölüñü* [...] BTT XXVI, 7, (Kasai, 2008: 240)

[...] *akıgsız arıg buyan]h[g] öñ ülüğ* [...] BTT XXVI, 6, (Kasai, 2008: 258)

[...] *buldurgalı akıgsız arıg bilge biligig* [...] ATT, 57a1, 1702, (Shōgaito, 1988: 118)

[...] *akıgsız arıg bilge biligke* [...] ATT, 60b1, 1800, (Shōgaito, 1988: 126)

akıgsız arıg edgü ‘temiz, güzel’

[...] *akıgsız arıg edgü nomlar* [...] AY, 47 (II. 7a.), 19-20, (Kaya, 1994: 87)

akıgsız bek katıg ‘akmayan, sabit’

[...] **akıgsız bek katıg** süzök kertgünç köñül üze [...] BTT XXVI, 1, (Kasai, 2008: 227)

akıgsız işletgüsüz ‘akmayan, işlemeyen / sabit’

[...] *kim ol bo orunta bodısatavlar akıgsız işletgüsüzüg belgüsüz köñülkermekig kutrulmakıg* [...] AY, 317 (IV. 61a.), 20-21, (Kaya, 1994: 196)

akıgsız ürlüklüg ‘akmayan, sabit / geçici olmayan, ebedî’

[...] **akıgsız ürlüklüg** paoşın et'öz üzeki [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 15, (Kaya, 1994: 81)

akl ukuş hüş hıred ‘akıl, fikir, anlayış’

[...] *ol ol akl ukuş huş hıredka mekan* [...] AH, (Arat, 2006: 45 / 47)

aklançıg yawız ‘berbat, kötü’

[...] **aklançıg yawız** yulkıta tugguluk [...] BTT XIII, 49. Metin, 5.

aksak çolak ‘aksak, çolak / topal, sakat’,

[...] **aksak çolak** közsüz teglük bolmışların [...] AY, 300 (IV. 50b.), 10, (Kaya, 1994: 187)

aksak teglök bertök ‘topal, kör, sakat’

[...] *kamug agsak teglög bertök beçelig ürme uduz kişi* [...] BTT V, T II 1457 (Ch/U 6874), arka 455.

al altag ‘alet, araç / usûl, yöntem’

[...] [*adruk*] *adruk al altagları* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 13, (Kaya, 1994: 79)

[...] **al altagın** olarnı edgüke meñike yaratmakları üze [...] AY, 261 (IV. 31a.), 22, (Kaya, 1994: 172)

[...] **al altag** pramıtın [...] AY, 262 (IV. 31b.), 1, (Kaya, 1994: 172)

[...] **al altag** uza[nmaklarığ] taşkarıp [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 44)

- [...] **al altağ** *uzanmak[lar]ıg öntürüp* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 52)
- [...] *kaşağ al altağta uz yaradınur* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)
- [...] *yig adruk al altağ tarkardaçı alku nızvanılarığ* [...] Üç İtigsizler, 100a, 15. (Barutçu-Özönder, 1998: 33)
- [...] **al altağı** *nomuğ ök tarkargalı* [...] Üç İtigsizler, 100b, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 33)
- [...] **alı altağı** *birök üküşinçe* [...] Üç İtigsizler, 100b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 33)
- [...] **al altağına** *tayanmaklı kentü özüniñ* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 4-5.
- [...] **al altağların** *sakınu ayıg sakınçlıg* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 162.
- [...] **al altağ** *üze yig tınlıglar* [...] BTT VIII, T III M 198 (U 4713), 11-12.
- [...] *ot em al altağ yaratı[glıg]* [...] DKPAM, 1723. (Elmalı, 2016: 120)
- [...] **al altağın** *tevin küirin belgürtmiş* [...] DKPAM, 3652-3653. (Elmalı, 2016: 188)
- [...] **al altağ** *teginmez* [...] KKNB, 117. (Wilkens, 2007: 60)
- [...] **al altağ** *üze* [...] KKNB, 403. (Wilkens, 2007: 76)
- [...] *ugurın al altağ uzanmak yaratıp* [...] HT III, 628. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 97)
- [...] *ulug al altağ ay tanlançıgda* [...] HT VII, 1944. (Röhrborn, 1991: 166)
- al altağlıg** ‘yöntemi, usûlü olan’
- [...] *ulug al altağlıg erip* [...] BTT VIII, T III M 246 (U 4299), 97.
- [...] **al altağlıg** *kişiler[niñ]* [...] KKNB, 3654. (Wilkens, 2007: 272)
- [...] **al altağlıg** *yarlıkançuçı köñülin* [...] BTT XXVI, Nr. 39a, 26, (Kasai, 2008: 102)
- al çewiş** ‘yol yordam / usûl, yöntem’

[...] **al çeviş** bilig ayu [...] AY, 193 (III. 34a.), 22, (Kaya, 1994: 143)

[...] **em sam al çeviş** ayu birürler [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 265.

[...] **kuanşi im pular neçökin aln çevişin** [...] Kuan, 98. (Tekin, 1993: 13)

[...] **alı çevişi neteg erki** [...] Kuan, 99-100. (Tekin, 1993: 13)

[...] **al çevişin timin bo yirtinçüde** [...] Kuan, 169. (Tekin, 1993: 15)

[...] **al çeviş ayu berge** [...] P. P. LXXV. (Hamilton, 1998: 48)

[...] **al çeviş bilge bilig yeme** [...] BTT XXVI, 748. Metin, Nr. 104c, 5, (Kasai, 2008: 202)

al yağ itig ‘usûl, yöntem, çare’

[...] **sakışka negü erdi al yağ itig** [...] KB, (Arat, 1979: 238 / 2226)

alışsız bərişsiz ‘alışsız, verişsiz’

[...] **bir ikintike alışsız birişsiz erür** [...] Üç İtigsizler, 106a, 3. (Barutçu-Özönder, 1998: 40)

[...] **büdüin alışsız birişsiz bolur** [...] ATT, 8b1, 228-229, (Shōgaito, 1988: 22)

alk- arıt- ‘gidermek, temizlemek’

[...] **kılılmışça kılınç küçin kıra alkıp arıtıp** [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

alk- yokadtur- ‘gidermek, yok etmek / yok ettirmek’

[...] **alkgalı [yok]adturgalı umadın kança bargalı** [...] DKPAM, 2665-2666. (Elmalı, 2016: 155)

alka- çilte- ‘övmek, saygı göstermek’

[...] **ke[dlar e]ş[i]dip alk[ayu] çilteyü keltiler** [...] HT X, 1122. (Mirsultan, 2010: 178)

alkın- arıl- ‘yok olmak, mahvolmak’

[...] *kop anta **alkıntıg arıltıg** anta kalmışı yér sayu* [...] (KT G9)

[...] *kop anta **alkıntıg arıl[tıg]** anta kalm[ıışı] yér [say]u* [...] (BK K7)

alkın- bat- ‘yok olmak, batmak’

[...] *alkıngu batgu teg bolmış* [...] BTT XXVI, 905. Metin, 16, (Kasai, 2008: 236)

alkın- uwat- ‘bitmek, ufalanmak / tükenmek’

[...] *ağı barım **alkınsar uvatsar*** [...] P. P. VII. (Hamilton, 1998: 14)

alkış ötüg ‘övgü, dua’

[...] *alkışımız ötügümüz teñrike arıgn tegmedi erser* [...] Huastuanift, L 216: SPb 99-100. (Özbay, 2014: 87)

alp alpagut ‘yiğit, kahraman / savaşçı’

[...] *alp alpagut erenlerig* [...] AY, 635 (X. 19a.), 11, (Kaya, 1994: 332)

[...] *alpı alpagutu birle beçinler beginiñ* [...] T III 84-40, 20-21.

[...] *alpı alpagutu [ınan]çı tayançı bi[rle]* [...] DKPAM, 1355-1356. (Elmalı, 2016: 106)

[...] *alpı {Y} alpagutu birle* [...] DKPAM, 4066. (Elmalı, 2016: 202)

[...] *alpin alpagutın abışik birmiş* [...] BTT XIII, 46. Metin, 13.

alp atım ‘yiğit, kahraman’

[...] *alp atım edrem al çeviş bilig ayu birgey* [...] AY, 193 (III. 34a.), 21-22, (Kaya, 1994: 143)

[...] *alp atım bolgalı* [...] AY, 259 (IV. 30a.), 23, (Kaya, 1994: 171)

[...] *buğunka talusı kerek alp atım* [...] KB, (Arat, 1979: 214 / 1961)

[...] *yürekliğ kerek beg yime alp atım* [...] KB, (Arat, 1979: 221 / 2043)

[...] *ķayu bilge toğdı ķayu **alp atım*** [...] KB, (Arat, 1979: 632 / 6393)

alp erdem ‘kahramanlık, yiğitlik’

<...> *özlüki boz at erti kedim <...> **alpı erdemi** anta kükdi* (KÇ B4)

[...] *bilgesin için **alpın erdemın** [üçü]n kaz[g]antı <...>* (KÇ B7)

<...> *[taw]gaçka bunça sünjüşüp **alpın erdemın** için kü bunça tutdı* (KÇ B12)

<...> *m için **alpın** için **erdemın** için* (Uybat II (E 31) 2)

*ant<a> él kıızı erdim **alp erd[em]*** <...> El-Bajı (E 68) 15)

*özde oğlum a esiz e **alp erdemimdaki*** (Lisiç’ya I)

[...] *[alpın] erdemın uķmıř kergek* [...] 5. ? = 93 182 224, arka 52. (Tekin, 1976: 49)

alp erdemlig ‘kahramanlık, yiğitlik’

[...] *ķamıř ara başım antag **alp men erdemlig men*** [...] (IB, 10)

[...] *togmış alku titik utgurak **alp erdemlig** toğar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 347.

alp katıg ‘zor, güç / sağlam, katı’

[...] *üçünç **alp katıg** emgeklıg yorığlarta yorığalı irmemekke tayanıp* [...] AY, 232 (IV. 16b.), 16, (Kaya, 1994: 160)

[...] *üçünç **alp katıg** emgeklıg yorığlarta yorığalı irmemekke tayanıp* [...] AY, 234 (IV. 17b.), 18, (Kaya, 1994: 161)

[...] ***alp katıg** emgeklıg yorığlarta yorığalı irmemek yme ķayu erür* [...] AY, 234 (IV. 17b.), 21, (Kaya, 1994: 161)

[...] *çın kértü **alp katıg** erser sizler* [...] T III 84-45, 10. (Demirci, 2014: 43)

[...] *çastanı élig beg **alp katıg** yür[e]kin ol* [...] T III 84-46, arka 12. (Demirci, 2014: 52)

[...] **alp katıg** [*..çaştan*]ı éligig [...] T II Y 60 -t-, 8. (Demirci, 2014: 54)

[...] **alp katag** avçı erenleri **alpagutları birle** [...] DKPAM, 0248. (Elmalı, 2016: 67)

[...] **alp katıg** er anı birle [...] DKPAM, 2487. (Elmalı, 2016: 149)

[...] *bütüin yérinçüideki neçe* **alp katıg** katıglanguçılar erti erser [...] DKPAM, 2983. (Elmalı, 2016: 167)

alp küçlüg ‘kahraman, güçlü’

[...] *yme* **alp küçlüg** ferıştler uluglar [...] BTT V, Ch/U 6618, 5.

alpagut bilge ‘kahraman, yiğit, bilge’

[...] *alkunı bilteçi* **alpagut bilge** erenlerke [...] BTT XIII, 14. Metin, 19.

alsız altagsız ‘aletsiz, araçsız / usûlsüz, yöntemsiz’

[...] **alsız altagsız** altı paramıtlar [...] AY, 394 (V. 25b.), 12, (Kaya, 1994: 230)

altun kümüş ‘altın, gümüş’

[...] *tawgaç bodun birle tüzültüm* **altun kümüş** işgiti kotay buırsuz ança bérür [...] (KT G5)

[...] [*tawgaç bodu*]n birle tüzül[tüm] **altun kümüş** işg[iti] kotay buırsuz ança bérür [...] (BK K3)

[...] *tawgaç kaganta işiyi liken kelti bir tümen ağı* **altun kümüş** kergeksiz keltürü [...] (KT K2)

köl téginin **altunun kümüşin** agısın barımın tör[*t bıı ylıkı*]sın [...] (KT GB)

[...] [*kün batsıkıña yırgaru tün ortasıña tegi konturtum sarıg* **altu]nın** ürün **kümüşün** [...] (BK K11)

[...] **altun kümüş** kergeksiz kelürti yog yıparıg kelürüp tike bérti [...] (BK G11)

sarıg **altun** ürün **kümüş** kız koduz [...] (T2 G4)

- [...] *er erdemim için alpın altun kümüşüg egri tewe* [...] (Begre (E 11) 9)
- [...] *çaç kaş [alt]un kümüş ed tavarlar* [...] AY, 70 (II. 18b.), 6, (Kaya, 1994: 95)
- [...] *altun kümüş yinçü* [...] AY, 81 (II. 24a.), 5, (Kaya, 1994: 99)
- [...] *altunların kümüşlerin edlerin tavarların* [...] AY, 250 (IV. 25b.), 24-25, (Kaya, 1994: 167)
- [...] *ağzanmış savıñ edikdi altun kümüş teg* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 296)
- [...] *altun kümüş erdini monçuk satıgsız* [...] Kuan, 18. (Tekin, 1993: 10)
- [...] *altunun [kü]müşin vayturin* [...] 28. ? = 68, 19. (Tekin, 1976: 78)
- [...] *yiti kat altunun kü[müşin]* [...] 29. ? = 72, 3. (Tekin, 1976: 78)
- [...] *aş içgü ton kedim altun kümüş yir suv ev bark* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 128.
- [...] *altun kümüş üzeki wıtsılar[da* [...] HT X, 464. (Mirsultan, 2010: 115)
- [...] *boynıñ anıñ kağırdım, altun kümüş yüğürdüm* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 159 / 22)
- [...] *sewünmegil yund ügür adğır anın, altun kümüş ağı tawar* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 277 / 1)
- [...] *siziksiz kerek bolğa altun kümüş* [...] KB, (Arat, 1979: 63 / 479)
- [...] *kötürdi saw altun kümüş neñ tawar* [...] KB, (Arat, 1979: 63 / 485)
- [...] *ağırladı birdi kör altun kümüş* [...] KB, (Arat, 1979: 93 / 761)
- [...] *altundın tağı kümüşdin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 35)
- [...] *kizlerler altunni kümüşni* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 137)
- [...] *altun kümüş yumkı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 179)

[...] *anlar kim kömerler altunnu kümüşni hezine étmezler anı* [...] KT, (Ata, 2004: 39 / 34)

altunlug kümüşlüg ‘altınlı, gümüşlü’

[...] *altunluğ kümüşlüg vayturilağ* [...] 31. 12 = 109 447, arka 27. (Tekin, 1976: 81)

[...] *altunlug kümüşlüg hua çeçeklerig* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 846.

amra- sew- ‘hoşlanmak, sevmek’

[...] *olar[nı] amrayurlar severler* [...] AY, 556 (VIII. 32b.), 5, (Kaya, 1994: 299)

amrançig ogşançig ‘sevilesi, hoşlanılası, sevmeye değer’

[...] *amrançig okşançig kılını akuru barır men* [...] BTT XIII, Buddhacarita, 27.

amraş- sewiş- ‘hoşlanmak, sevmek’

[...] *ıdok hanlarımız amraşıp sevişip tümen tümen yaşasun* [...] BTT XIII, 49. Metin, .

ana ata ‘anne, baba’

[...] *anaka ataka yazmışniñ ayıg kılınçlarımıznı* [...] BTT XIII, 12. Metin E, 76.

[...] *meniñ öz[üm ana]ka ataka* [...] BTT XIII, 12. Metin J, 183.

[...] *edgüliüg tuturmak ana atağa* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 19)

[...] *nafağa kıldıñızlar maldın anağa atağa yaq yawuqlarğa* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 23)

[...] *anasına atasına öf bolsun* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 192)

ana baba ‘ana, baba’

[...] *anası[n] b[abası]n] oğlanı severçe* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 48)

ança monça ‘şöyle böyle’

[...] *ança munça yığıp koşdum pıratya şiri* [...] 14 B. İyi Niyet, (Arat, 1991: 152)

[...] *et'özleriñe ança munça tusolar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 262.

[...] *ança munça tiser* [...] 111 = 111, 21. (Tekin, 1976: 181)

[...] *ança munça [müni] yazukı* [...] 59. ? = 134 368 413 417, 18. (Tekin, 1976: 117)

anıg körksüz 'kötü, çirkin'

[...] *anıg körksüz uduz örmen kart yiriñ iglig bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 443.

anlı monlı 'onu bunu'

[...] *anlı munlı bir ikintike tıdıışmaz* [...] Üç İtigsizler, 103a, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *anlı munlı bir ikintike karşı üçün* [...] ATT, 85b1, 2558, (Shōgaito, 1988: 176)

anta monta 'orada burada'

[...] *anta monta uçdukda yağılaşmadın* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 19, (Kaya, 1994: 78)

[...] *anta monta inaru birü* [...] AY, 608 (X. 5b.), 13, (Kaya, 1994: 321)

[...] *anta monta saçılıp* [...] AY, 625 (X. 14a.), 10-11, (Kaya, 1994: 328)

[...] *nomlarığ bolu üçün körkitgeli antaça ol montaça ol* [...] Üç İtigsizler, 101a, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 34)

[...] *anta [monta] baka [öde enleyü]* [...] U 995 + U 1026, arka 5. (Elmalı, 2014: 79)

[...] *anta munta* [...] 101165 259. = 170 298 370, 25. (Tekin, 1976: 172)

[...] *birer evin saçı a[nta] monta saçılıp* [...] DKPAM, 3882-3883. (Elmalı, 2016: 196)

[...] *keyikler kuvrağı anta munda taştilar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 130.

[...] *anda munda küñde baka* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 168.

[...] **anda munda tilep** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 234.

[...] **anta munta yügürtgü ol** [...] HT VII, 1454. (Röhrborn, 1991: 128)

anut- ét- ‘hazırlamak, düzenlemek’

[...] **közünmez et’özin ol anutmuş itmiş** [...] AY, 431 (VI. 15a.), 11-12, (Kaya, 1994: 246)

añig üz ‘kötü, aksi’

[...] **apa tarkangaru içre saw idmuş bilge toñukuk añig ol üz ol** [...] (T1 K10)

apıg tıdıg ‘koruma, engel’

[...] **ogrılarınñ abıgın tıdıgın kiterip** [...] BTT I, B, 9. Yaprak, 6-7.

ar- emgen- ‘bitmek, tükenmek, eziyet çekmek’

[...] **könül öritip arđım emgentim tep** [...] KKNB, 633. (Wilkins, 2007: 92)

ar- ezügle- ‘yalan söylemek, dolandırmak / aldatmak’

[...] **tnlıglarıg artım ezügledim erser** [...] AY, 135 (III. 5a.), 10, (Kaya, 1994: 120)

ar- oñ- ‘yorulmak, bitkin düşmek’

[...] **özlük at öñ yérde arıp oñup turu kalmış** [...] (IB, 17)

aranz umugsuz ‘zavallı, umutsuz’

[...] **aranz umuğsuz tnlıglarlarıg** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

arıg amıl ‘saf, temiz / yumuşak’

[...] **arıg amıl sav sav [ü]ze biltürdiler** [...] HT VIII, 537. (Röhrborn, 1996: 58)

arıg edgü ‘temiz, iyi’

[...] **akıgsız tözlüg nomlarınñ yintem arıgın edgüsin akıglıg tözlüg nomlarınñ** [...] AY, 303 (IV. 54a.), 24, (Kaya, 1994: 190)

arığ körkle ‘temiz, güzel’

[...] *keñ alkıg arıg körkle adınçıg muñadınçıg* [...] HT X, 247. (Mirsultan, 2010: 95)

arığ öñ ‘çay, sahra’

[...] *arıglarta öñlerte kürtüklerte kayuda* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 1, (Kaya, 1994: 237)

arığ saka ‘orman, dağ eteği / ormanlık, düzlük arazi’

[...] *arıgka sakaka tayaklıg* [...] AY, 630 (X. 16b.), 22, (Kaya, 1994: 330)

arıgsız yawlak ‘pis, mide bulandırıcı’

[...] *ol yarsınçıg et’özinteki kan iriñ arıgsız yablak tasıltı tökültü* [...] Manichaica I, T II D 176, 10.

arma- usanma- ‘yorulmamak, usanmamak’

[...] *ħariş tirip armaz usanmaz bolur* [...] AH, (Arat, 2006: 65 / 309)

armaksız sönmeksiz ‘bitmez, dinmez’

[...] *tünle küntüz armaksızın sönmeksizin bışrunup* [...] AY, 211 (IV. 6a.), 5, (Kaya, 1994: 150)

[...] *armaksızın sönmeksizin yiti kınıg katıgılanmakın tavranurlar* [...] AY, 236 (IV. 18b.), 11, (Kaya, 1994: 162)

arpa saman ‘arpa, saman / hayvan yemi’

[...] *arpa saman yagırtgıl bulsun atı yarukluk* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 431 / 14)

art- taş- ‘artmak, çoğalmak’

altun soña yış kéyiki artgıl taşgıl [...] Altın-Köl I (E 28) 7)

arta- aşgın- ‘eskimek, yıpranmak’

[...] *kş[a]n [kş]an üdüin artayu aşğını turdaçı ol* [...] HT IX, 1868. (Aydemir, 2010: 158)

arta- yokad- ‘ortadan kalkmak, sönmek’

[...] *artadaçı yokaddaçı erürler* [...] KKNB, 675. (Wilkins, 2007: 94)

[...] *barça artarlar yokadurlar* [...] KKNB, 2901. (Wilkins, 2007: 230)

arta- yokadtur- ‘ortadan kaldırmak, söndürmek’

[...] *az nızvaniğa ağukup artayu yoğadtururta* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 40)

artak yawız ‘bozuk, çürük / kötü’

[...] *artak yawız törülerig köni nomça* [...] AY, 566 (VIII. 37b.), 22, (Kaya, 1994: 305)

[...] *[arta]k yawız içgü su[vsuşug birtim]* [...] BTT VIII, 13. Metin, 71.

artama- yokadma- ‘ortadan kalkmamak, sönmemek’

[...] *keyikler adası üze artamaz yokadmaz* [...] AY, 464 (VII. 3b.), 6, (Kaya, 1994: 260)

artamaksız bozulmaksız ‘çürümez, bozulmaz’

[...] *artamaksız bozulmaksız togmaksız öçmeksiz menjü titir* [...] AY, 55 (II. 11a.), 21-22, (Kaya, 1994: 90)

[...] *artamaksız buzulmaksız ed tavar buyan edgü kılınçta* [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 224)

artançsız yanınçsız ‘bozulmaz, değişmez’

[...] *yad üze artançsız yanınçsız tözlüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 84)

artat- boz- ‘tahrip etmek, bozmak’

[...] *uluşug artatgalı bozgalı sakınçın süülegeli ugramış* [...] AY, 408 (VI. 3b.), 19, (Kaya, 1994: 238)

artatma- sîma- ‘tahrip etmemek, kırmamak’

[...] *artaşmadın sîmadın köñü[lüg] küzetmeklig* [...] KKNB, 4008. (Wilkens, 2007: 292)

artmak ünnek ‘üstün olma, farklı olma’

[...] *ar[ıgın süzük]in ertmek ünnek üze nomlayur* [...] ShoRoshia, AN, 40. (Shōgaito, 2003: 266)

artoksuz egsüksüz ‘fazlası eksiği olmayan, tam’

[...] *artuksuz egsüksüz itigsiz tip timişi erser* [...] Üç İtigsizler, 100a, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 33)

[...] *artuksuz egsüksüz miş küün yagturup* [...] BTT XIII, Avalokiteşvara, 66.

artoksuz yañloksuz köni kértü ‘doğru, yalanı olmayan’

[...] *artuksuz yañluksuz köni kirtü yorigıñız ol* [...] AY, 659 (X. 31a.), 3-4, (Kaya, 1994: 341)

arwişçı otaçı ‘büyücü, şifacı’

[...] *arwişçı otaçı kelürüp* [...] BTT XIII, 12. Metin J, 136.

asıg edgü ‘fayda, iyilik’

[...] *ulug törlüg asıgka edgüke tegürgelir üçün* [...] AY, 431 (VI. 15a.), 9, (Kaya, 1994: 246)

asıgh edgülüg ‘faydalı, faziletli’

[...] *çaşşapud törüntüñ asıghıñ edgülügin tuyunup* [...] AY, 207 (IV. 4a.), 3-4, (Kaya, 1994: 148)

asıgh kergeklig ‘faydalı, gerekli’

[...] *kamağ tınlıglarka asıǵlıg kergeklig ötüg ötüntüñ* [...] AY, 546 (VIII. 25b.), 1, (Kaya, 1994: 293)

asıǵsız tusulmaz ‘faydasız, değersiz’

[...] *asıǵsız tusulmaz kadaş erse koç* [...] KB, (Arat, 1979: 270 / 2575)

asıra- igele- ‘beslemek, korumak’

[...] *altunlug kayımız asırap igelep* [...] BTT VIII, 55. Metin, 14.

aş boguz ‘yiyecek, içecek’

[...] *aşı boǵzı ornı atı hem tonı* [...] KB, (Arat, 1979: 269 / 2563)

aş içgü ‘yiyecek, içecek’

[...] *ol beg tirilip kelip örü olurup aş içgü koltı* [...] AY, 5 (S. 3a.), 6, (Kaya, 1994: 62)

[...] *aş içgü ton kedim tölet töşek iglemişdeki* [...] AY, 80 (II. 23b.), 19, (Kaya, 1994: 99)

[...] *aş içgü ton kedim tıtagınta* [...] AY, 102 (II. 34b.), 17, (Kaya, 1994: 107)

[...] *aş içgü ağı barım birtürürler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 266.

[...] *aç içgü kelürzün* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 268.

[...] *tınlıglarıg ölürip aş içgü kılıp* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 333.

[...] *aşın içgüsin tonın toñağusın* [...] Kuan, 86. (Tekin, 1993: 12)

[...] *tañ adınçıǵ tataǵlıǵ aş içkü* [...] P. P. LXXI. (Hamilton, 1998: 46)

[...] *aş içgüler tutup* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *hua çeçek aş içgüler* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *aş içgüg alıp* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *aşınız içkünüz ediñiz tavarıñız* [...] T III 84-18, arka 8. (Demirci, 2014: 91)

- [...] *arıg silig aş içgünüzz[ler ası]lıp* [...] Dışastvustık, 143. (Kaljanova, 2005: 51)
- [...] *aş içgünüzzler asılıp yüz* [...] Dışastvustık, 182. (Kaljanova, 2005: 56)
- [...] *arıg silig aş içgünüzzler* [...] Dışastvustık, 212. (Kaljanova, 2005: 59)
- [...] *tirig özüg aş içgü teyrig neçe* [...] Huastuanift, U 24a 5; L 56: SPb 21-22. (Özbay, 2014: 82)
- [...] *etig yaratağ aş içgü ı tarıg* [...] 12. 12 (?) = 9, 7. (Tekin, 1976: 58)
- [...] *türlüg aşın içgün todurdı kanturdı* [...] 21. ? = 199, 7. (Tekin, 1976: 70)
- [...] *ton etük aş içgü buşı birmiş* [...] 50. 10 = 62, 7-8. (Tekin, 1976: 103)
- [...] *arıg silik aşın içgün* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 344.
- [...] *aş içgü ton kedim altun kümüş yir suv ev bark* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 127.
- [...] *telim üküş aş içgü ed tavar erdiniler urturup* [...] DKPAM, 2760. (Elmalı, 2016: 158)
- [...] *tatıglıg aşın içgün* [...] DKPAM, 4475. (Elmalı, 2016: 216)
- [...] *monı teg aşın içgün* [...] DKPAM, 4586. (Elmalı, 2016: 219)
- [...] *teyri küçi aş içkü bolsar* [...] Manichaica I, T II D 173d, 22-23.
- [...] *aşka içküke katlap erür* [...] Manichaica I, T II D 173d, 26.
- [...] *aşka içküke ilinmedi* [...] HT VIII, 5. (Röhrborn, 1996: 16)
- [...] *sukmış tünemiş aş içgü ermez* [...] HT IX, 1828. (Aydemir, 2010: 156)
- [...] *antag bir aş içgü [ağızımın] toşgurguça* [...] KKNB, 72. (Wilkens, 2007: 58)
- [...] *aşıg içgüg [ü]lgüde artok yeser* [...] KKNB, 563. (Wilkens, 2007: 88)
- [...] *aş içgü ton kedim çın kertü meñi ermez tep* [...] KKNB, 574-575. (Wilkens, 2007: 88)

[...] **aş içgü** *tuz etmek yadar er atı* [...] KB, (Arat, 1979: 246 / 2318)

[...] **aş içgü** *turur bu tiriglik otı* [...] KB, (Arat, 1979: 246 / 2318)

[...] *uluğluğ tilese* **aş içgü üle** [...] KB, (Arat, 1979: 246 / 2322)

aş içgü suwsuş ‘yiyecek, içecek’

[...] **aşig içgüg suwsuşug** *kigürmiş* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 9-10, (Kaya, 1994: 313)

aş içgü yégü ‘yiyecek, içecek’

[...] *idi ters turur bu* **aş içgü yigü** [...] KB, (Arat, 1979: 294 / 2826)

[...] *kiçiglerke birgü* **aş içgü yigü** [...] KB, (Arat, 1979: 467 / 4658)

aş suw ‘yiyecek, içecek’

[...] *iwe bolsa* **aş suw neçe ig bolur** [...] KB, (Arat, 1979: 217 / 1998)

[...] *ödürgü añar birgü* **aş suw işi** [...] KB, (Arat, 1979: 294 / 2829)

[...] *arığ bolsa* **aş suw sewe keç yilür** [...] KB, (Arat, 1979: 296 / 2846)

aş suw yégü ‘yiyecek, içecek / ziyafet’

[...] *bularda kayu* **aş suw yigü** [...] KB, (Arat, 1979: 460 / 4578)

aş suwsuş ‘yiyecek, içecek’

[...] *kedimin yigülik içgülik* **aşın suwsuşın töşegülik töletin töşekin** [...] AY, 156 (III. 15b.), 2, (Kaya, 1994: 129)

[...] **aşın suwsuşın süzüük köñülin** [...] AY, 441 (VI. 22a.), 1, (Kaya, 1994: 251)

[...] **aş suwsuşlar tatıgın** [...] AY, 588 (IX. 22b.), 8-9, (Kaya, 1994: 312)

[...] **aşları suwsuşları yime etözlerinte** [...] DKPAM, 2026-2027. (Elmalı, 2016: 130)

[...] **aş suwsuş üzüp aç turup** [...] HT III, 891. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 125)

aş şarāb ‘yiyecek, içecek’

[...] *bağgil aşu tapā şarābı tapā artamadı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 30)

aş ton ‘yiyecek, giyecek’

[...] *aşka tonka kamagun egsüksüz kergeksiz boltılar* [...] AY, 578 (IX. 5b.), 2-3, (Kaya, 1994: 308)

[...] *aş ton yigü içgülerin istiler* [...] 75. 10 = 107, arka 54. (Tekin, 1976: 142)

aş yemiş ‘aş, yemiş’

[...] *aşl[a]r yemişler eltü [kelmek] üz[e]* [...] HT X, 469. (Mirsultan, 2010: 116)

aşlg içgülüg ‘yiyecek, içecek’

[...] *aşlg içgülüg tonlug kedimlig edlig tavarlıg biliglig edremlig kutlug buyanlıg* [...] AY, 360 (V. 8b.), 22, (Kaya, 1994: 215)

aşsız suwsuz ‘aç, susuz’

[...] *aşsız suwsuz kırıp katıp* [...] 112. = 176, 18. (Tekin, 1976: 182)

aşsız tonsuz ‘aç, çıplak / yiyeceksiz, giyeceksiz’

[...] *içre aşsız taşra tonsuz yawız yawlak bodunta üze olurtum* [...] (KT D26)

[...] *içre aşsız taşra tonsuz yawız yawlak bodunta [üze olurtum* [...] (BK D21)

at adgır ‘at, aygır’

[...] *kırgağlıg kotayın kinlig işgitsin özlük atın adgırın kara k[ışın] kök teyejin türüküme boduunuma kazgau bértim éti bértim* [...] (BK K11)

[...] *kayusı at adgır öze il başı* [...] KB, (Arat, 1979: 410 / 4064)

[...] *yigü kedgü mingü at adgır sülük* [...] KB, (Arat, 1979: 446 / 4441)

[...] *bu kul küñ at adğır bu yir suw kamuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 573 / 5781)

at belgü ‘ad, simge’

[...] *ağtın belgütin adırılmış tözlüg* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

at kök ‘ad, asıl’

[...] *kaçan belgürer ilde atı köki* [...] KB, (Arat, 1979: 344 / 3414)

at kölük ‘at, yük hayvanı’

[...] *yir suv ev bark at kölükte ulatı bahşıka kergeklig* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 129.

at saw söz ‘ad, söz, haber’

[...] *adınlarka yme biltürgeli tanuklatgalı anın adruk adruk yirtinçülüğ atıg savıg sözüg sözleyürler körkitürler* [...] AY, 389 (V. 23a.), 6, (Kaya, 1994: 228)

at üstem ‘at, koşum’

[...] *at üstem kız oğlan bu birse telim* [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2280)

[...] *at üstem kız oğlan kanı birle yok* [...] KB, (Arat, 1979: 346 / 3439)

at yaña ‘at, fil / yük hayvanı’

[...] *at yaña kañlı kölük erdini yinçü ed tavar üze tapıntım* [...] AY, 613 (X. 8a.), 4, (Kaya, 1994: 323)

ata ana ‘baba, anne’

atasın anasın ulatı ka<l>dim (Talas III/3)

[...] *atamtın anamtın* [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 89 (U 1794), 3.

[...] *atamnıñ anamnıñ kañunlarımñıñ* [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 72.

[...] *eştip ata anañniñ sawlarını kadırma* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 20)

[...] *atasın anasın yuluğ kıldı ol* [...] KB, (Arat, 1979: 20 / 36)

[...] *atada anada bağırsak bolup* [...] KB, (Arat, 1979: 21 / 41)

[...] *atası anası yarunğu bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 139 / 1219)

[...] *yme atağa anağa edgülik kılmak* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 9)

[...] *ata ana yakınrağ kadaşlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 54)

[...] *ata ana yakınrağ kadaşlar anıñdın az bolsa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 54)

[...] *kim koğtı ata ana hem yağuklar* [...] KT, (Ata, 2004: 8 / 33)

[...] *ata anağa edgülik kıluñlar* [...] KT, (Ata, 2004: 8 / 36)

[...] *azu ata ana üze bolsa* [...] KT, (Ata, 2004: 16 / 135)

ata ogul ‘ata, evlat’

[...] *alnur atada oğulda adın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 55)

ata- yükün- ‘adlandırmak, yüceltmek, ululamak’

[...] *öser sakınsar atasar yükünser ağır ayag tapıg udug kılsarlar* [...] AY, 539 (VIII. 22a.), 15, (Kaya, 1994: 290)

atasız anasız ‘babasız, annesiz / yetim’

[...] *atasız anasızlarğa çığaylarkä aytıñlar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 9)

[...] *atasız anasız uşaklarğa tawarlarını* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 54)

[...] *atasız anasızlar tağı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 54)

atkanmak ilinmek ‘bağlanma, ilintilenme’

[...] *ağkanmağtı ilinmeki kimniğ birük* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 158)

atkanmak yapşınmak ‘kelepçelenme, yapışma’

[...] *atkanmak yapşınmak alp emgek titir* [...] AY, 109 (II. 38a.), 14, (Kaya, 1994: 110)

[...] *atkanmak yapşınmak köñüllerin amırtgururlar* [...] AY, 291 (IV. 46a.), 1, (Kaya, 1994: 183)

[...] *ok yine atkanmak yapşınmak bolup* [...] AY, 376 (V. 16b.), 16, (Kaya, 1994: 222)

atlıg yadag ‘atlı, yaya’

[...] *anlar üze atlığığını yadağığını ortađlaşđıl anlar birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 207)

atlıg yollug ‘şanslı, kutlu’

[...] *atlıg yollug kılmakniğ yiveki titir* [...] TT V/B, 103.

atsız belgüsüz ‘atsız, belirsiz’

[...] *atsız belgüsüz nom erser* [...] AY, 374 (V. 15b.), 9, (Kaya, 1994: 221)

[...] *yene atsız belgüsüz erürler* [...] AY, 374 (V. 15b.), 26-27, (Kaya, 1994: 221)

[...] *atsız belgüsüz avantsız tıtagsız oğşatığsız yöleşürüğsız başlagı* [...] AY, 377 (V. 17a.), 9, (Kaya, 1994: 222)

awant tüş ‘neden, sonuç’

[...] *akığlığ awantlarığ tüşlerig kim sözlegeli ugay* [...] BTT I, T II S 90. 10 (U 2997), arka 7.

awın- sewin- ‘avunmak, sevinmek’

[...] *neçe kuşka awka awındım sewindim* [...] KB, (Arat, 1979: 645 / 6536)

awınç küwenç ‘avunma, güvenme’

[...] *awınçıñ küwençiñ uğıtğay u teg* [...] KB, (Arat, 1979: 160 / 1424)

awınma- sewinme- ‘avunmamak, sevinmemek’

[...] *erejke awınma sewinme saqın* [...] KB, (Arat, 1979: 608 / 6136)

ay kün ‘ay, güneş / ay, gün’

suw yér kem katun ay kün <...> *o/ur* (Aldı-Bel I (E 12) 4)

yér bejkü taş bejk<ü> yér ay kü[n] <...> (Ust-Sos (E 134)

[...] *adı<l>tım a bökmedim e azmatım ay kü[n]* <...> (Bay-Bulun I (E 42) 4)

[...] *aynuñ künnüñ parvişinta alku* [...] BTT XIII, Jātaka, 49.

[...] *aytın künt[ın] ad[r]umış altunluğ tagtın* [...] BTT XIII, 18. Metin, 59.

[...] *ay kün keçti* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 234 / 7)

ay yıl ‘ay, yıl’

[...] *qılur men bayatqa ayın hem yılın* [...] KB, (Arat, 1979: 374 / 3716)

ay yultuz ‘ay, yıldız’

[...] *ay yultuztın adurmuş teg erdükintin* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 158)

aya- açın- ‘saygı göstermek, kollamak’

[...] *ayamış açınmış ögmiş külemiş kergek* [...] AY, 422 (VI. 10b.), 12-13, (Kaya, 1994: 243)

[...] *ayasar açınсар ögser küleserler* [...] AY, 423 (VI. 11a.), 18, (Kaya, 1994: 243)

aya- ayançañlan- yükün- eñit- ‘hürmet etmek, eğilmek, secde etmek’

[...] *ayagulug ayançañlanguluk yüküngülüg eñidgülük yig üstünki bahşı erür* [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 219.

aya- sew- ‘saygı göstermek, sevmek’

[...] *yavuz yavlak yalañukug ayamışka sevmişke* [...] AY, 556 (VIII. 32b.), 9-10, (Kaya, 1994: 299)

ayaglıg tatıgıg ‘sayılası, sevilesi’

[...] *ayaglag tataglag atlag teñri* [...] Manichaica I, T II D 171, 77.

ayaglıg ulug ‘sayılası, büyük’

[...] *[ay]aglıg ulug begler buryuklar* [...] AY, 555 (VIII. 32a.), 5, (Kaya, 1994: 298)

ayak tirki ‘kap kacak, sofrası’

[...] *ayak tirki ew barq arıg tut töşek* [...] KB, (Arat, 1979: 466 / 4645)

ayama- açınma- ‘saygı duymamak, kollamamak’

[...] *edin tavarın artattımız ayamadımız açınmadımız* [...] 69. son = 80 95 193, 16. (Tekin, 1976: 129)

ayaş- amraş- ‘sevgi, saygı duymak’

[...] *bir ikintiske ayaşdaçı amraşdaçı ögrünç sevinç üze* [...] AY, 411 (VI. 5a.), 17-18, (Kaya, 1994: 239)

ayıg sarsıg ‘kötü, kaba’

[...] *[ayıg] sarsıg sav sözle[mekig yermek] atlıg* [...] BTT XXVI, 11, (Kasai, 2008: 165)

ayıt- biti- ‘söylemek, yazmak / dikte etmek, bildirmek’

[...] *men şıvsadu tutuñ ayıt<ı>ım bitidim* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo10, 13, (Ayazlı, 2016: 477)

[...] *men turmuş miñ temürke ayıtıp bitidim* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Lo30, 12, (Ayazlı, 2016: 487)

[...] *men beg bars kutlug tonjaka ayıtıp bitidim* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi01, 23, (Ayazlı, 2016: 499)

ayıt- ötün- ‘söylemek, dilemek’

[...] *emlemek uzanmakın ayıtayın ötüneyin* [...] AY, 587 (IX. 22a.), 7-8, (Kaya, 1994: 312)

[...] *asıra tüşüp ayıdgalı ödüngeli sansartın üngülük* [...] ATT, 38b1, 1140, (Shōgaito, 1988: 82)

aysız künsüz ‘aysız, günsüz / aysız, güneşsiz’

[...] *aysız künsüz yaroklug ağır ulug teñriler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 952.

[...] *adınçig adrok aysız künsüz adınçig] adrok ürlüg enç üdrülmiş* [...] BTT XXVI, 38, (Kasai, 2008: 250)

az amranmak ‘hırs, tutku / karşı konulamaz istek’

[...] *az amranmak uguş yirtinçüdin yme üntürü ermez* [...] AY, 162 (III. 18b.), 21, (Kaya, 1994: 131)

[...] *az amranmak köñül agulug yilanka okşayur* [...] BTT I, B, 11. Yaprak, 1.

[...] *az amranmak bo köñüllüg alkuta* [...] BTT XIII, 15. Metin, 21.

[...] *ymе az amranmak üze* [...] KKNB, 1586. (Wilkens, 2007: 156)

[...] *az amranmak övke kakıg bilig[siz bilig* [...] KKNB, 1612. (Wilkens, 2007: 156)

[...] *az amranmak övke kakıg b[iligsiz bilig]nıy* [...] KKNB, 3827. (Wilkens, 2007: 282)

[...] *tayanmaksız bolguça erser [targarur keser az amranmak ..]* [...] ShoRoshia, AN, 70. (Shōgaito, 2003: 270)

az eksük ‘az, eksik’

[...] *sattılar az eksük için bahāka* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 168)

az- mun- ‘şaşırmak, yoldan çıkmak’

[...] *üç yeg savın sımaglı azmış munmuş* [...] Manichaica III, Nr. 12, T II D 178 II. 3.

az övke ‘azmış, yoldan çıkmış / hırs, öfke’

[...] *az övke biligsiz küni küvenç körüm sizik ulatı nızvanıları teprep* [...] AY, 229 (IV. 15a.), 16, (Kaya, 1994: 159)

[...] *az övke biligsiz küni küvenç körüm sizikde ulatı* [...] AY, 243 (IV. 22a.), 23, (Kaya, 1994: 164)

[...] *biligsiz az övke küvemç togarlar* [...] AY, 247 (IV. 24a.), 6, (Kaya, 1994: 166)

[...] *basa yana az övkeler biligsiztin* [...] 14 A. İnanç, (Arat, 1991: 150)

[...] *az övke* [...] *tarkarıp* [...] DKPAM, 3445. (Elmalı, 2016: 181)

[...] *azıg övkeg tınlıg mensizin nom mensizin* [...] BTT I, T II S 90.14 (U 2993), 1-2.

[...] *az övke biligsizt[e ulatı nızv]anılarımnu* [...] BTT XIII, 46. Metin, 33.

[...] *az öpkeg alka tüketmiş* [...] ShoRoshia, AN, 319. (Shōgaito, 2003: 300)

az saran ‘kıskaç, cimri’

[...] *az saran köñülümüzni* [...] AY, 472 (VII. 7b.), 4, (Kaya, 1994: 263)

[...] *az saran köñül turgurguluk ermez* [...] AY, 526 (VIII. 15b.), 16, (Kaya, 1994: 285)

az- yañıl- ‘yoldan çıkmak, yanılmak’

[...] *sansarta azıp yañılıp tegziniür* [...] BTT XIII, Avalokiteśvara, 27.

az- yaz- ‘şaşırmak, yanılmak’

[...] *sözüg sözledeçi azar hem yazar* [...] KB, (Arat, 1979: 37 / 205)

az yuka ‘az, sığ, çok derin olmayan’

[...] *azkıya yukakıya bolur* [...] KKNB, 295. (Wilkens, 2007: 70)

[...] *az yuka tep yere yarlıkamazun* [...] HT VII, 2054. (Röhrborn, 1991: 174)

azıp kal- adrıl- ‘çekip gitmek, ayrılmak (ölmek)’

élim utuşına azıp kala<y>ın adrılayın [...] (Elegest I (E 10) 9)

azlanma- kogşanma- ‘hırs yapmamak, haset etmemek’

[...] *ney a[z]lanmañlar kogşanmañlar* [...] ShoRoshia, AB, d8. (Shōgaito, 2003: 248)

azlı övkeli ‘azmış, yoldan çıkmış, öfkeli’

[...] *azlı övkeli yağılarka igirtip* [...] AY, 101 (II. 34a.), 22, (Kaya, 1994: 107)

[...] *azlı övkeli nızvanılar tıtagınta* [...] AY, 103 (II. 35a.), 15, (Kaya, 1994: 107)

[...] *azlı övkeli nızvanıların* [...] AY, 225 (IV. 13a.), 22, (Kaya, 1994: 157)

azsız övkesiz ‘azmamış, yoldan çıkmamış, öfkesiz’

[...] *azsız övkesiz biligsiz bo üç törlüg* [...] AY, 241 (IV. 21a.), 21, (Kaya, 1994: 164)

[...] *tnlıglarnıñ azsız övkesiz biligsiz* [...] AY, 243 (IV. 22a.), 4, (Kaya, 1994: 164)

[...] *azsız övkesiz biligsiz* [...] 59. ? = 134 368 413 417, arka 31. (Tekin, 1976: 118)

azuk munuk ‘kaçan, yoldan sapan’

[...] *azuk munuk* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 31 / 15)

ba- bekle- ‘bağlamak, zincirlemek’

[...] *üç törlüg bolar bamış beklemiş erürler* [...] AY, 107 (II. 37a.), 17, (Kaya, 1994: 109)

bag bokagu ‘bağ, engel’

[...] *bagta bokaguda kirip berke kagıl* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 110.

[...] *bağda boğağuda yatıp* [...] Kuan, 38. (Tekin, 1993: 10)

[...] *bağda boğağuda yme [ol] tınlığ* [...] Kuan, 40. (Tekin, 1993: 11)

[...] *bağda buğağuda kerigde* [...] 83. 6 (?) = 36, 11. (Tekin, 1976: 153)

bag borluk ‘bağ bahçe’

[...] *azu bag borluk ı tarıg* [...] TT IV/B, T II Y 55, 6.

[...] *bağın borluğun erin atın oğlatımız* [...] 69. son = 80 95 193, 13. (Tekin, 1976: 129)

[...] *yeriğe s[uvı]ğa bağığa borluğığa* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP06, 27-28, (Ayazlı, 2016: 498)

bag bustan ‘bağ bahçe’

[...] *ol kim yoklatur erdiler yani bāg būstān karşılar* [...] KT, (Ata, 2004: 27 / 137)

bag çug ‘bağ, engel’

[...] *bek bağların çugların antag bag çug yok* [...] AY, 165 (III. 20a.), 19-20, (Kaya, 1994: 132)

[...] *bağ çuğ tip yörüg ol bağtın bolmuş üçün* [...] Üç İtigsizler, 106a, 17. (Barutçu-Özönder, 1998: 40)

[...] *kayunuñ atı bolur bağ çuğ tip tiser* [...] Üç İtigsizler, 106b, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

[...] *ol bağ çuğ tip* [...] Üç İtigsizler, 106b, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

[...] *ogul kız tigme bag çug ol* [...] BTT XIII, 15. Metin, 26.

bag él ‘halk, ülke’

[...] *er atı kut bérmış a esizim e bag él[i* <...> (Kızıl-Kabak I (A 79) 1)

bag kusuk ‘pislik, kustumuk’

[...] **bağ kusuğ** *tigli kkir yolatmağsız* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

bag kölüg bokagu ‘bağ, engel’

[...] **bagi külügi bogagusı** *agırlıg yiniklig bar* [...] Manichaica III, Nr. 6, I, T II D 173b, 2, arka 18-19.

bag tutug ‘bağ, engel / bağ, birlik’

[...] *yeklerig ıdıp bag tutug kayusı* [...] BTT XVIII, S 268, (Zieme, 1996: 94)

baglıg tutuglug ‘bağlı, engelli / bağli, birlikli’

[...] *otuz artuk baglıg tutuglug tınlıglar* [...] AY, 9 (S. 5a.), 18, (Kaya, 1994: 63)

bagsız çugsuz ‘bağsız, engelsiz’

[...] **bagsı/z çugsuz atlıg** [...] KKNB, 1787. (Wilkens, 2007: 170)

bakşı ulug ‘ileri gelen, ulu’

[...] **bahşılarnıy uluglarnıy** *körkitmiş boşgunmuş ötünçe eriginçe inçip* [...] AY, 136 (III. 5b.), 4, (Kaya, 1994: 121)

balçık balık ‘balçık, çamur’

[...] **balçık balık** *yugrulur, çıgay yawuz yıgrılır* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 114 / 4)

balmak beklelemek ‘bağlanma, zincire vurulma’

[...] *anı adıra bilmedin balmakların beklelemeklerin kalısız barça bilip ukup* [...] AY, 371 (V. 14a.), 10, (Kaya, 1994: 220)

bamak beklemek ‘bağlama, zincirleme’

[...] *sünüş atış bamak beklemekte ulatı irig yavgan iş ködüglerig kılmasarlar* [...] AY, 411 (VI. 5a.), 11, (Kaya, 1994: 239)

bar bayagut ‘zengin, itibarlı’

[...] *bar bayagut bolgalı* [...] AY, 259 (IV. 30a.), 22, (Kaya, 1994: 171)

bar- mañla- ‘yürümek, dolaşmak’

[...] *bir mañın bardaçı mañladaçı erür* [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 221.

basın- ölü- ‘ezmek, öldürmek, baskı altında tutmak’

[...] *dentarlarıg [bolsar] basıngay ölü[rge]yler* [...] Huastuanift, U 73a, 12. (Özbay, 2014: 24)

basınç ayınç ‘baskı, korku’

[...] *basınçın ayınçın özde kodıklarınñ todın uçuzın ayıg ögli yagılarnıñ* [...] AY, 226 (IV. 13b.), 11, (Kaya, 1994: 157)

[...] *basınçın ayınçın özde kodıklarınñ* [...] AY, 227 (IV. 14a.), 17-18, (Kaya, 1994: 158)

[...] *basınçın ayınçın özde kodıklarınñ* [...] AY, 228 (IV. 14b.), 23, (Kaya, 1994: 158)

basınçsız unçsuz ‘baskı, intikam olmadan’

[...] *basınçsız unçsuz irtsiz birtsiz* [...] 3. 13 = 4, 18-19. (Tekin, 1976: 44)

basmak küçsiretmek ‘basma, güçsüzleştirme’

[...] *bulganmak kakımakıg basmak küçsiretmek erür* [...] AY, 226 (IV. 13b.), 4, (Kaya, 1994: 157)

[...] *övkelemekin kakımakın basmakları küçsiretmekleri üze* [...] AY, 226 (IV. 13b.), 9-10, (Kaya, 1994: 157)

basmak yavlaklanmak ‘basma, yağmalama’

[...] *adın balık uguşluglarıg basınmak yavlaklanmak ...* [...] KKNB, 2191. (Wilkens, 2007: 196)

basut küç ‘dert, sıkıntı / güç’

[...] *seniñdin kólur men **basut küç** bile* [...] KB, (Arat, 1979: 314 / 3056)

basutçı eş ‘yardımcı, eş’

[...] ***basutçı iş** bolup ökliyür bedüyür* [...] 41. 7 = 109a, arka 37. (Tekin, 1976: 94)

başdınkı yég ‘ilk, üstün, en iyi’

[...] *nom buşıg kamagda **başdınkı yig** ol* [...] AY, 178 (III. 26b.), 8, (Kaya, 1994: 137)

[...] ***başdınkı yig** arınmakın bulur* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 22, (Kaya, 1994: 204)

[...] ***başdınkı yig** kutrulmaklıg tüşke* [...] AY, 542 (VIII. 23b.), 8, (Kaya, 1994: 291)

başsız boyunsuz ‘başsız, boyunsuz’

[...] ***başsız boyunsuz** kögüzte yüzlüg meñizlig* [...] 78. 12 = 2, arka 58. (Tekin, 1976: 146)

başsız közsüz ‘başsız, gözsüz / doğru olmayan’

[...] ***başsız közsüz** ezük yalğan savın* [...] 13. 13 = 27, 2. (Tekin, 1976: 59)

batıg yinçge ‘derin, ince’

[...] ***batıg yinçke** sözler ukayın tise* [...] KB, (Arat, 1979: 442 / 4394)

bay meñilig ‘zengin, mutlu’

[...] ***bay meñilig** kılğay biz* [...] AY, 341 (IV. 73a.), 17, (Kaya, 1994: 206)

[...] ***bay meñilig** bolğay* [...] AY, 567 (VIII. 38a.), 7, (Kaya, 1994: 305)

bayu- bedü- ‘zenginleşmek, büyümek’

[...] ***bayusa beğüse** yadılsa çawı* [...] KB, (Arat, 1979: 90 / 737)

bedü- üstel- ‘büyüme, yücelme’

[...] *nomlug akın küniñe bedügey üstelgey tep* [...] HT IX, 1117-1118. (Aydemir, 2010: 121)

bedük ulug ‘büyük, güçlü’

[...] *sınama yağığ sen bedük bil uluğ* [...] KB, (Arat, 1979: 428 / 4263)

bedüklük ulugluk ‘büyüklük, güç’

[...] *bedüklük uluğluk bu keçgü turur* [...] KB, (Arat, 1979: 530 / 5324)

beg bedük ‘bey, ileri gelen’

[...] *kamug beg bedükke meniñdin keçig* [...] KB, (Arat, 1979: 84 / 674)

beg buyruk ‘bey, komutan’

[...] *begler buyruklar [ya]la yanğun alınıp* [...] AY, 555 (VIII. 32a.), 5, (Kaya, 1994: 298)

[...] *begler buy[ruklar] kamag kara bodun* [...] DKPAM, 4163. (Elmalı, 2016: 205)

[...] *kamag begler buyruklar iki [tizi]n çökütü* [...] DKPAM, 4173. (Elmalı, 2016: 205)

beg éşi ‘memur, görevli / bey, görevli’

[...] *begig işig bodunug karag* [...] AY, 192 (III. 33b.), 9, (Kaya, 1994: 142)

[...] *begig işig bodunug karag* [...] AY, 192 (III. 33b.), 20, (Kaya, 1994: 142)

[...] *beg işi köni törüçe yorisar* [...] AY, 194 (III. 34b.), 9, (Kaya, 1994: 143)

[...] *begke işike inanğıl* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 294)

[...] *ilke kanka begke işike yiriniür övkileyür* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 18.

[...] *begke işike inanç tayanç bolğalı* [...] T III M 127, .51

[...] *beg işi yüüzlüg erenler* [...] T III M 127, 75.

[...] *öñre ajunta beg işi bolup* [...] 75. 10 = 107, arka 52-53. (Tekin, 1976: 142)

[...] [*kayu*] **beg işi buyruk** [...] 108 = 141, 4. (Tekin, 1976: 178)

[...] **beg işi körkin örtlüg yalınlıg** [...] 112. = 176, 44. (Tekin, 1976: 183)

[...] **beg işi üstünki çoğlug teyriler** [...] BTT XIII, 16. Metin, 6.

[...] [*kamag elig*] **beg e[şi] atlıg** *yüzlüg yumgı* [...] HT III, 364. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 70)

[...] **beg isi işinte küdökinte yıçangalı ütledi** [...] HT VII, 1418. (Röhrborn, 1991: 125)

[...] *toyın şamnanç* **beg eşi atlıg** [...] HT X, 899. (Mirsultan, 2010: 157)

[...] **beg eşi küçin tutup** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa01, 14, (Ayazlı, 2016: 439)

[...] *erklig* **beg eşi küçin tutup** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa02, 16, (Ayazlı, 2016: 440)

[...] *erklig* **beg eşi küçin tutup** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa03, 14, (Ayazlı, 2016: 441)

beg éşi katun ‘memur, hatun’

[...] *ilke kanka* **begke [işike] katunka kelser** [...] T I 604, 11.

beg manç ‘bey, komutan’

[...] **begler mançlar** *sogık suv bügürüp* [...] AY, 625 (X. 14a.), 19, (Kaya, 1994: 328)

beg katun ‘bey, hatun’

[...] **begke katunka ötrü turup** [...] AY, 640 (X. 21b.), 2, (Kaya, 1994: 333)

beg kul ‘bey, kul’

[...] *boyun birdi* **beg kul uluğ ya kiçig** [...] KB, (Arat, 1979: 224 / 2070)

beg yutuz ‘karı koca / bey, hatun’

[...] *iş kadaş beg yutuz yme bir ikintige* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 107-108.

[...] *edgüliğin ögrünçlüğün beg yutuz bolup* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 313.

[...] *beg yutuz birlen bolzun* [...] T II D 213, 14-15.

begi kisi ‘karı koca’

[...] *begi kisi üzlişdi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 111 / 13)

begli yutuzlı ‘karılı kocalı / beyli hatunlu’

[...] *yiti küngetegi begli yutuzlı baçap* [...] T II D 213, 4-5.

beglig eşilig ‘beyli, soylu’

[...] *beglig esilig arıgta baş baştın ol* [...] HT VIII, 1038. (Röhrborn, 1996: 97)

beglig ulugluk ‘beylik, büyüklük’

[...] *saña tegse beglig uluğluk oka* [...] KB, (Arat, 1979: 70 / 552)

bek çug ‘bağ, engel’

[...] *berke kağal kıy<ı>n kıyıt birkerü bek çug emgeklerintin boşutup* [...] AY, 117 (II. 42a.)
22, (Kaya, 1994: 113)

bek yalım ‘sağlam, yalçın’

[...] *anıñ arçası bek kıaya ol yalım* [...] KB, (Arat, 1979: 187 / 1698)

beklemek bokagulamak ‘zincire vurma, bağlama / engel olma’

[...] *yintem beklemek bukagulamak ölürmek emgetmek tütüzmek karışmak* [...] AY, 434
(VI. 16b.), 10-11, (Kaya, 1994: 247)

bela kadgu ‘belâ, kaygı’

[...] *bela kağgu kağgın öziñe tudı* [...] KB, (Arat, 1979: 144 / 1272)

[...] **belâ kağıu** tegse mini ol yular [...] KB, (Arat, 1979: 479 / 4789)

belâ küç ‘belâ, güç / zahmet’

[...] **belâ küç** yirinde sen eçü kılın [...] KB, (Arat, 1979: 154 / 1367)

belâ mihnet ‘belâ, mihnet’

[...] **belâ miñnet** erse yañan teg yüder [...] KB, (Arat, 1979: 342 / 3391)

[...] **belâ miñnet** ol ig ölüm tutğakı [...] KB, (Arat, 1979: 463 / 4619)

[...] **belâ miñnet** ol barça munda yoğığ [...] KB, (Arat, 1979: 539 / 5423)

belâ renc ‘belâ, eziyet’

[...] küdüp tur ferañka **belâ renc** yoğup [...] AH, (Arat, 2006: 69 / 350)

belgü bitig ‘işaret, tamga, yazıt’

<...> élser ilgerü kontı **belgüsin bitigin** bo urtı bo yaratdı [...] (Tes G3)

[...] **belgümün bitigimin** anta yaratıdım [...] (ŞU D8)

belgü tamga ‘belge, işaret’

[...] yme özi ök bitiser sö apamuluk **belgü tamga** bolgay erdi tep [...] HT IX, 203.
(Aydemir, 2010: 67)

belgür- körün- ‘ortaya çıkmak, görünmek’

[...] eger **belgürse körünse** anlar [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 87)

belgür- közün- ‘ortaya çıkmak, görünmek’

[...] anın mañ[a] bo [**belgüler (: belgürer) közüñür**] [...] HT X, 498. (Mirsultan, 2010: 119)

bertük beçel ‘cılız, yaralı’

[...] **bertük beçel** tıñğlarıđ [...] 52. 3 = 38 515, arka 52. (Tekin, 1976: 109)

bıçığı tikig ‘kesim, dikim’

[...] *bıçığı tikigi erte bek ...* [...] HT IX, 1292. (Aydemir, 2010: 131)

bışrun- katıglan- ‘alıştırma yapmak, gayret göstermek / meditasyon yapmak, çabalamak’

[...] *bışrunguluk katıglanguluk yolu yme öñi ermez* [...] AY, 34ı (I. 26b. [=R-M: 695]), 17, (Kaya, 1994: 79)

bışrun- öğretin- ‘alıştırma yapmak / olgunlaşmak, öğrenmek’

[...] *bışrunu öğretinü bışrunmaklıg edgü törünüñ* [...] AY, 39 (II. 3a.), 15-16, (Kaya, 1994: 84)

[...] *ürüg uzatı bışrun[ay]ın öğretineyin* [...] AY, 105 (II. 36a.), 8-9, (Kaya, 1994: 108)

[...] *bışrunup öğretinip bilirler* [...] AY, 211 (IV. 6a.), 6, (Kaya, 1994: 150)

[...] *bışrungulug öğretingülüg alp kılğulug alp bütürgülüg* [...] TT V/B, 8.

[...] *mayrı dyanıg bışrunduñuz öğredintiñiz* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 769.

[...] *bışrunup öğretinip kamag edgü yıldızarıg bulup* [...] KKNB, 3413. (Wilkens, 2007: 258)

[...] *bo nomug ulatı bışrundaçı öğretinteçilerig alku üdte* [...] BTT XXVI, 26, (Kasai, 2008: 116)

bışrunmak öğretinmek ‘hazırlanma, gayret etme’

[...] *bışrunmak öğredinmek üze timin ök uyurlar* [...] ATT, 28b1, 829, (Shōgaito, 1988: 60)

bışrunmak öğretinmeklig ‘hazırlıklı, gayretli’

[...] *adırtlamaklıg küçin bışrunmak öğretinmeklig küçin* [...] AY, 213 (IV. 7a.), 18, (Kaya, 1994: 151)

bil- biltür- ‘bilmek, bildirmek / anlamak, anlatmak’

[...] **biliş bildürün** tokuşnu [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 32)

bil- boşgun- ‘bilmek, okuyup anlamak’

[...] *kamağ nomlarığ [öt]gürü topulu **bilmiş boşgunmuş*** [...] BTT XXVI, 2, (Kasai, 2008: 204)

bil- ötgür- ‘bilmek, açıklamak’

[...] *savlarta umaz üçün **bilgeli ödgürgeli*** [...] ATT, 33b1, 972, (Shōgaito, 1988: 70)

bil- uk- ‘bilmek, anlamak’

[...] *tnlıglarnıñ uğuşların tözlerin adırtlığ **bilirler ukarlar*** [...] AY, 40 (II. 3b.), 2, (Kaya, 1994: 84)

[...] **bilmiş ukmuş** erürler [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 14, (Kaya, 1994: 81)

[...] **bilip ukup** arıgın süzükin tanuklamış [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 18-19, (Kaya, 1994: 81)

[...] *alku inçe **bilmiş ukmuş** kergek* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 161.

[...] *yarlık yarlıkazun **bilelim ukalım*** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 379.

[...] *bodisatav inçe **biliş ukuş*** [...] Kuan, 59. (Tekin, 1993: 11)

[...] *alkınçsız kögüzlüg bodisatav siz inçe **biliş ukuş*** [...] Kuan, 148. (Tekin, 1993: 15)

[...] **bilip ukup** kılmuş [...] 79. 5 = 117 155, 10. (Tekin, 1976: 146)

[...] **bilip ukup** ayığ kılınç[ları] [...] 79. 5 = 117 155, 19. (Tekin, 1976: 147)

[...] *anı inçe **bilmiş ukmuş** kergek* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 586.

[...] *vasi varsakari **bililür ukulur*** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 745.

[...] *anıñ edgüsinde **bililür ukulur** üçün* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 275.

[...] *mitil uluşda bilmiş ukmuş [kergek...]* [...] DKPAM, 2065. (Elmalı, 2016: 132)

[...] *bilge teñri teñrisi burhan bilip ukup* [...] DKPAM, 2643. (Elmalı, 2016: 154)

[...] *[bilgel]i ukğalı bolmadı* [...] HT VII, 1698-1699. (Röhrborn, 1991: 146)

[...] *bilgülikin ukğulukın ornatu tükeñip* [...] HT VIII, 71. (Röhrborn, 1996: 21)

[...] *turum ara bilti uktı* [...] HT VIII, 121. (Röhrborn, 1996: 25)

[...] *kılınçların bilgelı ukğalı umazlar* [...] KKNB, 523. (Wilkens, 2007: 84)

[...] *bilgelı ukğalı umamakları ugrınta* [...] KKNB, 524. (Wilkens, 2007: 86)

[...] *ürliksüzin bilmiş ukmuş kergek* [...] KKNB, 2871. (Wilkens, 2007: 228)

[...] *bileyin uğayın büteyin saña* [...] KB, (Arat, 1979: 90 / 729)

[...] *bileyin uğayın ay ersig toña* [...] KB, (Arat, 1979: 294 / 2827)

bil- uk- ötgür- ‘bilmek, anlamak, açıklamak’

[...] *atıngulıgsız yokıg biltiler uktılar ötkürtiler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 462-463.

bilge bilig ‘bilgelik, bilgi / bilge’

[...] *tükel bilge biliglerig öçmetin arasında* [...] AY, 34ç (I. ? [=R-M: 690]), 13-14, (Kaya, 1994: 76)

[...] *bilge biligte yaratdıñız* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 40)

[...] *bilge bilig kazğanç ertinü üküş kazğanmış* [...] Kuan, 187. (Tekin, 1993: 17)

[...] *bilge bilig kolulamağ titir* [...] Kuan, 194. (Tekin, 1993: 17)

[...] *bilge biligniñ adırtı erser* [...] Üç İtigsizler, 108b, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 43)

[...] *bilge biligniñ erür neñ alku akıgsız bilge bilig ermez* [...] Üç İtigsizler, 108b, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 43)

[...] *aķıġsız bilge bilig bo aķıġsız bilge biligte inĉip* [...] Üç İtigsizler, 109a, 14. (Barutçu-Özönder, 1998: 44)

[...] *köni bilge biligig bildim* [...] Uigurica I, T III M 56. 13.

[...] *bodisatavlarnaŋ bilge [biligjin] odgurak bilti* [...] T III 84-46, arka 17-18. (Demirci, 2014: 53)

[...] *bilge bilig burhanlar tamgası* [...] Huastuanift, U 20a 2-3; L 183: SPb 82-83. (Özbay, 2014: 86)

[...] *meniŋ kızım bilge biligin muntada utduŋ yigedtiŋ* [...] T II Y 52 I, 1. (Elmalı, 2014: 71)

[...] *bir bilge biligin ġutrulmuş atlıġ* [...] 2. 12 = 4a 414, arka 35. (Tekin, 1976: 42)

[...] *kim bilge bilig küçinte* [...] 2. 12 = 4a 414, arka 37. (Tekin, 1976: 42)

[...] *srvatyan atlıġ bilge bilig öze* [...] 4. ? = 2d 255, 10-11. (Tekin, 1976: 45)

[...] *bilge biligke tükellig yaġız yer erkligi* [...] DKPAM, 3563. (Elmalı, 2016: 186)

[...] *nigoşakay bilge biligin igdür ...* [...] Manichaica I, T II D 171, 3.

[...] *törtünġ bilge biligin anġolayu kaltı* [...] Manichaica I, T II D 171, 31.

[...] *teŋridem bilge bilig yme edgü ödke* [...] Manichaica I, T II D 171, 58-59.

[...] *dyan bilge biligte ulatı adroklarka tükellig el bahşısı* [...] KKNB, 103. (Wilkens, 2007: 60)

[...] *bilge biligleri ürtülüp* [...] KKNB, 304. (Wilkens, 2007: 70)

bilge bilig edrem ‘bilgelik, bilgi, erdem’

[...] *bilge bilig edremleri üze ötmış topulmuş bodisatavlarka* [...] AY, 42 (II. 4b.), 17-18, (Kaya, 1994: 85)

bilge biliglig ‘bilgelik, bilgi / bilge’

- [...] [*könül buşı tükel bilge biliglig* *teñri teñrиси burkan* [...]] AY, 22 (S. 11b.), 1-2, (Kaya, 1994: 69)
- [...] [*yarlıkançuçı köñül[in bilge biliglig]* *bo iki törlüg edgü[lerke* [...]] AY, 23 (S. 13a.), 5, (Kaya, 1994: 69)
- [...] [*bilge biliglig şatu tikt[iñiz]* [...]] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 42)
- [...] *bilge biliglig aytakı yarukluğ* [...]] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)
- [...] *bilge biliglig yarukunuz kop kamağ yalañuqlar* [...]] Kuan, 198. (Tekin, 1993: 17)
- [...] *ança yme bilge biliglig [pu]rolutı bakşı* [...]] T III 84-40, 5.
- [...] *ötrü [tükel bilge biliglig] teñri teñr[isi]* [...]] Dışastvustık, 002. (Kaljanova, 2005: 35)
- [...] *tükel bilge biliglig [teñri teñri]si burkan* [...]] Dışastvustık, 126. (Kaljanova, 2005: 49)
- [...] [*tükel bilge biliglig burkan* [...]] Dışastvustık, 184. (Kaljanova, 2005: 56)
- [...] *bilge biliglig [...]* *biş ajun* [...]] U 1702, arka 3. (Elmalı, 2014: 87)
- [...] *tükel bilge biliglig maytrılığ* [...]] BTT III, İnsadi Sūtra, 34.
- [...] *tükel bilge biliglig teñri teñrиси* [...]] BTT III, İnsadi Sūtra, 56.
- [...] *tükel bilge biliglig teñri teñrиси* [...]] BTT III, İnsadi Sūtra, 81.
- [...] *kızım bilge biliglig muntada utduñ* [...]] DKPAM, 1128. (Elmalı, 2016: 98)
- [...] *bilge biliglig tınlıqlar* [...]] DKPAM, 2030. (Elmalı, 2016: 130)
- [...] *bilge biliglig yeveglerig evirip* [...]] HT III, 923. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 128)
- [...] *bilge biliglig kün teñrili nomlug* [...]] HT VII, 77. (Röhrborn, 1991: 22)
- [...] *bilge biliglig yer teriñde teriñ ol* [...]] HT VII, 113. (Röhrborn, 1991: 23)
- [...] *bilge biliglig küç[i] bultukmaz* [...]] KKNB, 316. (Wilkens, 2007: 72)

[...] *bilig satsa bilge biliglig alır* [...] KB, (Arat, 1979: 61 / 470)

bilge ked ‘bilge, iyi niyetli’

[...] *bilge keş bahşılarka turkaru tayanguluk* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 39.

bilge tetig ‘bilgili, zeki’

[...] *iligke yüz urdı bu bilge tetig* [...] KB, (Arat, 1979: 62 / 475)

[...] *negü tir eşit emdi bilge tetig* [...] KB, (Arat, 1979: 92 / 755)

[...] *añar eymentür men ay bilge tetig* [...] KB, (Arat, 1979: 95 / 777)

bilgen körgen ‘bilen, gören’

[...] *ol kullarını bilgen körgen ol* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 177)

bilgen ukgan ‘bilen, anlayan’

[...] *Taņrı erür bilgen uķgan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 58)

[...] *ıdı üskindin bilgen uķgan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 156)

[...] *Taņrı bilgen uķkan ol* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 119)

[...] *uķturdı maņa anı bilgen uķkan* [...] KT, (Ata, 2004: 155 / 3)

bilgi ukuş ög ‘akıl, fikir’

[...] *tükel buldı bilgi uķuřı ögün* [...] KB, (Arat, 1979: 78 / 627)

bilig boşgut ‘bilgi, anlayış’

[...] *lütsai begniņ biligi boşgutu keņ* [...] HT VIII, 717. (Röhrborn, 1996: 72)

[...] *bilig boşgutug tümge erdim erser* [...] HT VII, 1972. (Röhrborn, 1991: 168)

bilig edrem ‘bilgi, erdem’

[...] *biliglerin edremlerin al altag uzanmakların* [...] AY, 217 (IV. 9a.), 21, (Kaya, 1994: 153)

[...] *tañ adınçığ biligke edremke tegmişim* [...] BTT XXVI, 8, (Kasai, 2008: 169)

[...] *biligniñ edrem[n]iñ yaruk közünüsü ayagka tegimlig* [...] BTT XXVI, 17, (Kasai, 2008: 169)

[...] *lütsait beg biligin edremin ayıtzun tep ötüntüler* [...] HT VIII, 1407. (Röhrborn, 1996: 126)

bilig köñül ‘düşünce, duygu’

[...] *[bil]igleri köñülleri ötmiş (: ertmiş) [kiş]iniñde* [...] HT VII, 1385. (Röhrborn, 1991: 122)

bilig ög köñül ‘düşünce, duygu / akıl, kalp’

[...] *birök ol kişi [bil]igin [ao]igin (: ögin) köñülin ıçgınsar kodsar* [...] Manichaica III, Nr. 8, II, T M 300, arka 9-10.

bilig ög ukug ‘akıl, anlayış’

[...] *añar birdi erdem bilig ög ukuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 31 / 148)

bilig ukuş ‘bilgi, anlayış’

[...] *bilig hem ukuş ol bu erdem atı* [...] KB, (Arat, 1979: 185 / 1679)

[...] *maña mundağ aydı bilig hem ukuş* [...] KB, (Arat, 1979: 212 / 1947)

biligli körügli ‘bilgili görüşlü / bilen, gören’

[...] *anıñ qullarını biligli turur körügli turur* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 138)

biligli ukughı ‘bilgili, anlayışlı / bilen, anlayan’

[...] *biligli ukughı tilekke tegir* [...] KB, (Arat, 1979: 32 / 155)

biliglig edremlig ‘bilgili, erdemli’

[...] *biliglig edremlig tuzlug yaraglig eriglig barıglık bohurlar* [...] AY, 124 (II. 45b.), 20, (Kaya, 1994: 116)

[...] *biliglig edremlig bolgalı* [...] AY, 259 (IV. 30a.), 24, (Kaya, 1994: 171)

[...] *biliglig edremlig kutlug buyanlıg ıgsız togasız* [...] AY, 360 (V. 8b.), 23, (Kaya, 1994: 215)

biliglig tetig ‘bilgili, zeki’

[...] *negü tir eşitgil biliglig tetig* [...] KB, (Arat, 1979: 232 / 2167)

biliglig ukuşlug ‘bilgili, akıllı’

[...] *biliglig ukuşlug ajunda yigi* [...] KB, (Arat, 1979: 5 / 12)

[...] *biliglig ukuşlug budunka başı* [...] KB, (Arat, 1979: 71 / 563)

[...] *biliglig ukuşlug budunka talu* [...] KB, (Arat, 1979: 214 / 1964)

biliglig ukuşlug tetig ‘bilgili, akıllı, zeki’

[...] *biliglig ukuşlug kerek beg tetig* [...] KB, (Arat, 1979: 215 / 1971)

biligsiz ukuşsuz ‘bilgisiz, anlayışsız’

[...] *kayu biligsiz ukuş[suz...]* [...] DKPAM, 3396. (Elmalı, 2016: 180)

bilil- ukul- ‘bilinmek, anlaşılmak / bilgi edinmek’

[...] *anıg edgüsinde bililür ukulur için* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 275.

bililme- ukulma- ‘bilinmemek, anlaşılmamak’

[...] *teriñ yörügler üküşi bililmed[i] ukulmadı* [...] HT VIII, 668-669. (Röhrborn, 1996: 68)

bilme- ötgürme- ‘bilmemek, açıklamamak’

[...] *bilge biligi barçanı bilmez ödgürmez* [...] ATT, 31b1, 940, (Shōgaito, 1988: 68)

bilme- ukma- ‘bilmemek, anlamamak’

[...] *bilmedin ukmadın üküş törlüg tsuy irinçü* [...] TT IV/A, T II Y 47, 22.

[...] *yalañuklar bilgeler alku munı bilmez ukmaz* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 211.

[...] *biligsiz tınlıglar sizler bilmedin ukmadın* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 330.

[...] *arıg nomug bilmetin ukmatın* [...] Huastuanift, L 132: SPb 58-59. (Özbay, 2014: 84)

[...] *bil[megülük ukmaguluk teg* [...] DKPAM, 0618-619. (Elmalı, 2016: 80)

[...] *bilmegülük ukmaguluk teg küçsüz* [...] DKPAM, 2640. (Elmalı, 2016: 154)

[...] *bu munça savag adıru bilmeser ukmasar* [...] Manichaica I, T M 282, 4.

bilmek ukmak ‘bilme, anlama’

[...] *üç et’öz tözin könisinçe titrü bilmek ukmak erür* [...] AY, 23 (S. 13a.), 12, (Kaya, 1994: 69)

[...] *tudıgsız bilmek ukmakta ulug erksinmekke* [...] BTT XXVI, 2-3, (Kasai, 2008: 274)

biltizme- tuyuzma- ‘bildirmemek, duyurmamak’

[...] *ayıg kılınçıña katıp biltizmedin tuyuzmadın tınlıglarka asıg tuso* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 355.

biltür- tanuklat- ‘bildirmek, tanıtmak’

[...] *adınlarka yme biltürgeli tanukatgalı anın adruk adruk yırtinçülüğ atıg savıg sözüg sözleyürler körkütürler* [...] AY, 389 (V. 23a.), 5, (Kaya, 1994: 228)

biltür- uktur- ‘vaaz etmek, anlatmak / anlaşılmasını sağlamak’

[...] *meñü nırvannıñ barın biltürteçi ukturtaçı* [...] AY, 34n (I. 29b. [=R-M: 701]), 23, (Kaya, 1994: 81)

[...] *çın kirtü tözüg biltürgü ukturgu için* [...] AY, 386 (V. 21b.), 16-17, (Kaya, 1994: 227)

biltürmek ukturmak ‘vaaz etme, anlatma / anlaşılmasını sağlama’

[...] *yme biltürmekleri ukturmakları üze ötrü küç küsün paramıtıg tükel bütürürler* [...] AY, 298 (IV. 49b.), 11, (Kaya, 1994: 186)

biti- bitit- ‘yazmak, yazdırmak’

[...] *erdinig boşguntaçı tutdaçı okıdaçı tınladaçı bitideçi bititdeçi* [...] AY, 2 (S. 1b.), 10-11: (Kaya, 1994: 61)

[...] *bitidiler bititdiler [okudı]lar* [...] AY, 17 (S. 9a.), 15, (Kaya, 1994: 70)

[...] *bo nom erdinig boşgungalı tutgalı okıgalı okıtgalı bitigeli bititgeli* [...] AY, 24 (S. 13b.), 16, (Kaya, 1994: 67)

[...] *bo nom bitigig bitiser bititser* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 52.

[...] *kayu tınlıglar [bitiser bititser]* [...] Dışastvustık, 037. (Kaljanova, 2005: 39)

[...] *bitiser azu b[ititser]* [...] 27. (son) = 46a 56, 2. (Tekin, 1976: 76)

[...] *[n]om erdinig [bitigeyler] b[itit]geyler* [...] HT X, 357-358. (Mirsultan, 2010: 105)

[...] *eşidteçi tınlataçı bitid[eç]i bititd[eç]i* [...] KKNB, 16. (Wilkens, 2007: 54)

biti- okı- ‘yazmak, okumak’

[...] *altınç tegzinç bitiyü okıyu yadıltı* [...] AY, 458 (VI. 30b.), 15, (Kaya, 1994: 257)

[...] *bitiyü okıyu ayayu ağırlayı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 132.

[...] *bitise okısa eşitse sözüg* [...] KB, (Arat, 1979: 277 / 2629)

[...] *unıtma munı sen biti hem okı* [...] KB, (Arat, 1979: 304 / 2941)

[...] *ol anadın tuğma bitiyü okıyu bilmegli* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 121)

biti- yarat- ‘yazmak, yapmak / oluşturmak, meydana getirmek’

[...] [*buni*] **bitigme** *bunu yaratigma bilge kutlug tarkan sejin* [...] (Ta K5)

bitig belgü ‘yazıt, işaret, tamga’

[...] *biñ yıl<l>ık tümen künlük bitigimin belgümün bunta yası taşka yaratı<t>dim* [...] (Ta B2)

[...] *biñ yıllık tümen künlük bitigimin belgümün anta yası taşka yaratıtdım* [...] (ŞU D9)

bitig üjik ‘yazı, hece / yazılı kaynak’

[...] **bitig üjik** *üküş bolgay tip* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 47.

[...] **bitig üjik** *üküş bolgay tip* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 150.

[...] *kiçiginte bitik üjik nom bokşut örgenmiş üçün* [...] Bir Uygur Metni Üzerine Notlar, 7, (Adams, 1969: 61)

bititmek bitmek ‘yazdırma, yazma’

[...] [*no*]m [*er*]d[*ini*]g **bititmek bitmek** *ok[ıma]k okutmatın turmış* [...] BTT XXVI, 32, (Kasai, 2008: 170)

bitkeçi körümçi ‘kâtip, kâhin’

[...] *ters tetrü bitkeçi körümçi tapa barırlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 264.

bod él ‘halk, ülke’

[...] *meñilig bolur buğnı il barçası* [...] KB, (Arat, 1979: 588 / 5945)

bodsuz köligesiz ‘görüntüsüz, gölgesiz’

[...] **bodsuz köligesiz** *barırlar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 99.

bodulmak yapşınmak ‘bağlanma, yapışma’

[...] *azu yme tişi tınlıgka bodulmak yapışmak ugurınta* [...] AY, 102 (II. 34b.), 19, (Kaya, 1994: 107)

bodun él ‘halk, ülke’

[...] *bayuğay buğun il itilgey orun* [...] KB, (Arat, 1979: 550 / 5542)

bog- amrıl- ‘boğmak, ortadan kaldırmak’

[...] *bo bo nızvanıları bogug amrılıp* [...] AY, 229 (IV. 15a.), 21, (Kaya, 1994: 159)

[...] *yıl ay karşuları bogsun amrılusun* [...] AY, 686 (BE. 5a.), 12, (Kaya, 1994: 353)

[...] *tavrak bogup amrılıp* [...] BTT XXVI, 334. Metin, 15, (Kasai, 2008: 122)

[...] *hun hun bogzun amrılzun* [...] BTT XXIII, E 4-5.

boguş- örlüş- ‘boğuşmak, kızışmak’

[...] *bir ikintişke bıçuşurlar keşişürler takışurlar sançışurlar yançışurlar öçeşürler boguşurlar örlüşürler* [...] 81. 3 = 19 79, arka 59. (Tekin, 1976: 151)

boguz egin ‘yiyecek, giyecek’

[...] *boğuzka eginke barım yetgey ök* [...] KB, (Arat, 1979: 376 / 3742)

bokur- turgur- ‘azaltmak, yok etmek’

[...] *az nızvanig bokurup turgurmazlar* [...] KON, 336. (Yiğitoğlu, 2011: 53)

[...] *övke nızvanig bokurup turgurmazlar* [...] KON, 338. (Yiğitoğlu, 2011: 53)

bor oyun ‘içki, kumar / şarap, oyun’

[...] *ayturlar saña bordın oyundın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 24)

[...] *kertgündiler kim bor atğu oyun* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 85)

[...] *bor içinde oynagu oyunlar içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 85)

boşgun- tut- ‘okuyup anlamak, öğrenmek, kabullenmek / dikkate almak’

[...] *erdiniğ boşguntacı tutdaçı okıdaçı tınladaçı bitideçi bititdeçi* [...] AY, 2 (S. 1b.), 9, (Kaya, 1994: 61)

[...] *bo nom erdiniğ boşgungalı tutgalı okıgalı okıtgalı bitigeli bititgeli* [...] AY, 24 (S. 13b.), 15, (Kaya, 1994: 70)

[...] *boşgunmiş tutmuş eşidmiş tınlamış kergek* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 5, (Kaya, 1994: 204)

[...] *bo nom erdiniğ boşgunsar tutsar* [...] BTT I, T II S 90. 5 (U 2986a), arka 8.

[...] *[n]om erdiniğ [bitigeyler] b[itit]geyler boşg[ungay]lar [tu]tgaylar* [...] HT X, 358-359. (Mirsultan, 2010: 105)

boşgun- tutdur- ‘okuyup anlatmak / farkına vardırarak, talim ettirmek’

[...] *ötlep eriglep ... boşgunsar tutdursar* [...] BTT XXIII, G 169.

boşumak kutgarmak ‘serbest hâle getirme, kurtarma’

[...] *tınlıgıların boşumak kutgarmak buyan edgü kılınçka yitmez* [...] AY, 180 (III. 27b.), 8-9, (Kaya, 1994: 138)

[...] *tınlıgıların boşumak kutgarmak buyan edgü kılınç kamag üç üdki burkanlar üskinte* [...] AY, 180 (III. 27b.), 13, (Kaya, 1994: 138)

boz- artat- ‘bozmak, tahrip etmek’

[...] *üç on türlüğ kılınç yolların bozdum artatdım erser* [...] AY, 134 (III. 4b.), 20, (Kaya, 1994: 120)

[...] *tirtelar buzgalı artatgali umazun* [...] KKNB, 369. (Wilkens, 2007: 74)

[...] *tirtelarka buzgalı artatgali umaguluk* [...] KKNB, 2825. (Wilkens, 2007: 226)

[...] *neçe itse ewre buzar artatur* [...] KB, (Arat, 1979: 607 / 6126)

boz- butarla- ‘bozmak, parçalamak’

[...] *yavız biligig **buzup butarlap*** [...] BTT XIII, 12. Metin, 222.

bozma- artatma- ‘bozmamak, tahrip etmemek’

[...] *tor neş **buzma artatma*** [...] 47. ? = 285, 7. (Tekin, 1976: 100)

bozmak artatmaklıg ‘bozan, tahrip eden’

[...] *edgülig yiltızın **buzmak artatmaklıg** kılınç yme çın kertü* [...] KKNB, 749. (Wilkens, 2007: 100)

bozul- örten- ‘bozulmak, yanmak’

[...] *törtünç kat sıyıtaki kalıg kaçan **buzulsar örtenser*** [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 35-36.

bozul- yokad- ‘bozulmak, mahvolmak / yok olmak’

[...] *şımnu süüisi ötrü timin **buzulur yokadur*** [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 32.

bozulma- artama- ‘bozulmamak, çürümemek / mahvolmamak’

[...] ***buzulmaz ardamaz** nurvan meşisin* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

[...] *ulug meşilig **bozulmaz artamaz*** [...] AY, 680 (BE. 2a.), 18, (Kaya, 1994: 350)

bozulmaksız çolmaksız ‘bozulmaz, çürümez / sağlam’

[...] ***bozulmaksız çolmaksız** burkan kutın* [...] AY, 616 (X. 9b.), 3-4, (Kaya, 1994: 324)

böri koy ‘kurt, kuzu’

[...] ***böri koy** bile suwladı ol ödün* [...] KB, (Arat, 1979: 59 / 449)

bulak ögen ‘kaynak, pınar, dere’

[...] *kudug kaşsar **bulak ögen** kaşsar* [...] TT VII, T. I 604, 2.

bulıt kalık ‘bulut, gökyüzü’

[...] *kat kat laulug ükşürü ükşürü yaylıklığ **bulıt kalık** ütli paryanlıg kultı* [...] HT VII, 408. (Röhrborn, 1991: 47)

bulunçsuz yég edgü ‘benzersiz, en iyi’

[...] *bulunçsuz yig edgülerin* ögmiş şloğda [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

busan- busurkan- ‘endişelenmek, kederlenmek’

[...] *et’özüm busanur busurkanur* [...] AY, 624 (X. 13b.), 16, (Kaya, 1994: 327)

busan- kagrul- ‘üzülmek, sıkılmak’

[...] *ol ilig beg ertinü busantı kagrultı* [...] AY, 586 (IX. 21b.), 7, (Kaya, 1994: 312)

busuş kadgu ‘keder, sıkıntı, kaygı’

[...] *yme busuş kadgu emgek tolgak tıltagınta* [...] AY, 101 (II. 34a.), 21, (Kaya, 1994: 107)

[...] *busuş kadgu emgek tolgak iyin udu törüyür* [...] AY, 367 (V. 12a.), 15-16, (Kaya, 1994: 218)

[...] *busuş kadgu adaların tarkarıp* [...] AY, 406 (VI. 2b.), 6, (Kaya, 1994: 237)

[...] *busuş kadgu belgüsi eñire turur* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 290)

[...] *busuş kadgu ig ağrığlar ornağ tutkalır* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 298)

[...] *busuş kadgu emgek tolgak sıkığ tanığ* [...] 44a. 10 = 110a, 6. (Tekin, 1976: 97)

[...] *busuş kadgu köñülümke sapılıp* [...] HT VII, 333-334. (Röhrborn, 1991: 41)

[...] *busuş kadgu ugrınta neteg* [...] HT VII, 1854-1855. (Röhrborn, 1991: 158)

[...] *busuş kadgu bo tolğ tavgaç elin* [...] HT X, 959. (Mirsultan, 2010: 162)

busuşlug kadgulug ‘kederli, sıkıntılı, kaygılı’

[...] *busuşlug kadgulugın yığlayu* [...] AY, 624 (X. 13b.), 9-10, (Kaya, 1994: 327)

[...] *kişin busuşluğ kadğuluğ turur* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 304)

[...] *ertinü busuşluğ kadğuluğ bolup* [...] P. P. III. (Hamilton, 1998: 12)

[...] *busuşlug kadgulug boltumuz* [...] Uigurica I, T I M 919.

[...] ... *busuşlug kadgulug* ... [...] BTT V, T M 154 (M 364), 11.

[...] *busuşlug kadgulug emgeklig sıkıgılgılgar üçün* [...] KKNB, 3051. (Wilkens, 2007: 238)

[...] *busuşlug kadgulug emgeklig sıkıklılgılgar alku neçe iglig kemlig erksiz türksüzler* [...] KKNB, 3122. (Wilkens, 2007: 242)

busuşlug korkınçlıg ‘endişe verici, korkunç’

[...] *men küentso erte busuşlug korkınçlıg men* [...] HT IX, 1369. (Aydemir, 2010: 135)

buşmak kagurulmak ‘canı sıkılmak, (acıyla) kavrulmak’

[...] *buşmak kagurulmak emgeki* [...] AY, 637 (X. 20a.), 17, (Kaya, 1994: 332)

buşrul- busan- ‘sıkılmak, üzölmek’

[...] *ayagka tegimler a buşrulu busanu yarlıkazunlar* [...] HT VIII, 758. (Röhrborn, 1996: 75)

buşur- emget- ‘sinirlendirmek, acıtmak, eziyet etmek’

[...] *tnlıglarıg buşurguluk emgetgüülık tıltagları kulmamak erür* [...] AY, 220 (IV. 10b.), 25 - 221 (IV. 11a.), 1, (Kaya, 1994: 155)

[...] *kentü könjülüg buşurtaçı emgetdeçi* [...] AY, 243 (IV. 22a.), 22-23, (Kaya, 1994: 164)

[...] *ig emgek artuk buşurur emgetür* [...] BTT XIII, 8. Metin, 24.

butik yalpirgak ‘dal, yaprak’

[...] *butıkların yalpirgakların sıp alıp* [...] AY, 602 (IX. 29b.), 1, (Kaya, 1994: 318)

butık yapırğak ‘dal, yaprak’

[...] *butıkların yapırğakların yene yme ı tarıg koluğasın içinin taşının* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 8, (Kaya, 1994: 286)

buyan bilge bilig ‘fazilet, hikmet’

[...] *buyanın bilge biligin yıvıp* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 94)

buyan edgü kılınç edgü evriş ‘iyi davranış, iyi tavır’

[...] *buyan edgü kılınçları edgü evrişleri erser* [...] AY, 151 (III. 13a.), 13, (Kaya, 1994: 127)

[...] *buyan edgü kılınçları edgü evrişleri erser* [...] AY, 151 (III. 13a.), 17, (Kaya, 1994: 127)

[...] *buyan edgü kılınçlarıña edgü evrişleri neteg iyin ögirür erser men* [...] AY, 152 (III. 13b.), 3-4, (Kaya, 1994: 127)

buyanlı bilge biligli ‘faziletli, hikmetli’

[...] *buyanlı bilge biligli* iki yevklerde [...] HT X, 492. (Mirsultan, 2010: 118)

buz kar tolı ‘buz, kar, dolu’

[...] *ağar suw tüşese ya buz kar tolı* [...] KB, (Arat, 1979: 596 / 6013)

bür butık yapırğak ‘tomurcuk, dal, yaprak’

[...] *bür butıkı yapırğakı barça temirliğ bılar bıçğular...* [...] DKPAM, 0642. (Elmalı, 2016: 81)

can ten ‘can, ten’

[...] *ağı ol yuluğ kılsa canın tenin* [...] KB, (Arat, 1979: 396 / 3932)

[...] *yuluğ kı al ağar emdi canıñ teniñ* [...] KB, (Arat, 1979: 574 / 5793)

[...] *yuluğ bolsu **canım tenim** öz bütün* [...] KB, (Arat, 1979: 620 / 6267)

cefa cevr ‘sıkıntı, eziyet’

[...] *ajun toldı udvan **cefa cevr** bile* [...] AH, (Arat, 2006: 72 / 393)

[...] ***cefa cevri** barı maña tegmesüni* [...] KB, (Arat, 1979: 650 / 6603)

çalsıkma- bastıkma- ‘vurulmamak, basılmamak’

[...] ***çalsıkma bastıkma** yana bo nom erdini* [...] TT V/B, 29.

çerig sü ‘asker, ordu’

[...] *yime bu **çerig sü** er at ma kamuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 7 / 38)

[...] *bu başsız **çerig sü** yüreksiz bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 247 / 2333)

çıbık yapırgak ‘sap, yaprak’

[...] *[nom ka]pıgıñ **çıbık yapırgak**[ı tetir]* [...] HT X, 1075. (Mirsultan, 2010: 173)

çığay emgek ‘yokluk, sıkıntı’

[...] ***çığayumuz emgekimiz** üzülüip kesilip* [...] BTT VII, A 43, 681.

çığay emgeklig ‘yoksul, sıkıntılı’

[...] ***çığay [em]geklig** bolmışları közünür* [...] KKNB, 530-531. (Wilkens, 2007: 86)

çımkuqlı çıñırçaklı ‘telli, üflelemeli, vurmali müzik aleti’

[...] ***çımkuqlı çıñırçaklı** [etip?] tünür böşük körüşüp* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 25, (Ayazlı, 2016: 432)

çınkar- bil- ‘araştırmak, bilmek / kavramak’

[...] *üd iyin işletgülik köñülkerti **çınkaru bilti*** [...] AY, 597 (IX. 27a.), 1, (Kaya, 1994: 316)

çınkar- bugün- bil- ‘araştırmak, bilmek / kavramak’

[...] *kinki tüpin çınkaru bugünü bilü umazlar* [...] AY, 385 (V. 21a.), 8-9, (Kaya, 1994: 226)

çınkar- tüpker- ‘araştırmak, ortaya çıkarmak’

[...] *biziñ kut neñ çınğaru tüpgerü ayayu umadukumuz için* [...] HT VIII, 1804-1805. (Röhrborn, 1996: 158)

çınkar- uk- ‘araştırmak, kavramak’

[...] *bir nomnuñ tüpin titrü çınkaru ukup* [...] AY, 333 (IV. 69a.), 15, (Kaya, 1994: 202)

çınu- bil- ‘araştırmak, bilmek / kavramak’

[...] *şastırlarıñ çınımıñ bilmişler ol* [...] HT VIII, 1305-1306. (Röhrborn, 1996: 118)

çınu- tözker- ‘araştırmak, ortaya çıkarmak’

[...] *[y]üz bölük nomlar çınuhur tözgerür barlı yoklı tözlerig* [...] HT VIII, 33-34. (Röhrborn, 1996: 18)

çız- biti- ‘yazmak, çizmek / damga basmak’

[...] *teñ yezün [] tep [] nişan [] çızıp biñip b[erür] men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi25, 23-24, (Ayazlı, 2016: 510)

[...] *[] nişan [] çızıp [biti]dim* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi31, 14-15, (Ayazlı, 2016: 513)

çipin çıyan ‘börtü böcek / haşere’

[...] *birök neçede çibinniñ çıyanıñ adakkayaları üze* [...] AY, 34g (I. 25a [=R-M: 692]), 3, (Kaya, 1994: 77)

çipin çıwez ‘sinek, üvez’

[...] *çipinniñ çıwezniñ añak-kyaları üze* [...] BTT XVIII, 1084, (Zieme, 1996: 158)

çoğ küç ‘parıltı, ihtişam / güç, kuvvet’

[...] *çoğunuzlar küçünüzler asılıp üstelip* [...] AY, 413 (VI. 6a.), 12, (Kaya, 1994: 239)

çoğı çamı ‘gürültü, bağırışma’

[...] *çoğı çamı kıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 448 / 11)

çoğlug küçlüğ ‘pırıltılı, ihtişamlı / güçlü, kuvvetli’

[...] *tolp yirtinçü içinte çoğlug küçlüğ erksinmekin ogşatıgsız bolayın* [...] AY, 354 (V. 5b.), 4, (Kaya, 1994: 212)

çokra- kamşa- ‘hareketlenmek, kıpırdamak’

[...] *köñüller biligler sakınçlar kim çokrayurlar kamşayurlar* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298. 15.

çom- bat- ‘batmak, suda dibe dalmak’

[...] *uzun sansar içinte çoma bata tegzinürler* [...] AY, 387 (V. 22a.), 12, (Kaya, 1994: 227)

[...] *uzun sansar içinte çoma bata tegzinmezler* [...] AY, 388 (V. 22b.), 15, (Kaya, 1994: 227)

[...] *çommuş batmış erür men* [...] AY, 634 (X. 18b.), 1-2, (Kaya, 1994: 331)

[...] *uzun ödüün sansarta çommuş batmışlar* [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 170)

[...] *taloy ügüz tegzinçine çomar batar* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 218.

[...] *çoma bata tepretü umadın* [...] DKPAM, 2691. (Elmalı, 2016: 156)

[...] *çommuş batmışlarıç kim bolar küseserler* [...] HT VIII, 322. (Röhrborn, 1996: 41)

[...] *çoma bata teginmiş men* [...] HT VIII, 478. (Röhrborn, 1996: 53)

[...] *küvenç nizvani[ka] çomar batar* [...] HT VIII, 848. (Röhrborn, 1996: 82)

[...] *çoma bata batıl içinde* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 208)

çomrul- bat- ‘batırılmak’

[...] *añ’ilki çomrulguluk badguluk için* [...] ATT, 37b1, 1113, (Shōgaito, 1988: 80)

[...] *çomrulurlar badarlar için anın sözleşmiş* [...] ATT, 38a1, 1125, (Shōgaito, 1988: 80)

[...] *çomrulup badıp sansarta anıñ ugurunda* [...] ATT, 38a1, 1130, (Shōgaito, 1988: 80)

çökmek kurgurmak ‘endişelenmek, kaygılanmak’

[...] *ol tuyunmakları küçinte çökmekig kurgurmakıg belgüke azlanmakıg öñi kiterip* [...] AY, 209 (IV. 5a.), 22, (Kaya, 1994: 149)

çöpdik kelyük bulganyuk yawız ‘çirkin, kötü / bulanık, karışık’

[...] *yene bo biş çöpdik kelyük bulganyuk yawız üdte koluda* [...] AY, 674 (X. 38b.), 2-3, (Kaya, 1994: 348)

çöpdik kelyük bulganyuk yawlak ‘kötü, fena / bulanık, karışık’

[...] *bo biş çöpdik kelyük bulganyuk yawlak üdteki tınlıglar közünür* [...] AY, 23 (S. 13a.), 23, (Kaya, 1994: 69)

çöpdik yawlak ‘kötü, fena’

[...] *bo biş çöpdik yawlak üdteki kutı buyanı azumış egsümiş* [...] AY, 379 (V. 18a.), 22, (Kaya, 1994: 223)

[...] *bo biş çöpdik yawlak üdteki neçe tınlıglar erserler* [...] AY, 380 (V. 18b.), 15, (Kaya, 1994: 224)

çöpik kelyük bulganyuk ‘kötü, fena / bulanık, karışık’

[...] *biş çöpik kelyük bulganyuk üdteki kutı buyanı azumış* [...] AY, 480 (VII. 11b.), 17-18, (Kaya, 1994: 267-268)

çöpik yawlak ‘kötü, fena’

[...] *yene bo kelyük bulganyuk biş çöpik yawlak üdteki* [...] AY, e1, 10, (Kaya, 1994: 354)

çuwşa- bulga- ‘karıştırmak, bulandırmak’

[...] *çuwşadı bulğadı ol ekkike yek* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 108)

dost yārī bérigli ‘dost, yardımcı’

[...] *Taḥrıda adın dost ap yārī berigli* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 73)

[...] *yok anlarğa dost ap yme yārī beriglidin* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 175)

dost yārīçi ‘dost, yardımcı’

[...] *bulmaslar anlarğa Taḥrıda adın dost ap yme yārīçi* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 124)

[...] *yime tutmanlar olardin dost hem yārīçi* [...] KT, (Ata, 2004: 12 / 89)

[...] *ol Taḥrıda adın dost ap yārīçi* [...] KT, (Ata, 2004: 15 / 123)

[...] *hem bulmazlar olarğa Taḥrıda adın dost ap yārīçi* [...] KT, (Ata, 2004: 19 / 173)

dünya ahiret ‘dünya, ahiret’

[...] *yokşuz boldı işleri dünyā içre ahiret içre* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 23)

[...] *dünyā içinde taķı ahiret içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 36)

[...] *dünyā içre ahiret içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 152)

[...] *dünyā içre hem ahiret içre yok olarğa yer içinde dostdin ap yārīçi* [...] KT, (Ata, 2004: 43 / 74)

dünya kédinki ajun ‘dünya, ahiret’

[...] *dünyā içinde edgülık kédinki ajun içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 121)

ed yol ‘servet, talih’

[...] *ed yol tilemekte ıçangu ol* [...] TT I, 28, 196.

edgü adrok ‘liyakat, fazilet / iyi, seçkin’

[...] *üç edgü adruk tözlüg* [...] BTT VIII, TM 10 (U 4755), 1.

edgü alp ‘iyi, kahraman’

edgü bilge kişig edgü alp kişig yoritmaz ermiş [...] (KT G6)

[...] *edgü [bil]ge kişig edgü alp kişig yo[rıtmaz] ermiş* [...] (BK K4)

[...] *bir edgü alp yerçi suvçı bar erti* [...] P. P. XXIII. (Hamilton, 1998: 22)

edgü beñi ‘iyilik, mutluluk’

<...> *kagan élinte karıp edgü beñi körti* [...] (KÇ B3)

edgü bilge ‘iyi, akıl sahibi’

edgü bilge kişig edgü alp kişig yoritmaz ermiş [...] (KT G6)

[...] *edgü [bil]ge kişig edgü alp kişig yo[rıtmaz] ermiş* [...] (BK K4)

edgü edrem ‘iyi, erdemli, faziletli’

[...] *edgü edreminiñ irüsi belgüsi teginür erki* [...] AY, 184 (III. 29b.), 12-13, (Kaya, 1994: 139)

[...] *edgüsin edremin adınlarka yme tegürmekleri ulamakları üze* [...] AY, 289 (IV. 45a.), 12, (Kaya, 1994: 182)

[...] *edgüsin erdemin sözlep tip* [...] AY, 681 (BE. 2b.), 10, (Kaya, 1994: 350)

[...] *edgüsin erdemin kiñ alkıg küleyü* [...] 13. 13 = 27, arka 38-39. (Tekin, 1976: 61)

[...] *edgü edrem iş ködüglüg* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 220.

[...] **edgü edrem** iş ködüglerinte [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 406.

[...] **edgü edremin** sıguru yarlıkamış [...] HT VIII, 2077. (Röhrborn, 1996: 179)

[...] **yaruk yaşuk edgüsin edremin** körkitgeli [...] HT X, 1050. (Mirsultan, 2010: 171)

[...] [yeti tör]lüg **edgüsin [edremin]** [...] HT X, 1240. (Mirsultan, 2010: 189)

[...] **edgü edremin** akulturdaçı yadtaçı [...] KKNB, 1784. (Wilkins, 2007: 170)

[...] **edgü edremke** tükellig atlıg [...] KKNB, 1924. (Wilkins, 2007: 178)

[...] **edgü edrem** yaruklug atlıg teyri burkan kutuğa yükünür biz [...] KKNB, 2591.
(Wilkins, 2007: 216)

edgü edremlig ‘iyi, erdemli, faziletli’

[...] **edgü edremlig** erdiniler üze [...] AY, 30 (S. 16b.), 22, (Kaya, 1994: 72)

[...] **edgü edremlig** taloy ügüz [...] Uigurica I, T III 56, 15.

edgü köni ‘iyi, doğru’

[...] **edgü köni** yolçı yerçi bolup [...] P. P. XL. (Hamilton, 1998: 30)

[...] **bir ikintike edgü köni** sakınçın [...] TIII 84-59, arka, 20-21. (Demirci, 2014: 103)

edgü kutlug ‘iyi, kutlu’

[...] **edgü kutlug** yalañuklar [...] AY, 135 (III. 5a.), 5, (Kaya, 1994: 120)

[...] **edgü kutlug** tınlıglarını [...] Mz. 37, 11. (Elmalı, 2014: 84)

[...] **edgü kutluğ** tınlıgların tolu tükkel [...] 20. ? = 223, 10. (Tekin, 1976: 69)

[...] **edgü kutluğ** tınlıglarını [...] 79. 5 = 117 155, arka 35. (Tekin, 1976: 147)

[...] **edgü kutluğ** tınlıglarını [...] 84. 7 = 1d 217 362 407a 416, 24. (Tekin, 1976: 155)

[...] **edgü kuđlug** tınlıglar enç esen bolmakıg [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 294.

[...] **edgü [kutlug] tınlıg**[larnıñ [...]] DKPAM, 0973-974. (Elmalı, 2016: 92)

[...] **edgü kutlug yarlıkançuçı köñüllüg** [...] DKPAM, 2029. (Elmalı, 2016: 130)

edgü lgso ‘iyi, güzel’

[...] **[edgü lgso :]** [yme kutlug öñdün ulug tavgaç ilinteki] [...] AY, 343 (IV. 74a.), 1, (Kaya, 1994: 207)

[...] **edgü lgso ... yme kutlug öñdün ulug tavgaç ilinte** [...] AY, 673 (X. 38a.), 12, (Kaya, 1994: 348)

edgü meñi ‘iyi, sevindirici’

[...] **işidip edgüke meñike tegdeçi tınlıglarıg** [...] AY, 34ş (I. ? [=R-M: 707]), 21, (Kaya, 1994: 82)

[...] **adınlarıg edgüke meñike yaratguluk erser** [...] AY, 42 (II. 4b.), 5, (Kaya, 1994: 85)

[...] **edgüke meñike yaratmak üze** [...] AY, 217 (IV. 9a.), 16-17, (Kaya, 1994: 153)

edgü yaraşı ‘iyi, uygun’

[...] **yene burkan kutın bulguka ertinü edgü yaraşı erürler** [...] AY, 183 (III. 29a.), 9, (Kaya, 1994: 139)

[...] **edgü yaraşı oronta olurup** [...] BTT VII, T I a (U 5382), 5.

edgü yég ‘iyi, seçkin’

[...] **edgüsin yigin terin [köñülin ö]ggeli** [...] AY, 350 (V. 3b.), 21, (Kaya, 1994: 210)

edgü yumşak ‘iyi, yumuşak / tatlı, hoş’

[...] **edgü yumşak savlar** [...] DKPAM, 3609. (Elmalı, 2016: 187)

edgüüg adroklug ‘faziletli, liyakatli’

[...] *nomta* sözletilmiş *teg birle edgülig adrukluğ körmek yol tugar tip* [...] BTT VIII, A 37, 389-390.

edgülig asıghg ‘faydalı, faziletli’

[...] *teyrili yalanukl]ınıñ edgülig [asıghg]ıña no[m]luğ tilgenig [evirmek]ler erser* [...] AY, 79 (II. 23a.), 10-11, (Kaya, 1994: 99)

edgülig edremlig ‘iyi, erdemli’

[...] *üz üküş kiñ alkıg edgülig edremlig tuyunmaknıñ tayakı bolmış* [...] AY, 31 (S. 17a.), 3-4, (Kaya, 1994: 72)

[...] *edgülig edremlig yörüglerig açtı* [...] HT VIII, 1994-1995. (Röhrborn, 1996: 172-173)

[...] *edgülig edremlig lovudi atlıg* [...] KKNB, 39. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *edgülig edrem]lig atlıg* [...] KKNB, 1479-1480. (Wilkens, 2007: 148)

[...] *uluğ edgülig [e]dremlig atlıg* [...] KKNB, 1536-1537. (Wilkens, 2007: 154)

edgülig kutluğ ‘iyi kutlu / soylu’

[...] *bo edgülig kutluğ tınlıg* [...] DKPAM, 4049. (Elmalı, 2016: 202)

[...] *bo edgülig kutluğ tınlıgıñıñ* [...] DKPAM, 4060. (Elmalı, 2016: 202)

[...] *edgülig kutluğ tınlıg* [...] DKPAM, 4071-4072. (Elmalı, 2016: 202)

edleme- tıdma- ‘tesir etmemek, engellemek’

[...] *il kan sımtap boş itip uu körüp edlemeser tıdmasar* [...] AY, 552 (VIII. 29b.), 16-17, (Kaya, 1994: 296)

edligniz yawız ‘etkisiz, zayıf’

[...] *itligniz yawız özümün edgügerü uzkıya ödlediñ* [...] BTT XIII, 12. Metin K, 140.

eke baltır ‘abla, kız kardeş’

[...] **eke baltur birkerü bolar** [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 15-16, (Kaya, 1994: 298)

eke baltız ‘abla, kız kardeş’

[...] **yeti eke baldız terimler** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Em01, 17, (Ayazlı, 2016: 492)

[...] **yeti eke baldız teñrimler** [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP02, 17, (Ayazlı, 2016: 494)

eke siñil ‘abla, kız kardeş’

[...] **ekeleri siñilleri kızları birle** [...] 109 = 112 161 194, 16. (Tekin, 1976: 179)

[...] **barça ekelerim siñillerim ol tep** [...] KKNB, 1184. (Wilkens, 2007: 128)

eke yeñe ‘abla, yenge / kadın akraba’

[...] **ekenj yeñeñ sevinçlig ol** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 298)

eksüt- kerget- ‘azaltmak, eksiltmek / kısıtlamak’

[...] **neçe egsüt<t>ümüz kerget<t>ümüz erser** [...] Huastuanift, L 202: SPb 92. (Özbay, 2014: 86-87)

[...] **neçe egsüt<t>ümüz kerget<t>imiz erser** [...] Huastuanift, L 332: SPb 156. (Özbay, 2014: 91)

el adak ‘el, ayak’

[...] **elgi [adakil] katıp ootka köymiş [te]g** [...] HT III, 420-421. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 76)

el til ‘el, dil’

[...] **oyunka katılmasa elgin tilin** [...] KB, (Arat, 1979: 88 / 709)

[...] **buğunuğ sewindürgil elgin tilin** [...] KB, (Arat, 1979: 154 / 1367)

elig adak ‘el, ayak’

[...] *iligleri adakları beklig savların ayıtu* [...] AY, 12 (S. 6b.), 17-18, (Kaya, 1994: 65)

[...] *iligiñiz adakiñız eñrekleri tüzü turur* [...] AY, 450 (VI. 26b.), 19, (Kaya, 1994: 254)

[...] *eliglerin adakların büditü* [...] HT VII, 278-279. (Röhrborn, 1991: 37)

[...] *kesilgey eligleri adakları şaşru* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 79)

[...] *kesgey ök eligleriñizni adaklarıñızni* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 117)

[...] *eligleriñizni tağı adaklarıñızni* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 230)

[...] *yığıñlar eligleriñizni hem adakın kılıñlar namazni* [...] KT, (Ata, 2004: 11 / 77)

[...] *yime keldürmegeyler yalğan söz kim koşsalar anı eligleri ara adakkarı ara* [...] KT, (Ata, 2004: 148 / 12)

elig til ‘el, dil’

[...] *elig til uzun kıldım erdi öküş* [...] KB, (Arat, 1979: 129 / 1120)

[...] *uzatur buğunğa elig hem tilig* [...] KB, (Arat, 1979: 571 / 5758)

[...] *uzaturlar siziñ tapa eliglerini hem tillerini yawuzluqқа* [...] KT, (Ata, 2004: 148 / 2)

elig yüz ‘el, yüz’

[...] *saña tapnayın men elig yüz owa* [...] KB, (Arat, 1979: 378 / 3755)

em yéwek ‘ilaç, erzak’

[...] *[emler] yevekler eltü keltiler* [...] HT X, 828-829. (Mirsultan, 2010: 150)

emgek tarlık ‘sıkıntı, darlık, eziyet’

[...] *tilemez Tanrı kılsa siziñ üze emgek tarlık* [...] KT, (Ata, 2004: 20 / 6)

[...] *bolmasun tép müminlerқа emgek tarlık* [...] KT, (Ata, 2004: 80 / 37)

[...] *yok peygamber üze emgek tarlıq* [...] KT, (Ata, 2004: 80 / 38)

emgeklig busuşlug ‘kederli, ızdıraplı’

[...] *emgek/lig busuşlu[g] bolmañ* [...] 16. ? = 146b 171 264, 11-12. (Tekin, 1976: 63)

emgeksiz ıgsız ‘sıkıntısız, hastalısız’

[...] *emgeksiz ıgsız inç bolup* [...] 22. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 222)

emgeksiz uçuz ‘zahmetsiz, kolay’

[...] *emgeksiz uçuz uķar* [...] 44a. 10 = 110a, 11-12. (Tekin, 1976: 97)

emgen- buşrul- sıkıl- tañıl- ‘acı çekmek, sıkılmak, baskı görmek’

[...] *üküş emgenser buşrulsar sıkılsar tañılsarlar ötrü ol ugurta* [...] AY, 401 (V. 29a.), 14-15, (Kaya, 1994: 233)

emgen- igle- öl- ‘ızdırap çekip hastalanıp ölmek’

[...] *uzakı özke emgentükin iglemekin ölmekin ...* [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 26-27.

emgen- kolun- ‘sıkıntı çekmek, dinlenmek’

[...] *kamağ kişiniñ emgenip kolunmakı kergeksiz tip* [...] HT V, Nr. G 60, 231-232.

emgen- sıkıl- ‘acı çekmek, sıkılmak’

[...] *tükeñtükte emgenip sıkılıp ançakıya [y]me enç köñüllüg bolmadın* [...] KKNB, 412. (Wilkens, 2007: 78)

emgenmek sıkılmak ‘acı çekme, sıkılma’

[...] *emgenmek sıkı/lmak alku* kamağ bürtügerig [...] KKNB, 3760. (Wilkens, 2007: 278)

emget- sık- ‘eziyet etmek, sıkmak’

[...] *katıg çike emgeñteçi sıkdaçı [sa/vlarıg* [...] KKNB, 400. (Wilkens, 2007: 76)

emgetgüci ölürgüci ‘eziyet eden, kâtil’

[...] *küçsüz küsünsüz tınlıglar emgetgüçiler ölürgüçiler* [...] 81. 3 = 19 79, arka 41. (Tekin, 1976: 150)

emgetme- tolgatma- ‘eziyet, sıkıntı çektirmemek’

<...>*igidiñ emgetmeñ tolgatmañ* <...> [...] (BK K13)

er at sü ‘asker, ordu’

[...] *er at sü bile er tilekin bulur* [...] KB, (Arat, 1979: 222 / 2051)

[...] *bu il tutguka köp er at sü kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 222 / 2057)

[...] *hazine telim bar er at sü öküş* [...] KB, (Arat, 1979: 544 / 5478)

er- tur- ‘durmak, kalmak’

[...] *ordoları karşıları ergülük turguluk yir orunları erser* [...] AY, 427 (VI. 13a.), 2, (Kaya, 1994: 244)

erdini monçuk ‘mücevher, boncuk, değerli taş’

[...] *seviglig erdini monçuklar* [...] 20 B. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 196)

[...] *birer erdini monçuqtun* [...] 20 B. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 196)

[...] *erdini monçuk kemişser* [...] HT VIII, 815. (Röhrborn, 1996: 80)

[...] *patir toklı erdini monçuk sruk sangay* [...] BTT XIII, 24. Metin, 12.

[...] *erdini monçuk yaruklug atlıg* [...] KKNB, 2751. (Wilkins, 2007: 224)

erdini monçuk satıgsız erdini ‘paha biçilemez taş, mücevher’

[...] *altun kümüş erdini monçuğ satıgsız erdiniler tilegeli* [...] Kuan, 18-19. (Tekin, 1993: 10)

erdini vaydurı ‘mücevher, inci / değerli taş’

[...] *bo tujıd erdinin vaydurın edilti* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 688.

erdini yéncü ‘mücevher, inci / değerli taş’

[...] *erdinilerin yinçülerin kentlerin suzakların balıkların uluşların* [...] AY, 251 (IV. 26a.), 1, (Kaya, 1994: 167)

[...] *erdini yinçü kemike tükegüçe urup* [...] P. P. XXXIV. (Hamilton, 1998: 27)

[...] *erdini yinçü ed tavar* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *erdnin yinçün burқан körkin* [...] 104 = (yok), 22. (Tekin, 1976: 175)

[...] *erdini yinçü agı[lık] atlıg* [...] KKNB, 1783. (Wilkens, 2007: 170)

erej edgü ‘huzur, iyilik’

[...] *erej edgü birle esen bolsu baş* [...] KB, (Arat, 1979: 111 / 940)

erej sewinç ‘huzur, mutluluk’

[...] *ereji sewinçi kör emgek erür* [...] KB, (Arat, 1979: 529 / 5317)

eren alpagut ‘yiğit, kahraman / savaşçı’

[...] *avçı erenleri alpagutları birle* [...] T III 84-17, arka 21-22. (Demirci, 2014: 85)

ergü otrug ‘yer, ada / ikametgâh’

[...] *ergüsi otruglarında ölüm yirke tegürser* [...] Kuan, 21. (Tekin, 1993: 10)

erkeçlen- yaykal- ‘dalgalanmak, çalkalanmak’

[...] *ügüzler köller erkeçlenip yaykalıp tetrü oñaru savrılı* [...] AY, 630 (X. 16b.), 17-18, (Kaya, 1994: 330)

erklig türklüg ulug ‘güçlü, kuvvetli, büyük’

[...] *erklig türklüg ulug élige ... ötrü turgıl* [...] DKPAM, 2477. (Elmalı, 2016: 149)

erli cüftli ‘karı kocalı’

[...] *ağrarlar anıñ birle erli cüftli ara* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 11)

ert- bar- ‘geçmek, gitmek’

[...] *atkañgularıñ ertükde barduқта aña körü* [...] Üç İtigsizler, 119b, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 57)

[...] *ertdükte barduқта bulğuluk bilmetin* [...] Üç İtigsizler, 120b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 58)

[...] *awınma bu dünyaka ertar barır* [...] KB, (Arat, 1979: 150 / 1331)

[...] *beksi[z] meñüsüz etözüg bekçe m[enjuçe] sakınıp ertar barır* [...] BTT XXVI, 15-16, (Kasai, 2008: 182)

[...] *beksiz meñüsüz etözüg bekçe meñüçe sakınıp ertar barır* [...] BTT XXVI, 708. Metin, 13, (Kasai, 2008: 194)

ert- keç- ‘geçmek, gitmek’

[...] *tudçı yisdim ertar keçer idiglig nomlar* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

[...] *ulatıların ertmiş keçmiş yme erür* [...] BTT VIII, T I D (U 4620), 169.

[...] *yirtinçüg ertmiş keçmiş ulug ritilig erür* [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 227.

[...] *[ertmiş] keçmiş amrak ogulumuz* [...] KKNB, 1529. (Wilkens, 2007: 152)

[...] *kşanta erder keçer tayanmaz* [...] ATT, 23b1, 685, (Shōgaito, 1988: 52)

ert- keç- kêt- ‘geçmek, gitmek’

[...] *alku belgübertin ertmiş keçmiş kitmiş için anın antag titir* [...] AY, 146 (III. 10b.), 8, (Kaya, 1994: 125)

ert- öç- ‘geçmek, sönmek, dinmek’

[...] *ertdükde öçdükte bululur* [...] Üç İtigsizler, 119b, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 57)

[...] *ertdükde öçtükde bululur* [...] Üç İtigsizler, 120a, 3-4. (Barutçu-Özönder, 1998: 56)

esen edgü ‘iyi, sağlıklı / sağ salim’

[...] *erki esenin edgün yarlıg yarlıkamışig* [...] BTT V, T M 107 (U 5281), 8.

[...] *yme mubta esenin edgün ...* [...] BTT V, T IV x 505 (U 5928), 5.

[...] *barır men seniñdin esen edgü kal* [...] KB, (Arat, 1979: 133 / 1162)

[...] *barayın men emdi esen edgü kal* [...] KB, (Arat, 1979: 487 / 4878)

[...] *tükettim tiriglik esen edgü kal* [...] KB, (Arat, 1979: 601 / 6060)

esen éñç ‘iyilik, sağlık’

[...] *esen inç tirilgil ay üstenş elig* [...] KB, (Arat, 1979: 213 / 1948)

[...] *esen inç tirilgil ay kılkı silig* [...] KB, (Arat, 1979: 266 / 2528)

esengü ögrünçü ‘iyilik, sevinç’

[...] *kut kıv kutadmak kıvadmak esengü ögrünçü ...* [...] BTT V, M 525, 4. yaprak, 9.

[...] *esengü ögrünçü alkış alkamak* [...] BTT V, Ch/U 6618, 2.

esirkençsiz ökünçsiz ‘cömert, pişman olmayan’

[...] *alkunı barça esirkençsiz ökünçsiz köñülin kamag biş ajuntakı* [...] AY, 169 (III. 22a.), 13-14, (Kaya, 1994: 134)

et kan ‘et, kan / can’

[...] *koratması andın eti kanını* [...] KB, (Arat, 1979: 618 / 6239)

et süyük ‘et, kemik’

[...] *etleri süyükleri sag yag teg* [...] DKPAM, 0722-0723. (Elmalı, 2016: 83)

et teri ‘beden, deri’

[...] *lanudur etig terig* [...] 11. Alfabe Sırasına Göre, (Arat, 1991: 114)

[...] *etimin terimin isirmek[leri]* [...] KKNB, 77. (Wilkens, 2007: 58)

et yin ‘beden, deri’

[...] *etimin yinimin yıra yırtta tartarlar* [...] AY, 19 (S. 10a.), 13, (Kaya, 1994: 67)

[...] *sühükümüzke tegi etimiz yinimiz yarılır yırtılır* [...] 61. 8 ? = 110, 7. (Tekin, 1976: 119)

[...] *etimizni yinimizni üzüp iskep* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, 12. (Tekin, 1976: 120)

[...] *etimiz yinimizke tegürü töşentimiz* [...] 65. 3 = 77 337, 8. (Tekin, 1976: 124)

[...] *[e]ti yini togrulup yarulsar* [...] DKPAM, 0916. (Elmalı, 2016: 90)

[...] *etleri yinleri togrulu[p* [...] DKPAM, 2099. (Elmalı, 2016: 134)

[...] *etözintek[i et]in yinin* [...] DKPAM, 4241. (Elmalı, 2016: 208)

[...] *etin yinin üklitip semirtip* [...] KKNB, 2158-2159. (Wilkens, 2007: 194)

[...] *karlap ajun yapsadı, et yin üzüp emrişür* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 202 / 13)

[...] *igler yeme sewreyür, et yin takı bekrişür* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 467 / 1)

et yin siğir tamır ‘beden, deri, sinir, damar’

[...] *eti yini siñiri tamırı barça kalısız* [...] DKPAM, 0803. (Elmalı, 2016: 86)

et'öz köñül 'beden, kalp'

[...] *yalañuklarınñ et'özleri köñülleri çınsız yarpsız erür* [...] AY, 383 (V. 20a.), 5, (Kaya, 1994: 225)

[...] *et'özleri köñülleri kalañurgaylar* [...] AY, 454 (VI. 28b.), 22, (Kaya, 1994: 256)

[...] *köni olurup teprençsiz et'özün köñülin ögirtü* [...] AY, 573 (IX. 3a.), 12, (Kaya, 1994: 307)

[...] *et'özdeki köñülteki tilteki kılınçlar* [...] 41. 7 = 109a, 9-10. (Tekin, 1976: 93)

[...] *arıñ kirsiz et'özteki köñülteki* [...] BTT XIII, 14. Metin, 6.

[...] *et'özüm köñülüm bütürü ögirip sewinip* [...] HT V, Nr. G 61, 296.

[...] *etözün köñülin [a]rtok sıkıp* [...] KKNB, 605. (Wilkens, 2007: 90)

[...] *etözüg köñülüğ yup arıtıp* [...] KKNB, 814. (Wilkens, 2007: 104)

[...] *etözleri köñülleri] enç[gülüğ] meñilig bolup* [...] KKNB, 1820. (Wilkens, 2007: 172)

et'öz til köñül 'beden, kalp / insanın içi dışı'

[...] *[arı]k süzük et'üzüm tilim [kö]ñülüm* [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 166)

[...] *alku et'özi tili köñülleri üze* [...] BTT VIII, T III M 225 (U 5223), 14.

[...] *üç yavlak yolta [tüşmedin et]özteki tildeki <köñülteki> kılınçları arıp süzülüp* [...] KKNB, 1350. (Wilkens, 2007: 140)

[...] *bökünki küñketegi etözün tilin köñülin kılınmış kuvratmış* [...] KKNB, 2079-2080. (Wilkens, 2007: 190)

[...] *etözteki tildeki köñüldeki kılınçları turkaru* [...] KKNB, 3220. (Wilkens, 2007: 246)

[...] *et'özin tilin köñülin uzun ödün tudçı* [...] ATT, 33b1, 988, (Shōgaito, 1988: 72)

[...] *edgü et'öz til köñülñiñ küçi kösüni* [...] ATT, 33b1, 990, (Shōgaito, 1988: 72)

[...] *et'özteki tilteki köñülteki yorıkı* [...] ATT, 33b1, 992, (Shōgaito, 1988: 72)

et'öz yin 'beden, deri'

[...] *et'özleriniñ yinleriniñ iş[ig]* ... [...] ShoRoshia, AB, b25. (Shōgaito, 2003: 236)

ew yurt 'ev, yurt'

[...] *ewlerindin yurtlarındın adrılmışlar anlar* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 228)

ewril- tewril- 'evrilmek, çevrilmek'

[...] *üstün altın arkuru turkuru agtarılı töñderilü evrilü tevrilü toga teg<z>i[nü]* [...] AY, 133 (III. 4a.), 22, (Kaya, 1994: 120)

[...] *oķ seni anlarınñ ewrüldüki tewrüldüki tandılar kentler içinde* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 53)

ewrilmek tegzinmek 'evrilmek, dönmek, değişmek'

[...] *ewrilmek tegzinmekte ulatı savlarım* [...] KKNB, 646. (Wilkens, 2007: 92)

ewrilmek teşgilmek 'değişmek, başkalaşmak, dönmek'

[...] *teginmekniñ ugurınta turur üçün ewrilmeki teşgilmeki köñül iyin ermez* [...] ShoRoshia, Hg, 33. (Shōgaito, 2003: 146)

éçi apa 'ağabey, abla'

[...] *teñrilerniñ eçesi apası süzük kut* [...] Manichaica I, T II K 2a, 22.

éçi eke siñil 'ağabey, abla, kız kardeş'

[...] *amrak eçilerim ekelerim siñillerim kisilerim oganlarım* [...] BTT XXVI, 15, (Kasai, 2008: 245)

éçi ini ‘ağabey, kardeş’

[...] **içi ini** *yme ka kadaş eke baltır birkerü* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 15, (Kaya, 1994: 298)

[...] **içileri inisi** *yanturu kelmeyükke* [...] AY, 631 (X. 17a.), 3, (Kaya, 1994: 330)

[...] **eçimiz inimiz** *kamız kadaşımız adın yme kim* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa06, 12, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] **eçimiz inimiz** *kamız kadaşımız adın yme* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa07, 11, (Ayazlı, 2016: 444)

[...] **eçim inim** *tugmuşım kadaşım yegenim tagayı[m]* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa22, 9, (Ayazlı, 2016: 457)

éçi yurç ‘ağabey, kayımbirader’

uyur kadınım <ü>çün öldüm yıta éçim yurçumka y[ıta] (Çaa-Höl V (E 17) 2)

éçili inili ‘ağabeyli, kardeşli’

[...] **içili inili** *ikegü sözleşü* [...] AY, 631 (X. 17a.), 7-8, (Kaya, 1994: 330)

édiz bogrı ‘yüksek, derin’

[...] *u]lug idizi bogrı kl[ı burhanlar]* [...] BTT XVIII, 508, (Zieme, 1996: 152)

édiz kéñ ‘yüksek, geniş’

[...] **ediz kiñ** *beğizlig sarayıñ kalıp* [...] KB, (Arat, 1979: 159 / 1419)

édiz ulug ‘yüksek, ulu’

[...] **idizi ulugı** *tört çig turkı <azu biş çig turkı> kalıp* [...] AY, 544 (VIII. 24b.), 5, (Kaya, 1994: 292)

édiz yası ‘yüksek, geniş’

[...] *yüz utru uruğluğ ediz hem yası* [...] KB, (Arat, 1979: 598 / 6033)

éki üç ‘iki üç’

[...] *bo nomlug et'öz iki üç törlüg bolmak* [...] AY, 48 (II. 7b.), 6, (Kaya, 1994: 87)

ékirçgü sézik ‘şüphe, tereddüt’

[...] *ikirçgü sizik köñülleri tarıkguluk bolzun* [...] BTT XVIII, 1255, (Zieme, 1996: 166)

[...] *sezikig sakıgıg tarkarmaklıg bölök alku [tnl]ıglar ikirçgü seziktin öñi üdrülmeyük* [...] KKNB, 506. (Wilkins, 2007: 84)

él bod ‘ülke, halk’

[...] *törü birle tüzse ili budnını* [...] KB, (Arat, 1979: 43 / 286)

[...] *ili buğnı başsa küwense turup* [...] KB, (Arat, 1979: 225 / 2084)

[...] *imin bolsa il buğnı andın arıg* [...] KB, (Arat, 1979: 234 / 2190)

él bodun ‘ülke, halk’

[...] *arķa ķamağ ilniy bodunuñ yme* [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 230)

[...] *elke bod[un]ka kuvragka alku tınlıg uguşıña* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Em01, 3, (Ayazlı, 2016: 491)

[...] *el bodunka ol öñdüninte yuñlaklık böz kergek bolup* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi20, 6, (Ayazlı, 2016: 507)

[...] *ķalıçın alır il buğun başçısı* [...] KB, (Arat, 1979: 230 / 2140)

él kün bodun ‘millet, memleket’

[...] *açıg boldı il kün buğun igleri* [...] KB, (Arat, 1979: 226 / 2092)

él törö ‘ülke, yasa’

[...] *tawgaç kaganka élin törösın alı bérmiş* [...] (KT D8)

ança kazganmış étmiş élimiz törömüz erti türük oguz begleri bodun éşidiñ üze teñri basmasar asra yér telinmeser türük bodun éliñin töröğün kim artatı <...> (KT D22)

[...] *altı yégirmi yaşına éçim kagan élin törösini ança kazgantı [...]* (KT D31)

[...] *bumın kagan istemi kagan olormuş olorupan türük bodunuñ élin törösini tuta bérmiş [...]* (BK D3)

[...] *tawgaç kaganka élin tör<ö>sin alı bérmiş [...]* (BK D8)

[...] *kañım [kagan élig törög kazganıp uça barmış] [...]* (BK D13)

[...] *ança kazganmış ança étmiş élimiz [törömüz erti türük oguz begleri bo]dun éşidiñ [...]* (BK D18)

[...] *üze teñri basmasar <asra> yér telinmeser türük bodun éliñin törögin kim artatı [...]* <...> (BK D19)

[...] *[élig törög] y[ég]di kazgantım [...]* (BK D36)

[...] *asra yagız yér igit<d>ök üçün élimin törömün étinti[m] [...]* (Ta B3)

<...> *yégen? éркиn? élimin törömün kañım? öñre* (Hoyto-Tamır VII/3)

kara bodunum katıglanıñ él törösini idmañ [...] (Elegest I (E 10) 7)

él törü (Talas VI, Çiyim Taş A1)

[...] *élig törüg ağı barım tutar [...]* P. P. IX. (Hamilton, 1998: 15)

[...] *el törü neçük tutar biz [...]* P. P. IX. (Hamilton, 1998: 15)

[...] *ilig törög bulgatımız erser [...]* TT IV/B, T II Y 55, 17.

[...] *siyaset bile beg tüzer il törü [...]* KB, (Arat, 1979: 229 / 2128)

[...] *bilig birle başlar begi il törü [...]* KB, (Arat, 1979: 284 / 2713)

élig öge ‘hükümdar, vekil’

[...] **eligler ögeler** yüz öñi begler [...] HT VII, 276. (Röhrborn, 1991: 37)

élsire- kagansıra- ‘yurdunu, kağanını kaybetmek’

yéti yüz er bolmuş yéti yüz er bolup **élsiremiş kagansıramış** bodunug [...] (KT D13)

[...] yéti yüz er bolmuş yéti yüz er bolup **élsiremiş kagansıramış** bodunug [...] (BK D11)

éñç esen ‘iyilik, sağlık’

[...] ür keç üdüin adasızın **inç esen** turgay [...] AY, 92 (II. 29b.), 2, (Kaya, 1994: 103)

[...] **inç esen** igsiz kemsiz bolayın [...] AY, 505 (VIII. 5a.), 10, (Kaya, 1994: 277)

[...] **inçin [esenin erinler** [...] Dışastvustık, 139. (Kaljanova, 2005: 51)

[...] **inçin esen[in erinler** [...] Dışastvustık, 158. (Kaljanova, 2005: 53)

[...] **inçin esenin]** erinler [...] Dışastvustık, 176. (Kaljanova, 2005: 55)

[...] **tnlıglar éñç esen** bolmakıg körmezler [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 294.

[...] **ençin esenin** yaşağusın] küleyür erdim [...] HT VII, 1982. (Röhrborn, 1991: 168)

[...] **enç esen** ermişimizke [...] KKNB, 647. (Wilkens, 2007: 92)

[...] **ilig inç esenin** tirilsün uzun [...] KB, (Arat, 1979: 390 / 3876)

[...] **ilig altunı inç esen** bolsunı [...] KB, (Arat, 1979: 495 / 4957)

[...] **ayur inç esen** barmu kılkı bışıg [...] KB, (Arat, 1979: 578 / 5831)

éñç meñi ‘huzur, sevinç, neşe’

[...] **ençke meñike** tegürgeli küseyü [...] KKNB, 414. (Wilkens, 2007: 78)

[...] **ençgüke meñike** tegürüp [...] KKNB, 475. (Wilkens, 2007: 82)

[...] **éñç meñji** yorık[in kertgünmedin [...] KKNB, 928. (Wilkens, 2007: 112)

énç meñilig ‘huzurlu, sevinçli / sakin, mutlu’

[...] *inç [meñilig kılmak]ları tolp yırtinçüg irinç[kemekleri üküş telim]* [...] AY, 79 (II. 23a.), 7-8, (Kaya, 1994: 99)

[...] *inç meñilig kılı* [...] AY, 79 (II. 23a.), 16, (Kaya, 1994: 99)

[...] *kutlug ülüglüg inç meñilig bolup* [...] AY, 90 (II. 28b.), 1, (Kaya, 1994: 102)

[...] *enç meñilig bolup* [...] KKNB, 2788. (Wilkens, 2007: 224)

[...] *enç meñilig kılmak[ıg]* [...] KKNB, 3396. (Wilkens, 2007: 256)

[...] *enç meñilig köñülin olorz[unlar]* [...] KKNB, 4117. (Wilkens, 2007: 296)

énç sımtag ‘dikkatsiz, savruk’

[...] *inç sımtag kılğuluk ermez* [...] BTT II, 1016.

énç tınç ‘huzur, mutluluk’

[...] *yme inçke tınçka teggeyler* [...] AY, 438 (VI. 18b.), 7, (Kaya, 1994: 248)

[...] *inç tınçka tegürü yarlıkadılar* [...] AY, 500 (VIII. 2b.), 18-19, (Kaya, 1994: 275)

énçgü meñi ‘huzur, mutluluk’

[...] *inçküñ meñiñ boltuğmaz* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 284)

[...] *ençgü m[enji] berü ya[r]l[ı]kadaçılar üçün* [...] KKNB, .971 (Wilkens, 2007: 114)

[...] *ençgü meñiñ tüleyür men]* [...] KKNB, 1038. (Wilkens, 2007: 118)

[...] *yme ençgü meñiñ tileyür[ler]* [...] KKNB, 1039. (Wilkens, 2007: 118)

énçgülüg meñilig ‘huzurlu, sakin / neşeli, mutlu’

[...] *inçkülüg meñilig bolurlar* [...] AY, 87 (II. 27a.), 14, (Kaya, 1994: 100)

[...] *ençgülüg meñilig atlıg* [...] KKNB, 3083-3084. (Wilkens, 2007: 240)

[...] *ençgölüg meñilig kılıp* [...] KKNB, 3236-3237. (Wilkins, 2007: 248)

[...] *ençgölüg meñilig atlıg [teñri] burkan* [...] KKNB, 4059. (Wilkins, 2007: 294)

énçgölüg meñilig asıǵlıg tusolug ‘rahat, mutlu / yararlı, kazançlı’

[...] *inçkülüg meñilig asıǵlıg tusolug kılǵalı* [...] AY, 132b (III. 3b.), 14-15, (Kaya, 1994: 119)

énçsire- emgen- ‘dara düşmek, sıkıntılı olmak’

[...] *eñ muntın birkeye tınlıg inçsiregölüg emgengölüg erser* [...] AY, 267 (IV. 14a.), 8, (Kaya, 1994: 158)

énçsiret- emget- ‘taciz, eziyet etmek’

[...] *inçsireğgü emgeğgüte ivip terk tavranu* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

énil- yalwar- ‘alçalmak, yalvarmak’

[...] *inçsiretgü emgetgüte ivip terk tavranu intki yarağ kılınǵu üçün inilü yalvaru* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

éntür- basıntur- ‘baskı altında tutmak, sıkıntı vermek’

[...] *bu yirde muñlugun intürü basınturu yortıyur* [...] Manichaica III, Nr. 13, T II D 175, 4.

érinç çıǵay ‘zavallı, yoksul’

[...] *irinç çıǵay* [...] 12. 12 (?) = 9, arka 54. (Tekin, 1976: 59)

[...] *((erinç)) çıǵay bolmakdın* [...] KKNB, 3411. (Wilkins, 2007: 258)

érinç emgek ‘sefalet, eziyet’

[...] *ısırdılmaktın kıtsırađılmıñ irinç emgekke basıdılmıñlarığ ikileyü yana kıtadturdaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

érinç umugsuz ‘zavallı, umutsuz’

[...] *irinç umugsuz tınlıg oylanların kuğkargalı* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 786.

ėrmek yalarmaklıg ayıg ‘kötü, berbat’

[...] *irmek yalarmaklıg ayıg kılınçlıg örtügleri barça tarıkar* [...] AY, 72 (II. 19b.), 20-21, (Kaya, 1994: 96)

ėsilin- büt- ‘azalmak, bitmek’

[...] *ėsilinü büte turur* [...] DKPAM, 0049. (Elmalı, 2016: 60)

ėsiz küçkey ‘kötü, zalim’

[...] *isiz erse küçkey kötürme anı* [...] KB, (Arat, 1979: 549 / 5521)

ėsiz ökte ‘kötü, zalim’

[...] *kötürme bayutma isiz ökte* [...] KB, (Arat, 1979: 549 / 5522)

ėsiz yawız ‘kötü, zalim’

[...] *bétgeçi esiz yawız kul bitidim atun bagatur çigşi* [...] (Or. 8212/77: A(B?)11)

[...] *kunçuyılarnıñ isiz yawız sakınçın* [...] Mz. 790, 11. (Elmalı, 2014: 73)

[...] *esiz yawız ol kim yüderler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 92)

[...] *esiz yawız sezinç bolduñuzlar* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 198)

[...] *küdeşdi anı Tanrı esiz yawız mekrlerindin* [...] KT, (Ata, 2004: 112 / 45)

ėsizlik üstünlüksiz ‘kötü durumda, güçten düşmüş hâlde’

[...] *yanutı berir siler esizlik üstünlüksiz içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 74)

ėsizlik yawuzluk ‘kötülük, zalimlik’

[...] *anıñ esizliki yawuzluğu* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 205)

ėş dost yārī bėriqli ‘dost, yardımcı’

[...] *Taḥrıda adın eṣ dostdın ap yme yārī beriglidin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 177)

éṣ dost yārīçi ‘dost, yardımcı’

[...] *Taḥrıda adın eṣ dost ap yme yārīçi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 68)

[...] *bulmaslar eṣ dost ap yārīçi* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 129)

éṣiç bukaç ‘kap kacak / içecek kabı’

[...] *eṣiç bukaç* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 153 / 18)

[...] *eṣiç bukaç* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 177 / 5)

éṣiç bukaç burnaç ‘kap kacak / içecek kabı’

[...] *iṣiç bukaç burnaç etüzlüg erür* [...] 73. 7 = 3b, arka 33. (Tekin, 1976: 137)

éṣid- kör- ‘iṣitmek, görmek’

[...] *bo savıg eṣidigme körügme ol balıkdakı kiṣiler ötrü bir ikintiske aṣunmaklaṣu* [...] AY, 20 (S. 10b.), 20-21, (Kaya, 1994: 68)

[...] *yme eṣidgülık körgülık kılıp* [...] HT V, Nr. G 60, 220.

[...] *[eṣ]idteçi kördeçi kiṣiler kamağ barça tizlerin* [...] HT X, 527. (Mirsultan, 2010: 121)

[...] *eṣtür men körer men* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 228)

[...] *silerke eṣitgüler körgüler köjüller* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 62)

[...] *eṣtür men hem körer men* [...] KT, (Ata, 2004: 67 / 46)

éṣid- uk- ‘iṣitmek, anlamak’

[...] *ziyadet ula adl eṣit uḳ munı* [...] AH, (Arat, 2006: 45 / 62)

éṣidgen bilgen ‘iṣiten, bilen’

[...] *ol turur eşitgen bilgen turur* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 15)

[...] *Taḡrı eşitgen bilgen ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 19)

[...] *Taḡrı eşitgen bilgen ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 24)

[...] *ol Taḡrı işidgen bilgen ol* [...] KT, (Ata, 2004: 121 / 3)

[...] *ol eşidgen bilgen ol* [...] KT, (Ata, 2004: 32 / 200)

[...] *ol Taḡrı eşitgen bilgen* [...] KT, (Ata, 2004: 34 / 17)

éşidgen körgen ‘işiten, gören’

[...] *Taḡrı erür eşitgen körgen* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 61)

[...] *erür Taḡrı eşitgen körgen* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 69)

[...] *bütünlükün Taḡrı eşitgen körgen* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 55)

[...] *ol Taḡrı erür eşidgen körgen* [...] KT, (Ata, 2004: 10 / 58)

[...] *erür Taḡrı eşidgen körgen* [...] KT, (Ata, 2004: 16/ 134)

[...] *néme eşitgen olar néme körgen olar* [...] KT, (Ata, 2004: 61 / 38)

éşidme- körme- ‘işitmek, görmemek’

[...] *nelük tapnur sen anar kim eşidmez hem körmez* [...] KT, (Ata, 2004: 61 / 41)

ét- bedizen- ‘süslenmek, donatılmak’

[...] *turḡaru [iter be]dizenürler erdi* [...] 75. 10 = 107, arka 63. (Tekin, 1976: 142)

ét- beze- ‘süslemek, donatmak’

[...] *itdim bezedim* [...] 21. ? = 199, 6. (Tekin, 1976: 70)

[...] *etgey bezegey men anlarḡa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 188)

[...] *sende öñdüin etti bezedi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 196)

ét- time- ‘düzenlemek, tertip etmek’

[...] *neçe etig yaratıg erser tog tawçañda ulatı barça uz etzün timezün* [...] HT VII, 1096-1097. (Röhrborn, 1991: 100)

ét- yap- ‘düzenlemek, tertip etmek’

[...] *süsin itse yapsa ma yortuğ tüzüp* [...] KB, (Arat, 1979: 248 / 2344)

ét- yarat- ‘süslemek, donatmak / düzenlemek, örgütlemek / yapmak’

[...] *yér suw idisiz bolmazun téyin az bodunug étip yar[atıp]* <...> (KT D19)

[...] *kögmen yér suw idisiz bolmazun téyin az kırkız bodunug <étip> yarat[ıp]* <...> (KT D20)

[...] *kögmen yér suw idisiz bolmazun téyin az kırkız bodunug [étip] yaratıp* [...] (BK D17)

[...] *bodunug nençe étm[iş] nençe yaratmış te]nr[i] yarlıkad[ok ü]ç[ün] öziim olortokuma tör[t] b[uluñdaki bo]dunug éttim yara[t]dım* [...] (BK K9)

azu turuk suw erser opayın azu étmış yaratmış tatıglıg aş erser [:] aşayın [...] (U 5: (BI) A4-6)

[...] *itgil yaratgıl tip munçulayu tutuzup* [...] AY, 16 (S. 8b.), 10-11, (Kaya, 1994: 66)

[...] *et'özin uz itmiş yaratmış kergek* [...] AY, 418 (VI. 8b.), 4, (Kaya, 1994: 241)

[...] *uz tonanturup itip yaratıp birer burnaçda suw tutdurup* [...] AY, 477 (VII. 10a.), 9, (Kaya, 1994: 266)

[...] *ev bark itgeli yaratgalı sakınç sakınsar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 80.

[...] *itmiş yaratmış yañı ev bark iyesiñe kutadur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 100.

[...] *sın orun itgeli yaratgalı sakınsar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 290.

[...] *adrok adrok etip yaratıp* [...] Huastuanift, L 228: SPb 106. (Özbay, 2014: 87)

[...] *yivek t[on] itigin itdi yaratdı* [...] 21. ? = 199, 4. (Tekin, 1976: 70)

[...] *kimilerin itmiş yaratmış* [...] 31. 12 = 109 447, 13. (Tekin, 1976: 80)

[...] *adruk adruk itigin itiy yaratıy* [...] 37. ? = 82, 4. (Tekin, 1976: 88)

[...] *iti yaratı* ... *yiti türlüg* [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 38.

[...] *tolp barça teven körün armagan azgurmayan itmiş yaratmış ol* [...] Manichaica III, Nr. 4, T M 298, 12.

[...] *mahayan nomnuş etdi [ya]ratdı* [...] HT VII, 237-238. (Röhrborn, 1991: 34)

[...] *küzedü tutmakları ugrınta eterler yaraturlar* [...] HT VIII, 1460. (Röhrborn, 1996: 130)

[...] *[uluşların barça etdeçij] yaratdaçı bolzunlar* [...] KKNB, 1323-1324. (Wilkins, 2007: 136)

[...] *tüş üze etelim yaraçalım* [...] KKNB, 3964. (Wilkins, 2007: 288)

étig bezek ‘süs, donanım’

[...] *münse siler anı etig bezek* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 192)

[...] *etigini bezekini ançaq sinalım* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 234)

[...] *anıy etigi bezeki keliñler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 125)

étig yaratıg ‘süs, donanım’

[...] *tınlıglarka körkitür belgürtürler adruk adruk itig yaratıgıg tip* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 13, (Kaya, 1994: 79)

[...] *itig yaratıg üze et’özin uz itmiş yaratmış kergek* [...] AY, 418 (VI. 8b.), 3, (Kaya, 1994: 241)

[...] *itig yaratıg bar erser* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 133.

- [...] *türk yigit kızlarnıñ itigin yaratıgın itinmiş yaratınmış* [...] T III 84 - 58, 476.
- [...] *itigi yaratıgı bolur* [...] 29. ? = 72, arka 15. (Tekin, 1976: 79)
- [...] *özeki itigi yara[tıgı] bolur* [...] 29. ? = 72, arka 20-21. (Tekin, 1976: 79)
- [...] *vayturi erdni özeği itig yaratağları bolur* [...] 30. ? = 299 369, 17-18. (Tekin, 1976: 80)
- [...] *eđig yarađıg üze eđingeyler yarađingaylar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 435.
- [...] *itig yaratıglar üze* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 143.
- [...] *itig yaratıgka tükellig erür* [...] BTT VIII, T I D (U 4620), 178.
- [...] *édiz [étmiş étig yara]tug erser* [...] DKPAM, 0553. (Elmalı, 2016: 78)
- [...] *kızlarnıñ étigin yaratıgın étinmiş yar[atınmış] közünür sen* [...] DKPAM, 3924. (Elmalı, 2016: 197)
- [...] *étig yaratıg tüşmek kamılmak tüpl[ü]g* [...] DKPAM, 4308-4309. (Elmalı, 2016: 210)
- [...] *etigin yaratıgın körser* [...] HT VII, 635. (Röhrborn, 1991: 64)
- [...] *neñ etigig yar[atıg]ıg kergeklemez* [...] HT VII, 923. (Röhrborn, 1991: 86)
- [...] *neçe etig yaratıg erser* [...] HT VII, 1094-1095. (Röhrborn, 1991: 100)
- étiglig belgülig** ‘süslü, belirli / görülebilir, açık’
- [...] *buşı birmek erser itiglig belgülig erür* [...] BTT I, D, T II S 90.4 (U 2982), 255.
- étiglig yaratıgıg** ‘donatılmış, süslenmiş’
- [...] *edgü erdemlig erdiniler üze itiglig yaratıgıg ...* [...] AY, 30 (S. 16b.), 23, (Kaya, 1994: 72)
- [...] *itiglig yaratıgıg iş ködüg kent uluş ev bark itgeli yaratgalı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 79.

[...] *[it]iglig yaratıǵıg erür* [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, arka 05. (Tekin, 1976: 112)

[...] *étiglig yaratıǵıg açılmıǵ [lénhua] t[e]g* [...] DKPAM, 2773. (Elmalı, 2016: 159)

[...] *etiglig yaratıǵıg erdini kaǵlı on ŵi* [...] HT VIII, 1656. (Röhrborn, 1996: 146)

[...] *et[i]glig yaratıǵıg at[lıg tenri burhan]* [...] KKNB, 1256. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *etiglig yaratıǵıg nomlug* [...] KKNB, 1849. (Wilkens, 2007: 174)

étil- bezel- ‘süslenmek, donatılmak’

[...] *etildi bezeldi anlarǵa kim tandılar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 23)

[...] *etildi bezeldi tanıǵlılarǵa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 101)

[...] *mundaǵoǵ etildi bezeldi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 103)

étil- yaratıl- ‘süslenmek, donatılmak / düzenlenmek, örgütlenmek’

[...] *etilmıǵ yaratılmıǵ etözlügin* [...] KKNB, 757-758. (Wilkens, 2007: 100)

[...] *eǵilip yaratılıp kü[ü kelig küçinte erksinip]* [...] KKNB, 1823. (Wilkens, 2007: 172)

étin- tümen- ‘düzenlenmek, hazırlanmak’

[...] *itig tümek üze itinip tümenip alpalmıǵları kedlenmiǵleri yme yene alku yaǵı yavlaklar barǵa adak asra bolmıǵları közünür* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 24, (Kaya, 1994: 193)

[...] *tört törlüǵ süülüǵ kuvragıǵ itinip tümenip ol yaǵılagalı ugradaǵı illig* [...] AY, 409 (VI. 4a.), 4, (Kaya, 1994: 238)

[...] *kuvragıǵ itinip tümenip ol yaǵılagalı ugradaǵı illig* [...] AY, 409 (VI. 4a.), 4, (Kaya, 1994: 238)

étin timen ‘süslü, düzenli, hazır / süs, düzen’

[...] *itiniǵ timeniǵ kamag kişiniǵ emgenip* [...] HT V, Nr. G 60, 230.

étin- yaratın- ‘bezenmek, süslenmek / düzenlenmek’

[...] *et* ‘üzlerin **itiniþ yaratınıþ** kav beltır [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *eþig* *yarađıg* *üze* **eþingeyler yarađingaylar** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 436.

[...] *itig* *yaratıglar* *üze* **eþinmiþ yaratınıþ** *erür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 143.

[...] *yılanın etözlerin* **étiniþ yaratınıþ** *kay beltir sayu yorıyurlar erti* [...] DKPAM, 3496. (Elmalı, 2016: 183)

[...] *étigin yaratıgın* **étinmiþ yar[atınıþ]** *közünür sen* [...] DKPAM, 3924. (Elmalı, 2016: 197)

[...] **etiniþ yaratı[nı]þ** *köni körum üze* [...] HT VII, 2156. (Röhrborn, 1991: 182)

étmek yaratmak ‘süsleme, donatma / örgütleme, düzenleme’

[...] *neþ anı* **etmek yaratmak** *üze* [...] HT VIII, 977. (Röhrborn, 1996: 92)

[...] *üçünç* **eþmek yaratmak** *üze* [...] KON, 232. (Yiğitoğlu, 2011: 45)

[...] *erkenki köñül* **eþmek yaratmak** *üze ermez* [...] KON, 236. (Yiğitoğlu, 2011: 45)

[...] *kök kalık* **eþmek yaratmak** *üze ermez* [...] KON, 238. (Yiğitoğlu, 2011: 45)

[...] *etözüg* **etmek yaratmak** [*erü*]r [...] KKNB, 504. (Wilkens, 2007: 84)

gam öküñç hasret ‘üzüntü, piþmanlık, özlem’

[...] *ħarislık soñı* **ġam öküñç ħasret ol** [...] AH, (Arat, 2006: 64 / 302)

garh yultuz ‘gezegen, yıldız’

[...] **garhlar yultuzlar** *yorıgı teġşilmez* [...] AY, 412 (VI. 5b.), 5, (Kaya, 1994: 239)

[...] *kün ay* **garhlar yultuzlar** *monçulayu* [...] AY, 509 (VIII. 7a.), 17, (Kaya, 1994: 278)

[...] **garhlar yultuzlar** *togmakıntın* [...] AY, 552b (VIII. 30b.), 13-14, (Kaya, 1994: 297)

[...] *[gra]hlar yultuzlar teg erdi* [...] HT X, 1019. (Mirsultan, 2010: 168)

gazab hikd ‘kırgınlık, kin, nefret’

[...] *yalınlansa tutnup **gazab hikd** oti* [...] AH, (Arat, 2006: 67 / 339)

güher yénçü yakut ‘inci, yakut’

[...] ***güher yinçü yakut** çıkarur mesel* [...] KB, (Arat, 1979: 442 / 4395)

horlan- sürsük- ‘horlanmak, kovulmak’

[...] *çığıl andın **horlanmış sürsükmiş*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 108)

horluk çıgaylık ‘horluk, fakirlik’

[...] *uruldı anlar üze **horluk çıgaylık*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 6)

horluk rüsvālık ‘horluk, rezillik’

[...] ***horluk rüsvālık** anlarğa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 13)

[...] *açtımız anlardın **horluk rüsvālık** kınını* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 155)

hua çeçeklig yemişlig ‘çiçekli, meyveli’

[...] ***hua çeçeklig yemişlik**<de> ba[rça] teyrilerniñ* [...] AY, 563 (VIII. 36a.), 13, (Kaya, 1994: 303)

[...] ***hua [çeçekl]ig yemişlik** teg* [...] HT X, 1030-1031. (Mirsultan, 2010: 169)

hua kuşatré ‘çiçek, süs, gölgelik’

[...] *toyınlar kuvragı eliğlerinte **hualar kuşatrelar** tutup* [...] HT X, 255. (Mirsultan, 2010: 96)

hua pra ‘çiçek, süs, gölgelik’

[...] **hualar pralar** oyun bed[iz] seşrem içinte tolu kördiler [...] HT X, 251. (Mirsultan, 2010: 95)

hua yalpırgak ‘çiçek, yaprak’

[...] ol söğütünüñ yapı yavısgusı **huası yalpırgakı** tüşi yimişi butakı çıpıkı [...] Dışastvustık, 703. (Kaljanova, 2005: 117)

hualıg çeçeklig yénçülüğ ‘çiçekli, incili’

[...] **hualıg çeçeklig yinçülüğ** etigler eltü kelip [...] HT X, 454. (Mirsultan, 2010: 114)

ı tarıg yemiş ‘tohum, meyve’

[...] **ı tarıg yemiş** ulatı bışarlar [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 327.

ı taş ‘yazı, yaban’

*bod kalmadı **ıda taşda** kalmışı kuwranıp yéti yüz boltı [...]* (T1 B4)

ıd- yumşa- ‘göndermek, kullanmak’

[...] işke küçke irtke birtke **ıdtımız yumşadımız** [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, arka 32. (Tekin, 1976: 121)

ıdok kutlug ‘aziz, kutlu’

[...] *teşri teşrisi burkannıñ **ıdok kutlug** sekiz çaytı kalmış yir orunların tükel körüp [...]* AY, 3 (S. 2a.), 18, (Kaya, 1994: 61)

[...] **ıdok kutlug** tözünlerte [...] TT IV/B, T II Y 55, 18.

[...] *sınap sözlegüçi **ıduğ kutluğ** öz [...]* KB, (Arat, 1979: 57 / 433)

ıgaç ot ‘ağaç, ot’

[...] *bilge hanımız yaz **ıgaç oot** ... yarlıkayur [...]* BTT V, M 111 II, 1.

ılag tarıglag ‘otlak, tarla’

[...] *ötüken éli tegres él]i ékin ara ılagım tarıglagım sekiz seleje* [...] (Ta B4)

ıag tıyak ‘güven, dayanak’

[...] *ıagı tıyaktı yme neñ yok* [...] AY, 100 (II. 33b.), 16, (Kaya, 1994: 106)

ıan- umun- ‘inanmak, ümit etmek’

[...] *ısıg [özüm]berü ıanıp umunup* [...] BTT XIII, 13. Metin, 13.

ır oyun ‘şarkı, dans / eğlence’

[...] *ırın oyunın ırılayı büdiyü ayaların kavşurup* [...] T I D 3, 144.

[...] *ır oyun tepretip* [...] DKPAM, 2975. (Elmalı, 2016: 166)

[...] *ır oyun üni ol tép* [...] DKPAM, 3653. (Elmalı, 2016: 188)

[...] *ır oyun [ö]grünç meñi teginü* [...] KKNB, 577. (Wilkens, 2007: 88)

ırak taş ‘uzak, dış’

[...] *yırak taş yoriğli yakın yortmasa* [...] KB, (Arat, 1979: 271 / 2587)

ırk sun ‘fal, kehanet’

[...] *köküzlerin böğseklerin bırını körüm bitiglerin aç ırkların sunların saça* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 243-244.

ısır- sok- ‘ısırmak, sokmak’

[...] *aşunmaklaşu tegip mini ısırurlar sokarlar* [...] BTT XVIII, S 402, (Zieme, 1996: 104)

ıyınç basınç ‘sıkıntı, baskı’

[...] *ulug ıyınç basınç alp [emgekler]* [...] Huastuanift, U 73a, 6. (Özbay, 2014: 23)

ıyınçsız basınçsız ‘sıkıntısız, baskısız’

[...] *iyinçsiz basınçsız bek bolmak takı yme* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 69, (Ayazlı, 2016: 434)

iç- yé- ‘yemek, içmek’

[...] *aş içgü içer yir negü birseler* [...] KB, (Arat, 1979: 468 / 4664)

içger- tut- ‘kabullenmek, anlamak’

[...] *teriñke teriñ nomka kirip alkunı içgerip tutup* [...] KKNB, 3419. (Wilkens, 2007: 258)

içgü ayak ‘içki, kadeh’

[...] *içgün ayakın m/.../r ermişler* [...] BTT V, U 257, 8.

içgü ot ‘içecek, ilaç / ilaç’

[...] *satıgsız tersiz içgü ot öntürüp* [...] 51. 14 57 75, 6. (Tekin, 1976: 105)

[...] *takı yime içgü otlar* [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 31. (Tekin, 1976: 112)

içgü yégü ‘içecek, yiyecek’

[...] *arığın tile barça içgü yigü* [...] KB, (Arat, 1979: 480 / 4801)

[...] *buğun bulsu sindin kör içgü yigü* [...] KB, (Arat, 1979: 533 / 5359)

[...] *bularnıñ haqı tığma içgü yigü* [...] KB, (Arat, 1979: 551 / 5553)

içik- yükün- ‘tābi olmak, boyun eğmek’

[...] *kaganka kırkız bodunı içikdi yükünti* [...] (T1 K4)

içür- yétür- ‘yedirmek, içirmek’

[...] *aķı bol bağışla içür hem yetür* [...] KB, (Arat, 1979: 222 / 2053)

[...] *neñin eğgülık kıl içür hem yitür* [...] KB, (Arat, 1979: 449 / 4469)

ig emgek ‘hastalık, sıkıntı’

[...] *igleri emgekleri yme tarıkıp kitip* [...] AY, 597 (IX. 27a.), 14-15, (Kaya, 1994: 316)

[...] *ig emgekniñ tözi yiltızı ol erür* [...] DKPAM, 3642-3643. (Elmalı, 2016: 188)

[...] *ig emgek artuk buşurur* [...] BTT XIII, 8. Metin, 23.

igesiz kurug ‘sahipsiz, boş’

[...] *igesiz kuruğın oñarsar* [...] 20 C. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 198)

iglig tapsızlg ‘hasta, isteksiz’

[...] *iglig tapsızlg boltukta* [...] KKNB, 666. (Wilkens, 2007: 94)

igsiz adasız ‘ağrısız, dertsiz / tehlikesiz’

[...] *igsizin adasızın turalım* [...] Manichaica I, T II D 171, 103.

[...] *igsiz adasız kop edgüde içre kamağ ayıgda taşra erzünler* [...] BTT XXVI, 33, (Kasai, 2008: 196)

[...] *[i]gsiz adasız erzünler* [...] BTT XXVI, 38, (Kasai, 2008: 196)

igsiz agrısız ‘ağrısız, sağlam’

[...] *igsiz agrısız adasız tudasız bolgay* [...] AY, 191 (III. 33a.), 23, 192 (III. 33b.) 1, (Kaya, 1994: 142)

ililtür- tutultur- ‘bağlatmak, tutturmak’

[...] *ulatu tigüçi ujik ilildürmiş tutulturmuş erür* [...] Üç İtigsizler, 100b, 7-8. (Barutçu-Özönder, 1998: 33)

ilin- yapşın- ‘bağlanmak, yapışmak’

[...] *artukrak ilinmiş yapşınmış köñüllüg erser* [...] AY, 148 (III. 11b.), 16-17, (Kaya, 1994: 126)

[...] *yime ne yilingülük yapşinguluk ol* [...] DKPAM, 0928-0929. (Elmalı, 2016: 91)

[...] *edke tavarka ilinip yapşin[ı]p* [...] KKNB, 768. (Wilkens, 2007: 102)

ilinçsiz yapşinmaksız ‘bağsız, yapışmamış’

[...] *kök kalıg teg ilinçsiz yapşinmaksız tözlügin* [...] AY, 486 (VII. 14b.), 5-6, (Kaya, 1994: 270)

ilinmek yapşinmak ‘bağlanma, yapışma’

[...] *bu ikegüni adıra bilteçi bilge biligke yme ilinmek yapşinmak ...* [...] AY, 223 (IV. 12a.), 11-12, (Kaya, 1994: 156)

[...] *nomlarka ilinmek yapşinmaknuş yörümdeki erür* [...] AY, 263 (IV. 32a.), 1, (Kaya, 1994: 172)

[...] *isig özümke ilinmekim yapşinmakım yok tép* [...] DKPAM, 1580. (Elmalı, 2016: 115)

[...] *ev bark ulatı yilinmek yapşinmaklarıg barça kalısız tittim idaladım* [...] DKPAM, 2654. (Elmalı, 2016: 155)

ilinmeksiz yapşinmaksız ‘yapışmadan, tutunmadan / bağlanmadan’

[...] *ilinmeksiz yapşinmaksız bolup* [...] AY, 218 (IV. 9b.), 24-25, (Kaya, 1994: 154)

[...] *ilinmeksiz yapşinmaksız köñülin* [...] KKNB, 3418. (Wilkens, 2007: 258)

ilinmemek yapşinmamak ‘bağlanmama, yapışmama’

[...] *üçegü ilinmemek yapşinmamak erür* [...] AY, 217 (IV. 9a.), 5, (Kaya, 1994: 153)

[...] *ilinmemek yapşinmamak erür* [...] AY, 303 (IV. 54a.), 15, (Kaya, 1994: 189)

ilintürme- yapşinturma- ‘bağlanmamak, yapıştırılmamak’

[...] *köñüllerin edgüke ayıgka ilintürmedin yapşinturmadın atkaksızın ap arıg süp süzük tüp tüz kılurlar* [...] AY, 293 (IV. 47a.), 20, (Kaya, 1994: 184)

inayet basut ‘inayet, yardım’

[...] *bayat kimke ılsa inayet basut* [...] KB, (Arat, 1979: 144 / 1267)

[...] *bayat kimke ılsa inayet basut* [...] KB, (Arat, 1979: 613 / 6192)

inek kap ‘taşak, torba’

[...] *ineklerin apların yüde yoriyurlar* [...] 75. 10 = 107, arka 45. (Tekin, 1976: 142)

ingen tewe ‘dişi, erkek deve’

[...] *kirginçeke tegi ingen tewe yigne urdusu içiçe* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 120)

ini éçi ‘erkek kardeş, ağabey’

[...] *oglut kagan bolmuş erinç anta [késre inisi éçisin teg* [...] (KT D5)

[...] *armakçısın üçün inili éçili kikşürtökin üçün begli bodunlug yoñařurtokın üçün* [...] (KT D6)

[...] *inisi éçisin teg kılınmadok erinç oğlı kağın teg* [...] (BK D5)

[...] *kürlügin [üçün armakçı]sın üçün inili [éçili kikşürtökin üçün begli bodunlug]* [...] (BK D6)

[...] *inisi éçisin bilmez erti oğlı kağın bilmez erti* [...] (BK D18)

inim éçim yıta adrılu bardımız yıta (Çaa-Höl VI (E 18) 2)

iniñizke éçiñizke ingen yüki éld<e> tüřürtüñüz (Altın-Köl I (E 28) 3)

er er<d>em <ü>çün inim éçim uyurun üçün beñgümün tike bérti (Altın-Köl I (E 28) 9)

[...] <...> *erim e inim e éçim e mymkm? bökmedim* (Uybat III (E 32) 17)

[...] *ini içi tüzüldi tavarı telim* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 296)

[...] *ol ik[i ini éci]* [...] DKPAM, 0969. (Elmalı, 2016: 92)

[...] *inim eçim kam kadaşım ayıtmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa01, 12, (Ayazlı, 2016: 439)

[...] *inim eçim kam kadaşım ayıtmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa01, 15, (Ayazlı, 2016: 440)

[...] *inim eçim kam kadaşım korlug bolzun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa02, 20, (Ayazlı, 2016: 440)

inili éçili ‘kardeşli, ağabeyli’

[...] *[teñrili şfimmulı inili eçili ol* [...] Huastuanift, U 10a, 7. (Özbay, 2014: 79)

irig açığ ‘sert, acı’

[...] *köni sözledim söz irig hem açığ* [...] KB, (Arat, 1979: 652 / 6620)

irig açığ tatıgsız ‘sert, tatsız, acı’

[...] *irig açığ tatıgsız tüş yimişler* [...] AY, 557 (VIII. 33a.), 19, (Kaya, 1994: 299)

irilme- serilme- ‘durup dinlenmemek’

[...] *irilme serilme köñül kılma baş* [...] KB, (Arat, 1979: 573 / 5773)

irök egsük ‘hata, eksik’

[...] *törö üze irökin egsükin yamayu yarlıkazun* [...] HT IX, 1153. (Aydemir, 2010: 123)

isil- çol- ‘azalmak, çekilmek’

[...] *oot yalımın örtenü köye turtaçı isilmiş çolmiş köñüllüg irinç yarlıg tınlıg oğlanların*
[...] AY, 500 (VIII. 2b.), 16, (Kaya, 1994: 275)

iş küç ‘iş güç’

körmiş elig yıl işig küçüg bérmiş ilgerü kün tugsıkda [...] (KT D8)

- [...] *ne kaganka işig küçüg bérür men tér ermiş* [...] (KT D9)
- [...] *bunça işig küçüg bértökgerü sakınmatı* [...] (KT D10)
- bodunug kop baz kılım yag<ı>sız kılım kop maña körti işig küçüg bérür* [...] (KT D30)
- [...] *inim köl tégin <...> işig küçig bértök üçün türük bilge kagan* [...] (KT B)
- işig küçüg bérmiş ilgerü kün tugsıkda bükli kaganka tegi* [...] (BK D8)
- [...] *ne kaganka işig küçüg bérür men tér ermiş* [...] (BK D9)
- [...] *kızıl kanım töküti kara terim yüğürti işig küçüg bértim* [...] (T2 D2)
- [...] *kañım бага теңрікен yen anta yorımış işig küçin bérmiş erti <...>* (O D5)
- [...] *teñri bilge kaganka sakınıp işig küçüg bérşigim bar ermiş erinç* [...] (O K2)
- [...] *ög<g>en atka işig küçüg bérți* (O K3)
- tört bulıydaki bodun <ı>ş küç bérür* [...] (Ta B4)
- [...] *işig küçüg bérşil tédim* [...] (ŞU D5)
- [...] *işin küçünin artatur* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)
- [...] ... *ış küç* [...] [...] Dışastvustık, 052. (Kaljanova, 2005: 41)
- [...] *ış küçünizler büt[meki bolsun]* [...] Dışastvustık, 142. (Kaljanova, 2005: 51)
- [...] *ış küçünüzler büt[meki bolsun]* [...] Dışastvustık, 161. (Kaljanova, 2005: 53)
- [...] *terk tavrağ ış küç* [...] 4. ? = 2d 255, arka 53. (Tekin, 1976: 47)
- [...] *ışke küçke irtke birtke ıdtımız* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, arka 32. (Tekin, 1976: 121)
- [...] *yalğuk ış küç işletdimiz* [...] 62. 9 ? = 140 167 363 393, arka 35. (Tekin, 1976: 121)
- [...] *antagya ok ış küç* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 191.

[...] *yavız işlerin küçlerin* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 307.

[...] *işniş küçnüñ intkisin yaragin* [...] DKPAM, 0038. (Elmalı, 2016: 60)

işle- bütür- ‘yerine getirmek, tatmin etmek’

[...] *iş ködüglerig işleyürler bütürürler* [...] AY, 307 (IV. 56a.), 7, (Kaya, 1994: 191)

işlig küçlüg ‘işli, güçlü / zahmetli’

[...] *işlig küçlüg ed ol* [...] Manichaica III, Nr. 6, II, T II D 173c, 1, 7..

iy- bas- ‘tābi kılmak, ezmek, basmak’

[...] *yir orunu iymiş basmış üküşke ayatmış* [...] AY, 607 (X. 5a.), 15, (Kaya, 1994: 321)

[...] *küçlüg adınıg iydeçi basdaçı* [...] BTT VIII, T I D 673 (U 4093), 100-101.

[...] *küçlüg adınıg iydeçi basdaçı* [...] BTT VIII, T I D (U 4073), 105-106.

[...] *yivegi üze iya basa t[u]tup* [...] HT VII, 90-91. (Röhrborn, 1991: 22)

iyin- basın- ‘tābi olmak / ezilmek, basılmak’

[...] *begleri karı başları erser iyinür basınur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 10.

iyemek basmak ‘tābi kılmak, ezme, basma’

[...] *alku[n]ı iymek basmak kılı turur* [...] BTT VII, T III M 200 (U 4288), 12-13.

iyemek basınmak ‘tābi olma / ezilme, basılma’

[...] *kişilerig iymek basınmak ...* [...] BTT XIII, 13. Metin, 91.

iz oruk ‘iz, yol’

[...] *kamag sud[ur]larnıñ izi [oruk]ı tetir* [...] HT VII, 35. (Röhrborn, 1991: 18)

[...] *izin orukın uzun közüngü tutdaçı* [...] HT VIII, 1796. (Röhrborn, 1996: 157)

[...] **iz oruklarig** kenjürü aç a yarlıkamakä üze [...] HT IX, 465. (Aydemir, 2010: 83)

[...] [**izig**] **orukug** ... sözleser [...] HT X, 1326. (Mirsultan, 2010: 197)

[...] *tamu pret yulkılarınıñ öñi öñi **izi orukı** tetir* [...] KKNB, 2128. (Wilkens, 2007: 192)

kadgu nızvanı ‘acı, tutku’

[...] **kadgu nızvanılarınıñ üzdeçi kesdeçi** [...] AY, 31 (S. 17a.), 9, (Kaya, 1994: 72)

[...] [**ka**]mag **kadgu nızvanıg** [...] Uigurica I, T III M 56. 13.

kadgu sakınç ‘kaygı, zihin yorgunluğu / endişe’

[...] *bu küin **kağgu sakınç** yarın yük vebal* [...] AH, (Arat, 2006: 74 / 426)

[...] *maña erse emdi bu **kağgu sakınç*** [...] KB, (Arat, 1979: 141 / 1241)

[...] *kalı tegse emgek ya **kağgu sakınç*** [...] KB, (Arat, 1979: 149 / 1320)

[...] *maña tegdi **kağgu sakınçlar** uzun* [...] KB, (Arat, 1979: 172 / 1550)

[...] *eletti bizdin **kağgu sakınç*** [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 138)

[...] *ınçıqlanur men **kağgum sakınçımdın** Tenrıke* [...] KT, (Ata, 2004: 45 / 86)

kadgulug emgeklig ‘kederli, sıkıntılı’

[...] **kađguluğnuñ emgeklignıñ** yarağı iyin [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

kadgusuz nızvanısız ‘kaygısız, tutkusuz’

[...] *kirlerin tarkarıp ikil[eyü **kadgusuz**] nızvanısız erdi* [...] BTT XVIII, 23-24, (Zieme, 1996: 122)

kadın kadmagan ‘kayın, güveyi’

[...] *Kayınlar ve güveyiler için bu sırayla **kadın kadmagan** denir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 230 / 1)

kadır katgı katıg ‘kaba, sert’

[...] **kadır katgı katıg** *sav yügerü ketli üskiñde* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 282)

kadır katgı tosun ‘kaba, sert’

[...] **kadır katgı tosun** *tınlıglar üküş* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 026.

kadır katıg ‘kaba, sert’

[...] **kadır katıg** *kıyını alımçılarıñ* [...] AY, 9 (S. 5a.), 23 (Kaya, 1994: 64)

kadır sarsıg öwkelig ‘kaba, sert / çekilmez’

[...] **kadır sarsıg öwkelig** *bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 66.

kadır yavlak ‘vahşi, kötü’

[...] **kadır yavlak** *keyikler adasıntın* [...] AY, 325 (IV. 65a.), 20-21, (Kaya, 1994: 199)

[...] **kadır yavlak** *keyikler adasıntın* [...] AY, 326 (IV. 65b.), 16, (Kaya, 1994: 199)

[...] **kadır yavlak** *keyikler adasıntın* [...] AY, 327 (IV. 66a.), 9, (Kaya, 1994: 200)

[...] **kadır yavlaq** *tınlıglarığ yavaldurgu üçün* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

[...] **kadır yavlak** *ada tuda kılı umagaylar* [...] Dışastvustık, 690. (Kaljanova, 2005: 116)

[...] **kadır yavlak** *vaçır erip* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 130.

[...] **kadır yavlak** *keyikler kişig tutar bolur* [...] HT X, 156. (Mirsultan, 2010: 87)

kafirlik fāsıklık ‘kâfirlik, sapkınlık’

[...] *yigrendürdi silerke kâfirlikni yme fāsıklıknı* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 201)

kagıl bagsal ‘kamçı, kırbaç, sopa’

[...] **kağıl bağısal** eriglig il *қан beg üşi bolup* [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 76)

kagrul- busan- ‘sıkılmak, üzülmek’

[...] *bir yanlıg kagrulur busanur köñülleri neñ ötinç evrilmeserler kılmasarlar* [...] AY, 560 (VIII. 34b.), 22-23, (Kaya, 1994: 301)

kal muntuz ‘çılgın, şaşkın’

[...] **kal muntuz** *ermiş siz* [...] P. P. Or 8212 (118) A, 14. (Hamilton, 1998: 57)

kal teltök ‘deli, akli başında olmayan’

[...] *burkan kutın bulgıncaka tegi ikileyü takı kal teltük bolup yanılıp* [...] BTT II, 850-851.

kal teltök esrök ‘deli, akli başında olmayan’

[...] *ögi biligi alvırıp buşup kal teltök esrök teg bolup* [...] KKNB, 2941-2942. (Wilkens, 2007: 232)

kal telwe ‘çılgın, deli’

[...] **kal telwe** *bolmışların* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 16, (Kaya, 1994: 187)

[...] **kal telwe** *tuymaz bilmez* [...] AY, 632 (X. 17b.), 3, (Kaya, 1994: 330)

[...] **kal telwe** *teg ertil[er]* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 50)

kal- unıtıl- ‘(bir köşede) kalmak, unutulmak’

[...] *kayuda birök padakları üjikleri kalsar unıtılsar* [...] AY, 474 (VII. 8b.), 5, (Kaya, 1994: 264)

kalı kañça ‘nasıl, neden’

[...] **kalı kañçağa** *kirme tutğıl öziñ* [...] KB, (Arat, 1979: 20 / 27)

kalı kañçasız ‘nedensiz, nasılsız / olduğu gibi’

[...] **kalı kaçasız bil uzatma sözü** [...] KB, (Arat, 1979: 20 / 27)

kalı- uç- ‘ükselmek, uçmak’

[...] *kök kalıktın kalıyu uça kelip* [...] HT X, 609. (Mirsultan, 2010: 129)

kalıncı çöp ‘kaba, kötü’

[...] *birök kalıncı çöp* nomta tugdum [...] HT VII, 1671. (Röhrborn, 1991: 144)

kamşa- uma- ‘hareket edememek, kımıldayamamak’

[...] *utru yerde ogri sokuşup tutupan minmiş yéline kudursugınıña tegi yagrıpan kamşayu umatın turur* [...] (IB, 16)

bir karı öküzüg belin biçe kumursga yemiş kamşayu umatın turur tér ança bilinler yavlak ol (IB, 37)

tıgıg tértrü kişemiş kamşayu umatın turur tér ança bilinler yavlak ol (IB, 39)

kamşa- yaykan- ‘sallanmak, sarsılmak’

[...] *tüzü kamşadı yaykandı* [...] Dışastvustık, 644-645. (Kaljanova, 2005: 110)

kan yiriş ‘kan, irin’

[...] *kannıy yirişniş ornagi sişirin yörgelmiş sünükler ulagı üze* [...] AY, 614 (X. 8b.), 10, (Kaya, 1994: 323)

[...] *et’özi alku kan yiriş akar tökülür* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 444.

[...] *kan yiriş arıgsız birle* [...] T III 84 - 72, 549.

[...] *tolp etüzümüzdin kan yiriş söl...* [...] 61. 8 ? = 110, 9. (Tekin, 1976: 119)

[...] *ol yarsınçig et’özinteki kan iriş arıgsız yavlak tasıltı tökültü* [...] Manichaica I, T II D 176, 10.

[...] *baştan adaka tegü kanka [irişke?] ürşenip* [...] Manichaica I, T II D 176, .14

[...] *meger kaynar suw taķı **ķan iriņ** [...]* TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 261)

[...] *ķaynar suw **ķan taķı iriņ** [...]* KT, (Ata, 2004: 101 / 57)

kanlıg yinlig ‘kanlı, etli’

[...] ***ķanlıg yinlig** kenķkiyesin [...]* 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, 20. (Tekin, 1976: 83)

kanlıg yiriņlig ‘kanlı, irinli’

[...] ***kanlıg yiriņlig** sevgüsüz taplagusuz yarsınçig inçip inantım [...]* AY, 613 (X. 8a.), 1-2, (Kaya, 1994: 323)

kaņlı kōlük ‘yük hayvanı, araba’

[...] *at yaņa **kaņlı kōlük** erdini yinçü ed tavar üze tapıntım [...]* AY, 613 (X. 8a.), 4, (Kaya, 1994: 323)

kar buz ‘kar, buz’

[...] ***kar buz** kamug erüşdi, taglar suwı akışdı [...]* DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 94 / 6)

kar kıragu salkım ‘kar, kıracağı, çiğ’

[...] ***ķar kıragu salkım** suvı erür erser [...]* 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 158)

kara ayıg ‘kara, kötü’

[...] *üküş **ķara ayıg** yolluğ uruğuş saçar [...]* 12. Gevezelik Boyası (Çısuva Tutuņ), (Arat, 1991: 120)

karagu sukak ‘kōr, sağır’

[...] ***ķaragu** boldılar **suķak** boldılar [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 84)

[...] *yana **ķaragu** boldılar **suķak** boldılar [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 84)

kararıg ayıg ‘karanlık, kötü’

[...] *kararıg ayıg kılınçlarımıznı kalısız kşantı kılır biz* [...] BTT XIII, 12. Metin K, 208.

kararmaklıg çökmeklig ‘kararmalı, çökmeli’

[...] *kararmaklıg çökmeklig mün yazokları* [...] HT VII, 1075-1076. (Röhrborn, 1991: 98)

karga kuzgun ‘karga, kuzgun’

[...] *karga kuzgun karağuş teglükenler kelip* [...] 78. 12 = 2, 20-21. (Tekin, 1976: 144)

karga ügi ‘karga, baykuş’

[...] *yirtinçüde kargalı ügili ikegü kayu üdte tüzülüip* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 17, (Kaya, 1994: 78)

kargan- alkan- ‘kavga etmek, yok etmek’

[...] *bir ekintike karganurlar alkanurlar* [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 30.

[...] *bu kargantukın alkantukın kekreştükün yöntüştükün bilmez kişi teg* [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 37-38.

karı- öl- ‘yaşlanmak, ölmek’

[...] *basa basa erler karıyurlar ölürler* [...] 43. ? = 63, arka 14. (Tekin, 1976: 96)

karıma- oprama- ‘yaşlanmamak, yıpranmamak’

[...] *bu edgü karımaz yime opramaz* [...] KB, (Arat, 1979: 181 / 1640)

karımak iglemek ölmek ‘yaşlanıp hastalanıp ölme’

[...] *[karı]mak iglemek ölmekte ulatı [emgek]siz bürtmekig* [...] KKNB, 3775. (Wilkens, 2007: 278)

karımak ölmek ‘yaşlanma, ölme’

[...] *togmaklı karımak ölmek* belgürer [...] AY, 367 (V. 12a.), 15, (Kaya, 1994: 218)

[...] *togmağ tıltağında karımak ölmek bolur* [...] 43. ? = 63, 3. (Tekin, 1976: 96)

[...] *togmağ tıltağında karımak ölmek belgüliüg bolur* [...] 43. ? = 63, 7-8. (Tekin, 1976: 96)

[...] *uladı karımak ölmektin [neñ ozgal]ı bultukmaz* [...] KKNB, 673. (Wilkens, 2007: 94)

[...] *karımak ölmekig basa basa bir ikintike* [...] ATT, 69b1, 2068, (Shögaito, 1988: 144)

karışmak yarışmalaşmaklıg ‘çatışma, yarışma / üstün gelme (düşüncesi)’

[...] *öz köñülçe karışmak yarışmalaşmaklıg üze işlegüliük* [...] KKNB, 2131. (Wilkens, 2007: 192)

karlıg buzlug ‘karlı, buzlu / soğuk’

[...] *karlıg buzlug üd bolur* [...] AY, 590 (IX. 23b.), 4, (Kaya, 1994: 313)

[...] *karlıg buzlug yollarda* [...] HT VIII, 1901. (Röhrborn, 1996: 165)

[...] *karlıg buzlug artlarda* [...] HT VIII, 1904-1905. (Röhrborn, 1996: 166)

kaş kirpik ‘kaş, kirpik’

[...] *közi kapakı tüptüz kaşı kirpiki kök rajavart öñlüg* [...] T III 84-40, arka, 19. (Demirci, 2014: 79)

kaş köz ‘kaş, göz’

[...] *kaşı közi keñ yaruk yaşuk togılıg erd[i]* [...] HT X, 732. (Mirsultan, 2010: 141)

[...] *bu er ol tutçı kaşı közi tügölgen* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 228 / 9)

[...] *kaşı közi tügmiş açıtmiş yüzün* [...] KB, (Arat, 1979: 94 / 770)

[...] *qulı köñli yükser yazar kaş köze* [...] KB, (Arat, 1979: 198 / 1809)

[...] *sewindi ilig yazdı **kaşın közin*** [...] KB, (Arat, 1979: 500 / 5015)

kat bük ‘kıyı, bucağ’

*ulug ev örtenmiş **katıña** tegi kalmadok **bükiñe** tegi kodmadok tér ança bilinler yavlak ol*
(IB, 9)

[...] *iç teriñ **kat bük tağta*** [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

[...] *bütün çın bolurlar **katı** yok **büki*** [...] KB, (Arat, 1979: 446 / 4440)

katıglan- bışrun- ‘gayret göstermek, alıştırmak yapmak / çabalamak, meditasyon yapmak’

[...] *uzatı [**katıglanıñ**] **bışrunup** [yertinçülüğ] meñilerke [yapşınmadın]* [...] KKNB, 1678.
(Wilkens, 2007: 162)

[...] *ulatı **katıglanu bışrunu** üzeliñsiz yeg üstünki köni tüz tuymak burhan kutın bulup* [...] KKNB, 2026. (Wilkens, 2007: 188)

[...] *ulatı **katıglanıñ bışrunup** on oronlug yorıklarıñ toşgurup* [...] KKNB, 2327. (Wilkens, 2007: 202)

katıglan- emgen- ‘zahmet, acı çekmek / zorlanmak’

[...] *alku tınlıqlar üçün **katıglanıñ emgenip** tileyü* [...] ATT, 13b1, 406, (Shōgaito, 1988: 32)

katun kırkın ‘hatun, cariye’

[...] ***katunların kırkınların** inançların ulatı bodunun karasın* [...] AY, 414 (VI. 6b.), 10-11,
(Kaya, 1994: 240)

katun tégit ‘hatun, prens’

[...] *ordo karşı içinteki **katunlar tigitler** begler buriyuklar* [...] AY, 90 (II. 28b.), 3-4, (Kaya, 1994: 102)

kawırma- sürme- ‘basmamak, sürmemek’

[...] *bilip körüp yavızıg kawırmadıñ sü[rmedin] sımtamakñıñ tüşi erür* [...] AY, 560 (VIII. 34b.), 1, (Kaya, 1994: 301)

kawışmak körüşmek ‘kavuşma, görüşme’

[...] *[boş]gutçılar kawışmakda körüşmekde inangulukug tutgululukug [bil]megeyler tep* [...] HT VII, 1708-1709. (Röhrborn, 1991: 147)

kawla- sık- ‘bağlamak, sıkmak’

[...] *bek kavlayu sıkı tutup* [...] BTT XVIII, V 105-106, (Zieme, 1996: 74)

kaya kum ‘kaya, kum’

[...] *ne tagları ı ıgaç kaya kum barı kıp basar* [...] Manichaica III, Nr. 3, T II D 121, 4.

kayalık basgukluk ‘kayalık, tepelik / sarp arazi’

[...] *idiz tikim kayalık basgukluk erip* [...] 8. Öyle Yerlerde, (Arat, 1991: 66)

kazgan- ét- ‘kazanmak, elde etmek’

[...] *kazganı bértim éti bértim <...> buşsuz kılım* [...] (BK K12)

[...] *ança kazganmış ança étmiş élimiz [törömüz erti* [...] (BK D18)

keçig köprüg ‘geçit, köprü’

[...] *keçigi köprügi ol tınlıglarıñ yarokug karıngug tutmadın* [...] HT VII, 1475-1476. (Röhrborn, 1991: 129)

ked uz ‘iyi, mahir’

[...] *ked uz oynayu yırlayu* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 13, (Kaya, 1994: 78)

kedgirmek tüşmek ‘sendeleme, düşme’

[...] *bar bolgay kedgirmekimiz tüşmekimiz* [...] HT VII, 1064-1065. (Röhrborn, 1991: 98)

kekreş- yöntüş- ‘nefret etmek, kavga etmek’

[...] *kekreştükin yöntüştükin bilmez kişi teg* [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 38-39.

kelen kéyik ‘gergedan, geyik / vahşi hayvan’

[...] *kelen keyik müyüzi teg atıñ küñ kötrülgey* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 286)

kelyük bulganyuk ‘kötü, fena / karışık, bulanık’

[...] *yene bo kelyük bulganyuk iş çöpik yavlak üdteki* [...] AY, e1, 10, (Kaya, 1994: 354)

kelyük bulganyuk yawlak ‘kötü, fena / bulanık, karışık’

[...] *yene [bo kelyük bulganyuk yawlak [üdeki]* [...] AY, e2, 4, (Kaya, 1994: 354)

kemiş- sımta- boş ét- ‘bırakmak, elden çıkarmak / değersiz görmek’

[...] *inçip yine yaraşmaz kemişip sımtap boş itser* [...] AY, 561 (VIII. 35a.), 13, (Kaya, 1994: 302)

kemiş- tit- ‘atmak, dağıtmak / değersiz görmek’

[...] *kamagun barça kemişürler titerler* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 13, (Kaya, 1994: 298)

keñ kiçig ‘genç, küçük’

[...] *keñ kiçig men* [...] DKPAM, 1021. (Elmalı, 2016: 94)

[...] *keñ kiçig özde togmış sever* [...] DKPAM, 1430. (Elmalı, 2016: 109)

[...] *keñ kiçig [...]Y basasınta* [...] DKPAM, 3149. (Elmalı, 2016: 172)

[...] *biligsiz bor içse bolur keñ kiçig* [...] KB, (Arat, 1979: 278 / 2659)

kes- böl- ‘kesmek, bölmek’

[...] *kesgeli bolmaz bölgeli bolmaz kim munı tuysar ol kişi* [...] KON, 307. (Yığitoğlu, 2011: 49)

kew- bas- ‘gücünü yok etmek, yenmek, basmak’

[...] *nızvanıların kevgeli basgalı uyurlar* [...] AY, 317 (IV. 61a.), 9, (Kaya, 1994: 195)

[...] *yme ançakıya kevgeli basgalı* [...] ATT, 25b1, 746, (Shōgaito, 1988: 56)

kewil- alkın- ‘zayıflamak, azalmak’

[...] *küçi küsüni kevilmiş[in] alkınmışın* [...] HT X, 383-384. (Mirsultan, 2010: 108)

kewil- arta- ‘zayıflamak, bozulmak’

[...] *küçüm kösünüm kevilmişke artamışka korku teginür men* [...] HT VII, 1036-1037. (Röhrborn, 1991: 95)

kez- yori- ‘gitmek, yürümek’

[...] *[ög]lenmekte (?) keze yorımak abamulugka tegürdeçi* [...] ShoRoshia, Ab, b8. (Shōgaito, 2003: 233)

kezigçe ödinçe ‘düzenlice, vakitlice’

[...] *kezigçe ödinçe özgen yağmur tökülür* [...] AY, 566 (VIII. 37b.), 2-3, (Kaya, 1994: 304)

kéj boş ‘geniş, serbest’

[...] *ütkiye kök kalığıg kiñ booş sığurur* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuñ), (Arat, 1991: 122)

kéj teriñ ‘geniş, derin’

[...] *kölünülerniñ kéj teriñ agılıkı titmişke* [...] AY, 34 (S. 18a.), 11, (Kaya, 1994: 74)

[...] *kiñin teriñin tüpkergele arıdı* [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 12.

[...] *keñ teriñ biligi [y]ürüñ tonlug* [...] HT VIII, 749. (Röhrborn, 1996: 74)

[...] *keñin teriñin tutup ötgürü keñ nomlayur men* [...] HT VIII, 1453. (Röhrborn, 1996: 130)

[...] **keñ teriñ** ertiñü körkle ünin [...] HT VIII, 1853. (Röhrborn, 1996: 162)

kéñ ulug ‘geniş, büyük’

[...] **kiñ ulug** adınlar sevip körgülük [...] AY, 650 (X. 25b.), 10-11, (Kaya, 1994: 338)

[...] **keñ u[lu]g** [orun]ta [...] BTT XXIII, D 140.

[...] *bo monı teg kéñ ulug üç miñ ulug [miñ] yértinçü yér suvda toz toprak bolmış [...]*
DKPAM, 4465. (Elmalı, 2016: 216)

[...] **kiñ ulug** buyanıg [...] ATT, 6b1, 193, (Shōgaito, 1988: 18)

kéñ yazı ‘geniş, açık’

[...] *ötrü ilig beg kiñ yazı arıg silig orunug [...]* AY, 574 (IX. 3b.), 17, (Kaya, 1994: 307)

kéñ yétiz ‘geniş, yüksek’

[...] *kaşı kirpigi kök rajavart kiñ yitiz öñlüg [...]* T III 84-40, arka 19-20.

[...] **kiñ yitiz** kögüzünte iki emigi [...] T III 84-40, arka 24.

[...] *kunçuylarınıñ kéñ yétiz [...]* [...] DKPAM, 0918. (Elmalı, 2016: 90)

[...] **kéñ yétiz** kirsiz münsüz arıg süzük tillig [...] DKPAM, 1620. (Elmalı, 2016: 116)

[...] **kéñ yétiz** idok [...] [...] DKPAM, 2491. (Elmalı, 2016: 149)

kéñrül- bedü- ‘genişlemek, büyümek’

[...] *yumtarı orunlug kiñrülmiş betümiş [...]* ShoRoshia, Hg, 12. (Shōgaito, 2003: 145)

kéñür- aç- ‘yaymak, açmak / açıklamak, izah etmek’

[...] *iz oruklarıñ keñürü aç a yarlıkamakı üze [...]* HT IX, 465. (Aydemir, 2010: 83)

kéñür- yad- ‘açmak, yaymak’

[...] *bo nom erdinig kiñürü yadtaçı [...]* AY, 448 (VI. 25b.), 9, (Kaya, 1994: 253)

[...] *il uluşda **kiñürü yadmuş** üçün [...]* AY, 452 (VI. 27b.), 23, (Kaya, 1994: 255)

[...] *bo nom erdinig boşgunsarlar tutsarlar **kiñürü yadıp** [...]* AY, 440 (VI. 19b.), 23, (Kaya, 1994: 249)

[...] *uzun **keñürü yada** yarlıkadı [...]* HT IX, 244. (Aydemir, 2010: 70)

[...] *nomug ş[az]ınıg **keñürü yadmakın b[u]lu teginmişimizke** [...]* HT IX, 1960. (Aydemir, 2010: 164)

kéñür- yadıl- ‘açmak, yaymak / açıklamak, izah etmek’

[...] *bo nom erdini yme yirtinçüde **kiñürü yadılğay tip** [...]* AY, 449 (VI. 26a.), 14, (Kaya, 1994: 254)

[...] *burkanlar uluşınta **kiñürü yadılıp** [...]* AY, 427 (VI. 13a.), 14, (Kaya, 1994: 244)

két- amrıl- ‘yatışmak, dinmek’

[...] *ol uvutsuz biligde **kéter amrılur** [...]* Kuan, 63. (Tekin, 1993: 11)

két- tarık- ‘gitmek, uzaklaşmak’

[...] *birtemledi arıg silig **kitzün tarıkzun** [...]* 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] *adası tudası **kétzün tarıkzun** [...]* T I D 3, 234.

[...] *sezik[siz] **kétgey tarık[ga]y** [...]* T II M 7, arka 4. (Demirci, 2014: 68)

[...] *ayınçınızlar [**kitip tarıkıp**] [...]* Dışastvustık, 138. (Kaljanova, 2005: 51)

[...] *ayınçınızlar **ki[tip tarıkıp]** [...]* Dışastvustık, 157. (Kaljanova, 2005: 53)

[...] *ayınçınızlar] **kitip tarıkıp** [...]* Dışastvustık, 176. (Kaljanova, 2005: 55)

[...] *adası tudası **kétzün tarıkzun** [...]* DKPAM, 2511. (Elmalı, 2016: 150)

[...] *igi togası kalısız **kéter tarıkar** [...]* DKPAM, 2801. (Elmalı, 2016: 160)

[...] *ayığ yavız sakınçları kitzün tarıkzun* [...] BTT XIII, 46. Metin, 21.

[...] *yañılmakları sezik[ler]i keter tarıkar* [...] KKNB, 615-616. (Wilkens, 2007: 90)

[...] *kşanti [k]lguluk kılınçları ketzün tarıkzun* [...] KKNB, 1581. (Wilkens, 2007: 156)

[...] *alkug[un] barça [ke]tip tarıkıp* [...] KKNB, 1597. (Wilkens, 2007: 156)

kéter- tarkar- ‘dağıtmak, gidermek / yok etmek, uzaklaştırmak’

[...] *yüz törlüg adaları kiterteçi tarkardaçı erür siz* [...] T III M 115, 93.

[...] *kétermiş tarkarmış bolurlar* [...] DKPAM, 1652. (Elmalı, 2016: 118)

[...] *iğın kétértim tarkartım* [...] DKPAM, 2745. (Elmalı, 2016: 158)

[...] *emgeklerig barçanı keterip tarkıarıp* [...] KKNB, 953. (Wilkens, 2007: 114)

[...] *birteml[ik keterip tarkarıp]* [...] KKNB, 1386. (Wilkens, 2007: 140)

kéter- tüket- ‘gidermek, bitirmek’

[...] *ökünü kaçını arıyu siliyü [ki]derip tüked[i]p* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

kétermek tarkarmak ‘dağıtma, giderme / yok etme, uzaklaştırma’

[...] *ketermek t[arkarmak ıdok]k [n]omnuğ* [...] KKNB, 1526. (Wilkens, 2007: 152)

kétger- tarkar- ‘dağıtmak, gidermek’

[...] *netegin [bir] kezde ketgergeli tarkargalı bulgay* [...] KKNB, 627. (Wilkens, 2007: 92)

kétmek tarıkmak ‘gitme, uzaklaşma’

[...] *urıyu ketmeki tarıkmakı bolzun* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 7, (Ayazlı, 2016: 423)

kéyik yılkı ‘vahşi hayvan, yük hayvanı’

[...] *nomug tenrig bilmetin keyik teg yılkı teg yoriyur* [...] BTT V, M 813, 11.

kıg yam ‘pislik, dışkı’

[...] *tört yol beltirinte kıg yam ot ıgaç alıp* [...] AY, 384 (V. 20b.), 13, (Kaya, 1994: 226)

kıg yam arıgsız ‘temiz olmayan, pis’

[...] *kıg yam arıgsız üze ulikturguluk ermez* [...] AY, 341 (IV. 73a.), 24, (Kaya, 1994: 206)

kıg yam arıgsız çalpaŋ ‘pislik, dışkı’

[...] *kıg yam arıgsız [çal]pa[ŋ birle] telür* [...] ShoRoshia, AB, a7. (Shōgaito, 2003: 228)

kıl- kazgan- ‘yerine getirmek, kazanmak’

[...] *ulug buyan edgü kılınçıg kılmuş kazganmış bolur* [...] AY, 419 (VI. 9a.), 10, (Kaya, 1994: 241)

[...] *buyan edgü <kılınç> kılur men kazganur men* [...] AY, 421 (VI. 10a.), 15, (Kaya, 1994: 242)

[...] *ulug buyan edgü kılınçıg kultuŋ kazgantıŋ* [...] AY, 512 (VII. 8b.), 11, (Kaya, 1994: 279)

kıl- kurat- ‘yapmak, etmek, işlemek’

[...] *bo biş törlüg utunmak atlıg tsuy ayıg kılınçlarıg kultum kuratdım erser* [...] AY, 134 (III. 4b.), 18, (Kaya, 1994: 120)

[...] *türe büke kılmuş kuratmış* [...] AY, 137 (III. 6a.), 4, (Kaya, 1994: 121)

kıl- kuwrat- ‘yapmak, etmek, işlemek / bir araya getirmek, derlemek’

[...] *kop tö[rlüg] kılmuş ku<v>ra[tmış] ağır ayıg* [...] AY, 648 (X. 25b.), 22, (Kaya, 1994: 337)

kıl tü yamıg ‘kıl, tüy, çer çöp’

[...] *küdezilse içgüde kıl tü yamıg* [...] KB, (Arat, 1979: 302 / 2917)

kılıç baldu ‘kılıç, balta’

[...] *ķayusı ķerigde kılıç baldu yir* [...] KB, (Arat, 1979: 191 / 1736)

[...] *kılıç baldu boldı bu il saķçısı* [...] KB, (Arat, 1979: 230 / 2140)

[...] *kılıç baldu birle yağığ utđuđı* [...] KB, (Arat, 1979: 230 / 2141)

kılıç baldu ok ‘kılıç, balta, ok’

[...] *kılıç baldu ok yir ay ilig bilij* [...] KB, (Arat, 1979: 306 / 2961)

kılıç biķe kağıl ‘kılıç, bıķak, kırbaķ’

[...] *kılıķi biķesi kağılı tsun tsun sınar* [...] Kuan, 27. (Tekin, 1993: 10)

kıy ew ‘kıyı, bucak / sokak, ev’

[...] *kılınķımıznı okünmedin kıy ew sayu yorır biz* [...] BTT XIII, 16. Metin, 42.

kız kelin ‘kız, gelin’

[...] *aga ini kız kelinlerimiz ermez* [...] BTT XIII, 49. Metin, 72.

[...] *aka i[ni] kız kelinler birle keņeşip* [...] BTT XXVI, 905. Metin, 31, (Kasai, 2008: 236)

kız kırkın ‘kız, cariye’

[...] *bezeklikte kızlar kırkın* [...] 29. Ayrılış, (Arat, 1991: 252)

[...] *buyanlığ kızlar kırkınlar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 118.

[...] *kız kırkın* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 142 / 15)

kız küdegü ‘gelin, damat’

[...] *yaņı kız küdegü üze konzun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 15, (Ayazlı, 2016: 431)

[...] *yaņı kız küdegü birle ay ayıņa* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 34, (Ayazlı, 2016: 432)

kız oğlan ‘cariye, köle’

[...] *at üstem kız oğlan bu birse telim* [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2280)

[...] *at üstem kız oğlan kanı birle yok* [...] KB, (Arat, 1979: 346 / 3439)

kiçig kur ‘genç, toy’

[...] *kiçig kur yigitler bolur keç yiti* [...] KB, (Arat, 1979: 251 / 2373)

kinetme- ogadma- ‘geciktirmemek, ertelememek’

[...] *kinetmeğin ogadmağın kin yakın barzunlar* [...] 13 G. İyi Dilek, (Arat, 1991: 146)

kirlig akıglıg ‘kirli, çürük’

[...] *kirlig akıglıg bölükinte tutulmuş* [...] AY, 218 (IV. 9b.), 15, (Kaya, 1994: 153)

[...] *kirlig akıglıg bölükinte tutulmuş* [...] AY, 252 (IV. 26b.), 6, (Kaya, 1994: 168)

[...] *kirlig akıglıg yirtinçülüğ* [...] AY, 252 (IV. 26b.), 13, (Kaya, 1994: 168)

kirlig ayıg ‘kirli, kötü’

[...] *kirligin ayıgın adırtlıg bilmek ukmak erür* [...] AY, 304 (IV. 54b.), 1-2, (Kaya, 1994: 190)

[...] *kirlig ayıg kıl[inçıg]* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 54)

kirsiz münsüz ‘temiz, günahsız’

[...] *kirsiz münsüz tokılıg arıg süzük közüñüz ol* [...] AY, 347 (V. 2a.), 6-7, (Kaya, 1994: 209)

[...] *kirsiz münsüz arıg süzük yipün lnhua yapırgakı teg* [...] AY, 499 (VIII. 2a.), 17, (Kaya, 1994: 275)

[...] *kirsiz [mün]süz süp süzük süzülmiş* [...] AY, 646 (X. 24b.), 9, (Kaya, 1994: 336)

[...] *kirsiz münsüz arıg süzük tillig* [...] DKPAM, 1620-1621. (Elmalı, 2016: 116)

kişili teyrili ‘insanlı, tanrılı’

[...] *kişili teyrili ajunınta* [...] AY, 41 (II. 4a.), 17, (Kaya, 1994: 85)

[...] *kişili teyrilike ayaguluk körgülük bolurlar* [...] AY, 125 (II. 46a.), 1, (Kaya, 1994: 116)

[...] *kişili teyrili kuvragıñ* [...] AY, 481 (VII. 12a.), 19, (Kaya, 1994: 268)

kişisiz tınlıgsız yaşaglısız ‘insansız, canlısız’

[...] *kişisiz tınlıgsız yaşaglısız üze yarlıkançuçı belgü tözlüg nomlarta* [...] AY, 145 (III. 10a.), 16, (Kaya, 1994: 125)

kodturma- tıdma- ‘ayırılmamak, engellemek’

[...] *yavızıg kod<t>urmasar tıdmasar* [...] AY, 552 (VIII. 29b.), 21, (Kaya, 1994: 296)

[...] *kılınç kılmañın arıtı kodturmasar tıdmasar* [...] AY, 552a (VIII. 30a.), 6-7, (Kaya, 1994: 297)

kondı- arıt- ‘parlatmak, temizlemek’

[...] *kondımış arıtımış altun teg arıg süzük bolmışınta* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 200.

kollug ulduñlug ‘eşit, muntazam’

[...] *koollug ulduñlug iligiñiz adakiñız* [...] AY, 450 (VI. 26b.), 18, (Kaya, 1994: 254)

kopuz kışak ‘kopuz, telli müzik aleti’

[...] *kopuzlı kışaklı etüzüp çımkuklı çıñırçaklı [etip?]* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 25, (Ayazlı, 2016: 432)

kor kem ‘zarar, sıkıntı’

[...] *k[or] kem kelmiş sayu yalar* [...] KKNB, 68. (Wilkens, 2007: 58)

kora- kemiş- ‘kaldırmak, atmak’

[...] *kurt koğuzlar korayur kemişürler sın ara* [...] AY, 366 (V. 11b.), 17, (Kaya, 1994: 217)

kork- belişle- ‘korkmak, ürkmek’

[...] *yavız tüş birgüsişe artukrak korksar belişleser* [...] AY, 141 (III. 8a.), 7, (Kaya, 1994: 123)

[...] *odunup korkdı belişledi* [...] HT X, 160. (Mirsultan, 2010: 87)

kork- bez- ‘korkmak, titremek’

[...] *boşunmagay tep anın korkdı bezdi* [...] Huastuanift, U 73b, 8. (Özbay, 2014: 26)

kork- sézin- ‘korkmak, endişelenmek’

[...] *öz enükin yigey tip ertiñü korkdı sizinti* [...] AY, 630 (X. 16b.), 11, (Kaya, 1994: 330)

kork- titre- ‘korkmak, titremek’

[...] *anı körüp korkup titrep* [...] HT X, 158. (Mirsultan, 2010: 87)

kork- ürk- ‘korkmak, ürkmek’

[...] *sansarka korkdaçı ürkdeçi korkmak ürkmek köñüllerin bogururlar* [...] AY, 291 (IV. 46a.), 4, (Kaya, 1994: 183)

korkgu belişlegü ‘korku, endişe’

[...] *kork<g>um belişlegüm kelir* [...] AY, 608 (X. 5b.), 18-19, (Kaya, 1994: 321)

korkınç busuş ‘korku, keder’

[...] *adınların korkınçın busuşın kitergeli* [...] AY, 106 (II. 36b.), 16, (Kaya, 1994: 109)

korkınç emgek ‘korku, ızdırıp’

[...] *korkınçım emgekim üstelti* [...] AY, 10 (S. 5b.), 6, (Kaya, 1994: 64)

[...] *korkınç emgekin emgenteçilerig irinçkeyürler* [...] AY, 216 (IV. 8b.), 14, (Kaya, 1994: 152)

[...] *korkunç emgekin emgenteçi* [...] AY, 216 (IV. 8b.), 19-20, (Kaya, 1994: 152-153)

korkınç sézinç ‘korku, endişe’

[...] *yme tugmış küni ... korkınç sizinç ...* [...] BTT V, T II D (U 185), 4.

korkınç sıkış ‘korku, tehlike’

[...] *korkınçda sıkışda turmuş* [...] AY, 180 (III. 27b.), 6-7, (Kaya, 1994: 138)

[...] *korkınçda sıkışda turmuş* [...] AY, 180 (III. 27b.), 11, (Kaya, 1994: 138)

korkınçlıg busuşlug ‘korkutucu, endişe verici / korkulu, endişeli’

[...] *korkınçlıgın busuşlugın inçe tip tidi* [...] AY, 621 (X. 12a.), 2-3, (Kaya, 1994: 326)

[...] *qorkınçlıg busuşlug erser* [...] Kuan, 43-44. (Tekin, 1993: 11)

korkınçlıg emgeklig ‘korkutucu, acı verici / korkulu, acı dolu’

[...] *korkınçlıg emgeklig tunlıgırlıg* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 1120-1121.

korkınçsız ayınçsız ‘korkusuz, endişesiz’

[...] *korkınçsız ayınçsız köñülin* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] *korkınçsız ayınçsız éñçin esenin* [...] Dışastvustık, 207. (Kaljanova, 2005: 59)

[...] *antağ qorkınçsız ayınçsız sımtağ köñüllüg* [...] 101165 259. = 170 298 370, 16. (Tekin, 1976: 172)

[...] *korkınçsız ayınçsız köñülin* [...] DKPAM, 2596-2597. (Elmalı, 2016: 153)

[...] *korkınçsız ayınçsız köñülin* [...] DKPAM, 3499-3500. (Elmalı, 2016: 183)

[...] *korkunçsız ayınçsız köñülin* [...] DKPAM, 3565-3566. (Elmalı, 2016: 186)

korkıt- belinlet- ‘korkutmak, ürkütmek’

[...] *tirtilarıg [korkıt]ıp belinletip kovup* [...] HT III, 612-613. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 96)

korkıt- ürkit- ‘korkutmak, ürkütmek’

[...] *neçe korkıt<ı>ımız ürkit<ı>ımız erser* [...] Huastuanift, U 14a 10-11; L 87: SPb 36. (Özbay, 2014: 83)

[...] *kişilerig korkutur ürkitür* [...] KKNB, 2960. (Wilkens, 2007: 234)

korkma- kadgurma- ‘korkmamak, kaygılanmamak’

[...] *korğmağıl kağğurmağıl biz yandurdaçı miz* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 98)

[...] *korğmağıl kağğurmağıl biz kutğardaçı miz seni* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 109)

[...] *korğmanlar kağğurmanlar müjde bezerley* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 172)

korkmak titremek ‘korkma, titreme’

[...] *[eş]idü körü yarlıkadukda korkmakımız titremekimiz ükliyü asılu* [...] HT IX, 988. (Aydemir, 2010: 113)

korkmak ürkme ‘korkma, ürkme’

[...] *sansarka korkdaçı ürkdeçi korkmak ürkme köñüllerin bogururlar* [...] AY, 291 (IV. 46a.), 4, (Kaya, 1994: 183)

korku sakınç ‘korku, keder’

[...] *bayatka bu korğu sakınçın sızıp* [...] KB, (Arat, 1979: 610 / 6156)

koşug bağ ‘ek, bağ’

[...] *anın atı bolur **koşuğ bağ** tip* [...] Üç İtigsizler, 106b, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

[...] *ol **koşuğın bağı**n öni üdrülmiş* [...] Üç İtigsizler, 106b, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

koşul- bal- ‘koşulmak, bağlanmak’

[...] *ol vastuta atamış ol **koşulmuş balmış** tip* [...] Üç İtigsizler, 106b, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

[...] *munuğ atı bolur **koşulmuş balmış** tip* [...] Üç İtigsizler, 106b, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 41)

koşulmak balmak ‘koşulma, bağlanma’

[...] ***koşulmağ balmağ** erser* [...] Üç İtigsizler, 111a, 2-3. (Barutçu-Özönder, 1998: 46)

koyun kozi ‘koyun, kuzu’

[...] ***koyun kuzı**ğ isig özlerinte adırdılar* [...] 74. 9 = 28, arka 57-58. (Tekin, 1976: 140)

köç- bar- ‘göçmek, gitmek’

[...] ***köçer barır** yirtinçünün yolındın* [...] 13 A. On Türülü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 138)

kögüz köñül ‘göğüs, gönül’

[...] *açar **köksin köñülin** müsülmānlıqqa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 101)

[...] *qalur **köksin köñlin** tar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 101)

[...] *tarıtur **köksün köñlün** anıñ birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 191)

köl öleñ ‘göl, gölcük’

[...] *[nom ka]p[ı]ğlıg **köl öleñ** tetir* [...] HT IX, 1975. (Aydemir, 2010: 164)

köl yul ‘göl, nehir’

[...] *amrançig köl yuullar içinte* [...] 20 E. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 202)

[...] *köller yullar yığılıp* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 20, (Ayazlı, 2016: 431)

kölige iz ‘gölge, iz’

[...] *köligemizni izimizni kişi arasınța sığun muygak eşimiz bolzun* [...] HT IX, 2072-2073. (Aydemir, 2010: 170)

kömül- basıl- ‘gömülmek, basılmak’

[...] *tooz tuprak üze kömültiler basıltular* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 135.

köñül bilig ‘duygu, düşünce’

[...] *köñülin biligin artatdımız* [...] Huastuanift, U 14b 10-11; L 107: SPb 46. (Özbay, 2014: 84)

[...] *köñülin biligin erçe keñ idur erdi* [...] HT VII, 1372. (Röhrborn, 1991: 121)

[...] *köñül biligin yarup ötrü ertijü* [...] HT VIII, 165-166. (Röhrborn, 1996: 29-30)

[...] *[kö]ñülin biligin üvep isig[te]* [...] HT VIII, 382. (Röhrborn, 1996: 46)

[...] *köñülleri biligle[ri tı]dılıp* [...] KKNB, 1562. (Wilkens, 2007: 154)

köñül et’öz ‘kalp, beden’

[...] *öz köñülüm et’özüm burkanlarını* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 217.

köñül karın ‘gönül, kalp’

[...] *köñüllerin karınların irintürtüm burçınturtum* [...] AY, 136 (III. 5b.), 10, (Kaya, 1994: 121)

[...] *köñüli karını artok çöküp batıp* [...] KKNB, 95. (Wilkens, 2007: 60)

köñül kögüz ‘gönül, akıl / duygu, düşünce’

[...] *köñlüm kögüzüm tetrülüp edgü törülerte bışrunmadın öğretinmedin* [...] AY, 136 (III. 5b.), 18, (Kaya, 1994: 121)

[...] *köñülin kögüzin yakçirtıp* [...] AY, 615 (X. 9a.), 8-9, (Kaya, 1994: 324)

[...] *köñüli kögüzi adruksuz tenri yiri* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 411.

[...] *köñülleri kögüzleri bilge biligleri yarudı yaşudı* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 458.

[...] *köñül kögüz töz yultız kılınç eriglerin* [...] 4. ? = 2d 255, 13. (Tekin, 1976: 45)

[...] *köñülinde kögüzinde korkınç ayınçlıg* [...] 4. ? = 2d 255, 17. (Tekin, 1976: 45)

[...] *köñüli kögüzi artamış* [...] 59. ? = 134 368 413 417, arka 26. (Tekin, 1976: 117)

[...] *köñüllüg kögüzünüzte keñ taşañ* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 774.

[...] *yme köñülümüz köküzümüz turgaru* [...] Manichaica I, T II D 171, 104.

[...] *köñülinde kögüzinde sıgurdı* [...] HT VIII, 341. (Röhrborn, 1996: 42)

[...] *birikmiş köñül kögüzlüg ol* [...] HT VIII, 634. (Röhrborn, 1996: 66)

[...] *karartur kim köñülüg kögüzüg* [...] HT VIII, 1978. (Röhrborn, 1996: 172)

[...] *köñülin köküzin amırtgurup* [...] KKNB, 1691. (Wilkens, 2007: 164)

[...] *köñüller kögüzler içindekini* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 118)

köñül kögüz köz ‘gönül, kalp gözü’

[...] *açıldı yarup köñli kögsi közi* [...] KB, (Arat, 1979: 559 / 5630)

köñül ög ‘duygu, düşünce / gönül, akıl’

[...] *neteglikke yetgü köñül ögde yok* [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 12)

[...] *oķıgıl munı sen köñül ögke al* [...] KB, (Arat, 1979: 47 / 319)

[...] *ne arzu olur sen **knjl g urup** [...]* KB, (Arat, 1979: 539 / 5424)

knjl sakın ‘duygu, dşnce’

[...] ***knjlmzni sakınmzni teyriger tutmadımız erser** [...]* Huastuanift, L 214: SPb 98-99. (zbay, 2014: 87)

knjl til ‘gnl, dil / insanın ii dş’

[...] ***knjl til** kni tut ay bilge bg [...]* KB, (Arat, 1979: 191 / 1743)

[...] ***knjl til** kni alk kdrim gerek [...]* KB, (Arat, 1979: 214 / 1963)

[...] ***knjl til** oay bolmasa kr alık [...]* KB, (Arat, 1979: 218 / 2012)

knjl til z ‘gnl, dil, insanın z’

[...] *knilik bile tut **knjl til zy** [...]* KB, (Arat, 1979: 192 / 1748)

kr- şid- ‘grmek, duymak’

[...] *nin ogısın **krserler şidserler** [...]* AY, 386 (V. 21b.), 11, (Kaya, 1994: 226)

[...] *ol **krmiş şidmiş** nomlarg [...]* AY, 386 (V. 21b.), 12, (Kaya, 1994: 226)

[...] *ne **krserler** ne **şidserler** tr anı atkanurlar [...]* AY, 387 (V. 22a.), 5, (Kaya, 1994: 227)

[...] ***krmeglk şidmeglk** lgsz sansız emgek tşlg [...]* KKNB, 1077. (Wilkins, 2007: 120)

[...] *kimler birk **krserler şidserler** [...]* BTT XXVI, 1, (Kasai, 2008: 240)

krgen bilgen ‘gren, bilen’

[...] *btnlkn Tarı yinge **krgen bilgen** [...]* TEM 235v/3 - 450r7, (nl, 2004: 55)

[...] *ol turur aaru **krgen bilgen** [...]* TEM 235v/3 - 450r7, (nl, 2004: 241)

körgeñ eşidgen ‘gören, duyan’

[...] *kitabımnı körgeñ eşitgen kişi* [...] AH, (Arat, 2006: 46 / 71)

[...] *bu körgeñ eşitgen saña külmesin* [...] AH, (Arat, 2006: 54 / 162)

[...] *neme körgeñ ol neme eşidgen ol* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 213)

körgeñ ukgan ‘gören, bilen’

[...] *Tağrı yinçge körgeñ uqkan ol* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 118)

körk bediz ‘biçim, resim’

[...] *körkin bedizin bedizetsünler* [...] AY, 22 (S. 11b.), 18, (Kaya, 1994: 69)

körk bodug ‘biçim, resim, heykel’

[...] *körkin boduğın bezep* [...] 54. 9 ? = 58, 3. (Tekin, 1976: 110)

körkit- belgürt- ‘göstermek, belirtmek’

[...] *kılğalır üçün tınlıglarka körkitür belgürtürler* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 8, (Kaya, 1994: 79)

[...] *tınlıglarka körkitür belgürtürler adruk adruk itig yaratıgıg tip* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 13, (Kaya, 1994: 79)

körkle köwşek ‘güzel, halim selim’

[...] *körkle köwşek tokılıg inimiz ertij küveze* [...] AY, 619 (X. 11a.), 22, (Kaya, 1994: 325)

körkle tañsok ‘güzel, nadir’

[...] *körkle tañsuq taydu kidini kav lınhuata* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuñ), (Arat, 1991: 124)

körklentür- çoğlantur- ‘güzelleştirmek, parlatmak’

[...] *körklentürü çoğlandıru tugurgaklar* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 459.

körksüz ayıg ‘çirkin, kötü’

[...] *körk[s]üz ayıg kalınçlarımız* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 1108.

körksüz korkınçıg ‘çirkin, korkunç’

körksüz korkınçıg körk ünriü [erti [...]] (Mz. 386: A1-2)

körksüz tuyugsuz ‘yakışıksız, görgüsüz’

[...] *körksüz tuyugsuz belgüsüz tip titir* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 460.

körksüz yawız ‘çirkin, kötü’

[...] *körksüz yawız arakşazlarını kötürüp* [...] BTT XIII, Yamāntaka, 11.

[...] *körksüz yawız etözümün siziğe* [...] KKNB, 85. (Wilkens, 2007: 58)

[...] *körksüz yawız etözün* [...] KKNB, 752. (Wilkens, 2007: 100)

[...] *körksüz yawız öñler kişilerig* [...] KKNB, 2959. (Wilkens, 2007: 234)

körme- eşidme- ‘görmemek, işitmek’

[...] *körmedin eşidmetin kaltılar* [...] HT VIII, 75. (Röhrborn, 1996: 21)

körügse- küse- ‘özlemek, arzulamak’

[...] *isig yüzühüzen körükseyür biz köseyür biz* [...] Manichaica I, T II D 173a², 11.

körüş- kawuş- ‘görüşmek, kavuşmak’

[...] *ol küin körüşti kawuştu* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 130)

köy- bış- ‘yanmak, pişmek’

[...] *barça kalısız köye bışar* [...] DKPAM, 0804. (Elmalı, 2016: 86)

köy- tüt- ‘yanmak, tütme’

[...] *seniñ kađıuñı yip küyer men tüte* [...] KB, (Arat, 1979: 140 / 1229)

[...] *açır men yigitlikke küyüp tüte* [...] KB, (Arat, 1979: 559 / 5637)

köz kapak ‘göz, göz bebeği’

[...] *sevigligrek közi kapakı tüptüz kaşı kirpiki kök rajavart öñlüg* [...] T III 84-40, arka, 18.
(Demirci, 2014: 79)

köz kaş ‘göz, kaş’

[...] *éki şad ulayu iniygünüm oğlanım beglerim bodunum közi kaşı yawlak boltaçı tép sakıntım* [...] (KT K11)

[...] *ķamuđ barçalarķa ol ol köz kaşı* [...] KB, (Arat, 1979: 4 / 8)

köz köñül ‘göz, gönül’

[...] *tili çın bütün hem közi köñli bay* [...] KB, (Arat, 1979: 55 / 407)

[...] *bađırsaķ kerek hem közi köñli tok* [...] KB, (Arat, 1979: 274 / 2607)

[...] *bütün çın bađırsaķ közi köñli tok* [...] KB, (Arat, 1979: 299 / 2885)

köz kulgak ‘göz, kulak’

[...] *yıraķ tutđu saķlap közi kulgakı* [...] KB, (Arat, 1979: 238 / 2242)

[...] *bayat birdi ķulķa iki köz ķulak* [...] KB, (Arat, 1979: 368 / 3657)

[...] *iliñde yiti tut közüñ ķulğakıñ* [...] KB, (Arat, 1979: 524 / 5272)

[...] *közüm sen ķulaķım sen körgil eşit* [...] KB, (Arat, 1979: 581 / 5849)

[...] *maña köz ķulak sen işimni ķamuđ* [...] KB, (Arat, 1979: 628 / 6349)

közel edgü ‘güzel, iyi’

[...] *kamağ tınlıglarıg közel edgü kılınçda inçip yaratmak kılıp* [...] AY, 32 (S. 17b.), 13, (Kaya, 1994: 73)

közün- belgür- ‘görünmek, ortaya çıkmak’

[...] *közün-teçi belgür-teçi on törlüg adınlar tegingülüğ tüş et’öz erür* [...] AY, 45 (II. 6a.), 20, (Kaya, 1994: 86)

[...] *basa basa közün-teçi belgür-teçiler için* [...] AY, 55 (II. 11a.), 9-10, (Kaya, 1994: 90)

[...] *basa basa közün-teçi belgür-teçi tözlüg ermez* [...] AY, 56 (II. 11b.), 1, (Kaya, 1994: 90)

kudıki asrakı yawız ‘alçak, bayağı’

[...] *kudıki asrakı yawız yollarda tüşdeçiler* [...] KKNB, 2133. (Wilkens, 2007: 192)

kul karabaş ‘köle, cariye’

[...] *telim mal öküş kul kara baş kerek* [...] AH, (Arat, 2006: 64 / 298)

kul küñ ‘köle, cariye’

[...] *kulum küñüm bodunug teñri* (ŞU D1)

[...] *kul küñüg işletdiñiz erser* [...] TT IV/B, T II Y 55, 7-8.

[...] *altı ülüşte tegmiş er kul küñ yolınta yene teginniñ* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP06, 4, (Ayazlı, 2016: 497)

[...] *bo bitigteki bermiş yast[uk] kul küñ ud ... yolinte çam çarım [kılmazınlar]* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, WP06, 31, (Ayazlı, 2016: 498)

[...] *yazuk kılsa kul küñ keçür ol yazuk* [...] KB, (Arat, 1979: 345 / 3435)

[...] *bulun kılğıl oğlın kızın kul küñin* [...] KB, (Arat, 1979: 545 / 5487)

[...] *bu kul küñ at ağğır bu yir suw kamuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 573 / 5781)

[...] *eğgülderdin **ķullarınızdın küñlerinizdin eger bolsalar çığaylar** [...]* TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 68)

kul küñ tapuğı ‘köle, cariye / hizmetli’

[...] *ya **ķul küñ tapuğı** ay kılķı örüg [...]* KB, (Arat, 1979: 534 / 5371)

kulgak köz ‘kulak, göz’

[...] ***ķulaķ köz** yiti tutsa aşru körü [...]* KB, (Arat, 1979: 408 / 4049)

[...] *köni bol yiti tut **ķalakiñ közüñ** [...]* KB, (Arat, 1979: 417 / 4163)

[...] *oğuğ bol **ķulaķ köz** yiti tut ma saķ [...]* KB, (Arat, 1979: 588 / 5936)

[...] *bergey anlar üze **ķulaķları közleri** [...]* TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 171)

[...] *bermekindin siler üze **ķulaķınızlar ap közleriñiz** [...]* TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 171)

kulgak boyun tola- ‘göz kulak olmak / korumak, kollamak’

[...] *ogul törüsinçe tuťup **kulgak boyun tolap** ünner men keter men [...]* EU Din Dıřı Metinler, 4. 7. SUK, , 27-28, (Ayazlı, 2016: 489)

kun- al- ogurla- ‘çalmak, çırpmak, yağmalamak’

[...] *ed tavarığ **kuntum altım ogurladım** [...]* AY, 135 (III. 5a.), 22, (Kaya, 1994: 120)

kunçuy tayşi ‘prens, prens’

[...] ***kunçuylar [tay]şilar ulug athığlar başlaguğı** [...]* Huastuanıft, U 72a, 16. (Özbay, 2014: 29)

kurgu yénik ‘dikkatsiz, özensiz / hafif’

[...] ***kurgu yénik** kılınçları kéterip [...]* DKPAM, 1794. (Elmalı, 2016: 122)

kurı- kar- ‘kurumak, takatsizleşmek’

[...] *otsuz suvsuz **kurıp qarıp** yoriyurlar* [...] 112. = 176, 18. (Tekin, 1976: 182)

kurug akıgsız ‘kuru, akmayan / gelip geçici olmayan’

[...] *busuşsuz kadgusuz **kurug akıgsız** ulug mehilig buzulmaz artamaz* [...] AY, 680 (BE. 2a.), 17, (Kaya, 1994: 350)

kurug öçmiş ‘boş, sönmüş’

[...] ***kurug öçmiş** erser köñülnüñ tözi erür* [...] KON, 210. (Yiğitoğlu, 2011: 42)

kurug ötwi ‘kuru, boş’

[...] ***kurug öfvi** uçsuz kadıgsız tüzüte turup* [...] KON, 35. (Yiğitoğlu, 2011: 32)

[...] *özi ök neteg **kurug öfvi** erser* [...] KON, 237. (Yiğitoğlu, 2011: 46)

[...] *öz tözi özi ök **kurug öfvi** erip* [...] KON, 256. (Yiğitoğlu, 2011: 47)

kurug tatsız ‘kuru, tatsız’

[...] ***kurug tatsız** ertükintin sav üze* [...] KON, 196. (Yiğitoğlu, 2011: 43)

kuş keyik ‘(yırtıcı) kuş, yabanî hayvan’

[...] ***kuş keyikler** kuvragınıñ* [...] AY, 493 (VII. 18a.), 5-6, (Kaya, 1994: 272)

[...] ***kuş keyikler** kuvragın* [...] AY, 599 (IX. 28a.), 15, (Kaya, 1994: 317)

[...] ***kuş keyikler** kuvragı* [...] AY, 599 (IX. 28a.), 22, (Kaya, 1994: 317)

[...] *[**kuş keyik**] açığ ünin etdiler* [...] HT X, 947. (Mirsultan, 2010: 161)

[...] *uguşlug **kuş keyik** tip* [...] ATT, 82b1, 2489, (Shōgaito, 1988: 170)

kuş kurt ‘kuş, kurt’

[...] ***kuş kurt** kamug tirildi, erkek tışı tirildi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 350 / 15)

[...] *kişi yılkı **kuş kırt** öz ügrin bilir* [...] KB, (Arat, 1979: 422 / 4196)

kuş kuzgun ‘kuş, kuzgun’

[...] *kök kalıkda **kuş kuzgun** tıdıgsızın uçar* [...] AY, 365 (V. 11a.), 5, (Kaya, 1994: 217)

[...] ***kuş kuzgun** tilin yme ukdaçı bolgay* [...] AY, 444 (VI. 23b.), 6, (Kaya, 1994: 252)

[...] ***kuş kuzgun** sukar yoriyur* [...] P. P. I. (Hamilton, 1998: 11)

[...] ***kuş kuzgun** artatmağay ötrü* [...] P. P. LXXV. (Hamilton, 1998: 48)

[...] ***kuş kuzgun** kınsa ışıgag* [...] P. P. LXXX. (Hamilton, 1998: 50)

[...] ***kuş kuzgun**[nlarnıy] işidü* [...] 55. son ve XIX. bölümün: 1 = 18 52 519, 19. (Tekin, 1976: 112)

[...] ***kuş kuzgunnuy** uyala kalıkı bolup* [...] DKPAM, 4273. (Elmalı, 2016: 209)

[...] *keyikli **kuş kuzgunt**a ulağılarığ ölordeçi* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 100-101.

kut küsüş ‘saadet, istek’

[...] *nom erdiniğ bititgeli **kut küsüş** öritmiş* [...] AY, 11 (S. 6a.), 19-20, (Kaya, 1994: 64)

[...] *on törlüg bu **kut küsüşüg** edgüti tudalım* [...] 13 B. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 136)

[...] ***kut küsüş** öritü tegintim* [...] BTT XXIII, G 350.

[...] ***kut küsüş** bulmak üze* [...] ATT, 22b1, 668-669, (Shögaito, 1988: 50)

[...] ***kut küsüş** birmekiniğ* [...] ATT, 46b1, 1381, (Shögaito, 1988: 98)

[...] ***kut küsüş** birmek* [...] ATT, 47b1, 1416, (Shögaito, 1988: 100)

kut küsüşlüğ ‘saadetli, istekli’

[...] ***kut küsüşlüğ** küçi barıntın* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

kutad- asıl- ‘kut, saadet bulmak, yükselmek’

[...] *ögiye kañña tapıgsak bolur kopka kutadur asıur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 348.

kutlug ulug ‘kutlu, ulu’

[...] *[kut]lug ulug tavgaç elinte* [...] KKNB, 1342. (Wilkens, 2007: 138)

kü erdem ‘ün, erdem’

[...] *kün ay teñrilerniñ küsin erdemin bölmek bişinç biş teñri küçinte* [...] BTT V, T II T 509 (Ch/6814), 7.

küç basınç ‘güç, dert / sıkıntı’

[...] *buğundın kötürdi kamuğ küç basınç* [...] KB, (Arat, 1979: 194 / 1771)

[...] *ay ilig üç iştin tegir küç basınç* [...] KB, (Arat, 1979: 318 / 3109)

[...] *kalı tegdi erse saña küç basınç* [...] KB, (Arat, 1979: 327 / 3206)

[...] *kaçan tegse küç basınç* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 177)

küç basut ‘güç, yardım’

[...] *küç basut bolup* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 326.

[...] *kut kıv küç basut üzütiñe amrak* [...] BTT V, M 908a, arka 6.

[...] *kut kıv küç basut kelzün bolzun* [...] BTT V, M 525, 5.

[...] *küç basut berü yarlıkamaklar[i] üze* [...] HT X, 221-222. (Mirsultan, 2010: 93-94)

[...] *küç basut berip* [...] HT X, 328-329. (Mirsultan, 2010: 102)

[...] *küç basut berigliler* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 84)

küç edrem ‘güç, erdem’

[...] *teñrim bu arwış küçi edremi ertihü ulug titir* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 373.

küç emgek ‘güçlük, zahmet’

[...] *küç emgek tegürme kişike kalı* [...] AH, (Arat, 2006: 67 / 331)

küç érinç ‘güç, zahmet’

[...] *kaçusı kötürmiş bolur küç irinç* [...] KB, (Arat, 1979: 522 / 5242)

küç öç ‘zulüm, eziyet’

[...] *añar ma taķı küç kılurmız hem öç* [...] KB, (Arat, 1979: 490 / 4904)

küçkey ésiz ‘zorba, kötü’

[...] *kalı bolsa begler bu küçkey isiz* [...] KB, (Arat, 1979: 239 / 2245)

küçlüg alp ‘güçlü, kahraman’

[...] *küçlüg alp er kaganımta adrılu bardınız* [...] (O K4)

[...] *kamağ küçlügler aplar ferıştilarka* [...] BTT V, U 196, 7.

küçlüg bedük ‘güçlü, büyük’

[...] *küçlüg bedük bolur* [...] Manichaica I, T II D 173d, 23.

küçlüg bileklig ‘güçlü, bilekli’

[...] *küçlüg bileklig kişi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 223 / 12)

küçlüg edremlig ‘güçlü, erdemli’

[...] *ol ogurta sekiz ulug küçlüg erdemlig bodisatavlar bar ertiler* [...] TT VI, Sekiz, Yükmek, 351.

[...] *bu sekiz ulug küçlüg erdemlig bodisatavlar alkugun eligin kavşurup* [...] TT VI, Sekiz, Yükmek, 363.

küçlüg katıg ‘güçlü, sert’

[...] **küçlüg katıg** *yiilke tokıtılıp* [...] AY, 625 (X. 14a.), 13-14, (Kaya, 1994: 328)

küçlüg küsünlüg ulug ‘güçlü, kuvvetli, büyük’

[...] **küçlüg küsünlüg ulug** *er tep* [...] KKNB, 743-744. (Wilkins, 2007: 100)

küçsire- yawrı- toru- ‘güçsüzleşmek, bitkin düşmek’

[...] **küçsiremiş yavrumış torumış** *umugsuz inagsız irinçlerig* [...] AY, 116 (II. 41b.), 22, (Kaya, 1994: 113)

küçsüz yawız ‘güçsüz, kötü durumda’

[...] **küçsüzrek yawızrak** ... *çag* [...] BTT V, T II T 509 (Ch/6814), 7.

küçsüz yinçge ‘güçsüz, zayıf’

[...] **küçsüz yinçge** *üçün* [...] ATT, 33b1, 977, (Shōgaito, 1988: 70)

kükül- kötrül- ‘ünlenmek, yükselmek’

[...] *ötrü köni nom* **kükülgey kötrülgey** [...] HT VIII, 765-766. (Röhrborn, 1996: 76)

kül kömür ‘kül, kömür’

[...] *kalmış kalınçu* **kküli kömüri** *yme* [...] ATT, 28b1, 844, (Shōgaito, 1988: 62)

kül- sewin- ‘gülmek, sevinmek’

[...] *yidi içti* **küldi sewindi** *yana* [...] KB, (Arat, 1979: 627 / 6341)

kümüş altun ‘gümüş, altın’

[...] **kümüş** *kalısa altun meniñdin saña* [...] KB, (Arat, 1979: 35 / 188)

[...] **kümüş altun** *ol canda keğrek sewüig* [...] KB, (Arat, 1979: 287 / 2746)

kümüşlüg altunlug ‘gümüşlü, altınlı’

[...] **kümüşlüg altunlug** *hua çeçeklerig* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 853.

kün ay ‘güneş, ay / gün, ay’

kök teñride kün ay esiz ermiş yita [...] (Elegest I (E 10) 3)

[...] *esizim e kün e ay a azdım a* (Begre (E 11) 2)

[...] *esiz élim kanım kün ay esiz e [...]* (Bay-Bulun I (E 42) 1)

[éli]m kanım esiz e bökmedim **kün ay** esiz yita (Kızıl-Çıraa II (E 44) 3)

kök teñride kün ay esizim e (Demir-Sug (E 92) 3)

[...] <...> **kün ay** (Yır-Sayır II (E 94) 1)

kök teñride esiz kün ay ermiş yağız yérde esiz [...] (Yeerbek I (E 147) 4)

kök teñride[ki] kün ay esizim e ökmedim y[ita] (Yeerbek II (E 149) 3)

[...] *ben yér <ü>güz baru alkunı kün ay körü yorıyur ben* (Adrianov 1)

[...] **kün ay** *teñrilerniñ [...]* AY, 53 (II. 10a.), 6, (Kaya, 1994: 89)

[...] **kün ay** *teñrilerniñ [...]* AY, 53 (II. 10a.), 11, (Kaya, 1994: 89)

[...] **kün ay** *teñrilerniñ [...]* AY, 53 (II. 10a.), 16-17, (Kaya, 1994: 89)

[...] **kün ay** *teñrike yaşın teñri nom kutı [...]* 2. İlâhi (Parlak, Güçlü, Bilge Tanrı), (Arat, 1991: 12)

[...] **kün ay** *yarukın tıda katıklanur [...]* 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 284)

[...] **kün ay** *teñri eki yaruk ordular [...]* TT VI, Sekiz Yükmek, 242.

[...] *bo ok kün ay teñriden yana kün ay yaltrık tigme burkan belgürer [...]* TT VI, Sekiz Yükmek, 404.

[...] **kün ay** *teñrilerniñ tünegülüg [...]* Dışastvustık, 305. (Kaljanova, 2005: 70)

[...] **kün ay** *teñri atlıglar [...]* Dışastvustık, 462. (Kaljanova, 2005: 89)

[...] **kün ay teyr**[ike] iki yaruk ordo içre [...] Huastuanift, U 10b 3-4: 1.1. (Özbay, 2014: 80)

[...] **kün ay teyr**i ol [...] Huastuanift, U 10b, 10: 1.8. (Özbay, 2014: 80)

[...] **kün ay teyr**ike [iki] yaruk ordo iç[re] [...] Huastuanift, L 14: SPb 3. (Özbay, 2014: 80)

[...] [**kün**] ay teyriler [...] 4. ? = 2d 255, 1. (Tekin, 1976: 45)

[...] **kün** [ay teyr] [ya]rukın [...] Manichaica I, T II K 2a, 11-12.

[...] **kün ay teyr**iler teg [...] HT VII, 242. (Röhrborn, 1991: 34)

[...] **kün ay teyr**iler teg [...] HT VII, 1558-1559. (Röhrborn, 1991: 136)

[...] [**kün ay teyr**ilerig] [...] HT X, 1230. (Mirsultan, 2010: 188)

[...] **kün**ler [a]ylar üdler kolular ertmişinçe [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 13-14, (Ayazlı, 2016: 430)

[...] **kün**çe ayça kılı [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 31, (Ayazlı, 2016: 432)

[...] barıñ belgüüg sen **kün ay** teg yaruk [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 12)

[...] yarudı ajunğa **kün ay** teg yala [...] KB, (Arat, 1979: 56 / 415)

[...] tilek buldı barça yaruttı **kün ay** [...] KB, (Arat, 1979: 143 / 1254)

[...] **kün**ni tağı aynı körer men anlarnı [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 167)

[...] tutuğlı kıldı **kün**ni tağı aynı [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 177)

[...] tağı **kün**ni tağı aynı kamuğ [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 42)

[...] uğu barığlı kıldı sizlerke tünni kündüzni **kün**ni aynı [...] KT, (Ata, 2004: 50 / 12)

[...] musaḥḥar kıldı **kün** hem aynı [...] KT, (Ata, 2004: 103 / 5)

kün ay yultuz ‘güneş, ay, yıldız’

[...] *ezrua hormuzta kün ay yultuzlar elke mañal sügçi balıknıñ* [...] BTT XXVI, Nr. 39a, 154, (Kasai, 2008: 106)

kün yarın ‘bugün, yarın / an, gelecek’

[...] *ağır kılğa teñri bu kün hem yarın* [...] KB, (Arat, 1979: 146 / 1281)

küni kıwırkak ‘kıskançlık, cimrilik’

[...] *küni kıwırkak köñülnüñ tölüki ugurınta yok çıgay bolup* [...] AY, 102 (II. 34b.), 4, (Kaya, 1994: 107)

[...] *küni kıwırkak övke kakıg köñ[ü]l öritip* [...] KKNB, 66. (Wilkens, 2007: 58)

küniçi yağıçı ‘kıskanç, kindar’

[...] *küniçi yağıçı ... irinç yarlık tınlıglarığ* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 26. (Tekin, 1976: 151)

künile- taplama- ‘kıskanmak, çekememek’

[...] *künilegülik taplamaguluk tsuy alguluk kılınçlarığ* [...] AY, 230 (IV. 15b.), 2, (Kaya, 1994: 159)

künli aylı ‘güneşle, ayla / güneşli, aylı / günlü aylı’

[...] *künli aylı yirke tüşgey* [...] AY, 447 (VI. 25a.), 9, (Kaya, 1994: 253)

[...] *künli aylı uçrugug kara aynıñ* [...] AY, 490 (VII. 16b.), 22, (Kaya, 1994: 271)

[...] *belgüler künli aylı tutunup* [...] AY, 552b (VIII. 30b.), 15, (Kaya, 1994: 297)

[...] *künli aylı körüştü* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 292)

[...] *künli aylı karışu kavışu yoriyur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 324.

[...] *künli aylı yılı yultuzlı kutlı yaraşmazı alku aytmazun* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 342.

[...] *künli aylı iki yarutdaçılar yarutdılar* [...] HT VIII, 1732-1733. (Röhrborn, 1996: 152)

künsüz aysız ‘güneşsiz, aysız / günsüz, aysız’

[...] *künsüz aysız yaroklug küçlüg ulug teñriler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 944.

küñ kul ‘cariye, köle’

[...] *özi yañıltı kaganı ölti bodunı küñ kul boltı* [...] (KT D20)

[...] *özi yañıltı kaganı ölti bodunı küñ kul boltı* [...] (BK D17)

[...] *küñüm kulum bodunug teñri yér anta ayu [bé]rti* [...] (ŞU G9)

[...] *kişilerig küñ kul kılıp uçuz* [...] TT IV/B, T II Y 55, 16.

[...] *ka kadaş küñ kul bir ekintige karışur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 64.

küñed- kulad- ‘cariye, köle olmak’

[...] *élsiremiş kagansıramış bodunug küñedmiş kuladmış bodunug* [...] (KT D13)

[...] *él[siremiş kagansıramış bodunug küñedmiş kuladmış bodun]ug* [...] (BK D11)

küp küh ‘küp, kap / kadeh’

[...] *küpler kühler birle yme sağraq* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 218)

küse- kergekle- ‘dilemek, gereksinim duymak’

[...] *anın küseyü kerg<ek>leyü teginür biz* [...] KKNB, 2884-2885. (Wilkens, 2007: 230)

[...] *küseyü] kergekleyü nom eşidmiş* [...] KKNB, 3510-3511. (Wilkens, 2007: 262)

küse- körügse- ‘arzulamak, özlemek’

[...] *kamağ kişili teñrilike küsegülük körügsegülük bolsunlar* [...] AY, 118 (II. 42b.), 21, (Kaya, 1994: 113)

küse- tutuz- ‘istemek, emretmek’

[...] *küsegeli tutuzgalı bulmaz* [...] KKNB, 2914-2915. (Wilkens, 2007: 232)

küse- umun- ‘dilemek, ummak’

[...] *küseyür umunur* [er]d[i]m [...] HT VII, 1981. (Röhrborn, 1991: 168)

küse- yalwar- ‘dilemek, yalvarmak’

[...] *küseyü yalvaru katıglansun* [...] AY, 488 (VII. 15b.), 14, (Kaya, 1994: 271)

[...] *küse[y]ü yalvaru bo ayıg kılınçımın* [...] KKNB, 853. (Wilkens, 2007: 106)

küsençig idok körklüg ‘sevimli, aziz, güzel’

[...] *küsençig idok körklügi küden kılıp mu koçduñ sen* [...] BTT XIII, Viśvantara-Jātaka, T II S 89 (U 1794), 77.

küwen- sewin- ‘övünmek, sevinmek’

[...] *küwenip sewinip ediñe bakıp* [...] KB, (Arat, 1979: 25 / 81)

küwenç awınç sewinç ‘huzur, sevinç’

[...] *küwençim awınçım sewinçim kamuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 379 / 3774)

küwenç sewinç ‘huzur, sevinç’

[...] *keçürdi küwençin sewinçin küni* [...] KB, (Arat, 1979: 317 / 3095)

man- tayan- ‘güvenmek, yaslanmak’

[...] *burhanlarka mantımız tayantımız* [...] Huastuanift, Ch/U 6414b 4; L 175: SPb 78-79. (Özbay, 2014: 86)

mañla- kez- ‘dolaşmak, gezmek’

[...] *amanuçap rıdı küü kelig üze mañlayu keze bar kel kıldaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

menli kişili ‘insanlı, nefisli’

[...] **menli kişili adkanmakıg yörügde bilmezler** [...] HT VIII, 286. (Röhrborn, 1996: 38)

meñi bediz ‘mutluluk, süs’

[...] **meñin bedizin** ... [...] BTT V, T I D (U 251a, b), arka 3.

meñi toña ‘sevinç, güç’

[...] **meñi toña çoğ yalın tegli** [...] KKNB, 644. (Wilkens, 2007: 92)

meñile- ilinçüle- ‘neşelenmek, eğlenmek’

[...] **neteg sogınu meñileyür ilinçüleyür erser** [...] AY, 209 (IV. 5a.), 18-19, (Kaya, 1994: 149)

meñilig ıgsız ‘mutlu, sağlıklı’

[...] **alku ödlerte meñilig ıgsız eriñler** [...] Dışastvustık, 625. (Kaljanova, 2005: 108)

monçuk taş ‘mücevher, değerli taş’

başlandı yéti pagarlanıñ yme 5 türlüg monçukıñ taşlarıñ erdemi belgelüg sawlar [...] (T II T 14: A2-3)

möñremek inçıklamak ‘inleme, ağlama’

[...] **yalvarmak agrınmak möñremek inçıklamakda ulatı eşıdgelı umaguluk ünleri üze** [...] AY, 12 (S. 6b.), 21-22, (Kaya, 1994: 65)

mun- az- ‘kudurmak, azmak’

[...] **bulak semrise kör munar hem azar** [...] KB, (Arat, 1979: 361 / 3600)

muñ tark ‘dert, sıkıntı’

[...] **muñka tarıkka tegmiş erürler** [...] 43. ? = 63, arka 12. (Tekin, 1976: 96)

muñad- adın- ‘şaşırmak, hayran kalmak’

[...] *altın yalañuñ muñadur adınurlar* [...] 47. ? = 285, 12. (Tekin, 1976: 101)

muñadınçig adınçig ‘hayranlık verici, şaşılması’

[...] *muñadınçig [adı]nçig ermez mü* [...] DKPAM, 2737-2738. (Elmalı, 2016: 158)

muñadınçig tañlançig ‘olağanüstü, hayret verici’

[...] *[muñadınçig tañ]lançig savlar* [...] AY, 126 (II. 46b.), 12-13, (Kaya, 1994: 116)

[...] *muñadınçig tañlançig kuo kelig edremler* [...] AY, 392 (V. 24b.), 20, (Kaya, 1994: 229)

[...] *muñadınçig tañlançig [tep] kaltı* [...] HT VIII, 263. (Röhrborn, 1996: 36)

[...] *yme muñadınçig tañlançig edgü oronlar közüniür* [...] KKNB, 1455-1456. (Wilkins, 2007: 146)

[...] *muñadınçig tañlançig atlıg* [...] KKNB, 1776. (Wilkins, 2007: 170)

muñlug añıg yawlak ‘sıkıntı verici, kötü’

uzuntonlug közñüsin kölke içginmiş yarın yañrayur kéçe keñreniür tér ança biliñler muñlug ol añıg yawlak ol (IB 22)

muyan edgülik ‘sevap, iyilik’

[...] *kişiler arağı muyan edgülik* [...] KB, (Arat, 1979: 351 / 3499)

nişan tamga ‘nişan, damga’

[...] *bo nişan tamga biz kul kaya mısır inç kaya* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa09, 21-22, (Ayazlı, 2016: 446)

[...] *bo nişan tamga men kalımdunıñ ol* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa25, 21, (Ayazlı, 2016: 450)

[...] *bo nişan tamga men kukdmuniniş ol* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa27, 25, (Ayazlı, 2016: 461)

nom şazın ‘kural, yasa / öğreti, din’

[...] *nomınta şasınınta üküş törlüg buyan edgü kılınç kılmuş erserler* [...] AY, 541 (VIII. 23a.), 14, (Kaya, 1994: 291)

[...] *nomnu[ş] şazın[nı]ş asıglıgın bo bu[yan edgü ...]* [...] DKPAM, 0049. (Elmalı, 2016: 60)

[...] *iş yumış kılguçı nom şazın* [...] BTT VII, T III M 183 (U 4706), 20.

[...] *yig nom şazın küzetçiler* [...] BTT VII, T III M 183 (U 4706), 24.

[...] *nom şazın küzetçilerinş* [...] BTT VII, T III M 183 (U 4706), 34.

[...] *nom şazın artokrak üklizün asılzun* [...] BTT XXVI, 34, (Kasai, 2008: 116)

[...] *arıg ıdok nomug şazın[ıg]* [...] BTT XXVI, 387. Metin, 17, (Kasai, 2008: 132)

[...] *nomnuş şazınınış yarumakın* [...] HT VII, 2038. (Röhrborn, 1991: 173)

[...] *nomug ş[az]ınıg keñürü yadmakın b[u]lu teginmişimizke* [...] HT IX, 1960. (Aydemir, 2010: 164)

nom yarlıg ‘kanun, emir’

[...] *adıncıg tatıglıg sogançıg nom yarlıg eşidip* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 222.

[...] *nom yarlıgıg tütrüm teriñ yinçge erip* [...] HT VIII, 495. (Röhrborn, 1996: 54)

nomla- nomlat- ‘açıklamak, açıklatmak’

[...] *nomlarıg nomlagalı nomlatgalı* [...] AY, 167 (III. 21a.), 4, (Kaya, 1994: 133)

[...] *nomlamışların nomlatmışların körser* [...] AY, 406 (VI. 2b.), 2-3, (Kaya, 1994: 237)

[...] *azu nomlasar nomlatsar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 52-53.

nomla- sözle- ‘anlatmak, söylemek’

[...] **nomlap sözlep** *tüketinçsiz titir* [...] AY, 165 (III. 20a.), 4, (Kaya, 1994: 132)

[...] *sav iyin evrilip* **nomlayurlar sözleyürler** [...] AY, 388 (V. 23a.), 20, (Kaya, 1994: 228)

nomlat- okıt- ‘öğretmek, okutmak’

[...] *nom iligi* **nomladaçı okıtıdaçı** [...] AY, 89 (II. 28a.), 14-15, (Kaya, 1994: 102)

nomlug yarlıg ‘kanun, emir’

[...] *bo nomlug yarlıgıg* *yarlıkadokda* [...] Dışastvustık, 639. (Kaljanova, 2005: 110)

[...] *bo nomlug yarlıgıg* *yarlıkadokda* [...] Dışastvustık, 650-651. (Kaljanova, 2005: 111)

noş suwsuş ‘hayat iksiri, hoş içecek’

[...] **noş suwsuş** *iç[miş]* [...] 69. son = 80 95 193, 42-43. (Tekin, 1976: 130)

noş tatıg ‘hayat iksiri, tatlı içecek’

[...] **noş tatıg** *üze köyüllüg idişleri tolu bolup* [...] AY, 413 (VI. 6a.), 9, (Kaya, 1994: 239)

[...] **noş tatıgı** *üze todgay* [...] AY, 432 (VI. 15b.), 12-13, (Kaya, 1994: 246)

[...] **noş tatıg** *ögirü nomlug rasayan* [...] BTT XIII, 18. Metin, 52.

[...] *munta* **noş tatıg** *tüzünü ölitip yaşartdı* [...] HT VII, 556. (Röhrborn, 1991: 58)

noş tatıgıg ‘hayat iksiri, tatlı içecek’

[...] **noş tatıgıg** *nomlug yagmur yagıtıp* [...] AY, 430 (VI. 14b.), 2, (Kaya, 1994: 245)

[...] **noş tatağlağ** *tolu altunluğ kumın* [...] 31. 12 = 109 447, 14. (Tekin, 1976: 80)

[...] **noş tatağlağ** *suvin tolu [bolu]r* [...] 31. 12 = 109 447, arka 36. (Tekin, 1976: 81)

[...] **noş tatıgıg** *rasayanın kalın üküş tınlıglarka* [...] BTT XXVI, Nr. 69a, 115, (Kasai, 2008: 105)

odgur- turgur- ‘uyandırmak, kaldırmak’

[...] *udıǵmag odgur<u> yatıǵlıg turguru yoriyur men* [...] (IB 20)

odug sak ‘uyanık, bilinçli’

[...] *üküş telim yatgak turgak erenler üze koduru odug sak erip* [...] KKNB, 56. (Wilkins, 2007: 56)

[...] *odug sak köñülin ürlüksüzde ulatı* [...] KKNB, 2109. (Wilkins, 2007: 192)

[...] *közi tok oduǵ sak biligli işig* [...] KB, (Arat, 1979: 238 / 2236)

[...] *bağırsaķ kerek hem oduǵ sak tetig* [...] KB, (Arat, 1979: 288 / 2761)

[...] *oduǵ sak kerek keç kereksiz azak* [...] KB, (Arat, 1979: 293 / 2813)

ogadma- şaşma- ‘yanılmamak, şaşmamak, gözden kaçırmamak’

[...] *burkanlarıǵ ogatmadın [şaş]madın odgurak tuşgay sizler* [...] AY, 24 (S. 13b.), 20-21, (Kaya, 1994: 70)

[...] *bodısatavlar birle ogatmadın şaşmadın tuşgay men* [...] AY, 421 (VI. 10a.), 6, (Kaya, 1994: 243)

oglan kızlar ‘oğullar, kızlar / evlatlar’

[...] *altın oylan kızlar bar erser* [...] Uigurica I, T II B 29, II.

[...] *oglanlarıñız kızlarıñız uzun yaşap* [...] BTT XXVI, 905. Metin, 79, (Kasai, 2008: 237)

ogrı tewlig karakçı kunuk ‘hırsız, dolandırıcı / güvenilmez’

[...] *ķayu oğrı tewlig ķarakçı ķunuk* [...] KB, (Arat, 1979: 191 / 1737)

ogul kız ‘oğul, kız / evlat’

[...] *ķentü oğlın kızın* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 21, (Kaya, 1994: 237)

- [...] **oglum kızım birle** [...] AY, 443 (VI. 23a.), 18, (Kaya, 1994: 252)
- [...] **ogul kız küseserler** [...] AY, 544 (VIII. 24b.), 1, (Kaya, 1994: 292)
- [...] **altı yolta [ö]g kaç kadaş ogul kız bolmuş** [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)
- [...] **ogulı kızı uruğu tarığı bagrı boşüki** [...] TT VI, Sekiz Yükme, 105.
- [...] **kanı ol ogul kızka yarlıkançuçı köñüllüg** [...] TT VI, Sekiz Yükme, 106.
- [...] **ogul kız yme ögiñe kañıña tapıgsak bolur** [...] TT VI, Sekiz Yükme, 106-107.
- [...] **ogul kızka sanmaz men amtı** [...] P. P. XI. (Hamilton, 1998: 16)
- [...] **oglum]ın kızımın kamın kadaşımın** [...] T III 84-4, 15. (Demirci, 2014: 93)
- [...] **ogulta kızta amrak meniñ** [...] 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, arka 56-57. (Tekin, 1976: 84)
- [...] **anın bilge ogulı kızı** [...] 79. 5 = 117 155, 15-16. (Tekin, 1976: 146)
- [...] **ka kadaş ogul kız ed tavar** [...] DKPAM, 0587. (Elmalı, 2016: 79)
- [...] **ogulug kızug ulatı ögüg kañıg** [...] DKPAM, 2832. (Elmalı, 2016: 161)
- [...] **oglin kızın erinçkemiş k[ergek]** [...] BTT XIII, 12. Metin A, 3-4.
- [...] **ayançañ köñüllüg ogul kız ögiñe kañıña takı** [...] BTT XIII, 12. Metin D, 13.
- [...] **ogul kız birü umagay** [...] Manichaica I, T II D 173d, 10.
- [...] **ogul kız yme neñ tuyurmaz** [...] Manichaica I, T II D 173d, 20.
- [...] **anta ötrü ogul kız tugar** [...] Manichaica I, T II D 173d, 24.
- [...] **ogul kız parmanug tu[r]gurtaçı ol ogul kız [parmanug] tugurdukta** [...] HT VIII, 1154. (Röhrborn, 1996: 106)
- [...] **oglin kızın sakınmaklıg** [...] KKNB, 289. (Wilkens, 2007: 70)

[...] **ogulnuñ kıznuñ** *utlısız törösüz kılmuşın* [...] KKNB, 292. (Wilkins, 2007: 70)

[...] **ogulça kızça** *igidü umagu emgekin* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 51, (Ayazlı, 2016: 425)

[...] **ogulça kızça** *igidü urgu bolgusun küzetü* [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 10, (Ayazlı, 2016: 428)

[...] *kamız kadaşımız* **ogulumuz kızımız** *ayıtmazun* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa03, 12, (Ayazlı, 2016: 441)

[...] *körür köz yaruķı* **oğul kız** *oķı* [...] KB, (Arat, 1979: 133/ 1163)

[...] **oğul kız** *saķınçı bu tüpsüz teniz* [...] KB, (Arat, 1979: 133 / 1164)

[...] **oğul kız** *sarığ kıldı kızgu meñiz* [...] KB, (Arat, 1979: 133 / 1164)

[...] *tutti tañrı* **oğul kız** *anıñ arıǵlıķı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 13)

[...] *aydı oğlum kızımđın yme* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 13)

[...] **oğlumız kızımızđın** *boyun berigli saña* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 14)

[...] *bérlürmiz māl hem* **oğul kız** [...] KT, (Ata, 2004: 63 / 77)

[...] *tutti üküş rahmetlig* **oğul kız** [...] KT, (Ata, 2004: 64 / 88)

[...] *anıñ üçün kim oķıdılar Tañrını* **oğul kız** [...] KT, (Ata, 2004: 64 / 91)

ogullug kızlıg ‘oğullu, kızlı / evlatlı’

[...] **ogullug kızlıg** *butkın ulatılar* [...] BTT XIII, Buddhacarita, 9.

ogulsuz kızsız ‘oğulsuz kızsız / evlatsız’

[...] **ogulsuz kızsız** *erip ogul kız küseserler* [...] AY, 543 (VIII. 24a.), 23, (Kaya, 1994: 292)

ok ya ‘ok, yay’

[...] *bilge biliglig bögde ok ya iltindeçi* [...] BTT VIII, U 4420, 6.

[...] *kılıç baldu ok ya kavı küç yürek* [...] KB, (Arat, 1979: 222 / 2055)

[...] *ölümke asıg kılmaz ok ya tolum* [...] KB, (Arat, 1979: 364 / 3623)

ok yaçı ‘okçu, yaycı’

[...] *yime kuşçı kişçi yime ok yaçı* [...] KB, (Arat, 1979: 268 / 2558)

[...] *atım ersig erse bolur ok yaçı* [...] KB, (Arat, 1979: 408 / 4046)

okçı yaçı ‘okçu, yaycı’

[...] *ya sırçı beğizçi ya okçı yaçı* [...] KB, (Arat, 1979: 448 / 4458)

okı- nomla- ‘okumak, hitap etmek / vaaz vermek’

[...] *bo nom erdinig boşgunsar tutsar okısar nomlasar* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 17-18, (Kaya, 1994: 203)

[...] *boşgunmuşın tutmuşın okımuşın nomlamışın bitimişın bititmişın körü teginser men* [...] AY, 513 (VIII. 9a.), 8-9, (Kaya, 1994: 280)

[...] *bo nom bitig okısar nomlasar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 147.

[...] *okısar nomlasar köñülte tutsar* [...] Dışastvustık, 670. (Kaljanova, 2005: 113)

okı- okıt- ‘okumak, okutmak’

[...] *bo nom erdiniñ bititsünler okısunlar okıtsunlar* [...] AY, 22 (S. 11b.), 15, (Kaya, 1994: 69)

[...] *bo nom erdinig boşgungalı tutgalı okıgalı okıtgalı bitigeli bititgeli* [...] AY, 24 (S. 13b.), 16, (Kaya, 1994: 70)

[...] *okıgalı okıtgalı bitigeli bititgeli* [...] AY, 24 (S. 13b.), 16, (Kaya, 1994: 70)

[...] *bitiser bititser okısar okıtsar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 52.

okı- sözle- ‘okumak, söylemek / anlamak, açıklamak’

[...] *okıyu sözlelim adınlarka* [...] AY, 83 (II. 25a.), 1, (Kaya, 1994: 100)

[...] *öçürmek atlıg bölüküg boşgunsar tutsar okısar sözleser* [...] AY, 175 (III. 25a.), 15, (Kaya, 1994: 136)

[...] *bo bitigig tutsar okısar sözleser* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 120.

[...] *[tu]tgaylar okıgaylar [söz]legeyler* [...] HT X, 359-360. (Mirsultan, 2010: 105)

[...] *okıyur sözleyür erken* [...] KKNB, 547. (Wilkens, 2007: 86)

okı- sözle- yad- ‘açıklamak, yaymak’

[...] *tagda arıgda vıharta seşremde okısarlar sözleserler yadsarlar* [...] AY, 480 (VII. 11b.), 1, (Kaya, 1994: 267)

okı- tıñla- ‘okumak, dinlemek’

[...] *erdinig boşguntacı tutdaçı okıdaçı tıñladaçı bitideçi bititdeçi* [...] AY, 2 (S. 1b.), 10: (Kaya, 1994: 61)

okıgan bitigen ‘okuyan, yazan / okuma yazma bilen’

[...] *okıgan bitigen uқаназ munı* [...] KB, (Arat, 1979: 5 / 16)

okıglı bitigli ‘okuyan, yazan’

[...] *okıglı bitigli keç öglüg kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 238 / 2234)

okımak okıtmak ‘okuma, okutma’

[...] *[no]m [er]d[ini]g bititmek bitmek ok[ıma]k okutmaktın turmuş* [...] BTT XXVI, 32, (Kasai, 2008: 170)

okın- öğretin- ‘okumak, öğrenmek’

[...] *teginmişin tutmuşın katnayu okınfu öğretinü ...*] [...] ShoRoshia, AN, 82. (Shōgaito, 2003: 270)

okıt- nomla- ‘okutmak, hitap etmek / vaaz vermek, öğretmek’

[...] *adınlarka okıtu nomladım* [...] AY, 395 (V. 26a.), 11, (Kaya, 1994: 231)

[...] *aça yada okıtu nomladım* [...] AY, 410 (VI. 4b.), 8, (Kaya, 1994: 238)

[...] *okıtu nomlayu yarlıkagalı* [...] AY, 629 (X. 16a.), 2, (Kaya, 1994: 329)

okıt- sözle- ‘okutmak, söylemek’

[...] *aça yada okıtu sözlegeli uguluk küçümüz küsünümüz yok erti* [...] AY, 7 (S. 4a.), 8, (Kaya, 1994: 62)

[...] *nom okıtdaçı sözledeçi*] *b[o]lzunlar* [...] KKNB, 1316. (Wilkens, 2007: 136)

[...] *sudurlarıg okıtdaçı sözledeçi* [...] KKNB, 3276. (Wilkens, 2007: 250)

okşa- amra- ‘sevmek, hoşlanmak’

[...] *okşayurça amrayurça ne kergekin egsüksüz tüzü tüketi birserler* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 22, (Kaya, 1994: 237)

[...] *bir teg okşayur amrayur siz* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 777.

olor- ornan- ‘oturmak, yerleşmek’

[...] *oloru orn<a>nu yarlıkap* [...] AY, 190 (III. 32b.), 2, (Kaya, 1994: 141)

oñ- öñsire- ‘bitkin, zayıf düşmek’

[...] *alku erkligleri oñup öñsirep artukrak tugurup* [...] ATT, 40a1, 1187, (Shōgaito, 1988: 84)

oñay āsān ‘tatlı, yumuşak’

[...] *aygıl olarka oñay āsān söz* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 204)

oğma- kawrılma- ‘rengi atmamak, kurumamak’

[...] *ödiin oğmaz kavrılmaz* [...] 28. ? = 68, arka 12. (Tekin, 1976: 78)

oğul- öğlen- ‘iyileşmek, kendine gelmek / aklını başına toplamak’

[...] [*künçiñ atlıg begniñ*] *kisisi oğultı öğlenti* [...] AY, 19 (S. 10a.), 6, (Kaya, 1994: 67)

op- siñirt- ‘yutmak, sindirmek’

[...] *opa siñirtü tüketmiş kalmış* [...] AY, 641 (X. 22a.), 6, (Kaya, 1994: 334)

ordo oron ‘saray, taht’

[...] *saña tegdi emdi bu ordu orun* [...] KB, (Arat, 1979: 516 / 5178)

orı kıkı ‘gürültü, bağrışma’

[...] *orı kıkı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 446 / 5)

oron uya ‘yer, yuva’

[...] *orni uyası bo[lga]y* [...] DKPAM, 4274. (Elmalı, 2016: 209)

orpak ayıg sınık ‘yırtık, kırık dökük’

[...] *orpak ayıg sınık barım bulğuça bulsa* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad03, 15, (Ayazlı, 2016: 489)

orpak telük ‘yırtık, delik’

[...] *negü orpakım telüküm bar erser* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad02, 12, (Ayazlı, 2016: 488)

[...] *barça orpakı telüki birle* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi01, 7, (Ayazlı, 2016: 498)

[...] *orpak telük negüsi kimi bar tep* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi01, 9-10, (Ayazlı, 2016: 498)

osal sımtag ‘dikkatsiz, savruk’

[...] *osal sımtag kkirlerin arıtıp* [...] AY, 75 (II. 21a.), 5, (Kaya, 1994: 97)

[...] *osal sımtag bolmanlar* [...] BTT XIII, 15. Metin, 28.

[...] *osal sımtag bolmaklıg* [...] ATT, 43b1, 1292, (Shōgaito, 1988: 92)

ot ıgaç ‘ot, bitki’

[...] *ot ıgaç alıp* [...] AY, 384 (V. 20b.), 13, (Kaya, 1994: 226)

[...] *otka ıgaçka neçe yazıntımız erser* [...] Huastuanift, U 16b 5-6; L 60: SPb 23-24. (Özbay, 2014: 82)

[...] *beş türlüg otug ıgaçıg* [...] Huastuanift, U 7b 9-10; U 318: SPb 149. (Özbay, 2014: 91)

otlug kuduglug ‘ateşli, kuyulu’

[...] *ootlug kuduglug tamudakı taş ugaklıg tamudakı* [...] KKNB, 2497. (Wilkens, 2007: 210)

otlug oprılıg ‘ateşli, çukurlu’

[...] *[yaro]kın ootlug oprılıg [tañt]a yagıtdı ermez* [...] HT VII, 120. (Röhrborn, 1991: 25)

otsuz kurug ‘otsuz, kuru’

[...] *sürer suwnı otsuz kuruğ yer tapa* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 122)

otsuz suvsuz ‘otsuz, susuz’

kéyik oglı men otsuz suvsuz kaltı uyın neçük yorıyın tér ança biliñler yavız ol (IB, 45)

[...] *yéti [kün] otsuz suvsuz bolmışka* [...] DKPAM, 1825. (Elmalı, 2016: 124)

otunluk bıwalık yawalık ‘kabalık, aksilik, gereksizlik’

[...] *otunluk bıwalık yawalık kamug* [...] KB, (Arat, 1979: 110 / 931)

oyna- bödi- yırla- ‘dans etmek, şarkı söylemek’

[...] *yekler oy[unı]n oynayu bödiyü yırlayu ayaların yapınıp* [...] DKPAM, 3519. (Elmalı, 2016: 184)

oyna- kül- ‘gülmek, oynamak’

[...] *oynayu küle yorırlar* [...] 89. 2 = 2b 139a 225 307a 308 317, 16. (Tekin, 1976: 162)

oyna- yırla- ‘dans etmek, çalgı çalmak, şarkı söylemek / eğlenmek’

[...] *ked uz oynayu yırlayu bödigeli udukda* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 13, (Kaya, 1994: 78)

[...] *anta oynayu ırlayurlar* [...] 32. 9 = 501, 11. (Tekin, 1976: 82)

oynamak külmek ‘gülme, oynama’

[...] *yolsu[z oynamak külmek [LYK savlarıg* [...] KKNB, 3929. (Wilkens, 2007: 286)

oyug bediz ‘müzik, resim’

[...] *oyugu bedizi üze toklanıp* [...] HT VIII, 2024. (Röhrborn, 1996: 175)

oyuglug bedizlig ‘müzikli, resimli’

[...] *oyuglug bedizlig tüpi ...* [...] HT VIII, 2025. (Röhrborn, 1996: 175)

oyun yır ‘dans, şarkı / eğlence’

[...] *oyun ır üni iştilür* [...] 40. ? = 46, 2. (Tekin, 1976: 92)

[...] *oyunun ırın yiti kün yiti tün* [...] 53. 1 = 6, arka 14. (Tekin, 1976: 109)

oz- adrıl- ‘kurtulmak, ayrılmak’

[...] *olartın ozgahı adrılgaı bulmaz* [...] KKNB, 2883-2884. (Wilkens, 2007: 230)

oz- özgür- ‘kurtulmak, kurtarmak’

[...] *uduñuz ozgalı ozgurgalı kirtüdin kelmiş teñrime* [...] AY, 333 (IV. 69a.), 6, (Kaya, 1994: 202)

ö- ödikle- ‘düşünmek, gözetmek’

[...] *ulınçıg emgekke soqışmışlarıg uzağı tarqaru öyü ödikleyü unıtındaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

öç- alkın- ‘sönmek, bitmek / ortadan kaybolmak’

[...] *emgekleri öçer alkınur* [...] AY, 99 (II. 33a.), 20, (Kaya, 1994: 106)

[...] *alku ada tuda barça öçer alkınur* [...] TT V/A, 87.

[...] *ada tudalar barça öçer alkınur* [...] BTT XXIII, G 145.

[...] *öçzün alkınzun kılmaduk ay[i]g kılınçlarıg* [...] KKNB, 344-345. (Wilkens, 2007: 74)

[...] *kılınçlarım öçüp [alkınnı]p ökünmiş* [...] KKNB, 858. (Wilkens, 2007: 106)

[...] *barça öçüp alkınp* [...] KKNB, 3109. (Wilkens, 2007: 242)

öç- amrıl- ‘sönmek, ortadan kaybolmak’

[...] *ada tudaları barça öçer amrılur* [...] AY, 332 (IV. 68b.), 9, (Kaya, 1994: 202)

[...] *börtmek öçer amrılur* [...] 44a. 10 = 110a, 29. (Tekin, 1976: 98)

[...] *az bilig öçer amrılur* [...] 44a. 10 = 110a, 31. (Tekin, 1976: 98)

[...] *bilig öçser amrılur* [...] 44a. 10 = 110a, arka 32. (Tekin, 1976: 98)

[...] *bo montag öçmiş amrılmı[ş]* [...] *bizlerni* [...] DKPAM, 4693. (Elmalı, 2016: 223)

[...] *[tar]ıkar keter öçer amrılur* [...] KKNB, 552. (Wilkens, 2007: 86)

[...] *[öçmiş amrıl]muş köñüllüg atlıg* [...] KKNB, 1538. (Wilkens, 2007: 154)

[...] *öküngülük kılınçları birtem öczün amrlzun* [...] KKNB, 1582-1583. (Wilkins, 2007: 156)

[...] *öz tözinçe öçüp amrlup* [...] KON, 19. (Yiğitoğlu, 2011: 30)

[...] *tözinçe öçüp amrlup tegşilmeksiz bolup* [...] KON, 23. (Yiğitoğlu, 2011: 30)

öç kek ‘kin, nefret / intikam’

[...] *övke kakıg öç kek ugurınta* [...] AY, 102 (II. 34b.), 14, (Kaya, 1994: 107)

[...] *üz büz ööç kek tutdaçı* [...] AY, 332 (IV. 68b.), 3, (Kaya, 1994: 202)

[...] *turgaru ööç kek alısu ötek birim ötemekleri erser* [...] T II D 178b 180, 84.

[...] *öç kek özü[... tı]ltagunta* [...] T II Y 52 I, arka 14. (Elmalı, 2014: 72)

[...] *üçünç ööçi keki üküş tınlıglarnıñ* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 665-666.

[...] *tınlıglarta ööç kek [köñül]* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 668.

[...] *tınlıglartın ööç kek [köñül]* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 671.

[...] *öç kek köñülüğ öritürler* [...] KKNB, 1576. (Wilkins, 2007: 154)

[...] *alku öçüg kek[i]g öritip* [...] KKNB, 1597-1598. (Wilkins, 2007: 156)

[...] *alku öç kekleri[g] tiñip ıdal[ap]* [...] KKNB, 1600. (Wilkins, 2007: 156)

[...] *birök yene tınlıglar ööç kek köñülin* [...] KKNB, 3382. (Wilkins, 2007: 256)

[...] *öç kek kamag kişiniñ yalñuk üze alım bil* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 20 / 14)

[...] *eren arıg ürpeşür, öçin kekin irteşür* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 108 / 5)

[...] *köñülde kiterse kör öç keklerin* [...] KB, (Arat, 1979: 345 / 3428)

[...] **öçep kek sürer ölse ötrü qalur** [...] KB, (Arat, 1979: 467 / 4651)

öç- két- ‘yok olmak, sönmek’

[...] *közünüp tıtag basutçı keşmişte öçüp keşip közüngünüñ* [...] KON, 165. (Yiğitoğlu, 2011: 41)

öç- tarık- ‘sönmek, yok olmak’

[...] *monçulayu bo nomug öçgey tarıkgay* [...] AY, 584 (IX. 8b.), 21-22, (Kaya, 1994: 311)

öçlen- keklen- ‘kin, nefret duymak’

[...] *övke öze örletilip ööçeyü keglenu* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

öçlüg keklig ‘kin, nefret dolu’

[...] *öçlüg keklig yağı ölürgü[lük]* [...] BTT XXIII, E 53.

[...] *öçlüg kekliglerniñ yme kşanti [kı]lguluk* [...] KKNB, 1580. (Wilkins, 2007: 156)

[...] *k[a]mag öçlüg kekligler alku öçlüg [ke]klig savlartın* [...] KKNB, 1595. (Wilkins, 2007: 156)

[...] *öçlüg keklig kişi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 318 / 5)

öçlüg keklig öwkelig ‘kinli, nefret dolu, sınırlı’

[...] *öçlüg keklig övke[li]g tınlıglarıñ* [...] DKPAM, 0458-0459. (Elmalı, 2016: 74)

öçme- alkınma- ‘sömemek, bitmemek / kaybolmamak’

[...] *öçmez alkınmaz köni nomı yme neñ yokadmaz artamaz* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 5, (Kaya, 1994: 79)

[...] *meñün tutup öçmez alkınmaz* [...] KKNB, 3595. (Wilkins, 2007: 268)

öçme- amrılma- ‘sönmemek, ortadan kaybolmamak’

[...] **öçme amrılma** yintem [bir] tözin tuğsar [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuñ), (Arat, 1991: 122)

öçme- arıma- ‘sönmemek, bitmemek / kaybolmamak’

[...] *antag tsuy irinçü ağır ayıg kılınç yok öçmegülük arımaguluk bilinü ukunu kşantı kılсар*
[...] AY, 146 (III. 10b.), 17-18, (Kaya, 1994: 125)

öçmek alkınmak ‘sönme, bitme / kaybolma’

[...] *körkitiür belgürtürler öçmek alkınmakıg ...* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 8, (Kaya, 1994: 79)

öçmiş amıl ‘sakinleşmiş, huzurlu’

[...] *yme ök öçmiş amıl başdın ünüş* [...] ATT, 63a1, 1882, (Shōgaito, 1988: 130)

öçül- alkın- ‘sönmek, bitmek / ortadan kalkmak’

[...] *ol ayıg kılınçları barça öçülür alkınur* [...] AY, 104 (II. 35b.), 22, (Kaya, 1994: 108)

öçülme- alkınma- ‘sönmemek, bitmemek / ortadan kaybolmamak’

[...] *edgü tityük nomlug şasınım öçülmedin alkınmadın şurati üdke teginçe* [...] AY, 164 (III. 19b.), 15, (Kaya, 1994: 132)

öçür- alk- ‘yok etmek, gidermek / temizlemek’

[...] *öçürgeli alkğalı küsegülük ol* [...] KKNB, 960. (Wilkens, 2007: 114)

öçür- arıt- ‘yok etmek, temizlemek’

[...] *kkir tapçalarıg birtem öçürteçi arıtdaçı* [...] AY, 147 (III. 11a.), 19, (Kaya, 1994: 126)

öçür- kéter- ‘söndürmek, gidermek’

[...] *örü kodı atırd sakınç öçürüp kiterip* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

öçürmek arıtmak ‘yok etme, temizleme’

[...] *kkir tapçaların birtem öçürmekin arı<t>makın yarlıkayur men* [...] AY, 147 (III. 11a.), 1-2, (Kaya, 1994: 125)

öd kün ‘hayat, ömür / zaman, gün’

[...] *ozguluk kutrulguluk üdümüz künümüz takı tükemezken* [...] AY, 6 (S. 3b.), 23, (Kaya, 1994: 62)

[...] *bu öd kün tirigliklerig meñzetü* [...] KB, (Arat, 1979: 156 / 1385)

[...] *yawa kıлма öd kün ökünç bolmağay* [...] KB, (Arat, 1979: 457 / 4552)

[...] *yawa bolğa öd kün tiriglikleri* [...] KB, (Arat, 1979: 475 / 4747)

ödlek kün ‘zaman, gün’

[...] *negü teg keçer emdi ödlek küne* [...] KB, (Arat, 1979: 628 / 6348)

ödlek kün ay ‘zaman, gün, ay’

[...] *bir ança yime keçti ödlek kün ay* [...] KB, (Arat, 1979: 589 / 5950)

ödrek küwüz ‘ördek, turna’

[...] *ödrek küwüz kuvragımız bolzun* [...] HT IX, 2076. (Aydemir, 2010: 170)

ödsüz kezigsiz ‘zamansız, sırasız’

[...] *üdsüz kezigsiz kün ay tutungay* [...] AY, 434 (VI.16b.), 19, (Kaya, 1994: 247)

ödsüz kolusuz kezigsiz ‘zamansız, sırasız’

[...] *üdsüz kolusuz [kez]igsiz tolı tüşer kar yagar* [...] AY, 557 (VIII. 33a.), 3-4, (Kaya, 1994: 299)

öfke kın ‘öfke, azap’

[...] *teggey olarka öfke kın idilerindin* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 121)

öfkeliğ buşuglug kadgulg ‘sinirli, üzüntülü, kaygılı’

[...] *bođunıña öfkeliğ buşugluğ kadguluğ aydı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 120)

ög bilig ‘akıl, fikir’

[...] *ögi biligi alvırıp buşup kal teltök esrök teg bolup* [...] KKNB, 2940-2941. (Wilkins, 2007: 232)

[...] *anıñdın tiledi kamuğ ög bilig* [...] KB, (Arat, 1979: 93 / 762)

[...] *ayur ay odunmuş sözi ög bilig* [...] KB, (Arat, 1979: 204 / 1872)

[...] *bu beglig igiñe otı ög bilig* [...] KB, (Arat, 1979: 215 / 1970)

ög kañ ‘ana, baba’

[...] *kugu kuş kanatıña urup anın kalıyu barıpan ögiñe kañña tegürmiş ögi kañı ögirer sevinür* [...] (IB, 35)

[...] *oglı öginte kañnta övkelepen tezipeñ barmış* [...] (IB, 58)

[...] *yene öznüñ ögnüñ kañnuñ* [...] AY, 26 (S. 14b.), 10-11, (Kaya, 1994: 71)

[...] *ögümün kañmın yokadturdum erser* [...] AY, 134 (III. 4b.), 15, (Kaya, 1994: 120)

[...] *ög kañ ka kadaş bolmış* [...] AY, 135 (III. 5a.), 16, (Kaya, 1994: 120)

[...] *ögtin kañtn öñisigig öggülüğ öd erip* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

[...] *altı yolta [ö]g kañ kadaş ogul kız bolmış* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)

[...] *ögüm kañım başlap alku tınlıglar* [...] 25. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 234)

[...] *ögüg kañıg öliürdümüz erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 27.

[...] *ög kañ birle katıltımız erser* [...] TT IV/A, T II Y 47, 35.

[...] *ög kañ ka kadaş küñ kul bir ekintige* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 63.

- [...] *tinlıglar ögiñte kañunta takı yegrek* [...] Kuan, 186. (Tekin, 1993: 17)
- [...] *ög kañ titir* [...] P. P. XI. (Hamilton, 1998: 16)
- [...] *kañu kişi ög kañ köñlin* [...] P. P. XI. (Hamilton, 1998: 16)
- [...] *ög kañ köñlin bertmeyin* [...] P. P. XI. (Hamilton, 1998: 16)
- [...] *ög kañ ka kadaş* [...] Dışastvustık, 170. (Kaljanova, 2005: 54)
- [...] *[ög kañ] [ka kadaş]* [...] Dışastvustık, 239. (Kaljanova, 2005: 63)
- [...] *ög kañ ka kadaş kuvragları birle* [...] Dışastvustık, 341. (Kaljanova, 2005: 75)
- [...] *ögüm kañum kam kadaşım bolmatılar erser* [...] 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, arka 45. (Tekin, 1976: 84)
- [...] *men yime olarıñ ögleri kañları boltum* [...] 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, arka 49. (Tekin, 1976: 84)
- [...] *ögnüñ kañnuñ krallıg bir içinte* [...] 42. 8 = 147a 235 237 354, arka 11-12. (Tekin, 1976: 95)
- [...] *ögümüz kañumaz maytrıya üksümüz* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 1101.
- [...] *ögümüz kañumuz erür* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 260-261.
- [...] *ögüg kañug barça adırıp* [...] DKPAM, 2833. (Elmalı, 2016: 161)
- [...] *ögi kañı barça yérip yarsıp* [...] DKPAM, 2850. (Elmalı, 2016: 161)
- [...] *ajunta ög kañ bolsar* [...] DKPAM, 3062. (Elmalı, 2016: 170)
- [...] *ögi kañı antag ökek sav sözleyü umagay* [...] Manichaica I, T II D 173d, 1.
- [...] *ögi kañı ölmüş teg* [...] HT VII, 1321. (Röhrborn, 1991: 117)
- [...] *ög kañ parm[a]nu üstelür* [...] HT VIII, 1158. (Röhrborn, 1996: 106)

[...] **ög kañ** bahşılar uluglar üçün [...] KKNB, 253. (Wilkens, 2007: 68)

[...] **ögnüñte kañnuñta takı** [...] KKNB, 287. (Wilkens, 2007: 70)

[...] **ögnüñ kañnuñ** oğlın kızın [...] KKNB, 289. (Wilkens, 2007: 70)

[...] **ögnüñ [k]añnuñ** edgüsi öznüñ yaşnuñ [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 3, 19-20, (Ayazlı, 2016: 431)

ög köñül ‘düşünce, duygu / akıl, kalp’

[...] **ögin köñülin** yakın tutup [...] AY, 149 (III. 12a.), 5, (Kaya, 1994: 126)

[...] *altun öñlüg et’özin* **ögin köñülin** saçmadın [...] AY, 485 (VII. 14a.), 3, (Kaya, 1994: 269)

[...] *agrıgsız tik<ig>siz* **ögleri köñülleri** yiti ... [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 20-21, (Kaya, 1994: 286)

[...] *öz tözlerin okatıp* **[öglerin] köñüllerin** yıgıtıñız [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 40)

[...] **ögin köñülin** azıtıp [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 40)

[...] **ögüñin köñülüñin** bulğayur [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)

[...] **ögimin köñülümin** ıçgıñur men [...] DKPAM, 2694. (Elmalı, 2016: 156)

[...] **ögüm köñülüm** tükel bar erip [...] DKPAM, 3257. (Elmalı, 2016: 175)

[...] *yürekim teprey[ü...]* **ögüm köñülüm** [...] DKPAM, 3816. (Elmalı, 2016: 194)

[...] *ükliyü* **ögin köñülin** yıgıñu ö[l... [...] BTT XIII, Buddhacarita, 226.

[...] **ögli köñüli** tegmiş [...] HT VII, 51. (Röhrborn, 1991: 20)

[...] **ögi köñül[i]** neñ eşilmedük erdi [...] HT VII, 1301. (Röhrborn, 1991: 116)

[...] *tını üzülüp* **ögi köñüli** [...] KKNB, 2920. (Wilkens, 2007: 232)

[...] **ögi köñli** *kolmuş tilek arzuğa* [...] KB, (Arat, 1979: 63 / 487)

[...] **ögi köñli** *açlıp yarudı yula* [...] KB, (Arat, 1979: 76 / 601)

[...] **ögi köñli** *tirlür küwenür özün* [...] KB, (Arat, 1979: 76 / 603)

[...] **tügüldi ögi köñli** *yetlümedi* [...] KB, (Arat, 1979: 174 / 1573)

öglen- tınlan- ‘kendine gelmek, akli başına gelmek / nefes almak, dinlenmek’

[...] **öglenü tınlanu** *teğintiler* [...] AY, 641 (X. 21b.), 12, (Kaya, 1994: 334)

öglenmek bilinmek ‘kendine gelme, farkına varma’

[...] **öglenmek bilinmek** *al altag küç küsün kut kolunmak bilge biligke tükellig bolgay* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 267.

öglüg kañlıg ‘analı, babalı’

[...] *esen erken öglüg kañlıg* [ıduklar] *ertmişte* [...] BTT XIII, 38. Metin, 37.

[...] **öglüg kañlıg** *ıdoklarımızka buyanı tegz[ün] tep* [...] BTT XXVI, 2-3, (Kasai, 2008: 245)

öglüg köñüllüg ‘düşünceli, duygulu’

[...] **öglüg köñüllüg** *yarlıkar ermiş* [...] DKPAM, 3082. (Elmalı, 2016: 170)

[...] **öglüg köñüllüg** *kişi tagun askançu sözlemekdin* [...] DKPAM, 3253. (Elmalı, 2016: 175)

[...] **öglüg köñüllüglerke** *ötünü teginür biz* [...] HT VIII, 2130. (Röhrborn, 1996: 183)

[...] **öglüg köñüllügin** *bir ikintike umunmak kertgünmeklig nom kapıgıña* [kirü] *tüketmek[le]ri üze* [...] KKNB, 725-726. (Wilkens, 2007: 98)

öğretig tüşüt ‘öğreti, düşünce’

[...] *burhan nomınta öğredig tüşüt kılıñlar* [...] BTT XIII, 35. Metin, 4.

öğretmek boşgurmak biltürmek ‘öğretme, anlatma / farkına vardırma’

[...] *teriñ yörüglüg nomlarta adınlarığ yaratmak **öğretmek boşgurmak biltürmek** erür* [...] AY, 298 (IV. 49b.), 6, (Kaya, 1994: 186)

ögsiremek buzulmak ‘kendinden geçme, bozulma / sorunlarla karşılaşma’

[...] *köñül **ögsiremek buzulmak** ermegürmek katıglanmaksız bolmak* [...] ShoRoshia, AN, 351. (Shōgaito, 2003: 304)

ögsüz köñülsüz ‘düşüncesiz, duygusuz / akılsız, kalpsiz’

[...] *ögsüz köñülsüz kal telve bolmışların* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 15, (Kaya, 1994: 187)

[...] *ögsüz köñülsüz ertiler* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 40)

[...] *biligiñe katılıp ögsüz köñülsüz boltu* [...] Huastuanift, U 8b, 1-2. (Özbay, 2014: 79)

[...] *ögsüz köñülsüz kişi yalñok bolur* [...] KKNB, 536. (Wilkens, 2007: 86)

öl- alkın- yok bol- ‘ölmek, mahvolmak, yok olmak’

[...] *teñri öl témiş erinç türük bodun ölti alkıntı yok boltu* [...] (T1 B3)

öl kar ‘çiy, kar’

[...] *öl kar kamug kışın iner* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 292 / 1)

öl şı ‘nem, ıslaklık’

[...] *bulitñıñ yagmurnuñ öli şısı kamgakıg kayıg yme* [...] HT IX, 1747. (Aydemir, 2010: 152)

öl- yok bol- ‘ölmek, yok olmak’

[...] *men iniligü bunça başlayı kazganmasar türük bodun ölteçi erti yok boltaçı erti* [...] (BK D33)

ölçek terāzū ‘ölçü, terazi’

[...] *tükel kılıylar ölçekni terāzūni* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 115)

ölçele- tart- ‘ölçmek, tartmak’

[...] *yana kaçan ölçeleseler anlarka azu tartsalar anlarka egsütürler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 268)

öldür- öldürül- ‘öldürmek, öldürülmek’

[...] *Taıırı yolu içinde öldürürler öldürülürler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 145)

öldürme- asma- ‘öldürmemek, asmamak’

[...] *öldürmediler anı asmadılar anı yok* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 71)

ölür- örlet- ‘öldürmek, eziyet etmek’

[...] *ol kişig ölörgeli örletgeli sakınsar* [...] Kuan, 31. (Tekin, 1993: 10)

ölür- urugsırat- ‘öldürmek, soyunu yok etmek’

[...] *türük bodun ölüreyin urugsıratayın tér ermiş* [...] (KT D10)

[...] *türük bodunug ölür[eyin urugsıra]tayın [tér ermiş* (BK D9)

ölürmek emgetmek ‘öldürme, eziyet etme’

[...] *bukagulamak ölörmek emgetmek tütüzmek* [...] AY, 434 (VI. 16b.), 11, (Kaya, 1994: 247)

ömek köñülkermek ‘düşünme, gözetme’

[...] *bilge biligin yititgeli ömekde köñülkermekde yanmaksız turıtmaksız kılğalı* [...] AY, 541 (VIII. 23a.), 6, (Kaya, 1994: 291)

öñ meñiz ‘beniz, cilt’

[...] *öñüñüz meñiziñiz itigin üküş kişiler körügseyür* [...] AY, 495 (VII. 19a.), 7-8, (Kaya, 1994: 273)

önlüg belgülüg ‘renkli, belirli / görülebilir, açık’

[...] *öze önlüg belgülüg köligeg körkitür közüntürür* [...] AY, 53 (II. 10a.), 18, (Kaya, 1994: 89)

öñsüz belgüsüz ‘renksiz, sönük / silik, belirsiz’

[...] *özi öñsüz belgüsüz titir* [...] AY, 53 (II. 10a.), 15-16, (Kaya, 1994: 89)

[...] *özi öñsüz belgüsüz titirler* [...] AY, 54 (II. 10b.), 1, (Kaya, 1994: 89)

[...] *özi öñsüz belgüsüz erip* [...] AY, 54 (II. 10b.), 2, (Kaya, 1994: 89)

öñsüz bodsuz ‘görüntüsüz, bedensiz’

[...] *öñsüz bodsuz togmaksız öçmeksiz alku irak kitmiş* [...] AY, 47 (II. 7a.), 21, (Kaya, 1994: 87)

öñsüz kırtışsız ‘rengi solmuş, çirkinleşmiş yüz’

[...] *öñsüz kırtışsız sevigisiz taplagsız bolmuşların* [...] AY, 299 (IV. 50a.), 17, (Kaya, 1994: 187)

[...] *öñsüz kırtışsız bolurlar* [...] AY, 557 (VIII. 33a.), 12-13, (Kaya, 1994: 299)

öñsüz meñsisiz ‘renksiz, soluk’

[...] *bodluğ öñsüz meñiz[siz]* [...] 10 = 165 259, 42. (Tekin, 1976: 172)

öñsüz öles ‘solgun, renksiz’

[...] *yaruksuz yaşuksuz öñsüz öles boltı* [...] AY, 617 (X. 10a.), 6-7, (Kaya, 1994: 324)

öñsüz yaruksuz ‘renksiz, solmuş, parıltısız’

[...] *öñsüz yaruksuz inçip bolurlar* [...] AY, 556 (VIII. 32b.), 19-20, (Kaya, 1994: 299)

ördek kaz ‘ördek, kaz’

[...] *barça ö[rde]kler kazlar [b]elgür[tü]p* [...] KKNB, 1451. (Wilkens, 2007: 146)

örlet- bulga- ‘eziyet etmek, rahatsız etmek’

[...] *özlerini örletdeçi bulgadaçılarka* [...] AY, 226 (IV. 13b.), 8, (Kaya, 1994: 157)

[...] *kim kayu tınlıglar örletgeli bulgagalı umazlar* [...] Dışastvustık, 674. (Kaljanova, 2005: 114)

örlet- buşur- ‘acıtmak, eziyet etmek, sinirlendirmek’

[...] *ikinti tınlıglarıg örletgülik buşurguluk tıtaglarıg kılmamakka tayanıp* [...] AY, 219 (IV. 10a.), 11, (Kaya, 1994: 154)

[...] *ikinti tınlıglarıg örletgülik buşurguluk tıtaglarıg kılmamakka tayanıp* [...] AY, 220 (IV. 10b.), 13, (Kaya, 1994: 154)

[...] *tınlıglarıg örletgülik buşurguluk tıtaglarıg kılmamak yme kayu erür* [...] AY, 220 (IV. 10b.), 16, (Kaya, 1994: 154)

örmen uduz ‘liken, uyuz olan’

[...] *beçelig örmen uduz kişiler kelip* [...] BTT V, U 237 + U 296, arka 6.

örtlüg buzlug tamulug ‘ateşli, buzlu cehennem yerine lâyıık, cehennemlik’

[...] *örtlüg buzlug tamulug bolmuşların* [...] AY, 299 (IV. 50a.), 22, (Kaya, 1994: 187)

örtüg bag ‘örtü, bağ’

[...] *ördüg bağ başlap nızvanılığ şımnu* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

örtüg egrig ‘örtü, engel’

[...] *örtüglerig egriglerig idalamışlarka yükünür men* [...] AY, 504 (VIII. 4b.), 19-20, (Kaya, 1994: 277)

örtüg tıdıg ‘örtü, bağ’

[...] **ürtügler tudıglar** birtem üzülgey kesilgey [...] HT VIII, 766-767. (Röhrborn, 1996: 76)

örtüglüg yazoklug ‘örtülü, gizli’

[...] **örtüglüg yazoklug bolmalım** [...] TT IV/B, T II Y 55, 65.

ötgür- topul- ‘arasından geçmek, delinmek’

[...] **kamağ nomlarığ [öt]gürü topulu bilmiş boşgunmış** [...] BTT XXVI, 1-2, (Kasai, 2008: 204)

[...] **eligniğ ötgürü tupulu uktaçı teriñ edremi** [...] HT VII, 435. (Röhrborn, 1991: 49)

[...] **üküşüg ötgürmiş topulmuş erdiler** [...] HT VIII, 55. (Röhrborn, 1996: 20)

ötle- tutuz- ‘öğüt vermek, emretmek’

[...] **ötleyür men tutuzur men** [...] AY, 91 (II. 29a.), 18, (Kaya, 1994: 103)

ötrük utun ‘hilekâr, alçak, âdi’

[...] **ötrük utun ogrılayu yüzke bakar** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 50 / 2)

ötügçisiz sawçısız ‘dilekçisiz, sözcüsüz’

[...] **kan oglı tegin çüktsi (: çuñtsi) kentüsi neñ ötüğçisiz sawçısız bolmakta tetinmedi** [...] HT VIII, 1416-1417. (Röhrborn, 1996: 127)

ötün- ayıt- ‘dilemek, söylemek’

[...] **seniñ ödüngüñin ayıdguñın tip** [...] ATT, 56b1, 1676, (Shōgaito, 1988: 118)

[...] **hormuzta teñriniñ ödüngüsin ayıdguñın tüziñ yolug** [...] ATT, 56b1, 1677, (Shōgaito, 1988: 118)

[...] **hormuzta teñriniñ ödüngüsin ayıdguñın taplamış erür** [...] ATT, 56b1, 1679, (Shōgaito, 1988: 118)

ötün- sözle- ‘dilemek, söylemek’

[...] *biz ikegü negü tip **ötünelim sözlelim** [...]* AY, 620 (X. 11b.), 6, (Kaya, 1994: 326)

ötün- yalwar- ‘rica etmek, yalvarmak’

*ak at karşısın üç bulugta tatulupan agınka ötügke ıdımış tér korkma edgüti **ötün** ayınma edgüti **yalwar** tér ança biliñ edgü ol* (IB, 19)

[...] *z/r¹... ni]goşak alp sıñku]r tégin teñrim avtadan kutıña **ötinti yalwartı** meniñ atıma bir nom [t]öl[ek] bitizün tép* (Or. 8212/1692: Sol A5)

[...] *men sizlerke **ötünür** men **yalbarur** men [...]* AY, 10 (S. 5b.), 15, (Kaya, 1994: 64)

[...] ***ötünmiş yalbarmış** ötügümin öñi adınsıg kılmasunlar [...]* AY, 511 (VIII. 8a.), 5, (Kaya, 1994: 279)

öwke az almır ‘yoldan çıkmış, azmış / öfke, hırs, tutku’

[...] *övke az **almır** kılınçı [...]* TT VI, Sekiz Yükme, 71.

öwke nızvanı ‘öfke, hırs’

[...] *övke **nızvanıg** bokurup turguramazlar [...]* KON, 338. (Yığitoğlu, 2011: 53)

öwkelig keklig ‘öfkeli, kinli, nefret dolu’

[...] *öwkelig **keklig** köñülü turup [...]* KKNB, 293-294. (Wilkens, 2007: 70)

özirkenmek ayamak ‘hürmet, saygı’

[...] *bo ağır ulug **özirkenmekke ayamakka** tegmişimke [...]* HT IX, 1311. (Aydemir, 2010: 132)

padak üjik ‘dize, harf’

[...] *kayuda birök **padakları üjikleri** kalsar unıtılsar [...]* AY, 474 (VII. 8b.), 4, (Kaya, 1994: 264)

padak yörüg ‘dize, izah / açıklayıcı yazı’

[...] *bo nom erdini içinteki padakların yörüglerin kolulayu sakınu tüketip* [...] AY, 513 (VIII. 9a.), 19, (Kaya, 1994: 280)

perī ādemī ‘cin, insan’

[...] *tamuğka üküşni perīlerdin ādemīlerdin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 124)

perī kişi ‘cin, insan’

[...] *silerde öñdün perīlerdin kişilerdin ot içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 120)

[...] *ök tamuğni perīlerdin kişilerdin yumkılar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 167)

[...] *anlarda burun perīlerdin kişilerdin* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 172)

raga az ‘hırs, aşırı tutku’

[...] *raga az başlap ayıg nomlarlıg rakşas oğuşluğ ada kıldaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 88)

rūzi kedgü ‘yiyecek, içecek, giysi / nimet’

[...] *rūzileri kedgüleri edgülik birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 26)

saç baş ‘saç, baş’

[...] *kişiğ yigit yaşınta saçı başı yürüñerser* [...] AY, 594 (IX. 25b.), 8, (Kaya, 1994: 315)

[...] *saçı başı yadılıp* [...] AY, 625 (X. 14a.), 10, (Kaya, 1994: 328)

[...] *saçı başı yadılıp* [...] AY, 637 (X. 20a.), 11, (Kaya, 1994: 332)

saç sakal ‘saç, sakal’

[...] *örün boldı erse kara saç sakal* [...] KB, (Arat, 1979: 127/ 1103)

saç- tök- ‘saçmak, dökmek’

[...] *adruk tütsüg hua çeçeklerig saça töke kelip* [...] AY, 313 (IV. 59a.), 6, (Kaya, 1994: 193)

saç tü ‘saç, tüy / kıl’

[...] *saç tüü teñinçekiüyü erser* [...] KKNB, 2944. (Wilkens, 2007: 232)

[...] *saç tüü teñinçe erser* [...] KKNB, 3160. (Wilkens, 2007: 244)

saç- yad- ‘saçmak, yaymak’

[...] *tınlıglarka keñürü saçgalı yadgalı [şastır nomlarıg ötgür]m[i]ş* [...] KKNB, 132. (Wilkens, 2007: 62)

saç- yırat- ‘saçmak, dağıtmak’

[...] *ölüm tuttu saçtı yıratı arıg* [...] KB, (Arat, 1979: 602 / 6072)

saçıl- arta- ‘dağılmak, bozulmak’

[...] *ol ilteki kişiler saçılur artayur* [...] AY, 552b (VIII. 30b.), 7, (Kaya, 1994: 297)

saçıl- tökül- ‘saçılmak, dökülmek’

[...] *agı barım saçılur tökülür* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 233.

saçıl- yokad- ‘dağılmak, yok olmak’

[...] *saçılgalı yokadgalı idmamakıñızlartın ötgürü kaltı* [...] AY, 671 (X. 37a.), 14, (Kaya, 1994: 347)

saçma- tarıma- ‘saçmamak, ekmek’

[...] *urug tarıg saçmaduk t[arı]maduk* [...] AY, 337 (IV. 71a.), 10-11, (Kaya, 1994: 204)

sadu edgü ‘iyi, güzel’

[...] *ulalmakı bolsun sadu edgü ...* [...] AY, 344 (IV. 74b.), 3, (Kaya, 1994: 207)

[...] *sadu edgü biz bilge taluy şabı ...* [...] AY, 497 (VII. 20a.), 23, (Kaya, 1994: 274)

[...] *buyanta ertüzünler sadu edgü ...* [...] BTT XXVI, 20, (Kasai, 2008: 245)

sadu edgü lgso ‘iyi, güzel’

[...] *sadu edgü lgso altun önlüg yaruk ...* [...] AY, 674 (X. 38b.), 13, (Kaya, 1994: 348)

sadu lgso ‘iyi, güzel’

[...] *edgü toyunlarka sadu lgso ...* [...] AY, 458 (VI. 30b.), 19, (Kaya, 1994: 257)

sadu lgso lgso ‘iyi güzel, güzel’

[...] *saçu lgso lgso şansay şansay edgü edgü bodisatav bodisatav samanţabađire abita abaa ...* [...] BTT XXVI, 15, (Kasai, 2008: 212)

sakın- sözle- ‘düşünmek, söylemek’

[...] *sakınu sözleyü yitiñsizig altun küvrügin ...* [...] AY, 352 (V. 4b.), 15, (Kaya, 1994: 211)

[...] *olar ötrü sakınu sözleyü ...* [...] AY, 415 (VI. 7a.), 4, (Kaya, 1994: 240)

sakın- ülgüle- ‘düşünmek, hesap etmek’

[...] *burhan eriür bolmaz sakıngalı ülgülegeli tep ...* [...] KON, 226. (Yiğitoğlu, 2011: 45)

[...] *sakınp ülgülep otguraklap üzer üçün ...* [...] Abhidharmakoşabhāşyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 55b1, 6, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

sakınç böğüş ‘düşünce, anlayış’

[...] *igid yanlık sakınçlar böğüşler tayakına adruk adruk nızvanılar tip ...* [...] AY, 50 (II. 8b.), 2-3, (Kaya, 1994: 88)

sakınç kadgu ‘zihin yorgunluğu, kaygı’

[...] *sewinç mü birür ya sakınç kağğudın* [...] KB, (Arat, 1979: 175 / 1584)

[...] *sakınç kağğı birle yorıp külmedim* [...] KB, (Arat, 1979: 176 / 1587)

[...] *sakınç kağğı bağın yöreyin tiyü* [...] KB, (Arat, 1979: 335 / 3307)

sakinguluksuz sözlegülüksüz ‘düşünüp söylenecek gibi olmayan’

[...] *sakinguluksuz sözlegülüksüz titir* [...] AY, 50 (II. 8b.), 18, (Kaya, 1994: 88)

[...] *sakinguluksuz sözlegülüksüz ulug samadı dyan belgürer* [...] AY, 68 (II. 17b.), 16, (Kaya, 1994: 95)

[...] *sakinguluksuz/ sözlegülüksüz [nomlar]* [...] AY, 70 (II. 18b.), 1, (Kaya, 1994: 95)

sakinmak ülgülemek ‘düşünme, hesap etme’

[...] *istemek erser sakınmak ülgülemek titir* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārthanāma, 11. Bölüm, 55b1, 6, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

[...] *istemek erser sakınmak ülgülemek titir* [...] Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārthanāma, 11. Bölüm, 55b1, 6, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

samadi dyan ‘meditasyon, zihni bir yere odaklama’

[...] *samadi dyanıg öritürler* [...] AY, 323 (IV. 64a.), 18, (Kaya, 1994: 198)

[...] *samadi dyanıg öritürler* [...] AY, 323 (IV. 64a.), 21-22, (Kaya, 1994: 198)

[...] *samadi dya[’]ıg öritürler* [...] AY, 323 (IV. 64a.), 24, (Kaya, 1994: 198)

[...] *üç törlüg samadi dyanlarıg körkitü yarlıkadı* [...] Dışastvustık, 302. (Kaljanova, 2005: 70)

san sakış ‘sayı, ölçü’

[...] *sanı sakışı kolusuz sakınu* [...] AY, 455 (VI. 29a.), 4, (Kaya, 1994: 256)

[...] *sanın sakışın tenjlegeli kim ugay* [...] AY, 580 (IX. 6b.), 7, (Kaya, 1994: 309)

[...] *san sakış edremiye* [...] AY, 585 (IX. 21a.), 22, (Kaya, 1994: 311)

[...] *sanı sakıştı idi yok* [...] TT IV/A, T II Y 47, 25.

[...] *edgü kılınç sanı sakıştı yok* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 54.

[...] *alku tınlıglarnıñ sanı sakıştı neçe teñlig boılsar* [...] T III 84-43, 28. (Demirci, 2014: 60)

[...] *bilge bilignıñ sanın sakışın algalı* [...] 38. son = 53 128 287, 29. (Tekin, 1976: 89)

[...] *sanı sakıştı erser* [...] DKPAM, 0134. (Elmalı, 2016: 63)

[...] *tınlıglarnıñ sanı sakıştı* [...] DKPAM, 3739. (Elmalı, 2016: 191)

[...] *alku san sakış edremig* [...] HT VIII, 1033-1034. (Röhrborn, 1996: 96)

[...] *sanı sakıştı [yitlindeçi ol san sajkış yitlintükte* [...] HT VIII, 1156. (Röhrborn, 1996: 106)

[...] *sanı sakıştı yok er[di]* [...] HT VIII, 1340. (Röhrborn, 1996: 121)

[...] *safn sakış [bilg]e biligl[e]rig bulup* [...] KKNB, 1821. (Wilkens, 2007: 172)

[...] *sanın sakışın ertürgeli* [...] KKNB, 2159-2160. (Wilkens, 2007: 194)

[...] *bilse siler yıllar sanını sakışını* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 147)

[...] *yıllar sanın taqtı sakışın* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 203)

[...] *kılmadıımız anlarnıñ sanın sakışın* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 254)

sanç- bıç- ‘yarmak, biçmek’

[...] *oyunun ırlaytu bödiñyü... ...sjançguluk bıçgıuluk...* [...] DKPAM, 2534. (Elmalı, 2016: 151)

[...] *monı sançıñlar {R} bıçıñlar* [...] DKPAM, 3527. (Elmalı, 2016: 184)

[...] *bizin sançmış [biçmi]ş t[ıkmı]ş teg* [...] KKNB, 78. (Wilkins, 2007: 58)

sanç- tart- ‘yarmak, yırtmak’

[...] *öz konukra sançarlar tartarlar* [...] 75. 10 = 107, 16. (Tekin, 1976: 141)

[...] *adrı süjün sançarlar tartarlar* [...] 78. 12 = 2, arka 42-43. (Tekin, 1976: 145)

sanç- ur- ‘yarmak, parçalamak / vurmak’

[...] *élig begig sançgalı urgali kılınıp* [...] DKPAM, 3525. (Elmalı, 2016: 184)

sañ oru ‘depo, tahıl çukuru’

[...] *sañları oruları miñ toşzun* [...] EU Din Dışı Metinler, E 2, 68, (Ayazlı, 2016: 430)

sarsıg salıg ‘nezaketsiz, aptalca’

[...] *sarsıg salıg tevlig kürlüg urunçak* [...] 70. 1 = 16 138 518, 18. (Tekin, 1976: 131)

[...] *[sar]sıg salıg köñüllüg* [...] 71. 15 = 326 327, 11. (Tekin, 1976: 133)

saw belgü ‘söz, yazı’

[...] *yene nirvanıg küsedeçi tınlıglar savka belgüke [ta]yanmak ...* [...] HT VIII, 552-553. (Röhrborn, 1996: 59)

saw ötüg ‘söz, dilek’

<...> *tatawı bodun tawgaç kaganka körti yalawaçı edgü sawı ötügi kelmez téyin* [...] (BK D39)

[...] *siziñ sawıñızça ötüñüzçe yorıgay men* [...] T M 276b, 49-50.

[...] *saw ötügi erdi* [...] HT V, Nr. G 60, arka 247.

sawçı yalawaç ‘haberci, elçi’

sarıg atlıg savçı yagız atlıg yalawaç edgü söz sav életi kelir tér ança biliñ añıg edgü ol (IB, 11)

savlı sakınçlı ‘sözlü, düşünceli’

[...] *savlı sakınçlı* ilkitin berü köñül birle [...] KON, 272. (Yığıtoğlu, 2011: 48)

sawul- uçuk- ‘bir şeyin geçip gitmesi, nihayete ermesi’

[...] *kör ülker sawulmuş uçukmuş tüne* [...] KB, (Arat, 1979: 615 / 6216)

saz étig ‘silah, teçhizat’

[...] *anutgaylar erdi añar sâznu etigni* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 138)

seped sanduk ‘sepet, sandık’

[...] *çalur munda kiğin seped sandukıñ* [...] AH, (Arat, 2006: 63 / 288)

sergürmek turgurmak ‘engelleme, yok etme’

[...] *bilmiş ukmuş nom tözlerinte köñüllerin öñi saçmadın sergürmekleri turgurmaları üze* [...] AY, 283 (IV. 42a.), 20-21, (Kaya, 1994: 181)

[...] *ol töz içinte köñüllerin sergürmekleri turgurmaları üze* [...] AY, 286 (IV. 43b.), 5-6, (Kaya, 1994: 181)

sew- amran- ‘sevmek, hoşlanmak’

[...] *sevgülük amranguluk teg körkle körkin* [...] T I D 3, 256.

sew- tapla- ‘sevmek, hoşlanmak’

[...] *kentü özi sever taplayur* [...] AY, 415 (VI. 7a.), 22, (Kaya, 1994: 240)

[...] *burkanıg körmiş teg sever taplayur* [...] TT V/A, 112.

[...] *yinçürü yükünüp sevip taplap* [...] 56. ? = 125 216, 12. (Tekin, 1976: 113)

[...] *kişi [özlüg] ölürmekig sevser taplasar* [...] DKPAM, 0665. (Elmalı, 2016: 82)

[...] *yılın koolları[n sever taplar* [...] DKPAM, 2097. (Elmalı, 2016: 134)

[...] *sevgülüğ taplaguluk ...* [...] DKPAM, 2296. (Elmalı, 2016: 142)

[...] *sevgülük taplaguluk atlıg* [...] KKNB, 1983. (Wilkens, 2007: 184)

sewiglig kutlug ‘mutlu, şanslı’

[...] *sewiglig kutlug alguluk savlıg* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 257.

sewiglig taplaglıg ‘neşeli, mutlu / sevimli, sevilesi’

[...] *sewiglig taplaglıg serimlig kılıklıg yiti katıgılanmaklıg ülgüsüz sansız ür kiç üdlertin berü* [...] AY, 34c (I. ? [=R-M: 691]), 19, (Kaya, 1994: 75)

sewigsiz taplagsız ‘sevilmeyen, sevimsiz’

[...] *sewigsiz taplagsız bolmışların* [...] AY, 299 (IV. 50a.), 18, (Kaya, 1994: 187)

sewin- kül- ‘sevinmek, gülmek’

[...] *turup çıktı sewinü kapuğka küle* [...] KB, (Arat, 1979: 76 / 601)

sewinç awınç ‘sevinç, huzur’

[...] *sewinçin awınçın öküş il aşa* [...] KB, (Arat, 1979: 165 / 1480)

[...] *sewinçin awınçın tirilgil uzun* [...] KB, (Arat, 1979: 633 / 6414)

sewinç awınç küwenç ‘sevinç, huzur’

[...] *sewinçin awınçın küwençin ili* [...] KB, (Arat, 1979: 29 / 123)

sewiş- amraş- ‘(karşılıklı) sevmek, hoşlanmak’

[...] *öz öz edgü ögli köjülleri üze alkugun sewişsünler amraşsunlar* [...] AY, 120 (II. 43b.), 4-5, (Kaya, 1994: 114)

sewit- amrat- ‘sevdirmek, hoşlandırmak’

[...] *kamağ beglerke sevitmiş amratmış için* [...] HT VII, 1421-1422. (Röhrborn, 1991: 125)

sewiti- taplatı- ‘sevdirilmek, hoşlandırılmak’

[...] *yogaçarilar üze se[vitilmiş taplatılmış üç törlüg]* [...] BTT XXVI, 37, (Kasai, 2008: 250)

sewme- taplama- ‘sevmemek, hoşlanmamak’

[...] *muni sewmedin taplamadin barayın tip* [...] HT V, Nr. G 71, arka 201-202.

sewmek amranmak ‘sevme, hoşlanma’

[...] *ıdoklarıg [sev]m[e]k amranmak* [...] HT III, 332. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 66)

[...] *sewmeği amranmakı üze* [...] HT VIII, 1058-1059. (Röhrborn, 1996: 98)

sewmek amranmaklıg ‘sevgili, hoşlanılması’

[...] *[emi]g berip sewmek amranmaklıg* [...] [...] KKNB, 1832. (Wilkins, 2007: 172)

sézik tıdıg ‘şüphe, engel’

[...] *sezikig tıdıgıg antag taişin seuşin nom yok* [...] HT VIII, 702. (Röhrborn, 1996: 70)

sézik yañılmak ‘şüphe, yanlışlıgı’

[...] *ol sezikleri yañılmakları ugrınta üç yavlak yolta tüşerler* [...] KKNB, 618. (Wilkins, 2007: 92)

séziksiz tıdıgsız ‘şüphesiz, engelsiz’

[...] *yme siziksizin tıdıgsızın kirgeli uyurlar* [...] AY, 356 (V. 6b.), 15, (Kaya, 1994: 213)

séziksiz yañılmaksız ‘şüphesiz, yanlışsız’

[...] [*yme sî/ziksîz yañulmaksîz erdi* [...]] BTT XVIII, 128, (Zieme, 1996: 130)

sézin- ıçan- ‘şüphelenmek, sakınmak’

[...] *çın kertü sezingülük ıçanguluk bolgaylar* [...] KKNB, 334. (Wilkens, 2007: 72)

sézin- kedgir- ‘şüphelenmek, kararsız olmak’

[...] *tunlıglarka sizingülük ketgîrgülük* [...] BTT XVIII, 1248, (Zieme, 1996: 166)

sézin- kork- ‘endişlenmek, korkmak’

[...] *tül tüşedim t[e]p sezinti korkdı* [...] HT X, 427. (Mirsultan, 2010: 112)

sı- boz- ‘kırmak, bozmak’

[...] *asurılar çerigin sıgalı bozgalı uguluk* [...] AY, 34g (I. 25a. [=R-M: 692]), 23, (Kaya, 1994: 77)

[...] *nizvanılıg yağış sıdaçı buzdaçı atlıg* [...] KKNB, 2999. (Wilkens, 2007: 236)

sı- saç- ‘kırmak, dağıtmak’

[...] *üsdürti berü sıp saçıp kavırasınça körgidmiş boldı* [...] ATT, 83a1, 2478, (Shōgaito, 1988: 170)

sıg tümge ‘sığ, aptal / basit’

[...] *sıg tümke köñüllüg* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 9, (Kaya, 1994: 188)

[...] *sıg] tümke köñüllüg* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 11-12, (Kaya, 1994: 188)

[...] *sıg tümke köñüllüg* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 15, (Kaya, 1994: 188)

[...] *meniñ sıg tümge köñülüm* [...] HT X, 217-218. (Mirsultan, 2010: 92)

sıg yuka ‘sığ, kıt / basit’

[...] *kim sıg yuka biliglig* [...] AY, 34l (I. 28b. [=R-M: 699]), 5, (Kaya, 1994: 80)

[...] **sıg yuka** köñüllerin tarkarurlar [...] AY, 291 (IV. 46a.), 12, (Kaya, 1994: 183)

[...] **sıg yuka** biliginte korkınçım üstelip [...] HT VIII, 1387. (Röhrborn, 1996: 124)

sıgta- yogla- ‘ağıt yakmak, yas tutmak’

[...] üç kurıkan otuz tatar kıtañ tatawı bunça bodun kelipen **sıgtamış yoglamış** [...] (KT D4)

[...] üç kurıkan otuz tatar kıtañ tatawı bunça bodun kelipen **sıgtamış yoglamış** [...] (BK D5)

sıgtaş- yığlaş- ‘(toplucu) ağlamak, hıçkırmak, feryat etmek’

[...] yügürü kelip **sıgtaşdılar yığlaşdılar** [...] HT X, 895-896. (Mirsultan, 2010: 156)

sıgurmak içgermek ‘içerme, sığdırma / içine alma’

[...] barçanı **sıgurmak içgermek** paramıt timek savnıñ yörügi erür [...] AY, 310 (IV. 58a.), 7, (Kaya, 1994: 192)

sıgurmak içgermeklig ‘içeren, içine alan’

[...] **sıgurmağ içgermeklig** yörügi adınlarınıñ antağ ermez [...] Üç İtigsizler, 104b, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 39)

sık- busu- ‘sıkmak, bunaltmak’

[...] ayıg kılınç emgekligler üzüksüz egire **sıkıp busuyur** [...] AY, 367 (V. 12a.), 18, (Kaya, 1994: 218)

sık- emget- ‘sıkmak, acı çektirmek’

[...] etözlerin **sıkgu emgetgü** negü erki tep [...] KKNB, 596. (Wilkens, 2007: 90)

[...] etözün köñülin [a]rtok **sıkıp emgetip** [...] KKNB, 606. (Wilkens, 2007: 90)

sık- tañ- ‘sıkmak, bastırmak’

[...] ka[mış] osuğluğ **sıkarlar tañarlar** [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 19. (Tekin, 1976: 151)

sıkıl- emgen- ‘sıkılmak, acı çekmek’

[...] *kamag emgekke [ka]vşatıp sıkılur emgenür* [...] AY, 559 (VIII. 34a.), 6, (Kaya, 1994: 301)

sıkıl- tañıl- ‘sıkılmak, baskı görmek’

[...] *tin buşup sıkılıp tañılıp* [...] KKNB, 565. (Wilkens, 2007: 88)

[...] *sıkılıp tañılıp adınlarig askançulayu* [...] DKPAM, 3235. (Elmalı, 2016: 175)

sıkılmak örletilmek ‘sıkılma, acı çekme’

[...] *sıkılmak örletmekig tugurur için* [...] ATT, 40a1, 1188, (Shōgaito, 1988: 84)

sıkılmak tañılmaklıg ‘sıkı, baskılı’

[...] *sıkılmak tañılmaklıg emgeklerke yolukmayın* [...] KKNB, 1661. (Wilkens, 2007: 160)

sımtag kogşak ‘dertsiz, rahat’

[...] *teñri ajunıta togdukda erte sımtag kogşak köñüllig bolmuşların* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 4-5, (Kaya, 1994: 187)

sımtag osal ‘savruk, dikkatsiz’

[...] *ol iligler kanlar sımtag osal bolmadın* [...] AY, 415 (VI. 7a.), 15, (Kaya, 1994: 240)

sın süñük ‘beden, kemik’

[...] *sı<nu>mız süñükümüz kop süñük* [...] AY, 132a (III. 3a.), 20, (Kaya, 1994: 119)

[...] *sını süñüki uz yüüzi meñizi körkle özi yaşı uzun* [...] AY, 419 (VI. 9a.), 20, (Kaya, 1994: 242)

[...] *tolp sınım süñüküm agrımıška* [...] DKPAM, 2698-2699. (Elmalı, 2016: 156)

[...] *sın süñük yançılıp öñi saçılır* [...] BTT XIII, 16. Metin, 3.

[...] *meniñ sınımda söñükümdede* ... [...] Manichaica I, T II D 171, 14.

sır bodug ‘boya, cila’

[...] *içiniñ beze tutma taş sır boduğ* [...] KB, (Arat, 1979: 510 / 5112)

sır şuwşa ‘sır, fısıltı’

[...] *Tağrı bilür sırlarını şuwşamışlarını* [...] KT, (Ata, 2004: 43 / 78)

sırna- yinçgele- ‘tahrip etmek, inceltmek’

[...] *on orunlar sayudaki sırnayu yinçgeleyü arıtıp* [...] AY, 244 (IV. 22b.), 18, (Kaya, 1994: 165)

sız- öç- ‘yorgun düşmek, bitmek, tükenmek / erimek, sönmek’

[...] *ayıg kılınçlıg tıdıgları barça sızıp öçüp* [...] KKNB, 2311-2312. (Wilkens, 2007: 202)

sızgur- öçür- ‘eritmek, söndürmek’

[...] *ayıg kılınç[la]rın alkunu sızgurup öçürüp* [...] KKNB, 1952. (Wilkens, 2007: 180)

siñir tamır ‘sinir, damar’

[...] *siñirin tamırın yörgelmiş* [...] AY, 614 (X. 8b.), 11, (Kaya, 1994: 323)

[...] *tişleriniñ siñirleri [tamırlar]ı üzülüp* [...] T III 73 (2), arka 4. (Elmalı, 2014: 89)

[...] *siñiri tamırı üzülüp* [...] DKPAM, 0922-0923. (Elmalı, 2016: 90)

[...] *siñiri tamırı süñükiñ tegi közünüp* [...] DKPAM, 2638-2639. (Elmalı, 2016: 154)

[...] *siñirim [tamarım] barça bıçılmış teg* [...] DKPAM, 2700. (Elmalı, 2016: 156)

sogançığ edgü ‘iyi, hoş, aziz’

[...] *sogançığ edgü çın köni nomluğ* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

[...] *sogançığ edgü at küü ildinür* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

sogançig idok ‘muhabbetli, iyi / hoş, aziz’

[...] *sogançig idok et'özleri* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 10, (Kaya, 1994: 79)

[...] *bo sogançig idok nom* [...] AY, 91 (II. 29a.), 18-19, (Kaya, 1994: 103)

sogançig körkle ‘hoş, güzel’

[...] *adruk adruk sogançig körkle arıg süzük erdini* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 18, (Kaya, 1994: 193)

[...] *sogançig körkle yarukın alp yöleştürgülük* [...] AY, 348 (V. 2b.), 5, (Kaya, 1994: 209)

[...] *sukançig körkle adroklı erk üze* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 5, 61, (Ayazlı, 2016: 434)

sogançig körkle idok ‘hoş, güzel, aziz’

[...] *sogançig körkle idok ün* [...] AY, 97 (II. 32a.), 17-18, (Kaya, 1994: 105)

sogançig tatıglıg ‘sevimli, tatlı’

[...] *sogançig tatıglıg nom yarlıgıg* [...] AY, 92 (II. 29b.), 10, (Kaya, 1994: 103)

[...] *sogançig tatıglıg şlök takşut eşidilür* [...] AY, 95 (II. 31a.), 4, (Kaya, 1994: 104)

[...] *sogançig tatıglıg nom tilgenin* [...] AY, 132b (III. 3b.), 3-4, (Kaya, 1994: 119)

[...] *sukançig tatıglıg nomlug* [...] HT VIII, 651. (Röhrborn, 1996: 66)

[...] *sukançig tatıglıgın biltürdi* [...] HT VIII, 1787. (Röhrborn, 1996: 156)

[...] *sukançig tatıglıg nomug taşgaru* [...] HT VIII, 1991. (Röhrborn, 1996: 172)

sor- iste- ‘sormak, istemek’

[...] *sudanı başdınlıg edgü erenlerniñ sora işdeyü tilegül* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

soyulmak yırtılmaklıg ‘soyulmuş, yırtılmış’

[...] *yılki yolıntaki soyulmak yırtılmaklıg emgeklerke yolukmalım* [...] KKNB, 1656.
(Wilkens, 2007: 160)

sögmek tokımak ‘azarlama, dövme’

[...] *sögmek tokımak oyamak emgetmekte ulatı yavlak kılınçlarıg kodturup* [...] AY, 180
(III. 27b.), 22-23, (Kaya, 1994: 138)

sögmemek tokımamak ‘azarlamama, dövmeme’

[...] *sögmemek tokımamak sıkımmamak taımmamak ürkitmemek* [...] AY, 220 (IV. 10b.), 20,
(Kaya, 1994: 154)

sögüş- yöntüş- ‘küfürleşmek, kavga etmek’

[...] *teglüg teg tip sögüşürler yöntüşürler* [...] Manichaica I, T II D 173a¹, 36-37.

sögüt arıg ‘ağaç, çalı / ağaçlık’

[...] *sögütlerte arıgda üküş üdüin tayanıp* [...] AY, 490 (VII. 16b.), 6, (Kaya, 1994: 271)

sönme- tındurma- ‘sönmemek, dindirmemek’

[...] *bir ödün sönmez tındurmaz* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 446.

söz sökünc ‘laf, söz / söz, sövme’

[...] *akı bol saıa söz sökünc kelmesin* [...] AH, (Arat, 2006: 58 / 231)

sözle- ay- ‘söylemek, konuşmak’

[...] *bir yanlıg sözlediler aydılar* [...] AY, 635 (X. 19a.), 16-17, (Kaya, 1994: 332)

sözle- körkit- ‘söylemek, göstermek’

[...] *adınlarka yme biltürgeli tanuklatgalı anın adruk adruk yırtinçülüg atıg savıg sözüg
sözleyürler körkitürler* [...] AY, 389 (V. 23a.), 6-7, (Kaya, 1994: 228)

sözle- nomla- ‘söylemek, anlatmak’

[...] *sözlep nomlap alkmaguluk ulug buyan edgü kılınçig kaz[gantıñız]lar* [...] AY, 671 (X. 37a.), 17, (Kaya, 1994: 347)

sözle- yarlıka- ‘anlatmak, izah etmek’

[...] *erü erü şlok sözledi yarlıkadı* [...] ATT, 31b1, 912, (Shōgaito, 1988: 66)

sözlegülüksüz nomlaguluksuz ‘söylenemez, anlatılamaz’

[...] *sözlegülüksüz nomlaguluksuz için* [...] AY, 386 (V. 21b.), 24, 387 (V. 22a.), 1, (Kaya, 1994: 227)

sözleş- kênşes- ‘(karşılıklı) konuşmak, danışmak’

[...] *içili inili ikegü sözleşü kênşesü yme yene ötrü bartılar* [...] AY, 631, (X. 17a.), 8, (Kaya, 1994: 330)

suçı- bukırı- ‘zıplamak, taşkınlık yapmak’

[...] *at suçıdı bukırıdı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 467 / 2)

sudur şastır ‘sudur, şastra’

[...] *sudurlarıg şasturlarıg idok yarlıg üze* [...] HT VII, 1021-1022. (Röhrborn, 1991: 94)

[...] *ülgüsüz sansız sudurlarıg şasturlarıg* [...] HT VII, 1848-1849. (Röhrborn, 1991: 158)

[...] *neçe sudur[lar] şastırlar kergek erser* [...] HT VII, 1875. (Röhrborn, 1991: 160)

suw begni ‘su, içki’

[...] *balıka iç tapıg birle suw begni kodup* [...] BTT VII, A 20, 294.

suw közüngü ‘su, ayna’

[...] *ülgüsüz üküş suvlarta közüngülerte kün ay teñrilerniñ yaruklarıña tayaklıgın* [...] AY, 53 (II. 10a.), 10, (Kaya, 1994: 89)

suwlı sütli ‘sulu, sütlü’

[...] *suwlı sütli teg tüz baz bolup* [...] KKNB, 1602. (Wilkens, 2007: 156)

[...] *[alku]gun barça suwlı sütli* [...] [...] KKNB, 4296. (Wilkens, 2007: 308)

suwsalık emgek açlık ‘susuzluk, sıkıntı, açlık’

[...] *tegmes anlarka suwsalık ap yme emgek ap yme açlık Tañrı yolu içinde* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 146)

suzak tag ‘köy, dağ’

[...] *uluşlarta kentlerte suzaklarta taglarta* [...] AY, 406 (VI. 2b.), 22, (Kaya, 1994: 237)

sü çerig ‘ordu, asker’

[...] *süü<s>ine çerigine art basut bolup* [...] AY, 409 (VI. 4a.), 11, (Kaya, 1994: 238)

[...] *süü çerig adası üzeki* [...] AY, 409 (VI. 4a.), 14, (Kaya, 1994: 238)

[...] *süü çerig tümeki üze* [...] AY, 418 (VI. 8b.), 6, (Kaya, 1994: 241)

[...] *süü çerigig tarkardaçı erür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 135.

[...] *alku şımnunun süüsin çerigin utdaçı erür* [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 215.

[...] *süüsin çerigin alpin alpagutın* [...] BTT XIII, 46. Metin, 12.

[...] *öküş sü çerig erse başsız bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 247 / 2333)

süçigsiz tatıgsız ‘tatsız, hoş olmayan’

[...] *mırlıg burnaç süçigsiz tatı[gsız]* [...] ShoRoshia, AB, b14. (Shōgaito, 2003: 234)

süñük yilik ‘kemik, ilik’

[...] *süñükke yilikke tegürü* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 69.

[...] *süñükke yilikke tegürü* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 108.

sühüş çerig ‘savaş, çarpışma / savaş, asker’

[...] *sühüş çerig içinte* [...] AY, 493 (VII. 18a.), 22 - 494 (VII. 18b.) 1, (Kaya, 1994: 273)

[...] *sühüşte çerigte utmuş [yegedmiş atlıg teñri] burhan kutıña yükü[n]ür men* [...] KKNB, 1253. (Wilkens, 2007: 132)

[...] *beş otuz sühüş çer[i]g utmı[ş yegedmiş]* [...] ShoRoshia, CD, IV. (Shōgaito, 2003: 167)

süzök yaruk ‘temiz, berrak’

[...] *süzük yaruk yme etiñgiri yañkulug körkle üniñüz ol* [...] AY, 646 (X. 24b.), 2-3, (Kaya, 1994: 336)

şaş- yañıl- ‘şaşırmak, yanılmak’

[...] *şaşguluk yañıl[gu]luk bolgay tep* [...] HT VIII, 133. (Röhrborn, 1996: 26)

şaşma- tegşilme- ‘şaşmamak, sapmamak’

[...] *köni oñaru küsüşde şaşmaz tegşilmez* [...] AY, 464 (VII. 3b.), 2, (Kaya, 1994: 260)

şaşutsuz yañloksuz ‘şaşırmaz, yanılmaz’

[...] *barçanı ok şaşutsuz yañluksuz bir egsüksüz tükel köñlinte tutdı* [...] AY, 94 (II. 30b.), 2, (Kaya, 1994: 104)

şeker şehd ‘şeker, bal’

[...] *anıñ medhi bolsa şeker şehd aña* [...] AH, (Arat, 2006: 43 / 28)

şerab aş ‘içecek, yiyecek’

[...] *ayur sen keğim ton şerab aş kerek* [...] AH, (Arat, 2006: 64 / 297)

şeşmek yörmek ‘çözme, aydınlatma’

[...] *öç[kek köñülüğ şeşmek yörmek ketermek t[arkarmak n]omnuñ* [...] KKNB, 1526. (Wilkens, 2007: 152)

şulug tamgalıg ‘imzalı, mühürlü’

[...] **şuulug tamgalıg** üç ot[uz ikil]ik böziğe kesişdimiz [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa06, 6, (Ayazlı, 2016: 443)

[...] **lükçünj kedini yorır şuulug tamgalıg** yüz yetmiş ikilik yorık bözke [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa07, 4-5, (Ayazlı, 2016: 444)

[...] **altı sınar şuulug tamgalıg** sekiz on bözke [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa23, 5, (Ayazlı, 2016: 457)

taat tapug ‘taat, ibadet’

[...] **yawa kılma taat tapuğ** kıl tuçı [...] KB, (Arat, 1979: 50 / 362)

[...] **kişi edğüsi kılta taat tapuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 329 / 3232)

[...] **biliür sen bu yirde bu taat tapuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 400 / 3973)

tag arıg ‘dağ, orman’

[...] **üçünç taglarta arıglarta** kızıl aranyadan orunlarta [...] AY, 196 (III. 35b.), 9, (Kaya, 1994: 144)

[...] **tagda arıgda** vıharta senremde [...] AY, 479 (VII. 11a.), 23, (Kaya, 1994: 267)

[...] **tagda arıgda** kişi ermezler [...] AY, 490 (VII. 16b.), 8, (Kaya, 1994: 271)

tag basguk ‘dağ, tepe’

[...] **idiz taglarıg basguklarıg** barça kog kışmuk teg [...] AY, 113 (II. 40a.), 21-22, (Kaya, 1994: 111)

tag kısıl ‘dağ, vadi’

[...] **tag kısıl** yanıkusı tegin ... [...] AY, 335 (IV. 70a.), 2, (Kaya, 1994: 203)

tag tiz arıg ‘dağ, tepe, orman’

[...] *tagda tizde arıgda aç emgekin sıkılmış tişi barsıg körtiler* [...] AY, 630 (X.. 16b.), 3, (Kaya, 1994: 329)

tal- yük- ‘yıkılmak, bayılmak’

[...] *ulıyu sıgtayı talıp yüküp ançada kin timin andıran öñi yorıp bartular* [...] AY, 620 (X. 11b.), 10, (Kaya, 1994: 326)

taloy ügüz ‘okyanus / deniz, ırmak’

[...] *burkanlıg taluy ögüz içinteki* [...] AY, 105 (II. 36a.), 15, (Kaya, 1994: 108)

[...] *taluy ögüzke kirip erdinilig oturuğka barmak* [...] AY, 236 (IV. 18b.), 2-3, (Kaya, 1994: 161)

[...] *edgü edremlerig üntürteçi taluy ögüz tamga atlıg* [...] AY, 338 (IV. 71b.), 6, (Kaya, 1994: 204)

[...] *taluy ö[g]üzteki balıklar* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 48)

[...] *taluy ögüzüg aqıtıp* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 56)

[...] *taloy ügüzke kirser* [...] Kuan, 19. (Tekin, 1993: 10)

[...] *taloy ügüzde teriñrek ol* [...] Kuan, 177. (Tekin, 1993: 17)

[...] *taloy ügüzde teriñrek titir* [...] Kuan, 210. (Tekin, 1993: 18)

[...] *taluy ögüzke kirip* [...] P. P. XIV. (Hamilton, 1998: 17)

[...] *taluy ögüzke kirmişiğ* [...] P. P. XV. (Hamilton, 1998: 18)

[...] *taluy ögüzke kireyin* [...] P. P. XV. (Hamilton, 1998: 18)

[...] *ulug taloy ügüz ilig[i]* [...] Uigurica I, T III M 56. 1, 11.

[...] *edgü edremlig taloy ügüz atlıg* [...] Uigurica I, T III 56, 15.

[...] *ajunluğ taluy ügüzün* [...] 16. ? = 146b 171 264, 3. (Tekin, 1976: 63)

[...] *taluy ögüz suvu turur* [...] 28. ? = 68, 5. (Tekin, 1976: 78)

[...] *taluy ögüz osuğluğ sütler akzun* [...] 33. 2 = 64 85 156 242 sonu levha 98, 4-5. (Tekin, 1976: 8)

[...] *busuşlug taluy ögüz içinte* [...] BTT I, B, 7. Yaprak, 7.

[...] *taluy ögüzke aka* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 122.

[...] *ulug taluyi ögüzi erür* [...] BTT VIII, T III M 246 (U 4299), 93.

[...] *bo taluy ögüzte* [...] DKPAM, 0457. (Elmalı, 2016: 74)

[...] *taluy ögüz kılıkanta* [...] DKPAM, 4030-4031. (Elmalı, 2016: 201)

[...] *tört taluy ügüz kıldığı[n]* [...] HT VII, 533. (Röhrborn, 1991: 57)

[...] *taloy ügüzde keçig bulm[a]yuk* [...] HT VII, 1513-1514. (Röhrborn, 1991: 132)

[...] *taloy ügüzke üstep teñiz köl kılğalı* [...] HT VII, 1582. (Röhrborn, 1991: 137)

[...] *taloy ügüzüg keçteçilerke yoriguluk* [...] KKNB, 1288. (Wilkens, 2007: 134)

[...] *[taloy ügüzteki luu hanı* [...] KKNB, 1762. (Wilkens, 2007: 168)

[...] *taloy ügüzke kirip* [...] KKNB, 2864. (Wilkens, 2007: 228)

[...] *tütrüm teriñ taloy ügüzñüñ türki* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 19, (Ayazlı, 2016: 423)

[...] *taloy ügüz suvın başlar teg* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 16, (Ayazlı, 2016: 431)

talula- yığ- ‘seçmek, derlemek’

[...] *tayşıñ nomnuñ içinte talulap yığıp men kki kki taqşutka intiürü tegintim* [...] 19 A. Abita Teñri, (Arat, 1991: 186)

tamga yarlıg ‘damga, kanun’

[...] *t[amğan] yarlıqın yorıdı* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 282)

tamır siñir ‘damar, sinir’

[...] *tamır siñirleri maytri bodisatav erür* [...] BTT VIII, T III M 193 (5333), A 243.

tanukla- ötgür- ‘tanıklık etmek, anlamak’

[...] *biligke tükellig bulmaduklar erser umazlar tanuklagalı ödgürgeli* [...] ATT, 30b1, 893, (Shōgaito, 1988: 66)

tanuklamak ukmak ‘tanıklık etme, anlama’

[...] *çın kirtü tanuklamakları ukmakları üze* [...] AY, 136 (III. 6a.), 11, (Kaya, 1994: 121)

tañlançig körkle ‘hayret verici, zarif, güzel’

[...] *tañlançig körkle maytrıya taymak törülüg* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 1002.

tapıgçı otaçı ‘hizmetçi, doktor’

[...] *içgerü tapıgçı otaçı çoo bağı[g] tigçi* [...] HT X, 826. (Mirsultan, 2010: 150)

tapın- ög- küle- yükün- ‘tapınmak, övmek’

[...] *tapınguluk öggülük külegülük yüküngülük ürük uzatı turgaru* [...] BTT VIII, Huang Wenbi Nr. 97, 216.

tapın- yükün- ‘tapınmak, secde etmek’

[...] *biz[iñe] tapıngu yüküngü erdini birip* [...] Uigurica I, T II B 29.

taplag nızvanı ‘aşırı istek, tutku’

[...] *tınlıglarınıñ taplaglarınıñ nızvanılarınıñ köñülteki yorıglarınının adırtların ötgürü bilmekke tayanıp* [...] AY, 258 (IV. 39b.), 4-5, (Kaya, 1994: 170)

[...] *tınlıglarınıñ taplaglarınıñ nızvanılarınıñ köñülteki yorıglarınının adırtların ötgürü bilmekke tayanıp* [...] AY, 258 (IV. 39b.), 20, (Kaya, 1994: 170)

[...] *tınlıglarnıñ taplaglarnıñ nızvanılarınıñ köñülteki yorıglarının adırtların ötgürü bilmek yme kayu erür tip tiser* [...] AY, 258 (IV. 39b.), 22-23, (Kaya, 1994: 170)

tar kemi ‘sandal, gemi’

[...] *taloy ügüz içinte tar kemi bolayın* [...] AY, 613 (X. 8a.), 21, (Kaya, 1994: 323)

[...] *tar kemi üze tınlıglar* [...] BTT I, T II S 90.14 (U 2993), arka 5.

[...] *kanıñ kadaşnıñ yertinçünün tar kemisi erür* [...] HT VIII, 346. (Röhrborn, 1996: 43)

[...] *tar kemi til<e>miş kergek* [...] HT VIII, 448. (Röhrborn, 1996: 51)

[...] *t[a]r kemi otra batdı* [...] HT X, 853. (Mirsultan, 2010: 152)

tar sıkış ‘darlık, baskı’

[...] *tar sıkış emgektin kutrulturdaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

tarık- alkın- ‘uzaklaşmak, kaybolmak / yok olmak’

[...] *emgekig birgerü tarıkur alkınur* [...] Üç İtigsizler, 112b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)

[...] *bir üdte tarıksar alkınsar* [...] Üç İtigsizler, 112b, 11. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)

[...] *barça tarıku alkınu tükedür* [...] ATT, 24b1, 710, (Shōgaito, 1988: 52)

tarık- két- ‘uzaklaşmak, gitmek / yok olmak’

[...] *tört törlüg ayıg kılınçlar ol alp tarıkguluk kitgülük ...* [...] AY, 148 (III. 11b.), 7-8, (Kaya, 1994: 126)

[...] *ol ögretiglerte kılınçlar tarıkar kiter* [...] AY, 149 (III. 12a.), 1, (Kaya, 1994: 126)

[...] *i[g agrıg] adasın [tarı]kmışın kétmfişin* [...] T II M 7, 7. (Demirci, 2014: 68)

[...] *kadguları kalısız tarıkzun kétzün* [...] DKPAM, 2520. (Elmalı, 2016: 150)

[...] *tsuy ayıg kılınçları [tar]ıkar keter* [...] KKNB, 552. (Wilkens, 2007: 86)

tarkan kunçuy ‘prens, prenses’

[...] *terken kunçuylar tözün tegitler alkatmış altun uguşın birle* [...] BTT V, T II 1457 (Ch/U 6874), 6.

tarkar- alk- ‘gidermek, temizlemek / yok etmek’

[...] *timin ök uyarlar targargalı alkgalı* [...] ATT, 28b1, 829, (Shōgaito, 1988: 60)

tarkar- kéter- ‘dağıtmak, gidermek / yok etmek, uzaklaştırmak’

[...] *tarkaru kiterü umayukları üçün* [...] AY, 58 (II. 12b.), 1, (Kaya, 1994: 91)

[...] *alkumı tarkarur kiterür[ler* [...] AY, 98 (II. 32b.), 9, (Kaya, 1994: 106)

[...] *tarkarguluk kitergülik yig üstünki* [...] AY, 175 (III. 25a.), 6, (Kaya, 1994: 136)

[...] *bizni irinçkeñ tarkaru kiterü yarlıkañ* [...] Uigurica I, T III T V. 56.

[...] *kaç kalp ödün edgü ... tarkargalı kitergeli usarlar* [...] BTT I, T II S 90.12 (U 2995), 8.

[...] *tarkargu ketergü için kuda teginmiş ol* [...] HT VIII, 629. (Röhrborn, 1996: 65)

[...] *kararıgıg tarkaru keterü yarlıkadı* [...] HT VIII, 2087. (Röhrborn, 1996: 180)

tarkar- söntür- ‘yok etmek, söndürmek’

[...] *nıvnanılıg çonmakıg tarkardaçı söntürdeçji ay teñri ol* [...] BTT XXVI, 32, (Kasai, 2008: 78)

tarkar- üzmele- ‘yok etmek, kökünden hâletmek’

[...] *nızvanıların tarqardı üzmeledi* [...] 13. 13 = 27, 15-16. (Tekin, 1976: 60)

tarlık emgek ‘darlık, sıkıntı / eziyet’

[...] *yok anlar üze kim bulmazlar ol kim hezine kılsalar **tarlık emgek** [...]* KT, (Ata, 2004: 44 / 91)

tart- taşgar- ‘çekmek, çıkarmak’

[...] *yirçileyü bu sansartın **tardıp taşkarıp** [...]* 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 74)

tart- üntür- ‘çekmek, çıkarmak’

[...] *sansız sakışsız burkanlarka **tartayın üntüreyin** [...]* AY, 103 (II. 35a.), 22, (Kaya, 1994: 108)

tart- yır- ‘çekmek, bölmek / yırtıp atmak’

[...] *etimin yinimin yıra yırtta **tartarlar yırarlar** [...]* AY, 19 (S. 10a.), 14, (Kaya, 1994: 67)

taş korum ‘taşlık, kayalık’

[...] *ol il barça itlür **taş erse korum** [...]* KB, (Arat, 1979: 100 / 830)

taş tolu ‘taş, dolu’

[...] *bitigke yanut kıldı **taş teg tolu** [...]* KB, (Arat, 1979: 392 / 3888)

taşıl- tökül- ‘taşmak, dökülmek’

[...] *kan iriñ arıgsız yablak **taşılı tökültü** [...]* Manichaica I, T II D 176, 11.

taşra yıkılmış sürsükmiş ‘kınanmış, kovulmuş’

[...] *tamuğ içinde **taşra yıkılmış sürsükmiş** [...]* TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 205)

tat tawgaç ‘Fars, Türk / Uygur, Çinli’

[...] *İkileme şeklinde Tat Tawgaç denir; **Tat** Fars için, **Tawgaç** Türk için kullanılır [...]* DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 198 / 3)

tatılg sogançig ‘tatlı, sevimli’

[...] *adınçig tatıglıg sogançig nom yarlıg eşidip* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 222.

[...] *tatıglıg sogançig nom nomladı* [...] P. P. XLVL. (Hamilton, 1998: 33)

tatıglıg süçiglig ‘tatlı, lezzetli’

[...] *tataglıg süçiglig aş içgü bérıp* [...] DKPAM, 3057-3058. (Elmalı, 2016: 170)

[...] *tatıglıg süçiglig aş içgüler üze* [...] KKNB, 2912. (Wilkens, 2007: 232)

tawar et’öz ‘mal, can’

[...] *eksüklüg tawarlardıń etözlerdin* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 17)

tawrat- aş- ‘çabalamak, aşmak’

[...] *tavrata aştı karlıg artıg ikileyü bulgalı* [...] HT VII, 160. (Röhrborn, 1991: 28)

tayşén savşén ‘Mahāyāna (büyük taşıt), Theravada (küçük taşıt)’

[...] *altınç tayşıı savşıı kölüngülerke sanlıgın bilmek üze* [...] AY, 270 (IV. 35b.), 14, (Kaya, 1994: 175)

[...] *altınç tayşıı savşıı kölüngülerke sanlıgın bilmek üze* [...] AY, 276 (IV. 38b.), 11-12, (Kaya, 1994: 177)

[...] *uluıg tavgaç ilinte tayşıı savşıı alku şastırlarıg [kamag] nomlarıg ötgürmiş* [...] AY, 673 (X. 38a.), 15, (Kaya, 1994: 348)

teg- yadııl- ‘erişmek, yayılmak’

[...] *kayuda erser tegmiş yadıılmış orunlarta birök ol yir oruntakı iligler kanlar* [...] AY, 407 (VI. 3a.), 2, (Kaya, 1994: 237)

teğsilmeksiz ésilmeksiz koramaksız ‘değiştirilmeyen, eksilmeyen’

[...] *teğsilmeksiz isilmeksiz koramaksız közünmeksiz belgürmeksiz tözliüg titir* [...] AY, 56 (II. 11b.), 3-4, (Kaya, 1994: 90)

tegin- k t- ‘dönmek, dönüp gitmek’

[...] *oņaru  ç yolu teginip kitip birtin sıņar olurtılar* [...] AY, 34c (I. ? [=R-M: 691]), 10, (Kaya, 1994: 75)

tegin- toln- ‘gezmek, dolaşmak’

[...] *aviş tamuka tegi teginü tolnu ajuņlarta tugumlarta tugar ölür* [...] ATT, 40a1, 1179, (Shögaito, 1988: 84)

[...] *tokıdulu yügürü teginip tolnip akalıp evrilip* [...] ATT, 69b1, 2067, (Shögaito, 1988 144)

ten can ‘ten, can’

[...] *yuluğ  ıldı malı teni canını* [...] KB, (Arat, 1979: 22 / 52)

[...] *teni canı birle tapuęsaķ kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 266/ 2529)

[...] *teni canı malın begiņe ular* [...] KB, (Arat, 1979: 285 / 2728)

teņiz- idi- ‘sızlamak, depresmek’

[...] *meņi ilin  ır oyun ötrü katun emigi teņizip  dip ertinü turur erken* [...] AY, 632 (X. 17b.), 17-18, (Kaya, 1994: 330)

teņiz k l ‘deniz, g l / su birikintisi’

[...] *teņiz k l kılgalı ugramış teg* [...] HT VII, 1582-1583. (Röhrborn, 1991: 137-138)

teņri yalaņuk ‘tanrı, insan’

[...] *teņrilerig yalaņuklarig ağır ayag tapığ udug kılgalı* [...] AY, 34k (I. 28a. [=R-M: 698]), 13, (Kaya, 1994: 80)

[...] *teņri yalaņuk erķliglerinte* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

[...] *teņri yalaņuknuņ baķsısı ol* [...] 13. 13 = 27, 18-19. (Tekin, 1976: 60)

[...] *teñri yalañuñ kapıgın aşayu* [...] 16. ? = 146b 171 264, arka 35. (Tekin, 1976: 64)

[...] *teñr[iler] yalañuklar süsi* [...] 36. 13 = 214 238, 3-4. (Tekin, 1976: 86)

teñrili kişili ‘tanrılı, insanlı’

[...] *teñrili kişili kalın kuvrağka* [...] Kuan, 164. (Tekin, 1993: 16)

[...] *teñrili kişiliniñ közi tegilmiş* [...] HT VII, 1919. (Röhrborn, 1991: 164)

[...] *[teñrili] kişilid[e] [erdi]* [...] HT X, 1340. (Mirsultan, 2010: 198)

teñrili yalañuklı ‘tanrılı, insanlı’

[...] *[teñrili yalañuklı]niñ edgüliğ asıglıg[ı]ña* [...] AY, 79 (II. 23a.), 10, (Kaya, 1994: 99)

[...] *teñrili yalañuğlıniñ edgüliğ asıglıgı üçün* [...] AY, 79 (II. 23a.), 18, (Kaya, 1994: 99)

[...] *teñrili yalñoklı etözlügler yelvi kömen teg* [...] KKNB, 380. (Wilkens, 2007: 76)

teñsiz yaragsız ‘uygunsuz, faydasız’

[...] *yırañ tutsa teñsiz yarağsızda köz* [...] KB, (Arat, 1979: 415 / 4122)

tep- satga- ‘tepmek, çatmak / karşı çıkmak, istememek’

[...] *yılkı ud eşgekde ulatı tınlıglar tepgüliük satgaguluk kıg yam arıgsız üze ilikturguluk ermez* [...] AY, 341 (IV. 73a.), 23, (Kaya, 1994: 206)

tepre- ırgal- ‘sallanmak, kımıldatılmak’

[...] *serü umadın bir üdte tepredi ırgaltı* [...] AY, 630 (X. 16b.), 16, (Kaya, 1994: 330)

tepre- titre- ‘sarsılmak, titremek’

[...] *tüzü tepredi titredi* [...] Dışastvustık, 642. (Kaljanova, 2005: 110)

tepret- titret- ‘sarsmak, titretmek’

[...] *yürekimin ertihü tepreti titretti* [...] DKPAM, 3898. (Elmalı, 2016: 197)

teriñ ağır ‘derin, ağır, çetin’

[...] *tadıglarım] ok ertiñü teriñ ağır ... [er]m[i]ş tep* [...] HT III, 374. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 71)

teriñ irak ‘derin, sonsuz’

[...] *könü[li bilgi] teriñ irak erdi* [...] HT X, 1086-1087. (Mirsultan, 2010: 174-175)

teriñ kén ‘derin, geniş’

[...] *teriñin keñin kertgünüp üstün* [...] HT VIII, 1820-1821. (Röhrborn, 1996: 159)

teriñ yinçe ‘derin, ince’

[...] *yarlıkınıñ teriñi inçkesi erür* [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 6.

[...] *teriñ yinçe yürüglerig* [...] HT VIII, 2016-2017. (Röhrborn, 1996: 180)

[...] *teriñ yinçe savlarda bilge biligleri birikmiş ol* [...] HT V, Nr. G 70, 126-127.

ters azag ‘hatalı, yanlış’

[...] *ters azag nomluğlarğa yomkığa* [...] Üç İtigsizler, 101b, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 34)

[...] *ters azag nomluğlarig* [...] HT VIII, 867. (Röhrborn, 1996: 84)

[...] *ters azag nomlug* [...] KKNB, 2824-2825. (Wilkens, 2007: 226)

[...] *ters [azag nomlug]* [...] KKNB, 3478. (Wilkens, 2007: 260)

ters tétrü ‘hatalı, yanlış’

[...] *biligsiz yalan[uklar] ters titrü körümde yoriyurlar* [...] AY, 34s (I. ? [=R-M: 706]), 11, (Kaya, 1994: 82)

[...] *tnlıglarğa ol antag ters titrü körümlerin biltüreyin* [...] AY, 34s (I. ? [=R-M: 706]), 13, (Kaya, 1994: 82)

[...] **ters titrü tınlıglar** [...] AY, 132 (III. 2b.), 10, (Kaya, 1994: 118)

[...] **ters titrü körüm öritdimiz** [...] TT IV/A, T II Y 47, 74.

[...] **ters titrü töröge kirtgünç** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 56-57.

[...] **ters titrü nomluğ tirtiler** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 58-59.

[...] **meñilig ters tetrü** [...] [...] KKNB, 3748. (Wilkens, 2007: 276)

[...] **[ters tetrü] bahşılarnıñ** [...] KKNB, 3840. (Wilkens, 2007: 282)

[...] **ayıp t[ers tetrü] yekke içgekke** [...] KKNB, 3931. (Wilkens, 2007: 286)

ters tétrü yañlok ‘hatalı, yanlış’

[...] **ters titrü yañluk törög tutarlar** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 42.

ters yañlok ‘hatalı, yanlış’

[...] **ters yañluk öñi öñi iş ködüglerig işlemişin körser** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), A 403.

ters yawlak ayıg ‘ters, kötü / yanlış, kötü’

[...] **ters yawlak ayıg sakınç sakınmasar** [...] AY, 411 (VI. 5a.), 10, (Kaya, 1994: 238)

tersikmek tétrülmek ‘aldanma, yanılma’

[...] **telve bolup tersikmek tetrülmek alp emgek titir** [...] AY, 109 (II. 38a.), 18-19, (Kaya, 1994: 110)

tetig bilge ‘zeki, bilgili’

[...] **külelmış çavıkmış tüzünü tuymış tutunçsuz titik bilge** ... [...] AY, 682 (BE. 3a.), 7, (Kaya, 1994: 351)

[...] **tıği[k] bilge kişi e[r]se** [...] BTT VII, T III M 234, 53-54.

tetig yaruk ‘bilge, aydın’

[...] *titik yaruk bolayın* [...] AY, 506 (VIII. 5b.), 8, (Kaya, 1994: 277)

tetimlig tartınçlıg ‘yiğit, kahraman / mücadeleci’

[...] *tada tıvaki birmekte **titimlig tartınçlıg** kañımka yüküniür men* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 90)

tétrü teriñ ‘keskin, derin’

[...] *titrü teriñ nom işidür* [...] 38. son = 53 128 287, 44-45. (Tekin, 1976: 90)

tıdıgsız kadagsız ‘engelsiz, kusursuz’

[...] *tıdıgsız kadagsız arıg til bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 122.

tıdı- bal- ‘tutulmak, durdurulmak / kontrol altına alınmak’

[...] *üç törlüg tözler üze **tıdılmıška balmıška** üç et’öldin ırak öñi üdrülüp* [...] AY, 57 (II. 12a.), 3, (Kaya, 1994: 91)

tıdı- tutul- ‘tutulmak, durdurulmak, yasaklanmak’

[...] *köñülleri biligle[ri **tıdılıp tutulup*** [...] KKNB, 1562. (Wilkens, 2007: 154)

tıdın- sön- ‘durmak, engellenmek / sona ermek, sönmek’

[...] *tıdıngalı söngeli çimşileştir et’özüm* [...] AY, 633 (X. 18a.), 11, (Kaya, 1994: 331)

tıdma- tutma- ‘engellemek, tutmamak’

[...] *tıdımadın tutmadın kaltı* [...] HT VII, 1374. (Röhrborn, 1991: 122)

tılg yarplıg ‘sürekli, dirençli’

[...] *tılg yarplıg tepremez kañşamaz ermezler* [...] AY, 55 (II. 11a.), 10-11, (Kaya, 1994: 90)

tılg yarplıg ornaglıg ‘sürekli, güçlü, kuvvetli’

[...] *tılg yarplıg ornaglıg örüg amıl tepremez kamşamaz tözlüg titir* [...] AY, 56 (II. 11b.), 6-7, (Kaya, 1994: 90)

tıtaglıg tüşlüg ‘nedenli, sonuçlu’

[...] *[t]ıtaglıg tüşlüg nomlar* [...] HT X, 495-496. (Mirsultan, 2010: 118)

[...] *iki törlüg tıdaglıg tüşlüg tıdaglıgı erser* [...] ATT, 15b1, 454, (Shögaito, 1988: 36)

[...] *tıdaglıg tüşlüg edgülerig basa timin ayayu* [...] ATT, 16b1, 472, (Shögaito, 1988: 38)

tın- seril- ‘dinlenmek, durmak’

[...] *yme tınalım serilelim tep* [...] KKNB, 659. (Wilkens, 2007: 94)

tınma- sönme- ‘dinlenmemek, dinmemek’

[...] *tınmadın sönmedin inçe kaltı* [...] KKNB, 682. (Wilkens, 2007: 96)

[...] *alp tetimligin tınmadın sönmedin katıglanıp* [...] KKNB, 2024-2025. (Wilkens, 2007: 188)

[...] *köjül öritip tınmadın sönmedin bodisatavlar yolınta yoriyu* [...] KKNB, 2556. (Wilkens, 2007: 214)

tınmaksız sönmezsiz ‘dinlenmez, dinmez / engelsiz’

[...] *tınmaksız sönmezsiz [bo]disatav teg* [...] KKNB, 1315. (Wilkens, 2007: 136)

[...] *tınmaksız sönmezsizin bodisatavlar* [...] KKNB, 1359. (Wilkens, 2007: 140)

[...] *tınmaksız sönmezsiz [atlıg]* [...] KKNB, 1545-1546. (Wilkens, 2007: 154)

tısız ornagsız ‘geçici, güçsüz, kuvvetsiz’

[...] *tısız ornagsız t[özlügin]* [...] AY, 300 (IV. 50b.), 23, (Kaya, 1994: 188)

tısız yarpsız ‘geçici, güçsüz’

[...] **tısız yarpsız közünteçi belgürteçi** [...] AY, 56 (II. 11b.), 13, (Kaya, 1994: 90)

tısız yarpsız ornagsız ‘geçici, güçsüz, kuvvetsiz’

[...] **tısız yarpsız ornagsız ermez** [...] AY, 56 (II. 11b.), 5-6, (Kaya, 1994: 90)

tik- sanç- ‘batırmak, sokmak’

[...] **osuglug tikdi sançdı agrıdı** [...] AY, 632, (X. 17b.), 21, (Kaya, 1994: 331)

til agız ‘dil, ağız’

[...] **til agız bilge bilig edrem kuo kelig kılğalı** [...] AY, 483 (VII. 13a.), 21, (Kaya, 1994: 269)

[...] **tili agızı yme kararıp** [...] AY, 595 (IX. 26a.), 14, (Kaya, 1994: 315)

[...] **ündeteçi til ağız tapğay** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 294)

[...] **bilte ısırısar til agız kılur** [...] T III M 210, 10.

[...] **yan]ulug yala til agız ...** [...] BTT XXIII, E 54.

til köñül ‘dil, gönül / insanın içi dışı’

[...] **tili köñli tüz bolsa bilse munı** [...] KB, (Arat, 1979: 57 / 424)

[...] **ıdı yakşı ayımış tili köñli tüz** [...] KB, (Arat, 1979: 66 / 515)

[...] **tili köñli birle biriker sözi** [...] KB, (Arat, 1979: 103 / 862)

til söz ‘dil, söz’

[...] **süçig tutğu til söz me kodkı özi** [...] KB, (Arat, 1979: 69 / 547)

[...] **sakınçı uzun hem beğük til sözi** [...] KB, (Arat, 1979: 170 / 1533)

[...] **uzun boldı ekgi yorık til sözüñ** [...] KB, (Arat, 1979: 193 / 1765)

til tamgak ‘dil, damak’

[...] *tili tamgaki katıp sav sözleyü* [...] AY, 624 (X. 13b.), 11, (Kaya, 1994: 327)

[...] *tili tamgaki kurıyur* [...] DKPAM, 0116. (Elmalı, 2016: 63)

[...] *tilim tamgakım o[tu]η teg kurıyu* [...] DKPAM, 2685. (Elmalı, 2016: 156)

til- yar- kes- ‘parçalamak, kesmek’

[...] *tilgeylet yargaylar kesgeyler ök yılqılar kulaklarını* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 68)

tile- sew- ‘dilemek, sevmek’

[...] *mini terk bulamaz tilegli sewe* [...] KB, (Arat, 1979: 86 / 699)

tilek kergek ‘istek, gereksinim’

[...] *men ne türlüğ tilekin kergekin tükel ayıtıp* [...] AY, 525 (VIII. 15a.), 20, (Kaya, 1994: 285)

tirig esen ‘sağ, canlı / sağlam, dinç’

[...] *tirig esen yıdılığ yıparlıg yıl küçlüg* [...] BTT V, T I a (Mainz 474), 3-4.

[...] *tirig esen erser* [...] BTT XXIII, H 109-110.

[...] *tirig esen yarlıkayur [er]ken* [...] KKNB, 425. (Wilkens, 2007: 78)

tiş teri ‘diş, deri’

[...] *usa tiş teri bir kesilsü çoğı* [...] KB, (Arat, 1979: 467 / 4661)

tiş tırnak ‘diş, tırnak’

[...] *tişin tırnağın teg yağa tut iliş* [...] KB, (Arat, 1979: 251 / 2377)

tit- idala- ‘vazgeçmek, bırakmak / terk etmek’

[...] *agır yüklerin titmiş idalamış özlerin bulmuş* [...] AY, 34a (I. ? [=R-M: 689]), 19, (Kaya, 1994: 75)

[...] *isig özin titerler idalayurlar* [...] AY, 206 (IV. 3b.), 16, (Kaya, 1994: 148)

[...] *barça yunlayurlar titerler idalayurlar* [...] AY, 217 (IV. 9a.), 23, (Kaya, 1994: 153)

[...] *ikegüni titser idalasar bolur kirtgünçüg erti titser idalasar bolmaz* [...] TT V/B, 107-108.

[...] *ilinçü[ler]in meñilerin titip idalap* [...] DKPAM, 0033. (Elmalı, 2016: 60)

[...] *titip idalap ezüg sav ...* [...] DKPAM, 1831. (Elmalı, 2016: 124)

[...] *[isig] özin titip idalap* [...] DKPAM, 2052. (Elmalı, 2016: 131)

[...] *b[ir] toyın ulug çahşapat]ın titip [idalap* [...] HT III, 187. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 51)

[...] *kurug etözünüzni [titgeli] idalagalı kılınmışınızı[n] körüp* [...] HT III, 453. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 79)

[...] *etiglerin yaratıgların titip idalap* [...] HT VII, 1396. (Röhrborn, 1991: 123)

[...] *isig özüg titip idalap* [...] KKNB, 350. (Wilkens, 2007: 74)

[...] *öç kekleri[g] titip idal]ap* [...] KKNB, 1601. (Wilkens, 2007: 156)

[...] *birtem] titip idalap* [...] KKNB, 2011. (Wilkens, 2007: 186)

tit- kemiş- ‘vazgeçmek, bırakmak / terk etmek’

[...] *titser kemiş<s>er isig [öz]üg et’özüg iyin idi [barmagu] ol* [...] AY, 564 (X. 17b.), 4, (Kaya, 1994: 303)

titme- ıçgınma- ‘vazgeçmemek, dağılmamak’

[...] *öz tüzlerin titmedin [ıçg]ınmadın [egsük]ler e[rs]er ?* [...] BTT XXVI, 30-31, (Kasai, 2008: 170)

titme- ıdalama- ‘vazgeçmemek, bırakmamak / terk etmemek’

[...] *ol emgekig titmedin ıdalamatın* [...] KKNB, 401-402. (Wilkens, 2007: 76)

titmek ıdalamak ‘vazgeçme, bırakma / terk etme’

[...] *kirtgünçüg ilig kılıp titmek ıdalamakıg asıg kılıp* [...] TT V, B, 48.

titre- tepre- ‘titremek, sarsılmak’

[...] *tidrep teprep alku erkligleri* [...] ATT, 40a1, 1187, (Shōgaito, 1988: 84)

tog- belgür- ‘doğmak, belirlemek’

[...] *togmuş belgürmiş ermez* [...] AY, 375 (V. 16a.), 5, (Kaya, 1994: 221)

[...] *togguluk belgürgülük orunu yurtı* [...] AY, 461 (VII. 2a.), 18-19, (Kaya, 1994: 259)

[...] *uçuzkıa lnhua içinte togup belgürüp* [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 168)

[...] *antırmısız togup belgürüp* [...] 23. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 226)

[...] *iki törlüg ed togar belgürür* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 322.

[...] *kişi oglı yalañuklar togar belgürürler* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 328.

[...] *ortun uluşta tugup belgürüp* [...] BTT XIII, 55. Metin, 4.

[...] *[tu]ga belgüre yarlıkap* [...] KKNB, 32. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *tözün [uguşta tugup belgürüp]* [...] BTT XXVI, 26, (Kasai, 2008: 250)

[...] *y[ertinçüite tugup belgürüp* [...] BTT XXVI, 32, (Kasai, 2008: 250)

tog- tegzin- ‘dönmek, dolaşmak’

[...] *üstün altın arkuru turkuru agtarılı tönderilü evrilü tevrilü toga teg<z>i[nü]* [...] AY, 133 (III. 4a.), 22, (Kaya, 1994: 120)

tog toz tuman ‘toz, duman’

[...] *tog toz tumandin örü tart özüñ* [...] KB, (Arat, 1979: 539 / 5426)

togma- belgürme- ‘doğmamak, belirmemek’

[...] *avantlartın tıtaglartın togmazlar belgürmezler* [...] AY, 374 (V. 15b.), 15, (Kaya, 1994: 221)

togmaksız tepremeksiz ‘doğmamış, hareketsiz’

[...] *alguluk yoknu ukup tugmaksız tepremeksiz köñül tözinçe* [...] KON, 176-177. (Yığitoğlu, 2011: 41-42)

[...] *ilkintin berü tugmaksız tepremeksiz ertükin bilmiş üçün* [...] KON, 331. (Yığitoğlu, 2011: 52)

togur- turgur- ‘doğurmak, ortaya çıkarmak’

[...] *bo savıg toğurur turğurur tip* [...] Üç İtigsizler, 117a, 14. (Barutçu-Özönder, 1998: 54)

tokı şoban ‘süs, mücevher’

[...] *yañı künniñ tokısı şobanı bolmış* [...] BTT XIII, 14. Metin, T II S 90 (U 5335) S 2, 3.

tokılıg körkle ‘zarif, gösterişli’

[...] *tokılıg körkle kırıgarlar* [...] 20 F. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 206)

tol- taş- ‘dolmak, taşmak’

[...] *cefa toldı taştı tenizdin ediz* [...] AH, (Arat, 2006: 72 / 388)

tol- toş- ‘dolmak, taşmak’

[...] *agılıkları kıznakları <barça> ed tavarlar üze **tolsun toşsun** [...]* AY, 118 (II. 42b.), 16, (Kaya, 1994: 113)

[...] *asankı pramitlarımız **tolup toşup alp bulguluk** [...]* BTT VIII, 52. Metin, 2.

tolu yarım ‘dolu, yarım’

[...] *sogık isig **tolu yarım** belgüleri üze [...]* HT VIII, 1735. (Röhrborn, 1996: 152)

ton aş ‘giyecek, yiyecek’

[...] *kergeklemiş **tonı aşı** üdüin üdüin egsümez [...]* AY, 516 (VIII. 10b.), 23, (Kaya, 1994: 281)

[...] *biligke bilgi tükel **ton aş** ol [...]* KB, (Arat, 1979: 47 / 321)

toprak yér ‘toprak, yer’

[...] ***toprakı yiri** tüzsüz ol [...]* HT V, Nr. G 69, 107.

toru- küçsire- alaşur- ‘güçsüzleşmek, zayıflamak’

[...] ***torumış küçsiremiş alaşurmuş** aç bars açmak suvsamak emgekin ertijü sıkılıp [...]* AY, 610 (X. 6b.), 22, (Kaya, 1994: 322)

toyın şamnanç ‘rahip, rahibe’

[...] *tözünler kızı **toyın şamnanç** upası upasanç tört törlüg tirin kuvraglarını [...]* AY, 2 (S. 1b.), 12, (Kaya, 1994: 61)

[...] *kayu **toyın şamnanç** [...]* AY, 191 (III. 33a.), 11, (Kaya, 1994: 142)

[...] ***toyın[lar] şamnanç** bon omda nomlug [...]* AY, 340 (IV. 72b.), 9-10, (Kaya, 1994: 205)

[...] ***toyınlar şamnançlar** upası upasançlar yme [...]* TT VI, Sekiz Yükmek, 429.

[...] ***toyın şamnanç** upası upasanç beg işi [...]* T III M 127, 74.

[...] ***toyın şamnanç** upası upasançlar körkin [...]* Kuan, 133. (Tekin, 1993: 15)

- [...] *toyun şamnanç upası upasañlar körkin* [...] Kuan, 135. (Tekin, 1993: 15)
- [...] *adın adın toyınlar şamnançlarınıñ* [...] 66. 4 = 177 183 333, 6. (Tekin, 1976: 125)
- [...] *toyınlar şamnançlar erdimiz* [...] 73. 7 = 3b, 22. (Tekin, 1976: 137)
- [...] *toyınlar şamnançlar erdimiz* [...] 73. 7 = 3b, arka 38-39. (Tekin, 1976: 137)
- [...] *toyın şamnanç kégürgeli ug[ay* [...] DKPAM, 0869. (Elmalı, 2016: 89)
- [...] *[toyın] şamnanç kégürgeli* [...] DKPAM, 0883-0884. (Elmalı, 2016: 89)
- [...] *[toyın] şamnanç kirgelir erken* [...] DKPAM, 0890. (Elmalı, 2016: 89)
- [...] *toyınlar şamnançlar upası upasañlar* [...] BTT XIII, 12. Metin D, 22.
- [...] *toyın şamnanç üzülgele ugramış erdi* [...] HT VII, 847-848. (Röhrborn, 1991: 80-81)
- [...] *toyın şamnanç beg eşi atlıg* [...] HT X, 898-899. (Mirsultan, 2010: 157)
- [...] *to[yın şamnanç upase u]pasañ* [...] KKNB, 17. (Wilkins, 2007: 54)
- [...] *toyınlar şamnançlar üçün* [...] KKNB, 1718. (Wilkins, 2007: 166)
- [...] *toyınlar şamnançlar üçjün* [...] KKNB, 1720. (Wilkins, 2007: 166)
- toz toprak** ‘toz, toprak’
- [...] *tozka toprakka kömülüp* [...] AY, 637 (X. 20a.), 13, (Kaya, 1994: 332)
- [...] *toz topraqqa batılıp* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 38)
- [...] *toz topraq özin söndi* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 282)
- [...] *tooz tuprak üze* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 135.
- [...] *tozdın topraktın örü alıp* [...] BTT XIII, 12. Metin E, 87.
- [...] *toz toprak b[olmuş* [...] DKPAM, 4466. (Elmalı, 2016: 216)

toz tuman parmanu ‘toz, duman’

[...] *bulıt [toz tuman] parmanular* üze [...] AY, 75 (II. 21a.), 9, (Kaya, 1994: 97)

toz tumanlıg ‘tozlu, dumanlı’

[...] *toz tumanlıg kkirler* [...] AY, 74 (II. 20b.), 18, (Kaya, 1994: 97)

tök- saç- ‘dökmek, saçmak’

[...] *töktümüz saçtımız erser* [...] Huastuanıft, L 239: SPb 111. (Özbay, 2014: 88)

törö belgü ‘kanun, emir, belge’

[...] *alkugun taştınkı törüg belgüg yok kurug tip biltiler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 459.

törösüz ańıg ‘uygunsuz, kötü / örfüz, adetsiz, fena’

[...] *bi[r törösüz ańıg] atlıg uz[un t[onlugda* [...] (Mz. 403a.b: (B) A4-5)

töröt- igid- ‘yaratmak, büyötmek’

[...] *yok erdim törütti igıdı mini* [...] KB, (Arat, 1979: 127 / 1097)

[...] *törütti igıdı bu öğke tegi* [...] KB, (Arat, 1979: 376 / 3744)

töröt- igid- bedüt- ‘yaratmak, büyötmek’

[...] *törüttüñ igıdıñ beđüttüñ mini* [...] KB, (Arat, 1979: 132 / 1152)

törötgen igidgen ‘yaratana, büyöten’

[...] *törütgen igığgen keçürgen ıdı* [...] KB, (Arat, 1979: 151 / 1343)

[...] *törütgen igığgen keçürgen tidi* [...] KB, (Arat, 1979: 325 / 3188)

[...] *törütgen igığgen keçürgen tidi* [...] KB, (Arat, 1979: 374 / 3715)

tötüşlüg kerışlig ‘küskün, kavgalı’

[...] *tütüſlög keriſlig tınlıglarıg tüz baz kılınıſ* [...] AY, 169 (III. 22a.), 1, (Kaya, 1994: 134)

töz belgü ‘esas, işaret’

[...] *tözi belgüsi alp bilgülik için* [...] Üç İtigsizler, 101b, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 35)

tözün kövſek ‘asil, yumuſak / halim selim’

[...] *yertinçüke tükedeçi tözün kövſek kılıglıg yarlıkar* [...] HT IX, 227. (Aydemir, 2010: 69)

tug taoçaſ ‘tuğ, gölgelik’

[...] *tuglar taoçaſ[lar] erdinilig kötürg[üler] hualar pralar oyun bedi[iz] seſrem için te tolu kördiler* [...] HT X, 249. (Mirsultan, 2010: 95)

tuman toz ‘toz, duman’

[...] *tuman toz arıdı açıldı taſuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 589 / 5951)

tumlug buzlug ‘soğuk, buzlu’

[...] *tumlug buzlug üd[ler]de* [...] KKNB, 568. (Wilkens, 2007: 88)

tut- boſgur- ‘kabullenmek, öğretmek / dikkate almak’

[...] *bo nom erdinig tutar boſgurur* [...] KKNB, 546. (Wilkens, 2007: 86)

tut- içger- ‘anlamak, kabullenmek’

[...] *yarlıkançuçı köñüllig küçleri üze tutup içgerip* [...] KKNB, 2298. (Wilkens, 2007: 200)

[...] *alkunı tutup içgerip bir teg nomlug oronta olurup* [...] KKNB, 2561. (Wilkens, 2007: 214)

[...] *artokrak bir] teg tuta içgerü yarlı[kazunlar* [...] KKNB, 3551. (Wilkens, 2007: 264)

tutma- atkanma- ‘tutmamak, yapışmamak’

[...] *çın kirtü üze tutmayın atkanmayın tip* [...] AY, 386 (II. 21b.), 2-3, (Kaya, 1994: 226)

tuturkan kendir ‘pirinç, kendir’

[...] *ara idi açuksuz tutturkan kendir berk kamış yap yavışgu alkınçsız ...* [...] AY, 370 (V. 13b.), 1, (Kaya, 1994: 219)

tuturkan tarıg ‘pirinç, buğday’

[...] *tuturkannıñ tarıgnıñ t[üş] yimişniñ kavlanıñ tatıgları küçleri ançan ançan yme yokadur* [...] AY, 558 (VIII. 33b.), 5, (Kaya, 1994: 330)

tutyaklan- yapşın- ‘tutunmak, yapışmak’

[...] *tudyaklanğuluk yapşınğuluk öz tözi yok tip* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

tuy- bil- ‘duymak, bilmek’

[...] *tuyunu bilinü tolun bütmiş* [...] AY, 218 (IV. 9b.), 18, (Kaya, 1994: 153)

[...] *tuyguluk bilgülük nom* [...] AY, 172 (III. 23b.), 20, (Kaya, 1994: 135)

[...] *tuygulug bilgülüğ yol tolmuş tükemiş* [...] TT V/B, 79.

[...] *könjülüm üze tuymış bilmiş ermez men* [...] HT X, 219. (Mirsultan, 2010: 92)

[...] *anın tuyar men bilir men* [...] HT X, 223. (Mirsultan, 2010: 93)

[...] *ürlüksüz nomug tuyup bilip* [...] KKNB, 2886. (Wilkens, 2007: 230)

tuy- oñar- ‘duymak, bilmek’

[...] *neçökin erser tuysar oñarsar* [...] AY, 615 (X. 9a.), 10, (Kaya, 1994: 324)

tuy- ötgür- ‘duymak, bilmek’

[...] *tolp üç ödki alku nomnuñ tözin belgüsin tuyu yumkı bir kalısız tuyar ödkürür* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

tuy- tanukla- ‘duymak, tanıklık etmek’

[...] *burhan kutın tuygalı tanuklagalı bulzunlar* [...] BTT XXVI, 38-39, (Kasai, 2008: 116)

tuyma- bilme- ‘duymamak, bilmemek’

[...] *kal telve tuymaz bilmez boltular* [...] AY, 632 (X. 17b.), 3, (Kaya, 1994: 330)

tuymak bilmek ‘duyma, bilme’

[...] *tuymakım bilmekim [er]ser* [...] HT X, 216. (Mirsultan, 2010: 92)

tuymak ukmak ‘duyma, hissetme, anlama’

[...] *yimişlik ... tuymak ukmak ...* [...] BTT V, T I a x 4 (U 216), arka 4.

tuymaksız bilmeksiz ‘duymayan, hissetmeyen, bilmeyen’

[...] *karanguta batmış tuymaksız bilmeksizler* [...] HT VIII, 442. (Röhrborn, 1996: 50)

tuyun- bilin- ‘farkına varmak, aydınlanmak’

[...] *tuyunup bilinip artokrak uvut ıyat köñülüğ* [...] KKNB, 342. (Wilkens, 2007: 74)

tuyunma- bilinme- ‘hissetmemek, duymamak’

[...] *köñülin ıçğıntı tuyunmadı bilinmedi* [...] AY, 634 (X. 18b.), 16, (Kaya, 1994: 331)

tuz etmek ‘tuz, ekmek’

[...] *tuz etmek idisi ağı er başı* [...] KB, (Arat, 1979: 137 / 1191)

[...] *tuzı etmeki hem aşu kiñ kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 246 / 2317)

[...] *aş içgü tuz etmek yağar er atı* [...] KB, (Arat, 1979: 246 / 2318)

tuzak ag ‘tuzak, ağ’

[...] *kağuğ yirde yağmış tuzakı ağı* [...] KB, (Arat, 1979: 366 / 3637)

tüne- yat- ‘tünemek, yatmak / ikâmet etmek’

[...] *ol yekler tüneyürler yaturalar* [...] Dışastvustık, 582-583. (Kaljanova, 2005: 103)

tüñür böşük ‘dünür, akraba’

[...] *tüñür böşük boluşup* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 308.

[...] *tüñür böşük boltukta* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 309.

[...] *tüñür böşük ka kadaş edgü ögli* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 333.

[...] *tüñür böşük bolmuş erti* [...] P. P. LXIV. (Hamilton, 1998: 42)

[...] *tüñür böşük körüşüp* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 26, (Ayazlı, 2016: 432)

tüñür kadın ‘dünür, kayın’

[...] *tüñür kadın boluştı, kırkın takı koluştı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 263 / 17)

tür- bük- ‘dürmek, bükmek’

[...] *türe büke kılmış kuratmış* [...] AY, 137 (III. 6a.), 4, (Kaya, 1994: 121)

[...] *munçulayu türe büke kılmışlarımın* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 180)

tüş- én- ‘düşmek, inmek’

[...] *tüşer iner andın kayda tilese* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 172)

[...] *tüşer iner anıñ üze kın tutaşı* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 160)

tüş tün ‘hayal, gece / gelip geçici’

[...] *anıñda narusı neçe түş tün ol* [...] KB, (Arat, 1979: 362 / 3605)

tüşmek kamılmak ‘düşme, yıkılma’

[...] *étig yaratıg түşmek kamılmak tüpl[ü]g* [...] DKPAM, 4309. (Elmalı, 2016: 210)

tüşüt öğretig ‘düşünce, öğreti’

[...] **tüşüt öğredig** kılmakıntın ozagı ol [...] BTT XIII, 55. Metin D, 2.

[...] **tüşüt öğredig** kılmaklıg küçi [...] ATT, 28b1, 835, (Shōgaito, 1988: 62)

[...] **tüşüt öğretig** kılmış [...] ATT, 33b1, 1007, (Shōgaito, 1988: 72)

[...] **tüşüt öğretig** kılmış üçün [...] ATT, 34b1, 1013, (Shōgaito, 1988: 74)

tüşütlenmek öğretinmek ‘düşüncelere, hayallere dalma, öğrenme / tahayyül etme’

[...] *ür kiş tüşüdlenmek öğredinmek üze* [...] ATT, 33b1, 989, (Shōgaito, 1988: 72)

tütrüm teriḡ ‘ince, derin’

[...] *arıp alkınım tütrüm teriḡ bodisatavlar yorigıña [kirip [...]* AY, 24 (S. 13b.), 8, (Kaya, 1994: 70)

[...] **tütrüm teriḡ** nomlug tilgenig [...] AY, 132b (III. 3b.), 5, (Kaya, 1994: 119)

[...] **tütrüm teriḡ** yörglüg [...] AY, 147 (II. 11a.), 10-11, (Kaya, 1994: 126)

[...] *atlıg küüülüg tütrüm teriḡ bolmaḡıñdın* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)

[...] **tütrüm teriḡ** mahayan tayşiḡ nom nomladaçı [...] TT V/B, 18.

[...] **tütrüm [teriḡ]** nom nomlayu [...] 23. ? = 113 290 376, arka 24-25. (Tekin, 1976: 73)

[...] **tütrüm teriḡ** yörgler taḡı uḡmaz [...] 38. son = 53 128 287, 5. (Tekin, 1976: 88)

[...] **tütrüm teriḡ** dyan saḡınç [...] 39. 10 = 139 152, 5. (Tekin, 1976: 91)

[...] **tütrüm teriḡ** yörglüg iduk nom [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 5-6.

[...] **tütrüm teriḡ** taplagın [...] BTT I, B, 41. Yaprak, arka 6.

[...] **[t]ütrüm teriḡ** edgüsin [neç]ükin yene [...] HT VII, 1984. (Röhrborn, 1991: 169)

[...] **tütrüm teriḡ** küçlügün küsüşümüz [...] HT VII, 2162. (Röhrborn, 1991: 182)

[...] *altı tütürüm teriñ yörüglüg çin kertü nomug* [...] HT VIII, 1914. (Röhrborn, 1996: 166)

[...] *tütürüm teriñ taloy ügüzniñ türki* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 19, (Ayazlı, 2016: 423)

tütürüm teriñ yinçe ‘ince, derin’

[...] *nom yarlıgı tütürüm teriñ yinçe erip* [...] HT VIII, 495. (Röhrborn, 1996: 54)

tütsüg çeçek ‘güzel koku, çiçek’

[...] *tütsügin çeçekin barçaka birök meniñ agızımda ...* [...] AY, 350 (V. 3b.), 16, (Kaya, 1994: 210)

tütsüg tütün ‘tütsü, duman’

[...] *kök tütsük tütün yıdy[u] ködiyü turgay* [...] HT VII, 1248. (Röhrborn, 1991: 112)

tüz adroksuz ‘düz, düzgün’

[...] *edgü kılınçı bir yeg tüz adroksuz titir* [...] Kuan, 93. (Tekin, 1993: 12)

tüz arası ‘düz, arası’

[...] *tüz arası basutçı anın sözlemiş* [...] Üç İtigsizler, 119a, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 56)

[...] *tüz arası basutçısı atkanğusı* [...] Üç İtigsizler, 119b, 1. (Barutçu-Özönder, 1998: 56)

[...] *bo tüz arası basutçı anın bolurlur* [...] Üç İtigsizler, 119b, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 56)

tüz baz ‘barış, huzur’

[...] *burkan bahşı şravaklarıg tüz baz kılıp* [...] AY, 33 (S. 17b.), 3-4, (Kaya, 1994: 73)

[...] *tevsüz kürsüz ezügsüz armaksız ırşısız karşısız tüz baz ...* [...] AY, 90 (II. 28b.), 6, (Kaya, 1994: 102)

[...] *tütüşlüg kerişlig tınlıglarıg **tüz baz** kılmuş* [...] AY, 169 (III. 22a.), 1, (Kaya, 1994: 134)

[...] *yörügte **tüz baz** bolmak* [...] HT VIII, 452. (Röhrborn, 1996: 51)

[...] *suvlı sütlü teg **tüz baz** bolup* [...] KKNB, 1602. (Wilkins, 2007: 156)

tüz köni ‘doğru, düzgün’

[...] *üç et’öz **tüzün könisinçe** titrü bilmek ukmak erür* [...] AY, 23 (S. 13a.), 11-12, (Kaya, 1994: 69)

[...] ***tüzi köni** tuymak atlıg ıdok burkan kutıña* [...] TT V/B, 10.

[...] ***tüz köni** yörügin* [...] BTT I, T II S 90.4 (U 2982), arka 8.

[...] ***tüz köni** tözüg tegir ermez* [...] BTT I, T II S 90.11 (U 2996), arka 7.

[...] ***tüz köni** yörügin antag boltı* [...] BTT I, T III 84-48 (U 3144), 9.

[...] ***tüzü köni** tuymak burhan kutın bolur* [...] KKNB, 553. (Wilkins, 2007: 86)

[...] *törü **tüz** yoritgıl buğunğa **köni*** [...] KB, (Arat, 1979: 155 / 1374)

[...] ***tüzrek könirek** yoğ kim sürdi olarnı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 59)

[...] ***tüz köni** turgıl* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 166)

[...] ***tüz köni** korğutsa çatıglık* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 211)

[...] *köndür bizni **tüz köni** yolğa* [...] KT, (Ata, 2004: 99 / 22)

uç- kalı- ‘uçmak, yükselmek’

[...] ***uçar kalıyur** teg erip* [...] HT VIII, 1055. (Röhrborn, 1996: 98)

uçmak kalımak ‘uçma, yükselme’

[...] ***uçmak kalımak** edremig küseyür erser* [...] AY, 446 (VI. 24b.), 20-21, (Kaya, 1994: 253)

uçuzla- askançula- ‘değersiz görmek, aşağılamak’

[...] *öziimde yavızlarig körüp uçuzladım askançuladım* [...] AY, 136 (III. 5b.), 14, (Kaya, 1994: 121)

uçuzlamak satgamak ‘değersiz görme, aşağılama’

[...] *yalhuz yalıntuk yalñok kegşeklerig uçuzlamak satgamak* <...> [...] KKNB, 2187-2188. (Wilkens, 2007: 196)

udıgmag yatıglıg ‘uyuyan, yatan’

[...] *udıgmag odgur<u> yatıglıg turguru yoriyur men* [...] (IB 20)

uduz örmen ‘uyuz, örmen (bir deri hastalığı)’

[...] *anıg örksüz uduz örmen kart yiriñ iglig bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 443.

[...] *uduz örmen igin emgenmişlerin* [...] DKPAM, 4518. (Elmalı, 2016: 217)

[...] *uduz örmen ig kemlig agar sakınç yürekinte* [...] DKPAM, 4564-4565. (Elmalı, 2016: 219)

ugur yık ‘fırsat, zaman / vesile’

[...] *ugur yık üze üç et'özke tükellig yarlıkayurlar* [...] AY, 59 (II. 13a.), 6, (Kaya, 1994: 91)

[...] *[antag ugur]ı yıkı bar* [...] AY, 60 (II. 13b.), 22, (Kaya, 1994: 92)

[...] *antag ugurı yıkı bar* [...] AY, 60 (II. 13b.), 23 - 61 (II. 14a.), 1, (Kaya, 1994: 92)

[...] *ugrı yıkı [bar]* [...] DKPAM, 0564. (Elmalı, 2016: 78)

[...] *ugrıñ yıkın kezigin men bilir men* [...] HT X, 416. (Mirsultan, 2010: 111)

[...] *ugurı yığı targarguluk* [...] ATT, 9b1, 274, (Shōgaito, 1988: 24)

uguş bodun ‘soy, halk’

[...] *iniygünüm oğlanım birki **uguşum** [bodunum]* [...] (KT G1)

[...] *iniygünüm oğlanım birki **uguşum bodunum*** [...] (BK K1)

*bir kişi yañılsar **uguşı bodunu** böşüküñe tegi kıdmaz ermiş* [...] (KT G6)

*bir kişi yañılsa[r] **uguşı bodun**[u böş]üküñe tegi kıdmaz* [...] (BK K4)

[...] *yégirmi yaşıma basmıl ıdok <k>ut **uguşum bodun**<um> erti* [...] (BK D25)

uguş kezig ‘soy, silsile / dizi’

[...] ***uguşın kezigin** üzmedeçi kesmedeçi erür* [...] BTT XIII, T II 1077 (U 4143), 11.

uk- bil- ‘anlamak, bilmek’

[...] *tınlıglar **uksunlar bilsünler*** [...] AY, 341 (I. 28b. [=R-M: 699]), 6-7, (Kaya, 1994: 80)

[...] *üç törlüg et’özlerig könisinçe **uksarlar bilserler*** [...] AY, 38 (II. 2b.), 22, (Kaya, 1994: 84)

[...] ***uğa bilü** méni körü yarlıkazun[lar]* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

[...] *teñrim kim **uksun bilsünler*** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 21.

[...] *tınlıglar tuyar **ukar bilir** bolup* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 395.

[...] *alku **uğtı bilti*** [...] 13. 13 = 27, 17. (Tekin, 1976: 60)

[...] *çın kirtü bolmuş ermezın kin **uktum biltim*** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 191.

[...] *uğuşluğ **uğar mu bilir** mü negü* [...] KB, (Arat, 1979: 108 / 908)

[...] *sınamış **uğup hem bilip** sözlemiş* [...] KB, (Arat, 1979: 166 / 1492)

[...] *ğamuğ işni **uktuy ma bildiñ*** [...] KB, (Arat, 1979: 212 / 1942)

uk- tuy- ‘anlamak, hissetmek’

[...] *könül tözin **ukğalı tuyğalı** uyur* [...] KON, 371-372. (Yiğitoğlu, 2011: 55)

ukgan bilgen ‘anlayan, bilen’

[...] *ol turur bütin işlig ukğan bilgen* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 130)

ukıt- biltür- ‘anlatmak, bildirmek’

[...] *aķıģsız erdüki ukıtkalır bildürkelir* [...] Üç İtigsizler, 99a, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 31)

[...] *pi taştaki savlarıģ ukıtdaçı biltürdeçiler* [...] HT VIII, 1520. (Röhrborn, 1996: 135)

ukıt- biltür- nomla- ‘anlatmak, vaaz vermek’

[...] *yene adınlarka okıtu biltürü <nomlayu> bilserler* [...] AY, 672 (X. 37b.), 1, (Kaya, 1994: 347)

[...] *sizlerke toyınlarka [ok]ıtu biltürü nomladım* [...] AY, 643 (X. 23a.), 6, (Kaya, 1994: 347)

ukıt- körkit- ‘anlatmak, göstermek’

[...] *anın kergeklep ukıtmış körkitmiş erür* [...] Üç İtigsizler, 99a, 20. (Barutçu-Özönder, 1998: 32)

ukma- tuyma- ‘anlamamak, hissetmemek’

[...] *ukmaz tuymaz munuķlarıģ qorqıdur siz* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 158)

ukturmak biltürmek ‘anlatma, bildirme’

[...] *ukturmaķ bildürmek Taņrıdın yalavaçıdın kişilerke* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 133)

ukul- bilil- ‘anlaşılmak, bilinmek’

[...] *törtli onlı ermezi ukulur bililür* [...] HT VIII, 1083. (Röhrborn, 1996: 100)

ukuş bilig ‘akıl, bilgi’

[...] **uķuř** hem **bilig** birle bolduń amul [...] KB, (Arat, 1979: 212 / 1940)

ukuş 6g bilig ‘akıl, fikir’

[...] bayat kimke birse **uķuř 6g bilig** [...] KB, (Arat, 1979: 32 / 151)

[...] bayat kimke birse **uķuř 6g bilig** [...] KB, (Arat, 1979: 142 / 1253)

[...] *ķalı tegse yetrür* **uķuř 6g bilig** [...] KB, (Arat, 1979: 220 / 2029)

ula- sap- ‘devam etmek, sürmek / eklenmek’

[...] *uķar kalıyur teg erip begler arasınta uladaķı sapdaķı erip* [...] HT VIII, 1056. (Röhrborn, 1996: 98)

[...] *ye]ne samtso aķarika uladı saptı* [...] HT X, 1016. (Mirsultan, 2010: 168)

[...] *anı ula[ģalı] sapģalı udaķı* [...] HT X, 1331-1332. (Mirsultan, 2010: 197)

ulag sapıg ‘devam etme, sürme / eklenme’

[...] **ulagı sapıgı** neķeke tegi üzülmemeķi kesilmemeķi ol ürlüglüg meńü tip titir [...] AY, 61 (II. 14a.), 9, (Kaya, 1994: 92)

[...] **ulagı sapıgı** üzülmmez kesilmez üķün [...] AY, 61 (II. 14a.), 17, (Kaya, 1994: 92)

[...] **ulag sapıgı** üzülm[ün] tip [...] AY, 440a (VI. 20a. [=R-M: 127]), 9, (Kaya, 1994: 249)

[...] *toga ölü ulag sapıg* üzülmmez teńrim [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 015.

[...] **ulag sapıg** ogrunta edģülügin [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 312.

[...] *edģü edģüke ulag sapıg bolmış* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 345.

[...] **ulag sapag** asag tusu kalmış [...] 3 = 37, 19. (Tekin, 1976: 39)

[...] **ulaģ sapıg** bulģulıg ań ařnu [...] 43. ? = 63, 5. (Tekin, 1976: 96)

[...] **ulağ sapag** nomuğ *kalıtı* [...] 46. son = 212 213 276 315, 3. (Tekin, 1976: 99)

[...] **ulagin sapıgın** *üzmeğülü[k] ol* [...] KKNB, 1149. (Wilkens, 2007: 126)

[...] *kulgaktın kulgakka ağıztın ağızka* **ulag sapıg bolmış** [...] BTT XXVI, 4-5, (Kasai, 2008: 214)

ulal- sapıl- ‘sıralanmak, eklenmek’

[...] *oronta idok nom* **ulaldı sapıldı** [...] HT VII, 1028-1029. (Röhrborn, 1991: 94-95)

ulamak sapmak ‘devam etme, sürme / eklenme’

[...] *nomuğ ula[ma]kta sapmakta* [...] HT X, 980-981. (Mirsultan, 2010: 164)

ulamak üklitmeklig ‘aktarmalı, nakledilebilen’

[...] *teyri elig kutı* **ulamak üklitmeklig edremig işletmeki üze** [...] HT IX, 1225. (Aydemir, 2010: 127)

ulı- açıt- ‘ulumak, üzölmek’

[...] *tümen yıñakdın uludılar açıtular* [...] HT VII, 1320. (Röhrborn, 1991: 117)

ulı- möñre- ‘ulumak, inlemek’

[...] *örtenü yala ulıyü möñref[yü]* [...] 70. 1 = 16 138 518, 13. (Tekin, 1976: 131)

[...] *ulayı mañrayu sözletiler* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 299-300.

ulı- sıgta- ‘inlemek, feryat etmek / ağlamak’

[...] *ulug ünin uludılar sıgtadılar* [...] AY, 619 (X. 11a.), 20-21, (Kaya, 1994: 325)

[...] *ulıyü sıgtayı inçe tip tidiler* [...] AY, 619 (X. 11a.), 21, (Kaya, 1994: 325)

[...] *ulıyü sıgtayı talıp yüküp* [...] AY, 620 (X. 11b.), 10, (Kaya, 1994: 326)

[...] *bu savağ eşidip uludılar sıgtadılar* [...] P. P. LXXVII. (Hamilton, 1998: 49)

[...] **ulyu sıktayu mini tapa** [...] 75. 10 = 107, 30-31. (Tekin, 1976: 141)

[...] [*uluğ*] ünin **ulyu sıktayu** [...] 76. 11 (?) = 151 387, 9. (Tekin, 1976: 143)

[...] *sıza ulyu sıgtayu* [...] 105 = 175 522, 12-13. (Tekin, 1976: 176)

[...] [*kui-lib*] *taişi ulyu sıgtayu bo [savıg] sözledi* [...] HT X, 971. (Mirsultan, 2010: 164)

[...] **ulyu sıgtayu inçe kaltı** [...] KKNB, 793. (Wilkens, 2007: 102)

ulmak mönremek ‘uluma, inleme’

[...] **ulmak mönremek ünleri işitülür** [...] 68. 11 = 17 81, 17. (Tekin, 1976: 128)

[...] **ulmak mönremek ünler işitülür** [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 2-3. (Tekin, 1976: 151)

ulmak sıgtamak ‘uluma, feryat, ağlayış’

[...] **ulmak sıgtamak...** [...] DKPAM, 2343. (Elmalı, 2016: 144)

ulmak sıgtamaklıg ‘inlemekli, ağlamaklı’

[...] *bütün [balık] uluş ulmak sıgtamaklıg ...* [...] DKPAM, 1464. (Elmalı, 2016: 111)

[...] **ulımak sıktamaklıg ün ço[gı]** [...] BTT XXIII, B 25.

[...] **ulmak sıg[ta]m[a]klyg emgeklig ünlerig** [...] KKNB, 1452. (Wilkens, 2007: 146)

ulın- tolgan- ‘kıvrınmak, eziyet çekmek’

[...] *yinçge bélin ulınıp tolganıp* [...] DKPAM, 3819. (Elmalı, 2016: 194)

ulış- sıgtaş- ‘feryat etmek, ağlaşmak’

[...] *iki oğlanı birle ulıuşu sıgtaşu* [...] AY, 627 (X. 15a.), 14, (Kaya, 1994: 328)

[...] *açıgları emgekleri üze umadın ulışdılar sıgtaşdılar* [...] AY, 625 (X. 14a.), 3, (Kaya, 1994: 219)

uluğ ağır ‘büyük, derin’

[...] **ulug ağır** {R} a[y]agin nom tınlagalı [...] DKPAM, 4301. (Elmalı, 2016: 210)

[...] *kitab tört **uluğ ağır** ul öze bina kılınmış* [...] KB, (Arat, 1979: 2 / 29)

ulug bedük ‘ulu, büyük / yüksek’

[...] *birök **ulug bedük** kiñ alkıg kimi içinte* [...] AY, 34h (I. 26a. [=R-M: 694]), 6, (Kaya, 1994: 78)

[...] [*ertinü **ulug** bedük*] *yañkulug* [...] AY, 93 (II. 30a.), 12, (Kaya, 1994: 104)

[...] <**ulug**> **bedük** *tikilig ün üner* [...] AY, 95 (II. 31a.), 2, (Kaya, 1994: 104)

[...] **ulug bedük** *tag teg et’özin* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **ulug bedük** *sögüt bar* [...] Uigurica I, T III 84, 42.

[...] **uluğ bedük** *ud iñek* [...] 12. 12 (?) = 9, 2. (Tekin, 1976: 58)

[...] *bir **uluğ bedük** kiñ alkağ* [...] 20. ? = 223, 8. (Tekin, 1976: 69)

[...] **uluğ bedük** *bulıt* [...] 70. 1 = 16 138 518, 7. (Tekin, 1976: 131)

[...] **ulug bedük** *edişlerig* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 660.

[...] **ulug bedük** *taglar* [...] DKPAM, 0361. (Elmalı, 2016:71)

[...] **ulug bedük** *irpeklerin* [...] DKPAM, 0678. (Elmalı, 2016: 82)

[...] **ulug bedük** *etüzlüg* [...] DKPAM, 0688. (Elmalı, 2016: 82)

ulug beg ‘ulu, büyük kimse, bey’

[...] **ulugumka begimke** *b[ökme]d[im]* (Hemçik-Bom II (E 96) 3)

ulug karı ‘büyük, yaşlı’

[...] **uluğ karı** *yüz yigirmi yaşlıg men* [...] 11. ? = 100, 10. (Tekin, 1976: 57)

[...] **ulug karı** *bükülmiş etüzi* [...] 12. 12 (?) = 9, 17. (Tekin, 1976: 58)

[...] **uluğ karı** işiler birle [...] 37. ? = 82, arka 14. (Tekin, 1976: 88)

[...] **uluğ karı** dıntarlar [...] 99. = 86 178 196. (Tekin, 1976: 170)

[...] **uluğ karı** atlıglarnıñ buyruklarnıñ [...] DKPAM, 1462. (Elmalı, 2016: 111)

uluğ küçlüg ‘büyük, güçlü’

[...] **uluğ küçlüg** tayşın nomug [...] AY, 46 (II. 6b.), 10, (Kaya, 1994: 87)

[...] **uluğ küçlüg** yekler [...] AY, 193 (III. 34a.), 3, (Kaya, 1994: 143)

[...] **uluğ küçlüg** teñriler [...] 2. 12 = 4a 414, arka 53. (Tekin, 1976: 43)

[...] **uluğ küçlüg** inanç buyruqları [...] 7. 1 = 20 42 227 436 439a, 6. (Tekin, 1976: 50)

[...] *bu iş ködüg* **uluğ küçlüg** teñrilerniñ [...] 11. ? = 100, arka 34-35. (Tekin, 1976: 57)

[...] **uluğ küçlüg** teñriler birle [...] 89. 2 = 2b 139a 225 307a 308 317, 2. (Tekin, 1976: 162)

[...] **uluğ küçlüg** teñri[ler]niñ [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 330.

[...] **uluğ küçlüg** vaçırapani kızlek iligiñe [...] BTT VIII, T III M 198 (U 4712), 45.

[...] **uluğ küçlüg** uduşulmaksız [...] BTT VIII, T II D 325 (U 4629a), 126.

[...] *ay* **uluğ küçlüg** kutlug tınlıga [...] DKPAM, 1585. (Elmalı, 2016: 115)

[...] **uluğ küçlüg** élig beg bar erti [...] DKPAM, 3987. (Elmalı, 2016: 199)

[...] **uluğ küçlüg** teñriler [...] DKPAM, 4324. (Elmalı, 2016: 210)

uluğ küçlüg kūsünlüg ‘büyük, güçlü, kuvvetli’

[...] **uluğ küçlüg kūsünlügin** uduzup yerçilep asıg tusu [kıl]maklıg yorıkta [...] KKNB, 1676. (Wilkens, 2007: 162)

uluğ teriñ ‘büyük, derin’

[...] **uluğ teriñ** oy [...] HT III, 586. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 93)

uluğluk bedüklük ‘ululuk, büyüklük’

[...] **uluğluk beğüglük** *bu devlet küni* [...] KB, (Arat, 1979: 491 / 4914)

uluş kent bodun ‘memleket, halk, şehir’

[...] **uluş kend buğundın** *ewürmiş sen yüz* [...] KB, (Arat, 1979: 326 / 3203)

umug küzetçi ‘dayanak, koruyucu’

[...] *ınagı tayakı yme neñ yok* **umugı küzetçisi** ... [...] AY, 100 (II. 33b.), 16-17, (Kaya, 1994: 106)

[...] *kişilerte* **umug küzedçi** *anın atamış teg* [...] ATT, 40a1, 1184, (Shōgaito, 1988: 84)

umun- inan- ‘ümit etmek, inanmak’

[...] *kşant]i kılıp* **umunmuş inanmış** [...] KKNB, 162. (Wilkins, 2007: 62)

[...] **umungul]uk inanguluk** *oron erür* [...] KKNB, 197. (Wilkins, 2007: 64)

[...] **umunguluk inanguluk** *erürler* [...] KKNB, 270-271. (Wilkins, 2007: 68)

[...] *burhanlarka* **umunup inanıp** [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 144)

[...] **umunguluk inanguluk** *orun birip* [...] ATT, 12b1, 350, (Shōgaito, 1988: 30)

umun- tutun- ‘ümit etmek, tutunmak’

[...] *[u]l[u]g i[şke]* **umunup tutunup** *tegindim* [...] BTT XXVI, 16, (Kasai, 2008: 169)

unit- ırat- ‘unutmak, uzaklaşmak’

[...] *bo küsüşüg sakınçig* **unitu ıratu** *yarlıkazunlar* [...] KKNB, 2223. (Wilkins, 2007: 196)

unitil- kal- ‘(bir köşede) unutulmak, kalmak’

[...] *kayu kayu yöşügleri* **unitılsar kalsar** *biz* [...] AY, 457 (VI. 30a.), 1, (Kaya, 1994: 257)

upasé upasañç ‘inanan erkek, kadın / rahip, rahibe’

[...] *tözünler kızı toyın şamnanç **upası upasanç** tört törlüg tirin kuvraglarnıñ* [...] AY, 2 (S. 1b.), 12-13, (Kaya, 1994: 61)

[...] ***upası upasanç** tört törlüg tirin kuvrag* [...] AY, 23 (S. 13a.), 14, (Kaya, 1994: 69)

[...] ***upası upasanç** tört törlüg tirin kuvrag kayuları erser* [...] AY, 191 (III. 33a.), 15-16, (Kaya, 1994: 142)

[...] ***upası upasançlar** bar ertiler* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 130.

[...] ***upası upasançlar** yme tarnı tigme* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 430.

[...] ***upası upasanç** beg işi* [...] T III M 127, 74.

[...] *toyın şamnanç **upası upasanç** körkin* [...] Kuan, 133-134. (Tekin, 1993: 15)

[...] *toyın şamnanç **upası upasançlar** körkin* [...] Kuan, 135. (Tekin, 1993: 15)

[...] *kayu tınlıg **upası upasançlarnıñ*** [...] 27. (son) = 46a 56, 12-13. (Tekin, 1976: 77)

[...] ***upası upasançlar** eren yavlaq kılınç* [...] 111 = 111, 24-25. (Tekin, 1976: 181)

[...] ***upası upasançlar** ögleriñe kañlarıña* [...] BTT XIII, 12. Metin D, 22.

[...] ***upase u]pasanç** [tört törlüg* [...] KKNB, 17. (Wilkens, 2007: 54)

[...] ***upase upasançlar** uluglar üçün* [...] KKNB, 439-440. (Wilkens, 2007: 80)

[...] ***upase upasançlar** edgü ögli* [...] KKNB, 693. (Wilkens, 2007: 96)

ur- sok- ‘vurmak, sokmak’

[...] *tarta kidirti **uru soka** takı ked tavrattıdılar* [...] BTT XVIII, S 191, (Zieme, 1996: 90)

ur- yarat- ‘hâkketmek, yazmak, meydana getirmek’

<...> *élser ilgerü kontı belgüsin bitigin bo **urtı** bo **yaratdı*** [...] (Tes G3)

urañut kuwrag ‘asker, komutan topluluğu / askerî topluluk’

[...] *ok uraḡut[ları] kuvragları ülgüsüz üküş küçlüg* [...] BTT XVIII, 383-384, (Zieme, 1996: 140)

uṣat- sı- ‘parçalamak, kırmak’

[...] *kog kıçmuk teg uṣatu sıp sanın sakışın bilgeli bolgay* [...] AY, 113 (II. 40a.), 22 - 114 (II. 40b.), 1, (Kaya, 1994: 111-112)

ut- yawaltur- ‘yenmek, sindirmek’

[...] *ülgüsüz öküş yad yağuların örlettürmedin utmuş yavaldurmuş* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

utlı sewinç ‘ödül, sevinç / karşılık’

[...] *erki [tapınıp] udunup utlı sewinç savla[r]* [...] T III 84-36, 6-7. (Demirci, 2014: 105)

[...] **utlı/sevinç** *ötüngül[ük] nomlar* [...] BTT XIII, 12. Metin A, arka 7.

[...] *uluglarka utlı sewinç tegürelim tip* [...] BTT XIII, 12. Metin D, 15.

[...] **utlı sewinç** *ötünü tegingülük* [...] HT V, Nr. G 60, 221-222.

[...] *edgülig utlı sewinç tegürmiş bolgay erdiñiz* [...] KKNB, 90. (Wilkens, 2007: 58)

[...] **utlı sewinç** *tegürmiş bolmaz* [...] KKNB, 1876. (Wilkens, 2007: 176)

[...] **utlı sewinç** *tegürmiş bolayın asıra erser* [...] BTT XXVI, 1, (Kasai, 2008: 240)

utrun- öçeş- ‘direnmek, karşı gelmek’

[...] *yaruk künler tünerig t[ün]lerke utrunğalı öçeşgeli turdılar* [...] Manichaica III, Nr. 8 III, T M 423c. arka 6.

utrun- turuṣ- ‘direnmek, mücadele etmek’

[...] *takı utrunğuluk turuṣğuluk küçümüz bolgay* [...] AY, 7 (S. 4a.), 10, (Kaya, 1994: 63)

utun yawız ‘küstah, kötü’

[...] *bo utun yavız yek uçuz teg* [...] T III 84 - 39, 264.

uyal- sıkıl- ‘utanmak, sıkılmak’

[...] *köñülleri uyalıp sıkılıp batmış* [...] AY, 117 (II. 42a.), 19, (Kaya, 1994: 113)

uz körkle ‘güzel, gösterişli’

[...] *teñgeşisiz uz körkle tegirmi siziñ yüüzüñüz ol* [...] AY, 652 (X. 27b.), 12, (Kaya, 1994: 339)

uza- kéc kal- ‘uzamak, gecikmek’

[...] *qayu işke iwse uzar kiç qalur* [...] KB, (Arat, 1979: 70 / 556)

uzun ırak ‘uzun, uzak’

[...] *uzun ırak kalp öze ol yolqa baralım* [...] 13 C. Canlılara Faydalı Olmak, (Arat, 1991: 140)

[...] *yol uzun ırak üçün* [...] KKNB, 660. (Wilkins, 2007: 94)

üjik akşar ‘harf, hece’

[...] *üjik akşar sözleyü* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 8, (Kaya, 1994: 203)

[...] *üjik akşar padakın birerkeye* [...] AY, 532 (VIII. 18b.), 20, (Kaya, 1994: 287)

[...] *uşik ekşer sav söz intin yoq erip munda* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuñ), (Arat, 1991: 122)

[...] *körgülüğ neñ uşik ekşer tapguluğsuz* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 156)

[...] *mundag yanlıg uşik ekşer padaq üze* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)

[...] *üjik akşar igid sakınç bod belgülüğ nomlar* [...] KON, 194. (Yığitoğlu, 2011: 43)

[...] *üjik akşar igid sakınç bod belgülüğ nomlar* [...] KON, 231. (Yığitoğlu, 2011: 45)

üjik padak ‘harf, dize’

[...] *ujıkları padakları örü kudu ünlerde yanıllok bolmuş ol* [...] HT VIII, 1124. (Röhrborn, 1996: 104)

ügüz köl ‘ırmak, göl’

[...] *ulus içinteki ügüzler köller* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 3, (Kaya, 1994: 286)

[...] *ügüzler köller yayılıp* [...] AY, 621 (X. 12a.), 4-5, (Kaya, 1994: 326)

[...] *ügüzler köller erkeçlenip* [...] AY, 630 (X. 16b.), 17, (Kaya, 1994: 330)

ümeg arkış ‘yolcu, kervan’

[...] *ümeg arkışığı yolda imin yorit* [...] KB, (Arat, 1979: 551 / 5546)

ün egzig ‘ses, ezgi’

[...] *ün egzig üze* [...] BTT I, B, 39. Yaprak, arka 3.

[...] *sansız tümen türlüg ün egzig ünner* [...] BTT V, U 219a, 6.

[...] *üni egzigi üze* [...] KKNB, 2455. (Wilkens, 2007: 208)

[...] *üni egzigi üze* [...] KKNB, 3069. (Wilkens, 2007: 240)

ün isig ‘ses, soluk’

[...] *uluğ tohun üni isigi toyı kuvrağı* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 76)

ün- kêt- ‘gitmek, uzaklaşmak’

[...] *kulgak boyun tolap ünner men keçer men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad03, 28, (Ayazlı, 2016: 489)

ünmek ozmak ‘çıkma, kurtulma’

[...] *togmak ölmek sansartın ünnek ozmak küsüşin* [...] AY, 629 (X. 16a.), 13, (Kaya, 1994: 329)

üntür- özgür- ‘çıkarmak, kurtarmak’

[...] *ölür toğar bu sansartın öntürür osğurur* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

ür irak ‘uzun süre önce, eskiden / uzun, uzak’

[...] *ür irak üdlerde artamak[s]ız m[e]ñü ol* [...] HT VII, 70. (Röhrborn, 1991: 21)

[...] *ür irak üd boltı* [...] HT VIII, 1773. (Röhrborn, 1996: 155)

ürk- belişle- ‘ürkmek, korkmak’

[...] *ürküp belişlep tıdıg ada kılıp* [...] AY, 615 (X. 9a.), 11, (Kaya, 1994: 324)

[...] *ürke belişleyü açığı üze* [...] AY, 622 (X. 12b.), 12, (Kaya, 1994: 327)

[...] *öri köñülü ürkser belişleser* [...] T III M 127, 40.

[...] *ögi köñülü ürkser belişleser* [...] BTT XXIII, G 190.

ürk- kork- ‘ürkmek, korkmak’

[...] *ölü[m]lüg igligig ürküp korkup* [...] BTT XIII, 6. Metin, 4.

[...] *han artokrak ürküp korkup* [...] KKNB, 52. (Wilkens, 2007: 56)

[...] *ol öldeçi kişi ürküp korkup* [...] KKNB, 2924. (Wilkens, 2007: 232)

ürkit- belişlet- ‘ürkütme, korkutma’

[...] *yalañuğ ürkittelir belişletkelir* için [...] 101165 259. = 170 298 370, 17-18. (Tekin, 1976: 172)

ürkit- korkıt- ‘ürkütme, korkutma’

[...] *şimnularıg ürkıtdeçi korkıtdaçı* [...] KKNB, 1283. (Wilkens, 2007: 134)

ürkitmemek korkutmamak ‘ürkütmememe, korkutmama’

[...] **ürkitmemek korkutmamak** solamamak beklememek açurmamak suvsatmamak [...] AY, 220 (IV. 10b.), 21, (Kaya, 1994: 154)

ürkme- belijleme- ‘ürkmemek, korkmamak’

[...] *yaña arıtı ürkmez belijlemez* [...] Mz. 35 + Mz. 297, 3. (Elmalı, 2014: 77)

üstün yég ‘üstün, en iyi’

[...] **üstün** [...] **yég bahşısı** [...] DKPAM, 1342-1343. (Elmalı, 2016: 106)

üstünki yég ‘üstün, en iyi’

[...] **üstünki yég köni tüz tuymak burkan kutıña evirmek ...** [...] AY, 149 (III. 12a.), 15, (Kaya, 1994: 126)

[...] **üstünki yég köni tüz tuymak atlıg burkan kutılıg ulug tüşke** [...] AY, 151 (III. 13a.), 22, (Kaya, 1994: 127)

[...] **üstünki yég köni tüz tuymakıg tuyup** [...] AY, 153 (III. 14a.), 21-22, (Kaya, 1994: 128)

[...] **üstünki yig orunta toğğalı** [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 54)

[...] **üstünki yég kunçuy kılta** [...] Mz. 790, 5. (Elmalı, 2014: 73)

[...] **üstünki yeg ıdok orunlar üze** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 780.

[...] **üstünki yég ermez mü** [...] DKPAM, 4185. (Elmalı, 2016: 206)

[...] **üstünki yig nomlarka** [...] BTT XIII, 12. Metin E, 43.

[...] **üstünki yeg yoriguluk iş taş boşgutka** [...] HT VII, 657. (Röhrborn, 1991: 66)

[...] **üstünki yeg edremlerig (: erdemlig?)** [...] HT X, 808. (Mirsultan, 2010: 148)

[...] **üstünki] yeg köñülüğ** [...] KKNB, 3397-3398. (Wilkens, 2007: 256)

[...] *üstünki yeg ıdok bahşı erür* [...] BTT XXVI, 7, (Kasai, 2008: 50)

üz agın ‘sağır, dilsiz’

[...] *üzler ol ağınlr ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 128)

üz- iske- ‘kesmek, ditmek’

[...] *kentü etüzlerin üzüp iskep* [...] 72. 5 = 13 320 187, 22. (Tekin, 1976: 135)

[...] *etimizni yinimizni üzüp iskep* [...] 78. 12 = 2, 23. (Tekin, 1976: 144)

üzük bilerzök ‘yüzük, bilezik’

[...] *üzük bilerzök teg alkınmadın artamadın tı tegzinü tururlar* [...] KKNB, 2965. (Wilkens, 2007: 234)

üzülme- alkınma- ‘kesmemek, bozmamak’

[...] *tegi artı üzülmz alkınmaz* [...] AY, 34ş (I. ? [=R-M: 707]), 11, (Kaya, 1994: 82)

[...] *könjülleri apamuka tegi üzülmz alkınmaz tep* [...] KKNB, 292. (Wilkens, 2007: 70)

üzülme- kesilme- ‘parçalanmamak, kesilmemek’

[...] *ulağı sapığı üzülmz kesilmz üçün* [...] AY, 61 (II. 14a.), 17-18, (Kaya, 1994: 92)

[...] *birdemleti üzülmzün kesilmzün tip* [...] ATT, 7b1, 203, (Shōgaito, 1988: 20)

üzülmek kesilmek ‘parçalanma, kesilme’

[...] *üzülmeki kesilmeki ol ürlüklüg meñi tip titir* [...] AY, 61 (II. 14a.), 10, (Kaya, 1994: 92)

vayduru erdini ‘inci, mücevher / değerli taş’

[...] *vayduru erdini teg kkirsiz tapçasız titir* [...] AY, 112 (II. 39b.), 2-3, (Kaya, 1994: 111)

ya ok ‘yay, ok’

[...] ...]ri **ya ok** erkin [... [...]] (Mz. 400: A4)

yadag yalaŋ ‘yaya, yalın / çıplak’

*barmış bodun ölü yitü **yadagin yalaŋın** yana kelti [...]* (KT D28)

[...] *yér sayu barmış bodun [**yadagin yalaŋın**] ölü yitü <...>* (BK D22)

[...] *isig tumlıg aç tok **yağag** hem **yalıŋ** [...]* KB, (Arat, 1979: 306 / 2961)

yağısız börisiz ‘düşmansız, tehlikesiz’

[...] **yağısız börisiz basınçsız unçsuz** [...] 3. 13 = 4, 18. (Tekin, 1976: 44)

[...] *igsiz kegensiz taştın sıñar **yağısız börisiz adasız tudasız** [...]* BTT XXVI, 10, (Kasai, 2008: 229)

yaka yéŋ ‘yaka, yen’

[...] **yağa yiŋ** tutar künde kesmez urı [...] KB, (Arat, 1979: 355 / 3541)

yalaŋuk teŋri ‘insan, tanrı’

[...] **yalaŋukka teŋrike** küsegü [*ya*]ş *linhua teg* [...] BTT XIII, Buddhacarita, 3.

yalaŋuklı teŋrili ‘insanlı, tanrılı’

[...] **yalıoklı teŋriliniŋ** *yeg adrok yolu* [...] KKNB, 2124. (Wilkins, 2007: 192)

yalıŋ aç ‘çıplak, aç’

[...] **yalıŋ aç** *yorır sen ne yunçig özün* [...] KB, (Arat, 1979: 337 / 3328)

yalkmaksız üzüksüz ‘engelsiz, aralıksız’

[...] **yalkmaksız üzüksüz tapıg udug kılmaıkları** [...] AY, 249 (IV. 25a.), 22-23, (Kaya, 1994: 167)

yalwar- ötün- ‘yalvarmak, rica etmek’

[...] *teñri yaruk küçlüg bilgeke yalvarur biz ötünür biz* [...] 2. İlâhi (Parlak, Güçlü, Bilge Tanrı), (Arat, 1991: 12)

[...] *aça yada yalvaru ötünü ökünü boşunu* [...] TT IV/A, T II Y 47, 7.

[...] *tnlıglar oğlanı üçün yalvara ötünür biz* [...] TT IV/B, T II Y 55, 34.

yalwarmak agrınmak ‘yalvarma, feryat etme’

[...] *yalwarmak agrınmak möñremek inçıklamak ulatı eşidgeli umaguluk ünleri üze* [...] AY, 12 (S. 6b.), 21, (Kaya, 1994: 65)

yançış- öçeş- ‘ezmek, öc almak’

[...] *bir ikintişke bıçuşurlar keşişürler takışurlar sançışurlar yançışurlar öçeşürler boğuşurlar örlüşürler* [...] 81. 3 = 19 79, arka 59. (Tekin, 1976: 151)

yantur- tıd- ‘geri döndürmek, engellemek’

[...] *ilig begniñ yarlıkın yanturguluk tıdguluk* [...] T III 84 - 58, 495.

yañıl- sézin- ‘yanılmak, şüphelenmek’

[...] *yañlok [sakin]u muntag yañılurlar sezinürler* [...] KKNB, 614. (Wilkens, 2007: 90)

yañılma- şaşıtma- ‘yanılmamak, şaşırmamak’

[...] *yañılmatın şaşıtma[ıt]n turgaylar mu* [...] HT VIII, 327. (Röhrborn, 1996: 41)

yañılmak sézik ‘yanılgı, şüphe’

[...] *ol yañılmakları sezik[ler]i keter tarıkar* [...] KKNB, 615. (Wilkens, 2007: 90)

yañra- keñre- ‘söylenmek, sızlanmak’

uzuntonlug közñüsin kölke içginmiş yarın yañrayur kéçe keñrenür tér ança bilinler munlug ol añg yawlak ol (IB, 22)

yap yazı tüp tüp ‘geniş, düz’

[...] *itiglig yaratıglıg aya teg yap yazı tüp tüz közüür* [...] AY, 312 (IV. 58b.), 20-21, (Kaya, 1994: 193)

yapgutça yuñça ‘yumuşak, tüymüş, yünmüş gibi’

[...] *tikente ulañlarıg yapgutça yuñça sakınıp* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 48, (Ayazlı, 2016: 425)

yapı yawışgu ‘kabuk, yaprak’

[...] *ol söğütñüñ yapı yawışgusu huası yalpırgakı* [...] Dışastvustık, 702. (Kaljanova, 2005: 117)

yapırgak ot ‘yaprak, yeşillik’

[...] *yapırgak ot üze kuşatrı köligelik itip* [...] AY, 34ğ (I. 25b [=R-M: 693]), 23, (Kaya, 1994: 78)

yapşın- asıl- ‘yapışmak, asılı kalmak’

[...] *yapşınunu asılı ermişin* [...] 20 D. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 206)

yapşın- ilin- ‘yapışmak, bağlanmak’

[...] *yapşınmış ilinmiş atkağtın* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 52)

yaragsız yawuz ‘faydasız, fena’

[...] *vezir bolsa ilke yaragsız yawuz* [...] KB, (Arat, 1979: 239 / 2241)

[...] *il içre negü bar yaragsız yawuz* [...] KB, (Arat, 1979: 317 / 3099)

yarat- boşgur- ‘örgütmek, öğretmek’

[...] *türük törösın içgınmış bodunug eçüm apam törösınçe yaratmış boşgurmış* [...] (KT D13)

bodunug eçüm apam törösınçe yaratmış boşgurmış [...] (BK D12)

yarat- ét- ‘donatmak, süslemek / örgülemek, düzenlemek’

[...] *yme yirig teyrig yaratgali itgeli anuntular* [...] Manichaica I, T II D 173b¹, 26.

[...] *yalğan yaratmış etmiş erdiler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 81)

yaratılmak tewrilmek ‘yaratılıp dönüp dolaşma’

[...] *yene çugsuz yalınsız [ya]ratılmak tevrilmek üze* [...] ShoRoshia, AB, c3. (Shōgaito, 2003: 241)

yaratıt- tokıt- ‘yaptırmak, yazdırmak, meydana getirtmek’

[...] *buñ yıl<l>ık tümen künlük bitigimin belgümün bunta yası taşka yaratı<t>dım tulku taşka tokıtım* [...] (Ta B3)

yarıl- sın- ‘yarılmak, parçalanmak’

[...] *kögüzümin yarılguluk singuluk tip tidi* [...] AY, 624 (X. 13b.), 19-20, (Kaya, 1994: 327)

yarıl- yırtıl- ‘yarılmak, yırtılmak’

[...] *sünükümüzke tegi etimiz yinimiz yarılır yırtılır* [...] 61. 8 ? = 110, 7-8. (Tekin, 1976: 119)

[...] *tsun [t]sun yarılıp yırtılıp* [...] KKNB, 2938. (Wilkens, 2007: 232)

yarışmalışmaklıg yégedmekleşmeklig ‘yarışma, üstün gelme’

[...] *yarışmalışmaklıg yegedmekleşmeklig köñülleri [üze]* [...] ShoRoshia, AN, 244-245. (Shōgaito, 2003: 291)

yārī dost ‘yardımcı, dost’

[...] *yok añar hīç yārī dost anda keçin* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 178)

yarlıka- tutuz- ‘buyurmak, emretmek’

[...] *nomlagalı okıtgalı yarlıkayur men tutuzur men* [...] AY, 395 (V. 26a.), 3, (Kaya, 1994: 230)

yaru- yaşu- ‘dinlenmek, sevindirici haber almak’

[...] *er yarudı yaşudı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 385 / 5)

yaş sış ‘zarar ziyan, sıkıntı’

[...] *yme inçip yaşka sışka tegmiş küçi küsünü kevilmiş küçsiremiş erür* [...] AY, 586 (IX. 21b.), 20, (Kaya, 1994: 312)

yaşar- belgür- ‘yeşermek, belirginleşmek’

[...] *ol sögütünü yapı yavişgusu huası yalpırgakı tüşi yemişi butakı çıpıkı ba[rç]a yaşargay belgürgey* [...] Dışastvustık, 704-705. (Kaljanova, 2005: 117)

yat küden ‘yabancı, konuk’

[...] *kelteçi bartaçı yat küden titirler* [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 19, (Kaya, 1994: 81)

yat- udi- ‘yatmak, uyumak’

[...] *eş mintin yatgu uğıgu orunta içtinki tapıgçılar* [...] HT IX, 880. (Aydemir, 2010: 107)

yatma- uğıma- ‘yatmamak, uyumamak’

[...] *yorımaz yatmaz uğımaz oğug* [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 17)

yavız artak ‘kötü, bozuk’

[...] *kkirliğ tapçalığ yavız artak aş içgülerig* [...] AY, 135 (III. 5a.), 13-14, (Kaya, 1994: 120)

[...] *yavız artak törüler* [...] AY, 435 (VI. 17a.), 10, (Kaya, 1994: 247)

yavız kadır ‘kötü, vahşi’

[...] **yavız kadir kılıkı** [...] AY, 491 (VII. 17a.), 12, (Kaya, 1994: 272)

yawlak ayıg ‘kötü, çirkin’

[...] **yavlak ayıg nomlarıg** [...] AY, 233 (IV. 17a.), 10, (Kaya, 1994: 160)

[...] **yavlak ayıg nomlarıg** [...] AY, 234 (IV. 17b.), 12, (Kaya, 1994: 161)

[...] **irig yavlak ayıg kılınçıg** [...] AY, 560 (VIII. 34b.), 14, (Kaya, 1994: 301)

yawlak bat ‘kötü, çirkin’

[...] ... **yavlakag batag kiterürler** [...] BTT V, U 197, arka 6.

yawlak kelyük bulganyuk yawız ‘kötü, fena / bulanık, karışık’

[...] [*bo yavlak*] **kelyük bulganyuk yawız üdte koluda** [...] AY, 343 (IV. 74a.), 7, (Kaya, 1994: 207)

yawlak körksüz ‘kötü, çirkin’

[...] **yavlak körksüz meñizlig** [...] DKPAM, 0580-0581. (Elmalı, 2016: 79)

yawırma- artama- ‘zayıflamamak, bozulmamak’

[...] **yavırma artama yarp kadıg toñ şır** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 84)

yawuz azgun ‘fena, yoldan çıkmış’

[...] **anlar tururlar yawuzrak azgunrak köni yoldın** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 82)

yawuz yaragsız ‘fena, faydasız’

[...] **yıgarlar yawuz yaragsız işdin** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 53)

yawuz yunçıg ‘kötü, sefil’

[...] **yawuz yunçıg andın yırasa öñi** [...] KB, (Arat, 1979: 55 / 413)

[...] **yawuz yunçığ** işke yakın turmasa [...] KB, (Arat, 1979: 87 / 704)

yayıl- yaykal- ‘sallanmak, titremek’

[...] *köl suvin tokıp yaymış teg yokaru kodı yayıltı yaykaltı* [...] AY, 617 (X. 10a.), 4-5, (Kaya, 1994: 324)

[...] *er köhli yayıldı yaykaldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 391 / 5)

yaykan- bulgan- ‘sallanmak, sarsılmak’

[...] *tüzü yaykandı bulgandı* [...] Dışastvustık, 646. (Kaljanova, 2005: 111)

yazı derya ‘kara, deniz’

[...] *yazı içinde deryā içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 208)

yazı tag ‘ova, dağ’

[...] *yazı tağ yirig tut yorır koy süriüg* [...] KB, (Arat, 1979: / 5371)

yazı teñiz ‘kara, deniz’

[...] *kutğarur silerni yazı karankularındın tağı teñiz karankuluklarındın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 95)

[...] *yazı teñiz karankuları içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 99)

yazı yaban ‘yazı, yaban’

[...] *yörüütür silerni yazı yaban içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 149)

yazınçsız arıg ‘günahsız, temiz’

[...] *yazınçsız arıg çahşapud* [...] AY, 178 (III. 26b.), 18, (Kaya, 1994: 137)

[...] *yazınçsız arıg çahşapud* [...] AY, 178 (III. 26b.), 20, (Kaya, 1994: 137)

[...] *yazınçsız arıg çahşapud* [...] AY, 205 (IV. 3a.), 15, (Kaya, 1994: 147)

yazoklug ayıg ‘kusurlu, kötü’

[...] *yazuklug ayıg kılınçlıg tınlıglar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 44-45.

yetim ögsüz ‘yetim, öksüz’

[...] *kiçiğ kaldı oğlum yetim ögsüzüm* [...] KB, (Arat, 1979: 165 / 1487)

yé- iç- ‘yemek, içmek’

[...] *kayusı toprak yiyürler içerler* [...] 112. = 176, 16-17. (Tekin, 1976: 182)

[...] *[ü]lgüde artok yeser içser* [...] KKNB, 564. (Wilkins, 2007: 88)

[...] *et[lerin yemiş içmiş yıldarıg* [...] KKNB, 3628. (Wilkins, 2007: 270)

[...] *anası negü yéser [i]çser* [...] DKPAM, 0157. (Elmalı, 2016: 64)

[...] *sav söz sözlemiş yemiş içmiş* [...] DKPAM, 2026. (Elmalı, 2016: 130)

[...] *ne yégü yéser içser* [...] DKPAM, 2033. (Elmalı, 2016: 130)

[...] *kamuğ aç yise içse ahır toğur* [...] KB, (Arat, 1979: 218 / 2003)

[...] *yidi içti azrak ol içgü yigü* [...] KB, (Arat, 1979: 541 / 5441)

[...] *yimek içmek erse yidim içtim uç teg* [...] KB, (Arat, 1979: 645 / 6535)

[...] *yeñler içinler Tañrı ruzisindin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 6)

[...] *yeñler içinler ançağa tegrü* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 20)

[...] *yeñler içinler orukdın* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 109)

[...] *yégil hem içgil yaruğ bolsun közüñ* [...] KT, (Ata, 2004: 60 / 26)

yé- iç- oyna- ‘yemek, içmek, oynamak / hoşça vakit geçirmek’

[...] *erte yesün içsün takı oynasun* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 168)

yég adrok ‘seçkin, en iyi’

[...] **yigin adrukın** *tuyunup* [...] AY, 208 (IV. 4b.), 1-2, (Kaya, 1994: 149)

[...] **yigin adrukın** *tuyunup* [...] AY, 208 (IV. 4b.), 21, (Kaya, 1994: 149)

[...] *uzanmakniñ yigin adrukın* *tuyunup* [...] AY, 211 (IV. 6a.), 23, (Kaya, 1994: 150)

[...] *alkuta yig adruk* *üze kögülür siz* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 158)

[...] *üzdüñki teg yig adruk* *küsüş öritip* [...] 16. Samantabhadra Niyazı (Kalım Keyşi), (Arat, 1991: 166)

[...] *muntag yigin adrukın bilziñ* [...] T II S 2 - II, 558.

[...] **yig adruk** *tiltaglarka tuş kılur* [...] TT V/B, 71-72.

[...] **yig adruk** *ilig titir* [...] TT V/B, 82.

[...] *sudurnıñ yigin adruk eşidip* [...] T III M 115, 135.

[...] **yig adruk** *al altağ tarkardaçı alku nızvanlarığ* [...] Üç İtigsizler, 100a, 14-15. (Barutçu-Özönder, 1998: 33)

[...] *küñniñ yigin adrukın tip* [...] 100. = 170 298 370, 11. (Tekin, 1976: 171)

[...] **yegin adrokın bilmedin** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 589.

[...] **yig adruk** *tayanmaklıg töz tüp üze* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 52.

[...] **yig adruk** *iş erser* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 441.

[...] [**yeg adr**]ok *oron* [...] HT III, 877. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 124)

[...] **yeg adrok** *oronug talulatdı aytı* [...] HT VII, 381. (Röhrborn, 1991: 44)

[...] *yme yeg adrok* *oronug talulayu* [...] HT VII, 383. (Röhrborn, 1991: 45)

[...] **yeg adrok** *edgüsiñe [tı]dıg ada kılı* [...] KKNB, 836. (Wilkens, 2007: 106)

[...] *yeg adrok yolu yınakı erür* [...] KKNB, 2125. (Wilkins, 2007: 192)

[...] *yeg adrok erksinmek[lig* [...] KKNB, 3781. (Wilkins, 2007: 278)

yég başdıñ ‘en iyi, ilk’

[...] *yigin başdıñın bulup* [...] BTT VII, A 44, 698-699.

[...] *yigi baştıñı erür* [...] BTT VIII, T III? M 225 (U 4736), 149.

[...] *tnlıglarnız yigi baştıñı erip* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 263.

yég başdıñkı ‘en iyi, ilk’

[...] *yig başdıñkı nomlug erdiniler* [...] AY, 310 (IV. 58a.), 9, (Kaya, 1994: 192)

[...] *yig başdıñkı edgü yiltızlı* [...] AY, 336 (IV. 70b.), 25, (Kaya, 1994: 204)

[...] *yig başdıñkı yörügüg biltürgele* [...] AY, 363 (V. 10a.), 4, (Kaya, 1994: 216)

[...] *yeg baştıñkı köñülüg [turgu]rup* [...] KKNB, 325. (Wilkins, 2007: 72)

[...] *yeg baştıñkı bilge biliglig er* [...] KKNB, 2686-2687. (Wilkins, 2007: 220)

[...] *yeg baştıñkı emgetmeksiz yarlıkançu[ç]ı köñüllüg* [...] KKNB, 4011-4012. (Wilkins, 2007: 292)

yég edgü ‘seçkin, iyi’

[...] *yigin edgüsin könisinçe tuymak könisinçe körmek* [...] AY, 310 (IV. 57b.), 3, (Kaya, 1994: 192)

[...] *neçe neçe sözlegülük yég edgü köñülke* [...] DKPAM, 3261. (Elmalı, 2016: 175)

yég idok ‘benzersiz, kutlu’

[...] *üzelihsiz yig idok bo orunka* [...] AY, 333 (IV. 69a.), 18, (Kaya, 1994: 202)

[...] *yig idok bilge biliglig* [...] AY, 386 (V. 21b.), 19-20, (Kaya, 1994: 227)

yég ulug ‘en iyi, ulu’

[...] **yig ulug nomlug küvrügüg** [...] AY, 368 (V. 12b.), 10, (Kaya, 1994: 218)

[...] **yig ulug nomlug labayıg** [...] AY, 368 (V. 12b.), 11-12, (Kaya, 1994: 218)

[...] **yig ulug nomlug yaruk yulag** [...] AY, 368 (V. 12b.), 12-13, (Kaya, 1994: 218)

yég ulug edgü ‘en ulu, en iyi’

[...] **yeg ulug edgü tüş[üg]** [...] KKNB, 1152-1153. (Wilkens, 2007: 126)

yég üstün ‘en iyi, üstün’

[...] **yime yég üstün kunçuy** [...] DKPAM, 3902. (Elmalı, 2016: 197)

yég üstünki ‘en iyi, üstün’

[...] **yig üstünki öğretigler** [...] AY, 148 (III. 11b.), 21-22, (Kaya, 1994: 126)

[...] **adrukınıñ yigin üstünkisin tıyunup** [...] AY, 210 (IV. 5b.), 19, (Kaya, 1994: 150)

[...] **yig üstünki orlar turğurtu[ñuz]** [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 46)

[...] **yig üstünki [teñrimi]z siziñe** [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 58)

[...] **yig üstünki paramıtta ulatı nomlar** [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

[...] **yig üstünki orlar turkurtuñuz** [...] T III D 260 11, 75.

[...] **çaştanı iligni]ñ yég ü[stünki..]** [...] U 2004+U 1775+U 1589, arka 4. (Demirci, 2014: 48)

[...] **yég üstünki ...** [...] DKPAM, 2965. (Elmalı, 2016: 166)

[...] **yég üstünki edgülig boltı** [...] DKPAM, 3090. (Elmalı, 2016: 170)

[...] **yég üstünki amrak hatunınıñ** [...] DKPAM, 3623. (Elmalı, 2016: 187)

[...] **tözkerinçsiz yeg üsdünki burkan** [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 92.

[...] **yeg üsdünki** ođaçular eligi [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 521-522.

[...] **yeg üsdünki** ođaçular eligi [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 537.

[...] **yeg üsdünki** amrılmak üküş sakınçlıg [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 700.

[...] **yeg] üstünk[i]** [edgölüg tüş]ke [...] KKNB, 20. (Wilkens, 2007: 54)

[...] **yeg üstünki** buyan edgü kılınçlıg [...] KKNB, 88. (Wilkens, 2007: 58)

[...] **kayu yeg üstünki** buyan [edgü] kıl[inç]ıg [...] KKNB, 109. (Wilkens, 2007: 60)

yéged- kötrül- ‘gelişmek, üstünleşmek’

[...] **il orunu yigedgey kötrülgey** [...] AY, 416 (VI. 7b.), 7-8, (Kaya, 1994: 240)

yégen tagay ‘yeğen, dayı’

[...] **yegenim tagayım** ayıtmazun [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa04, 16-17, (Ayazlı, 2016: 442)

[...] **akası inisi yegen tagayı** kim kim me çam çarım kılmazunlar [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa12, 8, (Ayazlı, 2016: 449)

[...] **akam inim yegenim tagayım** kim kim me bolup [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa11, 14, (Ayazlı, 2016: 449)

yégü içgü ‘yiyecek, içecek’

[...] **aş ton yigü içgülerin** istiler [...] 75. 10 = 107, arka 54. (Tekin, 1976: 142)

[...] **yigü içgüde** açgu saklık közin [...] KB, (Arat, 1979: 295 / 2833)

[...] **yigü içgü** katmış kamuğ otlarığ [...] KB, (Arat, 1979: 301 / 2903)

[...] **tişig katma erke yigü içgüde** [...] KB, (Arat, 1979: 454 / 4517)

yégü içgü aş ‘yiyecek, içecek’

[...] *körügli ne bar mu yigü içgü aş* [...] KB, (Arat, 1979: 67 / 524)

[...] *birü tur olarka yigü içgü aş* [...] KB, (Arat, 1979: 435 / 4330)

yégü kedgü ‘yiyecek, giyecek’

[...] *muñadurmağıl sen yigü kedgüke* [...] KB, (Arat, 1979: 144 / 1264)

[...] *kıtağsu bu edgü yigü kedgüke* [...] KB, (Arat, 1979: 165 / 1479)

[...] *kılınç edgü erke yigü kedgüsi* [...] KB, (Arat, 1979: 216 / 1983)

yégü kedgülik ‘yiyecek, giyecek’

[...] *bu dünya neñindin yigü kedgülik* [...] AH, (Arat, 2006: 55 / 189)

[...] *yarın bolğa edgü yigü kedgülik* [...] KB, (Arat, 1979: 39 / 232)

[...] *bu edgü bolur ol yigü kedgülik* [...] KB, (Arat, 1979: 181 / 1636)

[...] *ağırılık açığlar yigü kedgülik* [...] KB, (Arat, 1979: 376 / 3734)

yégü kedim ‘yiyecek, giyecek’

[...] *yigü kedgü erse yigüm bar keğim* [...] KB, (Arat, 1979: 378 / 3761)

yél yagmur ‘rüzgar, yağmur’

[...] *üdsüz yil yagmur adasın* [...] AY, 396 (V. 26b.), 18-19, (Kaya, 1994: 231)

[...] *yil yagmur üdinçe bolur* [...] AY, 412 (VI. 5b.), 6, (Kaya, 1994: 239)

[...] *yil yagmur bolgay* [...] AY, 435 (VI. 17a.), 1, (Kaya, 1994: 248)

[...] *alku ödte yil yagmur ödinçe bolup* [...] 24. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 230)

yélli otlı ‘rüzgarlı, ateşli’

[...] *yilli otlı ikegü yintem örü barırlar* [...] AY, 366 (V. 11b.), 5, (Kaya, 1994: 217)

yém aş içgü ‘yiyecek, içecek’

[...] *ķamuę bir toğum yim aş içgü için* [...] KB, (Arat, 1979: 460 / 4587)

yém içim ‘yiyecek, içecek’

[...] *yim içim ot em kılmak* [...] AY, 236 (IV. 18b.), 5, (Kaya, 1994: 161)

[...] *yim içim üye bay meñilig bolguluk* [...] AY, 514 (VIII. 9b.), 10, (Kaya, 1994: 280)

[...] *agzıña kirkü yim içim tavar yidimiz* [...] TT IV/A, T II Y 47, 38.

[...] *tözüke tegir yim içimdin tatığ* [...] KB, (Arat, 1979: 442 / 4402)

[...] *ķarın tođęuça yi ķamuę yim içim* [...] KB, (Arat, 1979: 477 / 4769)

[...] *telim tüş bolur yim içimke barır* [...] KB, (Arat, 1979: 596 / 6005)

[...] *yem içim yer anığ içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 54)

[...] *yem içim berıñ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 54)

yéme- içme- ‘yememek, içmemek’

[...] *ķim yimeser içmeserler* [...] 112. = 176, 20-21. (Tekin, 1976: 182)

[...] *yığar yimez içmez tutar berk anı* [...] AH, (Arat, 2006: 61 / 262)

yémek içmek ‘yeme, içme’

[...] *yemek içmek meñilemek [bolzun?]* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 26, (Ayazlı, 2016: 432)

[...] *yimek içmek ol kör bu üçte biri* [...] KB, (Arat, 1979: 359 / 3574)

[...] *yimek içmek ol bir tatığ ay ķadaş* [...] KB, (Arat, 1979: 359 / 3577)

[...] *yimek içmek erse yidim içtim uç teg* [...] KB, (Arat, 1979: 645 / 6535)

yémlig içimlig ‘yemeye içmeye uygun / yiyecekli, içecekli’

[...] *ulug yimlig içimlig erip ulug kuvraglıg bolgay* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 260.

[...] *alkınmaksız yimlig içimlig erip alkinmaksız tirinlig kuvraglıg yme bolgay* [...] BTT VIII, T M 23 (U 4771), 261.

yénçü çeç kaş ‘inci vb. değerli taşlar’

[...] *yinçü çeç kaş* [*alt*]un kümüş ed tavarlar [...] AY, 70 (II. 18b.), 5-6, (Kaya, 1994: 95)

[...] *yinçü çeç kaş* *kiñ uçuz bolur* [...] AY, 412 (VI. 5b.), 9, (Kaya, 1994: 239)

[...] *yinçü çeç kaş aş içgü ton kedim* [...] AY, 543 (VIII. 24a.), 21, (Kaya, 1994: 292)

yénçü güher ‘yakut, inci’

[...] *tahtlar üze yinçü güherdin toqulmuş* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 218)

yénçü monçuk ‘inci, boncuk’

[...] *yinçü monçuk* *ulatu esriñü erdiniler üze* [...] AY, 515 (VIII. 10a.), 18, (Kaya, 1994: 280)

[...] *ayadaki yençü II monçuk teg* [...] P. P. VI. (Hamilton, 1998: 13)

[...] *yinçü monçukka sapılıp turur* [...] HT VIII, 1849. (Röhrborn, 1996: 161)

[...] *arıg yinçü monçuk atlıg* [...] KKNB, 3891. (Wilkens, 2007: 284)

yénçü vayduri çeç kaş ‘inci vb. değerli taşlar’

[...] *altun kümüş yinçü vayduri çeç kaş kızıl yinçü erdiniler üze* [...] AY, 81 (II. 24a.), 5, (Kaya, 1994: 95)

yénçü yakut ‘inci, yakut’

[...] *biliglig sözü yinçü yakut tigü* [...] KB, (Arat, 1979: 513 / 5142)

yénik yumşak ‘hafif, yumuşak’

[...] *yenik yumşak tonlarıg keterip* [...] KKNB, 594. (Wilkens, 2007: 90)

yéŋ etek ‘yen, etek / uç’

[...] *yeŋi etek[i] ölip yeg[edinçsiz ulug kalıñurmakka tegdi* [...] HT IX, 1135. (Aydemir, 2010: 122)

yér kum ‘toprak, kum’

[...] *yeri kumu alku kümüş* [...] P. P. XXVI. (Hamilton, 1998: 28)

yér suw bag ‘mülk, bağ’

[...] *ya yir suw bagım tip kümüş tirmese* [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2278)

yér toprak ‘yer, toprak’

[...] *yirtinçü yir suvug yirin toprakın kaltı* [...] AY, 531 (VIII. 18a.), 5, (Kaya, 1994: 287)

[...] *yirig toprakıg boş kodup* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 294.

yérin- yıgla- ‘yerinmek, ağlamak’

[...] *yırını yıglayu açığıña seringeli umadı* [...] AY, 633 (X. 18a.), 4, (Kaya, 1994: 331)

yériñü- açı- ‘ağlamak, üzölmek / feryat etmek’

[...] *yalanuk alkugun barça yiriñüyü açıyu ögirip sevinip adın muñadıp üzelihsiz* [...] AY, 644 (X. 23b.), 9, (Kaya, 1994: 335)

[...] *[yeri]ñüyü açıyu busanu bulganu uvutlug yüüzin* [...] KKNB, 435. (Wilkens, 2007: 80)

yériñü- yıgla- ‘feryat etmek, ağlamak / üzölmek’

[...] *monçulayu sözleşü açıgları kelip yiriñüdiler yıgladılar* [...] AY, 619 (X. 11a.), 8, (Kaya, 1994: 325)

yérme- ekşime- ‘yüzünü asmamak, ekşitmemek’

[...] *men el kan kızu yermetin ekşimetin özü* [...] P. P. Or 8212 (118) A, 10. (Hamilton, 1998: 57)

yétinçsiz ewrilinçsiz ‘ulaşılamayan, sarsılmaz’

[...] *yitinçsiz evrilinçsiz ornagda* [...] AY, 237 (IV. 19a.), 11, (Kaya, 1994: 162)

yétür- içür- ‘yedirmek, içirmek’

[...] *üle neş kişike yitür hem içür* [...] KB, (Arat, 1979: 136 / 1192)

[...] *yitürse içürse çığayka ülep* [...] KB, (Arat, 1979: 406 / 3445)

[...] *katılğıl qarılğıl yitür hem içür* [...] KB, (Arat, 1979: 446 / 4444)

yétür- içür- kedür- ‘yedirip içirmek, giydirmek’

[...] *yitürse içürse kedürse keğim* [...] KB, (Arat, 1979: 242 / 2280)

yéyim kedim ‘yiyecek, giyecek’

[...] *boğuzka yiyim hem eginke kedim* [...] KB, (Arat, 1979: 376 / 3743)

yıd yuk ‘kalıntı, artık / koku’

[...] *ayığ yavlağ törülerig yıdı yoğı birle* [...] 48. 3 ? = 69, arka 17. (Tekin, 1976: 102)

yıdıtma- artatma- ‘kokutmamak, bozmamak’

yılka tegmişig yıdıtmayın ayka tegmişig artatmayın edğüsü bolzun tér ança biliñler edğü ol
(IB 59)

yıg- kizle- ‘biriktirmek, gizlemek’

[...] *yokka çığayka buşı birsün arturup yıgguluk kizlegülük ermez* [...] AY, 443 (VI. 23a.), 6, (Kaya, 1994: 251)

yıgıt sıgıt ‘ağlama, feryat etme’

[...] **yıgıt sıgıt** *kılı[p ölügüg] semeklegeli ...* [...] AY, 5 (S. 3a.), 1, (Kaya, 1994: 62)

yıgla- busan- ‘ağlamak, üzölmek’

[...] *athığı yüzlügi ıgılayu busanu* [...] P. P. XX. (Hamilton, 1998: 18)

yıgla- sıgta- ‘ağlamak, hıçkırmak, feryat etmek’

[...] **yıgılayu sıgtayu** *yorırlar* [...] AY, 641 (X. 22a.), 17, (Kaya, 1994: 334)

[...] *ulus bodun ıgılayu sıktayu* [...] P. P. XXX. (Hamilton, 1998: 25)

[...] **ıgladı sıktadı** *balıqça ağnayu* [...] P. P. LVIII. (Hamilton, 1998: 39)

[...] *tiin ıgılayu sıktayu* [...] 14. son = 218, 6. (Tekin, 1976: 62)

[...] **ıgılayu sıktayu** *kelirler* [...] 70. 1 = 16 138 518, 14. (Tekin, 1976: 131)

[...] **ıgılayu sıktayu** *mayrı burқан tapa kelirler* [...] 71. 15 = 326 327, 9. (Tekin, 1976: 133)

[...] **yıgılayu sıgtayu** *é[lig] begniğ başdın* [...] DKPAM, 2279. (Elmalı, 2016: 142)

[...] **[yig]ılayu [W] sıgtayu** *inçe [tép] [téd]i* [...] DKPAM, 2375. (Elmalı, 2016: 145)

[...] *balık teg yıgılayu sıgtayu* [...] DKPAM, 2822. (Elmalı, 2016: 161)

[...] **yıgılayu sıgtayu** *öndün kedin yügürür* [...] KKNB, 761. (Wilkens, 2007: 100)

yıgla- sıgta- busan- ‘ağlamak, feryat etmek, üzölmek’

[...] **yıgılayu sıgtayu busanu** *önleri idi* [...] AY, 637 (X. 20a.), 6, (Kaya, 1994: 332)

yıglamak sıgtamak ‘ağlama, hıçkıрма, feryat etme’

[...] *nizvanilarka egirtip yıglamak sıgtamak kurç közüngü teg* [...] HT VIII, 2006-2007. (Röhrborn, 1996: 174)

yıglamaklı açımaklı ‘ağlamaklı, üzölmekli’

[...] **yıglamağlı açımaklı** *yok erdi* [...] HT X, 841. (Mirsultan, 2010: 151)

yıglaş- sıgtaş- ‘(toplucu) ağlamak, hıçkırmak, feryat etmek’

[...] *öpişti kuçuştı yığlaştı ötrü sıgtaştılar* [...] P. P. LIII. (Hamilton, 1998: 37)

[...] *yüz tümen [kişi] yığlaştı[lar sıgtaştılar]* [...] HT X, 928. (Mirsultan, 2010: 159)

[...] *kurşayu yığlaştukda sıgtaştukda* [...] KKNB, 2922-2923. (Wilkens, 2007: 232)

yıl ay ‘yıl, ay’

yılka tegmişig yıdıtmayın ayka tegmişig artatmayın edgüsi bolzun tér ança biliñler edgü ol
(IB 59)

[...] *birim öteklegülük yıl ay üd kolu sakış tolsar tükeser* [...] AY, 6 (S. 3b.), 18, (Kaya, 1994: 62)

[...] *yıl ay karşıları bogsun amrılısun* [...] AY, 686 (BE. 5a.), 12, (Kaya, 1994: 353)

[...] *sanı yüz miñ qoldı nayut yıl ay yaşayur* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] *yıl ay itilü elgiñde kirdi* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 296)

[...] *telim üküş yıl ay ertdi* [...] Mz. 790, arka 17. (Elmalı, 2014: 76)

[...] *öküş yıl ay çarihuştakı* [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 14. (Tekin, 1976: 151)

[...] *yıllar aylar ertgeli ür kiç boltı* [...] HT V, Nr. G 68, 24.

[...] *yıl ay tutgunı boldum emgek bile* [...] KB, (Arat, 1979: 52 / 373)

[...] *tirig bolsa özüm yılın hem ayın* [...] KB, (Arat, 1979: 53 / 390)

[...] *könilik bile ol yorıķı yıl ay* [...] KB, (Arat, 1979: 204 / 1865)

yıl ay kün ‘yıl, ay, gün’

[...] *yıllar aylar künler [k]şanlar lavlar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 4, 36, (Ayazlı, 2016: 433)

[...] **yıl ay kün** keçer teg tiriglig keçer [...] KB, (Arat, 1979: 138 / 1214)

[...] **sakışın seçer er yıl ay kün** [...] KB, (Arat, 1979: 237 / 2220)

[...] **negü bilgey erdi yıl ay kün sanı** [...] KB, (Arat, 1979: 237 / 2225)

yıl kün ay ‘yıl, gün, ay’

[...] **tiriglikni yir bu keçer yıl kün ay** [...] KB, (Arat, 1979: 482 / 4819)

yıl öd ‘yıl, zaman, vakit’

[...] **yılı ödi ertinjü edgü yavaş** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 300.

yıl yaş ‘yıl yaş’

[...] **yulumız yaşımız yetdi** [...] BTT XXVI, 5, (Kasai, 2008: 247)

yılan çadan ‘yılan, çıyan’

[...] **yılanı çadanı telim tikgüçi** [...] KB, (Arat, 1979: 631 / 6379)

yılan kurt ‘yılan, kurt / börtü böcek’

[...] **et öz semrir erse yılan kurt anuk** [...] KB, (Arat, 1979: 579 / 5844)

yılıg yumşak ‘sıcak, yumuşak’

[...] **yılıg yumşak könjüllüg** [...] 71. 15 = 326 327, 25-26. (Tekin, 1976: 133)

[...] **yılıg yumşak könjülüğ** [...] KKNB, 3223. (Wilkens, 2007: 246)

yıldız ulun ‘kök, sap’

[...] **yıldızların ulunların butıkların yapırgakların** [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 7-8, (Kaya, 1994: 286)

yır oyun ‘şarkı, oyun / eğlence’

[...] **yır oyun üni ol tép ança turup** [...] T III 84-46, arka 19. (Demirci, 2014: 53)

yır- yırt- ‘bölmek, yırtmak’

[...] *etimin yinimin yıra yırtta tartarlar yırarlar* [...] AY, 19 (S. 10a.), 14, (Kaya, 1994: 67)

yırla- büdi- ‘şarkı söylemek, dans etmek’

[...] *oyunun ırlayı bödi/yü* [...] DKPAM, 2533. (Elmalı, 2016: 151)

yilik süñük ‘ilik, kemik’

[...] *barça yilikdin süñükdin berüki kop süzüük kirtgünç köñülüm üze* [...] AY, 153 (III. 14a.), 2, (Kaya, 1994: 128)

[...] *yilikdin süñükdin berüki süzüük kirtgünç üze* [...] AY, 178 (III. 26b.), 12, (Kaya, 1994: 137)

yimril- tüş- ‘çökmek, düşmek’

[...] *tamta ulatılar yimrilser tüşser* [...] Üç İtigsizler, 103b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 37)

yinçge teriñ ‘ince, derin’

[...] *inçge teriñ bilge biliglig begimizniñ* [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)

[...] *[inçge] teriñ soğançığ* [...] 20 E. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 204)

yinçge uwşak ‘ince, ufak’

[...] *yinçge uwşak kurt koñuzuğ ölürüp* [...] 58. ? = 85 322, 2. (Tekin, 1976: 115)

yinli süñükli ‘derili, kemikli’

[...] *yinli süñükli biş bolur* [...] AY, 591 (IX. 24a.), 2, (Kaya, 1994: 313)

yinç yar ‘salya, tükürük’

[...] *yinç yar teg titip ıdalap* [...] AY, 612 (X. 7b.), 6, (Kaya, 1994: 322)

yip yigne ‘ip, iğne’

[...] *yipniñ yigneniñ ünmiş kirmiş oronı yok* [...] HT VII, 636. (Röhrborn, 1991: 65)

yirilgen sökülgen ‘sayılan, sövülen / yerilen’

[...] *yirilgen sökülgen tirip birmegen* [...] AH, (Arat, 2006: 60 / 247)

yiriñ kan ‘irin, kan’

[...] *yiriñig kanıg igig agrıgıg* [...] AY, 614 (X. 8b.), 3-4, (Kaya, 1994: 323)

[...] *iriñ kan tökülür* [...] Manichaica I, T II D 176, 25.

[...] *tamuluqlarnıñ iriñi qanları* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 155)

[...] *meger tamuluqlarnıñ iriñi qanı* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 246)

yiriñlig kanlıg ‘irinli, kanlı’

[...] *yiriñlig kanlıg alku kurul[maklar üze]* [...] KKNB, 757. (Wilkens, 2007: 100)

yirü- arta- ‘çürümek, bozulmak’

[...] *meniñ et’özüm yüz miñ ajunlartın berü neçe neçe yirüdi artadı* [...] AY, 612 (X. 7b.), 1, (Kaya, 1994: 322)

yirüme- artama- ‘çürümemek, bozulmamak’

[...] *yirümedin artamadın tükellig büte tegingeyler* [...] AY, 530 (VIII. 17b.), 3, (Kaya, 1994: 286)

yitlin- bat- ‘yitmek, kaybolmak’

[...] *nom erdinig yitlinser batsar* [...] AY, 197 (III. 36a.), 18-19, (Kaya, 1994: 144)

[...] *barça yitlingeyler batgaylar* [...] AY, 197 (III. 36a.), 21-22, (Kaya, 1994: 144)

[...] *aça yada nomlaguluk yitlingeli batgalı idmaguluk ulug küsüşin* [...] AY, 457 (VI. 30a.), 9, (Kaya, 1994: 257)

yitlin- ert- ‘yitmek, geçip gitmek’

[...] *alku basutçılar itlinür erter* [...] Üç İtigsizler, 123a, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 60)

yitlin- yokad- ‘kaybolmak, yok olmak’

[...] *yörügler yitlinür yokadur* [...] AY, 198 (III. 36b.), 9, (Kaya, 1994: 144)

[...] *yme özin ök yitlinürler yokadurlar* [...] AY, 395 (V. 26a.), 18-19, (Kaya, 1994: 231)

yitlinme- batma- ‘yitmemek, kaybolmamak’

[...] *yitlinçüde turup yitlinmeser batmasar* [...] AY, 197 (III. 36a.), 13, (Kaya, 1994: 144)

yitlinme- yokadma- ‘kaybolmamak, yok olmamak’

[...] *erdinileri yme yitlinmezler yokadmazlar* [...] AY, 395 (V. 26a.), 15, (Kaya, 1994: 231)

[...] *tüşi arıtı yitlinmez yokağmaz* [...] KKNB, 803-804. (Wilkens, 2007: 104)

yitlinmeksiz batmaksız ‘yitmeyen, kaybolmayan’

[...] *yitlinmeksiz batmaksız ünlüg atlıg teñri burhan kutıña yükünür men* [...] KKNB, 1844-1845. (Wilkens, 2007: 174)

yogçı sıgıtçı ‘yasçı, ağıtçı’

kergek bolmuş yogçı sıgıtçı öñre kün tugsıkda [...] (KT D4)

[...] *tép sakıntım yogçı sıgıtçı kitañ tatawı bodun başlayu* [...] (KT K11)

yogçı sıgıtçı öñre kün tugsıkda büklü çöl<l>üg él [...] (BK D5)

yok çıgay emgeklig ‘yoksul, mutsuz, acı dolu’

[...] *üküş yok çıgay emgeklig tınığlarağ* [...] P. P. V. (Hamilton, 1998: 13)

yok kurug ‘boş, kuru’

[...] **yok kurug** yala urup mün kadag sözledim erser [...] AY, 135 (III. 5a.), 6, (Kaya, 1994: 120)

[...] **yok kurug** üçün [...] AY, 145 (III. 10a.), 15, (Kaya, 1994: 125)

[...] **yok kurug** tözlüg üçün [...] AY, 145 (III. 10a.), 20, (Kaya, 1994: 125)

[...] **tözi yultızı yok kurug titir** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 152.

[...] **alku törlügüg yok kurug körser** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 154.

[...] **ol kim yok kurug titir** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 158.

[...] **yo[k] [k]jurug** [...] *isi[g] [öz ölgüçi]* [...] T III 84-17, 5. (Demirci, 2014: 80)

[...] **yok kurug emgek tözlüg adalıg turur** [...] 3 = 37, 3. (Tekin, 1976: 39)

[...] **yok [kuruğ ir]t birt** [...] 82. 5 = 25 241 244a 245, 4-5. (Tekin, 1976: 151)

[...] **yok kurug** [...] [...] DKPAM, 0199. (Elmalı, 2016: 65)

[...] **yok kurug tözlüg kök kalıkta** [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 27.

[...] **tüüsü teg yok kurug ol** [...] BTT I, B, 11. Yaprak, 8.

[...] **yok kurug tözi özin kentü közünür** [...] BTT I, B, 13. Yaprak, arka 1.

[...] **yok kurugdın neçekin (: neçükin) teggeli bolgay** [...] HT VIII, 966. (Röhrborn, 1996: 91)

[...] **öñ yapıg yok kur[ug] erür** [...] HT X, 579. (Mirsultan, 2010: 126)

[...] **yapıg yene yok kurug erür** [...] HT X, 581. (Mirsultan, 2010: 127)

yokadma- artama- ‘sönmemek, ortadan kalkmamak’

[...] **köni nomı yme neñ yokadmaz artamaz** [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 6, (Kaya, 1994: 79)

yokadur- tarkar- ‘yok etmek, gidermek’

[...] *biligsiz biliglig kararığıg yokadurdaçı [tarkardaçı k]ün teñri ol* [...] BTT XXVI, 31-32, (Kasai, 2008: 78)

yoksuz asıgsız ‘gereksiz, faydasız’

[...] *meniñ et’özüm yüz miñ ajunlartın birü yoksuz asıgsız neçe neçe yirüdi* [...] AY, 611 (X. 7a.), 23, (Kaya, 1994: 322)

yoksuz kurug ‘boş, gereksiz’

[...] *yoksuz kurug bolmasun tip* [...] AY, 506 (VIII. 5b.), 22, (Kaya, 1994: 277)

[...] *yoksuz kurug kılmañ tip* [...] AY, 520 (VIII. 12b.), 22, (Kaya, 1994: 283)

[...] *ayamakın yoksuz kurug üze üntürdi* [...] HT IX, 237. (Aydemir, 2010: 69)

yoksuz kurug tözsüz ‘boş, gereksiz’

[...] *yarlıkamış yarlığınız yoksuz kurug tözsüz bolmaz* [...] AY, 660 (X. 31b.), 5-6, (Kaya, 1994: 342)

yol oruk ‘yol, çare’

[...] *yoluñ oruğun közünmez* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 284)

[...] *yol oruk körtkürü birgey* [...] TT VI, Sekiz Yükmeç, 237.

[...] *çın kertü yolu orukı ol sansarlıg* [...] BTT XXVI, 29, (Kasai, 2008: 77)

[...] *yolug] oruk[u]g açar bolur* [...] HT X, 613. (Mirsultan, 2010: 130)

yol yınak ‘yol, yön’

[...] *emgekdiñ ozguluk kutrulgulug yolug yınakıg yme tapmazlar* [...] AY, 387 (V. 22a.), 13-14, (Kaya, 1994: 227)

[...] *emgekdin ozgulug kutrulgulug yolug yınakıg taparlar* [...] AY, 388 (V. 22b.), 16-17, (Kaya, 1994: 227)

[...] *yol yınaklıjarıg tileyü* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 44)

[...] *ozgu kutrulgu yol yınakıg ol nomda* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 44)

[...] *ertıñü [...] bargulug yol yınak yme ar[itı]* [...] T III 84-36, arka 18. (Demirci, 2014: 109)

[...] *yeg adrok yolu yınaki erür* [...] KKNB, 2125. (Wilkens, 2007: 192)

yoñarışmak ayıglaşmak ‘(karşılıklı) hakeret etme, iftira etme / kavga etme’

[...] *yoñarışmak ayıglaşmak yazuksuzug yalarmakda ulatı ayıg törüler bolgay* [...] AY, 434 (VI. 16b.), 12-13, (Kaya, 1994: 247)

yori- bar- ‘yürümek, dolaşmak’

[...] *taloy ügüzüg keçteçilerke yoriguluk barguluk kemi köprüg boltaçılar için* [...] KKNB, 1288. (Wilkens, 2007: 134)

yorık küsüş ‘ilerleme, istek’

[...] *alku yorıklarka küsüşlerke [birtemli]k hatun teg* [...] KKNB, 1338. (Wilkens, 2007: 138)

yoritgan yaratgan ‘yaratan, düzenleyen / tanzim eden’

[...] *kazalar yoritgan yaratgan melik* [...] AH, (Arat, 2006: 76 / 454)

yöleñü kurşañu ‘destek, bağ / dayanak’

[...] *yaruk ferıştiler yöleñü kurşañu bolzun* [...] BTT V, M III Nr. 29 + Ch/U 6618, 14.

yön yüz ‘yön, yüz’

[...] *anıñ yöni yüzi üze* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 88)

yörgel- bal- ‘sarılmak, bağlanmak’

[...] *tümen törlüg emgekler üze ... yör]gelürler balurlar* [...] KKNB, 681. (Wilkins, 2007: 96)

[...] *bolmuş yipiñe özi yörgelip balmış* [...] KKNB, 846. (Wilkins, 2007: 106)

yörgel- beklel- ‘sarılmak, bağlanmak’

[...] *ters torlar üze yörgelmiş beklemişlerig tört törlüg tetrülmeklig* [...] HT VIII, 320. (Röhrborn, 1996: 41)

yörüg nom ‘izah, kanun / açıklama’

[...] *burkannıñ adruk adruk yörügler nomlar yöleşürügler üzeki* [...] AY, 34j (I. 27b. [=R-M: 697]), 23, (Kaya, 1994: 79)

yörüg şastır ‘izah, kanun / açıklama’

[...] *yañı yaratmış yörüg şastrıg taştıñki kişiler bilteçi* [...] HT VIII, 234. (Röhrborn, 1996: 34)

yörüglüg nomlug ‘izahlı, açıklamalı’

[...] *yörüglüg nomlug yarlıglarında* [...] AY, 37 (II. 2a.), 17, (Kaya, 1994: 83)

yultuz grah ‘yıldız, gezegen’

[...] *bursañ kuvraglıg yulđuzlar grahlar kuvragı birle* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 385.

[...] *yultuzlar grahlar belgüsi teg* [...] HT VIII, 2004. (Röhrborn, 1996: 174)

yunçı- arta- alkın- ‘çürümek, bozulmak’

[...] *antada kin yunçıyur artayur alkinur ermez* [...] AY, 553 (VIII. 31a.), 20, (Kaya, 1994: 298)

[...] *antada kin yunçıyur artayur alkinur* [...] AY, 554 (VIII. 31b.), 11, (Kaya, 1994: 298)

yurtda yolta ‘orada burada’

[...] *tirigi küñ boltaçı erti ölügi yurtda yolta yatu kaltaçı ertigiz* (KT K9)

yüg kanat ‘kol, kanat / destek’

[...] *birür aşnu kılķ yañ uķuş yüg kanat* [...] KB, (Arat, 1979: 211 / 1934)

yügür- kaç- ‘koşmak, kaçmak’

[...] *yügürü kaçā biş yollarta yük yute yalkıķıp* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

[...] *öñdün kedin yügürür kaçar erdi* [...] KKNB, 762. (Wilkens, 2007: 100)

yügür- taşgar- ‘koşmak, kaçmak’

[...] *yügürü taşgaru ünüp üntediler* [...] BTT XVIII, S 263-264, (Zieme, 1996: 94)

yük emgek ‘yük, sıkıntı’

[...] *baş ağrığ yük emgek kötürse kılı* [...] KB, (Arat, 1979: 206 / 1883)

yük vebal ‘yük vebâl’

[...] *bu küñ kağgu saķınç yarın yük vebal* [...] AH, (Arat, 2006: 74 / 426)

yükün- aya- ‘secde etmek, hürmet etmek’

[...] *kin timin yükünmiş ayamışın* [...] ATT, 15b1, 451, (Shōgaito, 1988: 36)

yürek bağır ‘yürek, bağır’

[...] *yürek bağır üsülgü emgek teginür tınlıđnıñ* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

yürekliğ öglüg ‘cesur, akıllı / tedbirli’

[...] *yürekliğ hem öglüg beğüse üni* [...] KB, (Arat, 1979: 232 / 2168)

yürüñ arığ ‘ak pak / temiz’

[...] **yürüñ arıg** *edgü nomlar* [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 78)

yüz baş ‘yüz, baş’

[...] *yarıkında yalmasınta yüz artuk okun urtı **yüzüne başıña** bir t[egmedi]* (KT D33)

yüz beñiz ‘yüz, beniz’

<...> [y]üz? er **yüzi** biñ er **beñizi** beglik kaş[ı] [...] (Oçurı (E 28) 9)

yüz köz ‘yüz, göz’

[...] *kuçuştı esenleştı **yüz köz** öpiüp* [...] KB, (Arat, 1979: 333 / 3292)

zer sim ‘altın, gümüş’

[...] *bañıl tirdi **zer sim** ħaramdın öküş* [...] AH, (Arat, 2006: 59 / 241)

1.3. Zıt Anlamlı Sözcüklerden Oluşan İkilemeler

Bu tür ikilemelerde ikilemeyi oluşturan unsurlar arasında zıtlık ilgisi vardır. Evrende kimi kavramlar karşıtıyla bilinmektedir. Kimi ikileme yapılarında ise her ne kadar ikilemeyi oluşturan sözcükler birbirinin karşıt anlamlısı gibi görükse de ikilemenin içerdiği genel anlamında herhangi bir zıtlık ilgisi bulunmamaktadır. Buna karşın yapıların kazandığı zıtlık taşımayan anlamların varlığı, bu ikilemelerin birbirinin karşıtı olan sözcüklerle kurulduğu gerçeğini değiştirmemektedir.

aç- ört- ‘açmak, örtmek’

[...] ***açsanız anı kim teñleriñiz içinde yā örtseñiz anı*** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 33)

aç tok ‘aç, tok’

[...] ***açı hem tokı** ya tonın oprakın* [...] KB, (Arat, 1979: 269 / 2564)

[...] *isig tumlıg **aç tok** yadağ hem yalıñ* [...] KB, (Arat, 1979: 306 / 2961)

[...] *olarķa toğurmadım açım toķım* [...] KB, (Arat, 1979: 338 / 3350)

açığ süçig ‘acı, tatlı / eli açık, cömert’

[...] *kiçigke uluğ boldı açığ süçig* [...] KB, (Arat, 1979: 455/ 4531)

[...] *açığ süçig aşlar boğuz tatđı ol* [...] KB, (Arat, 1979: 477 / 4772)

açığlı toduğlı ‘acıkan, doyan / fāni’

[...] *açığlı toduğlı törüttü bu at* [...] KB, (Arat, 1979: 368 / 3663)

[...] *açığlı toduđlıķa kılma tapuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 377 / 3753)

açoklı örtüğlüğ ‘açık, gizli’

[...] *koğunlar yazuķ açuķlını yme örtüğlüğni* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 101)

açoklug örtüğlüğ ‘açık, gizli’

[...] *açuķluđ örtüğlüğ ol tegme nerseni* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 221)

açsık tosık ‘açlık, tokluk’

[...] *açsık tosık ömez sen bir todsar açsık ömez sen* [...] (KT G8)

[...] *açsar (açsık?) tosık ömez sen bir todsar açsık ömez sen* [...] (KT K6)

ağır uçuz ‘pahalı, ucuz / değerli, değersiz’

[...] *ağırın uçuzun uķuđlı kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 292 / 2802)

ağır yėnik ‘ağır, hafif / değerli, değersiz’

[...] *ağır yenik [yıldızları]g* [...] HT X, 767. (Mirsultan, 2010: 144)

ağırlık uçuzluk ‘değerlilik, değersizlik’

[...] *ağırlık uçuzluk bayattın turur* [...] KB, (Arat, 1979: 378 / 3762)

[...] **ağırlık uçuzluk** anıñ hukmi ol [...] KB, (Arat, 1979: 393 / 3903)

agırlıg yéniklig ‘ağır, hafif / değerli, değersiz’

[...] *bağı külügi bogagusı* **agırlıg yiniklig** bar [...] Manichaica III, Nr. 6, I, T II D 173b, 2, arka 19.

agma- çökme- ‘yükselmemek, çökmemek’

[...] *inçip [agmadın] çökmedin* ol tınlıglarıñ [...] KKNB, 3392. (Wilkens, 2007: 256)

agmak énmek ‘yükselme, inme’

[...] *altı kaçığ ö[ze a]zmişlarka* **agmak inmek** *ajunlarıg körkittiniz* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 44)

[...] **agmakı [in]meki** bir teg ermez [...] Manichaica III, Nr. 6, I, T II D 173b, 2, arka 15..

agtın- én- ‘yükselmek, alçalmak’

[...] *arasız oksuz* **agtınu ine** *altı yollarta tegzinü turur* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 86)

[...] **agtınur iner** *sıvlarıñ amrançığ ünlüg kuşlarıñ* [...] 20 E. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 204)

akar- karar- ‘ağarmak, kararmak’

[...] *ol kün* **akarur** *yüzler tağı* **kararur** *yüzler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 44)

akıglıg akıgsız ‘geçiçi, sonsuz’

[...] **akıglıg akıgsız** *tutmak üze* [...] AY, 273 (IV. 37a.), 13, (Kaya, 1994: 176)

[...] *nomlarıg* **akıglıg akıgsız** *üze* [...] AY, 303 (IV. 54a.), 22, (Kaya, 1994: 190)

[...] **akıglıg akıgsız** *katı karı işletü* [...] AY, 304 (IV. 54b.), 7, (Kaya, 1994: 190)

[...] **akıglıg akıgsız** *erür tip amtı* [...] Üç İtigsizler, 97a, 14-15. (Barutçu-Özönder, 1998: 29)

[...] *yomdaru akıǵlıǵ akıǵsız tigeı tip* [...] Üç İtıǵsızler, 97a, 16. (Barutçu-Özönder, 1998: 29)

[...] *yomdaru akıǵlıǵ akıǵsız ermiş tip* [...] Üç İtıǵsızler, 97b, 4. (Barutçu-Özönder, 1998: 29)

al- bér- ‘almak, vermek’

[...] *özümün tuǵmışça ok sakınıp kız alıp berip yene minde ogul kız tuǵsa* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Ad03, 11, (Ayazlı, 2016: 489)

al- kemiş- ‘almak, atmak / alıp fırlatmak’

[...] *könülte alguluk ed yok kemişgülik ed yok erip* [...] KON, 92. (Yiǵitoǵlu, 2011: 36)

al- kod- ‘almak, bırakmak’

[...] *algulukug kodgulukug tüz bilgü ol* [...] HT VIII, 463. (Röhrborn, 1996: 52)

alıncı bérimçi ‘alacaklı, borçlu’

[...] *onlukumuz yüzlükümüz alıncımız berimçimiz akamız inimiz kim kim me bolup* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa26, 13-14, (Ayazlı, 2016: 459)

[...] *onlukum yüzlüküm alıncım berimçim kim kim me bolup* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Sa29, 11, (Ayazlı, 2016: 463)

alış bérış ‘alacak, verecek / alışveriş, ticaret’

[...] *alış birış oǵrınta* [...] 61. 8 ? = 110, arka 25. (Tekin, 1976: 120)

[...] *inim basa toǵrıl bileki alış berış tıltagınta* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi04, 4, (Ayazlı, 2016: 500)

[...] *kayu alış birış bu tıldagın* [...] ATT, 5b1, 161, (Shōgaito, 1988: 16)

[...] *alış birış denir ki “alacak verecek” demektir* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 29 / 20)

[...] *katılğıl qarılğıl alış hem biriş* [...] KB, (Arat, 1979: 432 / 4305)

[...] *negü kolsa birgil alış hem biriş* [...] KB, (Arat, 1979: 444 / 4421)

alp yinçge ‘kaba, ince’

[...] *azkıya savlarnıñ alpın yinçgesin neñ tükel sözlegeli bolmaz* [...] HT VIII, 529.
(Röhrborn, 1996: 57)

alpırkanmak érinmek ‘çalışkanlık, tembellik’

[...] *alpırkanmak érinmek özke adınaguka asıghıg alkınçsız ulug küsüşde* [...] AY, 488
(VII. 15b.), 5, (Kaya, 1994: 270)

ām has ‘sıradan, soylu’

[...] *aqılıknı am has tözü halk öger* [...] AH, (Arat, 2006: 59 / 236)

antlıg antsız ‘antlı, antsız’

antlıg adaşım a antsızda edgü eşim e adrıldım a (Begre (E 11) 8)

arımak arımamak ‘temizlenme, temizlenememe’

[...] *öz köñül arımak arımamak üze burhanlar yme* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333),
102.

arış arkag ‘arış, argaç / uzunlamasına, enlemesine ip, tel’

[...] *arış arkag denir ki uzunlamasına ve enlemesine tel demektir* [...] DLT, (Ercilasun, A.
B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 29 / 10)

arkuru turkuru ‘enine, boyuna / öteye beriye’

[...] *üstün altın arkuru turkuru ahtarılı töñderilü evrilü tevrilü toga teg<z>i[nü]* [...] AY,
133 (III. 4a.), 21, (Kaya, 1994: 120)

[...] *arkuru turkuru yatmışın akmış kanı toprakda* [...] AY, 619 (X. 11a.), 13, (Kaya, 1994: 325)

[...] *arkuru turkuru saçılıp* [...] AY, X. Teg., 631 (X. 17a.), 17, (Kaya, 1994: 330)

[...] *yirtinçüde erüşi arkağı ikigü arkuru turkuru kawşurup* [...] TT VI, Sekiz, Yükmeç, 391.

art yış ‘çıkış, iniş’

[...] *art yış* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 350 / 5)

artok eksük ‘fazla, eksik’

[...] *artuk eksük kılmanlar tedi* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 215)

asıg yas ‘fayda, zarar / menfaat’

[...] *asıg yas üçün bolsa emdi yağı* [...] KB, (Arat, 1979: 425 / 4228)

[...] *asıg yas ne edgü ne isiz barı* [...] KB, (Arat, 1979: 339 / 3353)

[...] *asıg yasta yinçke bolur kılkları* [...] KB, (Arat, 1979: 445 / 4433)

asıg ziyān ‘fayda, zarar’

[...] *özleriye asıg kılı ap ziyān kılı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 178)

[...] *asıg kılurlar mu azu ziyān kılurlar mu* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 82)

[...] *asıg tegürmek ziyān tegürmemek* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 134)

asılmak koramak ‘artma, azalma’

[...] *kirsiz nomlarnıy asılmakın koramakın körmedeçi belgüli yirtinçülü erkinçe tayak boltaçı atlıg* [...] AY, 245 (IV. 23a.), 16-17, (Kaya, 1994: 165)

ast üst ‘alt, üst’

[...] *kaçan gūrlar astın üstün bolsa* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 267)

at- tut- ‘atmak, tutmak’

atsar alp ertiniz e tutsar küç ertiniz e [...] (Altın-Köl I (E 28) 5)

ayaz yagız ‘gök, yer’

[...] *ayazka yagızka tayaklıg* [...] 26. Hatime Duaası, (Arat, 1991: 220)

ayıg edgü ‘kötü, iyi’

[...] *ayıg edgü* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 40 / 7)

az ulug ‘az, çok’

[...] *azrak ulugrak kındın* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 121)

az üküş ‘az, çok’

[...] *çıgañ bodunug bay kiltım az bodunug üküş kiltım* [...] (KT G10)

[...] *yalañ bodunug tonlug <kiltım> çıgañ bodunug bay kiltım az bodunug üküş kiltım* [...] (KT D29)

[...] *çıgañ bodunug bay kiltım az bodunug üküş kiltım* [...] (BK K7)

[...] *türiük bodunug yiçe étdi yiçe igit<d>i çıgañıg bay kultı azıg üküş kultı* [...] (BK D14)

[...] *az bodunug üküş kiltım ıgar élligde [ıgar ka]ganlıkda* [...] (BK D24)

yawız bat biz azıg üküşüg körtüg [...] (O D7)

[...] *süsi az öküşin yağı bilmese* [...] KB, (Arat, 1979: 249 / 2350)

[...] *kiçe az öküşüg ne bilgey açā* [...] KB, (Arat, 1979: 250 / 2361)

[...] *saña az öküş ney törü kılsalar* [...] KB, (Arat, 1979: 445 / 4432)

[...] *az yeñdi üküş ögürni tañrı destürı birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 28)

[...] *erdiñizler az üküş kıldı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 115)

[...] *külsünler az yığlasunlar üküş* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 142)

azlı üküşli ‘azlı, çoklu’

[...] *azlı üküşli buşınıñ aruşı arkağı kirtgünç ol* [...] BTT XIII, 15. Metin, 29.

balık suzak ‘şehir, köy’

[...] *yakın balık[lartaki suzaklartaki] kişiler* [...] AY, 21 (S. 11a.), 3, (Kaya, 1994: 68)

bar- kel- ‘gitmek, gelmek’

[...] *bar kel kılmaqlıg bügülemeki* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

[...] *utru titrü bar kel kıldaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

[...] *amanuçap rıdı küü kelig üze mañlayu keze bar kel kıldaçı* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 98)

[...] *nom kapıgınta tili[nmek] tegzinmekte ulatı bar kel kıl[mak] üze* [...] KKNB, 292. (Wilkens, 2007: 4036)

[...] *bo eşek barırta kelirte taş tegil bolsar* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, RH13, 11-12, (Ayazlı, 2016: 472)

bar yok ‘var, yok’

[...] *kaltı barıg yokug <arıglıg> ömezler* [...] AY, 291 (IV. 46a.), 20, (Kaya, 1994: 183)

[...] *bar yoğ timeklig iki uçug tudup* [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

[...] *söz üze barın yoğın netegin tartıp* [...] Üç İtigsizler, 110b, 8. (Barutçu-Özönder, 1998: 46)

[...] *şamnançlarnuñ bar yoğ münlerin yazuqların* [...] 66. 4 = 177 183 333, 6. (Tekin, 1976: 125)

[...] *kişi barça soñdar anıñ **bar yoñın** [...]* KB, (Arat, 1979: 581 / 5859)

[...] *takdir kılını **bar u yoñ** [...]* KT, (Ata, 2004: 126 / 1)

bar yok beksiz meñüsüz ‘var yok / geçici, fâni’

[...] *yene büküñ **bar** yarın **yok beksiz meñüsüz** etözüg bekçe meñüçe sakınıp [...]* BTT XXVI, 708. Metin, 9-10, (Kasai, 2008: 194)

barıñlı keligli ‘gelimli, gidimli / gelen, giden’

[...] *körgey sen kemini **barıñlı keligli** [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 192)

barış kelış ‘geliş, gidış’

[...] ***barış kelış** arasınıta [...]* HT VII, 2114. (Röhrborn, 1991: 179)

[...] ***barışgu kelışgü** kerek men küle [...]* KB, (Arat, 1979: 459 / 4569)

barlı yoklı ‘var, yok / varlı, yoklu’

[...] ***barlı yoklı** iki törlüg tüplerke ilinmedin [...]* AY, 241 (IV. 21a.), 1, (Kaya, 1994: 163)

[...] ***barlı yoklı** atkanmakıg ikegüni birle kiterip [...]* AY, 287 (IV. 44a.), 7, (Kaya, 1994: 181)

[...] ***barlı yoklı** ikegüni tüz körmek erür [...]* AY, 289 (IV. 45a.), 4, (Kaya, 1994: 182)

[...] ***barlı yoklı** birle kiteriser [...]* BTT I, T M 43 (U 4796), 33.

[...] ***barlı yoklı** birlen kiteriser [...]* BTT I, B, 7. Yaprak, 3.

[...] ***barlı yoklı** nom kalañurmakta [...]* BTT I, T II S 90.8 (U 2999), arka 1.

[...] ***b[arlı] yoklı** yinçgede yinçge [...]* HT VII, 39-40. (Röhrborn, 1991: 18)

[...] ***barlı yoklı** tözlerig açar yadar [...]* HT VIII, 34. (Röhrborn, 1996: 17)

[...] ***barlı yoklı** nomlarıg [...]* HT VIII, 531. (Röhrborn, 1996: 57)

barmak kelmek ‘gelme, gitme’

[...] *bügülenmekin barmaxın kelmekin ulatı adınlar* [...] Üç İtigsizler, 103a, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

[...] *tün kündüz barmaxı kelmeki içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 17)

[...] *tün kün barmaxı kelmeki içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 52)

[...] *tün kündüz adnamağı barmaxı kelmeki içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 147)

[...] *yime tün kün barmaxı kelmeki içre ol kim ıdtı Tanrı kökdin rüzîdin* [...] KT, (Ata, 2004: 129 / 5)

barmaksız kelmeksiz ‘gelişsiz, gidişsiz’

[...] *tutyaksız bolmakları üçün barmaksız kelmeksiz erürler* [...] AY, 34ö (I. 30b. [=R-M: 703]), 16, (Kaya, 1994: 81)

[...] *barmaksız kelmeksizli tutyaksız bolmaklı erser* [...] AY, 34ö (I. 30b. [=R-M: 703]), 18-19, (Kaya, 1994: 81)

baş adak ‘başlangıç, son’

[...] *başlagsız uzun sansarnıñ başın adakın sakınsar barçası yumkı yığılsar* [...] BTT XIII, 35. Metin, 6.

[...] *muntag kılı başınlı adakınlı iki yılda stup işi tükedi* [...] HT VII, 1786-1787. (Röhrborn, 1991: 153-154)

başlag üzlünçü ‘başlangıç, son’

[...] *başlagı üzlünçüsi amrılmış süüdin berü* [...] AY, 377 (V. 17a.), 10-11, (Kaya, 1994: 222)

bay çıgay ‘zengin, fakir’

[...] *kırk yılka bay çığay tüzlinür* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 150 / 11)

bay yok çığay ‘zengin, fakir’

[...] *bay yme bar yok çığay yme bar* [...] P. P. VI. (Hamilton, 1998: 13)

baylık çığaylık ‘zenginlik, fakirlik’

[...] *bu baylık çığaylık idi kısmeti* [...] AH, (Arat, 2006: 64 / 303)

bér- al- ‘vermek, almak’

[...] *otuz yeği bözin t[a]pşurup [berip] alıp borluğun yanıturup berür men* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi23, 4, (Ayazlı, 2016: 509)

[...] *inanma bu devlet birür hem alur* [...] KB, (Arat, 1979: 86 / 694)

bil- bilme- ‘bilmek, bilmemek’

[...] *bilip bilmedin öçmekler munda nedegin tudulur tip tiser* [...] ATT, 23b1, 679, (Shōgaito, 1988: 50)

[...] *bilip bilmedin öçmekig nedegin birdemledi* [...] ATT, 23b1, 681, (Shōgaito, 1988: 50)

[...] *negü ol bu bilip bilmedin öçmekig* [...] ATT, 24b1, 702-703, (Shōgaito, 1988: 52)

[...] *tirildim hem uç teg bilü bilmeyü* [...] KB, (Arat, 1979: 559 / 5635)

[...] *bu tüş körse yörme bilü bilmeyü* [...] KB, (Arat, 1979: 597 / 6021)

bilge biligli öçmekli ‘bilgili, sönük / bilgin, cāhil’

[...] *bilge biligli öçmekli arımış süzülmiş üçün* [...] AY, 63 (II. 15a.), 7, (Kaya, 1994: 93)

biliglig biligsiz ‘bilgili, bilgisiz’

[...] *biliglig biligsiz çığay bar ya bar* [...] KB, (Arat, 1979: 210 / 1923)

biligsiz biliglig ‘bilgisiz, bilgili’

[...] *yirtinçö yerig (?) ürtdeçi köşitdeçi biligsiz biliglig* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 107.

[...] *biligsiz biliglig kararığıg yokadurdaçı* [...] BTT XXVI, 31, (Kasai, 2008: 78)

[...] *biligsiz biliglig karaŋgu kararığıg kalısız* [...] BTT XXIII, H 132.

[...] *biligsiz biliglig tünleki tünde* [...] ATT, 17b1, 511, (Shōgaito, 1988: 40)

[...] *biligsiz biliglig uusındın odunmuş üçün* [...] ATT, 17b1, 516, (Shōgaito, 1988: 40)

bilir bilmez ‘bilir, bilmez’

[...] *körür közüim körmez teg bilir biligim bilmez teg boltı* [...] (KT K10)

bir öŋi ‘benzer, farklı’

[...] *birin öŋisin biltürgeli ötrü olar yaŋılmatın şaşıtma[tı]n turgaylar mu* [...] HT VIII, 326. (Röhrborn, 1996: 41)

boş alkıg ‘boş, geniş’

[...] *emgekde sizinçsiz boş alkıg kılurlar* [...] BTT V, U 196, arka 9.

boşgutlug boşgutsuz ‘eğitimli, eğitimsiz’

[...] *boşgutlug boşgutsuz şortapan sakardagam anagam arhat pratikabut tözkerinçsiz burhanlar bolsarlar* [...] DKPAM, 4468. (Elmalı, 2016: 216)

[...] *boşgutlug boşgutsuz miŋ tümen kuvrag erdi* [...] HT III, 703. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 105)

[...] *boşgutlu[g] boşgutsuz toy[in]larnıŋ* [...] KKNB, 3657. (Wilkens, 2007: 272)

boşu- tıd- ‘kurtarmak, engellemek’

[...] *ançulayu kelmişler boşusar tıdsar bolmasar* [...] ATT, 47b1, 1401, (Shōgaito, 1988: 100)

cemad canvar ‘canlı, cansız’

[...] **cemad canvar** uçğan yügürgen neje [...] AH, (Arat, 2006: 41 / 5)

çıgañ bay ‘yoksul, zengin’

[...] **çıgañ** bodunug **bay** kiltum az bodunug üküş kiltum [...] (KT G10)

[...] **çıgañ** bodunug **bay** kiltum az bodunug üküş kiltum [...] (KT D29)

[...] **çıgañ** bodunug **bay** kiltum az bodunug üküş kiltum [...] (BK D23)

[...] **çıgañ** bodunug **bay** kiltum az bodunug üküş kiltum [...] (BK K7)

[...] türiük bodunug yiçe étdi yiçe igit<d>i **çıgañıg bay** kılı azıg üküş kılı [...] (BK D14)

çıgay bay ‘yoksul, zengin’

[...] ol il buğnı buzbur **çıgay bayı** tüz [...] KB, (Arat, 1979: 239 / 2241)

[...] **çıgay bay** ikigün ölümde kiğin [...] KB, (Arat, 1979: 363 / 3617)

çıgay baylık ‘zenginlik, fakirlik’

[...] kamuğ edgü esiz **çıgay baylıkım** [...] KB, (Arat, 1979: 377 / 3746)

çın yalğan ‘doğru, yalan’

[...] **çının yalğanın** keç ayıt tüp tözin [...] KB, (Arat, 1979: 582 / 5873)

çınsız kértü ‘yalan, doğru’

[...] **çınsızın kirtü** tözde köñülnüñ yolu ermezin [...] AY, 292 (IV. 46b.), 17, (Kaya, 1994: 184)

edgü anıg ‘iyi, kötü’

[...] **edgüg anıgag** kop teñri yaratmış ol [...] Huastuanıft, U 10a, 3-4. (Özbay, 2014: 79)

edgü ayıg ‘iyi, kötü’

- [...] *edgüsin ayığın adıra bilmekke* [...] AY, 295 (IV. 48a.), 5, (Kaya, 1994: 185)
- [...] *edgüsin ayığın adıra bilmek* [...] AY, 295 (IV. 48a.), 9-10, (Kaya, 1994: 185)
- [...] *edgüsin ayığın adıra bilmek* [...] AY, 295 (IV. 48a.), 20-21, (Kaya, 1994: 185)
- [...] *tüzünlerim edgüg ayığıg yme kirtgünmiş kergek* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 199.
- [...] *edgüke ayığka yme tepremegü ol* [...] BTT I, B, 11. Yaprak, arka 4.

edgü ésiz ‘iyi, kötü’

- [...] *kerek beg kerek kul ne edgü isiz* [...] KB, (Arat, 1979: 39 / 235)
- [...] *bir edgü bir isiz ajunda kalır* [...] KB, (Arat, 1979: 39 / 238)
- [...] *takı bir sebeb kör bu edgü isiz* [...] KB, (Arat, 1979: 106 / 886)

edgü yawız ‘iyi, kötü’

- [...] *edgü yawız kişilerin bir teg barçanı küzetür siz* [...] AY, 494 (VII. 18b.), 14, (Kaya, 1994: 273)
- [...] *tokuz törlüg işiklerini edgü yawız[ların] ayu birelim* [...] T II S 528, 4-5.
- [...] *[tokuz törlüg işiklerini] [edgü yawız] kezigi* [...] T II Y 29, 2.
- [...] *edgü[sin] yawızın ülgülep te[şlep]* [...] KKNB, 3933. (Wilkens, 2007: 286)

edgü yawlak ‘iyi, kötü’

- [...] *edgüsin yawlakın aytmazun* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 342.
- [...] *edgü yawlak bular birle bulalım* [...] P. P. XXX. (Hamilton, 1998: 25)
- [...] *edgü yawlak* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 187 / 4)

edgüli ayıglı ‘iyi, kötü / iyili, kötülü’

- [...] *edgüli ayıglı iki törlüg* [...] AY, 133 (III. 4a.), 9-10, (Kaya, 1994: 119)

[...] *edgüli ayıglı iki törlüg* [...] AY, 134 (III. 4b.), 5, (Kaya, 1994: 120)

[...] *edgüli ayıglı kılınçığı iki törlüg yorigıg yoritguka* [...] AY, 561 (VIII. 35a.), 22, (Kaya, 1994: 302)

[...] *edgüli ayıglı nomlarıg çingarıp adırtlap* [...] TT V/B, 76.

[...] *edgüli ayıglı iki törlüg kılınç kılzar* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 196.

[...] *edgüli ayıglı kentünüñ iki törlüg* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 329.

[...] *edgüli ayıglı iki törlüg kılınçta* [...] 41. 7 = 109a, 16-17. (Tekin, 1976: 93)

[...] *edgüli ayıglı kılınç[ları]g katı karı kılurlar* [...] KKNB, 516. (Wilkens, 2007: 84)

[...] *bo edgüli ayıglı bir ikintike* [...] KKNB, 1428. (Wilkens, 2007: 144)

[...] *edgüli ayıglı iki törlüg kılınçlar* [...] KKNB, 2121. (Wilkens, 2007: 192)

[...] *edgüli ayıglı kılınç tüşin* [...] DKPAM, 3258. (Elmalı, 2016: 175)

edgülik ésizlik ‘iyilik, kötülük’

[...] *edgülik birle tağı ésizlik birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 123)

edgülik yawuzluk ‘iyilik, kötülük’

[...] *sinadımız olarnı edgülikler birle hem yawuzluqlar birle* [...] KT, (Ata, 2004: 30 / 168)

egri köni ‘eğri, doğru’

[...] *barır edgü isiz ne egri köni* [...] KB, (Arat, 1979: 483 / 4840)

eksüt- asut- ‘eksiltmek, çoğaltmak’

[...] *eksütmiş asutmuş erür* [...] Üç İtigsizler, 120a, 12. (Barutçu-Özönder, 1998: 57)

eksütmek asutmak ‘eksiltme, çoğaltma’

[...] *eksütmek asutmakıg tegimlig ol yaraşı* [...] Üç İtigsizler, 119b, 5. (Barutçu-Özönder, 1998: 56)

[...] *eksütmek asutmakı anın tegimlig* [...] Üç İtigsizler, 120a, 8. (Barutçu-Özönder, 1998: 57)

elik külmiz ‘dişi, erkek karaca’

[...] *elik külmiz oynar çiçekler öze* [...] KB, (Arat, 1979: 25 / 79)

emgekli meñili ‘sıkıntılı, neşeli’

[...] *emgekli meñili yme ürlükli ürlüksüzli inçip* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 18-19, (Kaya, 1994: 203)

[...] *emgekli meñili kentiin kötürür* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 451.

erej emgek ‘huzur, zahmet’

[...] *erej emgek ertti yarudı tünüm* [...] KB, (Arat, 1979: 602 / 6078)

eren tişi ‘erkek, dişi’

[...] *erenlerdin tişilerdin oğlanlardın anlar kim ayurlar* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 62)

[...] *erenlerdin tişikerdin oğlanlardın umaslar* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 65)

[...] *ekki yüzlüg erenlerke iki yüzlüg tişilerke* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 140)

erklig erksiz ‘güçlü, güçsüz’

[...] *erkligin erksizin baçak sıdımız erser* [...] Huastuanift, U 12a 12-13; U 13a 5; L 258: SPb 119. (Özbay, 2014: 88)

[...] *ym e erkligin erksizin erinip ermegürüp* [...] Huastuanift, U 12b 12-13; U 13a 12; L 265: SPb 124. (Özbay, 2014: 89)

ertmiş kelmedük ‘geçmiş, gelecek’

[...] *ertmiş kelmedük közüniür arıg uluşlar* [...] 12. Gevezelik Boyası (Çısuuya Tutuñ), (Arat, 1991: 122)

[...] *ertmiş kelmedük közüniür ödki edgü erenler* [...] 18. İstiğfar, (Arat, 1991: 182)

eski yañı ‘eski, yeni’

[...] *kirtü töznüñ bultukmaz eskisi yañısı* [...] BTT I, D, T II S 90.3 (U 2983), 45.

esrök adıg ‘sarhoş, ayık’

[...] *esrük adıg* denir ki “sarhoş ve ayık” demektir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 30 / 6)

én yok ‘iniş, çıkış’

[...] *İniş ve çıkış anlamında in yok* denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 23 / 13)

éniş yokuş ‘iniş, yokuş’

[...] *éniş yokuş ülgüsi üze* [...] HT VIII, 2126. (Röhrborn, 1996: 183)

ér- bar- ‘gelmek, gitmek’

[...] *érmış barmış* edgü *eliñe kentü yañıltıg yawlak kigürtüg* [...] (BK D23)

[...] *érmış bar[mış]* edgü] *eliñe kentü yañıltıg yawlak kigürtüg* [...] (BK D19)

[...] *köl tégin yéti otuz yaşına karlok bodun éür barur* erkli *yagı boltı* [...] (KT K1)

[...] *karlok bodun buñsuz éür barur* erkli *yagı boltı* [...] (BK D29)

érkek tişi ‘erkek, dişi’

[...] *irkek tişi kut vahşıklarnıñ* [...] AY, 684 (BE. 4a.), 20, (Kaya, 1994: 352)

[...] *kuş ara i[rkek tişi(?) b]ar ermiş* [...] Manichaica I, T II D 177, 77.

[...] *tatlıg öter sanduvaç, erkek tışı uçraşur* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 230 / 2)

[...] *kuş kurt kamug tirildi, erkek tışı tirildi* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 350 / 15)

[...] *tatlıg öter sanduvaç, erkek tışı uçraşur* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 423 / 5)

[...] *taķı ermez erkek tişi meñizlig* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 37)

[...] *silerdin erkekin azu tişidin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 53)

[...] *eğgü erkekin azu tişidin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 199)

[...] *azu cüft kıllur olarka erkekler hem tişiler* [...] KT, (Ata, 2004: 121 / 50)

[...] *biz törüttimiz sizni erkekin hem tişidin* [...] KT, (Ata, 2004: 140 / 13)

érkekli tişili ‘erkek, dişi / erkekli, dişili’

[...] *irkekli tişili et’özinte erür* [...] Manichaica I, T II D 173d, 29.

érte kéçe ‘sabah, akşam’

[...] *sözcün erte kéçe bolmağıl osanığlılardan* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 126)

[...] *erte birle taķı kéçe birle* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 213)

[...] *anlar üze erte kéçe* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 150)

[...] *ünün yügerü okımağda çoğırağ ertelerde hem kéçelerde* [...] KT, (Ata, 2004: 33 / 205)

[...] *tesbiğ kıllırlar tép erte hem kéçe* [...] KT, (Ata, 2004: 60 / 11)

[...] *selam anlarğa turur rüzileri anıñ içinde erte hem kéçe* [...] KT, (Ata, 2004: 63 / 62)

érte tünle ‘sabah, akşam’

[...] *sizler keçer sizler olar üze értelerde hem tünle* [...] KT, (Ata, 2004: 96 / 137-138)

ésil- birik- ‘azalmak, çoğalmak’

[...] *ésilü birikü kelip* [...] DKPAM, 0044. (Elmalı, 2016: 60)

ésil- tol- ‘boşalmak, dolmak’

[...] *kün teyri neş esildeçi toldaçı ermez* [...] HT VIII, 805. (Röhrborn, 1996: 79)

ésiz edgü ‘kötü, iyi’

[...] *isiz edgü işke yanut kiçmez ol* [...] AH, (Arat, 2006: 70 / 374)

[...] *isiz edgü neşke sen ök sen torı* [...] KB, (Arat, 1979: 171 / 1538)

[...] *isiz edgü kalmar neşe tüz öliür* [...] KB, (Arat, 1979: 171 / 1540)

[...] *isiz edgüler ölse toprağ bolur* [...] KB, (Arat, 1979: 195 / 1790)

ésizlig edgülig ‘kötülük, iyilik’

[...] *sınayur miz silerni esizlig birle edgülig birle* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 42)

étiglig étigsiz ‘süslü, süssüz / bezeli, sade’

[...] *adın orunta sözlep idiglig idigsiz tip ukıtmışı* [...] ATT, 1ba, 24-25, (Shōgaito, 1988: 8)

halal haram ‘helâl, haram’

[...] *halal hem haram ağrar erse açā* [...] KB, (Arat, 1979: 287 / 2752)

[...] *bu helâl turur bu harâm turur* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 201)

haram halal ‘haram, helâl’

[...] *kıldıñızlar andın harâmnu helâlnı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 152)

[...] *ħarāmnu ħelālnu belgürtgen bitig birle* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 185)

hayr şer ‘iyilik, kötülük’

[...] *eren ħayrı şerri küsep keçmez ol* [...] AH, (Arat, 2006: 70 / 373)

ınaru bérü ‘ileri, geri / öteye, beriye’

[...] *ınaru birü yoriyu* [...] AY, 608 (X. 5b.), 13, (Kaya, 1994: 321)

[...] *ınaru birü körüp* [...] AY, 616 (X. 9b.), 19, (Kaya, 1994: 324)

[...] *yaş süñükleri ınaru birü anta monta saçılıp yatmışın körüp* [...] AY, 625 (X. 14a.), 10, (Kaya, 1994: 328)

[...] *kidininte turup ınaru berü yorıdı* [...] Uigurica IV, T III 84-42, 2.

[...] *ınaru bérü közi telmire yor[ıp]* [...] DKPAM, 1865. (Elmalı, 2016: 125)

[...] *ınaru bérü] kelip yatur bolar* [...] DKPAM, 2095. (Elmalı, 2016: 134)

[...] *ınaru bérü agnadılar* [...] DKPAM, 2822-2823. (Elmalı, 2016: 161)

[...] *ınaru [berü] yügürüp* [...] HT III, 774-775. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 112-113)

ırak yakın ‘uzak, yakın’

[...] *açarınıñ ırak yakın edremin ulatı* [...] HT VIII, 1005. (Röhrborn, 1996: 94)

[...] *ırak yakın oronlarıg bütürü yarutdı* [...] HT X, 349. (Mirsultan, 2010: 104)

[...] *ırakdaki yakındaki tapıgçı udugçı* [...] KKNB, 65. (Wilkens, 2007: 58)

iç taş ‘iç, dış / gizli, açık’

[...] *añar adınçığ bark yaraturtum için taşın adınçığ bediz urturtum* [...] (KT G12)

[...] *anar adınçig bark <...> yar[atıt]dım için taşın adınçig bediz u[rturtu]m <...>* (BK K14)

[...] *ičinin taşının barça aınsız körkle sevgülük taplaguluk önlüg* [...] AY, 529 (VIII. 17a.), 10, (Kaya, 1994: 286)

[...] *ič taş tımek söz* [...] BTT I, T II S 90.15 (U 2992), 7.

[...] *ičtin taşın kamug meniñ sürügüm* [...] BTT V, Ch/U 6618, r 1.

[...] *ič taş bitiglerin tak[ı]* [...] HT VII, 238. (Röhrborn, 1991: 35)

[...] *ič taş boşgutka tükellig közüncçi beglerde* [...] HT VII, 658. (Röhrborn, 1991: 66)

[...] *ič taş nomdak[ı]larnıñ umuğı inağı* [...] HT VII, 1959. (Röhrborn, 1991: 167)

[...] *ay iç taş biligli ay haqqu'l-yağın* [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 11)

[...] *körü barsa erdi içim taşlarım* [...] KB, (Arat, 1979: 57 / 425)

[...] *yana körse iç taş yarağısızlarığ* [...] KB, (Arat, 1979: 263 / 2500)

ičre taşra ‘iç, dış / karın sırt’

[...] *ičre aşız taşra tonsuz yawız yawlak bodunta üze olurtum* [...] (KT D26)

[...] *ičre aşız taşra tonsuz yawız yawlak bodunta [üze olurtum* [...] (BK D21)

ig em ‘dert, derman’

[...] *ayu birdim emdi igim hem emim* [...] KB, (Arat, 1979: 91 / 749)

ilgerü kurıgaru ‘doğuya, batıya’

[...] *ilgerü kurıgaru sülep té[r]miş (?) kuwratmış* [...] (KT D12)

[...] *ilgerü kurıgaru sülep térmış kuwratmış* [...] (BK D11)

[...] *ilgerü [barıgma] bardıg kurıgaru barıgma bardıg* [...] (BK D19-20)

ini turkı ‘eni, boyu’

[...] *yir ini turkı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 150 / 9)

isig tumlıg ‘sıcaklık, soğukluk’

[...] *isig[te] tumlıgta kögüzin ançulayu* [...] HT VIII, 382-383. (Röhrborn, 1996: 46)

[...] *isig tumlıg aç tok yadağ hem yalıñ* [...] KB, (Arat, 1979: 306 / 2961)

[...] *isig tumlıgğ hem kuruğ ya ölüg* [...] KB, (Arat, 1979: 375 / 3726)

[...] *isig tumlıgğ bilgü adra anı* [...] KB, (Arat, 1979: 463 / 4620)

isigli sogıklı ‘sıcaklı, soğuklu’

[...] *isigli sogıklı ara bir ülüg* [...] KB, (Arat, 1979: 464 / 4629)

itilgen sapılğan ‘giren, çıkan’

[...] *bu er ol itilgen sapılğan* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 81 / 2)

kakıl- sokul- ‘itilmek, kakılmak’

[...] *kakıldı sokıldı* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 271 / 19)

kakılğan sokulğan ‘itilen, kakılan’

[...] *bu er ol telim kakılğan sokulğan* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 227 / 2)

karalı ürünli ‘siyahlı, beyazlı’

[...] *karalı örünli bir ök boldılar* [...] KB, (Arat, 1979: 640 / 6492)

karangu yarukluk ‘karanlık, aydınlık’

[...] *karangu yarukluk çığay tut ya bay* [...] KB, (Arat, 1979: 374 / 3717)

karanguluk yarukluk ‘karanlık, aydınlık’

[...] *kıldı **karaykuluqlarını yaruqluqnı** [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 89)

[...] *berāber bolur mu **karaykuluk yaruqluk** [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 178)

karı yigit ‘yaşlı, genç’

[...] ***karı** ermez yme **yigit** ermez [...]* TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 7)

kawışmak adrılmak ‘kavuşma, ayrılma’

[...] ***kavışmakları [adr]ılmakları** tümen öñi bolur [...]* KKNB, 519-520. (Wilkens, 2007: 84)

[...] ***kavışmakları adrilm[a]kları** bar bolu tükeşmeki üze [...]* KKNB, 521-522. (Wilkens, 2007: 84)

keç- bar- ‘geçip gitmek / son bulmak’

[...] ***keçip barmış** tözünlerniñ keligin barıg[in] birelim tip [...]* BTT XIII, 12. Metin, 30.

[...] ***keçip bardı** öd kün yawalıq bile [...]* KB, (Arat, 1979: 52 / 377)

[...] ***keçip bardı** kelmiş künüm saatu [...]* KB, (Arat, 1979: 363 / 3615)

keçmek tegmek ‘gitme, gelme’

[...] *kadıgta **keçmekleri tegmekleri** [üçü]n [...]* KKNB, 636. (Wilkens, 2007: 92)

kel- bar- ‘gelmek, gitmek / sık sık görüşmek’

[...] ***kelteçi bartaçı** yat küden titirler [...]* AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 19, (Kaya, 1994: 81)

[...] *satıgçılar kuvragı **keli barı** üküş ed tavar bultaçı bolgaylar [...]* AY, 196 (III. 35b.), 21-22, (Kaya, 1994: 144)

[...] ***kelü baru** on artok yeti yıl boltı [...]* HT VII, 163. (Röhrborn, 1991: 28)

[...] *olarnıñ tañuķı **kelir** hem **barır** [...]* KB, (Arat, 1979: 28 / 113)

[...] **kelir men barır men yorır men burun** [...] KB, (Arat, 1979: 91 / 747)

[...] *bu kün bolmuş ermez kelip barmağım* [...] KB, (Arat, 1979: 127 / 1095)

kelig barıg ‘geliş, gidiş’

[...] *keçip barmış tözünlerniñ keligin barıg[ın] birelim tip* [...] BTT XIII, 12. Metin, 31.

kelış barış ‘geliş, gidiş’

[...] *burkan nomundakı kelış barış saw bilmez men* [...] HT V, Nr. G 61, 293.

[...] **kelış barış** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 159 / 21)

[...] *ya yat baz yalawaç kelış ya barış* [...] KB, (Arat, 1979: 263 / 2495)

[...] *katılğu kelışgü barışgu kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 420 / 4168)

[...] *olarğa katılğıl kelış hem barış* [...] KB, (Arat, 1979: 444 / 4421)

kelışlig barışlig ‘gelişlik, gidişlik’

[...] “*Misafir evi*” için **kelışlig barışlig** ew denir [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 159/ 21)

kelmeksiz barmaksız ‘gelişsiz, gidişsiz’

[...] **kelmeksiz barmaksız teprençsiz üze** [...] AY, 34p (I. 31a. [=R-M: 704]), 21, (Kaya, 1994: 81)

[...] *kirtü tözde tepremedin ornanmadın kelmeksizin barmaksızın alku tunlıglarnıñ* [...] AY, 339 (IV. 72a.), 13-14, (Kaya, 1994: 205)

[...] **[kel]meksiz barmaksız ikisiz bolup amrılısar** [...] 20 C. İstiğrak İle İlgili Parçalar (Ki-Ki), (Arat, 1991: 198)

kent suzak ‘şehir, köy’

[...] *içip esürüp kent suzak sayu tüzüde keze yapa tegzinip* [...] AY, 34ğ (I. 25b. [=R-M: 693]), 6, (Kaya, 1994: 78)

[...] *kentlerin suzakların balıkların uluşların* [...] AY, 251 (IV. 26a.), 1-2, (Kaya, 1994: 167)

[...] *kentde suzakda tagda arıgda* [...] AY, 479 (VII. 11a.), 22, (Kaya, 1994: 267)

[...] *kent suzak künteki yinçe kırkınlarımın* [...] T III 84-4, 17. (Demirci, 2014: 93)

kerek kereksiz ‘gerekli, gereksiz’

[...] *kerek mü kereksiz mü kirtü bilip* [...] AH, (Arat, 2006: 70 / 368)

kéç terk ‘geç, erken’

[...] *keçin terkin yme söz[leşmedi]n* [...] KKNB, 819. (Wilkens, 2007: 104)

kéçe érte ‘akşam, sabah’

[...] *namāz kılğıl keçede tağı ertede* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 38)

[...] *ançada keçeke kirür siler tağı ançada erteke çıkar siler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 192)

kéçe küün ‘gece, gündüz’

[...] *tesbîh kılurlar kéçe hem küün* [...] KT, (Ata, 2004: 99 / 18)

kéçe küntüz ‘gece, gündüz’

[...] *tapıg ud[ug kılıp keçe] küntüz öñi ...* [...] HT IX, 890. (Aydemir, 2010: 107)

[...] *kararttı anıñ keçesini tağı çıkardı kündüzni* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 263)

[...] *oқıdım boğunumnu keçe tağı kündüz* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 249)

kéçe tañ ‘akşam, sabah’

[...] *tapındı kiçe tañda tepremedi* [...] KB, (Arat, 1979: 178 / 1606)

[...] *kiçe tañda turğaknı tepretmese* [...] KB, (Arat, 1979: 267 / 2536)

[...] *bitigçi kiçe tañda ilde kerek* [...] KB, (Arat, 1979: 285 / 2731)

[...] *qılurlar keçe yme tañda* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 153)

kéçe tañdaş ‘akşam, sabah’

[...] *turmağaylar meger keçe azu tañdaşı* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 264)

kéçelik érte ‘akşam, sabah’

[...] *tesbih kılgıl idine hamd aytu kéçelik hem ertelerde* [...] KT, (Ata, 2004: 112 / 55)

kén yakın ‘uzak, yakın / arka, ön’

[...] *kinetmeñin oğadmañın kin yakın barzunlar* [...] 13 G. İyi Dilek, (Arat, 1991: 146)

kéñlik tarlık ‘genişlik, darlık’

[...] *ħarc qılurlar keñlik taķı tarlıkda* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 46)

[...] *anlar kim hezine qılurlar keñlik ħâlde hem tarlık ħâlde* [...] KT, (Ata, 2004: 134 / 3)

kéñü- taru- ‘genişlemek, daralmak’

[...] *keñüdi taķı tarudı anlar üze* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 145)

kér- çık- ‘girmek, çıkmak’

[...] *kirürde çıkarda köni tutsa köz* [...] KB, (Arat, 1979: 298 / 2869)

[...] *kirü hem çıķa bilse oldruğ turuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 403 / 3998)

[...] *kirü hem çıķa bilse itse kılık* [...] KB, (Arat, 1979: 407 / 4038)

kériş çıkış ‘gelir, gider’

[...] *bitigçi küdüzgü kiriş hem çıkış* [...] KB, (Arat, 1979: 289 / 2774)

[...] *kiriş hem çıkış bilse kaznağ tolur* [...] KB, (Arat, 1979: 586 / 5913)

kérmek ünnek ‘girme, çıkma’

[...] *dyanta kirmek ünnek üze erksinmek yme kayu erür tip tiser* [...] AY, 263 (IV. 32a.), 22, (Kaya, 1994: 173)

[...] *kirmek ünnek üze erksinmek erser* [...] AY, 268 (IV. 34b.), 8, (Kaya, 1994: 174)

kısıl- uza- ‘kısalmak, uzamak’

[...] *tişi erkek [na]glarınıñ kısılurın uzayur[ın]* [...] HT VIII, 117-118. (Röhrborn, 1996: 25)

kış yay ‘kış, yaz’

[...] *sefer kılmağ kış yme yayını* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 286)

kiçig ulug ‘küçük, büyük’

[...] *kiçig ap uluğ kesmezler* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 146)

[...] *kiçigrek andın ap yme uluğrak* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 152)

[...] *kiçig uluğ bitimiş turur* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 215)

kidin öñdün ‘öne, arkaya’

[...] *kiğin öñdün oñ sol bolur bu turup* [...] KB, (Arat, 1979: 306 / 2962)

kin söki ‘sonrası, öncesi’

[...] *kin söki oluk ev barkta ada tuda bolmadın* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 231.

kirlig kirsiz ‘kirli, kirsiz’

[...] *kirlig kirsiz iki törlüg biligsiz biliglerig birle kitermek* [...] AY, 223 (IV. 12a.), 16, (Kaya, 1994: 156)

[...] **kirliĝ kirsiz nomlarnı** [...] AY, 245 (IV. 23a.), 15-16, (Kaya, 1994: 165)

[...] **kirliĝ kirsiz köñül tözlüĝin** [...] AY, 273 (IV. 37a.), 19, (Kaya, 1994: 176)

[...] **kkirliĝ kirsiz yana bolur** [...] Üç İtigsizler, 123b, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 61)

[...] **kirliĝ kirsizig yinçge adırtlagu ol** [...] HT VIII, 465. (Röhrborn, 1996: 52)

[...] **kkirliĝ kkirsiz bilge biliglerig** [...] Abhidharmakoşabhāşyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 55b1, 14, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

[...] **kkirliĝ kkirsiz bilge biliglernı** [...] Abhidharmakoşabhāşyatīkā-tattvārtha-nāma, 11. Bölüm, 56a1, 1, (Barutçu-Özönder, 1990: 12)

kirliĝli kirsizli ‘kirli, temizli’

[...] **kirliĝli kirsizli iki törlüĝ bölüklerig biltıjiz** [...] AY, 333 (IV. 69a.), 24, (Kaya, 1994: 202)

kişı tişı ‘erkek, kadın’

[...] **adıñ kişı tişı üze et’özün tegre körser** [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 304)

kizle- belgürt- ‘gizlemek, açığa vurmak’

[...] **bilir anı kim kizlerler yme anı kim belgürtürler** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 92)

kon- köç- ‘konmak, göçmek’

[...] **ol yérimin suwumun konur köçür ben** (Ta B4)

köçür- kontur- ‘göç ettirmek, yerleştirmek’

kan süke barmış yağıĝ sançmış köçürü konturu kelir [...] (IB, 34)

kök yağız ‘gök, yer’

[...] **kökli yagızlı** içinte yaruk yaltrık yaltırdı [...] AY, 630 (X. 16b.), 18-19, (Kaya, 1994: 330)

kök yér ‘gök, yer’

[...] *aña turur kökler erkligi taķı yerler erkligi* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 12)

[...] **kökler yerler örtüglüğini bilür men** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 4)

[...] *yoķ aņar ne kim kökler içinde yer içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 13)

[...] *ol Taņrıķa ol kim kökler içinde ol kim yerler içinde* [...] KT, (Ata, 2004: 129 / 3)

[...] *anıņ éni köklerçe yerlerçe* [...] KT, (Ata, 2004: 133 / 3)

[...] *ol kim kökler içinde ol kim taķı yerler içinde erür* [...] KT, (Ata, 2004: 15 / 126)

köni egri ‘doğru, eğri’

[...] **köni egri birle küreşmez bolur** [...] KB, (Arat, 1979: 239 / 2249)

[...] *ezel hukmi tegrür köni egrike* [...] KB, (Arat, 1979: 393 / 3898)

[...] **köni egrini adra tutmaz ögi** [...] KB, (Arat, 1979: 583 / 5885)

körklüg körksüz ‘güzel, çirkin’

[...] **körklüg körksüz körkünüz alku tükel bar erür** [...] AY, 489 (VII. 16a.), 22, (Kaya, 1994: 271)

körür körmez ‘görür, görmez’

[...] **körür közüm körmez teg bilir biligim bilmez teg boltı** [...] (KT K10)

közsüz közlüg ‘gözlü, gözsüz’

[...] *berāber ermes közsüz taķı közlüg* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 168)

közün- közünme- ‘görünmek, görünmemek’

[...] *bo nomlug orontaki közüniür közüñmez kamag ulug kuvrag* [...] KKNB, 1669.
(Wilkens, 2007: 160)

közüñme- közüñ- ‘görünmemek, görünmek’

[...] *közüñmez közüniür etözlüg* [...] KKNB, 3321-3322. (Wilkens, 2007: 252)

kuduluş- agılış- ‘alçalmak, yükselmek’

[...] *kuduluşu agılışu yaruqlar öner* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 72)

kurug öl ‘kuru, yaş’

[...] *kurug öl yerke beş türlüg* [...] Huastuanift, U 16b 3; U 24a 6; L 58: SPb 22-23. (Özbay, 2014: 82)

[...] *kurug öl yerig beş türlüg* [...] Huastuanift, U 7b 8-9; U 316: SPb 148. (Özbay, 2014: 90)

kuyaş tumlıg ‘sıcak, soğuk’

[...] *solamamak beklememek açurmamak suvsatmamak kuyaşda tumlıgda emgetmemekde*
[...] AY, 220 (IV. 10b.), 22-23, (Kaya, 1994: 154)

kül- yıgla- ‘gülmek, ağlamak’

[...] *külsünler az yıgłasunlar üküş* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 142)

küldür- yıglat- ‘güldürmek, ağlatmak’

[...] *kim ol küldürdi yıglattu* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 212)

kün tugsuk kün batsık ‘doğudan batıya’

[...] *küm sorugum kün tugsuka <kün> batsıka tegdi* [...] (Su 4)

[...] *Tağrıka turur kün tuğusıg kün batsıg kaçça kim* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 13)

[...] *aygıl Tanrıka kün tuğusiğ kün batısığ* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 15)

[...] *aydı kün toğusuğ idisi kün batsığ idisi* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 80)

kün tuğuşı kün batışı ‘gün doğusu, batısı / doğu, batı’

[...] *ewürse siler yüzünüzlerni kün tuğuşı tapa kün batışı tapa* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 19)

kün tün ‘gündüz, gece’

[...] *kün yeme tün yeme yelü bardımız* [...] (T1 K3)

[...] *uzun küünün tünün sekiz miñ yıl* [...] 84. 7 = 1d 217 362 407a 416, 7. (Tekin, 1976: 155)

[...] *uzun küünün tünün bir tümen* [...] 84. 7 = 1d 217 362 407a 416, arka 46-47. (Tekin, 1976: 156)

[...] *küni tüni kitmiş erser* [...] BTT XIII, 24. Metin, 4.

[...] *kün yimedi kör tünün yatmadı* [...] KB, (Arat, 1979: 21 / 38)

maşırık mağrıp ‘doğu, batı’

[...] *maşırık mağrıp idisi* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 252)

[...] *ant içer men maşırıklar mağrıblar idisi birle biz uğan miz* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 248)

meñili emgekli ‘sevinçli, sıkıntılı’

[...] *meñili emgekli ... erip* [...] BTT VIII, T III B (U 4266), 2.

mün erdem ‘kusur, meziyet’

[...] *ilig aydı uqtum münüñ erdemij* [...] KB, (Arat, 1979: 89 / 728)

[...] *munu men me devlet münüñ erdemim* [...] KB, (Arat, 1979: 91 / 749)

[...] **mün erdem biligli körügli kişi** [...] KB, (Arat, 1979: 212 / 1938)

münlüg münsüz ‘suçlu, suçsuz’

[...] **münlügin münsüz[i]n** adırtlay tişi erkek [na]yların [...] HT VIII, 115. (Röhrborn, 1996: 25)

oldrug turug ‘oturan, kalkan’

[...] **kapuğda neteg erse oldrug turuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 272 / 2588)

[...] **kirü hem çıka bilse oldrug turuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 403 / 3998)

[...] **yarım ya yitim bolğa oldrug turuğ** [...] KB, (Arat, 1979: 460 / 4585)

oñ sol ‘sağ, sol’

[...] **kiğün öñdün oñ sol bolur bu turup** [...] KB, (Arat, 1979: 306 / 2962)

[...] **oñ kollarındın sol kollarındın** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 107)

[...] **ewrülür köñülleri oñdın soldın yükniükliler** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 195)

[...] **oñdın soldın biz mü** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 248)

[...] **nersedin ewrülür anıñ kölikeleri oñdın soldın** [...] KT, (Ata, 2004: 52 / 48)

ot suw ‘ateş, su’

[...] **ança kazganıp birki bodunug ot suw kılmadım** [...] (KT D27)

[...] **ança kazganıp birki bodunug ot suw kılmadım** [...] (BK D22)

[...] **ot suw kutı ığlayur** [...] 6. Cehennem Tasviri, (Arat, 1991: 28)

[...] **ot suw [kayu]sı yil teg** [...] 112. = 176, 15. (Tekin, 1976: 182)

[...] **bo oot suw yel yer tört [maha]butlar** [...] BTT XXVI, 29, (Kasai, 2008: 170)

[...] **tüşürse toyuğ körse ot suw talu** [...] KB, (Arat, 1979: 249 / 2349)

oth suvli ‘ateşli, sulu’

[...] *oth suvli teg tütüşlüg bolurlar* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 64.

[...] *oth suvli bir ekintige küç basut* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 326.

[...] *oth suvli karaşmazı künli aylı* [...] TT VI, Sekiz Yükme, 332.

otlug suvlug ‘otlu, sulu’

[...] *adın otlug suvlug hualıg çeçeklig yérke* [...] Mz. 35 + Mz. 297, 20. (Elmalı, 2014: 80)

oy kötki ‘çukur, tepe’

[...] *oy kötki yerlerig tüze* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 35, (Ayazlı, 2016: 424)

ozakı kédinki ‘önceki, sanraki’

[...] *aygıl çın ozaqular taqı kedinkiler* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 219)

ögir- sewinme- ‘sevinmek, sevinmemek’

[...] *ey]in ögir[deçi] sevin[me]deçilerke tüzgergeli bulmaz* [...] KKNB, 1697-1698.
(Wilkens, 2007: 164)

öl- tiril- ‘ölmek, dirilmek’

[...] *bu ajunda ölür miz taqı tirlür miz* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 59)

[...] *[ölür miz hem tirlür miz] helāk kılmaz bizni meger zamāne* [...] KT, (Ata, 2004: 24 / 131)

öl- tog- ‘ölmek, doğmak’

[...] *ölür togar bu sansartın öntürür oşgurur* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

öldür- tırgür- ‘öldürmek, diriltmek’

[...] *öldürür silerni yana tırgürür silerni* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 114)

[...] *yana ol öldürür turgürür ol* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 212)

öldür- turgüz- ‘öldürmek, diriltmek’

[...] *ol öldürür meni yana turgüzür meni* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 83)

ölli kuruglı ‘nemli, kuru’

[...] *ölli kuruglı kirtü tözde tüpi bir* [...] BTT I, T II S 90. 15 (U 2992), 4.

ölüg tırig ‘ölü, diri’

[...] *ol tıgınnıñ ölügi tırigi neteg ol* [...] AY, 635 (X. 19a.), 11, (Kaya, 1994: 332)

ölüm tıriglik ‘ölüm, dirilik’

[...] *yarattı ölümni tıriglikni* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 240)

öñ soñ ‘baş, son’

[...] *ol işniñ öñini soñını sakın* [...] AH, (Arat, 2006: 70 / 370)

[...] *anlarnıñ öñin soñın yalganka tuttılar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 113)

öñdün kédin ‘baştan, sondan / önden, arkadan’

[...] *öñdün kidin yir öz tapıñça* [...] T II Y 36. 12, 6.

[...] *öñtün kidin yırtın birtin yirig* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 291.

[...] *kamuğ aşnuda sen sen öñdün kiğin* [...] KB, (Arat, 1979: 18 / 8)

[...] *inanır erig kılğıl öñdün kiğin* [...] KB, (Arat, 1979: 251 / 2374)

[...] *sakındı ilig baqtı öñdün kiğin* [...] KB, (Arat, 1979: 492 / 4933)

[...] *ne kim öñdünlerinde turur taķı ne kim keğinlerinde turur* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 56)

öñdüñki kédin ‘önceki, sonraki’

[...] *bayram öñdünkilerimizke keğinkilerimizke bir belgüsindin* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 88)

öñlüğ öñsüz ‘güzel, çirkin / renkli, renksiz’

[...] *öñlüğ öñsüz uguşlarta tugmuşlar erür* [...] ATT, 43a1, 1267, (Shōgaito, 1988: 90)

[...] *nedegin tip tiser öñlüğ öñsüz uguştakılar* [...] ATT, 43a1, 1268, (Shōgaito, 1988: 90)

[...] *öñlüğ öñsüz uguştın kodı inip* [...] ATT, 58a1, 1721, (Shōgaito, 1988: 120)

ört- aç- ‘örtmek, açmak’

[...] *örtseñiz ol nerseni kim köküzleriñiz içinde turur yā açsañız anı bilür anı Tañrı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 36)

[...] *örtse miz yana anı açsa miz* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 185)

örtügli açoklug ‘gizli, açık’

[...] *örtüglini biligli açukluğnı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 96)

örtügli yaşru āşkārā ‘gizli, açık’

[...] *ol hezine kılur andın örtügli yaşru āşkārā* [...] KT, (Ata, 2004: 54 / 75)

örtüglüg açoklug ‘gizli, açık’

[...] *biligli örtüglügnı açukluğnı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 178)

örtüglüg āşkārā ‘gizli, açık’

[...] *tünle taķı kündüz örtüglüg taķı āşkārā* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 31)

örü kudı ‘yukarı, aşağı’

[...] *örü kodi atırd saķınç öçürüp kiderip* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

[...] *edreml[eri]niñ örüsın kudısın ayıtı* [...] HT X, 775. (Mirsultan, 2010: 145)

[...] *karınları açıp koñrukup örü kodu yerlerig* [...] EU Din Dışı Metinler, E 1, 34, (Ayazlı, 2016: 424)

öş kurug ‘yaş, kuru’

[...] *öş ap yme kuruğ meger bitig içinde belgülig* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 95)

öz adın ‘kendisi, başkası’

[...] *özke adınka asıgılg iş büdürüp bödkerip* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

[...] *özke adınka asıgılg iş büdürüp büdkerip* [...] 13 E. İtiraf, (Arat, 1991: 142)

[...] *özli adınli alkunun ayıg kılınçlıg* [...] BTT VII, T I a (U 5382), 28.

[...] *targargalı özli adınlinuñ karañgusun* [...] ATT, 19b1, 572, (Shōgaito, 1988: 44)

[...] *özli adınlinuñ karañgusun targarmaklıg* [...] ATT, 19b1, 577, (Shōgaito, 1988: 44)

öz adınagu ‘kendisi, başkası’

[...] *özke adınaguka asıgılg alkınçsız ulug küsüşde* [...] AY, 488 (VII. 15b.), 6, (Kaya, 1994: 270)

öz yat ‘kendisi, başkası’

[...] *özüg yatıg adırt[madın]* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 48)

sag sol ‘sağ, sol’

[...] *iki büstān sağdın taķı soldın* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 132)

[...] *tetigliler sağdın soldın oturmuş tururlar* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 203)

[...] *iki büstān sağdın hem soldın* [...] KT, (Ata, 2004: 84 / 15)

[...] *oñdın yani sağ soldın olduruğlı* [...] KT, (Ata, 2004: 141 / 17)

satıg tawıg ‘alım, satım / alışveriş’

[...] **satıgda tawıgda neş alsıkmasa** [...] KB, (Arat, 1979: 292 / 2803)

satıg yulug ‘alım, satım / alışveriş, ticaret’

[...] **satıgka yulugka barsar kazgançı ükliyür asıur** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 104.

[...] **satıgka yulugka barsar bay bolur** [...] P. P. XIII. (Hamilton, 1998: 17)

[...] **satıg yulu[ğ]** oğrınta [...] 61. 8 ? = 110, arka 23. (Tekin, 1976: 120)

[...] **satıg yulug kılmak** [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 75.

[...] **satıg yulug kılğalı** [...] BTT XXIII, G 223.

satıgçı yulugçı ‘satıcı, alıcı / tüccar’

[...] **satıgçı yulugçı uz uzaguğ erdimiz** [...] 61. 8 ? = 110, arka 16-17. (Tekin, 1976: 119)

satışgan alışgan ‘alan, satan’

[...] **olar ikki tawar satışgan alışganlar ol** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 226 / 12)

satışgan tawışgan ‘alan, satan’

[...] **satışgan tawışgan** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 226 / 12)

sewer sewmez ‘dost, düşman’

[...] **sewer sewmez erse saña açtı köz** [...] KB, (Arat, 1979: 575 / 5806)

sewinç kadgu ‘sevinç, kaygı / iyi, kötü gün’

[...] **adaş kıldaş erdeş sewinç kadğuda** [...] KB, (Arat, 1979: 424 / 4218)

[...] **kanı koşnu aşnu sewinç kadğuka iş** [...] KB, (Arat, 1979: 649 / 6585)

sewinçli korkınçli ‘sevinçli, korkulu’

[...] *yarlıkamışda sevinçli korkunçli ikigüke birle bolup* [...] HT IX, 983-984. (Aydemir, 2010: 113)

sıg teriñ ‘sığ, derin’

[...] *olarnıñ sıgı teriñi olardıñ ün eşidmek üze* [...] HT VIII, 1000. (Röhrborn, 1996: 94)

sır āşkārā ‘sır, aşikâr’

[...] *bilür sırrıñıznu yme āşkārāñızni* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 90)

sogık isig ‘soğuk, sıcak’

[...] *sogık isig tolu yarım belgüleri üze* [...] HT VIII, 1735. (Röhrborn, 1996: 152)

sol oñ ‘sol, sağ’

[...] *seziksiz koşugum toorum solka [foñka]* [...] ShoRoshia, AB, c6. (Shōgaito, 2003: 242)

sual cevab ‘soru, cevap’

[...] *anlar ara münazara suali cevabı keçer teg* [...] KB, (Arat, 1979: 3 / 36)

tañ kéçe ‘sabah, akşam’

[...] *kıyılmadı tañda kiçe öd bolup* [...] KB, (Arat, 1979: 182 / 1652)

[...] *oqırlar idilerini tañ keçe* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 94)

[...] *yād kılğıl idiy atını tañda keçe* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 258)

tañdalıg kéçelig ‘sabah, akşam’

[...] *anın tañdalıg keçelig üd üze* [...] HT IX, 1879. (Aydemir, 2010: 159)

tapla- taplama- ‘kabul etmek, kabul etmemek’

[...] *yer içindeki taplayu taplamayu köligeleranlar tañda kiçe* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 178)

tar k j ‘dar, geniş

[...] *tar erse k j erse bitildi ruzuj* [...] AH, (Arat, 2006: 65 / 315)

tarkar- tarkarma- ‘gidermek, gidermemek’

[...] *bilmeklerig turgurniŐ turgurmamiŐta ulatı* [...] ATT, 31b1, 934, (Shögaito, 1988: 68)

tarut- yad- k j t- ‘daraltmak, genişletmek’

[...] *Ta rı kavrar tarutur ya ar k j t r* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 27)

taş iç ‘dış, i ’

[...] *taş i  k j ltin belg l g bolmiŐ* [...] BTT VII, A 21, 309.

[...] *taş i  elteki bodunug bokunug* [...] BTT XXVI, 14, (Kasai, 2008: 249)

[...] *bu unug isitti taŐi  hem i i * [...] KB, (Arat, 1979: 187 / 1696)

te ri lu asurı ‘tanrı, Şeytan’

[...] *te riler lular asurılar gandarvılar kınarılar birkerü* [...] AY, 575 (IX. 4a.), 5-6, (Kaya, 1994: 307)

te ri lu yek ‘tanrı, Şeytan’

[...] *te riler luular yekler kınarılar asurılar garudılar gandarvılar* [...] Dışastvustık, 682. (Kaljanova, 2005: 115)

te ri lu yek rakşas asurı ‘tanrı, Şeytan’

[...] *te riler luular yekler rakşaslar asurılar garudılar gandarvılar kınarılar* [...] Dışastvustık, 677-678. (Kaljanova, 2005: 114)

te ri yek ‘tanrı, Şeytan’

[...] *nom bitigde te riler yekler küzetmek atlıg* [...] AY, 580 (IX. 6b.), 18-19, (Kaya, 1994: 309)

[...] *sansız sakışsız **tañrular yekler*** [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 431.

teñri yek lu ‘tanrı, şeytan’

[...] *teñriler yekler lular* gantarlar [...] Kuan, 142. (Tekin, 1993: 16)

teñri yér ‘gök, yer’

[...] *to[kuz ogu]z meniñ bodunum erti **teñri yér** bulgakın üçün yağı boltı* [...] (KT K4)

teñrideki künke yérdeki élimke bökmedim (Barık III (E 7) 3)

[...] *kulum küñüm bodunug **teñri yér** ayu bérti anta sançdım* [...] (ŞU D1-2)

[...] *küñüm kulum bodunug **teñri yér** anta ayu [bé]rti* [...] (ŞU G9)

[...] *teñrideki yerteki kök kalık [y]üüzintekiler üçün* [...] KKNB, 442. (Wilkins, 2007: 80)

teñrili yekli ‘tanrılı, şeytanlı’

[...] *teñrili [y]ekli yaruklı karalı* [...] Huastuanift, U 8a, 6. (Özbay, 2014: 78)

[...] *[yaruklı] karalı **teñrili yekli** tözi yiltızı* [...] Huastuanift, U 8b, 12. (Özbay, 2014: 79)

[...] *teñrili yekli nede ötrü süñüşmiş* [...] Huastuanift, U 27b 2-3, L 164: SPb 73. (Özbay, 2014: 85)

teñrili yérli ‘göklü, yerli’

[...] *teñrili yirli sekiz yükmek arviş nom* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 27.

[...] *teñrili yirli sekiz yükmek bügülüg arviş nom bitig* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 465.

[...] *teñrili yerli etildükte [eñ] başlayu* [...] HT VIII, 1726. (Röhrborn, 1996: 151)

[...] *teñrili yerli[niñ] ö]ñi kurtıŝı tegşildi* [...] HT X, 945. (Mirsultan, 2010: 161)

teñrilig lulug ‘tanrılı, ŝeyanlı’

[...] *teñrilig lulug sekiz bölük kuvrag üçün* [...] KKNB, 259. (Wilkins, 2007: 68)

[...] **teñriliğ luulug** [se]k[i]z bölük kuvrag [...] KKNB, 446. (Wilkens, 2007: 80)

[...] **teñriliğ luulug** sekiz bölük kuvrag [...] KKNB, 697. (Wilkens, 2007: 96)

tersli oñlı ‘yanlış, doğru’

[...] **tersli oñlı** edgüli ayıglı iki türlüğ kılıñ kılсар [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 196.

[...] **tersli oñlı** kıltaçı [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 451.

tétrü oñaru ‘ters, düz’

[...] **ügüzler köller erkeçlenip yaykalıp tétrü oñaru** savrılı [...] AY, 630 (X. 16b.), 17-18, (Kaya, 1994: 330)

tıdmak kolulamak ‘engellemek, arzulamak’

[...] **yañırtı katıglanur erken tıdmak kolulamak** ağanur tıdmakı bışsar [...] KON, 296. (Yığitoğlu, 2011: 50)

tınlıg tınsız ‘canlı, cansız’

[...] **tınlıg tınsız** tümen törlüğ edler belgürer [...] HT VIII, 1172. (Röhrborn, 1996: 108)

[...] **tınlıg tınsız** edler törödiler [...] HT VIII, 1727. (Röhrborn, 1996: 151)

tınlıglı tınsızlı ‘canlılı, cansızlı’

[...] **tınlıglı tınsızlı** iki törlüğ ed togar [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 322.

tilegüçi rüzısüz ‘isteyen, istemeyen’

[...] **mälları içinde hağ tériir erdiler tilegüçike rüz[ı]süzke** [...] KT, (Ata, 2004: 144 / 19)

tirgür- öldür- ‘diriltmek, öldürmek’

[...] **ıdım ol kim tirgürür öldürür** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 29)

[...] **aydı men tirgürür men öldürür men** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 29)

[...] *ol tîrgürür taķı öldürür* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 121)

tîrgüz- öldür- ‘diriltmek, öldürmek’

[...] *Taņrı tîrgüzür taķı öldürür* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 49)

[...] *Taņrı tîrgüzür hem öldürür* [...] KT, (Ata, 2004: 5 / 156)

[...] *ol tîrgüzür hem öldürür* [...] KT, (Ata, 2004: 29 / 158)

[...] *Taņrı yoķ meger ol tîrgüzür hem öldürür* [...] KT, (Ata, 2004: 127 / 8)

tîrig ölüg ‘diri, ölü’

[...] *bunça yeme tîrigi küñ boltaçı erti ölügi yurtda yolta yatu kaltaçı ertigiz* (KT K9)

[...] *yime tîrig ölüg ol atanur* [...] 8. 6 = 208 229 262 278 302 356 432, arka 52. (Tekin, 1976: 53)

[...] *tîriglerke yme ölüglerke* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 260)

tîşi érkek ‘dişi, erkek’

[...] *tîşi irkek kut vahşıklarınñ* [...] AY, 425 (VI. 12a.), 1, (Kaya, 1994: 243)

[...] *tîşi erkek nom aşlıg naivazike teņriler[ke]* [...] BTT XXVI, 6, (Kasai, 2008: 224)

[...] *alkınçsız telim tîşi erkek kut wahşik ayaz[takı* [...] BTT XXVI, 4, (Kasai, 2008: 270)

[...] *tîşi erkek [na]ylarınñ kısılurın uzayur[in]* [...] HT VIII, 116. (Röhrborn, 1996: 25)

[...] *tîşiler bağışlar taķı kimni tilese erkeklerni* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 178)

tîşili érkekli ‘dişili, erkekli’

[...] *yirli teņrili tîşili irkekli birgerü kavışıp* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 321.

[...] *tîşili irkekli kavışıp* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 328.

tit- tut- ‘bırakmak, tutmak / vazgeçmek, yeniden karar kılmak’

[...] *titdi tutdi yme tir adı ködrülmişniñ* [...] ATT, 47a1, 1390, (Shōgaito, 1988: 98)

tog- bat- ‘doğmak, batmak’

[...] *erksizin tugar batar* [...] Huastuanift, U 22b 4; L 24: SPb 7. (Özbay, 2014: 81)

tog- öç- ‘doğmak, sönmek, bitmek / doğmak, ölmek’

[...] *togup öçmişteki öçmektin kaltı* [...] Üç İtigsizler, 105a, 12. (Barutçu-Özönder, 1998: 39)

tog- öl- ‘doğmak, ölmek’

[...] *toga ölü ulag sapıg üzülmez teñrim* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 015.

[...] *sansız tümen ajunlarta togar ölüür* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 220.

[...] *aviş tamuka tegi tegzinü tolinu ajunlarta tugumlarta togar ölüür* [...] ATT, 40a1, 1179, (Shōgaito, 1988: 84)

togmak öçmek ‘doğum, ölüm / doğum, ölüm döngüsü’

[...] *toğmağ öçmek törülüğ ol ürlüksüz titir* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

[...] *tugmak öçmek nomug* [...] HT VIII, 261. (Röhrborn, 1996: 36)

[...] *nomnuñ toğmağın öçmekniñ bululmağı* [...] Üç İtigsizler, 117b, 2. (Barutçu-Özönder, 1998: 54)

togmak ölmek ‘doğum, ölüm / doğum, ölüm döngüsü’

[...] *kamağ tınıglarta toğmak ölmek bo iki törülüğ* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 226.

[...] *toğmağ ölmek uluğ adadın* [...] 43. ? = 63, arka 16. (Tekin, 1976: 96)

[...] *toğmağ ölmek tüşmek taymağ örtenmek sınmaқта* [...] 91. 4 = 99, 6. (Tekin, 1976: 164)

[...] *togmak ölmek* [...]T' ulatı sekiz türlüg [...] DKPAM, 2206. (Elmalı, 2016: 139)

[...] *togmak ölmek başlaglıg tokuzka* [...] BTT XIII, 4. Metin, 54.

togmak ölmek sansar 'doğum, ölüm döngüsü'

[...] *togmak ölmek sansar içinte kkirikmek beklenmek alp emgek titir* [...] AY, 109 (II. 38a.), 21-22, (Kaya, 1994: 110)

[...] *togmak ölmek sansarlıg idi yme artatmadın* [...] AY, 333 (IV. 69a.), 19, (Kaya, 1994: 202)

[...] *tugmak ölmek sansarlıg* [...] KKNB, 2843-2844. (Wilkens, 2007: 228)

[...] *tugmak ölmek [sansar]taki emgeklerdin* [...] KKNB, 4203. (Wilkens, 2007: 300)

togmak ölmek sansarlıg 'doğum, ölüm döngülü'

[...] *tugmak ölmek sansarlıg şımnu* [...] BTT I, T M 43 (U 4796), 31.

[...] *tugmak ölmek sansarlıg taloy ügüzüg* [...] KKNB, 1287-1288. (Wilkens, 2007: 134)

togmak ölmeklig 'doğum, ölüm / ölümlü, fāni / geçici'

[...] *togmak ölmeklig kelginti men inçip* [...] AY, 105 (II. 36a.), 13-14, (Kaya, 1994: 108)

togmak tüşmek 'doğma, ölme'

[...] *togmak tüşmek alp emgek titir* [...] AY, 110 (II. 38b.), 5, (Kaya, 1994: 110)

togmaklı öçmekli 'doğumlu, ölümlü / fāni, geçici'

[...] *bo tugmaklı öçmekli ikigü inçe kaltı* [...] KKNB, 2963-2964. (Wilkens, 2007: 234)

togmaklı ölmekli 'doğumlu, ölümlü / fāni, geçici'

[...] *togmaklı ölmekli tilgente* [...] AY, 367 (V. 12a.), 18, (Kaya, 1994: 218)

togmaklıg ölmeklig 'doğumlu, ölümlü / fāni, geçici'

[...] **tugm[aklıg] ölmek[lig]** taloyka kirdimiz erser [...] KKNB, 1072. (Wilkins, 2007: 120)

[...] **t[ugmaklıg ölmeklig]** emgek nirvanlıg [...] KKNB, 1499. (Wilkins, 2007: 150)

togmaksız öçmeksiz ‘doğmaksız, ölmeksiz / doğum, ölüm dönüğüne takılmayan’

[...] **bo togmaksız öçmeksiz** nomlug et’öz erür [...] AY, 34ö (I. 30b. [=R-M: 703]), 20, (Kaya, 1994: 81)

[...] **togmaksız öçmeksiz** alku belgüertin [...] AY, 47 (II. 7a.), 21-22, (Kaya, 1994: 87)

[...] **togmaksız öçmeksiz** bar yme ermez yok yme ermez [...] AY, 280 (IV. 40b.), 7-8, (Kaya, 1994: 179)

tözlüg tözsüz ‘köklü, köksüz’

[...] **tözlüg tözsüz** bolmaqlıg yörügi [...] Üç İtigsizler, 102b, 9. (Barutçu-Özönder, 1998: 36)

tumlug isig ‘soğuk, sıcak’

[...] **tumlugta isigde** emgenip tokuz ay on k[ü]n kötürüp [...] BTT XIII, 12. Metin E, 83.

tümge yiti ‘aptal, akıllı’

[...] **ol tınlıglar üze olarnıñ ok tümke yiti** töz yıldırlarınıñ teñinçe [...] AY, 34s (I. ? [=R-M. 706]), 23, (Kaya, 1994: 82)

tün kün ‘gece, gündüz’

[...] **ol sawın eşidip tün** yeme udısıkım kelmez erti <kün yeme> olorsıkım kelmez erti [...] (T1 D5)

[...] **tütünçs[üz ot yok tüni kü]ni** ök[ünç yok [...] (Or. 8212 / 78 (Ch. 0014), B, A (B?) 3-4)

[...] **iki yigirmi yıl tüni küni** üz[lünçüsüz] [...] 10. ? = 49 154, arka 33. (Tekin, 1976: 56)

[...] **teñriler katunları tünin künin** teñri meñisiñe [...] 103 = (yok), 28. (Tekin, 1976: 174)

[...] **tün kün isig** öz[leri...] [...] DKPAM, 0098. (Elmalı, 2016: 62)

[...] **tün kün katıglanıp** [...] DKPAM, 0494-0495. (Elmalı, 2016: 75)

[...] **tün kün séni umanıp** [...] DKPAM, 1031. (Elmalı, 2016: 95)

[...] **tünüg küniüg üzüksüz ertürüp** [...] KKNB, 789. (Wilkins, 2007: 102)

[...] *kışka itin kelse kalı kutlug yay, **tün kün keçe alkanur ödlek bile ay*** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 39 / 15)

[...] *sakinç koğı kızleyü, **tün kün bile sewnelim*** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 49 / 5)

[...] **tün kün keçip irtelür** [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 113 / 7)

[...] *yağız yir yaşıl kök kün ay birle **tün**, törütti ħalayık öd ödlek bu **kün*** [...] KB, (Arat, 1979: 17 / 3)

[...] *sini ħoldı **tün kün** bu emgek bile* [...] KB, (Arat, 1979: 21 / 39)

[...] *oħır şurı ibri **tünün** hem **künün*** [...] KB, (Arat, 1979: 25 / 78)

[...] **tün kün barmaħı kelmeki** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 52)

[...] **tünni amrulġu künni aynı saħışlıġ** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 99)

[...] *anıġ içinde **tünlerde künlerde*** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 132)

[...] *yoruħlar anıġ içinde **tünler** hem **künlerde** iminler* [...] KT, (Ata, 2004: 84 / 18)

[...] *yime **tün kün** barmaħı kelmeki içre ol kim ıdı Tanrı kökdin rüzâidin* [...] KT, (Ata, 2004: 129 / 5)

tün küntüz ‘gece, gündüz’

*türük bodun üçün **tün** udımadım **küntüz** olormad<ım>* [...] (KT D27)

[...] *türük bodun üçün **tün** udımadım **küntüz** olormadım* [...] (BK D22)

[...] *ol sawıġ eşıdip **tün** udısıkım kelmedi **küntüz** olorsıkım kelmedi* [...] (T1 G5)

[...] <...>dı **tün** udımatı **küntüz** olormatı [...] (T2 D1-2)

[...] *ajun tün kündüzi yelgin keçer* [...] DLT, (Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, 2015: 470 / 1)

[...] *yarattı ol uğan tünüy kündüzüy* [...] AH, (Arat, 2006: 41 / 13)

[...] *tünün kündüzün bul açığığ kapuğ* [...] KB, (Arat, 1979: 377 / 3754)

[...] *tün kündüz barmağı kelmeki içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 17)

[...] *tün içre kündüz içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 90)

[...] *tün kündüz adnamağı barmağı kelmeki içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 147)

[...] *uğu barıǵlı kıldı sizlerke tünni kündüzni* [...] KT, (Ata, 2004: 50 / 12)

[...] *boynaguluk kıldılar kendü tün kündüz mekri* [...] KT, (Ata, 2004: 85 / 33)

[...] *añar yetmek aynı ap yime tün kündüzni ozruǵlı* [...] KT, (Ata, 2004: 90 / 40)

tünle küntüz ‘gece, gündüz / geceli, gündüzlü’

[...] *ulug kut bérzün tü[n]le küntüz yorisar* [...] (U 181: 5-6)

[...] *tünle küntüz altı üdte* [...] AY, 132a (III. 3a.), 12, (Kaya, 1994: 119)

[...] *tünle küntüz altı üdte* [...] AY, 168 (III. 21b.), 15, (Kaya, 1994: 133)

[...] *tünle küntüz ürüg uzatı küyü küzetü tutgay biz* [...] AY, 193 (III. 34a.), 15, (Kaya, 1994: 143)

[...] *tünle küntüz atayu tutsar* [...] Kuan, 15. (Tekin, 1993: 10)

[...] *tünle küntüz unitmasar* [...] Kuan, 73. (Tekin, 1993: 12)

[...] *tünle küntüz isig özün[üzde]* [...] T III 84-18, 6. (Demirci, 2014: 87)

[...] *ulug kut birzün tün[n]le küntüz yorisar* [...] U 181 (T II T) 5-6.

[...] *tünle küntüz yme kün ortoda* [...] Dışastvustık, 620. (Kaljanova, 2005: 107)

[...] *tünle küntüz agzınta üzüksüz namo but tép* [...] DKPAM, 4028. (Elmalı, 2016: 201)

[...] *tünle küntüz timedin aşlı uulu* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 171-172.

[...] *tünle küntüz tut[a] kördeçi* [...] BTT XIII, 21. Metin, 85.

[...] *tünle küntüz vrhardaki yüz tetselarka* [...] HT VII, 1364-1365. (Röhrborn, 1991: 120-121)

[...] *tünle küntüz erinügsüz beltirde* [...] HT VII, 1965. (Röhrborn, 1991: 167)

[...] *ayur tünle kündüz maña tur baқа* [...] KB, (Arat, 1979: 93 / 760)

[...] *tünle taқа kündüz örtüglüg* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 31)

[...] *tünle taқа bilür ne kazğalsa siler kündüz* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 95)

[...] *anıy kınu tünle azu kündüz* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 151)

tünli künli ‘geceli, gündüzlü’

kök öñüg yoguru sü yorıp tünli künli yéti ödüşke suwsuz keçtim [...] (BK G–D)

[...] *tünli künli kurug ertürser* [...] DKPAM, 4180. (Elmalı, 2016: 206)

tüplüg tüpsüz ‘köklü, köksüz / sığ, derin / temelli, temelsiz’

[...] *tüplügü tüpsüzüg ömezler* [...] AY, 291 (IV. 46a.), 21, (Kaya, 1994: 183)

uçlug başlıg ‘uçlu, başlı’

[...] *uçlug başlıg sav tapmaz erdimiz* [...] BTT III, İnsadi Sūtra, 182.

udıma- olorma- ‘uyumamak, oturmamak / durmadan dinlenmeden’

[...] *türük bodun üçün tün uğımadım küntüz olormad<ım>* [...] (KT D27)

[...] *türük bodun üçün tün **udmadım** küntüz **olormadım*** [...] (BK D22)

[...] *tün **udmatı** küntüz **olormatı** kızıl kanım töküti kara terim yügürti* [...] (T2 D1)

ukuşlug ukuşsuz ‘bilgili, bilgisiz’

[...] ***ukuşluğ ukuşsuz** otun bar keç ay* [...] KB, (Arat, 1979: 210 / 1923)

ulug kiçig ‘büyük, küçük’

[...] *esizim e **ulugum** <a> **kiçigim** e bökmedim e yta esizlerim e* (Yeerbek I (E 147) 5)

[...] *evinteki **ulugı kiçigi** barça bir ajunta* [...] AY, 17 (S. 9a.), 11-12, (Kaya, 1994: 67)

[...] *et'öznüñ **ulugı kiçigi** neçe tenlig bolur* [...] AY, 46 (II. 6b.), 13, (Kaya, 1994: 87)

[...] ***ulugı kiçigi** tapınça* [...] AY, 487 (VII. 15a.), 8, (Kaya, 1994: 270)

[...] *sakınmış kergek **ulugı kiçigi** köñülçe* [...] TT V/A, 19.

[...] ***ulug kiçig** kapıg kuduk oçuk taş* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 86.

[...] ***ulug kiçig** ka kadaş ogul kız* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 346.

[...] ***uluğ kiçigke** tutuzu* [...] P. P. LXVII. (Hamilton, 1998: 44)

[...] *[u]lug kiçig kamağ bodun* [...] Huastuanift, U 72a, 17. (Özbay, 2014: 29)

[...] ***ulugka kiçigke** tegi neçe* [...] Huastuanift, U 14a, 9-10; L 86: SPb 35-36, U 14a 10-11; L 87: SPb 36. (Özbay, 2014: 83)

[...] ***uluğ kiçig** [yalañ]uklar* [...] 35. 5 = 148 149 236 265 294 429, arka 33. (Tekin, 1976: 86)

[...] *sögüt ünmişin tuta [u]lug kiçig adır[tn]* [...] HT III, 264. (Ölmez, M. ve K. Röhrborn, 2001: 59)

[...] ***ulug kiçig** kölüngülerig ulatı* [...] HT VII, 1798. (Röhrborn, 1991: 154)

[...] **ulug kiçig** otuz artok bölük nom [...] HT VII, 2018. (Röhrborn, 1991: 171)

[...] **ulug kiçig**] akmiş akıglarnıñ [...] KKNB, 3640. (Wilkens, 2007: 270)

[...] **uluğka kiçigke** sılığ kıl sözüñ [...] AH, (Arat, 2006: 69 / 356)

[...] **uluğka kiçigke** açuk tuttı yüz [...] KB, (Arat, 1979: 64 / 500)

[...] **uluğka kiçigke** sewüg bol küle [...] KB, (Arat, 1979: 150 / 1327)

[...] süçig sözke yumşar **uluğ** hem **kiçig** [...] KB, (Arat, 1979: 279 / 2665)

utru tétrü ‘ileri, geri’

[...] **utru titrü** bar kel kıldaçı [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 96)

uzun kısa ‘uzun, kısa’

[...] barça bir ikintike **uzunu kıskası** bar [...] HT IX, 800. (Aydemir, 2010: 102)

uzunlug kısgalıg ‘uzunlu, kısalı’

[...] bilmeleri [uk]maları **uzunlug kısgalıg** üçün [...] HT X, 780. (Mirsultan, 2010: 145)

üküş az ‘çok, az’

[...] **üküş azma** sav söz yolu üzümekdin [...] 15. Hikmet Fazileti, (Arat, 1991: 160)

[...] nızvanılarınñ tarıkmakı bolsar ol **üküş az** tözün erenlerniñ [...] Üç İtigsizler, 112b, 6. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)

[...] **öküş az** tip aymaz pezirler teñiz [...] AH, (Arat, 2006: 46 / 65)

ün- kër- ‘çıkmak, girmek’

[...] yipniñ yigeniñ **ünmiş kirmiş** oronı yok [...] HT VII, 637. (Röhrborn, 1991: 65)

ür kéc ‘er geç / önünde, sonunda’

[...] **ür kiç** üdüñ adasıñ inç esen turgay tip [...] AY, 92 (II. 29b.), 1, (Kaya, 1994: 103)

[...] *şasınımız ür kiç turgurguka avant tıtag* [...] AY, 342 (IV. 73b.), 16, (Kaya, 1994: 207)

[...] *ür kiç titrü körü turup* [...] AY, 612 (X. 7b.), 17, (Kaya, 1994: 322)

[...] *kalp öd üze ür kiç serilür* [...] 9. On Türlü İyiliğin Medhi, (Arat, 1991: 72)

[...] *ür keç timin öglenti* [...] P. P. LXII. (Hamilton, 1998: 41)

[...] *neçe ür kiç anta bolur* [...] 81. 3 = 19 79, 12. (Tekin, 1976: 149)

[...] *ür kéç boltı* [...] DKPAM, 1018. (Elmalı, 2016: 94)

[...] *ür kéç ödün ört yalın içinte* [...] DKPAM, 4256. (Elmalı, 2016: 208)

[...] *ür kiç ödün tüşütlenser* [...] BTT VIII, T III M 193 (U 5333), 139.

[...] *yıllar aylar ertgeli ür kiç boltı* [...] HT V, Nr. G 68, 25.

[...] *ür keç emenmiş[ke] iglig kemlig bolmuş* [...] HT VII, 1034. (Röhrborn, 1991: 95)

[...] *[ür] keç boltı* [...] HT VII, 2064-2065. (Röhrborn, 1991: 175)

[...] *ür keç bolmuşına busantı kelmiş* [...] HT VIII, 930. (Röhrborn, 1996: 88)

ür kéç uzun öd ‘er geç / uzun süre’

[...] *ür kiç uzun üdün yirtinçüde turu yarlıkasunlar* [...] AY, 164 (III. 19b.), 5, (Kaya, 1994: 132)

ürlükli ürlüksüzli ‘ebedî, fâni’

[...] *ürlükli ürlüksüzli inçip ...* [...] AY, 334 (IV. 69b.), 19, (Kaya, 1994: 203)

ürlüklüg ürlüksüz ‘ebedî, fâni’

[...] *ürlüklügü ürlüksüzüg ömezler* [...] AY, 291 (IV. 46a.), 22, (Kaya, 1994: 183)

ürlüksüz meñü ‘geçici, ebedî / fâni, sonsuz’

[...] *ürlüksüz meñü ermez tip tigülük* [...] AY, 61 (II. 14a.), 1, (Kaya, 1994: 92)

[...] *ürlüksüz meñü ermez tip titir* [...] AY, 61 (II. 14a.), 15, (Kaya, 1994: 92)

[...] *ürlüksüz meñü ermez tip titir* [...] AY, 62 (II. 14b.), 5, (Kaya, 1994: 92)

ürünj kara ‘soylu, avam’

[...] *ürünjümüg e karamıg a azdım a* (Begre (E 11) 3)

[...] *ürünjüm karam esiz yüz elig erim e esizim e* (Köjeelig-Hovu (E 45) 7)

[...] *yürünj kar[a] bilmedin* [...] BTT XIII, 12. Metin J, 94.

üst alt ‘yukarı, aşağı’

[...] *üstün altın arkuru turkuru agtarılı töñderilü evrilü tevrilü toga teg<z>i[nü]* [...] AY, 133 (III. 4a.), 20-21, (Kaya, 1994: 120)

üst ast ‘üst, alt’

[...] *üstün astın boltaçılar keldi* [...] TIEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 140)

üstünki altınkı ‘en üstteki, en alttaki’

[...] *üstünki altınkı teñrilerniñ* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 58)

[...] *üstünki altınkı tapladı* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 296)

[...] *üstünki altınkı tolp kök kalık uguşuntakı* [...] KKNB, 1736. (Wilkens, 2007: 166)

[...] *üstünki altınkı [tolp] kök kalık uguşuntakı* [...] KKNB, 1769. (Wilkens, 2007: 168)

[...] *üstünki altınkı tolp ontun sıñar* [...] KKNB, 2704. (Wilkens, 2007: 220)

yakın irak ‘yakın, uzak’

[...] *ol yakının irakın anın mün kadag bolmaz tip* [...] ATT, 60b1, , (Shōgaito, 1988: 126)

[...] *yakın irak bolmak üze adırılmış* [...] ATT, 62b1, 1894, (Shōgaito, 1988: 130)

yalañ tonlug ‘çıplak, giyimli’

[...] **yalay** bodunug **tonlug** <kiltim> çıgañ bodunug bay kiltim [...] (KT D29)

[...] **yalay** bodunug **tonlug** kiltim çıgañ bodunug bay kiltim (BK D23)

yalgan çın ‘yalan, doğru’

[...] eşitgil sözüg irte **yalğan çınığ** [...] KB, (Arat, 1979: 582 / 5877)

yap- yadıl- ‘kurmak, dağılmak’

[...] köni kirtü **yapdaçı yadıltaçık**a yükünmekim üze [...] AY, 33 (S. 17b.), 6-7, (Kaya, 1994: 73)

yaraglıg yaragsız ‘faydalı, faydasız’

[...] adırğan **yaraglıg yaragsız** kişig [...] KB, (Arat, 1979: 238 / 2236)

[...] bu körse **yaraglıg yaragsız** azu [...] KB, (Arat, 1979: 267 / 2539)

[...] **yaraglıg yaragsıznu** bilse seçe [...] KB, (Arat, 1979: 287 / 2752)

[...] **yaraglıgka takı yaragsızka** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 179)

yaraş- yaraşma- ‘yaraşmak, yakışık almamak’

[...] **yaraşurın yaraşmazın** edgüsin yavlakın aytmazun [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 341.

yarın kéçe ‘sabah, akşam’

tensi men **yarın kéçe** altun örgin üze olurupan [...] (IB, 1)

ala atlıg yol teñri men **yarın kéçe** eşür men [...] (IB, 2)

[...] **yarın** yañrayur **kéçe** keñrenür [...] (IB, 22)

[...] **yarın kiçe** küyü kö[edü] [...] Manichaica I, T M 159, 4.

yarlıka- kına- ‘affetmek, cezalandırmak’

[...] **yarlıkar** kimni tilese <**qınar**> kimni <tilese> [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 198)

yaruk kara ‘aydınlık, karanlık / bilgili, cāhil’

[...] **yarukın karasın bilgel[er]** ... [...] HT X, 1303. (Mirsultan, 2010: 195)

yaruk karangu ‘aydınlık, karanlık’

[...] **neçe yafruk] karanguta ulatılar** [...] ShoRoshia, Hg, 10-11. (Shōgaito, 2003: 149)

yaruklı karalı ‘aydınlık, karanlık / bilgili, cāhil’

[...] **tejrili [y]ekli yaruklı karalı ol ödün k[at]ıldı** [...] Huastuanift, U 8a, 6. (Özbay, 2014: 78)

[...] **[yaruklı] karalı tejrili yekli** [...] Huastuanift, U 8b, 12. (Özbay, 2014: 79)

[...] **yaruklı karalı kaltı** [...] Huastuanift, U 27b 4; L 166: SPb 74. (Özbay, 2014: 85)

[...] **yaruklı karalılarıg adırtlap** [...] HT V, Nr. G 70, arka 138.

yaruklı karangulu ‘aydınlık, karanlık / bilgili, cāhil’

[...] **yaruklı karangulu birgerü bolmamışı teg** [...] ATT, 9b1, 282-283, (Shōgaito, 1988: 24)

yas asıg ‘zarar, fayda’

[...] **yetmes anlarka yas kılu ap yme asıg kılu** [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 231)

yaşru āşkārā ‘gizli, açık’

[...] **kıldımız anlarka yaşru āşkārā umanurlar** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 138)

[...] **yaşru işlerini taqı āşkārā sözlemişlerni** [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 184)

yat öz ‘yabancı, öz’

[...] **yadta özte bir teg yapa yadılmış** [...] 10. Otuz Beş Burkana Saygı, (Arat, 1991: 92)

yat- tur- ‘yatmak, ayakta durmak’

[...] *yatu turu inçe sakinç sakıntımız* [...] BTT XXVI, 2, (Kasai, 2008: 227)

yatgak turgak ‘yatan, ayakta duran’

[...] *üküş telim yatgak turgak erenler üze koduru odug sak erip* [...] KKNB, 56. (Wilkins, 2007: 56)

yatwısınça tikwısınçe ‘enine, boyuna’

[...] *yatwısınça tikwısınçe on sıñar üç ödki* [...] 13 A. On Türlü Niyaz Usûlü, (Arat, 1991: 134)

yawuz edgü ‘kötü, iyi’

[...] *körgitti anjar anıj yawuz yme anıj edgüsini* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 276)

yawuz yég ‘kötü, iyi’

[...] *ödürmez talusun yawuz ma yigig* [...] KB, (Arat, 1979: 355 / 3534)

yaylı kışlı ‘yazlı, kışlı’

[...] *yaylı kışlı tört öd bolur* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 325.

yaz küz ‘bahar, güz’

[...] *ogul tegin yengemizke yaz küz kim kelser tegürür berür biz* [...] EU Din Dışı Metinler, 4. 7. SUK, Mi17, 7, (Ayazlı, 2016: 505)

[...] *tüketür ömürni bu yazım küzüm* [...] AH, (Arat, 2006: 78 / 471)

yazok asıg ‘zarar, fayda’

[...] *ol ekki içinde uluğ yazuğ asıglar ol* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 24)

yek teñri ‘şeytan, tanrı’

[...] *kayu yekler teñriler erser* [...] Dışastvustık, 659. (Kaljanova, 2005: 112)

yég alıg ‘iyi, kötü’

yme bo s[awıg inçek öznemişler yég alıg buluşgalı unamaduklar [...] (U 5: (B, II) B3-4)

yég kudık ‘üstün, bayağı’

[...] *yigi kudıķısı nızvanılarınıñ tarıķmaķı* [...] Üç İtigsizler, 112b, 7. (Barutçu-Özönder, 1998: 48)

yénçül- üstel- ‘azalmak, artmak’

[...] *bo bilge bilig yinçülü üstelü barır üçün* [...] AY, 231 (IV. 16a.), 17, (Kaya, 1994: 160)

yénik ağır ‘hafif, ağır’

[...] *yinik ağır aşnu kılmış tılđađı iyin* [...] 9. On Türlü İyiliğın Medhi, (Arat, 1991: 74)

yér kök ‘yer, gök’

[...] *munı birle yir kök bolur ol sasa* [...] KB, (Arat, 1979: 290 / 2784)

[...] *ol idı kıldı silerke yerni töşek kökni kötrüm* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 3)

[...] *yer içinde ap yme kök içinde* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 152)

[...] *ay yer sinürgil suwuñı ay kök yıgılğıl* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 160)

[...] *yer kök idisi tuta and ol rüzı* [...] KT, (Ata, 2004: 144 / 23)

yér teñri ‘yer, gök’

[...] *bilge ataçım yoguñ koruğunın kazgantım <...> yér teñri öd<...>ç kirür er[ti] <...>* (O K4)

<...> *[yér] teñri kılıntokta uyğur kagan olormış* [...] (Tes K1)

[...] *yér teñ[ri] p ylsçbe(s?)* [...] (Yır-Sayır II (E 94) 1)

[...] *yirke teñrike sevinç tutğıl* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 282)

[...] *yirke teñrike sevinç tut* [...] 35. Fal Kitabı, (Arat, 1991: 288)

[...] *yirke teñrike burkanka ilke kanka* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 17.

[...] *yer teñri törümişte* [...] P. P. V. (Hamilton, 1998: 13)

yérli kökli ‘yerli, göklü’

[...] *yirli kökli yaratğan qamug tunlıqlarqa* [...] KB, (Arat, 1979: 1 / 3)

yérli teñrili ‘yerli, göklü’

[...] *yirli teñrili kiñ alkıg edgü kılınçlıg* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 241.

[...] *bo yirli teñrili tişili irkekli* [...] TT VI, Sekiz Yükmek, 321.

yırak yawuk ‘uzak, yakın’

[...] *azu çığay bolsa yırak da yawuk* [...] TIEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 276)

yogun yinçge ‘kalm, ince’

[...] *tüşleri yme yogun yinçge bolup* [...] KKNB, 518. (Wilkens, 2007: 84)

yok bar ‘yokluk, varlık’

[...] *yokug barıg bilmetin yurçkulap kıklap yumşadımız* [...] BTT XIII, 13. Metin, 210.

yorı- yorıma- ‘yürümek, yürümemek’

[...] *yalanuklar yoriguluk yorımaguluk nomlarıg ne körserler* [...] AY, 387 (V. 22a.), 4, (Kaya, 1994: 227)

yorımak turmak ‘yürüme, durma’

[...] *öñi üdrülüp yorımakda turmakda yañılmaksız altı yıl tönı duşkaraçar atlıg* [...] AY, 659 (X. 31a.), 14, (Kaya, 1994: 341)

yorımak yorınamak ‘yürüme, yürümeme’

[...] *igid sakınç yorımak yorımamaknuñ belgüsi erür* [...] AY, 388 (V. 22b.), 7, (Kaya, 1994: 227)

yufka kalın ‘ince, kalın’

[...] *yufka tawardın taķı kalın tawardın tayanıǵlılar* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 214)

[...] *keğerler yufka tawarlardın yme kalın tawarlardın* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 187)

yukaru kudi ‘yukarı, aşağı’

[...] *kaķılayu kaynar yoķaru kodi* [...] KB, (Arat, 1979: 24 / 72)

yul- sat- ‘alıp satmak’

[...] *esirler yulup satar siler olarnı* [...] TİEM 73 1v - 235v/2, (Kök, 2004: 9)

yum- aç- ‘kapamak, açmak’

[...] *közüg yumup açǵınça* [...] 7. Büyük İlâhi (Mani İçin), (Arat, 1991: 56)

yüñüllük aǵırlık ‘hafiflik, aǵırlık’

[...] *çıķıñlar yüñüllükin aǵırlıķın katlanıñ mallarıñız birle* [...] KT, (Ata, 2004: 40 / 41)

yüz- bat- ‘yüzmek, batmak / batmak, çıkmak’

[...] *yüze bada bu sansarta yüşerü talıķıp* [...] 13 D. Ara-Parçası, (Arat, 1991: 142)

ziyan asıǵ ‘zarar, fayda’

[...] *tilese silerke ziyān azu tilese silerke asıǵ* [...] TİEM 235v/3 - 450r7, (Ünlü, 2004: 198)

SONUÇ

Eski Türkçe döneminin ilk evresini eski Türk yazısıyla taşlara işlenmiş yazıtlar ve yine aynı yazıyla kâğıtlara yazılmış el yazmaları oluşturmaktadır. Bu evrede, kağanlıklar tarafından diktirilen resmî yazıtlar yer aldığı gibi bizzat dönemin Türk halkının diktiği küçük yazıtlar da yer almaktadır. Uçsuz bucaksız Orta Asya bozkırında, birer sonsuzluk anıtı niteliğinde olan bu yazıtların yanı sıra, ilerleyen zamanlarda kâğıtlar üzerine yazılmış metinler de günümüze dek ulaşmıştır. Yapılan bu çalışmada ilk olarak bu evreden kalan eserler incelenmiştir.

Eski Türkçe döneminin bir diğer evresi Budist, Maniheist, Hristiyanlık ve İslâmiyet gibi inanç sistemlerinin savları doğrultusunda oluşturulmuş dinî eserler ile dinî konuların işlenmediği sivil metinlerin yer aldığı eski Uygur Türkçesi evresidir. Bu evreden günümüze ulaşan eserlerin hacimsel olarak büyük bir çoğunluğunu Budist öğretinin işlendiği verimler oluşturmaktadır. Eski Uygur Türkçesi evresi, eski Türkçe dönemi içerisinde hacimsel açıdan en geniş sahadır. Bu nedenle eski Uygur Türkçesi üzerine yapılan çalışmalarda elde edilen verimlerin bir bölümünün kullanılması eğilimi vardır. Metinler arasından kimi seçimler yapılarak bir örneklem grubu oluşturulması sıkça kullanılan bir yöntemdir. Bu çalışmada ise eski Uygur Türkçesinden günümüze ulaşmış eserler arasından herhangi bir seçme yapılmamıştır. Ulaşılabilen tüm eserler çalışmanın kapsamına dahil edilmiştir. Çünkü kimi ikilemeler yalnızca tek bir eserin söz varlığı içerisinde kullanılmıştır. Eserin kapsam geçirililiğinin tam anlamıyla sağlanabilmesi adına ulaşmanın mümkün olduğu bütün metinler değerlendirilmeye alınmıştır. Bu kapsamda eski Uygur Türkçesinden 58 eser incelenmiştir. Söz konusu kapsam genişliği sonucunda bu çalışma öncesinde yapılan benzer konulu çalışmalardan çok daha fazla ikileme tespit edilebilmiştir.

Eski Türkçenin dil özelliklerinin yansıdığı bir diğer evre ise Karahanlı Türkçesi evresidir. Bu evrede özellikle 12. yüzyıl sonlarına kadar eski Türkçenin dil özelliklerini görmek mümkündür. Bu nedenle söz konusu evreden kalan, DLT, Kutadgu Bilig, Atebetü'l Hakayık ve Türkçe ilk Kur'an tercümesi çalışmanın kapsamında yer almıştır. Karahanlı Türkçesi dönemi Kur'an tercümelerinden hem Rylands hem de İstanbul nüshası

incelenmiştir. Adı geçen eserler eski Türkçe dönemi içerisinde hacimsel açıdan eski Uygur Türkçesi evresinden sonra ikinci sırada yer almaktadır.

Türk dilinin bu ilk yazılı örneklerini sınıflamak için kullanılan terimler elbetteki hatları kesin bir biçimde çizilmiş sınırları ifade etmemektedir. Bu terimleştirmeler, inceleme kolaylığı sağlamanın yanında bilimsel bir sistematik sağlamaktadır. Kaldı ki yazıtlar ve el yazmaları evresinde dahi farklı lehçe özelliklerini sezme mümkündür. Bu durum eski Uygur ve Karahanlı evrelerinde de söz konusudur. İkilemeler yönünden de lehçe farklılıkları anlaşılabilir. Söz varlığı açısından aynı kavrama işaret eden pek çok farklı ikileme bulunmaktadır. Bu durumu lehçe farklılığı olarak okumak mümkündür.

Yazıtlar ve el yazmaları evresinde tespit edilen ikilemeler, unsurlarının öz sözcüklerden oluşmasıyla dikkat çekmektedir. Türk dili bu evrede kendi bünyesindeki imkânları kullanarak çeşitli fonksiyonlar icra etmeleri için ikileme oluşumlarını gerçekleştirmiştir. Bu evrede, ikilemelerin temel fonksiyonları olan anlatılmak istenenin etkililik derecesinin artırılması ve sözün güzelleştirilmesi fonksiyonlarının çalıştığı görülmektedir. İkilemelerin unsurları arasında tek tük görülen ödünç sözcükler, bilinmeyen daha eski zamanlarda ödünçlenmiştir. Daha sonraki evrelerde, sözcük ödünçlemelerinin sık görülmesinin temel nedenlerinden biri olarak dinî terminolojinin varlığı söylenebilir. Bu evrede sonraki evrelerde görüldüğü gibi bir dinî terim yoğunluğu yoktur. İkileme unsurları içerisinde yabancı sözcüklerin seyrek görülmesinin bir nedeni de budur.

İkilemelerin mevcut tanımları içerisinde yer alan ve kimi araştırmacılar tarafından ikileme teşekkülünde olmazsa olmaz olarak tanımlanan ‘ses benzerliği’ bu evrede sistematik bir biçimde her örnekte görülmez. Kimi ikileme unsurları arasında ses benzerliği tamken kimi yapıların unsurları arasında herhangi bir ses benzerliği yoktur. Anlam açısından bu evrede daha çok yakın anlamlı ikilemeler tespit edilmiştir. Bu durumun temel nedenlerinden biri olarak Türk dilinin bu zamanlarında bağlama grubu yapılarının yaygınlaşmamış olması görülebilir. Bu durum aynı zamanda bu evre verimleri içerisinde, ikilemelerin tespitini de zorlaştıran bir durumdur. Bunun yanı sıra ikilemelerin aynı ekleri almaları tespit açısından bir kolaylık sağlamaktadır. Bu evrede, ikilemelerin niceliksel

olarak diğer evrelerden geride kaldığı görülmüştür. Sayıca az saptanmış olması, ikilemelerin bu evrede henüz oluşum aşamasında olduğu veya kullanımının seyrek görüldüğü yorumlarını doğurmaz. Zira bu evre metinleri hem hacimsel olarak hem de içerik yönünden sınırlıdır. Sınırlılığın yanı sıra bu metinlerin kapsamı da farklıdır. Kimi ikilemeler kısmen kimileri tamamen kendi öz anlamlarını yitirerek ikileme yapısı içerisinde bambaşka bir kavramı karşılamaktadır. Kimi ikilemeler ise mecazî anlamlar kazanmıştır. Ayrıca ikilemeler her ne kadar incelenen metimlerin söz varlığı içerisinde farklı fonksiyonları karşılıyor olsa da bu yapılar oluşum aşamasında, dış dünyadaki sınırsız varlığa karşılık bulma temel prensibi üzerinde yükselmiştir. Bir dilin ses hazinesi sınırlıdır ve bu sınırlılık içerisinde sayısız varlığın kavramlaştırılması zorunluluğu vardır. Bu zorunluluğun giderilmesinde Türk dilinin bulduğu önemli çözümlerden bir tanesi de ikileme oluşumlarıdır. Tüm bunlar göz önüne alındığında anlaşılmaktadır ki yazıt ve el yazmaları söz varlığında görülen ikilemeler çok daha eski dönemlerde oluşmuş yapılardır. Buradan hareketle de daha bu evrede dahi Türk dilinin ne derece işlenmiş ve gelişmiş bir yapıda olduğu anlaşılmaktadır.

Eski Türkçe dönemi içerisinde ikilemelerin en sık kullanıldığı saha eski Uygur Türkçesidir. Özellikle Budist külliyat içerisinde görülen kimi ikilemeler doğrudan doğruya kaynak eserlerden ödünçlenerek kullanılmıştır. Bu durum Türk dili için bir ilktir. Bu tip ikilemelerin tüm unsurları yabancı kökenlidir. Bu tip yapılarda yabancı sözcüklere ya Türkçe karşılık bulunamamış ya da bulunması uygun görülmemiş olmalıdır. Bunun yanı sıra kimi ikilemelerde unsurlardan kimileri yabancı kökenli olup kimileri ise Türkçedir. Dinî terminoloji kaynaklı veya başka nedenlerle ödünçlenmiş sözcüklerin anlaşılması adına yabancı kökenli sözcükler Türkçesiyle birlikte kullanılmıştır. Bu da bu evrede tespit edilen ikilemelerin ağırlıklı olarak eş anlamlı olması sonucunu doğurmuştur. Bu evrede tespit edilen ikilemelerin pek çoğu yalnızca bu evre metinlerinde kullanılmıştır. Budist ve Maniheizt inanış terk edildiğinde ikilemelerin pek çoğu kullanımdan düşmüştür. Bu nedenledir ki sözü edilen bu tip ikilemeler ne tarihî ne de çağdaş Türk lehçelerinde görülmez. Dahası eski Uygur aydınının oluşturduğu edebî eserlerde görülen ikileme

yapılarının dönemin eski Uygur konuşurlarının günlük konuşma dilinde kendine yer bulma olasılığı oldukça düşüktür.

Eski Uygur Türkçesinde tespit edilen üçlü, dördlü ve beşli yapılar ikileme teriminin sınırlılıklarını gözler önüne sermektedir. Eski Türkçe dönemi içerisinde bu tip çok unsurlu yapılar en sık biçimde bu evrede görülür. Bazen satırlar boyunca ikilemeler eşliğinde cümleler kurulmuş, en basit konular dahi uzun ikileme kullanımlarıyla izah edilmiştir. Aynı anlama gelen dört-beş farklı sözcüğün ardı arkasına kullanılmış olması, ikilemelerin unsur sayısı açısından esnekliğini göstermektedir. İkilemeyi oluşturan unsurların yer değiştirebilmesi olayı, bu evrede sistemli olarak görülmeye başlamıştır. Bu durum, unsur değişikliği görülen yapıların ikileme olduğunu kanıtlar niteliktedir.

Nesir türünde eserlerde nazım türlerine göre daha fazla ikileme kullanılmış olması dikkat çekicidir. Dönem aydını anlamsal açıdan kaygıya düştüğü, zorlandığı noktada ikilemeleri bir kurtarıcı olarak görmüş ve bu denli sık kullanıma aldırış etmemiştir. Bunun bir sonucu olarak ikilemelerin görülmediği neredeyse tek bir varak dahi yoktur. Özellikle Altun Yaruk'taki ikileme kullanım sıklığı ayrıca belirtilmesi gereken bir konudur. Tüm eski Türkçe dönemi eserleri içerisinde ikileme konusunda en sık kullanım Altun Yaruk'tadır. Varaklar boyunca bitmek bilmeyen ikileme kullanımlarına bir de kalıp ifadeler eklendiğinden okurda Altun Yaruk'ta hep aynı cümlelerin okunduğu hissiyatı oluşmaktadır. Yapılan bu çalışmada on binlerce sayfa metin incelendiği göz önüne alınırsa farklı ikilemelerin gözden kaçırılmaması adına ne derece dikkatle inceleme yapılmak zorunda kaldığı anlaşılabilir. Eski Uygur metinlerinde görülen ikilemelerde ses benzerliği, ödünç ikileme ve sözcüklerden de kaynaklı olarak aranmaz. Tüm bunlar, bu evre metinlerinde tespit edilen ikilemelerin, ağırlıklı olarak terimleri ve kavramları anlaşılır kılmak fonksiyonuyla kullanıldığını göstermektedir. Eski Uygur Türkçesine adapte edilen eserlerde ikilemelerin bu denli sık görülme nedenleri arasında bir tanesi pek çok araştırmacı tarafından göz ardı edilmektedir. Gözden kaçırılan bu nokta, eski Uygur Türkçesine kazandırılan eserlerin kaynak dillerinde de ikileme yapılarının sıkça görülmesidir.

Eski Türkçe dönemi içerisinde ikilemeler konusunda en sık kullanım, eski Uygur metinlerinden sonra Karahanlı evresi verimlerindedir. Eski Uygur metinlerinde görülen, kavram ve terimleri anlaşılır kılma fonksiyonu bu evre metinlerinde de aynen devam etmektedir. Tek fark ise eski Uygur Türkçesinde Budizm ve Maniheizm kaynaklı terminoloji etkiliyken burada İslâmî terimlerin etkisi söz konusudur. Eski Uygur Türkçesi evresinde Çince, Sanskritçe ve Tibetçe gibi dillerden gelen sözcükler ikileme oluşumunda yerini almıştır. Bu evrede ise Arapça ve Farsça kökenli sözcüklerin ikileme unsuru olarak kullanıldığı görülmektedir. Türkler, Farslar gibi İslâmî terimlerin kendi dillerindeki karşılıklarını üretmek yerine terimleri aynen almayı uygun bulmuştur. Hatta Kur'an-ı Kerim'deki kimi terimlerin Farslar tarafından Farsçalaştırılmış karşılıklarının kullanıldığı görülür. Belki de bunun nedeni İslâmiyetin komşuluk ilişkisinin yoğunluğundan ötürü Farslardan öğrenilmiş olmasıdır. Bu durumun bir yansıması olarak her iki, üç unsurunun da Arapça, Farsça kökenli olduğu ikileme örnekleri görülmeye başlamıştır. Yine eski Uygur evresinde olduğu gibi yabancı kökenli sözcüğün yanına Türkçe karşılığının getirilmesi yoluyla da ikileme oluşturulduğu görülmektedir. İslâmî dönemde de görüldüğü üzere Türkler, kabul ettikleri inanç sistemlerine derin bir saygı duyduklarından olacak, o inancın terimlerini kendi dillerine adapte etmek yerine terminolojiyi aynen kullanmıştır. Bu durum da kimi anlam sorunlarına neden olmuştur. Söz konusu bu sorunun çözümü ise yabancı terimin yanına Türkçesinin eklenmesiyle ikileme oluşturmak olmuştur. Karahanlı evresi metinlerinde bağlaçların iyiden iyiye kendisini hissettirdiği görülür. Kimi örneklerde ikileme unsurları arasına bağlaçlar girmiş olmasına karşın kalıplaşmalar sonucunda ikileme yapıları bozulmamıştır. Buna ek olarak Karahanlı Türkçesi metinlerinde görülen ikilemelerin niceliksel istatistiklerine bakıldığında en sık kullanımın Kutadgu Bilig'de en az kullanımın ise Atebetü'l Hakayık'ta olduğunu belirtmek gerekir.

Karahanlı Türkçesi metinlerinde tanıklanan ikilemeler içerisinde DLT'de görülen ikilemeler ayrıca değinilmesi gereken yapılardır. DLT, Kâşgarlı Mahmud tarafından dönemin Türk boyları teker teker gezilerek dil malzemesi toplanması yoluyla oluşturulmuştur. Bunun bir sonucu olarak DLT'deki malzeme doğrudan halkın dilini, düşünüş tarzını yansıtmaktadır. Bu durum DLT'deki ikilemelere de yansımıştır. Diğer

Karahanlı Türkçesi metinlerinde tespit edilen yapılarda eski Uygur Türkçesi metinlerinde görülen ikilemelerde olduğu gibi ses benzerliği sınırlıdır. DLT’de görülen ikilemelerin temel unsuru ise ses tekrarıdır. Çoğunlukla ses aynılığı / benzerliği bulunan yansıma sözcükler ikilemelerin unsurlarını oluşturur. DLT’de aynı sözcüğün tekrar edilmesi de sıkça görülmektedir. Söz konusu ikilemeler, halkın bizzat günlük hayattaki kendi kullanımlarıdır. Bu ikilemeler genellikle yazı dilinde görülmez. DLT’deki ikilemeler daha basit daha sade daha açık ve daha keskin anlatımlıdır. Buna benzer bir durum, Yenisey yazıtları ile eski Uygur din dışı metinlerinde de dikkat çekmektedir. Buradaki temel olgu, bu iki sahadan kalan eserlerin de tıpkı DLT’de olduğu gibi halkın günlük hayattaki dilini yansımasıdır. Bu metinlerde rastlanan ikilemeler, görece daha standart bir dilin kullanıldığı yazılı edebiyat ürünlerinde görülmemektedir.

Eski Türkçenin dil özelliklerinin görüldüğü Karahanlı Türkçesiyle yazılmış Kur’an tercümelerinden İstanbul nüshasında, Rylands nüshasına göre eski Uygur Türkçesi evresiyle daha fazla sayıda ortak ikileme yer almaktadır. Her ne kadar Rylands nüshası tüm Kur’an ayetlerini içermiyor olsa da bu durum ayrıca dikkat çekicidir. Buna ek olarak İstanbul nüshasında tespit edilen 282 ikilemenin çoğu diğer metinlerde görülmeyen yapılardır.

Eski Uygur ve Karahanlı Türkçesi metinlerinde tespit edilen *hua çeçeklig* ‘çiçekli’, *ig kemlig* ‘hastalıklı’, *kalp ödlüg* ‘vakitli’, *kor yaslıgıg* ‘zarar ziyan’, *kut buyanlıg* ‘mutlu’ gibi ikilemelerden ayrıca söz edilmelidir. Görüldüğü üzere bu tip ikilemelerde yalnızca ikinci unsur {+IIg} ekini almıştır. Bu yapılar anlam açısından incelendiğinde ise açık bir biçimde {+IIg} eki ikilemenin genel anlamında da hissedilmektedir. Aslında bu ikilemelerin *hualıg çeçeklig*, *iglig kemlig*, *kalplıg ödlüg* biçiminde olması beklenir. Eski Türkçede görülen ikileme yapılarında genellikle unsurların tamamı aynı eki almıştır: *külüg çawlıg*, *küsüslüg tileklig*, *açsız kızsız*, *adınıgsız teprençsiz*, *akılma- kudulma-*, *bama- ulama-*, *çınınça kértüsinçe könisinçe oñarusınça*, *erkçe tapça*, *körmek adırtlamak*, *kunuşmak tartışmak*. Ancak çeşitli nedenlerle bu tip ikilemelerin ilk unsuruna ek getirilmemiştir. Dikkat çeken bir diğer nokta ise *adalı tudalı* ‘kazalı, belalı’, *buyanlı bilge biligli* ‘faziletli, hikmetli’, *kılınçlı buyanlı* ‘amelli’, *mırlı panıtlı* ‘ballı’, *yejigli utuglı*

‘yenen, kazanan’ gibi ikilemelerin aldığı ekin fonksiyonudur. Türkolojideki genel görüşe göre eski Türkçe döneminde addan ad türetip sözcüklere ‘lı, li’ anlamını veren ek {+IIg} ekidir. Ayrıca genel kanı yukarıdaki ikilemelerde kullanılan ekin vasıta durumu eki olan {+II} eki olduğu üzerinedir. Ancak yukarıdaki örneklerde açık bir biçimde görüldüğü gibi burada {+II} ekine vasıta durumu ekinin anlamını vermek güçtür. Her ne kadar eski Türkçe döneminde {+IIg} ekinin {+II} biçiminin görülmediği düşünülse de ikileme unsurlarında sıkça rastlanan bu durum anlamsal açıdan göz ardı edilemez durumdadır. Dahası eski Türkçe döneminde azımsanamayacak nicelikte {+II} ekini almış ikileme örneği vardır. Bu itibarla sözü edilen ikilemelerde görülen {+II} ekine ‘lı, li’ anlamını vermek daha doğru olacaktır.

Yapılan bu çalışma sonucunda tespit edilen ikilemelerin niceliksel istatistikleri aşağıdaki tablolarda verilmiştir:

	Yazıt ve El Yazmaları	Eski Uygur	Karahanlı
Eş	61	2065	678
Yakın	71	1176	331
Zıt	30	185	151
Toplam	162	3426	1160

Tablo 1. Anlam Açısından İkilemelerin Sayısal Verileri

Eski Türkçe dönemi eserlerinin ikileme yönünden sözcük sözcük incelemesinin yapıldığı bu çalışmada toplam 4748 ikileme tespit edilmiştir. Bu ikilemelerden en büyük pay eş anlamlı ikilemelere aittir. Eş anlamlı ikilemelerin tespiti göreceli olarak kolaydır. Yakın anlamlı sözcükler arasında kurulmuş olan anlamsal bağlantılar üzerine uzun akıl yürütmeler gerçekleştirilmiştir. Zıt anlamlı ikilemelerin tespiti ise oldukça güçtür. Unsurlar arasındaki karşıtsal ilginin mi yoksa ikileme formu içerisinde oluşan yeni anlamın mı dikkate alınacağı önemli bir sorundur. Yapılan bu çalışmada unsurlar arasında kurulan zıt anlamlı bağlantı esas alınmıştır. Bunun nedeni ise ikilemenin kuruluş mantığının ön planda değerlendirilmiş olmasıdır.

Arasında anlamsal ilinti bulunan art arda veya aralıklı olarak sıralanmış sözcüklerin oluşturduğu yapılar, özellikle kalıplaşma ve ses benzerliği aranmaksızın ikileme olarak kabul edilebilir. Bu anlayışla eş anlamlı 2804; yakın anlamlı 1578; zıt anlamlı ise 366 ikileme bulunmuştur .

	Yazıt ve El Yazmaları Eski Uygur	Yazıt ve El Yazmaları Karahanlı	Eski Uygur Karahanlı	Tüm Evreler
Eş	15	-	86	5
Yakın	14	4	49	9
Zıt	5	5	15	7
Toplam	34	9	150	21

Tablo 2. Dönemler Arası Ortak İkilemelerin Sayısal Verileri

Tablo 2 incelendiğinde eski Uygur ve Karahanlı evreleri arasında yazıt ve el yazmaları evresine oranla daha çok ortak ikilemenin bulunduğu görülmektedir. Bu durum, ikilemeler yönünden de Türk dilinin tarihsel dönemleri oluşturulurken yapılan katı tasniflerin ne denli yanıltıcı olabildiğini göstermektedir. Eski Türkçenin dil özelliklerinin yansıdığı bu üç evre metinleri arasında ortak kullanımların görece az olmasının nedenlerinden bir tanesi, metinler arasındaki içerik farklılıklarıdır. Her üç evrede de görülen ikilemeler, eş anlamlı: *at kü, ew bark, söz saw, yér suw, yok çıgay* yakın anlamlı *altun kümüş, ata ana, ay kün, él törö, ésiz yawız, kat bük, kul küñ, kün ay, yıl ay* zıt anlamlı: *iç taş, kün tün, ot suw, tirig ölüg, tün kün, tünle küntüz, ulug kiçig* olarak tespit edilmiştir.

	Yazıt ve El Yazmaları	Eski Uygur	Karahanlı
Ad	48	1506	594
Eylem	13	559	84

Tablo 3. Unsurların Sözcük Türüne Göre Eş Anlamlı İkilemelerin Sayısal Verileri

	Yazıt ve El Yazmaları	Eski Uygur	Karahanlı
Ad	47	791	276

Eylem	24	385	52

Tablo 4. Unsurlarının Sözcük Türüne Göre Yakın Anlamalı İkilemelerin Sayısal Verileri

	Yazıt ve El Yazmaları	Eski Uygur	Karahanlı
Ad	24	156	131
Eylem	6	29	23

Tablo 5. Unsurlarının Sözcük Türüne Göre Zıt Anlamalı İkilemelerin Sayısal Verileri

Tespit edilen 4748 ikileme içerisinde ad soylu sözcüklerle kurulan ikileme sayısı 3573'tür. Geriye kalan 1175 ikileme ise eylemlerden oluşmaktadır. Eski Türkçe dönemi metinlerinde ağırlıklı olarak ad soylu sözcükler ikileme unsuru olarak kullanılmıştır. Özellikle arasında zıtlık açısından ilişki bulunan ikilemelerin hemen hepsi ad soylu sözcüklerle kurulmuştur. Ad soylu sözcüklerin sık kullanımı her üç evre için de ortaktır.

	Yazıt ve El Yazmaları	Eski Uygur	Karahanlı
İki Unsurlu	59	1864	630
Üç Unsurlu	1	134	44
Dört Unsurlu	-	62	3
Beş Unsurlu	-	5	1

Tablo 6. Unsur Sayısı Açısından Eş Anlamalı İkilemelerin Sayısal Verileri

	Yazıt ve El Yazmaları	Eski Uygur	Karahanlı
İki Unsurlu	72	1108	296
Üç Unsurlu	-	60	32
Dört Unsurlu	-	7	3
Beş Unsurlu	-	1	-

Tablo 7. Unsur Sayısı Açısından Yakın Anlamalı İkilemelerin Sayısal Verileri

	Yazıt ve El Yazmaları	Eski Uygur	Karahanlı
İki Unsurlu	29	175	150
Üç Unsurlu	-	7	-
Dört Unsurlu	1	3	1
Beş Unsurlu	-	-	-

Tablo 8. Unsur Sayısı Açısından Zıt Anlamlı İkilemelerin Sayısal Verileri

Tablo 6, 7 ve 8 incelendiğinde bu çalışmanın araştırma konusu olan yapıların nasıl terimleştirileceği sorunu açık bir biçimde gözler önüne serilmektedir. Zira ‘ikileme’ terimi bu tablolar incelendiğinde anlaşılacağı üzere söz konusu yapıları karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Çünkü azımsanamayacak bir sıklıkta üçlü, dörtlü; az sayıda bile olsa beşli yapılar bulunmaktadır. Hatta Altun Yaruk’ta geçen *ülgüsüz üküş yüz miñ tümen koltı bodisatavlar kuvragı* cümlesinde geçen *ülgüsüz, üküş, yüz miñ, tümen* ve *koltı* ifadelerinin tamamı aynı ‘aşırı, sayılamayacak kadar çok’ anlamını karşılamaktadır. Eski Uygur Türkçesi ikilemelerinin temel oluşum biçimi olan yabancı sözcüklerin yanına Türkçelerinin eklenmesi yöntemi burada da görülmektedir. Zira *koltı* sözcüğü Sanskritçedir. Bu yapı her ne kadar parçalara ayrılarak birden fazla ikileme olarak kabul edilebilir görürse de sözcüklerin tamamının aynı anlamı karşılaması nedeniyle 6 unsurdan oluşmuş bir ikileme olarak değerlendirilmesi daha uygundur. Bodisatavlar topluluğunun ne derece fazla olduğunu ifade etmek üzere bu kadar eş anlamlı sözcüğün art arda kullanılmış olması hayret vericidir. İki den fazla sözcükle kurulan ikilemelerin unsurları arasında çoğu kez eş anlamlılık ilişkisinin bulunması da ayrıca dikkat çekicidir. Tespit edilen ikilemelerin 4383’ü iki unsurdan; 278’i üç unsurdan; 80’i dört unsurdan; 7’si beş unsurdan; bir tanesi ise 6 unsurdan oluşmaktadır. Yazıt ve el yazmaları evresinde *tewlig kürlüg armakçı* ve *kün tugsuk kün batsık* ikilemesi dışında herhangi bir ikiden fazla unsuru bulunan ikileme kullanılmamıştır. İki den fazla unsuru bulunan ikilemenin en sık kullanıldığı evre eski Uygur Türkçesidir.

TARANAN ESERLER DİZİNİ

1. Taranan Eski Türk Yazıt ve El Yazmaları

1.1. Eski Türk Yazıtları

1.1.1. Moğolistan Bölgesi Yazıtları

1. Köl Tegin / Kül Tegin / Orhon I
2. Köl Tegin yazıtının kaplumbağa altlığındaki yazıt
3. Bilge Kağan / Orhon II
4. Bilge Kağan külliyesindeki balbal üzerindeki yazıt
5. Tonyukuk I
6. Tonyukuk II
7. Tonyukuk külliyesindeki sıva üzerindeki yazıt / Tonyukuk III
8. Ongin / Ongi / Öngi
9. Ongin külliyesindeki balbal üzerindeki yazıt
10. Küli Çor / İheHüşötü / Köli Çor / Köl İç Çor / Kül İç Çor
11. Tes
12. Tariat / Taryat / Terh
13. Tariat yazıtının kaplumbağa altlığındaki yazıt
14. Şine Usu / Şine Us / Moyun Çor / Bayan Çor / Selenge yazıtı / Mogoyın Şine Us
15. Suci / Süci / Bel
16. Kara Balgasun I / Har Balgas I / Üçüncü Uygur yazıtı
17. Kara Balgasun II / Har Balgas II yazıtı
18. Sevrey / Somon Sevrey
19. Çoyr / Çoyren / Çöyr
20. İhe Ashete / Höl Asgat / İh Asgat / Altun Tamgan
21. İh Hanuy Nuur / Erdene Mandal
22. Arhanan / Kül Tarhan
23. Hangiday
24. Bömbögör
25. Hoyto Tamır I / Tayhar Çuluu I
26. Hoyto Tamır II / Tayhar Çuluu II
27. Hoyto Tamır III / Tayhar Çuluu III
28. Hoyto Tamır IV / Tayhar Çuluu IV
29. Hoyto Tamır V / Tayhar Çuluu V
30. Hoyto Tamır VI / Tayhar Çuluu VI
31. Hoyto Tamır VII / Tayha Çuluu VII
32. Hoyto Tamır VIII / Tayhar Çuluu VIII
33. Hoyto Tamır IX / Tayhar Çuluu IX
34. Hoyto Tamır X / Tayhar Çuluu X
35. Hoyto Tamır XI / Tayhar Çuluu XI
36. Hoyto Tamır XII / Tayhar Çuluu XII
37. Hoyto Tamır XIII / Tayhar Çuluu XIII
38. Hoyto Tamır XIV / Tayhar Çuluu XIV
39. Hoyto Tamır XV / Tayhar Çuluu XV
40. Hoyto Tamır XVI / Tayhar Çuluu XVI
41. Hoyto Tamır XVII / Tayhar Çuluu XVII

42. Hoyto Tamır XVIII / Tayhar Çuluu XVIII
43. Hoyto Tamır XIX / Tayhar Çuluu XIX
44. Hoyto Tamır XX / Tayhar Çuluu XX
45. Hoyto Tamır XXI / Tayhar Çuluu XXI
46. Hutug Uul I / Khutuk Ula I / Kutlug Tag I
47. Hutug Uul II / Khutuk Ula II / Kutlug Tag II
48. Hutug Uul III / Khutuk Ula III / Kutlug Tag III
49. Hutug Uul IV / Khutuk Ula IV / Kutlug Tag IV
50. Hutug Uul V / Khutuk Ula V / Kutlug Tag V
51. Yamaanı Us I / Hanan Had I
52. Yamaanı Us II / Hanan Had II
53. Yamaanı Us III / Hanan Had III
54. Yamaanı Us IV / Hanan Had IV
55. Yamaanı Us V / Hanan Had V
56. Yamaanı Us VI / Hanan Had VI
57. Açıit Nuur I
58. Açıit Nuur II
59. Açıit Nuur III
60. İh Biçıigt I
61. İh Biçıigt II
62. Öruk I
63. Öruk II
64. Gürbelcin / Gurvaljin Uul
65. Gurvan Mandal I / Dund Mandal
66. Gurvan Mandal II / Adag Mandal
67. Altan Had I
68. Altan Had II
69. Teht
70. Tevş / Aru Bogdo
71. Olon Nuur / Galuut
72. Olon Nuur / Akbatır Taşı / Höh Hötöl
73. Nalayh yazıtı / Ulan Batur (Urga) Kiremit yazıtı
74. Baga Oygör I
75. Baga Oygör II
76. Biger I
77. Biger II
78. Biger III
79. Biger IV
80. Biger V
81. Biger VI
82. Biger VII
83. Darvi I / Bayşin Üzüür I / Tsagaan Tolgoy I
84. Darvi II / Bayşin Üzüür II / Tsagaan Tolgoy II
85. Darvi III / Bayşin Üzüür III / Tsagaan Tolgoy III
86. Del Uul I
87. Del Uul II
88. Del Uul III
89. Del Uul IV
90. Hanangiyn Buuts
91. Dalan Uul
92. Doloodoyn / Doloogoydoy
93. Delüün

94. Jirimiyn Hudag
95. Zoos / Runik harfli para
96. Züriyn Ovoo / Somon Tes / Tes
97. Züün Oroy Övöljö / Ak Şokı / Tsagaan Salaa
98. Zürh Uul
99. Övördörölj
100. Övörhangay
101. Örtöönbulag
102. Raşaan Had
103. Mutrın Temdeg / Kutlug'un Mührü
104. Tsahir I
105. Tsahir II
106. Şaahar Tolgoy I
107. Şaahar Tolgoy II
108. Şaahar Tolgoy III
109. Şiveet Hayrhan I
110. Şiveet Hayrhan II
111. Şiveet Hayrhan III
112. Tömör Tsorgo
113. Har Magnay / Kara Alın
114. Tsenher Mandal / Hentey I-II / Burgast Valley
115. Tsetsüühei
116. Kara Katu / Ereen Harganat / Hatuu Us
117. Kitap düğme üzerindeki yazıt
118. Yay üzerindeki yazıt
119. Tuğla üzerindeki yazıt
120. Adı bilinmeyen bir yazıt (?)
121. Çalgı üzerindeki yazıt
122. Baga Hayrhan I
123. Baga Hayrhan II
124. Delgerhaan I
125. Delgerhaan II

1.1.2. Yenisey (Tuva ve Hakasya) Bölgesi Yazıtları

1.1.2.1. Numaralı Yenisey Yazıtları

1. Uyük-Tarlak
2. Uyük-Arjan
3. Uyük-Turan
4. Ottuk-Daş I
5. Barık I
6. Barık II
7. Barık III
8. Barık IV
9. Kara-Sug
10. Elegest I
11. Begre 54
12. Aldı-Bel I
13. Çaa-Höl I
14. Çaa-Höl II
15. Çaa-Höl III
16. Çaa-Höl IV
17. Çaa-Höl V
18. Çaa-Höl VI
19. Çaa-Höl VII
20. Çaa-Höl VIII
21. Çaa-Höl IX
22. Çaa-Höl X

23. aa-Höl XI
24. Haya-Baji
25. Oznaçennaya I
26. Oçurı
27. Oya
28. Altın-Köl I
29. Altın-Köl II
30. Uybat I
31. Uybat II
32. Uybat III
33. Uybat IV
34. Uybat V
35. Tuba I
36. Tuba II
37. Tuba III
38. Ak-Yüs I
39. Kara-Yüs I
40. Taşeba
41. Hemçik-Çırgakı
42. Bay-Bulun I
43. Kızıl-Çıraa I
44. Kızıl-Çıraa II
45. Köjeelig-Hovu
46. Telee
47. Suci
48. Abakan
49. Bay-Bulun II
50. Tuva B
51. Tuva D
52. Elegest II
53. Elegest III
54. Ottuk-Daş III
55. Tuva G
56. Malinovka
57. Saygın
58. Kezek-Hüree
59. Herbis-Baarı
60. Sargal-Aksı
61. Suglug-Adır-Aksı
62. Kanmıldıg-Hovu
63. Ortaa-Hem
64. Ottuk-Daş II
65. Kara-Bulun I
66. Kara-Bulun II
67. Kara-Bulun III
68. El-Bajı
69. Çer-Çarık
70. Elegest IV
71. Podkuninskaya
72. Aldıı-Bel II
73. İyme I
74. Samagaltay
75. Kuten-Buluk
76. Ayna I
77. Ayna II
78. Para I
79. Para II
80. Kemer takımındaki bronz levha
81. Kopön Altın Küp I
82. Kopön Altın Küp II
83. Uybat VII
84. Ayna III

85. Ayna IV
86. Oçurı'dan taş tılsım
87. Taş Ağırşak I
88. Ağırşak-Damga
89. Övür I
90. Övür II
91. Bedelig Valun
92. Demir-Sug
93. Yır-Sayır I
94. Yır-Sayır II
95. Hemçik-Bom I
96. Hemçik-Bom II
97. Hemçik-Bom III
98. Uybat VI
99. Ortaa-Tey
100. Bayan-Kol
101. Baykalovo
102. Arjan I
103. Arjan II
104. Oznaçennaya II
105. Tuva koleksiyonundaki levha
106. Çerbi
107. Hadınnıg
108. Uyük-Oorzak I
109. Uyük-Oorzak II
110. Uyük-Oorzak III
111. Tepsey I
112. Tepsey II
113. Tepsey III
114. Tepsey IV
115. Tepsey V
116. Tepsey VI
117. Tepsey VII
118. Turan I
119. Saglı
120. Tugutüp I
121. Tugutüp II
122. İyme II
123. Tepsey VIII
124. Tepsey IX
125. Tepsey X
126. Tepsey XI
127. Ayna V
128. Ayna parçası VI
129. Ayna parçası VII
130. Ayna parçası VIII
131. Bronz levha
132. Uybat VIII
133. Kopön Altın Küp III
134. Ust-Sos
135. Ust-Kulog
136. Mugur-Sargol I
137. Kres-Haya
138. Kara-Yüs II
139. Çaptıkov Taşı
140. Mugur-Sargol II
141. Aymırlıg kurganından yay kılıfı I
142. Aymırlıg kurganından yay kılıfı II
143. Ayna Parçası IX
144. Novosyolovo
145. Mugur-Sargol III
146. -

147. Yeerbek I	Kamenka köyünden bronz para
148. -	Bronz para-Krasnoyarsk
149. Yeerbek II	Devlet Ermitajı'ndan gümüş kap
150. -	Kulplu Sedyarski maşrapası
151. -	Kulplu gümüş maşrapa
152. Şançi III	Adrianov koleksiyonundan bir yazıt
153. Alaş I	Sargol
154. Alaş II.	Ozernaya II

1.1.2.2. Numarasız Yenisey Yazıtları

Lisiç'ya I	Edegey I
Lisiç'ya II	Edegey II
Kök Haya	Edegey III
Kunya Dağı kaya yazıtı	Çinge
Beyskoye köyünden gümüş kama	Edegey IV
Knişi köyünden bronz ayna starı	Edegey V
	Edegey VI

1.1.3. Dağlık Altay Cumhuriyeti Bölgesi Yazıtları

1. Çarış	16. Biçiktu-Boom III
2. Katanda	17. Biçiktu-Boom VI
3. Tuekta I	18. Bar-Burgazı I
4. Kuray I	19. Adır-Kaya
5. Kuray II	20. Taldu-Ayrı
6. Mendur-Sokkon I-1	21. Bar-Burgazı II
7. Mendur-Sokkon I-2	22. Bar-Burgazı III
8. Mendur-Sokkon I-3	23. Yalbak-Taş I / Kalbak-Taş I
9. Mendur-Sokkon I-4	24. Yalbak-Taş III / Kalbak-Taş III
10. Mendur-Sokkon II	25. Yalbak-Taş IV-VI / Kalbak-Taş IV-VI
11. Mendur-Sokkon III	26. Yalbak-Taş V / Kalbak-Taş V
12. Mendur-Sokkon IV	27. Yalbak-Taş VII / Kalbak-Taş VII
13. Biçiktu-Boom I	28. Yalbak-Taş VIII / Kalbak-Taş VIII
14. Biçiktu-Boom II/1	29. Yalbak-Taş IX / Kalbak-Taş IX
15. Biçiktu-Boom II/2	30. Yalbak-Taş X / Kalbak-Taş X

31. Yalbak-Taş XI / Kalbak-Taş XI
32. Yalbak-Taş XII / Kalbak-Taş XII
33. Yalbak-Taş II-XV / Kalbak-Taş II-XV
34. Calgız-Töbö I
35. Calgız-Töbö II
36. Mendur-Sokkon V
37. Biçiktu-Boom XI-XII
38. Mendur-Sokkon IX
39. Yalbak-Taş XIII / Kalbak-Taş XIII
40. Yalbak-Taş XVII / Kalbak-Taş XVII
41. Yalbak-Taş XVIII / Kalbak-Taş XVIII
42. Yalbak-Taş XIX / Kalbak-Taş XIX
43. Yalbak-Taş XX / Kalbak-Taş XX
44. Yalbak-Taş XXI / Kalbak-Taş XXI
45. Yalbak-Taş XXII / Kalbak-Taş XXII
46. Yalbak-Taş XXIII / Kalbak-Taş XXIII
47. Yalbak-Taş XXIV / Kalbak-Taş XXIV
48. Yalbak-Taş XXVI / Kalbak-Taş XXVI
49. Köpçegen
50. Karban
51. Tuekta II
52. Tuekta III
53. Teke-Turu
54. Biçiktu-Boom IV
55. Biçiktu-Boom V
56. Yalbak-Taş XIV / Kalbak-Taş XIV
57. Yalbak-Taş XVI / Kalbak-Taş XVI
58. Yalbak-Taş XXX / Kalbak-Taş XXX
59. Yalbak-Taş XXXI / Kalbak-Taş XXXI
60. Yalbak-Taş XXV / Kalbak-Taş XXV
61. Yalbak-Taş XXVII / Kalbak-Taş XXVII
62. Yalbak-Taş XXVIII / Kalbak-Taş XXVIII
63. Yalbak-Taş XXVIX / Kalbak-Taş XXVIX
64. Manırlu-Kobı I
65. Manırlu-Kobı II
66. Sogodek
67. Tekpenek
68. Çirik-Taş
69. Biçiktu-Boom VII
70. Kara Boom / Semisart
71. Mendur-Sokkon VII
72. Üstügi Sarı-Kobı
73. Mendur-Sokkon VI
74. Sakıyla-Kobı I
75. Sakıyla-Kobı II
76. Biçiktu-Boom VIII
77. Biçiktu-Boom X
78. Kurgak I
79. Kızıl-Kabak I
80. Kızıl-Kabak II
81. Biçiktu-Boom IX
82. Mendur-Sokkon VIII
83. Büyük Yaloman
84. Yabogan
85. İnegen I
86. İnegen II
87. Kurgak II
88. Tuekta IV
89. Ust-Uba
90. Tuekta V

1.1.4. Kırgızistan (Tanrı Dağı / T'ien-shan) Bölgesi Yazıtları

1. Talas I	31. Koçkor XIII
2. Talas II	32. Koçkor XIV
3. Talas III	33. Koçkor XV
4. Talas IV	34. Koçkor XVI
5. Talas V	35. Koçkor XVII
6. Talas VI	36. Koçkor XVIII
7. Talas VII	37. Koçkor XIX
8. Talas VIII	38. Koçkor XX
9. Talas IX	39. Koçkor XXI
10. Talas X	40. Koçkor XXII
11. Talas XI	41. Koçkor XXIII
12. Talas XII	42. Koçkor XXIV
13. Talas XIII	
14. Talas XIV	
15. Talas XV (Kuru Bakayır)	
16. Talas XVI (Taş maske)	
17. Koy Sarı	
18. Ak Ölon	
19. Koçkor I	
20. Koçkor II	
21. Koçkor III	
22. Koçkor IV	
23. Koçkor V	
24. Koçkor VI	
25. Koçkor VII	
26. Koçkor VIII	
27. Koçkor IX	
28. Koçkor X	
29. Koçkor XI	
30. Koçkor XII	

1.1.5. Çin Halk Cumhuriyeti Bölgesi Yazıtları

1. Karı Çor Tigin / Xi'an	11. I. Yilig Çor
2. Cimsar / Yemiş Tutuk	12. II. Yilig Çor
3. Çagan Obuga / Yorçı	13. İnçkü
4. Turfan'da bulunan Çince tapınak kitabesi üzerindeki yazıt I / Kutlug Kunçuy	14. Beş Balık
5. Turfan'da bulunan Çince tapınak kitabesi üzerindeki yazıt II / Sariputri / Saripu	15. İllük
6. Tudun	16. İşar
7. Ay Teg	17. Ataç
8. Ay Beg	18. Ay
9. I. Körü	19. Şakyamuni
10. II. Körü	20. Kumtura I
	21. Kumtura II
	22. Hoten Çubuğu

1.2. Eski Türk El Yazmaları

1. Irk Bitig

1.2.1. Almanya'da Bulunan Eski Türk El Yazmaları

1. Mz. 388 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 326)	9. U 174a.b no'lu yazma parçası (Eski no: TM 336)
2. MIK III 35a+b no'lu yazma parçası (Eski no: TM 327)	10. Mz. 385a-d no'lu yazma parçası (Eski no: TM 337)
3. U 178 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 328)	11. Mz. 175a.b no'lu yazma parçası (Eski no: TM 337)
4. Mz. 172 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 330)	12. Mz. 403a.b no'lu yazma parçası (Eski no: TM 337, TM 335 / TM 341)
5. U 180 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 331)	13. Mz. 402 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 337-339a-b)
6. TM 332 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 332)	14. U 175 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 339)
7. U 179 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 334)	15. Mz. 171 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 340)
8. U 171a.b no'lu yazma parçası (Eski no: TM T 20)	16. U 177 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 341)

17. U 5 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 342)
18. Mz. 386 no'lu yazma parçası (Eski no: TM 333)
19. Mz. 400 no'lu yazma parçası (Eski no: T I-a)
20. Mz. 167 no'lu yazma parçası (Eski no: T I D x 20)
21. Mz. 169a.b+c.d no'lu yazma parçası (Eski no: T I)
22. Mz. 173a.b no'lu yazma parçası (Eski no: ([T II], D 19)
23. Mz. 174a-e no'lu yazma parçası (Eski no: T II K, T II D 52)
24. U 172 no'lu yazma parçası (Eski no: T II D 67)
25. M.z 387 no'lu yazma parçası (Eski no: T II B 227 D)

1.2.2. İngiltere'de Bulunan Eski Türk El Yazmaları

1. Or. 8112/76 no'lu yazma parçası (Eski no: M. I. XXXII, 006)
2. Or. 8212/77 no'lu yazma parçası (Eski no: Ch. 00183)
3. Or. 8212/78 no'lu yazma parçası (Eski no: Ch. 0014)
4. Or. 8212/79 no'lu yazma parçası (Eski no: Ch. 0053)

1.2.3. Japonya'da Bulunan Eski Türk El Yazmaları

1. Ot. Ry. 6432 no'lu yazma parçası (Eski no: Ot. Ry. 6432)
2. Ot. Ry. 8129 no'lu yazma parçası (Eski no: Ot. Ry. 8129)

1.2.4. Rusya'da Bulunan Eski Türk El Yazmaları

1. O. 1 no'lu yazma parçası (Eski no: O.1.)

26. Mz. 383 no'lu yazma parçası (Eski no: T II K)
27. T II T 14 no'lu yazma parçası (Eski no: T II T 14)
28. MIK III 34b no'lu yazma parçası (Eski no: T II T 20)
29. Mz. 377 no'lu yazma parçası (Eski no: T II T 20)
30. U 181 no'lu yazma parçası (Eski no: T II T)
31. U 173 no'lu yazma parçası (Eski no: U 173)
32. U 176 no'lu yazma parçası (Eski no: U 176)
33. M... no'lu yazma parçası (Eski no: TM 407)
34. MIK III 200 I no'lu yazma parçası (Eski no: T II D II)

5. Or. 8212/104 no'lu yazma parçası (Eski no: Ch. 0013)
6. Or. 8212/161 no'lu yazma parçası (Eski no: Ch. 0033)
7. Or. 8212/1692 no'lu yazma parçası (Eski no: Kao. 0107)

3. Ot. Ry. 8130 no'lu yazma parçası (Eski no: Ot. Ry. 8130)

1.2.5. Fransa'da Bulunan Eski Türk El Yazmaları

1. Pelliot Tibétain Touen-houang 2132 no'lu yazma parçası (Eski no: Pelliot Tibétain Touen-houang 2132)

2. Taranan Eski Uygur Türkçesi Metinleri

1. Berliner Turfantexte I: Fragmente der uigurischen Version des 'Jingangjing mit den Gāthās des Meister Fu'
2. Berliner Turfantexte II: Eine uigurische Totenmesse
3. Berliner Turfantexte III: Das uigurische İnsadi-Sūtra
4. Berliner Turfantexte V: Manichäisch-türkische Texte, Übersetzung
5. Berliner Turfantexte VII: Fragmente tantrischer werke in uigurischer Übersetzung
6. Berliner Turfantexte VIII: Die uigurischen Übersetzungen des Guruyogas "Tiefer Weg" von Sa-skya Paṇḍita und der Mañjuśrīnāmasaṃgīti
7. Berliner Turfantexte IX: Maitrisimit Nom Bitig, Die Uigurische Übersetzung eines Werkes der buddhistischen Vaibhāsika-Schule
8. Berliner Turfantexte XIII: Buddhistische Stabreimdichtungen der Uiguren
9. Berliner Turfantexte XVIII: Altun Yaruq Sudur. Vorworte und das erste Buch
10. Berliner Turfantexte XXIII: Magische Texte des uigurischen Buddhismus
11. Berliner Turfantexte XXV: Edition des alttürkisch-buddhistischen Kṣanti Kılguluk Nom Bitig
12. Berliner Turfantexte XXVI: Die Uigurischen Buddhistischen kolophone
13. Berliner Turfantexte XXXVII: Buddhistische Erzählungen aus dem alten Zentralasien Edition der altuigurischen DKPAM
14. Türkische Manichaica aus Chotscho I
15. Türkische Manichaica aus Chotscho II
16. Türkische Manichaica aus Chotscho III
17. Türkische Turfantexte I: Bruchstücke eines Wahrsagebuches
18. Türkische Turfantexte II: Manichaica
19. Türkische Turfantexte III: Der große Hymnus auf Mani
20. Türkische Turfantexte IV: Ein neues Sündenbekenntnis
21. Türkische Turfantexte V: Aus buddhistischen Schriften
22. Türkische Turfantexte VI: Das buddhistische Sūtra Säkiz Yükmäk
23. Türkische Turfantexte VII
24. Türkische Turfantexte VIII: Texte in Brähmischrift
25. Türkische Turfantexte IX: Ein Hymnus an den Vater Mani Auf "Tocharisch" B Mit Altürkischen Übersetzung
26. Türkische Turfantexte X: Das Avadāna des Dämons Ātavaka
27. Uigurica I
28. Uigurica II

29. Uigurica III	44. Kşanti Kılğuluk Nom Bitig
30. Uigurica IV	45. Kuanşı İm Pular
31. ATT	46. Maymunlar Begi
32. Altun Yaruk Sudur / Suvarnaprabhāsa Sūtra	47. Maytrisimit
33. Çaştanı Beg	48. Mukaddes Tavşan
34. Dantıpalı Beg	49. Roshia shozō uigurugo bunken no kenkyū. Uiguru monji hyōki kanbun to uigurugo butten tekisuto (St. Petersburg'daki Eski Uygur El Yazmaları)
35. Daşakarmapathāvadānamālā	50. Runen Schrift aus Turfan
36. Dışastvustik	51. Türlü Cehennemler
37. Eski Türk Şiiri	52. Üç İtigsizler
38. Eski Uygur Altı Dişli Fil Hikâyesi	53. Xuanzang-Biyografisi III
39. Eski Uygur Din Dışı Metinler	54. Xuanzang-Biyografisi V
40. Eski Uygur Mektupları	55. Xuanzang-Biyografisi VII
41. Huastuanift	56. Xuanzang-Biyografisi VIII
42. İyi ve Kötü Düşünceli Prens Öyküsü / Edgü Ögli Tigin ile Ayıg Ögli Tigin Öyküsü / Prens Kalyānamkara ve Pāpamkara Öyküsü	57. Xuanzang-Biyografisi IX
43. Köñül Tözin Ukıttacı Nom ve Salt- Bilinç Öğretisi	58. Xuanzang-Biyografisi X

3. Taranan Karahanlı Türkçesi Metinleri

1. Atebetü'l-Hakayık
2. Dīvānu Lugāti't-Türk
3. Karahanlı Türkçesi Satır-Arası Kur'an Tercümesi (TİEM 73 1v 235v/2)
4. Karahanlı Türkçesi Satır-Arası Kur'an Tercümesi (TİEM 235v/3 - 450r7)
5. Kutadgu Bilig
 6. Türkçe İlk Kur'an Tercümesi: Rylands Nüshası

DİZİN

A

aç- adır-, 41
aç- belgürt-, 41
aç emgek, 557
aç- kéjürt-, 557
aç kız, 557
aç- kojruk-, 557
aç- ört-, 819
aç saran, 557
aç suwsuz, 558
aç tok, 819
aç toruk, 558
aç- yad-, 558
aç- yar-, 41
açı- yığla-, 559
açıg agrıg, 559
açıg ayag, 42
açıg emgek, 42
açıg emgeklig, 43
açıg irig, 559
açıg süçig, 820
açıg tarka, 43
açıg tarka emgek, 43
açıg tarka emgek busuş, 43
açıgı todugh, 820
açıl- bilil-, 559
açıl- seçil-, 559
açıl- yarıl-, 43
açılmak yadılmak, 559
açılmak yadılmaklıg, 559
açın- agrın-, 44
açın- aya-, 559
açın- igid-, 44
açın- kü- küzet-, 44
açın- yadın-, 44
açınma- ayama-, 560
açıt- agrıt-, 44
açma- okıma-, 44
açmak suwsamak, 560
açmak usmak, 560
açmak usmaklıg, 560
açok adırtlıg, 44
açok adrok, 45
açok āşkārā, 45
açok yaruk, 45
açoklı örtüglüg, 820
açoklug adırtlıg, 45
açoklug örtüglüg, 820
açsık tosık, 820
açsız kızsız, 45

açsız suksız, 45
açurmamak suwsatmamak, 560
ada emgek, 560
ada ıyınç basınç, 561
ada karşı, 561
ada korkınç, 561
ada tuda, 561
adak asra, 46
adak soğ, 46
adahlı tudahlı, 562
adahlıg tıdıgıg, 563
adasız esen, 563
adasız tudasız, 563
adasız tudasız esen, 46
adaş böşük, 46
adaş eş, 46
adaş kadaş, 46
adaş koldaş, 46
adaş koldaş erdeş, 47
adaşlı kadaşlı, 47
ādem yanlok, 47
ādemī perī, 564
adın adın, 47
adın- muğad-, 564
adın öñi, 48
adın özke, 48
adınçig adrok, 48
adınçig idok, 564
adınçig muğadınçig, 48
adınçig muğadınçig tañlançig, 48
adınçig öñi, 48
adınçig tañlançig, 49
adınsıgız teprençsiz, 49
adır- aç-, 49
adır- böl- adırtla-, 49
adır- özirken-, 49
adır- seç-, 49
adır- üdür-, 50
adır- üdür- seç-, 50
adır- yıra-, 564
adırgan seçgen, 50
adıрма- seçme-, 50
adırmak kesmek yarmak, 50
adırmak seçmek, 50
adırmak üdürmek, 51
adırt adrok, 51
adırt öñi, 51
adırt üdür-, 51
adırtlıg bekiz belgülg, 51
adırtlıg belgülg, 52
adırtlıg odgurak, 52

adırthg odgurak séziksiz, 52
adırthg üdürtlüg, 52
adırsız belgüsüz, 53
adırsız öñsisiz, 53
adırlıg seçigli, 53
adrıl- kükül-, 564
adrıl- seçlin-, 564
adrıl- yéril-, 53
adrılma- azna-, 565
adrılma- seçlinme-, 565
adrok adrok, 53
adrok adrok öñi öñi, 54
adrok seçme, 54
adrok tañsok, 54
adrok yég, 55
ag- yokla-, 55
ag- yükse-, 55
aga ini, 55
ağı barım, 55
ağı çuz, 565
ağı kaznak, 56
ağı tawar, 56
ağılg kaznak, 56
ağılg komsoluk, 57
ağılg sañ, 57
ağın kewgek, 565
ağınçsız bek yarp, 57
ağınçsız ewrilinçsiz, 57
ağınçsız ewrilinçsiz bek katıg, 57
ağır agrug, 57
ağır ayag, 57
ağır ayamak, 58
ağır ayançañ, 58
ağır ayançañlıg, 59
ağır satıglıg, 59
ağır uçuz, 820
ağır ulug, 59
ağır yénik, 820
ağırla- aya-, 60
ağırla- aya- tapın-, 60
ağırla- ulugla-, 60
ağırlıg açıg, 60
ağırlıg itig, 60
ağırlıg yéniklig, 821
ağırlık küşüslük, 565
ağırlık uçuzluk, 820
ağırsız ayagsız, 60
ağız til, 565
ağlatı artok, 60
agma- çökme-, 821
agma- tegşilme-, 565
agmak énmek, 821
agmak tegrilmeklig, 565

agmaksız tegşilmeksiz, 566
agrıg ig, 60
agrıg sızlag, 60
agrıg tikig, 61
agrıg tikig ig toga, 61
agrıgsız tikigsiz, 61
agtar- ewir-, 61
agtar- tönđer-, 61
agtarıl- tönđeril-, 61
agtın- én-, 821
agtur- üntür-, 61
ahd emānet, 61
āheste āheste, 61
ahsak buhsak, 566
ajun oron, 62
ak- kudul-, 62
ak- tükül-, 566
akar- karar-, 821
akaş kök, 62
akı elgi kéñ, 62
akı kéñ elig, 62
akı közi tok köñli tolu, 62
akıglıg akıgsız, 821
akıglıg ürlüksüz, 566
akıgsız arıg, 566
akıgsız arıg edgü, 566
akıgsız bek katıg, 566
akıgsız işletgüsüz, 567
akıgsız ürlüklüg, 567
akılma- kudulma-, 62
akl ukuş hüş hıred, 567
aklançıg yawız, 567
akru akru, 62
akru amıl, 63
aksak çolak, 567
aksak teglök bertök, 567
al altag, 567
al altaglıg, 568
al- bér-, 822
al çewiş, 568
al- kemiş-, 822
al- kod-, 822
al yañ itig, 569
al- yul-, 63
alañur- kogşa-, 63
alçı hile, 63
ahl- bulul-, 63
alım bérım, 64
alımçı bérımçı, 822
alış bérış, 822
alışsız bérışsız, 569
ālim bügü, 64
alk- arıt-, 569

alk- yokadur-, 569
alka- çilte-, 569
alka- töröt-, 64
alkat- kötrül-, 64
alkın- arıl-, 569
alkın- arta-, 64
alkın- bat-, 570
alkın- sön- amrıl-, 64
alkın- tüke-, 64
alkın- uwat-, 570
alkın- yokad-, 64
alkınçsız telim, 65
alkınçsız tüketinçsiz, 65
alkınçsız üküş-, 65
alkınçsız ülgüsüz, 65
alkınma- artama-, 65
alkınma- tükenme-, 66
alkınma- yokadma-, 66
alkınmak yokadmak, 66
alkınmaksız egsümeksiz, 66
alkınmaksız ésilmezsiz, 66
alkınmaksız tükemezsiz, 66
alkuş başık, 66
alkuş ötüğ, 570
alku barça, 67
alku barça alası, 67
alku kamağ, 67
alkuğun barça, 68
alkunı barça, 68
alkunı barça tüzü tükel, 69
alkusın barça, 69
Allah Tağrı, 69
alhg çewişlig, 69
alp ağır, 69
alp alpagut, 570
alp atım, 570
alp emgek, 69
alp er, 70
alp erdem, 571
alp erdemlig, 571
alp katıg, 571
alp küçlüg, 572
alp tetimlig, 70
alp toña, 70
alp yinçge, 823
alpagut bilge, 572
alpal- kedlen-, 71
alpırkanmak érinmek, 823
alsız altagsız, 572
altun kümüş, 572
altunluğ kümüşlüg, 574
alwır- buş-, 71
ām has, 823

amıl ağlak, 71
amırtgur- turultur-, 71
amra- sew-, 574
amrak sewer, 71
amrançıg oğşançıg, 574
amraş- sewiş-, 574
amrıl amıl, 71
amrıl- olor-, 71
amrıl- tın-, 71
amrıl- turul-, 71
amru üzüksüz, 72
amtı közünür, 72
amtı yügerü, 72
ana ata, 574
ana baba, 574
anantaraş ayıg kılınç, 72
anantımatı başlagsız uzun, 73
anaz umugsuz, 73
ança ança, 73
ança monça, 574
ançan ançan, 73
ançola- tapın-, 74
anıg körksüz, 575
anıg üz, 576
anıg yawlak, 74
anlı monılı, 575
anta anta, 74
anta monta, 575
antag antag, 74
anthg antsız, 823
anut- ét-, 576
anutara üzeliksiz, 74
ağ ağ, 74
ağ- tapın-, 74
ağan- erksin-, 75
ağçı mağçı keyikçi, 75
ağla- bil-, 75
ap arıg süp süzök, 75
apagulug ulug meñü, 75
apam birök, 75
apıg tıdıg, 576
apıg yapıg, 75
apıt- kölit-, 76
apıt- yupat-, 76
ar bog, 76
ar- emgen-, 576
ar- ezügle-, 576
ar- oñ-, 576
ar- yow-, 76
ara ara, 76
aranz umugsuz, 576
arasız oksuz, 76
arı- açıl-, 76

arı- alkın-, 76
arı- sili-, 77
arı- silin-, 77
arı- süzül-, 77
arı- yini-, 78
arı- yu-, 78
arığ amıl, 576
arığ arığ, 78
arığ edgü, 576
arığ ıdok, 78
arığ kértgünç, 78
arığ kırsız, 78
arığ körkle, 577
arığ öñ, 577
arığ saka, 577
arığ semek, 79
arığ silig, 79
arığ süzök, 80
arığ süzök kértgünç, 81
arığ süzök yazınçsız, 81
arığ turug, 81
arığ turug süzök, 82
arığ ürün, 82
arıgsız yawlak, 577
arıl- sarıl-, 82
arımak arımamak, 823
arımak kétmek tarıkmak, 82
arımak silimek, 82
arımak süzölmek, 82
arın- süzül-, 82
arınmak süzölmek, 83
arış arığ, 83
arış arkag, 823
arıt- alkıntur-, 83
arıt- kéter-, 83
arıt- süz-, 84
arıt- yu-, 84
arka kamag, 84
arka yülek, 84
arkış térkiş, 84
arkış yalawaç, 85
arkuru turkuru, 823
arma- usanma-, 577
arma- yérme-, 85
armak azgurmak, 85
armak yowmak, 85
armaksız kürsüz, 85
armaksız sönmezsiz, 577
arpa saman, 577
arslan burslan, 85
art- aş-, 85
art- aşun-, 86
art basut, 86

art- taş-, 577
art yış, 824
arta- aşgın-, 577
arta- bozul-, 86
arta- yokad-, 578
arta- yokadtur-, 578
artak yawız, 578
artama- alkınma-, 86
artama- bozulma-, 87
artama- yokadma-, 578
artamak bozulmak, 87
artamaksız bozulmaksız, 578
artançsız yanınçsız, 578
artat- boz-, 578
artatma- sıma-, 579
artmak ünnek, 579
artok eksük, 824
artok telim, 87
artok üküş, 87
artokrak aqlatı, 87
artoksuz egsüksüz, 579
artoksuz yañloksuz köni kértü, 579
aruş arkag, 87
arwişçı otaçı, 579
arzu hava, 87
arzu tilek, 88
arzu tilek umdu, 88
as- ükkit-, 88
as- üste-, 88
asanké kalp, 89
asanké kalp öd, 89
asanké nayut, 89
asıg edgü, 579
asıg tuso, 89
asıg yas, 824
asıg ziyan, 824
asıglı tusolı, 91
asıghg edgülüg, 579
asıghg kergeklik, 579
asıghg meñjilig, 91
asıghg tusolug, 91
asıgsız bitadı, 91
asıgsız boş, 92
asıgsız tusulmaz, 580
asıl- küçet-, 92
asıl tüp, 92
asıl- ükli-, 92
asıl- üstel-, 92
asılma- üklime-, 93
asılmak koramak, 824
asılmak üstelmek, 93
asılmak yoklanmak, 93
asılmaklıg üstelmeklig, 93

asıra- iğele-, 580
askaççula- ilügle-, 93
askaççula- tagunla-, 93
asmak üstemek, 93
ast üst, 824
aş azuk, 93
aş boguz, 580
aş içgü, 580
aş içgü suwsuş, 582
aş içgü yégü, 582
aş suw, 582
aş suw yégü, 582
aş suwsuş, 582
aş şarāb, 583
aş ton, 583
aş yemiş, 583
aşa- yaşa-, 94
aşa- yé-, 94
aşan- yuñla-, 94
aşlıg içgülüg, 583
aşnukı amtıkı, 94
aşnuklı ozakı, 94
aşsız suwsuz, 583
aşsız tonsuz, 583
aşuk- tawran-, 94
at adgır, 583
at ayag, 94
at bag, 95
at belgü, 584
at çaw, 95
at çaw ün, 95
at kök, 584
at kölük, 584
at kü, 95
at lakab, 96
at mañal, 96
at mañallıg, 97
at saw söz, 584
at- tut-, 825
at ün, 97
at üstem, 584
at yaña, 584
at yol, 97
ata ana, 584
ata kañ, 97
ata ogul, 585
ata- sözle-, 98
ata- yükün-, 585
atamak kértgünmek, 98
atasız anasız, 585
atık- kükül-, 98
atkaglıg vışaylıg, 98
atkanmak ilinmek, 585

atkanmak yapşınmak, 586
atlıg buyruk, 98
atlıg külüg, 98
atlıg külüg belgülüg, 99
atlıg mañallıg, 99
atlıg yadag, 586
atlıg yollug, 586
atlıg yüzlüg, 99
atsız belgüsüz, 586
aw- kawşa-, 99
awa awa, 100
awant tıtag, 100
awant tüş, 586
awantsız tıtagsız, 100
awçı kéyikçi, 100
awıçga kurtga, 100
awın- sewin-, 586
awınç küwenç, 586
awınma- sewinme-, 587
awiş tamu, 101
awiş tamulug, 101
ay kün, 587
ay yıl, 587
ay yultuz, 587
aya- açın-, 587
aya- ağırla-, 101
aya- ağırla- tapın-, 102
aya- ağırla- tapın- udun-, 103
aya- ayançañlan- yükün- eñit-, 587
aya- çilte-, 103
aya- kör-, 103
aya- küle-, 103
aya- sew-, 588
ayag çilteg, 103
ayag tapıg, 104
ayaglıg ağırlıg, 104
ayaglıg çilteglig, 104
ayaglıg tatıglıg, 588
ayaglıg ulug, 588
ayak tirki, 588
ayal- açıl-, 104
ayal- kötrül-, 104
ayama- açınma-, 588
ayama- ağırlama-, 104
ayaş- amraş-, 588
ayat- ağırlat-, 104
ayaz yağız, 825
ayıg edgü, 825
ayıg sarsıg, 588
ayıg yawız, 105
ayıg yawız çulwu, 105
ayıg yawlak, 105
ayıgla- tan-, 105

ayıglamaksız çulwusuz, 106
ayın- kork-, 106
ayıt- biti-, 588
ayıt- ötün-, 589
aylok aylok, 106
aymançsız korkınçsız, 106
aysız künsüz, 589
az almır, 106
az amranmak, 589
az az, 106
az eksük, 589
az- mun-, 590
az nızvanı, 106
az nızvanılığ, 107
az öwke, 590
az saran, 590
az ulug, 825
az uwutsuz suk, 107
az üküş, 825
az- yañıl-, 590
az- yaz-, 590
az yuka, 590
azıglıg kür, 107
azın azın, 107
azıp kal- adril-, 591
azıt- yañıltur-, 107
azlan- kıwırgaklan-, 107
azlanma- koğşanma-, 591
azlanmak tutyaklanmak, 108
azlanmamak künilmemek, 108
azlı öwkeli, 591
azlı üküşli, 826
azsız esirkençsiz, 108
azsız öwkesiz, 591
azsız suksız, 108
azu- egsü-, 108
azuk munuk, 591

B

ba- bekle-, 591
badar badar, 108
bag bek, 108
bag bodun, 108
bag bokagu, 591
bag borluk, 592
bag bustan, 592
bag çug, 592
bag él, 592
bag kölüg, 109
bag kölüg bokagu, 593
bag kusuk, 592

bag örk, 109
bag tutug, 593
bag uguş töz, 109
bagır böşük, 109
baglıg tutuglug, 593
bagsız çugsuz, 593
bakşı nomçı, 109
bakşı titsi, 109
bakşı ulug, 593
bakşılı titsili, 109
bakşısız nomçısız, 109
balçık balık, 593
balık kent, 110
balık suzak, 826
balık uluş, 110
balık uluşlug, 111
balmak beklelemek, 593
balu balu, 111
bama- ulama-, 111
bamak beklemek, 593
bar bar, 111
bar bayagut, 594
bar et'öz körümlüg, 111
bar- kel-, 826
bar- mañla-, 594
bar yok, 826
bar yok beksiz meñüsüz, 827
bar yok bol-, 111
barça bütün, 112
barça bütürü, 112
barça bütürü tükel, 112
barça kalhsız, 112
barça kalhsız yumkı, 112
barça kamagun, 112
barça tolp, 112
barça tolu tükel, 112
barça tükellig, 112
barça tüzü, 113
barça tüzü tüketi, 113
barça yumkı, 113
barıgh keligli, 827
barış keliş, 827
barlı yoklu, 827
barmak kelmek, 828
barmaksız kelmeksiz, 828
bart baş, 113
bartsız başsız, 113
bas- tep-, 113
basa basa, 113
basıg sahg, 114
basın- ölü-, 594
basınç ayınç, 594
basınçsız unçsuz, 594

basmak küçsiretmek, 594
basmak yavlaklanmak, 594
basut küç, 595
basutçı eş, 595
baş adak, 828
baş başdın, 114
baş taş, 115
başdınkı yég, 595
başla- éder-, 115
başla- erksin-, 115
başlag üzlünçü, 828
başlagsız uzun, 115
başsız boyunsuz, 595
başsız közsüz, 595
batıg yinçge, 595
batutlug kizleglig, 115
bay bar, 115
bay barımlıg, 115
bay çıgay, 828
bay meñilig, 595
bay yok çıgay, 829
baylık çıgaylık, 829
bayu- bedü-, 595
bedü- üstel-, 595
bedük ulug, 596
bedüklük ulugluk, 596
beg bedük, 596
beg beget, 116
beg buyruk, 596
beg er, 116
beg éşi, 596
beg éşi katun, 597
beg inanç, 597
beg katun, 597
beg kul, 597
beg yutuz, 597
begli kisi, 598
begli yutuzlı, 598
beglig éşilig, 598
beglig ulugluk, 598
bek bedük, 116
bek çug, 598
bek katıg, 116
bek meñü, 117
bek yalım, 598
bek yarp, 117
bekçe meñüçe, 117
bekiz belgölüg, 118
beklemek bokagulamak, 598
beklemek tümenmeklig, 118
beklig solagh, 118
beksiz meñüsüz, 118
beksiz yarpısız, 119

beküt- ornat-, 119
bela kadgu, 598
bela küç, 599
bela mihnet, 599
bela renc, 599
belgü bitig, 599
belgü nişan, 119
belgü tamga, 599
belgölüg odgurak, 119
belgür- körün-, 599
belgür- közün-, 599
beñü beñü, 119
bér- al-, 829
bérim alım, 120
bérim ötek, 121
berk arıg, 119
berk katıg, 120
berk kişen, 120
berk yarp, 120
berk yigi, 120
berke kağıl, 120
bérmek titmek, 121
bert bürt, 120
bertük beçel, 599
béşer béşer, 121
bezen- kozan-, 120
bı bıçgu, 121
bı bıçgulug, 122
bı bıçgun, 122
bıç- kes-, 122
bıç- os-, 122
bıç- sanç-, 123
bıçıg tikig, 600
bıçıglı kesigli, 123
bıçıl- kesil-, 123
bıçıl- osul-, 123
bıçıl- üzül-, 123
bıçılmak kesilmek, 123
bıçış- kesiş-, 123
bısız bıçgusuz, 123
bışrun- katıglan-, 600
bışrun- öğretin-, 600
bışrunguluksuz tutguluksuz, 124
bışrunmak öğretinmek, 600
bışrunmak öğretinmeklig, 600
bi biçek, 124
bifa sınar, 124
bil- bilme-, 829
bil- biltür-, 600
bil- boşgun-, 601
bil- ötgür-, 601
bil- uk-, 601
bil- uk- ötgür-, 602

bilge ālim, 124
bilge bilig, 602
bilge bilig edrem, 603
bilge biligli öçmekli, 829
bilge biliglig, 603
bilge bügü, 124
bilge ked, 605
bilge tetig, 605
bilgen āgāh, 124
bilgen haberli, 124
bilgen hakīm, 124
bilgen körgen, 605
bilgen ukgan, 605
bilgi ukuş ög, 605
bilig boşgut, 605
bilig edrem, 605
bilig köñül, 606
bilig ög köñül, 606
bilig ög ukug, 606
bilig ukuş, 606
biligli körügli, 606
biligli ukugh, 606
biliglig bilge, 125
biliglig biligsiz, 829
biliglig bügü, 125
biliglig edremli, 607
biliglig tetig, 607
biliglig ukuşlug, 607
biliglig ukuşlug tetig, 607
biligsiz biliglig, 830
biligsiz ögsüz, 125
biligsiz ukuşsuz, 607
biligsizlig karañgu, 125
bilik salık, 125
bilil- ukul-, 607
bililme- ukulma-, 607
bilin- açın-, 125
bilin- ukun-, 125
bilinme- ukunma-, 125
bilir bilmez, 830
biliş adaş, 126
bilme- ötgürme-, 607
bilme- ukma-, 608
bilmek ukmak, 608
biltizme- tuyuzma-, 608
biltür- tanuklat-, 608
biltür- uktur-, 608
biltürmek ukturmak, 609
bir bir, 126
bir öñi, 830
bir yintem, 126
birer birer, 126
birger sarıt, 127

birgert- yığ-, 127
birgertmek biriktürmek, 127
birin birin, 127
birtemlig tükellig, 127
biti- bitit-, 609
biti- okı-, 609
biti- yarat-, 610
bitig belgü, 610
bitig kitab, 128
bitig üjik, 610
bitit- kotur-, 128
bitit- yarat-, 128
bititmek bitmek, 610
bitkeçi körümçi, 610
bo bo, 128
bod belgü, 128
bod belgülig, 128
bod él, 610
bod sın, 129
bod sınılı, 129
bodi tuymak, 129
bodisatav mahasatav, 129
bodla- bak-, 130
bodlug belgülig, 130
bodlug sınılı, 130
bodlulug belgülig, 130
bodsuz belgüsüz, 130
bodsuz köligesiz, 610
bodulmak yapşınmak, 610
bodun bokun, 130
bodun él, 611
bodun kara, 131
bodun ögür, 131
bodunlug bokunlug, 131
bog- amrıl-, 611
bogagulugçı ölütcü, 131
boguş- örlüş-, 611
boguz egin, 611
bok bağır, 132
bokun bodun kara, 132
bokur- turgur-, 611
bolma- yarama-, 132
bor begni, 132
bor oyun, 611
boş alkıg, 830
boş azad, 132
boş taş, 133
boşgun- tut-, 612
boşgun- tutdur-, 612
boşgutlug boşgutsuz, 830
boşlag yawa, 133
boşu- tıd-, 830
boşug kşanti, 133

boşumak kutgarmak, 612
boşun- kurtul-, 133
boynagu āsi, 133
boynagu mütekebbir, 133
boynaguluk tanmaklık, 133
boyungalık özneklilik, 133
boz- artat-, 612
boz- butarla-, 613
boz- sök-, 133
bozma- artatma-, 613
bozmak artatmaklık, 613
bozul- örten-, 613
bozul- yokad-, 613
bozulma- artama-, 613
bozulmaksız çolmaksız, 613
bögmek sanamak, 134
bögün- sakın-, 134
bök ulug, 134
böl- adır-, 134
böl- adırtla-, 134
böl- yad-, 135
bölme- adırtma-, 135
bölmek adırtlamak, 135
böri koy, 613
böy tiler, 135
brahmalok ezrua yértünçüsü, 135
braman bakşı, 135
bu siksil, 135
buç buç, 136
bul- kazgan-, 136
bul- tanukla-, 136
bul- tap-, 136
bul- tegin-, 136
bulak ögen, 613
buldur buldur, 136
bulga- telge-, 136
bulgak telgek, 136
bulgan- telgen-, 137
bulgan- terkişlen-, 137
bulganmak kakımak, 137
bulganmak yaykanmak, 137
bulganmak yaykanmak esmek, 137
bulgayuk katık karık, 137
bulıt kalık, 613
bulunç alınc, 137
bulunçsuz yég edgü, 614
bulunç seğir, 138
bulunç yıñak, 138
bulunç yıñaklık, 139
bulunçsuz buçgaksız, 139
bun töz, 139
burk şark, 139
bursoñ kuwrag, 139

bursoñ kuwraglı, 141
burun burun birle, 141
busan- bulgan-, 141
busan- busurkan-, 614
busan- kagrul-, 614
busuş emgek, 141
busuş kadgu, 614
busuş sakınc, 142
busuşlug emgeklig, 142
busuşlug kadgulug, 614
busuşlug korkıncılık, 615
busuşlug sakıncılık, 142
busuşsuz emgeksiz, 142
busuşsuz kadgusuz, 142
busuşsuz kutlug, 143
busuşsuz sakıncısız, 143
buş- taru-, 143
buşıcı koltguçı, 143
buşma- buşrulma-, 143
buşmak kagurulmak, 615
buşrul- busan-, 615
buşug öfke, 143
buşur- emget-, 615
butık çıbık, 143
butık yalırgak, 615
butık yapırgak, 616
buyan bilge bilig, 616
buyan edgü kılınç, 144
buyan edgü kılınç edgü ewriş, 616
buyan edgü kılınçlık, 145
buyan küsüş, 145
buyanla- tsoyurka-, 145
buyanlı bilge biliglig, 616
buyansız edgü kılınçsız, 145
buyruk manç, 145
buz kar tolı, 616
bügü bilge, 146
bügü bilgelig, 146
bügü biliglig, 146
bügü hakım, 147
bügür- saç-, 147
bügüş sakınc, 147
bür butık yapırgak, 616
büt- bış-, 147
büt- kan-, 147
büt- tüket-, 148
bütgüsüz kawışgusuz, 148
bütme- bışma-, 148
bütme- edikme-, 148
bütün çın, 148
bütün çın köni, 148
bütün tolu, 148
bütür- anut- tüket-, 149

bütür- bışur-, 149
bütür- bütker-, 149
bütürme- anutma-, 149
bütürme- bışurma-, 149
bütürmek bışurmaklığı, 149

C

câhil biligsiz, 149
can ten, 616
canlıg tırig, 149
cefa cevr, 617
cemad canvar, 831
cüft cüft, 150

Ç

çag çog, 150
çak çuk, 150
çakıravart élig, 150
çakıravart élig kan, 150
çakıravart kan, 150
çakşapud törö, 151
çaldır çaldır, 151
çalk çulk, 151
çalpak yawız, 151
çalsıkma- bastıkma-, 617
çam çarım, 151
çam kargaşa, 151
çambunat altun, 151
çañlı mañlı, 152
çap çap, 152
çar çamrak, 152
çar çarmak, 152
çars çars, 152
çart çurt, 152
çaşur- bulga-, 152
çaşut yoñag, 152
çat çat, 153
çaw at, 153
çaw kü, 153
çawar çuwar, 153
çawıkmış küllüg, 153
çawlıg küllüg, 153
çawlıg küllüg kügülmüş çawıkmış, 153
çek çük, 153
çerig sü, 617
çı çımguk, 154
çıbık butık, 154
çıbık yapırgak, 617
çığ tsun, 154
çığañ bay, 831

çığay bay, 831
çığay baylık, 831
çığay emgek, 617
çığay emgeklig, 617
çığay neşsiz, 154
çıgıl tıgıl, 154
çıgsız ülgüsüz, 154
çımkuklı çıñırçaklı, 617
çın bışıg, 154
çın bütün, 154
çın kértü, 155
çın kértü ezügsüz, 156
çın kértü köni, 156
çın kértü tüz, 156
çın köni, 156
çın räst, 157
çın yalgan, 831
çın yarp, 157
çınınça kértüsinçe könisinçe oñarusunça, 157
çınju tıgme çın kértü, 157
çınju tıgme ertükteg, 157
çınju tıgme ertükteg çın kértü, 158
çınju tıgme ertükteg kértü, 158
çınkar- bil-, 617
çınkar- bugün- bil-, 617
çınkar- tüpker-, 618
çınkar- uk-, 618
çınlık rästlik, 158
çınsız kértü, 831
çınsız kértüsüz, 158
çınsız yarpısız, 158
çınu- bil-, 618
çınu- tözker-, 618
çıñıl çıñıl, 159
çız- biti-, 618
çızg tartıg, 159
çıgjin ügre, 159
çık bök, 159
çık çık, 159
çikir çikir, 159
çilik çilik, 159
çımsız silwisiz, 159
çıñle- bışgur-, 160
çipin çıyan, 618
çipin çıwez, 618
çış çış, 160
çog küç, 619
çog yalın, 160
çog yalınlıg, 161
çogı çamı, 619
çogı ün, 161
çogı ün urı, 161
çoglug küçlüg, 619

çoğlug yahınlıg, 161
çoğsuz yahınsız, 163
çokra- kamsa-, 619
çol- sugul-, 163
çom- bat-, 619
çomrul- bat-, 620
çök- bat-, 163
çök çök, 163
çökmek kurgurmak, 620
çöp çep, 163
çöpdik kelyük bulganyuk yawız, 620
çöpdik kelyük bulganyuk yawlak, 620
çöpdik yawlak, 620
çöpik kelyük bulganyuk, 620
çöpik yawlak, 621
çöpür çepür, 163
çuh çuh, 164
çur çur, 164
çuwşa- bulga-, 621

D

dādhlk könilik, 164
dañ duñ, 164
darmaçakır nom tilgen, 164
darmaçakır nomlug tilgen, 164
darmamıg nom bulıt, 164
darni arwış, 164
darta vaçıra bek katıg, 165
dıñıt kşanti, 165
dost yārī bérigli, 621
dost yārīçi, 621
dostluk kadaşlık, 165
dünya ahiret, 621
dünya kédinki ajun, 621
dürüst rāst, 165
dyan sakınç, 165

E

éçi apa, 635
éçi eke sıñıl, 635
éçi ini, 636
éçi yurç, 636
éçili inili, 636
eçü apa, 165
ed tawar, 166
ed tawarlıg, 168
ed yol, 622
éded- étıl-, 194
édedtür- bedüt-, 194
edgü adrok, 622

edgü alp, 622
edgü anıg, 831
edgü ayıg, 831
edgü beñi, 622
edgü bilge, 622
edgü edgü, 168
edgü edgü sadu sadu, 169
edgü edgüke, 169
edgü edrem, 622
edgü edremlig, 623
edgü ésiz, 832
edgü köni, 623
edgü kutlug, 623
edgü hgso, 624
edgü menji, 624
edgü uyur, 169
edgü yaraşı, 624
edgü yawız, 832
edgü yawlak, 832
edgü yég, 624
edgü yumşak, 624
edgüle- sew-, 169
edgüle- tapla-, 169
edgüli ayıglı, 832
edgülig adroklug, 624
edgülig asıglıg, 625
edgülig edremlig, 625
edgülig kutlug, 625
edgülik ésizlik, 833
edgülik yawuzluk, 833
edgür- bımık-, 169
edgüti katıgdı, 169
édiz bedük, 194
édiz boga, 194
édiz bogrı, 636
édiz kéñ, 636
édiz tikim, 194
édiz uçruglug, 195
édiz ulug, 636
édiz yası, 636
édiz yüksek, 195
edleme- tıdma-, 625
edlig tawarlıg, 169
edligniz yawız, 625
eg- inantur-, 170
égil çokan, 195
égil kertı, 195
egil- tönjit-, 170
egirt- kawşat-, 170
egirt- sıkul-, 170
egri köni, 833
egrıg bag, 170
egril- bükül-, 170

egsü- tüş-, 170
egsük kergek, 170
egsüksüz kergeksiz, 171
egsüksüz kergeksiz tolu tükel, 171
egsüksüz tolu tükel, 171
egsüksüz tükel, 171
egsüksüz tüzü tükel, 172
eke baltır, 625
eke baltız, 626
eke siñil, 626
eke yeñe, 626
éki üç, 637
ékileyü katnayu, 195
ékileyü takı, 195
ékileyü yene, 196
ékirçgü sézik, 637
eksüt- asut-, 833
eksüt- kerget-, 626
eksütmek asutmak, 833
el adak, 626
él bod, 637
él bodun, 637
él kan, 196
él kent, 197
él kent uluş, 197
él kün, 197
él kün bodun, 637
el til, 626
él tör, 197
él törö, 637
él uluş, 197
él uluş bahk, 198
él uluş ornag, 199
elçi yalawaç, 172
éldin élke, 199
ele ele, 172
élen- başla-, 199
élen- erksin-, 199
élenmek erksinmek, 199
élenmeklig erksinmeklig, 200
élet- kötür-, 200
élet- tegir-, 200
élet- yantur-, 200
elgi tar çıgay, 172
elig adak, 627
elig asrakı, 173
élig beg, 200
élig kan, 201
élig kan beg, 203
élig öge, 638
elig til, 627
elig yüz, 627
éligsiz tutugsuz, 203

elik külmiz, 834
élsire- kagansıra-, 639
élük füsüs, 203
élük oyun, 203
em ot, 173
em sem, 173
em yéwek, 627
em yürünteg, 173
emgek ada, 173
emgek busuş, 173
emgek kın, 173
emgek kıyıt, 174
emgek sıkıg, 174
emgek tarhk, 627
emgek tolgak, 174
emgek tolgak sıkıg tañıg, 174
emgekli meñili, 834
emgeklig busuşlug, 628
emgeklig sıkıglıg, 174
emgeklig tolgaklıg, 175
emgeksiz ıgsız, 628
emgeksiz tolgaksız, 175
emgeksiz uçuz, 628
emgen- buşrul- sıkal- tañıl-, 628
emgen- igle- öl-, 628
emgen- kolun-, 628
emgen- sıkal-, 628
emgen- tolgan-, 175
emgenmek sıkılmak, 628
emget- sık-, 628
emgetgüçi ölürgüçi, 629
emgetme- tolgatma-, 629
emit- kamıt-, 175
emitmek emitmek, 175
emle- ota-, 175
emlet- öñedtür-, 176
én- ésil-, 203
én yok, 835
éñç amıl, 203
éñç esen, 639
éñç farig kadgusuz, 203
éñç meñi, 639
éñç meñilig, 640
éñç sımtag, 640
éñç tınç, 640
éñçgü esengü, 203
éñçgü meñi, 640
éñçgülig esengülig, 204
éñçgülig esenlig, 204
éñçgülig meñilig, 640
éñçgülig meñilig asıglıg tusolug, 641
éñçsire- emgen-, 641
éñçsiret- emget-, 641

énil- yalwar-, 641
éniş yokuş, 835
éntür- basıntur-, 641
eñ- çıñ-, 176
eñ meñ, 176
eñ mintın üstünki, 176
eñ yég üstünki, 176
eñer teğer, 176
eñeyü eñeyü, 176
eñitmek tönitmek, 177
eñle- meñle-, 177
eñrey bedey, 177
er at, 177
er at sü, 629
ér- bar-, 835
er- tur-, 629
erdeş kadaş, 177
erdini monçuk, 629
erdini monçuk satıgsız erdini, 629
erdini vaydurı, 630
erdini yénçü, 630
erej edgü, 630
erej emgek, 834
erej sewinç, 630
eren alpaut, 630
eren kür yüreklig, 177
eren tişi, 834
ergü bark, 177
ergü otrug, 630
erig barıg, 178
érig katıg, 204
erigle- ötle-, 178
eriglig barıglıg, 178
eril- sarıl-, 178
erin- ermegür-, 178
érinç çıgay, 641
érinç emgek, 641
érinç umugsuz, 641
érinç yarlıg, 204
erinçej ermegü, 178
érinçke- tsoyrka-, 205
érinçkençig tsoyrkançig, 206
érinçkençüçi yarlıkançı, 206
erinme- ermegürme-, 178
erinmek ermegürmek, 179
érintilig emgeklig, 206
érintür- burçıntur-, 206
erji déntar, 179
erk küç, 179
erk türk, 179
erkçe tapça, 180
erkeçlen- yaykal-, 630
érkek tişi, 835

érkekli tişili, 836
erkinçe tapınça, 180
erklig erksiz, 834
erklig küç, 180
erklig küçlüg, 180
erklig türklüg, 181
erklig türklüg ulug, 630
erklig ugan, 181
erksin- élen-, 181
erksiz türksüz, 181
erli çiftli, 631
érme- serme-, 206
érme- yalkma-, 206
érme- yarama-, 206
érmek yalarmaklıg ayıg, 642
ermeksiz erinüksüz, 182
érmeksiz yalkmaksız, 206
ersig böke, 182
ersig eren, 182
ersig toña, 182
ersig urı, 182
ert- bar-, 631
ért bért, 207
ert- keç-, 631
ert- keç- két-, 631
ert- kırıl-, 182
ert- kıyıl-, 182
ert- oz-, 183
ert- öç-, 632
ert- tüke-, 183
ert- yéged-, 183
érte kéçe, 836
érte tünle, 837
érteki söki, 207
ertın- ökün-, 183
ertinçsiz tüketinçsiz, 183
ertinçü sansız asanké, 183
ertme- tükeme-, 183
ertmiş kelmedük, 835
értsiz bértsiz, 207
erü erü, 183
erüş üküş, 184
esen edgü, 632
esen éñç, 632
esen tükel, 185
esengü ögrünçü, 632
ésiş irklik, 207
ésil- birik-, 837
ésil- kora-, 207
esil- kuwra-, 185
ésil- tol-, 837
ésilin- büt-, 642
ésilmeksiz koramaksız, 207

esirkeñsiz boş, 185
esirkeñsiz öküñsiz, 632
esirker- kızgan-, 185
ésiz artak, 208
ésiz edgü, 837
ésiz küçkey, 642
ésiz ökteñ, 642
ésiz yawız, 642
ésizlig edgülig, 837
ésizlik üstünlüksiz, 642
ésizlik yawuzluk, 642
eski kéçki, 186
eski yañı, 835
esri kusrı, 186
esri torqu, 186
esrök adıg, 835
éş adaş, 208
éş dost, 208
éş dost yārī bérigli, 642
éş dost yārīçi, 643
éş kadaş, 208
éş koldaş, 208
éş nöker, 208
éş sıjar, 209
éş tuş, 209
éş tuş adaş kadaş, 209
éş tuş kadaş, 209
éşiç bukaç, 643
éşiç bukaç burnaç, 643
éşid- kör-, 643
éşid- tıñla-, 209
éşid- uk-, 643
éşidgen bilgen, 643
éşidgen körgen, 644
éşidme- körme-, 644
éşidmek tıñlamak, 210
éşidtürme- tuyurma-, 210
eşsiz ıdok, 186
ét- bedizen-, 644
ét- beze-, 644
et kan, 632
ét- kıl-, 210
et süñük, 633
et teri, 633
ét- time-, 645
ét- turgur-, 210
ét- tut-, 211
ét- tüz-, 211
ét- yap-, 645
ét- yarat-, 645
et yin, 633
et yin sıjir tamır, 633
et'öz can, 186

et'öz et'öz birle, 186
et'öz isig öz, 187
et'öz köñül, 634
et'öz til köñül, 634
et'öz yin, 635
étig al, 211
étig bezek, 646
étig gevher yéñçü, 211
étig hile, 211
étig tümeg, 211
étig yaratıg, 646
étiglig belgülig, 647
étiglig étigsiz, 837
étiglig tümeglig, 211
étiglig yaratıglıg, 647
étıl- bezel-, 648
étıl- yaratıl-, 648
étin timen, 648
étin- tümen-, 648
étin- yaratın-, 649
etiğgiri yañkulug, 186
étmek yaratmak, 649
étmeksiz sepmeksiz, 212
ew bark, 187
ew ew, 189
ew yurt, 635
ewdi- al-, 189
ewdi- tér-, 189
ewdi- yıg-, 189
ewdimek yıgmak, 190
ewdit- yıgtur-, 190
ewin yemiş, 190
ewir- agtar-, 190
ewir- tewir-, 190
ewir- yan-, 190
ewir- yantur-, 190
ewlig barklıg, 191
ewril- tewril-, 635
ewrilmek tegzinmek, 635
ewrilmek teşgilmek, 635
ewrinüksüz agıñsız, 191
ewrilmek tewrilmek, 191
ewür- tewür-, 191
ewür- yan-, 191
ewürgen tewürgen, 191
eyrig sarsıg, 192
eyrig yogun, 192
eziğ armak, 192
eziğ armak igid yañlok, 192
eziğ igid, 192
eziğ igid kértü ermez, 193
eziğ kértü ermez, 193
eziğ yalğan, 193

ezüğü yonagçı, 193
ezügsüz armaksız, 193
ezügsüz igidsiz, 194
ezügsüz igidsiz kértü, 194
ezügsüz igidsiz köni kértü, 194

F

fesād fisk, 212
futsı bilge, 212

G

gam ökünç hasret, 649
garh yultuz, 649
gazab hikd, 650
güher yénçü yakut, 650
gürüh gürüh, 212
gürüh ögür, 212

H

hakīm ālim, 212
halal haram, 837
hamiyet öwke, 212
haram halal, 837
hava arzu, 213
hava nefis, 213
hayr şer, 838
heç heç / eç eç, 213
heme kamug, 213
hemişe ulaşu, 213
hikmet bilig, 213
hile al, 214
hile çare, 214
hile étig çare, 214
hoç hoç, 214
horlan- sürsük-, 650
horluk çıgaylık, 650
horluk rüsvālık, 650
hua çeçek, 214
hua çeçeklig, 215
hua çeçeklig yemişlig, 650
hua kuşatré, 650
hua pra, 650
hua yalpirgak, 651
hua yawışgu, 215
hualıg çeçeklig, 216
hualıg çeçeklig yénçülüğ, 651
hun hara, 216
hurmet ağırlık, 216

I

ı ıgaç, 216
ı ıgaç sögüt, 217
ı tarıg, 217
ı tarıg yemiş, 651
ı taş, 651
ıçgın- kod-, 218
ıd- yumşa-, 651
ıdit- sasıt-, 218
ıdma belgürtme, 218
ıdok kutlug, 651
ıdtur- yokadtur-, 218
ıgaç ot, 651
ılag tarıgılag, 651
ılañku esim, 218
ıhl- tamdul-, 218
ımag tayak, 652
ıman- tayan-, 218
ıman- umun-, 652
ımanç buyruk, 219
ımanç tapıgçı, 219
ımanç tayanç, 219
ımaru bérü, 838
ır oyun, 652
ıra- yatıka-, 219
ırak taş, 652
ırak uç, 219
ırak yakın, 838
ırk sun, 652
ırşı karşı, 219
ırşısız karşısız, 220
ısrık ısrık, 220
ısur- sok-, 652
ıy- tay-, 220
ıyınç basınç, 652
ıyınçsız basınçsız, 652

İ

ıç dost, 220
ıç- esür-, 220
ıç içegü, 220
ıç taş, 838
ıç- yé-, 653
ıçger- tut-, 653
ıçgü ayak, 653
ıçgü ot, 653
ıçgü suwsuş, 221
ıçgü yégü, 653
ıçik- yükün-, 653
ıçre taşra, 839

ıçtin taştın bar yok bol-, 221
ıçtin taştın bol-, 221
ıçür- yétür-, 653
idej tutçı, 221
idert- ıd-, 221
idi ige, 221
idi- yığ-, 221
ıdış ayak, 221
ig agrıg, 221
ig em, 839
ig emgek, 654
ig kegen, 222
ig kem, 223
ig kemlig, 223
ig toga, 223
igesiz kurug, 654
igid- bedüid-, 224
igid eziig, 224
igid yañlok, 224
iglemek emgek, 225
iglig agrıghg emgeklig, 225
iglig kemlig, 225
iglig kemlig agrıghg, 225
iglig kemlig agrıghg tikiglig, 225
iglig tapsızlıg, 654
igsiz adasız, 654
igsiz agrısız, 654
igsiz kegensiz, 225
igsiz kemsiz, 225
igsiz togasız, 226
igsiz togasız adasız, 226
igsiz togasız adasız tudasız, 226
ikin ikin, 226
ikirer ikirer, 226
il- tart-, 227
ilgerü kurıgaru, 839
ilig adkak, 227
ililtür- tutultur-, 654
ilin- yapşın-, 654
ilinçsiz tutunçsuz, 227
ilinçsiz yapşınmaksız, 655
ilinçü meñi, 227
ilinmek bodulmak, 227
ilinmek yapşınmak, 655
ilinmeksiz yapşınmaksız, 655
ilinmemek yapşınmamak, 655
ilintürme- yapşınurma-, 655
iliş tartış, 227
ilişlig tartışlıg, 227
ilişlig tutuşlıg, 228
iliştür- solaştur-, 228
ilk töz, 228
ilki ilki, 228

ilki süü, 228
ilkisiz uzun, 228
ilme- tartma-, 228
ilmek tartmak, 229
ilügle- askañçula-, 229
imerigme alku kamag, 229
imerigme kamag, 229
iminlik aman, 229
iminlik bütünlük, 229
imirt çoğurt, 229
imirt karañgu, 229
imre- sözle-, 230
inayet basut, 656
indin kıdıg, 230
inek kap, 656
ingen tewe, 656
ini éci, 656
ini turkı, 840
inili éçili, 657
intki yarag, 230
irig açığ, 657
irig açığ tatıgsız, 657
irig kadır, 230
irig kadır yawlak, 230
irig katıg, 230
irig pun, 230
irig sarsıg, 231
irig yawgan, 231
irilme- serilme-, 657
irin- öwkele-, 231
irk- kına-, 232
irklik éşiç, 232
irök egsük, 657
irsel yayıg, 232
irü belgü, 232
isig amrak, 232
isig isig, 232
isig kuyaş, 233
isig öz et'öz, 233
isig tumlıg, 840
isigli sogıklı, 840
isil- çol-, 657
isin- yılın-, 233
isinmek amranmaklıg, 233
isinmek amraşmak, 233
isirmek sormak, 233
isışmek amraşmak, 233
iske- ewdi-, 234
iske- üz-, 234
iste- tile-, 234
istet- tilet-, 234
istim tutçı, 234
iş ködüg, 234

iş küç, 657
iş yumuş, 236
işgiti kotay, 236
işle- bütür-, 659
işlet- yoŋla-, 236
işlig ködüglüg, 237
işlig küçlüg, 659
işsiz ködügsüz, 237
işsiz tepremeksiz, 237
itiglig akıglıg, 237
itigsiz akıgsız, 237
itilgen sapılğan, 840
iw- terk tawran-, 237
iy- bas-, 659
iye idi, 237
iyin- basın-, 659
iymek basınmak, 659
iymek basmak, 659
iz oruk, 659

K

ka kaça, 237
ka kadaş, 237
kaç- yaş-, 239
kadaş kin, 239
kadaş yak yaguk, 239
kadgu nızvanı, 660
kadgu sakınç, 660
kadgulug emgeklig, 660
kadgusuz nızvanısız, 660
kadın kadmagan, 660
kadır katıgı katıg, 661
kadır katıgı tosun, 661
kadır katıg, 661
kadır sarsıg öwkelig, 661
kadır yawlak, 661
kafirlik fäsıklık, 661
kag kug, 239
kagan kan, 239
kagıl bagsal, 661
kagrul- busan-, 662
kak kuk, 239
kakul- sokul-, 840
kakulğan sokulğan, 840
kal muntuz, 662
kal teltök, 662
kal teltök esrök, 662
kal telwe, 662
kal- umıtıl-, 662
kal- yokad-, 239
kalan kawıt, 240

kalı kaça, 662
kalı kaçasız, 662
kalı- uç-, 663
kalın erüş, 240
kalın sansız, 240
kalın üküş, 240
kalın üküş telim, 240
kalınçu çöp, 663
kalısız barça, 240
kalısız tükel, 240
kalp kalp öd, 240
kalp öd, 241
kalp ödlüg, 242
kamag alku, 242
kamag barça, 242
kamag kop, 242
kamagu barça, 242
kamagun barça, 242
kamagun barça yumkı, 243
kamagun yumkı, 243
kamşa- uma-, 663
kamşa- yaykan-, 663
kamug barça, 243
kan- büt-, 243
kan él, 244
kan oğlu tégin, 244
kan yiriŋ, 663
kanlıg yinlig, 664
kanlıg yiriŋlig, 664
kanma- bütme-, 244
kantur- bütür-, 244
kaŋlı kölük, 664
kap tolkuk, 244
kapıglıg tapdulug, 245
kapuş karma bol-, 244
kar buz, 664
kar kıragu salkım, 664
kar kur, 245
kara ayıg, 664
kara kura, 245
karagu sukak, 664
karaja ton, 245
karakçıg sekerçiğ, 245
karalı ürünli, 840
karaŋgu biligsiz, 245
karaŋgu kararıg, 245
karaŋgu kararıglıg, 246
karaŋgu tünerig, 246
karaŋgu yarukluk, 840
karaŋguluk yarukluk, 840
karar- tüner-, 246
kararıg ayıg, 665
kararıg biligsiz, 246

kararig tünerig, 246
kararig tünerig ögsüz, 246
kararmaklig çökmeklig, 665
karç kurç, 246
karga- arka-, 246
karga kuzgun, 665
karga ügi, 665
kargan- alkan-, 665
kargış söküş, 247
karı- öl-, 665
karı yaşlg, 247
karı yigit, 841
karıç çik, 247
karıma- oprama-, 665
karımak iglemek ölmek, 665
karımak ölmek, 665
karış- kawış-, 247
karışmak yarışmalışmaklig, 666
karlıg buzlug, 666
kars kars, 247
karşı ordo, 247
karşı ordo saray, 247
karşı saray, 248
kart béz, 248
kart kurt, 248
kart yiriş, 248
kasıncıg korkıncıg, 248
kaş kirpik, 666
kaş köz, 666
kat bük, 667
kat- kar-, 248
kat kat, 248
kat kat kat, 249
kat kat sıjlg, 249
kat- kawşur-, 249
kat sıj, 249
katı karı, 249
katıg bek, 249
katıg irig, 250
katıg karık, 250
katıg kawi, 250
katıg kınıg, 250
katıglan- bışrun-, 667
katıglan- emgen-, 667
katıglan- tawran-, 250
katıglan- téren-, 250
katıglantur- saglantur-, 250
katıglantur- tawrantur-, 251
katıglık küç, 251
katıgsız karıksız, 251
katıgtı edgüti, 251
katıl- karıl-, 251
katıl- kawış-, 252

katılğan karılğan, 252
katılış- kawış-, 252
katılışmak bulgalışmak, 252
katılışmak kawışmak, 252
katılışmaksız bulgaşmaksız, 252
katılma- karılma-, 252
katılma- salma-, 252
katın katın, 253
katış karış, 253
katma- karma-, 253
katun kırkın, 667
katun tégit, 667
kaw kuw, 253
kawırma- sürme-, 667
kawış- birik-, 253
kawışmak adrılmak, 841
kawışmak körüşmek, 668
kawıştur- biriktür-, 253
kawla- sık-, 668
kawşatıl- kurşatıl-, 253
kay kay, 254
kaya kum, 668
kayalık başgukluk, 668
kayır yılan, 254
kayu kayu, 254
kazgan- ét-, 668
kaznak hazine, 254
keç- bar-, 841
kéç terk, 843
kéç uzun, 263
kéçe erte, 843
kéçe kün, 843
kéçe küntüz, 843
kéçe taş, 843
kéçe taşdaş, 844
kéçelik erte, 844
keçig köprüg, 668
kéçki eski, 263
keçmek tegmek, 841
keçürgen örtgen yarlıkagan, 254
keçürgen yarlıkagan, 255
keçürgen yazok örtgen, 255
keçürmiş yetürmiş, 255
ked uz, 668
kedgirmek tüşmek, 668
kedgü tonagu, 255
kedim ton, 255
kedim ton etük, 255
kédin kéré, 263
keh keh, 255
kekreş- yöntüş-, 669
kel- bar-, 841
kel- orna-, 256

kel- teg-, 256
kelen kéyik, 669
kelig barıg, 842
keliş barış, 842
kelişlig barışlıg, 842
kelmeksiz barmaksız, 842
kelyük bulganyuk, 669
kelyük bulganyuk yawlak, 669
kem çer, 256
kemiş- sımta- boş ét-, 669
kemiş- tit-, 669
kén keligme, 263
kén kelteçi, 264
kén kén, 264
kén yakın, 844
kén yıpar yıdılıg, 264
kenç kiçig, 669
kénki kénki, 264
kent suzak, 842
kent uluş, 256
kentü kentü, 257
kentü kentü öz öz, 258
kentü öz, 258
kénj alkıg, 265
kénj alkıg ulug, 266
kénj bedük, 266
kénj boş, 670
kénj teriñ, 670
kénj ulug, 671
kénj yazı, 671
kénj yétiz, 671
kénjlik tarlık, 844
kenjrenek çıñırçak, 259
kénjrül- bedü-, 671
kénjü- taru-, 844
kénjür- aç-, 671
kénjür- yad-, 671
kénjür- yadıl-, 672
kér- çık-, 844
kerek kereksiz, 843
kerekme- yarama-, 260
kerilmek esnemek, 260
kériş çıkış, 844
kérmek ünnek, 845
kértgün- süzüil-, 266
kértgünme- edgerme-, 266
kértü çın, 266
kértü katıg, 266
kértü köni, 266
kértü oñaru, 267
kértü tüz, 267
kes- biç-, 260
kes- böl-, 669

kes kes, 260
kes kes päre päre, 260
kes- seç-, 261
kesek kesek, 261
kesgen biçgen, 261
kesgü biçgu, 261
kesmek biçmek, 261
kesüksüz tutaşı ulam, 261
kesüksüz ulam, 261
két- amrıl-, 672
két- tarık-, 672
kéter- tarkar-, 673
kéter- tüket-, 673
kétermek tarkarmak, 673
kétger- tarkar-, 673
kétmek tarıkmak, 673
kew- bas-, 670
kew- küçsiret-, 261
kew- tarkar-, 262
kewig yersig, 262
kewil- alkın-, 670
kewil- arta-, 670
kewil- küçsire-, 262
kewilmek kogşamak, 262
kewmek kızgurmak, 262
kéyik yılku, 673
kez- tezgin-, 262
kez- yorı-, 670
kezig tizig, 262
kezigçe ödinçe, 670
kezigçe tizigçe, 263
kıg yam, 674
kıg yam arıgsız, 674
kıg yam arıgsız çalpañ, 674
kıkır- alakır-, 267
kıkırış- alakır-, 267
kıkırış- alakırış-, 267
kıkırma- çakırma-, 267
kıl- ét-, 267
kıl- işle-, 268
kıl- kazgan-, 674
kıl- kurat-, 674
kıl- kuwrat-, 674
kıl tü yamıg, 674
kıl- yarat-, 268
kılawuz yolçı, 268
kılıç baldu, 675
kılıç baldu ok, 675
kılıç biçge kağıl, 675
kılınç iş, 268
kılınç yañ, 268
kılınçlı buyanlı, 268
kalk erig, 268

kılık fil, 268
kılık kılınc, 269
kılık töz, 269
kılık yaq, 269
kılık yorık, 269
kılmaklıq simeklemeklig, 269
kılmaksız simeklemeksiz, 269
kılmaksız yorımaksız adınısızsız teprençsiz, 270
kılı kılı, 270
kın- katıqlan-, 270
kın kın, 270
kın kızgut, 270
kınçı ölüçü, 267
kınıq katıq, 271
kınıq katıq bek, 271
kınımak tawranmak, 271
kır kırtıq, 271
kısqı kawıra, 271
kısqı yunçıq, 271
kısqıgar- kew-, 271
kısqıq kawırıq, 271
kısqıq taqıq, 272
kısqıqsız kawırıqsız, 272
kısıq- uza-, 845
kış yay, 845
kış kut, 272
kışwangan küwengen, 272
kışçak kowı, 272
kışırqak saran, 272
kış ew, 675
kışık kamğı, 272
kışıqsız köni, 272
kışın kışıt, 272
kız kelin, 675
kız kırkın, 675
kız küdegü, 675
kız oqlan, 676
kızqan sazgan, 273
kızıl kızgu, 273
kiçiq kiçiq, 273
kiçiq kur, 676
kiçiq uluq, 845
kiçiq yigit, 273
kidin öndün, 845
kim kayu, 273
kin kadaş, 273
kin söki, 845
kinetme- ogadma-, 676
kir kakaç, 273
kir tapça, 274
kir tapçalıq, 274
kirişmek tutulmak, 274
kirlig akıqlıq, 676

kirlig ayıq, 676
kirlig kirsiz, 845
kirlig tapçalıq, 274
kirligli kirsizli, 846
kirsiz akıqsız, 275
kirsiz arıq, 275
kirsiz arıq akıqsız, 275
kirsiz arıq süzök, 276
kirsiz münsüz, 676
kirsiz tapçasız, 276
kirsiz tapçasız arıq süzök, 276
kirt kirt, 276
kiş kurugluk, 276
kişi oqlı yalaqıq, 276
kişi tişi, 846
kişi yalaqıq, 276
kişili teqrili, 677
kişisiz tınılıqsız yaşaqlıqsız, 677
kizle- belgürt-, 846
kizle- yaşur-, 276
kizleqlig batutluq, 276
kod- ıdala-, 277
kod- kemiş-, 277
kodki alçak, 277
koddurma- tıdma-, 677
kog kıçmık, 277
kog kıçmıklı, 278
kog parmanu, 278
kol- al-, 278
koldaş adaş, 278
koldaş erdeş, 278
koldaş eş, 278
kolluq ulduqluq, 677
koltı nayut, 279
kolula- ülgüle-, 279
kon- köç-, 846
kondı- arıt-, 677
kop kamag, 279
kop tüketi, 279
kopuz kışak, 677
kor kem, 677
kor koguz, 279
kor yas, 279
kor yaşlıqlıq, 280
kor ziyan, 280
kora- kemiş-, 678
korday kugu, 280
kork- ayın-, 280
kork- ayman-, 281
kork- belıqlı-, 678
kork- bez-, 678
kork- sézin-, 678
kork- titre-, 678

kork- uman-, 281
kork- ürk-, 678
korkgu belinlegü, 678
korkınç ayınç, 281
korkınç aymanç, 282
korkınç busuş, 678
korkınç emgek, 678
korkınç sézinç, 679
korkınç sıkış, 679
korkınçığ kasınçığ, 282
korkınçlıg busuşlug, 679
korkınçlıg emgeklig, 679
korkınçsız ayınçsız, 679
korkınçsız aymançsız, 282
korkıt- belinlet-, 680
korkıt- ürkıt-, 680
korkma- ayınma-, 282
korkma- aymanma-, 282
korkma- kadgurma-, 680
korkmak aymanmak, 283
korkmak titremek, 680
korkmak ürkemek, 680
korku sakınç, 680
korkun- ayın-, 283
korlug kunçlug, 283
koş koş, 283
koşar koşar, 283
koşnı aşnı, 283
koşug bag, 681
koşul- bal-, 681
koşulmak balmak, 681
koşur- sugur-, 283
kotay işgiti, 284
kowuç kowuç, 284
koy sağlık, 284
koyın yılku, 284
koyun kozı, 681
koz ot, 284
köç- bar-, 681
köçür- kontur-, 846
ködi- yıdı-, 284
kögüz köñül, 681
kök kalık, 284
kök teñri, 286
kök tütün, 287
kök yağız, 846
kök yér, 847
kök yıldı, 287
köl öleñ, 681
köl yul, 682
kölige iz, 682
kölük yılka, 287
kömül- basıl-, 682

köni bütün, 287
köni çın, 287
köni çın bütün, 288
köni egri, 847
köni kértü, 288
köni kértü çın, 289
köni könimen, 289
köni oñaru, 289
köni tüz, 289
könilik bütünlük, 290
köntül- oñarıl-, 290
köntür- bas-, 290
köñül bilig, 682
köñül et'öz, 682
köñül karın, 682
köñül kögüz, 683
köñül kögüz köz, 683
köñül ög, 683
köñül sakınç, 684
köñül til, 684
köñül til öz, 684
köñül yürek, 290
köñülinçe tapça, 291
köp kalın, 291
köp yigi telim, 291
köpirt- yaşart-, 291
kör- bak-, 291
kör- eşid-, 684
kör- tapın-, 291
körgeñ bilgen, 684
körgeñ eşidgen, 685
körgeñ ukgan, 685
körgüsüz yawız, 292
körk bediz, 685
körk bodug, 685
körk et'öz, 292
körk meñiz, 292
körkit- belgürt-, 685
körkit- közüntür-, 293
körkle köwşek, 685
körkle tañsok, 685
körklentür- çoğlantur-, 685
körklüg körksüz, 847
körklüg meñizlig, 293
körksüz ayıg, 686
körksüz korkınçığ, 686
körksüz tuyugsuz, 686
körksüz yawız, 686
körme- bakma-, 293
körme- eşidme-, 686
kormek adırtlamak, 293
kormek bışrunmak, 293
körügse- küse-, 686

körümçi yultuzçı, 294
körür körmez, 847
körüş- kawuş-, 686
köşigsiz tüz, 294
kötrül- arıtıl-, 294
kötür- tut-, 294
köy- bış-, 686
köy- örten-, 294
köy- susa-, 294
köy- tüt-, 687
köymek örtenmek, 294
köyür- örten-, 295
köz kapak, 687
köz karak, 295
köz kaş, 687
köz köñül, 687
köz köz birle, 295
köz kulgak, 687
köz tut- bak-, 295
közel edgü, 687
közgeş- kör-, 295
közsüz karagu, 295
közsüz közlüg, 847
közsüz teglök, 295
közün- belgür-, 688
közün- közün-, 295
közün- közünme-, 847
közünme- közün-, 848
kşan kşan, 296
kşan kşan öd, 296
kşanti boşug, 296
kşanti çamhuy kıl-, 296
kşanti kıl-, 296
kşanti kılış-, 297
kşanti kılmak, 297
kşanti kılmaklıg, 297
kşanti ökün- kakın-, 297
kuda kuda, 297
kudaş eş, 297
kudıkı asrakı yawız, 688
kuduluş- ağılış-, 848
kul esir, 297
kul karabaş, 688
kul küñ, 688
kul küñ tapugçı, 689
kul tapugçı, 297
kulak kulak birle, 297
kulan kéyik, 298
kulgak boyun tola-, 689
kulgak köz, 689
kulgak tilgek bürüt-, 298
kun- al- ogurla-, 689
kun- ogurla-, 298

kunçuy tayşi, 689
kunuş kırma, 298
kunuşmak tartışmak, 298
kur kezig, 298
kur kur, 299
kur- yow-, 299
kurç katıg, 299
kurgu yénik, 689
kurı- kar-, 689
kurı kurı / kurıh kurıh, 299
kurımış katıg, 299
kurınça keziginçe, 299
kurşa- yörgen-, 299
kurşatıl- kawşatıl-, 299
kurt koñuz, 299
kurtulmak boşunmak, 300
kurug akıgsız, 690
kurug kokuz, 300
kurug öçmiş, 690
kurug öl, 848
kurug ötwi, 690
kurug tatıgsız, 690
kuş kéyik, 690
kuş kurt, 690
kuş kuzgun, 691
kuşatré pra, 300
kuşçı awçı, 300
kut buyan, 300
kut buyanlıg, 301
kut kw, 301
kut kuw, 302
kut küsüş, 691
kut küsüşlüg, 691
kut ülüg, 302
kut ülüglüg, 303
kut wahşik, 303
kutad- asıl-, 692
kutad- tusol-, 303
kutadmak kıwadmak, 304
kutça kıwça, 304
kutgar- ozgur-, 304
kutlı buyanlı, 304
kutlug buyanlıg, 304
kutlug kıwlıg, 305
kutlug ulug, 692
kutlug ülüglüg, 305
kutsuz kıwsız, 306
kutsuz kowı, 306
kutsuz ülügsüz, 306
kutul- mantıl-, 306
kuyaş tumlıg, 848
kü çaw, 306
kü çaw at, 307

kü erdem, 692
kü küç, 307
kü- küzet-, 307
kü sorug, 308
küç basınç, 692
küç basut, 692
küç edrem, 692
küç emgek, 693
küç érinç, 693
küç küçek, 308
küç küsün, 308
küç öç, 693
küçen- küçlen-, 309
küçkey ésiz, 693
küçlüg alp, 693
küçlüg bedük, 693
küçlüg bileklig, 693
küçlüg edremlik, 693
küçlüg katıg, 693
küçlüg küsünlüg, 309
küçlüg küsünlüg ulug, 694
küçlüg küsüş, 310
küçlüg ugan, 310
küçsire- kewil-, 310
küçsire- yawrı- toru-, 694
küçsüz küsünsüz, 311
küçsüz toruk, 311
küçsüz yawız, 694
küçsüz yinçe, 694
küçsüz za'if, 311
küğ ün, 311
küğçi küzetçi, 311
küglüg küzetiglig, 312
kükir- örle-, 312
kükre- çıkra-, 312
kükül- çawık-, 312
kükül- kötrül-, 694
kül kömür, 694
kül- sewin-, 694
kül- yıgla-, 848
külçire- kül-, 312
küldür- yıglat-, 848
külel- çawık-, 312
külüg çawlıg, 312
kümek küzetmek, 312
kümüş altun, 694
kümüşlüg altunlug, 694
kün ay, 695
kün ay yultuz, 696
kün tugsuk kün batsık, 848
kün tuguşı kün batışı, 849
kün tün, 849
kün yarın, 697

küni kıwırkak, 697
küniçi yağıcı, 697
künile- taplama-, 697
künli aylı, 697
künsüz aysız, 698
küñ kul, 698
küñed- kulad-, 698
küp küzeh, 698
kür alp, 312
kür ersig, 313
kür ersig yürekliğ, 313
kür kürilik, 313
kür küwez, 313
kürt kürt, 313
küse- kergekle-, 698
küse- kolu-, 313
küse- körügse-, 698
küse- tile-, 313
küse- tutuz-, 698
küse- umun-, 699
küse- yalwar-, 699
küsençig ıdok körklüg, 699
küşüş sakınç, 314
küşüş tilek, 314
küşüş ugan, 314
küşüşlüg tileklig, 314
küt- bak-, 314
küwen- sewin-, 699
küwenç awınç sewinç, 699
küwenç sewinç, 699
küwenç yokay, 314
küwez kür, 315
küyüm küyüm, 315
küzet- kü-, 315
küzet- tut-, 315
küzetin- saklan-, 315
küzetme- öme-, 315
küzetme- saklanma-, 315

L

lakşanlıg nayraglıg, 315
lénhua çeçek, 316
lénhua çeçeklig, 316
lim kin, 316
liw aş, 316
lu yek, 317

M

mal tawar, 317
man- tayan-, 699

manuşa yalağuk, 317
mağ mağ, 317
mağla- kez-, 699
mağra- ünde-, 318
maşırık mağrıb, 849
mayaçal yélwi, 318
mayırı yarlıkançuçı, 318
men men, 318
men meniğ küwenç, 318
menli kişili, 699
mensiz kişisiz, 318
meğ yumşak, 318
meji bediz, 700
meji ilinçü, 318
meji ögrünçü, 318
meji toña, 700
mejiğü mejiğü, 319
mejile- ilinçüle-, 700
mejili emgekli, 849
mejilig igsiz, 700
mejilig ögrünçlüğ, 319
mejilig toñalığ ögrünçlüğ sewinçlig, 319
mejü meji, 319
mejü meji, 319
mejzeg yañzag, 319
mırlı panıtlı, 319
midik partağçan, 319
miñ miñ, 320
miñ miñ tümen tümen, 320
miñ tümen, 320
miñer miñer, 320
miñlig tümenlig, 321
monça monça, 321
monçuk taş, 700
montag montag, 321
moñkul kal, 321
moñkul teltök kal, 321
möñremek inçıklamak, 700
mun- az-, 700
muñ emgek, 321
muñ key, 321
muñ tak, 321
muñ tar, 322
muñ tark, 700
muñad- adın-, 700
muñad- tañla-, 322
muñadınçig adınçig, 701
muñadınçig tañlançig, 701
muñlug añıg yawlak, 701
muñsuz taksız, 322
muttaki sakınuk, 322
muyan edgülik, 701
mün baça, 322

mün erdem, 849
mün kadag, 322
mün kadalığ, 324
mün yazok, 324
münlüg kadalığ, 324
münlüg münsüz, 850
münsüz baçasız, 324
münsüz kadagsız, 324
münsüz yazoksuz, 325
müñüz müñüz, 325
müñfik miñriban, 325

N

nakes otun, 325
naraka sewigsiz, 325
nata umug inag, 325
nayaka yérçi, 325
nayut asanké koltı, 326
neçe neçe, 326
nefes tın tokırka, 326
nefs hava, 326
negü kim, 326
neñ hazine, 326
neñ mal, 326
neñ neñ, 327
neñ tawar, 327
nevadir süzök, 327
nıratma mensiz, 327
nırmala kırsız, 327
nıruda öçmiş teğşilmeksiz, 327
nıyaya yörüg, 327
nimet fazl, 328
nişan belgü, 328
nişan tamga, 701
nom bokşut, 328
nom şazın, 702
nom törö, 328
nom yarlıg, 702
nomça töröçe, 328
nomçı töröçi, 329
nomla- nomlat-, 702
nomla- okıt-, 329
nomla- sözle-, 703
nomlat- okıt-, 703
nomlug törölüg, 329
nomlug yarlıg, 703
nomsuz törösüz, 329
noş suwsuş, 703
noş tatıg, 703
noş tatıglıg, 703

O

odgur- turgur-, 704
odgurak çın, 330
odgurak séziksiz, 330
odgurakla- üz-, 330
odguraklamak üzmek, 330
odug sak, 704
odugluk saklık, 330
odun- tuyun-, 330
oduntur- sakıntur-, 330
ogadma- şaşma-, 704
oglan kızlar, 704
ogrı karakçı, 330
ogrı tewlig karakçı kunuk, 704
ogşa- amra-, 331
ogşa- yöleş-, 331
ogşag meşzeg, 331
ogşançig amrançig, 331
ogşat- meşzet-, 331
ogşat- yöleştür-, 331
ogşatguluksuz yöleştürgülüksüz, 331
ogşatıgsız yöleşürügsüz, 332
ogul kız, 704
ogul oğlan, 332
ogullug kızlık, 706
ogulsuz kızsız, 706
ok ya, 706
ok yaçı, 707
okçı yaçı, 707
okı- nomla-, 707
okı- okıt-, 707
okı- sözle-, 708
okı- sözle- yad-, 708
okı- tıñla-, 708
okı- ünde-, 332
okıgan bitigen, 708
okıglı bitigli, 708
okımak okıtmak, 708
okın- öğretin-, 708
okıt- nomla-, 709
okıt- sözle-, 709
oksuz tutçı, 332
okşa- amra-, 709
oldrug oron, 332
oldrug turug, 850
olor- ornan-, 709
ongulaksuz yaşgulaksuz, 332
onsuz kötrünçsüz, 332
oñ- öñsire-, 709
oñ sol, 850
oñar- tüz-, 332

oñay āsān, 709
oñay uçuz, 332
oñjın yélpig yek, 333
oñma- kawırılma-, 710
oñul- öğlen-, 710
op op, 333
op- siñirt-, 710
oplayu teg- opulu kir-, 333
ordo karşı, 333
ordo oron, 710
ordo saray, 334
orı kıkı, 710
orla- kıkır-, 334
ornag oron, 334
ornan- tur-, 334
ornaş- tog-, 334
ornat- yarat-, 334
oron olorgu, 334
oron ordo, 334
oron ornag, 335
oron oron, 335
oron töşek, 335
oron uya, 710
oron yurt, 335
orpak ayıg sınuk, 710
orpak telük, 710
osal simtag, 711
osuş- ar- sız-, 336
ot çimgen, 336
ot em, 336
ot ıgaç, 711
ot kök, 337
ot örten, 337
ot suw, 850
ot yalın, 337
ot yalınlig, 338
ot yaş, 338
ota- emle-, 338
otaçı emçi, 338
otça borça, 338
otçuklug kömürlüg, 338
otlı suwlı, 851
otlug kuduglug, 711
otlug oprılıg, 711
otlug suwlug, 851
otsuz emsiz yürüntegsiz, 339
otsuz kurug, 711
otsuz suwsuz, 711
otunluk bıwalık yawalık, 711
oy kötki, 851
oyamak emgetmek, 339
oyna- bödi- yırla-, 712
oyna- ilinçüle-, 339

oyna- kül-, 712
oyna- yırla-, 712
oynamak külmek, 712
oyug bediz, 712
oyuglug bedizlig, 712
oyun bediz, 339
oyun kır, 339
oyun yır, 712
oz- adrıl-, 712
oz- kaç-, 340
oz- keç-, 339
oz- kutrul-, 340
oz- ozgur-, 712
oz- ün-, 341
ozakı kédinki, 851
ozgur- kutgar-, 341
ozgur- öñedtür-, 342
ozgurmak kutgarmak, 342
ozmak kutrulmak, 342
ozmak kutrulmaklıg, 342

Ö

ö- ödikle-, 713
ö- sakın-, 342
öç- alkın-, 713
öç- amrıl-, 713
öç kek, 714
öç- két-, 715
öç- tarık-, 715
öçlen- keklen-, 715
öçlüg keklig, 715
öçlüg keklig öwkelig, 715
öçme- alkınma-, 715
öçme- amrılma-, 715
öçme- arıma-, 716
öçme- üzülme-, 343
öçmek alkınmak, 716
öçmek keçmek, 343
öçmeksiz üzülme-, 343
öçmiş amıl, 716
öçsüz keksiz, 343
öçül- alkın-, 716
öçülme- alkınma-, 716
öçür- alk-, 716
öçür- amırtgur-, 344
öçür- arıt-, 716
öçür- kéter-, 716
öçürmek arıtmak, 716
öçürmekli ismekli, 344
öd kalp, 344
öd kez, 344

öd kolu, 344
öd kün, 717
öd ödle, 345
öd ugur, 345
ödle kün, 717
ödle kün ay, 717
ödlüm ödlüm, 346
ödrek küwüz, 717
ödsüz kezigsiz, 717
ödsüz kolusuz, 346
ödsüz kolusuz kezigsiz, 717
ödün ödün, 346
öfke buşug, 347
öfke kın, 717
öfkelig buşuglug kadgulug, 718
ög- alka-, 347
ög ana, 347
ög bilig, 718
ög kañ, 718
ög köñül, 720
ög- küle-, 348
ög sakınç, 348
ög- tegin-, 348
ög- yıw-, 348
ög- yükün-, 349
ögdi yükünç, 349
ögir- sewin-, 349
ögir- sewinme-, 851
ögirmek sewinmek, 350
ögirdür- sewintür-, 350
ögirdürmek sewintürmek, 350
ögirüntür- sewintür-, 351
öglen- tınlan-, 721
öglenmek bilinmek, 721
öglüg kañlıg, 721
öglüg köñüllüg, 721
ögme- alkama-, 351
ögmek külemek, 351
ögretig tüşüt, 721
ögretin- boşgur-, 351
ögretmek boşgurmak biltürmek, 722
ögrünç meñi, 351
ögrünç sewinç, 351
ögrünçlüg meñilig, 352
ögrünçlüg sewinçlig, 352
ögrünüşmek kıwanmak, 353
ögsire- tınsıra-, 354
ögsiremek buzulmak, 722
ögsüz kal telwe, 354
ögsüz köñülsüz, 722
ögsüz tınsız, 354
ögün- sewin-, 354
ögür kavm, 354

ögür ögür, 354
ögür uğuş, 354
ögüt- alkat-, 355
ögüt pend, 355
ögütıl- alkatıl-, 355
öktemsiz kırimsız, 355
ökün- bilin-, 355
ökün- bilin- kşanti kıl-, 355
ökün- bilin- kşanti ötün-, 356
ökün- boşun- kşanti kıl-, 356
ökün- boşun- kşanti kılmak, 356
ökün- boşun- kşanti ötün-, 356
ökün- kakın-, 357
ökün- kakın- kşanti kıl-, 357
ökün- katın-, 357
ökün- tuyun-, 357
ökün- yalwar- kşanti kıl-, 357
ökünmek kşanti çamhuy kılmaklıg, 357
ökünmek yalwarmaklıg kşanti kılmaklıg, 357
öl- alkın- yok bol-, 722
öl- ıd-, 358
öl kar, 722
öl ötüş, 358
öl şı, 722
öl- tiril-, 851
öl- tog-, 851
öl- yit-, 358
öl- yok bol-, 722
ölçek terāzū, 722
ölçele- tart-, 723
öldür- öldürül-, 723
öldür- tırgür-, 851
öldür- tırgüz-, 852
öldürme- asma-, 723
ölli kuruglı, 852
ölmek artamak, 358
ölü yitü, 358
ölüg tırig, 852
ölüm tırlıklık, 852
ölür- ıdtur- alka- yokadtur-, 358
ölür- örlet-, 723
ölür- urugsırat-, 723
ölürmek emgetmek, 723
ölütçi yititçi, 359
ölütlük etlik, 359
ömek köñülkermek, 723
ön- igid-, 359
öñ körk, 359
öñ meñiz, 723
öñ soñ, 852
öñ ülüş, 359
öñdi törö, 359
öñdi törö kıl, 359

öñdün aşnu, 359
öñdün kédin, 852
öñdün öñdün, 360
öñdüñki kédinki, 852
öñed- bımk-, 360
öñi adın, 360
öñi adınçığ, 360
öñi adrok, 360
öñi öñi, 360
öñi öñi adrok adrok, 361
öñi üdrülmüş, 361
öñin öñin, 362
öñin öñin adın, 362
öñlüg belgülg, 724
öñlüg meñizlig, 363
öñlüg öñsüz, 853
öñre ertmiş, 363
öñre ertmiş ür ırak, 363
öñre öñre, 363
öñsüz belgüsüz, 724
öñsüz bodsuz, 724
öñsüz kırtışsız, 724
öñsüz meñisiz, 724
öñsüz öles, 724
öñsüz yaruksuz, 724
ördek kaz, 724
örüt- bütür-, 363
örüt- turgur-, 363
örküçlenmek esmek, 364
örle- kükir-, 364
örlet- bulga-, 725
örlet- buşur-, 725
örlet- emget-, 364
örletmek emgetmek, 364
örmen uduz, 725
ört- aç-, 853
ört- kiriktür-, 364
ört- köşige kıl-, 364
ört- köşit-, 364
ört otlug, 365
ört yalın, 365
ört yalınhg, 365
ört yalınhg otlug, 365
ört- yarlıka-, 366
örte- köyür-, 366
örten- köy-, 366
örten- yal-, 366
örten- yalına-, 366
örtenmek köymek, 366
örtgen keçürgen, 366
örtgen yarlıkagan, 366
örtlüg buzlug tamulug, 725
örtlüg yalınhg, 367

örtme- kizleme- yaşurma- baturma-, 367
örtme- yarlıkama-, 367
örtmek yarlıkamaklık, 367
örtüg bag, 725
örtüg egrig, 725
örtüg köşig, 367
örtüg sığınçu, 367
örtüg tıdıg, 725
örtüg yapıg, 368
örtügli açoklug, 853
örtügli yaşru āškārā, 853
örtüglü yaşru, 368
örtüglüg açoklug, 853
örtüglüg āškārā, 853
örtüglüg kizlelig, 368
örtüglüg solaglıg, 368
örtüglüg yazoklug, 726
örtül- kizlel-, 368
örü kudi, 853
örüg amıl, 368
örüg amıl tikisiz, 369
örüg amrılmış, 369
örüg bol- amıl bol- tüzün bol-, 369
örüglük amıllık, 369
öş kurug, 854
öt erig, 369
öt erig pend, 370
öt saw, 370
öt saw erig, 370
öt- toplu-, 370
ötek bérım, 371
ötek bérımlig, 371
ötek emgek, 371
ötekçi bérımçı, 371
ötel- tüken-, 371
öten- keçrül-, 371
ötgür- toplu-, 371, 726
ötle- erigle-, 372
ötle- tutuz-, 726
ötmek eriglemeklig, 372
ötleş- erigleş-, 372
ötlüm ötlüm, 372
ötmek toplumak, 372
ötrük utun, 726
ötügçisiz sawçısız, 726
ötün- ayıt-, 726
ötün- ewir-, 373
ötün- kesür-, 373
ötün- küse-, 373
ötün- sözle-, 727
ötün- yalwar-, 727
ötüş ötüş, 373
ötwi yétwi, 373

öwke az almır, 727
öwke kakıg, 373
öwke nızvamı, 727
öwkele- kaku-, 374
öwkeleme- bulganma-, 374
öwkelemek kakımak, 374
öwkelen- kaku-, 374
öwkelig kakıglıg, 374
öwkelig keklig, 727
öwkesiz kakıgsız, 374
öz adın, 854
öz adınagu, 854
öz baş, 374
öz kentü, 374
öz öz, 375
öz yaş, 376
öz yat, 854
özirkenmek ayamak, 727
özken yağmur, 377
özlüg yaşlıg, 377

P

padak üjik, 727
padak yörüg, 728
päre päre, 377
pend nasihat, 378
peri ädemī, 728
peri kişi, 728
peşimān bol- ökün-, 378
pıpa kopuz, 378
pitaka ağılg, 378
posad bağag, 378
pra kuşatré, 378
pratya bilge bilig, 379

R

raga az, 728
rama ögrünç, 379
raşmı yaruklug, 379
rāz çuwlaşmış, 379
rūzi kedgü, 728
rūsvā uwutlug, 379

S

sa yakşı, 379
saç baş, 728
saç sakal, 728
saç- tarı-, 379
saç- tök-, 729

saç tü, 729
saç- türt-, 380
saç- türt- ısla-, 380
saç- yad-, 729
saç- yagıt-, 380
saç- yırat-, 729
saçıl- arta-, 729
saçıl- tökül-, 729
saçıl- yadıl-, 380
saçıl- yokad-, 729
saçma- tarıma-, 729
saçok yañlok, 380
sadaka bérgüçi muyanlık bérgüçi, 380
sadu edgü, 729
sadu edgü lgso, 730
sadu lgso, 730
sadu lgso lgso, 730
sadu sadu, 380
sadu sadu edgü, 381
sadu sadu edgü edgü, 381
sadu sadu edgüüg, 381
sag sol, 854
sagmal saglık, 381
sak odug, 381
sak odugluk, 382
sak sak, 382
sakın- böğün-, 382
sakın- kork-, 382
sakın- sözle-, 730
sakın- ülgüle-, 730
sakınç böğüş, 730
sakınç kadgu, 730
sakınçlıg kadgulug, 382
sakınçsız busuşuz, 382
sakingulaksuz sözlegülüksüz, 731
sakınma- böğünme-, 382
sakınmak böğünmek, 382
sakınmak kolulamak, 383
sakınmak ülgülemek, 731
saklan- yıçan-, 383
saklık odugluk, 383
samadi dyan, 731
san- sakın-, 383
san sakış, 731
sañç- biç-, 732
sañç- tart-, 733
sañç- ur-, 733
sangulaksuz sansız, 383
sanlıg sagdıçlıg, 383
sanlıg sakışlıg, 383
sansız sakışsız, 383
sansız sakışsız kolusuz, 384
sansız sakışsız kolusuz asanké, 384

sansız tümen, 384
sansız tümeninç, 385
sansız üküş, 385
sañ oru, 733
sañga kuwrag, 386
sañça kezigçe, 386
saray karşı, 386
saray ordo karşı, 386
sarıg sarıg, 386
sarıg surıg, 386
sarsıg sañg, 733
sart satıgçı, 387
sart surt, 387
sası idiş, 387
sasıg barıg, 387
satıg tawıg, 855
satıg yulug, 855
satıgçı yulugçı, 855
satıgçılar ulugı sartavakı, 387
satıgsız tersiz, 387
satışgan alışgan, 855
satışgan tawışgan, 855
satya elük, 387
saw belgü, 733
saw ötüg, 733
saw pend, 387
saw sawlar, 387
saw söz, 387
sawçı yalawaç, 733
sawlaş- iştrüş-, 388
sawlı sakınçlı, 734
sawlıg sözlüg, 388
sawul- uçuk-, 734
saz étig, 734
seç- adır-, 388
seçe öñi, 388
seçe tañlançıg, 389
seçil- ün-, 389
señir buluñ, 389
sep sem, 389
seped sanduk, 734
ser- ér-, 389
ser- serin-, 389
ser- seriş-, 389
sergür- ornat-, 390
sergürmek turgurmak, 734
serimlig kılıklıg, 390
serimlig küdümlüg, 390
serme- érme-, 390
sermek serinmek, 390
sew- amran-, 734
sew- tapla-, 734
sewer amrak, 390

sewer amrak küsençig, 390
sewer sewmez, 855
sewgüsüz taplagusuz, 390
sewig amrak, 391
sewig taplag, 391
sewiglig amrak, 391
sewiglig kutlug, 735
sewiglig taplaglıg, 735
sewigsiz taplagsız, 735
sewin- kül-, 735
sewinç awınç, 735
sewinç awınç küwenç, 735
sewinç kadgu, 855
sewinç ögrünç, 391
sewinçli korkınçlı, 855
sewinçlig ögrünçlüg, 391
sewiş- amraş-, 735
sewit- amrat-, 736
sewiti- taplatıl-, 736
sewme- taplama-, 736
sewmek amranmak, 736
sewmek amranmaklıg, 736
sewmek taplamak, 391
sézik sakıg, 391
sézik tıdıg, 736
sézik yañılmak, 736
séziklig kakıglıg, 392
séziksiz tıdıgsız, 736
séziksiz yañılmaksız, 736
sézin- ıçan-, 737
sézin- kedgir-, 737
sézin- kork-, 737
sı- boz-, 737
sı- saç-, 737
sıdı tıgme iş ködüg, 392
sıg teriñ, 856
sıg tümge, 737
sıg yuka, 737
sıgma- yakma-, 392
sıgta- yogla-, 738
sıgtaş- yıglaş-, 738
sıgun kéyik, 392
sıgun muygak, 392
sıgurmak içgermek, 738
sıgurmak içgermeklig, 738
sık- busu-, 738
sık- emget-, 738
sık- tañ-, 738
sıkıg emgek, 393
sıkıglıg emgeklig, 393
sıkıl- emgen-, 739
sıkıl- tañıl-, 739
sıkılmak örletilmek, 739

sıkılmak tañılmaklıg, 739
sıkılmamak tañılmamak, 393
sılıg körkle, 393
sıma- sarsıtma-, 393
sımta- boş ét-, 393
sımtag kogşak, 739
sımtag osal, 739
sın oron, 393
sın suburgan, 393
sın süñük, 739
sına- bütül-, 394
sır āşkārā, 856
sır bediz, 394
sır bodug, 740
sır örtüglüg, 394
sır sır, 394
sır şuwşa, 740
sırna- yınçgele-, 740
sıta kobık, 394
sıtgan katıg, 394
sız- öç-, 740
sızgur- öçür-, 740
sid- kemiş-, 394
sid sadan, 395
silig arıg, 395
silkim sepük, 395
siñ- bodul-, 395
siñir- bışur-, 395
siñir tamır, 740
siñirü siñirü, 395
sipir- arıt-, 395
sogançig edgü, 740
sogançig idok, 741
sogançig körkle, 741
sogançig körkle idok, 741
sogançig tatıglıg, 741
sogık isig, 856
sokuş- tuşuş-, 395
sol oñ, 856
solal- beklel-, 396
solamamak beklememek, 396
somlıg çızuklug, 396
soñ āhir, 396
soñ bayan, 396
sor- iste-, 741
sora sora, 396
soyulmak yırtılmaklıg, 742
soyurkagan yarlıkagan, 396
sög- sars-, 397
sög- toda-, 397
sögmek tokımak, 742
sögmek tokımamak, 742
sögüş atış, 397

söğüş- yontüş-, 742
sögüt arıg, 742
sögüt ıgaç, 397
sök- sürül-, 397
söki karı, 397
söküş melamet, 397
sönme- tındurma-, 742
söz saw, 397
söz sökünç, 742
sözçi bakşı, 398
sözle- ay-, 742
sözle- körkit-, 742
sözle- nomla-, 743
sözle- té-, 398
sözle- yarlıka-, 743
sözlegülüksüz nomlaguluksuz, 743
sözleş- kemiş-, 743
stup vıhar, 398
su esen, 398
sual cevab, 856
suçı- bukırı-, 743
sudur nom, 398
sudur şastr, 743
sugul- kuru-, 399
suk- tüne-, 399
sukuş- alkın- yokad-, 399
sur sur, 399
süret bediz, 399
surt surt, 399
suw begni, 743
suw közüngü, 743
suwlı sütli, 744
suwsalık emgek açlık, 744
suwsuz kurug, 399
suy yazok, 399
suysuz yazoksuz, 400
suzak tag, 744
sü çerig, 744
süçig tathg, 400
süçigsiz tatıgsız, 744
sühük yilik, 744
sühüş atış, 400
sühüş çerig, 745
sühüş tötüş, 400
sür- sıka-, 400
sürk buz, 401
süz- arıt-, 401
süzök arıg, 401
süzök kértgünç, 401
süzök turug, 402
süzök yaruk, 745
süzül- kértgün-, 402

Ş

şal şul, 402
şanlıg belgülig, 402
şansay şansay edgü edgü, 402
şap alkışg, 402
şap şap, 402
şar şur / çar çur, 402
şaş- yañıl-, 745
şaşimsız yarp, 403
şaşma- tegşilme-, 745
şaşur- karşur-, 403
şaşutsuz yañloksuz, 745
şatu kemi, 403
şeker kand, 403
şeker şehd, 745
şerab aş, 745
şesmek yörmek, 745
şiftar öçek, 403
şin kaw, 403
şişir patu, 403
şlök takşut, 403
şulug tamgalıg, 746
şumnu yek, 404

T

taat tapug, 746
tag arıg, 746
tag basguk, 746
tag kısıl, 746
tag tiz arıg, 746
tagun askançu, 404
tah tah, 404
takır takır, 404
takış- sançış-, 404
tal çıbık, 405
tal- yük-, 747
taloy ügüz, 747
talı üdrüm, 405
talula- adırtla-, 405
talula- yig-, 748
tama tama, 405
tamga yarlıg, 748
tamır siğir, 749
tan- oz-, 405
tançu tançu, 405
tanuk hazır, 405
tanukla- ötgür-, 749
tanuklamak ukmak, 749
tañ adınçig, 406
tañ kéçe, 856

tañ tañsok, 406
tañ tuñ, 406
tañda érte, 406
tañdalıg kéçelig, 856
tañla- muñad-, 406
tañlançig körkle, 749
tañlançig muñadınçig, 406
tañsok turaf, 407
tap- bul-, 407
tap tup, 407
tapçasız arıg, 407
tapıg ayag, 407
tapıg udug, 407
tapıg udug ayamak çiltemek, 409
tapıgçı otaçı, 749
tapıgçı udugçı, 409
tapın- ançola-, 409
tapın- ög- küle- yükün-, 749
tapın- udun-, 409
tapın- yükün-, 749
tapınça küsüşinçe, 410
tapınmak udunmak, 411
tapımtur- uduntur-, 411
tapla- taplama-, 856
taplag nızvanı, 749
tar kemi, 750
tar kéñ, 857
tar sıkış, 750
tarı- ek-, 411
tarı- tik-, 411
tarıg ekin, 411
tarık- alkın-, 750
tarık- két-, 750
tarıt- kemiş-, 411
tarkan kunçuy, 751
tarkar- alk-, 751
tarkar- kéter-, 751
tarkar- söntür-, 751
tarkar- tarkarma-, 857
tarkar- üzmele-, 751
tarlık eksütme, 411
tarlık emgek, 751
tarnı arwış, 411
tars tars, 412
tart- taşgar-, 752
tart- üntür-, 752
tart- yır-, 752
tartış- uruş-, 412
tarut- yad- kénüt-, 857
taş iç, 857
taş- kaç-, 412
taş korum, 752
taş tolu, 752

taşıl- tökül-, 752
taşra yıkılmış sürsükmiş, 752
tat tawgaç, 752
tatıg çiweg, 412
tatıg talıg, 412
tatıglıg sogançig, 752
tatıglıg süçiglig, 753
tatıgsıra- tüşsire-, 412
tawar et'öz, 753
tawar neñ, 412
tawış tuwuş, 412
tawran- katıglan-, 412
tawranma- katıglanma-, 413
tawrat- aş-, 753
tawrat- katıglantur-, 413
tayanma- ilinme-, 413
tayşéñ savşéñ, 753
té- sözle-, 424
teg- yadıl-, 753
tégin kan oghı, 424
tegin- tut-, 413
teginçe yarağınça, 413
teginme- tutma-, 413
teginmek aşamak, 414
tegir- yantur-, 414
tegirmi tokırlıg, 414
tegirmile- kurşa-, 414
teğsilmeksiz ésilmezsiz koramaksız, 753
teğşürme- adınatma-, 414
teğürmek ulamak, 414
tegzin- két-, 754
tegzin- tolin-, 754
tek bir yalağuz, 414
tek kurug, 415
tek yalağuz, 415
tel- topul-, 415
telim taşım, 415
telim telim, 415
telim üküş, 415
telmir- bak-, 416
telmir- kör-, 416
télwe munduz, 424
ten can, 754
teñ teñ, 416
teñ teñ öñi öñi, 416
teñ tuş, 417
teñ tüz, 417
teñ tüz yumkı, 418
teñgeşisiz yég, 418
teñiz- idi-, 754
teñiz köl, 754
teñle- kolula-, 418
teñlençisiz yég, 418

teñri lu asurı, 857
teñri lu yek, 857
teñri lu yek rakşas asurı, 857
teñri yalañuk, 754
teñri yek, 857
teñri yek lu, 858
teñri yér, 858
teñrili kişili, 755
teñrili yalañukh, 755
teñrili yekli, 858
teñrili yérli, 858
teñrilig lulug, 858
teñsiz ülgüsüz, 418
teñsiz ülgüsüz sansız asanké, 418
teñsiz yaragsız, 755
teñsiz yawa, 418
tep- satga-, 755
tepre- ırgal-, 755
tepre- kamşa-, 418
tepre- titre-, 755
tepre- törçi-, 419
tepreme- kamşama-, 419
tepremek kamşamak, 419
tepreñsiz bek yarp, 419
tepreñsiz yarp, 419
tepreñsiz yayılmaksız, 419
tepret- kamşat-, 420
tepret- titret-, 755
tepret- togur-, 420
tér- kawıt-, 425
tér- kuwrat-, 425
ter muyan, 420
ter sewab, 420
tér- yığ-, 425
tér- yumıt-, 425
téřil- kuwran-, 425
téřil- yadıl-, 425
téřil- yıgıl-, 425
téřin kuwrag, 426
téřinlig kuwraglıg, 427
téřinsiz kuwragısız, 427
teriñ ağır, 756
teriñ irak, 756
teriñ kéñ, 756
teriñ yinçe, 756
terk tawrak, 420
terk tawranu, 421
terkin tawrak, 421
terkin tawratı, 421
terkin terkin, 422
ters azag, 756
ters téřü, 756
ters téřü yañlok, 757

ters yañlok, 757
ters yawlak ayıg, 757
tersikmek téřülmek, 757
tersli oñlı, 859
terslik duşvârlık, 422
tetig bilge, 757
tetig yaruk, 758
tetimlig tartınçlıg, 758
téřü oñaru, 859
téřü teriñ, 758
téřü téřü, 427
téřsi bakşı, 427
tevbe bezerlegen yarlıkagan, 422
tevbe bezerlegli yarlıkaglı, 422
tew kür, 422
tew kür yoñag, 423
tewlig küçlüg, 423
tewlig küçlüg armakçı, 423
tewsiz küşsüz, 423
tewsiz küşsüz ezügsüz, 424
tewsiz küşsüz ezügsüz armaksız, 424
tez- kaç-, 424
tı uzatı, 428
tıd- bekle-, 428
tıd- sergür-, 428
tıd söğüt, 428
tıdıg ada, 428
tıdıg tutug, 429
tıdıgıg adalıg, 429
tıdıgıg köşiglig, 429
tıdıgıg tutuglug, 429
tıdıgısız kadagsız, 758
tıdıgısız tutugsuz, 430
tıdı- bal-, 758
tıdı- tutul-, 758
tıdı- üzül-, 430
tıdı- sön-, 758
tıdı- tutun-, 430
tıdma- tutma-, 758
tıdmak kolulamak, 859
tıdmak sergürmek, 430
tılamçıg korkınçıg, 430
tılg yarplıg, 758
tılg yarplıg ornaglıg, 759
tıltaglıg tüşlüg, 759
tın- seril-, 759
tın tura, 430
tınlıg tınsız, 859
tınlıg turalıg, 430
tınlıg tınsızlı, 859
tınlıgısız yaşagısız, 431
tınma- sönme-, 759
tınmaksız sönmeısiz, 759

tıncı sawçı, 431
tıñla- éşid-, 431
tırt tırt, 431
tısız ornagsız, 759
tısız yarpsız, 760
tısız yarpsız ornagsız, 760
tıgisiz çogısız, 431
tik- sanç-, 760
tik- tarı-, 431
tiki çogı, 431
tikilig yañkulug, 432
tikim édz, 432
tikir tikir, 432
tikirtsiz tepirtsiz, 432
tikisiz çogısız, 432
tikwi köni, 432
til agız, 760
til köñül, 760
til söz, 760
til tamgak, 761
til- yar- kes-, 761
tile- arzula-, 432
tile- iste-, 432
tile- küse-, 433
tile- sew-, 761
tilegüçi rüzisüz, 859
tilek arzu, 433
tilek kergek, 761
tilek küsüş, 433
tileksiz küsüşsüz, 433
tileme- kolma-, 434
tilet- istet-, 434
tin tarılag, 434
tin tizgin, 434
tırgür- öldür-, 859
tırgüz- öldür-, 860
tırig esen, 761
tırig ölüg, 860
tış teri, 761
tış tırnak, 761
tış tış birle, 434
tışi érkek, 860
tışi tışike, 434
tışili érkekli, 860
tit- ıdala-, 761
tit- kemiş-, 762
tit- tut-, 861
tıtig balçık, 434
tıtme- içginma-, 762
tıtme- ıdalama-, 763
tıtmek ıdalamak, 763
tıtre- bez-, 434
tıtre- kamşa-, 435

tıtre- tepre-, 763
tod- büt-, 435
tod- kan-, 435
tod tolı, 435
tod tolıwı, 435
tod uçuz, 436
toda- uçuzla-, 436
todamak sıkmak, 437
todgur- kantur-, 437
todma- kanma- kéçme-, 437
todunçsuz kanınçsız, 437
todunçsuz uwutsuz suk, 437
tog- bat-, 861
tog- belgür-, 763
tog- öç-, 861
tog- öl-, 861
tog- tegzin-, 763
tog- tepre-, 437
tog toz tuman, 764
tog- törö-, 437
togma- belgürme-, 764
togmak öçmek, 861
togmak ölmek, 861
togmak ölmek sansar, 862
togmak ölmek sansarlıg, 862
togmak ölmeklig, 862
togmak tüşmek, 862
togmaklı öçmekli, 862
togmaklı ölmekli, 862
togmaklıg ölmeklig, 862
togmaksız öçmeksiz, 863
togmaksız tepremeksiz, 764
togmış kadaş, 438
togum ajun, 438
togun bogun, 438
togur- turgur-, 764
toguru tumlıtu, 438
tok bay, 439
tok tok, 439
tok tok bol-, 439
tok tolu, 439
tokı şoban, 764
tokı- toñla-, 439
tokılıg körkle, 764
tokıt- bitı-, 439
tokıt- élet-, 439
tol- büt-, 440
tol- taş-, 764
tol- toş-, 764
tol- tüke-, 440
tolgur- toşgur-, 440
tolmak bütme, 440
tolp kamag, 440

tolu erüş üküş, 440
tolu tegirmi, 440
tolu tükel, 440
tolu yarım, 765
tolug yüklüg, 441
tolum sâz, 441
ton aş, 765
ton etük, 441
ton karaja, 441
ton kedim, 441
ton toņagu, 442
tonlug kedimlig, 442
toņ- buz bol-, 442
toņ yarp, 442
toņa alp, 442
topça kalısız, 443
topça kamağ, 443
toprak yér, 765
tor tuzak, 443
torçı çıwgaçı, 443
torçı tıgüçi, 443
torku işgirti, 443
toru- küşsire- alaņur-, 765
toru ölü, 443
toruk küşsüz, 443
toruk yawrı, 444
torultur- süz-, 444
tos tos, 444
tosın ud, 444
toşgur- bütür-, 444
toşgur- tu- ört-, 444
toşgur- tüket-, 444
toşgurmak tüketmeklig, 445
toy eşiç, 445
toy kuwrag, 445
toyın braman, 445
toyın déntar, 445
toyın şamnanç, 765
toz toprak, 766
toz tuman parmanu, 767
toz tumanlıg, 767
tök- saç-, 767
tökül- taşıl-, 446
tölet töşek, 446
törçi- tepre-, 446
törö belgü, 767
törö- belgür-, 446
törö çızg, 446
törö öñdi, 446
törö toku, 447
törö toku öñdi, 447
törö- ükli-, 447
törölüg tokulug, 447

törösüz aņıg, 767
törösüz tokusuz, 447
töröt- igid-, 767
töröt- igid- bedüt-, 767
törötgen igidgen, 767
törötgen yaratgan, 447
törter törtter, 448
töşek oron, 448
tötüş çoğı, 448
tötüş keriş, 448
tötüş uruş, 448
tötüşgüçi kerişgüçi, 448
tötüşlüg kerişlig, 767
töz belgü, 768
töz tüp, 448
töz tüplüg, 449
töz uguş, 449
töz yıldı, 449
tözker- tüpker-, 450
tözlüg tözsüz, 863
tözlüg tüplüg, 450
tözlüg uguşlug, 451
tözsüz tüpsüz, 451
tözün ıdok, 451
tözün köwşek, 768
tözün kutlug, 451
tözün yawaş, 451
tsaņ ağılıg, 452
tsoy ayıg, 452
tsoy érinç, 452
tsoy érinçü, 452
tsoy érinçü ayıg, 453
tsoy érinçü yazok, 453
tsoy yazok, 454
tsoylug emgeklig, 454
tsoylug érinç, 454
tsoylug érinçülig, 454
tsoylug yazoklug, 454
tsoyurka- érinçke-, 454
tsun tsun, 454
tug taoçaņ, 768
tug yumzug, 455
tul tugsak, 455
tuluk lin, 455
tuman toz, 768
tumlug buzlug, 768
tumlug isig, 863
tun- beklen-, 455
tur- ornan-, 455
tur- yawrı- sın-, 455
turgurmak ornatmak, 455
turı turuş, 456
turıtmamak turkıglanmamak, 456

turkar- tegzin-, 456
turkaru uzatı, 456
turkaru ürüg uzatı, 456
turma- ornanma-, 456
turma- serilme-, 456
turug süzök, 457
turul- amrıl-, 457
turul- yawal-, 457
turultur- yawaltur-, 457
turulturguluk dyanılg, 457
turulturma- yawalturma-, 457
turum ara, 457
turuş tötüş, 457
tusol- kutad-, 458
tusolug asıglıg, 458
tuş- sokuş-, 458
tuş- tapış-, 458
tuş teñ, 458
tuş tulum, 458
tuş tuş, 459
tuş- yoluk-, 459
tuşu tuşu, 459
tut- boşgur-, 768
tut- içger-, 768
tut- kap-, 459
tut- küzet-, 459
tut- tegin-, 459
tutçı istim, 459
tutgu kapgu yok itük kıl-, 459
tutma- atkanma-, 768
tutma- kizleme-, 460
tuturkan kendir, 769
tuturkan tarıg, 769
tutyaklan- yapşın-, 769
tuy- bil-, 769
tuy- oñar-, 769
tuy- ötgür-, 769
tuy- tanukla-, 770
tuyma- bilme-, 770
tuymak bilmek, 770
tuymak ukmak, 770
tuymaksız bilmeksiz, 770
tuyun- bilin-, 770
tuyun- odun-, 460
tuyunma- bilinme-, 770
tuz etmek, 770
tuzak ag, 770
tuzlug yaraglıg, 460
tü tü, 460
tü tüp, 468
tü tüplüg, 468
tü türlüg, 468
tük tümen, 460

tüke- alkan-, 461
tükel bütün, 461
tükel eggsüksüz, 461
tükel tüz, 461
tükelü tükel, 461
tüklüg tümenlig, 461
tükü tükü, 461
tül yélwi, 462
tült töşek, 462
tümen tümen, 462
tümge biligsiz, 462
tümge biligsiz mürki, 462
tümge yiti, 863
tün kün, 863
tün küntüz, 864
tüne- yat-, 771
tüner- karañgu bol-, 462
tünerig karañgu, 462
tünle kéçe, 463
tünle küntüz, 865
tünli künli, 866
tügür boşük, 771
tügür kadın, 771
tüp asıl, 463
tüp töz, 463
tüp uç, 463
tüp ul, 463
tüp üzlençü, 463
tüp yıldı, 463
tüpi yél, 464
tüplüg tüpsüz, 866
tüplüg yıldı, 464
tüpsüz kızıgısız, 464
tüpsüz teriñ, 464
tüpükme- alkanma-, 464
tür- bük-, 771
türk küç, 464
türk yigit, 464
türklüg küçlüg, 465
türlüg türlüg, 465
türt- saç-, 465
tüş- én-, 771
tüş ewin, 465
tüş tem, 465
tüş tün, 771
tüş uth, 466
tüş- yag-, 466
tüş yemiş, 466
tüş yemişlig, 467
tüşlüg uthılg, 467
tüşmek kamılmak, 771
tüşmek taymak, 467
tüşsüz kurug, 467

tüşür- kamıt-, 467
tüşüt öğretig, 772
tüşütlenmek öğretinmek, 772
tütrüm teriğ, 772
tütrüm teriğ yinçe, 773
tütsüg çeçek, 773
tütsüg tütün, 773
tütün- köy-, 467
tütüzmek karışmak, 468
tüz adroksuz, 773
tüz arasız, 773
tüz baz, 773
tüz kerinçsiz, 468
tüz köni, 774
tüz teğ, 468
tüz tut- adırma- üdürme-, 469
tüz tükel, 469
tüzdem yiği, 469
tüzdem yiği sedreksiz, 469
tüzü barça, 469
tüzü tükel, 469
tüzü tüketi, 469
tüzü tüketi barça, 470
tüzü yapa, 470
tüzül- teğes-, 470

U

uç- kalı-, 774
uç kıldı, 470
uç tüp, 470
uça arka, 471
uçık yélpig, 471
uçlug başlıg, 866
uçmak kalımak, 774
uçsuz kıldıgı, 471
uçsuz tüpsüz, 472
uçuz oğay, 472
uçuz yénik, 472
uçuzla- askançula-, 775
uçuzlamak satgamak, 775
udıgımag yatıgı, 775
udıma- olorma-, 866
udu udu, 472
udun- tapın-, 473
uduz örmen, 775
uduz- yérçile-, 473
ugan erklıg, 473
ugra- küse-, 473
ugur yık, 775
ugursuz yıksız, 473
ugusuz sergüsüz uçsuz kötrünçsüz, 473

uguş bodun, 775
uguş gürüh, 473
uguş kezig, 776
uguş ögür, 473
uguş töz, 474
uguşlug bağlıg, 474
ugutlantur- yaşart-, 474
uk- bil-, 776
uk- oğar-, 474
uk- tuy-, 776
ukgan bilgen, 777
ukıt- biltür-, 777
ukıt- biltür- nomla-, 777
ukıt- körkit-, 777
ukma- tuyma-, 777
ukmak oğarmak, 474
ukşatınçsız yég, 474
ukturmak biltürmek, 777
ukul- bilil-, 777
ukuş bilig, 777
ukuş ög bilig, 778
ukuşlug biliglig, 475
ukuşlug oğsatıgı, 475
ukuşlug ukuşsuz, 867
ul tüp, 475
ula- sap-, 778
ulağ sapıg, 778
ulal- sapıl-, 779
ulalmak sapılmaklıg, 475
ulamak sapmak, 779
ulamak üklitmeklig, 779
ulaşıklık yawukluk, 475
ulgad- bedü-, 475
ulı- açıt-, 779
ulı- möñre-, 779
ulı- sıgta-, 779
ulımak möñremek, 780
ulımak sıgtamak, 780
ulımak sıgtamaklıg, 780
ulın- tolğan-, 780
ulınçig yarsınçig, 475
ulış- sıgtaş-, 780
ulsuz tüpsüz, 475
ulug ağır, 780
ulug bedük, 781
ulug beg, 781
ulug karı, 781
ulug kiçig, 867
ulug küçlüg, 782
ulug küçlüg küsünlüg, 782
ulug teriğ, 782
ulug ulug, 476
ulug yüksek, 477

ulug yükseklik, 477
ulugluk bedüklük, 783
ulugsig küwez, 477
uluş balık, 477
uluş balık él, 477
uluş él, 478
uluş kent, 478
uluş kent bodun, 783
umşunmak küsemek, 478
umug inag, 478
umug küzetçi, 783
umuglug inaglig, 480
umugsuz inagsız, 480
umun- inan-, 783
umun- tutun-, 783
umunçsuz küüşsüz, 481
umunçsuz nevmîd, 481
unit- ırat-, 783
unitil- kal-, 783
upakar asıgh, 481
upasé upasanç, 783
ur- sok-, 784
ur- tokı-, 481
ur- yarat-, 784
urañut kuwrag, 784
urug kadaş, 481
urug tarıg, 481
urug togmış, 482
uruglug tarıgh, 482
urun- tokın-, 482
usmak suwsamak, 483
uşak uşak, 483
uşal- tewşel-, 483
uşat- sı-, 785
ut- yawaltur-, 785
ut- yéged-, 483
uthi sewinç, 785
uthi tüş, 484
uthi yantut, 484
uthısız yankısız, 484
utmak yégedmek, 484
utmak yégedmeklig, 484
utru tétrü, 868
utrun- öçeş-, 785
utrun- turuş-, 785
utun yawız, 785
utunçsuz teprençsiz, 484
utunçsuz yégedinçsiz, 485
uwşak tawşak, 485
uwun- tewin-, 485
uwuş tüwüş, 485
uwut uyat, 485
uwutlug uyatlig, 486

uwutsuz uyatsız, 486
uyal- sıkıl-, 786
uyat- ayman-, 486
uyirkan- yogurkan-, 486
uz körkle, 786
uz uzagut, 486
uza- kéç kal-, 786
uzatı turkaru, 486
uzatı üzüksüz, 486
uzun ırak, 786
uzun kéç, 487
uzun kısqa, 868
uzun tarkaru, 487
uzun tonlug tişi, 487
uzun ür uzatı, 487
uzunlug kısgalıg, 868

Ü

üçer üçer, 487
üdülen- sewinçlen-, 487
üdre- ükli- üstel- asıl-, 487
üdrül- seçil-, 488
üdrüm talu, 488
üdü- adır-, 488
üf tüf kalıgh, 488
ügür sürüg, 488
ügüz köl, 787
üjik akşar, 786
üjik padak, 787
üjik yöriğ, 488
ükli- asıl-, 489
ükli- bedü-, 489
üklimek asılmak, 489
üklimek esilmek, 490
üklit- as-, 490
üklit- kéñürt-, 490
üklit- semirt-, 490
üklitdür- astur-, 490
üklitme- asma-, 490
üklitmek asmaklıg, 490
ükşürü ükşürü, 491
üküş az, 868
üküş erüş, 491
üküş telim, 491
ülgü kolu, 491
ülgü teñ, 492
ülgüle- sana-, 492
ülgüle- teñle-, 492
ülgüle- teñle- oğşat-, 492
ülgülegülüksüz teñlegülüksüz, 493
ülgülemeklig teñlemeklig, 493

ülgülençsiz teñlençsiz, 493
ülgülençsiz üküş, 493
ülgülüg kolulug, 493
ülgülüg teñlig, 494
ülgüsüz kadıgsız, 494
ülgüsüz kolusuz, 494
ülgüsüz sansız, 494
ülgüsüz sansız üküş, 495
ülgüsüz telim, 495
ülgüsüz uzun, 495
ülgüsüz üküş, 495
ülgüsüz üküş yüz miñ tümen koltı, 496
ülüglüg kutlug, 496
ülüş bölük, 496
ülüş tegziñç, 497
ülüş ülüş, 497
ümeg arkı, 787
ün at, 497
ün- belgür-, 497
ün çoğı, 497
ün egziğ, 787
ün isig, 787
ün- kër-, 868
ün- kêt-, 787
ün yañku, 497
ünlüg athg, 497
ünmek ozmak, 787
ünte- kıkır-, 497
üntür- ançolat-, 497
üntür- ozgur-, 788
ür irak, 788
ür kéc, 868
ür kéc uzun öd, 869
ür- tog-, 498
ürgüt tutçı, 498
ürk- belıñle-, 788
ürk- kork-, 788
ürkit- belıñlet-, 788
ürkit- korkıt-, 788
ürkitmemek korkıtılmamak, 789
ürkme- belıñleme-, 789
ürlük éñç, 498
ürlükli ürlüksüzli, 869
ürlüklüg meñü, 498
ürlüklüg ürlüksüz, 869
ürlüksüz meñü, 869
ürlüksüz meñüsüz, 498
ürme- yaşarma-, 498
ürüg uzatı, 498
ürüg uzatı turkaru, 499
ürüg uzatı üzüksüz, 499
ürüg ürgüt, 499
ürüg kara, 870

ürüg kargıl, 499
üst alt, 870
üst ast, 870
üstel- bal-, 499
üstel- ükli-, 500
üstün yég, 789
üstünki altınki, 870
üstünki yég, 789
üşüt- toñur-, 500
üz agın, 790
üz boz, 500
üz boz öç kek, 500
üz boz yağı, 501
üz- iske-, 790
üz- kes-, 501
üze üze, 501
üze üze üze üze, 501
üzeliksiz üstünki, 501
üzeliksiz üstünki yég, 502
üzeliksiz üstünki yég adrok, 502
üzeliksiz yég üstünki, 502
üzlüg bozlug ölçüg keklig, 502
üzme- kesme-, 502
üzmek kesmek biçmek, 503
üzügli kesigli, 503
üzük bilerzök, 790
üzüklüg irüklüg, 503
üzüklük kesüklük, 503
üzüksüz kesüksüz, 503
üzüksüz tı tutçı, 503
üzüksüz turkaru, 503
üzüksüz tutçı, 503
üzüksüz tutçı ürüg uzatı, 503
üzül- kesil-, 504
üzülme- alkanma-, 790
üzülme- kesilme-, 790
üzülmek kesilmek, 790
üzüş- kesiş-, 504
üzütlüg ajunlug, 504

V

vaçirazan örgün, 504
vakt öd, 505
vaydurı erdini, 790
vefasız yayıg, 505
vıhar señrem, 505
vımala kirsiz, 505
vımala kirsiz arıg, 505
vidiş bérme yérçilemek, 505
vıman ordo, 505

W

wahşik kut, 505

Y

ya ok, 790
yād pend, 506
yadag yalaq, 791
yadıl- çawık-, 506
yag yakrı, 506
yağı yawlak, 506
yağısız börisiz, 791
yağısız yawlaksız, 506
yağışlık teñrilik, 507
yagmurla- ölit- bulıtla- şıla-, 507
yaguk yaklık, 507
yahşı körklüg, 507
yak yaguk, 507
yak yawuk, 507
yak yuk, 507
yaka yéq, 791
yakı yuki, 508
yakın irak, 870
yakın yaguk, 508
yakın yawuk, 508
yakınlık yagukluk, 508
yal- örten-, 508
yala yañku, 508
yalaq tonlug, 870
yalañuk teñri, 791
yalañuk tınlıg, 509
yalañuklı teñrili, 791
yalğan çın, 871
yalğan igid, 509
yalın çoq, 509
yalın ot, 509
yalın yaruklug, 509
yalına- yaltrı-, 509
yalınlıg çoqlug, 509
yalıñ aç, 791
yalkmaksız üzüksüz, 791
yalñuz yalñuz, 509
yaltrı- yaşı-, 510
yaltrıklıg yaruklug, 510
yalwar- ökün- boşun- kşanti ötün-, 510
yalwar- ötün-, 791
yalwarmak agrınmak, 792
yam ed, 510
yana yeme, 510
yançış- öçeş-, 792
yankı yankı, 510

yanmaksız ewrilmeksiz, 510
yanmaksız turıtmaksız, 511
yantur- tıd-, 792
yanut cevab, 511
yañ kip, 511
yañ osug, 511
yañı yañı, 511
yañıl- azıt-, 511
yañıl- sézin-, 792
yañıl- yazın-, 512
yañılma- şaşıtma-, 792
yañılmak sézik, 792
yağırtı yene, 512
yañku ün, 512
yañku yıkı, 512
yañluz yañluz, 512
yañra- keñre-, 792
yañzag teñ yañ, 512
yap- yadıl-, 871
yap- yarat-, 512
yap yawışgu, 512
yap yazı tüp tüp, 792
yap yup, 512
yapa kamag, 513
yapgutça yuñça, 793
yapı yawışgu, 793
yapırgak ot, 793
yapşın- asıl-, 793
yapşın- ilin-, 793
yar- sıd-, 513
yara- yapın-, 513
yarağınça yonınça, 513
yarağlıg yaragsız, 871
yaragsız haksız, 513
yaragsız yawuz, 793
yarama- kerekme-, 513
yaraş- yaraşma-, 871
yarat- boşgur-, 793
yarat- ét-, 794
yaratdur- kultur-, 513
yaratgan törötgen, 513
yaratılmak tewrilmek, 794
yaratıt- tokıt-, 794
yarıl- açıl-, 513
yarıl- bükşil-, 514
yarıl- sın-, 794
yarıl- yırtıl-, 794
yarın kéçe, 871
yarışmalaşmaklıg yégedmekleşmeklig, 794
yārī dost, 794
yarlıg üjik, 514
yarlıka- kına-, 871
yarlıka- tutuz-, 794

yarlıkagan örtgen, 514
yarlıkagan yarlıkagan, 514
yarlıkama- örtme-, 514
yarp katıg, 514
yarp katıg ağıncısız, 514
yarp toñ kalın, 514
yaru- yaltrı-, 514
yaru- yaşu-, 515, 795
yaruk çerāg, 515
yaruk kara, 872
yaruk karañgu, 872
yaruk yaltrık, 515
yaruk yaltrıklıg, 516
yaruk yaltrıklıg yalınlıg yaşınlıg, 516
yaruk yaşuk, 516
yaruklı karalı, 872
yaruklı karañgılı, 872
yaruklug belgüliüg, 517
yaruklug yaşuklug, 517
yaruksuz irüksüz, 517
yaruksuz yaşuksuz, 517
yarumak yaltrımak, 518
yarumak yaşumak, 518
yarut- yaltrıt-, 518
yarut- yaşut-, 518
yarut- yaşut- yaltrıt-, 518
yas asıg, 872
yas kor, 518
yaş ot, 518
yaş sış, 795
yaş- yupan-, 519
yaş yuş, 519
yaşar- belgür-, 795
yaşart- ulunlantur-, 519
yaşıl yuşul, 519
yaşları ak- yıgla-, 519
yaşlıg karı, 519
yaşlıg ödlüg, 519
yaşru āşkārā, 872
yaşur- batur-, 520
yaşurma- baturma-, 520
yaşurma- baturma- örtme- kizleme-, 520
yaşut batut, 520
yaşut beküt, 520
yat baz, 520
yat küden, 795
yat öz, 872
yat- tur-, 873
yat- udı-, 795
yatgak turgak, 873
yatım töşek, 520
yatma- udıma-, 795
yatwısınça tikwısınça, 873

yawa boşlag, 520
yawal- turul-, 521
yawal- tüzüil-, 521
yawaltur- bogur-, 521
yawgan yawız, 521
yawız artak, 795
yawız ayıg, 521
yawız bat, 521
yawız kadir, 795
yawız yaman, 521
yawız yawlak, 522
yawız yawlak ayıg, 522
yawlak ayıg, 796
yawlak bat, 796
yawlak çulwu, 522
yawlak kelyük bulganyuk yawız, 796
yawlak körksüz, 796
yawlak yağı, 522
yawlak yawız, 522
yawırma- artama-, 796
yawuz azgun, 796
yawuz edgü, 873
yawuz ésiz, 522
yawuz yaragsız, 796
yawuz yég, 873
yawuz yunçıg, 796
yayıg bî-vefa, 523
yayıglık irsellik, 523
yayıl- yaykal-, 797
yaykan- bulgan-, 797
yaylı kışlı, 873
yaz küz, 873
yaz- yayıl-, 523
yazı derya, 797
yazı tag, 797
yazı teñiz, 797
yazı yaban, 797
yazın- yayıl-, 523
yazınçısız arıg, 797
yazok asıg, 873
yazok érinçü, 523
yazok hata, 523
yazok muñluk, 524
yazok mün, 524
yazok örtgen keçürgen, 524
yazok örtgen yarlıkagan, 524
yazok örtmek yarlıkamak, 524
yazoklug ayıg, 798
yé- aşı-, 528
yé- iç-, 798
yé- iç- oyna-, 798
yé- iç- yuñla-, 528
yé- yuñla-, 528

yég adrok, 799
yég alıg, 874
yég başdıı, 800
yég başdııkı, 800
yég edgü, 800
yég ıdok, 800
yég kudık, 874
yég tüzgerinçsiz, 528
yég ulug, 801
yég ulug edgü, 801
yég üstün, 801
yég üstünki, 801
yéged- kötrül-, 802
yéged- ut-, 528
yégedmek utmak, 529
yégen atı, 529
yégen tagay, 802
yégü aş, 529
yégü içgü, 802
yégü içgü aş, 802
yégü kedgü, 803
yégü kedgülik, 803
yégü kedim, 803
yek içgek, 524
yek oıjın, 525
yek rakşas, 525
yek teıri, 873
yek yélpig, 526
yeklig içgeklig, 526
yéł esin, 529
yéł yagmur, 803
yéł yeklig, 529
yélli oth, 803
yéłwi kömen, 529
yéł ař içgü, 804
yéł içim, 804
yéł yémiř, 530
yéme- içme-, 804
yeme yeme, 526
yeme yene, 526
yéme- yuınlama-, 530
yémek içmek, 804
yémlig içimlig, 804
yémril- bozul-, 530
yéncü çeç kaş, 805
yéncü güher, 805
yéncü monçuk, 805
yéncü vaydurı çeç kaş, 805
yéncü yakut, 805
yéncül- üstel-, 874
yene ékileyü, 526
yene yanturu, 526
yene yeme, 526

yene yeme yene, 527
yene yene, 527
yénik ağır, 874
yénik yumşak, 805
yéniklemek uçuzlamak, 530
yéı etek, 806
yéııgli utuıı, 528
yé- ayııla-, 530
yé bölük, 531
yé kök, 874
yé kum, 806
yé- müne-, 531
yé oron, 531
yé suw, 532
yé suw bag, 806
yé teıri, 874
yé toprak, 806
yé ügüz, 534
yé- yarsı-, 534
yéři suwçı, 534
yéřiile- uduz-, 534
yérin- yııla-, 806
yériıü- açı-, 806
yériıü- yııla-, 806
yérlı kökli, 875
yérlı teırili, 875
yéme- ekşime-, 806
yérmek ayıılamak, 535
yértinçü yé suw, 535
yetim ögsüz, 798
yétiıçsiz ewriııçsiz, 807
yétiıçsiz tutuııçsuz, 536
yétiıçsiz yétiz, 536
yétiz uzun, 537
yétür- içür-, 807
yétür- içür- kedür-, 807
yéwig tizig, 537
yéwiglig tiziglig, 537
yéyim kedim, 807
yéyü yéyü, 537
yezek tutgak, 528
yıçan- saklan-, 537
yıd tütsüı, 538
yıd yıpar, 538
yıd yıparlıı, 538
yıd yuk, 807
yıdı- ködi-, 539
yıdı- sası-, 539
yıdıı sarsıı, 539
yıdııma- artatma-, 807
yıdıı tütsüı, 539
yıdıı yıparlıı, 539
yıı- kizle-, 807

yıg- tér-, 540
yıgdur- çuglat-, 540
yıgıl- téril-, 540
yıgıl- yugal-, 541
yıgılma- térilme-, 541
yığınça yaragınça, 541
yığıt sıgıt, 807
yıgla- busan-, 808
yıgla- sıgta-, 808
yıgla- sıgta- busan-, 808
yıglama- ıkılama-, 541
yıglamak sıgtamak, 808
yıglamaklı açımaklı, 808
yığlaş- sıgtaş-, 809
yığma- térme-, 541
yığmak térmeklig, 541
yıl ay, 809
yıl ay kün, 809
yıl kün ay, 810
yıl öd, 810
yıl yaş, 810
yılan çadan, 810
yılan kurt, 810
yılgu yumşak, 541
yılıg yumşak, 810
yılka barım, 542
yıldız kök, 542
yıldız ulun, 810
yır oyun, 810
yır- yırt-, 811
yırak ırak, 542
yırak yawuk, 875
yırınçig yarsınçig, 542
yırla- büdi-, 811
yid- uduz-, 542
yılık süñük, 811
yılık totok, 542
yilpikmek agukmak, 542
yilwik- uçın-, 543
yilwikmek kutsıramak, 543
yimril- tüş-, 811
yınçge teriñ, 811
yınçge uwşak, 811
yınçür- iste-, 543
yınçür- yükün-, 543
yınçürmek istemek, 543
yinli süñükli, 811
yint- yéged-, 543
yiñ yar, 811
yip ışıg, 544
yip yigne, 811
yirilgen sökülgen, 812
yiriñ kan, 812
yiriñlig kanlıg, 812
yirü- arta-, 812
yirüme- artama-, 812
yit- alkın-, 544
yit- ıçgın-, 544
yit yok, 544
yit- yokad-, 544
yiti kınıg, 544
yitimsiz iginçsiz tölüksüz küçsüz küsünsüz, 544
yitit- tawrat-, 545
yitlin- bat-, 812
yitlin- ert-, 813
yitlin- yokad-, 813
yitlinme- batma-, 813
yitlinme- yokadma-, 813
yitlinmeksiz batmaksız, 813
yitme- oğşama-, 545
yittür- ıçgın-, 545
yittür- yokadur-, 545
yitük yok, 545
yogçı sıgıtçı, 813
yogun eyrig, 545
yogun yinçge, 875
yogun yolba, 545
yok bar, 875
yok bultukmaz, 546
yok çıgañ, 546
yok çıgay emgeklig, 813
yok kurug, 813
yok yodun, 546
yok yodunluk, 547
yokadma- artama-, 814
yokadur- tarkar-, 815
yoklug asıgıg, 547
yoklunmaksız kirikmeksiz, 547
yoksuz asıgsız, 815
yoksuz bitadı, 548
yoksuz kuru asıgsız tusosuz bitadı, 548
yoksuz kurug, 815
yoksuz kurug tözsüz, 815
yol iz, 548
yol keçig, 548
yol oruk, 815
yol yıñak, 815
yol yorık, 548
yolçı kılawuz, 548
yolçı yérçi, 548
yolçı yértçi, 549
yolçısız yérçısiz, 549
yolsuzluk boynaguluk, 549
yonınça yaragınça, 549
yonınça yıkınça, 549
yontur- sokuntur-, 549

yoğarışmak ayıglaşmak, 816
yori- bar-, 816
yori- mağ-, 550
yori- yorıma-, 875
yorigınça yıknıça, 550
yorık iz, 550
yorık küsüş, 816
yorık yol, 550
yormak turmak, 875
yormak yorınamak, 876
yorıt- işlet-, 550
yorıtgan yaratgan, 816
yöleñü kurşañu, 816
yöleştür- teñker-, 550
yöleşürüg oğşatıg, 550
yön yüz, 816
yör- şeş-, 551
yörgel- bal-, 817
yörgel- beklel-, 817
yörüg nom, 817
yörüg şastır, 817
yörüglüg nomlug, 817
yu- arı-, 551
yu- arıt-, 551
yufka kalın, 876
yuk yak, 551
yukaru kudı, 876
yul- al-, 551
yul bulak, 552
yul- sat-, 876
yul yulak, 552
yultuz grah, 817
yum- aç-, 876
yumak arıtmak, 552
yumkı barça, 552
yumkı bir kalısız, 552
yumşak yawaş, 553
yumşak yımırğa, 553
yumuşçı tapıgçı, 553
yun- arıtın-, 553
yunçı- arta- alkın-, 817
yunçıg yawuz, 553
yuntur- suguntur-, 553

yurçkula- kıkla-, 553
yurtda yolta, 818
yüg kanat, 818
yügerü közinür, 554
yügür- kaç-, 818
yügür- taşgar-, 818
yük emgek, 818
yük vebal, 818
yük- yığ-, 554
yüksek édz, 554
yüksek ulug, 554
yükün- aya-, 818
yükün- eñit-, 554
yükün- ög-, 555
yükünç ayag tapıg udug, 555
yükünmek eñitmek, 555
yükünmek ögmek, 555
yüküntür- eñittür-, 555
yülek toku, 555
yüñüllük ağırlık, 876
yürek bağır, 818
yürekliğ öglüg, 818
yürekliğ tetimlig, 555
yürüñ ak, 555
yürüñ arıg, 818
yüz baş, 819
yüz- bat-, 876
yüz beñiz, 819
yüz körk, 555
yüz köz, 819
yüz meñiz, 556
yüzlüg meñizlig, 556

Z

zak zak, 556
zalüm küç kalğan, 556
zap zap, 556
zer sim, 819
ziyan asıg, 876
ziyan kor yas, 556

KAYNAKLAR

Aalto, P., “Notes on the Altan Garel (The Mongolian Version of Suvarnaprabhāsottamasūtra)”, *Studia Orientalia*, 1950/XIV, (6), ss. 1-26.

Aalto, P., (1958), *Materialien Zu Den Alttürkischen Inschriften der Mongolei*, Suomalais-Ugrilainen Seura, Helsinki.

Abik, A. D., “Derleme Sözlüğü’nde İkinci Kelimesinin Başında -s Bulunduran Tekrarlar ve Başka Seslerle Benzer Diğer Taraflar”, *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü IX. Milli Türkoloji Kongresi*, 15-19 Eylül 1997.

Abik, A. D., “(İsim1+II/+IU) (İsim2+II/+IU) Kuruluşundaki İkilemeler”, *A. Ü. DTCF Türkoloji Dergisi*, 2010/17, (2), ss. 1-20.

Adams, B. S., “Bir Uygur Metni Üzerine Notlar”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1969/16, ss. 59-63.

Ağakay, M. A., “İkizlemeler Üzerine I”, *Türk Dili Dergisi*, 1953/II, (16), ss. 189-191.

Ağakay, M. A., “İkizlemeler Üzerine II”, *Türk Dili Dergisi*, 1953/II, (17), ss. 268-271.

Ağakay, M. A., “Türkçede Kelime Koşmaları”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1954, ss. 97-104.

Ağca, F., (2006), *Eski Uygur Türkçesiyle Yazılmış Eserlerin Ses ve Şekil Özelliklerine Göre Tarihlendirilmesi*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).

Ağca, F., “Eski Türkçede {-A/ -I/ -(y)U} Ünlü Zarf-Fiil Eklerinin Farklı Bir İşlevi Üzerine”, *Türkbilig Türkoloji Araştırmaları*, 2006/13, ss. 3-37.

Ağca, F., “Eski Türkçe kö:k tenri ve kö:k kalık İkilemeleri Üzerine”, *Türkbilig*, 2015/30, ss. 201-221.

Ağca, F., “Eski Uygurcada İştikaklı İkilemeler”, Alkış Bitigi Kemal Eraslan Armağanı, Bülent Gül (ed.), *TKAE*, Ankara 2015, ss. 17-30.

Ağca, F., “Çokluk İfadesi Olarak Eski Uygurca talım taşıma Eş Çifti”, *IX. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu*, Malatya, 02-04 Kasım 2017.

Ağca, M., “Türkçede Bir Söz Türetim Yöntemi ve Gramatikal İşaretleyici Olarak Yineleme”, *Türkbilig*, 2017/34, ss. 89-104.

Ağca, M., “Türkçede İkilemelerin Sözcükselleşme Sürecindeki Bir İşlevi: Anlamsal Sınırlama / Belirginleştirme”, *6. Uluslararası Filoloji Sempozyumu*, Alanya, 18-20 Nisan 2019.

Akalın, M., (1979), *Tarihî Türk Şiveleri*, Sevinç Matbaası, Ankara.

Akar, A., (2012), *Türk Dili Tarihi, Dönem - Eser - Bibliyografya*, Ötüken, İstanbul.

Akaslan, T., “Yarı-ikilemenin Anlam-Sözdizimi (Deneme) “Yaşlı maşlı ama dipdiri””, *Türk Dilbilim Kurultayı*, İzmir, 2004.

Akerson, F., “Türkçenin Çeviride Tam Değerlendirilemeyen Bir Özelliği: İkilemeler”, *Çağdaş Eleştiri*, 1982/6, ss. 49-52.

Akkaya, H., “Râsîh Bey'in “Üstüne” Redifli Meşhur Gazelinde İkilemelerin Kullanılışı”, *Turkish Studies / Türkoloji Araştırmaları*, 2007/2, (3), ss. 25-30.

Aksan, D., “Eş Anlamlılık Sorunu ve Türk Yazı Dilinin Eskiliğinin Saptanmasında Eşanlamlılardan Yararlanma”, *A. Ü. DTCF Türkoloji Dergisi*, 1974/VI, (1), ss. 1-14.

Aksan, D., “Eski Türk Yazı Dilinin Yaşı ile İlgili Yeni Araştırmalar”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1975-1976/23-24, ss. 133-141.

Aksan, D., (1978). *Anlambilimi ve Türk Anlambilimi (Ana Çizgileriyle)*, A.Ü. DTCF Yayınları, Ankara.

Aksan, D., “Göktürk Yazıtlarında Söz Sanatları Güçlü Anlatım Yolları”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, Ocak 1991, ss. 1-12.

Aksan, D., (1995), *Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim)*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Aksan, D., (2002), *Ana Dilimizin Söz Denizinde: Sözcükler, İkillemeler, Deyimler, Atasözleri, Terimler Üzerinde Geçmişe de Uzanan Açıklamalar*, Bilgi Yayınevi, Ankara.

Aksan, D., (2006), *Türkçenin Sözvarlığı*, Engin Yayınevi, Ankara.

Aksan, D., (2014), *En Eski Türkçenin İzlerinde*, Bilgi Yayınevi, Ankara.

Aksan, D., (2017), *Türkçenin Gücü*, (15. Baskı), Bilgi Yayınevi, Ankara.

Aksan, Y., “Türkçede Zaman Anlatımı ve Kimi İkilme Yapıları”, *XV. Dilbilim Kurultayı*, İstanbul 2001.

Aktan, B., “Dîvânu Lügâti't-Türk'ün Söz Varlığında Yer Alan İkillemeler”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2010/28, ss. 1-12.

Aktaş, T., “Yapı ve Anlam Bakımından Almanca ve Türkçede İkillemeler”, *Türk Dili Dergisi*, 1996/539, ss. 565-575.

Akyalçın, N. ve Ö. Öztuncer, “Yaşar Kemal'in Fırat Suyu Kan Akıyor Baksana Adlı Romanındaki İkillemeler”, *Folklor Edebiyat Dergisi*, 2004/37, ss. 133-165.

Akyalçın, N., (2007), *Türkçe İkillemeler Sözlüğü*, Anı Yayıncılık, Ankara.

Akyalçın, N., “Evaluation in Relation to Structure and Meaning Properties of Turkish Reduplication”, *International Journal of Language Academy*, 2014/2, (2), ss. 183-194.

Akyalçın, N., “Are the Words of Reinforcement (in Turkish) Adjective - Compounds or Reduplications?”, *Journal of Awareness*, 2017/2, (1), ss. 27-33.

Akyalçın, N. ve H. Gürcü, “Orhan Pamuk ve Fakir Baykurt'un İki Romanında Deyim, Atasözü ve İkillemeler Bakımından Söz Varlığı”, *Journal of Awareness*, 2017/2, (3S), ss. 55-68

Akyalçın, N., “Deyim ve İkilme İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme”, *HOMEROS*, 2019/2, (3), ss. 83-94.

Akyalçın, N. ve D. Aydoğan, “Atabetü'l Hakayık'da Yer Alan İkillemeler ve Kalıp Sözcükler”, *HOMEROS*, 2020/3, (3), ss. 105-112.

Alderete, J., vd. "Reduplication with Fixed Segmentism". *ROA*, 1997, ss. 327-364.

Alimov, R., (2014), Tanrı Dağı Yazıtları Eski Türk Runik Yazıtları Üzerine Bir İnceleme, Kömen Yayınları, Konya.

Alkaya, E., "Orta ve Doğu Karadeniz Ağızlarında Görülen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme", *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Bahar 2008/3, (3), ss.37-76.

Alyılmaz, C., "Kutlugun Mührü (Mutrıñ Temdeg Yazıtı)", *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 2004/23, ss. 1-6.

Alyılmaz, C., "İpek Yolu ve Orhun Yazıtları", *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 2004/24, ss. 181-192.

Alyılmaz, C., (2015), İpek Yolu Kavşağının Ölümsüzlük Eserleri, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Orta Doğu ve Orta Asya - Kafkaslar Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları, Ankara.

Andreas, F. C., "Zwei Sogdische Exkurse zu Wilhelm Thomsens Ein Blatt in turkischer Runenschrift", *Sitzungsberichte Der Königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften*, 1910, ss. 307-314.

Applegate, R. B., "Reduplication in Chumash", *Hokan Studies*, 1976, ss. 271-283.

Arat, R. R., (1979), Kutadgu Bilig I Metin, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Arat, R. R., (1979), Kutadgu Bilig III İndeks (İndeksi neşre haz.: Kemal Eraslan, Osman Fikri Sertkaya, Nuri Yüce), Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Edebiyat Fakültesi Basımevi, İstanbul.

Arat, R. R., "Eski Türk Hukuk Vesikaları", (Yay. haz.: Osman Fikri Sertkaya), *Makaleler*, 1987/1, ss. 506-572, Ankara.

Arat, R. R., (1991), Eski Türk Şiiri, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Arat, R. R., (2006), Edib Ahmed B. Mahmud Yükneki, Atebetü'l-Hakayık, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Arat, R. R. ve W. Eberhard, (1936), *Türkische Turfantexte VII*, Verlag der Akademie der Wissenschaften, Berlin.

Argunşah, M., “Codex Cumanicus’ta Geçen ‘Agır Sıy’ ve ‘Sıy Tabuh’ İkilemeleri Üzerine”, *X. Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ferruh Ağca - Adem Koç (eds.), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yayınları, 2019, ss. 105-113.

Argunşah, M. ve G. S. Yüksekaya, (2016), *Karahanlıca, Harezmece, Kıpçakça Dersleri*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Arıcan, O., “Baydılda Sarnogoyev’in “Cılkıçı Bozoy” Şiirindeki Tekrarlar, *I. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Abdurreşit Jelil Karluk - Hikmet Koraş (Yay. haz.), 18-20 Mart 2014, Niğde Üniversitesi Kaşgarlı Mahmut Uygur - Çin Araştırma ve Uygulama Merkezi (Kamuçam), ss. 253-266.

Árpád, B., “Die Struktur des Vokalismus in den Wolga-Türksprachen”, *UAJ Neue Folge*, 1982/2, ss. 169–174.

Aslan, F., “Orhan Duru Öyküselliğinde Sembolik Dil ve Yinelemeler”, *Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı*, 2013/65, ss. 60-70.

Asmussen, J. S., (1965), *Xuāstvanift, Studies in Manichaeism*, Prostant apud Munksgaard, Copenhagen.

Aşcı, U. D., “İngiltere’deki Türkçe Konuşan Toplumun Konuşma Dilinde Rastlanılan İkilemeler Üzerine”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2015/37, ss. 221-246.

Ata, A., (2004), *Türkçe İlk Kur’an Tercümesi Rylands Nüshası, Karahanlı Türkçesi Giriş - Metin - Notlar - Dizin*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Atalay, B., (1999), *Divanü Lûgat-it-Türk Tercümesi I/IV*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Atmaca, E. ve Ö. F. Kral, “Kazak Türkçesindeki İkilemelerin Sınıflandırılması”, *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, 2015/4, (1), ss. 194-213.

Ayazlı, Ö., (2012), *Altun Yaruk Sudur VI*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Ayazlı, Ö., (2016), Eski Uygurca Din Dışı Metinlerin Karşılaştırmalı Söz Varlığı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Aydemir, H., (2007), *Untersuchung zum Wortschatz der alttürkischen Xuanzang-Biographie IX* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Universität Göttingen. (Almanya).

Aydemir, Y. ve H. Çeltik, “Gazelde İkileme Redif ve İkileme Kafiye”, *Turkish Studies*, 2009/4, (2), ss. 79-118.

Aydoğan, D. ve N. Akyalçın, “Yusuf u Züleyhâ Mesnevisi’nin Kalıp Söz, Deyim, Atasözü, İkileme Bağlamında Söz Varlığı Üzerine Bir İnceleme”, *HOMEROS*, 2020/3, (1), ss. 13-20.

Aydın, E., “Orhon Yazıtlarında Hendiadyoinler”, *Türk Dil Kurumu Türk Dili Dergisi*, 1997/577, ss. 417-421.

Aydın, E., “Yenisey Yazıtları Nasıl Tarihlendirilebilir?”, *Turkish Studies*, 2012/7, (2), ss. 161-168.

Aydın, E., “Olon-Nuur / Galuut (Moğolistan) Yazıtı Üzerine Notlar”, Bengü Belak, Ahmet Bican Ercilasun Armağanı, Bülent Gül (ed.), *TKAE*, Ankara 2013, ss. 123-130.

Aydın, E., (2016), Eski Türk Yer Adları, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul.

Aydın, E., (2017), Orhon Yazıtları Köl Tegin, Bilge Kağan, Tonyukuk, Ongi, Küli Çor, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul.

Aydın, E., (2017), Runik Bibliyografyası, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul,

Aydın, E., (2018), Taşa Kazınan Tarih, Türklerin İlk Yazılı Belgeleri, Kronik Kitap, İstanbul.

Aydın, E., (2018), Uygur Yazıtları, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul.

Aydın, E., (2019), Sibiryada Türk İzleri, Yenisey Yazıtları, Kronik Kitap, İstanbul.

Aydın, E., (2019), Türklerin Bilge Atası Tonyukuk, Kronik Kitap, İstanbul.

Aydın E., ve A. Karaman, “Eski Türk Yazıt ve El Yazmalarında İkilemeler”, *Journal of Old Turkic Studies*, 2019/3, (2), ss. 259-286.

Aytaç, A., “Aşki’nin Heft Poyker Mesnevisi ve Eserde Bulunan İkilemeler”, *Turkic Linguistics and Philo*, 2018/1, (1), ss. 27-33.

Bang Kaup, W. ve A. von Gabain, (1929), *Türkische Turfantexte I, Bruchstücke eines Wahrsagebuches*, Verlag der Akademie der Wissenschaften, Berlin.

Bang Kaup, W. ve A. von Gabain, (1929), *Türkische Turfantexte II, Manichaica*, Verlag der Akademie der Wissenschaften, In Kommission bei W. de Gruyter, Berlin.

Bang Kaup, W. ve A. von Gabain, (1930), *Türkische Turfantexte III, Der große Hymnus auf Mani*, Verlag der Akademie der Wissenschaften, Berlin.

Bang Kaup, W. ve A. von Gabain, (1930), *Türkische Turfantexte IV, Ein neues Sündenbekenntnis*, Verlag der Akademie der Wissenschaften, Berlin.

Bang Kaup, W. ve A. von Gabain, “Uigurische Studien”, *Ungarische Jahrbücher*, 1930/10, ss. 193-210.

Bang Kaup, W. ve A von Gabain, (1931), *Türkische Turfantexte V, Aus buddhistischen Schriften*, Verlag der Akademie der Wissenschaften, Berlin.

Bang Kaup, W., (1934), *Türkische Turfantexte VI, Das buddhistische Sūtra Säkiz Yükmäk*, Verlag Der Akademie Der Wissenschaften in komission Bei Walter De Gruyter, Berlin.

Bang Kaup, W. ve R. R. Arat, “Türlü Cehennemler Üzerine Uygurca Parçalar” (Çev. Ragıp Hulûsi), *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Mecmuası*, 1934, ss. 251-264.

Bao, Z., “Fanqie languages and reduplication”, *Linguistic Inquiry*, 1990/21, ss. 317-350.

Barutçu-Özönder, S., “Abhidharmakoşabhāṣyatīkā-tattvārtha-nāma’nın Eski Uygurca Tercümesinden Bir Parca”, *A. Ü. DTCF Dergisi*, 1990/34, ss. 11-25.

Barutçu-Özönder, S., (1998), *Üç İtigsizler Giriş - Metin - Tercüme - Notlar – İndeks XXX Levha*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Barutçu-Özönder, S., “Yenisey Kitabeleri ve Yer-Sular”, *Journal of Turkish Studies (TUBA / Türklük Bilgisi Araştırmaları)*, 1998/22, ss. 171-184.

Barutçu-Özönder, S., “Eski Türk Çağı Kaya Yazıtları: I. Oruk Yazıtı, II. Hangiday Yazıtı, III. Arhanan Yazıtı”, *Kök Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, Bahar 2000/II, (1), ss. 121-133.

Barutçu-Özönder, S., “Eski Türk Çağı Kaya Yazıtları: I. Açıit Yazıtları I-II, II. Yamanı-Us Kaya Yazıtı”, *Kök Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi*, Güz 2000/II, (2), ss. 147-153.

Barutçu-Özönder, S., “Çöyr Yazıtı”, *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 2006, 3/3, ss. 108-124.

Baskakov, N. A. ve T. M. Toşçakova, (1947), *Oyrotsko-Ruskiy Slovar/Oçerk Grammatiki Oyrotskogo Yazıka*, Moskova.

Başaran, U., “Kültür Taşıyıcısı Olarak Sivas’ta Kullanılan Yöresel İkilemeler”, *Her Yönüyle Sivas Kongresinin 100. Yılında Dil ve Edebiyat*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Rektörlük Matbaası, 2019, ss. 87-102.

Battulga, Ts., “Moğolistan’da Yeni Bulunan Göktürk Yazıtları”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2000, Belleten’den Ayrı Basım Türk Tarih Kurumu, 2001, ss. 47-58.

Battulga, Ts., (2005), *Mongolın Runi Biçgiin Dursgaluud Corpus Scriptorum*, Tomus 1-3, Ulaanbaatar.

Battulga, Ts., “Bömbögöriyn Biçees”, *Mongol Sudlal*, 2006/XXVI, ss. 26-30.

Batur, Z. ve T. N. Beyret, “Divânü Lûgati’t-Türk’te Taklit Kelimeler”, *International Journal of Language Academy*, 2014/2, (1), ss. 179-189.

Baturay, S., (2010), *Türkçe Yansıma İkilemelerdeki Ses Almaşması*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Bayat, F., “İrk Bitig Metninin Poetik Yapısı”, *Folklor Edebiyat Dergisi*, 2004/X, (XXXVIII), ss. 109-124.

Bayat, F., “İrk Bitig’de Sosyal ve Mitolojik Konular”, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü*, Bahar 2006/4, ss. 30-65.

Bayraktar, F. S., “Kutadgu Bilig’de İkilemeler”, Alatoo Üniversitesi, *Yusuf Has Hacip Fikirleri Sempozyumu*, Kırgızistan, Bişkek 2005.

Bayraktar, S., (2004), *Türk Dilinde İkilemelerin Yapı - Görev - Anlam Özellikleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).

Baytok, A., “Kırgız Türkçesinde Yansımali Sözcükler ve Lehçeler Arası Aktarmadaki Önemi”, *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, Eylül 2014/11, (3), ss. 106-145.

Bazin, L., “Quelques remarques d’Epigraphie Turque ancienne”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1993/3, ss. 33-41.

Bazin, L., (2011), *Eski Türk Dünyasında Kronoloji Yöntemleri*, (Çev. Vedat Köken), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Bektaş, L., “Tacik - Türk Dillerindeki İkilemeler Üzerine”, *Alatoo Academic Studies*, 2013/8, (1), ss. 74-81.

Berlin, B., “Some Semantic Features of Reduplication in Tzeltal”, *International Journal of American Linguistics*, 1963/29, ss. 211-218.

Bernştam, A. N., “Runičeskaya Nadpis’ v uygurskoy rukopisi”, *Zapiski Instituta Vostokovedeniya, SSSR*, 1939/7, ss. 303-305.

Biray, N., “Kazak Türkçesinde Yansımali İkilemeler (Ses Özellikleri Bakımından)”, ss. 1091-1104.

Bozkurt, H., (2013), *Türkmen Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Bozok, E., (2012), *Eski Uygur Türkçesinde İştikaklı İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, (Türkiye).

Bozok, E., “Yazıtlarda Geçen ıda taşda İfadesinin Türkiye Türkçesinde ve Ağızlardaki Karşılıkları”, *Zeitschrift für die Welt der Türken*, 2018/10, (3), ss. 98-108.

Bozok, E., “Eski Uygur Türkçesinde arıg turug, arıg silig ve arıg süzük İkilemeleri Üzerine”, *Türkbilig*, 2018/36, ss.41-46.

Böler, T., “Çaştani Bey Hikâyesi’ndeki İkilemeler Ve Türkçede İkilemelerin Eskiligi Meselesi”. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 2010/42, ss. 33-60.

Brockelmann, C., (1954), *Osttürkische Grammatik der Islamischen Litteratursprachen Mittelsaiens*, E. J. Brill, Leiden.

Bulut, S., “Anadolu Ağızlarında Kullanılan Kalıp Sözcükler ve Bu Kalıp Sözcüklerin Kullanım Özellikleri”, *Turkish Studies*, 2014/7, (4), ss.1117-1155.

Bulut, S., “Gümüşhane İli ve Yöresi Ağızlarında İkilemeler ve Yinelemeler”, Serkan Şen - Mediha Mangır (eds.), XI. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı, Samsun, 2019, ss. 1966-1978.

Caferoğlu, A., (2000), *Türk Dili Tarihi I-II*, Enderun Kitabevi, İstanbul.

Caferoğlu, A., (2015), *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Can, M., (2010), *Eski Uygur Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, Bursa, (Türkiye).

Ceylan, N., (2009), *Gazi Zahirüddin Muhammed Bâbur Mirza'nın Eserlerinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, (Türkiye).

Chen, J., “The Indian Buddhist Missionary Dharmakşema (385-433), A New Dating of his Arrival in Guzang and of his Translations”, *T'oung Pao*, 2004/XC, ss. 215-263.

- Cho, E. ve S. G. Türközü, “Korece ve Türkçedeki Yansımalar (Onomatope) Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma”, *KARE*, 2020, (8), ss. 1-18.
- Choi, H. W., “Eski Uygurcada Çince Kelimeler”, *Uluslararası Türk Dili Kongresi*, 26 Eylül-3 Ekim 1988, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1996, ss. 383-391.
- Chomsky, N., (1957), *Syntactic Structures*, Mouton & Co., Hague.
- Clark, L. V., “The Manichean Turkic Poethi-Book”, *AOF*, 1982/9, ss. 145-218.
- Clark, L. V., (1997), *The Turkic Manichaean Literature, Emerging From Darkness, Studies in the Recovery of Manichaean Sources, Nag Hammadi and Manichaean Studies*, Leiden - New York.
- Clauson, S. G., (1972), *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*, Oxford University, Oxford.
- Clauson, S. G., “Erken Türkçede Yabancı Unsurlar”, (Çev. Ceval Kaya), *Türklük Araştırmaları Dergisi*, 1997/8, ss. 109-118.
- Clauson, S. G., (2018), *Türkçe - Moğolca Çalışmaları*, (Çev. Fatma Kömürcü), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Conze, E., (2004), *Kısa Budizm Tarihi*, (Çev. Ömer Cemal Güngören), Yol Yayınları, İstanbul.
- Coşkun, C., “Tümceye Kattığı Anlam Bağlamında İkilemeler”, *HOMEROS*, 2020/3, (3), ss. 113-128.
- Coşkun, M. V., (2015), *Türkçenin Ses Bilgisi*, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul.
- Csongor, B., “Chinese in the Uighur Script of the T’ang-Period”, *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae*, 1952/2, ss. 73-121.
- Çağatay, S., “Uygurcada Hendiadyoinler”, *DTCF Yıllık Çalışmalar Dergisi*, 1940-1941/1, ss. 97-144, *Türk Lehçeleri Üzerine Denemeler*, 1978, ss. 29-66.
- Çağatay, S., (1978), *Türk Lehçeleri Üzerine Denemeler*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara.

- Çağırın, Ö., “Osman Nedim Tuna’nın İkilemelerindeki Ünsüz Dizisine Bazı Ekler” V. *Uluslararası Türk Dil Kurultayı I*, Ankara, 20-26 Eylül 2004, ss. 689-692.
- Çam, A., “Türkiye Türkçesi Manzum Atasözlerinde İç İçe Yinelemeler”, *Uluslararası Türk Lehçe Araştırmaları Dergisi*, 2018/2, (2), ss. 119-128.
- Çavdar, Y., “Kemal Tahir’in “Devlet Ana” Adlı Romanında İkilemeler”, *Turkish Studies*, 2018/13, (12), ss. 111-138.
- Çetin, E., (2017), *Altun Yaruk Sekizinci Kitap* (Berlin Bilimler Akademisindeki Metin Parçaları, Karşılaştırmalı Metin, Çeviri, Açıklamalar, Dizin), Karahan Kitabevi, Adana.
- Çoraklı, Ş., (1991), *Türkçe ve Almandaki İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü B.T.D. ve Edebiyat Bölümü Alman Dili ABD, Erzurum, (Türkiye).
- Çoraklı, Ş., “Türkçenin Yaratma Gücü İkilemeler I”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 2001/17, ss. 53-60.
- Çoraklı, Ş., “Türkçenin Yaratma Gücü İkilemeler II”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (Prof. Dr. Şinasi Tekin Özel Sayısı), 2005/27, ss. 41-44.
- Çürük, Y., (2009), *Attila İlhan’ın Kurtlar Sofrası Adlı Romanında Geçen İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana, (Türkiye).
- Çürük, Y., “İkilemelerin Dilbilgisel Anlamları”, *The Journal of Academic Social Science Studies*, 2016/48, (2), ss. 397-411.
- Çürük, Y., “İkilemelerin Kapsamı”, *The Journal of Academic Social Science*, 2016/29, ss. 426-430.
- Çürük, Y., “Reduplications as a Word Formation Method”, *International Journal of Languages, Education and Teaching*, 2018/6, (3), ss. 499-503.
- Çürük, Y., “Alışveriş Sözcüğü Üzerine Bir İnceleme”, *Rumelide Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 2019, (17), ss. 14-21.

Dankoff, R., *vd.* (1982, 1984, 1985), *Compendium of the Turkic Dialects*, by Mahmud al-Kashghari, *Sources of Oriental Languages and Literatures* 7, Turkish Sources VII, Şinasi Tekin - Gönül Alpay Tekin (eds).

Demircan, Ö., “Emphatic Reduplication in Turkish” *Studies on modern Turkish; Proceedings of the 3rd conference in Turkish Linguistics*, Hendrik E. Boeschoten - Ludo Th. Verhoeven (ed.), Tilburg University Press, 1987.

Demircan, Ö., “A Systematic Approach to Non-Echoic-Base Reduplications: Studies on Turkish Linguistics”, *Proceedings of the 4th International Conference on Turkish Linguistics*, 1988, ss. 231-264.

Demircan, Ö., “Türkçe İkilemenin Özüne Doğru”, *Dilbilim (İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Dergisi)*, 1990/9, ss. 61-92.

Demircan, Ö., “Türkçe Yansımaların Özüne Doğru”, *Dilbilim Araştırmaları*, 1996, ss. 175- 191.

Demircan, Ö., “Türkçede Nedenli Göstergeler: Yansımalarda Anlamlama”, VIII. Uluslararası Türk Dilbilimi Konferansı Bildirileri, 7-9 Ağustos 1996, Kamile İmer - N. Engin Uzun (Yay.), Ankara, Ankara Üniversitesi Basımevi.

Demirci, K., (2015), *Türkoloji İçin Dilbilim*, Anı Yayıncılık, Ankara.

Demirci, Ü. Ö., (2014), *Eski Uygurca Dört Çatik (Çaştanı Beg, Maymunlar Begi, Dantıpalı Beg, Mukaddes Tavşan)*, Kesit Yayınları, İstanbul.

Dilçin, C., “Fuzulî'nin Farsça Şiirlerinde İkileme”. *Uluslararası Türk Dili Kongresi Bildirileri*, 26 Eylül - 1 Ekim 1992.

Dilçin, C., “Fuzulî'nin Şiirlerinde İkilemelerin Oluşturduğu Ses, Söz ve Anlam Düzeni”, *In Memoriam Abdülbaki Gölpınarlı Hatıra Sayısı I, Journal of Turkish Studies / Türklük Bilgisi Araştırmaları*, 19, 1995/19, ss. 157-202.

Dilek İ., “Yabancı Dil Olarak Türkçede İkileme Öğretimi”, *International Journal of Languages, Education and Teaching*, Germany.

Dobrovolsky, M., “Why CVC in Turkish Reduplication?”, *The Nordic Languages and Modern Linguistics*, 1987/6, ss. 131-146.

Doerfer, G., (1963-1975), Türkische und mongolische Elemente im Neupersischen I-IV, Akademie der Wissenschaften und der Literatur, Veröffentlichungen der orientalischen Kommission 19, Wiesbaden.

Doerfer, G., (1987), Lexik und Sprachgeographie des Chaladsch, Textband, Wiesbaden.

Doerfer, G., (1996), Formen Der Älteren Türkischen Lyrik, Szeged.

Doerfer, G. ve S. Tezean, (1980), Wörterbuch des Chaladsch (Dialekt von Charrab), Budapest.

Doğan, L., “Türkmen Türkçesinde İkilemeler”, *Odü Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, Aralık 2012/3, (6), ss. 90-103.

Doğan, N., (2016), Türkiye Türkçesinde Fiillerin Eşdizimleri. Yayınevi, Ankara.

Downing, L. J., “Siswati Verbal Reduplication and the Theory of Generalized Alignment”, *NELS*, 1994/24, ss. 81-95.

Duman, M. ve F. Kemik, “İkilemelerin Oluşma Süreçleri ve ‘yalnız başına’ Örneği Üzerine”, *I. Uluslararası Türk Dünyası Kültür Kurultayı*, Ege Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 9-15 Nisan 2006, İzmir, ss. 1-9.

Durgut, H., “Türkiye Türkçesinde İkilemelerde Kalan Arkaik Kelimeler”, *V. Uluslararası Türk Dil Kurultayı I*, Ankara, 20-26 Eylül 2004, ss. 805-814.

Efe, K. ve M. A. Açıkgoz, “Ahmet Bican Ercilasun’un Türk’ün Kayıp Kitabı Ulu Han Ata Romanında İkilemeler”, *Dede Korkut Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 2019/7, (17), ss. 179-202.

Ehlers, G., “Ein alttürkischen Fragment zur Erzählung vom Töpfer”, *UAJ Neue Folge*, 1982, ss. 175-185.

Ehlers, G., “Kurzfassungen buddhistischer Legenden im Alttürkischen”, Jens Peter Laut; Klaus Röhrborn (hrs.), *Buddhistische Erzählliteratur und Hagiographie in türkischer Überlieferung*, 1990, ss. 1-13.

Ehmetyanov, R. G., (1976), *Tatar Télénde Tekrar hem Reduplicasiya, Tatar Télénçü Leksikologiya hem Leksikografiya Meseleleré*, (Red. Ş. S. Hanbikova), SSSR, Fenner Akademiyasé Galimcan İbrahimov İséméndegé Kazan Filialı, Kazan.

Elmalı, M., (2014), *Eski Uygurca Altı Dişli Fil Hikâyesi*, İstanbul.

Elmalı, M., (2016), *DKPAM Giriş - Metin - Çeviri - Notlar - Dizin - Tıpkıbası*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Elverskog, J., (1997), *Silk Road Studies 1, Uygur Buddhist Literature*, Brepols Publishers, Turnhout.

Emmerick, R. E. ve A. Róna-Tas, “The Turkish-Khotanese Wordlist Revisited”, *CAJ*, 1992/36, ss. 199-241.

Emre, A. C., “Yineleme, İkizleme, Katmerleme”, *Türk Dilbilgisi*, 1945, ss. 541-548.

Eraslan, K., (2012), *Eski Uygur Türkçesi Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Eratalay, S., “Türkçe ve Sümercede İkileme”, *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2017/1, (2).

Erbaş, B., (2015), *Türkçede Çekimli Fiil İkilemeleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Ercilasun, A. B., *vd.* (1991), *Karşılaştırmalı Türk Lehçeleri Sözlüğü I-II*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.

Ercilasun, A. B., (2005), *Örneklerle Bugünkü Türk Alfabeleri*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Ercilasun, A. B., (2013), *Türk Dili Tarihi*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Ercilasun, A. B., (2014), *Kutadgu Bilig Grameri-Fiil*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Ercilasun, A. B. ve Z. Akkoyunlu, (2015), Kâşgarlı Mahmud Dîvânu Lugâti't-Türk Giriş - Metin - Çeviri - Notlar - Dizin, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Erdal, M., "İrk Bitig Üzerine Yeni Notlar, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1977/1978, ss. 87-119.

Erdal, M., "Die Konverb und Aoristendungen im Altürkischen", *UAJB*, 1979/51, ss. 104-126.

Erdal, M., "Ein unbemerkter chasarischer Eigenname", *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1991/1, ss. 31-36.

Erdal, M., (1991), Old Turkic Word Formation: A Functional Approach to the Lexicon, I-II, Otto Harrassowitz, Wiesbaden.

Erdal, M., "The runic graffiti at Yar Khoto", *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1993/3, ss. 87-108.

Erdal, M., "Further Notes on the İrk Bitig", *Turkic Languages*, 1997/1, ss. 63-100.

Erdal, M., (2004), A Grammar of Old Turkic, Brill, Leiden - Boston.

Erdal, M., "Yazıtlar Türkçesinde Dörtlü Ses Uyumu", Mehmet Ölmez vd. (eds.), *Ötüken'den İstanbul'a Türkçenin 1290. Yılı (720 - 2010)*, 3-5 Aralık 2010, Bildiriler, İstanbul 2011, ss. 147-153.

Erdal, M., "Eski Türk Yazısı Yazmaları ve Gramer Özellikleri", Mirsultan Osman'ın Doğumunun 85. Yılına Armağan, Aysima Mirsultan - Mihriban Tursun Aydın - Erhan Aydın, (eds.), 2014, Kömen Yayınları, Ankara, ss. 119-132.

Erdem, M. D., "Harezm Türkçesinde İkilemeler ve Yinelemeler Üzerine", *Bilig*, Bahar 2005/33, ss. 189-225.

Eren, H., "İkiz Kelimelerin Tarihine Dair", *A. Ü. DTCF Dergisi*, 1949/VII, (2), ss. 283-286.

Eren, H. "Onometopéelere Ait Notlar", *Türkiyat Mecmuası*, 1951/X, ss. 55-58.

Eren, H., (1999), Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü, Bizim Büro Basımevi, Ankara.

Ergene, O., “Kavram Alanı Bağlamında Dîvânü Lügâti’t Türk’teki Ses Yansımaları İkilemelerin Türkiye Türkçesindeki Biçimleri”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Eylül 2018, ss. 135-160.

Ergin, M., (2013), *Orhun Abideleri*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul.

Erol, K., “Sevgi Soysal’ın Öykülerinde Söz Varlığı Unsurları: Yansımalar, Kalıp Sözler, İkilemeler ve Deyimler”, *Jasss*, 2016/47, (1), ss.51-75.

Ersoy, H. Y., “Başkurt Türkçesinde Kalıp Sözler”, *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2011/30, ss. 1-54.

Ertürk, F., “Başkurtçaya Geçen Arapça İkilemelerde Anlam Değişmesi”, *X. Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildiri Kitabı*, Ferruh Ağca - Adem Koç (eds.), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yayınları, 2019, ss. 677-681.

Esin, E., (2001), *Türk Kozmolojisine Giriş*, Kabalcı Yayınları, İstanbul.

Eynel, S., “Özbek Türkçesinde Yansımaları İkilemeler (Yapı, Ses ve Şekil Özellikleri Bakımından)”, Ferruh Ağca - Adem Koç, (eds.), Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Yayınları, 2019, ss. 682-693.

Foy, K., “Studien zur Osmanischen Syntax, Das Hendiadyoin und die Wortfolge ana baba”, *Mitteilungen des Seminars für Orientalische Sprache*, 1899/II, Bölüm II, ss. 105-136.

Gabain, A. von, (1935), *Die uigurische Übersetzung der Biographie Hüen-tsangs I Bruchstücke des 5. Kapitels*, Berlin.

Gabain, A. von, (1954), *Türkische Turfantexte VIII, Texte in Brähmischrift*, Akademie Verlag, Berlin.

Gabain, A. von, ve W. Winter, (1958), *Türkische Turfantexte IX, Ein Hymnus an den Vater Mani Auf “Tocharisch” B Mit Altürkischen Übersetzung*, Akademie Verlag, Berlin.

Gabain, A. von ve T. Kowalski, (1959), *Türkische Turfantexte X, Das Avadāna des Dämons Ātavaka*, Akademie Verlag, Berlin.

Gabain, A. von, (2003), Eski Türkçenin Grameri (Türkçeye çev.: Mehmet Akalın), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Gafos, D., “A-templatic Reduplication”, *Linguistic Inquiry*, 1998/29, ss. 515-527.

Gakkai, S., (2002), Dictionary of Buddhism, (<https://www.nichirenlibrary.org/en>) (16.12.2019).

Gencan, T. N., “Yansımalar Yahut Ses Kelimeler Onomatopeler”, *Ergene*, 1947/4, (5).

Genç, N. E., (2003), *Suheyli ü Nev-bahar’da İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Mersin, (Türkiye).

Geng S. ve H.-J. Klimkeit, (1988), Das Zusammentreffen mit Maitreya. Die ersten fünf Kapitel der Hami Version der Maitrisimit. In Zusammenarbeit mit Helmut Eimer und Jens Peter Laut. I-II, Wiesbaden.

Georg, S., “Türkisch / Mongolisch tengri “Himmel, Gott” und seine Herkunft”, *Studia Etymologica Cracoviensia*, 2001/6, ss. 83-100.

Gonda, J., “The Function of Word Duplication in Indonesian Languages”, *Lingua*, 1950/2, ss. 170-197.

Göçen, G., vd. “Yabancılar için Türkçe Okuma Kitaplarında Yer Alan İkileme, Deyim ve Atasözlerinin Kullanım Sıklığı ve Seviyelere Göre Dağılımı”, *IJLET*, Haziran 2020/8, (2), ss. 112-142.

Gökçeoğlu, M., (2004), Kıbrıs Türk İkilemeleri ve Yansıma Sesleri Sözlüğü, *Lefkoşa / Kıbrıs Eğitim Vakfı Yayınları*, Lefkoşa.

Gökdayı, H., “Türkçede Kalıp Sözler”, *Bilig*, Kış, 2008, (44), ss. 89-110.

Gökdayı, H., (2015), Türkçede Kalıp Sözler, Kriter Yayınları, İstanbul.

Gökdemir, O., “Özbek Bilmeceleri İsimli Eserden Hareketle Özbek Bilmecelerinde Yer Alan İkilemeler Üzerine Bir İnceleme”, *Jasss*, 2017/63, (II), ss. 195-204.

Gökdemir, O., “Ali Şîr Nevâyî'nin “Bedâyi'ü'l-Vasat” Adlı Divanındaki İkilemeler”, *Sobider*, 2017/4, (17), ss. 500-513.

Göncü, T. S., (2013), *Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nin 1. Cildindeki İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Gulcalı, Z., (2015), *Altun Yaruk Sudur X. Kitap*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Gülensoy, T., (2007), *Türkiye Türkçesindeki Türkçe Sözcüklerin Köken Bilgisi Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Gülensoy, T., (2010), *Türkçe El Kitabı*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Güler, S., (2003), *A Study on Turkish Reduplications: Some Observations on Form and Function of Reduplication*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, Mersin, (Türkiye).

Güner-Dilek, F., “Altay Türkçesinde İkilemeler”, *Bilig*, 2004/28, ss. 83-100.

Güneş, B., “Köl Tigin ve Bilge Kağan Yazıtlarındaki “Ot Sub Kılmak” Deyimi Üzerine”, *III. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi, Bildiriler*, İstanbul, 2011/2, İstanbul Kültür Üniversitesi, ss. 1083-1090.

Güngör, O. C., “Memlük Kıpçak Türkçesinde İkilemeler”, *Jasss*, 2018/1, ss. 105-122.

Hacıeminoğlu, N., (1996), *Karahanlı Türkçesi Grameri*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Hamilton, J. R., (1986), *Manuscripts Ougours Du IX-X Siécle De Toue - Houang*, Peeters, Paris.

Hamilton, J. R., (1998), *İyi ve Kötü Düşünceli Prens Öyküsü*, (Türkçeye Çev.: Vedat Köken), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Hatipoğlu, V., (1981), *Türk Dilinde İkileme*, (2. Baskı), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Hayes, B. ve A. May, “Reduplication and syllabification in Ilokano”, *Lingua*, 1989/77, ss. 331-374.

Hazai, G. ve P. Zieme, (1970), *Fragmente der uigurischen Version des ‘Jin’gangjing mit den Gâthâs des Meister Fu’*, (Berliner Turfantexte I), Akademie Verlag, Berlin.

Hengirmen, M., (2009), *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*, Engin Yayınları, Ankara.

Hirik, E., “Türkçede Tekrarlı Yapı Sınıfları”, *Türkiyat Mecmuası*, 2018/28, (2), ss. 37-65.

Hirik, E., “Morfolojik Tekrarlı Yapılar ve Kutadgu Bilig'deki İşlevsel Görünümü”, *Atebetü'l Hakâyık ve İlk Dönem Türkçe İslâmî Eserler Sempozyumu Bildirisi*, Ankara 2018.

<http://www.altay.uni-frankfurt.de/> (08.05.2019).

Hubey, H. M., “Role of Reduplication in Turkic: İkilemes (Doublets) in Turkic and Their Origin”, *Archive of Turkish Oral Narrative*, 2003, http://aton.ttu.edu/pdf/Turk_Reduplication.pdf (02.03.2020)

Hurch, B., (ed.), (2005), *Studies on Reduplications*, Mouton de Gruyter, Berlin.

Hüsrevoğlu, B., (2000), *Türkçede İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erciyes Üniversitesi, Kayseri, (Türkiye).

Ido, S., “Dîvânü Lügâti't Türk'teki Yansımali Kelimelerde Ünlü Nöbetleşmesi”, *Akademik Araştırmalar Dergisi*, 2008-2009/39, ss. 263-272.

Irisawa T. ve K. Kitsudo (eds.), (2017), *Essays on the Manuscripts written in Central Asian Languages in the Otani Collection: Buddhism, Manichaeism, and Christianity*, Ryukoku University Silk Road Studies 6, Research Institute for Buddhist Culture, Ryukoku University Research Center for World Buddhist Cultures, Ryukoku University, Kyōtō.

İmer, K., *vd.* (2011), *Dilbilim Sözlüğü*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul.

İnan, A., (1998), “Börü = Kurt ve Yok = Hayır Kelimeleri Üzerine”, *Makaleler ve İncelemeler I*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

İsi, H., “Eski Uygur Türkçesinde “Kut Kıv” İkilemesinde Geçen “Kıv” Sözcüğünün Tarihi Metinlerden Türkiye Türkçesine Serüveni”, *Dede Korkut Dergisi*, 2018/7, (15), ss. 32-53.

İsi, H., “Eski Uygurca Uşñısa Vijayā Dhārañi Sūtra’da İkilemeler”, *Dede Korkut Dergisi*, 2020/9, (21), ss. 15-38.

Juten, O., (2010), A Study of Buddhist Sūtra Called Säkiz yükmäk yaruk or Säkiz törlügin yarumış yaltrımış in Old Turkic, Fassimile Volume Bayangjing Series I, Kyōtō.

Kahya, H., “Gedayi Divanına Göre Çağataycada İkilemeler”, *Akademik Bakış Dergisi*, 2015/52, ss. 1-9.

Kalaçay, Ş. B., “Türk Kalbi Adlı Eserde İkilemelerin Yapısı”, *Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, Haziran 2020/5, (1), ss. 75-89.

Kaljanova, E., (2005), *Uygurca Dışastvustik Giriş - Metin - Çeviri - Dizin ve Tıpkıbasım* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Türk Dili Bilim Dalı, İstanbul (Türkiye).

Kallergi, H., (2009), Grammaticalization, Lexicalization and Total Reduplication: An Example from Modern Greek, Anastasios Tsangalidis (ed.), Selected Papers from the 18th International Symposium on Theoretical and Applied Linguistics, Monochromia Publishing, Thessaloniki, 4-6 May 2007, ss. 177-184.

Kallergi, H., (2015), Reduplication at the Word Level: The Greek Facts in Typological Perspective, Walter de Gruyter GmbH, Berlin / Boston,

Kaman, S., “Tuğrul Tanyol Şiirlerinde Yinelemeler”, *Yitik Belleği Rüzgârın, Tuğrul Tanyol Kitabı*, Emel Koşar (Haz.), 2017, s. 78-97.

Kara, G. ve P. Zieme, (1976), *Fragmente tantrischer werke in uigurischer Übersetzung*, (Berliner Turfantexte VII), Akademie Verlag, Berlin.

Kara, G. ve P. Zieme, (1977), Die uigurischen Übersetzungen des Guruyogas “Tiefer Weg” von Sa-skya Paṇḍita und der Mañjuśrīnāmasaṃgīti (Berliner Turfantexte VIII), Akademie der Wissenschaften, Berlin.

Kara, M., “Hakas Türkçesinde İkilemeler”, *Gazi Türkiyat*, Bahar 2009/4, 35-61.

Karaağaç, G., (2012) Türkçenin Dil Bilgisi, Akçağ Yayınları, Ankara.

Karaca, V. İ. ve S. K. Yalçın, “Azerbaycan Türkçesi Ağızlarında Görülen İkilemelerin Sözcük Türü / Yapı ve Anlam Bakımından Değerlendirilmesi”, *Teke Dergisi*, 2016/5, (4), ss. 1651-1675.

Karahan, A., “Memluk-Kıpçak Türkçesi Sözcükleri: Yansıma Fiiller Üzerine Bir İnceleme”, *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 2006/20, ss. 105-124.

Karahan, F., (2011), *Çağdaş Türk Lehçelerinde Yansıma Kelimeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars, (Türkiye).

Karahan, L., “Tekrar Gruplarında Ünlü Düzeni, Anlam İlişkisi Üzerine Düşünceler”, Ekrem Arıkoğlu (ed.), *Prof. Dr. Ahmet Bican Ercilasun Armağanı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 2008, ss. 140-148.

Karahan, L., “Türkiye Türkçesi Ağızlarında {-I} Zarf-Fiil Ekli İkilemeler”, *VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi*, 30 Eylül - 4 Ekim 2013, Bildiri Kitabı 2014/II, ss. 75-84.

Karakayalı, T., “Sosyal ve Dinî Gelişmelerin Dile Etkisi: Kutadgu Bilig’de Yakın veya Eş Anlamlı Sözcüklerle Kurulmuş İkilemeler”, *3. Uluslararası Dil Eğitimi ve Öğretimi Sempozyumu – ISLET*, Roma, 2017.

Karakuyu, M., (2016), *Özbek Edibi Sabir Abdulla’nın “Mevlana Mukimiy” Adlı Eseri: Gramer (İkilemeler), Transkripsiyon ve Aktarma*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli, (Türkiye).

Karaman, A., “Yenisey Yazıtlarında Geçen adrıl- seçlin- İkilemesi Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2019/67, ss. 7-26.

Karaman, A., “Eski Türkçe Az Sesteş Kökü Üzerine”, *Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, 2019/4, (1), ss. 13-34.

Karaman, A., “Eski Türk Yazıt ve El Yazmalarında Geçen Zıt Anlamlı İkilemeler Üzerine Yapısal ve Anlamsal Bir İnceleme”, *Journal of Old Turkic Studies*, 2020/4, (1), ss. 50-97.

Karatayeva, S. K., (2004), “İkilemelerin Yapısındaki Çince ve Sanskritçe Elementler (Eski Türkçe Sözlük ve Kırgız Dili Materyallerinde)”, (Aktaran: B. M. Ermatova), *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2004/10, ss. 91-95.

Kardeş, R., “Yakut (Saha) Türkçesinde İkilemeler”, *Siberian Studies (SAD)*, 2015/3, (8), ss. 35-60.

Kasai, Y., (2008), *Die Uigurischen Buddhistischen Kolophone (Berliner Turfantexte XXVI)*, Brepols Publishers, Turnhout.

Kaya, C., (1994), *Uygurca Altun Yaruk, Giriş, Metin ve Dizin*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Kayalar, F., (1991), *Türkçe’de ve Almancadaki İkilemeli Yapılar ve Kuralları*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, (Türkiye).

Kazanlar, E., (2014), *Kazak Türkçesi - Türkmen Türkçesi - Yeni Uygur Türkçesinde İkilemeler: Karşılaştırmalı Bir Çalışma*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, (Türkiye).

Kesin, T. N., “Alankay Batır Destanında İkilemeler”, *İdil Dergisi*, 2018/7, (42), ss. 107-115.

Kırilen, G., (2015), *Budizm ve Orta Asya: Xuan Zang Seyehatnamesi*, Gece Kitaplığı, Ankara.

Kim, H. S., “The Full-to-Partial Reduction in Korean and Turkish Reduplication”. *Linguistic Research*, 2009/26, (2), ss. 121-148.

Kinceses-Nagy, É. K., “İki taşla bir kuş ... Çağatayca Hendiadyoin”, *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı*, 20-26 Eylül 2004, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, ss. 1126-1136.

Kiyomi, S., “A New Approach to Reduplication: A Semantic Study of Noun and Verb Reduplication in the Malayo-Polynesian Languages”, *Linguistics* 1995/33, ss. 1145-1167.

Klyaştorıny, S. G., “Tanrı Dağları’nda Yeni Bulunan Eski Runik Türk Yazıları (Çev. Mustafa Kalkan)”, *Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2001/2, ss. 192-196.

Koca, E., “Kırgız-Türk Dillerinde Yansıma Sözcüklerden Oluşan İkilemeler”, *Bişkek Sosyal Bilimler Üniversitesi Kırgız Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 2007/12.

Koca, E., “Codex Cumanicus’taki Yansıma Sözcüklerin Leksiko-Semantik (Görev ve Anlam) Bakımdan Tahlili”, *Alatoo Academic Studies*, 2010/5, (2).

Koca, E., “Dede Korkut Hikâyelerindeki Yansıma Sözcüklerin Leksiko-Semantik Analizi”, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 2012/XII, (1), ss. 393-408.

Koca, E., “Tabış Tuurandı Sözdör cana Alardın Semantikalık Toptoru (Ses Yansımaları Sözcükler ve Onların Semantik Grupları)”, *Alatoo Academic Studies*, 2012/V, 7, (1), ss. 181-188.

Koca, E., “Tuurandı Sözdördün Körkömdük Kızmatı-K. Bayalınovdun Acar povestinin negizinde (Yansıma Kelimelerin Edebî Eserlerde Kullanımı-K. Bayalınov’un Acar adlı hikâyesi esas alınarak)”, 2014, <http://www.turkoloji.cu.edu.tr/makale> (03.03.2020).

Koca, E., “Tuurandı Sözdördün Leksiko-Semantikalık Özgöçölüktörü (Yansımaları Sözcüklerin Anlam Bakımından Özellikleri)”, 2014, <http://www.turkoloji.cu.edu.tr/makale> (03.03.2020).

Koca, E., “Tuurandı Sözdördün Fonetikalık Özgöçölüktörü” (Yansıma Kelimelerin Fonetik Özellikleri), 2014, http://turkoloji.cu.edu.tr/DILBILIM/ergun_koca_yansima_sozcukler_fonetik_ozellikler.pdf (10.02.2020).

Korkmaz, Ş. ve T. Korkmaz Bulut, “Şeyyâd Hamza’nın Yûsuf u Zelîhâ Mesnevisindeki İkilemeler ve Yinelemeler”, *Türük, Uluslararası Dil, Edebiyat ve Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, 2017/5, (11), ss. 240-279.

Korkmaz, Z., (1992), *Gramer Terimleri Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Korkutan, K., (2016), *Kemal Tahir’in Romanlarındaki İkilemelerin Türkçe Öğretimi Bakımından Değerlendirilmesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay, (Türkiye).

Kormuşın, I., vd. (2016), *Yenisey-Altay-Kırgızistan Yazıtları ve Kâğıda Yazılı Runik Belgeler*, BilgeSu Yayınları, Ankara.

Kök, A., (2004), *Karahanlı Türkçesi Satır-Arası Kur’an Tercümesi (Tiem 235v/3 - 450r7) Giriş - İnceleme - Metin - Dizin*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).

Köse, N., “Seyitbek Destanı’nda Müstakil Türler ve İkilemeler”, *Türk Kültürü*, 2002/XL, 473, ss. 526-548.

Küçükağaoğlu, S., (2014), *Kazak, Azeri ve Özbek Türkçelerinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa, (Türkiye).

Lander, Y. A., “Nominal Reduplication in Indonesian Challenging the Theory of Grammatical Change”, 7. *International Symposium on Malay/Indonesian Linguistics*, 2003, Nijmegen / Berg en Dal.

Le Coq, A. A. von, “Köktürkisches aus Turfan [Manuskriptfragmente in köktürkischen ‘Runen’ aus Toyoq und Idikut-Schähri (Oase von Turfan)]”, *Sitzungsberichte der Preußischen Akademie der Wissenschaften, Phil-hist, Klasse*, 1909/41, ss. 1047-1061.

Le Coq, A. A. von, (1911), *Chuastuanift, ein Sündenbekenntnis der manichäischen Audiores. Gefunden in Turfan (Chinesisch-Turkistan)*, Berlin.

Le Coq, A. A. von, (1912), *Türkische Manichaica aus Chotscho I*, Berlin.

Le Coq, A. A. von, (1919), *Türkische Manichaica aus Chotscho II*, Berlin.

- Le Coq, A. A. von, (1922), Türkische Manichaica aus Chotscho III, Berlin.
- Lessing, F. D., (2003), Moğolca-Türkçe Sözlük I (A-N), II (O-Z), (Çev. Günay Karaağaç), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Lyons, J., (1983), Kuramsal Dilbilime Giriş, (Çev. Ahmet Kocaman), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Malov, S. Ye., (1951), Pamyatniki Drevnetyurkskoy pis'mennosti teksti issledovaniya, Moskva - Leningrad.
- Malov, S. Ye., (1952), Yeniseyskaya pis'mennost' Tyurkov, textı i perevodı, Moskva - Leningrad.
- Malov, S. Ye., (1959), Pamyatniki Drevnetyurkskoy pis'mennosti Mongolii i Kirgizii, Moskva - Leningrad.
- Marantz, A., "Re Reduplication", *Linguistic Inquiry*, 1982/13, ss. 483-545.
- Marchand, H., "Alliteration, Ablaut und Reim in der Türkischen Zwillingsformen", *Oriens*, 1952/5, ss. 60-69.
- Matsui, D., "Turfan Bölgesindeki Eski Uygur Yer Adları", (Çev. Ahmet Karaman), *Türk Dünyası Dergisi*, 2019/47, ss. 149-176.
- McCarthy, J. ve A. Prince, "Faithfulness and Reduplicative Identity", *Optimality Theory*, 1995/18, ss. 249-384.
- Mirsultan, A., (2010), Veröffentlichungen der Societas Uralo Altaica Band 34, Xuanzang Leben und Werk Teil 9, Die alttürkische Xuanzang-Biographie X, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.
- Moriyasu, T., "A Manichaean Runic Manuscript with Miniature (Kao.0107) Housed in the British Library", *Studies in the Inner Asian Languages, XII The Society of Central Eurasian Studies*, 1997, ss. 41-71.
- Munkhtulga, R., "Baga Khairkhan'daki Eski Türk Yazıtları", *Teke Dergisi*, 2012/1, (1), ss. 26-35.

Müller, F. W. K., (1908), *Uigurica I*, Verlag Der Königl, Akademie Der Wissenschaften In Kommission Bei Georg Reimer, Berlin.

Müller, F. W. K., (1911), *Uigurica II*, Verlag Der Königl, Akademie Der Wissenschaften In Kommission Bei Georg Reimer, Berlin.

Müller, F. W. K., (1922), *Uigurica III*, Verlag Der Königl, Akademie Der Wissenschaften In Kommission Bei Georg Reimer, Berlin.

Müller, F. W. K., (1931), *Uigurica IV*, Verlag Der Königl, Akademie Der Wissenschaften In Kommission Bei Georg Reimer, Berlin.

Müller F. W. K., *vd.* (1972), *Sprachwissenschaftliche Ergebnisse der deutschen Turfan-Forschung, Gesammelte Berliner Akademieschriften 1908-1938, Band I Mit 24 Tafeln, Zentralantiquariat, der Deutschen Demokratischen Republik, Leipzig.*

Müller, H-G., (2004), *Reduplikationen im Türkischen Morphophonologische Untersuchungen*, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.

Nadelyayev, V. M., *vd.* (1969), *Drevnetyurkskiy Slovar*, Leningrad.

남풍현 (Nam Punghyion), “중세국어의 의성의태어 (Ortaçağ Korecesinde Ses ve Durum Yansımaları)”, *새국어생활*, 1993/3, (2), ss. 93-115.

Necip, E. N., (1995), *Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü*, (Çev. İklil Kurban), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Orkun, H. N., (1940), *Prens Kalyanamkara ve Papamkara Hikâyesinin Uygurcası*, Alâeddin Kırıl Basımevi, İstanbul.

Orkun, H. N., (2011), *Eski Türk Yazıtları*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Ölmez, M., (1991), *Altun Yaruk III. Kitap (= 5. Bölüm)*, TDAD 1, Ankara.

Ölmez, M., “Eski Uygurca odug sak İkilemesi Üzerine”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1998/8, ss. 35-47.

Ölmez, M., (2013), *Orhon-Uygur Hanlığı Dönemi Moğolistan’daki Eski Türk Yazıtları Metin - Çeviri - Sözlük*, Bilgesu Yayıncılık, Ankara.

Ölmez, M., “Eski Uygurca İkilemeler Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2017/65, (2), ss. 243-311.

Ölmez, M., “On Old Uygur Sıkıg ~ Sıkış and Tañıg ~ Tañış”, Z. Gulácsi (ed.), *Language, Society and Religion in the World of the Turks Festschrift for Larry Clark at Seventy-Five*, ss. 89-98, Turnhout, Brepols Publishers, 2018.

Ölmez, M. ve G. Aris, “Eski Uygurca Ölüler Kitabı’ndaki İkilemeler Üzerine”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2019/67, ss. 39-64.

Ölmez, M. ve S. Sevim, “Kşanti Kılğuluk Nom Bitig’e Özgü İkilemeler”, *Journal of Turkology*, 2019/29, (2), ss. 499-524.

Ölmez, Z. K., “Kutadgu Bilig’de İkilemeler (1)”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1997/7, ss. 19-40.

Ölmez, Z. K., (1998), “Kutadgu Bilig’de İkilemeler (2)”, Bahşi Ögdisi 60. Doğum Yılı Dolayısıyla Klaus Röhrborn Armağanı, Mehmet Ölmez - J. Peter Laut (eds.), Simurg Yayıncılık, İstanbul - Freiburg.

Öz, A., “Özbek Türkçesinde İkilemeler”, *Türkoloji Dergisi*, 1997/12, (1), ss. 287-311.

Özbay, B., (2015), *Huastuanift Maniheist Uygurların Tövbe Duası*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Özbek, E. E., “Oğuzlar “Kattı Kardı”ya Sadece “Kardı” Mı Derler(di)? Divânu Lugâti’t Türk’ten Anadolu Ağızlarına Bir Eksiltme Örneği: kat-“, *Osmanlı Mirası Araştırmaları*, Mart 2020/7, (17), ss. 67-74.

Özcan, C., (2014), *Eski Uygurca Kuanşi im Pusar. İncelemesi - Metin - Çeviri - Açıklamalar - Sözlük*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Özçam, Y., “Çağa Çolok Davar Doluk İkilemesi Üzerine Bir Değerlendirme”, *Turkish Studies*, 2013/8-9, ss. 2035-2041.

Özçelik, S., “Eklemeli Tekrarlar Üzerine Tespitler”, *Türklük Bilgisi Araştırmaları*, 2006/II, (30), ss. 357-380.

Özdemir, C., “Bir Kültür Unsuru Olarak Âşık Edebiyatında Kalıp Sözler”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2015/8, (33), ss. 286-294.

Özden, M. ve L. Doğan, “Doğu Trakya Ağzlarında Kullanılan İkilemeler”, *İdil Dergisi*, 2017, 6/32, (6), ss. 1173-1206.

Özdil, H., “Kudret Ayşe Yılmaz’ın Orobanhiyye Romanının Söz Varlığında İkilemeler”, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 2017/6, (3), ss. 1694-1706.

Özer, H. ve Y. Demirtaş, “Yunus Emre Divanında Geçen İkilemeler Üzerine”, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2018/11, (60), ss. 163-171.

Özertural, Z., (1996), *Maniheist Uygur Metinlerinin Dil Özellikleri ve Söz Varlığı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).

Özkan, B., “Türkiye Türkçesinde İkili Tekrarlar’ın Sözlükbirimsel Dizgisel ve Metinsel Görünümleri”, *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 2011/6, (1), (Prof. Dr. Gürer Gülsevin Armağanı), ss. 1572-1594.

Özkan, E., “Dede Korkut Kitabı’nın Vatikan Nüshası’nda Yer Alan İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, 2013/30, (1), ss. 118-140.

Özkan, İ., “Türk Atasözlerinde Yinelemeler”, *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 2011/6, (1), (Prof. Dr. Gürer Gülsevin Armağanı), ss. 1595-1603.

Özkan, M., “Deyimleşmiş İkilemeler”, *V. Uluslararası Türk Dil Kurultayı II*, Ankara, 20-26 Eylül 2004, ss. 2289- 2318.

Özşahin, M., “Başkurt Türkçesinde İkilemeler (Hendiadyoinler)”, *VII. Uluslararası Türk Dili Kurultayı*, 24-28 Eylül 2012, Ankara.

- Özşahin, M., (2017), Tatar ve Başkurt Yazı Dillerinde İkilemeler, Kesit Yayınları, İstanbul.
- Öztopçu, K., (1992), Uygur Atasözleri ve Deyimleri, Doğu Türkistan Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Öztürk, S., “Yeni Uygur Türkçesinde İkilemeler”. *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Summer 2008/3, (1), ss. 1036-1048.
- Poppe, N., (2016), Moğol Yazı Dilinin Grameri (Çev. Günay Karaağaç), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Pott, A. F., (1862), Doppelung (Reduplikation, Geminatio) als eines der Wichtigsten Bildungsmittel der Sprache: beleuchtet aus Sprachen aller Welttheile, Im Verlage der Meyer'schen Hofbuchhandlung, Lemgo.
- Radloff, W., “Alttürkische Studien I”, *Izvestiya Imperatorskoy Akademii Nauk (Bulletin de l'Académie Imperiale des Sciences de St. Petersburg)*, 1909, ss. 1213-1220.
- Radloff, W., “Alttürkische Studien III, I. Ein Fragment in Türkischer Runenschrift”, *Izvestiya Imperatorskoy Akademii Nauk (Bulletin de l'Académie Imperiale des Sciences de St. Petersburg)*, 1909, ss. 1025-1036.
- Radloff, W. ve B. A. Vob, Staël-Holstein, (1910), Tišastvustik. Ein in türkischer Sprache bearbeitetes buddhistisches Sūtra, Bibliotheca Buddhica 12, St. Petersburg.
- Radloff, W., (1960), Versuch Eines Wörterbuches der Türk-Dialecte, Vierter Band. 's-Mouton & Co, Gravenhage.
- Ramstedt, G. I., (1957), Vvedeniye v altayskoye Yazıkoznaniye, Morfologiya, Moskva.
- Räsänen, M., (1957), Materialien zur Morphologie der türkischen Sprachen, Helsinki.
- Räsänen, M., (1969), Versuch Eines Etymologischen Wörterbuchs der Türksprachen, Suomalais - Ugrilaineen Seura, Helsinki.

- Rozenal, D. ve M. A. Telenkova, (1976), Slovar Spravočnik, Lingvističeskix Terminov, Moskva.
- Röhrborn, K., (1971), Eine uigurische Totenmesse, Text Übersetzung, Kommentar Faksimiles, (Berliner Turfantexte II), Akademie Verlag, Berlin.
- Röhrborn, K., (1977-1998), Uigurisches Wörterbuch. Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien, 1-6, Wiesbaden.
- Röhrborn, K., (1991), Veröffentlichungen der Societas Uralo Altaica Band 34, Xuanzang Leben und Werk Teil 3, Die alttürkische Xuanzang-Biographie VII, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.
- Röhrborn, K., (1996), Veröffentlichungen der Societas Uralo Altaica Band 34, Xuanzang Leben und Werk Teil 5, Die alttürkische Xuanzang-Biographie VIII, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.
- Röhrborn, K. ve M. Ölmez, (2001), Veröffentlichungen der Societas Uralo Altaica Band 34, Xuanzang Leben und Werk Teil 7, Die alttürkische Xuanzang-Biographie III, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.
- Röhrborn, K., (2010), Uigurisches Wörterbuch. Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien - Neubearbeitung - I. Verben. Band 1: *ab- – äzüglä-*, Stuttgart.
- Röhrborn, K., (2015), Uigurisches Wörterbuch. Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien - Neubearbeitung - II. Nomina-Pronomina-Partikeln. Band 1: *a – asvık*, Stuttgart.
- Röhrborn, K., (2017), Uigurisches Wörterbuch. Sprachmaterial der vorislamischen türkischen Texte aus Zentralasien - Neubearbeitung - II. Nomina-Pronomina- Partikeln. Band 2: *aş - äžük*, Stuttgart.
- Ruben, W., (2000), Eski Metinlere Göre Budizm (Haz.: L. Bozkurt), Okyanus Yayıncılık, İstanbul.

Rybatzki, V., “The Old Turkic Irk bitig and Divination in Central Asia”, Matthias Kappler - Mark Kirchner - Peter Zieme (eds.), Trans - Turkic Studies Festschrift in Honour of Marcel Erdal, Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi, 2010, İstanbul, ss. 77-100.

Sağlamgöncü, T., (2013), *Evliya Çelebi Seyahat-namesi'nin 1. Cildindeki İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, (Türkiye).

Sarı, İ., “Eski Türkçede Eşmerkezli Birleşik Sözcük Yapıları”, Şaban Doğan - Melis Sezen Güneş (eds.), Köktürk Yazısının *Okunuşunun 125. Yılında Orhun'dan Anadolu'ya Uluslararası Türkoloji Sempozyumu*, Bildiriler Kitabı, c. 2, İstanbul, 2018, Kesit, ss. 1252-1267.

Saussure, F. de, (1998), Genel Dilbilim Dersleri, (Çev. Berke Vardar), Multilingual Yayınları, İstanbul.

Savran, H., “Orhun Yazıtlarında Eş Heceli İkilemeler ve Sıralama Kuralları Üzerine”, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 1998/9-10. Prof. Dr. Kemal Eraslan Armağan Sayısı, ss. 565-570.

Schilling, U., (2000), *Untersuchung zu den Wortgruppen im Alttürkischen*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Freie Universität, Berlin, (Almanya).

Schilling, U., “Zur Bildung und Bedeutung von Paarformeln im Alttürkischen”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 2001/11, ss. 153-170.

Selçuk, B., “Nef'î'nin Kasidelerindeki Farsça Yapılı İkilemelerin (Terkîb-i Tekerrürî) Ses ve Anlam Düzenine Etkisi”, Mehmet Mahur Tulum (Haz.), Ahmet Atillâ Şentürk Armağanı, İstanbul 2013, ss. 577-595.

Selen, E., (1979), Söyleyiş Sesbilimi, Akustik Sesbilimi ve Türkiye Türkçesi, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Sertkaya, O. F., “Maitrisimit Nom Bitig”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1986/1982-1983, ss. 253-271.

Sertkaya, O. F. ve S. Harcavbay, “Hoyto-Tamir (Moğolistan)’dan Yeni Yazıtlar (Ön Neşir)”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2000, Belleten’den Ayrı Basım Türk Tarih Kurumu, 2001, ss. 313-346.

Sertkaya, O. F., “Eski Uygur Mektupları Üzerine”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 2011/44, (44), ss. 209-228.

Sev, G., “Divanü Lûgati’t-Türk’te İkilemeler”, *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi*, Ekim 2004/634, LXXXVIII, ss. 497-510.

Shimin G. ve H.-J. Klimkeit, (1988), *Das Zusammentreffen mit Maitreya. Die ersten fünf Kapitel der Hami-Version der Maitrisimit. In Zusammenarbeit mit Helmut Eimer und Jens Peter Laut herausgegeben, übersetzt und kommentiert, Bd.1-2, Wiesbaden.*

Shōgaito, M., (1988), *ATT (Text in Transcription)*, Kobe City University of Foreign Studies, Kobe.

Shōgaito, M., (2003), *Roshia shozō uigurugo bunken no kenkyū. Uiguru monji hyōki kanbun to uigurugo butten tekisuto (Uighur Manuscripts in St. Petersburg. Chinese Texts in Uighur Script and Buddhist Uighur Texts, / St. Petersburg’daki Eski Uygur El Yazmaları)*, Kyōtō.

Sims-Williams, N. (ed.), (2004), *Dictionary of Manichaeic Texts, Vol. III Texts from Central Asia and Chiana*, Brepols Publishers, Turnhout.

송정근 (Songǒ Congǒgin), “중첩의 두 유형 (Tekrarlamanın İki Biçimi)”, *한국어 의미학, 한국어 의미학회*, ss. 131-152.

Soothill, W. E. ve L. Hodous, (1997), *A Dictionary of Chinese Buddhist Terms with Sanskrit and English Equivalents and a Sanskrit Pali Index*, Motilal Banarsidass Publisher, Delhi Varanasi Patna Madras.

Soydan, S., “Ali Şir Nevâî ve Hüseyin Baykara’nın Manzum Eserlerine Göre Klasik Çağatay Türkçesinde İkilemeler”, *KTÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2017/7, (14), ss. 319-332.

Stackowski, K., (2014), *Standart Turkic C-Type Reduplications*, Kraków.

Steriade, D., “Reduplication and Syllable transfer in Sanskrit and Elsewhere”, *Phonology*, 1988/5, ss. 73-155.

Suçin, M. H., “Türkçe ve Arapça İkilemelerde Sözcük Dizilişi ve Ses Benzeşmesi”, *Ekev Akademi Dergisi*, 2006/28, ss. 281-294.

Şahin, H., “Ferah-nâme’de Geçen İkilemeler Üzerine”, *Osmanlı Araştırmaları*, 1997/XVII, ss. 125-136, Enderun Kitabevi, İstanbul.

Şahin, H., “Türkçede M’Li Tekrarlar Üzerine”, *International Journal of Humanities and Research*, 2019/3, (2), ss. 60-66.

Şahin, S. ve N. Biray, “Türkmen Türkçesinde Kalıp Sözlere Bir Bakış”, *Turkologiya*, 2019/2, ss. 34-46.

Şavk, Ü. Ç., “Kırım Tatarcasında İkilemeler”, *Türkbilig*, 2003/6, ss. 37-40.

Şen, S., (2002), *Eski Uygur Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Samsun, (Türkiye).

Şen, S., “Standart Türkiye Türkçesinde İkilemelerle Yaşayan Tarihi Sözcükler”, Şinasi Tekin Anısına Uygurlardan Osmanlıya, Günay Kut - Fatma Büyükkarcı Yılmaz (Haz.), 2006, ss. 685-703, Simurg Yayınları, İstanbul.

Şen, S., “Tunyukuk Yazıtındaki ıda taşta İkilemesi Üzerine”, *Dil Araştırmaları*, 2015/17, ss. 95-102.

Şenyüz, F., “Ermeni Harfli Kıpçak Türkçesinde İkilemeler”, *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 2017/5, (12), ss. 56-67.

Şerbak, V. M., *vd.* (1969), *Drevnetursky Slovar*, Leningrad.

Şimşek, Y., “Türkçede ‘Serap’ Anlamında Kullanılan Bir İkileme İlgim salgım”, Bilgehan Atsız Gökdağ - Nazım Muradov (eds.), *Türklük Biliminde Bir Ömür Prof. Dr. Tofiq Hacıyev Kitabı*, 2016, ss. 45-54, Akçağ Yayınları, Ankara.

신중진 (Şin Cunğcin), “의성어의 조어원리와 단어형성 참여 양상 (Ses Yansımalarının Temel İlkesi ve Sözcük Oluşturma)”, *현대문1 권1 호* 1999, ss. 61-73.

Şirin, H., “Bömbögör Yazıtı: Bir Türk Kuçuğunun Mezar Taşı”, *Dil Araştırmaları*, Güz 2010/7, ss. 62-73.

Şirin, H., (2016), Eski Türk Yazıtları Söz Varlığı İncelemesi, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Şirin, H., (2019), Köl Tegin Yazıtı (Notlar), Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul.

Tabcu, H., (2014), *Garipname ile Dede Korkut Hikâyeleri'nin İkilemeler Açısından Mukayesesi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adıyaman, (Türkiye).

Talu, F. N., (2003), *Kıyasü'l Enbiya'da İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin, (Türkiye).

Taş, İ., “Kutadgu Bilig’de İkilemeler”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2012/60, (2), ss. 43-95.

Tazhieva, A., (2020), *Kırgız Türkçesinde Yansıma Kelimeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli, (Türkiye).

Tekeci, G., (1993), *Türkçede İvelili Tekrarların Yapısı Üzerine Bir Etüd*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, (Türkiye).

Tekin, F. ve S. Cantürk, “Atebetü'l-Hakayık'ta İkilemeler”, 2018.

Tekin, Ş., “Mani Dininin Uygurlar Tarafından Devlet Dini Olarak Kabul Edilişinin 1200. Yıldönümü Dolayısı ile Birkaç Not”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1962/762, ss. 1-11.

Tekin, Ş., “Uygur Edebiyatının Meseleleri (Şekiller-Vezinler)”, *Türk Kültürü Araştırmaları II*, 1965/1-2, ss. 26-67.

Tekin, Ş., (1976), Uygurca Metinler II, Maytrisimit, Sevinç Matbaası, Ankara.

Tekin, Ş., (1980), Maitrisimit Nom Bitig, Die Uigurische Übersetzung eines Werkes der buddhistischen Vaibhāsika-Schule 1. Teil: Transliteration, Übersetzung, Anmerkungen, 2. Teil: Analytischer und lücklaufiger Index, (Berliner Turfantexte IX), Akademie Verlag, Berlin.

Tekin, Ş., “Ev Bark Nedir?”, *Tarih ve Toplum Dergisi*, 1991/89, ss. 10-13.

Tekin, Ş., (1993), Eski Türklerde Yazı, Kâğıt, Kitap ve Kâğıt Damgaları, (Haz.: R. Tûba Çavdar), Eren Yayıncılık, İstanbul.

Tekin, Ş., (1993), Uygurca Metinler I, Kuanşi İm Pular (Ses İşiten İlâh), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Tekin, Ş., (2001), İstikakçının Köşesi Türk Dilinde Kelimelerin ve Eklerin Hayatı Üzerine Denemeler, Simurg Yayınları, İstanbul.

Tekin, T., “Zetacism and sigmatizm in Proto-Turkic”, *AOH*, 1969/22, ss. 51-80.

Tekin, T. “Ön Türkçede Ünsüz Yitimi”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1977, ss. 35-51.

Tekin, T., “The Tariat (Terkhin) Inscription, *Acta Orientalia*, 1983/37, (1/3), ss. 43-68.

Tekin, T., “Nine Notes on the Tes Inscription”, *Acta Orientalia*, 1988/42, (1), ss. 111-118.

Tekin, T., (1994), Tunyukuk Yazıtı, Simurg Yayınları, Ankara.

Tekin, T., “Türk Dillerinde Önsese y- Türemesi”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1994/4, ss. 51-66.

Tekin, T., (1997), Tarih Boyunca Türkçenin Yazımı, Simurg Yayınları, Ankara.

Tekin, T., “The first Altınkök Inscription”, *Turkic Languages*, 1997/1, (2), ss. 210-226.

Tekin, T., (1998), Orhon Yazıtları Kül Tigin, Bilge Kağan, Tunyukuk, Simurg Yayınları, İstanbul.

Tekin, T., “Hemçik-Çırgakı Yazıtı”, *Türk Dilleri Araştırmaları*, 1999/9, ss. 5-15.

Tekin, T., (2003), Orhon Türkçesi Grameri, TDAD, İstanbul.

Tekin, T. ve M. Ölmez, (2003), Türk Dilleri -Giriş-, Yıldız, İstanbul.

Tekin, T., (2013), Irk Bitig Eski Uygurca Fal Kitabı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Tekin, T., (2013), Makaleler III: Çağdaş Türk Dilleri, Nurettin Demir - Emine Yılmaz (eds.), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Telli, B., “Güneydoğu Anadolu Bölgesi Ağızlarında Geçen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *HİKMET - Akademik Edebiyat Dergisi*, 2017/3, (6), ss. 133-149.

Telli, B., “Doğu Anadolu Bölgesi Ağızlarında Tespit Edilen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *TÜRÜK*, 2018/14, ss. 198-217.

Temel, E., “Bilge Kağan Âbidesi'nde Tekrar Grupları”, *İstanbul Kültür Üniversitesi V. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi TUDOK*, 23-24 Haziran 2014, ss. 111-131.

Temel, E., “Lutfî Divanında Tekrar Grupları”, *Türkiyat Mecmuası*, 2016/26, (1), ss. 283-299.

Teres, E. ve H. Bozkurt, “Mahtumkulu Firaki'nin Şiirlerinde İkilemeler ve Özellikleri”, *Folklor / Edebiyat Dergisi*, 2015/I, (21, 81), ss. 191-204.

Tezcan, S., (1974), *Das uigurische Insadi-Sūtra (Berliner Turfantexte III)*, Akademie Verlag, Berlin.

Tezcan, S., “En Eski Türk Dili ve Yazımı”, *Bilim, Kültür ve Öğretim Dili Olarak Türkçe*, Türk Tarih Kurumu, 1978/XXIII, ss. 271-323.

Thomsen, V., “Ein Blatt in türkischer “Runen”schrift aus Turfan”, *Sitzungsberichte der Preußischen Akademie der Wissenschaften, Phil-hist, Klasse*, 1910, ss. 296-306.

Thomsen, V., “Dr. M. A. Stein's Manuscripts in Turkish 'Runic' Script from Miran and Tun-Huang”, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 1912, ss. 181-227.

Thomsen, V., “Şarki Türkistan’ın Mazisine Dair”, *Türkiyat Mecmuası*, 1926/2, ss. 33-59.

Tenişev, E. R., (1997), *Cravnitelno-İstoriçeskaya Grammatika Tyurskiy Yazıkov Leksika*, İstitut Yazıkoznaniya, Rossiskaya Akademiya Nauk, Moskva.

Tıbkova, L., *vd.* (2012), *Katalog Drevnetyurkskih Runiçeskix Pamyatnikov Gornogo Altaya*, Gorno-Altaysk, Gorno-Altaysk Gosudarstvennyıy Universitet, Gorno-Altaysk.

Tietze, A., “Reduplikasyon ve (r) İle Kurulmuş Çift Sözlere”, Reşit Rahmeti Arat İçin, TKAE, Ankara 1966, ss. 423-429.

Tietze, A., (2002), *Tarihi ve Etimolojik Türkiye Türkçesi Lugatı*, Cilt I, A-E, Simurg Yayınları, İstanbul - Wien.

Tokatlı, S., “Ural Batır Destanında Söz Tekrarları”, *Journal of College of Languages*, 2012/24, ss. 92-104.

Tokay, Y., “Evliyâ Çelebi Seyahat-nâmesi’nde İkilemeler”, *Turkish Studies, International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Summer 2013/8, (9), ss. 2401-2416.

Toklu, M. O., (2013), *Dilbilime Giriş*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Topal, E., “Giresun-Eynesil Ağzından Ölçünlü Türkçede Bulunmayan Kelimeler, Deyimler, İkilemeler ve Atasözleri”, *Kastamonu Eğitim Dergisi*, Mart 2020/28, (2), ss. 1008-1012.

Toparlı, R., *vd.* (2003), *Kıpçak Türkçesi Sözlüğü*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Toprak, F., “Harezmi Türkçesinde İkilemeler”, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, Ege Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Enstitüsü, 2005/V, (2), ss. 277-292.

Trask, R. L., (2013), *A Dictionary of Grammatical Terms in Linguistic*, Psychology Press, Routledge.

Tryjarski, E., “Notes on the Turcica in Sir M. Aurel Stein’s Collection”, *Central Asiatic Journal*, 1968/XII, ss. 322-328.

Tugusheva, L. Yu., Xuastvanift (Manichaen confession of sins), Nestor Historia, St. Petersburg.

Tuna, O. N., “Tabiat Taklidi Seslerden Fiil Yapan Ekler”, *Türkeli*, 1947/4.

Tuna, O. N., “Türkçede Tekrarlar I”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 1949/III, ss. 429-447.

Tuna, O. N., “Türkçede Tekrarlar II”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 1950/IV, ss. 35-82.

Tuna, O. N., “Türkçenin Sayıca Eş Heceli İkilemelerinde Sıralama Kuralları ve Tabii Bir Ünsüz Dizisi”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 1982-1983, ss. 163-228.

Tunca, H., (2011), *Eski Anadolu Türkçesinde İkilemeler*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun, (Türkiye).

Türkay, K., “Kâşgarlı’nın Derlediği Yansıma Sözcükler”, Ömer Asım Aksoy Armağanından Ayırbaşım, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1987, ss. 212-257.

Uçar, E., (2013), *Uygurca Altun Yaruk Sudur IX. Tegzinç*, Dinozor Kitabevi Yayınları, İzmir.

Uçar, E., “Orhun Yazıtlarındaki Er- Bar- İkilemesi Üzerine”, *Journal of Old Turkic Studies*, 2019/3, (2), ss. 471-501.

Uçar, İ., (2009), *Kazak Türkçesinde İkilemeler ve Özellikleri ve Bu Özelliklere Göre İkilemelerin Sınıflandırılması*, (Yayımlanmamış Lisans Bitirme Tezi), Kızılorda Korkut Ata Devlet Üniversitesi Türk Dünyası Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü, Kızılorda, (Kazakistan).

Uhrbach, A., (1987), *A formal analysis of reduplication and its interaction with phonological and morphological processes*, (Unpublished Doctoral Dissertation), University of Texas, Austin, (USA).

Ulutaş, İ., “Kırgız Türkçesinde İkilemeler”, *Akademik Bakış Dergisi*, 2007/13, ss. 1-15.

Urbanczyk, S., “Double Reduplications in Parallel”, *University of Massachusetts Occasional Papers in Linguistics*, 1995/18, *Papers in Optimality Theory*, ss. 499–532.

Urbanczyk, S., “Morphological Templates in Reduplication”, *NELS*, 1996/26, ss. 425-440.

Urbanczyk, S., (1996), *Patterns of reduplication in Lushootseed*, (Unpublished Doctoral Dissertation), University of Massachusetts, Amherst, (USA).

Uygun, H., (2007), *Kazak Türkçesindeki İkilemelerin Türkiye Türkçesindeki İkilemelerle Karşılaştırılması*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Pamukkale Üniversitesi, Denizli, (Türkiye).

Ünal, O., “İhe Ashete Yazıtı: Yeni Bir Okuma ve Anlamlandırma Denemesi”, *Bilig*, Bahar 2015/73, ss. 271-294.

Ünlü, S., (2004), *Karahanlı Türkçesi Satır-Arası Kur'an Tercümesi (Tiem 73 1v 235v/2) Giriş - İnceleme - Metin - Dizin*, (Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Eski Türk Dili Bilim Dalı, Ankara, (Türkiye).

Ünlü, S., (2012), *Karahanlı Türkçesi Sözlüğü*, Eğitim Yayınevi, Konya.

Ünver, İ., “İkilemelerle Yazılmış Dört Gazel”, *Türk Dili Dergisi*, 1988/438.

Üstünova, K., (1996), *Dede Korkut Hikâyelerinde Cümleden Büyük Birlikler ve Bunların Oluşumunda Tekrarların Rolü*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa, (Türkiye).

Üstünova, K., “Dede Korkut Destenlerinde Üçlemler, Dörtlemeler, Beşlemeler”, *Bilge Dergisi*, *TDTK AKM*, Yaz 1997/13, ss. 20-25.

Üstünova, K., “Dede Korkut Destanlarında Aralıklı İkilemeler”, *Türk Dili Dergisi*, 1998/557, ss. 464-470.

Üstünova, K., “Eksilti ya da Sıfır Tekrar”, *Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *Uludağ Üniversitesi Yayınları*, 1999/1, (1), ss. 93-105.

Üstünova, K., (2002), “Türkiye Türkçesinde Üçlemeler”, Dil Yazıları, Akçağ Yayınları, Ankara, ss. 226-235.

Üstünova, K., “Dede Korkut Destanlarında, Aşamalı Tekrarların Üslup Özelliklerini Biçimlendirışı Üzerine”, *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2008/14, ss. 229-237.

Üşenmez, E., (2010), Karahanlı Türkçesinin Sözlüğü, Doğu Kitabevi, İstanbul.

Vardar, B., (2002), Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü, Multilingual, İstanbul.

Vural, H., “Dede Korkut Anlatılarında Söz Tekrarları”, *V. Uluslararası Türk Dili Kurultayı-I*, 20-26 Eylül 2004, ss. 3089-3094, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Waida, T., “English and Japanese Onomatopoeic Structure”, *Studies in English 36, Osaka Women's University*, 1984, ss. 55-79.

Warnke, I., “Fragmente des 25. Und 26. Kapitels des Kşanti qılguluq nom bitig”, *AoF*, 1983/10, ss. 243-268.

Wedel, A., “Turkish Emphatic Reduplication”, *Phonology at Santa Cruz, Linguistics Research Center*, 1999.

Wilbur, R., (1973), *The phonology of reduplication*, (Unpublised Doctoral Dissertation), University of Illinois, Urbana-Champaign, Chicago, (USA).

Wilkens, J., (2007), Edition des alttürkisch-buddhistischen Kşanti Kılguluk Nom Bitig (Berliner Turfantexte XXV), Akademie Der Wissenschaften, Berlin.

Wilkens, J., (2016), Buddhistische Erzählungen aus dem alten Zentralasien Edition der altuigurischen DKPAM (Berliner Turfantexte XXXVII), Brepols Publishers, Turnhout.

Yakub, A., (2006), Dişastvustik, Eine altuigurische Bearbeitung einer Legende aus dem Catus pariş at-sūtra, Veröffentlichungen Der Societas Uralo - Altaica / Band 71, Harrassowitz Verlag, Wiesbaden.

Yalçın, S. K., “Elazığ Ağzında Görülen İkilemelerin Köken, Yapı ve Anlam Bakımından Azerbaycan Türkçesindeki İkilemelerle Karşılaştırılması”, *Filologiya*

Meseleleri, No: 1, Azerbaycan Milli İlimler Akademisi, M. Fuzuli Adına El Yazmaları Enstitüsü, ss. 326-345.

Yastı, M., “Türkçe Deyimlerde Geçen İkilemelerin Ses ve Şekil Özellikleri”, *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2007, ss. 51-87.

Yavuz, S. ve B. Telli, “İç Anadolu Bölgesi Ağzlarında Geçen İkilemeler Üzerine Bir Değerlendirme”, *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013/15, ss. 376-402.

Yenen, Y., “Âşık Veysel’in Şiirlerinde İkilemeler”, *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2010/28, ss. 59-70.

Yeon Kyoo Seok, “Türkçede Onomatopoeia’nin Tanımı ve Onomatopoeia Sorunu”, 中東研究 2006 年 제 25 권 2 호, ss. 429-458 중동연구 제 25 권 2 호, 2006.

Yeon Kyoo Seok, “Korece ve Türkiye Türkçesi Yansımalarında Paralellik Gösteren Biçimbirimler Üzerine”, 韓國中東學會論叢第 30-2 號 韓國中東學會, 2009, ss. 147-177.

Yıldırım, F., (2017), *İrk Bitig ve Orhon Yazılı Metinlerin Dili*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Yıldız, H., “Süheyl ü Nev-bahâr’da İkilemeler Üzerine”, *Mâî Dil-Edebiyat-Kültür Dergisi*, 2010/5, ss. 51-53.

Yıldız, H., “Divân-ı Hikmet’te İkilemeler Üzerine”, *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 2011/1, (1), ss. 41-46.

Yıldız, H., “Eski Uygur Türkçesinde İkilemelerde Yer Değiştirme Meselesi -İkileme Grupları, Köprü İkileme ve Kelimeler Arası Kavram Geçişleri-“, *TUDOK*, İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, İstanbul, Aralık 2013.

Yıldız, H., “Eski Uygurca Dışastvustık’ta İkilemeler Üzerine Notlar”, Bengü Beläk, Ahmet Bican Ercilasun Armağanı, Bülent Gül (ed.), TKAE, Ankara 2013, ss. 465-482.

Yıldız, S. B., “Uygurca Maitrisimit’te asıg tusu İkilemesi Üzerine”, *R&S - Research Studies Anatolia Journal*, 2018/1, (2), ss. 281-288.

Yılmaz, K. H., “Hâkî Efendi”nin Süleymannâmesi’nde Yer Alan İkilemelerin Anlama Sağladığı Katkıları”, *The Journal of Academic Social Science*, 2014/III, (29), ss. 427-438.

Yılmaz, O., (2014), *Türk Dilinde Tekrar Grupları Üzerine Art Zamanlı Bir Analiz Çalışması: Orhun Abideleri’nde, Garib-Nâme’de ve Dede Korkut’ta Tekrarlar*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa, (Türkiye).

Yılmaz, Y., (2007), *14. yy. Anadolu Türkçesinde İkileme -Sayıca Eş Heceli Kelimelerde-*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya, (Türkiye).

Yığıtoğlu, Ö., (2011), *Köşül Tözün Ukıttacı Nom ve Salt-Bilinç Öğretisi* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, İstanbul (Türkiye).

Yip, M., “Reduplication and C-V Skeleta in Chinese Secret Languages”, *Linguistic Inquiry* 1982/13, ss. 637-661.

Yip, M., “Reduplication with Fixed Melodic Material”, *NELS*, 1992/22, ss. 459-476.

Yong-Song, Li, (1999), *Türk Dillerinde Akralık Adları*, Simurg Yayınları, İstanbul.

Yüce, N., (1998), “İkilemelerdeki İlginç Problemler”, Bahşi Ögdisi, Festschrift für Klaus Röhrborn anlässlich seines 60. Geburtstags, Jens Peter Laut / Mehmet Ölmez (Yay.), İstanbul, ss. 419-447.

Yücel, E., “Karşılaştırmalı Bir Bakış Açısıyla Türkçe ve Almanca İkilemeler”, *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 2016/36, ss. 79-96.

Zieme, P., (1975), *Manichäisch-türkische Texte, Übersetzung, Anmerkungen*, (Berliner Turfantexte V), Akademie Verlag, Berlin.

Zieme, P., (1985), *Buddhistische Stabreimdichtungen der Uiguren*, (Berliner Turfantexte XIII), Akademie Verlag, Berlin.

Zieme, P., (1996), *Altun Yaruq Sudur, Vorworte und das erste Buch*, (Berliner Turfantexte XVIII), Turnhout.

Zieme, P., “Runik Harfli Birkaç Pasaj Üzerine Kimi Yorum Önerileri”, *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı - Belleten*, 2001, ss. 377-382.

Zieme, P., (2005), *Magische Texte des uigurischen Buddhismus*, (Berliner Turfantexte XXIII), Brepols Publishers, Turnhout.

Zieme, P., “The Manichaean Turkish Texts of the Stein Collection at the British Library”, *Journal of the Royal Asiatic Society*, 2010, 3/20, (3), ss.255-266.

Zülfikar, H., (1995), *Türkçede Ses Yansımaları Kelimeler*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.